Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Г. Кабанов

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Даниилъ и Откровение

Отзвукътъ на историята върху пророческитѣ изявления

Едно текстуално изучаване на тѣзи важни книги отъ Библията.

отъ
УРИЯ СМИТЪ

Книгоиздателство Новъ Животъ, София
ул. „Солунъ" 10

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

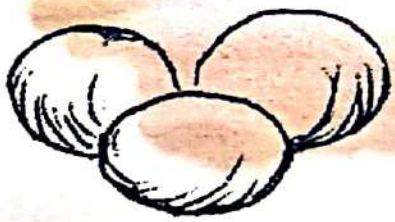

Отзвукът на историята върху пророчествата във книгата Даниил

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

П Р Е Д Г О В О Р Ъ

1. Енохъ, седмиятъ отъ Адама и неговъ съвременникъ презъ течение на триста и осемдесеть години, бѣше първиятъ човѣкъ, чрезъ когото се разнесе пророческото слово. Апостолъ Юда пише по това: "За тѣхъ е пророкувалъ и Енохъ, седмиятъ отъ Адама, като казва: Ето, иде Господь съ десетки хиляди Свои свети ангели, за да извърши сждъ надъ всички и да изобличи всички нечестивци между тѣхъ за всички дѣла, които сж извършили съ нечестието си, и за всички жестоки думи, които сж изрекли противъ Него нечестивитѣ грѣшници". Юда 14.15. Най-великото и най-ранно пророчество достига до свършека на времето, а презъ промежутъчното време други пророчества сж сочили на по-важнитѣ събития въ великата драма на историята.

2. Сбждането на тѣзи събития е било отговорътъ на историята къмъ пророческитѣ изявления. Покрай очевидното жжсогледство на човѣка и покрай постоянното рухване и осуетяване на човѣшкитѣ планове, единъ гласъ се е издигалъ непрестанно отъ земята къмъ небето: "Божието слово пребивава во-вѣкъ!"

3. Цельта на тази книга е да обърне вниманието на човѣцитѣ върху нѣкои отъ тѣзи важни пророческо-исторически уроци. За тази цель сж избрани книгитѣ Даниилъ и Откровението, тъй като въ нѣкои отношения тѣхнитѣ пророчества сж много по-ясни, отколкото други въ свещенитѣ страници, а още и затова, че тѣхното изпълнение е по-очевидно. И така, тази книга преследва три нѣща:

1/ Да се разбере чудното свидетелство на самитѣ книги;

2/ Да се запознаемъ съ нѣкои отъ по-интереснитѣ и важни събития въ историята на цивилизованитѣ народи, като забележимъ, какъ точно сж се изпълнили пророчества, сбждането на които е лежало въ далечното бждеще и е зависѣло отъ развитието на внезапни и сложни обстоятелства; и

3/ Да извлѣчемъ отъ тѣзи нѣща важни уроци относно нашитѣ християнски задължения, които сж били дадени не само за миналото, но и за наставление и на днешния свѣтъ.

Scanned by CamScanner

4. Данаилъ и Откровението сж две книги, които се взаимно допълватъ, затова трѣбва да се изучаватъ паралелно.

5. Ние много добре знаемъ, че обикновено всѣки опитъ да се обяснятъ тѣзи книги и да се приложатъ съдържащитѣ се въ тѣхъ пророчества се посрѣща скептично отъ страна на обществото, а дори срѣща и съпротива. За жалость, много печално е, че на една часть отъ книгата, която за истинския християнинъ би трѣбвало да бѫде единственятъ източникъ на всѣко откровение, се гледа така. Обаче ние искаме да обърнемъ вниманието на читателя върху единъ фактъ, който при тълкуването на Свещеното писание е не само отъ голѣма важность, но и напълно опровергава горното становище.

6. Изобщо тълкувателитѣ на Св. писания вървятъ по следнитѣ два пътя: тѣ или следватъ духовно-мистичната система, изобретена отъ Оригена, която не само е една подигравка на всѣка здрава критика, но и проклятие за цѣлото християнство, или възприематъ буквалната, като Лютера и Тиндаля, която съставлява основата на всѣки направенъ въ това отношение прогресъ отъ реформацията насамъ. Първата система влага въ основата на всѣко изречение едно мистично и по-дълбоко значение и предоставя на свободното желание на тълкувателя да си го обясни, както намѣри за добре; втората разглежда текста буквално, доколкото известнитѣ закони на речьта не налагатъ едно символично или поне небуквално разбиране.

7. Ясно е, че при мистичната метода на Оригена напразно бихме се опитвали да търсимъ едно еднообразно разбиране на Данаила и Откровението или на кое и да е друга книга отъ Св. Писание, тъй като тази система, ако тя въобще може да се нарече такава, не поставя никакви граници на свободната фантазия на своитѣ привърженици, и затова не трѣбва да се очудваме, ако отъ тази страна намираме толкова различни тълкувания на тѣзи книги, колкото различни сж и мненията на писателитѣ. Друго е съ буквалната метода; тукъ всичко е ограничено отъ опредѣлени и точноустановени закони. Ние препоржчваме на читателя да заеме това становище, и тогава той за своя изненада ще види, колко ясни и лесноразбираеми сж онія части отъ божественото слово, които предишнятъ начинъ на тълкуване поставяше въ непроницаемъ мракъ. Разбира се, и ние признаваме, че Библията често си служи съ символи, и че езикътъ въ споменатитѣ книги, особено въ Откровението, е облѣченъ въ символична форма; отъ друга страна, обаче,

Scanned by CamScanner

твърдимъ, че Св.писание не си служи съ никакъвъ символъ, за който то не е дало на друго мѣсто едно буквално обяснение. Доколкото ни е известно, предлаганото съчинение е първиятъ опитъ, въ който е приложена втората метода.

8. Изучаването на пророчествата въ никой случай не бива да се пренебрѣгва, защото именно тази часть отъ божественото слово, споредъ единодушното свидетелство на Давида и Петра, е свѣтило за нозетѣ ни и свѣтлина по пжтеката ни. Пс.119:105; 2Петр.1:19.

9. За човѣшкия духъ не може да има по-висше учение отъ изучаването на книгитѣ, въ които Оня, Който още при сътворението на земята е предвиждалъ нейния край и предъ Когото всички столѣтия лежатъ открити, е далъ чрезъ освѣтлени отъ Него пророци едно описание на бждещитѣ събития за доброто на ония, които ще ги преживѣятъ.

10. Увеличеното познание на пророческитѣ писания трѣбва да бжде единъ отличителенъ белегъ на последнитѣ дни. Така каза ангелътъ на Данаила: "И ти, Данаиле, скрий тия думи и запечатай тая книга до последно време; мнозина ще я прочитатъ и знанието ще се умножи"; или, както преводътъ на Михаелисъ гласи: "когато мнозина съ усърдна ревность ще се стараятъ да разбератъ тѣзи нѣща и ще намѣрятъ голѣма мждрость". За щастие, намъ се е падналa тази честь да живѣемъ въ времето, до което тѣзи думи трѣбваше да бждатъ скрити и книгата да бжде запечатана. Сега това ограничение е премахнато, или, както Библията се изразява символично, печатътъ е вече разчупенъ, мнозина изследватъ и знанието се увеличава по чуденъ начинъ въ всѣка область на науката. А явно е, че пророчеството говори особено за едно по-високо познание на пророчествата, които трѣбва да хвърлятъ свѣтлина върху епохата, въ която ние живѣемъ, върху края на този заветъ и върху близкото преминаване на всички земни царства подъ владичеството на мощния Царь на правдата, Който ще погуби враговетѣ Си, а на приятелитѣ Си ще даде неувѣхващъ вѣнецъ. Изпълнението на пророчеството чрезъ действителното увеличение на това познание е едно отъ най-хубавитѣ знамения на нашето време. Изтекли сж вече около сто години, откакъ е падналъ първиятъ свѣтлиненъ лжчъ върху пророческото Божие слово, и неговиятъ блѣсъкъ постоянно се е увеличавалъ до днесъ.

11. Това не се отнася за никоя друга книга отъ Божието слово до такава степень, както за книгата Данаилъ и Откровението, и ние трѣбва да сме доволни отъ

Scanned by CamScanner

това,тъй като главно тѣ се занимаватъ съ пророчествата, които съдържатъ последнитѣ сцени на свѣтовната история. Никоя отъ другитѣ книги не посвещава толкова много страници на пророчествата,които се простиратъ до края на времето;никоя друга не изтъква тъй подробно събитията,които отбелязватъ края на благодатното време,и не ни дава така пълна представа за бждещия животъ;никоя друга книга не дава такава сбита скица на всички истини,отнасящи се за последното поколѣние на земнитѣ жители и не описва по-ясно състоянието на нѣщата въ психично,морално и политическо отношение по времето,когато всѣка земна болка ще заглъхне,всѣко безбожие ще изчезне и когато ще настане вѣчното царство на правдата.Тази книга цели да обърне вниманието на четящата публика върху тази особеность на Данаиловата книга и на Откровението,които досега сж били или съвсемъ пренебрегвани,или съвсемъ фалшиво разбирани.

12.Едва ли друга пророческа книга дава въ главнитѣ си точки тъй малко мѣсто за недоразумения,както Данаиловата.Тя съвсемъ рѣдко си служи съ високопоетични изрази,сама обяснява символитѣ,съ които си служи,поставя събитията въ точнитѣ граници на пророческитѣ периоди,посочва първото идване на Спасителя тъй опредѣлено и недвусмислено,че поради това и при най-лекото докосване на тази точка човѣкъ си навлича умразата на евреитѣ; тя преди толкова много столѣтия е дала точната скица на историческитѣ събития на нашето време така,че невѣрващиятъ, при вида на освѣтленитѣ писания,остава безмълвенъ.

13. Всѣко друго доказателство за това,че Откровението е разбираема книга,е въ сжщность излишно,защото самъ Господь,Който е далъ пророчеството,обещава едно благословение за ония,които четатъ и слушатъ думитѣ на това пророчество и изпълняватъ писаното въ него.Ние сме се опитали да дадемъ едно тълкуване на тази книга споредъ буквалната метода единствено съ желанието да помогнемъ за постигането на това разбиране,което,споредъ казаното по-горе,е не само възможно,но и много ценно.

14. Съ най-голѣмъ интересъ наблюдаваме днесъ, какъ народитѣ подготвятъ армиитѣ си и изпълняватъ сценитѣ,които пророкъ Данаилъ е описалъ преди около две хиляди и петстотинъ години въ вавилонския палатъ,а Йоанъ видѣ преди хиляда и деветстотинъ години на островъ Патмосъ Тѣзи сцени сж последнитѣ политически движения,въ които е оплетена земята преди окончателната и участь, и преди Михаилъ,Великиятъ Князъ,да възстане за народа Си и изба-

Scanned by CamScanner

ви завинаги всички, чиито имена сж записани въ книгата на живота.

15. Наистина ли това е така? - "Търсете", казва Спасительтъ, "и ще намѣрите; хлопайте, и ще ви се отвори". Богъ не е скрилъ семенцето на истината тъй дълбоко, че да не може да го види вниматѣлното око на оня, който смирено търси.

Съ молитва, щото сщиятъ Духъ, Който нѣкога е освѣтлявалъ авторитѣ на разглежданитѣ отъ това съчинение писания, и Който е подкрепилъ и автора на тази книга въ опита му, да придружава и читателя при изучаването на тѣзи пророчества, ние предаваме това съчинение въ ржцетѣ на онния, които искрено и отъ сърдце желаятъ да изучаватъ Божието слово.

Scanned by CamScanner

Съдържание

Данаилъ:

ПЪРВА ГЛАВА

Данаилъ въ плѣнъ 22

Особености на Свещеното писание. - Петь исторически факта. - Пророчество за превземането на Йерусалимъ.- Трикратно завладяване на светия градъ. - Какъ Богъ наказва грѣха. - Положението на Данаила и неговитѣ другари. - Характерътъ на царь Навуходоносора. - Значението на езическитѣ имена. - Моралната чистота на Данаила. - Резултатътъ отъ неговия изпитъ. - Данаилъ живѣе още при царуването на Кира.

ВТОРА ГЛАВА

Голѣмиятъ образъ 30

Обяснение на една трудность. - Данаилъ започва своето дѣло. - Кои сж магьосницитѣ. - Затруднението на мждрецитѣ предъ царя. - Измамата на магьосницитѣ. - Царската присжда надъ тѣхъ. - Очевидното действие на Божието провидение. - Данаилъ бива повиканъ на помощь. - Единъ добъръ примѣръ. - Данаиловото великодушие. - Единъ естественъ характеръ. - Изобличаване фалшивостьта на магьосницитѣ. - Какво дължи свѣтътъ на Божия народъ. - Точность на символа. - Една важна глава въ историята на човѣчеството. - Начало на вавилонското царство. - Какво трѣбва да се разбира подъ всемирно царство? - Описание на града Вавилонъ. Походътъ на Кира. - Безбожниятъ пиръ на Валтасара. - Едно изпълнено пророчество. - Вавилонъ въ развалини. Второто царство. - Мидоперсия. - Персийскитѣ царе и

Scanned by CamScanner

времето на тѣхното управление. - Последнията царь на Персия. - Александъръ Велики. - Неговиятъ отвратителенъ характеръ. - Четвъртото царство. - Свидетелството на историка Гибонъ. -Вреднитѣ влияния на Римъ. - Изследване на едно фалшиво учение. - Значението на пръститѣ на нозетѣ.- Раздѣлението на Римъ. - Имената и времето на появяването на десеттѣ царства. - Тѣхната по-късна история. - Божието царство е въ бъдещето. - Неговото естество,положение и разпространение.

ТРЕТА ГЛАВА

Огнената проба 72

Сходството на двата образа. - Поклонението на езичницитѣ. Оплакване противъ юдеитѣ. - Навуходоносоровата доброта.- Нажежената пещь. - Нейното действие върху халдеитѣ. - Участьта на тримата достойни. - Тѣхното чудно избавление. Промѣната въ духа на царя. - Възнаградена невинность.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Заповѣдьта на Навуходоносора. . . 79

Най-старата историческа заповѣдь. - Една полезна поука за човѣшкото смирение. - Единъ добъръ примѣръ. - Навуходоносоровото благосъстояние. - Какъ постъпи Богъ съ Навуходоносора. - Смирението на магьосницитѣ. - Едно сполучливо описание. - Божието дълготърпение при изпълнението на присъдитѣ Му. - Единъ важенъ ключъ за обяснението на пророчеството. - Какво участие вематъ ангелитѣ въ човѣшкитѣ работи. - Навуходоносоръ признава превъзходството на истинския Богъ. - Даниловото бавене. - Неговиятъ деликатенъ отговоръ. - Божиитѣ наказания сж свързани съ условия. - Едно пренебрегнато предупреждение. - Нещастието настъпва. Възвръщането на царя. - Постигане последната цель. - Навуходоносоровата смъртъ. - Кратъкъ прегледъ на неговитѣ опитности. -

Scanned by CamScanner

ПЕТА ГЛАВА

Валтасаровиятъ пиръ 88

Последна сцена отъ историята на Вавилонъ. - Празднен ство по случай годишнината отъ завладяването на Юдея Оскверняване свещенитѣ съдове. - Божията намѣса. - Таинствената ржка. - Внезапна промѣна на сцената. - Данаилъ бива повиканъ. - Неговото указание. - Тълкуване на написаното. - Мигновеното изпълнение.

ШЕСТА ГЛАВА

Данаилъ въ ямата съ лъвоветѣ 94

Начало на персийското царство. - Киръ единственъ владѣтель. - Какъ Павелъ споменава за Данаиловата опитность. - Единъ подълъ планъ. - Данаиловата праведность е неговата единичка грѣшка. - Фалшива клетва на свидетелитѣ. - Данаиловата непоколебима вѣрность къмъ Бога. - Издействуването на заповѣдьта. - Жертвата въ примката. - Затрудненията на царя. - Данаилъ бива хвърленъ въ ямата съ лъвоветѣ. - Неговото чудно опазване. - Участьта на неговитѣ клеветници. - Двайното оправдание на Данаила. - Царскиятъ указъ.

СЕДМА ГЛАВА

Четиритѣ звѣра 101

Хронологическа връзка. - Едно правило при тълкуването на Свещеното писание. - Значение на символитѣ. - Идентичностьта на тѣзи царства съ онния отъ Дан.2. - Защо се повтаря видението. - Една промѣна въ вавилонската история. - Израждане на земнитѣ управления. - Обяснение на символа мечка. - Гърция е третото царство. - Бързината на нейнитѣ завладявания. - Свидетелството на историка Ролинъ. - Значението на четиритѣ глави на леопарда. - Неописуемиятъ звѣръ. - Обяснение на десеттѣ рога. - Единъ малъкъ рогъ из-

Scanned by CamScanner

пъква надъ десеттѣ. - Сцената на съда. - Едно хилядогодишно царство на тази земя е невъзможно. - Характерътъ на малкия рогъ. - Постепенното развитие на римската черква.- Борбата съ Ария. - Унищожаването на тритѣ рога. - Милиони мъченици. - Едно слабо възражение. - Жестокостьта на папскитѣ преследвания надъ християнитѣ. - Значение на думитѣ време,времена и полувреме. - Начало на папската власть. - Нейното падане. - Римъ република. - Постепенно намаляване на папската власть. - Една по-късна съдба. - Вселенскиятъ съборъ. - Викторъ Емануилъ обединява Италия. Край на свѣтската власть на папата. - Нейното окончателно изчезване.

О С М А Г Л А В А

В и д е н и е т о з а о в е н а, к о з е л а и м а л к и я р о г ъ 130

Преходъ отъ халдейски къмъ еврейски езикъ. - Времето на царуването на Балтасара. - Времето на това видение. - Къде се намираше Суза. - Изпълнение на едно пророчество на Исая. - Ангелътъ дава обяснение на символитѣ. - Какъ козелътъ символизира гърцитѣ. - Александъръ Велики. - Битката при рѣката Граникосъ. - Сражението при провлака Исосъ. - Съдбоносната битка при Арабела въ Сирия. - Пропадането на персийското царство въ 331 пр. Хр. - Александровото надмѣнно контранападение. - Свѣтътъ не може да търпи нито две слънца,нито двама господари. - Растежътъ на Александровата сила. - Позорниятъ край на Александра.- Подѣлбата на неговото царство. - Римскиятъ рогъ. - Какъ той произлѣзе отъ единъ отъ роговетѣ на козела. - Антиохъ Епифаний не е този рогъ. - Какво е всѣкидневната жертва.- Появата на две опустошаващи сили. - Кога ще бъде прекратено угнетението на светиитѣ. - 2300-та денонощия тукъ не съ обяснени. - Обяснение на въпроса за светилището. - Нахалниятъ и коваренъ царь. - Какъ римлянитѣ завзеха властьта. - Внезапно прекъсване на обяснението . - Причинитѣ за това.

Д Е В Е Т А Г Л А В А

С е д е м д е с е т т ѣ с е д м и ц и . . . 165

Scanned by CamScanner

Между двете видения има единъ малъкъ промежутъкъ отъ
време. - Данаилъ разбира пророчеството на Йеремия. -
Чудната Данаилова молитва. - Повторно явяване на
ангелъ Гавраилъ. - Обяснение на виденето отъ 8-та
глава. - Установяване зависимостьта между 8-та и 9-
та глава. - Опредѣляне времето. - Седемдесеттѣ сед-
мици. - Значението на думитѣ "съ опредѣлени". -Сви-
детелството на Д-ръ Хейлсъ. - Заповѣдьта на Кира. -
Заповѣдьта на Дария. - Заповѣдьта на Артаксеркса. -
Годината 457 пр. Хр. - Времето на Христовото кръщение.
Времето на Христовото разпятие. - Съставянето на хри
стиянското лѣточисление. - Лѣточисление посрѣдствомъ
други събития. - Забележително сходство. - Какъ трѣб-
ва да се чете въ действителность. - Надписътъ на Пто-
ломея. - Краятъ на 2300-та денонощия. -

Д Е С Е Т А Г Л А В А

П о с л е д н о т о Д а н а и л о в о в и д е н и е 195

Времето на различнитѣ Данаилови видения. - Какъ Киръ
стана единственъ владѣтель. - Цельта на Данаила при
молитвитѣ му. - Постътъ споредъ Писанието. - Друго я-
вяване на ангела Гавраила. - Какъ подействува то вър-
ху Данаила? - Данаиловата възрастъ по това време. - На
молитвата на вѣрващия не всѣкога се отговаря веднага.
Кой е Михаилъ. - Данаиловата грижа за народа му. - Въ
какво отношение стоятъ Христосъ и Гавраилъ къмъ царя
на Персия и къмъ пророкъ Данаила?

Е Д И Н А Й С Е Т А Г Л А В А

Е д н о б у к в а л н о п р о р о ч е с т в о 203

Редицата следващи персийски царе. - Мощнятъ царь. -
Най-голѣмата армия въ свѣта. - Обяснение на израза
"ще се издигне". - Звездата на Александровата слава
залѣзва. - Неговитѣ четири генерала си подѣлятъ цар-
ството му. - Кждо лежаха земитѣ на северния царь и на
южния царь. - Македония и Тракия биватъ присъединени
къмъ Сирия. - Сирийското царство по-мощно отъ египет-
ското. - Разводътъ и женитбата на Антиохъ Теосъ. -

Scanned by CamScanner

Отмъщението на Лаодикия. - Вероника и нейнитѣ привърженици бивать избити. - Птоломей Трети Евергетъ отмъщава за своята сестра. - Разграбването на Сирия. - Пренасянето на 2500 идола въ Египетъ. - Антиохъ Велики иска да отмъсти за участьта на баща си. - Той бива поразенъ отъ египтянитѣ. - Птоломей Филопаторъ жертва на своитѣ пороци. - Сирия пакъ се опълчва срещу Египетъ. - Нови бъркотии. - Намѣсата на Римъ. - Сирия и Македония трѣбва да се откажатъ отъ исканията си. - Римъ се явява като опекунъ на египетския царь. - Поражението на египтянитѣ. - Антиохъ подчиненъ отъ римлянитѣ. - Сирия римска провинция. - Юдея завладѣна отъ Помпей. - Цезарь въ Египетъ. - Тревожни сцени Походътъ на Клеопатра. - Триумфалниятъ походъ на Цезаря.- "Вени, види, вици" = "Дойдохъ, видѣхъ, победихъ". - Смъртьта на Цезаря. - Цезарь Августъ. - Триумвиратътъ. - Римъ прѣзъ времето на Августа. - Рождението на нашия Господь. - Тиберия, Презрѣнията. - Датата на Христовото кръщение. - Съюзътъ на Римъ съ юдеитѣ. - Цезарь и Антоний. - Сражението при Акциумъ. - Падането на Йерусалимъ. - Обяснение на думата "Китимъ". - Войната съ вандалитѣ. - Прекратяването на всѣкидневната жертва. - Юстиниановиятъ прочутъ декретъ Готитѣ трѣбва да се оттеглятъ отъ Римъ. - Продължителниятъ триумфъ на папството. - Безбожниятъ царь. - Френската революция въ 1793 г. - Парижкиятъ епископъ се явява открито като богопротивникъ. - Френскиятъ народъ въстава срещу Създателя на вселенната. - Премахване на брачнитѣ закони. - "Богъ е единъ фантомъ, а Христосъ - измамникъ!" - Богохулниятъ изразъ на единъ свещеникъ на свѣтлината. - Една разюрата жена като богиня на разума.- Премахване на благороднитѣ титли. - Реквизиране имотитѣ.- Разпредѣляне на плячката. - Край на владичеството на терора. - Последното време, 1798 г. - Тройна война съ Египетъ, Франция и Турция. - Наполеоновиятъ блѣнъ за едно блестящо владичество на изтокъ. - Премѣстване военната зона отъ Англия въ Египетъ. - Наполеоновото славолюбие се стреми къмъ всички исторически страни на изтокъ. - Падане на папството. - Отплуването съ кораби отъ Тулонъ. - Превземането на Александрия. - Битка при пирамидитѣ. - Борбата става по-сериозна. - Турция, сеирилятъ царь, обявява война на Франция. - Наполеоновиятъ походъ въ свещената страна. - Поражението му при Акра. - Бѣгането му въ Египетъ. - Повикването му обратно въ Франция. - Съобщения отъ изтокъ и северъ. - Войната въ Кримъ, 1853 г. - Д-ръ Кларкъ е предсказалъ тази война още въ 1825 г. възъ основа на Откровението. - Болниятъ мжжъ на Изтокъ. - Източниятъ въпросъ.-

Scanned by CamScanner

отдавнашното желание на Русия. - Последната воля и завета̀тъ на Петра Велики. - Изненадващи факти въ история та на Русия. - Едно пророчество на Наполеонъ Бонапарта. - Предсказанието на Косута. - Предизвикателното поведение на Русия презъ 1870 г. - Руско-турската война въ 1877 г. - Берлинскиятъ конгресъ. - Пропадането на Турция. - Цѣлото царство залогъ въ ржцетѣ на царя.- Забележително намаление на турскитѣ владения. - Революцията въ Турция. - Източниятъ въпросъ въ бъдещето.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Последни сцени 266

Христовото царство. - Сигуренъ знакъ за неговото приближаване. - Какви събития стоятъ въ връзка съ това?- Времето на скрѣбьта. - Възкресението. - Единъ погледъ въ бъдещето. - Нѣкои за животъ,нѣкои за посрамване. - Обещанитѣ награди се даватъ въ последния день. -Запечатаната книга разкрита. - Чудно увеличение на знанието. - Единъ хилядогодишенъ прогресъ въ сто години. - "Мъдритѣ ще разбератъ". - Данаилъ ще стане да получи жребия си въ края на днитѣ.

Откровение:

ПЪРВА ГЛАВА

Встжпителното видение . . . .

Заглавието и характерътъ на книгата. - Цельта ѝ. - Христовиятъ ангелъ. - Благословението. - Църквитѣ въ Азия. - Седемтѣ духове. - Царьтъ на царетѣ на земята. - Неговото пришествие ще бъде видимо. - Отговорътъ на църквата. - Йоановата опитность. -

Scanned by CamScanner

Причината на неговото заточение. - "Обзетъ отъ духъ". - Господниятъ день. - Алфа и Омега. - Разбираемо ли е Откровението.

В Т О Р А Г Л А В А

Седемтѣ църкви 317

Ефеската църква. - Обяснение. - Причината за оплакването. Николаититѣ. - Обещанието за победителитѣ. - Дървото на живота. - Смирненската църква. - Десетдневната скръбь. - Наградата на ония, които побеждаватъ. - Пергамската църква. - Престолътъ на Сатана. - Антипа. - Причината за укора. - Обещанието. - Новото име. - Тиатиръ. - Жената Йезавела.

Т Р Е Т А Г Л А В А

Седемтѣ църкви - Продължение 336

Обяснение на думата "Сардисъ". - Бѣлото облѣкло. - Книгата на живота. - Значението на думата "Филаделфия". - Ключътъ Давидовъ. - Значението на думата "Лаодикия". - Нито студенъ, нито горещъ. - Съветътъ. - Последното обещание.

Ч Е Т В Ъ Р Т А Г Л А В А

Едно друго видение;
Небесното светилище 358

Двайсеть и четиритѣ старци. - Седемтѣ огнени свѣтила. - Стъкленото море. - Блажени непочиващи.

П Е Т А Г Л А В А

Небесното светилище - Продължение . . . 365

Книгата. - Поканата. - Христовата победа. - Предвкусването. - Пречистената земя.

Scanned by CamScanner

ШЕСТА ГЛАВА

Седемтѣ печата 377

Обяснение на символитѣ. - Душитѣ подъ жертвеника. - Голѣмото земетресение въ Лисабонъ. - Затъмнение на слънцето и на луната. - Звездопадането. - Оборване на възраженията. - Великото молитвено събрание.

СЕДМА ГЛАВА

Запечатването 400

Обяснение на символитѣ. - Божиятъ печатъ. - 144-тѣ хиляди. - Истинскиятъ Израиль. - Новиятъ Ерусалимъ, единъ християнски градъ. - Отъ голѣмата скръбь.

ОСМА ГЛАВА

Седемтѣ трѫби 418

Едно насърдчение за християнитѣ. - Едно допълнение къмъ пророчеството на Данаила. - Свидетелства отъ важни историци. - Подѣлбата на Римъ. - Падането на Западната римска империя. - Аларихъ, Гензерихъ, Атила и Теодорихъ.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Седемтѣ трѫби - Продължение 434

Римъ и Персия. - Падането на Козроеса. - Появата на мохамеданството. - Кладенецътъ на бездната. - Петъ месеца мъки. - Една важна дата. - Победа на турцитѣ. - Превземане на Константинополъ. - Пророчество относно употрѣбата на огнестрелни оръжия. - Край на отоманското владичество.- Изпълнение на едно забе-

Scanned by CamScanner

лежително пророчество.

Д Е С Е Т А Г Л А В А

Оповестяването на второто идване 453

Книгата се разтваря. - Времето на края. - Краятъ на пророческитѣ периоди. - Гласътъ на седмата трѫба. - Сладко и горчиво.

Е Д И Н А Й С Е Т А Г Л А В А

Двамата свидетели 462

Една важна весть. - Французската революция въ 1793 г. - Духовниятъ Содомъ. - Край на бедствията! - Победата на Библията. - Гнѣвътъ на народитѣ. - Божиятъ храмъ въ небето се разтваря.

Д В А Н А Й С Е Т А Г Л А В А

Църквата на евангелието 474

Една чудна сцена въ небето. - Опредѣлени дати. - Поражението на Сатана. - Времето на изпитания за църквата. - Бѫдещитѣ радости.

Т Р И Н А Й С Е Т А Г Л А В А

Мними християнски угнетителни сили 485

Промѣна на символитѣ. - Папството. - Едно сравнение между папството и малкия рогъ отъ Дан.7. - Смъртоносната рана.- Нейното оздравяване. - Единъ другъ звѣръ. - Съединенитѣ щати като предметъ на пророчеството. - Характерътъ на американското управление. - Чудесното нарастване на Америка. - Застрашаващи бедствия. - Католическата федерация. - Поява и прогресъ на спиритизма. - Образътъ на звѣра. - Вселенскиятъ църковенъ съборъ. - Белегътъ на звѣра. -

Scanned by CamScanner

Какво казватъ католически авторитети относно промѣната на сѫботата. - Движението за национална реформа. -Християнско старателно др-во. - Развоя на движението за законното налагане на недѣлния праздникъ. - Числото на името на звѣра.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Тритѣ ангелски вести 550

Единъ славенъ възходъ. - 144-тѣ хиляди. - Възвестяването на Христовото пришествие. - Единъ мораленъ упадъкъ. - Страшната заплаха съ божествения гнѣвъ въ Библията. - Времето на веститѣ. - Тѣхната история. - Една заблуда обяснена. - Примѣрътъ на десеттѣ деви. - "Падна Вавилонъ!" - Опредѣление на Вавилонъ. - Причини и последици отъ падането на Вавилонъ. - Религиозенъ упадъкъ въ популярнитѣ църкви. - Сѫщность и цель на третата весть. - Наказанието на поклонницитѣ на звѣра. - Едно блаженство за мъртвитѣ. - Краятъ на безбожието.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Последнитѣ седемь язви . . 602

Приготовление за язвитѣ. - Една поразителна сцена. - Божиитѣ справедливи наказания. - Никаква милость вече за земята. - Стъкленото море. - Блестяща победа. -Добриятъ край на праведнитѣ.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Изливането на последнитѣ седемь язви 606

Египетскитѣ язви. - Морето като кръвьта на единъ убитъ Кървави извори. - Палещо слънце. - Египетска тъмнина.- Падането на Турция. - Източниятъ въпросъ. - Бѣсовскитѣ духове. - Битката при Армагедонъ. - Присѫдата надъ

Scanned by CamScanner

Вавилонъ. - Едрата градушка. - Последна сцена.

С Е Д Е М Н А Й С Е Т А Г Л А В А

В а в и л о н ъ - м а й к а т а 623

Църква и държава. - Различнитѣ форми на римското управление. - Осмата глава. - Изчезване на папската власть. - Символичното значение на морето.

О С Е М Н А Й С Е Т А Г Л А В А

В а в и л о н ъ - д ъ щ е р и т ѣ 629

Папството следъ реформацията. - Неговото влияние все още се чувствува. - Отпадналото християнство. - Пресѣване на добритѣ и на злитѣ = "Излѣзте изъ нея, люде Мои!" - Удивителни сждби.

Д Е В Е Т Н А Й С Е Т А Г Л А В А

Т р и у м ф ъ т ъ н а с в е т и и т ѣ 644

Сватбата на Агнеца. - Невѣстата, жената на Агнеца. - Сватбената вечеря. - Небето отворено. - Христосъ и небеснитѣ воинства. - Птицитѣ поканени на вечерята. - Пленяването на звѣра. - Огненото езеро.

Д В А Й С Е Т А Г Л А В А

П ъ р в о т о и в т о р о т о в ъ з к р е с е н и е 651

Бездната. - Свързването на Сатана. - Възвишението на светиитѣ. - Второто възкресение. - Огненото езеро. - Изпълнението на присждата.

Scanned by CamScanner

ДВАЙСЕТЬ И ПЪРВА ГЛАВА

Новиятъ Йерусалимъ 665

Новото небе и новата земя. - Светиятъ градъ. - Неговитѣ размѣри. - Скъпоценнитѣ камъни. - Основитѣ на града съ цвѣтоветѣ на дъгата. - Тамъ слънцето не е вече нужно.

ДВАЙСЕТЬ И ВТОРА ГЛАВА

Дървото и рѣката на живота 679

Жилището на мира. - Дървото на живота. - Удивлението на Йоана. - Вънъ отъ града. - Любезната покана. - "Презъ портитѣ". - Обещанието на Господа. - Отговорътъ на църквата. - Всичко завършва чудесно.

Scanned by CamScanner

Въведение

Приема се, безъ основания за съмнение, че книгата Данаилъ е била написана отъ онова лице, чието име тя носи. Свидетелството, което дава вдъхновениятъ отъ Бога пророкъ Йезекиилъ, единъ Данаиловъ съвременникъ, изтъква особено неговото благочестие и искреность и го поставя нярвно съ Ноя и Йова: "Или, ако напратѣхъ върху тая земя моръ и излѣехъ върху нея яростьта Си въ кръвопролитие, за да изтрѣбя въ нея люде и добитъкъ, то Ной, Данаилъ и Йовъ срѣдъ нея, - живъ съмъ Азъ, казва Господь Богъ, - не биха спасили ни синове, ни дъщери; съ своята праведность тѣ биха спасили само своитѣ души". Йезек.14:19.20. Неговата мждрость сжщо, още презъ ония дни, е била пословична, както се вижда отъ писанията на вече споменатия пророкъ. Господь му заповѣда да отправи тѣзи думи къмъ тирския царь: "Ето, ти си /други преводи: ти се считашъ/ по-мждръ отъ Данаила; нѣма тайна, скрита отъ тебе". Йезек.28:3. А и самъ нашиятъ Спаситель го призна предъ всички за Божий пророкъ, като каза на ученицитѣ Си да внимаватъ на предсказанията, които бѣха написани чрезъ него за доброто на Божиитѣ чада:"И тъй, кога видите да стои на светото мѣсто мерзостьта на запустението, за която е казано чрезъ пророкъ Данаила /който чете, нека разбира/, тогава ония, които се намиратъ въ Юдея, да бѣгатъ въ планинитѣ". Мат.24:15.16.

Макаръ че неговитѣ юношески години сж описани по-подробно, отколкото тия на кой и да е другъ пророкъ, все пакъ за неговото рождение и произходъ не се знае нищо, освенъ това, че е билъ отъ царско потекло; вѣроятно той е билъ единъ отъ потомцитѣ на Давидовия родъ, които по онова време бѣха твърде многобройни. За пръвъ пжть той се явява като едно отъ пленените господарски деца на Юдея, въ първата година на Навуходоносора, вавилонския царь, въ началото на седемдесетгодишното пленничество, въ 606 г. пр.Хр. По онова време се чуваше още гласътъ на пророцитѣ Еремия и Авакумъ. Наскоро следъ това се яви Йезекиилъ, който бѣ последванъ отъ Авдия; последнитѣ двама, обаче, приключиха дѣлото си много години преди завършека на дългото и блестяще поприще на Данаила. Следъ него се явиха само още

Scanned by CamScanner

трима пророци. Двама отъ тѣхъ,Агей и Захария,извършиха дѣлото си въ сѫщото време,отъ 520 до 518 пр.Хр.,докато Малахия,последниятъ отъ старозаветнитѣ пророци,прояви публична дейность само за кратко време около 397пр.Хр.

Презъ всичкото време на седемдесетгодишното робство Данаилъ бѣше въ вавилонския дворецъ,повече въ почесть и благополучие,като пръвъ министъръ на онова най-първо и най-славно отъ всички земни царства.Неговиятъ животъ съдържа една извънредно важна поука за това,колко важно и отъ какво предимство е,още отъ младость да се спазва строга чистота относно божественитѣ нѣща, и сѫщевременно е забележителенъ примѣръ за единъ човѣкъ,който - едновременно съ най-сериознитѣ служебни обязаности,които постоянно му се възлагаха,и при най-тежкитѣ бремена и отговорности,които можеха да бѫдатъ стоварени на единъ смъртенъ на тази земя - винаги показваше високо благочестие,както и вѣрно изпълнение на всичкитѣ си задължения спрямо Бога.

Какъвъ упрѣкъ е този животъ за мнозина наши съвременници,които безъ да носятъ нито стотната часть отъ тяжеститѣ и отговорноститѣ,които поглъщаха времето и вниманието на Данаила,за почти пълното пренебрегване на християнскитѣ си задължения се извиняватъ съ това,че нѣмали никакво време за тѣхъ! Но какво ли ще каже на такива Данаиловиятъ Богъ,когато дойде да възнагради безпристрастно всѣкиго споредъ бѣрката на Данаиловата вѣрность?

Неговата връзка съ халдейското царство,най-хубавото между царствата,съвсемъ не бѣше единствената или дори само най-главната причина,за да се овѣковѣчи и покрие съ слава името му. Той видѣ онова царство да пада отъ върха на славата си и най-после да преминава въ други ржце.Периодътъ на неговия голѣмъ разцвѣтъ трая само единъ човѣшки родъ.Тъй кратко бѣше попрището на тази нация,тъй преходна бѣше нейната слава! А на самия Данаилъ бѣ отдадена много по-трайна слава.Обикнатъ и високопочитанъ отъ вавилонскитѣ князе и голѣмци,той се радваше и на благословението да бѫде любимецъ и на Бога и на Неговитѣ ангели,на когото бѣше дадено да познае плановетѣ на Всевишния - една безкрайно висока почесть.

Въ много отношения неговото пророчество е най-забележителното въ цѣлото Свещено писание.То обхваща повече отъ всѣко друго.То е първото пророчество, което дава едно свързано описание на историята на

Scanned by CamScanner

свѣта отъ онова време до края.Повечето отъ неговитѣ обещания сж дадени въ точно опредѣлени пророчески периоди, макаръ и за много столѣтия въ бъдещето.Първото хронологично обещание посочва идването на Месия.Въ него сбъдването на това събитие е тъй точно опредѣлено,че евреитѣ винаги сж проклинали оногова,който се е взелъ да тълкува неговитѣ данни за времето,понеже чрезъ това тѣ биха останали безъ извинение за отхвърлянето на Христа.Неговитѣ обещания сж бивали тъй точно и буквално изпълнявани до времето на Порфирия,250 г.сл.Хр.,че той е трѣбвало да каже,че ония пророчества били написани следъ изпълнението на описанитѣ въ тѣхъ събития,понеже това бѣше единичното обяснение,което неговото невѣрие можеше да му даде.И всѣко следващо столѣтие представяше нови доказателства за истинността на пророчеството,което и досега още продължава да се изпълнява.

Личната история на Данаила ни въвежда въ времето малко следъ завладяването на вавилонското царство отъ мидийцитѣ и перситѣ. Приема се изобщо,че той около 530 г. пр.Хр. е умрѣлъ въ Суза,Персия,въ дълбока старость,на около деветдесеть и четири години. Вѣроятно старостьта му е била причината,поради която той не се е върналъ обратно въ Юдея заедно съ другитѣ еврейски пленници,на които това бѣше разрешено чрезъ указъ отъ царь Кира /Ездра 1:1/ въ 536 г.пр.Хр.,съ което се тури край на седемдесетгодишното пленничество.

Scanned by CamScanner

ПЪРВА ГЛАВА

Д А Н А И Л Ъ В Ъ П Л Е Н Ъ

Ст.1. "Въ третата година отъ царуването на юдейския царь Йоакима дигна се вавилонскиятъ царь Навуходоносоръ противъ Йерусалимъ и го обсади. 2. И предаде Господь въ ржката му юдейския царь Йоакима и часть отъ сждоветѣ на дома Божий, и ги изпрати въ земята Сенааръ, въ дома на своя богъ, и внесе тия сждове въ съкровищницата на своя богъ".

Данаилъ пристжпва къмъ темата си веднага, съ една прямота, присжща на всички боговдъхновени писатели. Той започва съ простъ, исторически стилъ и продължава въ сждия до 7-та глава, отъ която въ сжщность започва пророческата часть на тази книга, като се вземе и една часть отъ 2-та глава. Съзнавайки, че изговаря само добре познати истини, той привежда направо различни точки, съ които могатъ да бждатъ провѣрени лесно неговитѣ твърдения. Въ горецитиранитѣ стихове той споменава петь различни точки като исторически факти, и то такива, каквито никой писатель на измисленъ разказъ не би привелъ 1/ че Йоакимъ билъ царь на Юда; 2/ че Навуходоносоръ билъ царь на Вавилонъ; 3/ че последниятъ предприелъ походъ срещу първия; 4/ че това станало въ третата година отъ царуването на Йоакима; и 5/ че Йоакимъ билъ предаденъ въ ржцетѣ на Навуходоносора, който взелъ часть отъ свещенитѣ сждове въ дома Господенъ въ Йерусалимъ и ги отнесълъ въ страната Сенааръ, въ вавилонското царство. /Бит.10:10./ Тамъ той ги поставилъ въ

Scanned by CamScanner

съкровищницата на своя езически богъ. Останалитѣ части на тази книга съдържатъ сжщо така много подобни исторически факти.

Това поражение на Йерусалимъ и пленяването на юдеитѣ бѣше предсказано отъ Йеремия ,и скоро следъ това, въ 606 г.пр.Хр. бѣ изпълнено./Йерем.25:8-11./ Йеремия предава,че това е станало въ четвъртата година отъ царуването на Йоакима,а Данаилъ - че е било въ третата. Това привидно противоречие се обяснява съ факта,че Навуходоносоръ е предприелъ похода си още къмъ края на третата година отъ царуването на Йоакима. И Данаилъ пресмѣта именно отъ това време,докато Йеремия започва пресмѣтанията си отъ годината,въ която Навуходоносоръ завладѣ Йерусалимъ,което стана едва въ деветия месецъ на следната година. /Придо,т.1,стр.99.100./ Йоакимъ бѣ окованъ въ вериги,за да бжде така отведенъ въ Вавилонъ;но понеже той се смири,позволено му бѣ да остане въ Йерусалимъ като подвластенъ на вавилонския царь,задължень да му плаща данъци.Това бѣше първото завладяване на Йерусалимъ отъ Навуходоносора.Градътъ е билъ завладянъ отъ сжщия царь два пжти,като е възставалъ,и всѣки пжть участьта му е бивала все по-жестока.Отъ тѣзи две последователни поражения първото бѣше презъ време на Йоахина,синъ на Йоакима,въ 599 пр.Хр. Тогава всички свещени сждове бѣха или плячкосани, или унищожени,и най-виднитѣ жители,заедно съ царя си,бѣха отведени въ пленъ.Второто завладяване стана при управлението на Седекия,и тогава градътъ трѣбваше да преживѣе най-страшната обсада,освенъ онази,която Титъ извърши надъ сжщия градъ въ 70 г.сл.Хр. Жителитѣ му презъ цѣлото време на двегодишната обсада преживѣха всичкитѣ неописуеми мжки на най-ужасенъ гладъ.Когато най-после гарнизонътъ,заедно съ царя,се опита да избѣга,тѣ бѣха настигнати отъ халдеитѣ и пленени.Синоветѣ на царя бѣха умъртвени въ неговото присжтствие,а на самия царь бѣха избодени очитѣ,следъ което въ такова състояние той бѣше отведенъ въ пленъ.По такъвъ начинъ се изпълни словото на пророкъ Йезекиила,че Седекия ще бжде отведенъ въ Вавилонъ и ще умре тамъ,безъ да може да види страната./Йез. 12:13./ Градътъ и храмътъ бѣха напълно разрушени,а жителитѣ на Йерусалимъ и Юдея,съ изключение на нѣкои земедѣлци,които бѣха оставени,бѣха отведени като пленници въ Вавилонъ,въ 588 г.пр.Хр.

Така наказа Богъ грѣха.Това стана не затуй, че халдеитѣ бѣха покровителствувани отъ небето;Господь само ги използва като орждия,за да накаже престжпленията на

народа Си.Ако израилянитѣ бѣха останали вѣрни на Господа и бѣха пазили вѣрно Неговата сѫбота,Йерусалимъ би си стоялъ и до днесъ. /Йер.17:24-27./ Но тѣ се отвърнаха отъ Него,затова и Той ги изостави.Най-напредъ тѣ осквернихa свещенитѣ сѫдове,като поставиха между тѣхъ идоли; Тогава Той ги оскверни чрезъ Своитѣ сѫдби,като допустна да бѫдатъ отнесени като трофеи въ езическитѣ храмове.

Докато Йерусалимъ се намираше въ такова бедствие,Данаилъ съ своитѣ другари се намираше на прехрана и обучение въ царския палатъ въ Вавилонъ.Макаръ че бѣха пленници и се намираха въ чужда страна,въ нѣкои отношения тѣ,все пакъ,бѣха по-добре,отколкото биха били въ отечеството си.

Ст.3. "И каза царьтъ на Асфеназа,началникъ на скопцитѣ му,да доведе отъ синоветѣ Израилеви,отъ царски и княжески родъ 4. момци,които нѣматъ никакъвъ тѣлесенъ недостатъкъ,хубавци на гледъ и способни за всѣкаква наука,разбиращи науки и разумни и сръчни да служатъ въ царскитѣ палати,и да ги научи на халдейски книги и езикъ. 5. И отреди имъ царьтъ всѣкидневна храна отъ царската трапеза и вино,което самъ пиеше,и заповѣда да ги възпитаватъ три години,следъ изтичане на които тѣ трѣбваше да застанатъ предъ царя".

Въ тѣзи стихове е отбелязано очевидното изпълнение на онова предсказание за одно бѫдеще наказание,което пророкъ Исая бѣше отправилъ къмъ царь Езекия преди повече отъ сто години.А именно,следъ като суетниятъ Езекия бѣше показалъ на пратеника на вавилонския царь всичкитѣ богатства и съкровища на дома си и на царството си,нему бѣ съобщено,че отъ всички тия ценности не щѣше да остане нищо,но всичко щѣше да бѫде пренесено въ Вавилонъ като плячка,а и децата му и потомцитѣ му щѣха да бѫдатъ отведени въ пленъ,за да служатъ като скопци /евнуси/ въ палата на вавилонския царь./4Цар.20:14-18./ И тъй като не се споменава нищо за потомство на Данаила,може да се приеме,че и той и другаритѣ му сж били кастрирани,макаръ нѣкои да мислятъ,че думата "скопецъ" означавала повече нѣкакъвъ постъ,отколкото едно състояние.

Въ този докладъ се казва,че тѣзи момци били тъй разсѫдливи,мждри и способни,за да могатъ да служатъ въ царския палатъ.Значи тия юноши бѣха получили вече доста образование и познания,и физическитѣ и ум-

Scanned by CamScanner

ствените имъ заложби бѣха дотолкова развити, че единъ познавачъ на човѣка би могълъ да прецени правилно тѣхните способности.

Отъ начина, по който бѣха третирани тѣзи пленени евреи, ние можемъ да видимъ както държавническата мъдрость, така и сърдечната доброта и благородната душа на младия и въздигащъ се царь Навуходоносоръ:

1/ Вмѣсто да си вземе, както сж правили много царе следъ него, девици за задоволяване на плътскитѣ страсти, той си избра младежи, които заповѣда да бждатъ обучени въ всичко, необходимо за доброто на царството му. Той направи това, за да получи добра помощь за нуждитѣ на държавата.

2/ Той самъ нареди да имъ се дава храна отъ неговата трапеза. Вмѣсто да имъ опредѣли осждна храна, каквато мнозина считатъ като добра за пленници, той нареди да имъ се дава отъ собствената му, царска храна.

3/ Този свободенъ начинъ на възпитание продължи три години. Така тѣ се ползваха съ всички привилегии, каквито царството можеше да имъ даде. Макаръ пленници, тѣ бѣха отъ царски произходъ и бѣха третирани отъ човѣколюбивия халдейски царь съобразно положението имъ.

Все пакъ може да се повдигне интереснятъ въпросъ, защо тъкмо тѣзи хора бѣха избрани, за да вематъ, следъ нужната подготовка, участие въ държавнитѣ работи. Нѣмаше ли достатъчно вавилонски синове, които да могатъ да засматъ такива важни постове? Това можеше да стане само защото царьтъ добре знаеше, че вавилонскитѣ младежи стояха много по-назадъ отъ израилскитѣ въ таланти, мждрость и възприемчивость, както и въ всички други физически и умствени качества, нужни за такъвъ постъ.

Ст.6. "Между тѣхъ бѣха отъ Юдинитѣ синове Данаилъ, Анания, Мисаилъ и Азария. 7. Тогава началникътъ на скопцитѣ ги преименува: Данаила нарече Валтасасаръ, Анания - Седрахъ, Мисаила - Мисахъ и Азария - Авденаго".

Промѣната на тѣзи имена стана вѣроятно поради значението, което тѣ имаха. Така на еврейски Данаилъ означаваше "Богъ е мой сждия", Анания - "Царь Господенъ", Мисаилъ - "Този, който е силенъ Богъ" и Азария - "Помощь Господня". Тѣзи имена, всѣко отъ които указваше на истинния Богъ и показваше известно отношение къмъ служенето Нему, бѣха промѣнени въ такива, които се отнасяха също така къмъ халдейскитѣ богове и поклонението на тѣхъ. Валтаса-

Scanned by CamScanner

саръ,даденото на Данаила име,означава "Пазитель на съкровищата на Ваала", Седрахъ - "Вдъхновение на слънцето /на което халдеитѣ се кланяха/", Мисахъ - "Вдъхновенъ отъ богинята Саха /подъ чието име се покланяха на Венера/" и Авденаго - "Рабъ на свѣтящия огънь /на който сжщо се покланяха/".

Ст.8. "Данаилъ тури на сърдцето си да се не оскверява съ ястията отъ царската трапеза и съ виното,що пиеше царьтъ,и затова измоли отъ началника на скопцитѣ да го не принуждава да се оскверява. 9. Богъ даде на Данаила милость и благосклонность у началника на скопцитѣ; 10. и началникътъ на скопцитѣ каза на Данаила: Боя се отъ господаря си,царя,който самъ ви стреди храна и питие: ако той види лицата ви по-мършави отколкото у момцитѣ,ваши връстници,вие ще турите главата ми въ опасность предъ царя. 11. Тогава Данаилъ рече на Амелсара, когото началникътъ на скопцитѣ бѣше поставилъ при Данаила,Анания,Мисаила и Азария: 12. Направи опитъ надъ рабитѣ си: нека десеть дни ни даватъ зеленчуци за храна и вода за питие; 13. и после нека се явятъ при тебе нашитѣ лица и лицата на ония момци,които се хранятъ отъ царската храна,и следъ това постжпвай съ рабитѣ си,както видишъ. 14. Той ги послуша въ това и направи опитъ съ тѣхъ десеть дена. 15. Подиръ десеттѣ дена лицата имъ се показаха по-хубави,и по тѣло бѣха по-пълни отъ всички ония момци,които се хранѣха съ царски ястия. 16. Тогава Амелсаръ вземаше тѣхното ястие и виното за пиене и даваше имъ зеленчуци".

Този докладъ ни представя Навуходоносора като човѣкъ,напълно свободенъ отъ всѣкакъвъ фанатизъмъ въ вѣрата.И изглежда,че той не е опиталъ нищо,за да застави царскитѣ пленници да промѣнятъ вѣрата си.За него бѣше достатъчно да знае,че тѣ си имаха една религия,безъ значение,дали тя бѣше неговата,или не.И макаръ имената имъ да бѣха промѣнени,за да напомнятъ донѣкжде за езическата религия,това може да е било направено по-скоро поради обичая да се избѣгватъ еврейски имена между халдеитѣ, отколкото за да се предизвика чрезъ това една промѣна въ чувствата или постжпкитѣ у ония,на които тѣ бѣха дадени.

Данаилъ реши да не се оскверява нито съ ястията,нито съ виното на царя.За да постжпи така,той имаше и други причини,освенъ здравословни съображения,макаръ че и въ това отношение той щѣше да има голѣма полза.

Scanned by CamScanner

Обикновено езическитѣ князе и царе бѣха същевременно и първосвещеници въ религията си.Като такива,тѣ първомъ приносяха месото,което щѣха да ядатъ,въ жертва на идолитѣ си а сѫщо и отъ виното приливаха предъ тѣхъ като възлияние,и само следъ това ги приемаха като храна.Освенъ това тѣ ядѣха известни видове месо,което бѣше обявено отъ еврейския законъ за нечисто.И понеже всичко това не бѣше въ съгласие съ Данаиловата религия,той не можеше да яде отъ тази храна;неговата съвѣсть не му позволяваше да се оскверни съ това.Затова той помоли разпоредителя да го освободи отъ предписаната храна и да му дава вмѣсто нея зеленчуци и вода.Но понеже самъ царьтъ бѣше опредѣлилъ храната,началникътъ на скопцитѣ се боеше да изпълни тази молба.

Навуходоносоръ полагаше особени грижи за тѣзи хора.Вмѣсто да ги предаде въ ржцетѣ на служителитѣ си съ поржчка,да се грижатъ добре за тѣхъ,безъ да опредѣля подробности,той самъ предписа,какво тѣ трѣбвало да ядатъ и да пиятъ.Предписаното се считаше наистина за най-добрата храна,която можеше да имъ се даде.Това се вижда и отъ възражението на началника на скопцитѣ,съ което изказва опасенията си,че ако отхвърлѣли тази храна,тѣ щѣли да изглеждатъ по-слаби и по-зле отъ оние,които употрѣбяваха тази храна,а пъкъ това би му коствало живота.Но въ царското нареждане не се забраняваше да се използватъ други срѣдства за постигането на добри резултати.Каква голѣма разлика между този начинъ на постжпване и слѣпия фанатизъмъ и голѣмата тирания на толкова много други властници! Ние и по-нататъкъ ще намѣримъ въ характера на Навуходоносора много нѣща,които заслужаватъ нашето възхищение.

Данаилъ поиска за храна на себе си и на своитѣ другари зеленчуци и вода.Зеленчуцитѣ /споредъ нѣкои преводи овошки,плодове,сочива и др./,за които става дума тукъ,бѣха известна растителна храна,принадлежаща къмъ бобовитѣ растения,като грахъ,бобъ и др. Вагстеръ казва:"Зероимъ" означава всички видове бобови растения,които не се жънатъ,а се пречупватъ или берятъ,и които,макаръ и полезни за човѣка,не го правятъ да затлъстява повече,отколкото отъ други храни".

Следъ като десетдневниятъ опитъ съ тази храна даде благоприятни резултати,на пленницитѣ бѣ позволено да спазватъ тази диета презъ всичкото време на подготовлението имъ.Това,че младежитѣ следъ онази проба изглеждаха по-красиви и по-добре тѣлесно отъ оние,които ядѣха отъ царската храна,може мжчно да се обясни като естестве-

Scanned by CamScanner

на последица отъ тѣхния режимъ, защото въ едно тъй кратко време дози не можеше да даде такъвъ добъръ резултатъ. Не би ли било по-право да приемемъ благоприятния резултатъ като дължащъ се на особената Божия наиѣса, въ знакъ, че Той одобряваше тѣхното поведение, което, ако тѣ продължаваха, би ги довело до сжщия резултатъ чрезъ естественото действие на физическитѣ закони?

Ст.17. "И дарува Богъ на четиритѣ тия момци знание и разбиране. всѣка книга и мждрость, а на Данаила дарува още да разбира и всѣкакви видения и сънища. 18. Следъ свършека на днитѣ, когато царьтъ бѣ заповѣдалъ да ги представятъ, началникътъ на скопцитѣ ги представи на Навуходоносора. 19. Царьтъ говори съ тѣхъ, и отъ всички момци не се намѣри нито единъ като Данаила, Анания, Мисаила и Азария; и почнаха тѣ да служатъ предъ царя. 20. И всичко, за което се искаше мждрость и разбиране, за което то и да ги питаше царьтъ, намираше ги десеторно по-високо отъ всички тайноведци и вълхви, каквито имаше въ цѣлото му царство. 21. И остана тамъ Данаилъ до първата година на царь Кира".

Само Данаилъ получи разбиране на видения и сънища. Други случаи, които тукъ не се споменаватъ, трѣбва да сж доказали неговата дарба въ това отношение. Обаче това, че Богъ отличи по такъвъ начинъ Данаила, съвсемъ не показва, че останалитѣ Му бѣха по-малко угодни. Ние имаме поразителенъ примѣръ, който ясно показва, че Богъ се грижеше за тѣхъ съ необикновена милость и любовь. Това стана, когато тѣ бѣха запазени въ огнената пещь безъ всѣка повреда и дори безъ да миришатъ на опърлено. Данаилъ, вѣроятно, е ималъ естествени наклонности, които го правѣха още по-способенъ за тази особена работа.

Царьтъ продължаваше да проявява къмъ пленницитѣ сжщия интересъ, който показа въ начало. Следъ изтичането на тритѣ години той ги повика за личенъ разговоръ. Той искаше самъ да се убеди, какъ сж се чувствували и какъ сж се развили. При тази срѣща се откри, че царьтъ бѣше добре запознатъ съ всички изкуства и науки на халдентѣ. Ако не бѣше така, нему биха липсвали необходимитѣ познания за провѣрка на другитѣ въ тия нѣща. Безъ да обръща внимание на религия или народность, имайки предвидъ само способностьта, той заявява направо, че ги намира десеть пжти по-умни отъ когото и да е въ царството му.

Споменава се, че Данаилъ живѣлъ до първата го-

дина на царь Кира.И този е единъ отъ нѣколкото случаи, при които думичката "до" въ Библията понѣкога има особенъ смисълъ.Тя не означава,че Данаилъ е живѣлъ само до първата година на царь Кира,тъй като той живѣ още доста години,следъ като този царь пое управлението.Това бѣше,обаче,времето,на което авторътъ е искалъ да обърне особено внимание,а именно годината,въ която евреитѣ бѣха освободени отъ робство.Въ сиция смисълъ е употрѣбена тази думичка и въ Пс.111 /112/:8 и въ Мат.5:18.

-

ВТОРА ГЛАВА

ГОЛѢМИЯТЪ ОБРАЗЪ

Ст.1. "На втората година отъ царуването си Навуходоносоръ сънува сънъ,отъ който духътъ му се смути,и сънътъ му побѣгна отъ него".

Данаилъ бѣ отведенъ въ пленъ въ първата година отъ царуването на Навуходоносора.Три години той бѣше поставенъ подъ надзора на възпитатели,презъ което време,разбира се,той не можеше да се счита като единъ отъ мидрецитѣ на царството му,нито да участвува въ общественитѣ работи. И все пакъ събитията,записани въ тази глава,станаха въ втората година отъ царуването на Навуходоносора.Какъ,тогава,е било възможно за Данаила да се яви предъ царя и да тълкува сънa му още презъ втората година на царуването му? Обяснение на това намираме въ факта,че Навуходоносоръ е царувалъ две години заедно съ баща си Набополасара.Евреитѣ си смѣтали отъ тази точка,докато халдеитѣ - отъ времето, когато той започналъ да царува самъ,следъ смъртьта на баща си;следователно,споменатата тукъ година е била втората споредъ халдеитѣ,а споредъ евреитѣ четвъртата отъ неговото царуване.Значи още на следната година,следъ като бѣше завършилъ предписаната тригодишна подготовка,за да участвува въ работитѣ на халдейското царство,Данаилъ стана внезапно, чрезъ Божието провидение,прочутъ въ цѣлото царство.

Ст.2. "И заповѣда царьтъ да свикатъ тайноведци и гледачи,магьосници и халдейци,за да му разтълкуватъ сънa. Тѣ дойдоха и застанаха предъ царя".

Тайноведцитѣ бѣха мине,които твърдѣха,че могатъ да предсказватъ бъдещето по звездитѣ.Гаданието по звездитѣ бѣ много на почитъ у древнитѣ източни народи.Гледачи бѣха такива,които правѣха магии,т.е.които предсказваха бъдещето, претендираха,че иматъ власть надъ здраве и болести,и др.т.

Scanned by CamScanner

Магьосници бѣха тия,които привидно поддържаха сношения съ мъртвитѣ.Въ този смисълъ,вѣрваме,е употрѣбявана винаги тази дума въ Свещеното писание.Модерният спиритизъмъ не е нищо друго,освенъ едно подновяване на старото езическо магьосничество.Халдейцитѣ,които се споменаватъ тукъ,бѣха свещеницитѣ на вавилонцитѣ,които бѣха почти едничкитѣ притежатели на научни познания въ народа си; тѣ се занимаваха особено съ физика и астрономия.И тѣ,като тайноведцитѣ и гледачитѣ,предсказваха бждещето.

Имаше голѣма множество такива тайноведци,гледачи и магьосници въ Вавилонъ.Главното назначение,на всички бѣше почти еднакво,а именно,разгадаване на тайни и предсказване бждещето;само срѣдствата,чрезъ които се опитваха да постигнатъ това,бѣха различни.Откриването и тълкуването на сънa,значи,спадаше въ областьта на всѣки отъ тѣхъ,затова царьтъ заповѣда всички да дойдатъ при него.Той бѣше много разтревоженъ и работата бѣше отъ голѣмо значение за него,затова той привлѣче цѣлата мждрость на царството си за разгадаване на тази гатанка.

Ст.3. "И рече имъ царьтъ: Сънувахъ сънъ и духътъ ми се вълнува;желая да зная тоя сънъ. 4. Тогава халдейцитѣ казаха на царя по арамейски: Царю,да си живъ во-вѣки! Кажи на рабитѣ си сънa,и ние ще обяснимъ,какво значи".

Каквито и недостатъци да сж имали,изглежда,че древнитѣ тайноведци и гледачи бѣха добре обучени въ изкуството да се снабдяватъ съ достатъчно опорни точки,за да иматъ основание за хитритѣ си пресмѣтания,или за да могатъ да натъкмятъ отговоритѣ си така,че да бждатъ еднакво подходящи;какъвто и да бжде изходътъ.

Въ този случай,вѣрни на лукавитѣ си инстинкти, тѣ поискаха отъ царя да имъ каже сънa.Ако можеха да получатъ точни подробности по него,тѣ лесно щѣха да се нагласятъ за едно обяснение,което не би компромитирало името имъ.Тѣ говориха на царя по арамейски /сиро-халдейски/,понеже на този езикъ се говорѣше въ образованитѣ класи.Тукъ ще забележимъ,че отъ това мѣсто,до края на 7-та глава,всичко е написано на халдейски езикъ.

Ст.5. "Отговори царьтъ и рече на халдейцитѣ: Сънътъ избѣга отъ мене;ако ми не кажете сънa,и какво той значи,ще бждете насѣчени на кжсове,и жилищитѣ ви ще се обърнатъ на развалини; 6. ако пъкъ ми разкажете сънa, и

какво той значи,ще получите отъ мене дарове,награда и голѣма почесть;и тъй,кажете ми съна,и какво той значи. 7. Тѣ повторно отговориха и рекоха: Нека царьтъ каже на рабитѣ си съна,и ние ще обяснимъ,какво значи той. 8. Отговори царьтъ и рече: Добре зная,че вие искате да спечелите време,защото виждате,че сънътъ избѣга отъ мене. 9. Понеже не явявате съна ми,вие имате нѣкой омисълъ: готвите се да ми кажете лъжа и измама,докле мине време;и тъй,разкажете ми съна,и тогава ще позная,че вие можете ми обясни и какво той значи. 10. Халдейцитѣ отговориха на царя и казаха: На земята нѣма човѣкъ,който да може открн на царя това нѣщо, и затова ни единъ царь,великъ и силенъ,не е поисквалъ подобно нѣщо отъ никой тайноведецъ,гледачъ и халдеецъ; 11. дѣлото,което изисква царьтъ,е толкозъ трудно,че никой другъ не може го открн на царя,освенъ боговетѣ,които не живѣятъ съ смъртнитѣ. 12. Царьтъ разсвирепѣ и силно се ядоса на това и заповѣда да изтрѣбятъ всички мѫдреци вавилонски. 13. Когато излѣзе тая повеля да убиватъ мѫдреците,потърсиха и Данаила и другаритѣ му,за да ги умъртвятъ".

Тѣзи стихове описватъ отчаянитѣ старания и затруднението на тъй-наречените мѫдреци предъ царя. Тѣ търсѣха нѣкакъвъ изходъ,понеже виждаха,че бѣха хванати въ собствената имъ примка;а царьтъ решително настояваше тѣ да му открнятъ съна;искайки това отъ тѣхъ,той чувствуваше,че не изискваше повече отъ онова,за което тѣ претендираха,че можели да вършатъ.Нѣкои,по този поводъ,упрѣкватъ Навуходоносора,че въ този случай той постѫпилъ като жестокъ и неразуменъ тиранъ.Но какво претендираха тѣзи тайноведци или мѫдреци,че можеха да вършатъ? Тѣ заявяваха,че можели да откриватъ скрити нѣща,да предсказватъ бѫдещето,и др.,и то по свръхестественъ начинъ,съ помощьта на свръхестествени сили.А щомъ като това,което твърдѣха, бѣше истина,не можеха ли тѣ тогава да кажатъ съна на царя? Разбира се! И пакъ,щомъ бѣха въ състояние да дадатъ вѣрно обяснение на съна,защо да не можеха да открнятъ и самия сънъ,щомъ царьтъ го бѣше забравилъ? Тѣ сигурно трѣбваше да могатъ да сторятъ това,ако наистина бѣха въ връзка съ другия свѣтъ,както претендираха.Ето защо Навуходоносоровото искане да му кажатъ съна въ никой случай не бѣше несправедливо.И когато тѣ заявиха /ст.11/,че никой, освенъ "боговетѣ,които не живѣятъ съ смъртнитѣ",не можеше да каже на царя онова,което той изискваше,това бѣше вече едно мълчаливо признание,че тѣ нѣмаха никаква връзка съ такива богове и че не можеха да разкриятъ нищо,което лежи вънъ отъ

Scanned by CamScanner

човѣшкитѣ познания.Затова царьтъ разсвирепѣ и се много ядоса.Той видѣ,че и той,и цѣлиятъ му народъ бѣха жертва на измама.Въ ст.9 той ги обвинява,че тѣ се бавѣха, "докле мине време" и докле това нѣщо му се стори тъй неважно,че гнѣвътъ му поради тѣхното лицемѣрие да премине,и тогава или самъ той да си спомни съна,или въобще да не иска вече да му го разказватъ или тълкуватъ. Макаръ че ние съвсемъ не одобряваме строгото наказание, което царьтъ искаше да имъ наложи,а именно да ги погуби и да съсипе домоветѣ имъ,все пакъ ние можемъ да симпатизираме на решението му да накаже онія измамници.Строгостьта на онази присѫда вѣроятно трѣбва да се припише много повече на тогавашнитѣ обичаи,отколкото на кораво-сърдечието на царя.Все пакъ това бѣше една строга присѫда.Нека се вземе подъ внимание,че онія,надъ които се излѣ гнѣвътъ на царя,бѣха многобройни,силни и влиятелни. Освенъ това тѣ съставляваха образованитѣ и учени класи по онова време;обаче царьтъ не бѣше тъй привързанъ къмъ своята фалшива религия,че да ги пощади поради всички тия важни основания.Щомъ системата почиваше върху измама и лъжа,колкото многобройни и силни да бѣха подръжницитѣ и,и колкото и много отъ тѣхъ да бѣха замѣсени въ този случай,царьтъ не искаше да бѫде съучастникъ въ нечестието и измамата.

Ст.14. "Тогава Данаилъ се обърна съ предпазливость и мѫдрость къмъ Ариоха,началникъ на царскитѣ тѣлопазители,който бѣше излѣзълъ да убива вавилонскитѣ мѫдреци, 15. и попита Ариоха,който бѣше силенъ предъ царя: Защо такава страшна повеля отъ царя? Тогава Ариохъ разказа на Данаила цѣлата работа. 16. И Данаилъ влѣзе и измоли отъ царя да му даде време,за да представи на царя тълкуванието на съна. 17. Данаилъ отиде у дома си и разказа работата на другаритѣ си Анания,Мисаила и Азария, 18 за да просятъ милость отъ Бога Небесни за тази тайна,та Данаилъ и другаритѣ му да не загинатъ съ другитѣ мѫдреци вавилонски".

Въ този докладъ личи Божиего провидение въ нѣколко забележителни подробности:

1/ Самъ Богъ бѣше подействувалъ,щото сънътъ да направи такова силно впечатление на царя,че той бѣ обзетъ отъ голѣмъ страхъ,безъ да може да си спомни за причината му.Това стана причина да се изобличи фалшивата система на тайноведцитѣ и на другитѣ езически учители;

Scanned by CamScanner

понеже щомъ бѣха поставени на проба чрезъ искането да открият съна, стана явно, че тѣ бѣха неспособни да вършатъ онова, което тѣхната професия имъ налагаше като дългъ.

2/ Забележително е, че Данаилъ и неговитѣ другари, за които царьтъ едва неотдавна бѣше казалъ, че бѣха десеть пъти по-добри отъ всички негови тайноведци и астролози, не бѣха повикани за съветъ по-рано, или дори, че тѣ въобще не бѣха потърсени за съветъ въ този случай. Но тъкмо това бѣше дѣло на Божието провидение. Сѫщо тъй, както сънътъ бѣше изтръгнатъ отъ паметьта на царя, така той по необяснимъ начинъ бѣше възпрѣнъ да се обърне къмъ Данаила за разрешение на тази гатанка. Защото ако той още въ началото се бѣше обърналъ къмъ Данаила и този веднага му бѣше обяснилъ всичко, тайноведцитѣ не биха били изпитани. Но Богъ даде първия случай на езическата система на халдеитѣ. Той искаше тѣ да бѫдатъ изпитани, посрамени и да признаятъ своята немощь, дори подъ страхъ на смъртно наказание, за да бѫдатъ по-добре подготвени да признаятъ Неговата дѣсница, когато Той после щѣше да я простре заради Своитѣ пленени служители и за слава на името Си.

3/ Изглежда, че Данаилъ узна за случая едва отъ онія, които бѣха дошли да го хванатъ. Неговиятъ животъ стоеше на карта, и това го накара да се обърне къмъ Бога отъ все сърдце и да проси избавление. Царьтъ послуша молбата му да му даде време да размисли, - една милость, която, вѣроятно, не би проявилъ къмъ никого отъ тайноведцитѣ, тъй като той вече ги бѣше обвинилъ, че тѣ се приготвяха за лъжи и затова само искаха да спечелятъ време, за да го измамятъ. Данаилъ веднага отиде при тримата си другари и ги накара да се присъединятъ къмъ него въ молитва относно тази тайна. Той можеше и самъ да се помоли, и сигурно щѣше да бѫде послушанъ; но както сега, така и тогава се крие голѣма сила въ обединението на Божия народъ, и дадено е обещание, че винаги ще бѫде изпълвана молитвата на двама или трима, които се съединятъ въ едно да се молятъ за нѣщо.

Мат.18:19.20.

Ст.19. "И тогава тайната биде открита на Данаила въ нощно видение, и Данаилъ благослови Бога Небесни. 20. И рече Данаилъ: Да бѫде благословено името на Господа отъ-вѣка и до-вѣка, защото у Него има мѫдрость и сила. 21. Той промѣнява времена и години, сваля царе и поставя царе, дава мѫдрость на мѫдри и знание на разумни; 22. Той открива, що е дълбоко и съкровено, знае, що е въ мрака, и свѣтлината живѣе съ Него. 23. Слава Те и величая, Боже на от-

Scanned by CamScanner

цитѣ ми, задето ми дарува мждрость и сила и ми откри онова, за което Те молихме; защото Ти ни откри дѣлото на царя".

Дали молитвата на Данаила е била послушана още докато се молѣха, или по-късно, не ни се казва. Ако е била веднага послушана, това показва постоянството, съ което тѣ сж се молили, и може лесно да се приеме, че тѣ сж се молили до настжпване на нощьта - тѣ не сж престанали, докато не сж били послушани. А ако молитвата имъ е била послушана едва по-късно, то това ни показва, че молитвата не е безъ полза, макаръ и да не бжде веднага послушана. Нѣкои вѣрватъ, че Богъ открилъ на Данаила тайната, като му пратилъ сжщия сънъ, който бѣше далъ на Навуходоносора, но Матей Хенри приема за по-вѣроятно, че "както сънътъ, така и обяснението му, бѣха показани на Данаила, за негова голѣма радость, отъ единъ ангелъ, докато той бѣше още буденъ и въ молитва". Думитѣ "нощно видение" могатъ да се отнесатъ за нѣщо, видѣно или на сънъ, или въ видение.

Данаилъ веднага следъ това благослови и прослави Бога заради проявената къмъ тѣхъ милость. Макаръ че молитвата му не ни е предадена, неговитѣ славословия сж ни напълно запазени. Богъ бива прославенъ, когато ние Го славословимъ за оказаната ни отъ Него милость, както и когато чрезъ молитва признаваме нашата нужда отъ Негова помощь. Данаиловото видение би трѣбвало да ни служи за примѣръ въ това отношение. Нека да принасяме на Бога дължимата Му благодарность и хвала за всѣка оказани ни отъ Него милость! "Не се ли очистиха десеттѣ? А кжде сж останалитѣ деветъ?" Лука 17:17.

Данаилъ имаше най-голѣмо довѣрие относно виденията си. Той не отиде най-напредъ при царя, за да се увѣри, че даденото му откровение бѣше наистина сънътъ на царя, а веднага следъ видението прослави Бога, че бѣше послушалъ молитвата му.

Макаръ че тайната бѣше открита на Данаила, той не се похвали, че това бѣше постигнато само чрезъ неговата молитва, а призна, че това бѣше послушание на молитвата на неговитѣ другари и на него, като каза: "открии онова, за което Те молихме; защото Ти ни откри дѣлото на царя".

Ст.24. "Подиръ това Данаилъ отиде при Ариоха, комуто царьтъ бѣ заповѣдалъ да умъртви мждрецитѣ вавилонски, влѣзе и му каза: Не убивай мждрецитѣ вавилонски; заведи ме при царя, и азъ ще му открия, що значи сънътъ".

Scanned by CamScanner

Първата молба на Данаила бѣше заради вавилонскитѣ мждреци. "Не ги убивай, защото азъ ще открия на царя значението на съна". Не бѣше нито тѣхна, нито заслуга на тѣхната езическа религиозна система, дето сънътъ бѣше разтълкуванъ; тѣ бѣха все още достойни за наказание, както по-рано. Обаче тѣхното признание за безсилието имъ въ тази работа бѣше вече достатъчно унижение за тѣхъ. Затова Данаилъ поискла да получатъ и тѣ часть отъ оказаната му милость, като бѫде пощаденъ живота имъ. Така тѣ бѣха спасени, защото между тѣхъ се намираше единъ Божий човѣкъ. И така е винаги. Заради Павла и Сила всички затворници бѣха освободени. Деяния 16:26. Пакъ заради Павла бѣше спасенъ живота на всички, които бѣха съ него въ кораба. Деян. 27:24.

Това сж само нѣколко отъ безбройнитѣ примѣри, които показватъ, че безбожнитѣ сж имали само полза отъ благословението на праведнитѣ. И тѣ биха направили добре да размислятъ, каква обязаность имъ се налага поради това. И какво спасява свѣта и днесъ отъ унищожаващия и справедливъ Божий гнѣвъ? Не малцината праведни ли, които още се намиратъ въ него? Вземете ги отъ него, и колко дълго ще бѫде позволено на безбожнитѣ да ходятъ по грѣховнитѣ си пътища? Не по-дълго, отколкото на онѣи, които живѣеха преди потопа, следъ като Ной влѣзе въ ковчега, или отколкото на седамцитѣ, следъ като Лотъ ги напустна. И все пакъ безбожнитѣ потискатъ и презиратъ онѣи, поради които тѣ могатъ още да се радватъ на живота съ всичкитѣ му благословения.

Ст.25. "Тогава Ариохъ незабавно заведе Данаила при царя и му каза: Намѣрихъ между пленениtѣ синове на Юда човѣкъ, който може да открие на царя, що значи сънътъ".

Обикновена характерна черта на министри и дворцови хора е, да се опитватъ да се подмазватъ на господарить си. Тъй и Ариохъ представи работата така, като че ли съ голѣма самоотверженость, само заради царя той бѣше търсилъ човѣкъ, който би могълъ да даде желаното тълкуване, и най-после го бѣше намѣрилъ. За да прозре тази измама на своя подчиненъ, царьтъ трѣбваше само, както вѣроятно е и направилъ, да си спомни за споменатия въ ст.16 разговоръ съ Данаила, въ който Данаилъ обеща, че щѣше да му даде тълкуването, ако му се отпустнѣше време.

Scanned by CamScanner

Ст.26. "Царьтъ рече на Данаила,който бѣ наре-
ченъ Валтасасаръ: Можешъ ли ми каза съна,който видѣхъ,и
какво значи той? 27. Данаилъ отговори на царя и рече:
Тайната,за която царьтъ ме пита,не могатъ откри на царя
ни мждреци,ни магьосници,ни тайноведци,ни гледачи.28. Но
на небесата има Богъ,Който открива тайни;и Той откри на
царь Навуходоносора,какво ще бжде въ последнитѣ дни".

"Можешъ ли ми каза съна,който видѣхъ,и какво
значи той?" Съ тѣзи изказани съ полусъмнение думи по-
здрави царьтъ Данаила,когато този дойде при него.Изглеж-
да,че въпрѣки миналитѣ опитности,той се съмняваше, дали
Данаилъ,който бѣше още тъй младъ и неопитенъ,бѣше въ съ-
стояние да разгадае една тайна,въ която се бѣше напълно
провалило дори изкуството на опитнитѣ мждреци и звездо-
гадатели.Данаилъ заяви ясно,че мждреци,магьосници,тайно-
ведци и гледачи не биха могли да разкриятъ тази тайна.
Това не бѣше въ тѣхната власть.Затова царьтъ не трѣбваше
да се сърди на тѣхъ,нито пъкъ да вѣрва повече на тѣхнитѣ
празни суевѣрия.Тогава той изявява истинния Богъ,Който
царува въ небето и единственъ може да открива тайни. И
Той е,казва Данаилъ,Който открива на царь Навуходоносо-
ра,какво има да стане въ бждещето.

Ст.29. "Сънътъ ти и онова,що е видѣла главата
ти на твоето легло,бѣше това: Ти,царю,на леглото си мис-
лѣше,какво ли ще бжде следъ това,и Сня,Който открива тай-
ни,ти показа,какво ще бжде. 30. На мене тая тайна бжде
открита,не че съмъ по-мждръ отъ всички живи,а за да бжде
на царя открить смисълътъ,и за да узнаешъ помислитѣ на
сърдцето си".

Тукъ ни се представя друга достойна за подража-
ние характерна черта на Навуходоносора.Той не прекарваше
времето си,както толкова много съвременни владѣтели, въ
глупости и разточителство,безъ да мисли за бждещето. На-
противъ,той искаше да знае бждещитѣ събития,безъ съмне-
ние,за да може да използва настоящето по-мждро.Затова
Богъ му изпрати този сънъ,който ние трѣбва да приемемъ
като знакъ за Неговото благоволение къмъ този царь, тъй
като имаше много други пжтища за изявяването на съдържа-
щитѣ се въ неговия сънъ истини,които само така биха до-
принесли за прослава на Божието име и за полза на Него-
вия тогавашенъ народъ,както и за доброто на бждещитѣ по-
колѣния.Все пакъ Богъ не желаеше да направи за царя нищо,

Scanned by CamScanner

което да не е въ връзка съ Неговия народъ.Затова Той даде на царя сънa,но тълкуването изпрати чрезъ единъ отъ Своитѣ признати служители. Данаилъ се отказа отъ своята лична почесть или похвала въ този случай;но пакъ каза на царя /за да смири малко гордостьта му поради това,че Небесниятъ Богъ го бѣше намѣрилъ достоенъ за вниманието Си/,че Богъ му бѣше изпратилъ тълкуването не само заради него, но и заради онія,чрезъ които то бѣ дадено. О! Значи Богъ ималъ Свои служители тамъ,и каквото правѣше,правѣше го за тѣхъ! Тѣ сж въ Неговитѣ очи по-цѣнни отъ най-мощнитѣ царе и владѣтели на земята.Ако не бѣше зарадъ тѣхъ,царьтъ,вѣроятно,никога не би узналъ тълкуването на сънa,пъкъ и самия сънь.Така проявленията на милость,къмъ когото и да сж оказани,трѣбва да се приписватъ на грижитѣ,които Богъ полага за Своитѣ чада.

Колко многообхватно бѣше дѣлото Божие въ този случай! Откривайки чрезъ Данаила сънa на царя,Богъ извършилъ следното:

1/ Откри на царя онова,което той искаше да знае.

2/ Избави служителитѣ Си,които се уповаваха на Него.

3/ Запозна вавилонцитѣ по най-убедителенъ начинъ съ истинния Богъ.

4/ Обсипа фалшивата система на мидрацитѣ и тайноведцитѣ съ позоръ и презрение.

5/ Прослави собственото Си име и издигна служителитѣ Си въ очитѣ на вавилонцитѣ.

Ст.31. "Твоето видение,царю,бѣше такова: Ето, нѣкакъвъ си голѣмъ образъ;огроменъ бѣше този образъ; той стоеше въ извънреденъ блѣсъкъ предъ тебе,и видътъ му бѣше страшенъ. 32. Главата на този образъ бѣше отъ чисто злато, гърдитѣ и ржцетѣ му - отъ сребро,коремътъ и бедрата му - медни, 33. пищялитѣ му желѣзни,а нозетѣ му часть желѣзни, часть глинени. 34. Ти го гледаше,доде се камъкъ откжсна отъ планината,безъ да го е ржка съборила,удари образа въ неговитѣ желѣзни и глинени нозе,и ги разби. 35. Тогава всичко заедно се раздроби:желѣзо,глина,медь,сребро и злато станаха като прахъ на лѣтно гумно;вѣтърътъ ги отнесе,и диря отъ тѣхъ не остана; а камъкътъ,който разби образа, стана голѣма планина и изпълни цѣлата земя".

Навуходоносоръ бѣше идолослужитель,и затова единъ образъ можеше лесно да плени вниманието му. Освенъ

това земни царства, които, както по-късно ще видимъ, бѣха представени чрезъ този образъ, бѣха ценни нѣща въ неговитѣ очи. Непросвѣтленъ отъ свѣтлината на откровението, той гледаше на земнитѣ блага, земната слава и земната власть не въ тѣхната истинска свѣтлина. Затова е и очевидната хармония между неговата преценка на тѣзи нѣща и предметитѣ, чрезъ които тѣ му бѣха представени. На него тѣ бѣха представени подъ фигурата на голѣмия образъ, който въ неговитѣ очи бѣше предметъ на уважение и възхищение; а на Данаила, който гледаше на нѣщата съвсемъ другояче, сжщитѣ земни царства бѣха показани /вижъ гл.7/ по-късно подъ образа на свирепи, диви звѣрове; защото той умѣеше да цени въ истинската имъ свѣтлина всички величия и слави, които не почиваха на благоволението и одобрението Божие.

Какъ чудно подходяща бѣше тази представа, за да се вкуши на Навуходоносора една велика истина! Освенъ че представи прогресивното развитие на събитията презъ всички времена като водещи само къмъ доброто на Божия народъ, Богъ искаше да покаже на Навуходоносора цѣлата празнота и безсмислие на земното великолепие и земната слава. А какъ би могло това да се представи по-поразително, отколкото чрезъ представата на единъ образъ, състоящъ се отъ различни метали, и то тъй, че, започвайки съ най-ценния металъ, да се понижава постепенно въ все по-долнокачественъ, докато въ края се достигне до най-грубия - желѣзо, смѣсено съ глина! Тогава той бива разтрошенъ и направенъ като сухата плѣва - нищо добро вятре, и всичко заедно полеко отъ суета - и най-после отвѣянъ отъ вѣтъра така, че да не остане нищо отъ него. Следъ това неговото мѣсто заема нѣщо трайно, съ небесна стойность. Чрезъ това Богъ искаше да покаже на човѣцитѣ, че земното величие и земната слава щѣха да изчезнатъ като сапунена мѣхурь, и че на мѣстото, заемано тъй дълго отъ тѣхъ, щѣше да се възстанови Божието царство, и всѣки, който искаше, щѣше да намѣри прибѣлище въ него отъ сега и до-вѣки.

Ст.36. "Ето сънътъ. Ще кажемъ предъ царя, и какво значи той. 37. Ти, царю, царь на царетѣ, комуто Богъ Небесни дарува царство, власть, сила и слава, 38. и въ ржцетѣ ти даде всички синове човѣшки, дето и да живѣятъ, всички звѣрове земни и птици небесни, и те постави господарь надъ всички тѣхъ, - ти си тая златна глава".

Тукъ започва една отъ най-великитѣ глави на човѣшката история. Въ осемь кратки стиха на Свещеното писа-

Scanned by CamScanner

ние се съдържа всичко;тѣзи нѣколко стиха обхващатъ историята на величието и мощьта на този свѣтъ,Нѣколко момента сж достатъчни,за да се втълпятъ мъ паметьта тѣзи нѣколко думи;обаче периодътъ,върху който тѣ се простиратъ, включва повече отъ последнитѣ две хиляди и петстотинъ години.Отъ тъминтѣ времена на далечното минало се преминава презъ появата и падането на царства;показва се развоятъ и падането на свѣтовни империи,минава се презъ периоди и вѣкове,и се стига до днешно време;и даже повече - до вѣчното царство.Тѣзи нѣколко думи сж тъй многообхващащи,че съдържатъ всичко това,а въ сжщото време тъй подробни,че ни даватъ точнитѣ очертания на земнитѣ царства отъ тогавашно,до днешно време.Човѣшка мждрость никога не е могла да даде единъ тъй кратъкъ докладъ,който да обхваща тъй много.Човѣкиятъ езикъ никога не е описалъ въ тъй малко думи такова огромно количество исторически истини.Тукъ личи явно Божиятъ пръстъ. Нека сж запомнимъ това!

Съ какъвъ интересъ и удивление трѣбва да е слушалъ царьтъ думитѣ на пророка,когато този му каза,че той,или по-право неговото царство /царьтъ тукъ се споменава вмѣсто неговото царство,както се вижда отъ ст.39/ бѣше златната глава на голѣмия и страшенъ образъ,който той бѣше видѣлъ! Древнитѣ царе бѣха благодарни за успѣхитѣ,които постигаха;бѣха ли щастливи и имаха ли успѣхъ,тѣ отдаваха най-голѣми почести на божеството-закрилникъ,на което приписваха успѣхитѣ си,и прахосваха най-ценнитѣ си съкровища за него.Данаилъ показа на царя по заобиколенъ начинъ, че за всичко това той бѣше длъженъ да благодари само на Небесния Богъ,тъй като Той му бѣше далъ царството и го бѣше направилъ владѣтель надъ всичко.Това трѣбваше да го възпира,да не се превъзнася гордо и да мисли,че той е постигналъ положението си чрезъ собствена сила и мждрость,а сжщо така и да предизвика у него благодарность къмъ истинския Богъ.

Вавилонското царство,тази златна глава,бѣше основано отъ Нимрода,правнукъ на Ноя,преди повече отъ две хиляди години преди Христа.Бит.10:8-10: "Хусъ роди и Нимрода;той взе да става силенъ на земята;той бѣше силенъ ловецъ предъ Господа;затова се и казва: Силенъ ловецъ като Нимрода предъ Господа. Изпърво царството му се състоеше отъ Вавилонъ,Ерехъ,Акадъ и Халне,въ земята Сенааръ". Изглежда, че Нимродъ е основалъ и Ниневия,която по-късно стана столица на Сирия. /Вижъ Бит.10:11 и Енциклопедията на Джонсонъ, статия "Сирия"/. Следното описание на историята на Вавилонъ което намираме въ Универс. енциклопедия на Джонсонъ,статия

"Вавилонъ", е въ съгласие съ най-последнитѣ авторитети по този въпросъ:

"Около 1270 г.пр.Хр. асирийскитѣ царе станаха господари на Халдея или Вавилония, чиято столица бѣ Вавилонъ. Тази страна по-късно се управляваше отъ една асирийска династия царе, които царуваха въ Вавилонъ и понѣкога се опълчваха противъ онния, които царуваха въ самата Асирия. Другъ пѫть пъкъ вавилонскитѣ царе биваха подчинени отъ асирийскитѣ. Изминаха нѣколко вѣка, презъ които въ историята на Вавилонъ нѣмаше нищо за отбелязване. По времето на Теглатъ Фелесара отъ Асирия Набонасаръ се възкачи на вавилонския престолъ въ 747 г.пр.Хр. Той е известенъ отъ хронологическата епоха, която носи неговото име и която започва отъ 747 г.пр.Хр. Около 720 г.пр.Хр. Мародахъ Валаданъ стана царь на Вавилония и изпрати вестители до Езекия, Юдиния царь /Вижъ 4Царе 20 и Исая 39/. Нѣколко години по-късно Саргонъ, асирийскиятъ царь, покори и свали отъ престола Мародахъ Валадана. Санхерибъ /или Сенахиримъ/ довърши покоряването на Вавилонъ, като го присъедини къмъ асирийското царство около 690 г.пр.Хр. Завладяването на Ниневия и съсипването на асирийското царство, което стана около 625 г.пр.Хр. отъ Сиаксаръ-Мидянина и неговия съюзникъ Набополасаръ, разбунтувалия се управитель на Вавилонъ, даде възможность на последния да основе вавилонската империя, която бѣ четвъртата отъ "петтѣ велики монархии" на Ролинсона, и обхващаше долината на Ефратъ, Сузиана, Сирия и Палестина. Той царува около двадесеть и една година и е прекаралъ почти въ миръ, защото въ историята нищо не е записано за презъ това време; но въ 605 г.пр.Хр. неговата войска порази Нехона, египетския царь, който бѣ нападналъ Сирия. Той бѣше последванъ отъ по-известния си синъ Навуходоносора /604 пр.Хр./, който бѣ и най-великиятъ отъ вавилонскитѣ царе".

Йерусалимъ бѣше завладѣнъ отъ Навуходоносора въ първата година отъ царуването му, а въ третата отъ царуването на Йоакима, Юдиния царь /Дан.1:1/, въ 606 г.пр.Хр. Навуходоносоръ царува две години заедно съ баща си Набополасара. Евреитѣ смѣтатъ началото на неговото царуване още отъ това време, а халдеитѣ - отъ датата на неговото самостоятелно царуване, 604 пр.Хр., както се споменава по-горе. Относно наследницитѣ на Навуходоносора горецитираниятъ авторитетъ добавя:

"Той умрѣ въ 561 г.пр.Хр., и на престола му се качи неговиятъ синъ Евилъ-Мародахъ, който царува само две години. Набонидъ /или Лабинетъ/, който се възцари въ

555 пр.Хр., се съюзи съ Креза противъ великия Киръ. Изглежда, той е сподѣлялъ царската власть съ сина си Валтасара, чиято майка бѣше дъщеря на Навуходоносора. Киръ превзе Вавилонъ чрезъ военна хитрость въ 538 г.пр.Хр., и следъ смъртьта на Валтасара, когото перситѣ убиха, вавилонското царство престана да съществува".

Съвсемъ не е необходимо да смѣтаме, че Вавилонъ, за да бъде нареченъ свѣтовно царство, трѣбва да еималъ подъ своята абсолютна власть всѣки народъ и всѣко племе на свѣта; въ същность такъвъ не е билъ случаятъ съ никое отъ онія царства, които историята представя като всемирни или свѣтовни царства. Вавилонъ никога не е завладявалъ нито Гърция, нито Римъ; все пакъ Римъ бѣше вече основанъ, преди Вавилонъ да бѣ достигналъ пълния си разцвѣтъ. Въпрѣки това, положението и влиянието на Римъ тогава само обещаваха нѣщо за далечното бъдеще. Обаче пророчеството съвсемъ не се компромитира съ това, че Богъ подготвяше Своитѣ агенти за това още много години преди времето, въ което тѣ трѣбваше да изиграятъ важна роля въ изпълнението на пророчеството. Ние трѣбва да се вживѣемъ въ пророка и да разглеждаме тѣзи царства заедно съ него, отъ неговата гледна точка. Тогава ще можемъ да разгледаме неговитѣ изявления, както и трѣбва да бъде, въ свѣтлината на положението, въ което той се намираше, на времето, въ което пишеше и на обстоятелствата, които го обкржаваха. Познато правило при тълкуването е, че народноститѣ не сж особено признати въ пророчеството, докато не сж встжпили въ връзка съ Божия народъ до тамъ, че да трѣбва да бъдатъ споменати въ Свещеното писание, за допълнение на докладитѣ. Когато бѣше такъвъ случаятъ съ Вавилонъ, той бѣше голѣмата и изпъкваща надъ всички други сила въ политическия свѣтъ. Въ очитѣ на пророка той положително засѣнчваше всѣко друго царство; затова и, естествено, той щѣше да говори за него като за царство, владѣещо надъ цѣлата земя. Доколкото ни е известно, всички страни и провинции, срещу които Вавилонъ се оплчваше, бѣха покорени отъ неговия мечъ. Въ този именно смисълъ бѣха всички подъ неговата власть; този фактъ обяснява защо и малко хиперболичнитѣ изявления въ ст.36. Това, че известни области и територии и значителенъ брой народи, оставащи неизвестни за историята, оставаха извънъ границитѣ на тогавашната култура, и затова неоткрити и неподчинени, не е нѣщо отъ такава важность или тѣжесть, че да направи съмнителни думитѣ на пророка или да представи пророчеството фалшиво.

Въ 606 пр.Хр. вавилонското царство дойде въ съприкосновение съ Божия народъ чрезъ пленяването на Ма-

Scanned by CamScanner

насия, царя на Юда, и затуй тъкмо по това време то се споменава въ пророчеството, въ края на еврейската теокрация.

Характерътъ на това царство е показанъ чрезъ онази часть отъ образа, която символично го представяше - златната глава. Това бѣше златното царство на единъ златенъ вѣкъ. Вавилонъ, неговата столица, далечъ надминаваше всички свои по-късни съперници. Разположенъ въ градината на Изтока, върху единъ четирижгълникъ, обхващащъ точно шейсеть английски мили, отъ всѣка страна дължъ по петнайсеть мили; заобиколенъ отъ крепостенъ окопъ и отъ единъ зидъ, високъ триста и петдесеть стжпки и широкъ осемдесеть и седемь стжпки; разпредѣленъ на шестстотинъ седемдесеть и шесть четирижгълника, всѣки обхващащъ по две и половина англ. мили; славещъ се съ своитѣ петдесеть улици, всѣка отъ които е била сто и петдесеть стжпки широка, всички пресичащи се подъ правъ жгълъ, и отъ които всѣки двайсеть и петь сж отивали въ една посока, прави и равни, и дълги петнайсеть мили; този градъ съ неговото двеста двайсеть и петь квадратни мили укрепено пространство, разпредѣлено по описания начинъ и украсено съ великолепни увеселителни градини и грандиозни здания; съ неговия шейсеть мили дължъ окопъ и съ сжщо толкова дългия си крепостенъ зидъ, съ дългия си трийсеть мили рѣченъ каналъ, пресичащъ града презъ срѣдата, съ сто и петдесеттѣ си желѣзни градски порти, съ висящитѣ си градини, издигащи се, тераса надъ тераса, до височината на крепостния зидъ; съ своя Вааловъ храмъ, обхващащъ три мили; съ двата си царски палата, обиколката на единия три мили и половина, а на другия осемь мили; съ прохода, свързващъ двата палата и минаващъ подъ рѣката Евратъ; съ всичкитѣ си приспособления за удобства, украса и защита, и съ неограниченитѣ си източници на помощь - този градъ, който самъ съдържаше толкова много нѣща, всѣко отъ които бѣше едно свѣтовно чудо, бѣше самъ по себе си друго едно и много по-грандиозно свѣтовно чудо. Никога преди това или после това свѣтътъ не е виждалъ такъвъ или подобенъ градъ. Така той, съ цѣлия свѣтъ подъ нозетѣ му, стоеше като царица въ несравнимо величие, и дори перото на божественото пророчество го величае съ думитѣ: "Славата на църствата, красивиятъ градъ на халдеитѣ". Това бѣше една столица, подходяща за царството, представено чрезъ златната глава на този голѣмъ исторически образъ.

Такъвъ бѣше Вавилонъ, съ младия, смѣлъ, силенъ и образованъ Навуходоносоръ на неговия тронъ, когато Данаилъ влѣзе въ неговитѣ непревземаеми стени, за да служи

Scanned by CamScanner

седемдесеть години като робъ въ неговитѣ великолепни палати. Тамъ Божиитѣ чада, които въ пленничеството си бѣха повече натъжавани, отколкото възрадвани отъ славата и благоденствието на страната, окачохо арфитѣ си по върбитѣ на Ефратъ, и плабеха, като си спомняха за Сионъ.

И тогава за Божиитѣ чада започна робство въ много по-широкъ смисълъ; защото отъ онова време Божиятъ народъ е билъ подчиненъ винаги на земни сили, повече или по-малко угнетяванъ отъ тѣхъ. И така ще бъде винаги, докато земнитѣ сили отстъпятъ мѣсто на Она, Който единственъ има правото да владѣе. И ето, денътъ на избавлението приближава бързе. да се заучи.

Не само Данаилъ, но всички Божии чада, отъ първото до последното, скоро ще влѣзатъ въ единъ другъ градъ; градъ, на който обиколката е не само шейсеть, а хиляда и петстотинъ мили; чиито зидове сж не отъ тухли, а отъ скъпоценни камъни и ясписъ; чиито улици сж постлани не, както вавилонскитѣ, съ обикновени камъни, колкото и гладки и красиви да сж били, а съ злато и сребро; чиято рѣка е не мътната вода на Ефратъ, а потокътъ на живота; чиято музика се състои не отъ въздишкитѣ и стенанията на беднитѣ пленници, а отъ радостнитѣ ликувания поради победата надъ смъртьта и гроба, отъ който ще възкръснатъ множеството спасени; градъ, чиято свѣтлина е не земна, а произлизаща отъ непрекжснатата, неизразима Божия слава. Въ този градъ ще влѣзатъ тѣ, не като пленници въ чужда страна, а като изгнанници, които се връщатъ въ бащиния си домъ; не като въ мѣсто, кждето жестокитѣ думи на робството, пленничеството и угнетението ги съкрушаватъ, а кждето сладкитѣ думи родина, свобода, миръ, чистота, неизразимо щастие и вѣченъ животъ ще изпълватъ душата имъ съ радость всегда и во-вѣки. "Когато Господь връщаше Сионовитѣ пленници, ние като че сънувахме; тогава устата ни бѣха пълни съ веселие, и езикътъ ни - съ пѣние". Пс. 125 /126/:1.2; Откр.21:1-27.

Ст.39. "После тебе ще се дигне друго царство, по-долно отъ твоето, и още трето царство, медно, което ще владѣе надъ цѣлата земя".

Почти съ чувство на съжаление гледаме ние на Вавилонъ, който се бѣше въздигналъ до тази висота на великолепие съ толкова много грижи, усилия и трудъ, когато смислимъ за неговото разорение и опустошение. Но ние трѣбва да си спомнимъ, че халдеитѣ бѣха потисници на Божия народъ и се бѣха провинили въ такива грѣхове, които изискваха от-

платата на Всевишния.Тъй казва Господь чрезъ пророка: "И когато се изпълнятъ седемдесеть години,ще накажа вавилонския царь и онзи народъ за тъхното нечестие,и халдейската земя,и ще я направя вѣчна пустиня". Йеремия 25:12.

Навуходоносоръ царува четирийсеть и три години, а неговитѣ наследници бъха:синътъ му Евилмеродахъ,две години;Нериглисаръ,неговъ зетъ,четири години; Лаборозоарходъ,синъ на Нериглисара,деветъ месеца,чието време,понеже е по-малко отъ една година,не е вписано въ надписа на Птоломея;и,най-после,Набонидъ,чийто синъ Валтасаръ,внукъ на Навуходоносора,царува известно време заедно съ него и при когото царството пропадна.

Въ първата година на Нериглисара,само две години следъ смъртьта на Навуходоносора,избухна онази фатална война между Вавилонъ и Мидия,която имаше за резултатъ пълното поражение на вавилонското царство.Сиаксаръ, царьтъ на мидянитѣ,който въ Дан.5:31 е нареченъ Дарий,поканва своя племенникъ Кира,отъ персийска страна,да нападнатъ заедно Вавилонъ.Войната бѣше водена съ непрекжснати успѣхи за перситѣ и мидянитѣ,докато,въ осемнайсетата година на Набонида /третата година на сина му Балтасара/ Киръ предприе редовна обсада на Вавилонъ,единствения градъ на цѣлия Изтокъ,който досега му бѣше устоялъ.Вавилонцитѣ,които се бѣха оттеглили задъ непревземаемитѣ си стени,съ изобилни припаси за двайсеть години и съ достатъчно земя отвжтре стенитѣ,за да може да дава на жителитѣ и на гарнизона достатъчно храна за неопредѣлено време,се подиграваха на Кира отъ високитѣ зидове на града и осмиваха неговитѣ повидимому безполезни усилия да ги завладѣе.А и,преценено по човѣшки,тѣ имаха основания да се чувствуватъ сигурни.Съ срѣдствата на тогавашното военно изкуство този градъ,както и да се планираше по човѣшки,никога не можеше да бжде завладѣнъ.Затова тѣ си дишаха свободно и си спѣха спокойно,като да нѣмаше никакъвъ врагъ предъ стенитѣ имъ,дебнящъ да ги унищожи.Но Богъ бѣше решилъ,този гордъ и безбоженъ градъ да падне отъ престола на славата си,а коя човѣшка ржка би могла да попрѣчи на изпълнението на Неговитѣ решения?

Тъкмо въ чувството на тѣхната сигурность се криеше източникътъ на тѣхната опасность.Киръ реши да постигне чрезъ военна хитрость онова,което не можеше да постигне чрезъ сила.А именно,той бѣше чулъ за наближаването на единъ годишенъ халдейски праздникъ,презъ който цѣлиятъ градъ щѣше да се отдаде на веселие и гуляи.Затова и опредѣли този день за провеждане на своя планъ.За него нѣмаше

Scanned by CamScanner

никакъвъ другъ входъ за въ града, освенъ оня, по който рѣката Ефратъ влизаше въ него. Затова той реши да използва рѣчното корито за входъ въ крепостьта на своя врагъ. За тази цель трѣбваше да бѫде отведена рѣката отъ старото й корито, минаващо презъ града. За да осѫществи това, вечерьта предъ споменатия праздникъ той изпрати три отдѣления войници срещу Вавилонъ. Първото отъ тѣхъ трѣбваше, на опредѣлено време, да отведе рѣката въ едно огромно, изкуствено езеро, разположено малко надъ града; другата трѣбваше да заеме позиция тамъ, кѫдето рѣката се вливаше въ града; третата пъкъ трѣбваше да пази тамъ, кѫдето тя изтичаше изъ града. Двете последни имаха заповѣдь, щомъ видятъ рѣката проходима, да проследятъ въ нощната тъмнина подъ стенитѣ нейния пътъ, веднага да навлѣзатъ въ канала, да се втурнатъ къмъ палата, кѫдето ще се срещнатъ, ще нападнатъ палата, ще избиятъ стражата и ще пленятъ царя или ще го убиятъ. И когато рѣката бѣше отведена въ споменатото езеро, коритото й скоро стана проходимо, и пратенитѣ отъ Кира войници можаха да проникнатъ до сърдцето на Вавилонъ.

Все пакъ, всичко това би било напразно, ако презъ онази фатална нощь цѣлиятъ градъ не бѣше се отдалъ на пълно безгрижие и разпуснатость - едно положение на нѣщата, на което Киръ разчиташе най-много за успѣшното провеждане на плановетѣ си. Защото отъ всѣка страна на рѣката, презъ течението й по цѣлия градъ, бѣха издигнати сѫщо такива огромни и високи зидове, съ сѫщата дебелина, като външнитѣ. На тѣзи стени имаше голѣми медни врати, които, когато бѣха затворени и вардени, правѣха абсолютно невъзможенъ достъпа до двайсеть и петтѣ улици, които пресичаха рѣката. Ако по това време тѣ бѣха тъй затворени, Кировитѣ войници щѣха само да преминатъ по коритото на рѣката, и пакъ да излѣзатъ отъ другия край на града. Но презъ пияната разюзданость на онази фатална нощь всички врати бѣха оставени отворени и проникването на персийскитѣ войници остана незабелязано. Много лица биха прибледнѣли отъ ужасъ, ако бѣха видѣли внезапното понижение на рѣката и бѣха разбрали ужасното му значение. Мнозина биха разтрибили тревога изъ града, ако бѣха забелязали тъмнитѣ фигури на въоружения неприятель, движещи се тайно по пътя къмъ крепостьта на града имъ. Обаче никой не забеляза, че рѣката бѣше внезапно лишена отъ водата си; никой не видѣ навлизането на персийскитѣ войници; никой не се грижеше да бидатъ рѣчнитѣ порти заключени и вардени; никой не се грижеше за нищо друго, освенъ какъ по-дълбоко да затъне въ най-дивата разюзданость. Поведението имъ въ онази нощь имъ костваше царството и свободата

имъ.Тѣ отидоха на скотскитѣ пиршества презъ онази нощь като поданици на вавилонския царь,а се събудиха отъ тѣхъ като роби на персийския царь.

Войницитѣ на Кира изявиха присѫтствието си въ града най-напредъ чрезъ това,като нападнаха царската стража и влѣзоха въ предверието на царския палатъ.Валтасаръ веднага разбра причината на смута и припадна,напразно опитвайки се да спаси изложения си на опасность животъ.Този Валтасаровъ пиръ е описанъ въ 5-та глава отъ Данаиловата книга,и сцената тамъ завършва съ проститѣ думи: "Въ тая сѫща нощь Валтасаръ,халдейскиятъ царь, бѣ убитъ,и Дарий Мидянинъ превзе царството,бидейки на шейсеть и две години".

Ето тъй премина първата часть отъ голѣмия образъ.Друго едно царство се издигна,както пророкътъ бѣше предсказалъ,и първата часть на пророческия сънъ бѣше изпълнена.

Но преди да се раздѣлимъ съ Вавилонъ,нека хвърлимъ още единъ кратъкъ погледъ напредъ къмъ неговата печална история.Естествено,би трѣбвало да се очаква,че победительтъ,притежавайки такъвъ единъ великолепенъ градъ, който далечъ надминаваше по красота всички други градове въ свѣта,щѣше да го направи столица на своето владичество и да го запази въ първоначалния му блѣсъкъ. Но Богъ бѣше казалъ,че този градъ трѣбваше да се превърне въ купъ развалини и въ жилище на диви звѣрове;че кѫщитѣ му трѣбваше да се изпълнятъ съ бухали: "Камилоптици ще се заселятъ тамъ,и песоглавци ще подскачатъ.Чакали ще виятъ въ чертозитѣ имъ,и хиени - въ увеселителнитѣ домове-.Ис.13:19-22. За да стане това,той трѣбваше да бѫде най-напредъ опразненъ.Киръ премѣсти царската столица въ Суза,единъ прочутъ градъ въ областьта Еламъ,източно отъ Вавилонъ,на брѣговетѣ на рѣката Коаспъ,притокъ на Тигъръ.Това е станало вѣроятно,както Придо пише /т.1,стр.180/,презъ първата година отъ неговото самостоятелно управление.Чрезъ това гордостьта на вавилонцитѣ бѣше особено предизвикана;тѣ веднага се разбунтуваха,и цѣлата персийска мощь се опълчи срещу тѣхъ,въ петата година на Дарий Хистаспъ,517 пр.Хр. Градътъ бѣ отново завладѣнъ чрезъ военна хитрость. Цопиръ,единъ отъ главнитѣ полководци на Дария,следъ като си изрѣзалъ носа и ушитѣ и си осакатилъ тѣлото съ бичове, въ това положение премина при победенитѣ,заявявайки,че иде съ горещото желание да си отмъсти на Дария,който му наложилъ тѣзи ужасни мѫчения,които го бѣха така осакатили. По такъвъ начинъ той спечели довѣрието на вавилонцитѣ,

Scanned by CamScanner

докато най-после тѣ го направиха главенъ водачъ на тѣхнитѣ войски; тогава, обаче, той предаде града въ рѫцетѣ на своя господарь. И за да не могатъ вавилонцитѣ отново да възстанатъ, Дарий заповѣда да набиятъ на колъ три хиляди отъ онія, които бѣха взели най-голѣмо участие въ бунта. Меднитѣ врати бѣха премахнати, а височината на зидоветѣ бѣ намалена отъ двеста на петдесеть стѫпки. Това вече бѣше началото на неговото разрушение. По такъвъ начинъ той бѣ изложенъ на опустошенията и плячкосванията на всѣки неприятель. Когато Ксеркъсъ се върна обратно въ Гърция, той ограби неизброими съкровища отъ храма на Ваала, и тогава превърна величествената постройка въ пепелище. Александъръ Велики искаше да го издигне отново; но следъ като въ два месеца бѣ употрѣбилъ десеть хиляди мѫже за разчистване на развалинитѣ, той умрѣ презъ време на единъ пиянски гуляй, и дѣлото остана недовършено. Въ 294 г. пр. Хр. Селевкъ Никаноръ съгради града Новъ-Вавилонъ, наблизу до стария градъ, отъ който се вземаше строителенъ материалъ и жители. И така старият градъ бѣ почти съвършено напустнатъ отъ жители, и занемарението и запустението му разказваха неговата ужасна история. Своеволията на партянскитѣ принцове ускориха неговия край. Къмъ края на четвъртия вѣкъ Вавилонъ бѣ използванъ отъ персийскитѣ царе като пазилище на диви звѣрове. Къмъ края на дванайсетото столѣтие, споредъ докладитѣ на единъ прочутъ пѫтешественикъ, нищожнитѣ останали още развалини отъ Навуходоносоровия палатъ били тъй пълни съ змии и отровни влѣчуги, че не било възможно да бѫдатъ разгледани отъ близу безъ опасность. А днесъ отъ онѣзи развалини не е останало дори толкова, че да може да се разпознае, кѫде нѣкога се е намиралъ най-голѣмиятъ, най-богатиятъ и най-гордиятъ градъ, какъвто земята е виждала. Тъй погиването на Вавилонъ ни показва, какъ точно изпълва Богъ Своето слово, и отпечатва на челото на съмняващия се позорния печатъ на доброволната слѣпота.

"После тебе ще се дигне друго царство, по-долно отъ твоето". Употрѣбата на думата "царство" тукъ показва, че царства, а не известни царе сѫ представени чрезъ различнитѣ части на образа. Затова когато на Навуходоносора бѣше казано: "Ти си тази златна глава", подразбираше се, въпрѣки употрѣбеното лично мѣстоимение, царството, а не царьтъ.

Следващето царство, мидо-персийското, отговаря на гърдитѣ и рѫцетѣ отъ сребро. То щѣше да бѫде по-долно отъ предшествуващето го. Но въ какво отношение? Сигурно не по отношение на силата - нали то завладѣ вавилонското царство! Сѫщо не и по разпространение, тъй като Киръ подчини

Scanned by CamScanner

цѣлия Изтокъ отъ Егейско море до рѣката Индъ и основа такова царство,каквото по обширность свѣтътъ дотогава още никога не бѣше виждалъ. Но то бѣше по-долно по богатство, луксъ и великолепие.

Разглеждано отъ становището на Свещеното писание,плениването на Израилевитѣ чада бѣше най-важното събитие презъ вавилонското царство; сжщо така и завръщането имъ въ тѣхната страна бѣше най-важното събитие при мидо-персийското царство.При завладяването на Вавилонъ, въ 538 г.пр.Хр.,Киръ,като победитель,отстжпи отъ учтивость първото мѣсто въ царството си на вуйча си Дария. Две години по-късно,536 пр.Хр.,Дарий умрѣ.Въ сжщата година умрѣ и Камбизъ,царьтъ на персийцитѣ,бащата на Кира. Така Киръ стана единственъ владѣтель на цѣлото царство. Въ тази година,последната отъ Израилевото седемдесетгодишно пленничество,Киръ издаде оня познатъ декретъ,който разрешаваше на юдеитѣ да се върнатъ въ отечеството си и да съградятъ отново храма.Това бѣше първата часть отъ издадения голѣмъ декретъ относно възстановяването и повторното съграждане на Йерусалимъ /Ездра 6:14/,който бѣ завършенъ въ седмата година отъ царуването на Артаксеркса въ 457 г.пр.Хр.,и отбелязва началото на 2300-та денонощия отъ Дан.8 - най-дългиятъ и най-важниятъ периодъ въ Словото Божие. Дан.9:25.

Следъ седемгодишно царуване Киръ отстжпи царството си на сина си Камбиза.Този управлява седемь години и петь месеца,значи до 522 г.пр.Хр. Осемь монарха,чиито отдѣлни царувания траяха отъ седемь месеца до четиристотъ и шестъ години,се изредиха последователно,до годината 336,както следва: Смердисъ-Магътъ,седемь месеца, въ 522 г.пр.Хр.; Дарий Хистаспъ,отъ 521 - 486 пр.Хр.; Ксеркъсъ,485-465 пр.Хр.; Артаксеркъсъ Лонгиманъ,464-424пр. Хр.; Дарий Нотъ,423-405 пр.Хр.; Артаксеркъсъ Мемнонъ,404-359 пр.Хр.; Охий,358-338 пр.Хр.; Арсъ,337-336 пр.Хр. Годината 335 е установена като първата на Дария Кодомана, последниятъ отъ древнитѣ персийски царе,стжпилъ на трона. Той,както Придо съобщава,е билъ човѣкъ съ благородна и красива външность,съ голѣма лична храбрость и съ нѣжна и благородна душа.Ако бѣше живѣлъ презъ друго време,той несъмнено щѣше да има дълга и блѣскава кариера.Но неговата зла участь бѣше,че трѣбваше да се бори съ единъ,който бѣше инструментъ при изпълнението на пророчествата;затова никакви добри качества,нито природни,нито придобити, не можеха да му дадатъ успѣхъ въ нещастната борба. Той едва се бѣ закрепилъ на трона,когато неговиятъ страшенъ

Scanned by CamScanner

противникъ,Александъръ,се готвѣше да го нападне на чело на своитѣ гръцки войски.

Не е нужно да проследяваме причинитѣ и подробноститѣ на тази война.Ние предоставяме това на онния историци,които се занимаватъ специално съ тѣзи нѣща. Достатъчно е да кажемъ,че работитѣ бѣха доведени до решителенъ край,и въ сраженията при Арабела,331 г.пр.Хр.,въ което гърцитѣ,макаръ,сравнени съ перситѣ по число,да бѣха само единъ срещу двайсеть,все пакъ спечелиха пълна победа.Тъй Александъръ стана неограниченъ владѣтель на персийското царство въ всичкитѣ му предѣли.

"И следъ това трето царство,медно,което ще владѣе надъ цѣлата земя",бѣше казалъ пророкътъ. Тъй малко и кратки сж думитѣ на пророчеството,които въ изпълнението си обхващатъ свѣна на световни владѣтели.Въ она постоянно въртящъ и смѣнящъ се политически калейдоскопъ сега на фокуса се явява Гърция,за да стане,съ течение на времето, центъръ,надвишаващъ всичко и привличащъ всеобщото внимание,като трето световно царство на земята.

Следъ фаталното сражение,което реши участьта на царството,Дарий все още се опитваше да окуражи разнебитенитѣ останки отъ армията си,и още еднажъ се бори за царство и право.Съ събраната наново малобройна войска той не намѣри за благоразумно още еднажъ да мѣри силитѣ си съ победителитѣ гърци.Александъръ го преследваше съ крилата на вѣтъра.Често Дарий едва успѣваше да избѣгне отъ своя бързъ врагъ.Най-после двама предатели,Бесъ и Набарцанъ,хванаха нещастния царь,поставиха го въ една закрита кола и се отправиха съ него,като съ свой пленникъ,къмъ Бактриа. Тѣ направиха това,предполагайки,че ще осигурятъ живота си,като предадатъ царя си,въ случай,че Александъръ ги преследва. Когато Александъръ чу,въ каква опасность се намираше Дарий въ ржцетѣ на предателитѣ,веднага се втурна да ги преследва съ най-леката часть отъ армията си.Следъ дългодневенъ усиленъ походъ той настигна предателитѣ.Тѣзи накараха Дария да се качи на конь,за да могатъ да избѣгатъ побързо;но тъй като той отказваше да направи това,тѣ му нанесоха нѣколко смъртоносни рани и го оставиха умиращъ въ колата му,а тѣ се качиха на конетѣ си и побѣгнаха.

При пристигането на Александра животътъ на царя бѣше вече изгасналъ.Гледайки трупа,той би могълъ да си извлѣче полезна поука за непостоянството на човѣшкото щастие.Тукъ лежеше единъ мжкъ,който,притежаващъ много отъ най-хубавитѣ качества,едва преди нѣколко месеца седѣше на трона на едно световно царство.Нещастието го сполетѣ съ

единъ ударъ, и той бѣ внезапно изоставенъ. Царството му бѣ завладѣно, съкровищата му отвлѣчени и семейството му пленено. И сега той лежеше тукъ, безмилостно убитъ отъ ржката на предатели, единъ окървавенъ трупъ. При вида на тази печална гледка даже отъ очитѣ на Александра потекоха сълзи, колкото и да бѣ привикналъ на всички ужасни бедствия и кървави сцени на войната. Като хвърли мантията си върху трупа, Александъръ заповѣда той да бжде отнесенъ въ Суза, при пленените роднини на царя, а самъ той отпустна срѣдствата за едно царско погребение. Заради тази "великодушна постжпка" нека му отдадемъ нашата похвала!

Когато Дарий падна, Александъръ видѣ полето свободно отъ последния заплашващъ го неприятель. Сега той можеше да прекарва времето си както си искаше, радвайки се на почивка и на удоволствия, или предприемайки малки завоевания. Той предприе една експедиция къмъ Индия, тъй като, споредъ гръцката митология, Бакхусъ и Херкулесъ, двама синове на Юпитера, за чийто синъ се считаше и самъ той, били направили сжщото. Той завладѣ всичко и съ презрителна надмѣнность изискваше да му се отдаватъ почести като на божество. Завладѣнитѣ градове той предоставяше свободно и безъ контролъ на безграничнитѣ произволи на своитѣ кръвожадни и разюздани войници. Самъ той въ много случаи убиваше своитѣ приятели и любимци въ пияно състояние. Той търсѣше най-низкитѣ хора, за да ги използва за задоволяване на страститѣ си. По настояването на една отвратителна и пияна жена той, заедно съ своитѣ придворни, всички въ пияно състояние, реши съ горящи факли въ ржце да подпалятъ града Персеполисъ и палата, единъ отъ най-красивитѣ на свѣта. Той тъй насърдчаваше приятелитѣ и привърженицитѣ си да пиянствуватъ, че при единъ случай двайсеть отъ тѣхъ умрѣха едновременно, вследствие пиянство. Най-после еднажъ, следъ едно продължително пиянско пиршество, той бѣ веднага поканенъ на едно друго такова, на което, следъ като въ знакъ на особена почесть изпразнилъ по два пжти бокала /голѣма чаша, която събира около литъръ и половина/ на всѣкиго отъ присжтствуващитѣ двайсеть гости /така твърди историята, колкото и невѣроятно да ни се вижда/, той изгубилъ съзнание. Следъ това падналъ; силна треска го обхванала, вследствие която следъ нѣколко дни умрѣлъ, презъ май или юний 323 г. пр. Хр., току-що навлѣзълъ въ своята зрѣла възрасть, на трийсеть и две години.

Не е нужно да се спираме тукъ да описваме напредъка на гръцкото царство, тъй като неговитѣ особени характерни черти сж отбелязани въ други пророчества. Ето

какъ Данаилъ продължава обяснението на голѣмия образъ:

Ст.40. "А четвъртото царство ще бъде яко като желѣзо;защото както желѣзото троши и дроби всичко,тъй и то,като всесъкрушаваще желѣзо,ще дроби и съкрушава".

До тукъ въ това пророчество различнитѣ тълкуватели сж съгласни въ обясненията си. И това,че чрезъ златната глава,сребърнитѣ гърди и меднитѣ бедра сж представени Вавилонъ,Мидо-Персия и Гърция,се приема отъ всички.Но,въпрѣки това,че и по-нататъкъ нѣма никакви основания за различия въ схващанията,все пакъ има една разлика въ мненията относно четвъртата часть на голѣмия образъ - желѣзнитѣ нозе. Обаче нужно е само да си припомнимъ,кое свѣтовно царство се издигна следъ Гърция.Желѣзнитѣ нозе представятъ четвъртото царство отъ серията.Свидетелството на историята относно тази точка е много точно и изчерпателно. Последва само едно царство още,и именно римското.Римъ бѣше,който завладѣ Гърция;той подчини всички и като желѣзо ги раздроби на парчета и ги унищожи.Историкътъ Гибонъ,описвайки това царство,употрѣбява сжщитѣ символически думи,като тия на Данаила въ пророчеството. Той казва:

"Мечътъ на републиката,който въ нѣкои сражения биваше побеждаванъ,но въ войната винаги побеждаваше, достигна съ бързи крачки до Ефратъ,Дунава,Рейнъ и океана; и образитѣ отъ злато,сребро или медь,които,може би,биха могли да представятъ народитѣ или царетѣ имъ,бѣха единъ следъ другъ съкрушени отъ желѣзната римска империя".

Въ началото на християнската епоха това царство обхващаше цѣла Южна Европа,Франция,Англия,по-голѣмата часть отъ Нидерландия,Швейцария,южната часть на Германия,Унгария,Турция и Гърция,безъ да се говори за неговитѣ владения въ Азия и Африка.Затова Гибонъ добавя много сполучливо:

"Царството на римлянитѣ изпълни свѣта.И когато това царство падна въ ржцетѣ на една личность,свѣтътъ стана единъ сигуренъ и мраченъ затворъ за неговитѣ врагове.Да му се противостои бѣше фатално;да му се избѣгне-невъзможно".

Нека се забележи,че царството е описано въ началото яко като желѣзо.И това бѣше периодътъ на неговата крепкость,презъ който то е сравнено съ единъ мощенъ колосъ който крачи надъ народитѣ,завладява всичко и заповѣдва на свѣта.Но това не щѣше да продължи много.

Scanned by CamScanner

Ст.41. "А дето си видѣлъ нозетѣ и пръститѣ на нозетѣ,направени часть отъ грънчарска глина и часть отъ желѣзо,то ще е царство раздѣлено,и въ него ще остане нѣщо отъ якостьта на желѣзото,понеже ти си видѣлъ желѣзо, смѣсено съ грънчарска глина".

Слабиятъ елементъ,който е представенъ чрезъ глината,се простира равномѣрно по нозетѣ и пръститѣ.Римъ, преди разпадането си на десеть царства,изгуби своята крепкость,която притежаваше въ голѣма степень презъ първитѣ столѣтия на сжществуването си.Луксъ,заедно съ отпадъкъ и израждане,разрушитель на нации,както и на отдѣлни личности,започна да разяжда стоманенитѣ сухожилия на Римъ и да подготвя почвата за разпадането му на десеттѣ царства,което стана не следъ много време.Желѣзнитѣ бедра,споредъ естественото имъ устройство,се продължаватъ въ нозе и пръсти.Нашето внимание бива обърнато на пръститѣ,десеть на брой,които сж особено споменати въ пророчеството;и царството,символизирано съ онази часть на образа,къмъ която принадлежаха десеттѣ пръста,въ последствие действително се разпада на десеть части.Поради това се повдига съвсемъ естествено въпросътъ: Представляватъ ли десеттѣ пръста на образа окончателното раздѣление на римската империя на десеть царства? Всѣки,който искрено държи за едно правилно и точно обяснение на словото Божие,за истинность и хармония,се очудва,че въобще може да се повдига въпросъ върху това.Предположението,че десеттѣ пръста на нозетѣ представятъ десеттѣ царства,на които се разпада римската империя,ни се вижда тъй приемливо,логично и естествено,че сж нужни голѣми усилия,за да се даде друго обяснение.И все пакъ нѣкои сж положили такива усилия;това сж били католици и такива протестанти,които сж още упоени отъ виното на римскитѣ заблуди.

Едно съчинение на Х.Каулесъ,докторъ по богословие,би могло да послужи най-добре като образцово обяснение на тази страна на въпроса.Авторътъ дава най-голѣми доказателства за една всестранна начетеность и голѣма способность.Затова още по-за съжаление е,че тѣзи сили служатъ за разпространение на заблуди и за неправилно напътване боязливия изследвачъ,който иска да се ориентира въ голѣмото течение на времето посрѣдствомъ истината.

Ние само накратко ще изложимъ неговитѣ възгледи.Той казва,че: 1/ третото царство представлявало Гърция (само презъ живота на Александра; 2/ четвъртото царство били наследницитѣ на Александра; 3/ последната точ-

ка, до която щѣло да се простре четвъртото царство, била появяването на Месия, тъй като 4/ тогава Богъ Небесний основавалъ царството Си, тогава камъкътъ ударвалъ образа въ нозетѣ и започвало разрушението.

Не е нужно много, за да се оборятъ тѣзи твърдения:

1/ По сжщия начинъ би могло да се ограничи вавилонското царство само върху царуването на Навуходоносора, или пъкъ персийското само върху царуването на Кира, както и третото царство - върху управлението на Александра

2/ Наследницитѣ на Александра не образуваха ново царство, а само продължиха управлението надъ онова, което Александъръ бѣше завладѣлъ и основалъ. Това е гръцката часть отъ образа, тъй като въ това пророчество е казано, че царствата следватъ едно следъ друго чрезъ завладяване. Когато Персия завладѣ Вавилонъ, издигна се второто царство; а когато Гърция подчини Персия, яви се третото царство. Обаче Александровитѣ наследници, неговитѣ четири генерали, не завладѣха неговото царство и не издигнаха друго на неговото мѣсто; тѣ просто си подѣлиха царството, което Александъръ бѣше завоювалъ и имъ оставилъ съвсемъ готово.

"Хронологически", казва проф. Каулесъ, "четвъртото царство трѣбва да следва веднага следъ Александра и да лежи всецѣло между него и Христовото рождение". - 'Хронологически', отговаряме ние, четвъртото царство не може да прави това, тъй като Христовото рождение не е въведение въ петото царство, както ще видимъ по-късно. Тукъ той пренебрегва почти цѣлата продължителность на третата часть на образа, като я смѣсва съ четвъртата и не дава мѣсто на раздѣленото състояние на гръцкото царство, което е представено символично чрезъ четиритѣ глави на леопарда въ 7-та глава и чрезъ четиритѣ рога на ковела въ 8-та глава.

"По отношение на територията", казва проф. К., "трѣбва да го /четвъртото царство/ търсимъ въ западна Азия, а не въ Европа; на сжщата земя, кждето се намираха първото, второто и третото царство". Защо не въ Европа? - питаме ние. Всѣко отъ първитѣ три царства притежаваше своя собствена, особена територия. Защо да не бжде така и съ четвъртото? Аналогията налага това. А не бѣше ли и третото царство европейско? Не бѣше ли се появило то на европейска почва и не бѣше ли получило името си отъ земята на рождението си? Защо да не можемъ да търсимъ малко по-назападъ мѣстото, върху което трѣбва да бжде основано четвъртото голѣмо царство? Какъ бѣше завладѣла Гърция територията на първитѣ две свѣтовни царства? - Само чрезъ завоюване. И

*едновсети

Римъ направи сжщото. Следователно,и по отношение на територията,дори и споредъ теорията на професора,Римъ може да бжде четвъртото царство съ сжщото право,съ което Гърция е третото царство.

"Политически",добавя професорътъ,"то трѣбва да следва непосрѣдствено следъ Александровото царство,промѣняйки само царскитѣ домове,но не и народитѣ". Аналогията е противъ този възгледъ.Всѣко отъ първитѣ три царства се характеризираше съ своя специална народность.Персийското не бѣше като вавилонското,и гръцкото бѣше различно отъ първитѣ две.Последователностьта изисква,щото и четвъртото царство,вмѣсто да бжде съставено отъ нѣкакви останки отъ гръцкото царство,да си има своя собствена народность,съвършено различаваща се отъ оная на другитѣ три царства.А всичко това подхожда напълно за римското царство,и за никое друго. Обаче

3/ голѣмата измама,която лежи въ основата на цѣла тази система на фалшиво тълкувание,се състои въ, за да отхвърли,всеобщо приетата теория,че царството Божие било основано при първото идване на Христа.Лесно може да се види,колко фатално за тази теория е,когато се приеме, че четвъртото царство е Римъ. Защото Богъ трѣбваше да основе вѣчното царство следъ раздѣлението на онова царство. А раздѣлянето на римската империя на десеть царства бѣ привършено едва въ 476 г.сл.Хр.;следователно,царството Божие не можеше да бжде основано презъ времето на първото Христово идване,почти петстотинъ години преди това събитие.Затова,взето отъ тази гледна точка,Римъ,макаръ и да отговаря най-сполучливо на пророчеството въ всички подробности,не бивало да се счита за въпросното царство.Субективното становище,че царството Божие било възстановено въ днитѣ,когато Христосъ бѣше на земята,трѣбва да се запази на всѣка цена,споредъ мнението на тѣзи тълкуватели

Това сж основанията,съ които нѣкои богослови се опитватъ да докажатъ твърденията си.Съ твърдото намѣрение да оправдае тази теория,авторитетното перо на този авторъ сбива и ограничава третото голѣмо свѣтовно царство въ незначителния периодъ отъ осемь години.Затова и се опитва да докаже,че четвъртото църство е владѣло презъ единъ периодъ,презъ който Божието провидение е изпълнило само очертанията на третото царство.Затова той се опитва да установява точни дати,между които да търсимъ четвъртото царство,макаръ че пророчеството не дава никакви дати; и тогава взема за четвърто чарство произволно едно царство,което той намира,че сжществува въ опредѣленото отъ

него време,и се опитва да изтълкува пророчеството така,че да му подхожда,безъ да обръща и най-малко внимание на това,колко много по-добъръ и по-подхождащъ на изпълнението на пророчествата материалъ би намѣрилъ вънъ отъ неговото ограничено гледище.Логично ли е това? Времето ли е най-важният опредѣлящъ факторъ? - Съвсемъ не; царствата сж главният предметъ на пророчеството; за тѣхъ трѣбва да се огледаме ние и да ги вземемъ,кждето и да ги намѣримъ,когато и кждето и да се намират тѣ.Тѣ трѣбва да опредѣлятъ времето и мѣстоположението,а не обратно.

Обаче онзи възгледъ,който е станалъ причина за толкова много погрѣшни заключения и бъркотии,е само една празна претенция.Христосъ не съкруши образа при първото Си идване.Нека разгледаме нѣщата по-внимателно! Щомъ камъкътъ удря образа въ нозитѣ,той се раздробява на парчета.Значи бива приложено насилие,и действието му следва веднага.Образътъ се превръща въ прахъ.И какво става тогава? Поглъща ли се този прахъ отъ камъка,за да стане непрекъснато течение на времето едно съ него? - Нищо подобно не става. Той бива отвѣянъ и премахнатъ като нетърпима и непотрѣбна материя;и дири отъ него не остава.Цѣлото мѣсто бива очистено;тогава камъкътъ се превръща въ планина и изпълва цѣлата земя.Какъ да разбираме сега това дѣло на удряне и съкрушаване? Дали това разрушение е едно мирно,тихо дѣло, или е знакъ на отмъщение и насилие? Какъ следваха царствата,споредъ пророчеството,едно следъ друго? - Чрезъ насилие,войни и кръвопролития.Ужасенъ трѣсъкъ и кръвопролития придружаваха насилието и терора,съ които единъ народъ завладяваше другъ. Но всичко това още не бѣше "съкрушаване" или раздробяване на парчета.

Когато персийцитѣ завладѣха вавилонцитѣ,а после гърцитѣ - персийцитѣ,за никое отъ тѣзи подчинени царства не се казваше,че било раздробено,макаръ подтиснато подъ властната сила на непрiятелския народъ.Но когато разгледаме основаването на петото царство,виждаме,че образътъ бива съ насилие разтрошенъ на парчета и тъй напълно разпръснатъ,че не остава ни следа отъ него.А какво трѣбва да ни показва това? - Че тукъ действува една сила и власть, толкова по-голѣма отъ онази,която бѣше причинявала подчинението на единъ народъ отъ другъ,че въ сравнение съ нея последната съвсемъ не е достойна да се спомене.Насилственото подчинение на единъ народъ отъ другъ е актъ на спокойствие и миръ въ сравнение съ онова,което ще стане,когато образътъ ще бъде разрушенъ отъ камъка,откъснатъ безъ ржце отъ планината.

Scanned by CamScanner

А какво трѣбва да означава това разтрошаване на образа, споредъ разясненията на онази теория? - О, мирното въвеждане на Христовото евангелие! Тихото разпространение на свѣтлината на истината! Събирането на едно малко число хора отъ всички народи на земята, които чрезъ послушание къмъ истината ще трѣбва да бѫдатъ приготвени за Неговото второ идване! Тихото и скромно образуване на една християнска църква, една църква, която винаги е бивала подчинена, преследвана и подтискана отъ господствуващитѣ земни сили, отъ онова време до днесъ! И това било разтрошаването на образа! Това било раздробяването му и насилственото премахване на разпръснатитѣ парчета отъ лицето на земята! Има ли по-голѣма безсмисленость отъ това?

Но да се върнемъ отъ това отклонение отново на въпроса: Представятъ ли десеттѣ пръста на нозетѣ десеттѣ части, на които се разпада римското царство? Ние отговаряме на този въпросъ съ да, понеже:

1/ Образътъ въ гл.2 и видението на четиритѣ звѣра означаватъ едно и сѫщо нѣщо. Четвъртиятъ звѣръ въ 7-та глава представя сѫщото, което е представено чрезъ дветѣ желѣзни бедра на образа. Десеттѣ рога на звѣра отговарятъ естествено на десеттѣ пръста на нозетѣ на образа, а ясно казано е, че тѣзи десеть рога представятъ десеть царе, които ще се повдигнатъ. И онѣзи царства сж сѫщо така независими, както самитѣ четири звѣра; понеже за звѣроветѣ се говори съ сѫщитѣ думи, а именно: "четири царе ще се издигнатъ" /ст.17/. Тѣ не представятъ една верига отъ последователно появяващи се царе или царства, а такива, които сѫществуватъ едновременно; понеже три отъ роговетѣ биватъ изтръгнати. Десеттѣ рога представятъ несъмнено десеттѣ царства, на които Римъ въ последствие се разпада.

2/ Ние видѣхме, че при тълкуването на образа Данаилъ употрѣбява размѣсено думитѣ "царь" и "царство" въ единъ и сѫщъ смисълъ. Въ ст.44 той казва: "И въ днитѣ на онния царства Богъ Небесни ще въздигне царство". Това показва, че по времето на възстановяването на царството Божие ще сѫществуватъ едновременно много царе или царства. Това не може да се отнася за четиритѣ прешествуващи царства, защото би било безсмислено да се говори съ такива изрази за една редица следващи единъ следъ другъ царе, тъй като въ такъвъ случай царството Божие би било възстановено само по времето на последното, а не по времето на предшествуващитѣ царства.

Значи тукъ ни се представя едно раздѣление. А какъ е представено то нагледно? Чрезъ нищо друго, освенъ

Scanned by CamScanner

чрезъ пръститѣ на нозетѣ [illegible]раза.Ако не е така,тогава ние сме оставени въ пъленъ мракъ относно естеството и границитѣ на раздѣлението,което е станало,както пророчеството казва.Тъй като предположението,че ние може да сме оставени въ такова незнание,би хвърлило една много подозрителна свѣтлина върху пророчеството,ние трѣбва да дойдемъ до заключението,че десеттѣ пръста на нозетѣ на образа означаватъ десеттѣ царства,на които се разпада римската империя.

Това раздѣление стана между 351 и 476 г.сл.Хр. То обхващаше единъ периодъ отъ сто двайсеть и петь години, започващъ къмъ срѣдата на четвъртия вѣкъ,до последната четвърть на петия.Никои известни историци не поставятъ началото на това разпадане на римската империя по-рано отъ 351 сл.Хр.;а и относно неговото завършване въ 476 г.сл.Хр. всички сж съгласни.По отношение на точнитѣ дати на появяването на отдѣлнитѣ царства сжществуватъ малки различия въ мненията на историцитѣ.Но това не трѣбва да ни се вижда странно,понеже онази епоха бѣше време на голѣми бъркотии,и картата на римската империя тогава претърпяваше внезапни и голѣми измѣнения,а и пътищата на враждебнитѣ народи,които нападаха нейната територия,се кръстосваха и прекръстосваха въ единъ хаотиченъ лабиринтъ.Но всички историци сж съгласни съ това,че отъ територията на Западната римска империя най-сетне се издигнаха десеть царства,и ние съ сигурность можемъ да припишемъ появяването имъ на времето между горепоменатитѣ дати,а именно - между 351 и 476 г.сл.Хр.

Десеттѣ народи,които бѣха най-вече виновни за разпадането на римската империя и които презъ известно време отъ тѣхната история владѣеха поотдѣлно части отъ римската територия като отдѣлни и независими царства /безъ огледъ на времето на тѣхното появяване/,могатъ да бждатъ изброени така: хуни,остготи,вестготи,франки,вандали,свеви, бургунди,херули,англосакси и ломбарди. Свръзката между тѣзи и нѣкои отъ новитѣ народи на Европа все още може да се проследи въ имената,като Англия,Бургундия,Ломбардия,Франция и др. Авторитети като Калметъ,Фаберъ,Лойдъ,Хейлсъ, Скотъ,Барнесъ и др. сж съгласни по гореизложеното. / Вижъ заключителнитѣ бележки на Барнесъ върху Данаилъ 7 глава./

Противъ възгледа,че десеттѣ пръста на нозетѣ на образа означаватъ десеттѣ царства,понѣкога възразяватъ, че Римъ,съобразно двѣтѣ бедра на образа,преди разпадането му на десеть царства,билъ раздѣленъ на Източна и Западна империя,и тъй като всички ония царства произлизали отъ За-

Scanned by CamScanner

падната империя,то,щомъ като тѣ били представени чрезъ пръститѣ,трѣбвало десеттѣ пръста да сж на единия кракъ на образа,а на другия да нѣма ни единъ. Това,обаче, би било неестествено и непоследователно.

Това възражение се самоунищожева,така да се каже.Ако нозетѣ означаватъ едно раздѣление,то сигурно и пръститѣ трѣбва да означаватъ такова.Безсмислено би било да се твърди,че нозетѣ означаватъ едно раздѣление,а пръститѣ не.А щомъ пръститѣ означаватъ едно дѣление,то това може да бжде само разпадането на римската империя на десеттѣ царства.

Онова възражение се основава само на фалшивия възгледъ,че дветѣ бедра на образа представятъ раздѣлението на римската империя на източна и западна.Срещу това гледище има различни възражения:

1/ Римъ е представенъ,още отъ самото си начало, чрезъ дветѣ бедра,и затова,ако тѣ означаватъ едно раздѣление,Римъ би трѣбвало да бжде раздѣленъ още отъ самата си поява.Този възгледъ се подкрепя отъ другитѣ символи. Тъй двата елемента на персийското царство,представени чрезъ двата рога на овена /Дан.8:20/,както и чрезъ повдигането на мечката на едната си страна /Дан.7:5/,а може би и чрезъ дветѣ ржце на образа въ тази глава,си бѣха още отъ самото начало отдѣлни.Раздѣлянето на гръцкото царство,което е представено чрезъ четиритѣ рога на козела,както и чрезъ главитѣ на леопарда,датира отъ осемь години следъ времето на въвеждането му въ пророчеството. Сжщо така,щомъ бедрата означавали раздѣление,би трѣбвало и Римъ да бжде още отъ самото си начало раздѣленъ,вмѣсто да остане почти шестстотинъ години едно царство,и едва нѣколко години преди разпадането си въ десеть царства да се раздѣли на Източна и Западна империя.

2/ Подобно раздѣление на две голѣми части не е представено чрезъ никой другъ отъ символитѣ,чрезъ които е представенъ Римъ въ Данаиловата книга.Тѣзи символи сж голѣмиятъ и страшенъ звѣръ въ 7-та глава и малкиятъ рогъ въ 8-та глава.Затова ние заключаваме,че чрезъ дветѣ бедра на образа не е представено никакво подобно раздѣление.

Тукъ би могло да се защита,защо и бедрата да не могатъ,като пръститѣ,да символизиратъ едно раздѣление.Не е ли сжщо тъй непоследователно да се твърди,че пръститѣ на нозетѣ символизиратъ едно дѣление,а бедрата не,както като се твърди,че бедрата представятъ едно раздѣление,а нозетѣ не? Ние отговаряме,че въ заключенията си относно това нѣщо ние трѣбва да се оставяме да бждемъ водени отъ

Scanned by CamScanner

самото пророчество.Докато чрезъ бедрата то не представя никакво раздѣление,такова е представено чрезъ нозетѣ и пръститѣ на нозетѣ.Казано е ясно: "А дето си видѣлъ нозетѣ и пръститѣ на нозетѣ,направени часть отъ грънчарска глина,часть отъ желѣзо,то ще е царство раздѣлено". Не би могло да стане раздѣление,или поне не е казано,че такова е станало,докато не се е появилъ слабиятъ глиненъ елементъ а това става само,когато дойдемъ до нозетѣ и пръститѣ. И пакъ,не бива да приемаме,че глината означава едно раздѣление,а желѣзото друго; понеже следъ като тъй дълго обединеното царство бѣше най-после раздробено,никоя часть не оста на нераздробима и твърда като желѣзото въ начало,а всички бѣха въ едно състояние на слабость,както е символизирано чрезъ смѣсъта отъ желѣзо и глина.Затова неизбѣжно е заключението,че тукъ пророкътъ е далъ причината вмѣсто действието.Резултатътъ отъ представянето на единъ отслабващъ елементъ чрезъ глината,щомъ се дойде до нозетѣ,бѣше разпадането на Римъ въ десеть царства,представени чрезъ десеттѣ пръста на нозетѣ.Този резултатъ или това раздѣление е повече отъ ясно представенъ чрезъ внезапното споменаване на нѣколко едновременно управляващи царе. И тъй,докато не намираме никакво доказателство,че бедрата означаватъ нѣкакво раздѣление,а,напротивъ,има най-сериозни възражения противъ подобно схващане,ние намираме достатъчно основания,за да приемемъ,че пръститѣ на нозетѣ означаватъ едно раздѣление.

3/ Всѣка отъ четиритѣ монархии имаше своя собствена територия,която образуваше самото царство,и на нея трѣбва да търсимъ главнитѣ събития отъ историята й,както тѣ сж представени чрезъ символи.Затова ние не трѣбва да търсимъ частитѣ на римската империя въ владѣнитѣ по-рано отъ Вавилонъ,Персия или Гърция области,а въ специалната територия на римското царство,което по-късно стана известно подъ името Западна римска империя.Римъ завладѣ свѣта,обаче източното римско царство лежеше западно отъ Гърция.Това царство е представено чрезъ желѣзнитѣ бедра.Затова тамъ трѣбва да търсимъ десеттѣ царства,и тамъ ги и намираме.Не е нужно да осакатяваме символа,за да го направимъ да бжде една напълно подходяща и точна представа на историческитѣ събития.

Ст.43. "А дето си видѣлъ желѣзо,смѣсено съ грънчарска глина,това значи,че тѣ ще се смѣсятъ чрезъ човѣшко семе,но не ще се слѣятъ едно съ друго,както желѣзо се не смѣсва съ глина".

Scanned by CamScanner

Съ Римъ падна последното свѣтовно царство, което свѣтътъ трѣбваше да види въ настоящето му състояние. Порано общественитѣ елементи бѣха такива, че за единъ народъ бѣше възможно така да надмине съседитѣ си по куражъ храбрость и военно изкуство, че да може следъ това единъ следъ другъ да ги присъединява къмъ колелата на колесницата си, докато всички се стопятъ въ едно-единствено голѣмо царство; и човѣкътъ, който се покачеше на владѣтелския тронъ, можеше да наложи волята си като законъ за всички народи на земята. Съ падането на Римъ изчезнаха завинаги подобни възможности. Подтиснатъ подъ бремето на своитѣ собствени голѣми задължения, той се раздроби на парчета, за да не бжде никога вече обединенъ. Желѣзото бѣ размѣсено съ глина. Неговитѣ елементи нѣмаха способностьта да се сплотяватъ, и никой човѣкъ или никой съюзъ отъ мжже не може отново да ги обедини. Тази точка е тъй ясно обяснена отъ другъ единъ тълкуватель, че ние съ удоволствие цитираме думитѣ му:

"Чрезъ това раздробено състояние изчезна първата сила на царството, но не стана тъй, както съ другитѣ. Никое друго царство не трѣбваше да го последва, тъй като първитѣ три бѣха вече преди него. То трѣбваше да си остане въ това десеторно раздѣление, докато царството на камъка го удари въ нозетѣ, раздроби го на парчета и ги разпръсне, както вѣтърътъ на гумното лѣте отвѣва влѣвата. И все пакъ, следъ всичко това, една часть отъ силата му трѣбваше да остане. И както пророкътъ казва: "Както пръститѣ на нозетѣ бѣха часть отъ желѣзо, а часть отъ глина, тъй и царството ще бжде отчасть яко, отчасть крехко"/ст. 42/ и така и стана. Какъ иначе биха могли да се обяснятъ тѣзи факти тъй сполучливо? Това десеторно раздѣление е просжществувало повече отъ хиляда и четиристотинъ години. Много пъти различни хора сж мечтали за възстановяването на една мощна империя върху тази територия. Карлъ Велики се е опитвалъ. Карлъ Пети прави опитъ. Людвигъ Четиринайсети се опитва. Наполеонъ Първи се опитва. Но никой отъ тѣхъ нѣмаше успѣхъ. Единъ единственъ стихъ отъ пророчеството бѣше по-силенъ отъ всичкитѣ тѣхни пълчища. Тѣхната собствена сила бѣше разсипана, отблъсната, сломена. И десеттѣ царства не можаха да бждатъ обединени въ едно. "Отчасть яко и отчасть слабо" - тъй гласѣше пророческото описание. И това бѣше и историческата действителность по откопение на тѣзи царства. Съ разтворена история предъ очи ние питаме: Не е ли това едно точно описание на останкитѣ на нѣкога тъй мощната империя? Тя владѣеше съ неограничена

власть.Тя бѣше коронясаната заповѣдница на свѣта.Но скиптърътъ ѝ бѣ пречупенъ;тронътъ ѝ строшенъ;мощьта ѝ сломена. Десеть царства се образуваха отъ нея,и слаба,каквато бѣше тогава,тя и днесъ продължава да съществува - "отчасть слаба". Понеже нейната територия още съществува,също като че царството отъ желѣзо продължава още да стои на нозетѣ си. Но то е и "отчасть яко",т.е.дори и въ раздробеното си състояние то пази още доста отъ желѣзнитѣ си сили,за да противостои на всички опити да бъдатъ обединени частитѣ му. "Това не трѣбва да стане",казва словото Божие; "това не е станало",отвръща историята.

"Но тогава",би могло да се каже,"остава другъ единъ планъ.Ако силата не помага,то дипломацията и разумътъ, може би,ще въ състояние да извършатъ обединението - ние ще опитаме съ тѣхъ". Но и това бива отхвърлено отъ пророчеството,което гласи:"Тѣ ще се смѣсятъ чрезъ човѣшко семе,но не ще се слѣятъ едно съ друго" - т.е.ще се сключватъ бракове, съ надежда чрезъ това да се обединятъ силитѣ и най-после да се превърнатъ тѣзи раздѣлени царства въ едно. Но ще успѣе ли този планъ? Не. Пророкътъ отговаря:"Не ще се слѣятъ едно съ друго,както желѣзо се не смѣсва съ глина".И историята на Европа е само единъ продължителенъ коментаръ на точното изпълнение на тѣзи думи.Отъ времето на Канута до днесъ това е била политиката на властвуващитѣ монарси,пътьтъ,по който ще вървѣли,за да получатъ по-голѣмъ скиптъръ и по-голѣма власть.И най-забележителниятъ примѣръ,който съвременната история ни е отбелязала относно това,ни се дава въ случая съ Наполеона.Той владѣеше въ едно отъ царствата.И той се опита чрезъ връзки да постигне това,което не можеше да постигне чрезъ сила - т.е.да образува една мощна,обединена империя. И има ли успѣхъ? Не! Същата сила,съ която той се бѣше съюзилъ,се оказа като негова гибель,чрезъ Блюхеровитѣ войски на бойното поле на Ватерлоо.Желѣзото не искаше да се слѣе съ глината. Десеттѣ царства продължаватъ да съществуватъ и до днесъ.

"И все пакъ,ние не бива да се очудваме,ако тѣхното число,вследствие брачни връзки или други причини,бива понѣкога измѣнявано.Тъкмо така гласи и пророчеството.Желѣзото бѣ "размѣсено съ глина".Но тѣ не трѣбваше да останатъ така. "Не ще да ся слепени едно съ друго". Самото естество на съставнитѣ части,отъ една страна,имъ прѣчи за това, а отъ друга страна и словото на пророчеството е противъ него. Въпрѣки това,трѣбваше да се направи опитъ за размѣсване - не,нѣщо повече,опитъ за размѣсване бѣ направенъ и отъ двете страни;но този опитъ трѣбваше да претърпи несполука.

Scanned by CamScanner

И какъ характеренъ е изразътъ, съ който историята потвърждава това обяснение на Словото Божие!" - В.Нютонъ, "Четива върху първитѣ две видения отъ Данаиловата книга", стр.34-36.

Въпрѣки всички тия факти, които доказватъ непреодолимото Божие провидение всрѣдъ превратноститѣ и промѣнитѣ на столѣтията, всрѣдъ най-упоритѣ усилия на военачалници и дипломати и всрѣдъ интригитѣ на царски дворове и царе, - въпрѣки всичко това нѣкои модерни богослови сж показали такова удивително неразбиране на това пророчество, че сж предсказвали едно универсално царство въ бъдещето и сж посочвали на единъ европейски владѣтель като на "избрания монархъ на свѣта". Напразно бѣше трудътъ, който тѣзи тълкуватели положиха за обявяването на тази теория, тъй като не много време следъ нейното оповестяване Наполеонъ Трети, този "избранъ монархъ на свѣта", бѣ детрониранъ. А наскоро следъ това той умрѣ въ самотно уединение, а неговиятъ синъ и наследникъ следъ това падна плячка въ ржцетѣ на дивацитѣ въ Африка.

Ст.44. "И въ днитѣ на онния царства Богъ Небесни ще въздигне царство, което во-вѣки не ще се разруши, и това царство нѣма да бъде предадено на другъ народъ; то ще съкруши и разруши всички царства, а само ще стои вѣчно, 45. понеже ти видѣ, че камъкътъ биде откжснатъ отъ планината не съ ржце, и раздроби желѣзо, медь, глина, сребро и злато. Великиятъ Богъ даде на царя да знае, какво ще бъде следъ това. И вѣренъ е тоя сънъ, и точно е неговото тълкувание".

Тукъ ние достигаме върха на това удивително пророчество; и когато времето въ постоянния си летежъ ни доведе до величествената сцена, която е пророкувана тукъ, тогава ние ще сме стигнали въ края на човѣшката история. Царството Божие! Чудесно бъдеще на едно благословено небесно състояние! Великиятъ и ощастливяващъ праведнитѣ край на печалния, изроденъ и промѣнливъ житейски пжть на този настоящъ свѣтъ! Възхитително преминаване на всички праведни отъ тъмнина въ свѣтлина, отъ борба въ миръ, отъ грѣхъ въ святость, отъ смъртъ въ животъ, отъ тирания и угнетение въ блажена свобода и блажени привилегии на едно небесно царство! Чудесенъ преходъ отъ слабость въ сила, отъ промѣнливость и тлѣнность въ непромѣнливость и вѣчность!

Но кога трѣбва да бъде въздигнато това царство?

Scanned by CamScanner

Можемъ ли да се надѣваме за отговоръ на единъ въпросъ отъ такова голѣмо значение за нашата раса? Това сж сщо въпроси, по които Словото Божие не ни оставя въ незнание, и въ това се вижда извънредно голѣмата ценность на тази небесна дарба. Ние не искаме да кажемъ, че е предсказано точното време, било въ това, било въ друго нѣкое пророчество; напротивъ, ние обръщаме внимание на факта, че не е така! Все пакъ дадена ни е такава сполучлива приблизителность, че поколѣнието, което ще преживѣе наставането на царството Божие, сигурно ще забележи неговото приближаване и ще вземе всички подготвителни мѣрки, които ще го направятъ годно да вкуси отъ всичкитѣ негови славни привилегии.

Както вече обяснихме, чрезъ стиховетѣ 41-43 ние вече преминахме къмъ раздѣлението на римската империя на десеть царства; това раздѣление стана между 351 - 476 г.сл.Хр. Царетѣ или царствата, въ чиито дни Богъ ще възстанови Своето царство, сж, очевидно, онія царства, които произлѣзоха отъ римската империя. Споредъ това царството Божие, както тукъ е представено нагледно, не можеше, както всеобщо се твърди, да бжде издигнато въ връзка съ първото Христово идване, четиристотинъ и петдесеть години по-рано. Но дали ние приемаме това раздѣление на десеть царства или не, все пакъ сигурно е, че трѣбваме да стане нѣкакво раздѣление въ онова царство, преди въздигането на царството Божие, тъй като пророчеството ясно казва: "То ще бжде царство раздѣлено". И тъкмо това е решающе за общия възгледъ, тъй като следъ обединението на първитѣ елементи на римската мощь, до Христовитѣ дни не е имало никакво раздѣление на царството; сщо не и презъ Неговитѣ дни, и още дълги години следъ това не е ставало нищо подобно. Гражданскитѣ войни не бѣха раздѣляне на царството; тѣ бѣха само усилия на славолюбието на отдѣлни личности, за да постигнатъ върховната власть въ царството. Случайнитѣ малки бунтове въ отдалеченитѣ провинции, които биваха веднага потушавани съ бързината и силата на грѣмотевицата, не причиниха никакво раздѣляне на империята. Всичко това бѣха само произшествия, на които сщо може да се погледне като на пръчки за цѣлостьта на империята за повече отъ триста години следъ Христа. Това единичко обяснение е достатъчно, за да се опровергае завинаги твърдението, че царството Божие, което образува петото царство отъ серията въ Дан.2, било издигнато въ началото на християнската ера. Обаче и друга една мисъль може да бжде тукъ на мѣсто.

1/ Това нето царство, споредъ пророчеството, не можеше да бжде въздигнато при първото Христово идване, тъй като то не щѣше да сществува едновременно съ земни царства,

Scanned by CamScanner

а трѣбваше да следва следъ тѣхъ.Както второто царство последва следъ първото чрезъ нападение и насилие,третото - второто,и четвъртото - третото,сжщо тъй и петото ще последва следъ четвъртото.То не ще сжществува едновременно съ него.Най-напредъ биза разрушено четвъртото царство,останкитѣ му бивать отвѣяни,мѣстото му бива очистено,- и едва тогава бива въздигнато на негово мѣсто петото царство,като неговъ наследникъ.А църквата е сжществувала непрежснато,откакъ сж били образувани земни управления,едновременно съ тѣхъ.Имало е църква въ днитѣ на Авела,на Еноха,на Ноя,на Авраама и т.н.,до днесъ.Не,не църквата е камъкътъ,който ударва образа въ нозетѣ.Тя датира отъ твърде ранни времена,а и дѣлото,съ което тя се занимава, не се състои въ разрушение и съсипване на земни царства.

2/ Петото царство е представено чрезъ камъка, който разрушава образа.Коя часть отъ образа удари камъкътъ? - Нозетѣ и пръститѣ.А тѣзи се развиха не по-рано отъ четири вѣка и половина следъ Христовото разпятие. По времето на Христовото разпятие образътъ бѣше развитъ,така да се каже,само до бедрата,и ако царството Божие е било основано тогава,и щомъ тогава камъкътъ е ударилъ образа,то той би трѣбвало да го удари по бедрата,а не по стжпалата на нозетѣ,както пророчеството казва.

3/ Камъкътъ,който разтрошава образа,бива откжснатъ отъ планината безъ ржце.Това показва,че съкрушението става не отъ нѣкой упълномощенъ,действуващъ по поржчка отъ другиго,напр. не отъ църквата,подъ ржководството на Христа;но то е едно дѣло,което Господь извършва чрезъ Своя божествена сила,безъ всѣко човѣшко съучастие.

4/ По-нататъкъ царството Божие е представено предъ църквата като предметъ на надежда за нѣщо предстоящо.Господь не би училъ ученицитѣ Си на молитва,която въ две или три години би станала безсмислена.Молбата "да дойде царството Ти" може да бжде подходяща да се въздига отъ устата на търпеливо очакващитѣ мнокества и въ тѣзи последни дни сжщо така,както отъ устнитѣ на Неговитѣ първи ученици.

5/ Ние имаме ясни библейски изявления,за да можемъ да установимъ следнитѣ твърдения: а/ Че царството Божие лежеше още въ бждещето по времето на последната тайна вечеря на нашия Господь. Мат.26:29. б/ Че Христосъ не го основа преди възнесението Си. Деян.1:6. в/Че плъть и кръвь не могатъ да го наследятъ. 1Кор.15:50. г/ Че то е предметъ на обещание на апостолитѣ и на всички ония, които любятъ Бога. Як.2:5. д/ Че то е обещано на "малко-

то стадо" за въ бъдеще.Лука 12:32. е/ Че светиитѣ ще влѣзатъ въ него чрезъ /следъ/ много страдания.Деян.14:22. ж/ Че то ще бъде основано,когато Христосъ ще съди живитѣ и мъртвитѣ.2Тим.4:1. з/ Че това ще стане,когато Той дойде въ славата Си,и всички Негови свети ангели съ Него.Мат.25: 31-34.

Но може да се запита: Не се ли употрѣбява въ Новия заветъ изразътъ "царството небесно" по отношение на църквата? Може да е така.Не е мѣсто тукъ,въ тѣснитѣ рамки на едно кратко обяснение на Дан.2:44,да обясняваме значението на израза "царството небесно" въ Новия заветъ. Дори да би могло да се докаже,че всѣки пѫть този изразъ се е отнасялъ за църквата,и тогава въ никой случай не би било доказано,че църквата е царството,за което се говори въ Даниловата книга.Нашата цель е да установимъ,въ какво се състои царството,за което става дума;и ние видѣхме,че пророчеството абсолютно забранява да го прилагаме за църквата - условията на пророчеството ни забраняватъ да го търсимъ по-рано отъ четиристотинъ години следъ Христовото разпятие,и защото очевидни доказателства говорятъ за това, че то лежи все още въ бъдещето.Затуй ние ще кажемъ относно този изразъ въ Новия заветъ само това,че понѣкога той се отнася за буквалното царство Божие,а понѣкога за дѣлото на благодатьта въ сърдцата на вѣрующитѣ и за разпространението на евангелието.Обаче тѣзи последнитѣ сѫ само елементарни принципи на царството Божие и действуватъ само въ връзка съ него и съобразно онова,което ще има да стане въ бъдещето.

Може още да се възразм,че когато камъкътъ разтрошава образа,желѣзото,медьта,среброто и златото биватъ заедно раздробени; следователно камъкътъ трѣбва да е ударилъ образа,докато всички тия части още сѫ съществували. Въ отговоръ на това ние питаме: Какво се разбира подъ това,че тѣ биватъ заедно раздробени на парчета? Разбира ли се,че същитѣ личности,които образуваха златното царство, щѣха да живѣятъ още,когато образътъ щѣше да се разпада на парчета? Не,защото иначе образътъ трѣбваше да има трайность само на едно човѣшко поколѣние. Иска ли това да каже,че златното царство щѣше да продължава дотогава да владѣе? Не,защото то е последвано отъ редица царства,докато се стигне до четвъртото.Да предположимъ,че петото царство бѣ въздигнато при първото Христово идване,- какъ може медта,среброто и златото да сѫ съществували тогава,а днесъ не? Отнася ли се това за времето на второто възкресение, когато всички тѣзи безбожни народи ще бъдатъ възвърнати

Scanned by CamScanner

въ живота? Не,тъй като унищожението на земнитѣ управления въ настояще време,което е представено чрезъ съкрушението на образа,става въ края на това събитие /възкресението/,а и при второто възкресение човѣцитѣ не ще се различаватъ по народности помежду си.

Относно споменатата точка не съществува никакво възражение въ действителность,тъй като всички представени чрезъ образа царства въ известенъ смисълъ още продължаватъ да съществуватъ.Халдея и Асирия съ все още първата часть на образа; Мидия и Персия - втората; Македония, Гърция,Тракия,Мала-Азия и Египетъ - третата.Наистина,политическата власть и територия съ преминавали отъ единъ въ другъ,докато всичко,съобразно образа,сега е концентрирано въ частитѣ на четвъртото царство,ако и другитѣ, по отношение на мѣстоположение и съставни части,но безъ територия,все още да съществуватъ.Обаче всички заедно ще бъдатъ раздробени на парчета,когато бъде издигнато петото царство.

Може още да се запита и възрази: Не съ ли загаснали десеттѣ царства въ днитѣ,въ които трѣбваше да се издигне царството Божие? И тъй като царството Божие досега още не е възстановено,не се ли е оказало пророчеството, съобразно изложенитѣ тукъ възгледи,като погрѣшно? Ние отговаряме: Оныя царства още не съ загаснали.Ние още живѣемъ въ днитѣ на оныя царе.Следващето обяснение на Д-ръ Нелсоновата книга "Причини и лѣчение на невѣрието",стр. 374 и 375,ще ни разясни добре тази точка:

"Да предположимъ,че много слаби хора трѣбва да страдатъ отъ издѣвателствата на безбройни и жестоки врагове.Да приемемъ,че нѣкой могѫщъ и благодетеленъ царь извести на първитѣ, че [illegible] редица години,да кажемъ [illegible] трийсеть,ще имъ изпрати за тѣхна сигурность десеть отряда,всѣки състоящъ се отъ по сто добре въоружени мѫже, да охраняватъ границата.Да предположимъ,че укрепленията съ построени и стоятъ нѣколко години;ако изведнажъ две отъ тѣхъ бъдатъ опожарени и безъ забава отново съградени - станало ли е нѣкакво накърняване на словото на господаря? Не,не е станало никакво съществено прекъсване на охраняването на защитнитѣ стени,а и най-важната часть отъ охраната е била все тамъ. Да допустнемъ по-нататъкъ,че царьтъ допуща да бъдатъ разрушени два отъ охраняващитѣ постове,но до мѣстото,кѫдето тѣ съ стояли,заповѣдва да се издигнатъ две други крепости,много по-голѣми и поценни отъ първитѣ - остава ли си обещанието все още ненарушено? Ние отговаряме положително и сме убедени, че

никой не ще бъде на друго мнение по този въпросъ. Най-после да предположимъ, че би могло да се докаже, че освенъ десеттѣ отряда, въ течение на трийсеттѣ години е билъ поддържанъ и още единъ; че въ продължение на една или две години, презъ трийсеттѣ, е имало единайсеть, вмѣсто десеть отряда - можемъ ли да наречемъ това една погрѣшка или едно опущение на първоначалното нареждане? Или, би ли трѣбвало нѣкакво привидно прекъсване, както приведохме, да попрѣчи да се каже, че десеть отряда сж били изпратени на границата? - Безспорно не!

Тъй е и е било по отношение на десеттѣ европейски царства, които нѣкога сж били подъ римския скиптъръ. Тѣ сж устояли хиляда двеста и шейсеть години. Ако нѣкои отъ тѣхъ сж промѣнили имената си, за да задоволятъ волята на оня, който ги е завладѣвалъ, това промѣняне на името не е унищожавало тѣхното съществуване. И ако други сж оставяли да бъдатъ измѣнени териториалнитѣ имъ граници, тѣхната народность, въпрѣки това, продължава да съществува. Ако нѣкои падаха, докато тѣхни наследници се настаняваха на тѣхно мѣсто, десеттѣ рога все пакъ си оставаха. Ако презъ нѣколко години въ течение на едно хилядилѣтие е имало повече отъ десеть; ако нѣкоя временна сила издигне глава, претендирайки за мѣсто съ останалитѣ, но изчезвайки наскоро следъ това - това не става причина звѣрътъ да има по-малко или повече отъ десеть рога".

Скотъ пише:

"Сигурно е, че римската империя бѣ раздѣлена на десеть царства, и макаръ понѣкога да сж ставали повече, понѣкога по-малко, тѣ, все пакъ, сж били известни подъ името ‚десеттѣ царства на Западната империя'".

Така темата е освободена отъ всички трудности. Времето е развило напълно този голѣмъ образъ въ всички негови части. Още по-сполучливо представя той важнитѣ политически събития, които бѣше опредѣленъ да символизира. Той стои напълно върху нозетѣ си. Така е стоялъ въ течение на хиляда и четиристотинъ години. Той чака само да бъде ударенъ въ нозетѣ отъ камъка, който бива откъснатъ безъ ржце отъ планината, а именно отъ царството на Исуса Христа. Това ще стане, когато Господь се яви въ огнени пламъци, за да въздаде отмъщение на ония, които не признаватъ Бога и на ония, които не сж послушни на евангелието на нашия Господь Исуса Христа. Въ времето на тѣзи царе ще въздигне Богъ Своето царство. Ние сме въ днитѣ на тѣзи царе, и точно хиляда и четиристотинъ години сме били въ тѣхни дни. Споредъ това пророчество най-близкото събитие, което предстои,

Scanned by CamScanner

е основаването на Божието вѣчно царство. Други проро-
и безброй знамения говорятъ ясно за неговата непосрѣд-
ствена близость.

Идващето царство! Това би трѣбвало да бѫде най-
важниятъ въпросъ за съвременното поколѣние. Читатели, го-
тови ли сте вие за това време? Оня, който ще влѣзе въ то-
ва царство, ще го направи не само за толкова време, колко-
то ни е дадено въ настоящето ни състояние, за да го види
нѣкога обезлюдено и превърнато въ пепелище отъ нѣкое
следващо и по-мощно царство; той ще влѣзе въ него, за да
се наслаждава на всичкитѣ му привилегии и благословения
и да участвува въ славата му завинаги, тъй като това цар-
ство не ще премине въ други рѫце. Ние пакъ питаме: Гото-
ви ли сте? Условията за наследяване сѫ много леки: "Ако
пъкъ сте Христови, тогава сте Авраамово семе, и по обещание
наследници". Гал.3:29. Сприятелени ли сте съ Христа, Ид-
ващия Царь? Обичате ли Неговия характеръ? Стараете се
да вървите съ смирение по Неговитѣ стѫпки и да изпълня-
вате съвѣстно Неговитѣ учения? Ако не, тогава прочетете
участьта си въ оная, която сполетѣ оногова, за когото се
казва въ притчата: "А ония отъ врагонетѣ ми, които не ис-
каха да владѣя надъ тѣхъ, доведете тукъ и умъртвете ги
предъ мене!" Тамъ нѣма съперническо царство, кѫдето да мо-
гатъ да намѣрятъ прибѣжище ония, които оставатъ врагове
на царството Божие, тъй като то ще заема всички области,
които нѣкога сѫ били въ владенията на земни царства, ми-
нали или настоящи. То ще заема цѣлата земя. Блажени сѫ ти-
я, на които Истинскиятъ Владѣтель, Всевладѣещиятъ Царь, ще
каже тогава: "Елате вие, благословени отъ Моя Отецъ, на-
следете царството, приготвено за васъ отъ създанието на
свѣта!"

Ст.46. "Тогава царь Навуходоносоръ падна ничкомъ
и се поклони на Данаила и заповѣда да му донесатъ дарове
и благовонни кадива; 47. и каза царьтъ на Данаила: Наис-
тина, вашиятъ Богъ е Богъ на боговетѣ и Господарь на царе-
тѣ, Който открива тайни, щомъ ти можа да откриешъ тази тай-
на! 48. Тогава царьтъ въздигна Данаила, даде му много го-
лѣми подаръци и го постави надъ цѣлата область вавилон-
ска и главенъ началникъ надъ всички мѫдреци вавилонски.
49. Но Данаилъ помоли царя, и той постави Седраха, Мисаха
и Авденаго надъ дѣлата на страната вавилонска, а Данаилъ
остана при двора царски".

Ние се спрѣхме доста дълго върху тълкуването

Scanned by CamScanner

на сѣна, което Данаилъ даде на вавилонския царь. Сега ще трѣбва да се върнемъ обратно въ палата на Навуходоносора и при Данаила, стоящъ предъ царя, следъ като му разказа съна и му го изтълкува, докато дворцовитѣ хора и посраменитѣ тайноведци и астрологи въ мълчаливъ страхъ и удивление стояха наоколо и чакаха.

Ей могло да се помисли, че единъ младъ царь, поставенъ на най-високия земенъ тронъ и отбелязалъ непрекъснати успѣхи, едва ли би останалъ доволенъ, като му кажатъ, че царството му, което, споредъ неговото вѣрване и най-съкровена надежда, бѣше опредѣлено да съществува вѣчно, трѣбваше да бъде унищожено отъ други народъ. Въпрѣки това, Данаилъ съобщи тази истина на царя открито и смѣло, и царьтъ, несъкрушенъ ни най-малко, падна предъ пророка на лицето си и му принесе почести и поклонение. Данаилъ, безъ съмнение, се е противопоставилъ на заповѣдитѣ, които царьтъ бѣ издалъ относно отдаване нему почести, каквито се отдаватъ само на Бога. Това, че Данаилъ поддържаше разговоръ съ царя, за което тукъ не се споменава, се вижда отъ ст. 47: "И отговори царьтъ на Данаила" и т.н. И по-нататъкъ може да се приеме, че Данаилъ се е постаралъ следъ това да отклони почеститѣ, които царьтъ отдаваше на неговата личность, върху Небесния Богъ, тъй като царьтъ отговори: "Наистина, вашиятъ Богъ е Богъ на боговетѣ и Господарь на царетѣ".

"Тогава царьтъ въздигна Данаила". Две нѣща сж, които въ този животъ служатъ специално за това, да направятъ единъ човѣкъ великъ, и Данаилъ получи тѣзи две нѣща отъ царя: 1/ Богатство. Единъ човѣкъ се счита за голѣмъ, когато е богатъ, и ние четемъ, че царьтъ даде на Данаила много и голѣми подаръци. 2/ Власть. Когато единъ човѣкъ притежава богатство и власть, той, естествено, се счита отъ хората за голѣмъ човѣкъ; а такива бѣха дадени на Данаила въ голѣма мѣрка. Той бѣ поставенъ като князъ надъ цѣлата область вавилонска и главенъ началникъ надъ всички мждреци.

Тъй Данаилъ бѣ бързо и щедро възнагражденъ за това, че остана вѣренъ на съвѣстьта си и на Божиитѣ изисквания. Валаамовото желание да получи подаръци отъ единъ езически царь бѣше толкова голѣмо, че той се опита да ги получи, като отиде противъ явно изразената воля на Господа, но не успѣ. Данаилъ действува не съ цель да получи подаръци, но въпрѣки това такива му бѣха дадени въ изобилие, за туй, че той запази праведностьта си предъ Господа. Неговото въздигане въ богатство и власть бѣше отъ голѣмо значение за него, тъй като това му даваше възможность да помогне на своитѣ по-малко облагодетелствувани сънарод-

Scanned by CamScanner

ници презъ тѣхното дълго робство.

Данаилъ не се обърка нито опиянѝ отъ своята от-
личка победа и отъ голѣмото си повишение. Той помисли най-
напредъ за тримата, които бѣха съучастници въ неговитѣ
страданія поради случая съ царя; тъй като тѣ му бѣха по-
могнали чрезъ молитвитѣ си, той реши, че и тѣ трѣбваше да
сподѣлятъ съ него неговитѣ почести. По негово желание тѣ
бѣха поставени надъ дѣлата на вавилонската страна, дока-
то самъ Данаилъ остана въ царския дворъ. Дворътъ бѣше
мѣстото, дето се свикваха съвети и се разглеждаха въпроси
отъ голѣма важность. Историята показва ясно, че Данаилъ
е станалъ главенъ съветникъ на царя.

-

Scanned by CamScanner

Трета глава

ОГНЕНАТА ПРОБА

Ст.1. "Царь Навуходоносоръ направи златенъ образъ, високъ шейсеть лакти, широкъ шесть лакти, и постави го на полето Деиръ, въ областьта вавилонска".

Предполага се, че този образъ е стоялъ въ известна връзка съ описания въ втората глава сънъ на царя, тъй като бѣше издигнатъ само двайсеть и три години по-късно, споредъ посочената отъ Библията дата. Въ оня сънъ главата бѣше отъ злато и представляваше царството на Навуходоносора. Следъ него следваха метали съ по-малка ценность, означаващи редица други царства. На Навуходоносора, несъмнено, бѣше приятно, че неговото царство бѣше представено като злато; но че нѣкога щѣше да го наследи друго царство, това не му бѣше много угодно. Ето защо той, вмѣсто да заповѣда да направятъ само една глава отъ злато, накара да направятъ цѣлия образъ, отъ главата до нозетѣ, отъ злато, за да покаже чрезъ това, че златната глава трѣбваше да обхване цѣлия образъ; или, съ други думи, че неговото царство не щѣше да отстжпи мѣсто на друго, а щѣше да пребжде вѣчно.

Вѣроятно споменатата тукъ височина, достигаща около шейсеть лакти, не е била само височина на образа, но е включвала и неговото подножие. Сжщо крайно невѣроятно е, че цѣлиятъ образъ е билъ направенъ отъ чисто злато. Той би могълъ да бжде обкованъ съ тънки златни пластове, и така би костваль много по-малко, безъ да бжде ни най-малко намаленъ блѣсъкътъ на външния му видъ.

Ст.2. "И проводи царь Навуходоносоръ да събератъ сатрапи, намѣстници, воеводи, върховни сждии, ковчежници, законоведци, сждници и всички областни управители, да дойдатъ на тържественото откриване на образа, който бѣ поставилъ царь

Scanned by CamScanner

Навуходоносоръ. 3. И събраха се сатрапи, намѣстници, военачалници, върховни сждии, ковчежници, законоведци, сждници и всички областни управители за откриване на образа, който царь Навуходоносоръ бѣ поставилъ, и застанаха предъ образа, що бѣ въздигналъ Навуходоносоръ. 4. Тогава глашатай високо се провикна: Обажда се вамъ, народи, племена и езици: 5. щомъ чуете звукъ отъ тржба, пищялка, цитра, цафара, гусла и симфония, и всѣкакви инструменти, паднете и се поклонете на златния образъ, който постави царь Навуходоносоръ; 6. а който не падне и не се поклони, въ часа ще бжде хвърленъ въ горяща огнена пещь. 7. Затова, кога всички чуха звукъ отъ тржба, пищялка, цитра, цафара, гусла и всѣкакви инструменти, паднаха всички народи, племена и езици и се поклониха на златния образъ, който царь Навуходоносоръ бѣ поставилъ".

Освещаването на този образъ бѣше извършено съ голѣмъ разкошъ. Виднитѣ мжже отъ цѣлото царство се събраха. Човѣцитѣ сж готови да полагатъ толкова много трудъ и разноски, за да проведатъ своята безбожна и езическа система на религиозно служене! Така е било, така и ще си остане. О, колко жалко, че тия, които изповѣдватъ, че иматъ истинската религия, се оставятъ да бждатъ тъй далеко надминати въ това отношение /трудъ и разноски/ отъ поддржницитѣ на фалшивата и неистинската! Предписаната церемония се извършваше съ музика; и който не участвуваше въ нея, щѣше да бжде хвърленъ въ огнена пещь. Такива сж били всѣкога най-силнитѣ срѣдства, за да се заставятъ хората да направятъ нѣщо насила - удоволствия отъ една страна, и мжчения отъ друга.

Ст.6 съдържа ясно указание за разпредѣлението на времето на часове. Това, вѣроятно, е било изобретение на халдеитѣ.

Ст.8. "Въ това сжщо време дойдоха нѣкои отъ халдейцитѣ и наклеветиха юдеитѣ. 9. Тѣ казаха на царь Навуходоносора: Царю, да си живъ до-вѣка! 10. Ти, царю, даде заповѣдь, всѣки човѣкъ, щомъ чуе гласъ отъ тржба, пищялка, цитра, цафара, гусла, симфония и всѣкакви инструменти, да падне и се поклони на златния образъ; 11 а който не падне и не се поклони, той трѣбва да бжде хвърленъ въ горяща огнена пещь. 12. Има юдейски мжже, които си поставилъ надъ дѣлата въ страната вавилонска - Седрахъ, Мисахъ и Авденаго; тия мжже не се покоряватъ на твоята заповѣдь, царю, на твоитѣ богове не служатъ, и на златния образъ, който ти си

Scanned by CamScanner

поставилъ,не се покланятъ".

Тѣзи халдейски мжже,които наклеветиха юдеитѣ,бѣха вѣроятно отъ школата на философитѣ,които бѣха известни подъ името халдейци;тѣ още страдаха отъ едно прикрито негодуване поради тѣхното позорно компромитиране при тълкуването сѫна на царя /гл.2/,което /негодуване/ сега отново бѣ избухнало.Тѣ само гледаха да намѣрятъ нѣкакъвъ предлогъ,за да наклеветятъ юдеитѣ предъ царя, та да ги лиши отъ почетнитѣ имъ длъжности или да ги погуби. Тѣ повлияха на предразсждъцитѣ на царя,като дръзко представиха работата така,като че юдеитѣ бѣха неблагодарни: ти постави тѣзи хора като управители въ държавнитѣ работи,а тѣ не те уважаватъ! Кждо е билъ Данаилъ при този случай,не се казва.Той,вѣроятно,е билъ въ провинцията да наглежда царскитѣ работи тамъ,дето присѫтствието му е било необходимо. Но защо Седрахъ,Мисахъ и Авденаго трѣбваше да отидатъ при образа,като знаеха,че не можеха да му се поклонятъ? Вѣроятно защото тѣ бѣха готови да изпълняватъ заповѣдитѣ на царя поне дотолкова,доколкото това имъ бѣше възможно, безъ да нарушаватъ своитѣ религиозни принципи.Царьтъ имъ бѣше заповѣдалъ да присѫтствуватъ.Тази заповѣдь тѣ можеха да изпълнятъ,и я изпълниха.Но той искаше да се поклонятъ и на образа.Тѣхната религия имъ забраняваше да правятъ това,и по тази причина тѣ отказаха да го сторятъ.

Ст.13. "Тогава Навуходоносоръ въ гнѣвъ и ярость заповѣда да доведатъ Седраха,Мисаха и Авденаго;и доведоха тия мжже при царя. 14. Навуходоносоръ имъ каза:Съ омисълъ ли вие,Седрахе,Мисахе и Авденаго,не служите на моитѣ богове,и на златния образъ,който поставихъ,не се кланяте? 15. Отсега,ако сте готови,щомъ чуете звукъ отъ тржба,пищялка, цитра,цафара,гусла,симфония и всѣкакви инструменти,паднете и се поклонете на образа,който направихъ;ако ли не се поклоните,въ часа ще бждете хвърлени въ горяща огнена пещь, и тогава кой богъ ще ви избави отъ ржката ми? 16. Отговориха Седрахъ,Мисахъ и Авденаго и казаха на царь Навуходоносора: Нѣма нужда да ти отговаряме на това. 17. Нашиятъ Богъ,Комуто служимъ,е силенъ да ни спаси отъ горящата огнена пещь,и отъ твоята ржка,царю,ще ни избави. 18. Ако ли и това не бжде,нека ти е известно,царю,че нѣма да служимъ на твоитѣ богове,и на златния образъ,що си поставилъ,нѣма да се поклонимъ".

Scanned by CamScanner

Снизходителностьта на царя въ този случай се вижда отъ това,че той бѣше готовъ да постави Седраха,Мисаха и Авденаго още единъ пѫть на проба,макаръ че тѣ се бѣха провинили въ това,като не оказаха пълно послушание къмъ първата му заповѣдь.Безъ съмнение,слухътъ за това нѣщо се бѣше разпръсналъ навсѣкѫде.Затова тѣ не можеха да се извинятъ съ незнание.Тѣ знаеха много добре, какво искаше царьтъ,и отказътъ имъ да му бѫдатъ послушни бѣше умишленъ и преднамѣренъ.За повечето царе само това би било достатъчно,за да реши участьта имъ.Но Навуходоносоръ не щѣше да обърне внимание на първото имъ провинение,ако тѣ устояха на втората проба и този пѫть бѫдѣха послушни на заповѣдьта.Обаче на тази втора покана на царя тѣ заявиха:"Нѣма нужда да ти отговаряме на това". Съ това тѣ искаха да кажатъ,че съвсемъ не бѣше нужно той да имъ оказва благоволение чрезъ втора проба,тъй като тѣ щѣха да останатъ твърди на отказа си. Следъ това тѣ продължаватъ: Ние можемъ да ти отговоримъ и сега,както и по-късно,и нашиятъ отговоръ е,че не желаемъ да служимъ на твоитѣ идоли,нито да се поклонимъ на златния образъ,който си поставилъ.Нашиятъ Богъ може да ни избави,ако иска;а и да не пожелае да направи това,все едно.Ние познаваме Неговата воля,и ще я изпълняваме безусловни.Тѣхниятъ отговоръ бѣше както искренъ,така и решителенъ.

Ст.19. "Тогава Навуходоносоръ се изпълни съ ярость,и видътъ на лицето му се измѣни противъ Седраха,Мисаха и Авденаго,и той заповѣда да опалятъ пещьта седемь пѫти по-силно,отколкото обикновено я опалваха; 20. и заповѣда на най-силнитѣ отъ войската си мѫже да вържатъ Седраха,Мисаха и Авденаго и да ги хвърлятъ въ горящата огнена пещь. 21. Тогава тия мѫже бѣха вързани съ долнитѣ си и горнитѣ дрехи,съ превръзки на глава и съ другитѣ си дрехи и бидоха хвърлени въ горящата огнена пещь. 22. И понеже заповѣдьта царева бѣше строга,и пещьта опалена извънредно много,пламъкътъ отъ огъня умъртви людетѣ,които хвърлиха Седраха,Мисаха и Авденаго. 23. А тримата тия мѫже - Седрахъ,Мисахъ и Авденаго - паднаха въ горящата огнена пещь вързани. 24. Царь Навуходоносоръ биде смаянъ, стана бързо и каза на велможитѣ си: Нали трима души хвърлихме вързани въ огъня? Тѣ отговориха на царя: Наистина тъй,царю. 25. На това той рече: Ето,азъ виждамъ четирма души,невързани да ходятъ срѣдъ огъня,и нищо имъ нѣма; и видътъ на четвъртия е подобенъ на Синъ Божий".

Scanned by CamScanner

Навуходоносоръ не бѣше напълно свободенъ отъ слабоститѣ и безумията,въ които единъ властенъ монархъ изпада тъй лесно.Опиянен отъ неограничената си власть,той не можеше да търпи нито непослушание,нито противоречие.Щомъ нѣкой се противопоставѣше на абсолютния му авторитетъ,отъ каквито и да сж добри подбуждения,той проявяваше сжщитѣ слабости,които сж присжщи на нашата паднала раса при подобни случаи,и се оставяше да бжде обзетъ отъ гнѣвъ.Макаръ владѣтель на свѣта,той не можеше да овладѣе своя собственъ духъ.Дори "видѣтъ на лицето му се измѣни". Вмѣсто да се покаже спокоенъ,достоенъ и владѣещъ себе си господарь,той се прояви въ думи и дѣла като робъ на своитѣ необуздани страсти.

Огнената пещь бѣ опалена седемъ пжти по-силно,отколкото обикновено я опалваха;тя бѣше нажежена до невъзможность.Въ това,обаче,царьтъ надхитри самъ себе си;защото ако огънътъ бѣше действувалъ както обикновено,ония,които бѣха хвърлени въ него,биха погинали много по-бързо.И това щѣше да бжде съвсемъ безъ полза за царя,тъй като и безъ извънредното нажежаване огънътъ щѣше да постигне целъта си.А тъй като тѣ бѣха избавени,Божието дѣло и Неговата истина спечелиха една славна победа и голѣма облага,защото колкото по-нажежена бѣше пещьта,толкова по-поразително бѣше чудото на тѣхното избавление отъ огненитѣ пламъци.Всѣко нѣщо бѣше пресмѣтнато да покаже явната Божия мощь. Тѣ бѣха свързани съ всичкитѣ си дрехи,а излѣзоха отъ огъня, безъ дори да миришатъ на опърлено.Най-силнитѣ мжже въ царството бѣха избрани да ги хвърлятъ въ пещьта;но огънътъ ги умъртви,още преди да се бѣха доближили до него.А въ сжщото време той се оказа безсиленъ дори да докосне евреитѣ,макаръ че тѣ бѣха всрѣдъ огненитѣ пламъци.Явно бѣше,че огънътъ бѣше подъ контрола на една свръхестествена сила:докато за мигъ поядe вжжетата,съ които хвърленитѣ въ пещьта бѣха свързани,така,че тѣ можеха свободно да се движатъ изъ пламъцитѣ,той дори не опърли дрехитѣ имъ. Тѣ не изкочиха веднага следъ освобождението си отъ огъня,а останаха тамъ, понеже,първо,самъ царьтъ бѣше заповѣдалъ да ги хвърлятъ вжтре,и затова трѣбваше пакъ той да ги повика да излѣзатъ; и,второ,Единъ Четвърти бѣше съ тѣхъ,а въ Неговото присжтствие тѣ можеха да бждатъ радостни и доволни както въ огнената пещь,така и въ участието въ ценноститѣ на палата. Така и ние,щомъ въ нашитѣ изкушения,страдания,преследвания и трудности имаме само образа на този Четвъртия съ насъ, трѣбва да бждемъ доволни.

Царьтъ каза: "Видѣтъ на Четвъртия е подобенъ на

Синъ Божий". Приема се,че тѣзи думи се отнасятъ за Христа.Обаче едва може да се вѣрва,че царьтъ е ималъ нѣкаква представа за Спасителя.Той само си е представялъ вида на едно неземно или божествено същество.По-късно той го нарича ангелъ.

Какво тържествено указание на безумието и глупостьта на царя трѣбва да е било избавлението на тѣзи еврейски мжже отъ огнената пещь! Халдеитѣ се покланяха на огъня;а огъньтъ поядe своитѣ поклонници,а пощади враговетѣ си.Една мощь,по-голѣма отъ всѣка земна сила,запази ония,които твърдо се противопоставяха на идолослужението, и обсипа съ укоръ и презрение исканото отъ царя поклонение.

Ст.26. "Тогава Навуходоносоръ се приближи до разпалената съ огънь пещь и рече: Седрахе,Мисахе и Авденаго,раби на Всевишния Богъ,излѣзте и дойдете. Тогава Седрахъ,Мисахъ и Авденаго ицлѣзоха изсрѣдъ огъня. 27. И като се събраха сатрапи,военачалници и съветници цареви, видѣха,че върху тѣлата на тия мжже огъньтъ не е ималъ сила,дори космитѣ на главата не бѣха опърлени,и дрехитѣ имъ не бѣха измѣнени,и дори миризма отъ изгорено нѣмаше по тѣхъ. 28. Тогава Навуходоносоръ рече: Благословенъ Богъ Седраховъ,Мисаховъ и Авденаговъ,Който проводи Своя ангелъ и избави рабитѣ Си,които се Нему надѣваха и не послушаха царската повеля и предадоха тѣлата си /на огънь/,за да не служатъ и се не покланятъ на другъ богъ,освенъ на своя Богъ. 29. И отъ мене се дава повеля: Който отъ всѣки народъ,племе и езикъ изговори хула противъ Бога Седраховъ, Мисаховъ и Авденаговъ,да бжде посѣченъ на кжсове,и кжщата му да се обърне на развалини,защото нѣма другъ богъ, който да може така да избавя. 30. Тогава царьтъ въздигна Седраха,Мисаха и Авденаго въ страната вавилонска".

По царската дума тѣзи трима мжже излѣзоха изъ огъня.Тогава той събра своитѣ сатрапи,намѣстници,военачалници и съветници,по чието предложение,или поне съгласие,тѣ бѣха хвърлени въ пещьта,тъй като царьтъ имъ каза: "Нали трима души вързани хвърлихме въ огъня?" - за да видятъ тѣ съ собствените си очи тѣзи мжже и да се убедятъ въ тѣхното чудно избавление.Поклонението на голѣмия образъ бѣ останало на заденъ планъ.Цѣлиятъ интересъ на множеството народъ се бѣше концентриралъ върху тѣзи трима забележителни мжже.Мислитѣ и умоветѣ на всички бѣха заети съ това чудно събитие.И колко много се разпространи това нѣщо после,когато всѣки отъ тѣхъ се завърна обратно

въ провинцията си! Какъвъ забележителенъ случай, при който Богъ направи човѣшкиятъ гнѣвъ да Го прослави!

Следъ това царьтъ прослави Бога Седраховъ, Мисаховъ и Авденаговъ, и издаде заповѣдь, никой езикъ да Го не похулва. Това халдеитѣ несъмнено сж изпълнили. Всѣки народъ по онова време си имаше свой богъ или богове, защото "има много богове и много господари". И вѣрваше се, че победата, която единъ народъ одържаше надъ другъ, се дължеше само на това, че боговетѣ на победения народъ не сж били способни да ги запазятъ отъ завоевателитѣ. Юдеитѣ бѣха напълно подчинени отъ вавилонцитѣ, поради което тѣзи, несъмнено, говорѣха съ пренебрежение и презрение за Бога на юдеитѣ. Подобни хули царьтъ сега забранява; защото му бѣ дадено ясно да разбере, че успѣхътъ му надъ юдеитѣ бѣше поради тѣхнитѣ грѣхове, а не, че тѣхниятъ Богъ не бѣше достатъчно силенъ. Този случай издигна Израилевия Богъ надъ боговетѣ на другитѣ народи. Това показваше, че той държеше човѣцитѣ отговорни предъ единъ високо мораленъ законъ, и че не гледаше съ равнодушие на тѣхното поведение спрямо Него, тъй като наказваше ония, които го нарушаваха, а благославяше тия, които се съобразяваха съ него. Ако тѣзи юдеи бѣха лицемѣри, името на истинския Богъ не би било възвеличено по такъвъ начинъ въ Вавилонъ. Отъ тукъ ясно се вижда, каква честь оказва Богъ на ония, които Му оставатъ вѣрни.

Царьтъ ги въздигна; това значи, че той имъ възвърна отново длъжноститѣ, които тѣ заемаха, преди да ги бѣха обвинили въ непослушание и предателство. Септуагинтата /гръцкиятъ преводъ на Библията/ завършва 30-ия стихъ съ думитѣ: "и ги удостои съ началство надъ другитѣ юдеи въ царството си". Въ никой случай не може да се допустне, че следъ това царьтъ пакъ е настоявалъ за поклонение на образа.

-

Scanned by CamScanner

Четвърта глава

З А П О В Ѣ Д Ь Т А Н А Н А В У Х О Д О Н О С О Р А

Ст.1./въ синод.прев. гл.3:98/:"Царь Навуходоносоръ къмъ всички народи,племена и езици,които живѣятъ по цѣлата земя: Миръ̀тъ да ви се умножи! 2/3:99/. Угодно ми е да ви обадя личбитѣ и чудесата,които Всевишниятъ Богъ извърши надъ мене. 3/3:100/.Колко велики сж личбитѣ Му,и колко мощни чудесата Му! Царството Му е царство вѣчно, и владичеството Му - изъ родъ въ родъ!"

"Тази глава се открива",казва Д-ръ Кларкъ, "съ единъ официаленъ декретъ,и то единъ отъ най-старитѣ,които ни сж предадени".Този декретъ излѣзе отъ перото на Навуходоносора и бѣ публикуванъ по обикновения редъ.Царьтъ искаше да разгласи чудното дѣло,което Богъ извърши надъ него,и то не само на малцина,а на всички народи,племена и езици.Хората сж винаги готови да разказватъ онова,което Богъ е направилъ за тѣхъ,когато то е било за тѣхно добро и благословение.Но ние трѣбва да бѫдемъ готови да разказваме,какъ Богъ е действувалъ за насъ и като ни е смирявалъ и наказвалъ.Въ това отношение Навуходоносоръ ни дава добъръ примѣръ,както ще видимъ и отъ следващитѣ части на тази глава.Той изповѣдва съвсемъ свободно суетностьта и високомѣрието на сърдцето си,както и срѣдствата,съ които Богъ си послужи,за да го смири.Съ искрени чувства на разкаяние и смирение,той намира за добре отъ своя добра воля да разгласи тѣзи нѣща,за да бѫде чрезъ това признато великото владичество на Бога и Неговото име да бѫде прославено.По отношение на царството,той не претендира вече,че неговото ще остане вѣчно,но безусловно се подчинява на Бога и признава Неговото царство като единствено вѣчно,и Неговото владичество - отъ поколѣние на поколѣние.

Scanned by CamScanner

Ст.4/1/."Азъ,Навуходоносоръ,бѣхъ спокоенъ въ дома си и добрувахъ въ чертозитѣ си. 5/2/.Но видѣхъ сънъ,който ме уплаши,и размишленията върху леглото ми и виденията на главата ми ме смутиха. 6/3/.И дадохъ повеля да доведатъ при мене всички мждреци вавилонски,за да ми кажатъ,какво значи сънътъ. 7/4/.Тогава дойдоха тайноведци,магьосници, халдейци и гледачи,и азъ имъ разказахъ сна,но тѣ не можаха да ми обяснятъ,какво значи. 8/5/.Най-после влѣзе при мене Данаилъ,чието име бѣше Валтасасаръ - по името на моя богъ,и въ когото е Духътъ на Бога Свети;нему разказахъ сна. 9/6/. - Валтасасаре,глава на мждрецитѣ,зная,че въ тебе е Духътъ на Бога Свети,и никаква тайна не те затруднява;обясни ми виденето на моя сънъ,що видѣхъ,и какво значи. 10/7/.А виденията на главата ми върху леглото ми бѣха такива: видѣхъ - ето,срѣдъ земята дърво твърде високо. 11/8/. Голѣмо бѣше това дърво и твърде яко,и височината му достигаше до небето,и видѣше се то до краищата на цѣла земя. 12/9/.Листата му - прекрасни,и плодове по него - много,и храна на него - за всички;подъ него намираха сѣнка звѣроветѣ полски,и въ клонетѣ му виеха гнѣзда птицитѣ небесни, и отъ него се хранѣше всѣка плътъ. 13/10/.И видѣхъ въ виденията на главата ми върху леглото ми,и ето,отъ небесата слѣзе Будниятъ и Светиятъ. 14/11/.Като извика високо, Той каза: Отсѣчете това дърво,окастрете клонитѣ му,отърсете листата отъ него и разхвърлете плодоветѣ му;нека избѣгатъ звѣроветѣ изподъ него и птицитѣ отъ клонетѣ му; 15/12/.но главния му коренъ оставете въ земята,и нека той въ вериги желѣзни и медни срѣдъ полската трева да се напоява отъ небесна роса,и съ животнитѣ нека бжде дѣлътъ му въ земната трева. 16/13/. Сърдцето човѣшко ще му се отнеме и ще му се даде сърдце звѣрско,и ще преминатъ надъ него седемь времена. 17/14/.По повеля на Будницитѣ е това опредѣлено,и по присжда отъ Светитѣ отредено,да знаятъ живитѣ,че Всевишниятъ владичествува надъ човѣшкото царство и го дава,комуто си иска,и поставя надъ него унизения между людетѣ. 18/15/. Такъвъ сънъ видѣхъ азъ,царь Навуходоносоръ;а ти,Валтасасаре,кажи,какво значи сънътъ,понеже никой отъ мждрецитѣ въ моето царство не мога да обясни,какво значи той,а ти можешъ,защото въ тебе е Духътъ на Светия Богъ".

Въ изложенитѣ тукъ събития се намиратъ нѣколко точки,които заслужаватъ нашето особено внимание.

1. Навуходоносоръ бѣ спокоенъ въ дома си.Той бѣше завършилъ успѣшно всичкитѣ си предприятия;бѣше подчинилъ Сирия,Финикия,Юдея,Египетъ и Арабия.Вѣроятно тѣзи

голѣми завоевания го бѣха възгордѣли и го бѣха направили самонадѣянъ. И тъкмо . това време, когато той, както вѣрваше, бѣше най-сигуренъ и спокоенъ, и когато той въ никой случай не би допустналъ мисъль, която би нарушила и най-малко самодоволното му спокойствие - тъкмо това време бѣше избралъ Богъ, да го обезпокои съ страхъ и предчувствия.

2. Срѣдствата, съ които Богъ извърши това. Какво ли би могло да изпълни съ страхъ сърдцето на такъвъ монархъ като Навуходоносора? Той бѣше герой въ войнитѣ още отъ младостъта си. Често бѣше заставалъ безстрашно срещу опасноститѣ на войната, ужаситѣ на сражението и на сѣчьта; лицето му не прибледняваше отъ това, нито нервитѣ му потръпваха. А какво трѣбваше сега да го изпълни съ страхъ? Никакъвъ врагъ не го заплашваше и никакъвъ тъменъ облакъ не се виждаше. Сжщо както бѣше избрано най-неподозираното време, за да му се внуши страхъ, така и приложенитѣ за това срѣдства бѣха най-невѣроятни - единъ сънъ! Неговитѣ собствени мисли и виденията, което му бѣше показано, бѣха избрани да го поучатъ на онова, на което нищо друго не можеше да го поучи - на зависимость и смирение. Той, който всѣваше ужасъ у другитѣ, и когото никой другъ не можеше дори да сплаши, бѣше направенъ самъ за ужасъ на себе си.

3. Сега халдейскитѣ магьосници очакваше едно още по-голѣмо унижение отъ онова въ втората глава. Тогава тѣ се хвалѣха, че само да знаели сънa, можели да го изтълкуватъ. Тукъ Навуходоносоръ си спомня съвсемъ ясно сънa; но, за негово огорчение, магьосницитѣ пакъ сж съвсемъ безпомощни да го изтълкуватъ. Тѣ не можаха да го изтълкуватъ, и още единъ пжть трѣбваше да бжде повиканъ за съветъ пророкътъ на Всевишния.

4. Забележителното символизиране на Навуходоносоровото управление. То е символизирано чрезъ едно дърво, което стои посрѣдъ земята. Вавилонъ, кждето царуваше Навуходоносоръ, бѣше приблизително централната точка на тогава познатия свѣтъ. Дървото достигаше до небето, и клонитѣ му бѣха прекрасни. На видъ дървото бѣше чудесно и величествено. Обаче характерното за това царство бѣше нѣщо друго, което, за жалость, у много царства не е така. То притежаваше отлични качества. Неговитѣ плодове бѣха красиви и въ изобилие, и всички можеха да ядатъ отъ тѣхъ. Полскитѣ звѣрове намираха сѣнка подъ него и птицитѣ небесни кацаха по клонитѣ му, и всѣка плъть се хранѣше отъ него. Какво би могло да представи по-ясно управлението на Навуходоносора, което осигуряваше на всѣкиго, въ пълния смисълъ на думата, защита, подкрепа и поддръжка? Действителното пости-

гаве на това при всички обстоятелства би било най-високата точка, до която земните царства биха могли да се издигнат, и би имъ послужило за най-голѣма слава.

5. Милостьта, която Богъ проявява дори и когато наказва. Когато бѣ издадена заповѣдьта да се отсѣче дървото, веднага бѣ добавено, коренътъ да бъде оставенъ въ земята, но да се обвърже въ желѣзни и медни вериги, за да не се разруши съвсемъ, а да остане въ него източникъ на бъдещо развитие и величие. Съ голѣма бързина приближава денътъ, въ който безбожнитѣ ще бъдатъ също така отсѣчени, безъ, обаче, да имъ бъде оставенъ такъвъ източникъ на надежда. При тѣхния съдъ не ще бъде показана никаква милость. Тѣ ще бъдатъ унищожени, безъ да имъ остане ни коренъ, ни клонче.

6. Единъ важенъ ключъ за пророческото обяснение. Ст.16: "И ще преминатъ надъ него седемь времена", гласи заповѣдьта. Това е единъ простъ, букваленъ разказъ. Затова и времето трѣбва да се разбира буквално. Колко дълъгъ периодъ е даденъ тукъ? Това ще може да се опредѣли, ако успѣемъ да установимъ, колко дълго Навуходоносоръ, въ изпълнението на това предсказание, е живѣлъ съ звѣроветѣ въ полето. Това е траяло, както историкътъ Йосифъ твърди, седемъ години. Следователно, едно "време" е една година. Употрѣбена въ символическо пророчество, тази дума, естествено, би означавала символично или пророческо време. Така тамъ "едно време" означава една пророческа година, или, понеже единъ день означава една действителна година, - триста и шейсеть действителни години. Споредъ библейското лѣточисление месецътъ има трийсеть дни, а годината - триста и шейсеть. Вижъ Бит.7: 11; 8:3.4.

7. Интересътъ, който ангелитѣ проявяватъ къмъ човѣшкитѣ работи. Представено е, като че тѣ изискватъ да бъде тъй постѫпено съ Навуходоносора. Тѣ виждатъ, какъ смъртнитѣ никога не могатъ да разбератъ, че висскомѣрието съвсемъ не е хубаво за човѣшкото сърдце. Затова тѣ одобряватъ и сж въ съгласие съ Божиитѣ предписания и наредания, чрезъ които Той действува за поправянето на това зло. Човѣкътъ трѣбва да се научи да съзнава, че не той е господарь на своето щастие, но че трѣбва да се чувствува смиренъ и зависимъ отъ Оня, Който се разпорежда съ царствата и сждбинитѣ на човѣцитѣ. Единъ човѣкъ може да бъде единъ успѣшенъ монархъ, но той не трѣбва да се възгордява отъ това; защото ако Богъ не го е поставилъ тамъ, той би си останалъ само единъ отъ обикновенитѣ хора.

8. Навуходоносоръ признава владичеството на истинския Богъ надъ всички езически оракули. Той повиква Да-

Scanned by CamScanner

наила да му разтълкува сна. "А ти можешъ",тъй изразява той своето довѣрие къмъ него,"защото въ тебе е Духътъ на Светия Божъ".

Ст.19/16/."Тогава Данаилъ,чието име е Валтасасаръ,остана слисанъ около часъ,и мислитѣ му го смущаваха. Царьтъ заговори и каза: Валтасасаре,да те не смущава тоя сънъ и значението му! Балтасасаръ отговори и рече:Господарю,тоя сънъ нека бѫде за твоитѣ ненавистници,и значението му - за твоитѣ врагове! 20/17/.Дървото,което си видѣлъ,което било голѣмо и яко,съ височината си достигало до небесата и се виждало по цѣла земя, 21/18/. на което имало листа прекрасни и много плодове и прехрана за всички;подъ което живѣели полски звѣрове и въ чиито клони вили гнѣзда птицитѣ небесни, 22/19/.- това си ти,царю,който си се възвеличилъ и укрепилъ,и величието ти е порасло и достигнало до небесата,и властьта ти - до краищата земни. 23/20/. А дето царьтъ е видѣлъ Будния и Светия,който слизалъ отъ небесата и казалъ: Отсѣчете дървото и го унищожете,само главния му коренъ оставете въ земята,и той въ вериги желѣзни и медни въ полската трева да се оросява съ небесна роса,и дѣлътъ му нека бѫде съ полскитѣ звѣрове,, докле не преминатъ надъ него седемь времена, 24/21/. - ето какво значи това,царю,и ето решението на Всевишния, което ще постигне моя господарь,царя: 25/22/. Тебе ще те отлъчатъ отъ людетѣ,и ти ще живѣешъ съ полскитѣ звѣрове; съ трева ще те хранятъ като волъ,съ небесна роса ще бѫдешъ напояванъ,и седемь времена ще преминатъ надъ тебе, докле познаешъ,че Всевишнийтъ владичествува надъ човѣшкото царство и дава го,комуто си иска. 26/23/. А дето е заповѣдано да се остави главнийтъ коренъ на дървото,това значи,че твоето царство ще остане при тебе,кога познаешъ небесната власть. 27/24/. Затова,царю,нека ти бѫде благоугоденъ моятъ съветъ: Изкупи грѣховетѣ си съ правда, и беззаконията си - съ милосърдие къмъ беднитѣ: ето съ какво може се продължи твоятъ миръ".

Бавенето на Данаила,който остана единъ часъ слисанъ,съвсемъ не произлизаше отъ нѣкаква трудность,която той изпитваше относно разгадаването на сна,което трѣбваше да разкрие на царя,а защото това бѣше едно много деликатно нѣщо.Царьтъ винаги се бѣше показвалъ благосклоненъ къмъ Данаила;затова на Данаила бѣше още по-тежко да бѫде вестителъ на едно тъй ужасно заплашване съ Божия сждъ надъ него,каквото се криеше въ сна.Той се мжчеше да ре-

Scanned by CamScanner

ти, какъ да му изложи това най-добре. Както се вижда, царьтъ очаквалъ нѣщо подобно, затова насърдчи пророка, да не се смущава заради съня и значението му; той като че казвалъ: Не се колебай да ми разтълкуваш съня, какъвто и да бъде резултатътъ. При това насърдчение Даниилъ се окуражи; и кжде може да се намѣри друго обръщение, което може да се сравни съ това по съдържащитѣ се въ него нѣжни чувства и силни изрази? "Господаре мой, тоя сънъ нека бъде за твоитѣ ненавистници, и значението му - за враговетѣ ти!" Въ този сънъ се крие едно нещастие, което желаемъ да сполети твоитѣ непріятели, а не тебе - това бѣше Даниловата мисъль.

Навуходоносоръ разказа подробноститѣ на съня си; и тогъ Даниилъ му каза, че съньтъ се отнасяше за него, явно бѣше, че той бѣше изговорилъ неговата присѫда. Следващето тълкуване на съня е тъй ясно, че не е нужно да го обясняваме повече. Запазващитѣ наказания имаха свое предназначение. Тѣ трѣбваше да поучатъ царя, че властьта царува въ небесата, т.е. че това е Богъ, Небесниятъ Господаръ. Затова Даниилъ изхожда отъ тукъ, за да осведоми царя относно предстоящето наказание. Той, обаче, съвсемъ не го укорява строго или гнѣвно. Оржието, съ което избра да си послужи, бѣше добротa и настойчивостьта: "Нека ти бъде благоугоденъ моятъ съветъ". Така и апостолътъ умолява братята да приематъ търпеливо неговото увещателно слово. Евр.13:22. Ако царьтъ пожелаеше да се изкупи отъ грѣховетѣ си чрезъ правда, и отъ беззаконията си чрезъ благодеяния къмъ бедните, то Богъ, може би, щѣше да продължи неговия миръ. По такъвъ начинъ той би могълъ да отклони отъ себе си наказанието, което Богъ възнамѣряваше да му налѣе.

Ст.28/25/. Всичко това се сбъдна съ царь Навуходоносора. 29/26/. Като минаха дванайсетъ месеца, разхождайки се по царскитѣ дворци въ Вавилонъ, 30/27/. царьтъ каза: Не е ли това величественитъ Вавилонъ, който съградихъ за домъ на царството съ силата на моята мощь и за слава на моето величие! 31/28/. Тая дума бѣше още на царя въ устата, и отъ небето биде гласъ: Тебе думатъ, царю Навуходоносоре: царството побѣгна отъ тебе. 32/29/. И ще те отлѫчатъ отъ людетѣ, и ще живѣешъ съ полскитѣ звѣрове; съ трева ще те хранятъ като волъ, и седемъ времена ще преминатъ надъ тебе, докле познаешъ, че Всевишниятъ владѣе надъ човѣшкото царство и го дава, комуто Си ще. 33/30/. Веднага се изпълни тая дума надъ Навуходоносора, и той биде отлѫченъ отъ людетѣ, ядѣше трева като волъ и тѣлото му се напояваше съ небесна роса, тъй че коситѣ му пораснаха като у лъвъ, и ноктитѣ му бѣха

Scanned by CamScanner

като на птица".

Навуходоносоръ не се възползува отъ даденото му предупреждение; и все пакъ, Богъ има дванайсеть месеца търпение съ него, преди да го накаже. А презъ всичкото това време той продължаваше да храни гордость въ сърдцето си, и най-после се превъзнесе до толкова, че Богъ трѣбваше да тури граница на по-нататъшнитѣ му полети. Царьтъ се разхождаше изъ двореца въ Вавилонъ, и като гледаше чудесата на голѣмия градъ, онова чудо на свѣта, което въ Писанието е наречено "красотата на царствата", той забрави източника на всичката негова мощь и величие, и извика: "Не е ли това великиятъ Вавилонъ, който азъ съградихъ!" И сега вече дойде времето за неговото смирение. Единъ гласъ отъ небето отново му възвестява опредѣлената му присѫда, и Божието провидение и въвежда веднага въ изпълнение. Разсѫдъкътъ го напустна. Когато Богъ прострѣ ржката си противъ него и му отне способностьта да цени или да се радва на нѣщата, великолѣпието и славата на неговия голѣмъ градъ не го радваха вече. Той напустна човѣшкитѣ жилища и потърси домъ и общество между звѣроветѣ на полето.

Ст. 34/31/. "Следъ свършване на ония дни азъ, Навуходоносоръ, дигнахъ очи къмъ небото, и разумътъ ми се възвърна въ мене; и благословихъ Всевишния, възхвалихъ и прославихъ Вѣчноживѣещия, Чието владичество е владичество вѣчно, и Чието царство е изъ рода въ родъ. 35/32/. И всички живѣещи на земята нищо не значатъ; Той действува по Свое щение както въ небесното воинство, така и между живѣещитѣ на земята, и нѣма никой, който би могълъ да се противи на ржката Му и да каже: какво стори Ти? 36/33/. Въ това време разумътъ ми се възвърна въ мене, и къмъ славата на моето царство ми се възвърна величие и предишниятъ видъ; тогава ме подириха съветницитѣ и велиможитѣ ми, и азъ бѣхъ възстановенъ на царството си, и величието ми още повече се въвиси. 37/34/. Сега азъ, Навуходоносоръ, славя, превъзнасямъ и величая Царя Небесни, Чиито всички дѣла сж истински и пътищата Му праведни, и Който е силенъ да смири оние, които ходятъ гордо".

Следъ изтичането на седемь години Богъ оттегли наказващата Си дѣсница, и на царя отново се върнаха разсѫдъкътъ и съзнанието. Неговата първа постѫпка бѣше, да прослави Всевишния. По това Катей Хенри прави следната подходяща забележка: "Съ право бихме могли да считаме за лише-

ни отъ разсждъкъ всички ония, които не славятъ и не почитатъ Бога; изобщо човѣцитѣ никога не употрѣбяватъ разсждъка си правилно, докато не станатъ религиозни, нито пъкъ живѣятъ, както би трѣбвало да живѣятъ човѣци, докато не започнатъ да правятъ това за слава Божия. Сѫщо както разсждъкътъ служи за основа или срѣдство на религията /тъй като всички неразумни сѫщества сж неспособни да бждатъ религиозни/, тъй пъкъ и религията, отъ своя страна, е короната и славата на разума; и ние напразно имаме разсждъкъ, и единъ день ще пожелаемъ никога да не сме го имали, ако не прославяме Бога съ него".

Почестьта, величието и видътъ на Навуходоносора се върнаха, съветницитѣ и велможитѣ му го потърсиха, и той бѣ отново възстановенъ въ царството си. Нему бѣше обещано /ст.26/23/, че царството му ще му остане. Вѣроятно синътъ му Евилмеродахъ го замѣствалъ като регентъ презъ време на безумието му. Тълкуванието на сѣна, което Данаилъ даде, безсъмнено се е разчуло изъ цѣлия дворецъ, и е станало повече или по-малко предметъ на коментарии. Затова трѣбва да сж очаквали Ѫрщането на Навуходоносора въ царството му, и сигурно съ нетърпение сж го очаквали. Защо е било допустнато да има той жилището си въ такова лошо състояние на открито поле, вмѣсто да бжде поставенъ подъ грижитѣ на служители отъ двореца му, не ни се казва. Предполага се, че той тайно се е отдалечилъ отъ палата и е изчезналъ безследно.

Това наказание оказа предназначеното си действие. Поуката за смирение бѣ научена. Щомъ му се възвърна благосъстоянието, той никога вече не я забрави. Отсега нататъкъ той всѣкога бѣше готовъ да признае, че Всевишниятъ владѣе надъ царствата на човѣцитѣ и ги дава на оня, на когото Той желае. Така царьтъ разпрати писменъ указъ по всички части на царството си, въ който той смиряваше гордостьта си, и принасяше публично хвала и поклонение на Господа, Царя на небесата.

Това е завършекътъ на библейскитѣ доклади за Навуходоносора, които ни сж предадени. Този указъ, както казва Д-ръ Кларкъ, въ английския преводъ е поставенъ въ 563 г.пр. Хр., т.е. една година преди Навуходоносоровата смъртъ, макаръ че нѣкои поставятъ датата на този декретъ въ седемнайсетата година преди смъртьта му. Както и да е, едно може да се приеме съ сигурность, а именно, че той не се е върналъ вече къмъ идолослужението, а е умрѣлъ въ вѣрата въ Израилевия Богъ.

Тъй завърши житейскиятъ пѫть на този забележителенъ мжжъ. Не можемъ ли да приемемъ, че Богъ е видѣлъ въ

него, въпрѣки всички изкушения, неизбѣжни при високото му положение като царь, все пакъ едно чисто сърдце, искреность и чисти намѣрения, които Той можеше да използва за прослава на името Си? Затова сж и Неговитѣ чудни наставления, които изглежда да преследваха цельта, да го отклонятъ отъ неговата фалшива религия и да го спечелятъ за служба на истинския Богъ. Първо имахме неговия сънъ за голѣмия образъ, който съдържаше толкова ценни указания за народитѣ на всички следващи поколѣния. После дойде неговата опитность съ Седраха, Мисаха и Авденаго, съ златния стълпъ съ образа, чрезъ който той отново бѣше принуденъ да признае върховната власть на истинския Богъ. И, най-после, чудднитѣ събития, които намираме отбелязани въ тази глава, въ които си виждатъ неуморимитѣ старания на Господа да го доведе до едно пълно познание на Него. И не можемъ ли да се надѣваме, че най-прочутиятъ царь на първото пророкувано царство, златната глава, въ края ще има часть и въ онова царство, предъ което всички земни царства ще се разпилѣятъ като прахъ, и чиято слава никога нѣма да премине?

Scanned by CamScanner

Пета глава

ВАЛТАСАРОВИЯТЪ ПИРЪ

Ст.1. "Царь Валтасаръ даде голѣмъ пиръ на хиляда свои велможи и предъ очитѣ на хилядата пи вино".

Най-интересното нѣщо въ тази глава е описанието на последната сцена на вавилонското царство и прехода отъ златото къмъ среброто, споредъ голѣмия образъ въ втората глава, и отъ лъва къмъ мечката, споредъ Данаиловото видение, въ седмата глава. Този пиръ е описанъ отъ нѣкои като едно всѣкагодишно празднество, по случай годишнината отъ завладяването на Юдея. Киръ, когато завладяваше Вавилонъ, знаеше, кога приближаваше този праздникъ, и, споредъ това, кога и какъ трѣбваше да нареди плановетѣ си за нападението на града. Нашиятъ преводъ казва, че той, следъ като поканилъ хиляда гости, пилъ предъ тѣхъ. Други преводи казватъ: "и се спи предъ тѣхъ". Такаче, освенъ всичкитѣ си други порочни и мерзки склонности, той е притежавалъ и порока на пиянството.

Ст.2. "Като вкуси отъ виното, Валтасаръ заповѣда да донесатъ златнитѣ и сребърни сждове, които Навуходоносоръ, баща му, бѣ изнесълъ изъ Йерусалимския храмъ; за да пиятъ отъ тѣхъ царьтъ, велможитѣ му, женитѣ му и наложницитѣ му. 3. Тогава донесоха златнитѣ сждове, които бѣха взети изъ светилището на дома Божий въ Йерусалимъ; и пиеха отъ тѣхъ царьтъ и велможитѣ му, женитѣ му и наложницитѣ му; 4.- пиеха вино, и славѣха боговетѣ златни и сребърни, медни и желѣзни, дървени и каменни".

Че този годишенъ праздникъ бѣше по случай минали победи надъ юдеитѣ, може да се заключи отъ това, че царьтъ, следъ като виното му се бѣше качило въ главата, даде заповѣдь да донесатъ свещенитѣ сждове, които бѣха донесени отъ Йерусалимъ. Изглежда като най-вѣроятно, че той, изгубилъ

Scanned by CamScanner

всѣко чувство на страхопочитание къмъ светини,искаше да ги използва за отпразднуване победата,чрезъ която той сега ги притежаваше.Навѣрно никой другъ царь не би достигналъ въ безбожието си до тукъ.И докато пиеха отъ съдоветѣ,които бѣха посветени на истинския Богъ,тѣ възхваляваха своитѣ златни,сребърни,медни,желѣзни,дървени и каменни богове.Вѣроятно,както споменахме и при обяснението на гл.3:29,тѣ превъзнасяха силата на своитѣ богове по-високо отъ тая на еврейския Богъ,отъ Чиито съдове тѣ сега пиеха въ честь на своитѣ езически богове.

Ст.5. "Въ тоя сѫщи часъ подадоха се пръсти отъ човѣшка ржка и пишеха срещу свѣтилника върху мазилката на стената на царския дворецъ,и царьтъ видѣ пръститѣ на ржката,която пишеше: 6. Тогава царьтъ промѣни лице:мислитѣ му го смутиха,ставитѣ на бедрата му отслабнаха и колѣнетѣ му взеха да се удрятъ едно о друго. 7. Завика царьтъ силно,за да доведатъ магьосници,халдейци и гледачи; царьтъ проговори и каза на мѫдрецитѣ вавилонски: Който прочете това,що е написано,и ми обясни,какво значи то,ще бѫде облѣченъ въ багреница,и на шията му ще бѫде златна верижка,и въ царството ми ще бѫде трети властникъ. 8.И влѣзоха всички мѫдреци цареви,ала не можаха да прочетатъ написаното и да обяснятъ на царя значението му. 9. Царь Валтасаръ се развълнува твърде много,и видътъ на лицето му се измѣни,и велможитѣ му се смутиха".

Нито свѣткавица съ неестествена свѣтлина,нито оглушаващъ грѫмотевиченъ трѣсъкъ възвести Божията намѣса и прекрати тѣхното безбожно пиршество.Мълчаливо се появи една ржка,която написа тайнствени знаци на стената.Тя пишеше"срещу свѣтилника". Присѫтствуващитѣ я забелязаха въ свѣтлината на собствената си лампа.Ужасъ обзе царя,и лицето му изгуби цвѣта си;защото съвѣстьта му го изобличаваше.Макаръ и да не можеше да разгадае шрифта,той знаеше, че не бѣше весть на миръ и благословение това,което бѣше написано съ свѣтли букви върху мазилката на стената на палата му.И описанието,съ което пророкътъ предава ужаса на царя,е ненадминато.Той прибледнѣлъ,мислитѣ му го ужасили така,че бедрата му отслабнали и колѣнетѣ му се заудряли едно о друго.Той забравилъ гуляя и праздненството си,забравилъ достоинството си и се развикалъ,силно изплашенъ,да доведатъ мѫдрецитѣ,халдейцитѣ и тайноведцитѣ, за да обяснятъ значението на страшното явление.

Scanned by CamScanner

Ст.10. "А царицата, по поводъ думитѣ на царя и на велможитѣ му, влѣзе въ стаята, дето бѣше пиръть; проговори царицата и рече: Царю, живъ да си во-вѣки! Да те не смущаватъ мислитѣ ти, и да се не измѣня видътъ на лицето ти. 11. Въ царството ти има мжкъ, въ когото е Духътъ на Бога Свети; въ днитѣ на баща ти намѣри се въ него свѣтлина, разумъ и мждрость, като мждростьта на боговетѣ, и царь Навуходоносоръ, баща ти, го постави глава надъ тайноведцитѣ, магьосницитѣ, халдейцитѣ и гледачитѣ, - самъ баща ти, царьтъ; 12. защото въ него, въ Данаила, комуто царьтъ промѣни името на Валтасасаръ, се намѣри високъ умъ, знание и разумъ, способенъ да разкрива сѣнища, да тълкува загадъчното и да развързва вжзли. Затова нека повикатъ Данаила, - и той ще обясни значението. 13. Тогава въведоха Данаила при царя, и царьтъ проговори и каза на Данаила: Ти ли си Данаилъ, единъ отъ плененитѣ синове юдейски, които баща ми, царьтъ, доведе отъ Юдея? 14. Слушалъ съмъ за тебе, че въ тебе има Духъ Божий, и свѣтлина, и разумъ, и висока мждрость се намира въ тебе. 15. Ето, доведоха ми мждреци и магьосници, за да прочетатъ това, що е написано, и да ми обяснятъ, какво значи то; но тѣ не можаха да ми го обяснятъ. 16. А за тебе съмъ слушалъ, че можешъ да обяснявашъ значението и да развързвашъ вжзли; и тъй, ако можешъ да прочетешъ това, що е написано, и ми обяснишъ какво значи, ще бждешъ облѣченъ въ багреница, и на шията ти ще бжде златна верижка, и въ царството ще бждешъ трети властникъ".

Нѣкога блѣскавото звание на Данаила изглеждаше да бѣ отдавна заглъхнало въ двора и въ палата. Това, може би, се дължеше на неговото отсжтствие отъ Вавилонъ, докато бѣше въ Суза, въ областьта Еламъ, както се споменава въ гл.8:1.2.27, кждето бѣ изпратенъ по царска работа. Но когато тази область бѣ нападната отъ перситѣ, той бѣ принуденъ по-късно да се върне въ Вавилонъ. Царицата, която влѣзе и съобщи на царя, че имаше такова лице въ царството му, трѣбва да е била вдовствующата царица, съпругата на умрѣлия царь Навуходоносора, въ чиято паметь бѣше още живо запазенъ споменътъ за чудесната роля, която Данаилъ бѣше игралъ презъ време на царуването на нейния съпругъ. Навуходоносоръ е нареченъ тукъ баща на Валтасара, споредъ приетия тогава обичай, да се наричатъ отцитѣ на бащитѣ бащи, и децата на синоветѣ - синове. Въ действителность Навуходоносоръ бѣше неговъ дѣдо. Доведоха Данаила предъ царя, и този го попита, дали той е оня Данаилъ, единъ отъ плененитѣ синове юдейски. Това пленничество бѣше главниятъ предметъ при оня случай; затова и отмъ-

Scanned by CamScanner

щението,което Богъ извърши надъ царя,бѣше толкова по-заслужено и умѣстно.Богъ допустна наказанието да се извърши тъкмо въ момента,въ който тѣ празднуваха победата си надъ юдеитѣ и пиеха отъ заграбенитѣ по онова време свещени сждове; въ това време именно тѣ бѣха парализирани отъ ужасъ,и единъ отъ сжщитѣ ония пленници трѣбваше да бжде доведенъ,за да изговори заслужената присжда надъ тѣхната безбожна постжпка.

Ст.17. "Тогава Данаилъ отговори и рече на царя: Дароветѣ ти нека останатъ у тебе,и почеститѣ отдай другиму;а написаното ще прочета на царя и значението ще му обясня. 18. Царю,Всевишниятъ Богъ бѣ дарувалъ на баща ти Навуходоносора царство,величие,честь и слава. 19. Предъ величието,що му бѣ далъ Той,всички народи,племена и езици треперѣха и му се бояха:когото си искаше,убиваше,и когото си искаше,оставяше живъ;когото си искаше,въздигаше, и когото си искаше,унижаваше. 20. Но когато сърдцето му се възгордѣ и духътъ му се ожесточи до дързость,той биде сваленъ отъ царския си престолъ и лишенъ отъ славата си, 21. и биде отлжченъ отъ синоветѣ човѣшки,и сърдцето му заприлича на звѣрско,и живѣ той съ диви осли;храниха го съ трева като волъ,и тѣлото му се оросяваше отъ небесната роса,докле позна,че надъ човѣшкото царство владичествува Всевишниятъ Богъ и поставя надъ него когото си иска. 22. И ти,неговъ сине,Валтасаре,не смири сърдцето си,ако и да знаеше всичко това, 23. а се въздигна противъ Господа Небесни,и сждоветѣ отъ дома Му ти донесоха,и ти и твоитѣ велможи,твоитѣ жени и наложници пихте отъ тѣхъ вино,и ти славѣше боговетѣ сребърни и златни,медни и желѣзни,дървени и каменни,които нито виждатъ,нито слушатъ,нито разумяватъ; а Бога,въ Чиито ржце е твоето дишане,и у Когото сж всички твои пжтища,ти не прослави. 24. Заради това сж и проводени отъ Него тия ржчни пръсти,и е начертано това писмо".

Данаилъ още отначало му даде да разбере,че съвсемъ не действуваше отъ такива подбудителни причини,отъ каквито действуваха тайноведцитѣ и астролозитѣ. Той каза: дай дароветѣ си на другиго! Той искаше да даде ясно да се разбере,че се заемаше да тълкува не заради дарове и почести.Тогава той описа опитностьта на Навуходоносора, дѣдото на царя,както е предадена въ предшествующата глава.Следъ това упрѣкна царя,задето той,макаръ че знаеше добре всичко това,не бѣше смирилъ сърдцето си,а се бѣше повдигналъ срещу Господа Небесни,и въ безбожието си дори

Scanned by CamScanner

стигна до тамъ,че оскверни свещенитѣ сждове,като славѣше неразумнитѣ богове,човѣшки творения,а не искаше да прослави Бога,въ Чиито рждце бѣше дишането му. По тази причина,му каза той по-нататъкъ,му бѣше изпратена рждката отъ Оня Богъ,Когото той бѣше дръзко и скверно предизвикалъ, за да нарисува на стената тѣзи знаци съ такова ужасно,макаръ и прикрито значение. Следъ това той се зае да разгадае написаното.

Ст.25. "И ето,що е начертано: Мене,мене,текелъ упарсинъ! 26. Ето и значението на думитѣ: Мене - изброи Богъ царството ти и му тури край; 27. текелъ - претегленъ си на везнитѣ и си намѣренъ твърде лекъ; 28. пересъ -царството ти е раздѣлено и е дадено на мидяни и перси. 29. Тогава по заповѣдь на Валтасара облѣкоха Данаила въ багрецица и турнха на шията му златна велижка и го провъзгласиха трети властникъ въ царството".

На какъвъ езикъ бѣше написаното,не е казано.Ако бѣше на халдейски,мждрецитѣ на царя щѣха да могатъ да го прочетатъ. Д-ръ Кларкъ предполага,че надписътъ е билъ на самарянски езикъ,истинския еврейски;единъ езикъ,не непознатъ на Данаила,тъй като евреитѣ си служеха съ този езикъ и писмо преди вавилонското пленничество.Все пакъ,вижда ни се по-вѣроятно,че това бѣше едно на всички присжтствующи непознато писмо,и че то бѣше открито специално на Данаила отъ Божия Духъ.

Въ този надписъ всѣка дума означаваше едно кратко изречение: Мене - преброенъ; текелъ - претегленъ; упарсинъ /отъ корена пересъ/ - раздѣленъ. Това значеше: Богъ, Когото ти похули,държи царството ти въ Своитѣ рждце и е преброилъ днитѣ му,турилъ е край на сжществуването му тъкмо когато ти мислѣше,че то е достигнало върха на разцвѣта си.Ти,който си превъзнесълъ сърдцето си съ гордость, като силенъ на земята,си претегленъ и си намѣренъ по-лекъ отъ суетата.Царството ти,за което си блѣнуваше,че ще сжществува вѣчно,е раздѣлено между враговетѣ ти,които вече чакатъ плячката си предъ портитѣ ти. Въпрѣки тѣзи страшни заплахи,Балтасаръ не забрави обещанието си,но веднага заповѣда да облѣкатъ Данаила въ пурпурна дреха,да му сложатъ златна огърлица и да го провъзгласятъ за трети господарь въ царството. Данаилъ прие това,вѣроятно вземайки въ съображение,че по такъвъ начинъ щѣше да може по-добре да бди за интереситѣ на народа си при преминаването въ следващето царство.

Scanned by CamScanner

Ст.30. "Въ тая сжща нощь Валтасаръ, халдейския царь, биде убитъ, 31. и Дарий Мидянинъ превзе царството, бидейки на шейсеть и две години".

Тъй сбито споменатата тукъ сцена е описана въ гл.2:39. Докато Валтасаръ се бѣше забравилъ въ безбожна разюзданость, докато ржката на ангела отбелязваше по стената на палата сждбата на царството и докато Данаилъ разгадаваше ужасното значение на небесното писмо, персийскитѣ войски бѣха проникнали по изпразненото корито на рѣката Ефратъ до сърдцето на града и тичаха съ извадени мечове къмъ палата на царя. Едва ли може да се каже, че тѣ го изненадаха, тъй като Богъ току-що го бѣше предизвестилъ за бедствието му. Тѣ го намѣриха и го убиха. Съ този свой най-недостоенъ царь престана да сжществува и вавилонското царство.

Шеста глава

ДАНАИЛЪ ВЪ ЯМАТА СЪ ЛЪВОВЕТѢ

Ст.1. "Угодно бѣ на Дария да постави надъ царството си сто и двайсеть сатрапи, за да бѫдатъ въ цѣлото царство, 2. а надъ тѣхъ трима князе,- единъ отъ които бѣше Данаилъ,- за да даватъ сатрапитѣ тѣмъ смѣтка, и да не бѫде царьтъ никакъ претоваренъ. 3. Данаилъ надминаваше другитѣ князе и сатрапи, защото въ него имаше високъ духъ, и царьтъ кроеше вече да го постави надъ цѣлото царство. Тогава князетѣ и сатрапитѣ затърсиха предлогъ да обвинятъ Данаила по управлението на царството; ала никакъвъ предлогъ ни погрѣшка не можаха да намѣрятъ, защото той бѣше вѣренъ, и никаква погрѣшка или вина не се намираше въ него. 5. И тия люде казаха: Ние не ще намѣримъ предлогъ противъ Данаила, ако го не намѣримъ противъ него въ закона на неговия Богъ".

Вавилонъ бѣ превзетъ отъ перситѣ, и Дарий Мидянинъ се възкачи на трона въ 538 г.пр.Хр. Две години по-късно, въ 536 г.пр.Хр., когато Дарий умрѣ, Киръ наследи трона. Описаното тукъ събитие, значи, трѣбва да се е случило между тия две дати.

Данаилъ играеше важна ролл въ вавилонското царство когато то бѣше достигнало върха на славата си, а отъ онова време, докато мидийцитѣ и перситѣ се качиха на трона на свѣтовното царство, той бѣше, най-малко, житель на оня градъ и запознатъ съ всички работи на царството. Но той не ни дава последователенъ докладъ за събитията, станали презъ дългото време, презъ което бѣше въ връзка съ това царство. Само тукъ-тамъ се споменава по нѣкоя случка, съ цель да се пробуди вѣра, надежда и куражъ въ сърдцата на Божия народъ презъ всѣко столѣтие и да ги накара да бѫдатъ устойчиви въ стремежа си къмъ правда.

Описаното въ тази глава събитие е споменато отъ

Scanned by CamScanner

Павла въ единайсетата глава на посланието му къмъ евреитѣ,кждето той,между другото,говори за такива, "които чрезъ вѣра затулиха уста на лъвове". Дарий постави сто и двайсеть сатрапи надъ цѣлото царство,тъй като,както се предполага,царството по онова време е било разпредѣлено на сто и двайсеть провинции,всѣка отъ които си е имала свой князъ или сатрапъ.Следъ завоеванията на Камбиза,както и на Дария Хистаспа,по-късно то бѣ увеличено съ още седемь провинции. Естирь 1:1. Надъ тѣзи сто и двайсеть сатрапи бѣха поставени трима князе,отъ които Данаилъ бѣше първиятъ.Той бѣше поставенъ надъ другитѣ поради високия духъ,който имаше.Неговата участь би могла да бжде съвсемъ друга.Като единъ отъ силнитѣ на вавилонското царство,Дарий би могълъ да го счете за свой врагъ и да го изпрати на заточение или нѣкакъ да го премахне; или като пленникъ отъ една нация,която по онова време бѣше загубила съществуването си,биха могли да го пренебрегнатъ и унижатъ.Обаче съ него не се отнесоха така;напротивъ,нека кажемъ за хвала на Дария,Данаилъ бѣ предпочетенъ надъ всички други,понеже опитниятъ царь виждаше въ него единъ високъ духъ.Затова и царятъ си мислѣше да го постави надъ цѣлото царство.Това предизвика завистьта на князетѣ и сатрапитѣ противъ него,и тѣ се заеха да го премахнатъ.Обаче Данаилъ бѣше вѣренъ,така че тѣ не можеха да намѣрятъ никаква вина нито престжпление въ него,що се отнасяше до работитѣ въ царството.Значи въ това отношение тѣ не можеха да представятъ никакво обвинение противъ него.Тогава тѣ си казаха,че не биха могли да намѣрятъ никакъвъ предлогъ въ този Данаилъ,освенъ въ онова,що се отнася до "закона на неговия Богъ". Така би трѣбвало да бжде и съ насъ. Никой не би могълъ да представи по-добра препоржка.

Ст.6. "Тогава тия князе и сатрапи отидоха при царя и му казаха тъй: Царь Дарие,да си живъ во-вѣки! 7. Всички князе на царството,намѣстници,сатрапи,съветници и военачалници се съгласиха помежду си,да се издаде царска наредба и да излѣзе заповѣдь: Който презъ трийсеть дена се моли на кой и да било богъ или човѣкъ,освенъ на тебе, царю,него да хвърлятъ въ лъвовата яма. 8. И тъй,утвърди, царю,това решение и подпиши повелята,за да бжде неизмѣнена,като законъ мидийски и персийски,и да не бжде нарушена. 9. Царь Дарий подписа решението и заповѣдьта. 10. А Данаилъ,като узна,че е подписана такава повеля,отиде у дома си.Прозорцитѣ на горницата му бѣха отворени къмъ Йерусалимъ,и той три пжти на день прекланяше колѣне и се

Scanned by CamScanner

молѣше на своя Богъ и Го славословѣше,както това си вършеше и по-напредъ".

Нека да разгледаме за моментъ постѫпката на тѣзи нечестиви хора,целяща постигането на гибелния имъ планъ. Тѣ отидоха заедно при царя.Отидоха,гато че изведнажъ се бѣ явила нѣкаква много бърза работа,и тѣ се бѣха явили единодушно да му я представятъ.Тѣ заявиха,че всички сѫ единодушни въ това си решение.Но това не бѣше истина: Данаилъ,който стоеше надъ всички тѣхъ,не бѣше присѫтствувалъ на тѣхния съветъ.Заповѣдьта,която тѣ си бѣха съчинили,трѣбваше да поласкае суетността на царя,и така по-лесно да се издействува неговото одобрение.Това трѣбваше да бѫде нѣщо небивало до тогава,а именно,единъ човѣкъ да бѫде въ течение на трийсеть дни единственият даритель на благоволение и изпълнитель на молби.Затова и царьтъ подписа,безъ да подозира тѣхнитѣ лукави намѣрения,царската заповѣдь,която после бѣ вписана въ аналитѣ на царството,като единъ отъ непромѣнимитѣ закони на мидийцитѣ и перситѣ.

Нека забележимъ лукавството на тѣзи мѫже - докѫде достигатъ нѣкои хора,за да съсипятъ праведнитѣ.Ако тѣ бѣха наредили заповѣдьта тъй,че да гласи,че никой не бива да се моли на Бога на евреитѣ,което бѣше сѫщинската цель на декрета,царьтъ веднага би схваналь тѣхното намѣрение,и заповѣдьта никога не би била одобрена отъ него.Затова тѣ я нагласиха въ единъ общъ видъ,и съ това се показаха готови да пренебрегнатъ дори и своята религия и множеството си богове,само да можеха по-сигурно да премахнатъ предмета на умразата си.

Данаилъ предвидѣ резултата отъ товъ тѣхно съзаклятие,обаче не предприе нищо,за да му попрѣчи.Той просто се остави на Божията закрила,и предостави изхода на Неговото провидение.Той не напустна царството подъ предлогъ,че го заставяха работитѣ му,сѫщо така не започна да прави домашнитѣ си политви по-тайно,отколкото преди това. Напротивъ, като узна,че заповѣдьта бѣше подписана,той,както и дотогава,продължаваще да се качва по три пѫти на день въ горницата си,и съ лице обърнато къмъ любимия Йерусалимъ,падаше на колѣне,молѣше се,славословѣше своя Богъ и Му благодарѣше.

Ст.11. "Тогава тия люде издебнаха и намѣриха Даниила,че се моли и проси милость предъ своя Богъ; 12.после отидоха и казаха на царя за царската заповѣдь: Нали ти подписа повеля,че всѣки човѣкъ,който презъ трийсеть дена се моли на кой и да било богъ или човѣкъ,освенъ тебе,царю,да

Scanned by CamScanner

бѫде хвърленъ въ лъловата яма? Царьтъ отговори и рече: Тая дума е твърда, както законътъ на мидяни и перси, който не допуска измѣнения. 13. Тогава тѣ отговориха и казаха на царя: Данаилъ, който е отъ плененитѣ синове на Юдея, не обръща внимание ни на тебе, царю, ни на повелята, която си подписалъ, но три пѫти на день се моли съ свои молитви. 14. Царьтъ, като чу това, много се наскърби и тури на сърце да спаси Данаила, и дори до заникъ слънце твърде залягаше да го избави. 15. Но оние люде дойдоха при царя и му казаха: Знай, царю, че по закона на мидяни и перси никое решение или заповѣдь, утвърдена отъ царя, не може да бѫде измѣнена. 16. Тогава царьтъ заповѣда, и доведоха Данаила и го хвърлиха въ лъловата яма; при това царьтъ каза на Данаила: Твоятъ Богъ, Комуто неизмѣнно служишъ, Той ще те избави. 17. И донесоха камъкъ, та сложиха върху отвора на ямата, и царьтъ го запечата съ своя пръстенъ и съ пръстена на велможитѣ си, за да се не промѣни нищо въ разпоредбата за Данаила".

Сега, следъ като поставиха капана, на тѣзи мѫже не оставаше друго, освенъ да внимаватъ, по кой начинъ биха могли най-добре да вкаратъ плячката си въ него. Затова тѣ пакъ се събраха, но този пѫть въ Данаиловата кѫща, като че важни държавни работи ги бѣха внезапно свикали да дойдатъ да поискатъ съветъ отъ главата на първенцитѣ въ страната. И ето, тѣ го намѣриха, точно както предполагаха и се надѣваха, когато той се молѣше на своя Богъ. До тукъ всичко имъ се бѣше удало. Тѣ не се забавиха да изнесатъ работата предъ царя, и, за да се осигурятъ колкото може повече въ този случай, тѣ го предразположиха да заяви, че неотдавна подписаната отъ него заповѣдь бѣше още валидна. Едва тогава тѣ представиха обвинението си срещу Данаила; и тукъ низостьта на характера имъ се вижда въ начина, по който тѣ се опитваха да въздействуватъ върху предразсѫдъцитѣ на царя: "Данаилъ, който е единъ отъ плененитѣ синове на Юдея". Да, онзи жалъкъ пленникъ, който е напълно зависимъ отъ тебе за всичко, на което сега се радва, далечъ отъ това, да цени съ благодарность оказаното му отъ тебе благоволение, не уважава нито тебе, нито заповѣдьта, която си подписалъ. Тогава царьтъ видѣ примката, която бѣха поставили както на Данаила, така и на него самия, и до залѣзъ-слънце положи голѣми старания да го избави, вѣроятно чрезъ лични усилия да застави съзаклятницитѣ да се откажатъ отъ обвинението си, или чрезъ различни аргументи да наложи премахването на самата заповѣдь. Но тѣ останаха неумолими.

Scanned by CamScanner

Декретътъ си остана въ сила;и Данаилъ,достойниятъ,сериозниятъ,правдивиятъ и безпогрѣшниятъ служитель на царството, бѣ като най-доленъ престжпникъ хвърленъ въ ямата съ лъвоветѣ,за да бжде разжжсанъ отъ дивитѣ звѣрове.

Ст.18. "Следъ това царьтъ отиде въ двореца си, легна да спи безъ вечеря и дори не поржча да му донесатъ храна,и сънътъ бѣгаше отъ него. 19. А на сутриньта царьтъ стана въ зори и бързо се опити къмъ лъвовата яма; 20. и, като приближи до ямата,съ наленъ гласъ извика Данаила и му рече: Данаиле,рабе на Бога Живий! Твоятъ Богъ,Комуто неизмѣнно служишъ,моза ли да те избави отъ лъвоветѣ? 21. Тогава Данаилъ отговори на царя: Царю,живъ да си во-вѣки! 22. Моятъ Богъ проводи Своя ангелъ и затвори устата на лъвоветѣ,и тѣ ме не повредиха,защото азъ излѣзохъ предъ Него чистъ,па и предъ тебе,царю,не съмъ извършилъ престжпление. 23. Тогава царьтъ твърде много се зарадва за Данаила и заповѣда да го извадятъ изъ ямата;и извадиха Данаила изъ ямата,и никаква повреда не се намѣри по него,защото той вѣрваше въ своя Богъ. 24. Царьтъ заповѣда,и довеДоха оныя люде,които обвиняваха Данаила,та ги хвърлиха въ лъвовата яма,както тѣхъ самитѣ,тѣй и децата имъ и женитѣ имъ;и още не стигнали дъното на ямата,лъвоветѣ ги сграбиха и строшиха всичкитѣ имъ кости".

Поведението на царя,следъ като Данаилъ бѣ хвърленъ въ ямата съ лъвоветѣ,показва искрения му интересъ къмъ него,а сжщо и тежкитѣ упрѣци,които той си правѣше относно ролята,която бѣше игралъ въ това дѣло,макаръ и неволно.Рано сутриньта той се отправи къмъ ямата съ лъвоветѣ,кждето неговиятъ пръвъ министъръ бѣше прекаралъ ноцьта въ компанията на гладнитѣ и настървени звѣрове. Данаиловиятъ отговоръ на неговото първо поздравление не съдържаше нито една дума на упрѣкъ,задето царьтъ се бѣше съгласилъ съ оныя,които го преследваха,а изразяваше само сумиа на уважение и почитъ: "Царю,да си живъ во-вѣкъ!" Следъ това,обаче,той обръща вниманието на царя по начинъ, който трѣбваше напълно да го убеди,безъ да го накара ни най-малко да се разсърди на Данаила,върху това,че той бѣше невиненъ въ всѣко отношение.И поради неговата невинность Богъ,Комуто той служеше день и ноць /значи не само, когато имаше настроение,или при особени случаи,както,за жалость,мнозина правятъ днесъ/,изпрати ангела Си,да го запази отъ устата на лъвоветѣ.

Затова Данаилъ стоеше сега тукъ,запазенъ отъ ед-

Scanned by CamScanner

на сила,която бѣше по-висока отъ всѣка земна.Той бѣше оправданъ,невинността му установена.Той не пострада,защото се довѣряваше на своя Богъ.Вѣрата бѣше направила това. Едно чудо бѣше станало.А защо клеветницитѣ на Данаила бѣха доведени и хвърлени въ ямата? Докладва ни се,че тѣ обяснявали запазването на Данаила не чрезъ чудо,но съ това, че лъвоветѣ тогава не били гладни. "Тогава",казалъ царьтъ "тѣ и васъ не ще нападнатъ сжщо тъй,както не нападнаха Данаила.И за да провѣримъ това най-добре,ние ще ви хвърлимъ вжтре". Лъвоветѣ проявиха достатъчно гладъ,щомъ се докопаха до виновницитѣ;и тѣзи мжже бѣха разкжсани на парчета,още преди да бѣха стигнали до дъното на ямата. Тъй Данаилъ бѣ двойно оправданъ.И при този случай бѣха изпълнени най-добре Соломоновитѣ думи: "Праведниятъ се спасява отъ беда,а вмѣсто него пада въ нея нечестивецътъ". Притчи 11:8.

Ст.25. "Следъ това царь Дарий написа на всички народи,племена и езици,които живѣятъ по цѣла земя: Миртъ да ви се умножи! 26. Отъ мене се повеля издава,въ всѣка область на царството ми да трепетятъ и да благоговѣятъ предъ Данаиловия Богъ,защото Той е Богъ живъ и вѣчно живѣещъ,и Неговото царство е несъкрушимо,и Неговото владичество е безкрайно. 27. Той избавя и спасява,върши чудеса и личби по небе и земя; Той избави Данаила отъ силата на лъвоветѣ! 28. Тъй Данаилъ преуспѣваше и въ царуването на Дария,и въ царуването на Кира Персийски".

Като резултатъ отъ Данаиловото избавление бѣ разгласена втора прокламация въ честь на истинския Богъ, Бога на Израилъ,и разпратена по всички части на царството.Всѣки трѣбваше да се бои отъ Него и да Го почита.Онова,което Данаиловитѣ врагове бѣха измислили,за да го погубятъ,послужи само за негово възвишение.И въ този случай,както и въ оня съ тримата евреи въ огнената пещь,бѣха запечатани съ Божия печатъ две важни обязаности:1/Както при случая съ тримата мжже въ огнената пещь - да не се поддаваме на какъвто и да е съзнателенъ грѣхъ; и 2/ както въ настоящия случай - да не пренебрегваме нито единъ съзнаванъ дългъ. Отъ тѣзи два случая би трѣбвало да се насърдчаватъ Божиитѣ чада презъ всички времена.

Прокламацията на царя представяше характера на истинския Богъ съ съ хубави изражения: 1/ Той е живиятъ Богъ;всички други сж мъртви. 2/ Той пребждва вѣчно;всички други сж преходни. 3/ Той има едно царство, защото Той

създава и управлява всичко. 4/ Неговото царство не ще премине;всички други ще имать край. 5/ Владичеството Му е безъ край; никоя човѣшка сила не може да Му противостои. 6/ Той избавя всички,които сж въ утѣснение. 7/ Той е помощникъ въ време на нужда за всички Негови служители, които Го призовават за помощь. 8/ Той върши знамения и чудеса на небето и на земята. 9/ И като вѣнецъ на всичко това,Той избави Данаила отъ лъвоветѣ,чрезъ което предъ собственитѣ ни очи даде пълно доказателство за силата Си и за милостьта Си въ избавлението на Своя рабъ. Какво отлично славословие на великия Богъ и похвала на Неговия рабъ!

Така завършва историческата часть на книгата Данаилъ. Отъ тукъ ние минаваме къмъ пророческата часть, която,подобно на свѣтящъ фаръ,е хвърляла свѣтлитѣ си лжчи презъ цѣлото течение на столѣтията отъ онова време до днесъ,и която все още продължава да освѣтлява пжтя на църквата,до настжпването на вѣчното царство.

Седма глава

ЧЕТИРИТѢ ЗВѢРА

Ст.1. "Въ първата година на Валтасара, вавилонския царь, Данаилъ видѣ сънъ и пророчески видения въ главата си върху своето легло. Тогава той записа тоя сънъ, като изложи главното-.

Този е същиятъ Валтасаръ, който се споменава въ петата глава; затова тази глава, що се отнася до времето, би трѣбвало да следва непосрѣдствено следъ петата. Хронологическиятъ редъ не е спасенъ, за да може да бѫде отдѣлно приключена историческата часть на книгата, и пророческата часть, въ която сега навлизаме, да не бѫде прекѫсвана отъ исторически описания.

Ст.2. "Заговори Данаилъ и рече: Гледахъ въ нощното си видение, и ето, четиритѣ вѣтрове небесни се борѣха на голѣмото море, 3. и четири голѣми звѣра излѣзоха отъ морето, неприлични единъ на други".

Всѣки библейски изразъ трѣбва да се взема буквално, освенъ ако има уважителни основания да се приеме, че той трѣбва да се вземе символично; а всичко, което е символично, трѣбва да се обяснява чрезъ онова, което е буквално. Че употрѣбениятъ тукъ езикъ е символиченъ, може да се види отъ ст.17, който гласи: "Тия голѣми звѣрове, които сѫ четири, означаватъ, че четирма царе ще се издигнатъ отъ земята". А за да се покаже, че тукъ става дума за царства, а не за личности-царе, ангелътъ продължава: "Светиитѣ на Всевишния ще вематъ царството". И въ обяснението на ст.23 ангелътъ казва: "Четвъртиятъ звѣръ значи: четвърто царство ще има на земята". Ето защо тѣзи звѣрове сѫ символи на четири голѣми царства, а и обстоятелствата, при които тѣ се появяватъ, и срѣдствата, които предизвикватъ тѣхното появяване,

Scanned by CamScanner

сж също символични. Основнитѣ символи сж: четиритѣ вѣтрове,морето,четири голѣми звѣра,десеть рога и единъ другъ рогъ,който има очи и уста и се опълчва да се бори противъ Бога и Неговия народъ. Сега ние трѣбва да се запитаме,какво трѣбва да означаватъ тѣзи символи.

Вѣтрове въ символичния езикъ означаватъ борби, политически преврати и войни. "Тъй казва Господь Савaотъ: Ето,бедствието ще минава отъ народъ къмъ народъ,и голѣмъ вихъръ ще се подигне отъ краищата земни.И въ оня день поразени отъ Господа ще има отъ единия край на земята до другия". Йер.25:32.33. Тукъ пророкътъ говори за една борба,която Господь ще има съ всички народи,при която безбожнитѣ ще бѫдатъ предадени на мечъ,и избититѣ отъ Господа ще лежатъ отъ единия край на земята до другия;и събитието, чрезъ което бива извършено това опустошение,е наречено вихъръ или вихрушка.

Че вѣтрове означаватъ борба или война,се вижда ясно и отъ едно обяснение на самото видение,въ което като резултатъ отъ борбата на вѣтроветѣ се появяватъ и падатъ царства,а тѣзи събития се предизвикватъ чрезъ политически преврати.

Библейското значение на думата море или води е народи,племена и езици,когато тя е употрѣбена като символъ. Като доказателство за това трѣбва да прочетемъ само Откр.17:15,кждето това се ясно вижда.

Обяснението на символичното значение на четиритѣ звѣра е дадено на Данаила преди завършването на видението. Ст.17: "Тия голѣми звѣрове,които сж четири,означаватъ, че четири царе /царства/ ще се издигнатъ отъ земята". Съ това значението на видението ни става много ясно.

Ст.4. "Първиятъ бѣше като лъвъ,но крилетѣ му орлови;гледахъ,докле му изскубаха крилетѣ,и биде дигнатъ отъ земята и се изправи на нозе като човѣкъ,и даде му се човѣшко сърдце".

Щомъ като тѣзи звѣрове означаватъ четири царе или царства,ние се питаме: кои четири? Отъ кжде трѣбва да започнемъ да ги броимъ? Тѣзи звѣрове се появиха не всички едновременно,а единъ следъ другъ,и затова сж наречени първи,втори,и т.н.;а четвъртиятъ отъ звѣроветѣ сжществува още,когато всички земни сцени се прекратяватъ чрезъ окончателния Божий сждъ. Отъ Данаиловото време до края на свѣтовната история трѣбва да се издигнатъ четири,и само четири свѣтовни царства,както виждаме отъ Навуходоносоровия

Scanned by CamScanner

сънъ за голѣмия образъ въ втората глава. Данаилъ ни
още подъ сжщото царство, което той въ тълкуванието на
Навуходоносоровия сънъ - около шейсеть и петь години преди това - бѣше обяснилъ като златната глава на образа. Затова първиятъ звѣръ отъ това видение трѣбваше да означава сжщото, което означаваше златната глава на голѣмия образъ, а именно, вавилонското царство, а другитѣ звѣрове - следващитѣ царства, както това бѣше представено въ оня образъ. Но ако това видение въ сжщностьта си представя сжщата идея, която представяше образътъ въ втората глава, тогава се явява въпросътъ: Защо то се дава втори пить и защо видението отъ втората глава не бѣше достатъчно? Ние отговаряме: То се повтаря затова, за да изпъкнатъ и други особености и да могатъ да се изявятъ и други факти и точки. Ето защо ние имаме "правило горху правило". Земнитѣ управления тукъ сж представени така, както небето гледа на тѣхъ. Тѣхниятъ сжщински характеръ е показанъ, като е символизиранъ чрезъ диви и хищни звѣрове.

Въ начало лъвътъ имаше крила като на орелъ, което трѣбваше да символизира бързината, съ която Вавилонъ спечели победитѣ си чрезъ Навуходоносора. Въ течение на видението, обаче, стана една провѣна: крилата бѣха изтръгнати - той не летѣше вече като орелъ следъ плячката си. Смѣлостьта и живостьта на лъва бѣха изчезнали. Едно човѣшко сърдце, слабо, страхливо и колебливо, бѣше заело мѣстото на тѣзи качества. Това бѣше най-добре проявено въ случая съ този народъ презъ последнитѣ дни на неговата история, когато богатствата и луксътъ го бѣха изнѣжили и обезсилили.

Ст.5. "И ето, още единъ звѣръ, втори, приличенъ на мечка, стоеше откъмъ едната страна, и три глика /ребра/ въ устата му, между зжбитѣ му; нему бѣ казано тъй: Стани, изямъ много месо!"

Както при образа въ втората глава, така и при тази серия отъ символи се забелязва едно постепенно намаляване на значението на царствата, така че всѣко следващо е по-долно отъ предшествуващето го. Гърдитѣ и ржцетѣ отъ сребро бѣха по-долни отъ златната глава. Мечката бѣше подолна отъ лъва. Мидо-Персия отстжпваше значително на Вавилонъ по отношение на богатства и великолепие и по блестящето си състояние. И сега ние идваме къмъ по-нататъшни подробности относно тази сила. Мечката се повдигна на едната си страна. Това царство бѣ съставено отъ две народности, а именно, отъ мидийци и перси. Сжщиятъ фактъ е пред-

Scanned by CamScanner

ставенъ и чрезъ двата рога на овена въ осмата глава, за които се казва, че оня, който се бѣ появилъ по-късно, стана по-голѣмъ отъ първия. Това представя сжщото нѣщо, както повдигането на мечката на едната си страна, а именно, че персийскиятъ елементъ се яви по-късно, но достигна по-голѣма мощь, като пое върховното управление на дветѣ царства. /Вижъ гл. 8:3./ Тритѣ ребра означаватъ вѣроятно тритѣ области: Вавилонъ, Лидия и Египетъ, които бѣха подчинени и особено угнетявани отъ тази сила. Това показватъ навѣрно и думитѣ: "стани яжъ много месо!" Нѣкои тълкуватъ тѣзи думи сжщевременно като символична парола на мидийцитѣ и перситѣ при нападението на горнитѣ провинции, като казватъ, че подъ "яжъ много месо" въ всѣки случай трѣбва да се разбиратъ тѣхнитѣ по-нататъшни голѣми завоевания; сжщо установено е, че мидийцитѣ и перситѣ сж били много кестоки и хищни и сж ограбвали и съсипвали подчиняванитѣ народи. Завоеванията започваха, споредъ обяснението на втората глава, съ нападението на Вавилонъ отъ Кира, въ 538 г.пр.Хр., и свършиха съ битката при Арабела, въ 331 г.пр.Хр. Така че периодътъ на персийското владичество трая 207 години.

Ст.6. "После видѣхъ: ето, още единъ звѣръ, като леопардъ; на гърба му четири птици крила, и четири глави имаше тоя звѣръ, и дадена му бѣ власть".

Третото царство, Гърция, е представено чрезъ символа въ цитирания стихъ. Щомъ крилата на лъва означаваха бързи победи, сжщото е и въ този случай. Леопардътъ е бързоходо животно. Но изглежда, че това не е достатъчно, за да се представи въ това видение бързината на тоя народъ, тъй като на звѣра сж дадени и крила; и то не две, както на символа-лъвъ, а четири. Ако нашето обяснение е правилно, то тѣзи крила трѣбва да означаватъ несравнима бързина въ движението на този звѣръ - едно обстоятелство, което характеризираше гръцкото царство, което може да се докаже исторически. Завоеванията на Гърция, особено при Александра, по отношение на бързината и успѣхитѣ си, още не сж имали подобни, отбелязани въ аналитѣ на историята.

Ролинъ, въ съчинението си "Древна история", кн.15, честъ 2, дава следното кратко описание на Александровитѣ походи:

"Отъ Македония до рѣката Гангъ, която Александъръ почти стигна, се смѣта около хиляда и сто километра. Ако прибавимъ при това и различнитѣ направления на Александровитѣ походи: първо, отъ най-отдалечения край на Сицилия,

Scanned by CamScanner

кждѣто се води сражението при Исосъ,до храма на Юпитера Амона въ Либия; после,връщането му отъ тамъ въ Тиръ, единъ пѫть най-малко отъ триста километра,и най-малко още толкова пѫть за другитѣ му различни маршрути - ние ще намѣримъ,че Александъръ въ по-малко отъ осемь години е извървѣлъ въ походи съ армията си повече отъ 8,206 километра,безъ да се смѣта връщането му въ Вавилонъ".

"Сѫщиятъ звѣръ имаше четири глави". Гръцкото царство запази единството си само презъ времето на Александра.Едва нѣколко години,следъ като блѣскавото му поприще завърши при едно пиянско пиршество,царството му бѣ раздѣлено между неговитѣ четири главни генерали.Касандъръ получи Македония и Гърция въ западното царство; Лизимахъ получи Тракия и ония части отъ Азия,които лежаха въ Хелеспонтъ и Босфора,на северъ; Птоломей получи Египетъ, Лидия,Арабия,Палестиня и Кьоле-Сирия,на югъ; а Селевкий получи Сирия и останалитѣ Александрови владения на истокъ. Тѣзи раздѣления /308 г.пр.Хр./ бѣха представени чрезъ четиритѣ глави на леопарда.

Тъй предсказанията на пророка се изпълниха съвсимъ точно.Но щомъ Александъръ нѣмаше способенъ синъ,който да можеше да наследи огромното царство,защо то не се разпада на по-малко части? Защо отъ него се образуваха тъкмо четири части,а не повече? - Защото въ пророчеството се казваше,че трѣбваше да бѫдатъ точно четири! Леопардътъ имаше четири глави,козелътъ - четири рога,и царството трѣбваше да се състои отъ четири части. Така и стана. /Вижъ подробности въ осмата глава./

Ст.7. "Следъ това гледахъ въ нощнитѣ видения,и ето,четвърти звѣръ,страшенъ и ужасенъ и твърде силенъ;имаше голѣми желѣзни зѫби; той поядаше и трошеше,а остатъцитѣ тъпчеше съ нозе; той се отличаваше отъ всички предишни звѣрове,и имаше десеть рога".

Вдъхновението не намира никакъвъ звѣръ въ природата,съ който да може да символизира силата на онова царство.Никакво прибавяне на копита,глави,крила,люспи или рогове на което и да е животно отъ природата не би могло да го приравни съ описания въ горния стихъ звѣръ. Силата на този звѣръ бѣше тъй различна отъ тая на земнитѣ животни,че бѣ символизирана чрезъ несѫществуващъ звѣръ.

Ст.8. "Гледахъ тия рогове,и ето,измежду тѣхъ излѣзе още единъ малъкъ рогъ,и три отъ предишнитѣ рогове

бѣха съ коренъ изтръгнати предъ него;и ето,на тоя рогъ имаше очи,като човѣшки очи,и уста,които говорѣха надуто".

За да се обяснятъ ст.7 и 8,би трѣбвало да се напише една дебела книга;все пакъ ние ще дадемъ тѣхното значение въ съкратена форма,безъ да се впущаме въ обстойни разисквания.Този звѣръ,споредъ качествата си,прилича на четвъртата или долната часть на голѣмия образъ - желѣзнитѣ бедра. Въ гл.2:40 се посочватъ нѣкои основания,които ни даватъ право да приемемъ,че оня символъ представлява римската мощь.Сжщото е приложимо и за това пророчество. Какъ точно се сходда означението на желѣзната часть на образа съ цѣлото естество на Римъ! И пакъ,какъ точно се съвпада описанието на качествата на този звѣръ съ характера на Римъ! Ужасътъ и страхътъ,които тази сила разпространяваше,както и извънредната й мощь,никога не сж имали подобни въ историята на свѣта.Този звѣръ разжжсваше всичко съ желѣзнитѣ си зжби и изпояждаше,а остатъцитѣ тъпчеше съ нозе.Подъ желѣзнитѣ му лапи народи се превръщаха въ прахъ. Той имаше десеть рога,които,споредъ ст.24,означаватъ десеть царе или царства,които щѣха да произлѣзатъ отъ империята.Както вече се каза,Римъ бѣ раздѣленъ на десеть царства,които се изброяватъ както следва: хуни,остготи,вестготи,франки,вандали,свеви,бургунди,херули,англосакси и ломбарди.Това разпадане на римската империя на десеть царства винаги е било считано отъ историята за вѣрно, и тѣзи царства и днесъ още сж познати въ историята като "десеттѣ царства на римската империя". Вижъ и гл.2:41.42.

Данаилъ размишляваше върху десеттѣ рога.Изглежда, че се явиха признаци за една особена промѣна между тѣхъ. Единъ рогъ /отначало малъкъ,а после по-голѣмъ отъ всички други/ изпъкна между роговетѣ.Той не се задоволи само да расте на опредѣленото си мѣсто и да се държи тамъ,но при появяването му се изтръгнаха три рога,на чието мѣсто застана той.Три царства трѣбваше да се заличатъ предъ него. Този малъкъ рогъ,както по-късно ще докажемъ достатъчно убедително,представляваше папството.Тритѣ рога,които трѣбваше да му отстжпятъ,бѣха херулитѣ,остготитѣ и вандалитѣ. Причината за тѣхното изкореняване бѣше тази,че тѣ се противопоставяха на ученията и нарежданията на папската йерархия,т.е. на владичеството на римската черква.

"И ето,на тоя рогъ имаше очи,като човѣшки очи,и уста,които говорѣха надуто". Тѣзи очи сж едно подходящо сравнение за лукавството,хетростьта,подлостьта и предвид-

Scanned by CamScanner

ливостьта на папската йерархия, а устата, която говорѣше надуто, е сполучливъ символъ на безсрамнитѣ претенции и присвоени права на римскитѣ епископи.

Ст.9. "Видѣхъ най-сетне, че бидоха поставени престоли, и седна Старият по дни; облѣклото Му бѣше бѣло като снѣгъ, и космитѣ на главата Му - като чиста вълна; престолътъ Му - като огненъ пламъкъ, колелата Му - като пламтящъ огънь. 10. Огнена рѣка излизаше и минаваше предъ Него; хиляда хиляди Му служеха, и десетки хиляди по десеть хиляди предстояха предъ Него; сждии седнаха, и книги се разтвориха".

По-хубаво описание на една внушаваща страхопочитание сцена не би могло да се направи. При това не само величествеността и възвишеността на картината, която ни се представя, ни правятъ поразително впечатление, но и характерътъ или цельта на това тържествено заседание трѣбва да ни накара да се замислимъ сериозно. Предъ нашитѣ очи е представенъ сждътъ. Кждето и както и да става той, това би трѣбвало да ни прави винаги незаличимо впечатление, тъй като всички ние сме най-силно засегнати отъ окончателнитѣ разисквания и решения на този съдъ.

"Старият по дни", Богъ Отецъ, заема сждийския престолъ. Нека обърнемъ внимание на описанието на Неговата личность. Ония, които вѣрватъ въ безличието на Бога, трѣбва да се съгласятъ, че тукъ Той е описанъ като една личность. Обаче тѣ обикновено се успокояватъ съ възражението, че горното описание на Бога е единственото такова въ Библията. Ние не можемъ да се съгласимъ съ това твърдение. Но и да допустнемъ, че е така, не противоречи ли това единствено описание на Бога на тѣхнитѣ погрѣшни представи сжщо така силно, както ако то бѣше повторено въ една дузина библейски текстове? Хиляда-хилядитѣ, които Му служеха, и десеть-хиляди-по-десеть-хилядитѣ, които Му предстояха, не сж грѣшници, които заставатъ предъ Неговия сиденъ престолъ, а небесни сжщества, които предстоятъ предъ Него и изпълняватъ волята Му. За да разберемъ тѣзи стихове, трѣбва да имаме правилно разбиране за небесното светилище, предназначението на което ще обяснимъ на читателя. Последната работа на Исуса Христа, нашия първосвещеникъ въ небесното светилище, е представена тукъ като едно дѣло на сждъ. Това е единъ видъ изследвателенъ сждъ. Книгитѣ се разтварятъ и всички случаи се представятъ предъ Великия Сждия-за разследване, за да може предварително да се уста-

Scanned by CamScanner

нови, кой, когато дойде нашиятъ Спаситель, ще получи вѣченъ животъ заедно съ Неговия народъ. Както въ петата глава на Откровението се казва, и Йоанъ е надникналъ въ изследователния сждъ и е видѣлъ сжщия брой небесни сжщества, заети съ Христа въ дѣлото на изследователния сждъ. Ето какъ той ни описва онова, което е видѣлъ въ светилището: "Следъ това видѣхъ, и чухъ гласа на много ангели около престола и около животнитѣ и старцитѣ, и броятъ имъ бѣше много милиони". Откр. 5:11.

Отъ Дан. 8:14 се вижда, че това сериозно дѣло още продължава да се извършва въ небесното светилище.

Ст. 11. "Видѣхъ тогава, че за изреченитѣ горделиви думи, каквито рогътъ говори, звѣрътъ биде убитъ предъ очитѣ ми, и тѣлото му смазано и предадено на огънь, за да изгори. 12. И отъ другитѣ звѣрове биде отнета властьта имъ, и животътъ имъ се продължи само да време и до срокъ".

Има хора, които вѣрватъ, че преди пришествието на Спасителя ще настане хилядогодишниятъ триумфъ на евангелието и владичеството на правдата въ цѣлия свѣтъ; а има и други, които вѣрватъ, че следъ като Христосъ дойде втори пжть, ще настане едно благодатно време, единъ миленіумъ, презъ който безсмъртнитѣ праведни още ще проповѣдватъ евангелието на смъртнитѣ грѣшници и ще се опитватъ да ги изведатъ въ пжтя на спасението. Но и дветѣ тѣзи системи почиватъ върху заблуда, и горнитѣ стихове ги напълно опровергаватъ.

1. Четвъртиятъ страшенъ звѣръ ще продължава да сжществува, безъ да бжде промѣнено естеството му, и малкиятъ рогъ ще продължава да богохулствува и да държи милионитѣ свои последователи въ връзкитѣ на суевѣрието, докато звѣрътъ бжде хвърленъ въ поядащия огънь; а това не е покаяние, а унищожение. /Вижъ 2 Сол. 2:8./

2. Животътъ на четвъртия звѣръ не бива продължженъ, следъ като властьта му е преминала, какъвто е случаятъ съ предшествуващитѣ го звѣрове. Тѣхната сила бѣше отнета, но животътъ имъ бѣше продължженъ за още известно време. Земята и поданицитѣ на вавилонското царство си оставаха, макаръ и подчинени отъ перситѣ. Така бѣше и съ персийското царство, когато то бѣ завладѣно отъ Гърция, а сжщо и съ Гърция, когато бѣ подчинена отъ Римъ. А какво става следъ четвъртото царство? - Никакво царство или държава на смъртни не го наследява! Неговиятъ пжть свършва въ огъня, който го унищожава завинаги. Лъвътъ премина въ мечката,

Scanned by CamScanner

мечката - въ леопарда, и леопардътъ - въ четвъртия звѣръ; а въ кого преминава четвъртиятъ звѣръ? - Не въ другъ нѣкой звѣръ, а бива хвърленъ въ огненото езеро, подъ чиито изгорѣли развалини остава да лежи, докато човѣчеството преживѣе втората смърть. Затова и дума не може да става за нѣкакво бждеще благодатно време или за нѣкакъвъ милениумъ, следъ тако нашиятъ Спаситель е дошелъ. Споредъ Свещеното писание това е невъзможно.

Сждейки споредъ думата "тогава" /ст.11 и 12/, ние можемъ да приемемъ, че пророкътъ говори за едно опредѣлено време. Дѣлото на изследвателния сждъ е представено въ предшествуващитѣ стихове. А ст.11 показва, че докато се извършва това дѣло, и преди тази сила да бжде съкрушена и унищожена въ пламъцитѣ, малкиятъ рогъ ще отправи горделиви думи противъ Всевишния. Не сме ли чули вече тия горделиви думи, и то преди нѣколко десятки години? Разгледайте решението на събора въ Римъ въ 1870 г.! Въ какво може да бжде изразено едно по-голѣмо богохулство, ако не въ приписването непогрѣшимость /"ексъ катедре"/ на единъ смъртенъ човѣкъ? Въпрѣки това, тогава свѣтътъ бѣше свидетель на единъ вселенски съборъ, който имаше за цель да установи чрезъ декретъ, че заемащиятъ папския престолъ, човѣкътъ на грѣха, притежавалъ качествата Божии и не можелъ да грѣши /отъ амвона или въ посланията си - б.р./. Би ли могло нѣщо друго да бжде по-дрѣзко и по-богохулно отъ такова едно безсрамно заявление? Не сж ли това "горделивитѣ думи", които говорѣше рогътъ? И не е ли това силата, която е назрѣла за пояждащитѣ пламъци и е наближила края си?

Ст.13. "Гледахъ въ нощнитѣ видения, и ето, на небесни облаци идѣше сѣкашъ Синъ Човѣчески, дойде до Стария по дни и биде доведенъ при Него. 14. И Нему бѣ дадена власть, слава и царство, за да Му служатъ всички народи, племена и езици; владичеството Му е владичество вѣчно, което нѣма да премине, и царството Му не ще се разруши".

Сцената, описана тукъ, не е второто идване на Христа на този свѣтъ; това би било така само, ако Стариятъ по дни е на земята, тъй като Той идва при Стария по дни /Богъ Отецъ/. Тамъ, въ присжтствието на Стария по дни, Му бива дадена власть, слава и царство. Синътъ Човѣшки получава царството преди да се е върналъ на тази земя./ Вижъ Лука 19:10-12 и др./ Затуй това е една сцена, която се извършва въ небесния храмъ, и е въ тѣсна връзка съ онази,

която намираме описана въ ст.9 и 10. Той получава царството следъ привършването на първосвещеническата Си служба въ светилището. Народитѣ, племената и езицитѣ, които ще Му служатъ, сж спасенитѣ /Откр.21:24/; това не сж безбожнитѣ народи на земята, понеже тѣ ще бждатъ унищожени при второто идване на Господа. Спасени отъ всички народи, племена и раси на земята ще се събератъ най-после въ царството на Бога, за да Му служатъ тамъ вѣчно съ радость и веселие.

Ст.15. "Духътъ ми се разтрепери въ Мене, Данаила, въ тѣлото ми, и виденията на главата ми ме смутиха. 16. Приближихъ се до едного отъ предстоящитѣ и го попитахъ за истинското значение на всичко това, и той заговори съ мене и ми обясни смисъла на казаното: 17. тия голѣми звѣрове, които сж четири, означаватъ, че четирма цѣре ще се издигнатъ отъ земята. 18. Следъ това светиитѣ на Всевишния ще взематъ царството и ще го владѣятъ во-вѣки и во-вѣки вѣковъ".

Ние не би трѣбвало по-малко отъ Данаила да жадуваме да разберемъ истината по всичко това. И ако и ние съ сжщата сърдечна искреность се запитаме за това, Богъ съ сжщата готовность, както въ днитѣ на пророка, ще ни даде едно правилно разбиране на тѣзи важни истини. Звѣроветѣ и царствата, които ги представляватъ, сж вече обяснени. Ние заедно съ пророка проследихме развитието на събитията, чакъ до окончателното унищожение на четвъртия и последния звѣръ, до окончателното проваляне на всички земни власти. И какво идва сега? Ст.18 ни казва: "Следъ това светиитѣ на Всевишния ще взематъ царството". Светиитѣ! Онія измежду всичкитѣ, които въ очитѣ на този свѣтъ сж нищожни, които биватъ мразени, хулени, преследвани и отхвърляни; онія, за които малко се е очаквало, че нѣкога надеждитѣ имъ ще се осжществятъ - тѣ ще взематъ царството Божие и ще го притежаватъ вѣчно. На грабителствата и тиранията на безбожнитѣ ще бжде туренъ край. Отнетото наследство ще бжде възвърнато. Миръ ще владѣе навсѣкжде и правда ще царува по цѣлата обновена земя.

Ст.19. "Тогава поискахъ точно обяснение за четвъртия звѣръ, който се отличаваше отъ всички и бѣше твърде страшенъ, съ желѣзни зжби и медни нокти, пояждаше и трошеше, а остатъцитѣ съ нозе тъпчеше, 20. и за десеттѣ рога, които бѣха на главата му, и за другия, новоизлѣзлия, предъ който паднаха три, - за оня сжщия рогъ, на който имаше очи и уста, що говорѣха горделиво, и който на гледъ стана по-голѣмъ отъ другитѣ".

Scanned by CamScanner

За първитѣ три звѣра отъ тази серия Данаилъ имаше такава ясна представа, че не му бѣше трудно да разбере значението имъ. Но той бѣше очуденъ поради четвъртия звѣръ, който му се видѣ тъй ужасенъ и неестественъ. Защото колкото по-нататъкъ отиваме въ течението на времето, толкова повече трѣбва да се отдалечаваме отъ естественото, за да се намѣрятъ символи, годни да представятъ точно характера на изроденитѣ управления. Лъвътъ е едно природно създание; но тукъ той трѣбва да бѫде представенъ по неестественъ начинъ съ две крила, за да представи вавилонското царство. И мечката срѣщаме въ природата; но за да може да бѫде употрѣбена като символъ за Мидо-Персия, трѣбва да й се прибави една неестествена кръвожадность, чрезъ три ребра въ устата й. Сѫщо и леопардътъ е едно животно отъ природата; но за да илюстрира напълно естеството на Гърция, пакъ е необходимо едно отклонение отъ естественото, като на този звѣр сж прибавени крила и нѣколко глави. А за да се представи както трѣбва четвъртото царство, природата като че е недостатъчна да даде подходящъ символъ. Показва се едно животно, подобно на което въ природата наистина никога не е сѫществувало. Това е единъ страшенъ, кръвожаденъ звѣръ, съ медни копита и желѣзни зжби; тъй страшенъ, хищенъ и дивъ, че само отъ страсть къмъ унищожаване поглъща и потрошава всичко, и потъпква жертвитѣ подъ нозетѣ си.

Всичко това се видѣ чудно на пророка, но нѣщо му се видѣ още по-чудно: Единъ малъкъ рогъ изниква, и, споредъ характера на звѣра, на който принадлежи, той унищожава три отъ подобнитѣ си. И ето, рогътъ има очи, не нѣкакви безъ изразъ животински очи, а прозорливи, свѣткащи, умни човѣшки очи; а което е още по-странно, има и уста, и съ тази уста говори надуто и изявява нечути по високомѣрието си претенции. Никакъ не е чудно, че пророкътъ се запитва особено за това чудовище, тъй неестествено въ инстинктитѣ си и тъй коварно въ дѣлата си. Въ следващитѣ стихове се даватъ подробности относно малкия рогъ, които ще дадатъ възможность на изследователя на пророчествата да схване правилно качествата на символа и да ги приложи безпогрѣшно.

Ст. 21. "Гледахъ, какъ тоя рогъ водѣше борба съ светиитѣ и ги надвиваше, 22. докле най-после дойде Старитъ по дни, и сждъ биде даденъ на светиитѣ на Всевишния, и настжпи време, светиитѣ да завладѣятъ царството".

Забележителниятъ гнѣвъ на малкия рогъ противъ светиитѣ привлѣче особено вниманието на Данаила. Ние вече

Scanned by CamScanner

видѣхме появяването на десеттѣ рога,или разпадането на Римъ въ десеть царства,между 351 и 476 г.сл.Хр. /Вижъ гл. 2:41/. Тъй като тѣзи рогове означаватъ царства,то и малкиятъ рогъ сжщо трѣбва да означава царство;но не отъ сжщия видъ,като другитѣ,понеже той е различенъ отъ другитѣ. Ония бѣха политически царства. А сега трѣбва да се запитаме,дали отъ 476 г. насамъ е възниквало нѣкакво царство изменду десеттѣ царства на римската империя,което да се е различавало по естество отъ другитѣ;и ако има такова,кое е то? Отговорътъ е: Духовното царство на папството! То отговаря на символа въ всѣка подробность,което може лесно да се докаже,и то така,както никое друго.Относно подробноститѣ,разгледайте по-внимателно ст.23!

Данаилъ видѣ,че този рогъ се борѣше съ светиитѣ. Водена ли е такава борба или война отъ страна на папството? Петдесеть милиона мжченици,съ единъ гласъ,подобенъ на шума отъ много води,отговарятъ: Да! Спомнете си за жестокитѣ преследвания на валденситѣ,на албигойцитѣ и на протестантитѣ изобщо,отъ страна на папството.Отъ достовѣрни източници се твърди,че преследванията,кланетата и религиознитѣ войни,извършени отъ римскитѣ черкви и тѣхнитѣ папи,сж имали за последици повече кървави бани между светиитѣ на Всевишния,отколкото всички вражди и гонения отъ страна на езичницитѣ,отъ началото на свѣта.

Въ ст.22 изглежда че се изтъкватъ три последователни събития.Отъ времето,когато малкиятъ рогъ постигна върха на властьта си,до окончателното завършване на дългата борба на светиитѣ съ Сатана и всички негови помощници,на Данаила бѣха показани три голѣми събития,поставени по този пжть като километрични камъни: 1/ Идването на Стария по дни; това е положението,което Йеова заема при откриването заседанието на сжда,както е описано въ ст.9 и10. 2/ Сждътъ,който се извършва отъ светиитѣ; това е времето, когато светиитѣ ще сждятъ съ Христа хиляда години /следъ първото възкресение:Откр.20:1-4/,опредѣляйки наказанията на безбожнитѣ,които тѣ сж заслужили чрезъ грѣховетѣ си.Тогава мжченицитѣ ще сждятъ голѣмата антихристиянска сила, която ги е преследвала въ днитѣ на скрѣбьта имъ,като диви звѣрове въ пустинята,и е проливала кръвьта имъ като вода. 3/ Времето,когато светиитѣ ще приематъ царството; това е времето,когато тѣ ще наследятъ новата земя.Тогава ще бжде изкоренена и последната следа отъ проклятието на грѣха и на грѣшницитѣ,отъ които нѣма да остане ни коренъ,ни клонче.И земята,която тъй дълго е била управлявана отъ безбожни,земни сили,отъ врагове на Божия народъ,ще бжде заета

Scanned by CamScanner

отъ праведнитѣ,които ще я притежаватъ завинаги и вѣчно. 1 Кор.6:2.3; Мат.25:34.

Ст.23. "Върху това той каза: Четвъртиятъ звѣръ значи,четвърто царство ще има на земята,отлично отъ всички царства,което ще поядя цѣлата земя,ще я тъпче и ще съкрушава. 24. А десеттѣ рога значатъ,че отъ това царство ще се издигнатъ десеть царе,и следъ това ще се издигне другъ,отличенъ отъ предишнитѣ,и ще унижи трима царе; 25. и противъ Всевишния ще произнася думи и ще угнетява светиитѣ на Всевишния;дори ще замисли да отмѣни у тѣхъ праздничнитѣ времена и закона,и тѣ ще бѫдатъ предадени въ ржката му до време и времена и полувреме. 26. После ще седнатъ сѫдии и ще отнематъ отъ него властьта да погубва и да изтрѣбва до край".

Тукъ ни се даватъ други подробности за четвъртия звѣръ и за малкия рогъ.

Казаното дотукъ относно четвъртия звѣръ /Римъ/ и за десеттѣ рога или царства,които произлѣзоха отъ него,може би би било достатъчно.Затова ние ще спремъ вниманието си повече върху малкия рогъ. Както е казано въ ст.8,изпълнението на пророчеството относно малкия рогъ ние намираме въ появата и действието на папството.Отъ голѣмъ интересъ и важность е дъ потърсимъ причинитѣ,отъ които произлѣзе тази антихристиянска сила.

Първитѣ епископи или пастори на Римъ се радваха на едно уважение и почитъ,отговарящи напълно на значението на града,въ който тѣ живѣеха.Презъ първитѣ столѣтия на християнството Римъ бѣше най-голѣмиятъ,най-богатиятъ и най-мощниятъ градъ на свѣта.Той бѣше седалище на империята и столицата на народитѣ. "Всички жители на земята му принадлежатъ",казваше Юлианъ;а Клавдий го обяви като "източникъ на законитѣ". "Щомъ Римъ е царица на градовете,защо неговиятъ духовенъ пастирь да не е царь надъ всички епископи?" - си казаха римскитѣ епископи. "Защо римската църква да не е майката на християнството? Защо да не бѫдатъ всички народи нейни чада,и нейниятъ авторитетъ - тѣхенъ върховенъ законъ?" -"Лесно бѣше",казва Д' Обине,чиито думи цитираме /"История на реформацията",т. 1,гл.1/"за едно властолюбиво човѣшко сърдце да разсѫждава така. И славолюбивиятъ Римъ направи така".

На епископитѣ отъ различнитѣ провинции на римската империя бѣше приятно да виждатъ епископа на Римъ украсенъ съ една титла и достоинство,признавани на Римъ,

като царица на градоветѣ,отъ всички народи на земята. Отначало съ признаването на това достоинство не бѣха свързани никакви задължения. "Обаче",продължава Д'Обине,"присвоената власть нараства подобно на лавина.Наставленията, които отначало бѣха давани отъ папата въ братски духъ,наскоро започнаха да излизатъ отъ устата му като заповѣди. Епископитѣ отъ западнитѣ провинции одобряваха тѣзи претенции на римския епископъ или поради това,че завиждаха на властьта на източнитѣ епископи,или пъкъ защото предпочитаха да се подчинятъ на върховната власть на папата,отколкото на нѣкоя свѣтска власть".

Такива влияния заобикаляха епископа на Римъ, и всичко допринасяше за бързото му издигане на първия черковенъ тронъ на християнството.Обаче четвъртото столѣтие като че бѣше опредѣлено да постави една прѣчка по пътя на този славолюбивъ блѣнъ.Арий,единъ проповѣдникъ на най-старата и главна църква въ Александрия,изведнажъ се яви съ едно ново разбиране на християнското учение,което предизвика такава голѣма борба всрѣдъ църквата,че императоръ Константинъ свика въ 325 г.сл.Хр. единъ вселенски съборъ въ Никея,за да се изгладятъ и изравнятъ различията въ мненията. Арий твърдѣше,че "Синътъ по естество се различава напълно отъ Отца;Той е първото и най-висшето отъ Неговитѣ творения,които Отецъ е създалъ отъ нищо;едно орждие,чрезъ чиято подчинена дейность Всемогжщиятъ Отецъ е сътворилъ земята,и което по естество и достоинство е подолу отъ Него". Съборътъ отхвърли този възгледъ и заяви, че Христосъ и Отецъ сж едно. Следъ това Арий бѣ заточенъ въ Илирия,а неговитѣ последователи бѣха заставени да изповѣдатъ,че сж съгласни съ опредѣленото отъ събора вѣроизповѣдание. /Мосхаймъ,4 в.,2 ч.,4 гл.; Станлей,История на Източната черква,стр.239./

Спорнятъ въпросъ,обаче,не се разреши на този съборъ,а продължаваше да вълнува християнския свѣтъ въ течение на много вѣкове.Арианитѣ,по-късно,се явиха навсѣкжде като горчиви врагове на папата и на римокатолическата черква.Отъ този фактъ се вижда,че разпространението на Аріевото учение е спъвало влиянието на католицизма,и ако арианцитѣ биха успѣли да спечелятъ Римъ и Италия,т.е.ако тѣхното учение би било възприето тамъ,върховното владичество на католишкия епископъ би било застрашено.Но пророчеството казва,че този рогъ щѣше да се издигне до най-висока власть,и при това положение трима царе щѣха да бждатъ подчинени.Относно имената на въпроснитѣ сили,които бѣха провалени въ интереса на папството,сжществуватъ различия

въ мненията въ много срѣди, които Албертъ Барнесъ се опитва да обясни съ следнитѣ думи: "Поради бъркотията, която настана при разпадането на Римската империя, и поради това, че сж останали на лице съвсемъ кратки доклади за издигащето се папство, никому не трѣбва да се вижда чудно, че е трудно да се представятъ точни доказателства, за да се установи абсолютното изпълнение на виденията. Все пакъ това, което ни е известно отъ историята за въздигането на папството, може да се приеме до голѣма степень за едно изпълнение на пророчеството".

Мидъ вѣрва, че тритѣ премахнати царства сж били тия на ломбардитѣ, гърцитѣ и франкитѣ; а Исакъ Нютонъ е на мнение, че това сж били екзархатътъ на Равена, Ломбардия и сенатътъ и херцогството на Римъ. Епископъ Нютонъ /Дисертация върху пророчествата, стр. 217, 218/ прави сериозни възражения срещу тѣзи две предположения. Франкитѣ не може да се подразбиратъ подъ ония паднали царства, защото тѣ никога не сж бивали изкоренявани преди издигането на папството. Барнесъ казва: "Азъ наистина не намирамъ, че царството на Ломбардия - както обикновено се твърди - е било между числото на западнитѣ царства, които бѣха подчинени подъ върховната власть на папството". А и сенатътъ и херцогството на Римъ не можеха да бждатъ между онѣзи три паднали царства, тъй като тѣ никога нс сж се считали като включени между десеттѣ царства.

Обаче ние предполагаме, че главната трудность, която сж срѣщали тия видни тълкуватели на Писанието при обяснението на пророчеството, трѣбва да се търси въ обстоятелството, че тѣ сж считали, че пророчеството за издигането на папството не можеше да се изпълни, докато папата не бѣше станалъ свѣтски князъ. Затова тѣ сж се опитвали да намѣрятъ едно изпълнение на това пророчество въ събитията, които следваха следъ въздигането на папата въ свѣтски владѣтель. Като вѣрваме, че пророчеството въ ст. 24 и 25 се отнася не за неговата свѣтска власть, а за властьта му надъ съвѣститѣ и мислитѣ на човѣцитѣ, ние заявяваме, че папата е получилъ своята върховна власть - както по-късно ще се установи - въ 538 г., и че премахването на тритѣ рога е станало преди това събитие, като е проправило пжтя за въздигането на духовната му власть. Непреодолимата трудность при всички опити, да се приложи пророчеството за ломбардитѣ и за другитѣ споменати сили, се състои въ това, че падането на тѣзи народи стана много по-късно, за да може да отговаря на пророчеството. Наистина, историята говори за постояннитѣ старания на рим-

Scanned by CamScanner

ския папа да се добере до власть, но не и за намѣренията му, следъ като си е осигурилъ върховното владичество, да подчинява и смирява народитѣ.

Ние съ увѣреность твърдимъ, че тритѣ рога или сили, които паднаха преди издигането на папството, бѣха херулитѣ, вандалитѣ и остготитѣ, и, за да докажемъ правдивостьта на нашето твърдение, ще приведемъ цѣкълкомизявания, направени отъ прочути историци.

Одоакръ, водительтъ и полководецътъ на херулитѣ, бѣше първиятъ отъ варваритѣ, които сж владѣли Римъ. Той се качи на престола на Италия, споредъ Гибона /"Отслабване и падане на Римската империя", т.3, стр.510,515/, въ 476 г. За неговитѣ религиозни убеждения Гибонъ казва: "Както всички други варвари, и той е билъ поученъ въ арианската ересь; обаче той почиташе епископитѣ и монастиритѣ, и отъ мълчанието и спокойното поведение на католицитѣ трѣбва да се заключи, че тѣ сж се радвали на най-голѣма търпимость".

По-нататъкъ той казва: "Остготитѣ, бургундитѣ, свевитѣ и вандалитѣ, които бѣха слушали красноречието на латинското духовенство, предпочитаха по-разумнитѣ поучения на собственитѣ си проповѣдници, и арианството бѣ прието като национална религия отъ спорящитѣ новообърнати, които се бѣха осланяли на развалинитѣ на Западната империя. Таси несъгласима разлика въ религията е била винаги причина за ревности и ненависти, и къмъ позорното име "варваръ" бѣ прибавенно и още по-горчивото и презрѣно название "еретикъ". Героитѣ на северъ, които съ колебание се бѣха решили да повѣрватъ, че тѣхнитѣ предшественици чезнѣха въ пжкъла, бѣха обидени и огорчени, като чуха, че тѣ сами бѣха промѣнили само начина на своето вѣчно осжждение".

Замолваме читателя да разгледа по-внимателно нѣколко исторически сведения, които ни освѣтляватъ върху положението на нѣщата по онова време. Станлей /"История на Източната черква", стр.151/ казва: "Цѣлото разпръснато готско население, което отъ Алпитѣ се спущаше до Римската империя, доколкото се бѣше обърнало въ християнството, бѣше възприело вѣрата на Ария, еретика отъ Александрия. Първиятъ преводъ на Свещеното писание е билъ направенъ отъ единъ мисионеръ, на име Улфила. Първиятъ завоеватель на Римъ, Аларихъ, и първиятъ завоеватель на северна Африка, Гензерихъ или Гайзерихъ, изповѣдваха учението на Ария. Теодорихъ, великиятъ царь на Италия и герой на Пѣсеньта на Нибелунгитѣ, бѣше ревностенъ арианецъ. Празното мѣсто въ мавзолея въ Равена, кждето нѣкога стоеше великолепната ваза съ неговия прахъ, е свидетель за това, че католицитѣ го мразѣха повече

отъ всичко поради неговото религиозно убеждение. Така следъ победата си тѣ извадиха отъ сжда праха на великия князъ и го разпръснаха по всички посоки на свѣта".

Ранке, въ своята "История на папитѣ" /Лондонско издание отъ 1871 г., т.1, стр.9/ казва: "Но тя /църквата/ изпадна по неизбѣжность въ много объркаености, и най-после се намѣри въ едно съвсемъ промѣнено положение. Единъ езически народъ завладѣ Британия, арианси царе завладѣха поголѣмата часть на останалия Западъ, докато ломбардитѣ, които вече отдавна поддържаха учението на Ария и като съседи бѣха опасни и враждебни, издигнаха едно мощно господство тъкмо предъ портитѣ на Римъ. Въ сжщото време, макаръ нападнати отъ всички страни, римскитѣ епископи, съ всичката хитрость и постоянство, които винаги сж имъ били присжщи, се опитаха да си възвърнатъ владичеството поне въ първоначалното му патриархално епископство".

Макиавели, въ своята "История на Флоренция"/стр. 14/ казва: "Почти всички войни, които севернитѣ варвари сж водили съ Италия - нека отбележимъ това тукъ - сж били предизвиквани отъ римскитѣ папи, и ордитѣ, отъ които бѣ наводнена онази страна, обикновено бѣха повиквани отъ самитѣ тѣхъ".

Тѣзи извлѣчения ни даватъ една обща представа за положението на нѣщата по онова време и доказватъ, - макаръ че ржцетѣ на римскитѣ епископи въ тази игра не всѣкога се виждаха, - че тѣ сж ржководили събитията на политическата сцена и така сж учредявали властьта, която непрекжснато работѣше задъ сцената, за да подготвятъ събитията за преуспѣването на плановетѣ имъ и после да ги използуватъ. Отношенията, които тѣзи арианси царе поддържаха съ папата и отъ които ние можемъ ясно да видимъ необходимостьта отъ тѣхното падане, за да се направи мѣсто за една папска властъ, сж изложени ясно въ следното свидетелство на Мосхайма /"История на църквата", 6 стол., 2часть, 2 гл., § 2/:

"Отъ друга страна, известно е, - както се вижда отъ разни автентични сведения - че дветѣ страни, императоръ и народи, въобще бѣха далечъ отъ това, да понасятъ търпеливо робското иго, което папитѣ на християнската църква искаха да имъ наложатъ. Готскитѣ князе поставиха граници на тѣзи високомѣрни прелати въ Италия, не позволяваха на никого отъ тѣхъ да бжде въздигнатъ въ папа безъ тѣхно съгласие, и си запазиха правото да узаконяватъ новия изборъ".

Едно доказателство за истинностьта на това твър-

Scanned by CamScanner

дение намираме въ историята на Одоакра, първия гореспоме-
натъ арианскиъ царь. Бауеръ, въ своята "История на папство-
то", т.1, стр.271, ни съобщава следното по това: " Когато
следъ смъртьта на папа Симплиций, 483 сл.Хр., духовенство-
то и народътъ се събраха, за да избератъ новъ папа, въ съ-
бранието внезапно се яви Василий, лейтенантъ на царь Одо-
акра, и изрази очудването си, че такъвъ актъ, като избиране
замѣстникъ на умрѣлия папа, щѣше да се извърши безъ него-
во присжтствие. Той, въ името на царя, анулира всички досе-
гашни решения на събора и даде заповѣдь да се започне
новъ изборъ. Този рогъ, който упражняваще такава ограни-
чаваща власть надъ папата, трѣбваше, разбира се, да бжде
премахнатъ, за да можеше папата да постигне предсказаната
върховна власть.

Сжщевременно Зено, императорътъ на Източната рим-
ска империя /Константинополъ/, който бѣше приятель на па-
пата, си постави за цель да изгони Одоакра изъ Италия /Ма-
киавели, стр.6/; единъ актъ, който той, за свое задоволство,
скоро видѣ осжщественъ по следния начинъ, и безъ неприят-
ности за него: Теодорихъ бѣше заелъ престола на остгот-
ското царство въ Мизия и Панония. Той бѣше въ приятелски
отношения съ Зено, и единъ день му съобщи, че му е невъз-
можно повече да задържа своитѣ готи въ една тъй обеднѣ-
ла провинция, като Панония; той молѣше за разрешение да
поведе народа си къмъ по-плодородни страни, които да може
да завладѣе и си присвои. Зено му позволи да потегли сре-
щу Одоакра и да нападне Италия. Така, следъ една тригодиш-
на кръвопролитна война, царството на херулитѣ въ Италия
падна, Одоакръ бѣ подло убитъ, и Теодорихъ съ своитѣ ост-
готи завладѣ италианския полуостровъ. Както по-горе ка-
захме, той бѣше последователь на ученията на Ария, и зато-
ва създанията отъ Одоакра законъ, споредъ който избо-
ритъ на папа зависѣше отъ съгласието на царя, си остана
въ сила.

Следнятъ случай ни показва, колко напълно пап-
ството бѣше подчинено на неговата власть. Когато католи-
цитѣ на Източната римска империя въ 523 г. бѣха предпри-
ели преследвания срещу арийцитѣ, Теодорихъ заповѣда да се
яви предъ него папа Йоанъ, и му заяви следното: "Щомъ ка-
то императорътъ /Юстинъ, предшественикъ на Юстиниана/ не
счита за нужно да премахне едикта, който неотдавна бѣ из-
даденъ противъ изповѣдващитѣ моята вѣра /арианитѣ/, моето
твърдо решение е да издамъ подобенъ едиктъ противъ изпо-
вѣдващитѣ неговата вѣра /католицитѣ/; и азъ ще съумѣя на-
всѣкжде да го прилжа съ сжщата строгость, като първия.

Scanned by CamScanner

Ония, които не сж приели никейската вѣра, му се виждатъ еретици, а пъкъ за менъ сж еретици тия, които я приематъ. Както и да извинява той своитѣ строги постжпки, и азъ ще оправдавамъ моитѣ мѣрки срещу привърженицитѣ на неговата вѣра съ сжщитѣ извинения. Обаче императорътъ", продължи Теодорихъ, "нѣма никого около себе си, който би се осмѣлилъ свободно и открито да заяви, какво мисли, или пъкъ, и да би имало такива, императорътъ просто не би благоволилъ да ги изслуша, ако тѣ биха се опитали да му изложатъ мнението си. Но неговото голѣмо благоговѣние къмъ твоя престолъ не допуща съмнение, че тебе той би послушалъ. Затова азъ те поканвамъ веднага да отпжтувашъ за Константинополъ, и въ моето и твоето име да протестирашъ срещу строгитѣ мѣрки, чието възприемане той наложи съ такава неоправдана бързина. Въ твоя власть е да отклонишъ императора отъ това, и само тогава, когато направишъ това, само тогава, когато на католицитѣ /това име Теодорихъ дава на арианитѣ/ бжде отново позволено да изповѣдватъ религията си, и когато имъ се върнатъ всички черкви, отъ които ги изгониха, ти ще можешъ да помислишъ да се върнешъ въ Италия". / Бауеръ, "История на папството", т.1, стр.325./

Папата, на когото така рѣзко бѣ заповѣдано да не стжпва отново на италианска земя, докато не е наложилъ волята на царя, разбира се, не можеше да храни никакви надежди, да получи нѣкога върховно владичество, докато тази сила не бждѣше премахната отъ пжтя му. Споредъ Бауера Бароний, авторъ на Църковна история, приемалъ, че папата при този случай се пожертвувалъ, и посъветвалъ императора да не изпълнява въ никой случай желанието на краля, който го /папата/ бѣше изпратилъ. Бауеръ, обаче, счита това за невѣроятно, като твърди, че папата "не можеше самъ да се жертвува, безъ сжщевременно да пожертвува много повече католицитѣ отъ западъ, които бѣха поданици или на краль Теодориха, или на арианскитѣ князе, които бѣха въ съюзъ съ него". Известно е, че папата и неговитѣ пратеници при завръщането имъ отъ Константинополъ бѣха третирани съ голѣма строгость, което Бауеръ описва съ следнитѣ думи: "Други ги обвиняватъ всички въ предателство; и наистина, виднитѣ мжже въ Римъ по това време бѣха подозирани, че по предателски начинъ тѣ били въ писмени връзки съ двора въ Константинополъ, за да планиратъ унищожението на готското кралство въ Италия". /Пакъ тамъ, стр. 326./

Чувствата на папската партия къмъ Теодориха не могатъ да се характеризиратъ по-добре, отколкото чрезъ вече споменатия актъ на грубо отмъщение, което тѣ извършиха

надъ праха му въ мавзолея въ Равена,както по-рано споменахме.Обаче известниятъ католически историкъ Бароний изразява тѣзи чувства въ думи,като нарича Теодориха "жестокъ варваринъ и варварски тиранъ и единъ безбоженъ арианецъ". Но "следъ като оплака съ красноречието си причиненото отъ този еретикъ печално положение на римската черква,той се съвзема отъ своята привидна скръбь и намира утеха въ благочестивата мисъль,че причинителтъ на такава скръбь за католишката черква наскоро следъ това умрѣлъ и билъ осжденъ за вѣчностьта". /Бауеръ,т.1,стр.328./

Докато католицитѣ въ Италия трѣбваше да чувствуватъ наказващата рака на арианския краль,и тѣхнитѣ вѣрски съмишленици въ Африка сжщо понасяха страшни гонения отъ арианскитѣ вандали /Гибонъ,37 гл./. Елиотъ,въ своята "Ора Апокалиптика",т.3,стр.152,казва: "Вандалскитѣ крале не бѣха само арианн,но и гонители на католицитѣ.Ние можемъ да приемемъ,че такъвъ е билъ случаятъ както между римското епископство въ Сардиния и Корсика,така и въ Африка".

Такова бѣше положението на нѣщата,когато въ 533г. Юстинианъ започна войнитѣ си срещу вандали и готи. Понеже желаеше да си осигури влиянието на папата и на католическата черква,той издаде паметния си декретъ,въ който папата бѣше признатъ за глава на всички църкви,и отъ чието приложение,въ 538 г.,започваше периодътъ на папското върховно владичество. Който прегледа историята на африканския походъ /533 и 534 сл.Хр./ и на италианския походъ /534 - 538 сл.Хр./,ще забележи,че католицитѣ сж поздравявали навсѣкжде войницитѣ на Велизара,императорския генералъ,като тѣхни избавители.

Свидетелството на Д'Обине /"Реформация",кн.1,гл.1/ хвърля сжщо свѣтлина върху тайнитѣ бунтувания,отъ които по-късно се развиха външнитѣ движения въ онова пълно съ събития време.Той казва: "Крале,които презъ ония бурни времена се чувствуваха несигурни на троноветѣ си,предлагаха подкрепата си на Римъ,ако и той,отъ своя страна,сжщо би ги подкрепялъ.Тѣ заявяваха,че приемаха неговото духовно господство,ако той обещаеше да ги подкрепя въ тѣхнитѣ свѣтски работи.Тѣ на драго сърдце жертвуваха отговорностьта за човѣшкитѣ души,надѣвайки се,че Римъ щѣше да имъ помага срещу враговетѣ имъ.Властьта на свещеницитѣ,която се намираше въ възхода си,и императорската власть,която вече западаше,се подкрепиха взаимно и съ това ускориха участьта си.Римъ не можеше да изгуби нищо при това.Единъ едиктъ отъ Теодосия Втори и Валериана Трети признаваше римския епископъ за ,глава на цѣлата черква'.Юстинианъ

Scanned by CamScanner

сѫщо издаде подобенъ декретъ".

Но никакъвъ декретъ отъ този родъ не можеше да бѫде приложенъ, докато арианскитѣ рогове /сили/, които стояха на пѫтя на папството, не бѣха премахнати. Вандалитѣ бѣха покорени отъ победоносните войски на Велизара, въ 534г; и оттеглящитѣ се готи оставиха този полководецъ да завладѣе въ 538 г. Римъ безъ борби./Гибонъ, гл.41./

Прокопий пише, че африканската война е била предприета отъ Юстиниана за доброто на християнитѣ /католици/ въ онази страна. И когато Юстинианъ съобщилъ на дворцовия префектъ своитѣ намѣрения относно това предприятие, този почти го накаралъ да се откаже отъ тѣхъ. Въ единъ сънъ, обаче, на Юстиниана било заповѣдано да не отстѫпва отъ плановетѣ си, тъй като чрезъ подкрепата на християнитѣ щѣла да бѫде сломена силата на вандалитѣ.

Но нека да чуемъ още еднажъ, какво казва Мосхаймъ: "Истина е, че гърцитѣ /т.е. католицитѣ/, които бѣха получили декретитѣ на Никейския съборъ, преследваха и угнетяваха противницитѣ си /арианитѣ/ навсѣкѫде, кѫдето влиянието и властьта имъ можеше да ги досегне. Обаче, отъ друга страна, и тѣзи никейци или католици бѣха не по-малко жестоко третирани отъ арианитѣ. Такъвъ бѣше случаятъ особено въ Африка и Италия, кѫдето католицитѣ трѣбваше да понесатъ всичкия гнѣвъ отъ огорченията на арианитѣ. Победитѣ на арианитѣ, обаче, бѣха временни, и тѣхнитѣ добри времена преминаха окончателно, когато победоносните щитове на Юстиниана изгониха вандалитѣ отъ Африка и готитѣ отъ Италия". Мосхаймъ, Църковна история, 6 стол., ч.2, гл.5.

Въ своята "Ора Апокалиптика" Елиотъ дава две подраздѣления на десеттѣ царства, които произлѣзоха отъ Римската империя, като различава първия списъкъ отъ втория споредъ промѣнитѣ, които сѫ станали по-късно. Неговиятъ първи списъкъ се различава отъ тоя, споменатъ въ обясненията върху гл.2:42, само по това, че той поставя алеманитѣ на мѣстото на хунитѣ, и баварцитѣ на мѣстото на ломбардитѣ; една разлика, която е лесно обяснима. Обаче въ този списъкъ той изброява имената на три царства, които сѫ паднали подъ усилващата се папска власть, съ следнитѣ думи: "Бихъ могълъ да посоча въ този списъкъ три, които трѣбваше да отстѫпятъ предъ папата, а именно: херулитѣ подъ Одоакра, вандалитѣ и остготитѣ". - Т.3, стр.152, заб.1.

Макаръ че той предпочита втория списъкъ, въ който поставя ломбардитѣ на мѣстото на херулитѣ, горецитираното е, все пакъ, едно добро доказателство за това, че, когато изброяваме десеттѣ царства, херулитѣ, докато сѫ имали власть,

сж били единъ отъ роговетѣ,които трѣбваше да изчезнатъ.

Следъ историческитѣ свидетелства,които приведохме по-горе,вѣрваме,че доказахме ясно,че тритѣ рога,които изчезнаха,бѣха следнитѣ сили: херулитѣ /въ 493г./,вандалитѣ /въ 534/ и остготитѣ /въ 553 сл.Хр./.Но съпротивлението на остготитѣ срещу декрета на Юстиниана престана,когато тѣ бѣха изгонени изъ Римъ отъ Велизарий,въ 538г.сл.Хр.

1. "И ще произнася думи противъ Всевишния".-Правило ли е папството това? Разгледайте само нѣколко отъ титлитѣ,които папството си е прилагало едно следъ друго: "Негово светейшество", "Замѣстникъ на Сина Божий" и "Нашиятъ Господь Богъ папата". /Вижъ "Блѣсъка на екстравагантноститѣ на папа Йоанъ Дванайсети",гл.4./ Папа Николай казалъ еднажъ на императоръ Михаила: "Папата,който бѣ нареченъ отъ Константина Богъ,никога не може да бжде задължаванъ отъ човѣци,или да бжде освобождаванъ отъ задължения отъ свѣтски власти,тъй като Богъ не може да бжде сѫденъ отъ човѣци". Може ли да се изговори богохулство,по-голѣмо отъ това? Нека чуемъ ласкателствата,които папитѣ сж позволявали да имъ отправятъ тѣхнитѣ почитатели,безъ да ги упрѣкватъ за това.Единъ венециански прелатъ, по време на второто заседание въ Латеранъ /папския палатъ/ е отправилъ следнитѣ думи къмъ папата: "Ти си нашиятъ пастирь,нашиятъ лѣкарь,накратко - другъ,втори Богъ на земята". Другъ единъ епископъ го нарекълъ "лъвъ отъ племето на Юда", "обещаниятъ изкупитель". На петото латеранско заседание Антоний Пучи казалъ на папата: "Видътъ на твоето божествено величие ме устрашава не малко; защото не ми е неизвестно,че тебъ е дадена всѣка власть на небето и на земята,че въ тебъ е изпълнено пророческото слово:,Всички царе на земята ще му се поклонятъ и ще му служатъ'".Вижъ Освалдъ,"Царство,което нѣма да се развали",стр.97-99./ Д-ръ Кларкъ въ тълкуванията си на Данаилъ 7:25 казва: "Ще говори,като да е Богъ". Така казва и свети Жеромъ,както твърди Симакусъ. Това не може да се приложи върху никого съ такова право и тъй напълно,както върху римскитѣ папи. Тѣ сж си приписали непогрѣшимость,каквато е свойствена само на Бога.Тѣ твърдятъ дори,че могатъ да отварятъ и затварятъ небето,което може да прави само Богъ.Претендиратъ,че стоятъ по-високо отъ царетѣ на земята,каквото положение заема само Богъ.Но тѣ се поставятъ дори по-високо отъ Бога,като претендиратъ,че иматъ правото да освобождаватъ цѣли народи отъ клетвата,която сж положили предъ князетѣ си, щомъ тѣзи князе не имъ сж угодни.Тѣ действуватъ противъ Бога и като опрощаватъ грѣхове чрезъ индулгенции за опро-

щаване на грѣхове. Това е най-лошото отъ всички богохулства".

2. "И ще угнетява светиитѣ на Всевишния".- Вършило ли е папството и това? Всѣки,който е челъ внимателно църковната история,може да даде отговоръ на този въпросъ.Всѣки знае,че папската черква въ течение на дълги години е вършила немилостиви преследвания противъ истинскитѣ Божии последователи.Ако бихме имали мѣсто и време, ние бихме могли да изложимъ тукъ всичко глава по глава. Войни,кръстоносни походи,клането,инквизиции и преследвания отъ всѣкакъвъ видъ бѣха оржжията,съ които папитѣ си служеха за потушаване.

Въ Църковната история на Скотъ се казва: "Никоя статистика не е въ състояние да установи точно числото на ония,които поради пазенето на евангелието и съпротивлението си на покварената римска черква сж били избити по различни начини. Единъ милионъ нещастни валденси бѣха избити въ Франция.Не по-малко отъ деветстотинъ хиляди вѣрующи християни бѣха изклани въ течение на трийсеть години,следъ създаването на йезуитския орденъ. Херцогътъ на Алба се хвалѣше съ това,че по негова заповѣдь въ Нидерландия паднали отъ ржката на палача въ нѣколко само години не по-малко отъ трийсеть и шесть хиляди протестанти. Инквизицията,въ разстояние на трийсеть години,погуби чрезъ ужаснитѣ си уреди за избиване сто и петдесеть хиляди жертви. Това сж отдѣлни примѣри,и само малко измежду ония,които историята е отбелязала.А точнията брой на жертвитѣ никога не може да бжде известенъ,докато земята не изяви кръвьта имъ и не открие избититѣ на нея".

Като разглежда пророчеството за малкия рогъ,че "ще угнетява светиитѣ на Всевишния",Барнесъ казва въ Забележкитѣ си върху Дан.7:25: "Може ли нѣкой да се съмнява,че това се отнася за папството? Инквизициитѣ,преследванията на валденситѣ,опустошенията,извършени отъ херцога на Алба,кладитѣ на Смитфилдъ,мжченията на Гоа - наистина,цѣлата история на папството е едно непрекжснато свидетелство,че това пророчество се отнася за папската власть. Въ 1208 г. папа Инокентий Трети устрои кръстоносенъ походъ срещу валденситѣ и албигойцитѣ,въ който единъ милионъ човѣци изгубиха живота си. Отъ основаването на йезуитския орденъ въ 1540г.,до 1580 г. бѣха избити деветстотинъ хиляди човѣци. Въ Нидерландия бѣха избесени,обезглавени,изгорени или живопогребени като еретици петдесеть хиляди души,и то въ продължение на трийсеть и осемь години,или отъ издаването едикта на Карла Пети противъ про-

сж били единъ отъ роговетѣ,които трѣбваше да изчезнатъ.

Следъ историческитѣ свидетелства,които приведохме по-горе,вѣрваме,че доказахме ясно,че тритѣ рога,които изчезнаха,бѣха следнитѣ сили: херулитѣ /въ 493г./,вандалитѣ /въ 534/ и остготитѣ /въ 553 сл.Хр./.Но съпротивлението на остготитѣ срещу декрета на Юстиниана престана,когато тѣ бѣха изгонени изъ Римъ отъ Велизарий,въ 538г.сл.Хр.

1. "И ще произнася думи противъ Всевишния".-Правило ли е папството това? Разгледайте само нѣколко отъ титлитѣ,които папството си е прилагало едно следъ друго: "Негово светейшество", "Замѣстникъ на Сина Божий" и "Нашиятъ Господь Богъ папата". /Вижъ "Блѣсъка на екстравагантноститѣ на папа Йоанъ Дванайсети",гл.4./ Папа Николай казалъ еднажъ на императоръ Михаила: "Папата,който бѣ нареченъ отъ Константина Богъ,никога не може да бжде задължаванъ отъ човѣци,или да бжде освобождаванъ отъ задължения отъ свѣтски власти,тъй като Богъ не може да бжде сждень отъ човѣци". Може ли да се изговори богохулство,по-голѣмо отъ това? Нека чуемъ ласкателствата,които папитѣ сж позволявали да имъ отправятъ тѣхнитѣ почитатели,безъ да ги упрѣкватъ за това.Единъ венециански прелатъ, по време на второто заседание въ Латеранъ /папския палатъ/ е отправилъ следнитѣ думи къмъ папата: "Ти си нашиятъ пастирь,нашиятъ лѣкарь,накратко - другъ,втори Богъ на земята". Другъ единъ епископъ го нарекълъ "лъвъ отъ племето на Юда", "обещаниятъ изкупитель". На петото латеранско заседание Антоний Пучи казалъ на папата: "Видътъ на твоето божествено величие ме устрашава не малко; защото не ми е неизвестно,че тебъ е дадена всѣка власть на небето и на земята,че въ тебъ е изпълнено пророческото слово:,Всички царе на земята ще му се поклонятъ и ще му служатъ'"./Вижъ Освалдъ,"Царство,което нѣма да се развали",стр.97-99./ Д-ръ Кларкъ въ тълкуванията си на Данаилъ 7:25 казва: "Ще говори,като да е Богъ". Така казва и свети Жеромъ,както твърди Сиракусъ. Това не може да се приложи върху никого съ такова право и тъй напълно,както върху римскитѣ папи. Тѣ си си приписали непогрѣшимость,каквато е свойствена само на Бога.Тѣ твърдятъ дори,че могатъ да отварятъ и затварятъ небето,което може да прави само Богъ.Претендиратъ,че стоятъ по-високо отъ царетѣ на земята,каквото положение заема само Богъ.Но тѣ се поставятъ дори по-високо отъ Бога,като претендиратъ,че иматъ правото да освобождаватъ цѣли народи отъ клетвата,която сж положили предъ князетѣ си, щомъ тѣзи князе не имъ сж угодни.Тѣ действуватъ противъ Бога и като опрощаватъ грѣхове чрезъ индулгенции за опро-

Scanned by CamScanner

щаване на грѣхове. Това е най-лошото отъ всички богохулства".

2. "И ще угнетява светиитѣ на Всевишния".- Вършило ли е папството и това? Всѣки,който е челъ внимателно църковната история,може да даде отговоръ на този въпросъ.Всѣки знае,че папската черква въ течение на дълги години е вършила немилостиви преследвания противъ истинскитѣ Божии последователи.Ако бихме имали мѣсто и време, ние бихме могли да изложимъ тукъ всичко глава по глава. Войни,кръстоносни походи,кланета,инквизиции и преследвания отъ всѣкакъвъ видъ бѣха оржжията,съ които папитѣ си служеха за потушаване.

Въ Църковната история на Скотъ се казва: "Никоя статистика не е въ състояние да установи точно числото на ония,които поради пазенето на евангелието и съпротивлението си на покварената римска черква сж били избити по различни начини. Единъ милионъ нещастни валденси бѣха избити въ Франция.Не по-малко отъ деветстотинъ хиляди вѣрующи християни бѣха изклани въ течение на трийсеть години,следъ създаването на йезуитския орденъ. Херцогътъ на Алба се хвалѣше съ това,че по негова заповѣдь въ Нидерландия паднали отъ ржката на палача въ нѣколко само години не по-малко отъ трийсеть и шесть хиляди протестанти. Инквизицията,въ разстояние на трийсеть години,погуби чрезъ ужаснитѣ си уреди за избиване сто и петдесеть хиляди жертви. Това сж отдѣлни примѣри,и само малко измежду ония,които историята е отбелязала.А точниятъ брой на жертвитѣ никога не може да бжде известенъ,докато земята не изяви кръвьта имъ и не открие избититѣ на нея".

Като разглежда пророчеството за малкия рогъ,че "ще угнетява светиитѣ на Всевишния",Барнесъ казва въ Забележкитѣ си върху Дан.7:25: "Може ли нѣкой да се съмнява,че това се отнася за папството? Инквизициитѣ,преследванията на валденситѣ,опустошенията,извършени отъ херцога на Алба,кладитѣ на Смитфилдъ,мжченията на Гоа - наистина,цѣлата история на папството е едно непрекжснато свидетелство,че това пророчество се отнася за папската власть. Въ 1208 г. папа Инокентий Трети устрои кръстоносенъ походъ срещу валденситѣ и албигойцитѣ,въ който единъ милионъ човѣци изгубиха живота си. Отъ основаването на йезуитския орденъ въ 1540г.,до 1580 г. бѣха избити деветстотинъ хиляди човѣци. Въ Нидерландия бѣха избесени,обезглавени,изгорени или живопогребени като еретици петдесеть хиляди души,и то въ продължение на трийсеть и осемь години,или отъ издаването едикта на Карла Пети противъ про-

тестантитѣ,до сключването мира въ Шато Камбрезисъ въ 1559. Презъ време на кърваво господство на жестокия херцогъ на Алба,въ продължение на петь години и половина бѣха обезглавени отъ палача осемнайсеть хиляди души. Наистина,дори и най-повърхностно запознатиятъ съ историята на папството би могълъ да убеди всѣкиго,че когато въ ст.21 се казва: "гледахъ,какъ тоя рогъ водѣше борба съ светиитѣ",и въ ст. 25: "ще угнетява светиитѣ на Всевишния", - че тѣзи думи могатъ строго да се приложатъ за онази сила,и че тѣ описватъ точно нейната история".

За да отслабятъ силата на тѣзи страшни свидетелства на историята,папитѣ съ най-голѣмо безсрамие отказватъ че черквата е преследвала нѣкога когото и да било.Тѣ приписватъ това на свѣтската власть.Черквата само опредѣляла въпроса за еретичеството,и тогава предавала достойнитѣ за наказание на свѣтскитѣ сждилища,за да опредѣлятъ тѣ,както намѣрятъ за добре,тѣхнитѣ наказания.Срамното лицемѣрие на твърденне е достатъчно,за да се вземе като оскърбление на здравия човѣшки разумъ.Какво бѣше свѣтската власть въ онния дни на гонения? Просто инструментъ въ ржката на черквата, подъ чиято контрола тя трѣбваше да извършва кърваво то си дѣло.И когато черквата предаваше затворницитѣ си на палачитѣ за изпълнение на присждата,тя съ сатанинска усмивка си служеше съ следната формула:"Ние те предаваме въ ржката на свѣтската справедливость и въ властьта на свѣтския сждъ.Въ сжщото време,обаче,ние молимъ този сждъ да смекчи присждата си така,че да не посѣга на кръвьта ти,нито да излага по нѣкакъвъ начинъ живота ти на опасность". Следъ което,както предварително е било решено,нещастнитѣ жертви на папската умраза биваха моментално погубвани.

Но горнитѣ фалшиви твърдения на папиститѣ сж напълно опровергани отъ единъ отъ тѣхнитѣ най-добри писатели,кардиналъ Беларминъ.Този човѣкъ,роденъ въ 1542г. въ Тоскана,и умрѣлъ въ 1621г.,поради голѣмитѣ си заслуги къмъ папството едва ли не е билъ зачисленъ въ календара между светиитѣ.Въ единъ горещъ споръ при единъ случай той се забравилъ дотолкова,че признялъ пълната истина на тѣзи факти. Лютеръ бѣше казалъ,че църквата /подразбирайки истинската Христова църква/ никога не е изгаряла еретици. Беларминъ помислилъ,че Лютеръ казва това за римската черква,отговорилъ: "Това твърдение доказва не знанието,а невежеството или безсрамието на Лютера,тъй като по нейна заповѣдь сж били изгорени или погубени по различни начини неизброимо число еретици.Лютеръ или не е знаелъ това,и затуй е невежа,или,ако го е знаелъ,той трѣбва да бжде из-

Scanned by CamScanner

обличенъ въ безсрамие и фалшивость, тъй като съ нѣколко само отъ многото примѣри може да се докаже, че често еретици сж бивали изгаряни отъ черквата".

За да представимъ точно отношението на черквата къмъ свѣтската власть, ние привеждаме отговора на сжщия писатель на едно възражение, въ което се казва, че единчкото оржжие, оставено на църквата, е "мечътъ на Духа", който е Словото Божие. На това Белармиъ отговорилъ така: "Сжщо както има духовни и свѣтски князе, които сж нейнитѣ две ржце, черквата има и два меча, духовенъ и свѣтски. И затова когато дѣсната й ржка не е въ състояние да обърне еретицитѣ съ меча на Духа, тя се възползува отъ помощьта на лѣвата си ржка, и принуждава еретицитѣ съ истински мечъ". На заявлението, че апостолитѣ никога не сж повдигали свѣтски мечъ противъ еретици, той отговаря: "Апостолитѣ не правѣха това, защото нѣмаше свѣтски князе, които тѣ биха помолили за подкрепа. Но по-късно, въ времето на Константина.... черквата прибѣгна къмъ помощьта на свѣтската ржка"./Даулингъ, История на романизма, стр. 547, 548./

За потвърждение на тѣзи факти петдесеть милиона мученици - това е най-малкото число, което историцитѣ даватъ - ще застанатъ при възкресението като свидетели срещу кърваво дѣло на папската черква.

Езическиятъ Римъ преследваше църквата най-жестоко, и приема се, че въ първитѣ три столѣтия сж били избити три милиона християни. Въпрѣки това, казва се, че първитѣ християни сж се молили за продължаването на императорската власть въ Римъ, понеже знаели, че щомъ тази форма на управление се прекратѣше, щѣше да се появи една още по-жестока сила, която щѣше да "угнетява светиитѣ на Всевишния" както казва пророчеството. Езическиятъ Римъ можеше да избива децата, но да пощадява майкитѣ; а папскиятъ Римъ избиваше и майки, и деца заедно. Неговата немилостива мъсть не признаваше никаква възрасть, никакъвъ полъ, никакво положение. "Когато Иродъ умрѣ", казва единъ писатель, "той слѣзе въ гроба съ позоръ; тогава на земята остана единъ убиецъ, единъ тираниъ по-малко, а пъкълътъ получи една жертва повече. О, Римъ! Какъвъ ли ще бжде твоятъ пъкълъ и пъкълътъ на твоитѣ последователи, когато настане сждътъ!"

3. И "ще размисли да промѣни /празднитѣ/времена и закони". Какви закони? И чии закони? Не законитѣ на други земни управления, защото не бѣше нищо необикновено, нито забележително за една власть да измѣня законитѣ на друга, когато можеше да й се наложи. Не човѣшки закони отъ какъвто и да е видъ, тъй като малкиятъ рогъ имаше

власть да промѣня човѣшки закони, доколкото се простираха властьта му и правото му да съди; въпроснитѣ времена и закони бѣха такива, които тази власть размисляше да промѣни, но въ действителность не можеше да прави това. Това съ законитѣ на същото Същество, на Което принадлежатъ светитѣ, които рогътъ щѣше да угнетява съ преследвания, а именно - законитѣ на Всевишния. И опитвало ли се е папството да направи това? Да, дори и това! Въ своя Катехизисъ то е изоставило втората отъ десеттѣ Божии заповѣди, за да прокара свободно поклонението на изображения. То е раздѣлило десетата заповѣдь на две, за да попълни числото. Да, то е било даже по-дръзко отъ това: то е посегнало на четвъртата заповѣдь, изхвърлило е съботата на Йеова, единствения паметникъ, който великиятъ Богъ е далъ на човѣцитѣ, и на мѣстото й е поставило едно ново нареждане, което служи на съвсемъ друга цель. Прочетете католическия Катехизисъ и брошурата "Библейската събота и недѣлята".

4. "И тѣ ще бъдатъ предадени въ ржката му до време и времена и полувреме". Тумичката "тѣ" включва светитѣ, времената и въпроснитѣ закони. Колко време ще бъдатъ предадени тѣ въ ржцетѣ на тази власть? Едно време е, както видѣхме отъ гл. 4:23, една година; две времена - най-малкото, за което може да се употрѣби множествено число - съ две години, и полувреме - половинъ година. Еврейската, или по-скоро халдейската дума за време въ цитирания текстъ е "иддань", която Гезений опредѣля така: „Време, на пророчески езикъ за една година. Така Дан. 7:25 значи: за една година, и две години, и половинъ година, т.е. за три години и половина".

Сега трѣбва да вземемъ подъ внимание, че сме въ едно символично пророчество, и че затова мѣрката на тълкуването трѣбва да бъде не буквална, а пророческа, т.е. символична. Тогава се повдига въпросътъ, колко време трѣбва да се подразбира подъ три години и половина пророческо време. Библията сама дава мѣрката: когато единъ день се употрѣбява като символъ, той означава една година. Йез. 4:6; Числа 14:34. За еврейската дума "йомъ"/день/ Гезений пише следното: "Понѣкога "йоамъ" /множествено число отъ "йомъ"/ означава единъ опредѣленъ периодъ време, напр. една година; също както сирийската и халдейската дума "иддань" означава и време, и година. Така също има различни думи въ други езици, означаващи време, тяжесть или мѣрка, които същевременно означаватъ и специално опредѣлени времена, тяжести и мѣрки". Обикновената еврейска година, която трѣбва да се вземе като основа на нашитѣ изчисления, имаше

триста и шейсеть дни.И тъй като всѣки день представя една година,то за продължителностьта на този рогъ ни сж дадени хиляда двеста и шейсеть години. Имало ли е папството властьта презъ такъвъ периодъ? Историята потвърждава това.Едиктътъ на императоръ Юстиниана,издаденъ въ 533 г. сл.Хр.,обяви епископа на Римъ за глава на всички църкви. Обаче този едиктъ не можеше да бѫде приложенъ,докато арианскитѣ остготи,последниятъ отъ тритѣ рога,които трѣбваше да бѫдатъ изтръгнати,за да се направи мѣсто за папството,не бѣха прогонени отъ Римъ,което,както вече видѣхме,стана въ 538 сл.Хр. Едиктътъ би останалъ безъ сила,ако не бѣ станало това последно събитие.Затова ние смѣтаме отъ тази последна дата,като я вземаме за начална точка;отъ тази дата,именно,светиитѣ бѣха предадени въ ржцетѣ на папската власть. Но запазило ли е папството властьта си точно хиляда двеста и шейсеть години отъ това време нататъкъ? - Точно така! Защото 538 + 1260 = 1798;а въ 1798г. французкиятъ генералъ Бертие влѣзе въ папската столица,обяви Римъ за република,плени папата и премахна папството за известно време.Отъ тогава то никога не е имало сжщитѣ права и привилегии,на каквито се радваше порано.Отъ това ние отново виждаме,че тази сила изпълнява буквално подробноститѣ на пророчеството;а този фактъ доказва несъмнено,че нашето тълкуване е правилно.

Следъ описанието на ужасното дѣло на малкия рогъ и следъ опредѣлянето,че светиитѣ ще бѫдатъ предадени въ ржката му 1260 години,свършващи въ 1798 г.,ст.26. казва: "После ще седнатъ светии и ще отнематъ отъ него властьта да погубва и да изтрѣбва до край". Въ ст.10 на сжщата глава ние установихме,че сжщиятъ изразъ се отнася за сжда: "сждътъ седна". Логично е да се приеме,че и въ двата случая се говори за единъ и сжщъ сжд.Но величествената сцена,описана въ ст.10,представлява откриването на изследователния сжд въ небесното светилище,както ще видимъ това и въ обясненията върху Дан.8:14 и 9:25-27.Пророчеството поставя откриването на този сжд въ края на голѣмия пророчески периодъ отъ 2300 години,който изтече въ 1844 година./Вижъ гл.9:25-27./ Четири години следъ това,въ 1848г.,голѣмата революция,която разтърси много тронове въ Европа,изгони и папата отъ неговитѣ владения.Неговото възвръщане,малко по-късно,стана съ силата на чужди оржия,които единствено го закриляха до окончателното изгубване на свѣтската му власть въ 1870 г. Пропѫданието на папството въ 1798г. отбелязва изтичането на пророческия периодъ отъ 1260 години и представлява"смъртната ра-

Scanned by CamScanner

на", която, според Откр.13:3, щѣше да бъде нанесена на тази сила; но тази смъртна рана щѣше да "заздравѣе". Въ 1800 г. бѣ избранъ другъ папа; нему бѣха възвърнати палатътъ и свѣтската му власть, също и всѣка друга привилегия, освенъ тази, да бъде систематиченъ гонитель. По този начинъ раната оздравѣ. Обаче отъ 1870 г. той никога не е ималъ вече привилегията да бъде свѣтски владѣтель между народитѣ на земята.

Ст.27. "А царството и властьта и царственото величие по цѣлото поднебесие ще се даде на народа отъ светитѣ на Всевишния, Чието царство е царство вѣчно, и всички властници ще слугатъ и ще се покоряватъ Нему. 28. Тукъ е краятъ на словото. Мене, Данаила, силно ме смущаваха размишленията ми, и лицето ми се измѣни, но словото запазихъ въ сърдцето си".

Следъ като се спира на тѣмнитѣ и страшни опустошения на църквата отъ страна на папството, пророкътъ отново обръща погледъ къмъ славния периодъ на упокоението на светитѣ, когато ще имъ бъде дадено като вѣчно наследство царството, освободено отъ всички угнетяващи сили. Какъ чадата Божии биха могли да запазятъ курага си въ съвременния лошъ свѣтъ, подъ най-извратени управления и угнетения отъ страна на земни сили, както и всрѣдъ всички земни бедствия, ако не можеха да поглеждатъ съ належда къмъ идването то Божие царство и завръщането на тѣхния Господь, съ пълната увѣреность, че обещанията за тѣзи нѣща ще се изпълнятъ сигурно и скоро?

З а б е л е ж к а. Нѣколко необикновени събития относно папството, които сж изпълнение на предсказанието за същото въ тази глава, се случиха въ разстояние на последнитѣ нѣколко десятки години. Ние ще започнемъ съ 1798г, когато на папството бѣ нанесенъ първиятъ голѣмъ ударъ, и ще проследимъ, какви сж били главнитѣ черти на неговата история отъ онова време. Ние намираме единъ бързъ отпадъкъ на неговитѣ естествени опори и голѣми претенции. Въ 1844г. започна споменатиятъ въ ст.10 сждъ, а именно, изследвателниятъ сждъ въ небесното светилище, едно подготвително дѣло за

Христовото пришествие.На 8 декември 1854 г. бѣ потвърдена отъ папата догмата за непорочното зачатие на Мария, майката Исусова. На 21 юлий 1870,на голѣмия вселенски съборъ въ Римъ,следъ дълги разисквания бѣ решено съ 538 гласа срещу два,че папата е непогрѣшимъ "ексъ катедре", /т.е. отъ амвона и въ послание/. Въ сжщата година Франция,чиито орлиня дотогава крепѣха папата на трона,бѣ победена отъ Прусия,и съ това бѣ отнетъ и последнятъ стълпъ на папството. Следъ това Викторъ Емануилъ използва предложилия му се отдавна очакванъ случай да има една обединена Италия,и завзе Римъ,за да го направи столица на царството си.Римъ се предаде на неговитѣ войски подъ водителството на генералъ Кадорна на 20 септември 1870 г.Съ това бѣ окончателно отнета цѣлата свѣтска власть на папата,както Викторъ Емануилъ казваше, "за да не му бжде никога вече възвърната".И отъ онова време папитѣ,затворени въ Ватикана,бѣха пленници въ собствения си палатъ. /Папата прекжсна това си самозаточение едва въ 1929 г. следъ една спогодба съ Мусолини/ Б.р./ Данаилъ видѣ,че поради надутото говорене на малкия рогъ "звѣрътъ бжде убитъ и тѣлото му смазано и предадено на огънь,за да изгори".Това наказание ще се извърши,когато Христосъ дойде въ сила,понеже "човѣкътъ на грѣха" ще трѣбва да бжде погубенъ чрезъ дъха на Христовитѣ уста и чрезъ блѣсъка на пришествието на Спасителя. 2 Сол.2:8. Вика ли могли да се намѣрятъ думи,по-надути,по-дръзки,по-оскърбителни и по-богохулни отъ предумишленото установяване на догмата за непогрѣшимостьта,която приписва на единъ смъртенъ човѣкъ качествата на Бога? А това бѣ прокарано въ действителность на 21 юлий 1870,благодарение на папскитѣ интриги и влияния.Малко по-късно на папата бѣ отнетъ и последнятъ остатъкъ отъ свѣтска власть.Това е вѣроятно въ връзка съ това,дето Данаилъ видѣ,какъ тази сила бѣ унищожена и хвърлена въ огъня.Властьта на папата трѣбваше да му бжде отнета,"да бжде изтрѣбенъ и погубенъ";това значи,че когато властьта му като свѣтски владѣтель бжде напълно отнета,краятъ му нѣма да бжде далечъ.И пророкътъ продължава: "А царството,и властьта,и царственото величие по цѣлото поднебесие ще се даде на народа на свѣтиитѣ на Всевишния". Всичко е вече съвсемъ изпълнено,съ изключение на последната сцена. Скоро ще настане последнятъ,завършващятъ,увѣнчаващятъ актъ на драмата,когато звѣрътъ ще бжде хвърленъ въ огъня,и светиитѣ на Всевишния ще наследятъ царството. Ние трѣбва да се приготвимъ сега за това славно явление!

Осма глава

ВИДЕНИЕТО ЗА ОВЕНА, КОЗЕЛА И МАЛКИЯ РОГЪ

"Сега ние отново се връщаме къмъ еврейския езикъ", казва Д-ръ Кларкъ; "халдейската часть на тази книга е привършена. Тъй като халдеитѣ сж имали особенъ интересъ къмъ историята и пророчествата отъ гл.2:4 до края на седмата глава, текстътъ е билъ написанъ на халдейски. Останалитѣ пророчества се отнасятъ за времето следъ халдейското царство и главно за църквата и народа Божий, затова тѣ сж били написани отъ Данаила на еврейски езикъ, тъй като Богъ бѣше избралъ този езикъ, за да даде чрезъ него съвета и обещанията Си въ стария заветъ, отнасящи се за новия заветъ".

Ст.1. "Въ третата година отъ царуването на царь Валтасара, азъ, Данаилъ, имахъ друго видение следъ онова, що ми се бѣ явило по-преди".

Единъ отличителенъ белегъ на свещенитѣ писания и такъвъ, който еднажъ завинаги може да ги освободи отъ обвинението, че тѣ били само измислици, е искреностьта и простотата, съ която писателитѣ разказватъ всички стоящи въ връзка съ докладитѣ имъ подробности. Този стихъ посочва времето, въ което Данаилъ е получилъ описаното въ тази глава видение. Първата година на Валтасара е общо установена въ 540 г.пр.Хр. Значи третата година отъ царуването му, годината на видението, е 538 г.пр.Хр. Ако Данаилъ е билъ на около двайсеть години, когато е билъ отведенъ въ пленъ въ Вавилонъ въ първата година на Навуходоносора, 606 пр.Хр., сега той трѣбва да е билъ на около осемдесеть и осемь години. Видението, за което той казва: "що ми се бѣ явило по-преди", е несъмнено онова отъ седмата глава, което му бѣ дадено въ първата година на Валтасара.

Scanned by CamScanner

Ст.2. "И видѣхъ въ видението,- и когато видѣхъ, азъ бѣхъ въ Суза,столица на Еламската область, - и видѣхъ въ видението,сѣкашъ да бѣхъ при рѣка Улай".

Въ първия стихъ е дадено времето,а тукъ мѣстото на видението. Суза е била столица на областьта Еламъ,която по онова време принадлежала на вавилонцитѣ,и кждето вавилонскиятъ царь ималъ палатъ.Данаилъ,като главенъ управитель на държавата,билъ на това мѣсто по царска работа. По-късно Абрадатъ,князътъ на Суза,възстаналъ и преминалъ къмъ Кира,при което областьта била присъединена къмъ мидоперсийското царство,което събитие обяснява враждебността,за която се споменава въ Исая 21:2. Мидийцитѣ и перситѣ върнаха на страната Еламъ свободата,която тя бѣше изгубила презъ вавилонското управление. Вижъ Йер.49:39.

Ст.3. "Дигнахъ очи и видѣхъ: ето,единъ овенъ стои при рѣката;той имаше два рога,и рогове високи,но единиятъ бѣ по-високъ отъ другия,и по-високиятъ се издигна отсетне. 4. Видѣхъ,какъ тоя овенъ бодѣше къмъ западъ,къмъ северъ и къмъ югъ,и никой звѣръ не можеше да устои противъ него,и никой не можеше да се избави отъ него;той вършеше, що си искаше,и се голѣмѣеше".

Тълкуването на този символъ може да се прочете най-ясно въ ст.20: "Овенътъ съ двата рога,който ти видѣ, това сж мидийскиятъ царь и персийскиятъ". Затова ние трѣбва само да разгледаме,какъ точно символътъ подхожда на споменатата сила.Двата рога представятъ двете нации, отъ които се състоеше царството.По-голѣмиятъ израстна по-късно.Той означава перситѣ,които,макаръ че отначало бѣха само съюзници,скоро се издигнаха като водачи на царството. Различнитѣ посоки,въ които Данаилъ видѣ овена да боде,отговарятъ на онія,въ които победителитѣ мидийци и перси завоюваха разни страни.Никакви земни сили не можеха да имъ противостоятъ,докато тѣ се издигнаха на голѣмата висота,за която Божието провидение ги бѣше призовало. Тѣхнитѣ завоевания бѣха тъй много и тъй голѣми,че по времето на Артаксеркса /Асуира/ мидоперсийското царство се простираше "отъ Индия до Етиопия /границитѣ на тогава познатия свѣтъ/,надъ сто двайсеть и седемь области". Естирь 1:1. Предсказанието съвсемъ не преувеличава,като казва за тази сила: "Той вършеше,що си искаше,и се голѣмѣеше".

Scanned by CamScanner

Ст.5. "Внимателно гледахъ това,и ето,отъ западъ идѣше козелъ,който премина лицето на цѣлата земя,безъ да се допира до нея; и тоя козелъ имаше бележитъ рогъ между очитѣ си. 6. Той се впусна върху оня овенъ,който имаше рогъ и когото видѣхъ да стои при рѣката,и се хвърли върху му съ силната си ярость. 7. И видѣхъ,какъ той,като се приближи до овена,разсвирепѣ срещу него,порази овена и счупи двата му рога;и на овена сили не стигнаха да устои противъ него;и той го повали на земята и го стъпка,и нѣмаше никой,който да избави овена отъ него".

"Внимателно гледахъ това",казва пророкътъ.Съ това той дава добъръ примѣръ на всѣкиго,който обича истината,както и на всички,които искатъ да се занимаватъ съ посериозни нѣща. Когато Мойсей видѣ горящия храстъ,извика: "Ще отида и ще видя това голѣмо видение!" А колко малцина оставятъ днесъ своитѣ земни работи и удоволствия,за да разгледатъ тѣзи най-важни за тѣхъ предмети,на които Божията милость и провидение се стремятъ да обърнатъ вниманието имъ!

Даденията тукъ символъ е сжщо обясненъ: "Косматиятъ козелъ е царьтъ /царството/ на Гърция,а голѣмиятъ рогъ,що е между очитѣ му,това е първиятъ й царь". Епископъ Нютонъ казва следното за сходството на този символъ съ гръцкия или македонския народъ: "Двеста години преди Данаиловото време гърцитѣ сж били наричани "агади" или козли.Този прѣкоръ произлизалъ отъ следния случай: "Караносъ,тѣхниятъ първи царь,потеглилъ съ народа си отъ далечния изтокъ къмъ Македония;отъ единъ оракулъ той получилъ съветъ,да си вземе за водачи,които ще го заведатъ въ царството му,кози. Когато следъ това срещналъ едно стадо кози да бѣга отъ лошото време,той го последвалъ къмъ Едеса,и тамъ основалъ царството си.Тогава поставилъ за гербъ на царството си образа на една коза,а мѣстото нарекълъ Еге или Егея,градъ на козитѣ,а народа - егеади, народъ на козитѣ - имена,произхождащи отъ гръцката дума егосъ - кози. Споменатиятъ градъ Егея илиЕга,станалъ погребално мѣсто,гробница на македонскитѣ царе. И вѣроятно за възпоменание на този произходъ на гръцкото царство Александъръ нарекълъ своя синъ отъ Роксана Александъръ Егосъ,Александъръ,синъ на козитѣ.Много отъ Александровитѣ наследници сж отпечатвали на монетитѣ,издавани презъ тѣхното царуване,кози рога". - Дисертация на пророчествата, стр. 238.

Козелътъ идѣше отъ западъ.Гърция лежеше западно

отъ Персия.

"Който премина лицето на цѣлата земя". Той мина въ походи по цѣлата известна тогава земя, помитайки всичко предъ себе си; нищо не остана незасегнато.

"Безъ да се допира до нея /земята/". Неговитѣ успѣхи и бързината на походитѣ му бѣха тъй голѣми, че изглеждаше, като че не се докосваше до земята, а летѣше съ крилата на вѣтъра отъ мѣсто на мѣсто. Сжщото качество е представено въ седмата глава чрезъ крилата на леопарда.

Бележитиятъ рогъ между очитѣ му е сжщо обясненъ въ ст.21. Това е Александъръ Велики, първиятъ царь на македонското свѣтовно царство.

Стихове 6 и 7 даватъ едно сбито описание на нападението на Персия отъ Александра. Войнитѣ между перси и гърци трѣбва да сж били извънредно жестоки. Предаденитѣ ни въ тѣхната история сцени отъ онова време изпъкватъ ясно въ паметьта ни чрезъ думитѣ на това пророчество. Козелътъ се впустна срещу овена, който стоеше при рѣката, и се хвърли върху му съ силната си ярость. Александъръ подчини първо полководцитѣ на Дария при рѣката Граникосъ въ Фригия; после при провлака Исосъ въ Сицилия; най-после при равнинитѣ на Арабела въ Сирия той нападна самия Дарий и го обърна въ бѣгство. Тази битка стана въ 331 г.пр.Хр. и представя последния пунктъ отъ персийското царство, тъй като чрезъ това събитие Александъръ стана господарь на цѣлата страна. Епископъ Нютонъ, като привежда ст.6, казва: "Едва ли можемъ да четемъ тѣзи редове, безъ неволно да си представимъ, какъ, докато армията на Дария, охраняваше рѣката Граникосъ, внезапно отъ другата страна се явява Александъръ съ своитѣ пълчища, нахвърля се въ рѣката, преминава я и напада неприятеля съ неописуеми викове и военна ярость". /Сжщо тамъ, стр.239./

Птоломей отбелязва началото на управлението на Александра въ 332 г.пр.Хр.; обаче, въ действителность, само следъ битката при Арабела, на следната година, той стана, както Придо се изразява /т.1, стр.378/, "неограниченъ господарь на онова царство, надминаващо най-крайнитѣ граници, които е владѣялъ кой и да е отъ персийскитѣ царе". Вечерьта преди това сражение Дарий изпратилъ десеть отъ най-виднитѣ си роднини да молятъ за миръ. Когато тѣ изложили на Александра условията си, той отговорилъ: "Кажете на вашия господарь....че свѣтътъ не може да търпи нито две слънца, нито двама господари!"

Ст.7 описва пълното подчинение на Мидо-Персия отъ Александра. Двата рога бѣха счупени и овенътъ биде по-

валенъ на земята и стъпканъ. Персия бѣ подчинена, земята ѝ опустошена, войскитѣ ѝ съсипани и разпръснати, градоветѣ ѝ ограбени, а Персеполисъ, столицата ѝ, който и днесъ още, въ развалинитѣ си, представлява едно чудо на свѣта, бѣ безмилостно опустошенъ и опожаренъ. Така овенътъ нѣмаше сила да противостои на козела, и никой не можа да го избави отъ ржката му.

Ст.8. "Тогава козелътъ твърде много се възгордѣ; но когато той се усили, голѣмиятъ рогъ се счупи, и на мѣстото му излѣзоха четири, обърнати къмъ четиритѣ вѣтра небесни".

Победителътъ е по-голѣмъ отъ победения. Овенътъ, Мидо-Персия, бѣше голѣмъ; но козелътъ, Гърция, бѣше твърде голѣмъ. И когато стана много силенъ, голѣмиятъ рогъ се счупи. Може би човѣшката предвидливость и мждрость би казала: Когато стане слабъ и царството му упадне поради лукса, или бжде раздрусано отъ бунтове, тогава голѣмиятъ рогъ ще се счупи и силата му ще премине. Но Данаилъ видѣ, какъ той се строши внезапно, въ разцвѣта на силата и славата си, въ едно време, когато никой свидетель не би могълъ да отрече, че царството бѣше сигурно затвърдено и непобедимо. Обаче често сждбата на безбожнитѣ е такава: рогътъ на тѣхната сила се строшава, когато тѣ се чувствуватъ най-сигурни. А праведнитѣ, даже когато имъ се струва, че ще погинатъ, преживяватъ често, благодарение на закрилящата сила на Бога, че Той не потъпква пречупената тръстъ и не загасява замъждѣлото свѣтило.

стр. 31

Александъръ умрѣ въ разцвѣта на живота си. /За подробности по неговия край прочети обясненията на гл.2:39./ Следъ смъртьта му настана голѣма бъркотия относно това, кой да го наследи. Най-после, следъ седемдневни спорове, решиха да поставятъ за царь неговия извънбраченъ братъ, Филипъ Аридеосъ. Чрезъ него, както и чрезъ двамата малолѣтни сина на Александра, Александъръ Егосъ и Херкулесъ, се запази за кратко време името и видътъ на македонското царство; но тѣ и тримата бѣха наскоро избити, съ което се свърши наследствеността на царския домъ. Тогава главнитѣ полководци на армията, които бѣха като губернатори въ различнитѣ части на царството, приеха титлата царе. Обаче между тѣхъ избухнаха такива вражди и спорове, че презъ краткото време отъ двайсеть и две години следъ Александровата смърть тѣхното число намалѣ - до колко? Петима? - Не! Трима? - Не! Двама? - Не! Но до четири - точно пророкуваното число. Тъй

като "на мѣстото му /на бележития рогъ,който се счупи/ излѣзоха четири,обърнати къмъ четиритѣ вѣтра небесни". Тѣзи бѣха: 1/ Касандъръ,който получи Гърция и съседнитѣ страни; 2/ Лисимахъ,който взе Мала-Азия; 3/ Селевкий,който получи Сирия и Вавилонъ и отъ когото произлѣзоха селевкидитѣ,тъй известни въ по-късната история на онази страна;и 4/ Птоломей,синъ на Лагоса,който получи Египетъ, и отъ когото произлѣзоха лагидитѣ.Тѣзи четирмата царували къмъ четиритѣ вѣтра небесни: Касандъръ на западъ,Лисимахъ на северъ,Селевкий имаше източнитѣ страни,а Птоломей - южната часть отъ империята.Затова тѣзи четири рога могатъ да се наименуватъ както следва: Македония,Тракия /която по онова време включваше Мала-Азия и земитѣ около Дарданелитѣ и Босфора/,Сирия и Египетъ.

Ст.9. "Изъ единия отъ тѣхъ излѣзе неголѣмъ рогъ, който нарастна твърде много къмъ югъ и къмъ истокъ,и къмъ прекрасната страна, 10 издигна се до воинството небесно, свали на земята часть отъ това воинство и отъ звездитѣ,и ги стъпка; 11. издигна се дори и надъ Вожда на това воинство,отне Му всѣкидневната жертва и поруга мѣстото на Неговата светиня; 12. и воинството биде предадено заедно съ всѣкидневната жертва поради нечестие;а той,като повали истината върху земята,действуваше и успѣваше".

Една трета сила се явява сега въ пророчеството. Въ обяснението на тази сила,което ангелътъ дава на Данаила,намираме по-малко яснота,отколкото въ обясненията на мидоперсийското и гръцкото царства. Затова има и толкова много неоснователни предположения,написани върху тази часть на пророчеството.Ако ангелътъ не бѣше казалъ съ неопровержими думи,които не може да бъдатъ погрѣшно разбрани,че овенътъ и козелътъ означаватъ тѣзи царства,не може да се каже,какви ли тълкувания,съ изключение на едничкото правилно,не биха се приписали на тѣзи символи! Ако само за моментъ предоставимъ човѣка на неговитѣ собствени схващания и тълкувания на пророчествата,веднага ще се представи въ величието си неспособностьта на човѣшкия разумъ.

Съществуватъ главно две приложения на въпросния символъ,които ние,между другото,можемъ да изложимъ тукъ накратко. Първото сочи сицилийския царь Антиохъ Епифанъ за малкия рогъ; второто вижда въ този рогъ римската власть. Лесно е да се провѣрятъ основанията на двете предположения.

А. Подразбира ли се тукъ Антиохъ? Въ такъвъ случай въ този царь трѣбва да се изпълнятъ подробностите на

пророчеството. Не бъде ли така, тогава не може да се приложи за него. Малкиятъ рогъ се появи изъ единъ отъ четиритѣ рога на козела. По онова време, значи, той бѣше една самостоятелна сила, независима и различна отъ другитѣ рогове на козела. Бѣше ли Антиохъ такава сила?

1/ Кой бѣше Антиохъ? Отъ времето, когато Селевкий стана владѣтель на сирийската часть на Александровата империя, чрезъ което образуваше сирийския рогъ на козела, до завладяването на страната отъ римлянитѣ, надъ тази страна царуваха последователно двайсеть и шесть царе. Осмиятъ отъ тѣхъ, броенъ отъ начало, бѣше Антиохъ Епифанъ. Следователно той бѣше само единъ отъ двайсеть и шесттѣ царе, които представляваха сирийския рогъ на козела. Презъ време на своето управление той бѣше оня рогъ, и затова не можеше да бъде същевременно и една различна и независима сила, или единъ другъ белезитъ рогъ, какъвто бѣше малкиятъ рогъ.

2/ Ако би подходяло да се приложи този рогъ за единъ отъ двайсеть и шесттѣ сирийски царе, то той би билъ приложенъ сигурно за най-мощния и най-прочутия между тѣхъ. А Антиохъ Епифанъ въ никой случай не се е славилъ съ такава честь. Макаръ че носѣше името Епифанъ, т.е. Прочутиятъ, той бѣше такъвъ само по име; защото, споредъ твърденията на древнитѣ истории отъ Полибий, Ливий и Диодоръ Сикулосъ, нищо не е могло да бъде по-чуждо на неговия сирийски характеръ; защото поради мерзкитѣ му и развратни глупости, отъ нѣкои той бѣше считанъ за безумецъ, отъ други за бѣсенъ. Затова измѣниха името му отъ Епифанъ, Прочутиятъ, въ Епиманъ, Бѣсниятъ.

3/ Антиохъ Велики, бащата на Епифана, следъ едно ужасно поражение въ война съ римлянитѣ, можа да възстанови мира само чрезъ заплащане една огромна сума въ злато и отстъпване една часть отъ земята си. Въ залогъ за вѣрното изпълнение на условията за мира той бѣ принуденъ да даде хора-задожници, между които се намираше и този Епифанъ, неговиятъ синъ, който бѣ отведенъ въ Римъ. Отъ онова време римлянитѣ получиха върховното господство.

4/ Малкиятъ рогъ стана много голѣмъ. А този Антиохъ не увеличи територията си, съ изключение на нѣкои малки завоевания въ Египетъ, които той запази само за кратко време. Щомъ римлянитѣ взеха подъ закрилата си Птоломея, тѣ заставиха Антиоха да се откаже отъ всѣкакви свои планове въ това отношение. Тогава този направи невинните евреи да изпитатъ гнѣва му поради това поражение на славолюбието му.

5/ Малкиятъ рогъ, въ сравнение [illegible]щи-тѣ го сили, стана "извънредно голѣмъ" [illegible]ерсия, която владѣеше надъ сто двайсеть и седемь области /Естирь 1:1/, бѣше наречена само голѣма. Гърция, поради своята голѣма обширность, е наречена "твърде много голѣма". А малкиятъ рогъ споредъ оригиналния текстъ, стана "извънредно голѣмъ, значи по-голѣмъ и отъ оня. Затова колко абсурдно е да се прилага той за Антиоха, който се видѣ принуденъ да напустне Египетъ по заповѣдь на римлянитѣ, на които трѣбваше да плаща и огромни суми като данъкъ! "Енциклопедия на религията" дава следнитѣ сведения върху неговата история: "Следъ като видѣ победени източницитѣ на приходитѣ си, той реши да потегли къмъ Персия, за да събере данъци, и събра голѣми суми, които се бѣше задължилъ да плаща на римлянитѣ". Никому не ще се види трудно да заключи, кѫде се намираше по-голѣмата сила; бѣше ли това онази, която се оттегли отъ Египетъ, или тази, която издаде заповѣдьта за това? Онази, която плащаше данъкъ, или тази, която го получаваше?

6/ Малкиятъ рогъ трѣбваше да порастне и се издигне дори и надъ Вожда на воинството. Подъ "Вожда на воинството" се разбира, несъмнено, Исусъ Христосъ. Сравни съ Дан.9:25; Деян.3:15; Откр.1:5 и др. А Антиохъ умрѣ сто шейсеть и четири години преди Христовото рождение. Така това пророчество не може да бѫде приложено за него, тъй като той не отговаря на даннитѣ нито въ едно отношение. Явява се въпросъ, какъ сѫ дошли на идеята да го прилагатъ за него. Ние отговаряме, че римокатолицитѣ поддържатъ този възгледъ, за да отклонятъ приложението на пророчеството за тѣхъ самитѣ; и много протестанти тръгватъ по тѣхнитѣ стѫпки, за да могатъ да отрицатъ ученията за близостьта на Христовото пришествие.

Б. Лесно бѣше да се докаже, че малкиятъ рогъ не може да представлява Антиоха. Сѫщо така лесно е да се покаже, че той представлява Римъ.

1/ Полето на виденията е сѫщото поле на Навуходоносоровия голѣмъ образъ отъ втората глава и на видението на самия Данаилъ, въ седмата глава отъ неговото пророчество. Въ тѣзи две пророчески описания ние намѣрихме, че силата, която повледва следъ Гърция, като четвърто свѣтовно царство, бѣше Римъ. Единственото естествено заключение би било, че малкиятъ рогъ или силата, която въ това видение се явява като една извънредно голѣма такава следъ Гърция, ще бѫде сѫщо Римъ.

2/ Малкиятъ рогъ порастна "изъ единия отъ тѣхъ". Какъ може да се каже това за Римъ? - би запиталъ нѣкой.

Scanned by CamScanner

Не е нужно да се напомня на читателя, че земнитѣ управления не се въвеждатъ въ пророчествата, докато тѣ не дойдатъ по нѣкакъвъ начинъ въ съприкосновение съ Божия народъ. Римъ влѣзе въ връзка съ тогавашния Божий народъ, юдеитѣ, чрезъ прочутия юдейски съюзъ, въ 161 г.пр.Хр. /Вижъ въ 1 Макав.8./ Но седемь години преди това, значи въ 168 пр.Хр., Македония бѣ завладѣна отъ римлянитѣ и подчинена на тѣхното владичество. Затова Римъ се споменава въ пророчеството тъкмо по това време, когато, следъ подчиняването македонския рогъ на козела, той се готви за нови завоевания въ други посоки. Затова той се яви на пророка като излизащъ изъ единъ отъ роговетѣ на козела.

3/ Малкиятъ рогъ нарастна твърде много къмъ югъ. Това бѣше вѣрно за Римъ. Египетъ бѣ превърнатъ въ римска провинция въ 30 г.пр.Хр., и продължи да бъде такава презъ много столѣтия.

4/ Малкиятъ рогъ порастна къмъ изтокъ. Това сжщо бѣше вѣрно за Римъ. Той подчини Сирия въ 65 г.пр.Хр. и я направи своя провинция.

5/ Малкиятъ рогъ нарастна къмъ "прекрасната страна". Така стана съ Римъ. Юдея е наречена "прекрасната страна" въ много старозаветни писания. Римлянитѣ направиха и нея провинция на империята си, въ 63 г.пр.Хр., и следъ това разсипаха града и храма и разпръснаха евреитѣ по всички страни на свѣта.

6/ Малкиятъ рогъ се издигна до "воинството небесно". Римъ направи и това. Воинството небесно, въ символиченъ смисълъ, когато се говори за събития, ставащи на земята, трѣбва да означава личности прочути или съ високо положение. За голѣмия червенъ змей /Откр.12:4/ се казва: "Повлѣче третината отъ небеснитѣ звезди и ги свали на земята". Този змей, както всеобщо е признато, представя езическия Римъ, а звездитѣ, които хвърли на земята, бѣха юдейски началници. Сжщото дѣло и сжщата сила сж описани и тукъ, което пакъ ни кара да приемемъ, че Римъ е малкиятъ рогъ.

7/ Малкиятъ рогъ се издигна дори и надъ "Вожда на това воинство". Римъ направи и това. Въ тълкуването /ст. 25/ това се обяснява като възставане "противъ Княза на князетѣ", което съвсемъ ясно сочи на разпятието на нашия Господь подъ римската сждебна власть.

8/ Малкиятъ рогъ "Му стне всѣкидневната жертва". Трѣбва да се разбира, че малкиятъ рогъ символизира Римъ въ неговата цѣла история, включвайки двете епохи, езическата и папската. За тѣзи две фази на друго мѣсто се говори като за "всѣкидневната" /жертва е отпосле добавена дума; въ ори-

гиналния текстъ тя не се намира/ и за "опустошителното нечестие". Всѣкидневната /жертва/ означава езическата форма, а опустошителното нечестие - папската./Вижъ ст.13./ Въ постѫпкитѣ, приписани на тази двойна сила, се споменава единъ пѫть едната, другъ пѫть другата форма. "Отъ него" /папската форма/ бѣ отнета всѣкидневната /езическата форма/. Езическиятъ Римъ отстѫпи мѣсто на папския Римъ. И мѣстото на неговото светилище или поклонение, именно градътъ Римъ, бѣ потъпкано. Седалището на управлението бѣ премѣстено въ Константинополъ, въ 330 г.сл.Хр. Сѫщото събитие се споменава и въ Откр.13:2, кѫдето се казва, че змеятъ, езическиятъ Римъ, даде на звѣра или на папския Римъ силата си, и престола си, града Римъ, и голѣма власть.

9/ На малкия рогъ бѣ дадена такава власть противъ всѣкидневната /жертва/. Варваритѣ, които преобразиха Римската империя, презъ промѣнитѣ, борбитѣ и превратитѣ на ония времена, най-после приеха католическата вѣра и станаха орѫдия за провалянето на собствената си по-ранѫна религия. Макаръ да бѣха политически победители на Римъ, тѣ се оставиха да бѫдатъ подчинени отъ римската теология и продължиха сѫщата империя, въ друга фаза. Това стана вследствие опустошението, т.е. вследствие действието на тайната на злото. Папството е най-богохулната система на злото, измислена нѣкога, понеже то е вършило своитѣ ужасни деяния и е упражнявало позорното си дѣло на суевѣрие въ одеждата и подъ вида на едно чисто и непорочно богослужение.

10/ Малкиятъ рогъ повали истината върху земята, и каквото правѣше, успѣваше. Това е едно сбито описание на действията и развитието на папската сила. Истината бѣ найковарно осакатена отъ нея; тя бѣ отрупана съ традиции, изопачена отъ фокусничества и суевѣрия, захвърлена на земята и задушена.

Тази антихристиянска сила "действуваше", - чрезъ измамване народитѣ, чрезъ тънкости и интриги за постигане на собственитѣ си цели и за да се обогати - и успѣваше. Тя вокваше съ светиитѣ и ги побеждаваше. Тя вървѣше по своя опредѣленъ пѫть; но тя скоро ще бѫде тръшната на земята и стѣпкана, безъ рѫце, когато бѫде погубена и хвърлена въ огъня, за да погине позорно отъ пояждащата слава на второто идване на Христа.

Римъ изпълнява всички подробности на пророчеството. Никоя друга сила не отговаря на тѣхъ. Затова никой [illegible] другъ, а Римъ е въпросната сила. Сѫщо и даденитѣ на други мѣста въ Словото Божие описания на характера на този изродъ на грѣха се напълно схождатъ, и предсказанията за не-

Scanned by CamScanner

говата безбожна история сж се изпълнили най-сполучливо и най-точно.

Ст.13. "И чухъ единъ светия да говори,и каза тоя светия нѣкому-си,който питаше: Колко време обхваща това видение за всѣкидневната /жертва/ и за опустошителното нечестие,когато светинята и воинството бждатъ тъпкани? 14.И каза ми:"Две хиляди и триста вечери и утрини;и тогава светилището ще се очисти".

В р е м е т о. Тѣзи два стиха завършватъ самото видение отъ осмата глава.Сжщевременно тѣ ни въвеждатъ въ последната точка,която е отъ най-голѣмъ интересъ измежду всички останали,както за пророка,така и за цѣлата църква; тази точка е времето,презъ което ще действуватъ споменатитѣ опустошителни сили. До кога ще продължаватъ тѣ дѣлото си на угнетяване Божия народъ и на богохулства спрямо Всевишния? Ако времето му позволяваше,Данаилъ сигурно самъ би задалъ този въпросъ.Но Богъ е всѣкога готовъ да изпревари нашитѣ истински нужди,и понѣкога отговоритъ идва дори преди молбата.Затова и тукъ сега се явяватъ две небесни сжщества,които пророкътъ чува да се разговарятъ върху този въпросъ,разбирането на който е отъ такова важно значение за църквата.Данаилъ чу единъ ангелъ да говори.Не ни се казва, за какво говорѣше той;но неговитѣ думи трѣбва да сж направили дълбоко впечатление на Данаила,тъй като още въ следното изречение той загатва за това,като нарича ангела "оня, който говорѣше".Той може да е говорилъ подобно на седемтѣ гръма отъ Откровението /гл.10:3/;но по известни съображения на Йоана е било заповѣдано да не предава тѣзи думи. Но другъ ангелъ се обърна къмъ този,който говорѣше,съ въпроса: Колко време обхваща това видение? Намъ сж предадени както въпросътъ,така и отговоритъ,което показва,че това нѣщо трѣбваше да стане достояние на църквата.Това се потвърждава и отъ факта,че ангелътъ зададе тоя въпросъ не за свое осведомение;защото отговоритъ бѣ даденъ на Данаила,като на такъвъ,за когото той се отнасяше главно,и за чието осведомяване бѣше даденъ. "И каза ми",пише Данаилъ,предавайки отговора на въпроса на ангела, "две хиляди и триста денонощия,и тогава светилището ще се очисти".

В с ѣ к и д н е в н а т а /ж е р т в а/. Както вече казахме,думата "жертва" съвсемъ не сжществува въ оригиналния текстъ.Отъ ст.13 се вижда сжщо,че думата "жертва" е една неправилно добавена дума[illegible] подразбираше всѣкидневното жертвоприношение на еврейскитѣ це-

ремонии,или премахването на това жертвоприношение,както нѣкои допущатъ,което жертвоприношение въ известно време наистина бѣ премахнато,тогава въпросътъ: Колко време обхваща това видение за всѣкидневната /жертва/? би билъ съвсемъ неподходящъ.Въпросътъ включва явно схващането,че онния нѣща или събития,за които се отнася виденията,ще трѣбва да траятъ презъ единъ голѣмъ периодъ отъ години. Продължителностьта на времето е главната идея.И цѣлото време на продължителностьта на виденията е изпълнено отъ онова,което е наречено "всѣкидневната" и "опустошителното нечестие". Затова "всѣкидневната" не може да бжде всѣкидневното жертвоприношение на юдеитѣ,чието прекратяване, когато настана времето му,трая,относително,само моментъ. А това трѣбва да означава нѣщо,траещо цѣлъ периодъ отъ години.

Преведената тукъ съ "всѣкидневната" дума се намира,споредъ еврейския Конкордансъ /Показалецъ/,сто и два пъти въ Новия заветъ,и въ повечето случаи е преведена съ "всѣко време","винаги" или "всѣкога".Думата "жертва" съвсемъ не съществува въ самия текстъ;въ него нѣма никаква дума,която да означава жертва или да загатва за такава.Това е една съвсемъ произволно добавена дума,която преводачитѣ сж вмъкнали,защото,споредъ тѣхното мнение,тя е била нужна,за да се разбере смисълътъ.Но тѣхното мнение е било очевидно погрѣшно,тъй като тукъ съвсемъ не става дума за еврейското жертвоприношение.Затова ние считаме,че думата "всѣкидневната" се отнася за една опустошителна сила,подобна на онази на "опустошителното нечестие";съ която тя е въ връзка,тъй като такова тълкуване се съгласува много повече съ конструкцията на изречението,както и съ смисъла на текста.Така нами се представятъ две опустошителни сили,които презъ единъ дългъ период угнетяватъ и опустошаватъ църквата.Буквално текстътъ би могълъ да бжде преведенъ така: "До кога ще е виденията за продължителното и за грѣха на опустошението?- тъй като думата "опустошение" се отнася както за грѣха /престжплението/,така и за продължителностьта.Като че попълненъ изразътъ би билъ:"продължителното опустошение и престжплението /грѣхътъ/ на опустошението". Подъ "продължителното" или постоянното опустошение трѣбва да се подразбира езичеството,съ неговата дълга история на опустошения.И наистина,когато разглеждаме дългитѣ години,презъ които езичеството е било главнияътъ агентъ на Сатана и неговата опозиция спрямо Божието дѣло на земята,правилностьта на израза продължително или постоянно,става оче-

видна. Подъ "опустошителното нечестие" се подразбира папството.Изразътъ,употрѣбенъ,за да се характеризира тази сила,е много по-силенъ отъ оня,който означава езичеството.Това е престѫплението /или бунтътъ,както думата означава/ на опустошението.Като че презъ време на този периотъ отъ историята на църквата опустошителната сила се бѣше възбунтувала противъ всичкия наложенъ й по-рано гнетъ.

Погледнато отъ религиозно становище,свѣтътъ е представлявалъ винаги само тѣзи две фази на съпротивление противъ Божието дѣло на земята.Затова,макаръ че въ пророчеството сѫ представени три земни управления като угнетители на църквата,тукъ тѣ сѫ поставени подъ две групи:всѣкидневната,и опустошителното нечестие.Индо-Персия бѣше езическа;Гърция бѣше езическа;Римъ въ първата си фаза бѣше езически; всички тѣзи представляваха "всѣкидневната". Тогава идва папската фаза - "опустошителното нечестие" -едно чудо на сила и лукавство,въплощение на сатанинска кръвожадность и жестокость.И не е чудно,че се разнася викътъ на страдащитѣ мученици презъ вѣковетѣ: "До кога,о,Господи, до кога?" И не е чудно,че и Господь,за да не замре съвсемъ надеждата въ сърдцата на Неговия угнетяванъ,очакващъ народъ,повдига завесата на бѫдещето предъ очитѣ имъ и имъ представя развитието на свѣтовнитѣ събития въ последователенъ редъ,докато всички онія угнетяващи сили бѫдатъ напълно унищожени съ вѣчната смъртъ.Сѫщевременно Той имъ е далъ да надникнатъ за моментъ и въ непреходната слава на тѣхното вѣчно наследство.

Господь бди надъ Своя народъ.Пещьта не ще бѫде нажежена повече,отколкото е абсолютно необходимо,за да се отстрани сгурията.Само чрезъ голѣма скрѫбь ще влѣземъ въ небесното царство;а скрѫбь на латински и "трибулумъ" - дърво за чукане жито.Ударъ следъ ударъ трѣбва да се изсипватъ надъ насъ,докато всичкото жито бѫде очукано отъ плѣвата и по такъвъ начинъ ние бѫдемъ приготвени за небесната житница.Но нито едно житно зърно не трѣбва да се изгуби.Господь казва на народа Си: Вие сте свѣтлината на свѣта,солта на земята. Въ Неговитѣ очи нищо друго на земята не е тъй ваано и отъ такова значение.Затова се задава и особеният въпросъ: Колко дълго ще трае това видение за всѣкидневната и за грѣха на опустошението? Опустошение на какво? - На славата на земни царства ли? На способностьта на прочути герои ли? На имената на мощни победители ли? На величието на човѣшки сили ли? - Не! Но на светилището и на воинството,на народа и на богослужението на Всевишния! Колко време ще бѫдатъ тѣ потъпквани? Това е,върху което е

Scanned by CamScanner

съсрѣдоточенъ интересътъ на цѣлото небе.Който докосне Божия народъ,не посѣга на прости смъртни въ тѣхната слабость и безпомощность,а на самото небесно Всемогжество; той открива една смѣтка,която ще трѣбва да плаща предъ небесния сждъ.И скоро всички тѣзи смѣтки ще бждатъ уредени.Желѣзнитѣ пети на потисничеството най-после сами ще бждатъ стъпкани,и изъ пещьта на страданията ще излѣзе единъ приготвенъ народъ,за да просвѣтне като звездитѣ вовѣкъ. Какво славно положение - да бждешъ предметъ на интереса на небеснитѣ сжщества! Да бждешъ единъ,чието запазване на земята,както и увѣнчаването му въ края съ безсмъртие въ бждещето занимаватъ самото божествено провидение! Колко по-високо е то отъ положението на земни царе, президенти и владѣтели! Сжщи читателю,си ли ти единъ отъ тия,които ще заематъ това високо положение?

Що се отнася до 2300-та денонощия,които се споменаватъ за пръвъ пжть въ ст.14,въ тази глава не е дадена изходна точка,отъ която да може да се опредѣли тѣхното начало или край,или части отъ свѣтовната история,която тѣ обхващатъ.Затова ние сме принудени засега да ги отминемъ. Но читателътъ може да бжде сигуренъ,че ние съвсемъ не сме оставени безъ свѣтлина по този въпросъ.Отнасящитѣ се по това изявления сж часть отъ едно откровение,дадено за поучение на Божия народъ,и затова може да се разбератъ. Тѣ сж дадени посрѣдъ едно пророчество,което ангелъ Гавраилъ бѣ изпратенъ да обясни на Данаила;и ангелътъ,несъмнено,е изпълнилъ тази поржчка по-рано или по-късно,затова и нужнитѣ обяснения върху този важенъ периодъ трѣбва да се намиратъ нѣкжде.Ето защо за по-нататъшното обяснение на този периодъ отъ дни ние ще почакаме до по-къснитѣ части на Данаиловото пророчество.Тогава ще стане ясно,че тайната,която изглежда да покрива тѣзи денонощия,ще бжде разяснена въ следващата глава.

С в е т и л и щ е т о. Въ връзка съ 2300-та денонощия отъ осмата глава стои единъ предметъ отъ сжщата важность,на който сега ще посветимъ вниманието си,а именно - светилището;а въ връзка съ него пъкъ е понятието за неговото очистване.Когато ние се занимаемъ по-нататъкъ съ разглеждането на тѣзи предмети,все по-ясна ще ни става и необходимостьта да знаемъ началото и края на 2300-та денонощия,за да узнаемъ,кога ще настжпи голѣмото събитие, наречено очистване на светилищно.Защото по-късно ще се установи,че всички жители на земята сж лично заинтересовани отъ това важно събитие.

Различни предмети сж били вземани за споменатото

тукъ светилище: 1. земята; 2. страната Ханаанъ; 3. църквата; 4. светилището,"истинската скиния,която въздигна Господь,а не човѣкъ";която е въ небето,и на която еврейската скиния бѣше само копие или подражание. Евр.8:1.2;9:23.24. Тѣзи противоречащи си твърдения трѣбва да бѫдатъ провѣрени чрезъ текстове отъ самото Свещено писание относно този въпросъ.И,за щастие,тѣхнитѣ свидетелства не сѫ нито оскѫдни,нито двусмислени.

1. Земята ли е светилището? Думата "светилище" се срѣща въ Стария и Новия заветъ сто четирийсеть и четири пѫти,и отъ обясненията й отъ страна на лексикографи /автори на лексикони,библейски речници/,както и отъ приложението й въ самата Библия ние виждаме,че тя се употрѣбява,за да означи едно свято или осветено мѣсто,обиталище на Всевишния.Въ случай,че земята е светилището,тя трѣбва да отговаля на това обяснение.Но какво единствено характерно нѣщо може да се намѣри у тази земя,което би отговаряло на това опредѣление? Тя не е нито свято,нито осветено мѣсто, а сѫщо не и обителище на Всевишния.Тя не може да се характеризира съ друго качество,освенъ,че е една планета въ разбунтувано състояние,покварена отъ грѣха и посърнала и изтощена отъ проклятието.И после,тя никога въ Свещеното писание не е била наречена светилище.Само единъ-единственъ текстъ може да се посочи като благоприятенъ за този възгледъ,и то като се приложи неправилно. Исая 60:13 гласи: "Славата на Ливанъ ще дойде при тебе съ кипорисъ,боръ, и кедъръ заедно,за да украси мѣстото на Моето светилище, - и Азъ ще прославя подножието на нозетѣ Си". Тукъ става дума несъмнено за новата земя;но даже и тя не е наречена светилище,а само "мѣстото на Моето светилище",както и мѣсто на нозетѣ на Господа;единъ изразъ,който сигурно иска да покаже постоянното присѫтствие на Бога между народа Му, както това бѣ открито и на Йоана,когато силният гласъ отъ престола му каза: "Ето скинията на Бога съ човѣцитѣ;и Той ще живѣе съ тѣхъ;тѣ ще бѫдатъ Неговъ народъ,а самъ Богъ ще бѫде съ тѣхъ - тѣхенъ Богъ". Откр.21:3. Значи единственото,което може да се каже по това,е,че светилището на Господа ще се установи на земята само следъ нейното обновление. И тъй,не може ни най-малко да се претендира,че сега земята е това светилище,или че представлява светилището отъ пророчеството.

2. <u>Ханаанската земя ли е светилището?</u> Доколкото изявленията на Словото ни карать да заключаваме,и тя нѣма по-голѣмо право отъ земята да претендира,че е светилището. Запитаме ли,кѫде въ Библията тя е наречена светилище,мо-

Scanned by CamScanner

гатъ да ни бъдатъ представени нѣколко текста,които нѣкои считатъ,че даватъ необходимото доказателство.Първиятъ текстъ е въ Изх.15:17. Мойсей,въ своята победна пѣсень и славословие на Бога,следъ като бѣ преминалъ съ народа Червеното море,извика: "Заведи го и го настани въ планината на Твоето притежание,на мѣстото,което Ти,Господи,си направилъ Свое жилище,въ светилището,което Твоитѣ ржце, Владико,сж създали!" Единъ авторъ,който се основава на този текстъ,казва: "Азъ трѣбва да помоля читателя да спре и проучи и разреши основно въпроса: кое е тукъ споменатото светилище,преди да продължи да чете по-нататъкъ".Намъ, обаче,се струва,че много по-добре би било,читательтъ да сравни този текстъ съ други библейски текстове,преди да се опита да си отговори окончателно на този въпросъ.Тукъ Мойсей говори въ очакване бъдещето.Неговитѣ думи сж едно обещание за онова,което Богъ ще извърши за народа Си.Нека да видимъ,какъ това се изпълни! Въ случай,че въ изпълнението намѣримъ,че онази земя,въ която тѣ бѣха настанени,е наречена светилище,то това ще подкрепя много претенциитѣ на този текстъ.Но ако,отъ друга страна,се прави ясна разлика между онази страна и светилището,то Изх.15:17 трѣбва да се изтълкува споредъ това.

Ние ще се обърнемъ къмъ Давида,тъй като той описва като история онова,което Мойсей предсказа като пророчество. Пс.78 /Синод.прев.77/:53.54. Темата на псалмопѣвецътъ е освобождението на израилянитѣ отъ египетското робство и тѣхното поселване въ страната на обещанието. Той казва: "Води ги безопасно,и тѣ не се убояха;а враговетѣ имъ море покри;и ги доведе въ границата на светилището Си на тая планина,която дѣсницата Му бѣ придобила". Споменатата тукъ отъ Давида "планина" е сжщата "планина на Твоето наследие",за която Мойсей говори,на която народътъ трѣбваше да бъде настаненъ.И тази планина Давидъ нарича не светилище,а само "границата на светилището Си".А кое бѣше тогава самото светилище? Ст.69 отъ сжщия псаломъ ни обяснява: "И уреди като небето Своето светилище,и като земята го утвърди навѣки". Сжщата разлика между светилището и земята се изтъква и въ молитвата на благочестивия царь Йосафатъ,въ 2 Лѣт. /Синод.прев. 2 Парал./20:7.8:"Не Ти ли,Боже нашъ,изгони жителитѣ на тази земя предъ лицето на Твоя народъ израиля и я даде на-вѣки на семето на Твоя възлюбенъ Авраама? И тѣ се поселиха въ нея и Ти съградиха въ нея светилище въ Твое име". Нѣкои,като вематъ стиха само по себе си,се опитватъ да заключатъ отъ Изх.15:17,че планината е светилището;но като съпоставимъ думитѣ на Да-

Scanned by CamScanner

тукъ светилище: 1. земята; 2. страната Ханаанъ; 3. църквата; 4. светилището,"истинската скиния,която въздигна Господь,а не човѣкъ";която е въ небето,и на която еврейската скиния бѣше само копие или подражание. Евр.8:1.2;9:23.24. Тѣзи противоречащи си твърдения трѣбва да бѫдатъ провѣрени чрезъ текстове отъ самото Свещено писание относно този въпросъ.И,за щастие,тѣхнитѣ свидетелства не сѫ нито оскѫдни,нито двусмислени.

1. Земята ли е светилището? Думата "светилище" се срѣща въ Стария и Новия заветъ сто четирийсеть и четири пѫти,и отъ обясненията й отъ страна на лексикографи /автори на лексикони,библейски речници/,както и отъ приложението й въ самата Библия ние виждаме,че тя се употрѣбява,за да означи едно свято или осветено мѣсто,обиталище на Всевишния.Въ случай,че земята е светилището,тя трѣбва да отговаля на това обяснение.Но какво единствено характерно нѣщо може да се намѣри у тази земя,което би отговаряло на това опредѣление? Тя не е нито свято,нито осветено мѣсто, а сѫщо не и обителище на Всевишния.Тя не може да се характеризира съ друго качество,освенъ,че е една планета въ разбунтувано състояние,покварена отъ грѣха и посърнала и изтощена отъ проклятието.И после,тя никога въ Свещеното писание не е била наречена светилище.Само единъ-единственъ текстъ може да се посочи като благоприятенъ за този възгледъ,и то като се приложи неправилно. Исая 60:13 гласи: "Славата на Ливанъ ще дойде при тебе съ кипорисъ,боръ и кедъръ заедно,за да украси мѣстото на Моето светилище, - и Азъ ще прославя подножието на нозетѣ Си". Тукъ става дума несъмнено за новата земя;но даже и тя не е наречена светилище,а само "мѣстото на Моето светилище",както и мѣсто на нозетѣ на Господа;единъ изразъ,който сигурно иска да покаже постоянното присѫтствие на Бога между народа Му, както това бѣ открито и на Йоана,когато силниятъ гласъ отъ престола му каза: "Ето скинията на Бога съ човѣцитѣ;и Той ще живѣе съ тѣхъ;тѣ ще бѫдатъ Неговъ народъ,а самъ Богъ ще бѫде съ тѣхъ - тѣхенъ Богъ". Откр.21:3. Значи единственото,което може да се каже по това,е,че светилището на Господа ще се установи на земята само следъ нейното обновление. И тъй,не може ни най-малко да се претендира,че сега земята е това светилище,или че представлява светилището отъ пророчеството.

2. <u>Ханаанската земя ли е светилището?</u> Доколкото изявленията на Словото ни каратъ да заключаваме,и тя нѣма по-голѣмо право отъ земята да претендира,че е светилището. Запитаме ли,кѫде въ Библията тя е наречена светилище,мо-

Scanned by CamScanner

гатъ да ни бждатъ представени нѣколко текста,които нѣкои считатъ,че даватъ необходимото доказателство.Първиятъ текстъ е въ Изх.15:17. Мойсей,въ своята победна пѣсень и славословие на Бога,следъ като бѣ преминалъ съ народа Червеното море,извика: "Заведи го и го настани въ планината на Твоето притежание,на мѣстото,което Ти,Господи,си направилъ Свое жилище,въ светилището,което Твоитѣ ржце, Владико,сж създали!" Единъ авторъ,който се основава на този текстъ,казва: "Азъ трѣбва да помоля читателя да спре и проучи и разреши основно въпроса: кое е тукъ споменатото светилище,преди да продължи да чете по-нататъкъ".Намъ, обаче,се струва,че много по-добре би било,читательтъ да сравни този текстъ съ други библейски текстове,преди да се опита да си отговори окончателно на този въпросъ.Тукъ Мойсей говори въ очакване бждещето.Неговитѣ думи сж едно обещание за онова,което Богъ ще извърши за народа Си.Нека да видимъ,какъ това се изпълни! Въ случай,че въ изпълнението намѣримъ,че онази земя,въ която тѣ бѣха настанени,е наречена светилище,то това ще подкрепя много претенциитѣ на този текстъ.Но ако,отъ друга страна,се прави ясна разлика между онази страна и светилището,то Изх.15:17 трѣбва да се изтълкува споредъ това.

Ние ще се обърнемъ къмъ Давида,тъй като той описва като история онова,което Мойсей предсказа като пророчество. Пс.78 /Синод.прев.77/:53.54. Темата на псалмопѣвецътъ е освобождението на израилянитѣ отъ египетското робство и тѣхното поселване въ страната на обещанието. Той казва: "Води ги безопасно,и тѣ не се убояха;а враговетѣ имъ море покри;и ги доведе въ границата на светилището Си на тая планина,която дѣсницата Му бѣ придобила". Споменатата тукъ отъ Давида "планина" е сжщата "планина на Твоето наследие",за която Мойсей говори,на която народътъ трѣбваше да бжде настаненъ.И тази планина Давидъ нарича не светилище,а само "границата на светилището Си".А кое бѣше тогава самото светилище? Ст.69 отъ сжщия псаломъ ни обяснява: "И уреди като небето Своето светилище,и като земята го утвърди навѣки". Сжщата разлика между светилището и земята се изтъква и въ молитвата на благочестивия царь Йосафатъ,въ 2 Лѣт. /Синод.прев. 2 Парал./20:7.8:"Не Ти ли,Боже нашъ,изгони жителитѣ на тази земя предъ лицето на Твоя народъ израиля и я даде на-вѣки на семето на Твоя възлюбенъ Авраама? И тѣ се поселиха въ нея и Ти съградиха въ нея светилище въ Твое име". Нѣкои,като вематъ стиха само по себе си,се опитватъ да заключатъ отъ Изх.15:17,че планината е светилището;но като съпоставимъ думитѣ на Да-

Scanned by CamScanner

вида, които сж едно описание на изпълнението на Мойсеевото обещание, съ това, съ това, че тѣ сж едно вдъхновено изложение на първоначалното обещание, не може да се дойде до такова заключение; Давидъ ясно казва, че планината е само границата на светилището, и че на тази граница или на тази земя бѣше съградено Неговото светилище и утвърдено като земята. Тукъ се говори за великолепния храмъ на юдеитѣ, главнията центъръ и символътъ на цѣлото имъ богослужение. И пакъ, ако нѣкой иска да чете внимателно Изх.15:17, лесно ще схване, че нѣма никакво основание подъ думата "светилище" да се подразбира планината на наследството, а още по-малко тази дума може да се отнася за цѣлата страна Палестина. Съ свободата на писатель Мойсей преминава бързо отъ единъ изразъ или разяснение върху други. Най-напредъ той се спира върху наследството и говори за него; после на факта, че самъ Господь ще живѣе въ него; после на мѣстото, което Той ще приготви, за да живѣе тамъ, а именно светилището, което Той ще заповѣда да Му се съгради. По такъвъ начинъ Давидъ свързва планината Сионъ съ племето Юда, въ Пс.78/77/:68, тъй като Сионъ се намираше въ земята на племето Юда.

Тѣзи три текста, Изх.15:17; Пс.78/77/:54 и ст.69 служатъ като главни основания, за да се вземе страната Ханаанъ като светилище; обаче, - странно нѣщо - последнитѣ два съ прости думи премахватъ двусмисленето на първия и опровергаватъ твърдението, което се основава на него.

Следъ като изтъкнахме неоснователностьта на доказателството по този пунктъ, едва ли заслужава да се губи повече време съ такива текстове. Но тъй като отъ този видъ има само още единъ текстъ, ние ще го разгледаме накратко, за да не остане нито една точка отъ противното становище неразгледана. Исая 63:18: "Кратко време владѣ надъ него народътъ на Твоята светиня; враговетѣ ни потъпкаха Твоето светилище". И тѣзи думи могатъ да се приложатъ както за храма, така и за земята; понеже когато земята бѣше опустошена отъ Израилевитѣ врагове, храмътъ й бѣ превърнатъ въ развалини и потъпканъ. Това е ясно обяснено въ 11-ия стихъ отъ следнащата глава: "Домътъ нъ нъшето освещение и на нашата слава, дето отцитѣ ни Те прославяха, е съ огънь изгоренъ". Затуй и този текстъ не доказва нищо въ полза на това твърдение.

Относно това, че земята или страната Ханаанъ били светилището, ние ще изложимъ още една мисъль. Въ случай, че една отъ двете представлява светилището, то тя трѣбва да бѫде представена като такова не само на нѣкои мѣста, но навсѣкѫде въ Свещенитѣ писания, и очистването на цѣлата земя, или това на Палестина трѣбва да бѫде очистването на све-

Scanned by CamScanner

тилището. Земята е наистина осквернена, и предстои ѝ да бъде очистена съ огънь; обаче, както скоро ще видимъ, не огънь е срѣдството, съ което бива очистено светилището; и това очистване на земята или на коя да е часть отъ нея никъде въ Библията не е наречено очистване на светилището.

3. Църквата ли е светилището? Явната неувѣреность, съ която се предлага тази идея, е едно действително отклоняване отъ същността, преди тя да бъде изследвана. Единственятъ текстъ, който може да бъде посоченъ въ нейна подкрепа, е Пс.114 /Синод.прев.113/:1.2: "Когато Израиль излѣзе изъ Египетъ, домътъ Якововъ - отъ другоплеменень народъ, Юда стана Божие светилище, Израиль - Божие владение". Какво би доказалъ този текстъ, ако се вземе въ буквалния му смисълъ, относно светилището? Би доказалъ, че светилището се ограничава върху едно отъ дванайсеттѣ племена, и, следователно, че само една часть отъ църквата, а не цѣлиятъ Божий народъ представлява светилището. А тъй като това доказва твърде малко за въпросната теория, то, значи, не доказва нищо. Съвсемъ не трѣбва да ни смущава това, че въ цитирания текстъ Юда е нареченъ светилище, щомъ само си спомнимъ, че Богъ избра за мѣсто на светилището Си Йерусалимъ, който се намираше въ Юдея. "А избра", казва Давидъ, "племето Юда, планината Сионъ, която възлюби. И уреди като небето Своето светилище и като земята го утвърди навѣки". Тукъ ясно се вижда връзката между Юда и светилището. Самото племе не бѣше светилището; но то е наречено така, когато Израиль излизаше изъ Египетъ, понеже Богъ възнамѣряваше да съгради светилището Си въ земята на това племе. Но дори и да би могло да се докаже, че църквата е наречена нѣкъде еднажъ светилище, това би било съвсемъ несъществено за нашата сегашна цель, която е да опредѣлимъ, кое съставлява споменатото въ Дан.8:13.14 светилище; понеже тамъ църквата е спомената като втори предметъ: "когато светилището и воинството бъдатъ тъпкани". Никой не ще оспорва, че думата "воинство" тукъ се отнася за църквата. Затова светилището е нѣщо друго, различно отъ църквата.

4. Небесниятъ храмъ ли е светилището? Остава да се изследва само още едно твърдение, а именно, че споменатото въ текста светилище е същото, за което Павелъ пише въ Посланието къмъ евреитѣ - светилището на "истинската скиния, която въздигна Господь, а не човѣкъ; нея той ясно нарича "светилище" и казва, че това светилище се намира "на небето". Въ стария заветъ отъ това светилище бѣше даденъ моделъ или образецъ, първо за скинията, която Мойсей издигна, и после за храма въ Йерусалимъ. Нека бъдемъ особено

Scanned by CamScanner

внимателни при това,тъй като на разглеждания тукъ възгледъ се крепи едничката ни надежда да можемъ да разберемъ този предметъ;ние вече видѣхме,че всички други тълкувания сж неоснователни.Никакъвъ другъ предметъ,който нѣкога е билъ считанъ отъ нѣкого за светилище - било земята,било странатa Ханаанъ,било църквата - нито за моментъ не доказва за основателни претенциитѣ си за такова опредѣление.Затова ако и въ този предметъ не видимъ ясно светилището,ние трѣбва въ пълно отчаяние да се откажемъ отъ старанията си да го разберемъ,да изоставимъ тази часть като още неразкрита и да задраснемъ ония многобройни текстове отъ Светото писание като безполезни.Ето защо ние сме убедени,че всички, които сж готови по-скоро да изоставятъ настрана досегашнитѣ си мнения и възгледи,отколкото да отхвърлятъ единъ такъвъ важенъ предметъ като незначителенъ,ще се заематъ най-сериозно и усърдно да проучатъ изложеното тукъ твърдение.Тѣ кадно ще се заловятъ за всѣко доказателство,което може да се представи,както човѣкъ,залутанъ въ тъменъ лабиринтъ,се хваща за ржководната нишка,която е единственията му водачъ,за да го изведе отново на свѣтлина,или както давещията се би се хваналъ за последната спасителна лодка, която би могла да го избави отъ гибель.

Най-сигурно ще постигнемъ,ако се поставимъ въ положението на Данаила и разгледаме предмета отъ неговото становище.Какъ би разбралъ той думата "светилище",както тя бѣ употрѣбена предъ него? Ако можемъ да опредѣлимъ това,не ще ни бъде трудно да си направимъ правилнитѣ заключения по този предметъ. При споменаването на тази дума неговитѣ мисли неминуемо биха се отправили къмъ светилището на онова време,и сигурно той добре знаеше,какое бѣше то.Той се пренесе духомъ въ Ерусалимъ,града на отцитѣ му, който по онова време лежеше въ развалини,и въ неговия "прекрасенъ домъ",който,както Исая го оплаква,бѣ опожаренъ. И,споредъ обичая си,той се обърна къмъ мѣстото на нѣкога опустошения храмъ,и молѣше Бога да обърне лицето Си къмъ светилището Си,което бѣше запустѣло.Подъ думата "светилище" Данаилъ очевидно подразбираше еврейския храмъ въ Ерусалимъ.

Обаче Павелъ дава най-ясното свидетелство върху тази точка. Евр.9:1: "Тъй и въ първия заветъ имаше наредби за богослужение и земно светилище". А тъкмо това е точката, която за насъ е важно да установимъ: Кое бѣше светилището на първия заветъ? Павелъ продължава и ни освѣтлява по това.Нека да го чуемъ! Ст.2-5: "Защото скинията биде стъкмена така: въ първата й часть бѣше поставенъ свѣтилникътъ, трапезата и хлѣбовото предложение;тая часть се нарича

'светая'.А задъ втората завеса бѣше онази часть отъ скинията,която се нарича ,светая светихъ';въ нея се намираше златната кадилница и обкованиятъ отъ всички страни съ злато ковчегъ на завета,въ който стояха златната стомна съ манна,покаралиятъ жезълъ Аароновъ и скрижалитѣ на завета,а надъ него - херувими на славата,които осѣняваха очистилището /благодатния престолъ/;за тия нѣща нѣма нужда да се говори сега подробно".

Предметътъ,за който Павелъ тукъ говори,не може да бъде криво разбранъ.Това е издигнатата отъ Мойсея скиния,направена по образеца,който Богъ му бѣше показалъ на планината,съ "светая" и "светая светихъ" и съ различнитѣ богослужебни съдове,както сж тукъ описани.Едно подробно описание на тази постройка,съ специалнитѣ й съдове и тѣхното употрѣбление,намираме въ Изходъ,втората Мойсеева книга,25 и след. глави.Ако читательтъ не е запознатъ съ този предметъ,нека намѣри описанието на тази постройка и внимателно го проучи.Павелъ казва ясно,че това бѣше светилището на първия заветъ.И ние бихме искали да обърнемъ особено вниманието на читателя върху логичната стойность на това изявление.А именно,като ни казва,отъ какво се е състояло светилището презъ известно време,Павелъ ни извежда на истинския пѫть,за да го проследимъ.Той ни дава една основа,върху която ние можемъ да работимъ по-нататъкъ.За известно време полето е очистено и всички съмнения и прѣчки сж премахнати.Презъ време на стария заветъ, отъ Синай до Христа,ние имаме предъ себе си единъ опредѣленъ и ясно обрисуванъ предметъ,подробно описанъ отъ Мойсея и обявенъ отъ Павла за светилището на онова време.

Но Павловитѣ думи иматъ и много по-обширно значение отъ това.Тѣ унищожаватъ окончателно всички претенции за прилагането на думата "светилище" върху земята, страната Ханаанъ или църквата;тъй като доказателствата, които служатъ за признаването имъ за светилище презъ нѣкое време,трѣбва да ги представятъ като такива и въ стария заветъ.Ако страната Ханаанъ презъ нѣкое време е била светилище,тя трѣбва да е била такова и по времето,когато Израиль бѣ настаненъ въ нея. И ако църквата е била нѣкога светилище,тя трѣбва да е била такова и когато Израиль бѣ изведенъ изъ Египетъ. И ако земята е била нѣкога светилище,тя трѣбва да е била такова и презъ времето,за което се говори тукъ.Основанията,представяни за въ полза на тѣзи тълкувания,трѣбва да сж приложими сжщо тъй подробно за това,както и за всѣко друго време; а ако тѣзи нѣща не сж били светилище презъ това време,тогава чрезъ

Scanned by CamScanner

това се провалятъ всички доказателства, които се опитватъ да представятъ, че тѣ сж били нѣкога светилището, или че сж могли нѣкога да бждатъ. А били ли сж тѣ светилище презъ онова време? Това е единъ решающъ за ония теории въпросъ; и Павелъ отговаря на него съ "не", като ни описва скинията на Моисея, и казва, че тя, а не земята, нито страната Ханаанъ, нито църквата, представлява светилището, за което става дума.

И тази постройка отговаря на всички изисквания на истинското светилище./

1. Тя бѣше земното обиталище на Бога. "И ще Ми направятъ тѣ светилище", каза Господь на Моисея, "и Азъ ще живѣя помежду имъ". Изх.25:8. Въ тази скиния, която бѣ съградена по Негово нареждане, Той изявяваше Своето присжтствие. 2. Това бѣше едно свято и осветено мѣсто - "светото светилище". Лев.16:33. 3. Въ Словото Божие то винаги е наричано "светилище". Отъ сто и четирийсеттѣ случаи, въ които тази дума се срѣща въ Стария заветъ, едва ли може да се намѣри единъ, въ който тя да не се отнася за тази постройка.

Въ начало скинията бѣше съградена така, че бѣше удобна за положението на Израилевитѣ чада по онова време. Тѣ току-що бѣха започнали странствуването си изъ пустинята, когато тази постройка бѣ издигната всрѣдъ тѣхъ за обиталище на Бога, служейки за централенъ пунктъ на религиознитѣ имъ служби. Пжтуването за тѣхъ бѣше една необходимость, и преселването нѣщо често. Това налагаше скинията да се пренася отъ мѣсто на мѣсто. Затуй тя бѣше направена отъ подвижни части така, че можеше лесно да се разглобява, да се пренася и пакъ бързо да се сглобява и поставя на всѣка следваща спирка. Нейнитѣ стени се състояха отъ отвесни дъски, а таванътъ й отъ завеси, направени отъ ленень платъ и боядисани кожи. Следъ като дойдоха въ обещаната земл, тази временна постройка съ течение на времето отстжпи мѣсто на величественния Соломоновъ храмъ. Въ тази много по-трайна форма светилището продължаваше да сжществува, съ изключение на онази епоха по времето на Данаила, когато тя бѣше превърната въ развалини, до пълното й разрушение отъ римлянитѣ, въ 70 г.сл.Хр.

Това е единското светилище, което стои въ връзка съ земята, за което Библията ни говори. Но има ли нѣкжде и друго такова? Това бѣше светилището на първия заветъ; но на този заветъ бѣ туренъ край. А нѣма ли светилище, което да принадлежи на втория или новия заветъ? Трѣбва да има такова; иначе не може да има аналогия между тѣзи два завета; въ такъвъ случай първиятъ заветъ имаше една система на

богослужение,която,макаръ и подробно описана,все пакъ остава непонятна,а вториятъ има една метода на поклонение, която е неопредѣлена и тъмна.Обаче Павелъ твърди,че новиятъ заветъ,който е въ сила отъ смъртьта на Христа,Завещателя,сжщо има едно светилище.Сравнявайки двата завета, напр. въ посланието си къмъ евреитѣ,гл.9:1,той казва:"Тъй и въ първия заветъ имаше наредби за богослужение и светилище земно"; а това значи,че и новиятъ заветъ си има свои наредби за богослужение и свое светилище.Освенъ това въ ст.8 на тази глава той говори за едно земно светилище и го нарича "първата скиния".Щомъ като то е било първата, значи трѣбва да има и втора;и тъй като първата скиния сжществуваше,докато сжществуваше първиятъ заветъ,трѣбва, щъмъ първиятъ заветъ премина,втората скиния да е заела мѣстото на първата.Затова тя трѣбва да е светилището на новия заветъ - това заключение е неизбѣжно.

Но кжде трѣбва да търсимъ светилището на новия заветъ? Като си служи съ думичкитѣ "тъй и" въ Евр.9:1, Павелъ иска да каже,че вече е говорилъ за това светилище. Ние ще се върнемъ къмъ началото на предшествуващата глава и ще видимъ,че той изказва следнитѣ разумни заключения: "А главното въ туй,що говоримъ,е,че имаме такъвъ първосвещеникъ,Който седна отдѣсно на престола на Величието въ небесата,и е служитель на светилището и на истинската скиния,която въздигна Господь,а не човѣкъ". Може ли да има съмнение,че въ този текстъ се говори за светилището на новия заветъ? Тукъ се споменава ясно за светилището на първия заветъ.Онова бѣше въздигнато отъ човѣци, съградено отъ Мойсея;а това е въздигналъ самъ Господь,а не човѣкъ.Онова бѣше мѣстото,кждето земни свещеници извършваха службата си;а на това мѣсто службата извършва самъ Христосъ,Първосвещеникътъ на новия заветъ.Онова бѣше на земята,а това е на небето.Затуй онова е наречено съвсемъ правилно отъ Павла "земно светилище",а това - "небесно".

Този възгледъ се обосновава и отъ факта,че съграденото отъ Мойсея светилище бѣше постройка,направено не по неговъ планъ,а съградена по даденъ образецъ. Този голѣмъ образецъ се намираше нѣкжде на друго мѣсто.Онова, което Мойсей построи,бѣше само едно копие.Нека се вслушаме добре въ нареждания на Господа относно това нѣщо: "Всичко направете,както Азъ ви показвамъ: и образеца на скинията,и образеца на всичкитѣ й сждове - така да направите". Изх.25:9. "Гледай да го направишъ по образеца,що ти бѣ показанъ на планината".Ст.40; сжщо Изх.28:30;27:8;

Scanned by CamScanner

На какво бѣше копие земното светилище? Отговоръ: На светилището на новия заветъ, "на светилището и на истинската скиния, която е въздигналъ Господь, а не човѣкъ". Отношението, въ което стои първиятъ заветъ къмъ втория, е отношението на копието къмъ образеца или оригинала. Неговитѣ жертви бѣха копия на Голѣмата Жертва на новозаветната благодать. Неговитѣ свещеници бѣха копия на нашия Господь, въ Неговото по-съвършено свещенослужителство. Неговата служба въ храма бѣше копие или сѣнка на службата на нашия Първосвещеникъ горе. И светилището, кждето тѣ жертвуваха, бѣше едно копие, едно подобие на истинското светилище въ небето, кждето нашиятъ Спаситель извършва службата Си.

Всички тѣзи факти сж потвърдени отъ Павла съ нѣколко стиха въ Посланието къмъ евреитѣ. Глава 8:4.5: "Защото, ако Той бѣше на земята, не би билъ и свещеникъ, понеже има свещеници, които принасятъ дароветѣ по закона и служатъ на образа и сѣнката на небесното, както бѣ казано на Мойсея, когато щѣше да довърши скинията: Гледай, рече, да направишъ всичко по образеца, който ти бѣ показанъ на планината". Това свидетелство доказва ясно, какъ службата на земнитѣ свещеници бѣше една сѣнка на Христовото свещенослужителство; и доказателството, което Павелъ привежда за потвърждение на свидетелството си, е нареждането, което Богъ даде на Мойсея, да построи светилището по образеца, който му бѣ показанъ на планината. Затова то идентифицира най-точно оригинала, показанъ на Мойсея върху планината, съ светилището или истинската скиния на небето, кждето нашиятъ Господь е служитель, както се казва въ първитѣ два стиха отъ този текстъ.

Въ гл. 9:8.9 Павелъ продължава: "Чрезъ това Духъ Светий показва, че не се е още отворилъ пѫтьтъ за светилището, докле стои първата скиния, която бѣше подобие за тогавашното време" и т.н. Докато първата скиния още сѫществуваше и първиятъ заветъ бѣше още въ сила, службата въ съвършеното /истинското/ светилище, както и дѣлото на новия заветъ, естествено, не се извършваше. Но когато дойде Христосъ, първосвещеникъ на бѫдещитѣ блага, когато първата скиния бѣше изпълнила предназначението си и първиятъ заветъ бѣ преустановенъ, тогава Христосъ, въздигнатъ отдѣсно на престола на Величието въ небето, влѣзе като служитель на истинската скиния, съ собствената Си кръвь /ст. 12/, "въ светилището /на гръцки "светитѣ мѣста", мн.ч./ и придоби вѣчно изкупление". И тъй, първата скиния бѣше подобие за тогавашното време на тѣзи небесни свети мѣста. Ако има

нужда и отъ други свидетелства,може да се посочи и ст.23, кждето апостолътъ говори за земната скиния съ нейнитѣ подраздѣления и сждове като за образи на небеснитѣ нѣща; а въ ст.24 той нарича "ржкотворното светилище",т.е. сградената отъ Мойсея скиния "образъ на истинското",което е скинията въ небето.

Този възгледъ се потвърждава и отъ свидетелството на Йоана.Между предметитѣ,които той видѣ въ небето,се намираха седемь огнени свѣтила,които горѣха предъ престола /Откр.4:5/;сщо и жертвеникъ и златна кадилница /гл. 8:3/;той видѣ още и ковчега на Божия заветъ /гл.11:19/; и всичко това бѣше въ връзка съ единъ "храмъ" въ небето /Откр.11:19; 15:8/.Всѣки читатель на Библията веднага ще признае тѣзи предмети за принадлежащи на светилището. Тѣ съществуваха благодареніе на светилището,и служеха за него,като биваха употрѣбявани при богослуженіето,извършващо се въ него.Тъй като безъ светилището тѣ никога не биха съществували,можемъ да заключимъ,че кждето сж тѣ,тамъ има и едно светилище.Затова и фактътъ,че Йоанъ видѣ тѣзи предмети на небето,доказва съвсемъ ясно съществуването на едно светилище тамъ.

Колкото и да не искаме да се съгласимъ,че на небето има едно светилище,приведенитѣ свидетелства сж достатъчни,за да потвърдятъ този фактъ. Павелъ представя Мойсеевата скиния като светилище на първия заветъ. Мойсей пише,какъ Богъ му показалъ на планината единъ образецъ,по който трѣбваше да съгради тази скиния,а Павелъ пише,че оригиналниятъ образецъ билъ самата истинска скиния въ небето,която Господь е съградилъ,а не човѣкъ; и че ржкотворната скиния бѣше истинско подражаніе или копіе на това небесно светилище.И въ края,въ потвърждение на Павловитѣ изявления,че това светилище е въ небето, Йоанъ,като очевидецъ,свидетелствува,че го е видѣлъ тамъ. Какви други доказателства бихме искали още? И можемъ ли въобще да мислимъ друго-яче?

Що се отнася до въпроса,отъ какво се състои светилището,ние имаме вече този предметъ като едно хармонично цѣло предъ насъ.Светилището,споредъ Библията - нека всички да забележатъ това,а който може,да го оспори - се състои,първо,отъ скинията,направена споредъ показаний образецъ,която имаше началото си отъ изхода на Израилевитѣ чада изъ Египетъ и бѣше светилището на първия заветъ; второ,отъ истинската скиния въ небето,на която първата бѣше подобіе или копіе;тя е светилището на новия заветъ.Тѣзи дветѣ сж нераздѣлно свързани едно съ друго,

Scanned by CamScanner

като копие и оригиналъ.Отъ оригинала ние се връщаме къмъ копието,и отъ копието,естествено и неизбѣжно,преминаваме къмъ оригинала или образеца.

Ние казахме,че подъ думата "светилище" Данаилъ подразбираше светилището на своя народъ въ Ерусалимъ; така би го разбралъ и всѣки другъ по онова време.Но дали изразътъ въ Дан.8:14 се отнася действително за това светилище? Това зависи отъ времето,за което се отнася видението. Всички изрази относно светилището,които имаха приложението си въ стария заветъ,се отнасяха,естествено, за светилището на оня заветъ;а всички изрази,които се прилагатъ за новия заветъ,трѣбва да се отнасятъ за светилището на сѫщия заветъ.Въ случай,че 2300-та денонощия,следъ изтичането на които светилището трѣбваше да бѫде очистено, свършваха въ стария заветъ,тогава и светилището,което трѣбваше да се очисти,щѣше да бѫде светилището на онова време.Но ако тѣ преминаваха въ новия заветъ,то споменатото светилище ще е светилището на този заветъ - небесното светилище на новия заветъ.Това е единъ пунктъ,който може да се опредѣли само чрезъ други доказателства относно приложението на 2300-та денонощия.Такива сѫ изложени въ обясненията върху Дан.9:24,кѫдето въпросътъ за времето отново се подхваща и обяснява.

Досегашнитѣ ни разисквания относно светилището бѣха само странични пояснения къмъ главния въпросъ въ пророчеството,а именно,въпросътъ за очистването му. "Две хиляди и триста денонощия,и тогава светилището ще се очисти". Обаче необходимо бѣше,първо да се опредѣли,въ що се състои светилището,преди да можехме да изследваме правилно неговото очистване.И сега вече сме подготвени за това.

Следъ като видѣхме,отъ какво се състои светилището,въпросътъ за неговото очистване,както и за начина, по който ще стане то,може да се разреши много бързе.Ние видѣхме,че каквото и да е светилището,споредъ Библията въ връзка съ него трѣбва да стои известна служба,която е наречена негово очистване. Библията не съдържа никакво описание за извършване на подобна служба по отношение на тази земя,на страната Ханаанъ или на църквата,отъ което ясно се вижда,че никой отъ тия предмети не представлява светилището.Има,обаче,една такава служба въ връзка съ предмета,който ние доказахме,че е светилището,и която,както по отношение на земния,така и по отношение на небесния храмъ, е наречена негово обистване.

Прави ли читательтъ възражение срещу това, че въ небето може да има нѣщо за очистване? Спира ли го това

Scanned by CamScanner

да приеме изложения тукъ възгледъ? Тогава той спори не съ това съчинение,а съ Словото Божие,което положително твърди,че такова очистване действително ще стане.Но преди да се противопостави на този възгледъ,ние бихме помолили възразителя да проучи по-внимателно същността на това очистване,тъй като въ това той е несъмнено жертва на голѣмо недоразумение.Тукъ посочваме най-яснитѣ думи,чрезъ които Павелъ ни представя очистването както на земното, така и на небесното светилище: "И почти всичко споредъ закона се очистя съ кръвь,и безъ проливане кръвь прошка не бива.И тъй,трѣбваше образитѣ на небесното да се очистятъ по тоя начинъ,а самото небесно - съ по-добри отъ тия жертви". Евр.9:22.23. Въ свѣтлината на представенитѣ погоре доказателства този текстъ може да се напише по следния начинъ: "Затова необходимо бѣше,щото скинията,както бѣше съградена отъ Мойсея,съ нейнитѣ свещени сждове,които бѣха подобия /копия/ на истинското светилище въ небето,да бжде очистена съ кръвьта на телци и козли;а самитѣ небесни нѣща /светилището на този заветъ,истинската скиния,която въздигна Господь,а не човѣкъ/ трѣбва да се очистятъ съ по-добри жертви,а именно,съ кръвьта Христова".

Сега питаме: Въ какво се състои това очистване и какъ трѣбва то да бжде извършено? Споредъ току-що цитиранитѣ Павлови думи то се извършва посрѣдствомъ кръвь. Значи очистването не е нѣкакво почистване отъ физическа нечистота или мръсота,понеже за такава цель не си служимъ съ кръвь.Това обяснение би трѣбвало да задоволи противника по отношение на очистването на небеснитѣ нѣща. Фактътъ, че Павелъ говори за небесни нѣща,които трѣбва да бждатъ очистени,съвсемъ не показва,че на небето трѣбва да има нѣкаква физическа нечистота;не за физическо почистване се говори тукъ.Приведената отъ Павла причина,защо това очистване става съ кръвь,е: защото "безъ проливане кръвь опрощение не бива".

Знаи опрощение,т.е.премахване на грѣха е дѣлото,което трѣбва д а се извърши.Следователно очистването не е физическо почистване,а очистване отъ грѣхъ. Но какъ грѣхътъ е попадналь въ светилището,както земното,така и небесното,така че да е нужно тѣ да бждатъ очистени отъ него? На този въпросъ се отговаря чрезъ символичната служба,къмъ разглеждането на която ще пристжпимъ сега.

Последнитѣ глави на втората Мойсеева книга,Изходъ,ни даватъ единъ докладъ за съграждането на земното светилище и за установяването на свързаното съ него богослужение. Третата Мойсеева книга,Левитъ,започва съ едно

Scanned by CamScanner

описание на службата,която трѣбваше да се извършва въ него.Всичко,на което ще спремъ погледа си за нашата цель тукъ,е една особена часть отъ службата,която се извършваше по следния начинъ: Лицето,което бѣше извършило нѣкакъвъ грѣхъ,донасяше жертвата,която трѣбваше да се заколи,до вратата на скинията.То възлагаше за моментъ ржката си върху главата на животното и изповѣдваше грѣховетѣ си надъ него.Чрезъ тази изразителна постѫпка лицето даваше да се разбере,че бѣше съгрѣшило и заслужаваше смъртьта,но че то посвещаваше жертвата за това,и възлагаше вината си на нея.Съ собствена ржка /и какво ли трѣбва да е преживѣвалъ при това?/ съгрѣшилиятъ отнемаше живота на жертвеното животно,за опрощение на неговата вина.Законътъ изискваше живота на престѫпника,поради неговото непослушание;животътъ е въ кръвьта /Лев.17:11.14/;затова не е възможно опрощение безъ проливане на кръвь;а съ проливане на кръвь прощение е възможно,понеже изискването живота отъ закона е удовлетворено съ това. Тогава свещеникътъ вземаше кръвьта на жертвата,представляваща заслужаващия смъртъ животъ, и проводника или животното-свидетелство за неговата вина, и го принасяше въ жертва предъ Господа.

По такъвъ начинъ грѣхътъ на съгрѣшилия,чрезъ неговото изповѣдване,както и чрезъ заколването на жертвата и службата на свещеника,се пренасяше отъ него,върху светилището.Така се принасяха отъ народа едно жертвено животно следъ друго;день следъ день се извършваше това дѣло;и тъй светилището ставаше едно постоянно хранилище на грѣховетѣ на народа.Обаче това не бѣше последното нѣщо, което се правѣше съ тѣзи грѣхове.Натрупаната тамъ вина се премахваше чрезъ една особена служба,която бѣ наречена очистване на светилището.Тази служба,символично,ставаше презъ единъ день въ годината;тя се извършваше въ десетия день на седмия месецъ,който се наричаше день на умилостивението.На този умилостивителенъ день,въ който цѣлиятъ Израиль се въздържаше отъ работа и душитѣ се смиряваха,свещеникътъ вземаше два козела и ги поставяше предъ Господа,предъ вратата на скинията на завета.Тогава той хвърляше жребий върху двата козела: единъ жребий за Господа и другъ "за отпущане".Козелътъ,върху който паднѣше жребиятъ за Господа,биваше пожертвуванъ,и кръвьта му биваше внесена отъ свещеника отвѫтре завесата на светилището;съ нея той попръскваше капака на ковчега на завета.Това бѣше единственятъ день,въ който му бѣше позволено да влиза въ онова отдѣление.Следъ като излѣзѣше отъ тамъ,той трѣбваше да възложи двете си ржце върху главата

Scanned by CamScanner

на живия козелъ и върху него да изповѣда всичкитѣ прегрѣшения на Израилевитѣ чада и всичкитѣ имъ престжпления,"и да ги сложи върху главата на козела,па да го изпрати съ нарочень човѣкъ въ пустинята". Този козелъ биваше отведенъ въ една ненаселена земя,земя на уединение и забрава, за да не се върне никога вече въ лагера Израилевъ;и така грѣховетѣ на народа вече не се споменаваха.Тази служба целѣше очистване на народа отъ грѣховетѣ му,както и очистване на светилището,заедно съ свещенитѣ му сждове. Лев.16:30.33. Чрезъ този процесъ грѣхътъ биваше отстраненъ,макаръ и само символично,тъй като цѣлата тази служба бѣше символична.

Читателътъ,за когото тѣзи нѣща сж нови,може би не безъ очудване ще попита,какво трѣбваше да означава този страненъ процесъ,и какво ли се крие въ тѣзи наредания,което тѣ трѣбваше да символизиратъ. - Тѣ символизиратъ едно подобно дѣло въ свещенослужителството на Христа,както Павелъ ясно твърди.Следъ като говори за Христа като за служитель на светата и истинската скиния,т.е. на светилището въ небето /Евр.9/,той,между другото,казва,че свещеницитѣ на земята "служатъ на образа и сѣнката на небесното".Съ други думи,дѣлото на земнитѣ свещеници бѣше една сѣнка,единъ образъ,подражание,едно правилно представяне /доколкото то можеше да бжде така представено отъ смъртни/ свещеническата служба на Христа въ небето.Тѣзи свещеници служеха въ двете отдѣления на земната скиния; така и Христосъ извършва Своята служба въ двете отдѣления на небесния храмъ.Оня храмъ има две отдѣления,иначе той не би билъ точно представенъ отъ земния;и нашиятъ Господь извършва службата Си въ двете,иначе службата на свещеника на земята не би била истинска сѣнка на Неговото дѣло. Но Павелъ заявява направо,че Той служи въ двете отдѣления, като казва,че Христосъ е влѣзълъ въ светилището /на гръцки "та агия",което значи "светитѣ мѣста"/ чрезъ собствената Си кръвь. Евр.9:12. Отъ тукъ се вижда,че въ службата Си въ небесния храмъ Христосъ извършва едно дѣло,подобно на онова,което свещеницитѣ извършваха въ двете отдѣления на земното светилище. А дѣлото въ второто отдѣление,т.е.въ светай светихъ,бѣше едно особено дѣло за приключване годишния кржгъ на богослужението,както и за очистване на светилището.Службата на Христа въ второто отдѣление на небесното светилище трѣбва да е едно дѣло отъ сжщия характеръ и да представлява очистването на онова светилище.

Както чрезъ жертвитѣ на първия заветъ грѣховетѣ

на народа биваха символично пренасяни отъ свещеницитѣ върху земното светилище, кждето тѣзи свещеници извършваха службата си, така и, откакъ Христосъ се възнесе, за да бжде при Отца Си като нашъ посрѣдникъ, грѣховетѣ на всички, които съ искрено разкаяние търсятъ опрощение на грѣховетѣ си чрезъ Него, биватъ действително пренесени върху небесното светилище, кждето Той е служитель. Дали Христосъ извършва службата въ небеснитѣ свети мѣста буквално съ собствената Си кръвь, или я извършва само по силата на Своитѣ заслуги, на това не е нужно тукъ много да се спираме. Достатъчно е да се каже, че Неговата кръвь бѣ пролѣта, и чрезъ тази кръвь е осигурено действително опрощението на грѣховетѣ, което ставаше само символично чрезъ кръвьта на телци и козли въ стария заветъ. Обаче ония жертви имаха и действителна стойность въ това отношение: тѣ служеха като изявители на вѣрата въ една истинска жертва, която щѣше да бжде принесена въ бждеще; и по такъвъ начинъ ония, които ги принасяха, имать сжщия интересъ въ дѣлото Христово съ тия, които въ този заветъ идватъ чрезъ вѣра при Него.

Това продължително пренасяне на грѣховетѣ върху небесното светилище – а въ случай, че тѣ не се пренасятъ по този начинъ, може ли нѣкой, въ свѣтлината на символичната служба и при наличностьта на Павловитѣ изявления, да ни обясни сжщностьта на извършваната отъ Христа служба заради насъ? – това продължително пренасяне на грѣха върху небесното светилище, повтаряме, прави необходимо неговото очистване по сжщата причина, която налагаше очистването на земното светилище.

Тукъ трѣбва да разгледаме по-отблизо една важна разлика между двете служби. Въ земната скиния всѣка година се завършваше единъ пъленъ кржгъ на служба. Презъ течение на триста петдесеть и деветь дни, презъ обикновенитѣ години, службата се извършваше въ първото отдѣление на скинията. Еднодневното дѣло въ светая светихъ завършваше годишния кржгъ. После отново се подхващаше дѣлото въ светая и продължаваше, докато другъ умилостивителенъ день приключваше отново годишната служба. И така продължаваше година следъ година. Туй продължително повтаряне на това дѣло бѣше необходимо поради кратковременния животъ на смъртния свещеникъ. Обаче такава необходимость не сжществува въ случая съ нашия Господь, понеже Той живѣе винаги и ходатайствува за насъ. Вижъ Евр. 7:23-25. Затова и дѣлото въ небесното светилище, вмѣсто да се повтаря всѣка година, се извършва само единъ пжть. Вмѣсто да се повтаря отъ година на година,

Scanned by CamScanner

за тази служба е опредѣлено едно време, въ което тя се извършва и приключва, за да не бѫде никога вече повторена.

Единъ годишенъ кржгъ въ земното светилище представяше цѣлата служба въ светилището горе. Въ символичната служба очистването на светилището бѣше краткото приключващо дѣло на годишната служба. Въ оригинала или сѫщинската служба очистването на светилището трѣбва да представя приключващето дѣло на свещенослужителството на нашия великъ първосвещеникъ, Исуса Христа, въ небесната скиния. Въ сѣнковата служба за очистването на светилището бѣше необходимо, първосвещеникътъ да влѣзе въ светая светихъ, за да служи предъ ковчега на завета въ присѫтствието на Бога. Въ сѫщинската служба, когато дойде времето за очистване на светилището, и нашиятъ Първосвещеникъ сѫщо така влиза въ светая светихъ, за да привърши напълно дѣлото Си като ходатай на човѣчеството. Ние заявяваме съ най-голѣма увѣреность, че по този предметъ не може да се извлѣче никакво друго заключение, безъ да се изкриви светото Божие слово.

Да се зачуди.

Читателю, съзнаваш ли ти важността на това нѣщо? Започваш ли да разбираш, какъвъ важенъ предметъ за всички човѣци е Божието светилище? Виждаш ли, че цѣлото дѣло на изкуплението се съсрѣдоточава въ него, и че, следъ като това дѣло бѫде завършено, и нашето пробно време се свършва и участьта на всѣки спасенъ или погиналъ се решава завинаги? Виждаш ли, че очистването на светилището е едно кратко и специално дѣло, чрезъ което великиятъ планъ се приключва завинаги? Съзнаваш ли, че ако може да се опредѣли, кога това дѣло на очистване започва, оня часъ ще служи за тържествено оповестяване на свѣта, че сме навлѣзли въ последния часъ на спасението и на изкуплението, и че той въ най-скоро време ще се прекрати? Цельта на пророчеството е да изтъкне точно това. То трѣбва да оповести началото на това тъй важно дѣло. "Две хиляди и триста денонощия, и светилището ще се очисти".

Преди да се впустнемъ въ изучаване сѫщността и приложението на тѣзи денонощия, ние можемъ сигурно да приемемъ, че тѣ се простиратъ до очистването на небесното светилище, тъй като земното трѣбваше да се очиства всѣка година; и ние бихме направили безсмислено словото на пророка, ако бихме поискали да разбираме, че той казва, че въ края на 2300-та денонощия, единъ периодъ повече отъ шесть години, ако дори вземемъ буквално текста, трѣбвало да се извърши едно събитие, което трѣбваше да се извършва редовно всѣка година. Небесното светилище е мѣстото, кждето се

Scanned by CamScanner

опредѣлятъ случаитѣ на всички;затова отъ особена важность за човѣчеството е да знае,какъ се развива дѣлото тамъ.Ако хората биха могли да схванатъ,доколко тѣзи нѣща засѣгатъ тѣхнитѣ вѣчни интереси,съ каква сериозность и съ какъвъ страхъ биха се заели тѣ да ги изучаватъ най-внимателно и благоговѣйно! Но обяснението на 2300-та денонощия ние ще оставимъ за по-късно,когато стигнемъ до гл.9:20 и др.,кждето ще покажемъ,кога изтичаше тѣхното време и кога започваше важното дѣло на очистването на небесното светилище

Ст.15. "И когато азъ,Данаилъ,гледахъ това видение и търсѣхъ значението му,ето,отпреде ми застана сѣкашъ образъ на мжжъ. 16. И чухъ изсрѣдъ Улай човѣшки гласъ,който извика и рече: Гавраиле,обясни му това видение!"

Сега продължаваме съ обяснението на видението. Преди всичко трѣбва да обърнемъ внимание на грижата и старанията на Данаила,които той положи,за да разбере тия нѣща.Ония,които посвещаватъ грижливото и сериозното си внимание на тия пророчески нѣща,не принадлежатъ къмъ числото на тия,за които тѣзи нѣща сж безразлични.Всички,които,вървейки надъ единъ ценен залежъ отъ благородни метали,не знаятъ,че подъ нозетѣ имъ се намира една златна мина,могатъ равнодушно да я отминатъ. Изведнажъ предъ пророка застана нѣкой като мжжъ,и той чу човѣшки гласъ,т.е.гласа на единъ ангелъ,говорещъ като човѣкъ. На този мжжъ бѣ дадена заповѣдь да обясни на Данаила видението.Заповѣдьта бѣ дадена на Гавраила - име,което означава "Могжщъ предъ Господа".Въ деветата глава той продължава обяснението си на Данаила. Въ новия заветъ сжщиятъ този ангелъ бѣ натоваренъ да възвести на Захария раждането на сина му,Йоана Кръстителя /Лука 1:11/; сжщо и на девицата Мария - идването на Месия /ст.26 и др./.На Захария той се представи съ думитѣ: "Азъ съмъ Гавраилъ,който предстоя предъ Бога". Отъ това се вижда,че той е единъ ангелъ отъ по-висшъ рангъ и съ по-високо достоинство.Обаче оня,който говорѣше съ него,по рангъ стоеше по-високо отъ него и имаше власть да напѫтва и контролира действията на Гавраила.Може би това бѣше самиятъ Архангелъ Михаилъ или Христосъ;и само тѣ двамата познаваха положението на работитѣ,което бѣ съобщено на Данаила.Вижъ глава 10:21.

Ст.17. "И приближи се той до мѣстото,дето стояхъ, и когато дойде,азъ се ужасихъ и паднахъ ничкомъ;и каза ми той: Знай,сине човѣшки,че видението се отнася къмъ края на времето! 18. И когато говорѣше той съ мене,азъ лежахъ безъ

чувства ничкомъ на земята;но той се допрѣ до мене,постави ме на мѣстото ми 19. и каза: Ето,откривамъ ти,какво ще бѫде въ последнитѣ дни на гнѣва;защото това се отнася къмъ края на опредѣленото време".

При подобни на горнитѣ обстоятелства и Йоанъ бѣше падналъ предъ нозетѣ на ангела;но то бѣше съ цель за поклонение. Откр.19:10; 22?8. Данаилъ изглежда да е билъ съвършено сломенъ отъ славата на небесния пратеникъ.Той наведе лицето си къмъ семята,привидно като умаломощенъ, но въ действителность не бѣше така. Наистина,скръбьта бѣше накарала Христовитѣ ученици да заспятъ; обаче уплахата въ този случай едва ли би подействувала така.За да го насърдчи,ангелътъ положи леко рѫката си върху Данаила /колко често е казвано на земни човѣци отъ страна на небесни сѫщества: "Не бой се!"/ и го изправи отъ неговото безпомощно и наведено положение.Съ едно общо указание,че краятъ ще бѫде на опредѣленото време,и че щѣше да му се каже,какво ще бѫде въ последнитѣ дни на гнѣва,той се залавя за обяснението на видението.Ние разбираме,че "последнитѣ дни на гнѣва" се простиратъ върху единъ опредѣленъ периодъ отъ време. Какво време? Богъ бѣше казалъ на народа Си Израиля,че поради беззаконието му ще го накаже съ гнѣва Си;и така провъзгласи Той чрезъ пророка относно нечестивия Израилевъ царь: "Снеми отъ себе си короната и свали вѣнеца....Ще поваля,ще поваля,ще поваля,- и него не ще го има,докле не дойде Оня,Комуто той принадлежи,и Нему ще го дамъ". Йезек.21:25-27.31.

Това е периодътъ на Божия гнѣвъ срещу народа на завета Му;периодътъ,презъ който светилището и воинствата щѣха да бѫдатъ потъпквани.Короната биде отнета и вѣнецътъ сваленъ,когато Израиль бѣ подчиненъ отъ вавилонското царство.Тѣзи белези на нѣкогашната мощь на Израиля бѣха "повалени" и унищожени отъ мидийцитѣ и перситѣ,после отъ гърцитѣ,и още по-късно отъ римлянитѣ,което отговаря на тройния повикъ на пророка.Юдеитѣ,които бѣха отхвърлили Христа,наскоро бѣха разпръснати изъ цѣлата земя,и на мѣстото на буквалното семе Израилево застана единъ духовенъ Израиль;а израилянитѣ бидоха подчинени на земни власти и ще останатъ подчинени,докато отново бѫде въздигнатъ Давидовиятъ тронъ;докато дойде Оня,Истинскиятъ Наследникъ,Месия,Князътъ на мира,и тогава той ще Му се даде. Тогава ще се прекрати Божиятъ гнѣвъ.А сега ангелътъ съобщава на Данаила онова,което ще бѫде въ края на последния периодъ.

Scanned by CamScanner

Ст.20. "Овенътъ съ двата рога, който ти видѣ, това сж мидийскиятъ царь и персийскиятъ. 21. А косматиятъ козелъ е царьтъ на Гърция, а голѣмиятъ рогъ, що е между очитѣ му, това е първиятъ й царь: 22. той се строши, и вмѣсто него излѣзоха други четири; това е - четири царства ще се въздигнатъ изъ тоя народъ, но не съ негова сила".

Както ученицитѣ нѣкога бѣха казали на Господа, така и за ангела, който говори на Данаила, може да се каже: "Ето, сега говоришъ направо, и не говоришъ притчи". Това тълкуване на видението е дадено на най-простия езикъ, какъвто може да се изисква. Вижъ ст.3-8. Главнитѣ качества на персийската империя, обединението на двѣтѣ народности, отъ които тя се състоеше, сж представени чрезъ двата рога на овена. Гърция достигна най-голѣмата си слава подъ водителството на Александра Велики, който бѣше единъ отъ най-великитѣ полководци, каквито свѣтътъ нѣкога е видалъ. Тази часть отъ нейната история е символизирана чрезъ козела въ първото му състояние, презъ което време рогътъ трѣбва да представлява Александра Велики. Следъ неговата смъртъ царството се разпада на по-малки части, но наскоро следъ това то бѣ разпредѣлено въ четири голѣми области, които сж представени въ втората фаза на козела, чрезъ четиритѣ рога, които се появиха на мѣстото на първия счупенъ. Тѣзи царства нѣмаха сжщата сила; никое отъ тѣхъ не притежаваше мощьта на първото царство. Тѣзи голѣми пътеуказатели въ историята, за които историкътъ трѣбва да изпише цѣли томове, сж обрисувани отъ боговдъхновения библейски писатель съ ясни белязи въ нѣколко щрихи.

Ст.23. "А къмъ края на царството имъ, кога отстжпницитѣ изпълнятъ мѣрката на своитѣ беззакония, ще се издигне единъ царь безсраменъ и изкусенъ въ коварство; 24. неговата мощь ще се укрепи, макаръ и не съ неговата сила; той ще върши чудни опустошения и ще успѣва, ще действува и ще погубва юнацитѣ и народа на светитѣ; 25. при неговия умъ и коварството ще има успѣхъ въ ржката му; съ сърдцето си ще се възгордѣе и всрѣдъ миръ ще погуби мнозина; той ще възстане противъ Владѣтеля на владѣтелитѣ, но ще бжде съкрушенъ - не съ ржка".

Тази сила се явява следъ четиритѣ царства на империята-козелъ, въ последнитѣ дни на нейното владичество, т.е. къмъ края на сжществуването й. Разбира се, това е сжщата сила, която е представена въ ст.9 и др. чрезъ малкия

рогъ.Тя трѣбва да се приложи,както се показа въ обясненията на ст.9,върху Римъ,и сравнението ще бѫде хармонично и ясно.

"Единъ царь безсраменъ и изкусенъ въ коварство". Като предсказва на юдеитѣ наказание чрезъ сѫщата сила, Мойсей употрѣбява израза:"народъ безсраменъ".Втор.28:49. 50. Никой народъ не е надминалъ римския по отношение на кланетата.Въ току-що цитиранитѣ стихове Мойсей казва:"народъ,чийто езикъ ти не разбирашъ". За вавилонцитѣ,перситѣ и гърцитѣ това не можеше да се каже,понеже халдейскитѣ и гръцкитѣ езици се употрѣбяваха въ Палестиня повече или по-малко.Не бѣше такъвъ,обаче,случайтъ съ латинския.

"Когато отстѫпницитѣ изпълнятъ мѣрката на своитѣ беззакония". Бръзката на Божия народъ съ Неговитѣ противници се наблюдава постоянно.Неговиятъ народъ бѣ отведенъ въ робство тъкмо поради престѫпленията му.И продължителното грѣшене нанасяше много пѫти тежки наказания върху този народъ.Въ никое време евреитѣ,като народъ,не сѫ били тъй покварени морално,както когато попаднаха подъ властьта на римлянитѣ.

"Неговата мощь ще се укрепи,макаръ и не съ неговата сила". Успѣхътъ на римлянитѣ въ по-голѣмата му часть се приписва на помощьта на съюзницитѣ имъ,както и на разединението на тѣхнитѣ врагове,които обстоятелства тѣ сѫ съумѣли да използватъ добре.Папскиятъ Римъ бѣше силенъ и чрезъ свѣтскитѣ власти,надъ които упражняваше духовенъ контролъ.

"Той ще върши чудни опустошения". Господь бѣше казалъ на юдеитѣ чрезъ пророкъ Йезекиила: "И ще те предамъ въ ржката на опустошителни люде,сржчни въ погубване". Какъ важно е това предсказание и какъ точно приложимо за римлянитѣ! Когато завладѣха Йерусалимъ,тѣ избиха единъ милионъ и сто хиляди евреи и отведоха деветдесетъ и седемь хиляди въ пленъ.Такива "чудни опустошения" извършиха тѣ надъ нѣкога мощния и святъ народъ. А и въ втората си,или папска фаза Римъ стана причина за смъртьта на петдесетъ милиона мѫченици.

"При неговия умъ и коварство ще има успѣхъ въ ржката му". Римъ се е отличавалъ отъ всички други сили съ ума и коварството си,съ които е владѣялъ народитѣ.Това е вѣрно и за езическия,и за папския Римъ. И така той миромъ погубваше мнозина.

И най-после,Римъ,въ лицето на единъ отъ своитѣ владѣтели,се опълчи срещу Владѣтеля надъ владѣтелитѣ,като осѫди на смъртъ Исуса Христа. "Но ще бѫде съкрушенъ не съ

Scanned by CamScanner

рѫка" - тѣзи думи представятъ унищожението на тази сила въ съгласие съ съкрушаването на образа отъ втората глава на Данаиловата книга.

Ст.26. "А видението за вечеритѣ и утринитѣ, за което се каза,е истинско;но ти скрий това видение,защото то се отнася за далечни времена. 27. И азъ,Данаилъ,изнемогнахъ и бѣхъ боленъ нѣколко дни;после станахъ и взехъ да се занимавамъ съ църскитѣ работи.Бѣхъ изуменъ отъ това видение и не го разбирахъ".

"Видението за вечеритѣ и утринитѣ" се отнася за 2300-та денонощия.Поглеждайки къмъ дългия периодъ на угнетение и бедствия,които щѣха да постигнатъ народа му, Данаилъ бѣ така ужасенъ,че изнемогна и нѣколко дни лежа боленъ.Той се очудваше на видението,но не го разбираше. Защо Гавраилъ не завърши тогава до край поржчката си и не обясни на Данаила видението напълно? - Защото Данаилъ бѣше чулъ толкова,колкото можеше да понася. Затова по-нататъшнитѣ обяснения бѣха отложени за следующитѣ дни.

Девета глава

СЕДЕМДЕСЕТТЪ СЕДМИЦИ

Ст.1. "Въ пѣрвата година на Дария, синъ на Асуира, отъ мидийски родъ, който биде поставенъ за царь надъ халдейското царство, 2. - въ пѣрвата година на неговото царуване азъ, Данаилъ, разбрахъ по книгитѣ числото на годинитѣ, за което бѣше словото Господне къмъ пророкъ Йеремия, че седемдесеть години ще се изпълнятъ надъ опустошения Йерусалимъ".

Видението, за което се говори въ предшествующата глава, бѣ дадено на Данаила въ третата година отъ царуването на Валтасара, въ 538 г. пр. Хр. Въ сжщата година, която бѣше пѣрвата отъ царуването на Дария, станаха събитията, за които се говори въ тази глава. Следователно, между събитията въ тѣзи две глави е минала по-малко отъ една година. Макаръ че Данаилъ бѣше пръвъ министъръ въ най-великото царство на земята, и като такъвъ бѣше обремененъ съ много грижи и отговорности, той не пренебрегваше привилегията да посвещава вниманието си на нѣща отъ по-голѣма важность, а именно, на Божиитѣ планове, разкрити въ пророчествата. Той бѣше разбралъ отъ писанията на пророкъ Йеремия, че Богъ щѣше да остави народа Си седемдесеть години въ пленъ. Това пророчество се намира въ Йеремия 25:12 и 29:10. Познанието на тѣзи писания и неговото приложение показватъ, че Йеремия още тогава е билъ считанъ за единъ освѣтленъ отъ Божия Духъ пророкъ; въ противенъ случай неговитѣ писания не биха били така запазени и така много преписвани. Макаръ че Данаилъ презъ нѣколко години бѣше съвременникъ на Йеремия, той, все пакъ, носѣше единъ преписъ отъ неговитѣ писания, който бѣше взелъ съ себе си при пленяването; и макаръ че самъ бѣше такъвъ голѣмъ пророкъ, той не пренебрегваше да изучава грижливо нѣща, които

Scanned by CamScanner

Богъ бѣше открилъ на други отъ Своитѣ служители.Тъй като седемдесеттѣ години на пленничеството започваха въ 606 пр.Хр.,той виждаше,че тѣхният край приближаваше;и даже чрезъ събарянето на вавилонското царство Богъ вече бѣше положилъ началото на изпълнението на пророчеството.

Ст.3. "И обърнахъ лице къмъ Господа Бога съ молитва и моление,въ постъ,вретище и пепелъ".

Фактътъ,че Богъ ни е далъ обещания,не ни освобождава отъ дълга да се молимъ за тѣхното изпълнение.Данаилъ сигурно можеше да си мисли по тази работа така:Богъ е обещалъ да освободи народа Си въ края на седемдесеттѣ години,и ще изпълни обещанието Си;затова съвсемъ не е нужно азъ да се грижа за това нѣщо. Обаче Данаилъ не разсъждаваше така;а когато времето за изпълнението на словото Божие наближи,той се обърна къмъ Господа съ цѣлото си сърдце.И колко сериозно направи той това,даже "съ постъ, и вретище и пепелъ"! Това бѣше вѣроятно въ годината,въ която той бѣ хвърленъ въ ямата съ лъвоветѣ;и описаната тукъ молитва може да е била главното съдържание на онази молба,която Данаилъ,безъ да се съобразява съ несправедливата човѣшка заповѣдь,издадена,за да му забрани това,всѣки день по три пъти отправяше къмъ Господа.

Ст.4. "И молихъ се на Господа,моя Богъ,изповѣдахъ се и рекохъ: Моля Те,Господи Боже велики и дивни,Който пазишъ заветъ и милость за ония,които Те обичатъ и които пазятъ Твоитѣ заповѣди!"

Тукъ имаме началото на Данаиловата чудесна молитва - една молитва,която изразява такова смирение и съкрушение на сърдцето,че само единъ съвършено лишенъ отъ чувство човѣкъ може да остане незасегнатъ при четенето ѝ.Той започва молитвата съ едно славословие на Божията вѣрность. Богъ не нарушава никога обещанията Си къмъ ония,които Го следватъ и пазятъ словото Му.Юдеитѣ изпаднаха въ пленъ не поради това,че Богъ не желаеше да ги защищава и пази,а само поради тѣхнитѣ грѣхове.

Ст.5. "Съгрѣшихме,постжпвахме беззаконно,действувахме нечестиво,упоретвувахме и отстжпихме отъ Твоитѣ заповѣди и отъ Твоитѣ наредби 6. и не слушахме Твоитѣ раби, пророцитѣ,които отъ Твое име говориха на царетѣ ни и велможитѣ ни,на бащитѣ ни и на цѣлия народъ на страната. 7.

Scanned by CamScanner

у Тебе,Господи,има правда,а у насъ - срамъ на лицата,както е днесъ у всѣки юдеинъ,у жителитѣ на Йерусалимъ и у цѣлъ Израиль,и у ближни и далечни,по всички страни,кждето си ги прокудилъ за тѣхното отстхпление,съ което отстхпиха отъ Тебе. 8. Господи,у насъ на лицата има срамъ, у царетѣ ни,у князетѣ ни и у бащитѣ ни,защото съгрѣшихме предъ Тебе. 9. А у Господа,нашия Богъ,има милосърдие и прощение;защото ние възстанахме противъ Него 10. и не слушахме гласа на Господа,нашия Богъ,за да постхпваме по Неговитѣ закони,които ни е далъ чрезъ Своитѣ раби,пророцитѣ. 11. И цѣлъ Израиль престхпи Твоя законъ и се отвърна,за да не слуша Твоя гласъ; и затова върху насъ се излѣха проклятие и клетва,които сх написани въ закона на Мойсея,рабъ Божия: защото съгрѣшихме предъ Него. 12. И Той изпълни думитѣ Си,що изрече противъ насъ и противъ нашитѣ сждии,които ни сждѣха,като напрати противъ насъ голѣмо бедствие,каквото не е бивало подъ небесата и каквото се извърши надъ Йерусалимъ. 13. Както е писано въ закона Мойсеевъ,тъй ни постигна цѣлото това нещастие; но не молихме Господа,нашия Богъ,за да се отървемъ отъ беззаконията си и да разумѣемъ Твоята истина. 14. Господь бдѣше надъ това слощастие и го напрати върху насъ; защото праведенъ е Господь,Богъ нашъ,въ всичкитѣ Си дѣла,които върши,но ние не слушахме гласа Му".

До тукъ въ молитвата си Данаилъ прави една подробна и съкрушена изповѣдь на грѣха.Той оправдава напълно Божието поведение,признава,че грѣховетѣ на народа бѣха причината за всичкитѣ нещастия и страдания,съ които Богъ ги бѣше заплашвалъ още чрезъ Мойсея.Богъ не прави никакво изключение за въ полза на Своя народъ. Въ Данаиловата молитва не се вижда никакво себеоправдание. И въпрѣки това,че тъй дълго бѣше страдалъ поради грѣховетѣ на другитѣ,като участвуваше въ седемдесетгодишния пленъ на народа си,макаръ че самъ той водѣше богоугоденъ животъ и Богъ го бѣше възнаградилъ,като му бѣше далъ висши почести и благословения,той не обвинява никого,не желае никой да бжде изключенъ отъ Божието благословение и не моли за никаква особена пощада за себе си поради това, че страдалъ като жертва на грѣшкитѣ на други;напротивъ, той се поставя наравно съ народа си и казва:<u>ние</u> съгрѣшихме,и трѣбва да се срамуваме.Той признава,че людетѣ пакъ бѣха пренебрегнали поученията,които Богъ искаше да имъ даде чрезъ скърбитѣ,които бѣше допустналъ надъ тѣхъ,като не се обърнаха къмъ Него. Единъ изразъ въ ст.14 заслужава

Scanned by CamScanner

особено нашето внимание: "Затова Господь бѣ буденъ надъ злото и докара го върху насъ"./Стар.библ.преводъ./ Като не се извършва веднага присъдата поради извършени грѣхове,сърдцата на човѣцитѣ закоравяватъ и тѣ продължаватъ да грѣшатъ.Обаче никой не бива да мисли,че Богъ не вижда,или забравя.Неговата отплата ще постигне грѣшника,който я заслужава,сигурно и безъ смекчение или забрава.Богъ ще бди надъ грѣховетѣ,и когато намѣри за добре,ще изпрати надъ ония,които ги вършатъ,опредѣленото наказание.

Ст.15. "И сега,Господи,Боже нашъ,Който изведе народа Си изъ египетската земя съ силна ржка,и Който яви славата Си,както днесъ, - съгрѣшихме,постѫпвахме нечестиво. 16. Господи,по всичката Твоя правда нека се отвърне гнѣвътъ Ти и негодуването Ти отъ Твоя градъ,Йерусалимъ, отъ светата Твоя планина;защото за грѣховетѣ ни и за беззаконията на бащитѣ ни Йерусалимъ и Твоятъ народъ сѫ въ поругание у всички,които ни окржаватъ. 17. И сега чуй, Боже нашъ,молитвата на твоя рабъ и неговото моление,и заради Тебе,Господи,погледни съ свѣтлото Си лице опустошеното Твое светилище. 18. Приклони,Боже мой,ухото Си и чуй, отвори очитѣ Си и погледни нашитѣ опустошения и града,надъ който се призова Твоето име; защото ние поднасяме молениятa си предъ Тебе,надѣвайки се не на нашата праведность,а на Твоето велико милосърдие. 19. Господи,чуй! Господи,прости! Господи,дай внимание и свърши,не бави се заради Тебе самия,Боже мой,защото Твоето име се призова надъ Твоя градъ и Твоя народъ!"

Пророкътъ моли Бога да послуша молбата му за прослава на името Си.Той се позовава върху обещанието за избавление отъ египетското робство и на голѣмата слава,която бѣше въздадена на Бога поради чуднитѣ дѣла,които Той нѣкога бѣ извършилъ върху народа Си.Всичко това би било напразно,ако сега Той ги изоставѣше или допустнѣше да погинатъ. Мойсей бѣше употрѣбилъ сѫщитѣ доводи въ молбитѣ си за Израилевия народъ. Вижѣ Числа 14. Не че Богъ се оставяше да бѫде подведенъ чрезъ честолюбиви подбуждения или човѣшки похвали.Но когато Неговиятъ народъ цени високо честьта на името Му,когато той доказва любовьта си къмъ Него чрезъ това,че проси нѣщо не за свой личенъ интересъ,а за Негова прослава,за да не бѫде Неговото име похулено и поругано отъ езичницитѣ - това е приятно на Бога. Следъ това Данаилъ се застѫпва за града Йерусалимъ,носящъ Божието име,и за светата планина,която Той тъй много обича,и моли Госпо-

Scanned by CamScanner

да да отклони гнѣва Си по милость.Най-после той се застжпва и за светилището,Божието обиталище на тази земя,и моли да бжде туренъ край на запустението му,и то отново да бжде възстановено.

Данаилъ знаеше,че седемдесеттѣ години на робство бѣха почти изтекли.Отъ това,че споменава за светилището, се вижда,че той е изтълкувалъ погрѣшно важното видение,описано въ осмата глава,вѣрвайки,че 2300-та денонощия изтичаха сжщо тогава,и че тогава и светилището щѣше да бжде очистено.Това погрѣшно разбиране,обаче,бѣше веднага поправено,понеже единъ ангелъ му се яви,още докато се молѣше,и му даде по-нататъшно обяснение,както ще видимъ отъ следващитѣ стихове.

Ст.20. "Докле говорѣхъ и се молѣхъ и изповѣдвахъ грѣховетѣ си и грѣховетѣ на моя народъ Израиля и поднасяхъ молбата си предъ Господа,моя Богъ,за светата планина на моя Богъ, - 21. докле продължавахъ молитвата,мжжъ Гавраилъ,когото бѣхъ видѣлъ по-преди въ видение,като прилетѣ бързо,допрѣ се до мене по време на вечерната жертва".

Тукъ ни е даденъ резултатътъ отъ Данаиловата молитва.Тя биза веднага прежсната отъ единъ небесенъ пратеникъ.Мжжътъ Гавраилъ,както и по-рано,се явява въ образа на човѣкъ,когото Данаилъ бѣше видѣлъ въ по-първото видение,и го докосва.Тукъ предстои разрешението на единъ много важенъ въпросъ. Трѣбва да се установи,дали видението въ осмата глава е било нѣкога обяснено и въобще може да бжде разбрано.Явява се въпросътъ,за кое видение говори Данаилъ,като казва:"когото бѣхъ видѣлъ по-преди въ видение". Всички ще се съгласятъ,че това е едно видение,за което по-рано е ставало дума,и че Гавраилъ е билъ споменатъ при онова видение.Ние трѣбва да се върнемъ назадъ отъ деветата глава,тъй като дотукъ тя излага само съдържанието на неговата молитва.Като разгледаме сега предшествующитѣ глави,ние намираме,че Данаилъ еималъ само три видения: 1. Тълкуването на Навуходоносоровия сънъ,което видение той имаше нощемъ. 2. Виденията,описано въ седмата глава.То бѣше обяснено на Данаила отъ "едного отъ предстоящитѣ",вѣроятно единъ ангелъ;обаче не е казано, кой ангелъ бѣше той;а и това видение не се нуждае отъ по-нататъшно обяснение. 3. Виденията,описано въ осмата глава.Тукъ намираме нѣколко подробности,които сочатъ това видение за въпросното,за което се отнася думата "по-преди": а/ Гавраилъ тукъ се споменава за пръвъ пжть въ Данаиловата книга,и то единъ-единственъ пжть до сега. б/Нему

Scanned by CamScanner

бѣше заповѣдано да обясни на Данаила видението. в/ Къмъ края на обяснението Данаилъ казва,че нѣмало никой,който да му го изтълкува,отъ което се вижда,че въ края на онази глава Гавраилъ още не бѣше завършилъ до край своята мисия. г/ Въ цѣлата Библия нѣма другъ текстъ,който да говори за изпълнението на тази поржчка,освенъ това обяснение въ деветата глава.Затова,ако думичката "по-преди" не се отнася за видението въ осмата глава,то,значи,намъ не е докладвано,че Гавраилъ нѣкога е изпълнилъ поржчката си,или че видението е било нѣкога изтълкувано. д/ Сведенията,които Гавраилъ дава на Данаила въ деветата глава,допълватъ, както ще видимъ отъ следващитѣ стихове,по-точно онова,което бѣше останало неясно отъ осмата глава. Тѣзи констатации доказватъ,безъ съмнение,връзката между осмата и деветата глава; това предположение се още повече подкрепя,когато разгледаме по-подробно обясненията на ангела.

Ст.22. "Вразуми ме,говори съ мене и рече: Данаиле,сега излѣзохъ,за да те науча да разбирашъ. 23. Въ началото на твоето моление излѣзе слово,и азъ дойдохъ да ти го явя,защото ти си мжжъ желанъ; и тъй,вникни въ словото и разбери видението!"

Начинътъ,по който Гавраилъ се представя въ този случай,показва,че той е дошелъ да изпълни една недовършена мисия.А това не може да бжде друго,освенъ поржчката: "обясни му това видение!",както се казва въ осмата глава. "Данаиле,сега излѣзохъ,за да те науча да разбирашъ". Тъй като той още бѣше натоваренъ съ поржчката да обясни на Данаила видението,и понеже въ обясненията си къмъ Данаила въ осмата глава той му бѣше разяснилъ само толковафколкото този можеше да понесе,безъ,обаче,да му обясни всичко,сега Гавраилъ отново се явява,за да изпълни до край мисията си. Още щомъ Данаилъ започна усърдната си молитва,заповѣдьта бѣ издадена - Гавраилъ получи поржчка да потърси Данаила и да му даде нужното тълкувание.Отъ краткостьта на времетраенето на Данаиловата молитва,до момента на Гавраиловото явяване,всѣки читатель може да си състави понятие,съ каква бързина бѣше изпратенъ този Божий веститель отъ трона на Всевишния,за да намѣри служителя Господенъ. Затова не е за очудване,когато Данаилъ казва,че той "прелетѣ бързо",или когато Йезекиилъ сравнява движението на тѣзи небесни същества съ бързината на свѣткавицата.Йез.1: 14. "И тъй,вникни въ словото и разбери видението",каза ангелътъ на Данаила. Кое видение? - Не тълкуването на

Scanned by CamScanner

голѣмия образъ,който бѣше видѣлъ Навуходоносоръ,нито видението отъ седмата глава,понеже то не му бѣше мжчно за разбиране; но видението отъ осмата глава,поради което той бѣше изпадналъ въ съмнение и очудване. "И азъ дойдохъ да ти го явя",каза ангелътъ. Какво да яви? Разбира се нѣщо, върху което Данаилъ имаше погрѣшни схващания,и нѣщо,което бѣше изразено въ неговата молитва,защото иначе Гавраилъ не би билъ изпратенъ тъкмо въ това време да изпълни поржчката си.

При това на Данаила не бѣше трудно да разбере онова,което ангелътъ му бѣше казалъ за овена,козела,малкия рогъ и за царствата на Мидо-Персия,Гърция и Римъ.Той сжщо не бѣше въ заблуждение и относно края на седемдесетгодишното робство.Обаче ядката на неговата молба бѣше възстановяването на разрушеното светилище.Безъ съмнение,той бѣше дошелъ до заключението,че въ края на седемдесетгодишното робство щѣше да настжпи времето за изпълнението на онова,което ангелътъ бѣше казалъ относно очистването на светилището следъ 2300-та денонощия.Ето защо той трѣбваше да бжде освѣтленъ по това.Така става ясно,защо обяснението му бѣ изпратено тъкмо сега,тъй наскоро следъ онова видение.Седемдесеттѣ години на пленничеството се приближаваха къмъ края си,и Данаилъ бѣше размѣсилъ тълкуванията, които му бѣ далъ ангелътъ,т.е.той се бѣше заблудилъ въ тѣхното правилно прилагане.Неговитѣ постжпки бѣха съобразно това погрѣшно разбиране,затова той не биваше да бжде оставенъ по-дълго въ неясность относно сжщинското значение на по-раншното видение. "Азъ дойдохъ да ти го явя"; "и тъй,вникни въ словото и разбери видението". Тѣзи бѣха думитѣ,които употрѣби лицето,което Данаилъ бѣше видѣлъ въ даденото му по-рано видение,и на което бѣше дадена заповѣдьта:"Гавраиле,обясни му това видение!" И Данаилъ знаеше,че тази поржчка не бѣше изпълнена до край.Но сега този пратеникъ идва и казва: "Данаиле,сега излѣзохъ, за да те науча да разбирашъ". Какъ по-ясно би могло да се припомни на Данаила за видението,описано въ осмата глава, или,можеше ли връзката между това и предишното посещение на ангела да бжде по-ясно изразена? Тѣзи констатации свидетелствуватъ достатъчно,че сжществува една връзка между фактитѣ въ осмата и деветата глава,което проличава още по-ясно отъ следващитѣ стихове.

Преди да привършимъ съ обяснението на ст.23,ние мислимъ,че трѣбва да обърнемъ вниманието на още единъ изразъ: "защото ти си мжжъ желанъ". Ангелътъ донесе това изявление направо отъ трона на Всевишния.То бѣше изразъ

на чувството,което тѣмъ питаеха къмъ Данаила. Размислете само: небесни сѫщества,най-висшитѣ въ всемира - Отецъ, Синътъ,светитѣ ангели - засвидетелствуватъ на единъ смъртенъ човѣкъ на земята такава почитъ и внимание,че единъ ангелъ бива натоваренъ да му каже:"ти си мнѫ желанъ"!Това е единъ отъ най-високитѣ върхове на славата,който единъ смъртенъ може да достигне.Авраамъ сѫщо бѣ въздигнатъ до такава висота,като бѣ нареченъ "приятель Божий",а Енохъ до трети такъвъ върхъ,когато получи свидетелство,че "ходѣше по Бога". Можемъ ли и ние да достигнемъ до такава почесть? Богъ не гледа на лице;Той гледа само на характера. Ако бихме могли да си усвоимъ добродетелитѣ и благочестието на тѣзи славни мнѫе,и ние бихме могли да предизвикаме до сѫщата степень Божията любовь къмъ насъ. Ние сѫщо бихме могли да бѫдемъ възлюбени и желани отъ Бога,да се наричаме приятели Божии и да ходимъ по Него.Но ние трѣбва да бѫдемъ за нашето време това,което ония мнѫе бѣха за тѣхното,ако искаме да погледнемъ съ миръ къмъ Господа въ времето на Неговото пришествие. Въ Откр.3:20 е употрѣбенъ единъ фигуративенъ изразъ относно последната църква,който показва интимната връзка между нея и Бога: "Ако нѣкой чуе гласа Ми и отвори вратата,ще влѣза при него и ще вечерямъ съ него,и той съ Мене". Да се вечеря съ Господа - това предполага известна степень на приятелство,което е равносилно съ израза "желанъ",и означава сѫщото,като да си "приятель Божий",т.е.да си Му приятенъ. Колко желателно е такова отношение съ Бога! Но грѣховетѣ на нашето естество ни отдѣлятъ отъ такова единение съ Бога.Нека молимъ за милость,да можемъ да надвиемъ тѣзи грѣхове! Да можемъ още тука да бѫдемъ участници на това единение съ Господа,и въ края да можемъ да застанемъ предъ Неговото лице и да участвуваме въ вечерята съ Агнеца!

Ст.24. "Седемдесетъ семдици сѫ опредѣлени за твоя народъ и за светия твой градъ,за да бѫде покрито престѫплението,да бѫдатъ запечатани грѣховетѣ и загладени беззаконията,за да бѫде доведена вѣчната правда,да бѫдатъ запечатани видение и пророкъ и да бѫде помазанъ Светиятъ на светиитѣ".

Тѣзи сѫ първитѣ думи,които ангелътъ отправя къмъ Данаила,пристѫпвайки къмъ обяснението,което бѣше дошелъ да даде. Защо го подхваща той веднага съ единъ периодъ отъ време. Ние пакъ трѣбва да посочимъ на споменатото въ осмата глава видение. Видѣхме,че въ края на главата Да-

Scanned by CamScanner

наилъ каза,че не разбиралъ видението.Нѣкои части отъ видението му бѣха още тогава добре обяснени.Значи не можеха да бждатъ тѣ ония,които той не разбираше.Затова ние питаме,кое бѣше онова,което Данаилъ не разбра,или коя часть отъ видението не му бѣше обяснена? Въ видението нему бѣха прѣдставени четири важни предмета: 1/овенътъ; 2/козелътъ; 3/малкиятъ рогъ и 4/периодътъ отъ 2300 денонощия.Символитѣ на овена,козела и малкия рогъ бѣха обяснени.А относно периода отъ време не бѣ казано нищо.Това, значи,трѣбва да е точката,която той не е разбралъ;а тъй като безъ обяснението на тази другитѣ части на видението не можеха да го ползватъ,той наистина можеше да каже,че докато приложението на този периодъ не му бѣше открито, той не можеше да разбере видението.

Ако това схващане е правилно,ние,естествено,бихме могли да очакваме,че при обяснението на видението ангелътъ щѣше да продължи отъ тамъ,кждето бѣше прекжсналъ, а именно,отъ дадения периодъ.И това става действително така.Като обръща вниманието на Данаила най-ясно и изразително върху по-предишното видение и го увѣрява,че е дошелъ да му го обясни,той веднага започва отъ точката,която по-рано не бѣше засегналъ,и казва: "Седемдесеть седмици сж опредѣлени за твоя народъ и за светия твой градъ".

Обаче какъ това встжпление показва една връзка съ 2300-та денонощия или хвърля свѣтлина върху тѣхъ? Ние отговаряме: Този изразъ не може по-ясно да сочи на нѣщо друго,като имаме предвидъ,че думата "опредѣлени" тукъ означава "отрѣзани отъ".А тъй като не се споменава за никакъвъ другъ периодъ,отъ който седемдесеттѣ седмици да могатъ да бждатъ отрѣзани,то това трѣбва да бждатъ,естествено,2300-та денонощия отъ предишното видение.Ето какъ директна и естествена е тазж връзка.Данаиловото внимание бива обърнато къмъ 2300-та денонощия,чието значение той не бѣше разбралъ,което,обаче,ангелътъ сега му обяснява, като казва: "Седемдесеть седмици сж опредѣлени /отрѣзани/".Отъ какво? - Отъ 2300-та денонощия,съвсемъ сигурно.

Но може би нѣкои биха поискали доказателство,че думата "опредѣлени" означава "отрѣзани".По това могатъ да се представятъ достатъчно доказателства.Еврейската дума,която е била така преведена,е "нехтакъ". Гезений въ своя Еврейски речникъ обяснява тази дума така: "Буквално, да се отрѣжатъ;фигуративно,да се отдѣлятъ;значи,да се опредѣлятъ,да се предназначатъ. Въ Халдейско-равинския речникъ на Стокиуса думата "нехтакъ" е обяснена по следния начинъ: "Да се рѣжатъ,да се отсѣкатъ,да се разрѣжатъ

на части,да се изрѣжатъ или гравиратъ,да се отрѣжатъ". Мерцеръ въ своя "Тезаурусъ" /Речникъ/ дава единъ примѣръ за равинската употрѣба на израза "хатика шелъ базаръ" = едно парче месо ,единъ рѣзенъ месо. Той превежда споменатата въ Дан.9:24 дума съ "е отрѣзано". Въ буквалния,дума-по-дума преводъ на Ариасъ Монтануса тази дума е преведена съ "е отрѣзано";въ страничнитѣ забележки на сѫщата книга той дава съответния граматиченъ изразъ въ множествено число - "сж отрѣзани". Въ латинския преводъ на Юлий Тремелий думата "нехтакъ" е преведена съ "сж отрѣзани".Сѫщо и въ Теодосиановия гръцки преводъ на Данаила /сѫщиятъ е приложенъ въ Септуагинтата,която се използва въ Ватикана и се счита за най-точния преводъ/ тази дума е преведена съ "бѣха отрѣзани".И въ Венецианския преводъ се казва "тетмънте"= "сж били отрѣзани".Това понятие на отрѣзване е употрѣбено и въ латинската Вулгата,въ която е употрѣбенъ изразътъ "абревиате сунтъ",означаващъ скжсяване.

Така халдейскитѣ и равинскитѣ писатели,както и древнитѣ преводачи на Септуагинтата и Вулгатата даватъ на този глаголъ простото значение - отрѣзване.

Хенгсенбергъ,който подлага оригиналния текстъ на основно изследване,казва: "Но тъкмо употрѣбата на тази дума,която на друго мѣсто не се срѣща - докато има други много по-често употрѣбяеми изрази,съ които Данаилъ би могълъ да си послужи,ако искаше да употрѣби дума въ смисълъ на опредѣляне,както е правилъ въ други части на писанията си, - изглежда да доказва ясно,че тази дума е била употрѣбена съ явното намѣрение да се изрази нейното сѫщинско значение,и че седемдесеттѣ седмици,противно на опредѣляне на времето,трѣбва да бѫдатъ представени като единъ периодъ отъ години,които трѣбва да бѫдатъ отрѣзани отъ единъ другъ,точно отбелязанъ периодъ". - Христология на Стария заветъ,т.2,стр.301,Вашингтонъ,1839.

Може би нѣкой би запиталъ,защо преводачитѣ сж употрѣбили думата "опредѣлени",щомъ като тя означава тъй ясно "отрѣзани". - Безъ съмнение,тѣ не сж обърнали внимание на връзката между осмата и деветата глава,и сж намѣрили за неподходящо да преведатъ еврейската дума съ "отрѣзани",понеже споредъ тѣхъ нѣмаше нищо,отъ което можеха да се отрѣжатъ седемдесеттѣ седмици;затова тѣ сж дали на думата преносния смисълъ,вмѣсто буквалния.А,както доказахме,отъ конструкцията и смисъла на израза се вижда, че именно буквалниятъ смисълъ е правилниятъ,а не другиятъ.

Значи седемдесетъ седмици или 490 дни трѣбваше да се извадятъ отъ 2300-та и да се дадатъ на юдеитѣ и на

Scanned by CamScanner

Йерусалимъ;събитията,обаче,които трѣбваше да се изпълнятъ презъ този периодъ,могатъ да се обхванатъ накратко. Престѫплението трѣбваше да бѫде покрито,т.е.мѣрката на грѣховетѣ на еврейския народъ щѣше да се препълни чрезъ това,че той щѣше да отхвърли и разпне Христа.Трѣбваше да стане едно запечатване на грѣховетѣ и заглаждане на беззаконията,което бѣ извършено чрезъ жертвената смъртъ на Христа на Голгота.Трѣбваше да се възстанови вѣчната правда - правдата,която нашиятъ Господь Исусъ издействува за насъ,т.е. за всѣкиго,който Го приема чрезъ вѣра.Виденията и пророчествата трѣбваше да бѫдатъ запечатани,или,поправо,да бѫдатъ запазени /направени сигурни/.Чрезъ събитията,които трѣбваше да станатъ презъ седемдесеттѣ седмици,трѣбваше да бѫде провѣрено пророчеството.Отъ тѣхъ зависѣше приложението на цѣлото видение.Ако събитията презъ този периодъ се изпълнѣха точно,значи бѣше сигурно,че пророчеството идѣше отъ Бога,и,значи,щѣше да се изпълни до край.И ако днитѣ на седемдесеттѣ години се окажеха толкова години,то и 2300-та денонощия,отъ които ония сѫ само една часть,трѣбва да означаватъ сѫщо 2300 години.По такъвъ начинъ седемдесеттѣ седмици сѫ ключътъ на цѣлото видение. "И да се помаже Пресветиятъ /въ други преводи "светая светихъ","пресветото мѣсто" въ небесното светилище/". При разглеждането на светилището /гл.8:14/ ние видѣхме,че трѣбваше да дойде едно време,когато небесното светилище щѣше да заеме мѣстото на земното,и свещеническата служба щѣше да бѫде пренесена отъ последното въ първото.Преди да започнѣше службата въ светилището,то и свещенитѣ сѫдове се помазваха.Изх.40:9.10. Затова последното нѣщо,което щѣше да стане следъ седемдесеттѣ седмици,бѣше помазването на небесното светилище и полагане началото на службата въ него.Така че този първи отрѣзъкъ отъ 2300-та денонощия ни въвежда въ началото на службата въ първото отдѣление на небесното светилище,докато цѣлиятъ периодъ ни въвежда въ началото на службата въ второто отдѣление на светая светихъ на онова светилище.

Затова ние считаме за решающе доказателството, че деветата глава отъ Данаила е въ връзка съ осмата,или, съ други думи,че седемдесеттѣ години сѫ една часть отъ 2300-та денонощия.Като разгледаме още нѣколко извлѣчения по тази точка отъ съчиненията на други авторитети,ние ще я считаме за разрешена.

Списанието "Адвентшилдъ" отъ 1844 г.казва:

"Ние обръщаме вниманието върху единъ фактъ,отъ който се вижда,че по необходимость трѣбва да сѫществува

една връзка между седемдесеттѣ седмици отъ деветата глава и нѣщо друго,което предшествува или следва,наречено "видение".Въ ст.24 се казва: ,Седемдесеть седмици сж опредѣлени /отрѣзани/ за твоя народъ...и да се запечата видението и пророчеството'и т.н. Има само две значения за израза ,да се запечата'.Тѣзи две сж:първо, ,да се прикрие';и второ, ,да се направи сигурно'.Сега за насъ не е важно да разискваме,кое значение трѣбва да се придаде на горния изразъ.Не това е решающето.Което и значение да вземемъ,то,въ всѣки случай,показва ясно,че предсказанието за седемдесеттѣ седмици безусловно трѣбва да се отнася за нѣщо,което е било по-рано съобщено,наречено ,видение',за което се отнася изразътъ ,да се запечата'. Да се говори за едно самозапечатване на предсказанието би било сжщо такъвъ абсурдъ,както да се приеме,какво историкътъ Йосифъ е изпитвалъ такъвъ голѣмъ страхъ предъ римлянитѣ,че казалъ,че четвъртото описано отъ Данаила царство, било царството на гърцитѣ /защото Гърция тогава вече отдавна бѣше преминала - б.р./. Сжщо така не може да се каже,че деветата глава е напълно за себе си,както не би могло да се твърди,че една географска карта,направена да покаже отношението на щата Масачузетъ къмъ Съединенитѣ щати,се отнася специално за щата Масачузетъ.Тази глава, сама по себе си,представлява сжщото нѣщо,каквото представлява една гаранция,която се дава са осигуряване на една полица.И ние вѣрваме,че дори единъ четиринайсетъ годишенъ ученикъ,който по нѣкакъвъ начинъ е пробуденъ и разбира другитѣ нѣща отъ деветата глава на Данаиловата книга, ще каже,че тѣ иматъ отношение къмъ нѣщо друго,наречено ,видение'. Кое видение е това,не е трудно да се установи.Естествено и много ясно се вижда,че тукъ се касае за видението,което не бѣше напълно обяснено на Данаила,и върху което Гавриилъ въ предшествующия стихъ му обръща вниманието,а именно - видението отъ осмата глава.Данаилъ ни казва,че на Гавраила било заповѣдано да му обясни видението. Гл.8:16. Това не бѣ изпълнено до край по време на онова видение;затова ангелътъ бива изпратенъ при Данаила ,да го направи да разбере',т.е. да му го обясни,като му дава предсказанието за седемдесеттѣ седмици".

"Ние твърдимъ,че деветата глава отъ Данаила е една добавка къмъ осмата,и че седемдесеттѣ седмици и 2300-та денонощия или години иматъ едно и сжщо начало.Нашитѣ противници отричатъ това". - Сайнсъ офъ де таймсъ,1883.

"Голѣмиятъ принципъ,който лежи въ основата на тълкуването на 2300-та денонощия отъ Дан.8:14 е,че 70-тѣ

седмици отъ Дан.9:24 сж първитѣ 490 дни отъ 2300-та денонощия отъ осмата глава". - Адвентшилдъ,стр.49.

"Ако не сжществува връзка между седемдесеттѣ седмици отъ Данаилъ 9 и 2300-та денонощия отъ Данаилъ 8, то цѣлата система е разклатена;сжществува ли,обаче,такава,както ние приемаме,системата си остава". - Хармони офъ профетикъ кронолодки,стр.33.

Ученията Д-ръ Хейлсъ казва въ единъ коментаръ върху седемдесеттѣ седмици: "Това хронологично пророчество бѣше,очевидно,предназначено да разясни предшествующето видение,особено хронологичната часть за 2300-та денонощия". - Хронология,т.2,стр.517.

Ст.25. "И тъй,знай и разбери: отъ времето,кога излѣзе заповѣдь за възстановяване на Йерусалимъ,до Христа Владика сж седемь седмици и шейсеть и две седмици;и ще се върне народътъ,и отново ще се съградятъ улици и стени,но въ усилни времена. 26. И подиръ шейсеть и дветѣ седмици Христосъ ще бжде предаденъ на смърть,и сждъ не ще има; а градътъ и светилището ще бждатъ разрушени отъ народа на вожда,който ще дойде,и свършекътъ му ще бжде като отъ наводнение,и до края на войната ще има опустошение. 27. И една седмица ще утвърди завета за мнозина,а въ половината на седмицата ще престане жертва и приносъ,и на крилото на светилището ще настжпи мерзость на запустението,и крайна предопредѣлена гибель ще постигне опустошителя".

Сега ангелътъ излага събитията,които щѣха да станатъ въ началото на седемдесеттѣ седмици.Тѣ трѣбваше да започнатъ отъ времето,когато излѣзе заповѣдьта за възстановяването на Йерусалимъ.И дадено е не само събитието,което означава началото на този периодъ,но и онія,които щѣха да станатъ въ края на периода.По такъвъ начинъ ни се дава двойна проба,чрезъ която може да се провѣри приложението на това пророчество.Но и повече отъ това: периодътъ отъ седемдесеть седмици е раздѣленъ на три отдѣла,отъ които единиятъ е сжщо подраздѣленъ.И развиващитѣ се събития,които отбелязватъ края на всѣки единъ отъ тѣзи периоди, сж точно изложени.И сега,ако можемъ да намѣримъ една начална дата,която да е въ хармония съ всички тия събития, ние,безъ съмнение,сме на правия пжть;защото само правилната дата ще отговаря на различнитѣ условия и случки.Затова нека читательтъ най-напредъ потърси хармоничнитѣ точки,за да е подготвенъ и да не направи фалшиви приложения. Най-напредъ ще намѣримъ,че въ началото на периода излиза-

Scanned by CamScanner

по заповѣдьта за възстановяването на Йерусалимъ.За това дѣло на възстановяване сж опредѣлени седемь седмици.

Следъ като сме дошли до този първи отрѣзъкъ - седемь седмици отъ началната точка - ,на второ мѣсто ние трѣбва да намѣримъ,че Йерусалимъ въ външната си часть бива наново възстановенъ,и възстановяването на улицитѣ и зидоветѣ му бива завършено.Отъ тази точка трѣбва да се отмѣрятъ шейсеть и две седмици,и при изтичането имъ,значи следъ шейсеть и деветь седмици,броени отъ началната точка, на трето мѣсто виждаме Христовото идване на този свѣтъ.Една седмица остава още до края на седемдесеттѣ седмици. Четвърто: по срѣдата на тази седмица Христосъ бива умъртвенъ, и жертвата и приношението преставатъ. И пето,когато изтече последната седмица отъ периода,презъ който юдеитѣ сж още Божий народъ,ние можемъ съ право да очакваме,че продължението на Божието дѣло и Неговото благословение преминаватъ върху другъ народъ.

Сега трѣбва да потърсимъ началната дата,която да се съгласува съ времето,въ което сж станали всички тия събития.Заповѣдьта относно Йерусалимъ включваше въ себе си нѣщо повече отъ едно новосъграждане.Тя обхващаше и едно пълно възстановяване,т.е.въвеждането наново на всички граждански,политически и съдебни форми и закони.

Кога бѣ издадена такава заповѣдь? По времето,когато тѣзи откровения бѣха дадени на Данаила,Йерусалимъ лежеше въ пълно запустение,и бѣше седемдесеть години въ това състояние.Затова обещаното възстановяване трѣбваше да бъде едно възстановяване отъ това запустение,и затуй то лежеше въ бъдещето.Сега ние питаме: Кога и какъ бѣ Йерусалимъ отново съграденъ следъ седемдесетгодишния пленъ?

Има само четири факта,които се отнасятъ до едно изпълнение на заповѣдьта за съграждането и възстановяването на Йерусалимъ. Тѣ сж: 1.Едиктътъ на Кира за съграждането на дома Божий,въ 536 г.пр.Хр. /Ездра 1:1-4. 2.Едиктътъ на Дарий Хистаспа за продължението на дѣлото,което бѣше спрѣно,издаденъ въ 519 пр.Хр. /Ездра 6:1-12/. 3.Едиктътъ на Артаксеркса до Ездра,въ 457 пр.Хр./Ездра 7/. 4. Поржчката до Неемия отъ страна на сжщия царь,въ двайсетата година на неговото царуване,444 пр.Хр. /Неемия 2./

Споменатитѣ седемдесеть седмици сж годишни седмици. Обяснението на пророческитѣ периоди се основава на тъй наречения "принципъ за годишнитѣ дни";това ще рече,че всѣки день се взема за една година,както Свещеното писание има за правило да представя символичнитѣ периоди.Йез.4:6; Числа 14:34. Че времето въ виденията отъ осмата и деветата

Scanned by CamScanner

глава отъ Данаила е символично, се вижда ясно отъ характера и цельта на пророчеството. Въпросътъ, на който се даде отговоръ по тази точка, бѣше: "До кога ще е видението?" Видението, пресмѣтнато отъ 538 г.пр.Хр., до наше време, обхваща единъ периодъ отъ повече отъ 2400 години. А ако 2300-та денонощия отъ видението се считатъ за буквални дни, ние ще трѣбва да пресмѣтаме съ единъ периодъ отъ малко повече отъ шесть години и половина, презъ който трѣбваше да се развиятъ всички събития съ царствата; но това е абсурдно! Принципътъ за годишнитѣ дни се подкрепя отъ мнозина като Августина, Тихония, Примазия, Андрея, почтение Беде, Амброзия, Асбертуса, Беренгода, Бруно Артензиса, освенъ всички известни съвременни тълкуватели на Св.писание. Обаче онова, което е по-важно отъ всичко друго, е фактътъ, че пророчествата, споредъ този принципъ, сж се наистина изпълнили, което е едно необоримо доказателство за правилностьта на този принципъ. Това може да се констатира както въ пророчеството за седемдесеттѣ седмици, така и въ всички други пророчески периоди въ Дан.7 и 12 и въ Откровение 9,12 и 13 глави.

Смѣтатъ ли се тия седемдесеть годишни седмици, значи 490 години, отъ първитѣ два отъ тѣзи едикти, тѣ далечъ не достигатъ до началото на християнската епоха; освенъ това тѣзи едикти се отнасяха главно за съграждането на храма и за възстановяването на тѣхнитѣ държавни и граждански права, което сжщо е включено въ израза "да се възстанови наново и да се съгради", както гласи буквално оригиналниятъ текстъ.

Тѣзи едикти положиха началото на дѣлото. Тѣ бѣха една подготовка за онова, което трѣбваше да се извърши покъсно. Тѣ, споредъ датата и сжщностьта си, сж съвършено негодни, за да се приложатъ за пророчеството; затова тж сж съвсемъ непричастни въ спора, отъ коя дата трѣбва да се смѣтатъ седемдесеттѣ седмици. Значи началото на периода трѣбва да се търси между едиктитѣ на Ездра и на Неемия - единъ отъ тѣзи едикти ще ни даде началната точка.

Фактитѣ, между които имаме тукъ да решаваме, сж следнитѣ: Въ 457 г.пр.Хр. персийскиятъ царь Артаксерксъ Лонгиманъ даде на Ездра позволение да отиде въ Йерусалимъ съ всички, които биха пожелали да отидатъ съ него. Въ този едиктъ му се отпущаше една неограничена парична сума за украсата на Божия домъ, за покупка на жертви за храмовата служба и за всичко, каквото той намѣри за добро. Нему бѣше дадено право да издава заповѣди, да назначава чиновници и сждии и да налага всѣкакви наказания, включително и смъртни. Съ други думи, на Ездра бѣше дадена власть да възстано-

Scanned by CamScanner

ви еврейската държава въ свѣтско и църковно отношение, съобразно Божиитѣ закони и древнитѣ обичаи на народа. Провидението е намѣрило за добре да запази за следващитѣ поколѣния този едиктъ, и единъ точенъ препись отъ него намираме въ седмата глава отъ книгата на Ездра. Въ оригиналния текстъ този едиктъ е написанъ не на еврейски езикъ, както останалото съдържание на книгата Ездра, но на халдейски, който тогава се е употрѣбявалъ въ Вавилонъ; затова ние имаме на разположение оригиналния словесенъ текстъ на документа, който упълномощаваше Ездра да дъзстанови и съгради Йерусалимъ.

Тринайсеть години по-късно, въ двайсетата година отъ царуването на сжщия царь, 444 пр.Хр., Неемия поиска позволение да отиде въ Йерусалимъ, и получи такова. Неемия 2. Обаче липсватъ ни сведения, дали това позволение е било единъ писменъ указъ. На Неемия наистина бѣше позволено да отиде тамъ, но не се казва, че той е билъ придруженъ и отъ други. Царьтъ го запита, колко време щѣше да трае пжтуването му и кога мислѣше да се върне. Неемия получи писма до задрѣчнитѣ областни началници, да го придружатъ оттатъкъ, докато стигне до Юдея, и една заповѣдь до Асафа, пазителя на царскитѣ гори, да му даде дървета за греди за портитѣ на палата и др. Когато дойде въ Йерусалимъ, той намѣри, че началницитѣ, свещеницитѣ, сждитѣ и народътъ се бѣха вече заели съ възстановяването на града. Неемия 2:16. Тѣ действуваха, естествено, съобразно едикта, който бѣше даденъ на Ездра преди тринайсеть години. И най-после намираме, че Неемия завършилъ дѣлото, което бѣше дошелъ да извърши, въ петдесеть и два дена. Неемия 6:15.

Остава още само да се опредѣли, коя отъ двѣтѣ поржки за възстановяването на Йерусалимъ е мѣродавнията едиктъ, отъ който трѣбва да броимъ седемдесеттѣ седмици. По този пунктъ едва ли може да има съмнение.

1. Позволителното, дадено на Неемия, не може да бжде наречено едиктъ. За да се дадѣше сила на единъ персийски едиктъ, бѣше необходимо той да бжде написанъ и подкрепенъ съ царския подписъ. Дан.6:8. Такъвъ документъ бѣше получилъ Ездра, но Неемия не; позволителното, което този получи, бѣше само устно. Ако писмата, които му бѣха дадени, трѣбва да се взематъ за едиктъ, явно е, че тѣ не бѣха указъ до Неемия, а до областнитѣ началници по задрѣчието. Освенъ това този едиктъ /понеже това бѣха нѣколко писма/ трѣбваше да се счита за нѣколко едикта, а не за единъ, както пророчеството изисква.

2. Това, което накара Неемия да помоли царя да му даде позволение да отиде въ Йерусалимъ, бѣше известието, ко-

Scanned by CamScanner

ето нѣкои завърнали се отъ Персия юдеи донесоха, че юдеитѣ въ Йерусалимъ живѣели въ голѣмо бедствие и позоръ, и че стенитѣ на града били съборени и портитѣ изгорени съ огънь. Неемия 1. Чие дѣло бѣха тѣзи стени и порти, които бѣха съборени и изгорени? - Сжщо дѣло на Ездра и на онія, които го бѣха придружили; защото нито за мигъ не може да се приеме, че пълното разрушение на града отъ Навуходоносора, 144 години преди онова време, можеше да бжде съобщено на Неемия като една странна новина, или пъкъ че той би счелъ това за едно ново бедствие, което би го накарало наново да скърби и да тжжи. Ето защо съ това се потвърждава, че по-рано е билъ издаденъ другъ декретъ за възстановяването на града, и че опитътъ за прилагането му е билъ осуетенъ, поради което Неемия поиска позволение да отиде въ помощь на братята си по вѣра.

3. Ако нѣкой би твърдилъ, че поржчката до Неемия била единъ едиктъ, понеже съдържаше цельта на неговото прошение да съгради отново града, той би билъ оборенъ чрезъ възражението, че - както по-рано вече загатнахме - портитѣ и стенитѣ бѣха вече съградени преди неговото пристигане въ светия градъ. Освенъ това неговото дѣло бѣ завършено въ петдесеть и два дена, докато съграждането на града, споредъ пророчеството, трѣбваше да трае седемь седмици или четирийсеть и деветь години.

4. На Неемия не бѣ дадена никаква по-голѣма власть отъ онази, която Ездра бѣше получилъ чрезъ едикта. А едиктътъ на Ездра, изработенъ по законната фарма и стилъ, му даваше много по-голѣми права.

5. Отъ молитвата на Ездра, описана въ неговата книга, гл. 9:9, се вижда, че той се считаше за напълно упълномощенъ да съгради отново града и стенитѣ. А това, че той е разбиралъ условията, при които пророчествата за неговия народъ щѣха да се изпълнятъ, се вижда ясно отъ последнитѣ думи на молитвата му: "Нима пакъ да нарушаваме Твоитѣ заповѣди и да влизаме въ родство съ тия отвратителни народи? Не ще ли се прогнѣвишъ намъ дори до погубване, тъй че да нѣма уцѣлѣли и да нѣма спасени?"

Пресмѣта ли се отъ времето на поржчката до Неемия, 444 пр. Хр., датитѣ се обърквать съвсемъ, тъй като "усилнитѣ времена", които щѣха да бждатъ презъ време на строежа на улицитѣ и на стенитѣ, не траяха седемь седмици или четирийсеть и деветь години. А бихме ли поискали да пресмѣтаме отъ онова време шейсеть и деветтѣ седмици или 483-тѣ години, които трѣбваше да стигнатъ до Христовото явление, това би ни извело въ 40-та година следъ Христово-

то рождение;а когато Исусъ бѣ кръстенъ отъ Йоана въ Йордань и Божиятъ гласъ отъ облацитѣ Го обяви за Синъ Божий, бѣше 27-та година сл.Хр.,значи трийсеть години по-рано. Споредъ това изчисление срѣдата на последната или седемдесетата седмица,която трѣбва да бъде отбелязана чрезъ разпятието,би паднала въ 44 г.сл.Хр.;а разпятието стана въ 31-та година сл.Хр.,значи тринайсеть години по-рано. Най-после нека се забележи,че седемдесеттѣ седмици или 490-тѣ години,пресмѣтнати отъ двайсетата година отъ царуването на Артаксеркса,се простиратъ до 47 г.сл.Хр.,при което тѣхниятъ свършекъ не би билъ отбелязанъ чрезъ никаквво забележително събитие. И тъй,ако годината 444 пр.Хр.се вземе за начална година на изчислението и поржчката до Неемия се счете за събитието,което я отбелязва,пророчеството не би било въ съгласие съ това.Затова теорията,която се опитва да пресмѣта седемдесеттѣ седмици отъ двайсетата година отъ Артаксерксовото царуване или отъ поржчката до Неемия,трѣбва да се счита за погрѣшна.

7. Ще хармонират ли датитѣ,ако започнемъ нашето изчисление отъ времето,въ което Ездра получи своя едиктъ? Нека да видимъ! Въ такъвъ случай трѣбва да пресмѣтаме отъ 457 г.пр.Хр. Четирийсеть и деветь години бѣха опредѣлени за възстановяването на града и на стенитѣ му. По това Придо /т.1,стр.322/ казва следното: "Въ петнайсетата година на Дарий Нота се свършиха първитѣ седемь седмици отъ пророчеството на Даниила.Тогава се завърши възстановяването на църква и държава въ Йерусалимъ и Юдея.Това стана съ последното възобновително дѣло,описано въ тринайсетата глава на книгата на Неемия,отъ 23-ия до последния стихъ - точно четирийсеть и деветь години,откакъ Ездра започна градежа въ седмата година отъ царуването на Артаксеркса Лонгимана". Това бѣше въ 408 г.пр.Хр. 408 + 49 = 457

До тукъ изчислението се съгласува.Нека и по-нататъкъ да приложимъ сжщата мѣрка за пророчеството. Шейсеть и деветь седмици или 483 години трѣбваше да изминатъ до явлението на Месия,Владика /Вожда/. Когато пресмѣтнемъ тѣзи години отъ годината 457 пр.Хр.,тѣ свършватъ въ 27 г. сл.Хр. А какво се случи тогава? Лука ни осведомява по това както следва: "А когато се кръсти цѣлиятъ народъ и когато Исусъ,следъ като се кръсти,се молѣше,отвори се небето и Духъ Светий слѣзе върху Него въ тѣлесенъ видъ,като гължбъ,и чу се гласъ отъ небето,който казваше: Ти си Моятъ Синъ възлюбенъ;въ Тебе е Моето благоволение!" Лука 3: 21.22. Следъ това Исусъ "отиде въ Галилея и,проповѣдвайки благовестието за царството Божие,казваше:Времето се изпъл-

ни". Марко 1:14.15. Това време, за което се споменава тукъ, трѣбваше да бѫде, значи, единъ особенъ, опредѣленъ и предсказанъ периодъ. Обаче не може да се намѣри никакъвъ другъ пророчески периодъ, завършващъ по онова време, освенъ тоя отъ шейсеть и деветь седмици отъ Данаиловото пророчество, които трѣбваше да се простиратъ до времето на Месия. И сега Месия бѣше дошелъ и съ собствената Си уста възвести края на този периодъ, който трѣбваше да бѫде отбелязанъ чрезъ Неговото явление.

З а б е л е ж к а. Лука казва: Исусъ "бѣше на около трийсеть години"; това бѣше по времето на Неговото кръщение /Лука 3:23/ и почти въ сѫщото време, когато започна да проповѣдва евангелието. А какъ можеше Неговата служба да започва въ 27 г. сл. Хр., и Той пакъ да е на тази възрасть, която споменава Лука? Отговорътъ на този въпросъ трѣбва да се търси въ факта, че Христосъ бѣше роденъ въ третата или четвъртата година преди започването на християнското лѣтоброене, т.е. три или четири години преди 1 -та година. Грѣшката, дето християнското лѣтоброене започва съ повече отъ три години следъ Христовото рождение, се обяснява по следния начинъ? Едно отъ най-важнитѣ стари лѣтоброения бѣше онова, което приемаше за начало съграждането на града Римъ - "абъ урбе кондита", изразявано накратко съ латинскитѣ букви "а.и.с.", или още по-кратко съ "и.с." Въ 532 г. /по днешно лѣтоброене/ Дионисий Екзигуусъ, по народность скитъ, римски абатъ, въведе при царуването на Юстиниана християнското лѣтоброене. Споредъ най-добритѣ документи, които е ималъ на разположение, той поставилъ датата на Христовото рождение въ годината и.с. 753 /отъ съграждането на Римъ/. Христосъ бѣ роденъ преди смъртьта на Ирода, а по-късно чрезъ неопровержими доказателства бѣ установено, че Иродъ е умрѣлъ презъ априлъ на и.с. 750. И сега, като се прибавятъ нѣколко месеца за събитията въ живота на Христа къмъ времето на Иродовата смъртъ, Неговото рождение трѣбва да падне въ последната половина на годината 749 и.с., и, значи, се е случило малко повече отъ три години преди 1-та година на нашето лѣтоброене. Споредъ това, въ 27-та година сл. Хр. Христосъ е билъ въ действителность на трийсеть години. "Обикновеното лѣтоброене започна да се прилага на западъ около времето на Карлъ Мартела и на папа Григорий Втори, въ 730 г. сл. Хр., обаче не бѣше затвърдено чрезъ никакъвъ публиченъ указъ или грамота, до свикването на първия германски синодъ по времето на Карлмана, херцога на франкитѣ. Въ предговора на този първи синодаленъ указъ се казва, че синодътъ се е състоялъ въ 742г.

Scanned by CamScanner

сл.Хр.,на 11-та календа на май.Въпрѣки това,обаче,това лѣтоброене влѣзе въ общо употрѣбление едва въ времето на папа Евгений Четвърти,въ 1431 сл.Хр.,който /споредъ Мариана и др./ заповѣда това лѣтоброене да се прилага въ публичнитѣ регистри". - Хейлсъ,Хронология,т.1,стр.8з.84.

Между това,докато се открие грѣшката,християнското лѣтоброене се бѣше тъй здраво утвърдило,че никога не бѣ направенъ опитъ то да се промѣни.Пъкъ това не прави и никаква сѫществена разлика,тъй като то нѣма нищо общо съ пресмѣтането на датата.Ако лѣтоброението започваше съ сѫщинската година на Христовото рождение,то числото на годинитѣ преди Христовото рождение би било въ всѣки случай съ четири години по-малко,а числото години следъ Христовото рождение би се увеличило съ четири години.За да докажемъ това,ще приведемъ следния примѣръ: Да предположимъ,че имаме единъ периодъ отъ двайсеть години;едната година преди, а другата следъ Христовото рождение.Тогава ние бихме казали:той започваше десеть години преди Христовото рождение и свършваше десеть години следъ Христовото рождение. А ако бихме поискали да приведемъ лѣтоброението споредъ истинската година на Христовото рождение,не би се явила никаква разлика въ двете крайни дати,само че тогава би се казвало: започващъ въ 6-та година пр.Хр. и свършващъ въ 14 г.сл.Хр. Отъ числото преди Христовото рождение биха били извадени четири години,и четири години биха били прибавени къмъ числото на годинитѣ следъ Христовото рождение. Мнозина сѫ схванали това нѣщо тъй фалшиво,че твърдятъ,че къмъ настоящата година трѣбва да се прибавятъ още четири години, за да се получи истинската християнска дата.Това би било правилно,ако пресмѣтането би трѣбвало да става отъ Христовото рождение;обаче не то е точката,отъ която трѣбва да се пресмѣта,а началото на християнското лѣтоброение,около четири години по-късно.

И въ тази точка съгласуването е безспорно.А понататъкъ Спасительтъ трѣбваше да утвърди завета съ мнозина въ продължение на една седмица.Това трѣбваше да бѫде последната отъ седемдесеттѣ седмици или последнитѣ седемь години отъ четиристотинъ и деветдесеттѣ.Въ срѣдата на тази седмица,споредъ пророчеството,трѣбваше да престане жертвата и приношението.Тѣзи еврейски закони,които сочеха на Христовата смъртъ,можеха да престанатъ само съ разпятието,и тѣ наистина престанаха тогава,макаръ и тѣхното външно изпълнение да бѣ спазено до разрушението на Йерусалимъ,70 г.сл.Хр.Следъ шейсеть и дветѣ седмици,споредъ пророчеството,Христосъ трѣбваше да бѫде посѣченъ.Това е сѫщото,като да е писано:Следъ

шейсеть и две седмици, въ срѣдата на седемдесетата седмица, Христосъ ще бѫде посѣченъ, и затова жертвата и приношението ще престанатъ.

Отъ голѣма важность е да се установи, въ коя година е станало разпятието. Следнитѣ факти се считатъ за абсолютно положителни:

Докато нашиятъ Спаситель проповѣдваше евангелието на този свѣтъ, сж се изминали четири паски, споредъ докладитѣ на апостолъ Йоана. Тѣзи сведения се намиратъ на следнитѣ мѣста въ неговото евангелие: Йоанъ 2:13; 5:1; 6:4; 13:1. На последния пасхаленъ праздникъ бѣ разпнатъ нашиятъ Изкупитель. Посрѣдствомъ установенитѣ факти ние ще се опитаме да опредѣлимъ годината на Христовото разпятие. Тъй като Той подхвана Своята проповѣдническа служба презъ есеньта на 27 г.сл.Хр., първата Му пасха трѣбваше да бѫде презъ пролѣтьта на 28 г.сл.Хр.; втората - въ 29 г.сл. Хр., третата - въ 30 г.сл.Хр., и четвъртата или последната - въ 31 г.сл.Хр. Споредъ това Той е вършилъ три години и половина публична работа; това напълно се съгласува съ пророчеството, което казва, че Той трѣбваше да бѫде посѣченъ въ половината на седемдесетата седмица. Тъй като "годишната седмица", въ която Той трѣбваше да подхване дѣлото Си, започваше въ 27 г.сл.Хр., то срѣдата на годишната седмица, когато Неговата служба свършваше, три години и половина по-късно, трѣбваше да падне презъ пролѣтьта на 31 г.сл.Хр, когато и разпятието бѣ действително извършено. Д-ръ Хейлсъ цитира отъ Евсевия /300 г.сл.Хр./ следното: "Исторически се доказва, че всичкото това време, презъ което нашиятъ Изкупитель поучаваше и вършеше чудеса, обхващаше три години и половина, което е половината отъ една годишна седмица. И евангелистътъ Йоанъ е доказалъ това ясно въ писанията си за такива, които изследватъ този въпросъ критически".

Относно неестествената тъмнина, която настана при разпятието, Хейлсъ /т.1, стр.69 и 70/ говори следното: "Затова изглежда, че тъмнината, която се спустна по време на разпятието на нашия Господь ,по цѣла Юдея', ,отъ шестия до деветия часъ' или отъ 12 до 3 часа сл.обѣдъ, бѣше неестествена, и именно поради нейната продължителность и поради времето, въ което настана - презъ време на пълнолуние, когато, значи, не можеше да има слънчево затъмнение. Времето, когато е станало това, както и самиятъ фактъ, сж отбелязани въ една ценна забележка на единъ виденъ римски консулъ, Аврелий Касиодоръ, 514 сл.Хр.: ,Презъ време на консулството на императора Тиберий, на Августъ Пети и на Елиусъ Сеянъ, 784 н.с. /31 г.сл.Хр./ пострада нашиятъ

Господь Исусъ Христосъ,на 8-та календа на месецъ априлъ /25 мартъ/,когато настана такова затъмнение на слънцето, каквото никога не е било виждано".

"Съ тази година и този день сж съгласни Цезарейскиятъ съборъ /196 или 198 сл.Хр./,Александрийската хроника,Максимъ монахъ,Никифоръ Константинъ и Цедрений.А само съ годината сж съгласни Евсебий и Епифанъ,а сжщо Кеплеръ,Бухеръ,Патинъ и Петавий.Нѣкои считатъ 10 априлъ, а други 13 априлъ за точния день".

Значи тукъ имаме тринайсеть добри източници,и тѣ всички установяватъ Христовото разпятие презъ пролѣтьта на 31 г.сл.Хр. Ние можемъ наистина да считаме тази година за действителната,тъй като срещу такива мнения и най-предпазливитѣ и чевѣрващи изследватели не биха възразили нищо.А тъй като това бѣше въ срѣдата на последната седмица, ние трѣбва да се върнемъ три години и половина назадъ,за да намѣримъ,кога свършваха шейсеть и деветтѣ седмици. А когато отъ сжщата точка отидемъ три години и половина напредъ,ще стигнемъ въ края на цѣлия периодъ. Като се върнемъ отъ разпятието /въ пролѣтьта на 31 г.сл.Хр./ три години и половина назадъ,ние стигаме въ есеньта на 27 г.сл. Хр.,когато,както вече видѣхме,се свършваха шейсеть и деветтѣ седмици и Христосъ подхвана Своята публична работа. А отидемъ ли отъ годината на разпятието три години и половина напредъ,ние се намираме въ есеньта на 34 г.сл.Хр. или въ края на цѣлия периодъ отъ седемдесеть седмици.Тази година е отбелязана чрезъ мжченическата смъртъ на дяконъ Стефана и пълното отхвърляне евангелието на Исуса Христа отъ юдейския синедрионъ,както и чрезъ гонението на Исусовитѣ ученици и възвестяването евангелието на езичницитѣ. Деян.9:1-18. И тъкмо това сж събитията,които ние трѣбваше да очакваме,следъ като периодътъ,който бѣше опредѣленъ /отрѣзанъ/ за юдеитѣ и посветенъ на тѣхъ като на избранъ народъ,завършеше окончателно.

Още една дума относно седмата година на Артаксеркса,въ която бѣ даденъ на Ездра едиктътъ за възстановяването на Йерусалимъ, и редицата факти по този въпросъ е завършена.Съвпадаше ли седмата година отъ царуването на Артаксеркса съ годината 457 пр.Хр.? За всички,които държатъ на фактитѣ,следното свидетелство ще бжде достатъчно:

"Библията ни дава датитѣ за една пълна хронологична система,която се простира отъ сътворението до раждането на Кира,и която,поради това,може да се счита за едно съвѣстно изчисление.Отъ този периодъ надолу ние имаме неоспоримия канонъ /лѣточисление/ на Птоломея и безспорно

Scanned by CamScanner

правилното лѣточисление на Набонасара, съ които сж си служили дори до началото на нашето сегашно лѣточисление. Отъ точката, кждето свършва библейската /боговдъхновената/ хронология, започва това точно и неоспоримо лѣточисление. И така цѣлото изчисление е установено като непогрѣшно и правилно. Значи изчислението на голѣмия пророчески периодъ отъ седемдесеть седмици се основава на този канонъ на Птоломея. Сжщиятъ показва, че седмата година отъ царуването на Артаксеркса е била годината 457 пр.Хр., и правилността на това показание се доказва неопровержимо съ повече отъ двайсеть точно предсказани отъ него затъмнения, които, споредъ докладитѣ и съгласуващитѣ се астрономически изчисления, сж станали по онова време. Тази точка не може да се отмѣсти отъ годината 457 пр.Хр., безъ да се докаже неправилността на каноничнитѣ закони на Птоломея. А за да се направи това, би трѣбвало да се докаже, че голѣмиятъ брой затъмнения, които потвърждаватъ правилността на Птоломеевото изчисление, сж били погрѣшно пресмѣтнати. Такъвъ резултатъ, обаче, би провалилъ всички хронологически дати и би предоставилъ установяването на епохитѣ и съгласуването на периодитѣ на произволното мнение на всѣки фантазьоръ, тъй че цѣлата хронология не би била повече отъ едно произволно налучкване. Тъй като седемдесеттѣ седмици трѣбваше да свършатъ въ 34 г.сл.Хр. - освенъ ако седмата година отъ царуването на Артаксеркса не е точно опредѣлена, а това не може да се твърди безъ основателно доказателство - ние питаме: Кое събитие отбелязва тѣхния край? - Времето, когато апостолитѣ възвестиха евангелието на езичницитѣ, съвпада съ края на периода и доказва правилността на изчислението по-добре отъ всичко друго. А и разпятието въ 31 г.сл.Хр., въ срѣдата на последната седмица, се подкрепя отъ множество свидетелства, които не могатъ да бждатъ лесно отхвърлени". - Адвентхералдъ.

Отъ гореспоменатитѣ факти се вижда, че изчислението на седемдесеттѣ седмици, започващо отъ времето, когато Ездра получи едикта /значи седмата година отъ царуването на Артаксеркса, 457 пр.Хр./, е въ пълно съгласие съ всичко минало. Важнитѣ и опредѣлени нѣща, които се случиха при изявяването на Месия при кръщението Му, началото на Неговата публична работа, разпятието, отхвърлянето на евреитѣ и проповѣдването евангелието на езичницитѣ, както и възвестяването на новия заветъ - всички съвпадатъ точно съ опредѣленото време; и тѣзи събития, подобно на блестящъ кржгъ отъ свѣтли лжчи, обкржжаватъ пророчеството и го запечатватъ като истинско.

Scanned by CamScanner

Съ това се установява,че едиктътъ на Ездра въ седмата година отъ Артаксеркса,457 пр.Хр.,е началната точка,отъ която трѣбва да се пресмѣтатъ седемдесеттѣ седмици.Въ духа на пророчеството този едиктъ бѣше "заповѣдьта" за възстановяването на Йерусалимъ.Двата по-ранщни указа бѣха само въведение и подготовление за този,и въ сжщность бѣха считани отъ Ездра като часть отъ неговия едиктъ, така че и тритѣ бѣха като едно цѣло.Това се потвърждава въ Ездра 6:14,кждето се казва: "И свършиха и съградиха,споредъ заповѣдьта на Бога Израилева и споредъ заповѣдьта на Кира,и Дария,и Артаксеркса,персийския царь". Вижда се,че за едиктитѣ на тримата царе се говори като за единъ-единчекъ,като се казва:"заповѣдьта /единствено число/ на Кира, Дария и Артаксеркса";отъ този изразъ се вижда,че всички бѣха считани като една заповѣдь,и всѣки поотдѣлно се считаше като една крачка по-напредъ за завършването на сжщата заповѣдь и на дѣлото. А тази заповѣдь не можеше да"излѣзе", както пророчеството казва,докато последното условие,което пророчеството изискваше,не бѣше включено въ указа и не бѣше подкрепено съ авторитета на царството.Тази власть бѣ дадена само чрезъ едикта на Ездра,и не по-рано.Неговиятъ едиктъ бѣше завършенъ и отговаряше на условията на пророчеството,и затова периодътъ трѣбва да започва отъ времето на този едиктъ,отъ "излизането" на тази заповѣдь.

И тъй,ние свършихме съ установяването на седемдесеттѣ седмици;обаче остава ни да изтълкуваме още единъ по-дълъгъ периодъ и други важни събития по-нататъкъ. Седемдесеттѣ седмици бѣха само първитѣ 490 отъ 2300-та години.Като извадимъ 490 отъ 2300,оставатъ 1810. Както вече видѣхме,490-тѣ години завършваха въ есеньта на 34 г.сл.Хр. Когато къмъ тѣхъ прибавимъ останалитѣ 1810 години,ние стигаме крайната точка на цѣлия периодъ.И тъй,къмъ есеньта на 34 г.сл.Хр. прибавяме 1810 години и стигаме въ есеньта на 1844 г.сл.Хр. По такъвъ начинъ,следъ като установихме правилно началото и изтичането на седемдесеттѣ седмици,ние бързо и сигурно намираме точката,въ която изтичаха 2300-та години.

И друга една точка трѣбва да се вземе тукъ предвидъ.Ние видѣхме,че 70-тѣ седмици сж първитѣ 490 отъ 2300-та денонощия; че тѣзи дни сж пророчески дни,подъ които трѣбва да се подразбиратъ действителни години /споредъ библейското правило единъ день за една година: Числа 14:34; Йез.4:6/,както това бѣ доказано и чрезъ изпълнението на седемдесеттѣ седмици, по което всички известни библейски тълкуватели сж съгласни; най-после,че тѣзи 2300 години за-

Scanned by CamScanner

почваха въ 457 г.пр.Хр. и затова свършваха въ 1844 сл.Хр, като се предполага,че числото 2300 е вѣрно.Съ установяването на тази точка изглежда че се изчерпва всѣка възможность за по-нататъшни спорове. По тази точка Д-ръ Хейлсъ забелязва:

"Нѣма друго число въ Библията,чиято вѣрность да би могла да се установи по-добре,отколкото числото на 2300-та денонощия.То се намира въ всички печатни еврейски писания,въ всички преписи отъ Кенникотъ,въ сравненията на дьо Роси и въ всички по-стари преводи.Само съществуващиятъ въ Ватикана преписъ на Септуагинтата прави едно изключение и говори за 2400 денонощия. А Жеромъ е видѣлъ преписи,въ които се говори за 2200 денонощия. Обаче и двете тѣзи твърдения почиватъ върху едно буквално заблуждение,надвишаващо или понижаващо числото,които,обаче,се изравняватъ взаимно и затова потвърждаватъ срѣдното число 2300". - Хронология,т.2,стр.512.

Би могло да се зададе въпросътъ,защо тѣзи денонощия да се простиратъ до есеньта на 1844 год.,когато започватъ въ 457 пр.Хр.,тъй като къмъ 457 трѣбва да се прибавятъ само 1843,за да се получи числото 2300. Едно поточно изследване ще отстрани тази трудность.А именно:нужни сж цѣли 457 години пр.Хр. и цѣли 1843 години сл.Хр., за да се получи резултатътъ 2300; така че ако периодътъ започва съ сжщинския първи день на годината 457,той ще свършва и съ сжщинския последенъ день на годината 1843. За всѣкиго ще бжде понятно,че щомъ е изминала една часть отъ годината 457 преди започването на 2300-та денонощия, сжщо толкова време,колкото е изтекло отъ тази година,ще трѣбва да измине отъ 1844 год.,преди да изтекатъ 2300-та денонощия.Затова ние питаме:Отъ коя точка на 457-та година трѣбва да започнемъ да пресмѣтаме? Отъ факта,че първитѣ четирийсеть и деветь години бѣха опредѣлени за съграждането на улицитѣ и стенитѣ,ние виждаме,че периодътъ датира не отъ отпжтуването на Ездра отъ Вавилонъ,а отъ действителното започване на дѣлото въ Йерусалимъ,което въ никой случай не можеше да бжде по-рано отъ седмия месецъ /есеньта/ на 457-та година,тъй като той е пристигналъ въ Йерусалимъ не по-рано отъ петия месецъ на онази година. Ездра 7:9. Затова и цѣлиятъ периодъ трѣбва да се простира до седмия месецъ /есеньта по юдейско време/ на 1844г.

Онія,които се противопоставятъ на това обяснение на пророческитѣ периоди,по-рано обичаха да ни правятъ следнитѣ възражения: "2300-та денонощия още не сж изминали,тъй като времето изтече,и нашиятъ Господь още

не е дошелъ..Защо времето е изтекло въ 1844 г.,безъ нашитѣ надежди да се изпълнятъ,ние ще считаме като една тайна; все пакъ изтичането на времето доказва,че 2300-та денонощия още не сж изминали".

А между това времето не се съобразява нито съ личности,нито съ теории.Съ мощния сърпъ,който то,символично представено,носи,понѣкога то изведнажъ немилостиво разсипва фантастичнитѣ и лекомислени теории на човѣцитѣ,безъ да иска да знае,колко скъпи може да сж тѣ на тѣхнитѣ проповѣдници или защитници.Сжщото е и въ този случай.Необръщайки внимание на произволнитѣ изопачения на онія,които сж се считали принудени да запратъ времето,то,все пакъ,спокойно и постоянно е напредвало въ пжтя си,до - какво? Дакато надмина всѣка граница,до която можеха да се простиратъ 2300-та денонощия,и тогава времето научи хората,че тѣзи дни сж изтекли. Нека да не отминаваме тази точка небрежно! Като изоставимъ за моментъ настрана аргументитѣ, които доказватъ,че 2300-та денонощия изтичаха въ 1844 г., и като предоставимъ на нашитѣ противници да започнатъ пресмѣтанията си отъ друга начална точка,имаща макаръ и най-малкото основание да бжде приета,или пъкъ взета и най-произволно,ние твърдимъ: все пакъ остава фактъ,че и най-крайната граница на времето,къмъ която би водило дори и такова неоснователно пресмѣтане,е премината.Невъзможно е 2300-та денонощия да започватъ отъ една точка,която да изведе тѣхния край въ наше време.Затова ние още единъ пжть казваме,безъ ни най-малко съмнение въ истинността на нашето твърдение или най-малъкъ страхъ,че то би могло да бжде успѣшно опровергано: Тѣзи денонощия сж изтекли!

Важното обяснение,което ангелътъ даде на Данаила: "До две хиляди и триста денонощия,тогазъ светилището ще се очисти",е вече изтълкувано.Въ нашитѣ изследвания относно светилището,неговото очистване и приложението на времето ние не само намѣрихме,че това е лесно обяснимо,но - че това събитие е почти привършено.Й нека тукъ се спремъ за моментъ и размислимъ върху сериозното положение,въ което ние се намираме.

Ние видѣхме,че светилището на този заветъ е Божията скиния въ небето,една нерукотворна постройка,кждето нашиятъ Господь действува за покаялитѣ се грѣшници;мѣсто, кждето между волния Богъ и Неговия Синъ Исусъ Христосъ се извършва"съветъ за миръ" въ спасителното дѣло за погиналитѣ човѣци. Зах.6:13; Пс.85:10. Ние видѣхме,че очистването на светилището се състои въ отнемането грѣховетѣ отъ него,и че това е последното дѣло на първосвещеническата

служба,която се извършва тамъ;че дѣлото на изкуплението се ограничава само още въ небесното светилище,и че когато светилището бѫде очистено,дѣлото ще бѫде привършено и планътъ завършенъ.Тогава великиятъ планъ,който бѣ съставенъ при грѣхопадането за изкуплението на онія отъ изгубената раса,които щѣха да се подчинятъ на неговитѣ изисквания,и който е билъ прилаганъ въ продължение на шесть хиляди години,ще бѫде привършенъ.Милостьта не ще ходатайствува повече,и голѣмиятъ гласъ изъ храма небесенъ,отъ престола,ще извика: "Свърши се!" Откр.16:17. И тогава какво? Всички праведни ще наследятъ вѣчния животъ и всички безбожни ще бѫдатъ осѫдени на вѣчна смърть.Отъ онова време нататъкъ никоя сѫдба не може да бѫде промѣнена,никоя награда не може да бѫде отнета и никоя печална участь не може да бѫде вече измѣнена.

Ние видѣхме още,че голѣмиятъ пророчески периодъ, който трѣбваше да отбележи началото на това последно дѣло въ небесното светилище,е изтекълъ въ времето на нашето поколѣние - 2300-та денонощия изтекоха въ 1844 г. И отъ това време продължава да се извършва последното дѣло за спасението на човѣцитѣ.Това дѣло включва въ себе си изследването характера на всѣки човѣкъ; то се състои въ опрощаването грѣховетѣ на онія,които сѫ се оказали достойни за такава милость,и опредѣля,кои отъ мъртвитѣ ще бѫдатъ възкресени и кои отъ живитѣ ще бѫдатъ преобразени, когато дойде Господь;а най-после и това,кои отъ двете групи,отъ мъртвитѣ и отъ живитѣ,ще останатъ,за да участвуватъ въ ужаснитѣ сцени на втората смърть. Всѣки може да разсѫди,че такова решение може да бѫде взето само преди явлението на Господа.Сѫдбата на всѣки човѣкъ ще трѣбва да се опредѣли споредъ дѣлата му презъ земния животъ, и всѣки ще бѫде възнагражденъ споредъ тѣзи дѣла. 2Кор.5:10; Откр.22:12. Въ "книгата на възпоменанията",която се води отъ небесни сѫщества,сѫ отбелязани дѣлата на всѣки човѣкъ /Откр.20:12/,и при завършването на дѣлото въ светилището тѣзи доклади се изследватъ и се взема едно решение споредъ онова,което тѣ заслужаватъ /Дан.7:9.10/. И изглежда най-естествено да се приеме,че се започва съ дѣлата на първитѣ членове на нашата човѣшка раса;че най-напредъ биватъ изследвани тѣхнитѣ случаи,и че всѣки случай бива разрешенъ по отдѣлно.Така се постѫпва съ всички мъртви,поколѣние следъ поколѣние,хронологически,следвайки течението на времето,докато се стигне до последния родъ - поколѣнието на живитѣ,съ чиито случаи ще завърши великото дѣло. Колко време ще трае,докато бѫдатъ разрешени всички случаи

Scanned by CamScanner

на мъртвитѣ,кога това дѣло ще премине на случаитѣ на живитѣ - това ние не знаемъ.Но,както вече по-рано споменахме,това дѣло се извършва вече отъ 1844 год.Свѣтлината на символитѣ и естеството на самата работа не допущатъ да се приеме,че това ще трае дълго.Йоанъ въ чудеснитѣ видения на небеснитѣ сцени видѣ милиони участници и помощници,които бѣха заети съ нашия Господь въ Неговото свещенослужителство.Откровение 5. И така това дѣло продължава.То не запира,не закъснява,и скоро ще бѫде окончателно привършено.

И сега ние стоимъ тукъ - очаквайки всѣки моментъ последната,най-голѣмата и най-важната криза въ историята на нашата раса;великиятъ изкупителенъ планъ е почти привършенъ; ценнитѣ години на благодатното време сж почти въ края си; Господь е предъ идването Си,за да вземе ония,които сж готови и Го очакватъ,и да отдѣли ония,които сж равнодушни и невѣрващи. А свѣтътъ - о,какво да кажемъ за него? Той е заслѣпенъ въ заблуди,забъркань въ грижи и сдѣлки,обезумѣлъ отъ буйни удоволствия и парализиранъ отъ пороци и престъпления! Наистина,днешниятъ свѣтъ нѣма нито моментъ за губене,за да чуе сериозната истина,и не бива да пропуща нито една мисъль,която засѣга неговия вѣченъ интересъ! Божиитѣ чада отъ своя страна,предвидъ близко предстоящата имъ вѣчность,трѣбва да избѣгватъ най-грижливо и съвѣстно гибельта и сластитѣ на свѣта,и да се подготвятъ,за да могатъ да устоятъ на изследователната проба, когато тѣхнитѣ случаи бѫдатъ представени на разглеждане предъ Великия сждъ горе.

Ние препоржчваме на всѣки изследователь на пророчествата да изучи най-внимателно въпроса за светилището. Въ светилището се вижда ковчегътъ на Божия заветъ,който съдържа Неговия святъ законъ и ни приканва къмъ послушание спрямо това велико мѣрило на всѣки моралъ.Откриването на този небесенъ храмъ или започването на службата въ второто негово отдѣление отболязва началото на периода,презъ който се разнася гласътъ на тржбата на седмия ангелъ.Откр. 11:15.19. Дѣлото,което се извършва чрезъ това,е основата на третата ангелска весть въ Откр.14 - последната милостива весть,отправена до единъ погиналъ свѣтъ.

Този предметъ обяснява голѣмото разочарование на адвентиститѣ въ 1844 год.,като изтъква,какъ тѣ погрѣшно сж приели,че това събитие /Христовото пришествие/ щѣше да стане въ края на 2300-та денонощия.Той довежда въ пълно съгласие пророческитѣ изпълнения въ миналото,които иначе бяха останали обвити въ непроницаемъ мракъ.Той ни дава една

опредѣлена представа за положението и дѣлото на нашия великъ Първосвещеникъ и разкрива изкупителния планъ въ неговитѣ особени и чудесни черти.Този предметъ,като ни представя действителностьта на извършващия се сждъ,ни показва, отъ какви приготовления се нуждаемъ ние,за да можемъ да устоимъ въ идещия день.Той обръща вниманието ни,че се намираме въ едно време на очакване,и затова трѣбва да бждемъ будни;защото ние не знаемъ,кога ще се завърши това дѣло и кога нашиятъ Господь ще се яви. Да бдимъ,за да не ни намѣри неговото внезапно идване спящи!

Следъ като пророкътъ е описалъ голѣмитѣ събития, свързани съ мисията на нашия Господь на тази земя,въ последната часть на ст.27 той говори за разрушението на Йерусалимъ отъ римлянитѣ,което щѣше да стане наскоро тогава, а най-после и за пропадането и на самата римска сила./

З а б е л е ж к а. Че изразътъ "и да се помаже Пресветиятъ" /въ други библейски преводи:"светитѣ мѣста" или "светая светихъ"/,както е писано въ Дан.9:24,се отнася за помазването на небесното светилище преди започването на свещеническата служба на Христа въ него,а не за едно помазване на самия Спаситель,се вижда ясно.Думата "пресвето",преведена отъ двете еврейски думи "кодешъ кодашимъ" - "свето отъ светото",е,споредъ Гезения,единъ изразъ,който се употрѣбява за най-светото мѣсто въ светилището,и който въ никой случай не може да се отнася за една личность,освенъ ако този случай прави едно изключение отъ общото правило.

"Адвентшилъдъ",№1,стр.75,казва: "И последното събитие въ седемдесеттѣ седмици,както въ ст.24 се казва, бѣше помазването на "пресветото" или на "светото отъ светото" или на "санктумъ санкторумъ" /светая светихъ/;но,обаче,на онова,което бѣше на земята и направено отъ човѣшки ржце,а на истинската скиния,въ която ходатайствува за насъ Христосъ,нашиятъ Първосвещеникъ.Въ истинската скиния на небето Христосъ наистина ще върши това,което Мойсей и Ароновъ вършеха въ нейното подобие на земята. /Вижъ Евреомъ,гл.6,7,8 и 9; Изходъ 30:22-30; Левитъ 8:10-15./".

Д-ръ Барнесъ въ забележкитѣ си върху това мѣсто и особено за тази дума "пресвето" казва следното: "Тази

дума означава въ сщность "свето отъ светото", или пресвето.Тя често се прилага за вътрешното отдѣление на светилището или за онази часть отъ скинията и храма,която съдържаше ковчега на завета,двѣ каменни плочи и др.".
"Тя не означава само вътрешната часть на светилището или храма,но може да се приложи и за цѣлата постройка". "Нѣкои сж приели,че тя се отнася за самия Христосъ и означавала,че Той,Който е Пресветиятъ,тогава билъ осветенъ и помазанъ за Месия. Възможно е,както Хенгстенбергъ /Хронология,томъ 2,стр.321,322/ е доказалъ,че гръцкитѣ преводачи сж разбирали тази дума така,обаче като достатъчно възражение противъ това значение,въпрѣки,че тази дума се срѣща на много мѣста въ Библията,може да послужи това,че тя никога не е употрѣбявана за личности,освенъ въ този единственъ случай". "Затова ми се струва,че най-ясенъ и безпристрастенъ преводъ ще бѫде тоя,който отнася тази дума за храма".

Много изследватели на Свещеното писание,за които този предметъ /очистването на светилището/ не е ясенъ,бихa го разбрали,ако разбератъ значението на небесното светилище.

Десета глава

ПОСЛЕДНОТО ВИДЕНИЕ НА ДАНАИЛА

Ст.1. "Въ третата година на персийския царь Кира биде откровение Данаилу,който се наричаше съ име Валтасалъ;и истинско бѣше това откровение и отъ голѣма сила. Той разбра това откровение и разумѣ това видение".

Този стихъ ни довежда до последното видение,за което ни докладва пророкъ Данаилъ,и даденитѣ му въ него обяснения преминаватъ презъ единайсетата и дванайсетата глава,до края на Данаиловата книга.Третата година отъ царуването на Кира падаше въ 534 г.пр.Хр.Следователно бѣха изтекли шестъ години отъ Данаиловото видение за четиритѣ звѣра,въ първата година отъ царуването на Валтасара,540 г.пр.Хр.;четири години отъ видението за овена,козела и малкия рогъ и за 2300-та денонощия отъ осмата глава,въ третата година отъ царуването на Валтасара,538 г. пр.Хр.; и четири години,откакъ на Данаила бѣ дадено видението относно седемдесеттѣ седмици,въ първата година на Дарий,538 г.пр.Хр.,както се казва въ деветата глава.При проваляне на вавилонското царство отъ мидийци и перси, въ 538 г.пр.Хр. Киръ,отъ учтивость,позволи на чича си Дарий да заеме престола.И този го запази до смъртьта си, която го сполетѣ около две години по-късно.Иакъ около това време умрѣ и Камбизъ,царь на Персия и баща на Кира, така че този последнийтъ въ 536 г.пр.Хр. стана единственъ владѣтель на второто всемирно царство отъ пророчеството. тъй като тази година се смѣташе за неговата първа година, то третата година,въ която Данаилъ имаше видението,падаше въ 534 г.пр.Хр. Приема се,че Данаилъ е умрѣлъ наскоро следъ това,по което време той,споредъ Придо,е билъ на не по-малко отъ деветдесеть и една година.

Scanned by CamScanner

Ст.2. "Въ тия дни азъ,Данаилъ,бѣхъ въ тжга цѣли три седмици. 3. Вкусенъ хлѣбъ не ядохъ;месо и вино не влѣзе въ устата ми,и съ мазила се не мазахъ,докле не изтекоха тритѣ седмици".

За каква цель се смири този остарѣлъ Божий служитель,изжчвайки тѣлото си? - Очевидно затова,за да може по-добре да разбере,какво възнамѣряваше Богъ да направи съ църквата Си въ бждещитѣ времена;тъй като божественията пратеникъ,който трѣбваше да го освѣтли,казва: "Отъ първия день,въ който даде ти сърдцето си,за да разбирашъ"и.т.н. Ст.12. Значи и тогава все още имаше нѣщо,което Данаилъ не разбираше,което,обаче,той усърдно искаше да му бжде обяснено.Какво бѣше това? Несъмнено една часть отъ споменатитѣ отъ него последни видения,а именно видението въ деветата глава,а чрезъ него и онова отъ осмата глава,на която деветата е само едно допълнително разяснение.И въ резултатъ на неговитѣ молби,сега му се дава едно по-точно обяснение относно събитията,които бѣха обхванати въ общи черти въ неговитѣ по-ранжни видения.

Приема се,че това сетуване на пророка е било свързано съ постъ;не пълно въздържане отъ всѣка храна, а употрѣба само на най-прости и обикновени храни.Той не ядѣше никаква приятна храна,нито деликатеси,нито лакомства;не употрѣбяваше нито месо,нито вино,а сжщо не помазваше главата си,въ знакъ на постъ.Колко дълго трѣбва да е продължилъ тѣзи лишения,докато молитвата му е била послушана,ние не знаемъ;обаче фактътъ,че той е издържалъ пълни три седмици въ постъ,ни кара да допущаме,че той е считалъ молбитѣ си за основателни;а въ такъвъ случай той бѣше мжжътъ,който спираше само тогава,когато тѣ биваха удовлетворени.

Ст.4. "А въ двайсеть и четвъртия день на първия месецъ бѣхъ при брѣга на голѣмата рѣка Тигъръ; 5. дигнахъ очи и видѣхъ:ето единъ мжжъ,облѣченъ въ ленени дрехи, и кръстътъ му бѣ препасанъ въ злато отъ Уфазъ. 6. Тѣлото му бѣше като топазъ,лицето му - като видътъ на свѣткавица,очитѣ му - като запалени свѣтила,ржцетѣ му и нозетѣ му по видъ - като лъскава медь,и гласътъ на думитѣ му - като гласъ на множество люде. 7. И само единъ азъ,Данаилъ,видѣхъ това виденне,а които люде бѣха съ мене,не видѣха това виденне;но силенъ страхъ нападна върху тѣхъ,и тѣ избѣгаха,за да се скриятъ; 8. и останахъ самъ и гледахъ на това велико видение,но въ мене сила не остана,и видътъ на

Scanned by CamScanner

лицето ми се измѣни твърде много,не остана въ мене бодрость. 9. И чухъ гласа на думитѣ му;и,щомъ чухъ гласа на думитѣ му,вцепененъ паднахъ ничкомъ и лежахъ съ лице къмъ земята".

При този случай на Данаила се яви една особено величествена личность.Нейното описание е почти подобно на онова,което е дадено за Христа въ Откр.1:14-16,и влиянието,което се излѫчваше отъ нея,бѣше приблизително сѫщото,което Павелъ и придружаващитѣ го изпитаха,когато Господь имъ се яви по пѫтя за Дамаскъ. Деян.9:1-7. Но това не бѣше Господь,тъй като въ ст.13 Той е представенъ като Михаилъ.Ето защо това трѣбва да е нѣкой ангелъ отъ най-висшъ рангъ.Затова ние питаме: За кой ангелъ може да се даде наистина такова описание? Между този и други библейски текстове сѫществуватъ прилики въ описанието на ангела,които даватъ ясно да се разбере,че това не бѣше другъ, освенъ Гавраилъ. Въ гл.8,ст.16 Гавраилъ е представенъ съ името си.Неговиятъ тогавашенъ разговоръ съ Данаила имаше точно сѫщото действие върху пророка,както това,описано въ предстоящето видение.Тогава на Гавраила бѣ заповѣдано да обясни на Данаила виденнето,и той самъ обеща да го направи да разбере онова,което щѣше да стане въ края,по времето на последния гнѣвъ.Следъ като даде на Данаила толкова обяснения,колкото този бѣше въ състояние да изслуша въ оня случай,ангелътъ по-късно подхвана отново мисията си и разтълкува на пророка друга една точка отъ виденнето,както видѣхме въ гл.9:20-27. Все пакъ отъ десетата глава се вижда,че въ предсказанието имаше нѣколко точки,които нѣ бѣха обяснени на Данаила,и затова ние го виждаме да пости и да се моли,за да му се даде свѣтлина отъ горе.

Сега се явява една личность,чието присѫтствие оказва върху Данаила сѫщото действие,каквото ангелъ Гавраилъ бѣше упражнилъ по-рано върху него.И тази личность казва на Данаила /ст.14/: "Сега дойдохъ да те направя да разберешъ,какво има да се случи на народа ти въ последнитѣ дни";това е сѫщото съобщение,което Гавраилъ,споредъ гл.8:19,бѣше обещалъ да даде.Отъ тѣзи факти може да се направи само едно заключение.Данаилъ искаше по-нататъшно обяснение върху сѫщото видение,за което Гавраилъ бѣше получилъ заповѣдь "да го направи да разбере".Еднажъ той бѣше направилъ на Данаила едно особено посещение,за да му даде по-нататъшни освѣтления ,и за получаването на тѣзи освѣтления Данаилъ бѣше постилъ и се молилъ.Сега,поне-

Scanned by CamScanner

же пророкътъ е подготвенъ чрезъ това да получи по-нататъшни освѣтления,и пакъ се моли по сжщия начинъ относно сжщото нѣщо,може ли за моментъ да се приеме,че Гавраилъ е пренебрегналъ заповѣдьта,която му бѣ дадена,изоставилъ е поржчката си и е натоварилъ другъ ангелъ да завърши неговото недовършено дѣло? Трудно! Изразътъ въ ст.14 ни прави лесно да познаемъ говорителя,който въ осмата глава обеща да даде това обяснение.

Ст.10. "Но ето,ржка се допрѣ до мене и ме постави на колѣнетѣ ми и на дланитѣ на ржцетѣ ми. 11. И каза ми той: Данаиле,челани мжжо,вникни въ думитѣ,които ще ти кажа,и стани право на нозетѣ си,защото при тебе съмъ проводенъ днесъ.Като ми каза тия думи,азъ се изправихъ разтреперанъ. 12. Но той ми каза:Не бой се,Данаиле;отъ първия день,когато разположи сърдцето си да достигнешъ разбиране и да се смиришъ предъ твоя Богъ,твоитѣ думи бѣха чути,и азъ щѣхъ да дойда споредъ думитѣ ти".

Данаилъ,който при приближаването на величествената поява на Гавраила бѣше падналъ изнемощѣлъ /тъй се разбира обикновено изразътъ "паднахъ ничкомъ" въ ст.9/ бѣ докоснатъ отъ ржката му,и му бѣ дадено увѣрение,че той нѣмаше нужда да се бои отъ неговото /на ангела/ присжтствие.Ангелътъ се обръща къмъ Данаила съ думитѣ:"Данаиле, челани мжжо!" Завидно обръщение! Единъ членъ отъ човѣшкото семейство,отъ сжщата раса като насъ,е обичанъ не само споредъ общото понятие за любовьта,съ която Богъ обича цѣлия свѣтъ,а лично и тъй ясно изразено! Затова пророкътъ можеше наистина да се успокои,ни следъ такова обръщение можеше спокойно да остане въ присжтствието на Гавраила.Ангелътъ му каза освенъ това,че е дошелъ,за да има единъ разговоръ съ него,и затова искаше той да събере мислитѣ си,за да го разбере.Следъ като светиятъ и възлюбенъ пророкъ бѣ покаенъ и успокоенъ по този начинъ,той се изправи предъ небесния пратеникъ,макаръ че все още силно треперѣше.

"Не бой се,Данаиле!" продължава Гавраилъ.Пророкътъ,сигурно,едва ли имаше причина да се бои отъ нѣкого, макаръ и отъ небесно естество,а особено отъ този ангелъ, който му бѣше изпратенъ,поради това,че той бѣше много възлюбенъ,и въ послушание на усърдната му молитва.Сжщо така и Божиятъ народъ отъ никой вѣкъ не е трѣбвало да изпитва робски страхъ предъ пратеницитѣ,които са му бивали изпращани да го избавятъ.Независимо отъ това,за жалость,мнозина

Scanned by CamScanner

сж склонни да гледатъ на Исуса и на Неговитѣ ангели повече като на строги вестители на сждъ и отмъстители, отколкото да ги считатъ за същества, които отъ милость и любовь, съ искрена преданность действуватъ за нашето спасение. Присжтствието на единъ ангелъ, ако той би имъ се явилъ видимо, би ги парализиралъ отъ страхъ, а мисъльта, че Христосъ скоро ще дойде и тѣ ще трѣбва да застанатъ предъ Него, ги прави огрижени и безпокойни. Ние препоржчваме на такива боящи се да знаятъ, че отношенията, които истинскиятъ христианинъ трѣбва да поддържа съ Исуса, Главата на църквата, трѣбва да сж по-интимни и пропити съ повече любовь, която пропжжда страха.

Бърху ст.12 Бакстеръ прави следната характерна забележка: "Данаилъ бѣше сега - както епископъ Нютонъ се изразява - въ напреднала възрасть; защото третата година отъ царуването на Кира бѣше седемдесеть и третата година отъ Данаиловото пленничество; а тъй като той бѣше юноша, когато бѣше отведенъ въ пленъ, не може да се допустне, че той е билъ сега на по-малко отъ деветдесеть години. Колкото и остарѣлъ да бѣше, той жадуваше отъ сърдце да разбере откровенията, които му бѣха по-рано дадени, а особено виденето за овена и козела, както това трѣбва да се заключи отъ края. И за тази цель той се моли и пости три седмици. Неговото постене и молене оказа желаното действие, понеже бѣ изпратенъ единъ ангелъ да му разкрие тия тайни; така и всѣки, който желае да расте въ божественото познание, трѣбва да следва примѣра на Данаила и да се привиква да упражнява въздържание и благочестие".

Ст.13. "Но князътъ на персийското царство стоя срещу мене двайсеть и единъ день; ала ето, Михаилъ, единъ отъ първитѣ князе, дойде да ми помогне, и азъ останахъ тамъ при персийскитѣ царе".

Колко често биватъ послушвани молитвитѣ на Божия народъ, макаръ че тѣхното послушване не винаги се забелязва веднага! Точно така бѣше и съ случая на Данаила. Ангелътъ му каза, че неговитѣ думи сж били послушани още отъ първия день, въ който той даде сърдцето си, за да разбере. Въпрѣки това Данаилъ продължаваше да измжчва тѣлото си съ постъ и цѣли три седмици да се бори съ Бога, безъ да знае, че молитвата му бѣше послушана. Но защо бѣше това бавене? - Единъ царь на Персия противостоеше на ангела. Послушването на Данаиловата молитва бѣше свързано съ една постжпка отъ страна на персийския царь. Той трѣбваше да

бъде заставенъ да извърши тази постъпка.Безъ съмнение,това се отнасяше за дѣлото,което той вече бѣше започналъ и трѣбваше да завърши,отнасящо се за храма въ Йерусалимъ и за юдеитѣ.Неговиятъ декретъ бѣше първиятъ отъ една серия декрети,които бѣха издадени за съграждането на храма,и най-после завършиха съ прочутата заповѣдь за възстановяването и съграждането на Йерусалимъ,която трѣбва да отбелязва началото на голѣмия пророчески периодъ отъ 2300 денонощия.И ангелътъ бѣше изпратенъ да повлияе на царя,за да напредне дѣлото въ съгласие съ божествената воля.

О,колко малко схващаме ние отъ онова,което става въ невидимия свѣтъ по отношение на човѣшкитѣ работи! Тукъ, повидимому,се повдига завесата за моментъ,и намъ се дава възможность да хвърлимъ погледъ върху нѣщата,които се извършватъ задъ нея.Данаилъ се моли.Творецътъ на всемира го слуша.Гавраилъ получава заповѣдь да съобщи на пророка, че молитвата му е послушана.Обаче персийскиятъ царь трѣбва да действува,преди молитвата да бъде изпълнена,и затова ангелътъ бърза къмъ този владѣтель.Безъ съмнение,и Сатана изпраща вестители,за да спъватъ старанията на ангела. Въ царския палатъ се срѣщатъ двѣтѣ противни партии.Всички подбуждения за себелюбиви интереси и свѣтска политика,които Сатана може да предложи,той,несъмнено,ще пошепва на царя,за своя изгода,за да го накара да попрѣчи за изпълнението на Божията воля;въ сжщото време Гавраилъ упражнява своето влияние въ обратенъ смисълъ.Царьтъ се бори между две противни подбуждения.Той се колебае.Той отлага решението.Днитѣ отлитатъ единъ следъ другъ.Данаилъ продължава да се моли.Царьтъ все още противостои на влиянието на ангела;три седмици изтичатъ,и ето,единъ по-могжщъ отъ Гавраила заема мѣстото му въ палата,а Гавраилъ се явява на Данаила,за да го осведоми за развитието на събитията. Още отначало,казва той,твоята молитва бѣ послушана,обаче презъ време на тритѣ седмици,които ти прекара въ молитва и постъ, персийскиятъ царь противостоеше на моето влияние и забави идването ми.

Това бѣше действието на молитвата.А отъ Данаилово време Богъ не е поставялъ между Себе си и народа Си никаква преграда.На Неговитѣ чада и днесъ е подволено да отправятъ такива искрени и успѣшни молитви къмъ Бога,да се борятъ съ Него,като Якова,и да устояватъ до край.

Кой бѣше Михаилъ,който дойде да подкрепи Гавраила? Това име означава "Този,който е като Бога",и Свещеното писание показва ясно,че Христосъ е Оня,Който носи това име. Въ Юдиното послание,ст.9,се казва,че Михаилъ е архангелъ.

Scanned by CamScanner

Архангелъ значи глава или началникъ на ангелитѣ;а Гавраилъ въ нашия текстъ го нарича "Единъ отъ първитѣ началници".Обаче може да има само единъ Архангелъ;затова съвсемъ неподходяще е да се употрѣбява тази дума въ множествено число.Свещеното писание не говори за архангели. Павелъ въ 1 Сол.4:16 казва,че когато Господь слѣзе отъ небето,за да събуди мъртвитѣ въ Христа,ще се чуе гласътъ на Архангела.Чий гласъ ще се чуе,когато мъртвитѣ бѫдатъ възкресени? - Гласътъ на Сина Божий! Йоанъ 5:25.28. Съпоставимъ ли тѣзи два текста отъ Писанието,отъ тѣхъ се вижда: 1.Че мъртвитѣ ще бѫдатъ извикани изъ гробоветѣ имъ чрезъ гласа на Божия Синъ; 2/ че гласътъ,който ще се чуе тогава,е гласътъ на Архангела,отъ което става ясно, че Архангелътъ е самъ Божиятъ Синъ; 3/ че Архангелътъ носи името Михаилъ,отъ което излиза,че Михаилъ е Синътъ Божий.Въ последния стихъ отъ десетата глава Той е нареченъ "вашиятъ Князъ",а въ първия стихъ на дванайсетата глава- "Великиятъ Князъ Михаилъ,Който стои за твоя народъ";всички тѣзи изрази подхождатъ да се прилагатъ само за Христа, и за никого другиго.

Ст.14. "А сега дойдохъ да ти явя,какво ще бѫде съ твоя народъ въ последнитѣ времена,защото виденията се отнася къмъ далечни дни".

Изразътъ "защото виденията се отнася къмъ далечни дни" засѣга далечното бѫдеще и включва въ себе си дори събития,които ще изпита Божиятъ народъ въ последнитѣ дни;съ това сѫщо се доказва ясно,че днитѣ,дадени въ виденията,а именно 2300-та денонощия,трѣбва да се считатъ не за буквални,а за пророчески дни,т.е.години.Вижъ гл.9:25-27

Ст.15. "Докле ми говорѣше такива думи,паднахъ ничкомъ на земята и онѣмѣхъ. 16 Но ето,единъ,по видъ приличенъ на синоветѣ човѣшки,се допрѣ до устнитѣ ми,и азъ отворихъ устата си,заговорихъ и рекохъ оному,който стоеше предъ мене:Господарю мой,отъ това видение моитѣ вѫтрешности се превърнаха въ мене,и у мене сила не остана. 17. И какъ може рабътъ на такъвъ мой господарь да говори съ тоя мой господарь? Защото у мене нѣма сила,и дишането спрѣ въ мене".

Една отъ най-ярко изразенитѣ характерни черти, които красѣха Данаила,бѣше нѣжната грижа,която той питаеше за народа си.Следъ като сега разбра ясно,че виденията

Scanned by CamScanner

предсказваше дълги столѣтия на угнетение и скърби за църквата, той бѣ съкрушенъ отъ скръбь дотолкова, че силитѣ му го напустнаха, дишането му замрѣ и той изгуби способността да говори. Видението отъ ст.16 се отнася, безъ съмнение, за по-раншното видение отъ осмата глава.

Ст.18. "Тогава пакъ се допрѣ до мене тоя човѣшки образъ, укрепи ме 19. и рече: Не бой се, желани мжжо! Миръ тебе; дерзай, дерзай! И когато той говорѣше съ мене, азъ се укрепихъ и рекохъ: Говори, господарю мой, защото ти ме укрепи. 20. И той ми каза: Знаешъ ли, защо дойдохъ при тебе? Сега ще се върна, за да се боря съ персийския князъ; а кога излѣза, ето, ще дойде гръцкиятъ князъ. 21. Но азъ ще ти обадя, какво е начертано въ истинското писание; и нѣма никой, който би ме поддържалъ въ това, освенъ Михаилъ, вашиятъ князъ".

Въ края пророкътъ бива отново подкрепенъ, за да може да изслуша цѣлото съобщение, което ангелътъ има да му направи. И Гавраилъ казва: "Знаешъ ли, защо дойдохъ при тебе?" Т.е. знаешъ ли, за какъвъ край съмъ дошелъ? Разбирашъ ли моята цель, за да не се боишъ вече? Тогава той му обяснява намѣрението си да се върне, щомъ привърши съобщенията си, за да продължи да се бори съ персийския царь. Думичката "съ" въ Септуагинтата е преведена съ "мета" и означава не противъ, а на страната на нѣкого; значи това ще каже, че Божиятъ ангелъ щѣше да се бори толкова дълго на страната на персийския царь, до когато въ Божия съветъ бѣ решено да устои онова царство. "А когато излѣза", продължи Гавраилъ, "ето, началникътъ на Гърция ще дойде". Или, съ други думи, когато той отдръпне помощьта си отъ онова царство и Божието провидение започне да действува за друго царство, царьтъ на Гърция ще дойде и персийското царство ще пропадне.

Най-после Гавраилъ съобщи, че никоъ, освенъ Бога и Княза Михаилъ не знае нѣщо за събитията, които той е натоваренъ да съобщи на Данаила. И следъ като ги съобщи на Данаила, въ цѣлата вселенна имаше само четири същества, които знаеха тѣзи важни истини, а именно: Данаилъ, Гавраилъ, Христосъ и Богъ. Четири члена на тази възходяща верига отъ свидетели - първиятъ, Данаилъ, членъ на човѣшкото семейство; последниятъ, Йеова, всемогжщиятъ Богъ надъ всичко!

Scanned by CamScanner

Единайсета глава

ЕДНО БУКВАЛНО ПРОРОЧЕСТВО

Ст.1. "И тъй,отъ първата година на Дария Мидянина азъ му станахъ подпора и подкрепа. 2. Сега ще ти обясня истината: Ето,още троица царе ще се издигнатъ отъ Персия;после четвърти ще надмине всичкитѣ съ голѣмо богатство,и кога се усили съ богатството си,ще подигна всички противъ гръцкото царство".

Сега преминаваме къмъ едно пророчество за бъдещи събития,които не сж облѣчени въ цифри и образи,както виденията отъ втората,седмата и осмата глави,а повечето сж дадени на разбранъ езикъ.Много отъ най-известнитѣ събития въ свѣтовната история,отъ днитѣ на Данаила до края на свѣта,се споменаватъ тукъ.Това пророчество,казва епископъ Нютонъ,не безъ право може да се нарече коментаръ или обяснение на видението въ осмата глава;понеже то представя,колко ясна бѣше за пророка връзката между осмата глава и събитията,които той съобщава въ края на книгата си.

Следъ като ангелътъ казва,че и въ първата година на Дария го е подкрепялъ и уякчавалъ,той обръща вниманието на Данаила върху бъдещето.Трима царе още ще се издигнатъ отъ Персия.Да се издигнатъ,значи да царуватъ;че още трима царе ще царуватъ въ Персия,това,несъмнено,се отнася за непосрѣдственитѣ наследници на Кира.А тѣзи наследници бѣха: 1/ Камбизъ,синътъ на Кира; 2/ Смердисъ,единъ измамникъ; и 3/ Дарий Хистаспъ.

Четвъртиятъ,обаче,ще е много по-богатъ отъ всички други.Четвъртиятъ царь отъ Киръ бѣше Ксеркъс,който се славѣше много повече съ богатството си,отколкото съ военачалството си,и бѣ увѣковѣченъ въ историята чрезъ блѣскави предприятия,но съ самъсемъ безуспѣшенъ походъ срещу Гърция.Той трѣбваше да подбуди всичко противъ гръцкото царство.Никога дотогава не сж били събирани такова мно-

Scanned by CamScanner

жество мжже за военни цели,а и никога по-късно това не е ставало. Споредъ Херодота,който е живѣлъ по онова време, войската на Ксеркса се състояла отъ петь милиона,двеста осемдесеть и три хиляди и двеста и двайсеть /5,283,220/ мжже.И недоволенъ отъ това,да свика подъ оржжие народитѣ на източната страна,той свикалъ и картагенцитѣ отъ западната страна,които потеглили съ една армия отъ триста хиляди мжже,тъй че цѣлата армия нарастнала до баснословната цифра надъ петь и половина милиона войници.Разказва се,че Ксеркъсъ,като правелъ прегледъ на тази огромна войска,плакалъ,когато си помислилъ,че следъ сто години нито единъ войникъ отъ всички тѣзи пълчища не щѣлъ да остане живъ.

Ст.3. "И ще се издигне царь мощенъ,който ще владѣе съ голѣма власть и ще действува по своя воля. 4. Но кога той се издигне,царството му ще се разруши и ще се раздѣли по четиритѣ вѣтра небесни,и не у неговитѣ потомци ще премине,и не съ оная власть,съ която той е властвувалъ;защото царството му ще се раздроби и ще се падне на други,а не на тия".

Фактитѣ,които се описватъ въ тѣзи стихове,се отнасятъ пакъ за Александра и за подѣлбата на неговата империя./Вижъ гл.8:8./ Ксеркъсъ бѣше последниятъ персийски царь,който нападна Гърция,и затова пророчеството отминава деветтѣ наследници на Ксеркса въ персийското царство и минава направо къмъ Александра Велики.Следъ като този съсипа персийската монархия,"той стана абсолютенъ владѣтель на онова царство,и то тъй неограниченъ,както едва ли нѣкога нѣкой персийски царь е билъ". Придо,т.1,стр.378. Неговитѣ владения бѣха голѣми и обхващаха "по-голѣмата часть отъ известния тогава населенъ свѣтъ"; и той владѣеше съвсемъ по своята воля.Неговитѣ своеволия го доведоха /323 пр.Хр./ до единъ вакханаленъ пиръ,на който той умрѣ,както умира единъ лудъ;и неговитѣ многообещаващи и славолюбиви планове бѣха привършени внезапно,окончателно и завинаги.Царството му бѣ подѣлено,но не между негови наследници;то бѣ изкоренено и предадено на чужди.Въ разстояние на петнайсеть години следъ смъртьта му потомството му стана жертва на славолюбието,ревностьта и интригитѣ на неговитѣ главни генерали: нито единъ отъ Александровия родъ не остана живъ. Тъй бързъ е преходътъ отъ най-високото стжпало на земната слава до най-низкитѣ дълбини на забравата и на смъртьта! Царството бѣ разкжсано на четири части,които бѣха завладѣни отъ четиритѣ най-способни,а може би и най-славолюбиви

и безсъвѣстни Александрови генерали;това бѣха:Касандъръ, Лисимахъ,Птоломей и Селевкий.

Ст.5. "И южният царь ще се усили,и единъ отъ неговитѣ князе ще се усили повече отъ него и ще властву-ва,и властьта му ще бжде голѣма".

Северният царь и южният царь се споменаватъ на много пжти въ останалата часть на тази глава.Затова, за да се разбере по-добре пророчеството,необходимо е да се запознаемъ много добре съ тѣзи сили.Когато Александ-ровата империя бѣше подѣлена,различнитѣ области бѣха разпо-ложени въ четиритѣ небесни посоки /"четиритѣ вѣтра небес-ни"/,източно,западно,северно и южно.Тѣзи разпредѣления, разбира се,се смѣтаха отъ родната земя на пророка - Па-лестиня.Значи онази часть на империята,която лежеше за-падно отъ Палестиня,щѣше да бжде царството на западъ;на-миращата се източно отъ нея - царството на истокъ; север-но разположената часть - царството на северъ,и южно раз-положената часть - царството на югъ.Считано отъ Палести-ня,четиритѣ части на империята на Александра Велики бѣха разположени по следния начинъ: Касандъръ притежаваше Гър-ция и граничещитѣ съ нея страни,която область лежеше за-падно; Лисимахъ притежаваше Тракия,която тогава включва-ше въ себе си Мала-Азия и земитѣ по Хелеспонтъ и Босфо-ра,и бѣше разположена северно отъ Палестиня;Птоломей при-тежаваше Египетъ и съседнитѣ земи,разположени южно отъ Палестиня;и Селевкий имаше Сирия и Вавилонъ,които въ по-голѣмата си часть лежаха източно.

Презъ време на войнитѣ и революциитѣ,които след-ваха дълги години следъ това,тѣзи географически граници често бѣха измѣняни или съвсемъ обърквани;всички граници бѣха премахнати и бѣха поставени съвсемъ нови такива.Но каквито и промѣни да сж настжпили по-късно,тази първа по-дѣлба на царството трѣбваше да даде наименованията на о-бластитѣ,които тѣ трѣбваше да носятъ за въ бждеще;иначе ние не бихме имали никаква опорна точка,отъ която да бих-ме могли да провѣримъ приложението на пророчеството. Съ това искаме да кажемъ,че коя и да е сила,която презъ из-вестно време е заемала областьта,която въ начало предста-вляваше царството на северъ,докато владѣеше тази область, тя трѣбваше да се счита като владѣтель или царь на северъ; и че коя и да е сила,която бѣше заела нѣкогашното царство на югъ,за времето,докато го владѣеше,тя трѣбваше да се счита за южния царь.Ние говоримъ само за тѣзи две области

или царства, понеже, както въ последствие ще видимъ, само тѣзи две сж, съ които пророчеството се занимава, и защото по-късно наистина почти цѣлата Александрова империя се разпада на тѣзи две части или царства. Касандъръ наскоро следъ това бѣ нападнатъ и победенъ отъ Лисимаха, и неговото царство, състоящо се отъ Гърция и Македония, бѣ завладѣно отъ победителя. А по-късно и съ Лисимаха се случи сжщото; той бѣ победенъ отъ Селевкия, и Тракия и Македония бѣха присъединени къмъ Сирия.

Ние привеждаме тѣзи исторически факти, понеже тѣ могатъ да ни послужатъ до известна степень като пжтсуказатели за обяснението на предстоящия текстъ. "Южният царь /Египетъ/ ще се укрепи". Птоломей завладѣ Кипъръ, Финикия, Кария, Киренея и много други острови и градове, които присъедини къмъ египетското си царство. По такъвъ начинъ неговото царство се укрепи. Но въ нашия текстъ се говори и за другъ единъ князъ на Александра. Казва се: "И ще се укрепи повече отъ него и ще завладѣе". Септуагинтата превежда този текстъ така: "И южният царь ще се укрепи; и тогава единъ отъ неговитѣ /Александровитѣ/ князе ще стане по-мощенъ отъ оня". Това трѣбва да се отнася за Селевкия, който, както вече казахме, присъедини Македония и Тракия къмъ Сирия, и съ това стана владѣтель на три отъ четиритѣ части на нѣкогашната Александрова империя, чрезъ което въздигна едно царство, по-мощно отъ египетското.

Ст.6. "Но подиръ нѣколко години тѣ ще се сближатъ, и дъщерята на южния царь ще дойде при северния царь да уреди правилни отношения помежду имъ; но тя не ще удържи силата въ ржцетѣ си, не ще устои и нейният родъ, но ще бждатъ предадени както тя, тъй и ония, които я придружаватъ, и роденият отъ нея и които сж й помагали въ ония времена".

Между царетѣ на Египетъ и Сирия често ставаха войни. Такъвъ бѣше случаятъ особено съ Птоломея Филаделфа, втория царь на Египетъ, и Антиоха Теоса, третия царь на Сирия. Най-после тѣ се съгласиха да сключатъ миръ, и то при условие, че Антиохъ Теосъ ще изпжди първата си съпруга Лаодиция и двамата й синове, и ще се ожени за Вереника, дъщерята на Птоломея Филаделфа. Съгласно този миренъ договоръ Птоломей доведе дъщеря си при Антиоха и й даде огромна зестра.

"Но тя не ще удържи силата въ ржцетѣ си"; това ще рече, че нейнитѣ интереси и сила не ще я задържатъ при Антиоха. И така и стана, защото наскоро следъ това, като

изпадна въ копнежъ по любовьта на първата си жена Лаодиция,Антиохъ отново я доведе,заедно съ децата й,въ двореца си.Тогава пророчеството казва:"Нито той ще устои,нито мишцата му"/стар.прев./. Когато Лаодиция се видѣ отново подъ благоволението на царя,тя се страхуваше,че Антиохъ, при една промѣна на чувството си,отново можеше да я предаде на позоръ и да върне Вереника,и си реши,че само неговата смърть можеше да я запази отъ такава участь;затуй наскоро следъ това тя го премахна чрезъ отрова отъ пхтя си.Но неговото потомство отъ Вереника сжщо не трѣбваше да наследи царството;Лаодиция съумѣ да нареди държавнитѣ работи така,че да осигури трона за по-голѣмия си синъ Селевкий Калиника.

"Но ще бждатъ предадени както тя,тъй и ония,които я водѣха". Лаодиция не се задоволи съ това,че съпругътъ и бѣ отровенъ,но тя нареди да погубятъ и Вереника. "И онѣзи,които я водѣха". Отъ египетскитѣ жени и прислугата,която я бѣше довела,бѣха избити много,тъй като при атентата тѣ защищаваха Вереника. "И оногова,когото е родила";това бѣше нейниятъ синъ,който въ сжщото време бѣ убитъ по заповѣдь отъ Лаодиция. "И които сж й помагали въ ония времена" - нейниятъ съпругъ Антиохъ,както историкътъ Жеромъ приема,или ония,които й бѣха защищавали.

Обаче такава злоба не трѣбваше да остане дълго време ненаказана,както пророчеството предсказваше и историята потвърди.

Ст.7. "Но ще се издигне издънка отъ корена й,ще дойде при войската,ще влѣзе въ укрепленията на северния царь,ще действува въ тѣхъ и ще се усили; 8. дори и боговетѣ имъ,истуканитѣ имъ съ драгоценнитѣ имъ сждове,сребърни и златни,ще откара въ пленъ въ Египетъ и нѣколко години ще стои по-високо отъ северния царь. 9. Тоя,ако и да нахлуе въ царството на южния царь,ще се върне въ земята си".

Този отрасълъ отъ сжщото стебло на Вереника бѣше нейниятъ братъ Птоломей Евержетъ.Едва бѣ наследилъ трона на баща си Птоломея въ Египетъ,когато у него се яви горещо желание да отмъсти за смъртьта на сестра си. Той събра грамадна армия и нападна областьта на Селевкия Калиника,северния царь,който управляваше съ майка си Лаодиция въ Сирия.И той ги победи,и даже подчини Сирия, Сицилия,горнитѣ земи оттатъкъ Ефратъ и почти цѣла Азия. Но тъй като въ Египетъ бѣ избухналъ бунтъ и той трѣбваше

Scanned by CamScanner

да се върне бързе назадъ, той ограби и царството на Селевкия, плячкоса четирийсеть хиляди таланта сребро и скъпоценности и две хиляди и петстотинъ идоли и изображения. Между тѣхъ се намираха и идолитѣ, които нѣкога Камбизъ бѣше донесълъ отъ Египетъ въ Персия. Египтянитѣ, които бѣха предадени всецѣло на идолопоклонство, приложиха поради това на Птоломея името Евержетъ, т.е. Благодѣтель, въ знакъ на благодарность, че следъ толкова много години той имъ бѣше възвърналъ пленените богове.

Това, споредъ епископъ Нютонъ, е единъ докладъ на Жерома, взетъ отъ стари хроники; обаче той твърди, че има и други автори, които потвърждаватъ много отъ тѣзи подробности. Апианъ ни съобщава, че Птоломей, синътъ на Филаделфа, като чулъ, че Лаодиция умъртвила Антиоха, а по-късно и Вереника и сина й, решилъ да отмъсти за тѣзи убийства, нападналъ Сирия, убилъ Лаодиция и следъ това потеглилъ за Вавилонъ. Историкътъ Полибий докладва, че Птоломей Евержетъ, крайно разяренъ отъ постъпката съ сестра му Вереника, съ една армия навлѣзълъ въ Сирия и завзелъ града Селевкия, който по-късно въ продължение на много години е билъ държанъ отъ единъ гарнизонъ на египетския царь. По такъвъ начинъ той падна подъ владенията на северния царь. Полианъ потвърждава, че Птоломей станалъ господарь на цѣлата земя отъ планината Таворъ до Индия, безъ да предприема война или да води сражения; обаче по едно заблуждение той приписва тѣзи завоевания на Птоломея Филаделфа, вмѣсто на неговия синъ. Юстинъ увѣрява, че ако Птоломей не билъ повиканъ обратно въ Египетъ поради избухването на единъ бунтъ, той щѣлъ да завземе цѣлото царство на Селевкия. Значи южният царь завладѣ земитѣ на северния царь и пакъ се завърна въ страната си, както пророкътъ ни предсказа. И той трѣбваше да устои нѣколко години повече отъ северния царь. Това скъщо стана така, тъй като Селевкий Калиникъ умрѣ, ритнатъ отъ единъ конь, на заточение, а Птоломей Евержетъ го надживѣ съ четири или петь години.

Ст.10. "После ще се въоржатъ синоветѣ му и ще събератъ многобройна войска; единъ изъ тѣхъ бързо ще замине, ще наводни и замине, и после, връщайки се, ще се сражава съ него до укрепленията му".

Първата часть на този стихъ говори за синове, въ множествено число, а последната часть само за единъ синъ, въ единствено число. Синоветѣ на Селевкия Калиника бѣха Селевкий Керонъ и Антиохъ Велики. Тѣ двамата се заловиха

Scanned by CamScanner

ревностно да защищаватъ дѣлото на баща си и на родината си и да си отмъстятъ за тѣхъ.По-голѣмиятъ синъ,Селевкий, се покачи пръвъ на трона.Той събра голѣма войска,за да си възвърне владенията на баща си;но тъй като по природа бѣше слабъ и малодушенъ,и бѣше безъ парични срѣдства,а сжщо неспособенъ да поддържа дисциплина въ армията си, той,следъ две или три годишно безславно царуване,бѣ отровенъ отъ двама отъ своитѣ полководци.Следъ това за царь бѣ поставенъ неговиятъ по[illegible]способенъ братъ Антиохъ Велики, който застана на чело на армията,завладѣ отново Селевкия, възвърна си Сирия,и чрезъ договори или оржжие стана господарь на много други земи.Последда едно затишие,презъ което двете страни преговаряха за миръ,обаче тайно се готвѣха за война.Следъ това примирие Антиохъ се върна,отсѣче въ едно сражение главата на египетския генералъ Николаусъ и се приготви да завладѣе Египетъ.Затова Антиохъ е оня,който наводни съ устремление като буйна рѣка и се повдигна отново противъ крепостьта му.

Ст.11. "И южниятъ царь ще се разлюти и ще излѣзе,ще се удари съ него,съ северния царь,и ще извади голѣма войска,и войската ще бжде предадена въ ржцетѣ му".

Птоломей Филопаторъ наследи баща си Евергета въ управлението на Египетъ,и то не дълго,следъ като Антиохъ Велики наследи брата си като владѣтель на Сирия.Филопаторъ бѣше единъ обичащъ блѣсъка и пороцитѣ царь,който се стресна едва когато го застраши опасностьта,Антиохъ да завземе Египетъ.Той наистина "разсвирепѣ" поради загубитѣ,които бѣше претърпѣлъ,и опасностьта,въ която се намираше;затова той потегли отъ Египетъ съ многобройна армия,за да спре нападението на сирийския царь.Северниятъ царь сжщо събра огромна войска.Армията на Антиоха, според ъ даннитѣ на Полибия,трѣбва да се е състояла отъ шейсеть и две хиляди пехотинци,шесть хиляди конници и сто и два слона.Все пакъ Антиохъ бѣ поразенъ и войската му,както въ пророчеството се казва,бѣ предадена въ ржцетѣ на южния царь.Избити бѣха десеть хиляди пехотинци и три хиляди конници,и бѣха взети повече отъ четири хиляди пленници,докато победоносната войска на Птоломея изгуби само седемстотинъ конници и около хиляда и четиристотинъ пехотинци.

Scanned by CamScanner

Ст.12. "Тогава войската ще се ободри, и сърдцето на царя ще се въздигне; той ще свали много хиляди, но отъ това нѣма да стане много по-силенъ".

Птоломей не бѣше достатъчно мждъръ, да използува тази победа. Ако следъ като победи Антиоха, го бѣше последвалъ въ неговата земя, той би могълъ да стане господарь на цѣлото му царство; той, обаче, се задоволи само съ нѣкои предупреждения и заплашвания, и набързо сключи миръ, за да се отдаде още по-безгрижно на своитѣ продължителни, разюздани, скотски страсти. Победилъ враговетѣ си, той се предаде въ пленъ на страститѣ си, и, съвсемъ забравяйки, какво голѣмо име би могълъ да си спечели, той прекарваше времето си въ пирове и разюзданость. Сърдцето му се възгордѣ поради успѣха му, обаче той бѣше далечъ отъ това, да го използва, за да се укрепи чрезъ него; и недостойниятъ начинъ, по който той се възползува отъ постиженията си, застави самитѣ му подчинени да се опълчатъ противъ него. Но неговото високомѣрие бѣше особено по отношение на евреитѣ. Когато влѣзе въ Йерусалимъ, той принесе жертви, и най-голѣмото му желание бѣше да влѣзе въ светая свѣтихъ на храма, което споредъ законитѣ и религията на юдеитѣ не можеше да му бѫде позволено. Следъ като съ голѣми усилия можа да бѫде възпрѣнъ въ желанието му, той напустна разгнѣвенъ светия градъ и тъй се разяри срещу еврейския народъ, че веднага заповѣда едно ужасно и немилостиво преследване. Въ Александрия, кждето отъ времето на Александра Велики се бѣха поселили много юдеи, радвайки се на всички привилегии на облагодетелствувани граждани, при тѣзи преследвания, споредъ Евзебия, сж били избити четирийсеть хиляди, а споредъ Жерома - дори шейсеть хиляди отъ тѣхъ. Бунтътъ на египтянитѣ и клането на евреитѣ, естествено, не можеха да допринесатъ за укрепването на Птоломея въ царството му, а по-скоро предизвикаха неговото пълно проваляне.

Ст.13. "Защото северниятъ царь ще се върне и ще извади войска повече отъ напрежната, и подиръ нѣколко години бързо ще дойде съ огромна войска и съ голѣмо богатство".

Събитията, които се предсказватъ въ този стихъ, трѣбваше да станатъ "следъ нѣколко години". Мирътъ, който бѣ сключенъ между Птоломея Филопатера и Антиоха, трая четиринайсеть години. Презъ това време Птоломей умрѣ вследствие своята разпустнатость и развратъ, и синътъ му Птоло-

Scanned by CamScanner

мей Епифанъ, тогава дете на четири или петъ години, го наследи въ управлението. По това време Антиохъ бѣше потушилъ единъ бунтъ въ царството си, бѣше умиротворилъ източнитѣ части на монархията си и когато детето Епифанъ се възкачи на египетския тронъ, работитѣ му бѣха така, че той бѣше въ състояние да предприеме нѣщо. И наистина, той намѣри случая за извънредно благоприятенъ, за да разшири владенията си, и събра огромна войска, едно "множество, повече отъ първото" /тъй като той бѣше много войници и натрупалъ голѣми богатства отъ походитѣ си на изтокъ/, и потегли срещу Египетъ, като се надѣваше, че лесно ще победи неговия царь-дете. Какъвъ бѣ неговиятъ успѣхъ, ще видимъ веднага, тъй като тукъ работитѣ на дветѣ царства отново се объркватъ и нови личности се появяватъ на историческата сцена.

Ст.14. "Въ онія времена мнозина ще възстанатъ противъ южния царь, и размирницитѣ измежду синоветѣ на твоя народъ ще се подигнатъ, за да се изпълни видението, и ще паднатъ".

Антиохъ не бѣше единственіятъ, който се опълчи срещу детето Птоломея. Агадоклъ, първиятъ министъръ въ Египетъ, въ чиито ржце се намираше царското дете и който управляваше вмѣсто него държавнитѣ работи, бѣше тъй несправедливъ и надмѣненъ въ упражняването на властьта си, че провинциитѣ, които по-рано бѣха подчинени на Египетъ, се възбунтуваха; самиятъ Египетъ бѣ смущаванъ отъ възстания, и гражданитѣ на Александрия възстанаха срещу Агаѳокла и направиха да бждатъ убити той, сестра му, майка му и всички членове на семейството му. По сжщото време Филипъ, царьтъ на Македония, свърза съюзъ съ Антиоха, съ цель да си подѣлятъ владенията на малкия Птоломей; при това всѣки отъ двамата съюзници искаше да си присвои земитѣ, които му се виждаха най-близо до него и най-лесни за превземане. Тукъ, значи, имаше едно повдигане срещу южния царь, което бѣше достатъчно силно, за да бжде изпълнение на пророчеството, и това, несъмнено, сж онія събития, които трѣбваше да станатъ, споредѣ пророчеството.

Между това, на сцената се явява една нова сила - "И размирницитѣ между синоветѣ на твоя народъ ще се повдигнатъ". Епископъ Нютонъ превежда този текстъ буквално така: "Насилницитѣ на твоя народъ". Далечъ отъ сцената на събитията въ дветѣ царства, на брѣговетѣ на Тибъръ се бѣше въздигнало едно царство, което тайно ковѣше славолюби-

ви планове и имаше тъмни намѣрения.Малко и слабо въ начало,то съ забележителна бързина растѣше въ сила и жизнеспособность,изпитвайки храбростьта си и провѣрявайки военната си армия;а по-късно,съзнало силата си,то смѣло издигна глава надъ народитѣ на земята и съ непобедима ржка пое ржководството на тѣхнитѣ работи.Отъ тогава виждаме отбелязано въ страницитѣ на историята името на Римъ;името на една сила,опредѣлена въ течение на вѣкове да контролира работитѣ и сждбинитѣ на свѣта и дори до края на времето да упражнява мощно влияние върху народитѣ.

Римъ заговори! И Сирия и Македония трѣбваше скоро да разбератъ,че тѣхниятъ блѣнъ бѣше взелъ другъ образъ. Римлянитѣ се заеха за младия царь на Египетъ и решиха да го запазятъ отъ погрома,който Антиохъ и Филипъ му готвѣха.Това стана въ 200 г.пр.Хр. и бѣше една отъ първитѣ най-важни намѣси на римлянитѣ въ работитѣ на сирийцитѣ и египтянитѣ.Ролинъ ни дава следния кратъкъ докладъ за този слечай: "Антиохъ,сирийскиятъ царь,и Филипъ,царьтъ на македонцитѣ,презъ време на управлението на Птоломея Филопатера винаги се стараеха да се застжпватъ за интереситѣ на този монархъ и бѣха готови да го подкрепятъ при всѣки случай. Обаче едва що бѣше умрѣлъ,оставилъ едно малко дете,на което вече по законитѣ на човѣчностьта и на справедливостьта никой не можеше да оспорва наследството на баща му,тѣзи двама царе свързаха измѣннически съюзъ,за да премахнатъ законния наследникъ и да си подѣлятъ земята му. Филипъ трѣбваше да получи Кария,Либия,Киренея и Египетъ, а Антиохъ - останалитѣ области.Съ това намѣрение последниятъ потегли къмъ Палестиня,и въ по-малко отъ два похода той я завладѣ съ всичкитѣ й градове и много други земи наоколо. Полибий казва,че тѣхната вина не би била така коварна,ако тѣ,както обикновено тиранитѣ правятъ,бѣха опитали да прикриятъ престжплението си съ нѣкакъвъ благовиденъ претекстъ;но тѣ бѣха тъй далечъ отъ това,че тѣхната немаскирана жестокость и неправда може да се сравни само съ примѣра,който привеждатъ обикновено за рибитѣ, а именно,че по-голѣмитѣ,макаръ и отъ сжщия произходъ,поглъщатъ по-малкитѣ.Човѣкъ е изкушаванъ,продължава историкътъ, виждайки да се нарушаватъ тъй безбожно най-свещенитѣ обществени закони,да обвини Провидението,че То остава тъй равнодушно и спокойно срещу такива ужасни престжпления. Обаче то отплати добре за тѣхнитѣ деяния,като наказа тѣзи двама царе споредъ заслугитѣ имъ и имъ даде такъвъ примѣръ,че той презъ всички следващи столѣтия трѣбваше да държи подъ страхъ и други отъ извършване на подобни престжп-

Scanned by CamScanner

ления. Докато тѣзи царе се съвещаваха, какъ да ограбятъ царството на това слабо и беззащитно царствено дете, Провидението изпрати срещу тѣхъ римлянитѣ, които напълно поразиха царствата на Филипа и на Антиоха и осѫдиха тѣхнитѣ наследници на почти сѫщата участь, която тѣ бѣха замислили за младия царь". - Древна история, т.18, гл.1.

"За да се изпълни видението". Тъй като римлянитѣ се споменаватъ повече отъ всѣки другъ народъ въ Данаиловитѣ пророчества, тази имъ първа намѣса въ работитѣ на тѣзи царства се счита до известна степень като едно начало и потвърждение на истинността на видението, което предсказваше появата на една такава сила.

"Но ще паднатъ". Нѣкои отнасятъ тѣзи думи за първата часть на стиха, а именно, за онѣзи мнозина, които "ще станатъ противъ южния царь"; други ги вематъ за "насилницитѣ на твоитѣ люде", римлянитѣ. Тѣ се отнасятъ споълучливо и за двата случая. Ако се отнесатъ за сния, които се повдигнаха срещу Птоломея, трѣбва само да се забележи, че тѣ паднаха много скоро; а ако се отнесатъ за римлянитѣ, то значи, въ пророчеството само се загатва за онова, което щѣше да стане по-късно; защото Римъ, както е известно, падна по-късно.

Ст.15. "И ще дойде сѣвернийтъ царь, ще направи окопъ и ще завладѣе укрепения градъ, и нѣма да устоятъ мишцитѣ южни, нито неговата отборъ войска: не ще има сила да противостои".

Възпитанието на младия египетски царь бѣ повѣрено отъ римския сенатъ на Емилий Лепидъ, който назначи за неговъ опекунъ Аристомена, единъ старъ и опитенъ министъръ въ римския дворъ. Първото нѣщо, което защитникътъ на царственото дете направи, бѣше да вземе мѣрки срещу нападението на двамата съюзени царе, Филипа и Антиоха, въ Египетъ.

За тази цель Скопасъ, единъ прочутъ полководецъ отъ Етолия, който тогава бѣше на служба въ Египетъ, бѣ изпратенъ въ родината си, за да събере тамъ подкрепителни полкове за войската. Тогава, следъ като приготви една армия, този генералъ навлѣзе въ Палестиня и Кьоле-Сирия /Антиохъ бѣше заетъ съ една война въ Аталусъ, Мала-Азия/, и отново присъедини цѣла Юдея подъ властьта на египтянитѣ.

По този начинъ събитията се сбѫднаха точно споредъ предсказанието на цитирания по-горе стихъ: Антиохъ, който по заповѣдь отъ римлянитѣ бѣше принуденъ да се откаже отъ войната въ Аталусъ, бързо предприе походъ, за да

Scanned by CamScanner

възвърне отново Палестиня и Кьоле-Сирия отъ ржцетѣ на египтянитѣ;Скопасъ бѣ изпратенъ да задържа Антиоха.Двете армии се срещнаха не далечъ отъ изворитѣ на Йорданъ.Скопасъ бѣ поразенъ,прогоненъ до Сидонъ и тамъ обсаденъ.Трима отъ най-способнитѣ египетски генерали съ най-добритѣ полкове бѣха изпратени,за да освободятъ обсадения Скопасъ, но нѣмаха успѣхъ.Най-после,когато сухиятъ и непобедимъ призракъ на гладната смъртъ се яви като още единъ врагъ на Скопасъ,съ който този вече не можеше да се мѣри,той бѣ принуденъ да се предаде,и то при унизителното условие,да бѫде пощаденъ само животътъ му и тоя на армията му;следъ това той и неговитѣ десеть хиляди мѫже,отъ които съблѣкоха всичко,се оттеглиха полуголи.Тукъ,значи,се изпълни пророчеството,че южният царь "ще обладае укрепени градове"; Сидонъ бѣше единъ отъ най-укрепенитѣ градове по онова време,както по мѣстоположение,така и по крепости.Тукъ се изпълняватъ по-нататъкъ и думитѣ:"и мишцитѣ на югъ не ще противостоятъ". А най-после се изпълнява и словото:"нито множеството негова отборъ-войска ще има сила да противостои",а именно,Скопасъ и неговитѣ отбрани етолийски полкове.

Ст.16. "И който излѣзе насреща му,ще действува по негова воля,и никой не ще устои предъ него;и стана си ще постави на славната земя,и тя ще пострада отъ ржката му".

Макаръ че Египетъ не можеше да противостои на Антиоха,Антиохъ пъкъ отъ своя страна не можа да устои срещу римлянитѣ,които сега вече сериозно се заеха да го победятъ.Нѣмаше вече друго царство,което би било въ състояние да противостои на тази въздигаща се сила.Когато въ 65 г.пр.Хр.Помпей отне на Антиоха Азиатски всичкитѣ му владения,бѣ завладѣна и Сирия,която бѣ присъединена къмъ римското царство и отсега нататъкъ се считаше за римска провинция.

Същата сила трѣбваше да "постави стана си въ славната земя,и тя ще пострада отъ ржката му". Въ 161 г. пр.Хр.Римъ влѣзе въ връзка съ юдеитѣ,като свърза съюзъ съ тѣхъ;отъ това време Римъ заема видно мѣсто въ пророческия календаръ.Обаче едва въ 63 г.пр.Хр. той получи върховна власть надъ Юдея,като я завладѣ по следния начинъ:

Следъ като се завърна отъ единъ походъ срещу Митриада,царя на Понтъ,Помпей намѣри,че Хирканъ и Аристобулъ се борѣха за короната на Юдея.Изложиха му положението на работитѣ /влиянието на Помпея въ Римъ по онова време бѣше решающе/; макаръ че веднага видѣ несправедливостьта на

исканията на Аристобула, той се въздържа да се намѣси и да разреши въпроса, докато завърши отдавна замисления си поход срещу Арабия, като обеща да разреши този споръ справедливо и законно следъ завръщането си. И изглеждаше, че Аристобулъ предугади скрититѣ намѣрения на Помпея, защото той се върна обратно въ Юдея, въоржи поданницитѣ си и ги подготви за една крепка защита, решилъ да си запази на всѣка цена короната, която, както предвиждаше, трѣбваше да бѫде дадена на другъ. Помпей последва бѣглеца по стѫпкитѣ му. Когато този полководецъ наближи Йерусалимъ, Аристобулъ започна да се разкайва за постѫпката си и тръгна срещу Помпея, за да заглади работата, като му обеща пълно подчинение и голѣма сума пари. Помпей прие това предложение и изпрати напредъ Габиния, начело на единъ отрядъ войска, за да получи паритѣ. Но когато този генералъ се яви предъ Йерусалимъ, той намѣри портата предъ себе си заключена, и отъ градската стена му бѣ съобщено, че градътъ не се счита задължень да се подчини на задълженията на оня договоръ.

Помпей, който не искаше да остави ненаказана тази измама, окова въ вериги Аристобула, когото бѣше задържалъ въ лагера си, и веднага се отправи съ цѣлата си армия срещу Йерусалимъ. Привърженицитѣ на Аристобула настояваха да се защищава градътъ; Хиркановитѣ партизани пъкъ искаха да се отворятъ портитѣ. Тѣй като последнитѣ бѣха болшинство, тѣ наложиха волята си, и на Помпея бѣха отворени портитѣ. Тогава привърженицитѣ на Аристобула се оттеглиха на Храмовата планина и решиха да защищаватъ това мѣсто до край; обаче и Помпей бѣ сѫщо така решенъ да завземе крепостьта. Следъ тримесечна борба на крепостната стена бѣ пробитъ единъ процепъ, достатъчно голѣмъ, за да се мине и нападне презъ него, което и бѣ извършено съ оржие въ ржка. Настана страшна сѣчь, при която бѣха избити дванайсеть хиляди души. Историкътъ казва: Поразителна бѣше сцената, която се разигра тамъ. По онова време свещеницитѣ извършваха богослужението и изпълняваха всѣкидневната си служба спокойно съ достойнство, очевидно не подозирайки ужаса на клането, макаръ около тѣхъ приятелитѣ имъ да падахъ въ борбата, и често собствената имъ кръвь да се смѣсваше съ тая на жертвенитѣ имъ животни.

Следъ като завърши битката, Помпей разруши йерусалимскитѣ крепостни стени, присъедини къмъ Сирия различни градове, които досега бѣха подчинени на Юдея, и наложи данъкъ на юдеитѣ. По такъвъ начинъ Йерусалимъ, чрезъ завладяване, бѣ за пръвъ пѫть предаденъ въ ржцетѣ на силата, която трѣбваше да завладѣе "земята на славата".

Scanned by CamScanner

Ст.17. "И ще стори намѣрение да влѣзе съ всички сили на царството си, и праведнитѣ съ него, и ще извърши това; и ще му даде за жена дъщеря отъ женитѣ си, за да го погуби, но тоя кроежъ не ще се изпълни, и той не ще има полза отъ това".

Епископъ Нютонъ ни дава другъ преводъ на този стихъ, който, изглежда, предава по-ясно смисъла му, а именно: "И ще утвърди лицето си, за да влѣзе съ сила въ цѣлото царство". Въ ст.16 ние бѣхме доведени до завладяването на Сирия и Юдея отъ римлянитѣ. Преди това Римъ бѣше подчинилъ Македония и Тракия. Затова само Египетъ бѣше останалъ още отъ "цѣлото царство" на Александра Велики, безъ да е падналъ подъ властьта на римлянитѣ, които сега обърнаха лицето си къмъ тази страна, за да я завладѣятъ съ сила.

Птоломей Авлетъ умрѣ въ 51 г.пр.Хр. Той остави короната и царството на Египетъ на най-голѣмия си синъ, Птоломея, и на дъщеря си Клеопатра. Въ завещанието му бѣше опредѣлено, тѣ да се оженятъ и да царуватъ заедно. Но тъй като и двамата бѣха още млади, тѣ бѣха поставени подъ опекунството на римлянитѣ. Римскиятъ народъ се зае съ това и назначи Помпея за опекунъ на младитѣ египетски наследници.

Малко следъ това избухна една война между Помпея и Цезаря, двамата най-добри полководци на римското царство, която завърши съ прочутата битка при Фарсалосъ. Помпей бѣ поразенъ и избѣга въ Египетъ. Цезарь веднага го последва, но преди да бѣше стигналъ тамъ, Помпей коварно бѣ убитъ отъ намиращия се подъ опекунството му Птоломей. Тогава Цезарь пое опекунството надъ Птоломея и Клеопатра, което бѣше възложено на Помпея. Той намѣри Египетъ смутенъ отъ вътрешни раздори, които сигурно се бѣха появили отъ това, че Птоломей и Клеопатра враждуваха помежду си и първиятъ искаше да отнеме на сестра си правото да управлява. Затова Цезарь премѣсти малобройната си войска, състояща се само отъ 800 конници и 3200 пехотинци, въ Александрия, и се опита да изглади спора между брата и сестрата. Обаче размирицитѣ се увеличаваха всѣки день, и Цезарь скоро се убеди, че неговата малка сила не бѣше достатъчна да наложи авторитета му, и тъй като поради силния северенъ вѣтъръ, който владѣеше по онова време, не можеше да напустне Египетъ, той изпрати пратеници въ Азия да съобщятъ на намиращитѣ се тамъ войски, които му бѣха много необходими, да му дойдатъ на помощь колкото може по-скоро.

Той издаде най-високомѣрна заповѣдь, Птоломей и Клеопатра да напуснатъ войскитѣ си, да се явятъ предъ него за уреждане на спора имъ и да се подчинятъ на неговото ре-

Scanned by CamScanner

шение.Тъй като Египетъ бѣше независимо царство,тази високомѣрна заповѣдь бѣ счетена като едно оскърбление на царското достоинство,вследствие което всички египтяни,дълбоко огорчени,хванаха оржжието.На тази демонстрация Цезарь отвърна,че постжпвалъ съобразно волята на Авлета,бащата на царскитѣ деца,който ги бѣше поставилъ подъ опекунството на римския сенатъ и на народа,цѣлата върховна власть на които по настоящемъ бѣ въплотена въ неговото лице,като консулъ,и като на опекунъ му даваше правото да посрѣдничи между децата.

Най-после му бѣ предоставено правото да разреши този споръ,и той бѣ поставенъ като защитникъ на дветѣ борящи се партии.Клеопатра,която познаваше слабостьта на великия римски завоеватель,мислѣше,че ако присжтствува лично на разискванията,голѣмата й красота щѣше да му подействува да разреши въпроса въ нейна полза много повече, отколкото това би могло да стане чрезъ защитата на кой и да е застжпникъ.За да може да се яви предъ него незабелязана,тя постжпи по следния хитъръ начинъ: Като се ови въ единъ купъ дрехи,тя накара Аполодора,своя сицилийски служитель,да я опакова грижливо въ платъ и да овърже така приготвения пакетъ въ ремъци.На служителя бѣ поржчано да я вземе тогава на херкулесовскитѣ си плещи и така да я отнесе въ стаитѣ на Цезаря.Аполодоръ изпълни заповѣдьта на господарката си,яви се съ своя пакетъ предъ вратата на дворцовата крепость и каза на войницитѣ,че има да предаде единъ подаръкъ на римския полководецъ.Тогава той бѣ заведенъ при Цезаря и положи пакета си предъ нозетѣ му. Когато Цезарь разтвори този живъ пакетъ,красивата Клеопатра скочи отвжтре и застана предъ него.Той съвсемъ не се изненада неприятно отъ тази военна хитрость,и,понеже бѣше такъвъ характеръ,какъвто се описва въ 2 Петр.2:14, действието,което красивата на видъ жена упражни върху него,оказа желания отъ нея успѣхъ.

Най-после Цезарь разпореди,братътъ и сестрата да заематъ трона заедно,както гласѣше завещанието.Потинъ, първиятъ министъръ на държавата,който най-ревностно гледаше да премахне Клеопатра отъ управлението,се страхуваше отъ последствията,ако тя бждѣше поставена отново на трона.Затова той всѣ недовѣрие и враждебность по отношение на Цезаря,като даде на народа да разбере,че полководецътъ очевидно възнамѣряваль да даде цѣлата власть на Клеопатра.Следъ това последва открить бунтъ.Ахиласъ,единъ египетски генералъ,потегли на чело на 20,000 египетски войници срещу Цезаря,за да го прогони отъ Александрия.

Обаче Цезарь съумѣ тъй добре да разпредѣли своя малъкъ гарнизонъ изъ улицитѣ и площадитѣ на града,че не му бѣше трудно да отблъсне нападението.Тогава египтянитѣ опожариха флотата му.А той си отплати,като опожари тѣхната.Нѣколко горящи кораба бѣха изхвърлени отъ вѣтъра на пристанището така,че много къщи наблизо бѣха обхванати отъ пламъци,и прочутата Александрийска библиотека изгорѣ,при което бѣха унищожени 400,000 ценни книги.

Тъй като войната взе застрашителенъ видъ,Цезарь се обърна къмъ съседнитѣ страни за помощни войски.Митридатъ събра една войска въ Сирия и Сицилия и се отправи съ нея къмъ Египетъ.Антипатеръ отпустна на Митридата една армия отъ три хиляди евреи.Евреитѣ,които охраняваха египетскитѣ проходи,позволиха преминаването на тѣзи войски,които отиваха на помощь на Цезаря.Безъ това съдействие цѣлиятъ планъ би се осуетилъ.Пристигането на тази войска реши изхода отъ войната.На Нилъ стана едно решително сражение, което свърши съ пълна победа на Цезаря.Птоломей,който се опита да избѣга,се удави въ рѣката.Александрия и цѣлъ Египетъ се подчиниха на победителя.Съ този последенъ ударъ Римъ обедини отново и присъедини къмъ себе си цѣлото нѣкогашно царство на Александра Велики.

Думата "праведни" въ стиха несъмнено се отнася за евреитѣ,които му оказаха споменатата помощь.Безъ тази подкрепа Цезарь,безъ съмнение,би пропадналъ;а съ нея той мога да подчини напълно Египетъ подъ властьта си,въ 47 г. преди Христа.

"И де му даде за жена дъщеря отъ женитѣ си,за да го погуби". Страстьта,която разпали у Цезаря Клеопатра,която му роди единъ синъ,се сочи отъ историка като единствена причина,задето той предприе единъ тъй опасенъ походъ, като египетския.И това го задържа въ Египетъ по-дълго,отколкото интереситѣ му изискваха;той прекарваше по цѣли нощи въ пиршества и гуляи съ развратната царица. "Но",казва пророкътъ,"тя нѣма да устои,нито ще_е отъмъ него" /стария преводъ/.По-късно Клеопатра му измѣни и се омъжи за Антония,врага на Августа Цезаря,и се опълчи съ всичката си мощь срещу Римъ.

Ст.18. "После ще обърне лицето си къмъ островитѣ и ще завладѣе много отъ тѣхъ;но единъ вождъ ще прекрати нанесения отъ него позоръ и дори своя позоръ ще обърне върху него".

Scanned by CamScanner

Най-после една война съ Фарнака,царя на Кимерийския Босфоръ,извика Цезаря отъ Египетъ. "Когато пристигна на мѣстото,кждето стоеше неприятелътъ",казва Придо, "той нападна,той нападна неприятелскитѣ войски,безъ да даде отдихъ нито на себе си,нито на тѣхъ,и ги победи напълно,като съобщи за това на приятеля си съ следнитѣ три думи:"Вени,види,вици!",т.е. "Дойдохъ,видѣхъ,победихъ!" Последната часть на ст.18 е обвита въ тъмнина,и по нея мненията на тълкувателитѣ на пророчеството сж различни. Мнозина искатъ да приложатъ този текстъ за по-раншния животъ на Цезаря,и виждатъ едно изпълнение на пророчеството въ борбата му съ Помпея.Обаче ние вѣрваме,че предшествуващитѣ и развилитѣ се следъ това събития,които сж дадени ясно въ пророчеството,ни каратъ да търсимъ изпълнението на последната часть на цитирания стихъ въ периода между победата на Цезаря надъ Фарнака и смъртьта му въ Римъ,за което се говори въ следующия стихъ.Едно по-точно изучаване на историята презъ оня периодъ би ни разкрило събития,за които въпросниятъ край на ст.18 би могълъ да се приложи много сполучливо.

Ст.19. "Следъ това ще обърне лицето си къмъ крепоститѣ на своята земя,но ще се препъне,ще падне и не ще го има".

Следъ победата си надъ Фарнака Цезарь подчини последнитѣ останки отъ партията на Помпея,като порази Като и Сципиона въ Африка,и Лабиена и Баруса въ Испания. Връщайки се въ Римъ,въ "крепоститѣ на своята земя",той бѣ провъзгласенъ за доживотенъ диктаторъ,и му бѣха оказани такива почести и дадени такива права,че той наистина бѣше неограниченъ господарь на цѣлото царство.Обаче пророкътъ бѣше казалъ,че той щѣше да "се препъне и падне".Този изразъ означава,че неговото падение щѣше да бжде внезапно и неочаквано,както когато нѣкой се препъне,докато върви. И така се случи съ човѣка,който бѣ водилъ и спечелилъ петстотинъ сражения,бѣ завладѣлъ хиляди градове и унищожилъ съ войскитѣ си единъ милионъ,сто деветдесеть и две хиляди мжже,че той падна; не въ стихията на сражението и въ време на борбата,а тогава,когато мислѣше,че пътьтъ му е изравненъ и обсѣянъ съ цвѣтя,и че опасноститѣ бѣха далечъ отъ него.Защото,когато седна въ сенаторската зала на златния си тронъ,за да получи отъ рждетѣ на сената царска титла,внезапно го прониза въ сърдцето предателско копие. Касий,Брутъ и други съзаклятници се нахвърлиха върху него

и той падна мъртъвъ,покритъ съ двайсеть и три рани.Така той се спъна и падна,и не можа вече никжде да се намѣри - въ 44 г.пр.Хр./

Ст.20. "На мѣстото му ще се издигне другъ,който ще проводи данъчния бирникъ да мине по царството на славата;но и той подиръ не много дни ще загине,и не отъ възстание,нито въ битка".

Августъ Цезарь наследи чича си Юлия,който го бѣше опредѣлилъ за свой наследникъ.Той бѣше въ една отдалечена провинция,кждето се бѣше посветилъ на изучаване ораторското изкуство,когато чу за трагичната смърть на чича си.Той прояви способность и смѣлость,като веднага се върна въ Римъ,застана на чело на армията и,съгласно волята на Юлия Цезаря,се повъзгласи за неговъ наследникъ.Той обяви публично,че чичо му още приживе го бѣше приелъ като свое дете и наследникъ,прие неговото име и си прибави презимето Октавианъ.Той се съюзи съ Марка Антония и съ Лепида,за да отмъсти за смъртьта на чича си;тогава тѣзи трима мжже образуваха една власть,която подъ името "Триумвиратъ" управляваше римското царство.Следъ като двамата му сърегенти умрѣха,той остана единственъ владѣтель,и сенатътъ му даде титлата Августъ.

Цезарь Августъ бѣше положително единъ бирникъ /обирачъ на голѣми данъци,споредъ буквалния преводъ/.Описвайки положението по времето на Христовото рождение,Лука казва: "А презъ онѣзи дни излѣзе заповѣдь отъ Цезаря Августа, да се опише всичката вселенна"/за да бждатъ обложени съ данъци/.Лука 2:1. Това описване или оценяване на цѣлия свѣтъ бѣше,сигурно,забележителното събитие,и лицето,което за пръвъ пжть въведе това,навѣрно заслужаваше повече отъ всички други титлата "бирникъ".

Сенъ-Луизкото списание "Глобъ Демократъ",1895 г., казва: "Августъ Цезарь не бѣше онзи народенъ благодѣтель, за какъвто бива представянъ.Той бѣше най-взискателнията данъкообирачъ,какъвто римскиятъ свѣтъ е ималъ до онова време".

Той ще "мине по царството на славата". Въ днитѣ на този цезарь Римъ бѣше на върха на славата и могжществото си. "Августовата епоха" е единъ изразъ,който се употрѣбява всѣкога,когато се говори за златнитѣ дни на римската история.Римъ никога не е видалъ по-блѣскавъ вѣкъ.Владѣеше миръ, правда,луксътъ бѣше ограниченъ,поддържаше се дисциплина и изкуствата и наукитѣ се покровителствуваха.Презъ време на управлението на Августа храмътъ на Януса бѣше за трети пжть

отъ основаването на Римъ затворенъ,което означаваше,че цѣлиятъ свѣтъ живѣеше въ миръ.И въ това благоприятно време въ Витлеемъ,Юдея,се роди нашиятъ Господь.Въ по-малко отъ осемнайсеть години следъ всеобщото"описване",които за далновидното око на пророка се виждаха като "малко дни",Августъ умрѣ - "не отъ възстание,нито въ битка", а мирно въ леглото си въ Нола,въ което,въ 14 г.сл.Хр., на седемдесеть и шестата си годишна възрасть,той си бѣ легналъ,за да се успокои и отпочине.

От.21. "И на мѣстото му ще се издигне презрѣнията,и не ще му въздадатъ царски почести;но той ще дойде безъ шумъ и съ ласкателство ще завладѣе царството".

Тронътъ на цезаря Августъ бѣ наследенъ отъ Тиберия въ Римъ.Той бѣ провъзгласенъ за консулъ,когато бѣше на двайсеть и осемь години.Разказва се,че когато Августъ възнамѣрявалъ да си избере наследникъ,жена му Ливия го помолила да избере Тиберия /единъ синъ отъ първия й бракъ/ но цезарьтъ казалъ: "Твоятъ синъ е твърде подълъ,за да носи римския пурпуръ";и за наследникъ билъ назначенъ Агрипа,единъ благодетеленъ и високоуважаванъ римски гражданинъ.Споредъ пророчеството,обаче,единъ "презрѣнъ" трѣбваше да наследи Августа,Агрипа умрѣ,и затова Августъ се видѣ принуденъ да си избере другъ наследникъ.Ливия отново посрѣдничи за Тиберия,и Августъ,когото старостьта и болестьта бѣха обезсилили,този пѫть можа лесно да се склони и най-после се съгласи да назначи за свой сърегентъ и наследникъ този "презрѣнъ" младъ човѣкъ.Но гражданитѣ никога не му засвидетелствуваха любовьта,уважението и царскитѣ почести,които подобаваха на единъ истински и вѣренъ монархъ.

Какъ ясно съ това се изпълва пророчеството, че "не ще му въздадатъ царски почести"! Но той трѣбваше "да дойде безъ шумъ и съ ласкателство да завладѣе царството". Единъ параграфъ отъ "Енциклопедия Американа" ни показва, какъ това се е изпълнило:

"Презъ останалитѣ дни на живота на Августа Той /Тиберий/ се отнасяше съ голѣма мждрость и способность и завърши една война съ германитѣ почти триумфално.Следъ поражението на Баруса и легионитѣ му,той бѣ изпратенъ да спре нашествията на победоносните германи,и въ тази война прояви сѫщо тъй голѣмъ гений и умение.При смъртьта на Августа той,безъ да се натъкне на съпротива,наследи царството,отъ което въ начало,съ присѫщото си притворство,

Scanned by CamScanner

се отказваше,докато сервилният сенатъ на нѣколко пити го помоли да приеме короната".

Притворството отъ негова страна,ласкателства отъ страна на сервилния сенатъ и поемане управлението безъ съпротива - такива бѣха обстоятелствата,при които се възкачи той на трона,а това сж точно сжщитѣ обстоятелства, които пророчеството изтъква съ други думи.

Личността,за която се говори въ текста,е представена като "презрѣна".Имаше ли Тиберий такъвъ характеръ, че да бжде наречень така? Нека да отговоримъ на това съ друга извадка изъ гореспоменатата "Енциклопедия":

"Тацитъ описва събитията презъ време на неговото управление,въ връзка съ подозрителнитѣ обстоятелства,при които умрѣ Германикъ,съ отвратителното управление на министра Сейанъ,съ отравянето на Друза,съ най-различнитѣ прояви на тирания и на временната мждрость и тактика,които Тиберий показа при покачването си на престола,до времето на безславното му оттегляне,въ 26 г.сл.Хр.,на островъ Капри до Неаполъ,отъ кждето вече не се върна въ Римъ. Съ смъртьта на майка му Ливия,въ 29 г.сл.Хр:,бѣ премахнато онова,което възпираше него и мошеника Сейанъ въ постжпкитѣ имъ,и погубването на вдовицата и семейството на Германика последва като първи тероръ отъ тѣхна страна.Най-после безсрамният Сейанъ пожела самъ трона на своя престжпенъ императоръ.Тиберий се научи за галената мечта на своя министъръ и се приготви да го посрещне съ своето любимо оржжие,лицемѣрието.Решилъ тайно да погуби министра,той започна да го отрупва явно съ почести,назначи го за сърегентъ,и следъ като дълго игра съ неговата довѣрчивость и съ тая на сената,който бѣше благосклоненъ къмъ Сейана повече отъ всѣкога,Тиберий устрои по най-интригантски начинъ арестуването на министра.Сейанъ падна,споредъ както си бѣше заслужилъ и безъ нѣкой да съжалява за това,но при неговото премахване и много невинни лица изпитаха сжщата участь вследствие подозрителностьта и жестокостьта на Тиберия,които сега нѣмаха граница.Краятъ на управлението на този тиранъ не представлява нищо друго,освенъ единъ отвратителенъ разказъ за подмилквания и лицемѣрие отъ една страна и деспотиченъ тероръ отъ друга.Че и самъ той е трѣбвало да изпита толкова много ужаси,колкото е причинилъ,се вижда отъ следното начало на едно негово писмо до сената: ,Какво да ви пиша,събрани отци,или какво да не ви пиша,или пъкъ,защо въобще да ви пиша;могатъ ли боговетѣ и богинитѣ да ме измжчватъ всѣкидневно повече,отколкото мога да опиша и отколкото сега трѣбва да изпитвамъ?' ,Каква душевна мж-

Scanned by CamScanner

ка',,се провиква Тацитъ,цитирайки този текстъ отъ писмото, ,която е могла да изтръгне отъ устата му такава изповѣдь!'

Сенека казва,чѣ Тиберий билъ пиянъ не повече отъ единъ пѫть въ живота си;защото отъ времето,когато се отдалъ на пиене,той до края на живота си е билъ въ непрѣкѫснато пияно състояние".

Деспотизъмъ,лицемѣрие,развратъ и животинска невъздържаностъ - ако тѣзи характерни черти и привички могатъ да отбележатъ единъ човѣкъ като презрѣнъ,тогава Тиберий е притежавалъ този характеръ въ отвратително съвършенство.

Ст.22. "Всепотопяващитѣ пълчища ще бѫдатъ потопени и съкрушени отъ него,дори и самъ вождътъ на завета".

Епископъ Нютонъ дава следния по-точенъ съ оригинала преводъ на този текстъ: "И войскитѣ на наводнителя ще бѫдатъ наводнени предъ самия него и ще бѫдатъ поразени". Това означава революции,бунтове,теророъ,война и др.; при тълкуването на този текстъ потопяващиятъ или наводнителътъ е Тиберий,който "ще нападне като буйна рѣка и ще бѫде поразенъ"/споредъ нѣмския преводъ на сѫщия стихъ/. За да покажемъ,какъ това се е изпълнило,ние пакъ ще си послужимъ съ едно извлѣчение изъ "Енциклопедия Американа", съ заглавие "Тиберий":

"Играейки до край ролята на лицемѣръ,той прикриваше,колкото му бѣше възможно,отпадането на силитѣ си,и дори си даваше видъ,като да вземаше участие въ удоволствията и въ упражненията на войницитѣ отъ гвардията си. Най-после,напущайки своя любимъ островъ,сцената на развратнитѣ му пиршества,той се оттегли въ една селска кѫща,наблизо до предпланинитѣ на Мициний,кѫдето на 16 мартъ 37 г.сл.Хр. изпадна въ една летаргия,въ която изглеждаше, че умира.Въ това време Калигула,заедно съ много привърженици,се готвѣше да си присвои империята,когато внезапното съживяване на Тиберия разтревожи всички.Въ този критически моментъ държавникътъ Макро заповѣда да го одушатъ въ леглото му съ възглавници.Така умрѣ Тиберий на седемдесеть и осемь години,въ двайсеть и третата година отъ царуването си - презрѣнъ отъ всички".

"Дори и самъ Вождътъ на завета". Това,безспорно, се отнася за Исуса Христа,"Вождътъ",Който "ще постави завета съ мнозина въ една седмица".Дан.9:25-27. Пророкътъ ни довежда до смъртьта на Тиберия,и тогава споменава за едно събитие презъ време на неговото царуване,което е

Scanned by CamScanner

отъ такава голѣма важность,че не може да бѫде отминато;а именно,умъртвяването /разпятието/ на Вожда,Началника на завета,или,съ други думи,смъртьта на нашия Господь Исусъ Христосъ.Споредъ пророчеството това събитие съвпада съ времето,презъ което управляваше Тиберий.Лука ни съобщава /Лука 3:1-3/,че въ петнайсетата година отъ управлението на Тиберия Йоанъ Кръститель започналъ да проповѣдва.Споредъ Придо,Д-ръ Хейлсъ,Ларднеръ и други историци управлението на Тиберия се смѣта отъ деня на покачването му на престола или отъ сърегентството му съ Августа,който го бѣше усиновилъ,значи отъ м.августъ на 12 г.сл.Хр. Споредъ това петнайсетата година отъ неговото управление трѣбва да е траяла отъ м.августъ 26 до м.августъ 27 година сл.Хр. Христосъ бѣше шесть месеца по-младъ отъ Йоана,и приема се, че Той е започналъ Своето проповѣдничество шесть месеца следъ като Йоанъ бѣ започналъ да проповѣдва,и че двамата, споредъ религиознитѣ закони по онова време,сж започнали душеспасителната си работа като трийсеть годишни.И тъй,ако Йоанъ е започналъ своята служба презъ пролѣтьта на петнайсетата година отъ управлението на Тиберия,Христосъ трѣбва да е започналъ да проповѣдва презъ есеньта на 27-та година,и това,споредъ даннитѣ на най-добритѣ хронолози,се съвпада съ времето на Исусовото кръщение.Това бѣ,значи, точно времето,когато завършваха 483-тѣ години - пресмѣтнати отъ 457 г.пр.Хр.,които трѣбваше да се простиратъ до "Месия,Вожда",и по което време Той излѣзе и възвести, че времето се е изпълнило.Къмъ тази точка трѣбва да прибавимъ три години и половина,за да намѣримъ датата на разпятието; тъй като Христосъ участвува само въ четири пасхални праздника,и на последния Го разпнаха.Като прибавимъ три и половина години къмъ есеньта на 27-та година сл.Хр.,стигаме въ пролѣтьта на 31 г.сл.Хр. А смъртьта на Тиберия трѣбва да е била шесть години по-късно,въ 37 г.сл.Хр./Вижъ Дан.9: 25-27./

Ст.23. "Защото откакъ встжпи въ съюзъ съ него,той ще действува съ измама,и ще се възкачи и ще одържи върхъ съ малко народъ".

Думичката "него",съ когото се бѣше съюзилъ,трѣбва да означава сжщата сила,за която говори пророчеството въ ст.14;а че това сж римлянитѣ,ние,вѣрваме,доказахме изчерпателно.Както видѣхме,всички пророчески данни се изпълняватъ въ три различни лица,които управляваха последователно римското царство.Тѣзи три лица бѣха Юлий,Августъ и Тиберий.Първиятъ,който се завърна триумфално въ крепос-

Scanned by CamScanner

титѣ на страната си,се спъна,падна и не се намѣри вече. Ст.19. Вторият бѣше единъ бирникъ,управляваше съ царска слава и умрѣ не отъ възстание,нито отъ битка,а мирно и на леглото си.Ст.20. Третият бѣше лицемѣръ и единъ отъ най-презрѣнитѣ характери на свѣта.Той пое царството съ миръ,но управлението и животътъ му свършиха насилствено. Презъ време на неговото царуване бѣ разпнатъ Вождътъ на завета,Исусъ отъ Назаретъ.Ст.21.22. Христосъ никога вече не може да бѫде "поразенъ" или осѫденъ на смъртъ,затова тѣзи събития не сѫ могли да се изпълнятъ,нито ще се изпълнятъ подъ никое друго управление и въ никое друго време.Мнозина се опитватъ да отнесатъ върху Антиоха обясненитѣ отъ насъ стихове и вематъ единъ юдейски първосвещеникъ за "Вожда на завета",макаръ че първосвещеници никога не сѫ носили титлата Вождъ на завета. Това е сѫщата лъжлива мѫдрость,съ която си служатъ,за да представятъ, че малкиятъ рогъ отъ Дан.8 означавалъ управлението на Антиоха.Всички тия умувания и безсмислени теории се поддържатъ,за да се разкѫса голѣмата верига отъ доказателства, която изтъква най-ясно,че ученето на адвентиститѣ въплощава и представлява сѫщинското библейско учение,и че Христовото пришествие е близо.Обаче нашето доказателство не може да бѫде оборено;веригата не може да бѫде разкѫсана.

Следъ като отъ свѣтовнитѣ събития въ римското царство пророкътъ ни е извелъ въ края на седемдесеттѣ седмици,въ ст.23 той ни връща обратно къмъ времето,когато римлянитѣ чрезъ съюза въ 161 г.пр.Хр. влѣзоха въ прѣка връзка съ Божия народъ,отъ който периодъ пророчеството ни извежда направо до крайния триумфъ на църквата и до възстановяването на вѣчното Божие царство.Юдеитѣ,които бѣха най-ужасно потискани отъ сирийскитѣ царе,изпратиха една делегация въ Римъ,за да иска помощь отъ римлянитѣ и да сключи съ римлянитѣ приятелство и съюзъ.1 Мак.8; Придо,т.2,стр.234. Римлянитѣ послушаха молбата на юдеитѣ и направиха писменъ договоръ съ тѣхъ.Текстътъ на този дипломатически писменъ договоръ е следнятъ:

"Декретъ на сената,относно единъ съюзъ за помощь и приятелство съ юдейския народъ. Не е позволено отъ закона на коя да е сила,подчинена на римлянитѣ,да води война съ юдейския народъ или да помага на ония,които правятъ това,било съ изпращане на жито,кораби,пари,било съ нѣщо друго; и когато бѫде извършено нѣкакво нападение надъ юдеитѣ,римлянитѣ,доколкото могатъ,трѣбва да имъ помагатъ. Ако юдеитѣ пожелаятъ да направятъ добавки или измѣнения въ този договоръ за помощь,това трѣбва да стане съ съгла-

Scanned by CamScanner

сието на римлянитѣ.И допълненията,които бѫдатъ прибавени къмъ договора,трѣбва да останатъ въ сила". "Този декретъ",казва Йосифъ,"бѣ подписанъ отъ Евполема,сина на Йоана,и Ясона,сина на Елиазара,по времето,когато Юда бѣше първосвещеникъ на народа и Симонъ,братъ му,полководецъ на армията. Това бѣше първиятъ съюзъ,който римлянитѣ сключиха съ евреитѣ и който бѣше поддържанъ по този начинъ".

По това време римлянитѣ бѣха единъ малъкъ народъ и работѣха по единъ двуличенъ и хитъръ начинъ за издигането си.И отъ това време тѣ се заиздигаха сигурно и бързо до върха на силата,която тѣ по-късно постигнаха.

Ст.24. "Той ще влѣзе въ мирни и плодоносни страни и ще извърши това,което не сж вършили бащитѣ му и бащитѣ на бащитѣ му;плячката,награбения имотъ и богатство ще разпилява като свое и за крепоститѣ ще има свои кроежи,но само до време".

Обикновеният пѫть,по който народитѣ преди Римъ минаваха,за да си присвоятъ ценни области и богати земи, бѣше войната и завоеванието.Римъ сега трѣбваше да прави това,което отцитѣ и праотцитѣ не бѣха правили,а именно, той трѣбваше да се разшири чрезъ мирни срѣдства.Въведенъ бѣ единъ начинъ,който дотогава не бѣше чуванъ,по който царе подаряваха царствата си на римлянитѣ чрезъ пълномощно.По такъвъ начинъ Римъ получи въ притежание голѣми провинции.

Ония народи,които по такъвъ начинъ идваха подъ властьта на Римъ,получаваха не малки привилегии чрезъ това.Съ тѣхъ се отнасяха добре и благосклонно.Бѣше,като че плячката се дѣлѣше между тѣхъ.Тѣ биваха защищавани отъ враговетѣ имъ и живѣеха мирно и сигерно подъ владичеството на римската мощь.

Относно последната часть на стиха сѫществува възгледътъ,че тя трѣбва да се разбира така,че римлянитѣ сж правили планове отъ най-укрепенитѣ си градове,вмѣсто да се стремятъ къмъ най-укрепенитѣ градове,макаръ последното да било въ връзка съ първото.Между другитѣ,и епископъ Нютонъ сподѣля този възгледъ.Отъ столицата си,която,както е известно,е разположена върху седемъ хълма и бѣше силно укрепена,римлянитѣ можеха да съставятъ голѣми планове,и тѣ правѣха това. "Но само до време".И това трѣбва да се разбира въ пророчески смисълъ,споредъ който едно време се състои отъ триста и шейсеть години.Отъ кога трѣбва да се пресмѣтатъ тѣзи години? Вѣроятно отъ събитието,за което

Scanned by CamScanner

се говори въ следующия стихъ.

Ст.25. "После ще възбуди силитѣ и духа си съ многобройна войска противъ южния царь;южниятъ царь ще излѣзе на война съ голѣма и още по-силна войска,но не ще устои,защото противъ него ще има коварство".

Стиховетѣ 23 и 24 ни извеждатъ отсамъ съюза между евреитѣ и римлянитѣ /161 г.пр.Хр./,въ времето,когато Римъ се издигна като свѣтовно царство.Разглежданиятъ стихъ се отнася за единъ голѣмъ походъ срещу царя на Египетъ /южния царь/ и една голѣма битка между две силни войски.Случили ли сж се такива събития въ римската история по това време? - Съвсемъ сигурно! Битката бѣше войната между Египетъ и Римъ,а другата битка бѣше сражението при Акциумъ.Ние ще изложимъ по-подробно причинитѣ,които доведоха до тази война.

Маркъ Антоний,Августъ и Лепидъ образуваха триумвирата,който си бѣше обещалъ да отмъсти за убийството на цезаря Юлий.Този Антоний стана зетъ на Августа,като се ожени за сестра му Октавия.Антоний бѣше изпратенъ по държавни работи въ Египетъ,при което стана жертва на изкуствата и красотата на Клеопатра,развратната царица на Египетъ.Страстьта му къмъ тази красива жена бѣше тъй силна,че Антоний най-после застана на страната на египетскитѣ интереси,напустна жена си Октавия,за да угоди на Клеопатра,подаряваше на последната провинция следъ провинция,за да насити алчностьта ѝ,и най-после отпразднува единъ триумфъ въ Александрия,вмѣсто въ Римъ.Освенъ това той оскърби честьта на римския народъ по такъвъ начинъ, че за Августа не бѣше трудно да го поведе въ лютъ бой срещу врага на отечеството.Привидно войната се водѣше срещу Клеопатра и Египетъ,обаче въ сжщность римлянитѣ се борѣха противъ Антония,предателя-сънародникъ,който ржководѣше египетскитѣ работи.Истинската причина за борбата между Антония и Августа,споредъ Придо,е,че никой отъ двамата не искалъ да се задоволи само съ половината отъ римската империя;Лепидъ бѣше изключенъ отъ триумвирата,затова монархията бѣше въ властьта на двамата,и тъй като всѣки отъ тѣхъ искаше да я притежава цѣла,тѣ решиха да опитатъ щастието си чрезъ война.

Антоний събра своята флота въ Самосъ.Петстотинъ военни кораба отъ необикновена голѣмина и строежъ,снабдени съ различни поставени една надъ друга палуби на предната и задната имъ части,действуваха импониращe и внуши-

Scanned by CamScanner

телно.Тѣзи кораби имаха на борда си двеста хиляди пехотинци и дванайсеть хиляди конници.Царетѣ на Либия,Сицилия,Кападокия,Пафлагония,Комагена и Тракия се явиха лично,а владѣтелитѣ на Понтъ,Юдея,Ликаония,Галатия и Мидия бѣха изпратили войскитѣ си.Свѣтътъ,навѣрно,рѣдко е виждалъ по-величествена и славна военна картина отъ тази флота отъ военни кораби,разгърнала платната си и потеглила изъ морето.Надминаваща всѣки блѣсъкъ,галерата на Клеопатра плуваше,като златенъ палатъ подъ облакъ отъ пурпурни платна,флагове и знамена,които весело се развѣваха отъ вѣтъра,а тромпети,тръби и други военни инструменти изпълваха въздуха съ весели звуци и ликувания.Антоний следваше въ сжщо такава украсена галера наблизо следъ Клеопатра. Лекомислената царица,опиянена отъ гледката на тази панорама,кжсогледа и обичаща да се хвали,начело на мерзкитѣ си евнуси,заплашваше по най-смѣшенъ начинъ римската столица съ унищожение.

Цезарь Августъ,напротивъ,проявяваше по-малко блѣсъкъ,а повече дейность.Той имаше само половината отъ Антониевитѣ кораби и само осемдесеть хиляди войници. Но неговитѣ полкове се състояха отъ истински войници и корабитѣ му бѣха снабдени само съ опитни моряци,докато Антоний,който не можеше да събере достатъчно моряци,бѣше принуденъ да напълни корабитѣ си съ различни сбирщини,повечето отъ които бѣха неопитни и годни повече да причинятъ пакость при мореплаването,отколкото да бждатъ полезни въ предстоящата битка.Тъй като поради продължителнитѣ приготовления благоприятното за мореплаване време бѣше почти преминало,Августъ пустна котва въ Бриндизи,а Антоний въ Коркира,до следующата година.

Щомъ времето позволи,двете войски потеглиха една срещу друга по суша и по море.Флотитѣ дигнаха котва и навлѣзоха въ залива Амбракия въ Епиръ,и войскитѣ застанаха една срещу друга по брѣговетѣ му.Най-опитнитѣ генерали на Антония го съветваха да не се осмѣлява да води морско сражение съ необученитѣ си моряци,а да изпрати Клеопатра въ Египетъ,да пустне флотата да отплува за Тракия и Македония и да води битката съ сухоземнитѣ си сили,които се състояха отъ опитни войски.Но той оправда поговорката:"Когато Богъ иска да погуби нѣкого,най-напредъ му взема ума". Заблуденъ отъ Клеопатра,искайки да я слуша въ всичко,той бѣше достатъчно слабъ и последва съвета й;на нея тази голѣма флота се виждаше непобедима,и тя накара Антония да започне веднага нападението.

На 2 септември 31 г.пр.Хр. се води сражението

Scanned by CamScanner

при устието на залива Амбракия, недалечъ отъ града Акциумъ. Свѣтътъ, за който се борѣха двамата сериозни военачалници, Антоний и Цезарь, щѣше да бжде наградата на победителя. Състезанието, което дълго време бѣше колебливо, най-после получи неочакванъ обратъ чрезъ Клеопатра, която, изплашена отъ военнитѣ ужаси, избѣга, безъ да има нѣкаква опасность, и повлѣче следъ себе си цѣлата египетска флота. Антоний, който видѣ това движение, въ слѣпата си страсть къмъ тази жена изгуби всѣко присжтствие на духа, веднага я последва, и предостави на Цезаря една победа, която самъ той би могълъ да извоюва, ако египетскитѣ войски бѣха устояли и той бѣше останалъ вѣренъ на себе си като мжжъ.

Тази битка отбелязва, безъ съмнение, "време"-то, за което се говори въ ст.24. И тъй като презъ това "време" се ковѣха планове въ най-укрепенитѣ градове, т.е. въ Римъ, ние заключаваме отъ това, че въ края на този периодъ, значи на 360-тѣ години, върховното величие на Запада трѣбваше да престане и въ империята да настане такава промѣна, че Римъ да не може вече да се счита за седалище на управлението. Прибавени къмъ 31 г.пр.Хр., 360-тѣ години /пророческото "време"/ ни извеждатъ въ год ината 330 сл.Хр. И както историята свидетелствува, забележителенъ фактъ е, че въ 330г. сл.Хр. столицата на управлението на римското царство бѣ премѣстена отъ Константина Велики отъ Римъ въ Константинополъ./Вижъ "Енциклопедия Американа", глава "Константинополъ"/

Ст.26. "Дори и сътрапезницитѣ му ще станатъ негови убийци, войската му ще се разпилѣе, и много убити ще паднатъ".

Причината за поражението на Антония бѣше, че приятелитѣ и съюзницитѣ му, които ядѣха отъ неговия хлѣбъ, го изоставиха. Най-напредъ бѣше Клеопатра, която, както описахме, се отдръпна внезапно отъ сражението и съ това накара шейсеть кораби да я последватъ. Второ, сухоземната сила, която, отвратена отъ заслѣпението на Антония, премина къмъ Цезаря, който я прие съ открити обятия. Трето, Антоний, като дойде въ Либия, намѣри, че войскитѣ, които бѣше оставилъ тамъ подъ началството на Скарпа, за да охраняватъ границитѣ, се бѣха обявили за Цезаря. Четвърто, следъ като Цезарь го преследва до Египетъ, той бѣ предаденъ отъ Клеопатра, и неговитѣ войски се предадоха на Цезаря. Тогава той съ болка и отчаяние си отне живота.

Scanned by CamScanner

Ст.27. "Въ сърдцето на двамата тия царе ще има коварство,и на една трапеза ще говорятъ лъжа,но успѣхъ не ще има,защото краятъ е още отложенъ до време".

Антоний и Цезарь бѣха по-рано съюзени.Въпрѣки това,подъ мантията на приятелството тѣ враждуваха и интригуваха тайно,като се стремѣха къмъ притежание на цѣлата монархия.Взаимнитѣ почести,които си отдаваха и приятелството имъ не бѣше нищо друго,освенъ лицемѣрие.Тѣ се надлъгваха на една трапеза.Октавия,съпруга на Антония и сестра на Цезаря,когато Антоний я напустна,заяви на римлянитѣ,че се омжжила за него само съ цель да усили връзката между него и Цезаря чрезъ кръвно родство.Обаче това бѣше безуспѣшно.Разривътъ настана,и въ борбата,която последва,Цезарь остана пълненъ победитель.

Ст.28. "И ще иде той въ земята си съ голѣмо богатство и съ враждебно намѣрение противъ светия заветъ, и той ще го изпълни и ще се върне въ земята си".

Тукъ се говори за две завръщания въ родината отъ завоевания въ чужди страни;първото завръщане бѣше следъ описанитѣ въ ст.26 и 27 събития,а второто - когато сърдцето на римлянитѣ се повдигна срещу светия заветъ и изпълни плановетѣ си.Първото предсказание се изпълни чрезъ завръщането на Цезаря отъ войната съ Антония въ Египетъ. Той се върна въ Римъ съ голѣми почести и богатства,както и Придо свидетелствува /т.2,556/:"По това време Октавианъ и войницитѣ му донесоха отъ ограбената египетска земя толкова много богатства,че стойностьта на златото падна на половина и цената на съестнитѣ продукти и на всички стоки се удвои". Цезарь отпразднува победитѣ си въ едно тридневно триумфално празднество - единъ триумфъ,на който Клеопатра,като една отъ царскитѣ пленници,трѣбваше заедно съ другитѣ да се яви на шествието,отъ което унижение тя по хитъръ начинъ се избави,като се остави да бжде ухапана отъ отровна змия и вследствие това умрѣ.

Следующето голѣмо предприятие на римлянитѣ,следъ атаката въ Египетъ,бѣше походътъ имъ срещу Юдея и завладяването и разрушението на Йерусалимъ. "Светиятъ заветъ" е безспорно заветътъ,който Богъ бѣше направилъ съ народа Си презъ Авраамово време,оттогава го бѣше поддържалъ и чрезъ Христа го бѣше подновилъ съ всички вѣрующи.Юдеитѣ отхвърлиха Христа,а споредъ пророчеството всички,които не искаха да слушатъ отхвърления пророкъ,щѣха да бждатъ изгонени

Scanned by CamScanner

изъ страната имъ и разпръснати между народитѣ на свѣта. И макаръ че евреитѣ и християнитѣ трѣбваше едновременно да търпятъ потискащата ржка на римлянитѣ, ние вѣрваме, че думитѣ на този текстъ се отнасятъ главно за подчинението и ограбването на Юдея.

Римлянитѣ нападнаха Юдея подъ водителството на Веспасиана и завладѣха градоветѣ Галилея, Хоразинъ, Витсаида и Капернаумъ, които бѣха отхвърлили Христа. Тѣ избиха жителитѣ имъ и задъ себе си оставиха само запустения. Титъ обсади Йерусалимъ. Той го заобиколи съ единъ окопъ, както Спасителтъ бѣше предсказалъ. Настана ужасенъ гладъ, какъвто свѣтътъ, може би, никога не бѣше виждалъ. Мойсей бѣше предсказалъ на евреитѣ, какво ужасно бедствие щѣше да ги сполети, ако тѣ се отвърнѣха отъ Бога; че дори и най-мекосърдечната, нѣжна жена щѣше да яде собствените си деца презъ време на ужаснитѣ лишения презъ обсадата и бедствията, съ които неприятелтъ щѣше да ги обсипе. Презъ време на обсадата на Йерусалимъ отъ Тита това пророчество фактически се изпълни, и когато на този полководецъ бѣ съобщено за тѣзи нечовѣшки деяния, той, забравяйки, че собственото той бѣше, който бѣ докаралъ обсаденитѣ до такива ужасни извращения, се закле да погуби напълно проклетия градъ и народа му.

Йерусалимъ падна въ 70 г. сл. Хр. За прослава на себе си, римскиятъ полководецъ бѣше решилъ да запаза храма; но Господь бѣше казалъ, че отъ него не трѣбваше да остане камъкъ върху камъкъ, който да не бъде разрушенъ. Единъ римски войникъ грабна една горяща главня и като се качи върху раменатa на другаря си, хвърли я презъ единъ прозорецъ въ великолепния храмъ. Зданието веднага бѣ обхванато отъ пламъци. Безумнитѣ старания на юдеитѣ да потушатъ пожара бѣха подкрепени отъ Тита, но безъ успѣхъ. Като видѣ, че храмътъ бѣше изгубенъ, Титъ нахълта въ него, изнесе златния свѣтилникъ, трапезата на предложението и книгата съ закона, която бѣше обвита въ златна тъканъ. По-късно свѣтилникътъ се съхраняваше въ Веспасиановия храмъ на мира и едно копие отъ него бѣ поставено на триумфалната арко на Тита, където и днесъ още може да се види повреденото му изображение.

Обсадата на Йерусалимъ трая петъ месеца. Презъ това време погинаха единъ милионъ и сто хиляди души, а деветдесетъ и седемъ хиляди бѣха взети въ пленъ. Градътъ билъ тъй удивително здраво построенъ, че, разглеждайки развалинитѣ, Титъ извикалъ: "Ние сме се борили съ помощьта на Бога!" Обаче той бѣ съвършено изравненъ съ земята, и осно-

Scanned by CamScanner

витѣ на храма бѣха разорани отъ Таврентий Руфа.Войната продължи седемь години,и на нейнитѣ неописуеми ужаси сж станали жертва единъ милионъ и четиристотинъ шейсеть и две хиляди /1,462,000/ души.

По такъвъ начинъ римската слава бѣше изпълнила пророчеството:"и ще действува,и ще се върне въ земята си".

Ст.29. "Въ уреченото време той пакъ ще отиде противъ югъ;но последниятъ походъ не ще бжде като предишния".

"Уреченото време" е вѣроятно даденото въ ст.24 пророческо време,за което говорихме.То се простираше,както казахме,до 330 г.сл.Хр.,когато тази сила трѣбваше да се върне и отново да потегли къмъ югъ,но този пжть не както при първия случай,когато потегли за Египетъ,нито както при втория,когато потегли за Юдея.Това бѣха походи,които завършиха съ завоевания и слава.Сегашниятъ,обаче,трѣбваше да бжде за деморализация и провала.Премѣстването на столицата въ Константинополъ бѣше знакъ за захождането на империята.Съ това Римъ изгуби уважението си.Западната часть на империята бѣше изложена на нападенията на чужди неприятели.Следъ смъртьта на Константина римската империя бѣ раздѣлена на три части между синоветѣ му Констанция,Константинъ Втори и Констанцъ.Константинъ Втори и Констанцъ воюваха помежду си и последниятъ победи,чрезъ което получи върховната власть надъ цѣлата западна половина на империята.Той бѣ наскоро следъ това убитъ отъ единъ отъ полководцитѣ си,когото,обаче,останалиятъ живъ императоръ победи,така че убиецътъ,въ отчаянието си,тури край на живота си въ 353 г.сл.Хр. Наскоро следъ това варваритѣ отъ северъ започнаха грабителскитѣ си нашествия и разшириха завоеванията си така,чеимператорската власть на западъ изгасна въ 476 г.сл.Хр.

Това бѣше наистина едно движение,съвсемъ различно отъ по-раншнитѣ две,споменати въ пророчеството,и причината за това бѣше погрѣшната стжпка,която Константинъ направи,като премѣсти седалището на римската империя въ Константинополъ.

Ст.30. "Защото едновременно съ него ще дойдатъ китимскитѣ кораби;той ще падне духомъ и ще се върне,ще се озлоби противъ светия заветъ,ще изпълни намѣрението си и пакъ ще се сговори съ отстжпницитѣ отъ светия заветъ".

Scanned by CamScanner

Пророческиятъ разказъ се отнася все още за силата, съ която пророчеството се занимава отъ ст.16, а именно, за Римъ. Кои бѣха корабитѣ, които дойдоха отъ Китимъ срещу римлянитѣ, и кога стана това? Коя земя и коя сила се подразбиратъ тукъ? Д-ръ Кларкъ прави следната забележка върху Исая 23:1:

"Отъ Китимската земя имъ се извести. Новината за разрушението на Тиръ отъ Навуходоносора, както се казва, имъ бѣ донесена отъ ония отъ Китимъ, по островитѣ и крайбрѣжията на Срѣдиземно море; тъй като онѣзи отъ Тиръ, като видѣха, че нѣмаха друго срѣдство за бѣгство, се спасиха на корабитѣ си и потърсиха защита въ Картагенъ и островитѣ на Ионийско и Егейско море. Сжщото казва и Йохри върху този текстъ". Като сжщо се съгласява, че Китимъ е земята по крайбрѣжието и островитѣ на Срѣдиземно море. Чрезъ свидетелството, което ни дава Жеромъ, мислитѣ ни бивать наведени къмъ единъ известенъ и прочутъ градъ въ онази земя, а именно Картагенъ.

Водена ли е нѣкога морска война срещу римската империя, при която Картагенъ да е билъ мѣстото на полесражението? Ония, които сж чели за ужасното нашествие на вандалитѣ надъ Римъ подъ водителството на страшния Гензерихъ, сигурно ще отговорятъ положително на горния въпросъ. Като потегляше всѣка пролѣть отъ пристанището на Картагенъ начело на една добре обучена морска сила срещу Римъ, той всѣваше страхъ и ужасъ изъ всички крайбрѣжни области на империята. Че това е предметътъ на пророчеството, се вижда отъ това, че пророчеството ни въвежда тъкмо въ това време. Отъ ст.29 виждаме, че седалището на управлението е премѣстено отъ Римъ въ Константинополъ. Следвайки това събитие, ние идваме до следващето забележително произшествие, а именно, нашествията на варваритѣ откъмъ северъ, въ която епоха спада вече споменатата по-рано война съ вандалитѣ. Годинитѣ 428-468 сл.Хр. сж забележителни съ дейностьта на Гензериха.

"Той ще падне духомъ и ще се върне". Това може да се отнася за отчаянитѣ опити да се унищожи владичеството на Гензериха надъ морето. Първия опитъ направи Майорий, а втория Лео; но и двата бѣха съвсемъ безуспѣшни, и Римъ трѣбваше да се поправи съ това, провинциитѣ му да бѣдатъ ограбвани и "вѣчнията градъ" плячкосватъ отъ непрятели. /Вижъ Откр.8:8./

"Ще се озлоби противъ светия заветъ"; това е Свещеното писание, Книгата на завета. Единъ превратъ отъ този родъ стана въ Римъ. Готитѣ, хунитѣ и вандалитѣ, които

завзеха Римъ /по онова време Римъ бѣше вече достѫпенъ за християнството/, приеха тъй нареченото арианско вѣроизповѣдание и така станаха врагове на католическата черква. Съ специална цель да изкорени тази ересь, императоръ Юстинианъ провъзгласи чрезъ единъ декретъ папата за "глава на черквата и изправникъ на еретицитѣ". Тогава бѣ заявеноче Библията била опасна книга и не трѣбвало да се чете отъ обикновения народъ, а всички вѣрски спорове трѣбвало да бѫдатъ предоставени за разрешение на папата. Така той "се озлоби" противъ Божието слово. А императоритѣ на източната римска империя, която още сѫществуваше, знаеха или търпѣха тѣзи произволи на римската черква, която бѣше отстѫпила отъ завета, за да изкорени ереситѣ. Така "човѣкътъ на грѣха", като победи въ 538 г. сл. Хр. готитѣ-ариани, които владѣеха Римъ, се възкачи на своя безбоженъ тронъ.

Ст. 31. "И ще постави една часть войска, която ще оскверни светилището на силата, ще прекрати всѣкидневната жертва и ще постави мерзостьта на запустението".

Императорската сила бѣше използувана, за да се подкрепи гореспоменатото дѣло. Казва се, че тя щѣше да "оскверни светилището на силата" или Римъ. Ако това се отнася за варваритѣ, то е буквално изпълнено; Римъ бѣ ограбенъ отъ готи, хуни и вандали, а съ завладяването на Римъ отъ Одоакра бѣ туренъ край на Западната римска империя. А ако този пророчески стихъ се отнася за ония владѣтели на империята, които действуваха за папството, противъ езическитѣ и другитѣ противни религии, то трѣбва да означава пренасянето столицата на империята отъ Римъ въ Константинополъ, което допринесе повече отъ всичко друго за падането на Римъ. Тогава този текстъ би билъ единъ паралелъ къмъ Дан. 8:11 и Откр. 13:2.

"Ще прекрати всѣкидневната жертва". При обяснението на Дан. 8:13 ние вече казахме, че тукъ думата жертва е неправилно добавена и че правилната дума е "запустение"; а сѫщо, че подъ това се разбира една опустошаваща сила, противна на мерзостьта на запустението, която се явява по-късно следъ него. Всѣкидневното опустошение бѣше езичеството, а мерзостьта на запустението е папството. Би могло да се запита, защо това да е папството, тъй като Христосъ бѣше свързалъ мерзостьта на запустението съ разрушението на Йерусалимъ. За отговоръ може да послужи това, че Христосъ тогава вѣроятно се е позовалъ върху деветата глава отъ Даниила, която съдържа едно предсказание за разрушението на

Scanned by CamScanner

Йерусалимъ, а не върху този стихъ отъ единайсетата глава, който нѣма нищо общо съ оня случай. Въ деветата глава на книгата си Данаилъ говори за опустошения и мерзости въ множествено число. Затова църквата ще бъде опустошавана отъ повече отъ една мерзость; съ други думи, по отношение на църквата, и езичеството, и папството сж мерзости. Но за да се различаватъ едно отъ друго, има разлика въ наименованията: едното е наречено всѣкидневното опустошение, а другото - мерзостьта на запустението.

Какъ бѣ премахнато всѣкидневното опустошение или езичеството? Тъй като тукъ се говори въ връзка съ наставането на мерзостьта на запустението или на папството, то това трѣбва да е било не само една номинална промѣна на религията на империята отъ езичество въ християнство, чрезъ тъй нареченото "покръстване" на Константина, но и такова изкореняване на езичеството въ Западната империя, че да се отвори пжть за папскитѣ мерзости, та тѣ да се въздигнатъ и да наложатъ надменнитѣ си претенции. Такъвъ явенъ превратъ стана, но не по-рано отъ двеста години следъ смъртьта на Константина.

Приближавайки къмъ 508 г.сл.Хр., ние виждаме, че се идва до една важна криза между католицизма и още не съвсемъ загасналото езическо влияние въ империята. До време на покръстването на Клодвига, царя на франкитѣ, въ 496г. сл.Хр., галитѣ и другитѣ народи на Западната империя бѣха езичници; обаче следъ това събитие старанията за покръстването на езичницитѣ въ християнство бѣха увѣнчани съ голѣмъ успѣхъ. При покръстването на този френски царь нему е била дадена титлата "Негово християнско светейшество", "Най-голѣмиятъ синъ на черквата". Предъ периода отъ това време до 508 г.сл.Хр. бѣха подчинени чрезъ съюзи, доброволно предаване, подчинение и др. римскитѣ владения на западъ, великобританцитѣ, бургундитѣ и вестготитѣ.

Отъ времето на пълното постигане на тѣзи успѣхи, значи отъ 508 година, папството възтържествува надъ езичеството, макаръ че последното, несъмнено, забави напредъка на католичеството; все пакъ, макаръ и да искаше, то нѣмаше силата да потисне вѣрата и да попрѣчи на домогванията на римския епископъ. Когато най-първитѣ сили на Европа се отвърнаха отъ езичеството, това стана само за да продължи тази мерзость въ друга форма; понеже християнството, което се упражнява въ католическата черква, бѣше и е само едно покръстено езичество.

Артуръ, първиятъ християнски краль на Англия, основа християнското богослужение върху развалинитѣ на езиче-

Scanned by CamScanner

ското. Рапинъ /т.2,стр.124/,който претендира да е далъ най-точната хронология на събитията,твърди,че Артуръ е билъ избранъ за краль на Англия въ 508 г.

Положението,въ което се намираше римскиятъ престолъ по това време,бѣше сѫщо особено. Въ 498 г. на папския престолъ се възкачи Симахъ,който едва що се бѣ обърналъ отъ езичеството. Той управлява до 514 г.сл.Хр. Дю Пенъ ни съобщава,че за папския престолъ той се борилъ съ единъ противникъ,и че това станало не безъ кръвопролитие. Като на наследникъ на апостолъ Петра нему сѫ били оказани всички възможни ласкателства,и той далъ основния тонъ на всички по-късни папски претенции и домогвания,като се осмѣлилъ да отлѫчи отъ черквата императоръ Анастасия.Найнизкитѣ ласкатели на папата сега поддържаха,че той билъ сѫдия,поставенъ на мѣстото на Бога и замѣстникъ на Всевишния Богъ на земята.

Това бѣше посоката,въ която се развиваха събитията на западъ. А какъ се развиваха тѣ въ сѫщото време на истокъ? Сега въ всички части на империята сѫществуваше една силна папска партия.Насърдчени отъ успѣха на братята си на западъ,последователитѣ на папизма въ Константинополъ считаха за безопасно,за въ полза на своя Глава въ Римъ,да се обявятъ враждебни къмъ неговитѣ противници.Въ 508 г. тѣхната партизанска ревность внезапно избухна и се разрази въ истински ураганъ отъ фанатизъмъ и гражданска война,който бушуваше съ огънь и кръвь изъ улицитѣ на източната столица.Гибонъ,описвайки събитията презъ периода отъ 508 - 518 г.,казва следното върху вълненията въ Константинополъ:

"Статуитѣ на императора бѣха строшени,докато той самъ се криеше въ едно предградие;една следъ три дена той се осмѣли да излѣзе изъ скривалището си и да моли поданицитѣ си за милость.Анастасий се яви на трона на арената безъ корона и въ положението на молящъ се.Католицитѣ пѣеха предъ него пѣсеньта за триединството на Бога.Тѣ възликуваха,когато той провъзгласи чрезъ единъ глашатай,че се отказва отъ пурпурната одежда;тѣ чуха неговото увещание, че тъй като не всички можеха да царуватъ,тѣ трѣбваше засега да се обединятъ подъ единъ монархъ,и тѣ се задоволиха съ кръвьта на двама отъ противнитѣ на тѣхната вѣра проповѣдници,които жалкиятъ императоръ безъ колебание заповѣда да бѫдатъ хвърлени въ лъвовата яма.Тѣзи яростни,но кратковременни бунтове бѣха насърдчени отъ успѣхитѣ на Виталия,който съ една армия отъ хуни и българи,състояща се повече отъ идолопоклонци,се подигна като защитникъ на

католическата вѣра.Въ това религиозно възстание той обезлюди Тракия,обсади Константинополъ и изби шейсетъ и петъ хиляди отъ неговитѣ християни,а на императора накара да призове назадъ католическитѣ епископи,спечели си благоволението на папата и прокара свикването на Халкидонския съборъ,и бѣ направенъ единъ ортодоксаленъ договоръ,който бѣше колебливо подписанъ отъ умиращия Анастасий,но затова пъкъ толкова по-ревностно бѣ въведенъ въ изпълнение отъ чичото на Юстиниана". - "Залѣзване и упадъкъ",с.526.

И тъй,нека да не се забравя,че въ тази година, 508,езичеството тъй отпадна и католицизмътъ тъй много се засили,че католическата черква за пръвъ пътъ се видѣ въ състояние да поведе успѣшна борба срещу цивилнитѣ власти и черквата на източната империя,въ която се поддържаше най-вече учението за едното божествено естество на Бога /монофизитска ересь/.Унищожението на 65,000 еретици бѣше резултатътъ на тѣзи "католически" старания.

Други доказателства относно времето намираме въ Дан.12:11,където се казва,че "отъ времето,когато се прекрати всѣкидневната жертва и се постави мерзостьта на запустението,ще минатъ хиляда и двеста и деветдесетъ дена". Тъй като ст.4.6.7.8 и 9 отъ тази глава говорятъ за "последното време",можемъ съ право да заключимъ,че и въ ст. 11 се говори за сжщото време.Като изброимъ 1290 "дни" или години назадъ отъ "последното време",което започна въ 1798 г.,идваме до годината 508 сл.Хр.

Отъ тѣзи факти,вѣрваме,се вижда ясно,че всѣкидневното запустение или езичеството бѣ премахнато въ 508 сл.Хр. Това бѣше подготовление за въздигането или провъзгласяването на папството,което бѣше едно особено събитие, последвало следъ това.И пророчеството ни кара да заговоримъ сега за това събитие.

"И ще постави мерзостьта на запустението"/стар. преводъ/.Следъ като обстойно разяснихме,какво трѣбва да се разбира подъ премахването на всѣкидневното запустение или езичеството,ние питаме: Кога бѣше въздигната или възстановена мерзостьта на запустението или папството? Малкиятъ рогъ имаше очи,като човѣшки очи,и веднага виждаше, когато му се предлагаше пътъ за усилване на властьта му или за въздигане.Отъ 508 г.неговиятъ напредъкъ по пътя къмъ свѣтовно владичество бѣше безпримѣренъ.

Когато въ 533 г. Юстинианъ възнамѣряваше да обяви война на вандалитѣ,едно предприятие,свързано съ не малко трудности и отъ голѣма важность,той поиска да се осигури съ влиянието на римския епископъ,който тогава за-

Scanned by CamScanner

емаше между по-голѣмата часть на християнството едно положение,което даваше голѣма тяжесть на думата му.Затова Юстинианъ се зае да разреши съществуващия отъ дълго време между епископскитѣ седалища на Римъ и Константинополъ споръ за първенство,като даде предимство на Римъ и заяви най-ясно и категорично,че епископътъ на този градъ трѣбва да бѫде главата на цѣлото духовенство на империята.Едно съчинение върху Откровението отъ пасторъ Джаркъ Кролей въ Англия,издадено въ 1827 г.,дава обстоенъ докладъ върху събитията,които гарантираха върховната власть на папата въ Римъ.Той цитира декрета на Юстиниана,както е билъ първоначално издаденъ,така:

"Юстинианъ,благочестивъ,блаженъ,прочутъ,победоносенъ императоръ и консулъ,и т.н.,до Йоана,пресветия епископъ на нашия градъ Римъ,и патриархъ.

"Като засвидетелствуваме чрезъ това всѣка почесть къмъ Апостолския престолъ и Ваше Светейшество,както винаги сме правили това и желаемъ и за въ бѫдеще да правимъ,и като почитаме Вашето благословение като отецъ, ние бързаме да осведомимъ Ваше Светейшество за всички нѣща,които се отнасятъ за състоянието на църквитѣ. Презъ всички времена нашето най-силно желание е било да поддържаме единството на Вашия апостолски престолъ и учредяването на светитѣ Божии църкви,което е било досега и ще бѫде и за въ бѫдеще.

"Затова ние не се поколебахме да обединимъ свещеницитѣ отъ цѣлата източна страна съ Ваше Светейшество и да ги подчинимъ на Вашата власть....Ние не можемъ да си позволимъ да разрешимъ каквото и да е,отнасящо се за състоянието на черквата,колкото и очевидно и несъмнено да е то,безъ знанието на Ваше Светейшество,което е Глава на всички свети църкви! Защото,както вече заявихме,ние се стараемъ да възвеличимъ въ всички нѣща славата и върховното владичество на Вашия Апостолски престолъ".

"Посмото на императора",продължава Кролей,"трѣбва да е било изпратено преди 25 мартъ 533 г.,понеже въ писмото си отъ тази дата до Епифана той казва,че писмото до епископа било вече изпратено,и повтаря решението си да отправя всички въпроси,които засѣгатъ черквата,до папата, ,Главата на всички епископи и истинския и действителенъ наказатель на всички еретици'".

Въ писмото си,което изпраща въ сѫщия месецъ на следующата /534/ година,папата казва,че между добродетелитѣ на Юстиниана една"блести като звезда - неговото страхопочитание предъ Апостолския престолъ,въ който той

Scanned by CamScanner

обединявалъ всички църкви и ги правелъ зависими отъ него, понеже той е истинскиятъ Глава на всички".

Добавкитѣ къмъ Юстиниановата Законодателна книга даватъ неоспорими доказателства за това,че тѣзи титли сж му били наистина дадени.Предговорътъ къмъ деветата добавка казва,че "понеже древниятъ Римъ е основатель на законитѣ,безспорно е,че той има право и на върховно владичество и папско достоинство". Въ втората глава на 131-та добавка,върху духовнитѣ титли и привилегии се казва:"Затова ние заповѣдваме,пресветиятъ папа на древния Римъ да бжде пръвъ надъ всички свещеници,а блаженият епископъ на Константинополъ,новия Римъ,да има втория рангъ следъ светия апостолски престолъ въ древния Римъ".

Къмъ края на шестия вѣкъ Йоанъ,епископътъ на Константинополъ,отказа признаването на върховната власть на римския престолъ и си даде самъ титлата Всемиренъ епископъ,поради което папа Григорий Велики,разгнѣвенъ отъ такова себевъзвишение,порица Йоана и,безъ самъ да съзнава истинността на думитѣ си,заяви,че оня,който си прикача титлата Всемиренъ епископъ,е антихристътъ. Въ 606 г.Фока потуши претенциитѣ на константинополския епископъ и защити епископа отъ Римъ.Но Фока не бѣше основателтъ на папското владичество. Кролей пише по това: "Че Фока потуши претенциитѣ на епископа отъ Константинополъ,е твърдо установено.Обаче най-висшитѣ авторитети измежду правницитѣ и историцитѣ на Римъ отхвърлятъ мнението,че Фока билъ основатель на папското върховно владичество на Римъ;тѣ посочватъ Юстиниана като едничкия му истински основатель и опредѣлятъ датата на тази титла въ забележителната година 533". По-нататъкъ той казва: "Като търсихъ въ съчинението на Барония,едничкия признатъ авторитетъ между римскитѣ католически хронолози,азъ намѣрихъ всички отдѣлни обстоятелства,свързани съ даването на формалната гласность на върховното владичество на папата.Цѣлата церемония е била извършена по най-автентиченъ и законенъ начинъ,и споредъ значението и важността на възлагането". - "Апокалипсъ",стр.8.

Такива бѣха обстоятелствата,при които бѣ издаденъ декретътъ на Юстиниана.Обаче мѣркитѣ,които бѣха предписани въ този декретъ,не можеха веднага да бждатъ поставени въ сила,понеже Римъ и Италия бѣха завзети отъ остготитѣ,които изповѣдваха арианското учение и упорито се противопоставяха на вѣроизповѣданието на Юстиниана и на папата.Затова бѣше неизбѣжно остготитѣ да бждатъ изгонени изъ Римъ,преди папата да можеше да прояви властьта,която

Scanned by CamScanner

да бѣ повѣрено на Велизара.Когато той наближи Римъ,различни градове напустнаха Витига,своя готски и еретически господарь,за да се присъединятъ къмъ войскитѣ на католическия императоръ.Готитѣ решиха да отложатъ офанзивитѣ си до пролѣтьта и позволиха на Велизара да влѣзе безъ съпротива въ Римъ. Представителитѣ на папата и на духовенството,както и тѣзи на сената и на народа помолиха полководеца на Юстиниана да приеме тѣхното доброволно присъединяване.

Велизаръ влѣзе на 10 декември 536 г. въ Римъ. Но това не бѣше краятъ на войната;защото готитѣ събраха отново силитѣ си и решиха да се борятъ за завладяването на града чрезъ една редовна обсада.Сраженията започнаха презъ мартъ 537 г. Велизаръ се страхуваше,да не би народътъ да се отчая и се предаде.Много сенатори и папа Силверий,подозрѣни въ предателски планове,бѣха изпратени на заточение.Императорътъ заповѣда на духовенството да си избере новъ епископъ. Гибонъ пише: "Следъ като се молиха усърдно за Светия Духъ,тѣ избраха дякона Вигилия,който съ единъ подкупъ отъ двеста фунта злато си купи тази почесть".

Цѣлиятъ остготски народъ се бѣше събралъ за обсадата на Римъ,обаче усилията имъ останаха безуспѣшни. Тѣхнитѣ войски се разредиха въ честитѣ и кръвопролитни бойове подъ стенитѣ на града,и презъ време на обсадата, която продължи една година и деветь дена,погина почти цѣлиятъ имъ народъ. Презъ мартъ 538 г. се появиха опасности отъ друга страна;затова тѣ вдигнаха обсадата,изгориха палаткитѣ и се оттеглиха отъ града въ голѣмъ хаосъ и суматоха.Тѣхниятъ брой едва бѣше достатъченъ,за да запази съществуването имъ като нация или да имъ даде право да се наричатъ и следъ това народъ.

Така и готскиятъ рогъ,последниятъ отъ тритѣ,бѣ изтръгнатъ,за да отстжпи предъ споменатия въ Дан.7 малъкъ рогъ. Сега вече нищо не прѣчеше на папството да упражнява властьта,която му бѣ дадена преди петь години отъ Юстиниана.Светитѣ,времената и законитѣ бѣха сега въ ржцетѣ му не само по предписание,а и фактически.Затова тази година трѣбва да се вземе за годината,когато бѣ въздигната мерзостьта и отъ когато трѣбва да се брои началото на 1260-тѣ години на върховното владичество на папството,споредъ пророчеството.

Scanned by CamScanner

Ст.32. "Къмъ себе си ще привлѣче съ лъсть ония, които постжпватъ нечестиво противъ завета; но людетѣ, които почитатъ своя Богъ, ще се усилятъ и ще действуватъ".

Ония, които постжпватъ нечестиво противъ завета, Свещеното писание, и дъркатъ повече на декретитѣ на папитѣ и решенията на съборитѣ, отколкото на Словото Божие, - тѣхъ папата "ще привлѣче съ лъсть", т.е. за ревностьта имъ къмъ него ще ги възнагради съ богатства, тлъсти служби и почести.

Презъ сжщото време, обаче, ще има единъ народъ, "люде, които почитатъ своя Богъ", и тѣ "ще се усилятъ и ще действуватъ". Това бѣха ония, които презъ тъмнитѣ вѣкове на папското владичество поддържаха жива истинската религия на земята и извършиха чудни дѣла на себепожертвуване и религиозенъ героизъмъ заради вѣрата си. Достойни за споменаване между тѣхъ сж валдензитѣ, албигойцитѣ, хугенотитѣ и др.

Ст.33. "И разумнитѣ отъ народа ще вразумятъ мнозина, ако и нѣколко време да страдатъ отъ мечъ и огънь, отъ пленъ и грабежъ".

Тукъ се говори за дългия периодъ на папскитѣ преследвания срещу ония, които се борѣха за упазването на истината и които поучаваха ближнитѣ си въ пжтищата на правдата. Числото на днитѣ, презъ които тѣ трѣбваше да бждатъ жертва на убежденията си, е дадено въ Дан.7:25; 12:7; Откр.12:6.14; 13:5. Периодътъ е изразенъ съ думитѣ: "Време, и времена, и половинъ време"; "хиляда двеста и шейсеть дена" и "четирийсеть и два месеца". Всички тѣзи текстове показватъ, че папското владичество щѣше да трае 1260 години.

Ст.34. "И въ време на страданието си ще иматъ нѣкоя помощь, и мнозина ще се присъединятъ къмъ тѣхъ, но присторено".

Въ дванайсетата глава на Откровението се говори за сжщитѣ папски преследвания. Тамъ ние четемъ, че земята помогна на жената, като се разтвори и погълна рѣката, която змеятъ изпустна изъ устата си. Подъ това трѣбва да се разбира голѣмата реформация на Лютера и на сподвижницитѣ му, чрезъ която дойде помощьта. Много нѣмски държави се заеха съ протестантската кауза, закриляха реформаторитѣ и възпираха повече или по-малко преследванията, които пап-

Scanned by CamScanner

ската черква извършваше най-яростно.Но когато щѣше да имъ бѫде помогнато и работата щѣше да вземе популяренъ характеръ,"мнозина ще се присъединятъ къмъ тѣхъ,но присторено"; това ще рече,че тѣ се присъединяваха къмъ тѣхната вѣра отъ недостойни подбуждения,бѣха невѣрни,повърхностни и си служеха съ благи и любезни думи,само за да прокаратъ измамническитѣ си планове.

Ст.35. "И отъ разумнитѣ нѣкои ще пострадатъ,за да ги изпитатъ,обистятъ и избѣлятъ за последното време,защото има още време до срока".

Макаръ че преследванията бѣха спрѣни,тѣмниятъ духъ не бѣше изчезналъ.Тѣ постоянно избухваха отново,щомъ се представѣше случай.Такъвъ бѣше случаятъ особено въ Англия. Религиозното състояние на кралството бѣше промѣнливо;то изпадаше ту подъ протестантско,ту подъ папско владичество, споредъ това,какво бѣше вѣроизповѣданието на властвуващата фамилия. Кръвожадната кралица Мария бѣше смъртенъ врагъ на протестантството и много народъ падна въ жертва на нейнитѣ немилостиви преследвания. И това положение на нѣщата трѣбваше да се запази въ по-малъкъ или въ по-голѣмъ масщабъ "до последното време". Естественията резултатъ щѣше да бѫде,че когато настане последното време,властьта,която римската черква притежаваше да наказва еретици,причина за такива голѣми преследвания,макаръ отъ време на време ограничавана,щѣше да й бѫде напълно отнета.А също така естествено би било заключението,че премахването на папското владичество трѣбва да отбелязва началото на периода,който въ нашия стихъ е нареченъ "последното време". Ако това приложение е правияно,то последното време е започнало въ 1798г., защото,както вече споменахме,тогава папството бѣ премахнато въ Франция,и отъ тогава то никога вече не е имало онази власть,която притежаваше до тогава.Че въ нашия стихъ се говори за угнетяването на църквата отъ страна на папството,е очевидно,тъй като това е единчкото угнетяване - може би съ изключение само на онова,за което се говори въ Откр.2:10 - което стои въ връзка съ едно "опредѣлено време"/ст.пр./,или,съ други думи,е въ връзка съ единъ пророчески периодъ.

Ст.36. "И ще постжпва тоя царь по свое щение,ще се въздигне и възвеличи по-високо отъ всѣко божество, ще вземе да говори хулно за Бога на боговетѣ,и ще има успѣхъ, докле се не изпълни гнѣвътъ;защото,което е предопредѣлено,

Scanned by CamScanner

то ще се изпълни".

Царьтъ,за когото се говори въ този стихъ,не може да бъде споменатата по-горе сила,т.е.папската сила,понеже особено споменатитѣ тукъ качества не могатъ да бъдатъ приложени за нея.А ако вземемъ подъ внимание и обяснението въ следния стихъ:"за боговетѣ на бащитѣ си не ще помисли",ще ни стане ясно,че това никога не можеше да се каже за папството.Богъ и Христосъ,макаръ и поставени въ фалшива свѣтлина,никога не сж били официално пренебрегвани или премахвани отъ тази религиозна система.Единствената трудность,да се приложи този царь за друга сила,лежи въ думичката "тоя",понеже изразътъ "тоя царь" ни кара да приемемъ,че съ това се подразбира царьтъ или силата отъ предидущия стихъ.Ако това бѣсто би могло да се преведе отъ оригинала съ "единъ царь",трудностьта би била премахната.За щастие,случаятъ е такъвъ.Твърди се,че нѣкои отъ нашитѣ най-добри библейски тълкуватели,между които Меде, Уинтле,Ботройдъ и др.,превеждатъ този текстъ така:"Единъ известенъ царь ще постжпва по щението си".А съ това на сцената се явява,значи,една нова сила.

Въ тази сила личатъ три особени качества,споредъ пророчеството: 1/ Тя трѣбва да прояви описания въ пророчеството характеръ къмъ началото на последното время,за което се говори въ ст.35; 2/ тя ще бъде една своеволна сила; 3/ ще бъде една богоотричаща сила. Двете последни кочества могатъ да се съединятъ въ понятието,че своеволието й ще се развие въ едно атеистично направление. Една революция,която отговаря точно на това описание,стана въ Франция по времето,въ което ни извежда пророческиятъ периодъ.Волтеръ бѣше посѣлъ семето,което сега принесе своитѣ естествени,пагубни плодове.Този тщеславенъ атеистъ въ своето високомѣрно,но безсилно самооблащение бѣше казалъ: "Уморенъ съмъ да слушамъ хора да повтарятъ,че двайсеть мжже учредили християнската религия.Азъ ще докажа,че единъ мжжъ ще бъде достатъченъ,за да я събори".Като привлѣче къмъ себе си мжже като Русо,Д'Аламбертъ,Дидро и др.,той се опита да осжществи това,което бѣше заявилъ. Но тѣ,както се казва,посѣха вѣтъръ и пожънаха буря.Последицата отъ тѣхнитѣ старания бѣше революцията отъ 1793 г., когато,по решение на народа,Библията бѣ премахната и сжществуването на Божеството отречено.

Историкътъ описва този голѣмъ религиозенъ преврать съ следнитѣ думи:

"За една новородена нация,казваха тѣ,не е доста-

тъчно да свали земнитѣ царе;тя трѣбва да простре ржката си предизвикателно къмъ ония сили,които суевѣрието е наложило като властници,управляващи върху едно неограничено пространство". - Скотъ,Наполеонъ,т.1,стр.172.

По-нататъкъ той казва:

"Законниятъ епископъ на Парижъ бѣ доведенъ,за да поеме главната роля въ тази безсрамна и скандальозна комедия,каквато нѣкога се е играла предъ лицето на едно народно представителство....Той бѣ доведенъ въ пълна процесия, за да заяви на Конвента,че религията,която е проповѣдвалъ толкова години,била въ всѣко отношение една попска измама, която нѣмала никакво основание нито въ историята,нито въ осветената истина.Той отрече съ най-тържествени и ясни изрази съществуването на Бога,на Когото билъ посветенъ да служи,и заяви,че за въ бъдеще ще се посвети на вѣрноподаническия дългъ да служи на свободата,равенството,добродетелта и морала. Следъ това той сложи на масата своитѣ епископски декорации и бѣ братски прегърнатъ отъ президента на Конвента.Много отпаднали свещеници последваха примѣра на прелата....Свѣтътъ за пръвъ пжть чу едно събрание отъ мжже,родени и възпитани въ цивилизация и претендирайки за правото да управляватъ единъ отъ най-издигнатитѣ европейски народи,да вдигнатъ обединенитѣ си гласове,за да отрекатъ най-важната истина,която душата на единъ човѣкъ може да възприеме и единодушно да отрекатъ вѣрата и поклонението въ Бога". - Пакъ тамъ,т.1,стр.173.

Другъ единъ писатель,въ "Бляквудсъ Магазинъ",отъ ноември 1870 г.,казва:

"Франция е единственятъ народъ на свѣта,за която съществува атеистичниятъ докладъ,че нейниятъ народъ, като нация,е повдигналъ ржка въ явенъ бунтъ противъ Твореца на вселенната.Днесъ има достатъчно богохулници и богоотрицатели,и ги е имало винаги въ Англия,Германия,Испания,Съединенитѣ щати и другаде,обаче Франция стои въ свѣтовната история сама,като една държава,която по нареждане на законодателното си тѣло е заявила,че нѣма Богъ. Следъ това й заявление цѣлото население на нейната столица и голѣми множества другаде,жени и мжже,сж пѣли и танцували отъ радость".

Обаче има и други очевидни подробности,които се изпълниха въ тази сила.

Ст.37. "За боговетѣ на бащитѣ си не ще помисли, ни желание на жени,нито дори нѣкакво божество ще уважи, защото ще възвеличи себе си по-горе отъ всички".

Scanned by CamScanner

Еврейската дума за жена обхваща и понятието съпруга, и епископъ Нютонъ е на мнение, че по-точният преводъ на този стихъ би билъ: "Той не ще помисли нито за желанието на съпругитѣ, нито за нѣкакъвъ Богъ". Това би означавало, че онова правителство въ сжщото време, когато заяви, че нѣма Богъ, щѣше да потъпчи и закона, който Богъ е положилъ за уреждане на брака. И ние намираме, че историкътъ, безъ, може би, самъ да съзнава това, свързва въ едно атеизма и извратеността на правителството по сжщия начинъ, както тѣзи два порока сж представени въ пророчеството. Той казва:

"Тѣсно свързанъ съ тѣзи закони, които засегнаха религията, бѣше законътъ, който обезцени брачната връзка - най-светото отношение, въ което могатъ да встжпятъ човѣшки сжщества, и чието спазване допринася най-много за поддържането на обществения редъ - и го промѣни въ формата на единъ взаименъ договоръ отъ преходенъ характеръ, въ който две лица могатъ да встжпятъ и който могатъ да нарушатъ всѣкога, когато пожелаятъ, споредъ промѣната на вкуса си или насищането на страститѣ си. Ако дяволитѣ биха се заели да измислятъ единъ планъ, по който да би могло да бжде най-основно унищожено всичко достойно за уважение, насърдчаващо и привързващо къмъ семейния животъ, и въ сжщото време да си издействуваха гаранция, че злото, което целѣха да причинятъ, щѣше да се пренася отъ едно поколѣние на друго - тѣ не биха съставили другъ планъ, освенъ този: обезценяване на брака до една временна връзка или до една позволена отъ закона проституция. Софи Арнулдъ, една артистка, прочута чрезъ саркастичната си критика, е описала републиканския бракъ като таинство на прелюбодеянието. Тѣзи антирелигиозни и антисоциални нареждания не отговаряха дори и на целитѣ на безумнитѣ и безразсждни фанатици, които ги въведоха въ сила". - Скотъ, "Наполеонъ".

"Нито дори нѣкакво божество ще уважи". Къмъ приведеното свидетелство, което подкрепя пълната безбожность на този народъ по онова време, може да се прибави още и ужаснятъ езикъ на безумие и дързость, който е изразенъ въ следното описание:

"Страхътъ Господенъ е толкова далечъ отъ това, да бжде начало на мждростьта, че е станалъ начало на глупостьта. Нравственостьта е само едно изобретение на префинения разкошъ. Най-великиятъ Богъ, Богътъ на юдеитѣ и на християнитѣ, е само единъ фантомъ /призракъ/. Исусъ Христосъ е единъ измамникъ".

Другъ единъ авторъ пише:

Scanned by CamScanner

"На 26 августъ 1792 г. Народниятъ конвентъ отрече публично съществуването на Бога;и изъ цѣла Франция безстрашно бѣха основани подобни атеистични общества и клубове.Кланетата и своеволията на терора достигнаха до ужасъ". - Смитъ,"Ключътъ на Откровението",стр.323.

"Хебертъ,Шометъ и тѣхнитѣ другари застанаха предъ съда и заявиха,че нѣмало Богъ". - Алисонъ,т.1,стр.150.

Предъ това време всѣко богослужение бѣше забранено,съ изключение на обожаването свободата и родината.Златнитѣ и сребърни черковни съдове бѣха разграбени и осквернени.Черквитѣ бѣха затворени.Камбанитѣ бѣха разтопени и превърнати въ топове.Библиитѣ се изгаряха публично.Съдоветѣ за светото таинство бѣха натоварени на едно магаре,въ знакъ на презрение,и така разкарвани изъ улицитѣ на града. Бѣ въведена една седмица отъ десеть дена вмѣсто седмицата отъ седемь дена,и надъ всѣки гробъ бѣ надписано съ голѣми букви,че той означава вѣченъ сънъ.Но,за да се постави вѣнецъ на богохулствата,ако бѣсовскитѣ оргии въобще могатъ да се разпредѣлятъ по степени,единъ комедиантъ на име Монвелъ,представляващъ въ илюминация свещеника на свѣтлината, бѣ натоваренъ да изговаря следнитѣ чудовищни думи: "Боже, ако Ти съществуващъ,отмъсти за оскърбеното Си име! Азъ Те похулвамъ.Ти не отговаряшъ.Ти не смѣешъ да ни поразишъ съ гръмоветѣ Си.Кой ще вѣрва следъ това въ Твоето съществуване? Цѣлата духовна институция е пропаднала!" - Скотъ,"Наполеонъ",т.1,стр.173.

Вижте,какво е човѣкътъ,когато бъде предоставенъ на себе си,и какво е невѣрието,когато ограниченията на закона бъдатъ премахнати и само то вземе надмощие.Може ли да се съмняваме въ това,че Всемъдриятъ е предвидѣлъ тѣзи нѣща и е наредилъ да се запишатъ въ страницитѣ на Свещеното писание,където се загатва,че ще се въздигне едно царство,което ще се опълчи противъ всѣко божество и ще презре всичко?

Ст.38. "Но ще въздава честь на бога на крепоститѣ въ неговото мѣсто,и тоя богъ,когото не познаваха бащитѣ му, ще чествува съ злато и сребро,и съ скъпи камъни и разни драгоценности".

Изглежда,като че въ този стихъ има едно противоречие.Какъ може единъ народъ да презира всѣко божество,и пакъ да почита бога на крепоститѣ? - Той не може съвременно да заема двѣ становища;обаче той може презъ известно време да презира всѣко божество,а следъ това да въве-

Scanned by CamScanner

де другъ видъ богослужение,покланяйки се на бога на крепоститѣ.Стана ли такава промѣна по онова време въ Франция? - Да.Опитътъ,да се направи Франция единъ безбоженъ народъ,имаше за последица такова разпадане на всички установени наредби,такава анархия,че водачитѣ се изплашиха да не изгубятъ съвсемъ властьта и контрола отъ ржцетѣ си,и затова се убедиха,че е една политическа необходимость да се въведе нѣкакъвъ видъ религия или богослужение.Тѣ искаха да поставятъ за предметъ на поклонение не такъвъ,който да подкрепи вѣрата въ Бога или да развие единъ истински духовенъ характеръ у народа,а такъвъ,който да имъ запази властьта и който щѣше да имъ позволи да си играятъ съ управлението на народнитѣ сили.Нѣколко извлѣчения отъ историята ще подкрепятъ това твърдение. Свободата и отечеството бѣха първитѣ предмети на това поклонение. "Свобода,равенство,добродетель и моралъ" - принципи,съвсемъ противоположни на това,което се върше по онова време - бѣха надписътъ,съ който си служеха,за за да наименуватъ божеството на народа.Въ 1793 г. бѣ въведено поклонението на богинята на разума,което събитие историкътъ ни описва така:

"Една отъ церемониитѣ на онова време на безумие, по отношение на извратенъ вкусъ,смѣсенъ съ безбожие,е ненадмината.Вратитѣ на Народния конвентъ се разтвориха отъ една музикална банда,задъ която следваха въ тържествена процесия членоветѣ на Общинския сждъ,пѣейки химнъ въ честь на свободата и придружавайки предмета на бждещето имъ поклонение,една забулена лека жена,която трѣбваше да представлява богинята на разума.Следъ като тази жена бѣ доведена предъ оградата на събранието,лицето й бѣ разкрито съ голѣма тържественость,посочено й бѣ мѣсто отдѣсно на президента,при което се установи,че това бѣше една всеизвестна балетна танцьорка отъ операта,чиито чарове бѣха познати на много хора отъ сцената,а на мнозина отношенията съ тази дама бѣха дори и по-интимни. На тази личность,като най-сполучлива представителка на оня разумъ,на който тѣ се покланяха,Народното събрание поднесе своето поклонение.Този безбоженъ и смѣшенъ маскарадъ стана нѣщо като мода,и провъзгласяването на богиня на разума бѣ въведено и извършвано по подражание изъ цѣлата страна,т.е.въ онния мѣста,кждето жителитѣ искаха да се покажатъ на сждата степенъ на революцията". - Скотъ,"Наполеонъ",т.1,стр.17.

Върху въвеждането на това поклонение на разума въ 1794 г. Шометъ казва:

ве;тѣ сж преобразени.Днесъ огромно множество народъ се събира подъ неговитѣ готически покриви,подъ които за пръвъ пжть ще се разнесе гласътъ на истината.Тамъ французитѣ ще отпразднуватъ своето истинско богослужение - поклонението на свободата и на разума.Тамъ ние ще подновимъ клетвата си за благоденствието на армиитѣ на републиката;тамъ ние ще се откажемъ отъ поклонението на бездушни идоли,и отсега нататъкъ ще се покланяме на разума,на този одухотворенъ образъ и шедьоврь на творението".

"Една забулена лека жена,обвита въ синя одежда, бѣ доведена въ събранието,и,като я взе подъ ржка,Шометъ каза: ,Смъртни,не треперете вече предъ безпомощнитѣ гръмове на единъ Богъ,Който е изобретение на вашия страхъ. За въ бждеще не признавайте друго божество,освенъ разума. И азъ ви представямъ неговия благороденъ и най-чистъ образъ.Ако искате да имате богове,жертвувайте само на този. Було на разума,падни предъ великия Сенатъ на свободата!'

"Въ сжщото време се появи богинята,представена отъ една прочута красавица,мадамъ Милардъ,отъ операта,която на повечето отъ присжтствуващитѣ въ събранието бѣше позната отъ различни страни.Следъ като бѣ пригърната отъ президента,богинята на разума бѣ положена въ една великолепно украсена кола и бѣ отведена отъ една огромна тълпа народъ въ катедралата Нотръ Дамъ,за да заеме тамъ мѣстото на Божеството.Тогава тя бѣ издигната високо на олтара и присжтствующитѣ й се поклониха.

"На 11 ноември Народното дружество на музея влѣзе въ халитѣ на Общинския сждъ,провиквайки се: Да живѣе разумътъ! Тѣ носѣха високо единъ сандъкъ съ останкитѣ на полуизгорѣли различни книги,между които черковни молитвеници,Старият и Новият заветъ и др.,чрезъ които,както президентътъ иронично забеляза,сега трѣбваше да бждатъ изгорени въ единъ голѣмъ огънь всички глупости,които тѣ сж карали човѣшката раса да върши".

"На най-светитѣ нѣща въ живота по онова време бѣше дадена нова форма,съобразно извратенитѣ идеи на времето.Бракътъ бѣ обявенъ за единъ контрактъ,който обвързваше само дотогава,до когато желаеха въпроснитѣ лица.Госпожица Арнулдъ,една прочута артистка,е дала изразъ на тогавашното официално мнение,наричайки нововъведения бракъ ,таинство на прелюбодеянието'".

Наистина,това бѣше единъ ,чуждъ богъ',за когото бащитѣ не знаеха нищо.Никакво подобно божество не е бивало

Scanned by CamScanner

нѣкога въздигано като предметъ на поклонение. И то съ право може да се нарече богъ на крепоститѣ, тъй като цѣлта на движението бѣше, да се накара народътъ да поднови завета си и да повтори клетвата си за благоденствието на французката армия. Нека прочетемъ още единъ пѫть нѣколко реда отъ извлѣчението, което по-рано цитирахме:

"Ние напустнахме неговитѣ храмове; тѣ сѫ преобразени. Днесъ огромно множество народъ се събира подъ тѣхнитѣ готически покриви, подъ които за пръвъ пѫть ще се разнесе гласътъ на истината. Тамъ французитѣ ще отпразднуватъ своето истинско богослужение - поклонението на свободата и на разума. Тамъ ние ще подновимъ клетвата си за благоденствието на армията на републиката".

Водачитѣ на революцията, когато фантастичното поклонение на разума бѣше народна лудость, сѫ известни въ историята като атеисти. Скоро стана ясно, че трѣбва да се въведе една религия съ много по-силни отъ досегашнитѣ санкции, за да може да държи народа. И тъй, последва едно поклонение, чийто предметъ на обожание бѣше "Върховното Същество". Що се отнася до реформиране на живота и истинско благочестие, и това поклонение бѣше кухо, но все пакъ обхващаше свѣрхестественото. Докато богинята на разума бѣше наистина чуждъ богъ, прокламацията относно почитането Бога на силитѣ може би се отнася по-скоро до тази последна фаза.

Ст.39. "И ще устрои яка крепость съ чужди богъ: на онія, които го признаятъ, ще увеличи почеститѣ, ще имъ даде власть надъ мнозина и ще раздаде земя за награда".

Системата на езичество, която бѣ отново въведена въ Франция, както това ни показва поклонението на идола въ лицето на богинята на разума, и която Народното събрание бѣ заповѣдало да се прилага отъ французкия народъ споредъ езическитѣ наредби, остана въ сила до назначаването на Наполеона за времененъ консулъ на Франция, значи до 1799 г. Французкитѣ армии, като поддръжници на тази чужда религия, "устроиха яка крепость" на този чуждъ богъ, както пророчеството казва.

Обаче онова, което ни дава най-голѣмо основание да приложимъ това пророчество за Франция, и което действува по-убедително отъ всичко друго, е последната часть на този стихъ, а именно: "и ще раздаде земя за награда". Преди революцията земята въ Франция се владѣеше само отъ малцина едри земевладѣлци, които притежаваха огромни про-

Scanned by CamScanner

се разпредѣлятъ,така че нито наследницитѣ,нито завещателитѣ можеха да отчуждаватъ едно притежание.Обаче революцията не признава законп;и въ беззаконието,което сега владѣеше,както и въ единайсетата глава на Откровението се казва,бѣха премахнати титлитѣ на благородницитѣ,и земитѣ имъ бѣха разпродадени на малки парчета за въ полза на обществената съкровищница.Правителството се нуждаеше отъ пари,и тѣзи голѣми земи бѣха конфискувани и чрезъ публична продъжба бѣха произволно разпокъсани.Историкътъ съобщава следното относно тѣзи своеобразни продажби:

"Конфискуването на две трети отъ земевладенията въ царството,като резултатъ на декретитѣ,които Конвентътъ издаде срещу емигрантитѣ,духовенството и осѫденитѣ отъ революционния сѫдъ лица,... създаде на правителството единъ фондъ отъ повече отъ 700,000,000 фунта стерлинги". - Алисонъ,т.4,стр.151.

Кога и въ коя страна нѣкога е станало такова нѣщо,което тъй точно е изпълнило пророчеството,както въ тази страна? Следъ като нацията се опомни,наложи се една по-мѫдра религия,и езическиятъ обичай бѣ отново премахнатъ.Въ своята книга "Живототъ на Наполеона",т.1,стр.154, Локхартъ описва това събитие по следния начинъ:

"Трета и по-смѣла мѣрка бѣше премахването на езическото идолослужение и възстановяването на християнското богослужение; и тази добра постѫпка трѣбва да се припише само на Наполеона,който трѣбваше да се бори съ философскитѣ предразсѫдъци на почти всичкитѣ си колеги. Въ разискванията си съ тѣхъ той съвсемъ не се опитваше да се представи за поддръжникъ на християнството,а само настояваше на необходимостьта,да се даде на народа случай да извършва редовно богослужение,за да има спокойствие.Свещеницитѣ,които вече бѣха заявили,че ще дадатъ клетва за вѣрность на правителството,отново бѣха поставени на длъжноститѣ имъ,а следъ тази мѫдра мѣрка последва и възвръщането на не по-малко отъ 20,000 духовни пастири,които дотогава гинѣха изъ тъмницитѣ на Франция".

Така завърши властьта на терора и революцията на невѣрието.Изъ развалинитѣ на това движение се издигна Бонапартъ,за да използва общия хаосъ за своето лично въздигане,да застане на чело на французкото управление и да изпълни съ ужасъ сърдцата на всички народи.

Ст.40. "Къмъ свършека на времето южниятъ царь ще се удари съ него,и севернятъ царь ще се впустне като буря върху него съ колесници,конници и многобройни кораби, ще

Scanned by CamScanner

нападне на областитѣ,ще ги наводни и ще премине презъ тѣхъ".

Следъ дълга пауза южниятъ царь и северниятъ царь отново се явяватъ на сцената.Тукъ ние не срѣщаме нищо,което да показва,че поради появяването на тѣзи сили трѣбва да се обърнемъ къмъ други страни,а не къмъ ония,които тѣ бѣха завзели наскоро следъ смъртьта на Александра,и които,както видѣхме,представляватъ южната и северната области на онова свѣтовно царство.Южниятъ царь владѣеше по онова време въ Египетъ,а северниятъ царь притежаваше Сирия,заедно съ Тракия и Мала-Азия.Египетъ,по общото мнение, е все още южниятъ царь,докато земитѣ,които нѣкога принадлежаха на северния царь,отъ последнитѣ петь столѣтия сж напълно присъединени къмъ владенията на турския султанъ. Угипетъ и Турция,заедно съ силата,която описахме въ предшествуващия стихъ,сж тритѣ сили,които ще изпълнятъ пророчеството на настоящия стихъ.

Споредъ приложението на пророчеството трѣбваше да се повдигне една война между Египетъ и Франция,и между Турция и Франция въ 1798 г.,каота година,както видѣхме,е началото на последното време;и ако историята потвърждава, че въ онази година е избухнала такава тройна война, това ще бжде окончателно доказателство за туй,че приложението е правилно.

Затова ние питаме: Наистина ли въ последното време Египетъ "се удари съ него",т.е.оказа една относително слаба съпротива,а Турция "се впустна като буря върху него",т.е.срещу управлението на Франция? Ние вече приведохме доказателства,че последното време започваше въ 1798 г., и едва ли е нужно да казваме на оня,който е чел историята,че въ онази година настана едно положение на явна вражда между Франция и Египетъ.

Доколко този конфликтъ имаше началото си въ славолюбивитѣ блѣнове на Наполеона Бонапарта,чийто мозъкъ бѣше изпълненъ съ най-смѣли фантазии,нека това сами историцитѣ си изяснятъ;обаче Франция,или поне Наполеонъ,се опитваше да представи Египетъ въ очитѣ на свѣта като нападателна сила.Когато навлѣзе въ страната,като най-напредъ се укрепи въ Александрия,той веднага заяви,че "не е дошелъ, за да опустоши страната или да я отнеме отъ султана,а само да я изтръгне отъ властьта на мамелюцитѣ /една кръвожадна войска на султана/,и да отмъсти за обидитѣ,които тѣ причинили на Франция". - Тиеръ,"Фр.революция",т.4,стр.268.

Другъ единъ исторически докладъ гласи: "Освенъ това той /Бонапартъ/ имаше голѣми основания да бжде про-

Scanned by CamScanner

тивъ тѣхъ /мамелюцитѣ/;защото тѣ никога не пропущаха случай да малтретиратъ французитѣ". - Пакъ тамъ,стр.273.

Началото на 1798 г. завари Франция заета съ голѣми проекти срещу Англия.Директорията настояваше Бонапартъ веднага да подхване военни действия срещу Англия;обаче той виждаше,че не бѣше благоразумно да се предприеме една истинска офанзива преди есеньта и не бѣше склоненъ да рискува името си като възвигащъ се полководецъ чрезъ единъ лѣтенъ походъ,необещаващъ никакъвъ успѣхъ. "Обаче", казва историкътъ,"той видѣ една много по-далечна страна, кждето можеше да си спечели слава,която чрезъ романтичното и таинственото,което я обгръщаше,можеше да има новъ чаръ въ очитѣ на сънародницитѣ му.Египетъ,страната на фараонитѣ и Птоломеитѣ,щѣше да бжде славно поле за нови триумфи". - Уайтъ,История на Франция,стр.469.

Но докато очитѣ на Бонапарта въ тъй интереснитѣ отъ гледище на историята източни страни виждаха все по-голѣми полета за слава,които,изглежда,обхващаха не само Египетъ,а се простираха и до Сирия,Персия,Индия,та дори и до водитѣ на Гангъ,нему не бѣше трудно да убеди Директорията,че тъкмо Египетъ е болното мѣсто,въ което Англия би могла да бжде чувствително засегната,като чрезъ една война въ онази страна би се попрѣчило на източната търговия на британцитѣ.Затова египетскиятъ походъ бѣ предприетъ подъ посочения по-горе предлогъ.

Падането на папството,което отбелязва изтичането на 1260-тѣ години и споредъ ст.35 представяше началото на последното време,стана на 10 февруарий 1798 г.,когато Римъ падна въ ржцетѣ на французкия генералъ Бертие. На 5 мартъ с.г.Бонапартъ получи отъ Директорията пълномощно да потегли срещу Египетъ.Той напустна Парижъ на 3 май,а на 19 с.м. потегли съ една добре въоржжена флота отъ 500 кораба,които имаха 40,000 войници и 10,000 моряци на борда.На 5 юлий бѣ превзета Александрия и веднага укрепена.Следующето сблъскване стана още на 23 юлий,което бѣше най-забележителното и решающе сражение между пирамидитѣ;въ това сражение мамелюцитѣ съ голѣма храбрость и отчаяно съпротивление се опитваха да си запазятъ полето,обаче не можеха да мѣрятъ силитѣ си съ по-добре дисциплинираните французки войски. Мурадъ бей изгуби всичкитѣ си топове,четиристотинъ камили и три хиляди мжже.Загубата на французитѣ бѣше сравнително малко.На 24 юлий Бонапартъ влѣзе въ Кайро,столицата на Египетъ,и чака само докато наводнилитѣ води на Нилъ се оттеглятъ въ коритото си,за да преследва Мурада въ Горни Египетъ,кждето този бѣше избѣгалъ съ разнебитената си

Scanned by CamScanner

конница, и да довърши завладяването на цѣлата страна. Ето така южният царь мога да окаже само слаба съпротива.

Между това, обаче, положението на Наполеона започна да става несигурно. Французката флота, която бѣше неговото единчко срѣдство за съобщение съ родината, бѣ поразена отъ англичанитѣ, подъ адмиралъ Нелсонъ, при Абукиръ; а на 2 септември с.г. 1798 г., турскиятъ султанъ, който бѣ хитро подбуденъ отъ английскитѣ посланици въ Константинополъ, и чиято ревность и безъ това бѣше предизвикана отъ победитѣ въ Египетъ, който бѣше въ полузависимость отъ отоманската империя, обяви война на Франция, за да попрѣчи да стане Египетъ французка провинция. Така северният царь /Турция/ "се впустна като буря върху него /Франция/", въ сжщата година, въ която южният царь /Египетъ/ "се удари въ него", и дветѣ събития станаха "къмъ свършека" /въ началото на последното време/, което представя друго важно доказателство, че 1798 г. е точката, отъ която започва този периодъ. А всичко това потвърждава, че приложението на пророчеството е правилно, защото не биха могли толкова много предсказания да се изпълнятъ въ онази година, ако пророчеството бѣше погрѣшно.

Бѣше ли появата на северния царь, или на Турция, буйнонападателна, или, както Библията казва, бѣсна "като буря"?. Наполеонъ бѣше почти унищожилъ египетскитѣ войски; той се опита да направи сжщото и съ войскитѣ на султана, които застрашаваха съ едно нападение откъмъ азиатска страна. На 27 февруарий 1799, Наполеонъ потегли съ 18,000 войници на походъ отъ Кайро за Сирия. Най-напредъ той завладѣ Елъ-Аришъ, една крепость въ пустинята, после Яфа /библейската Иопия/, победи жителитѣ на Напло въ Зета, победи сжщо и Йафетъ. Между това въ Сенъ Жанъ д'Акръ се бѣше укрепила една силна турска войска, и множества мохамедански конници се събраха въ планината на Самария, за да нападнатъ французитѣ отстрани, когато тѣ щѣха да обсадятъ Акръ. Въ сжщото време сръ Сидней Смитъ се яви съ два английски кораба предъ Сенъ Жанъ д'Акръ, подкрепи турския гарнизонъ на онова мѣсто и плени войскитѣ, които държаха обсадата, които Наполеонъ бѣше изпратилъ отъ Александрия тукъ. Наскоро пристигна и още една турска флота, която, заедно съ рускитѣ и английскитѣ кораби, които тогава действуваха задружно, представляваше "многобройни кораби", които стояха на разположение на северния царь.

На 18 мартъ започна обсадата. Наполеонъ бѣ на два пжти отзованъ отъ сражението, за да спасява нѣкои французки войскови части, които иначе биха паднали въ ржцетѣ на

Scanned by CamScanner

сновящитѣ изъ онази область мохамедански конни отряди.На два пжти бѣха пробивани зидоветѣ на града,но нападателитѣ се натъкваха на такава упорита съпротива отъ страна на гарнизона,че въпрѣки най-храбритѣ усилия,тѣ бѣха принудени да се откажатъ отъ борбата.Следъ шейсетдневна обсада Наполеонъ трѣбваше да се откаже отъ плана си и за пръвъ пжть въ военното си поприще трѣбваше да отстжпи,като на 21 май 1799 г. се отправи за Египетъ.

"Ще ги наводни и ще премине презъ тѣхъ". До тукъ ние установихме,че споменатото въ пророчеството "ударване" на южния царь и "впущането като буря" на северния царь срещу французитѣ се съгласува напълно съ историческитѣ факти. Сега,обаче,идваме до една точка,въ която мненията на тълкувателитѣ на Библията сж различни. За кого трѣбва да се приложатъ думитѣ "ще ги наводни и ще премине презъ тѣхъ"? За Франция ли,или за северния царь? Приложението на последната часть на тази единайсета глава зависи отъ отговора на този въпросъ.Отъ тази точка има две различни тълкувания на пророчеството.Нѣкои отнасятъ тѣзи думи за самата Франция,и за изпълнението имъ посочватъ пжтя,който измина Наполеонъ. Други ги прилагатъ за северния царь /Турция/,и затова за изпълнението имъ посочватъ на събитията въ турската история.Ние споменаваме само тѣзи две мнения,защото нѣкои се опитватъ да поставятъ въ връзка съ това папството,който опитъ се тъй отдалечава отъ цельта,че не намираме за нужно да се спираме да го разглеждаме. Ако никой отъ тѣзи два възгледа не е свободенъ отъ трудности,което,вѣрваме,никой не ще откаже,то ние ще трѣбва да вземемъ за правиленъ безусловно оня,който представя по-голѣмъ брой доказателства. И ние ще се обявимъ въ полза на единъ отъ тѣзи възгледи, чиито доказателства,въ сравнение съ тия на другия,сж тъй убедителни,че едва ли може да дадатъ мѣсто за съмнение относно неговата правилность.

Относно приложението на тази часть на пророчеството върху Наполеона или върху Франция подъ неговото водителство,ние,доколкото историята ни е позната,не можемъ да приведемъ никакви събития,които биха подхождали макаръ и малко за изпълнението на останалата часть отъ тази глава,и затова не можемъ да видимъ,какъ тя би могла да се приложи за него.Ето защо този текстъ трѣбва да се изпълни отъ Турция;въ противенъ случай трѣбва да се докаже: 1/ че изразътъ "северният царь" не се отнася за Турция; и 2/ че освенъ Франция и Турция има и друга нѣкоя сила,която изпълнява тази часть отъ пророчеството.Но ако Турция,която сега заема северната часть на нѣкогашната Александрова импе-

Scanned by CamScanner

рия, не представлява северното царство въ това пророчество, тогава ние оставаме безъ опора, на която да можемъ да се основаваме при обяснението; и ние мислимъ, че всички ще се съгласятъ съ насъ, че никъде не може да се намѣри нѣкакво указание, което да ни дава основание да приемемъ въвеждането на друга сила. Французкиятъ царь и северниятъ царь сж единственитѣ сили, за които може да се отнесе пророчеството. Затова изпълнението трѣбва да се търси между тѣхъ.

Нѣкои точки въ този текстъ говорятъ въ полза на мисъльта, че въ последната часть на ст.40 трѣбва да се търси едно пренасяне на главното съдържание на пророчеството отъ французката сила върху турската сила. Северниятъ царь е представенъ като една сила, която "ще се впустне като буря срещу него съ колесници, конници и многобройни кораби". Ние вече споменахме за сблъскването между тази сила и французитѣ. Северниятъ царь, съ помощьта на съюзницитѣ си, спечели победата, и французитѣ, които бѣха надвити, бѣха отблъснати въ Египетъ. Сега намъ се вижда по-естествено, изразътъ "ще ги наводни и ще премине презъ тѣхъ" да се отнася до силата, която излѣзе съ триумфъ отъ онази война; а тази сила бѣше Турция. Ние ще добавимъ още, че единъ добъръ познавачъ на еврейския езикъ увѣрява, че конструкцията на този изразъ кара да се приеме, че думитѣ "ще наводни и ще премине" се отнасятъ за северния царь, тъй като тѣ сж една последица отъ думитѣ "ще се впустне като буря върху него съ колесници, конници и многобройни кораби" /значи една силно въоржжена сила/.

Ст.41. "И ще влѣзе въ най-хубавата отъ земитѣ, и много области ще пострадатъ, и отъ ржката му ще се спасятъ само Едомъ, Моавъ и голѣма часть отъ синоветѣ Амонови".

Приведенитѣ събития относно похода на французитѣ срещу турцитѣ и оттеглянето на първитѣ отъ Жанъ д'Акръ ние сме взели главно изъ Американската енциклопедия. Отъ сжщия източникъ ние извличаме и други подробности относно връщането на французитѣ въ Египетъ и по-нататъшния щастливъ обратъ, който накара последнитѣ да опразнятъ онази страна.

Отказвайки се отъ единъ походъ, въ който една трета отъ армията падна въ жертва на войната, болеститѣ и бедствията, французитѣ се оттеглиха отъ Жанъ д'Акръ и следъ усилено двайсеть и шесть дневно маршируване стигнаха отново въ Кайро, Египетъ. По този начинъ тѣ се отказаха отъ всичкитѣ си завоевания въ Юдея; и "най-хубавата отъ земи-

тѣ",Палестиня,заедно съ всичкитѣ й провинции,тукъ дадени съ израза "много области",паднаха отново подъ гнета на турското владичество.Едомъ,Моавъ и Амонъ бѣха извънъ границитѣ на Палестиня,южно и източно отъ Мъртвото море и Йорданъ,значи не лежаха на пътя на турцитѣ отъ Сирия за Египетъ,и избѣгнаха опустошенията на похода. Върху този текстъ Адамъ Кларкъ прави следната забележка: "Тѣзи и други араби тѣ /турцитѣ/ никога не сж могли да покорятъ. Тѣ и днесъ още владѣятъ пустинитѣ и получаватъ отъ отоманскитѣ владѣтели годишенъ данъкъ отъ четирийсеть хиляди златни крони,за да могатъ свободно да минаватъ презъ тамъ поклонническитѣ кервани за Мека".

Ст.42. "Ще простре ржката си върху разни страни; нѣма да се спаси и земята египетска".

При завръщането на французитѣ въ Египетъ една турска флота отъ 18,000 мжже се бѣше установила въ Абукиръ. Наполеонъ веднага нападна това мѣсто,разби турцитѣ и ги обърна въ бѣгство и възстанови властьта си въ Египетъ. Но презъ това време радлични поражения,нанесени на французкитѣ войски въ Европа,повикаха Наполеона обратно въ Франция, за да имъ бжде въ помощь.Началството на войскитѣ въ Египетъ бѣ предадено на генералъ Клеберъ,който следъ единъ периодъ на неуморима дейность за доброто на армията,бѣ убитъ отъ единъ турчинъ въ Кайро,следъ което началството пое Абдала Менонъ.

Между това английското управление,като съюзникъ на турцитѣ,реши да изтръгне отново Египетъ отъ французитѣ.На 13 мартъ 1800 г. една английска флота стовари единъ отрядъ войска въ Абикуръ.На другия день французитѣ предприеха едно сражение,но бѣха принудени да се оттеглятъ.На 18 мартъ Абукиръ се предаде. На 28 мартъ дойдоха подкрепления съ турската флота и великиятъ везиръ се пребликаваше съ огромна армия отъ Сирия.На 19 мартъ се предаде Розета на съюзенитѣ войски на англичани и турци. Въ Рамание единъ французки корпусъ,състоящъ се отъ 4,000 мжже,бѣ поразенъ отъ 8,000 англичани и 6,000 турци. Въ Елменайе на 16 май 5,000 французи бѣха принудени да се оттеглятъ,тъй като великиятъ везиръ се приближаваше съ 20,000 войска къмъ Кайро. Сега цѣлата французка армия бѣше затворена въ Александрия и Кайро. Кайро капитулира на 27 юний,а Александрия на 2 сесептемврий.Четири седмици по-късно,на 1 октомврий 1801г. бѣ подписанъ мирниятъ договоръ въ Лондонъ.Египетъ бѣ даденъ на Турция,а 20,000-тѣ войници,които оставаха още отъ френ-

Scanned by CamScanner

ската армия въ Египетъ, бѣха върнати въ отечеството си на английски кораби.

"Нѣма да се спаси и земята Египетска", гласи пророчеството. Тѣзи думи изглежда да показватъ, че Египетъ ще бъде подчиненъ отъ една сила, отъ която би желалъ да бъде свободенъ. Какво бѣше общото мнение на египтянитѣ за Франция и Турция? - Тѣ предпочитаха французкото владичество. Въ пътнитѣ си бележки върху Египетъ, Нубия, Турция и Палестиня, презъ годинитѣ 1824-1827, издадени въ Лондонъ въ 1829 г., Р.Р.Наденъ казва, че египтянитѣ много съжалявали за поражението на французитѣ и че тѣ считали французитѣ като свои благодѣтели; че "презъ краткото време на пребиването си тамъ тѣ оставили следи на подобрения" и че, ако можели да затвърдятъ властьта си тамъ, Египетъ сега би билъ сравнително цивилизованъ. Предвидъ това свидетелство, изглежда, че французитѣ не сж срещнали голѣма съпротива въ Египетъ, и затова египтянитѣ нѣмаха особено силно желание да се избавятъ отъ ржката имъ. Напротивъ, тѣхното желание бѣше да избѣгнатъ отъ властьта на турцитѣ, но не можаха.

Ст.43. "Ще завладѣе златнитѣ и сребърни съкровища и разнитѣ драгоценности на Египетъ; ливийци и етиопци ще тръгнатъ подире му".

За да обяснимъ по-добре този стихъ, ние привеждаме следното извлѣчение изъ "Историческиятъ отзвукъ на гласа на Бога", стр.49:

"Историята ни докладва следнитѣ факти: Когато французитѣ бѣха изгонени изъ Египетъ и турцитѣ го завладѣха, султанътъ разреши на египтянитѣ да учредятъ управлението си пакъ така, както бѣше преди завладяването на страната отъ французитѣ. Той не поиска отъ египтянитѣ нито войници, нито топове, нито крепости, а имъ предостави да уреждатъ независимо работитѣ си, съ единственото важно изключение, че ги задължи да му плащатъ данъкъ. Въ параграфитѣ на мирния договоръ между султана и египетския паша се дойде до споразумението, египтянитѣ да плащатъ на турското правителство всѣка година една сума въ злато и сребро, шестстотинъ хиляди мѣри жито и четиристотинъ хиляди мѣри ечмикъ".

"Ливийцитѣ и етиопцитѣ", непобедимитѣ араби, всички търсѣха приятелството на турцитѣ, и много отъ тѣхъ и до днесъ още сж задължени да имъ плащатъ данъкъ.

Scanned by CamScanner

Върху този стихъ Д-ръ Кларкъ прави следната важна забележка: "Тази часть на пророчеството и до сега още не е изпълнена". Той е написалъ това въ 1825 г. На друго едно мѣсто въ обясненията си върху пророчеството той казва: "Ако въ този стихъ се говори за турската сила, какъвто е случаятъ въ предшествующия стихъ, може да се приеме, че перситѣ на изтокъ и руситѣ на северъ въ едно опредѣлено време ще объркатъ извънредно много работитѣ на отоманската империя".

Между изказаното въ 1825 г. отъ Д-ръ Кларкъ предположение и кримската война презъ годинитѣ 1853-56 съществува поразително съгласуване, въ смисълъ, че тъкмо онія сили, които той бѣше посочилъ - перситѣ на изтокъ и руситѣ на северъ - предизвикаха онази война. Въ пророчеството се казва, че "слухове отъ изтокъ и северъ ще го /Турция/ смутятъ". Тѣхното държание и движения събудиха у султана гнѣвъ и отмъстително чувство. Русия бѣше най-дръзка въ интригитѣ си; затова султанътъ се опълчи най-напредъ срещу нея. Въ 1853 г. Турция обяви война на силната си северна съседка. Свѣтътъ съ очудване видѣ едно управление, което отдавна бѣ наречено "болникътъ на изтокъ", чиято армия бѣше обезкуражена и деморализирана, каситѣ му празни, владѣтелътъ му покваренъ и неспособенъ, и чиито разбунтувани поданици заплашваха съ възстание, - да се втурне съ такава ярость въ една война. Пророчеството казва, че той "ще излѣзе съ най-голѣма ярость"; и наистина, когато турцитѣ тогава потеглиха на война по обмисления планъ, единъ американски журналистъ, въ едно описание на турскитѣ войски е казалъ: "Тѣ се борятъ като бѣсове". Наистина, тукъ трѣбва да отбележимъ, че Англия и Франция веднага дойдоха въ помощь на Турция, обаче тази постѫпка по гореописания начинъ й завоюва, както историята доказва, важни победи, преди да бѣше получила помощь отъ другитѣ сили.

Ст.45. "И ще разпъне царскитѣ си шатри между морето и планината на преславното светилище; но ще дойде къмъ свършека си, и никой не ще му помогне".

До тукъ ние следвахме пророчеството въ единайсетата глава на Данаиловата книга стѫпка по стѫпка и стихъ по стихъ, и установихме, че всички предсказани събития съ

се изпълнили.Въ историята се е изпълнило всичко,до този последенъ стихъ.Предсказанието въ последния разгледанъ стихъ се е изпълнило въ едно време,за което още си спомнятъ живущитѣ днесъ поколѣния,а съ ст.44 отъ даденото пророчество нашето внимание бива насочено отъ настоящето къмъ бѫдещето време,тъй като и днесъ още описанитѣ отъ него събития не сѫ се изпълнили отъ никоя сила.Но тѣ трѣбва да се изпълнятъ;и тѣ ще бѫдатъ изпълнени отъ силата,за която се говори непрекѫснато въ пророчеството отъ 40-ия до 45-ия стихъ. Ако сега възгледътъ,който ние предпочетохме,обяснявайки тѣзи стихове,е правилният,ние трѣбва да отправимъ погледитѣ си къмъ Турция,тъй като отъ нея ще произлѣзе въпросното движение.

Нека да забележимъ,по какъвъ простъ начинъ могатъ да се развиятъ тѣзи събития.Палестиня,въ която леки "планината на преславното светилище",въ която се намира Йерусалимъ,"между морята"/стар.пр./,Мъртвото и Срѣдиземното,е турска провинция; и бѫдатъ ли принудени турцитѣ бързо да се оттеглятъ отъ Европа,султанътъ лесно би могълъ да разположи временно главната си квартира на нѣкое мѣсто измежду владенията си,което тукъ е описано тъй сполучливо като "разпъване царскитѣ си шатри";но той не би могълъ да отиде по-нататъкъ.Защото най-забележителният пунктъ между границитѣ на турскитѣ владения въ Азия е Йерусалимъ.

Нека забележимъ още,колко сполучливо може да се приложи този тъй изразенъ стихъ за тази сила:"Но ще дойде къмъ свършека си,и никой не ще му помогне". Тѣзи думи ясно загатватъ,че на тази сила по-рано е било помагано.А на кои факти бихме могли да се позовемъ за потвърждението на това? - Въ войната срещу Франция презъ 1798-1801 Англия и Русия подкрепиха султана. Въ войната между Турция и Египетъ,презъ 1838-1840, Англия,Русия,Австрия и Прусия се намѣсиха въ полза на Турция. Въ Кримската война,въ 1853-56, Англия,Франция,Сардиния подкрепиха турцитѣ. И въ последната руско-турска война великитѣ сили на Европа възпрѣха Русия.Безъ тѣзи помощи въ различнитѣ критически моменти на войната Турция,вѣроятно,не би могла да се държи по-дълго.И известенъ фактъ е,че отъ съкрушението на отоманската империя въ 1840 г. това царство е устояло само чрезъ споразумението и съгласието на европейскитѣ велики сили.Безъ тази гарантирана помощь Турция не би могла да води дълго дори едно привидно съществуване,и когато тази подкрепа престане,разклатеният апаратъ на мохамеданската измама ще се сгромоляса.Така

Scanned by CamScanner

и пророчеството казва,че "ще дойде къмъ свършека си,и никой не ще му помогне"; и тя идва къмъ този край,както наистина можемъ да констатираме,защото никой не й помага, тъй като оказваната й по-рано помощь й е оттеглена.

Отъ днитѣ на Петра Велики Русия винаги е хранила желанието да изгони полумесеца отъ земята на Европа.Този великъ монархъ,който на шестнайсеть годишна възрасть стана въ 1688 г. императоръ на цѣла Русия,поддържа до 1725 г, единъ периодъ отъ трийсеть и седемь години - едно много успѣшно управление,и завеща на наследницитѣ си известната отъ тогава своя "Последна воля и заветъ",които съдържатъ известни важни напѫтствия отъ неговитѣ постоянни наблюдения.Деветиятъ членъ отъ тази "Воля" включва настойчивия съветъ за поддържането на следната политика:

"Препоржчвамъ да се използватъ всички възможни срѣдства за завладяването на Константинополъ и Индия /тъй като този,който владѣе тамъ,е истинскиятъ владѣтель на свѣта/; би трѣбвало постоянно да се подхранва война въ Персия и Турция. Необходими сѫ укрепления на Черно море;старайте се постепенно да завоювате властьта надъ Океана, а сѫщо и надъ Балтийско море,понеже това сѫ два пункта,необходими за осѫществяването на нашия проектъ; ускорете колкото е възможно падането на Персия! Проникнете въ Персийския заливъ; опитайте се да възстановите по възможность старата търговия съ Левантъ презъ Сирия; проникнете въ дветѣ Индии,които сѫ голѣмитѣ два склада на свѣта. Настанимъ ли се еднажъ тамъ,ние ще успѣемъ и безъ златото на Англия".

Въ единайсетия членъ се казва: "Заинтересувайте австрийския кралски домъ за изгонването на турцитѣ изъ Европа,и успокойте размирицитѣ въ онова кралство въ момента на нападението на Константинополъ /следъ като предварително е била предизвикана война между старитѣ държави на Европа/,като дадете на Австрия часть отъ завладѣнитѣ земи,които по-късно могатъ пакъ да се поискатъ обратно".

Следнитѣ факти отъ руската история показватъ,колко усърдно е била следвана тази политика:

"Въ 1696 г. Петъръ Велики отне отъ турцитѣ Азовско море и си го задържа. Следъ това Екатерина Велика завладѣ Кримъ. Въ 1812 г. Александъръ Първи чрезъ букурещкия миръ получи Молдава и хубавата провинция Бесарабия, съ нейнитѣ ябълкови,прасковени и черешови градини.Тогава дойде великиятъ Николай,който си извоюва свободното корабоплаване по Черно море,Дарданелитѣ и Дунава,но поради неограничената си страсть къмъ завоевания бѣ разбитъ въ кримската

война,при което изгуби Молдава,правото на свободно корабоплаване по Дунава и правото за неограничено плаване по Черно море.Това,несъмнено,бѣше едно сериозно поражение за Русия,но то не можеше да унищожи нейнитѣ планове противъ отоманската сила,нито пъкъ допринесе нѣщо особено за усилването на отоманската империя.Търпеливо очаквайки времето,Русия чакаше и наблюдаваше развитието на нѣщата,и въ 1870 г.,когато всички западни народи следѣха внимателно изхода отъ войната между Германия и Франция, Русия заяви на силитѣ,че не се счита вече обвързана отъ договора отъ 1856 г.,който й бѣше отнелъ правото на свободно корабоплаване по Черно море;и оттогава Черно море е онова,което е било отъ хиляда години насамъ,въ всѣко отношение и за всѣкакви цели - едно руско море". - Санъ Франциско Кроникълъ.

Наполеонъ Бонапартъ разбираше много добре плановетѣ на Русия и нейнитѣ преднамѣрени движения.Когато бѣше заточенъ на островъ Св.Елена той,въ единъ разговоръ съ губернатора Худзонъ Лъвъ,изразилъ възгледитѣ си така:

"Въ течение на нѣколко години Русия ще притежава Константинополъ,часть отъ Турция и цѣла Гърция. Това азъ считамъ за тъй сигурно,като да е вече станало.Всички ласкателства и уважения,които Александъръ ми е оказалъ, сж били отъ подбудата,да се съглася съ този планъ.Азъ не искахъ да дамъ съгласието си за това,понеже виждахъ, че по такъвъ начинъ би се нарушилъ равновесието на европейскитѣ сили.Щомъ Русия стане владѣтель на Константинополъ, тя ще привлѣче къмъ себе си търговията по цѣлото Срѣдиземно море,ще стане една морска сила,и Богъ знае,какво би произлѣзло отъ това.Цельта на моя походъ въ Русия бѣше да попрѣча на това,като искахъ да основа между нея и Турция една нова държава;по такъвъ начинъ азъ възнамѣрявахъ да противопоставя на завоевателнитѣ й стремежи къмъ изтокъ една постоянна съпротива".

Кошутъ бѣше на сжщото мнение по политическото положение,казвайки: "Чрезъ Турция ще се разреши сждбата на свѣта".

Приведенитѣ по-горе думи на Бонапарта относно нарушаването на европейското равновесие на силитѣ" разкриватъ причината,която е заставила великитѣ сили да търпятъ тъй дълго сжществуването на една сила на континента,която,заблудена въ религията си,е безъ всѣко чувство на хуманность и е срамъ за нашата модерна цивилизация. Константинополъ е считанъ отъ всички за единъ голѣмъ стратегически пунктъ въ Европа,и великитѣ сили сж доста-

Scanned by CamScanner

тъчно умни и прозорливи, за да видятъ или допустнатъ, че щомъ нѣкоя европейска сила се укрепи тамъ, както това е желанието на Русия, тя ще бѫде въ състояние да диктува положението надъ цѣла останала Европа. Но никоя отъ силитѣ не е склонна да отстѫпи този пунктъ на нѣкоя друга сила, и единственият пѫть, за да се запази това положение, е да се задължатъ всички, мълчаливо или чрезъ изразено споразумение да се наблюдаватъ взаимно и да търпятъ непоносимия турчинъ да влачи болното си сѫществуване на европейска почва. Така се запазва това "равновесие", по отношение на което всички сѫ тъй чувствителни. Но това не може да продължава винаги така. Той /Турция/ "ще дойде къмъ свършека си, и никой не ще му помогне".

Следният параграфъ, извлѣченъ отъ "Филаделфия Публикъ Леджеръ", отъ августъ 1878 г., дава едно поучително и много подробно обяснение върху ограничаването на турската територия презъ време на последнитѣ шейсеть години, и особено върху резултатитѣ отъ последната война:

"Всѣки, който положи малко трудъ да проучи картата на Турция преди шейсеть години и да я сравни съ новата карта, начертана следъ Сан-стефанския миръ и ограничена отъ Берлинския конгресъ, ще бѫде въ състояние да прецени вървежа на прогреса, който изтласква отоманската сила изъ Европа. Тогава северната граница на Турция се простираше до Карпатитѣ, а източната отъ рѣката Серетъ тя включваше Молдава на северъ, близо до 47-ия градусъ северна ширина. Онази карта обхващаше и сегашна България, Гърция, цѣла Сърбия и Босна. Но въ 1830 г. северната граница на Турция бѣ извѣстена назадъ чакъ до южнитѣ брѣгове на Дунава, княжествата на Молдова и Влахия се обявиха независими отъ отоманската империя и трѣбваше да плащатъ само единъ годишенъ парiченъ данъкъ на Високата порта. На югъ отъ Дунава и сърбитѣ сѫ издействуваха сѫщата независимость на отечеството. Гърция сѫщо успѣ да издействува своята независимость. Тогава, както и по-рано, турчинътъ бѣше жестокъ и упоритъ. Русия и Великобритания предложиха да направятъ Гърция васална държава, подъ суверенитета на Турция. Това предложение бѣ отхвърлено, и резултатътъ бѣше пълното поражение на мощната турска флота при Наварино и възстановяването на едно независимо гръцко царство. По такъвъ начинъ Турция въ Европа бѣ изтласкана отъ всички страни. А по-късно и северната граница, която се простираше до Дунава, бѣ измѣстена назадъ до Балкана. Румъния и Сърбия вече отдавна заеха мѣстото си между независимитѣ държави и спрѣха да даватъ данъкъ. Босна бѣ поставена подъ покровителството на Австрия,

Scanned by CamScanner

както Ромъния - подъ онова на Русия,въ 1829 г. ,За да се изправятъ границитѣ',на Сърбия,Черна Гора и Гърция бѣ дадена турска територия. България сжщо издействува своята свобода и независимость въ 1877-78 г. И тъй,границата на Турция постоянно се стѣснява отъ всички страни,докато се превърна въ една сѣнка отъ онова,което е била преди години. Постигането на този резултатъ е било политиката и борбата на Русия въ разстояние на повече отъ половинъ вѣкъ; презъ почти толкова време винаги борбата на нѣкоя отъ великитѣ сили е била да упази ,цѣлокупностьта' на Турция. Коя политика е успѣла и коя е претърпѣла поражение,ще ни покаже едно сравнение на картитѣ въ промежутъци отъ по двайсеть и петь години.Границитѣ на европейска Турция бѣха стѣснени презъ последния половинъ вѣкъ.Тя се прибира въ себе си,обратно къмъ Азия,и макаръ че всички сили, съ изключение на Русия,сж се съюзили да поддържатъ отоманската империя въ Европа,ясно очертаната сждба въ историята на последнитѣ петдесеть години ни показва,че Турция ще падне".

Отъ 1878 г. тенденцията на всички движения въ Ориента се е развивала въ сжщото направление; забелязвалъ се е все по-голѣмъ натискъ за изтласкването на Турция отъ европейска почва.

Между това,турското управление изпита едно внезапно и изумително преобразование и зае мѣсто между конституционнитѣ управления на Европа. Презъ юлий 1908 год. султанъ Абдулъ Хамидъ Втори,подъ натиска на революционната партия на младотурцитѣ,която имаше на страната си поголѣмата часть отъ войската,обяви възстановяването на Конституцията отъ 1876 г. По поводъ на тази Конституция бѣ свикано едно събрание на Камарата на депутатитѣ.

Последва едно реакционно движение,подбудено отъ султана,което се изрази въ страшни клането на арменци изъ малоазиатскитѣ провинции,но то бѣ скоро потушено отъ лоялнитѣ войски;султанътъ бѣ сваленъ отъ престола и затворенъ,а на престола бѣ поставенъ неговиятъ братъ,Мохамедъ Пети. Подъ създаденото по този начинъ конституционно управление,на турскитѣ граждани отъ всички съсловия и религии бѣ гарантирана лична свобода и равенство предъ закона и се даде свобода на печата и образованието.Въ действителность,обаче,тѣзи конституционни гаранции не сж били строго спазвани.

Ние виждаме,какъ всички събития показватъ, че турчинътъ трѣбва да бжде изгоненъ изъ Европа.И кжде ще

Scanned by CamScanner

разпъне той царскитѣ си шатри? Въ Ерусалимъ ли? - Това, сигурно,е най-вѣроятното. Въ съчинението си върху това пророчество,на стр.318, Нютонъ казва: ",Между морята върху славната света планина'/ст.пр./ трѣбва,както вече показахме,да означава една часть отъ светата земя.Тамъ ще се укрепи турчинътъ съ всичката си сила; но само докато ,дойде къмъ свършека си,и никой не ще му помогне' - защото наистина никой нѣма да му помогне или да го избави".

Времето скоро ще разреши този въпросъ. И когато стане това,какво ще последва? - Събития отъ най-голѣмъ интересъ за всички народи на земята,както следующата глава на тази книга ще ни обясни.

Бележка на издателството

Понеже тази книга е била написана преди около петдесеть години,а оттогава до сега политическото положение на държавитѣ се е доста промѣнило,налагатъ се нѣкои допълнителни сведения,които даваме тукъ.

Следъ неуспѣшната война на Австрия,въ съюзъ съ Русия,противъ турцитѣ /1736-1739/,при сключването мира въ Бѣлградъ тя трѣбваше да отстжпи на турцитѣ Оршова,Бѣлградъ, Сърбия и др.,като задържа за себе си само Темишваръ;а Русия получи Азовското море. Презъ 1768-1774 г. Русия воюва противъ Турция и завладѣ Днестъръ,Молдова,Влашко и др. Покѫсно избухна гръцкото възстание.Русия се намѣси и порази турската флота /23 кораба/ и я изгори /1770г./Следъ примирието при Силистра турцитѣ отстжпиха голѣма часть отъ завзетитѣ територии.Отъ тогава Русия получи правата за закрила на християнскитѣ народи въ Турция.

Поради непоносимото турско робство християнскитѣ народи,очаквайки подкрепа отъ великитѣ сили и особено отъ Русияфвдигаха често възстания за освобождение.Но това само още повече ожесточаваше турцитѣ и предизвикваше ужасни кланета и изстжпления отъ тѣхна страна. Съ това се изпълняваше пророчеството въ ст.44: "Затова ще излѣзе съ го-

Scanned by CamScanner

лѣма ярость,за да погуби и изтрѣби мнозина". Положението на подтиснатитѣ народи ставаше нетърпимо.Подчиненитѣ не можеха повече да понасятъ тежкото иго на турцитѣ; заизбухваха едно следъ друго нови възстания и така,съ обединени усилия и съ помощьта на Русия тѣ постепенно извоюваха свободата си. Презъ 1877-1878 г. и българитѣ въстанаха срещу жестокия тиранъ;тогава и Русия се намѣси и обяви освободителната война срещу Турция.Руският императоръ Александъръ Втори на 27 юний 1877 г.премина съ войскитѣ си Дунава при Свищовъ.Следъ свесточени сражения на 3 мартъ 1878 г. бѣ сключенъ Санъ-Стефанскиятъ миръ,споредъ който на Турция бѣ отнета почти цѣлата европейска територия;а малко по-късно /на 13 юний с.г./ на Берлинския конгресъ България бѣ провъзгласена за самостоятелно княжество,съ владения отъ Дунава до Балкана и провинцията Източна Румелия.

Постепенното захождане на Турция можемъ да резюмираме така:

Въ 1683 г. Турция бѣше въ своята кулминационна точка - владѣеше земитѣ до Виена. Отъ 1699 г. тя изгубва последователно: Унгария,Седмоградско и Подолия; въ 1718 г. - Банатъ; въ 1774 - Таврия и Кримъ; въ 1811-Египетъ; въ 1812 - Бесарабия; въ 1829 - Сърбия,Ромъния и Молдава; въ 1830 - Гърция; въ 1878 - Босна и Херцеговина,България и островъ Критъ; въ 1912 - Триполи; въ 1913 - всички свои европейски владения,съ изключение на югоизточна Тракия.Отъ 1918 г. и Палестиня остана подъ английски протекторатъ.

Scanned by CamScanner

Дванайсета глава

ПОСЛЕДНИ СЦЕНИ

Ст.1. "И въ онова време ще се подигне Михаилъ, великъ князъ, който брани синоветѣ на твоя народъ; и ще настане време тежко, каквото не е имало, откакъ сжществуватъ люде до днесъ; но ще се спасятъ въ това време отъ твоя народъ всички, които бждатъ намѣрени, че сж записани въ книгата".

Въ този стихъ се посочва едно опредѣлено време, не време, дадено чрезъ нѣкакво наименование или символъ, отнасящи се за опредѣлена година, месецъ или день, а време, което се характеризира чрезъ наставането на известно събитие, и е свързано съ него. "Въ онова време". Въ кое време? - Времето, въ което ни извежда последният стихъ на предидущата глава, - времето, въ което северният царь "ще разпъне царскитѣ си шатри между морето и планината на преславното светилище"; или, съ други думи, когато турчинътъ, изгоненъ изъ Европа, бързо ще заеме въ Йерусалимъ нѣкогашната си столица. Въ последната часть на предидущата глава ние посочихме нѣколко отъ влиянията, които вече бѣха проявени за докарването на това положение, и нѣкои отъ признацитѣ, които ни карать да заключаваме, че турчинътъ скоро ще се види заставенъ да предприеме тази крачка. И когато това стане, съ него ще бжде свършено. Тогава ние очакваме, споредъ този стихъ, идването на Михаила, Великия Князъ. Това движение отъ страна на Турция е знакътъ за явлението на Михаила, т.е. то ще показва, че това събитие ще бжде първото следваще следъ него. А за да се избѣгнатъ всѣкакви недоразумения, нека уважаемиятъ читатель не мисли, че ние твърдимъ, че първото движение, което последва срещу турцитѣ, ще ги изгони изъ Европа, или пъкъ, че следъ като тѣ премѣстятъ столицата си въ Йерусалимъ, Христосъ, безъ да губи день или часъ, ще поеме

Scanned by CamScanner

царуването Си. Обаче събитията, според нашето мнение, ще се развият в приблизително следния ред: 1. Надъ турчина ще бъде упражненъ въ бъдеще единъ натискъ, изразенъ по какъвто и да е начинъ. 2. Вследствие това той ще се отегли отъ Европа. 3. Въ последствие ще се установи въ Йерусалимъ. 4. Михаилъ се повдига или Христовото царуване започва, съ появяването Му въ облацитѣ небесни. И не е допустимо, че между тѣзи събития лежатъ дълги периоди отъ време.

Но кой е Михаилъ? И за какво ще се подигне? -Въ Юдиното послание, ст.9, Михаилъ е нареченъ архангелъ. Това означава главният ангелъ или главата на всички ангели. Има само една глава. Кой е тази глава? Това е Оня, Чийто гласъ ще се чуе отъ небето при възкресението на мъртвитѣ. 1Сол.4:16. А чий гласъ се чува въ връзка съ това събитие? - Гласътъ на нашия Господь Исусъ Христосъ. Йоанъ 5:28. Ако се върнемъ въ доказателството си назадъ и вземемъ този фактъ като основа, ние идваме до следното заключение: Гласътъ на Сина Божий е гласътъ на алхангела; значи архангелътъ е Синътъ Божий. Но алхангелътъ е Михаилъ; затова Михаилъ е Синътъ Божий. Самиятъ Данаиловъ изразъ "Михаилъ, Великиятъ Князъ, Който брани синоветѣ на твоя народъ" е достатъченъ, за да се познае въ оня, за когото се говори, Спасителтъ на човѣцитѣ. Той е Князътъ на живота /Деян.3:15/; и Богъ Го е въздигналъ за "Началникъ и Спасителъ". Деян.5:31. Той е Великиятъ Князъ. Нѣма другъ по-великъ отъ Него, освенъ самъ Отецъ.

"Който брани синоветѣ на твоя народъ". "Стоящиятъ откъмъ синоветѣ на твоитѣ люде"/ст.пр/. Той се снишава, за да заеме положението на смъртнитѣ Божии раби, за да ги избави и издигне като поданици на Неговото идващо царство. Той се застъпва за насъ. Той се нуждае отъ Своя народъ за бъдещитѣ си цели, и тѣ съ една недѣлима часть отъ изкупеното наследство; тѣ съ главната причина за радостьта, съ оглед на която Христосъ принесе всѣка жертва и претърпѣ страдания, които характеризиратъ Неговото застъпничество за въ полза на падналата раса. Каква честь, която не можемъ да обхванемъ! Нека бъде Нему вѣчна благодарность за снизхождението и милостьта Му! Нему да бъде царство, и сила, и слава во-вѣки-вѣковъ!

Сега минаваме къмъ втория въпросъ: Какво означава повдигането или възставането на Михаила? Ключътъ за обяснението на този изразъ е даденъ въ ст.2 и 3 на единайсетата глава, където се казва: "Още троица царе ще се издигнатъ"; и "ще се издигне царь мощенъ, който ще владѣе

съ голѣма власть". Относно значението на изразитѣ въ тѣзи случаи не може да има никакво съмнение.Царетѣ поематъ царството,за да царуватъ.Затова и при разглеждането на настоящия стихъ сжщиятъ изразъ ще има сжщото значение.Въ онова време ще се повдигне Михаилъ,ще вземе царството и ще започне да царува.

Но не царува ли Христосъ и сега? - Да,Той царува заедно съ Отца Си,на престола отъ дѣсната Му страна, надъ всѣко началство и власть.Ефес.1:20-22; Откр.3:21.Но този тронъ или това царство Той ще напустне въ края на този заветъ /1Кор.15:24/; и тогава започва Неговото царуване,за което се говори въ този стихъ;и тогава Той ще се повдигне,за да приеме Своето царство,и Богъ ще Му даде отдавна обещания престолъ на Отца Му Давида,и Той ще възстанови царството Си,което не ще има край.Лука 1:32.33.

Не е необходимо да се впущаме специално въ подробности за изследване на всички тия събития,които сж нераздѣлно свързани съ промѣната на положението на нашия Господь,или които съставляватъ тази промѣна.Достатъчно е да кажемъ,че тогава царството на този свѣтъ ще стане царство на "нашия Господь и на Неговия Христосъ". Своитѣ свещенически дрехи Той ще замѣни съ царска одежда.Дѣлото на благодатьта е приключено и пробното време за човѣшката раса е свършено.Тогава оня,който е нечистъ,остава безъ надежда за очистване,и който е светъ,ще бжде безъ опасность за падане.Участьта на всѣкиго е решена.И отъ това време,докато ужасенитѣ народи видятъ величествената фигура на оскърбения отъ тѣхъ Царь да идва на облацитѣ небесни,тѣ ще бждатъ поразявани като съ желѣзенъ скиптъръ и разтрошавани на парчета като глинени сждове; тѣ ще минатъ презъ такова време на скръбь,каквото никога не е било,презъ редица бедствия,небивали въ историята на свѣта,и всичко ще свърши съ това,че нашиятъ Господь и Спаситель ще се яви въ огнени пламъци на небето,за да отмъсти надъ онѣзи,които не признаватъ Бога и не сж послушни на евангелието на нашия Господь Исуса Христа. 2Сол.1:7.8; Откр.11:15; 22:11.12.

Тъй важни сж събитията,които ще станатъ,когато се повдигне Михаилъ. И така Той се повдига или приема царството,като отбелязва настжпването на този сждбоносенъ периодъ въ историята на човѣчеството въ едно време,преди да е дошелъ Той лично на земята.Затова колко важно е да познаваме Неговото лично положение,за да можемъ да следимъ развитието на дѣлото Му и да разберемъ,кога се приближава страшниятъ моментъ,когато Неговото ходатайство за въ полза на човѣчеството ще престане и нашата участь ще бжде

Scanned by CamScanner

завинаги запечатана!

Но какъ можемъ да знаемъ ние това? Какъ можемъ да опредѣлимъ, какво става въ далечното небе, въ светилището горе? - Богъ е добъръ и ни е далъ срѣдствата, за да можемъ да узнаемъ това. Той ни е открилъ, какво ще става въ небето презъ сжщото време, докато на този свѣтъ ще се извършватъ известни голѣми събития. Ние виждаме отъ видимитѣ нѣща развоя на събитията, които сж невидими. Както отъ природата узнаваме нейния Творецъ, тъй и отъ земнитѣ явления и свѣтскитѣ движения ние можемъ да сждимъ за онова, което става въ небето. Когато северниятъ царь разпъне царскитѣ си шатри между морята и светата планина, едно събитие, чието настжпване вече личи, ще настане, а именно, ще се повдигне Михаилъ, нашиятъ Господь, и ще приеме царството отъ Отца Си, за да се върне пакъ на тази земя. Или ние можемъ да се изразимъ и така: Тогава нашиятъ Господь завършва дѣлото Си като нашъ великъ първосвещеникъ, и пробното време на човѣшката раса се свършва. Голѣмиятъ пророкуванъ периодъ отъ 2300 денонощия ни дава точното начало на последната часть на дѣлото въ небесното светилище. Настоящиятъ стихъ съдържа напжтствието, чрезъ което ние можемъ да опредѣлимъ приблизително времето, когато то ще бжде привършено.

Въ връзка съ "повдигането" на Михаила настава такова време на скрѣбь, каквото никога още не е било. Въ Мат. 24:21 ние четемъ за една голѣма скрѣбь, "каквато не е била открай свѣта, и нѣма да бжде". Тази скрѣбь, предизвикана отъ страна на папската власть чрезъ угнетенията и мжченията на Христовата църква, е вече минала, докато времето на скрѣбьта, за което се говори въ Дан. 12:1, споредъ нашитѣ схващания, е още въ бждещето. Но какъ може да има две времена на скрѣбь, които сж съ много години отдалечени едно отъ друго, и всѣко отъ които е такова, каквото не е било открай свѣтъ и нѣма да бжде? За да се избѣгнатъ трудности, трѣбва добре да се запомни разликата между двете скърби, както ще я обяснимъ. Скрѣбьта, за която се говори въ Матеевото евангелие, е една скрѣбь, която се отнася за църквата. Христосъ говори на ученицитѣ, които Го заобикаляха тогава, и на бждещитѣ Си ученици. Тѣ бѣха ония, за които се отнасяше тази скрѣбь, и поради тѣхъ днитѣ на скрѣбьта щѣха да бждатъ прекратени. Ст. 22. А споменатото въ Данаиловата книга време на скрѣбь, е време не на религиозни преследвания, но скрѣбь, която засѣга всички народи. "Каквато не е имало, откакъ сжществуватъ люде /а не църква/ до днесъ". Значи тази скрѣбь иде надъ цѣлия свѣтъ.

Георги

Това е последната скръбь, която иде надъ свѣта въ неговонастояще състояние. Въ Матея се даватъ указания за времето следъ онази скръбь; казва се, че следъ като тя премине, никога вече не ще настане подобно време надъ Божия народа. Въ Данаиловата книга, обаче, не се споменава за никакво бъдеще време следъ скръбьта, за която се говори, тъй като съ нея се приключва историята на свѣта. Тя обхваща въ себе си описанитѣ въ Откр. 16 седемь последни язви и завършва съ явлението на Господа Исуса, Който ще дойде всрѣдъ огнени пламъци въ облацитѣ, за да погуби враговетѣ си, които не искаха да Го приематъ да управлява надъ тѣхъ. Но въ това скръбно време ще бъде спасенъ всѣки, който е записанъ въ книгата - Книгата на живота; "защото на планината Сионъ ще бъде спасение, както казва Господь, и останалитѣ, които ще повика Господь". Йоилъ 2:32.

Ст. 2. "И много отъ спящитѣ въ земния прахъ ще се събудятъ - едни за вѣченъ животъ, други за вѣченъ укоръ и посрама".

Този стихъ също доказва, колко важенъ е периодътъ, въ който Михаилъ ще се повдигне или, както споменахме въ ст. 1 на тази глава, съ който ще се тури началото на Христовото царуване; понеже описаното тукъ събитие означава ясно възкресението на мъртвитѣ. Общото възкресение ли е това, което ще стане при второто идване на Христа? Или между приемането на царството отъ Христа и откриването Му на свѣта въ пълната слава на явлението Му /Лука 21:27/ ще има едно особено възкресение, отговарящо на даденото описание? Трѣбва да бъде едно отъ двете, тъй като всѣко обяснение въ Св. писание ще се изпълни.

Защо това не може да бъде първото възкресение, т. е. възкресението, което ще стане следъ прозвучаването на последната тръба? Отговоръ: Защото въ това възкресение участвуватъ само праведнитѣ. Тия, които сж заспали въ Христа, излизатъ изъ гробоветѣ си, и само тѣ; а другитѣ мъртви не ще оживѣятъ, докато не се свършатъ хилядата години. Откр. 20:5. Споредъ това, общото възкресение на цѣлото човѣчество се раздѣля на две голѣми групи, а именно: най-напредъ възкръсватъ изключително само праведнитѣ, на втори пжть възкръсватъ само безбожнитѣ, следъ хиляда години. Затова общото възкресение не е смѣсено възкресение. Праведнитѣ и безбожнитѣ не излизатъ заедно изъ гробоветѣ си, нито въ едно и сжщо време. Но всѣка една отъ тѣзи две класи е отдѣлена за себе си, и времето, което отдѣля тѣх-

Scanned by CamScanner

нитѣ възкресения,е ясно дадено - хиляда години. А при възкресението,за което се говори въ разглеждания стихъ, възкръсватъ изъ гробоветѣ си и праведни,и безбожни.Ето защо това не може да бѫде възкресението,което включва само праведнитѣ,нито онова,което включва само безбожнитѣ. Ако въ стиха се казваше: И много отъ спящитѣ въ пръстьта ще се събудятъ за вѣченъ животъ,подъ тѣзи "много" бихме могли да разбираме само праведни,и възкресението би могло да бѫде онова,което ще стане при второто идване на Христа.Обаче фактътъ,че текстътъ гласи другояче,като казва,че нѣкои отъ многото сѫ безбожни и ще бѫдатъ събудени за вѣченъ укоръ и посрама,не позволява да го приложимъ за онова възкресение.

Би могло да се възрази,че този текстъ не подкрепя възкресението само на праведнитѣ,тъй като,споредъ единъ преводъ на Бушъ и Витингъ,той гласи:"И много отъ спящитѣ въ земята ще се събудятъ,тѣзи за вѣченъ животъ,и онѣзи за вѣченъ укоръ и посрама". Преди всичко ще се забележи,че този преводъ /който подлежи на критика/ не доказва нищо,докато не се допълнятъ ясно изпустнатитѣ думи.Това изпущане на думи нѣкои си позволяватъ да попълнятъ така:"И мнозина отъ спящитѣ въ земята ще се събудятъ,тѣзи /събуденитѣ/ за вѣченъ животъ,и онѣзи /несъбуденитѣ/ за вѣченъ укоръ и посрама". Пакъ ще забележимъ, че това не допълва изпустнатитѣ думи,а само дава пояснения,значи е нѣщо съвсемъ отдѣлно.Да се попълнятъ изпустнати туми,значи да се добавятъ такива думи,които сѫ необходими за завършването на изречението,за да бѫдатъ изразени и подлогътъ,и сказуемото. Изречението "едни /тѣзи/ за вѣченъ животъ" не е пълно.Какво липсва,за да бѫде то пълно? Сигурно не една пояснителна дума,която изразява само мнение на нѣкого върху това,което би могло да се разбира подъ думата "тѣзи",а едно сказуемо,на което думичката "тѣзи" е подлогъ.Кой глаголъ ще бѫде това? Това се обуславя отъ първата часть на изречението,която бѣ завършена на онова мѣсто,кѫдето е употрѣбенъ глаголътъ "ще се събудятъ".Значи това е сказуемото,което трѣбва да се добави: "Едни /тѣзи/ ще се събудятъ за вѣченъ животъ".А като се приложи сѫщото правило и за следния изразъ:"други /онѣзи/ за вѣченъ укоръ и посрама",който изразъ самъ по себе си не е завършено изречение,ние се виждаме принудени да приемемъ сѫщитѣ допълнителни думи,и да прочетемъ текста така: "Други /онѣзи/ ще възкръснатъ за вѣченъ укоръ и посрама". Нищо друго не може да попълни смисъла, и всѣка друга добавка би изопачила изречението,тъй като

едно допълнително сказуемо не може да има смисълъ, различенъ отъ тоя на първото, вече дадено сказуемо. Твърдението, което се прави въ текста, се отнася само за "много"-то, които се събуждатъ. За другитѣ, които не се събуждатъ, не се казва нищо. И да се приеме, че изразътъ "за вѣченъ укоръ и посрама" трѣбва да се приложи и за тѣхъ, за които не се казва нищо, би било изопачаване смисъла не само на този библейски текстъ, но и на законитѣ на езика. Отъ многото, които се събуждатъ, едни излизатъ за вѣченъ животъ, а други за вѣченъ укоръ и посрама; съ това се доказва, че и тѣзи възкръсватъ; понеже докато презрение може да бѫде проявено отъ други къмъ виновнитѣ, то позорътъ може да бѫде почувствуванъ само отъ виновницитѣ. Ето защо това възкресение се състои, както вече доказахме, отъ праведни и безбожни, и затова не може да бѫде голѣмото възкресение въ последния день.

Има ли, обаче, действително основание да се приеме, че ще има едно особено или ограничено възкресение, или дадено ли е нѣкѫде указание, че ще стане такова, преди да дойде Господь? Възкресението, за което се говори въ този стихъ, ще настане, когато Божиятъ народъ бѫде избавенъ отъ голѣмата скрѣбь, съ която приключва историята на този свѣтъ. А отъ Откр.22:11 се вижда, че това избавление ще настане преди да дойде Господь. Настава страшниятъ моментъ, когато оня, който е нечистъ и неправеденъ, бива обявенъ завинаги нечистъ и неправеденъ, и оня, който е праведенъ и светъ, бива обявенъ завинаги праведенъ и светъ. Тогава се решава вѣчната участь на всички. А щомъ тази присѫда надъ праведнитѣ бѫде произнесена, тя трѣбва да означава тѣхното избавление; понеже чрезъ това тѣ биватъ поставени вънъ отъ всѣка опасность и страхъ. Обаче презъ това време Господь още не се е явилъ, тъй като веднага следъ това описание се казва: "Ето, ида скоро!" Изговарянето на тържествената присѫда, която осѫжда праведнитѣ на вѣченъ животъ и безбожнитѣ на вѣчна смъртъ, вѣроятно ще бѫде равнозначещо съ високия викъ, който се чува отъ престола на Всевишния въ небето и който казва: "Свърши се!" И това, очевидно, е Божиятъ гласъ, който се споменава тъй често при описанието на сценитѣ, свързани съ последнитѣ дни. Йоилъ говори за него и казва: /гл.3:16/: "И ще загърми Господь отъ Сионъ и ще издаде гласа Си отъ Йерусалимъ; ще потреперятъ небе и земя; но Господь ще бѫде защита на Своя народъ и отбрана за синоветѣ Израилеви". Тогава, по това време, когато се чуе Божиятъ гласъ отъ небето, малко преди пришествието на Сина Човѣшки, Богъ бива защита на народа Си или, съ други думи, Той ще се грижи за неговото избавление. Тогава, значи, когато се чуе Божиятъ

гласъ,когато бѫдатъ опредѣлени за-вѣки участитѣ на всички човѣци и настане последната чудна сцена надъ осѫдения свѣтъ,Богъ дава на удивенитѣ народи още едно доказателство и гаранция за силата Си,като възкресява измежду лежащитѣ въ пръстьта едно множество,които сѫ спали дълго тамъ.

Отъ тукъ ние виждаме,че има време и мѣсто за възкресението,за което се говори въ Дан.12:2. Къмъ това ние ще прибавимъ единъ текстъ отъ Откровението,споредъ който приемането на едно такова възкресение се явява крайно необходимо. Въ Откр.1:7 се казва: "Ето,иде съ облацитѣ /това е,безспорно,второто пришествие/,и ще Го види всѣко око /на народитѣ,които тогава ще живѣятъ по свѣта/,и ония,които Го прободоха /ония,които бѣха участвували въ ужасното разпятие на Спасителя/; и ще се разплачатъ предъ Него всички земни племена". Ония,които разпнаха Спасителя,освенъ ако се направятъ нѣкои изключения,ще останатъ въ гробоветѣ си до края на хилядата години,и ще излѣзатъ изъ тѣхъ,когато стане общото събиране /възкресение/ на безбожнитѣ.А тукъ се казва,че тѣ ще видятъ Господа при второто Му идване.Затова тѣ ще трѣбва да бѫдатъ специално възкресени за тази цель.

Ето защо съвсемъ подходящо е,щото нѣкои,които сѫ се проявили съ светостьта си и сѫ работили и страдали поради надеждата си за идващия Изкупитель,но сѫ заспали безъ да Го видятъ,да бѫдатъ малко време преди това възкресени,за да бѫдатъ очевидци на чудеснитѣ сцени на Неговото явление; сѫщо тъй,както и при първото Му възкресение едно множество излѣзоха изъ гробоветѣ си,за да видятъ възкръсналата Му слава /Мат.27:52.53/ и да Го придружатъ въ възвеличаването Му отдѣсно на Небесното Величие /Ефес.4:8/. А сѫщо така подходящо е,щото нѣкои отъ най-голѣмитѣ безбожници,които най-много сѫ хулили името на Христа и сѫ вредили на дѣлото Му,а особено онияя,които се бѣха провинили въ жестокото Му разпятие и Му се присмиваха и подиграваха въ смъртната Му борба,да бѫдатъ възкресени,за да видятъ,като часть отъ справедливото си наказание,Неговото пришествие на облацитѣ небесни, като победитель,въ непоносимо за тѣхъ величие и слава.

Нека ни бѫде позволена още една забележка,преди да привършимъ съ този стихъ. Казаното тукъ мнозина считатъ за достатъчно доказателство,че безбожнитѣ ще трѣбва въ пълно съзнание да страдатъ вѣчно,тъй като споредъ нашия стихъ нѣкои ще бѫдатъ възкресени за вѣченъ укоръ и посрама.Какъ можатъ тѣ да изпитватъ това вѣчно,

Scanned by CamScanner

ако не сж вѣчно въ съзнание? Вече се каза, че този укоръ включва въ себе си едно самосъзнание отъ тѣхна страна; но трѣбва да сме забелязали, че не се казва "вѣчна посрама". Думата "вѣченъ" стои предъ думата "укоръ", което ще рече, че другитѣ ще чувствуватъ, че това ще бжде за виновнитѣ единъ "вѣченъ укоръ"; но това съвсемъ не налага да се приеме, че виновнитѣ вѣчно ще съзнаватъ укора. И затова ние можемъ да четемъ този стихъ така: "Други за посрама и за вѣченъ укоръ отъ другитѣ". И така и ще бжде. Срамътъ поради безбожностьта и покварата имъ ще гори въ душитѣ имъ, докато тѣ съзнаватъ сжществуването си. А когато погинатъ и бждатъ изгорени поради грѣховетѣ си, тѣхнитѣ отвратителни характери и срамни дѣла само ще предизвикватъ презрѣнеми укоръ отъ страна на праведнитѣ, и то несмекченъ укоръ, докато тѣзи ще си спомнятъ за безбожнитѣ. Затова въ този стихъ не може да се намѣри доказателство за нѣкакви вѣчни мжчения на безбожнитѣ.

Ст.3. "И разумнитѣ ще сиятъ като свѣтилата на твърдьта, и ония, които сж обърнали мнозина къмъ правда - като звездитѣ, во-вѣки, завсѣкога".

Нѣкои преводи вмѣсто "разумнитѣ" казватъ "учителитѣ". Учителитѣ ще сиятъ като свѣтилата на небето; тия, които поучаватъ въ истината, и други, които малко преди времето, преди да се изпълнятъ описанитѣ въ последнитѣ стихове събития, ще наставляватъ и обучаватъ другитѣ въ нея. И тъй като свѣтътъ пре:енява печалби и загуби, то и това, да бждешъ учитель на тѣзи нѣща въ последнитѣ дни, коства нѣщо. То коста уважение, удобства, приятности и често притежания; то включва работа, грижи, жертви, загуба на приятели, подигравки и не рѣдко гонения. И често се задава въпросътъ: Какъ можете да изпълните всичко това? Какъ можете да пазите сжботата, и чрезъ това, може би, да изгубите слжбата си, да намалите приходитѣ си или дори да се лишите отъ всички срѣдства за животъ? О, слѣпъ, измамливъ, сжпернически въпросъ! Какво кжсогледство, да се гледа на послушанието, което дължимъ на Божия законъ, отъ парична гледна точка! Колко малко прилича това на благороднитѣ мжченици, които не считаха за нищо дори и нивота си! Не, по-добре е да питаме, какъ може Богъ да понася това съ насъ! Когато Богъ ни заповѣдва нѣщо, ние не бива да си позволяваме да бждемъ непослушни. И когато бждемъ запитани: "Какъ ви е възможно да пазите сжботата и да изпълнявате и другитѣ си задължения, спадащи къмъ послушанието спрямо Бога? - ние просто трѣбва да зададемъ обратния въпросъ: А какъ

безсмъртнитѣ и свѣтскитѣ хора гледатъ на християнитѣ като на безумни и побъркани и се хвалятъ,че сж по-умни и че сж свободни отъ "глупостьта" и загубитѣ на християнитѣ. Ние не считаме за нужно да даваме никакъвъ отговоръ на това,понеже ония,които сега преценяватъ нѣщата така,скоро ще бждатъ заставени да си вематъ присждата обратно и да я приложатъ за себе си,и то съвсемъ искрено,макаръ тогава вече безъ полза за тѣхъ.

Впрочемъ,за християнина е ценна привилегия да се радва на утешенията на чудеснитѣ обещания.Истинско понятие за тѣхното величие можемъ да получимъ само при гледката на звезднитѣ свѣтове.Що сж тѣзи звезди,подобно на които учителитѣ на правдата ще сиятъ отъ вѣкове на вѣкове? Колко блѣсъкъ,и слава,и столѣтия сж включени въ тѣзи думи?

Слънцето на нашата слънчева система е една отъ тия звезди.Когато го сравняваме съ планетата,на която живѣемъ /като най-добра мѣрка,която тукъ можемъ да вземемъ/ намираме,че то е едно кълбо съ голѣма величина и блѣсъкъ. Диаметърътъ на нашата земя е десеть хиляди /10,000/ километра,а диаметърътъ на слънцето - сто петдесеть и шесть милиона /156,000,000/ километра.По обемъ то е единъ милионъ и половина пжти по-голѣмо отъ нашата земя,а по отношение на веществото си то може да се сравни съ триста петдесеть и две хиляди /352,000/ свѣтове като нашия. Каква необятность е това!

И все пакъ слънцето далечъ не е едно отъ най-голѣмитѣ и блестящитѣ кълба,които се движатъ изъ небето съ милиарди.Неговата близость /то е отдалечено отъ насъ на сто двайсеть и петь милиона /125,000,000/ километра/ контролира живота на нашата земя и оказва влияние върху него.Обаче въ безкрайната далечина,на неизмѣрими разстояния отъ насъ,дотолкова,че отъ тукъ ни се виждатъ само като малки свѣтли точки,блестятъ други кълба отъ много по-голѣма величина и съ много по-великолепенъ блѣсъкъ.Най-близката неподвижна звезда,Алфа Кентаври,въ южното полукълбо,е,споредъ измѣрванията съ най-сигурнитѣ и мощни по-но-

Scanned by CamScanner

ви инструменти, които имаме, съ трийсеть милиона километра отдалечена отъ насъ; а полярната система е петнайсеть пжти по-долеко или четиристотинъ и петдесеть милиона /450,000,000/ километра, и блести съ сила, равна на свѣтлината на осемдесеть и шесть слънца като нашето; Капелла - на четиристотинъ и трийсеть; Арктуръ - на петстотинъ и шестнайсеть, и т.н., докато най-после стигнемъ до голѣмата свезда Алкиона, отъ Плеадата, която излжчва въ небеснитѣ пространства една свѣтлина, дванайсеть хиляди пжти по-голѣма отъ тази на голѣмото свѣтлинно кълбо, което контролира нашата слънчева система! Но защо тази свѣтлина не ни се вижда посилна? - О, тя е отдалечена на двайсеть и петь милиона диаметри на кржговъртението на нашата земя, а единъ такъвъ диаметъръ е триста милиона /300,000,000/ километра! Числата сж твърде слаби, за да ни представятъ такива разстояния. Достатъчно е да се каже, че за да прекоси необятното пространство до нашата земя, движейки се съ обикновената скоростъ на свѣтлината, триста хиляди километра въ секунда, ще бждатъ нужни повече отъ седемстотинъ години!

Много отъ тѣзи властелини въ небосвода царуватъ по отдѣлно, както нашето слънце. Много отъ тѣхъ сж двойни, т.е. тѣла, които ни се виждатъ като една звезда, а въ сжщность се състоятъ отъ две звезди или две слънца, последвани отъ множество планети, въртящи се една около друга; други сж тройни, други четворни, а една - най-малко шесторна.

Сжщевременно тѣзи небесни тѣла показватъ всички цвѣтове на спектъра /джджовната джга/. Много звездни системи сж бѣли, нѣкои сини, други червени, други желти, много зелени, поради което планетитѣ отъ тѣхнитѣ слънца получаватъ разноцвѣтна дневна свѣтлина. Напримѣръ звездата Кастеръ дава на въртящитѣ се около нея планети зелена дневна свѣтлина; двойната Полярна звезда дава желта. Въ нѣкои случаи различнитѣ слънца, които спадатъ къмъ една и сжща система, даватъ различни по цвѣтъ свѣтлини. Д-ръ Буръ въ съчинението си "Ексе Кьолумъ", стр.136, казва: "А Южниятъ кръстъ като че е най-величественото тѣло на небето: въ него ние намираме една група отъ повече отъ сто разноцвѣтни слънца, а именно червени, зелени, сини и свѣтлозелени, и то изглеждащи тъй наблизо едно до друго, че, наблюдавани съ мощенъ телескопъ, тѣ изглеждатъ като единъ великолепенъ букетъ или като нѣкакво скжпоценно украшение".

А каква е възрастьта на тѣзи чудесни свѣтила? Нѣколко години отлитатъ, и всички земни нѣща приематъ вида на старостьта и миризмата на тлѣнието. Колко много нѣща сж изчезнали съвършено на този свѣтъ! А звездитѣ все още

Scanned by CamScanner

сиятъ въ сжщия блѣсъкъ, както при създанието на свѣта! Столѣтия и епохи сж преминали, свѣтовни царства сж се издигали и бавно пропадали. Ние се връщаме назадъ по хоризонта на историята, откждето предъ насъ изпъкватъ неясно, замъглено толкова много нѣща отъ миналото; връщаме се назадъ къмъ най-раннитѣ времена на божественото откровение, когато Всемогжщиятъ положи редъ въ хаоса при сътворението; когато синоветѣ на зората възхваляваха Създателя и всички чада Божии ликуваха отъ радость, - и тогава още звездитѣ следваха своя вѣченъ кржговъртежъ; а колко дълго преди сътворението на нашия свѣтъ сж сжществували, ние не знаемъ. Но астрономитѣ ни разказватъ за далечнитѣ мъгляви петна, които се забелязватъ на най-крайнитѣ граници на пространствата, обхващани отъ телескопа, че свѣтлината на тѣзи звезди, която никога не престава да се движи, би се нуждаяла отъ петь милиона години, за да стигне до насъ. Тъй стари сж тѣзи звездни тѣла! Въпрѣки това тѣхнията блѣсъкъ не е замъглень и силата имъ не е изтощена. Тѣ изглеждатъ още въ свѣжестьта на росата на младостьта. Никаква накърненость на вида имъ не ни показва, че тѣ сж започнали да се разпадатъ, никакво отслабване въ движенията имъ не открива изтощеность отъ остаряване. Отъ всички сътворени видими нѣща тѣ стоятъ най-близо до Вѣчното и тѣхната ненамаляваща слава е едно живо пророчество за вѣчностьта.

И въ такъвъ блѣсъкъ ще сиятъ ония, които сж наставлявали мнозина въ правда и съ това сж възрадвали дори сърдцето на Спасителя; и тъй и тѣхнитѣ години ще бждатъ отъ вѣкове на вѣкове.

Ст.4. "А ти, Данаиле, скрий тия думи и запечатай тая книга до последно време; мнозина ще я прочитатъ, и знанието ще се умножи".

"Думи"-тѣ и "книга"-та, за които се говори тукъ, се отнасятъ безспорно за нѣща, които сж били открити на Данаила въ това пророчество. Тѣзи нѣща трѣбваше да бждатъ скрити и запечатани до последното време; това значи, че тѣ не трѣбваше да бждатъ особено изследвани, нито пъкъ съдържанието имъ трѣбваше да се разбира подробно до настжпването на онова време. Последното време, както вече добре обяснихме, е започнало отъ 1798 г. А щомъ тази книга трѣбваше да бжде скрита и запечатана до онова време, то следва ясно, че когато онова време настане, книгата трѣбва да бжде разкрита. Съ други думи, следъ онова време на-

родътъ трѣбваше да получи по-добро разбиране на Данаиловитѣ пророчества и да обърне всеобщото внимание особено върху тази часть отъ боговдъхновеното слово. Едва ли е нужно да припомняме на читателя, какво е станало отъ онова време насамъ, по отношение разкриването на пророчествата. Пророчествата, особено тѣзи на Данаила, сж били изучавани отъ всички библейски изследватели, доколкото свѣтлината на цивилизацията е била разпръсната надъ свѣта. А и въ края на разглеждания стихъ ни е дадено едно предсказание за онова, което ще бжде въ "последно време"; тамъ се казва: "Мнозина ще изследватъ и знанието ще се умножи"/ст. преводъ/. Дали тѣзи думи трѣбва да се разбиратъ така, че хората въ последно време ще правятъ голѣми открития и прогреси въ съобщителнитѣ срѣдства и другитѣ области, или че хората сериозно и усърдно ще изследватъ пророческитѣ истини, е все едно за тълкуването на последното изречение, тъй като то явно се е изпълнило предъ очитѣ ни и въ двата случая. Нашата съвременна епоха е едно живо доказателство за истинността на това пророчество.

Така е съ умножаването на знанието, т.е. науката. Това трѣбва да се отнася или за нарастването на общитѣ познания, за развитието на изкуствата и наукитѣ, или за едно нарастване на познанията относно нѣщата, които Данаилъ разкрива, но които бѣха скрити и запечатани до последното време; както и да го приложимъ, все ще се констатира едно съвършено изпълнение на пророчеството. Разгледайте чудеснитѣ постижения на човѣшкия разумъ и изкуснитѣ дѣла на човѣшката ржка, извършени отъ сто години насамъ; тѣ надминаватъ най-смѣлитѣ блѣнове на магьосницитѣ отъ древнитѣ времена. Списанието "Американецътъ на науката" твърди, че това време отъ сто години въ всички научни области и въ всичко, което служи за лични удобства, за бързи търговски съобщения и за ускоряването съобщенията между хората, е било направено повече, отколкото даватъ изобретенията на последнитѣ три столѣтия заедно.

Тукъ ние ще изброимъ накратко само нѣкои отъ по-важнитѣ изобретения на последния вѣкъ:

1. Висящиятъ мостъ. - Първиятъ забележителенъ висящъ мостъ бѣ построенъ надъ Ниагарската рѣка въ 1855г., а Бруклинскиятъ мостъ бѣ довършенъ въ 1883 г.

2. Електрическото освѣтление. - То бѣ усъвършенствувано и приведено въ действие презъ последнитѣ двайсеть години на деветнайсетия вѣкъ. На изложението въ Филаделфия, открито въ 1876 г., можеха да се видятъ само две изложения на електрическо освѣтление; на Парижкото изло-

Scanned by CamScanner

жение, двайсеть и четири години по-късно, имаше двеста такива изложения.

3. Модерната артилерия. Въ Санди Хукъ, на входа на пристанището на Ню-Йоркъ, има единъ грамаденъ топъ, дълъгъ четирийсеть и деветъ стжпки, тежъкъ сто и трийсеть тона, способенъ да хвърля гранати, дълги петъ стжпки и тежки хиляда и двеста килограма, и то на разстояние двайсеть мили.

4. Автомобилътъ. Тази машина бѣше непозната до преди нѣколко десятки години. Сега автомобилитѣ сж нѣщо обикновено навсѣкжде и като превозно срѣдство съвсемъ измѣстватъ колитѣ, карани отъ коне. Относно въвеждането на автомобилитѣ и желѣзницитѣ четете пророчеството въ Наумъ 2:3.4.

5. Модерната печатна машина. Преситѣ, които днесъ се употрѣбяватъ въ голѣмитѣ вестникарски печатници, поглъщатъ въ единъ часъ 280 мили хартия, широка като тази на вестницитѣ, и въ сжщото време отпечатватъ 96,000 листа отъ по 16 страници, сгънати, залепени и преброени. Каква разлика въ сравнение съ ржчнитѣ печатни машини на Бенжаменъ и Франклинъ!

6. Телеграфътъ. Той бѣ приведенъ въ действие за пръвъ пжть въ 1844 г.

7. Електрическиятъ трамвай. Първата практична електрическа желѣзопжтна линия бѣ построена и приведена въ действие на Берлинското международно изложение въ 1879 година. Подземното пжтуване съ електрически трамвай на много мѣста сега по бързина е почти наравно съ най-добра парна желѣзница, а по удобства я превъзхожда. Предполага се, че електричеството ще победи парата по всички желѣзопжтни линии.

8. Телефонътъ. Първиятъ патентъ за телефона бѣ даденъ на Александъръ Грахамъ Белъ въ 1876 г.

9. Парната желѣзница. Първиятъ американски локомотивъ бѣ направенъ въ Филаделфия въ 1839 г. Употрѣблението на парната машина за движение е направило възможно да се обиколи свѣтътъ за около четирийсеть дена.

10. Океански параходи. Въ началото на миналия вѣкъ приложението на парната сила въ корабитѣ допринесе за да може да се пжтува по океана. Сега се строятъ параходи, които пребродватъ океана въ четири дена, предлагатъ най-голѣмия комфортъ, какъвто може да се намѣри въ най-луксознитѣ хотели, а по голѣмина надминаватъ чудесния "Великъ Изтокъ".

11. Модерни военни параходи. Единъ единственъ

модеренъ воененъ параходъ може лесно да надвие съединенитѣ морски флоти на свѣта такива,каквито тѣ бѣха къмъ срѣдата на миналия вѣкъ.

12. Пишущата машина. Първата модерна пишуща машина бѣ изложена на пазара въ 1874 г.

13. Комбинираната вършачка. Сравнете днешнитѣ срѣдства за събиране на жетвата ,съ които житото не само се поканва и събира,но същевременно се и вършѣе и прибира въ чували,готови за износъ на пазара,съ старата метода на ръчно женене!

14. Словослагателната машина. Тази машина е направила революция въ печатарското изкуство.Първата машина "Мергенталѫъ" е била направена въ 1884 г.

15. Петролни извори. Откриването на петрола презъ последния вѣкъ причини основна промѣна въ домашното освѣтление,а даде и много необходими продукти като бензинъ,газолинъ и др.

16. Фонографътъ. Първиятъ фонографъ на Едисона бѣ направенъ въ 1877 г.

17. Фотографическиятъ апаратъ. Първата слънчева снимка на човѣшко лице бѣ направена отъ професоръ Дрейпъръ ,Ню-Йоркъ,въ 1840 г.

18. Безжичниятъ телеграфъ. Първиятъ апаратъ за предаване безжични съобщения презъ дълги разстояния бѣ построенъ отъ Маркони въ 1896 г. Почти всѣки голѣмъ параходъ сега е снабденъ съ такъвъ апаратъ;по него могатъ да се водятъ разговори презъ океана отъ хора,отдалечени съ хиляди километра единъ отъ другъ.На презокеански параходи се отпечатватъ вестници,съдържащи всѣкидневнитѣ новини за последнитѣ събития,съобщавани чрезъ безжичния телеграфъ на параходитѣ отъ брѣговетѣ на Америка или Европа.

19. Въздухоплаването. Завладяването на въздуха, постигнато чрезъ аероплана,е една отъ най-забележителнитѣ победи на последния вѣкъ.Сега е възможно да се пжтува отъ единъ градъ въ другъ,отстоящъ на стотици километри отъ него,безъ спиране,съ бързина 300 км. въ часъ.Има вече такива голѣми самолети,които могатъ да побиратъ петдесеть пжтника.

20. Радио. Изобретението на Маркони,безжичниятъ телеграфъ,бѣ по-късно усъвършенствувано,и днесъ чрезъ чрезъ радиопредаватели човѣшкиятъ гласъ и музиката се разнасятъ изъ въздуха по цѣлия свѣтъ;чрезъ радиоприемателимилиони хора долавятъ разпратенитѣ съобщения.

21. Телевизия. Отъ 1930 г. и тази проблема е разрешена,и днесъ въ Лондонъ,Парижъ и Берлинъ се строятъ

Scanned by CamScanner

станции за телевизия, чрезъ които да се разпращатъ картинни изображения; тѣзи изображения ще могатъ да се проектиратъ на специаленъ екранъ въ домоветѣ, подобно на домашно кино.

22. Рентгеновъ апаратъ. Отъ трийсеть години насамъ този апаратъ е направилъ възможно вътрешното облѫчване и освѣтление на човѣшкото тѣло.

23. Нѣкои машинни чудеса. Една модерна мелница въ Минеаполисъ /Америка/ може да произвежда, обслужвана само отъ единъ човѣкъ, дневно шесть хиляди тона първокачествено брашно. - Една голѣма циглена фабрика въ Америка произвежда на день и на работникъ 400,000 цигли. - Дъ Ню-Джерсей е построена една модерна копринена фабрика, която работи безукорно, безъ работници; всичко се върши автоматически; ако искатъ да смѣнятъ другъ цвѣтъ, натиска се само едно копче, и фотоелектрическитѣ апарати поставятъ новия цвѣтъ.

24. Фабрикация на хартия. Една голѣма целулозна фабрика днесъ може изеднажъ да преработи дървото на една двайсеть кв. километрова гора. Отъ отвора на производителната машина излиза готовата петь метра широка хартийна лента, съ бързина 80 км. въ часъ.

А какво да кажемъ за машиннитѣ колоси, движени съ вода или пара, съ 200 или 300 хиляди конски сили! За електрическитѣ централи съ 1,000,000 до 4,000,000 волта напрежение!

Но най-многото отъ днешнитѣ изобретения сѫ изъ областьта на военната техника. Смъртоноснитѣ лѫчи, съ които могатъ да бѫдатъ умъртвени изеднажъ милиони човѣци, сѫ вече на разположение на професори и физици. Човѣкътъ е завладѣлъ елементитѣ на земята и е изследвалъ мистериитѣ на природата. Какво, обаче, ще направи той съ тѣзи колосални сили?

И цѣлиятъ този напредъкъ е извършенъ почти предъ очитѣ на последното поколѣние, тъй като идеята за никое отъ тѣзи постижения не е по-стара отъ сто години. Какво множество отъ чудеса, които дължатъ изобретението си на едно-едничко столѣтие! Какъ удивителенъ е прогресътъ на науката въ наши дни, обкрѫжени като отъ свѣтло сияние отъ всички открития и голѣми постижения! Наистина, погледнато отъ това становище, ние сме достигнали вѣка на знанието, когато "знанието ще се умножи", както казва пророкътъ.

Scanned by CamScanner

И за слава на християнството нека не забравяме, въ кои страни и отъ кого сж били направени тѣзи открития, които сж допринесли тъй много за облекчението и удобството на живота. Това стана въ християнски страни, между християни, и то следъ голѣмата реформация. Не на тъмнитѣ вѣкове, въ които на християнството се приписватъ само смѣшни работи, не на езичницитѣ, които въ голѣмото си невежество нѣмаха и понятие за истинския Богъ, нито на онія, които въ християнски страни отричаха Всемогжщія, се дължи този голѣмъ прогресъ на духа. Наистина, това е сжщиятъ духъ на равенство и равноправие, присжщъ на Христовото евангелие, когато то се проповѣдва въ пълната му чистота; той освобождава човѣшкитѣ членове, разжсва оковитѣ на човѣшкия разсждъкъ, подтиква човѣка къмъ най-интензивна употрѣба на способноститѣ му и е довелъ човѣчеството до такъвъ вѣкъ на свободна мисъль и дейность, че сж могли да бждатъ постигнати такива чудеса!

Върху удивителнитѣ характерности и постижения на нашата епоха французкиятъ писатель Викторъ Хюго въ съчинението си "Малкиятъ Наполеонъ" се е изразилъ много сполучливо така:

"Въ областьта на науката той върши чудеса: произвежда отъ памука селитра, превръща парата въ конь, волтажа въ работникъ и електрическия токъ въ бързъ вестоносецъ и въ поща; взема слънцето като помощникъ при рисуването; кжпи се въ подземнитѣ сждове и черпи топлина отъ огъня въ центъра на земята; той разкрива предъ нашитѣ погледи две безкрайности, посрѣдствомъ два чудесни прозореца: телескопа, за безкрайно голѣмитѣ нѣща, и микроскопа, за безкрайно малкитѣ; въ първата необятность ние изследваме тѣлата на небосвода, докато чрезъ втората се запознаваме дори и съ най-малката мушица - и двете доказващи сжществуването на Бога. Той е победилъ времето, надвилъ е пространството и се бори съ човѣшката мизерия. Да, този вѣкъ ни е направилъ способни да напишемъ едно писмо отъ Парижъ за Лондонъ и въ десеть минути да имаме отговоръ; той ни е разкрилъ изкуството да отрѣжемъ болния кракъ на единъ човѣкъ, безъ да го боли, а дори да се смѣе и да пѣе при това".

Но на всичко това ние гледаме въ друга свѣтлина, като приписваме нарастването на общото познание изключително на увеличението на библейското познание; и за да съзнаемъ истинността на това твърдение, ние трѣбва

да посочимъ само на чудесното познание,на свѣтлината, която е огрѣла презъ последнитѣ сто години толкова много тъмни мѣста отъ Свещеното писание.Изпълнението на пророчествата е доказано чрезъ историческитѣ събития. приложението на чисти принципи въ изследването на Библията ни е довело до важни заключения и открития,чрезъ които по несъмненъ и непоколебимъ начинъ е установено, че ние сме близо до края на всичко.Наистина,печатътъ на книгата е разчупенъ и "мнозина ся я прочели и знанието се е умножило",както всемогящиятъ Богъ ни е открилъ въ светото Си слово.Ние вѣрваме,че въ това отношение пророчеството се е изпълнило особено очевидно;и то можеше да се изпълни така само въ единъ вѣкъ,като нашия.

А това,че ние живѣемъ въ последното време,когато книгата на това пророчество не ще бѫде повече запечатана,а ще бѫде разкрита и разбрана,ни се показва въ Откр.10:1.2,кѫдето се говори за единъ силенъ ангелъ, който слиза отъ нѣбето съ разтворена малка книжка въ ржка.За доказателство,че тази книжка,която тамъ е представена "разгѣната",е сѫщата,чието съдържание тукъ трѣбваше да бѫде скрито и запечатано,и че ангелътъ проповѣдваше своята весть на съвременния родъ,ние препоржчваме да се прочетатъ обясненията върху Откр.10:2.

Ст.5. "Тогава азъ,Данаилъ,погледнахъ,и ето, стоятъ двама други - единъ на отсамния брѣгъ на рѣката,другъ на отвѫдния брѣгъ на рѣката. 6. Единиятъ рече на мжа съ ленената дреха,който стоеше надъ рѣчнитѣ води: Кога ще бѫде краятъ на тия чудни случки? 7. И чухъ,какъ мжътъ съ ленената дреха,който се намираше надъ рѣчнитѣ води,като дигна дѣсна и лѣва ржка къмъ небето,заклѣ се въ вѣчно Живѣещия,че всичко това ще се извърши къмъ свършека на времето и времената и полувремето и следъ свършеното сваляне силата на светия народъ".

Въпросътъ: "Кога ще бѫде краятъ на тия чудни случки?" се отнася безспорно за всичко споменато до тукъ,включително и идването на Михаила,времето на скръбьта,избавлението на Божия народъ и частичното предшествуваще възкресение,за което се говори въ ст.2. И изглежда,че отговорътъ се дава въ две части: първо е отбелязанъ единъ особенъ пророчески периодъ,и после

Scanned by CamScanner

следва единъ неопредѣленъ периодъ,преди да настане краятъ на всичко;сжщо тъй,както бѣше случаятъ и въ гл.8:13. 14. Когато тамъ бѣ зададенъ въпросътъ:"Колко време обхваща това видение...,когато светилището и воинството ще бждатъ тъпкани?" въ отговора бѣ споменатъ единъ опредѣленъ периодъ отъ 2300 денонощия,а следъ това и единъ неопредѣленъ периодъ за очистването на светилището. Съ стиха,който сега разглеждаме,е сжщото: опредѣленията периодъ е време,времена и полувреме,или 1260 години,а неопредѣленията периодъ е отбелязанъ съ разпръсването или "съвършеното сваляне силата" на светия народъ.

1260-тѣ години отбелязватъ периода на папското върховно владичество.Защо се споменава тукъ този периодъ? Може би затова,защото тази власть повече отъ всѣка друга въ свѣтовната история е допринесла за разпръсването на светия народъ или за угнетението на църквата Божия. Но какво трѣбва да разбираме подъ думитѣ:"когато се свърши разпръсването на силата на светитѣ люде"/? Въ Лука 21: 24 се казва: "И Йерусалимъ ще бжде потъпканъ,докато се изпълнятъ времената на езичницитѣ". Сжщо тъй важно е и пророчеството въ Дан.8:13:"До кога ще е видението....,та да се предаватъ на стъпкване светилището и войската?" Кой ги поставя въ такова положение? - Богъ. Защо? - За да ги дисциплинира;за да "очисти и избѣли людитѣ Си". До кога? - Докато светилището се очисти.

Ст.8,1ОАзъ чухъ това,ала не разбрахъ,и затова попитахъ: Господарю мой,какво ще бжде подиръ това? 9. И той отговори: Иди си,Данаиле;защото тия думи сж скрити и запечатани до последното време. 10. Мнозина ще се очистятъ,избѣлятъ и ще бждатъ оплавени въ изкушение; а нечестивитѣ ще постжпятъ нечестиво,и нѣма да разбере това никой отъ нечестивитѣ,а мждритѣ ще разбератъ".

Какъ живо Данаиловата грижа да разбере всичко, което му бѣ показано,ни напомня думитѣ,които апостолъ Петъръ,говорейки за пророцитѣ,каза:"За това спасение направиха издирвания и изследвания пророцитѣ,които предсказаха за дадената вамъ благодать,като изследваха,кое и какво време е посочвалъ Христовиятъ Духъ,що бѣше въ тѣхъ,когато Той е предвестявалъ Христовитѣ страдания и идещата следъ тѣхъ слава;тѣмъ бѣ открито,че не на тѣхъ самитѣ,а намъ служеше онова,което сега ви се проповѣдва".

Scanned by CamScanner

Колко малко бѣ позволено на нѣкои пророци да разбератъ отъ онова,което пишеха! Но поради това тѣ не отказваха да пишатъ.Тѣ знаеха,щомъ Богъ имъ заповѣдваше да пишатъ,че когато времето наближи,Богъ щѣше да обърне вниманието на народъ Си върху написаното и щѣше да му позволи да се ползва отъ него.Последното време бѣше времето,когато Божиятъ Духъ щѣше да разчупи печата на тази книга,и затова то бѣше и времето,когато разумнитѣ щѣха да я изследватъ,докато безбожнитѣ,изгубили всѣко понятие за ценността на вечната истина,щѣха да закоравятъ сърдцата си въ грѣха и постоянно да затъватъ въ безбожие и слѣпота.Безбожнитѣ не ще обърнатъ внимание на това.Старанията,които разумнитѣ полагатъ,за да го разбератъ,тѣ наричатъ глупость и въображение,и питатъ съ презрение и подигравка:"Де е обещанието за Неговото пришествие?" На въпроса:За кое време и за кой човѣшки родъ е предсказалъ пророкътъ това?-може да се даде тържественият отговоръ: За сегашното време и за поколѣнието,което живѣе днесъ! Казаното отъ пророка се изпълнява най-точно въ настоящето време.

Изразътъ на ст.10 на пръвъ погледъ изглежда малко особенъ: "Мнозина ще се очистятъ и избѣлятъ и ще бѫдатъ оплавени /ст.пр. опитани/". Може би нѣкой ще попита: Какъ е възможно първомъ да бѫдатъ избѣлени,и следъ туй опитани? когато тѣ се избѣлватъ и изчистватъ само следъ като бѫдатъ опитани? Отговоръ?Този стихъ несъмнено описва единъ процесъ,който често се повтаря въ опитностьта на тия,които презъ това време се приготовляватъ за идването и царуването на Господа.Въ сравнение съ по-раншното си състояние тѣ сж очистени и избѣлени.Следъ туй тѣ бивatъ отново опитани: поставени бивatъ на по-голѣми изпитания.Издържатъ ли и тѣзи изпитания,дѣлото на очистването се усъвършенствува,- процесътъ на избѣлването достига до по-висша степень.Като достигнатъ до това състояние,тѣ пакъ бивatъ опитани,чрезъ което ставатъ още по-чисти и по-бѣли. И така процесътъ продължава,докато се развиятъ характери,които ще могатъ да устоятъ на изпита въ великия день,и се достигне едно духовно състояние,което не се нуждае отъ повече опитване.

Ст.11. "Отъ времето,когато се прекрати всѣкидневната жертва и се постави мерзостьта на запустение-

Scanned by CamScanner

то,ще минатъ хиляда и двеста и деветдесеть дена".

Тукъ ни е даденъ единъ новъ пророчески периодъ,а именно,единъ периодъ отъ 1290 пророчески дни,равнозначещи на толкова години.Споредъ съдържанието на този стихъ нѣкои заключаватъ /макаръ това заключение съвсемъ да не е необходимо/,че този периодъ започва съ мерзостьта на запустението или папската власть,въ 538г., и затова се простира до 1828 г. Но тъй като въ тази година не можемъ да намѣримъ нищо,което да ни кара да заключаваме,че казанлятъ периодъ свършва въ цѣлостъ виждаме,че и съ превода на този стихъ е постѫпено също тъй, както и съ тоя на много други.Защото стихътъ въ оригинала гласи буквално: "Отъ времето,когато се прекрати всѣкидневната,и завладѣа да се постави мерзостьта на запустението,ще минатъ хиляда и двеста и деветдесеть дена". "Всѣкидневната",както вече обяснихме,бѣше не всѣкидневната жертва на идеитѣ,а всѣкидневната и продължителната мерзость /запустение/,а именно езичеството. Вижъ обясненията върху гл.8:13. Тази мерзость /запустение/ трѣбваше да бѫде отнета,за да се направи мѣсто за папството. Относно историческитѣ събития,които предизвикаха това въ 508 г.,ние молимъ уважаемия читатель да прочете нашитѣ обяснения къмъ гл.11:31. Не ни се казва направо,до кое събитие се простиратъ тѣзи 1290 дни,но,доколкото тѣхното начало е отбелязано чрезъ едно дѣло,което допринесе,за да се подготви чрезъ него пѫтьтъ за въздигането на папството,почти естествено е да се заключи,че краятъ на този периодъ също трѣбва да се съвпада съ края на владичеството на папството.И въ действителность това е така.Когато се върнемъ 1290 години назадъ отъ 1798 година,ние стигаме въ 508-та година,същата година,когато, както посочихме,езичеството бѣ премахнато,за да отстѫпи мѣсто на папството,което следъ трийсеть години получи върховна власть.Затова този периодъ трѣбва да се смѣта отъ премахването мерзостьта на запустението /езичеството/,508 г. И двата периода,отъ 1290 и отъ 1260 дни,завършватъ въ 1798г.;единиятъ започва въ 508,а другиятъ въ 538 г.,значи трийсеть години по-късно.

Ст.12. "Блаженъ,който очаква и достигне хиляда и триста и трийсеть и петь дена. 13. А ти иди къмъ своя край,и ще се успокоишъ,и ще станешъ да получишъ

жребия си въ края на днитѣ".

Тукъ ни е даденъ другъ пророчески периодъ отъ 1335 години. Сведенията относно този периодъ, както и ония относно 1290-тѣ години, сж много оскждни. Може ли да се установи, кога този периодъ започва, или кога свършва? Единчката помощь, която имаме на разположение при разрешението на този въпросъ, е фактътъ, че за този периодъ се заговорва веднага следъ споменаването на периода отъ 1290 години, който, както доказахме, започваше въ 508 г. Отъ тази точка, както пророкътъ казва, трѣбваше да изминатъ 1290 дни. И следващето направо следъ това изречение гласи: "Блаженъ, който очаква и достигне 1335 дена". Отъ коя точка? - Несъмнено отъ сжщата точка, отъ която сж смѣтани 1290-тѣ дни, а именно, отъ 508 година. Ако не смѣтаме отъ тази точка, невъзможно е тѣ въобще да се пресмѣтнатъ нѣкакъ. А че тѣ трѣбва да се приложатъ за Данаиловото пророчество, доказватъ думитѣ на Христа въ Мат. 24:15: "Който чете, нека разбира!" Пресмѣтнатъ отъ посочената година /508/, този периодъ се простира до 1843 г., тъй като 1335 и 508 даватъ 1843. Ако тѣзи години започваха отъ пролѣтьта на 508 г., то тѣ и ще завършватъ въ пролѣтьта на 1843 г.

Но може да се запита, какъ може да бжде това, този периодъ да завършва тогава, щомъ въ края на това време Данаилъ трѣбваше "да стане да получи жребия си"? Този въпросъ почива върху едно двойно недоразумение, две криви схващания: първо, че днитѣ, въ края на които Данаилъ трѣбваше да стане, сж 1335-тѣ дни /което ние считаме за погрѣшно/; и второ, че подъ ставането на Данаила въ жребия си трѣбва да се разбира неговото възкресение, което сжщо не може да бжде доказано. Единичкото нѣщо, което е обещано въ края на 1335-тѣ дни, е едно блаженство за ония, които очакватъ и които доживѣятъ онова време. Какво е това блаженство? - Следъ като изтече периодътъ въ 1843г., какво се представи предъ насъ? - Ние видѣхме едно забележително изпълнение на пророчеството въ голѣмото оповестяване пришествието на нашия Господь, което въ онази година се проповѣдва навсѣкжде. Четирийсеть и петь години преди 1843г., въ 1798 г. бѣше започнало последното време, книгата се разтвори и "мнозина я изследваха и знанието се умножи". Презъ 1843 г. изведнажъ се разпространи една голѣма, силна свѣтлина

надъ всички пророчества, и мнозина разумѣха, че пророчествата имаха е д н а кулминационна точка - една точка, въ която завършваха и се подкрепяха всички пресказания. Възвестяването на истината стана съ голѣма сила. Новото, разтърсваще спящитѣ, учение за близкото наставане на царството Божие развълнува свѣта. Това стана причина истинскитѣ Христови последователи да замизѣятъ новъ животъ. Невѣрващитѣ бѣха укорявани, църквитѣ изпитвани, и настана едно духовно пробуждане, каквото не е било по-рано.

Това ли бѣше блаженството? Чуйте думитѣ на Спасителя къмъ ученицитѣ Му: "Вашитѣ очи сж блажени, задето виждатъ, и ушитѣ ви - задето чуватъ". Мат. 13:16. И пакъ имъ каза, че пророци и царе сж ожидали да видятъ нѣщата, които тѣ виждаха, но тѣмъ не бѣ позволено да ги видятъ. Но "блажени очитѣ", каза Той, "които виждатъ това, що вие виждате". Лука 10:23.24. Ако една нова и чудесна истина бѣше едно блаженство за ония, които я получиха въ днитѣ на Христа, защо тя да не бжде сжщо такова и въ 1843 г.?

Може да се възрази, че ония, които участвуваха въ движението на 1843 г., бѣха разочаровани въ очакванията си; но и Христовитѣ ученици при Неговото идване изпитаха не по-малко разобарование; тѣ се чувствуваха, може би, десеть пжти повече разочаровани. Тѣ ликуваха предъ Него, когато Той влизаше въ Ерусалимъ, и очакваха, че Той щѣше да въздигне царството Си; обаче единственият тронъ, който Го очакваше тамъ, бѣше кръстътъ. И, вмѣсто да бжде приетъ като царь въ нѣкой царски палатъ, поставиха безжизненото Му тѣло въ новоизсѣчения гробъ на Йосифа отъ Ариматея. Но поради това тѣ бѣха не по-малко блажени, че слушаха и възприемаха истината.

Може да се възрази още, че блаженството, което бѣше дадено на Божиитѣ чада въ 1843 г., не бѣше отъ такъвъ голѣмъ обхватъ, за да може да се приеме съ право, че чрезъ него се отбелязва краятъ на единъ голѣмъ пророчески периодъ. Защо не, когато времето, презъ което то щѣше да бжде дадено, а именно последното време, е установено чрезъ единъ пророчески периодъ; и когато нашиятъ Господь въ Своето голѣмо пророчество /Мат. 24:14/ споменава особено за това движение; и когато за сжщото се говори и въ Откр. 14:6.7, кждето то е символизирано чрезъ хвърчащия ангелъ, който лети посрѣдъ небето, за да възвести вѣчното евангелие на живѣещитѣ на земята? Сигурно

Библията дава голѣмо значение на това движение.Ние не съзнаваме и наполовина,колко голѣмо е това блаженство и отъ каква важность.

Заслужава да се спремъ още на два въпроса. 1. За кои дни се говори въ ст.13? 2. Какво се разбира подъ думитѣ:"ще станешъ да получишъ жребия си"? Онния,които вѣрватъ,че днитѣ,за които се говори тукъ,сж 1335-тѣ дни,сж склонни да приематъ това предположение, понеже тѣ си позволяватъ да се върнатъ само до предшествующия стихъ,въ който се споменаватъ тѣзи 1335 дни. Ние,напротивъ,сме на мнение,че за да можемъ да приложимъ правилно тѣзи неопредѣлено дадени дни,трѣбва да вземемъ подъ внимание цѣлото протежение на пророчеството отъ осмата глава.Деветата,десетата,единайсетата и дванайсетата глави сж едно просто продължение и обяснение на виденията отъ осмата глава;затова ние можемъ да приемемъ,че въ видението отъ осмата глава,както то бѣ изложено и обяснено,се съдържатъ четири пророчески периода,а именно: отъ 2300,1260,1290 и 1335 дни.Първиятъ е най-главниятъ и най-дългиятъ периодъ, докато другитѣ сж само части и подраздѣления отъ него. И сега,когато ангелътъ въ края на обясненията си казва на Данаила,че той ще трѣбва да стане въ жребия си въ края на днитѣ,безъ особено да посочва,кой периодъ се разбира подъ това,не трѣбваше ли,съвсемъ естествено,Данаиловитѣ мисли да бждатъ наведени по-скоро върху главния и най-дългия периодъ,отколкото върху едно отъ неговитѣ подраздѣления? Ако това е тъй,то значи 2300-та дни сж днитѣ,за които се говори тукъ. Септуагинтата предава извънредно ясно този текстъ,като казва: "Но ти си иди и почини си;защото има още дни и времена до пълното извършване /на тѣзи нѣща/; и ти ще станешъ въ жребия си въ края на днитѣ". Тѣзи думи,явно,връщатъ мисълта назадъ къмъ дългия периодъ,за който се говорѣше въ първото видение и съ огледъ на който бѣха дадени тѣзи по-късни обяснения и поучения.

2300-та денонощия,както показахме въ предидущитѣ страници,свършваха въ 1844 г.,и затова свършекътъ на този периодъ ни извеждаше въ времето,когато ставаше очистването на светилището. Какъ щѣше да застане тогава Данаилъ въ жребия си? Отговоръ: Въ лицето на своя великъ Застжпникъ,нашия Първосвещеникъ,Който предлага но Отца да приеме случаитѣ на оправданитѣ отъ Него.

Scanned by CamScanner

Изразътъ "ще станешъ да получишъ жребия си" не трѣбва да се разбира така,като че Данаилъ е претендиралъ за нѣкакво парче земя,или че тукъ става дума за нѣкакво завещано наследство; тѣзи думи означаватъ,че върху неговия "жребий" или участь /както е по-точнията преводъ на оригиналната дума/ щѣше да бѫде изговорена една присѫда или едно решение отъ Провидението.По-ясно казано,въ края на днитѣ щѣше да бѫде хвърленъ жребий;съ това щѣше да се опредѣли окончателно участьта на онія,които сѫ били намѣрени достойни да участвуватъ въ небесното наследие.И когато тамъ горе дойде редътъ да бѫде изследванъ Данаиловиятъ случай,той щѣше да бѫде намѣренъ достоенъ да стане въ жребія си и да получи мѣсто въ небесния Ханаанъ.

Когато Израилевиятъ народъ бѣше предъ влизането си въ обещаната земя,бѣ хвърленъ жребий и бѣха опредѣлени владенията на всѣко едно племе.По такъвъ начинъ племената застанаха въ различнитѣ си жребии,дълго преди да бѣха получили въ действителность притежанията си.Времето на очистването на светилището трѣбва да се разбира въ сѫщия смисълъ,както онзи исторически периодъ на Израилевия народъ.Засега ние се намираме на границата на небесния Ханаанъ,и въ светилището се вематъ решенія,споредъ които на нѣкои се отпущатъ мѣста въ вѣчното Божие царство,а други бивatъ завинаги изключени отъ него. При опредѣлянето случая на пророкъ Данаила,нему ще бѫде осигурена часть отъ небесното наследство.А така ще бѫде и съ всички,които сѫ били вѣрни. И ако този преданъ Божий служитель,който,макаръ че дългиятъ му животъ бѣше изпълненъ съ голѣми задължения и грижи,не пропустна да го украси съ най-благородни дѣла въ служба на Твореца си,получава награда за добритѣ си дѣла,може би и ние можемъ да отидемъ съ него въ вѣчния покой,да видимъ неговото преображение и да имаме часть въ неговата радость.

Ние изнасяме тѣзи думи върху пророчествата на Данаила съ забележката въ края,че сѐ заехме съ това дѣло съ най-голѣма любовь,и че считаме времето и изучаванията,които посветихме за обяснението на тѣзи чудесни пророчества и за изучаването характера на този възлюбенъ и най-забележителенъ отъ всички пророци,за най-ценнитѣ моменти отъ нашия животъ. Богъ не гледа на лице,и оня, който се старае да бѫде по характеръ подобенъ на Данаила,може още въ тѣзи дни,като него,да си осигури Божието

благоволение въ сѫщо такава степень. Нека да се стараемъ да подражаваме на неговитѣ добродетели и да си извършваме Божието благоволение,та после да можемъ да живѣемъ въ вѣчната родина между творенията на Неговата слава,въ вѣченъ миръ!

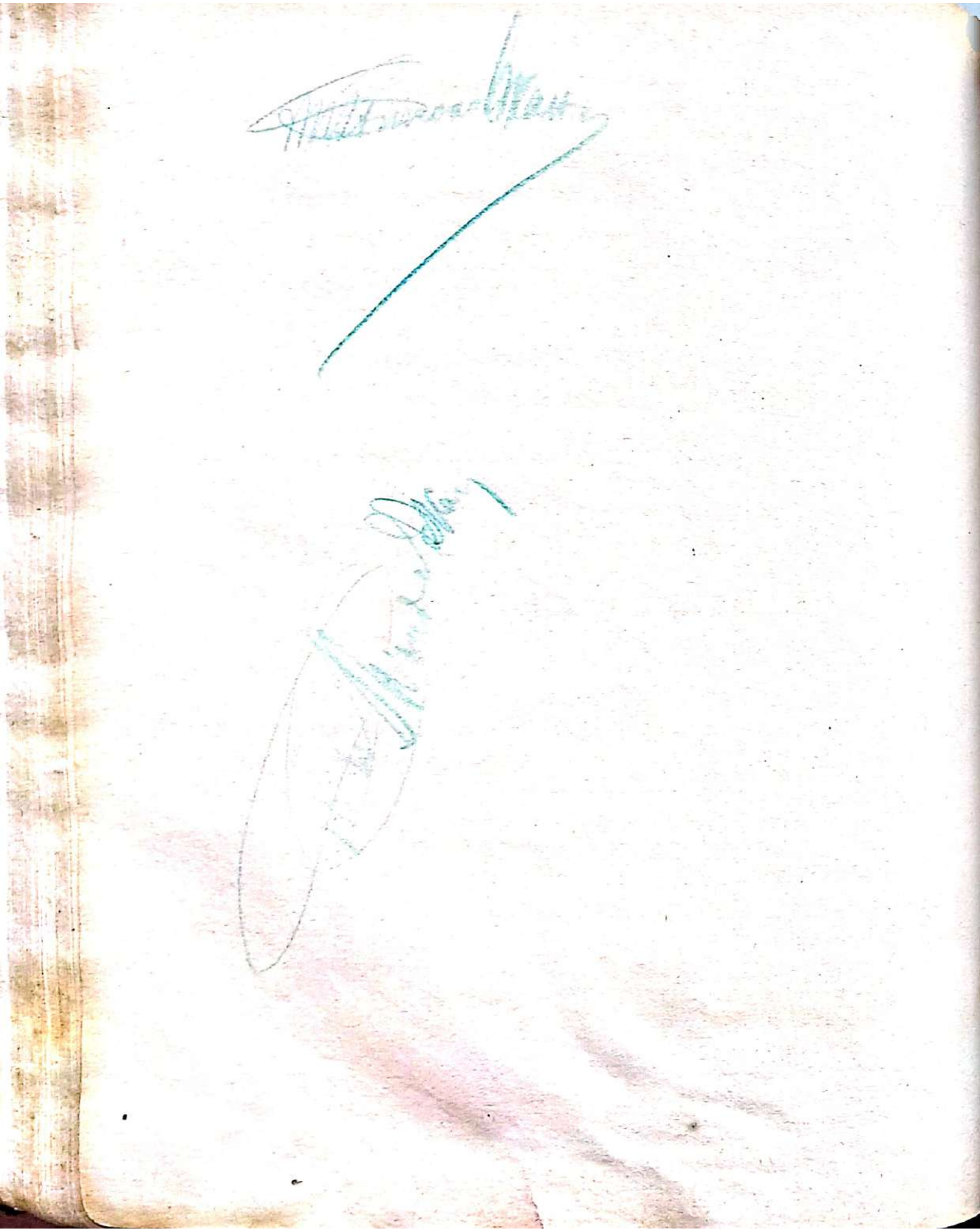

Scanned by CamScanner

Отзвукът на историята

върху

пророчествата във книгата

Откровение

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

ВЪВЕДЕНИЕ

Откровението или, както е гръцкото му название-Апокалипсисъ, което означава разкритие или откровение, е наречено "Панорама на славата Христова". Въ евангелията ни се описва Христовото смирение, снизхождението Му, мъките и страданията Му, търпението, преследванията и бичуванията Му отъ ония, които би трѣбвало да Му засвидетелствуватъ страхопочитание, и най-после смъртьта Му на позорния кръстъ - една смъртъ, която въ ония времена се считаше за най-позорната присъда, изговорена надъ нѣкого. Въ Откровението ние намираме благата вестъ за Неговото коронясване въ най-голѣма слава, за Неговото заставане наредъ съ Отца на престола на владичеството надъ цѣлия всемиръ, за онова, което Той е предвидѣлъ за всички народи на земята, и за Неговото пришествие не като бездоменъ чуждѣнецъ, а въ сила и въ голѣма слава, за да накаже противницитѣ Си и да възнагради последователитѣ Си. Единъ гласъ въ пустинята бѣше извикалъ: "Ето Агнецътъ Божий!" Скоро, обаче, отъ нѣщото ще се чуе другъ гласъ: "Ето Лъвътъ отъ племето Юдино!"

Предъ нашитѣ очи въ тази книга се разкриватъ такива величествени сцени, които надминаватъ всѣко въображение. Въ нейнитѣ свети страници се отправятъ най-силни изобличения и напътствия надъ непокаянитѣ; заплашвания съ ужаситѣ на сѫда, каквито не се срѣщатъ въ никоя друга книга на Свещеното писание; утешения, каквито никой човѣшки езикъ не е въ състояние изкаже, се даватъ на

смиренитѣ Христови последователи въ този свѣтъ; утешения въ чудесни видения за Него,Който е тѣхенъ спасителъ и изкупителъ;за Него,Който има ключа Давидовъ,Който държи слугителитѣ Си въ Своята дѣсница;Който,макаръ и нѣкога да умрѣ за насъ,сега е живъ во-вѣки и ни увѣрява,че притежава ключоветѣ на смъртьта и на гроба;Който дава на всѣки побеждаващъ многократното обещание,че той ще бѫде заедно съ Него въ бѣла одежда,ще носи короната на живота и ще яде отъ плода на дървото на живота,което расте всрѣдъ Божия рай,и че Той ще го възкреси,за да седи заедно съ Него на славния Му престолъ.Никоя друга книга не ни въвежда тъй изведнажъ и тъй сигурно въ една друга сфера. Предъ очитѣ ни се разпростиратъ необятни далнини,картини не отъ земния животъ,въвеждащи ни въ други свѣтове.И ако нѣкога нѣща отъ най-голѣмъ интересъ и поразителенъ характеръ,и описания и картини отъ най-величественъ и благороденъ видъ биха могли да приковатъ вниманието на човѣчеството,това ще направи най-добре Откровението,което съдържа такива и подканва къмъ внимателно изучаване на страницитѣ му,като ни представя действителноститѣ на едно важно бѫдеще и на единъ невидимъ свѣтъ.

Първа глава

В С Т Ъ П И Т Е Л Н О Т О В И Д Е Н И Е

Книгата О Т К Р О В Е Н И Е започва съ наименованието на нейното заглавие и съ изговаряне благословение надъ всички, които изследватъ внимателно важнитѣ пророчески обяснения, съдържащи се въ нея. Тя казва:

Ст.1. "Откровение на Исуса Христа, що Му даде Богъ, за да покаже на рабитѣ Си онова, което трѣбва да стане скоро. И Той го яви, като го изпрати чрезъ ангела Си на Своя рабъ Йоана, 2. който възвести словото Божие и свидетелството Исусъ Христово, и всичко, що е видѣлъ. 3. Блаженъ е оня, който чете, и ония, които слушатъ думитѣ на пророчеството и пазятъ писаното въ него; защото времето е близу".

З а г л а в и е т о. - Преводачитѣ сж дали на тази книга заглавието "Откровение на свети Йоана Богослова". Съ това тѣ сж изпаднали въ противоречие съ първитѣ думи на книгата, които я посочватъ като "Откровение на Исуса Христа". Исусъ Христосъ е Този, Който открива, а не Йоанъ. Йоанъ е само писательтъ, когото Христосъ е натоварилъ да напише Откровението за доброто на църквата. Не подлежи на съмнение, че въпросниятъ Йоанъ е онзи ученикъ съ сжщото име, който бѣше най-любимиятъ и най-облагодетелствуваниятъ отъ дванайсеттѣ апостоли на Господа. Той бѣше евангелистъ и апостолъ, авторъ на евангелието и на посланията, които носятъ неговото име. /Вижъ Кларкъ, Барнесъ, Кито и др. библейски тълкуватели./ Освенъ другитѣ си титли той, като написа тази книга, заслужи и името пророкъ, тъй като Откровението е пророчество. Все пакъ съдържанието на тази книга иде отъ по-висши източници. То е не само откровение

Scanned by CamScanner

на Исуса Христа,но и откровение на Бога,Който Му го даде. Затова то идва най-първо отъ Голѣмия Източникъ на всѣка мъдрость и истина,отъ Бога Отца;Той го даде на Сина Си Исуса Христа,а Христосъ го предаде и обясни чрезъ единъ ангелъ на слугителя Си Йоана.

Характерътъ на книгата. - Той може да се изрази въ една дума - "Откровение". Откровение е нѣщо разкрито,нѣщо,което се прави по-ясно,а не нѣщо тайно или скрито.Мойсей въ Второзаконие 29:29 казва: "Скритото принадлежи на Господа,Бога нашего,а откритото намъ и на чадата ни до-вѣка"./Стар.прев./ Затова още самото заглавие на тази книга е достатъчно,за да опровергае общоприетото мнение въ наше време,че тази книга спадала къмъ скрититѣ тайни Божии и била неразбираема.Ако случаятъ бѣше такъвъ,тя би трѣбвало да носи заглавие "Тайната" или "Закритата книга",а не "Откровение"./

Предназначението на книгата. - "За да покаже на рабитѣ Си онова,което трѣбва да стане скоро". Неговитѣ раби - кои сж тѣ? Може ли да се опредѣли това? За кого бѣ дадено Откровението? Било ли е то написано за нѣкои особени личности? Или за нѣкои изрично споменати църкви? Било ли е написано за едно специално време? - Не,то е написано за цѣлата църква презъ всички времена дотогава,докато не остане нито едно отъ предсказанитѣ въ нея събития неизпълнено.То е написано за всички ония,които могатъ да претендиратъ за названието "Негови раби",кждето и когато и да сж живѣли./

Но тѣзи думи пакъ ни връщатъ къмъ общоприетото мнение,че Откровението било неразбираемо.Богъ казва,че е далъ Откровението,за да покаже на рабитѣ Си нѣщо,а въпрѣки това много отъ тълкувателитѣ на Неговото слово казватъ,че то не ни показва нищо,защото никой човѣкъ не можелъ да го разбере! Като че Богъ би се заелъ да запознае човѣчеството съ такива важни истини така,че чрезъ това тѣ да изпаднатъ въ най-голѣмата отъ всички безсмислици,обличайки Откровението въ такъвъ езикъ или такива фигури,каквито човѣшкиятъ разумъ не може да схване! Като че Богъ би заповѣдалъ на нѣкого да наблюдава единъ отдалеченъ предметъ,и тогава между този предметъ и въпросното лице би издигналъ една непреодолима стена! Или като че Той би далъ на рабитѣ Си една свѣтлина за водачъ презъ тъмнината на нощьта,за да я обвие следъ това съ такава дебела и тежка покривка,че нито лжчъ отъ нея да не може да проникне въ мрака! О,какъ обезславятъ Бога ония,които мислятъ тъй ле-

ко за Неговото слово! Не; Откровението ще изпълни целта, за която е дадено, и ще покаже на "Неговитѣ раби онова, което трѣбва да стане скоро", а именно нѣщата, които се отнасятъ за тѣхното вѣчно спасение.

Неговиятъ ангелъ. - Христосъ изпрати Откровението на Йоана и го обясни "чрезъ ангела Си". Изглежда, като че тази книга е била повѣрена на единъ особенъ ангелъ. Кой ангелъ може да се нарече съ право Христовъ ангелъ? Не бихме ли могли да намѣримъ отговоръ на този въпросъ въ единъ важенъ текстъ отъ Данаиловитѣ пророчества? Въ Дан.10:21 единъ ангелъ, който сигурно е Гавраилъ /Вижъ Дан.9:10 и 11:1/, като обяснява на Данаила важнитѣ истини, казва: "И нѣма никой, който би ме поддържалъ въ това, освенъ Михаилъ, вашиятъ князъ". Кой е Михаилъ, ние можемъ най-лесно да научимъ отъ Библията. Въ Юда 9 той е нареченъ архангелъ. А Павелъ ни казва, че когато Господь ще слѣзе отъ небето и мъртвитѣ въ Христа ще възкръснатъ, ще се чуе и гласътъ на архангела. 1Сол.4:14. А чий гласъ ще се чуе въ оня величественъ часъ, когато мъртвитѣ бждатъ призовани въ животъ? Самъ Господь отговаря: "Недѣйте се чуди на това; защото иде часъ, когато всички, които сж въ гробоветѣ, ще чуятъ гласа на Сина Божий"./Йоанъ 5:28./ Затова гласътъ на Христа е, който ще извика тогава мъртвитѣ изъ гробоветѣ имъ. Павелъ нарича този гласъ "гласътъ на архангела", а Юдиното послание ни казва, че архангелътъ се нарима Михаилъ; значи това е сжщата личность, за която бѣ казано на Данаила; и тритѣ тѣзи библейски текста се отнасятъ за Христа. Така отъ докладитѣ на Данаила се вижда, че истинитѣ, които му бѣха открити, бѣха дадени на Христа и повѣрени само Нему и на единъ ангелъ, на име Гавраилъ. Подобно на онова дѣло, да се известятъ на "възлюбения пророкъ" важни истини, е и дѣлото въ Откровението, кждето Христосъ съобщава на "любимия ученикъ" важни истини. И кой другъ би могълъ да бжде при това дѣло Неговиятъ ангелъ, освенъ оня, който Му помагаше въ по-раншното Му дѣло, ангелътъ Гавраилъ? Този фактъ ще освѣтли нѣкои точки въ тази книга; освенъ това трѣбва да се счете за извънредно мждро, че сжщото небесно сжщество, което бѣше натоварено да занесе вести на най-голѣмия пророкъ въ стария заветъ, е било избрано да направи подобни съобщения и на пророка, който заема сжщо такова положение въ новозаветното време. /Вижъ гл.19:10./

Благословението. - "Блаженъ е оня, който чете, и ония, които слушатъ думитѣ на това пророчество". Изговорено ли е въ друга нѣкоя книга на Свещеното

Scanned by CamScanner

писание надъ читателя или изпълнителя му такова прѣко и формално благословение? А какво насърдчение ни се дава при изследването на Откровението! И трѣбва ли още да твърдимъ, че то не може да бѫде разбрано? Би ли се изговорило благословение надъ четенето на една книга, чието съдържание е безполезно да се изследва? Нѣкои мжже, повече безсрамни, отколкото благочестиви, могатъ да увѣряватъ, че "тази епоха на упадъкъ се характеризира съ едно увеличение на тълкувания на Откровението", или че "изучаването на Откровението или намира, или прави занимаващия се съ него умопомраченъ"; но щомъ Богъ е изговорилъ благословението Си върху това, ясно е, че Той е поставилъ печата на одобрението Си върху сериозното изследване на тѣзи чудесни страници. Съ подобно насърдчение отъ такъвъ източникъ чадото Божие не ще се остави да бѫде отклонявано отъ изследването, макаръ да срѣща и хиляди подобни безсилни старания на такива фалшиви учени.

Изпълнението на всѣко пророчество е свързано съ задължения, затова и въ Откровението има нѣща, които трѣбва да се възприематъ и съблюдаватъ; практически задължения, които човѣкъ трѣбва да изпълнява, като условия за изпълнение на пророчеството. Единъ такъвъ забележителенъ примѣръ ние намираме въ гл. 14:12, кждето се казва: "Тукъ сж тия, които пазятъ заповѣдитѣ Божии и вѣрата Исусова".

По-нататъкъ Йоанъ казва: "Времето е близо". - И това е друга причина, защо тази книга трѣбва да се чете. Тя става все отъ по-голѣмо и по-голѣмо значение, колкото повече приближава завършекътъ на всичко. Върху тази точка ние привеждаме важнитѣ мисли на другъ единъ: "Важностьта на изучаването Откровението нараства съ течението на времето. Тукъ има нѣща, които ще трѣбва да станатъ, въ скоро време'. Даже и тогава, когато Йоанъ проповѣдваше словото Божие, свидетелството Исусово и всичко, което бѣше видѣлъ, дългиятъ периодъ, въ който щѣха да се изпълнятъ тѣзи следващи една следъ друга сцени, бѣше, близо'. Ако още тогава близостьта бѣше една подбудителна причина, за да се съблюдава съдържанието на тази книга, колко повече така би трѣбвало да бѫде сега! Всѣко завършващо столѣтие, всѣка изтичаща година прави по-голѣма необходимостьта да посветимъ свободното си отъ предразсждъци внимание на последната книга отъ Свещеното писание. И не е ли право, че необикновеното отдаване на временното, което характеризира нашето време, прави още по-благоразумно това изследване? Сигурно никога не е имало време, когато е било по-необходимо едно силно

Scanned by CamScanner

противотечение,както днесъ/Откровението Исусъ Христово, точно изучавано,оказва подходящо влияние за поправление. Дано всички християни получатъ въ изобилна мѣрка благословението,което е обещано на ония,които слушатъ словото на това пророчество и изпълняватъ писаното въ него;защото времето е близо!" - Томпсонъ,"Патмосъ",стр.28.29.

П о с в е щ е н и е т о. - Следъ благословението следва посвещението въ следнитѣ редове:

Ст.4. "Йоанъ - до седемтѣ църкви,които сж въ Азия: благодать вамъ и миръ отъ Оногова,Който е,и Който е билъ,и Който иде,и отъ седемтѣ духове,които сж предъ Неговия престолъ, 5. и отъ Исуса Христа,Който е вѣрнятъ свидетель,първороденятъ изъ мъртвитѣ и началникътъ на земнитѣ царе.Нему,Който ни възлюби и оми отъ нашитѣ грѣхове чрезъ Своята кръвь 6. и Който ни направи предъ Бога и Своя Отецъ царе и свещеници, - слава и владичество вовѣки-вѣковъ! Аминъ".

Ц ъ р к в и т ѣ в ъ А з и я. - Въ Азия имаше повече отъ седемъ църкви.Ние можемъ да се ограничимъ въ западната часть на Азия,известна подъ името Мала-Азия,или да вземемъ една още по-малка область отъ нея;даже и въ тази малка часть на Мала-Азия,кждето се намираха седемтѣ споменати църкви,пъкъ дори и между самитѣ тѣхъ се намираха и други забележителни църкви.Колосъ,до чиито християни Павелъ бѣше отправилъ посланието си,бѣше на едно съвсемъ малко разстояние отъ Лаодикия.Милетъ бѣше по-близо до Патмосъ,кждето Йоанъ получи видението,отъ коя и да е отъ седемтѣ църкви;той бѣше дори единъ важенъ центъръ на църквата,както можемъ да заключимъ отъ факта,че еднажъ,когато Павелъ бѣше тамъ,прати да повикатъ старейшинитѣ на ефеската църква да дойдатъ въ Милетъ за едно общо събрание.Деян.20:17-38. На сжщото мѣсто /безъ съмнение въ ржцетѣ на добри християни/ той бѣше оставилъ да лежи болния си ученикъ Трофима. 2Тим.4:20. А и Троа,кждето Павелъ прекара известно време съ братята и отъ кждето, следъ като прекара сжботата тамъ,той продължи своето пътешествие,не бѣше много отдаленъ отъ Пергамъ,друга една отъ седемтѣ църкви.Затова интересно е да се узнае причината,защо тъкмо споменатитѣ седемъ църкви въ Мала-Азия бѣха избрани да получатъ Откровението.Дали онова,което е казано въ първата глава за седемтѣ църкви,и онова,което е отправено къмъ тѣхъ въ втората и третата глава,се отна-

Scanned by CamScanner

сяше единствено и изключително за изрично споменатитѣ църкви, като имъ се изброяваха нѣща, станали само у тѣхъ и по онова време, и имъ се обрисуваха нѣща, които само тѣ трѣбваше да очакватъ? Това ние не можемъ да приемемъ по следнитѣ причини:

1. Цѣлата книга Откровение /вижъ гл.1:3.11.19; 22:18.19/ бѣше посветена на седемтѣ църкви. Ст.11. Обаче книгата не бѣше повече приложима за тѣхъ, отколкото за другитѣ църкви въ Мала-Азия,- напримѣръ за ония, които бѣха въ Понтъ, Галатия, Кападокия и Витиния, къмъ които Петъръ на времето бѣше отправилъ посланието си /1Петр.1:1/; или за християнитѣ въ Колосъ, Троа и Милетъ, които се намираха между споменатитѣ седемь църкви.

2. Само една малка часть отъ тази книга можеше да се отнася специално за седемтѣ църкви или за нѣкои християни въ днитѣ на Йоана, тъй като повечето отъ събитията, съдържащи се въ нея, лежаха толкова далечъ въ бъдещето, че се простираха извънъ продължителностьта на живота на онова поколѣние, и затова не можеха да се отнасятъ лично за тѣхъ.

3. Седемтѣ звезди, които Синътъ Човѣшки държеше въ дѣсницата Си /ст.20/, сж обяснени като ангелитѣ на седемтѣ църкви. Безъ съмнение, всички ще се съгласятъ съ това, че ангелитѣ на църквитѣ бѣха въ всѣки случай тѣхнитѣ служители. Това, че Синътъ Човѣшки ги държи въ дѣсницата Си, означава поддържащата ги сила, напжтствие и закрила, които имъ се даваха. Но въ Неговата дѣсница имаше само седемь звезди. А само седемь ли сж ония, за които Великиятъ Учитель на всички събрания се грижи по такъвъ начинъ? Не би ли трѣбвало, напротивъ, всички истински служители на евангелието презъ цѣлата християнска епоха да черпятъ утеха отъ това изображение, знаейки, че тѣ сж поддържани и водени отъ дѣсницата на Великия Глава на църквата? Това би било най-разумното заключение.

4. И пакъ, поглеждайки къмъ християнската епоха, Йоанъ видѣ седемь свѣтилника, представляващи седемтѣ църкви, посрѣдъ които стоеше Синътъ Човѣшки. Заставането на Сина Човѣшки посрѣдъ тѣхъ ни представя Неговото присжтствие между тѣхъ, Неговата бдителность надъ тѣхъ и най-точния Му контролъ надъ всичкитѣ имъ дѣла. Но дали по този начинъ Той признава само седемь специални църкви отъ този заветъ? Не би ли трѣбвало по-скоро отъ това да заключимъ, че тази сцена ни представя Неговото положение по отношение на всички църкви въ евангелската епоха? А защо

Scanned by CamScanner

се споменаватъ само седемь? Седемь е едно число,което въ Писанието се употрѣбява,за да се отбележи нѣщо пълно и цѣлокупно;несъмнено то е единъ видъ възпоменателно число за великитѣ събития презъ първитѣ седемь дни отъ времето,споредъ които всички столѣтия бѣха разпредѣлени въ седмични периоди.Както седемтѣ звезди,така и седемтѣ свѣтилника трѣбва да означаватъ цѣлокупностьта на нѣщата,които тѣ представляватъ.Цѣлата основана върху евангелието църква трѣбва да бѫде символизирана чрезъ тѣхъ,представена въ седемь подраздѣления или периоди;ето защо това трѣбва да се приложи сѫщо така и за седемтѣ църкви.

5. Но защо за тази цель бѣха избрани именно тѣзи седемь църкви,които се споменаватъ? Безспорно поради обстоятелството,че въ наименованията на тѣзи църкви,споредъ значението на имената имъ,сѫ въплотени религиознитѣ характерни черти на онния периоди отъ евангелската епоха, които тѣ распективно представятъ.

По тѣзи причини подъ "седемтѣ църкви" ние разбираме не само седемтѣ църкви въ Азия,чиито имена сѫ дадени,а седемь периода отъ християнската църква,отъ днитѣ на апостолитѣ до края на благодатното време. / Вижъ глава 1,ст.1./

И з т о ч н и к ъ т ъ н а б л а г о с л о в е н и е т о. - "Отъ Оногова,Който е,и Който е билъ,и Който иде" или ще бѫде - е единъ изразъ,който означава пълна вѣчность,минало и бѫдеще,и може да се приложи само за Бога Отца.Доколкото ни е известно,Христосъ никога не е бивалъ обозначаванъ съ този изразъ.За Него се говори като за друга личность,за различие отъ тая въ току-що описанитѣ стихове.

С е д е м т ѣ д у х о в е. - Този изразъ,очевидно,съвсемъ не се отнася за ангелитѣ,а за Божия Духъ. Това е единъ отъ източницитѣ,отъ които се измолва милость и миръ за църквата. Върху интересната тема за "седемтѣ духове" Томпсонъ казва: "Това значи,отъ Светия Духъ,нареченъ ,седемтѣ духове',защото седемь е едно свето и съвършено число.Той е нареченъ така не за това,за да се представи нѣкакво вхтрешно дѣление,а за да се изрази цѣлокупностьта и пълнотата на дарбитѣ и на действието Му". А Барнесъ казва: "Числото седемь може затова да е избрано отъ Светия Духъ,за да изяви многостранностьта или пълнотата на Неговото действие надъ душитѣ на човѣцитѣ, и това,че Той по най-различни начини се вмѣсва въ работитѣ на този свѣтъ,както се показва по-нататъкъ въ тази

книга". Блумфильдъ сжщо сподѣля това общоприето тълкувание на този предметъ.

Неговиятъ престолъ. - Престолътъ е тронътъ на Бога Отца, тъй като Христосъ още не е заелъ Своя тронъ. Седемтѣ духове, които сж предъ Неговия престолъ, може да сж за това, за да представятъ факта, че Той, Светиятъ Духъ, съобразно съ обикновеното изложение на Свещеното писание, стои винаги на разположение, да бжде изпратенъ, за да извършва важни задачи въ човѣшкитѣ работи.

И отъ Исуса Христа. - Ето защо Христосъ не е личността, отбелязана въ предшествующия стихъ съ израза "Който е, и Който е билъ, и Който иде". Тукъ се споменаватъ нѣкои отъ главнитѣ качества, които красятъ нашия Господь. Той е

Вѣрниятъ свидетель. - Каквото и да свидетелствува Той, то е винаги вѣрно. Каквито и да сж обещанията Му, Той сигурно ще ги изпълни.

Първороденият изъ мъртвитѣ. - Този изразъ е подобенъ на онния въ 1Кор.15:20.23; Евр.1:6; Римл.8:29 и Кол.1:15.18, кждето ние намираме подобни изрази по отношение на Христа, като "Начатъкъ на умрѣлитѣ", "Първороденъ между многото братя", "Първородениятъ преди всѣка тварь" и "Първороденията отъ мъртвитѣ". Но ние не вѣрваме, че това ще рече, че Той е първиятъ по отношение на времето, възкръсналъ отъ мъртвитѣ, защото преди Него имаше други възкръснали. Това не би било отъ нѣкакво значение. Обаче Христосъ бѣше главното лице, централната точка на всички онния, които сж излѣзли изъ гробоветѣ; защото само по силата на бждещето действие на Христовото възкресение бѣше възможно да бждатъ възкресени нѣкои преди Него. Отъ Божия гледна точка Той бѣше първиятъ както по отношение на времето, така и по отношение на значението; тъй като въ Съвета на Всевишния /Римл.14:17/, макаръ Той да зовѣше "несжществуващето като сжществуваще", вече много преди това бѣше решено то да получи пълната валидность едва следъ и чрезъ Христовата победа надъ гроба. Така че онния, които бѣха освободени отъ властьта на смъртьта, бѣха вкусили това благоволение само благодарение на великитѣ събития, които трѣбваше да се изпълнятъ на опредѣленото време. Затова Христосъ е нареченъ "Първороденият изъ мъртвитѣ"/гл.1:5/, "Начатъкъ на умрѣлитѣ" /1Кор.15:20/, "Първороденъ между многото братя"/Римл.8:29/ и "Първороденъ измежду мъртвитѣ"/Кол.1:18/. Въ Деян.26:23 за Него се казва, че Той щѣше да "възкръсне пръвъ отъ

Scanned by CamScanner

мъртвитѣ,щѣше да възвести свѣтлина на народа",или че Той щѣше да е първиятъ,който чрезъ възкресение отъ мъртвитѣ щѣше да възвести свѣтлина на народа.

Началникътъ на земнитѣ царе. - Въ известенъ смисълъ Христосъ и сега е началникъ на земнитѣ царе.Павелъ въ Ефес.1:20.21 ни казва,че Той бѣ поставенъ отъ дѣсната страна на Отца въ небесата,надъ "всѣко началство и власть,сила и господство,и надъ всѣко име,съ което именуватъ не само въ тоя вѣкъ,но и въ бѫдещия". Най-високитѣ титли,давани въ този свѣтъ,сѫ князъ, краль,императоръ и монархъ на земята.А Христосъ стои повисоко отъ всички тѣзи.Той стои съ Отца Си на трона на всемира /гл.3:21/ и е равенъ съ Него по рангъ,за да владѣе и разпорежда надъ народитѣ и работитѣ на земята.

Въ по-тѣсенъ смисълъ на думата Христосъ ще бѫде началникъ на земнитѣ царе тогава,когато заеме Своя собственъ тронъ и когато царствата на този свѣтъ станатъ "царство на нашия Богъ и Неговия Христосъ"; когато тѣ бѫдатъ предадени въ ржката Му отъ Отца и когато Той се яви въ одежда,на която е написано:"Царь на царетѣ и Господарь на господаритѣ",за да строши като грънчарски сждове голѣмцитѣ на този свѣтъ. Гл.19:16; 2:27; Пс.2:8.9.

Който ни е възлюбилъ. - Ние сме мислили,че нашитѣ земни приятели - баща,майка,братя и сестри и нераздѣлни приятели - сѫ ни обичали,но виждаме,че никоя любовь не заслужава това име въ сравнение съ любовьта,която Христосъ е показалъ къмъ насъ.И вече следващето изречение подкрепя още повече тази мисъль:"и ни оми отъ нашитѣ грѣхове чрезъ Своята кръвь". Коя любовь може да бѫде по-голѣма отъ тази? "Никой нѣма по-голѣма любовь", казва Христосъ,"отъ тази,да даде живота си за приятелитѣ си".И Христосъ ни препоржчва да подражаваме на тази любовь,чрезъ която Той умрѣ за насъ,докато ние бѣхме още грѣшници.Но Той направи и нѣщо повече.Той "ни направи предъ Бога и Своя Отецъ царе и свещеници".Прокажени отъ грѣхове,ние биваме очистени чрезъ Него;отъ нѣкогашни врагове Той ни прави не само Свои приятели,но сѫщевременно ни въздига и въ най-висока почесть и достоинство.Това очистване и това въздигаре въ царски и свещенически санъ-за кое състояние се отнасятъ? За сегашното ли,или за бѫдещето? - Главно за нашето бѫдеще,тъй като едва тогава ще можемъ да се възрадваме на пълнотата на това благословение.Значи следъ като спасението бѫде завършено,ние сме безусловно и завинаги освободени отъ нашитѣ грѣхове;преди

Scanned by CamScanner

това време,обаче,тѣ ни бивать опростени само условно и бивать заличени само въ проектъ.Но,когато споредъ пророчеството,което бѣ дадено на победителитѣ отъ лаодикийската църква,на светиитѣ ще бѫде позволено да седнатъ съ Христа на Неговия тронъ,когато тѣ ще вематъ царството подъ цѣлото небе и ще царуватъ винаги и во-вѣки,тогава гѣ ще бѫдатъ царе въ такъвъ смисълъ на думата,какъвто не могатъ да си представятъ въ настоящето си състояние.Въпрѣки това,нашето сегашно състояние съдържа въ себе си достатъчно истинность,за да вплете както трѣбва тѣзи насърдчителни слова въ нашитѣ християнски хвалебни пѣсни;защото намъ още тукъ е позволено да казваме,че ние получаваме изкупление чрезъ Неговата кръвь,макаръ че спасението още не ни е дадено;и че имаме живота вѣченъ,макаръ че този животъ сега още е въ рѫцетѣ на Сина и ще ни бѫде даденъ при Неговото пришествие.И по-нататъкъ,и днесъ,както въ днитѣ на Йоана и на Петра,е истина,че Богъ е опредѣлилъ народа Си въ този свѣтъ за това,да бѫде единъ избранъ родъ,царско свещенство,единъ светъ,особенъ народъ.1Петр.2:9; Откр.3:21; Дан.7:18.27. Затова не е за очудване,че любящиятъ и любимиятъ ученикъ отдава на това Сѫщество,Което е направило така безкрайно много за насъ,"слава и владичество во-вѣки-вѣковъ!" И нека цѣлата църква се присъедини къмъ тази съвсемъ заслужена прослава на своя най-великъ благодѣтель и най-скѫпъ приятель!

Ст.7. "Ето,иде съ облацитѣ,и ще Го види всѣко око,и ония,които Го прободоха;и ще се разплачатъ предъ Него всички земни племена.Да,аминъ!"

Той иде съ облацитѣ. - Тукъ Йоанъ ни води напредъ къмъ второто идване на Христа въ Неговата слава,къмъ кулминационната точка и последното събитие,което е вѣнецътъ на Неговото дѣло за въ полза на този падналъ свѣтъ.Еднажъ Той дойде въ слабость,а сега иде въ сила;еднажъ дойде въ унижение,сега иде въ слава.Той ще дойде съ облацитѣ по сѫщия начинъ,както се възнесе на небето. Деян. 1:9-11.

Неговото пришествие е видимо. - "И ще Го види всѣко око";това значи всички,които ще живѣятъ по време на Неговото идване.Ние не знаемъ нищо за едно второ идване на Христа,което ще настане така тихо,както срѣднощниятъ часъ,и ще бѫде само на едно мѣсто въ пустинята или въ нѣкоя тайна стая.Той ще дойде "като крадецъ"

Scanned by CamScanner

не въ този смисълъ, да се промъкне безшумно и незабелязано въ свѣта, за да отвлѣче богатства, на които нѣма право; Той идва, за да отведе Своето скжпо изкупено притежание, Своитѣ заспали и живущи светии, които е изкупилъ съ собствената Си скжпоценна кръвь, които е изтръгналъ изъ [illegible] властьта на смъртьта въ открита и честна борба, и за които и Неговото пришествие ще бжде сжщо така явно и триумфално. То ще стане съ най-голѣмо величие и блѣсъкъ, подобно на свѣткавица, която изхожда отъ изтокъ и просвѣтва до западъ. Мат. 24:27. Идването на Господа ще стане съ трѫбенъ звукъ, който ще проникне до най-далечнитѣ облаети и дълбини на свѣта, и съ такъвъ силенъ гласъ, че спящитѣ светии ще бждатъ разбудени отъ леглата имъ въ прѣстьта. Мат. 24:31; 1Сол. 4:16. Той ще дойде "като крадецъ" за безбожнитѣ затова, защото тѣ упорито затварятъ очитѣ си за знаменията на Неговото близко пришествие и не искатъ да вѣрватъ на увѣренията на Свещеното писание, че Той е вече предъ вратата. Да свързваме пришествието на Господа съ две явления - едно открито и едно тайно, както това мнозина правятъ, не можемъ, защото Библията не подкрепя такова нѣщо.

И о н и я, к о и т о Г о п р о б о д о х а. Они, които бѣха участвували главно въ сценитѣ на страданията при Неговата смъртъ, ще Го видятъ да се връща на земята триумфално и въ голѣма слава. Но какъ ще бжде това? Защото тѣ не ще сж живи, когато настане краятъ на новозаветното време. Тогава какъ ще могатъ тѣ да видятъ Господа? Отговоръ: Като бждатъ възкресени; защото нѣма другъ начинъ, освенъ този, за они, които спятъ въ гроба и трѣбва да бждатъ извикани въ живота. Но какъ така тѣзи безбожни хора ще възкръснатъ тогава, когато общото възкресение на безбожнитѣ ще стане едва въ края на хилядата години следъ второто идване на Христа? Гл. 20:1-6. Върху тази точка ни освѣтлява Данаилъ. Той казва /12:1.2/:

"И въ онова време ще се подигне Михаилъ, великъ князъ, Който брани синоветѣ на твоя народъ; и ще настане време тежко, каквото не е имало, откакъ сжществуватъ люде до днесъ; но ще се спасятъ въ това време отъ твоя народъ всички, които бждатъ намѣрени, че сж записани въ книгата. И много отъ спящитѣ въ земния прахъ ще се събудятъ - едни за вѣченъ животъ, други за вѣченъ укоръ и посрама".

Scanned by CamScanner

Тукъ ни се съобщава за едно частично възкресение на известна класа праведни и безбожни, преди да стане общото възкресение на едната или на другата отъ тѣзи две класи. Много, не всички, отъ спящитѣ въ земната пръсть ще се събудятъ. Нѣкои отъ праведнитѣ, не всички, ще се събудятъ за вѣченъ животъ, и нѣкои отъ безбожнитѣ, не всички, за вѣченъ укоръ и посрама. И това възкресение става въ връзка съ времето на голѣмата скрѣбь /каквато не е била, откакъ съществуватъ люде/, която настава точно преди явлението на нашия Господь. Не биха ли могли и онія, "които Го прободоха", да бѫдатъ между тѣзи, които ще бѫдатъ възкресени за вѣченъ укоръ и посрама? Какво би могло, по човѣшки сѫдено, да бѫде по-удобно отъ това, щото тѣзи безбожни, които участвуваха въ сцената на разпятието, сцената на най-голѣмото униженіе на нашия Господь, и други главни фактори при позорното престѫпленіе, извършено надъ Него, да бѫдатъ възкресени, за да Го видятъ да идва въ Неговото видимо величіе, триумфиращъ всрѣдъ огнени пламъци, за да отплати на онія, които не познаватъ Бога и не искатъ да бѫдатъ послушни на евангелието? /Вижъ Дан.12:2./

О т г о в о р ъ т ъ н а ц ѣ р к в а т а. - "Да, аминъ!" Макаръ че Христовото пришествіе ще бѫде за безбожнитѣ една сцена на ужасъ и гибель, за праведнитѣ, обаче, то ще бѫде сцена на радость и триумфъ. Когато за безбожнитѣ започне скрѣбьта, тогава за светитѣ започва успокоението. Идването въ огнени пламъци, за да се отдаде отплата на безбожнитѣ, ще донесе на всички, които вѣрватъ, почивка и вѣченъ миръ. 2Сол.1:6-10. Всѣки приятель и последователь на Христа съ голѣма радость ще посрещне всѣка весть и всѣко знаменіе за Неговото пришествіе.

Ст.8. "Азъ съмъ Алфа и Омега, начало и край, - казва Господь, Който е, Който е билъ и Който иде, Вседържителятъ".

Тукъ ни се представя другъ говорителъ. До сега Йоанъ бѣше говорителятъ. Но този стихъ нѣма никаква връзка нито съ предшествующия, нито съ следующия. Затова лицето, което говори тукъ, трѣбва да се разпознае по тукъ употрѣбенитѣ изрази. Тукъ ние отново имаме израза: "Който е, Който е билъ и Който иде", който, както вече обяснихме,

Scanned by CamScanner

се отнася изключително за Бога.Но би могло да се запита: Не показва ли думата "Господь",че това бѣше Христосъ? По това Барнесъ казва: "Много ржкописи иматъ вмѣсто думата "Кириосъ"/Господь/,думата "Деосъ"/Богъ/, и именно тази втора дума се счита за правилна отъ много богослови,като Гризбахъ,Титманъ,Хаанъ и др.".Блумфильдъ поставя вмѣсто Господь направо думата Богъ, и посочва думитѣ "начало и край" като добавени.По такъвъ начинъ първата главна часть на тази глава завършва много добре,като великиятъ Богъ самъ се открива като едно вѣчно Сжщество,вѣчно както въ миналото,така и въ бждещето,и всемогжщо,и затова въ състояние да изпълни Своитѣ заплашвания и обещания,описани въ тази книга.

Ст.9. "Азъ,Йоанъ,който съмъ и братъ вашъ и съучастникъ въ скрѣбьта и въ царството и въ търпението Исусъ Христово,бѣхъ на острова,нареченъ Патмосъ, заради словото Божие и заради свидетелството Исусъ Христово".

Тукъ темата се промѣня;Йоанъ описва мѣстото и обстоятелствата,при които му бѣ дадено Откровението. Той се нарича най-напредъ братъ на цѣлата църква и съучастникъ въ скрѣбьта й,произлизаща отъ християнското вѣроизповѣдание въ този животъ.

И в ъ ц а р с т в о т о. - Тѣзи думи сж дали поводъ за не малко спорове.Дали Йоанъ наистина е искалъ съ тѣзи думи да каже,че християнитѣ още въ сегашното си състояние сж въ царството Христово,или дали,пишейки Откровението,той вѣрваше,че царството Христово бѣше вече възстановено? Ако тѣзи думи се отнасяха за настоящето състояние на нѣщата,тѣ трѣбва да се разбиратъ въ единъ крайно ограниченъ и подходящъ смисълъ.Ония,които твърдятъ,че тѣзи думи се прилагатъ още за този свѣтъ,обикновено се позоваватъ на 1Петр.2: 9,за да докажатъ сжществуването на едно царство въ настоящето състояние и да представятъ неговата сжщность.Но да повторимъ онова,което вече казахме при ст.6: Буквалното царуване на светиитѣ лежи още въ бждещето.Само презъ много скърби ще влѣземъ въ царството Божие.Деян.14:22. А когато сме влѣзли вече въ царството,скрѣбьта ще е преминала.Скрѣбьта и царството Божие не може да бждатъ едновременно.Въ сирийския пре-

водъ на Мурдока въ този стихъ думата"царство"е изоставена,и стихътъ гласи: "Азъ,Йоанъ,който съмъ и вашъ братъ и съучастникъ въ скръбьта и въ страданията,които сж въ Исуса Христа,Спасителя"и т.н. А Уейкфильдъ превежда:"Азъ,Йоанъ,братъ вашъ и съучастникъ въ търпението на скръбьта на царството Исусъ Христово" и т. н. Блумфильдъ казва,че подъ думитѣ "скръбь" и "търпение" трѣбва да се разбиратъ мжки и трудности,които ще трѣбва да се понасятъ поради дѣбото Христово; а "царство" означава,че той ще бжде съучастникъ съ тѣхъ въ приготвеното за тѣхъ царство. Той казва: "Най-доброто обяснение на това мѣсто можемъ да намѣримъ въ 2Тим.2: 12,кждето се казва:,Ако търпимъ,съ Него ще и царуваме'. Отъ всичко това ние спокойно можемъ да заключимъ,че макаръ въ настоящето състояние да имаме едно царство на благодать,царството,за което споменава Йоанъ,е бждещето царство на славата,и че страданията и търпението ни подготвятъ за неговитѣ радости.

М ѣ с т о т о. - Островътъ,нареченъ въ този стихъ Патмосъ,е единъ малъкъ скалистъ островъ при западното крайбрѣжие на Мала-Азия,между островъ Икария и предпланинитѣ на Милетъ,кждето,въ днитѣ на Йоана,се намираше най-близката християнска църква.Този островъ е около тринайсеть километра дълъгъ,два километра широкъ,а обиколката му е около трийсеть километра.Сегашното му име е Патино или Патмоза.Брѣговетѣ му сж високи и се състоятъ отъ редица планински възвишения,които образуватъ много удобни пристанища.Едничкото пристанище, което сега се използва тамъ,е единъ дълбокъ заливъ,заобиколенъ съ планини отъ всички страни,освенъ отъ една, която,все пакъ,е запазена чрезъ едно планинско възвишение.Пристанищнятъ градъ лежи на една висока,стръмна скала,спущаща се отвесно къмъ морето;това е единственото населено мѣсто на този самотенъ островъ.На около половината пжть нагоре по скалата,на която е разположенъ градътъ,на пжтешественика посочватъ една естествена пещера въ скалата,въ която,по стари предания,Йоанъ ималъ виденията,и кждето е написалъ Откровението.Поради голия му и пустъ видъ,този островъ презъ римско време е билъ опредѣленъ като мѣсто за заточение;поради това и Йоанъ,който бѣше осжденъ на заточение,бѣ изпратенъ тамъ. Приема се отъ всички,че тази жестока присжда била изго-

Scanned by CamScanner

ворена надъ апостола презъ царуването на Домициана, въ 94 г.сл.Хр.; и отъ този фактъ се заключава, че Откровението трѣбва да е било написано въ 95 или 96 г.сл.Хр.

Причината на заточението. "Заради словото Божие и заради свидетелството Исусъ Христово". Това бѣше голѣмото престжпление и провинение на апостолъ Йоана. Тиранътъ Домицианъ, облѣченъ въ пурпура на римски императоръ, постигналъ печална известность въ историята повече поради пороцитѣ си, отколкото поради високото си положение въ живота, трепереше предъ този остарѣлъ, но безстрашенъ апостолъ. Той не желаеше да позволи разпространението на чистото евангелие всрѣдъ границитѣ на империята си. Затова заточи Йоана на самотния Патмосъ, кждето щѣше да бжде извънъ свѣта. Следъ като го изолира на това пусто мѣсто и го осжди на тежка работа въ каменоломнитѣ, императорътъ, безъ съмнение, вѣрваше, че се е наложилъ завинаги на този проповѣдникъ на правдата, и че свѣтътъ никога вече не щѣше да чуе за него. Вѣроятно и гонителитѣ на Джонъ Бъняна имаха сжщитѣ намѣрения и мисли, като го затвориха въ тъмницата на Белфордъ. Но когато човѣкъ мисли, че е погребалъ истината въ вѣчна забрава, Господь я възкресява въ десеторна слава и сила. Отъ мрачната и тѣсна килия на Бъняна се излѫчи една духовна свѣтлина, която, покрай Библията, е допринесла много за напредъка и възприемането на евангелието. Така и отъ пустия островъ, на който Домицианъ вѣрваше, че бѣше угасилъ завинаги поне единъ факелъ на истината, се яви най-славното откровение на всички църковни учения, за да разпръсне божествената си свѣтлина надъ цѣлия християнски свѣтъ до края на днитѣ. И какво множество ще отдаде почесть на любимия апостолъ и ще бжде пленено отъ неговитѣ възхитителни видения, а съвсемъ не ще познава името на чудовището, което стана причина за неговото заточение! Наистина, вече и за сегашния животъ сж приложими тѣзи думи на Свещеното писание, които гласятъ: "Праведниятъ не ще бжде никога забравенъ, а името на безбожния ще умре".

Ст.10. "Въ Господния /ориг.текстъ/ день бѣхъ обзетъ отъ Духа и чухъ задъ себе си силенъ гласъ като отъ тржба, който казваше: Азъ съмъ Алфа и Омега, първи-

Scanned by CamScanner

ятъ и последнията".

О б з е т ъ о т ъ Д у х а. - Изолиранъ отъ всички свои съмишленици по вѣра и почти отъ цѣлия свѣтъ, Йоанъ не бѣше изолиранъ нито отъ Бога, нито отъ Христа, нито отъ Светия Духъ, нито отъ ангелитѣ. Той продължаваше да общува съ своя божественъ Господь. Изразътъ "обзетъ отъ Духа" /въ стар.прев.:"въ изстѫпление Духомъ"/ изглежда да представя най-високата степень на духовно въздигане, което нѣкой може да постигне чрезъ Божия Духъ. Това бѣше знакътъ за началото на неговото видение.

В ъ Г о с п о д н и я д е н ь /споредъ оригиналния текстъ/. - Кой день се разбира подъ тѣзи думи? По този въпросъ съществуватъ различни мнения: 1. Едни вѣрватъ, че изразътъ "Господния день" се отнася за цѣлото новозаветно време, а не за нѣкой двайсеть и четиричасовъ день. 2. Друга класа библейски изследватели считатъ Господния день за деня на съда, бъдещия "день на Господа", за който тъй често споменава Свещеното писание. 3. Една трета класа, и тя като че представлява най-разпространеното схващане, вѣрва, че този изразъ се отнася за първия день на седмицата, недѣлния день. 4. А най-после има и още една класа отъ вѣрующи, която счита, че подъ тѣзи думи трѣбва да се разбира седмиятъ день отъ седмицата, съботата на Господа, нашия Богъ.

1. На ония, които поддържатъ първото становище /т.1/, ние отговаряме, че самиятъ Йоанъ, който написа Откровението, е отбелязалъ датана на написването му съ думитѣ: "на островъ Патмосъ, въ Господния день". Авторътъ, мѣстото, където книгата бѣше написана и деньтъ, отъ който тя датира, бѣха действителни; затова тукъ не може да става дума за нѣкакъвъ символиченъ или таинственъ смисълъ. А ако кажемъ, че подъ онзи день трѣбва да се подразбира цѣлата евангелска епоха, ние му придаваме едно символично, преносно значение, което съвсемъ не е допустимо. Освенъ това този възгледъ включва въ себе си абсурдността да допустнемъ Йоанъ да казва шейсеть и петь години следъ Христовата смъртъ, че видението, което той има и написа, е станало презъ новозаветното време; като че това можеше да бъде неизвестно за нѣкой християнинъ!

2. И второто становище по този въпросъ, а именно, че подъ "Господния день" се разбиралъ деньтъ на съда,

Scanned by CamScanner

сѫщо тъй не може да бѫде право, тъй като, макаръ че Йоанъ има едно видение относно деня на сѫда, той не можеше да има това видение въ сѫщия день; понеже сѫдътъ лежеше още въ бѫдещето. Думичката "въ" е преведена отъ гръцката думичка "енъ", която Робинзонъ обяснява, когато се отнася до време, така: "Времето, когато; една опредѣлена точка или единъ периодъ; въ, презъ времето, докато нѣщо се извършва". Затова тази думичка въ никой случай не означава приблизително или относително. Ето защо онія, които искатъ да приложатъ този изразъ за деня на сѫда, или противоречатъ на смисъла на употрѣбенитѣ въ този стихъ думи, като измѣнятъ израза "въ Господния день" въ израза "досежно деня", или пъкъ каратъ Йоана /ако ни е позволено да си послужимъ съ новъ изразъ/ да изказва една съвсемъ изопачена истина, като твърдятъ, че Йоанъ преди около хиляда и осемстотинъ години на островъ Патмосъ е ималъ едно видение въ деня на сѫда, който лежи още въ бѫдещето!

3. Третиятъ възгледъ, че "Господниятъ день" билъ първиятъ день отъ седмицата /недѣлниятъ день/, се сподѣля почти отъ всички. А по това ние бихме искали да ни се даде доказателство. Какво доказателство може да се даде за туй, че това твърдение е право? Самиятъ текстъ не казва абсолютно нищо по това; затуй ако този день трѣбва да означава първия седмиченъ день, ние трѣбва да потърсимъ на друго мѣсто въ Библията доказателство за това, че недѣлниятъ день е билъ опредѣленъ за Господенъ день. Единственитѣ боговдъхновени библейски писатели, които въобще споменаватъ за първия седмиченъ день, сѫ Матей, Марко, Лука и Павелъ; но тѣ го споменаватъ само като "първия день отъ седмицата". Тѣ никога не говорятъ за първия день отъ седмицата като за день, който се отличава по нѣщо отъ другитѣ шестъ седмични дни, или който да стои надъ тѣхъ. И това обстоятелство е още по-забележително, тъй като трима отъ евангелиститѣ, споредъ общовъзприетото мнение, говорятъ за недѣлния день по времето, презъ което този день, чрезъ възкресението на Господа, билъ осветенъ и направенъ за "день Господенъ"; а двама отъ тѣхъ споменаватъ за този день едва трийсеть години следъ онова събитие.

Когато се твърди, че изразътъ "Господниятъ день" въ днитѣ на Йоана билъ общоупотрѣбяемиятъ изразъ за първия седмиченъ день, ние питаме: Кѫде се дава до-

казателство за това? Такова не може никъде да се намѣри. А за обратния случай намираме достатъчно доказателства. Ако това е билъ общоупотрѣбяемиятъ изразъ за първия седмиченъ день по времето,когато е било писано Откровението,то неговиятъ авторъ,Йоанъ,сигурно и въ всичкитѣ си по-късни писания щѣше да говори за недѣлния день като за "Господния день".А Йоанъ написа евангелието си следъ като бѣше написалъ Откровението,и въ това евангелие той нарича недѣлния день не Господенъ день,а просто "първия день на седмицата".За доказателство,че евангелието е било написано следъ Откровението,ние препоржчваме на читателя да прочете следнитѣ важни и авторитетни съчинения: "Енциклопедия на религията","Обяснение на Евангелието" отъ Барнесъ,Библейски речници и др.

А онова,което говори още повече противъ твърдението,че първиятъ седмиченъ день билъ Господниятъ день, е фактътъ,че нито Богъ Отецъ,нито Синътъ нѣкога сж въздигали първия седмиченъ день по-високо отъ другитѣ работни дни.Никой отъ Двамата не е благославялъ този день и не му е приписвалъ нѣкаква особена святость.Ако този день е билъ въздигнатъ въ Господенъ день затуй,че Христосъ възкръсналъ въ него,намъ сигурно би било съобщено за това посрѣдствомъ божествено вдъхновение.Има и други събития,сжщо тъй необходими и важни за спасителния планъ, като напр. разпятието и възнесението;и щомъ като нѣма изрично указание,защо да не можемъ да наречемъ съ сжщо такова право Господенъ день деня,въ който е станало едно отъ тѣзи две събития,както е наречень така деньтъ,въ който Той възкръсна?

4. Следъ като чрезъ горната провѣрка опровергахме три отъ споменатитѣ възгледа,сега ние пристжпваме къмъ четвъртия,а именно,че подъ "Господния день" се разбира сжботата на Господа.Този възгледъ може да се докаже най-ясно: 1/ Когато въ начало Богъ даде на човѣка шесть седмични дни за работа,Той явно запази седмия за Себе си,благослови го и го направи светъ день. 2/Мойсей каза на Израилевия народъ въ пустинята Синъ,на шестия день отъ седмицата: "Утре е сжбота,света почивка на Господа". Следъ това ние идваме на Синай,кждето Великиятъ Законодатель провъзгласи съ такава тържественость Своя мораленъ законъ.Въ тоя основенъ законъ на всички закони Той заявява претенция за Своя осветенъ день съ

следнитѣ думи:"А седмиятъ день е сѫботата на Господа, твоя Богъ;...защото въ шестъ дни създаде Господь небето и земята,морето и всичко,що е въ тѣхъ,а въ седмия день си почина;затова Господь благослови сѫботния день и го освети". А около осемстотинъ години следъ това Богъ говори чрезъ пророкъ Исая и каза:"Ако заради сѫботата въздържишъ ногата си да изпълнява прищевкитѣ ти въ светия Мой день,... - то ще имашъ радость въ Господа". И ако преминемъ въ новозаветното време,ние чуваме Оня,Който е едно съ Отца,да казва ясно: "Синътъ Човѣшки е господарь и на сѫботата". Може ли нѣкой да оспорва,че "Господниятъ день" е този день,за който Господь изрично казва,че Той е неговъ господарь? Отъ тукъ ние виждаме,че и Богъ Отецъ,и Синътъ еднакво претендиратъ за сѫботата,и затова никой другъ день,освенъ сѫботата на Великия Творецъ,не може да се нарече Господенъ день. Ако Христосъ бѣше казалъ,че Синъ Човѣшки е господарь на първия седмиченъ день,вмѣсто да каже,че е Господарь на сѫботата,не би ли било това доказателство,че недѣлята е Господниятъ день? - Сигурно,и то съ пълно право! Щомъ е тъй,тогава трѣбва да отдадемъ сѫщото значение на седмия день,за който бѣха казани тѣзи думи.

Още нѣколко мисли,преди да приключимъ съ този въпросъ.Има,значи,въ този заветъ единъ день,който стои надъ другитѣ седмични дни и съ това се отличава отъ тѣхъ,а именно - Господниятъ день.Какъ напълно се опровергава съ това твърдението,че въ новия заветъ нѣмало единъ опредѣленъ день за сѫботна почивка,а че всички дни били еднакви! А като го нарича "Господния день",апостолътъ въ края на първото столѣтие ни дава потвърждението си за пазенето на единствения день,който може да се нарече Господенъ день,а именно,седмия день отъ седмицата.

Ст.11. "И туй,що видишъ,напиши на книга и изпрати на църквитѣ,що сѫ въ Азия:въ Ефесъ,и въ Смирна, въ Пергамъ и въ Тиатиръ,въ Сарди,въ Филаделфия и въ Лаодикия".

Върху този стихъ Д-ръ А.Кларкъ казва;че думитѣ "въ Азия" сѫ съвсемъ изпустнати въ много авторитетни ръкописи и въ различни преводи,а и Гризбахъ сѫ-

що не ги е поставилъ въ текста. Сжщо и Блумфильдъ ги отбелязва като несъмнена добавка. Така че текстътъ да гласи: "Туй, що видишъ, напиши на книга и изпрати на църквитѣ, що сж: въ Ефесъ" и т.н. /Сравни съ обяснения на ст.4./

Ст.12. "И обърнахъ се да видя, отде иде гласътъ, който говорѣше съ мене; и като се обърнахъ, видѣхъ седемъ златни свѣтилника, 13. а срѣдъ седемтѣ свѣтилника Едного, подобенъ на Синъ Човѣшки, облѣченъ въ дълга до нозетѣ дреха и препасанъ до гърдитѣ съ златенъ поясъ; 14. главата и коситѣ Му бѣха бѣли като бѣла вълна, като снѣгъ, и очитѣ Му - като огненъ пламъкъ; 15. нозетѣ Му - подобни на лъскава медь, като въ пещь нажежени, и гласътъ Му - като шумъ отъ много води. 16. Той държеше въ дѣсната Си ржка седемь звезди, а отъ устата Му излизаше двуостъръ мечъ; лицето Му сияеше, както слънце сияе въ силата си. 17. Щомъ Го видѣхъ, паднахъ при нозетѣ Му като мъртъвъ. Той тури върху ми дѣсната Си ржка и ми каза: Не бой се; Азъ съмъ първиятъ и последниятъ 18. и живиятъ; бѣхъ мъртъвъ, и ето, живъ съмъ во-вѣки-вѣковъ, аминъ! И имамъ ключоветѣ на ада /оригин. гроба/ и на смъртьта".

О б ъ р н а х ъ с е д а в и д я, о т д е и д е г л а с ъ т ъ - да види лицето, отъ което излизаше гласътъ.

С е д е м ь з л а т н и с в ѣ т и л н и к а. Това не може да бждатъ първообразитѣ на седемтѣ златни свѣтилника, които се употрѣбяваха при храмовата служба въ стария заветъ; защото онеза бѣше, въ сжщность, единъ свѣтилникъ съ седемь разклонения, и за него се говори винаги само въ единствено число. А тукъ имаме седемь, и тѣ изглежда да сж повече свѣтила /лампи/, отколкото само свѣщници, тъй като, очевидно, тѣ пръскатъ свѣтлина по цѣлото пространство. Тѣзи нѣматъ никакво сходство съ нѣкогашния свѣтилникъ; напротивъ, свѣтилата тукъ сж тъй отдалечени едно отъ друго, че Синътъ Човѣшки може да се движи между тѣхъ.

С и н ъ т ъ Ч о в ѣ ш к и. - Най-важната и най-интересната фигура въ сцената, която се разкрива предъ Йоановитѣ очи, е величествената поява на едно сжщество, подобно на Сина Човѣшки, представляващо Христа. Описанието, което се дава тукъ на неговата дълга до нозетѣ одеж-

Scanned by CamScanner

да,на бѣлоснѣжната Му коса,която,обаче,не е побѣлѣла отъ старость,но Го облива въ блѣсъкъ и небесна слава, на очитѣ Му,подобни на огненъ пламъкъ,на подобнитѣ Му на разтопена медь нозе и на гласа Му,подобенъ на шумъ отъ много води - цѣлото това описание е ненадминато по величественость и слава.Поразенъ отъ присѫтствието на това свѣтлѣйше сѫщество и,може би,отъ силно чувство за собственото си недостоинство,Йоанъ пада като мъртъвъ въ нозетѣ Му.Обаче една успокояваща го рѫка се сложи върху главата му и единъ благъ,мелодиченъ гласъ го увѣри,че нѣма защо да се страхува. И днесъ християнитѣ иматъ тази хубава привилегия да бѫдатъ докосвани отъ сѫщата успокояваща рѫка,и въ часове на изпитания и на страдания да бѫдатъ утешавани отъ сѫщия кротъкъ гласъ съ насърдчението:"Не бой се!"

Обаче най-насърдчителното увѣрение между тѣзи утешителни думи е заявлението на Всевишния,Който живѣе вѣчно,че Той има властьта надъ смъртьта и надъ гроба. "Азъ имамъ",казва Той,"ключоветѣ на ада /думата х а д е с ъ,която е употрѣбена на това мѣсто въ оригинала,значи гробъ/ и на смъртьта". Смъртьта е единъ победенъ тиранъ.Колкото и усърдно да извършва печалната си работа отъ година на година и да събира благороднитѣ на земята въ гробоветѣ,перейки се за известно време съ единъ привиденъ триумфъ,- все пакъ нейнията трудъ е безплоденъ,тъй като ключътъ отъ този голѣмъ, мраченъ подземенъ затворъ е изтръгнатъ изъ рѫцетѣ ѝ,и сега е притежание на единъ по-могѫщъ отъ нея.Тя е принудена да полага жертвитѣ си на едно мѣсто за сънъ, надъ което Другъ единъ има пълна власть; и този Другъ е неизмѣнният приятель и помазаният изкупитель на Своя народъ. Затова не жалете за праведнитѣ умрѣли!Тѣ сѫ въ сигурна рѫка. Единъ врагъ ги отнема за малко време,обаче единъ Приятель има ключа отъ мѣстото на тѣхния времененъ затворъ.

Ст.19. "И тъй,напиши,което видѣ,което е и което има да стане следъ това".

Тукъ Йоанъ получава една заповѣдь отъ небето да напише цѣлото Откровение,което щѣше да се отнася главно за нѣща,лежащи далечъ въ бѫдещето.Въ нѣкои случаи,обаче,то се отнасяше и за събития,които бѣха мина-

ли,или тъкмо се развиваха.И това указание се даде главно отъ съображението,за да се подготвятъ бъдещитѣ събития,които щѣха да настанатъ следъ онова време,за да не остане нито единъ членъ отъ дългата верига на пророчествата неспоменатъ или неизвестенъ.

Ст.20. "Това е тайната на седемтѣ звезди,които ти видѣ въ дѣсницата Ми,и на седемтѣ златни свѣтилници: седемтѣ звезди сж ангелитѣ на седемтѣ църкви; и седемтѣ свѣтилника,що видѣ,сж седемтѣ църкви".//

Ако бихме допустнали,че Синътъ Човѣшки държи въ ржката Си само грижата за спасението на седемтѣ названи църкви въ Мала-Азия и иска да остане само посрѣдъ тѣхъ,ние бихме се заблудили,и съ това само бихме намалили важността на тѣзи величествени картини и обяснения на тази и на следващитѣ глави.Грижата и присжтствието на Господа не се ограничаватъ само върху едно опредѣлено число църкви,а се посвещаватъ на цѣлия Му народъ,и то не само презъ времето на Йоана,а презъ всички времена. "И ето,Азъ съмъ съ васъ презъ всички дни",бѣше казалъ Той на ученицитѣ Си, "до края на свѣта". / Да се прочетатъ обясненията върху ст.4./

Втора глава

СЕДЕМТѢ ЦЪРКВИ

Следъ като въ първата глава Йоанъ разкри темата си чрезъ едно общо споменаване на седемтѣ църкви, представени чрезъ седемтѣ свѣтилника, и на служителитѣ на църквата, представени чрезъ седемтѣ звезди, тукъ той разглежда всѣка църква по отдѣлно. Той обръща до всѣка църква опредѣлената за нея вестъ и отправя всѣка по отдѣлно до нейния ангелъ или служитель.

Ст.1. "На ангела на ефеската църква напиши: Тъй казва Оня, Който държи седемтѣ звезди въ дѣсницата Си, Който ходи посрѣдъ седемтѣ златни свѣтилника: 2. зная дѣлата ти, труда ти и търпението ти, и че не можешъ да търпишъ лошитѣ; зная, че си изпиталъ ония, които наричатъ себе си апостоли, а не сж, и си ги намѣрилъ лъжци; 3. че си претърпѣлъ и имашъ търпение, че за името Ми си се трудилъ и не си се уморилъ. 4. Но имамъ нѣщо противъ тебе, задето остави първата си любовь. 5. Помни, прочее, откждe си падналъ, и се покай, и върши предишнитѣ дѣла; ако ли не, скоро ще ти дойда и ще отмѣстя свѣтилника ти отъ мѣстото му, ако се не покаешъ. 6. Но ти имашъ това добро, че мразишъ дѣлата на николаититѣ, които и Азъ мразя. 7. Който има ухо, нека чуе, що Духътъ говори на църквитѣ: на оногова, който побеждава, ще дамъ да яде отъ дървото на живота, що е посрѣдъ рая".

Scanned by CamScanner

Църквата ва Ефесъ. - Нѣколко основания, защо седемтѣ църкви, или по-право веститѣ до тѣхъ, трѣбва да се считатъ за пророчески, като се прилагатъ за седемтѣ периода на християнската епоха, ние вече дадохме въ обясненията на гл.1:1. Тукъ може още да се добави, че този възгледъ не е нито новъ, нито възприетъ само отъ нѣкои. Бенсънъ въ своето съчинение цитира думитѣ на епископъ Нютона: "Мнозина, между които учени като Море и Ватранга, спорятъ върху това, че седемтѣ послания трѣбва да се взематъ като пророчества за толкова последователни периода или стадии, т.е. състояния на църквата, отъ началото, до края на всичко".

Скотъ казва: "Много библейски тълкуватели сж били на мнение, че тѣзи послания до седемтѣ църкви били таинствени пророчества за седемь различни периоди, въ които може да се подраздѣли цѣлата епоха отъ днитѣ на апостолитѣ до края на свѣта".

Макаръ че нито Нютонъ, нито Скотъ вѣрва въ подраздѣлението на седемь периода, тѣхното свидетелство е ценно въ такъвъ смисълъ, че то показва, че м н о г о б и б л е й с к и т ъ л к у в а т е л и сподѣлятъ това м мнение. Матей Хенри казва:

"Нѣкои видни библейски тълкуватели поддържатъ възгледа, който най-добре ще предадемъ съ думитѣ на Витринга: „Подъ това символично описание на седемтѣ църкви въ Азия Светиятъ Духъ е предначерталъ седемь различни стадии въ развитието на християнската църква, които трѣбва да се простиратъ до пришествието на нашия Господь и до края на всички нѣща. Тѣзи периоди, посрѣдствомъ описанията на имената, състоянията и обстоятелствата на тѣзи църкви, сж били представени символично, за да могатъ християнитѣ отъ тѣзи отдѣлни периоди да се огледатъ сами, и отъ тѣзи представени имъ пророчески изображения да могатъ да съзнаятъ своитѣ добри качества и своитѣ грѣшки, и така да могатъ да извлѣкатъ отъ това за себе си предупреждения и наставления". Съ това Витринга ни дава нѣкои аргументи за въ полза на този възгледъ. Нѣкои отъ тѣхъ сж разумни, но все пакъ се считатъ за недостатъчни да подкрепятъ такава теория. Жилъ е единъ отъ главнитѣ библейски тълкуватели въ Англия, които поддържатъ този възгледъ и съ Витринга приематъ, че седемтѣ църкви , сж символи на църквитѣ Христови презъ различнитѣ времена до

Неговото пришествие'".

Изглежда, че отъ мненията на горецитиранитѣ автори явствува, какво библейскитѣ тълкуватели отъ по-ново време, благодареніе на появата на сравнително много младото и небиблейско учение за хилядогодишното царство сж намѣрили, че трѣбва да отхвърлятъ пророческия характеръ на веститѣ до седемтѣ църкви. Последното състояние на църквата, както е описано въ гл.3:15-17, бѣ счетено, че е несъвмѣстимо съ славнитѣ нѣща, които трѣбваше да бждатъ на земята презъ хилядата години, следъ като цѣлиятъ свѣтъ се е обърналъ къмъ Бога. Затова и тукъ, както и въ много други случаи, възгледътъ, който е по-приятенъ за хората, бива предпочетенъ предъ библейскитѣ извлѣнія. Сърдчата на човѣцитѣ, сжщо както въ стари времена, обичатъ нѣщата да се развиватъ по възможность гладко, и затова ушитѣ имъ сж винаги отворени за онія, които проповѣдватъ привиденъ миръ.

Първата църква, която се споменава, е Ефесъ. Споредъ пророческото приложение тази църква трѣбва да бжде първоначалната и да представя първия стадій или апостолския периодъ на църквата. Думата "Ефесъ" означава "желателенъ", което значение е наистина много подходящо и характерно за състоянието и обстоятелствата на църквата въ нейното първоначално състояние. Тѣзи първи християни бѣха подчинили Христовото учение въ неговата пълнота. Тѣ се радваха на благотворното дѣйствие и на благословенията отъ дарбитѣ на Светия Духъ. Тѣ се отличаваха съ дѣлата, труда и търпението си. Вѣрни на чиститѣ принципи, които Христосъ имъ бѣше далъ, тѣ не можеха да търпятъ лошитѣ. Тѣ изпитваха онія, които се явяваха като апостоли, познаваха тѣхния истински характеръ и намираха, че бѣха лъжци. За това, че тукъ дѣло се е върнило въ първоначалната църква въ Ефесъ особено и въ много по-голѣмъ размѣръ, отколкото въ другитѣ църкви по онова време, ние нѣмаме никакви доказателства. Въ посланието си до тази църква апостолътъ не споменава нищо за тази характерна черта; обаче това бѣше една характерна черта на цѣлата християнска църква презъ онзи периодъ, и то много подходяща за онова време. /Вижъ Деян.15; 2Кор.11:13./

А н г е л ъ т ъ н а ц ъ р к в а т а. - Ангелътъ на църквата трѣбва да е вестителътъ или проповѣдникътъ на онази църква; а тъй като всѣка отъ седем-

Scanned by CamScanner

християнската църква,то и ангелътъ на всѣка църква трѣбва да символизира проповѣдницитѣ на цѣлия онзи периодъ; значи подъ ангела на всѣка църква трѣбва да се подразбиратъ всички вѣрни слухители на Христа презъ въпросния стадий на църквата.Различнитѣ вести,макаръ и да сж отправени до проповѣдницитѣ,се отнасятъ не само до тѣхъ,а чрезъ тѣхъ и до самата църква.

Причината за недоволството. - "Но имамъ нѣщо противъ тебе",казва Христосъ,"задето остави първата си любовь". "Една църква,която се отклонява отъ основнитѣ учения или отъ библейскитѣ морални закони,сигурно се нуждае сжщо така отъ предупреждение,както единъ човѣкъ,който оставя първата си любовь. Недоволството произлизаше не поради едно отпадане отъ благодатьта,нито отъ това,че любовьта бѣше угаснала, а само отъ нейното отслабване.Никаква ревность,никакви страдания нермогатъ да замѣстятъ липсата на първата любовь". - Томпсонъ. Въ живота на християнина никога не бива да дойде време,когато любовьта му къмъ Христа да охладнѣе или когато запитанъ,кога е обичалъ Христа найгорещо,да не е въ състояние да отговори безъ колебание: Никога не съмъ Го обичалъ тъй много,както сега! Но и ако настжпи такова време въ живота му,то нека си припомни,отъ каква висота е падналъ,да се замисли върху това, да си припомни добре нѣкогашното си блажено общение съ Бога,да побърза да се разкая искрено за охлаждането си въ службата на Господа и отново да оправи стжпкитѣ си въ предишния богоугоденъ християнски пжть.Любовьта,както и вѣрата,се показва въ дѣла,и първата любовь винаги е последвана отъ произлизащитѣ отъ нея първи чудесни дѣла.

Предупреждението. - "Ако ли не, скоро ще ти дойда и ще отмѣстя свѣтилника ти отъ мѣстото му,ако се не покаешъ". Тъй като споменатото тукъ идване е обусловено,то трѣбва да се разбира символично и въ всѣки случай трѣбва да означава едно възмездие,посещение за наказание.Отнемането на свѣтилника сигурно означава отнемането на свѣтлината и привилегиитѣ на евангелието и предаването имъ въ ржцетѣ на други,докато църквата бжде по-добре въ състояние да изпълнява възложенитѣ й задължения.Но понеже ние вземаме веститѣ до църкви-

Scanned by CamScanner

тѣ въ пророчески смисълъ,може би нѣкой ще запита,дали свѣтилникътъ не се отнема безъ огледъ на това,дали църквата се покайва или не,тъй като следъ тази църква следва друга,за следующия периодъ;и дали това не е единъ важенъ аргументъ противъ туй,да се вематъ църквитѣ въ пророчески смисълъ.Ние отговаряме: Изтичането на периода на една църква не е равнозначещо съ отнемането на свѣтилника й.Отнемането свѣтилника на църквата означава само отнемането привилегиитѣ на тази църква,на които тя би могла и би трѣбвало по-дълго да се радва.Това не би било нѣщо по-малко,отколкото отхвърлянето й отъ Христа,Който не би повѣрилъ на такива представители разпространението на свѣтлината на Своята истина и на евангелието въ свѣта.И това заплашване може да се приложи както за цѣлата църква изобщо, така и за отдѣлнитѣ й членове.Колцина презъ оня периодъ,наричащи се християни,сж били намѣрени недостойни и сж били отхвърлени,ние не знаемъ;несъмнено,имало е много такива. И нѣщата щѣха да продължаватъ така;нѣкои щѣха да устояватъ и дъ издържатъ до край,а други щѣха да охладняватъ,преставайки да бждатъ свѣтила на църквата;новопокаяни щѣха да заематъ опразненитѣ поради отпадъкъ и смъртъ мѣста,докато най-после църквата премине въ другъ стадий отъ развитието си,който щѣше да означава другъ периодъ въ нейната история,отговарящѣ на друга весть.

Н и к о л а и т и т ѣ. - Какъ Христосъ е винаги готовъ да изкаже признателность на народа Си за всѣко добро качество,което той притежава! Има ли нѣщо, което може да одобри,Той го споменава най-напредъ. И следъ като въ тази весть до църквата въ Ефесъ той изброява нейнитѣ похвални качества и после грѣшкитѣ й, за да покаже,че не обича да оставя незабелязани добритѣ качества,Той добавя,че знае,какъ тѣ мразѣха дѣлата на николаититѣ,които и Той мразѣше.Въ ст.15 се осждатъ дѣлата на тази секта.Изглежда,че николаититѣ сж били хора,чиито дѣла и учения сж били мерзость за Бога.За произхода на тази секта ние не знаемъ нищо. Нѣкои казватъ,че тя произлизала отъ Николая Антиохийски,единъ отъ избранитѣ седемь дякони /Деян.6:5/;други твърдятъ,че тя посочвала за свой основатель него, само за да се възползва отъ неговото голѣмо име;а трети - че тази секта се наричала така по името на нѣкой

си Никола,който живѣлъ по-късно отъ първия,което,вѣроятно,е по-близо до истината.Тѣхнитѣ учения и религиозни обичаи изглежда да сж допущали и общность на женитѣ,тъй като тѣ гледали равнодушно на прелюбодеянието и разврата. и позволявали яденето на идоложертвено.

П о к а н а з а в н и м а т е л н о с т ь. - "Който има ухо,нека чуе,що Духътъ говори на църквитѣ". Така сериозно и внушително се апелира къмъ всеобщото внимание за тѣзи крайне важни нѣща,отнасящи се за всички.Сжщитѣ думи се отправятъ къмъ всѣка отъ седемтѣ църкви.Когато бѣше на земята,Христосъ си служеше съ сжщия изразъ,когато искаше да обърне вниманието на народа върху Своитѣ важни поучения.Тѣзи думи Той употрѣби,когато говорѣше за мисията на Йоана /Мат.11:15/,за притчата за сѣятеля /Мат.13:9/ и за притчата за плѣвелитѣ /ст.43/,които описватъ края на свѣта.Сжщиятъ изразъ е употрѣбенъ и при посочването изпълнението на едно много важно пророчество въ Откр.13:9.

О б е щ а н и е т о к ъ м ъ о н и я, к о и т о п о б е ж д а в а т ъ. - На онія,които побеждаватъ,се дава обещание,че тѣ ще ядатъ отъ дървото на живота,което е въ рая или въ Божията градина. Кжде е раятъ? Отговоръ:Въ третото небе.Павелъ въ 2Кор.12:2 пише,че познавалъ единъ човѣкъ /подразбиращъ себе си/,който билъ възнесенъ до третото небе.Значи дървото на живота трѣбва да е въ този именно рай.Въ Библията се споменава само за едно дърво на живота;за него се споменава шесть пжти,а именно: три пжти въ Битие и три пжти въ Откровението.И всѣки пжть,когато се говори за него,думата е употрѣбена съ опредѣленія членъ "то"- дървото на живота.То е дървото на живота отъ първата книга на Библията,дървото на живота отъ последната книга,дървото на живота въ Едемския рай отначало и дървото на живота въ небесния рай,който Йоанъ видѣ.Но щомъ има само едно дърво,- и то бѣше въ начало на земята - може да се запита,какъ е станало,че сега то е на небето? - То е било пренесено горе,въ Божия рай.Не е възможно,щото сжщото тѣло,което стои на едно място,едновременно да сжществува и на друго мѣсто;това може да бжде само,ако то е пренесено отъ едното мѣсто на другото.А това,че дървото на живота и самиятъ рай сж били пренесени отъ земята на небето,може да се приеме,понеже има достатъчно добри основания.

По този предметъ ние цитираме следното извлечение изъ "Библейската история" на Курцъ,стр.50:

"Божието разпореждане,съ което Той натовари херувима "да пази пътя къмъ дървото на живота"/Бит.3: 24/,се явява не само като една справедлива строгость, но и като едно утешително обещание.Благословеното мѣсто,отъ което човѣкътъ бѣ изпѫденъ,нито е съвсемъ унищожено,нито е изоставено на запустение и разрушение,а бѣ отнето отъ човѣка и отъ земята и бѣ предоставено на грижитѣ на едно отъ най-съвършенитѣ Божии създания, за да може то въ последствие пакъ да се даде на човѣка,когато бѫде изкупенъ./Откр.22;2/.Градината,която нѣкога бѣше насадена и уредена отъ Бога,изпадна,подобно на другитѣ земни нѣща,подъ проклятие;обаче божествената и райската часть отъ нея бѣ запазена отъ това и предадена на грижитѣ и надзора на херувима.И сега истинскиятъ рай се намира въ невидимия свѣтъ.Единъ образецъ отъ него бѣше даденъ на Израилевия народъ въ лицето на Светая светихъ отъ светилището,споредъ образеца,който Мойсей видѣ на планината /Изх.25:9.40/;а самиятъ истински рай ще слѣзе нѣкога отъ небето на земята като една обновена родина на човѣцитѣ.Откр.21:10".

Затова на побеждаващия е обещано да бѫде възвърнато онова,пъкъ и повече отъ онова,което Адамъ бѣше изгубилъ.Това обещание,обаче,е дадено не само на победителитѣ отъ онази църква,респективно на онзи периодъ отъ църквата,но и на побеждаващитѣ презъ всички столѣтия.Въ наградитѣ на небето нѣма никакви предпочитания или ограничения.Скъпи читателю,опитай се и ти да победишъ въ борбата;оня,комуто бѫде позволено да види дървото на живота въ Божия рай и да вкуси отъ неговия плодъ,никога вече не ще умре.

Времето,посветено на тази първа църква или периодъ,се простира отъ възкресението на Христа,до края на първото столѣтие или до смъртьта на последния отъ апостолитѣ.

Ст.8. "И на ангела на смирненската църква напиши: Тъй казва Първиятъ и Последниятъ,Който биде мъртъвъ и оживѣ; 9. зная твоитѣ дѣла,скръбь и сиромашия /но ти си богатъ/,и хулитѣ на онія,които казватъ за себе си,че сж юдеи,а не сж,но сж сатанинско сборище.

10. Не бой се никакъ отъ онова,което има да претеглишъ. Ето,дяволътъ ще хвърли нѣкои отъ васъ въ тъмница,за да ви изкуси,и ще имате скръбь десетина дни.Бѫди вѣренъ до смърть,и ще ти дамъ вѣнеца на живота. 11. Който има ухо, нека чуе,що Духътъ говори на църквитѣ: Който побѣждава, нѣма да бѫде повреденъ отъ втората смърть".

Както виждаме,Господь се представя при всѣка църква,изброявайки нѣкои отъ Своитѣ качества,които Му се виждаха особено подходящи за свидетелството,което отправяше къмъ нея.На църквата въ Смирна,която бѣше предъ огнената проба чрезъ преследвания,Той се открива като такъвъ,Който бѣше мъртъвъ,но пакъ оживѣ.Ако за тѣхъ бѣше отредено да запечататъ свидетелството си съ скръвьта си, тѣ трѣбваше да си спомнятъ,че надъ тѣхъ бдѣха очитѣ на Оня,Който сподѣли сѫщата участь,но възтържествува надъ смъртьта,и Който имаше власть да изведе и тѣхъ изъ тѣхнитѣ мѫченически гробове.

Б е д н о с т ъ и б о г а т с т в о. - "Зная сиромашията ти",казва имъ Христосъ,"но богатъ си". Това на пръвъ погледъ изглежда като противоречие.Но кои сѫ истински богатитѣ на този свѣтъ? - Ония,които сѫ"богати въ вѣра" и "наследници на царството". Богатството на този свѣтъ,за спечелването на което хората полагатъ толкова старания и заради което тѣ често проиграватъ собственото си щастие тукъ и бѫдещия вѣченъ животъ,не е валидна монета въ небето.Единъ известенъ писатель е казалъ много сполучливо:"Има много богати бедняци и много бедни богаташи".

К о и т о к а з в а т ъ з а с е б е с и, ч е с ѫ ю д е и, а н е с ѫ. - Че името "юдеи" тукъ не трѣбва да се разбира въ буквалния смисълъ,е явно.То означава характера на мѫжъ,изпробванъ споредъ мѣрката на евангелието.Начинътъ,по който Павелъ се изказва по това,обяснява добре тази точка.Той казва въ Римл.2:28. 29: "Защото не онзи е юдеинъ,който е такъвъ по външность,нито онова е обрѣзване,що е външно,върху плътьта;а онзи е юдеинъ,който вѫтрешно е такъвъ,и онова е обрѣзване,що е външърдцето,по духъ,а не по буква:нему похвалата иде не отъ човѣци,а отъ Бога". По-нататъкъ въ гл.9:6.7 той казва: "Не всички,които сѫ отъ Израиля, сѫ израиляни,нито сѫ всички чада на Авраама затова, че

Scanned by CamScanner

сж негово семе". Въ Гал.3:28.29 Павелъ ни казва,че въ Исуса Христа нѣма разлика между юдеинъ и елинъ,но че, щомъ принадлежимъ на Христа,и ние сме Авраамово семе /въ истинския смисълъ/,и затова и ставаме,споредъ обещанието,негови наследници.Ако нѣкои твърдятъ,както има такива,че думата юдеинъ никога не можела да се приложи за християни,то това е едно противоречие не само на изявленията на Павла,но и на свидетелството на Вѣрния и Истиненъ Свидетель на църквата въ Смирна.Нѣкои лицемѣрно сж прѣтендирали,че били юдеи въ християнския смисълъ на думата,макаръ че въ характера имъ не е имало нищо,което да свидетелствува,че той е билъ такъвъ, какъвто Богъ е изисквалъ.Такива сж били отъ сатанинското съборище.

Десетдневната скръбь. -Тъй като тази весть е пророческа,то и споменатото въ нея време трѣбва да се вземе пророчески и затова да означава десеть години.Известенъ и забележителенъ фактъ е,че последното и най-кръвопролитно отъ десеттѣ преследвания отъ езическия Римъ бѣше презъ времето на Диоклетияна и трая десеть години,а именно отъ 303 до 313 сл.Хр. Ако тѣзи седемь вести нѣмаха пророчески характеръ,тъкмо при тази точка би било много трудно да се намѣри приложение за посоченото време,тъй като въ такъвъ случай то би трѣбвало да означава само десеть обикновени дни на скръбь,и би трѣбвало да се докаже,че скръбьта е траяла само десеть дни.А едно преследване въ течение на десеть дни надъ една-единичка църква не би могло да бжде предметъ на едно пророчество,пъкъ и въ действителность въ историята не може да се посочи такова ограничено преследване на християнитѣ.Но ако това пророчество действително се отнасяше за единъ отъ периодитѣ на ужасни гонения презъ онова време,какъ би могло то въ такъвъ случай да се отбележи като участь на една отдѣлна църква? Всички църкви трѣбва да претърпятъ тѣзи страдания.А какъ би могло да се посочи на една църква относно това нещастно време,щомъ като и всички други трѣбваше да страдатъ?

Вѣренъ до смъртъ. - Отъ думитѣ "до смъртъ" мнозина сж искали да докажатъ,че праведнитѣ ще получатъ наградата си при смъртьта;обаче доказателства за такова твърдение не могатъ да се представятъ,тъй като никжде не е казано,че праведнитѣ ще по-

Scanned by CamScanner

лучатъ вѣнеца на живота веднага следъ смъртьта.Затова ние трѣбва да потърсимъ други библейски текстове,за да се убедимъ,кога ще бъдедаденъ вѣнецътъ на живота.И наистина,много библейски текстове ни даватъ ясни указания по това.Павелъ ни казва,че този вѣнецъ ще му бъде даденъ въ деня на Христовото явление /2Тим.4:8/; въ време на последната тръба /1Кор.15:51-54/; когато самъ Господь ще слѣзе отъ небето /1Сол.4:16.17/; Петъръ казва,че това ще стане,когато Пастиреначалникътъ се яви /1Петр.5:4/; Христосъ казва - при възкресението на праведнитѣ /Лука 14:14/ и когато Той ще дойде втори пътъ, за да отведе народа Си въ жилищата,приготвени въ дома на Отца Му,за да бъде вѣчно съ Него.Йоанъ 14:3. "Бъди вѣренъ до смъртъ!" Който е билъ тъй вѣренъ,нему ще бъде даденъ вѣнецътъ на живота тогава,когато ще бъдатъ възнаградени всички Божии светии.

Н а г р а д а т а н а о н и я, к о и т о п о б е ж д а в а т ъ. - "Нѣма да бъде повреденъ отъ втората смъртъ". Не съ ли тѣзи Христови думи една хубава забележка къмъ онова,на което Той нѣкога поучаваше учениците Си,казвайки: "Не бойте се отъ ония,които убиватъ тѣлото,а душата не могатъ да убиятъ;а бойте се повече отъ Оногова,Който може и душата и тѣлото да погуби въ геената". Мат.10:28. Наистина,смирненскитѣ християни можеха да бъдатъ избивани въ този животъ,но човѣци не можеха да имъ отнематъ бъдещето съществувание,пъкъ и Богъ,естествено,не искаше това;затова тѣ не трѣбваше да се страхуватъ отъ ония,които убиватъ тѣлото,нито да се боятъ отъ онова,което имаше да пострадатъ,защото тѣхният вѣченъ животъ имъ бѣше осигуренъ.

С м и р н а - означава миро отъ едно благоуханно растение,и е сигурно сполучливо наименование на една Божия църква,която минава презъ огненитѣ изпитания на преследванията и оставя за Него една "благоуханна миризма". Между това ние вече се приближаваме къмъ времето на Константина,където църквата отново се показва въ единъ стадий,на който подхожда съвсемъ друго наименование,което намира потвърждение както въ следната вестъ,така и въ историята.

Периодътъ,който отговаряше на свидетелството за смирненската църква,или християнитѣ,които притежаваха качествата на смирненскитѣ християни,и за които говорих-

ме до тукъ, се простираше отъ 100 до 323 г.сл.Хр. Отъ тази дата започва другъ периодъ отъ развитието на църквата.

Ст.12. "И на ангела на пергамската църква напиши: Тъй казва Оня, Който държи двуострия мечъ: 13. Зная дѣлата ти, и де живѣешъ, тамъ, дето е престолътъ на сатаната, и държишъ името Ми, и не се отрече отъ вѣрата Ми, дори до днитѣ, когато вѣрниятъ Ми свидетель Антипа биде умъртвенъ между васъ, срѣди които живѣе сатаната. 14. Но имамъ малко нѣщо противъ тебе, задето имашъ тамъ нѣкои, които държатъ ученията на Валаама, който учеше Валака да вкара въ грѣхъ синоветѣ Израилеви, та да ядатъ идолопертвено и да блудствуватъ. 15. Тъй и ти имашъ нѣкои, които държатъ николаитското учение, което мразя. 16. Покай се; ако ли не, скоро ще ти дойда и ще влѣза въ бой противъ тѣхъ съ меча на устата Си. 17. Който има ухо, нека чуе, що Духътъ говори на църквитѣ: На оногова, който побеждава, ще дамъ да яде отъ съкровената манна, и ще му дамъ бѣло камъче, и на камъчето написано ново име, що никой не знае, освенъ оня, който го получава".

Срещу смирненската църква, както видѣхме, не бѣше произнесено никакво осждително слово. Преследванията винаги сж били срѣдство за пречистване на църквата и за подбуждане членоветѣ й къмъ благочестие и набожность. Но ние достигнахме до едно време, когато започнаха да се проявяватъ влияния, допринасящи за това, да тласнатъ църквата въ заблуда и да дадатъ възможность на злото да се промъкне всрѣдъ нея.

П е р г а м ъ - означава висота, възвишение. Периодътъ, означенъ чрезъ тази църква, може да се счита отъ днитѣ на императоръ Константина, или по-точно отъ неговото обръщане въ християнството, 323 г.сл.Хр., до въздигането на папството, въ 538 г.сл.Хр. Това бѣше единъ периодъ, презъ който вѣрнитѣ Божии служители имаха да се борятъ противъ единъ духъ на свѣтска политика, високомѣрие и привидно християнство между такива, които се наричаха Христови последователи, и трѣбваше да се укрепятъ здраво срещу отровнитѣ дѣла на тайната на беззаконието, които въ последствие се изявиха въ пълното развитие на папството, представено като "човѣкътъ на грѣха".

Scanned by CamScanner

ние на народа си чрезъ тези периодите тези думи не трѣбва да се разбира,че Сатана живѣе на едно опредѣлено мѣсто.За жалость,трѣбва по-скоро да се приеме,че Сатана е навсѣкжде,и особено тамъ,кждето има християни, за да ги изкушава.Обаче има времена и периоди,когато дяволътъ действува съ особена сила,и периодътъ на пергамската църква трѣбва да се причисли къмъ тѣзи.Презъ време на този периодъ Христовитѣ учения бѣха изопачени,тайната на беззаконието работѣше прикрито и Сатана положи истинската основа на най-удивителната отъ всички системи на безбожие - папството.Тукъ започваше голѣмиятъ отпадъкъ,който Павелъ бѣше предсказалъ въ 2 Солун.2:3.

А н т и п а. - Че това се отнася за една група лица,а не за отдѣленъ човѣкъ,има достатъчно основания да се приеме.Пъкъ и не може да се посочи едно историческо указание за подобно лице. По тази точка Вилиямъ Милеръ казва:

"Приема се,че Антипа не е една личность,която е сжществувала тогава,но че чрезъ това име се означава една класа хора,която се е противопоставяла на властьта на епископитѣ и на папитѣ презъ ония дни.Защото въ сжщность тази дума се състои отъ две думи:'анти",което значи ,противъ' и ,папа',което значи ,отецъ'или ,папа'. И по онова време мнозина въ Константинополъ и Римъ,кждето епископитѣ и папитѣ тъкмо бѣха започнали да проявяватъ властьта си,претърпѣха мжченическа смъртъ. Тази власть дори наскоро следъ това успѣ да подчини земнитѣ царе и потъпка съ нозе правата на Христовата църква.За себе си лично азъ не намирамъ никакви основания да отхвърля тълкуването на думата ,Антипа' въ този смисълъ, тъй като историята за онова време не казва нищо за нѣкаква личность съ това име". - Милеръ,"Четива",стр.138.

Уатсонъ казва: "Древната църковна история не ни съобщава нищо за този Антипа". Д-ръ Кларкъ споменава за нѣкакво съчинение,озаглавено "Деянията на Антипа", обаче дава да се разбере,че то не се счита за достовѣрно.

П р и ч и н а т а з а у к о р а. - Неблагоприятни временни условия не сж никакво извинение за заблуди въ църквата.Макаръ тази църква да сжществуваше въ

Scanned by CamScanner

едно време,когато Сатана като че действуваше най-усилено,все пакъ неинъ дългъ бѣше да се пази чиста отъ лошитѣ учения.Затова християнитѣ отъ този периодъ се укоряватъ,че сж позволили на николаититѣ и на ония, които поддържаха ученията на Валаама,да останатъ между тѣхъ./Вижъ обяснението за николаититѣ,ст.6./ Какво е било ученията на Валаама,е отчасти обяснено въ стиха.Той учеше Валака да вкара въ грѣхъ синоветѣ Израилеви.Подробенъ докладъ за неговитѣ дѣла и постжпки се намира въ Числа,гл.22-25 и 31:13-16. Отъ тамъ се вижда,че Валаамъ,заради голѣмото възнаграждение,което Валакъ му предлагаше,бѣше склоненъ да прокълне Израилевитѣ синове.Но тъй като Богъ не допустна той да ги прокълне,той реши да приведе въ изпълнение лукавия си планъ по другъ начинъ.А именно,той посъветва Валака да съблазни Израилевитѣ синове чрезъ красивитѣ жени на моавцитѣ,при което тѣ щѣха да ги склонятъ да вематъ участие въ идолослужението и въ всички свързани съ това развратни праздненства.Този планъ успѣ.Мерзоститѣ на идолослужението се разпространиха изъ Израилевия лагеръ,този грѣхъ навлѣче Божието проклятие надъ тѣхъ, и двайсеть и четири хиляди човѣци паднаха поразени отъ Божиитѣ язви поради това.

Ученията,които бѣха укорени въ пергамската църква,имаха подобенъ характеръ и водѣха къмъ духовно идолослужение и къмъ една незаконна връзка между църквата и свѣта.Отъ този нечистъ духъ по-късно произлѣзе обединението на свѣтската и църковната власти,което достигна върха на развоя си въ папството.

П о к а й с е. - Покаянието трѣбваше да стане чрезъ изправление или премахване на ония,които поддържаха такива гибелни учения.Христосъ имъ съобщи, че ако тѣ не послушатъ този съветъ,Той ще се заеме съ тази работа,ще дойде надъ тѣхъ,т.е. ще ги осжди и ще се бори противъ тѣхъ /противъ ония,които поддържаха такива учения/;и цѣлата църква щѣше да се счита отговорна за заблудитѣ на тѣзи отцепници,понеже ги търпѣше въ срѣдата си.

О б е щ а н и е т о. - На ония,които побеждаватъ,се обещава,че ще ядатъ отъ съкровената манна и ще получатъ отъ благосклонния къмъ тѣхъ Господь бѣло камъче,съ написано на него ново и скжпоценно име. Относно съкровената манна и новото име,което никой не

знае,освенъ оня,който го получава,не трѣбва да се искатъ подробни обяснения.Обаче върху тѣзи точки съществуватъ различни предположения.Много библейски тълкуватели твърдятъ,че манната,бѣлото камъче и новото име символизиратъ духовнитѣ благословения,на които вѣрующиятъ се радва още въ този животъ.Но ние вѣрваме,че тѣзи нѣща,както и много други обещания,дадени на побеждаващитѣ,се отнасятъ всецѣло за бъдещето и ще бъдатъ дадени чакъ тогава,когато дойде времето за възнаграждаването на светитѣ.Може би изложеното по-долу мнение на Х.Блънтъ би било също тъй задоволително,както кое и да е друго мнение, дадено нѣкога върху тѣзи обещани нѣща:

"Общоприето отъ библейскитѣ тълкуватели е,че това /за камъчето/ се отнася за единъ древенъ съдебенъ обичай,споредъ който когато нѣкой е трѣбвало да бъде осъденъ,трѣбвало да изтегли черно камъче,а когато трѣбвало да бъде оправданъ,- да изтегли бѣло камъче отъ съдебната урна.Обаче това е една постъпка,която изглежда тъй различна отъ онази,представена съ думитѣ ,ще му дамъ бѣло камъче',че ние сме повече наклонни да се съгласимъ съ ония,които приематъ,че това е нѣкакъвъ съвсемъ другъ обичай,който не ще да е билъ непознатъ на читателя на класическитѣ произведения и много сполучливо може да се приложи за настоящия случай.Въ стари времена,когато пътуването било трудно поради липса на обществени странноприемници и гостилници,гостоприемството се упражнявало въ най-широкъ смисълъ почти отъ всички,за който хубавъ обичай ние,наистина,намираме свидетелства въ цѣлата история,а най-много въ Стария заветъ.Лица,които използували това гостоприемство и такива,които го оказвали,често въ знакъ на взаимна признателность сключвали сърдеченъ приятелски съюзъ.Единъ общоприетъ обичай между гърци и римляни е билъ,да даватъ на гоститѣ си особенъ предметъ въ знакъ на уважение,който се предавалъ по наследство отъ бащата на сина,като му гарантиралъ гостоприемство и приятелски обноски,щомъ този го представелъ.Този знакъ се състоялъ обикновено отъ едно малко камъче,което се разцепвало на две половинки,на които гостътъ и гостоприемецътъ издълбавали имената си и които тѣ си размѣняли взаимно.Показването на едно такова камъче било достатъчно,за да осигури любезенъ приемъ на притежателя му или на неговитѣ потомци,ако предприемѣха

същото пътуване. Разбира се, че тъзи камъчета се пазѣли добре, и имената, написани на тѣхъ, се криели грижливо, за да не може да се ползва отъ тази привилегия на гостоприемство никой другъ, освенъ даденото лице.

"Какъ естествено е, затова, загатването за този обичай чрезъ думитѣ въ текста: „ще му дамъ да яде отъ съкровената манна"! И следъ като съмъ направилъ това, значи следъ като съмъ му оказалъ моето гостоприемство и следъ като съмъ го призналъ за свой гостъ и приятель, Азъ ще му подаря едно бѣло камъче, и на камъчето ще напиша едно ново име, „което никой не знае, освенъ оня, който го получава". Азъ ще му дамъ единъ светъ и ненарушимъ знакъ за Моето приятелство, който ще познава само той".

Върху новото име Веслей дава следното подходяще обяснение:

"Яковъ следъ победата си получи новото име Израиль. Искашъ ли ти да знаешъ, какво ще бъде твоето ново име? Пътьтъ за това е ясенъ - побеждавай! До тогава всички твои питания ще бъдатъ напразно. Но тогава ти ще го прочетешъ на бѣлото камъче".

Ст. 18. "И на ангела на тиатирската църква напиши: Тъй казва Синъ Божий, Чиито очи съ като огненъ пламъкъ, и нозетѣ подобни на лъскава медь: 19. зная твоитѣ дѣла, и любовь, и служба, и вѣра, и търпение, и че последнитѣ ти дѣла съ по-много отъ първитѣ. 20. Но имамъ малко нѣщо противъ тебе, задето допускашъ жената Йезавела, която нарича себе си пророчица, да учи и прелъстя рабитѣ ми да блудствуватъ и да ядатъ идоложертвено. 21. И дадохъ й време да се покае за блудството си, но тя се не покая. 22. Ето, нея хвърлямъ на постелка, а прелюбодействуващитѣ съ нея - въ голѣма скръбь, ако се не покаятъ за дѣлата си; 23. и чадата й ще поразя съ смъртъ, и всички църкви ще узнаятъ, че Азъ съмъ, Който изпитвамъ сърдца и вътрешность; и всѣкиму отъ васъ ще въздамъ споредъ дѣлата му. 24. А вамъ и на другитѣ въ Тиатиръ, които не държатъ това учение и не съ узнали така наричанитѣ дълбини сатанински, казвамъ: нѣма да ви налоя друго бреме; 25. само това, що имате, дръжте, докле дойда. 26. И който побеждава и пази дѣлата Ми до край, нему ще дамъ власть надъ езичницитѣ, 27. и ще ги пасе съ жезълъ желѣзенъ; като глинени съдове ще се стро-

Scanned by CamScanner

шатъ,както и Азъ получихъ власть отъ Отца Си;28.щещему дамъ утринната звезда".

Ако сме опредѣлили вѣрно периода на пергамската църква,така че да завършва съ въздигането на папството,въ 538 г.сл.Хр.,следва,че периодътъ на тиатирската църква трѣбва да започва отъ тогава и да продължава презъ всичкото време на проявата на тази богохулна сила,значи презъ 1200-та години на папското владичество,т.е.отъ 538 до 1798 г.сл.Хр.

Тиатиръ означава "благоуханна миризма на трудъ" или "жертва на съкрушение". Това наименование е много характерно за Христовата църква презъ време на дългия периодъ на папския триумфъ и на преследванията на християнитѣ.Тази епоха на такива ужасни скърби въ църквата, каквито дотогава не бѣха виждани /Мат.24:21/,подобри въ същность състоянието на вѣрующитѣ.Ето защо заради дѣлата си на любовь,заради службата,вѣрата и търпението си тази църква получава похвала отъ Оня,Чиито очи сж като огненъ пламъкъ.Тѣзи дѣла се споменаватъ още еднажъ,като да заслужаватъ двойна награда. И последнитѣ дѣла сж по-много отъ първитѣ.Бѣше настжпило едно подобрение на състоянието,въ растенето на благодатьта и едно нарастване въ всички тия основни добродетели на християнството.Тази е едничката църква,похвалена заради напредъка й въ духовнитѣ нѣща.Но,както и при църквата въ Пергамъ,неблагоприятнитѣ условия не можеха да бждатъ извинение за фалшивитѣ учения въ църквата,и въ тази църква всички дѣла на любовь,служба,вѣра или търпение не представляваха никакво оправдание за подобенъ грѣхъ.Затова на тѣзи християни се прави упрѣкъ,че търпѣхъ въ срѣдата си -

Ж е н а т а Й е з а в е л а. - Сжщо както въ предшествуващата църква Антипа не бѣше личность,а означаваше известна група хора,така,несъмнено,е и съ Йезавела. Уатсоновиятъ Библейски речникъ казва: "Името Йезавела е употрѣбено символично.Откр.2:20". Отъ Миллеровитѣ "Четива" ние даваме следнитѣ извлѣчения:

"Йезавела е едно библейско име,името на жената на Ахава,която уби пророцитѣ Господни,подведе жжта си въ идолослужение и поставяше пророцитѣ на Ваала да ядатъ на собствената й трапеза.По-подходяща фигура не би могла да се употрѣби,за да се символизира папската мерзость.

Scanned by CamScanner

/Вижъ 3Царе,гл.18,19 и 21/. Отъ тази история,както и отъ разглеждания стихъ се вижда,че Христовата църква позволяваше на папски попове да проповѣдватъ на членоветѣ й и да ги поучаватъ./Вижъ "История на валдензитѣ"./

"Обширниятъ коментаръ" прави следната забележка върху ст.20: "Тукъ се говори за чада,което подкрепя мисъльта,че подъ това се разбира една секта и нейнитѣ новообърнати". Наказанията,съ които е заплашена тази жена тукъ,сж въ хармония съ заплашванията въ други части отъ тази книга срещу римската черква, символизирана чрезъ покварената жена,майка на всѣка блудь и мерзость на земята./Вижъ гл.17-19/.Смъртьта, съ която се заплашва,е несъмнено втората смъртъ въ края на хилядата години отъ Откр.20,когато се дава справедлива отплата отъ Оня,Който "изпитва сърдцата и вжтрешноститѣ",на всички човѣци.По-нататъкъ се заявява:"И всѣкиму отъ васъ ще въздамъ споредъ дѣлата му"; едно доказателство,че отправената до тази църква весть сочи символично на наградата или наказанието на онѣзи, които ги заслужаватъ.

И в с и ч к и ц ъ р к в и щ е у з н а ятъ- Поради този изразъ нѣкои твърдѣха,че седемтѣ църкви не можели да означаватъ седемь последователни периода,но че трѣбвало да се считатъ за обикновени,сжществуващи едновременно църкви;тъй като ако тѣхното сжществуване се простирало върху цѣлата евангелска епоха,не всички църкви едновременно можеха да узнаятъ,че Христосъ бѣше Оня,Който изпитваше вжтрешности и сърдца,и е видѣлъ и наказалъ дѣлата на Йезавела и на чадата й. Но кога трѣбва да узнаятъ това всички църкви? - Тѣ ще го узнаятъ,когато тѣзи чада бждатъ наказани съ смъртъ. И когато това стане по време на втората смъртъ,и когато безбожнитѣ получатъ наградата си,тогава,наистина, всички църкви ще узнаятъ,че отъ Него не е било скрито нищо,никоя лоша мисъль или сърдечно намѣрение,тъй като съ Своитѣ подобни на огненъ пламъкъ очи Той е проникналъ въ вжтрешноститѣ и сърдцата на човѣцитѣ.

Н ѣ м а д а в и н а л о ж а д р у г о б р е м е. - Съ това на църквата е обещано едно отлагане на дългогодишнитѣ й бремена и тяжести,една временна почивка отъ папскитѣ угнетения.Това не може да се приложи за получаване на нови истини,тъй като ис-

тината не е бреме за никой съзнателенъ човѣкъ.Но днитѣ на скръбьта,които бѣха настанали надъ църквата,трѣбваше да бждатъ прекратени заради избранитѣ.Мат.24:22. "И въ време на страданието си ще иматъ малка помощь",казва пророкътъ./Дан.11:34/. "Но земята помогна на жената",се казва въ Откр.12:16.

С а м о т о в а, щ о и м а т е, д р ъ ж т е, д о к л е д о й д а. - Това сж думи на Сина Божий,и тѣ сочатъ на Неговото безусловно идване.Църквитѣ отъ Ефесъ и Пергамъ се заплашваха съ едно особено идване,при известни условия:"Покай се;ако ли не,скоро ще ти дойда" и т.н.,съ което се загатва за наказания или посещения. А тукъ се говори за едно съвсемъ друго идване.То не е въ видъ на заплашване.Това идване не зависи отъ условия.То се предлага на вѣрующия като предметъ на надежда,и не може да се отнася за никое друго събитие,освенъ за второто идване на Господа въ всичката Му слава,когато изпитанията на християнитѣ ще бждатъ прекратени и борбата имъ срещу злото въ живота и за вѣнеца на правдата ще бжде възнаградена съ вѣченъ успѣхъ.

Този периодъ на християнската църква ни извежда до едно време,когато първитѣ знамения за скорошното Христово пришествие започватъ да се явяватъ. Въ 1780г., осемнайсеть години преди завършването на този периодъ, се изпълниха предсказанитѣ знамения на слънцето и на луната./Виж Откр.6:12/. А по отношение на тѣзи знамения Спасительтъ ни казва: "А когато почне това да се сбждва,изправете се тогава и подигнете главитѣ си,защото се приближава избавлението ви". Въ историята на тази църква ние идваме до една точка,кждето краятъ е тъй близо,че вниманието на народа може съ право да бжде обърнато по-особено върху това събитие. При други случаи Христосъ бѣше казалъ на Своитѣ последователи: "Търгувайте,докле се завърна".Лука 19:13. Сега Той казва: "Това,що имате,дръжте,докле дойда".

Д о к р а й. - Краятъ на християнската епоха. "А който претърпи до край",казва Христосъ,"той ще бжде спасенъ".Мат.24:13.Не е ли дадено тукъ на ония,които вършатъ Христовитѣ дѣла,значи които изпълняватъ нѣщата,които Той бѣше казалъ,и пазятъ вѣрата въ Него,едно подобно обещание,както въ гл.14:12?

В л а с т ъ н а д ъ е з и ч н и ц и т ѣ. -

Scanned by CamScanner

Въ този свѣтъ властвуватъ безбожнитѣ,а Христовитѣ слу-
жители не се уважаватъ.Но ще дойде време,когато прав-
дата ще възтържествува,когато всѣко безбожие ще бѫде
изложено въ истинската му свѣтлина и ще претърпи голѣ-
мо поражение,и когато скиптърътъ на властьта ще бѫде
въ рѫцетѣ на Божия народъ.Това обещание явствува отъ
следнитѣ факти и текстове на Свещеното писание: 1/ Е-
зичницитѣ бивать предадени отъ Отца въ рѫцетѣ на Хрис-
та,Който ще ги порази съ желѣзенъ жезълъ и ще ги стро-
ши като грънчарски сѫдъ.Пс.2:8.9. 2/ Когато Христосъ
поеме това дѣло на власть и на сѫдъ,Неговитѣ светии
ще участвуватъ заедно съ Него въ това.Откр.3:21. 3/Тѣ
ще царуватъ съ Него по този начинъ хиляда години.
Откр.20:4. 4/ Презъ този периодъ се опредѣля мѣрката
на наказанието на безбожнитѣ човѣци и на злитѣ анге-
ли.1Кор.6:2.3. 5/ Следъ изтичането на хилядата годи-
ни на светиитѣ се дава честьта,да иматъ привилегията
да извършатъ заедно съ Христа предписаната присѫда.
Пс.149:9.

У т р и н н а т а з в е з д а. - Въ гл.22:
16 Христосъ казва,че Той самъ е утринната звезда.Ут-
ринната звезда е непосрѣдственият предвестникъ за
настѫпващия день.Това,което тукъ е наречено утринна
звезда,въ 2Петр.1:19 е наречено развиделяване на деня.
За да могатъ да устоятъ презъ дългата нощь на бдение-
то,на светиитѣ е дадено Словото Божие,за да хвърля
желаната свѣтлина по пѫтя имъ.Когато зорницата изгрѣе
въ сърдцата имъ,тогава тѣ влизатъ въ такова тѣсно об-
щение съ Христа,че сърдцата имъ бивать напълно просвѣт-
лени отъ Неговия Духъ и тѣ започватъ да живѣятъ въ Не-
говата свѣтлина.Тогава тѣ вече не ще се нуждаятъ отъ
достовѣрното пророческо слово,което свѣти като свѣтило
на тъмно мѣсто. Побързай,о,славно време,когато свѣтли-
ната на небесната зорница ще огрѣе пѫтеката на малко-
то стадо,и когато лѫчи на невъобразима слава отъ вѣч-
ния свѣтъ ще позлатятъ знамената на Божиитѣ чада!

Scanned by CamScanner

Трета глава

С Е Д Е М Т Ѣ Ц Ъ Р К В И

/ Продължение/

Ст.1. "И на ангела на сардийската църква напиши: Тъй казва Оня,Който има седемтѣ духове Божии и седемтѣ звезди:зная твоитѣ дѣла;носишъ име,че си живъ,а си мъртъвъ. 2. Буденъ бѫди и укрепявай останалото,което е на умиране;защото не намѣрихъ дѣлата ти съвършени предъ Моя Богъ. 3. Помни,прочее,какъ си приелъ и чулъ, и пази,и се покай.Ако ли не бѫдешъ буденъ,ще дойда върху тебе като крадецъ,и нѣма да узнаешъ,въ кой часъ ще дойда върху тебе. 4. Но въ Сарди имашъ нѣколко души,които не сѫ осквернили дрехитѣ си;тѣ ще ходятъ съ Мене въ бѣли дрехи,понеже сѫ достойни. 5. Който побеждава,той ще се облѣче съ бѣли дрехи,и нѣма да залича името му отъ книгата на живота,а ще изповѣдамъ името му предъ Моя Отецъ и предъ Неговитѣ ангели. 6. Който има ухо,нека чуе, що Духътъ говори на църквитѣ".

Щомъ сме опредѣлили правилно датитѣ на периодитѣ на досега разгледанитѣ църкви,то периодътъ на сардиската църква започва около 1798 г.

С а р д и с ъ означава "Князъ или пѣсень на радость"./Споредъ последнитѣ разбирания тя означава още и "новъ" - б.р./ Въ този периодъ ние включваме всички реформирани църкви,отъ горната дата,до голѣмото дви-

Scanned by CamScanner

жение,което отбелязва една нова фаза въ историята на Божия народъ.

Голѣмата грѣшка на тази църква е,че по име тя съществува,но въ действителность е мъртва.И наистина, какво високо положение,отъ свѣтско гледище,е постигнала официалната църква презъ този периодъ! Разгледайте нейнитѣ високомѣрни титли и нейното приятелство съ свѣта! Какъ гордость и популярность сж се срастнали въ едно,докато е изчезналъ всѣкакъвъ духовенъ животъ, докато е била премахната раздѣлната линия между църква и свѣтъъи докато различнитѣ църкви сж се превърнали въ Христови тѣла само по име!

Както виждаме отъ ст.3,тази църква бѣше, на която трѣбваше да се възвести ученито за пришествието на Господа.Защото се казва:"Ако ли не бждешъ буденъ,ще дойда върху тебе като крадецъ". Тукъ сж включени учението за второто пришествие и поканата до църквата да бжде будна.За това идване на Господа се говори безусловно;само начинътъ,по който ще дойде Той,е свързанъ съ едно условие.Небудностьта на църквата не ще попрѣчи на идването на Господа;но ако бжде будна,тя не ще бжде изненадана отъ него като отъ крадецъ.Само за онѣзи,които сж въ такова небудно състояние,деньтъ Господенъ ще дойде неочаквано. "А вие,братя",казва Павелъ, "не сте въ тъмнина,та деньтъ да ви завари като крадецъ". 1 Солун.5:4.

Но въ Сарди имашъ нѣколко души. - До тукъ като че се посочва единъ безпримѣренъ свѣтски духъ въ църквата.Но дори и при това състояние има нѣколко,които не сж осквернили дрехитѣ си,нѣколко,които сж съумѣли да се запазятъ чисти отъ това заразително влияние.Много право е онова,което Яковъ казва по този въпросъ:"Чисто и непорочно благочестие предъ Бога и Отца е това: да пригледвашъ сираци и вдовици въ тѣхнитѣ скърби и да се пазишъ неосквернень отъ свѣта". Яковъ 1:27.

Тѣ ще ходятъ съ Мене въ бѣли дрехи. - Господь не оставя Своя народъ незабелязанъ на никое мѣсто,колкото и малко да е неговото число.Самотни християнино,който нѣмашъ никого около себе си,съ когото да сподѣляшъ ценната си вѣра въ общението ти съ Господа,чувствувашъ ли понѣкога,като че множеството невѣрующи около тебе искатъ да те погъл-

Scanned by CamScanner

натъ? Ти не си останалъ незабелязанъ,нито забравенъ отъ Господа! Множеството невѣрующи около тебе никога не може да бѫде тъй голѣмо,че да е въ състояние да те прикрие отъ Божиитѣ очи,и ако ти се пазишъ неосквернень отъ заобикалящето те зло,това обещание сигурно ще се изпълни надъ тебе.То ще бѫдешъ облѣченъ въ бѣли дрехи - бѣлата дреха на оня,който побеждава - и ще ходишъ съ Господа въ Неговата слава.Вижъ гл.7;17: "Защото Агнецътъ,Който е срѣдъ престола,ще ги пасе и води на живи извори водни,и Богъ ще отрие всѣка сълза отъ очитѣ имъ".

Б ѣ л и д р е х и. - Обличането въ бѣли дрехи въ други беблейски текстове е символъ на замѣняването грѣха съ правда.Вижъ Зах.3:4.5. "Съблѣчете отъ него оплесканитѣ дрехи" се обяснява чрезъ следния изразъ: "Ето,Азъ отнехъ отъ тебе грѣха ти". "Чистиятъ и свѣтълъ висонъ" или "бѣлата дреха" "е правдата на светитѣ". Откр.19:8.

К н и г а т а н а ж и в о т а. - Предметъ на най-живъ интересъ! Голѣма и важна книга,въ която сж отбелязани имената на всички,които ще наследятъ вѣчния животъ.А има ли опасность,следъ като нашитѣ имена веднажъ сж били вписани въ тази небесна книга,да бѫдатъ заличени отъ тамъ? - Да! Иначе това предупреждение не би било написано.Дори и самъ Павелъ се страхуваше,да не бѫде отхвърленъ.1Кор.9:27. Само ако издържимъ и победимъ до край,ще бѫдатъ запазени имената ни въ онази книга.Но не всички ще победятъ;и,разбира се,тѣхнитѣ имена ще бѫдатъ заличени.Посочва ни се едно опредѣлено време въ бѫдещето,когато това ще се извърши. "Азъ нѣма да залича",казва Христосъ /за въ бѫдеще/,имената на побеждаващитѣ,отъ което се вижда,че Той ще заличи имената на ония,които не побеждаватъ. Не говори ли и Петъръ въ Деян.3:19 за сжщото време? "И тъй,покайте се и обърнете се,за да се заличатъ грѣховетѣ ви,за да дойдатъ времена на освѣжение отъ лицето на Господа". А когато на победителя се обещава,че името му не ще бѫде заличено отъ книгата на живота,това означава,че неговитѣ грѣхове биватъ заличени отъ книгата,въ която сж били отбелязани,за да не бѫдатъ никога вече припомнени.Евр.8:12. А това ще стане,когато настане времето на освѣщението отъ лицето Господне.Ние бихме могли да добавимъ въ духа на Петровитѣ думи: Когато зорницата

Scanned by CamScanner

огрѣе въ нашитѣ сърдца и бѫде дадена на църквата,малко преди идването на Господа и преди настѫпването на славния день. 2Петр.1:19; Откр.2:28. И когато настане този съдбоносенъ часъ,който не може да е далечъ въ бѫдещето,какво ще бѫде тогава съ тебе,скѫпи читателю? Ще бѫдатъ ли заличени твоитѣ грѣхове и ще бѫде ли запазено името ти въ книгата на живота? Или името ти ще бѫде заличено отъ книгата на живота,а ще останатъ грѣховетѣ ти,за да свидетелствуватъ противъ тебе?

П р е д с т а в я н е т о з а с л а в а. - "Ще изповѣдамъ името му предъ Моя Отецъ и предъ Неговитѣ ангели". Христосъ учеше тукъ на земята,че споредъ това,дали човѣцитѣ Го отричатъ или изповѣдватъ, почитатъ или презиратъ,и Той ще ги изповѣда или отрече предъ Своя небесенъ Баща и предъ светитѣ ангели.Мат.10: 32.33; Марко 8:38; Лука 12:8.9. А кой може да си представи онази слава,да бѫде признатъ предъ всички небесни власти? Кой може да си представи блаженството на оня моментъ,когато ние ще бѫдемъ признати отъ Господаря на живота предъ Неговия Отецъ и когато Той ще заяви,че ние сме били послушни на волята Му,че сме се борили еспѣшно,че сме завършили добре пѫтя си,че сме Го изповѣдали предъ човѣцитѣ и сме победили,и че нашитѣ имена сѫ били намѣрени чрезъ Неговата заслуга достойни да останатъ завинаги въ вѣчния списъкъ на книгата на живота!

Ст.7. "И на ангела на филаделфийската църква напиши: Тъй казва Светиятъ,Истинниятъ,Оня,Който има ключа Давидовъ,Който отваря,и никой не ще затвори,-затваря,и никой не ще отвори: 8. Зная твоитѣ дѣла;ето, дадохъ ти врата отворени,и никой не може да ги затвори;ти имашъ малка сила и запази словото Ми и се не отрече отъ името Ми. 9. Ето,ще дамъ отъ сатанинското сборище онія,които казватъ за себе си,че сѫ юдеи,а не сѫ,но лъжатъ,- ето,ще ги направя да дойдатъ и да се поклонятъ предъ нозетѣ ти и да познаятъ,че Азъ те обикнахъ. 10. Понеже ти запази словото на търпението Ми,и Азъ ще те запазя отъ часа на изкушението,който има да дойде върху цѣлата вселенна,за да изкуси живѣещитѣ на земята. 11. Ето,ида скоро;дръжъ,що имашъ,за да не вземе нѣкой вѣнеца ти. 12. Оногова,който побеждава,ще направя стълпъ въ храма на Моя Богъ,и той нѣма вече да излѣзе вънъ;и ще напиша върху него името на Моя Богъ и

името на града на Моя Богъ,на Новия Йерусалимъ,който слиза отъ небето отъ Моя Богъ,и Моето ново име. 13. Който има ухо,нека чуе,що Духътъ говори на църквитѣ".

Ф и л а д е л ф и я. - означава "Братска любовь" и изразява състоянието и духа на ония,които получиха адвентната весть въ 1844 г. Когато излѣзоха изъ църквитѣ на различнитѣ вѣроизповѣдания,тѣ оставиха задъ себе си всички партийни имена и партийни чувства,и сърдцата имъ биеха въ единодушие,когато пробуждаха църквитѣ и свѣта,посочвайки идването на Сина Човѣшки като единствената истинска надежда на вѣрующия.Себелюбието и разнитѣ страсти бѣха оставени настрана и се подхранваше духъ на освещение и на пожертвователность.Духътъ Божий бѣше съ словата и славословията на всѣки истински вѣрующъ.Ония,които не сж участвували въ онова движение, не знаятъ нищо за дълбокото изследване на сърдцето,за освещението на всички въ Бога,за мира и радостьта въ Светия Духъ и за чистата и сърдечна любовь,на която се радваха истинскитѣ вѣрующи и която тѣ проявяваха единъ къмъ другъ.А ония,които участвуваха въ това движение,изпитваха такова свето и блажено състояние,каквото не може да се опише съ думи.

К л ю ч ъ т ъ Д а в и д о в ъ. - Ключътъ е символъ на власть.Синътъ Човѣшки е законниятъ наследникъ на Давидовия тронъ,и Той е почти предъ поемането на властьта и управлението Си;затова тукъ Той е представенъ,че има ключа.Тронътъ Давидовъ или Христовъ,на който Той ще царува,е въ столицата на Неговото царство, въ Новия Йерусалимъ,който е още на небето,но ще слѣзе на земята,кждето ще остане да владѣе во-вѣки.Откр.21:1-5; Лука 1:32.33.

К о й т о о т в а р я, и н и к о й н е щ е з а т в о р и. - За да разберемъ този изразъ,необходимо е да се запознаемъ съ положението на Христа и съ дѣлото,свързано съ Неговата служба въ светилището или истинската скиния на небето.Евр.8:2. Едно подобие или подражание на това небесно светилище имаше нѣкога тукъ на земята въ лицето на скинията,която Мойсей бѣше построилъ. Изх.25:8.9; Деян.7:44; Евр.9:1.21.23.24.Това земно светилище имаше две отдѣления: светая и светая светихъ.Изх.26:33.34. Въ първото отдѣление бѣше свѣтил-

Scanned by CamScanner

никътъ,трапезата съ хлѣбоветѣ на предложението и кадилният олтаръ; въ втората бѣше ковчегътъ на завета,който съдържаше плочитѣ съ десеттѣ заповѣди,и херувимитѣ. Евр.9:1-5. Сѫщо така и светилището въ небето,кѫдето Христосъ извършва службата Си,има две отдѣления.Евр.9: 24./Вижъ и ст.8 и 12 и гл.10:19,кѫдето думата "светилището" въ оригиналния текстъ е употрѣбена въ множествено число и затова трѣбва да бѫде преведена съ "светитѣ мѣста". А тъй като всички тия нѣща бѣха направени споредъ даденъ образецъ,то,значи,и въ небесното светилище има сѫщитѣ нѣща,както въ земното.За оригиналния образецъ на златния свѣтилникъ и на кадилния олтаръ въ първото отдѣление вижъ Откр.4:5; и 8:3;а за образеца за ковчега на завета съ десеттѣ заповѣди вижъ Откр.11:19. Въ земното светилище службата се извършваше отъ свещеници.Изх.28:41.43; Евр.9:6.7; 13:11 и др. Службата на тѣзи свещеници бѣше едно подражание на Христовата служба въ небесното светилище.Евр.8:4.5. Всѣка година въ светая светихъ на земното светилище се завършваше единъ пъленъ кржгъ отъ това богослужение.Евр.9:7. А въ небесното светилище тази служба ще се завърши само единъ единственъ пѫть,и то завинаги. Евр.7:27; 9:12. Следъ завършването на годишната символична служба въ светилището,първосвещеникътъ влизаше въ второто отдѣление,светая светихъ на храма,за да извърши умилостивителното жертвоприношение;и това се наричаше очистване на светилището.Лев.16:20.30.33;Йез. 45:18. Щомъ започнѣше службата въ светая светихъ,всѣкидневната служба въ светая преставаше,и то дотогава, докато първосвещеникътъ служеше въ светая светихъ.Лев. 16:17. Едно подобно откриване и приключване или едно промѣняне на службата трѣбваше да се извърши отъ Христа,когато наближеше времето за очистването на небесното светилище.А това време вече е дошло,тъй като тази служба трѣбваше да започне следъ изтичането на 2300-та денонощия,въ 1844 г. За това събитие именно се отнася "отварянето" и "затварянето" въ разглеждания отъ насъ стихъ; отварянето означава откриването на Неговата служба въ светая светихъ,а затварянето - преустановяването или привършването на службата Му въ първото отдѣление,светая. /Вижъ обяснението за очистването на светилището,дадено въ Дан.8:14./

Scanned by CamScanner

Ст.9 може да се приложи за християнитѣ, които не сж вървели заедно съ увеличаващата се свѣтлина върху истината и сж се противопоставяли на онія, които сж правили това. Такива ще бѫдатъ заставени да признаятъ, че Богъ обича онія, които не отхвърлятъ миналитѣ изпълнения на Неговото слово, нито оставатъ едностранчиви, а продължаватъ да напредватъ въ познанието на Неговата истина.

Словото на търпението Ми. Въ Откр.14:12 Йоанъ казва: "Тукъ е търпението на светиитѣ; тукъ сж тия, които пазятъ заповѣдитѣ Божии и вѣрата въ Исуса". Онія, които сега живѣятъ въ търпеливо и вѣрно послушание къмъ Божиитѣ заповѣди и вѣрата въ Исуса, ще бѫдатъ запазени и въ часа на изкушението и опасноститѣ, който ни предстои. /Вижъ гл.13:13-17./

Ето, идa скоро. - Тукъ отново се говори за второто идване на Господа, и то по-тревожно, отколкото при първитѣ съобщения. Близостьта на това събитие се внушава по-дълбоко на вниманието на вѣрующитѣ. Тази весть се отнася за едно време, когато това велико събитие е предъ самия прагъ, и съ това отново ни се дава най-явно доказателство за пророческия характеръ на тѣзи вести. Казаното за тритѣ първи църкви не съдържаше никакво указание за Христовото пришествие, понеже тѣ щѣха да сѫществуватъ презъ едно време, когато това събитие, споредъ Словото Божие, не можеше да се очаква. Но настѫпвайки въ периода на тиатирската църква, подиръ която се явяватъ само три сравнително кратки стадии на църквата до настѫпването на края, и презъ време на която надъ църквата започва да изгрѣва великата надежда, мислитѣ биватъ отправени къмъ тази велика надежда съ думитѣ: "Това, що имате, дръжте, докле дойда!" А преминемъ ли къмъ следующия периодъ на църквата, къмъ сардиската църква, ние намираме, че тя стои още по-близо до важното събитие, като й се съобщава голѣмата весть, сочеща Христовото явление и напомняща на църквата дълга й да бѫде будна: "Ако ли не бѫдешъ буденъ, ще дойда върху тебе като крадецъ". Следъ това ние, съ течение на времето, достигаме до християнската епоха, представена чрезъ филаделфийската църква; и непосрѣдствената близость на великото събитие кара Оня, Който е "светъ и истиненъ", да заяви наложително: "Ето, ида скоро!" Следъ всичко това

какъ ясно се вижда твърдението, че седемтѣ църкви сж седемь последователни състояния и, значи, заематъ периоди, които постепенно ни довеждатъ все по-близо до великия день Господенъ, и че съ всѣки периодъ надеждата за настжпването на това събитие става все по-силна; то ни се показва отъ все по-голѣмо и по-голѣмо значение и се проповѣдва на църквата съ все по-голѣма увѣреность и внушителность.

П р е п о р ъ ч в а с е в ѣ р н о с т ь. - "Дръжъ, що имашъ, за да не вземе никой вѣнеца ти". Това не трѣбва да се разбира така, като че поради нашата вѣрность другъ нѣкой ще бжде лишенъ отъ вѣнеца си; думата "вземе" може да се изтълкува по-различни начини, единъ отъ които е: "да не ти отнеме" - Дръжъ здраво, което имашъ, за да не ти отнеме никой вѣнеца на живота. Не допущай никой, никаква причина или съображение, да те накаратъ да се отречешъ отъ истината или да се отклонишъ отъ правитѣ пжтища на Господа. Ако допустнешъ това, ти ще изгубишъ наградата си.

С т ъ л п ъ в ъ х р а м а. - Въ тази весть на побеждаващия се обещава, че той ще бжде направенъ стълпъ въ храма Божий и че никога вече нѣма да излѣзе отъ тамъ. Думата "храмъ" тукъ трѣбва да означава църква; и обещанието, да бжде направенъ стълпъ въ нея, е най-сигурното обещание за едно почетно мѣсто, за постоянство и сигурность въ църквата, символизирана чрезъ една небесна сграда. И когато за побеждаващия настане времето, когато тази часть отъ обещанието ще се изпълни надъ него, тогава неговото благодатно време ще е минало и той ще е напълно запознатъ съ истината и запечатанъ като чадо Божие. "И нѣма вече да излѣзе вънъ"; това значи, че нѣма вече да има опасность той да отпадне; той ще принадлежи завинаги на Господа, и спасението му ще е сигурно.

Но на такива се дава и нѣщо повече. Отъ момента, въ който сж победили и сж запечатани за небето, тѣ - ако можемъ така дасе изразимъ -, като принадлежащи на Бога и на Христа, бивать отбелязани и пазени, за да бждатъ отведени на опредѣленото имъ мѣсто, въ Новия Йерусалимъ. Тѣмъ се дава името на Бога, на Когото тѣ сж притежание; тѣ получаватъ името на Новия Йерусалимъ, въ който отиватъ /а не на стария Йерусалимъ, което множина напразно очакватъ/, и името на Исуса Христа, благодарение

на Чията власть тѣ получаватъ вѣчния животъ и влизатъ въ царството. Следъ като бъдатъ така отбелязани и запечатани, тѣзи Божии светии съ сигурни. Никой врагъ не ще бъде вече въ състояние да имъ попрѣчи да стигнатъ въ предназначеното имъ мѣсто, въ славното пристанище на почивка, Небесния Йерусалимъ.

Ст.14. "И на ангела на лаодикийската църква напиши: Тъй казва Аминъ, вѣрниятъ и истински свидетель, началото на Божието създание: 15. Зная твоитѣ дѣла: ти не си ни студенъ, ни горещъ; о, дано да бѣше студенъ или горещъ! 16. Така, понеже си хладъкъ, и нито горещъ, нито студенъ, ще те избълвамъ изъ устата Си. 17. Защото казвашъ: Богатъ съмъ, разбогатѣхъ и отъ нищо не се нуждая, а не знаешъ, че ти си злочестъ и клетъ, сиромахъ, слѣпъ и голъ, - 18. Съветвамъ те да си купишъ отъ Мене злато, презъ огънь пречистено, за да се обогатишъ; и бѣло облѣкло, за да се облѣчешъ, и да се не виждатъ срамотитѣ на твоята голота, и съ очна мась намажи очитѣ си, за да виждашъ. 19. Които азъ обичамъ, тѣхъ изобличавамъ и наказвамъ. И тъй, бъди ревностенъ и се покай. 20. Ето, стоя предъ вратата и хлопамъ: ако нѣкой чуе гласа Ми и отвори вратата, ще влѣза при него и ще вечерямъ съ него, и той съ Мене. 21. На оногова, който побеждава, ще дамъ да седне съ Мене на Моя престолъ, както и Азъ победихъ и седнахъ съ Отца Си на Неговия престолъ. 22. Който има ухо, нека чуе, що Духътъ говори на църквитѣ".

Л а о д и к и я означава "Съдъ на народа", или, споредъ Груденъ, "Справедливъ народъ". Вестьта до тази църква съдържа последнитѣ сцени отъ времето за изпитание. Тя открива единъ периодъ на съдъ. Тукъ е описано последното състояние на Христовата църква. Следователно тя трѣбва да се приложи за вѣрующитѣ отъ тройната весть, последната благодатна весть, преди Христосъ самъ да се е явилъ /вижъ гл.14:9-14/, когато великиятъ день на умилостивението завършва и когато заседава изследвателниятъ съдъ въ Божия храмъ на небето, - единъ периодъ, презъ който справедливиятъ и светъ Божий законъ бива възприетъ като правило за живота отъ очакващата Христа църква.

Т ъ й к а з в а А м и н ъ. - Ето защо това

е последната вестъ до църквитѣ предиръ завършването на благодатното време.И макаръ че описанието на нейното състояние,както Той го дава на студеносърдечнитѣ лаодикийци,е ужасно и поразително,то не може да се оспори,защото Оня,Който свидетелствува това,е "вѣренъ и истиненъ". Освенъ това Той е "Началото на Божието създание". Мнозина отъ този изразъ разбиратъ,че Христосъ билъ първото създадено сѫщество,като поставятъ датата на Неговото сѫществуване преди началото на кое и да е друго сѫщество,и Го поставятъ като най-близкостояще сѫщество до самосъздадения вѣченъ Богъ.Този изразъ,обаче,не налага непремѣнно такова разбиране,тъй като думитѣ "начало на създанието" може да означаватъ, че дѣлото на сътворението,въ строгия смисълъ на думата,е започнало съ Него. А и въ Свещеното писание изрично е казано,че "нищо,което е направено",не е направено безъ Него /Христа/". Други,обаче,тълкуватъ думата "архи"/начало/ съ срѣдство или причина,което е и едно отъ значенията на думата,като съ това подразбиратъ,че Христосъ е срѣдството,съ което Богъ е създалъ всичко,но че самъ Той е дошелъ на този свѣтъ по единъ съвсемъ различенъ начинъ;затова е и нареченъ "Единороденъ на Отца".Би било съвършено неподходяще да се приложи този изразъ за едно сѫщество,създадено въ обикновения смисълъ на тази дума.

Недоволството,което вѣрниятъ и истиниятъ свидетель заявява срещу лаодикийцитѣ,е,че тѣ не сѫ нито студени,нито горещи,а хладки.Липсва имъ религиодна пламенность,преданность и ревность,каквито тѣ,като християни,ще трѣбва безусловно да проявятъ при завършването на свѣтовната история,като християни и като познаващи свѣтлината на пророчеството,което освѣтлява пѫтя имъ. И тази хладкость се проявява въ липса на добри дѣла; Вѣрниятъ и истиненъ свидетель предствя това обвинение срещу тѣхъ,защото познава тѣхнитѣ дѣла.

О, д а н о д а б ѣ ш е с т т у д е н ъ и л и г о р е щ ъ! - Въ тази вест се споменаватъ три различни състояния:студено,хладко и горещо.Важно е да се опредѣли,какъ се проявяватъ тѣзи отдѣлни състояния,за да можемъ да бѫдемъ запазени отъ фалшиви заключения.Трѣбва да се разгледатъ три състояния на духовния животъ, които засѣгатъ църквата,а не свѣта.Какво означава думата горещъ,не е трудно да се разбере.Духътъ най-напредъ

Scanned by CamScanner

изпада въ едно състояние на голѣма пламенность и ревность, когато всички наклонности се развиватъ и повишаватъ до най-висока степень и се прилагатъ за Бога и за Неговото дѣло, изразявайки се въ най-сърдечни прояви на любовь. Да си хладъкъ, значи да показвашъ липса на описаната по-горе ревность, да се намирашъ въ едно душевно състояние, при което липсва искреность; състояние, при което не се проявява никакво доброволно самопожертвуване, никакво носене на кръстъ, никакво решително свидетелствуване за Христа и никакво смѣло вървене напредъ съ издържливость и победоносенъ блѣсъкъ. А най-лошото е, че намиращиятъ се въ такова хладко състояние християнинъ обикновено обикновено е съвсемъ доволенъ отъ това си душевно състояние. А какво може да означава да си студенъ? Дали то е едно състояние на поквара, безбожие и грѣхъ? Едно състояние, каквото обикновено се наблюдава въ свѣта. Ние не можемъ да сподѣлимъ това мнение поради следнитѣ основания:

1. Съвсемъ невѣроятно е предположението, че Христосъ би желалъ нѣкой да изпадне при известни условия въ такова състояние; а Той казва: "О, дано да бѣше студенъ или горещъ!"

2. Никое състояние не би било по-противно за Христа отъ това на единъ явно противящъ се грѣшникъ, чието сърдце е изпълнено съ всѣкакви пороци. Затова би било фалшиво да се приписва на Христа мисъльта, че Той предпочиталъ това състояние предъ нѣкое друго, въ което Неговиятъ народъ би могълъ да изпадне, докато още Му принадлежи.

3. Заплашването за отхвърляне /ст.16/ е изговорено затова, защото тѣ не сж нито студени, нито горещи. Това ще рече, че ако тѣ бѣха или студени, или горещи, Той не щѣше да ги отхвърли. Но ако подъ студинъ се разбира едно състояние на явно безбожие, тѣ би трѣбвало веднага да бждатъ отхвърлени за това. Ето защо не може да се приеме това предположение.

И така ние сме принудени да заключимъ, че Господъ съвсемъ не говори за онія, които стоятъ извънъ църквата, но че Той обръща вниманието върху три степени на духовно състояние, отъ които дветѣ Му сж за предпочитане предъ третото. Горещина и студенина сж за предпочитане предъ хладкость. Но какво състояние отбелязва думата "студенъ"? Преди всичко искаме да посочимъ, че това е състояние на едно чувство. Въ това отношение то трѣбва

Scanned by CamScanner

да бъде решително предпочетено предъ хладкостьта, която е едно състояние на сравнителна нечувствителность, равнодушие и крайно самодоволство. Оня, който е горещъ, се намира сжщо подъ влиянието на едно чувство. И както горещината въплощава една радостна сърдечность и живи прояви на всички способности, при което сърдцето е изпълнено съ радость отъ присжтствието на Божията любовь, така трѣбва да се приеме, че подъ студенина се разбира едно духовно състояние, което съвършено изключва тия душевни прояви; но сжщо и едно състояние, при което въпросното лице се чувствува тъй изоставено, че копнѣе за едно възвръщане на изгубенитѣ душевни съкровища. Това състояние е изразено много явно въ единъ повикъ на Йова: "О, да знаехъ, де да Го намѣря!" Йовъ 23:3. Въ това състояние не личи нито равнодушие, нито задоволеность, а се изразява едно чувство на студенина, негодность и тревога, и едно опипване и търсене на нѣщо по-добро. За единъ човѣкъ въ такова състояние все има още надежда. Когато човѣкъ чувствува у себе си липса на нѣщо и иска да го притежава, той и ще се стреми сериозно да го постигне. Най-обезсърдчителното у ония, които сж хладки, е, че тѣ не виждатъ да имъ липсва нищо и съвсемъ не копнѣятъ за нѣщо по-добро. Затова лесно можемъ да си обяснимъ, защо нашиятъ Господь предпочита да види църквата Си въ едно състояние на неспокойна студенина, отколкото въ приятна, лека, равнодушна хладкость. Човѣкъ не обича да остава продължително време студенъ, а се старае по-скоро да попадне въ противното състояние. А при хладкитѣ има опасность, че тѣ ще останатъ въ това състояние, докато Вѣрниятъ и Истиненъ Свидетель се види принуденъ да ги отхвърли като неприятни и противни.

Ще те изблъвамъ изъ устата Си. - Тукъ символичната представа е още по-ясна; отхвърлянето на хладкитѣ е сравнено съ известното противно действие отъ поглъщането на хладка вода. А това представя едно окончателно и всецѣло отхвърляне и отстранение отъ църквата. 1 Иоан. 2:19

Богатъ съмъ, разбогатѣхъ и отъ нищо не се нуждая. - Лаодикийцитѣ мислятъ, че се намиратъ въ такова положение. Тѣ не сж лицемѣри, защото не знаятъ, че сж злочести и клети, сиромаси, слѣпи и голи.

Да дренията имъ съвета. - Куши

си отъ Мене злато, казва Вѣрниятъ Свидетель, пречистено презъ огънь, за да станешъ богатъ, и бѣло облѣкло, за да се облѣчешъ; и помажи очитѣ си съ очно масло, за да можешъ да виждашъ. Съ това на заслѣпенитѣ лаодикийци веднага се обръща вниманието върху нѣщата, които имъ липсватъ, и имъ се посочватъ тѣхнитѣ голѣми грѣшки. Казва имъ се, и къде могатъ да получатъ нѣщата, поради които липсватъ тѣхнитѣ блестящи богатства, и имъ се внушава необходимостьта да си ги набавятъ въ най-скоро време. Случаятъ е тъй належащъ, че нашиятъ великъ ходатай предъ небесния съдъ ни дава специаленъ съветъ за това; и фактътъ, че Той, Който е благоволилъ да ни посочи нѣщата, които ни липсватъ, и който ни съветва да си купимъ липсващитѣ нѣща, е самиятъ Оня, Който може да ги даде и ни поканва да ги поискаме отъ Него, е най-добрата гаранция, че нашата просба ще бъде изпълнена и желанието ни ще бъде удовлетворено.

Но съ какви срѣдства можемъ да купимъ ние тѣзи нѣща? - Също така, както получаваме и всички други благодатни дарове на евангелието. "Вие, които жадувате, дойдете всички при водитѣ; дори и вие, които нѣмате сребро, дойдете, купувайте и яжте; дойдете, купувайте вино и млѣко безъ сребро и безъ плата!" Ис.55:1. Така значи ние можемъ да купуваме, като молимъ за това, да купуваме, като отхвърлимъ безценнитѣ земни нищожества и срещу това получимъ неоценими богатства; да купуваме, като просто отидемъ и получимъ; да купимъ, безъ да заплатимъ нѣщо. И какво купуваме ние при тѣзи благодатни условия? -Хлѣбъ, който не се разваля; неопетнени дрехи, които не се оцапватъ; богатства, които не преминаватъ, и едно наследство, което е вѣчно. Странна търговия! Да, до такава степень е благосклоненъ Богъ въ отношенията Си къмъ Своя народъ! Той би могълъ да ни застави да идваме предъ Него като просещи; но вмѣсто това Той ни дава богатствата на Своята благодать и срещу това получава нашата нищожна стойность, само да можемъ да станемъ ние съучастници на благословенията, които Той ни предлага тъй милостиво, не като малка милость, подхвърлена на просякъ, а като пълноправно притежание чрезъ честна покупка.

Нѣщата, които ние трѣбва да получимъ, заслужаватъ да бъдатъ особено разгледани. Тѣ сж следнитѣ:

1. З л а т о, п р е ч и с т е н о п р е з ъ

о г ъ н ь. - Златото е символъ на земно благосъстояние и богатство. Символично то трѣбва да означава всичко онова, което се изразява съ думитѣ "духовно богатство". Кои благодатни дарби сж представени чрезъ златото? Безъ съмнение, съ една единствена дарба не може да се обозначи пълнията обхватъ на този символъ. Господь казва на смирненската църква, че познава нейната бедность, но добавя, че тя, въпрѣки това, е богата, и отъ свидетелството Му се вижда, че нейнитѣ богатства се състояха отъ такива нѣща, които въ последствие щѣха да станатъ причина тя да получи вѣнеца на живота. Яковъ казва: "Послушайте, възлюбени мои братя! Нали сиромаситѣ на свѣта избра Богъ да бждатъ богати въ вѣра и наследници на царството, обещано отъ Него на ония, които Го обичатъ?" "А вѣра е", казва Павелъ, "жива представа за онова, за което се надѣваме, и разкриване на онова, що се не вижда". Да бждешъ "богатъ въ Бога", духовно богатъ, значи да имашъ едно неоспоримо право върху обещанията, да бждешъ наследникъ на непреходното, неопетненото и нетлѣнно наследство, което ни е запазено въ небето. "Ако пъкъ сме Христови, тогава Авраамово семе сте, и по обещание наследници". Гал.3:29. А какъ можемъ ние да получимъ това наследство? - По сжщия начинъ, по който Авраамъ получи наследството си, т.е. чрезъ вѣра. Римл.4:13.14. Затова не трѣбва да се очудваме, че Павелъ посвещава на този важенъ предметъ една цѣла глава отъ посланието си къмъ евреитѣ /гл.11/, въ която изброява голѣмитѣ дѣла, извършени чрезъ вѣра, и ценнитѣ обещания, получени благодарение на тази вѣра; а сжщо и на това, че въ първия стихъ на следната глава, завършвайки аргументитѣ си, той съветва християнитѣ да отхвърлятъ грѣха /на невѣрието/, който води въ заблуда и леность. Нищо не прави духовнитѣ извори да пресъхнатъ по-скоро и не ни поставя въ пълна сиромашия по отношение на нѣщата на царството Божие тъй, както когато оставимъ вѣрата ни да отпадне и позволимъ на невѣрието да ни обладае. Вѣра трѣбва да прониква въ всѣка отъ нашитѣ постжпки, ако искаме да сме угодни на Бога. Който иска да дойде при Бога, трѣбва преди всичко да върва, че Той сжществува; и ние можемъ да бждемъ спасени само чрезъ вѣрата, която е великиятъ посрѣдникъ за благодатьта и дара отъ Бога. Евр.11:6; Ефес.2:8.

Отъ тукъ се вижда, че вѣрата е главниятъ елементъ на духовното богатство. Но щомъ като, както вече ка

казахме,единъ благодатенъ даръ не може да представлява цѣлата сжщность на символа злато,то,значи,въ вѣрата сж включени и други ценности. "Вѣра е жива представа за онова,за което се надѣваме",казва Павелъ.Затова надеждата е нераздѣлна часть отъ вѣрата.Евр.11:1; Римл.8:24.25. А на друго мѣсто Павелъ ни казва,че вѣрата се проявява чрезъ любовьта,и на друго мѣсто обяснява,какъ човѣкъ може да стане "богатъ въ добри дѣла".Гал.5:6; 1Тим.6:18. Затова любовьта не може да бжде отдѣлена отъ вѣрата.Споредъ това предъ насъ сж представени три нѣща, които Павелъ въ 1Кор.13 свързва тъй хубаво едно съ друго: вѣра,надежда и любовь /християнска/;но любовьта е най-голѣма отъ тѣхъ. Това е злато,пречистено презъ огънь,което сме съветвани да си купимъ.

2. Б ѣ л и д р е х и. - По тази точка като че нѣма какво да се спори.Нѣколко библейски текста ще ни дадатъ ключа за разбирането на този изразъ.Пророкъ Исая казва /64:6/:"Всѣка наша правда е като зацапана дреха". Намъ се дава съветъ да си купимъ противното на зацапана дреха - една чиста и неопетнена дреха.Сжщиятъ фигуративенъ изразъ е употрѣбенъ и въ Зах.3:3.4. А въ Откр.19:8 Йоанъ казва много ясно: "А висонътъ /чистата дреха/ е правдата на светитѣ".

3. О ч н о т о м а с л о. - Относно този изразъ сжществуватъ като че повече основания за различия въ мненията,отколкото за бѣлитѣ дрехи.Помазването на очитѣ,разбира се,не трѣбва да се взема въ букваленъ смисълъ; тъй като въ текста се говори за духовни нѣща,то подъ очно масло трѣбва да се разбира нѣщо,което оживява и възпламенява нашето духовно чувство.Въ Словото Божие ни се открива само единъ факторъ,който предизвиква това,а именно,Светиятъ Духъ.Въ Деян.10:38 ние четемъ: "Какъ Богъ помаза съ Духъ Светий и съ сила Исуса отъ Назаретъ" и т.н. А Йоанъ,на когото бѣ дадено това Откровение Исусъ Христово,пише до църквата въ своето първо послание следното/гл.2:20/: "И вие имате помазание отъ Светаго,и знаете всичко". А въ ст.27 той обяснява допълнително:"И помазанието,което вие получихте отъ Него,пребждва въ васъ,и нѣмате нужда да ви учи нѣкой; но повеже самото това помазване ви учи на всичко и е истинско и нелъжовно,то пребждвайте въ него,споредъ както ви е научило". Ако сега отворимъ гл.14:26 въ Не-

Scanned by CamScanner

сериозно, чрезъ символитѣ злато, Бѣли дрехи и очно масло, ни съвѣтва да потърсимъ отъ Него усърдно и бързо едно нарастване въ небеснитѣ благодатни дарове - вѣра, надежда и любовь -, както и правдата, която само Той може да д даде, и помазване чрезъ Светия Духъ. Но какъ е възможно единъ народъ, комуто липсватъ тѣзи нѣща, да се счита за богатъ и дори да казва, че нѣма нужда отъ нищо? Тукъ може да се направи едно понятно заключение, което е, може би, и необходимо, понеже нѣма мѣсто за друго. Не може да не сме забелязали обстоятелството, че лаодикийцитѣ не сж обвинени въ фалшиво учение. Тѣ не сж укорени, че търпятъ помежду си една Йезавела, или че сж се подвели подъученията на Валаама и на николаититѣ. Доколкото можемъ да видимъ отъ вестьта, отправена до тѣхъ, тѣхната вѣра се счита за истинска и принципитѣ имъ за правилни. Отъ това трѣбва да се заключи, че тѣ сж считани за прави въ ученито, и съ това се задоволяватъ. Значи тѣ се задоволяватъ съ едно право учение, безъ да проявяватъ силата му. Следъ като сж получили свѣтлина върху последнитѣ събития отъ новозаветното време и едно правилно теоритично познание на истинитѣ, отнасящи се за последното човѣшко поколѣние, тѣ мислятъ, че това имъ е достатъчно, безъ по-нататъкъ да обръщатъ внимание на духовната часть на религията. Безъ съмнение, тѣ не изявяватъ това направо съ думи, казвайки, че сж богати и не се нуждаятъ отъ нищо; обаче тѣхното поведение издава, че тѣ мислятъ така. Следъ като иматъ такава голѣма свѣтлина и истина, какво могатъ да искатъ повече? И когато тѣ съ такава убедителность защищаватъ ученията си, и, по буква, що се отнася до външния имъ животъ, живѣятъ съобразно нарастналото имъ познание относно заповѣдитѣ и вѣрата въ Исуса - не е ли тогава тѣхната правда съвършена? Богатъ, имащъ всичко и не чувствуващъ нужда отъ нищо! Тукъ лежи грѣшката. Тѣ би трѣбвало отъ сърдце да купнѣятъ за Духа, за ревностьта, пламенностьта, живота, силата на едно живо християнство и да викатъ за това, и правдата имъ

Scanned by CamScanner

би трѣбвало да се състои въ това, да побеждаватъ себе си, като за всички дѣла отдаватъ славата на заслугата на Спасителя.

З н а к ъ т ъ н а л ю б о в ь т а. - Това, колкото и странно да се вижда, е наказанието. "Които Азъ обичамъ, тѣхъ изобличавамъ и наказвамъ". Ако оставаме безъ наказание, тогава ние не сме Негови чада. Евр. 12. "Тука", казва Томпсонъ, "е представенъ единъ общъ законъ на Неговото благодатно управление. Всички, до известна степенъ, се нуждаятъ отъ наказание, и, като го получаватъ, тѣ го чувствуватъ като доказателство за зависимостьта имъ отъ Спасителя. Това е едно трудно за възприемане учение, и вѣрующитѣ сж мжчно възприемчиви ученици; но и тукъ, както и въ цѣлото Слово Божие и въ Неговото провидение важи правилото; че изпитанията сж Негови благословения, и че никое чадо не ще избѣгне наказващата пръчка. Ржбеститѣ камъни, които не могатъ да бждатъ поправени и огладени, биватъ отхвърлени, докато ония, които сж избрани за славната сграда и сж намѣрени за годни, биватъ одѣлани чрезъ длето и чукъ. Нѣма гроздъ на истинската лозова пръчка, който да не мине презъ пресата. Колкото за мене', е казалъ единъ старъ духовникъ за презъ времето на скръбьта, 'азъ благославямъ Бога, че въ това време на Неговия гнѣвъ азъ съмъ видѣлъ и почувствувалъ толкова много отъ Неговата милость, че почти съмъ възхитенъ отъ това. Азъ съмъ напълно задоволенъ отъ мисъльта, какъ безкрайно сладка е Неговата благость, тъй като Неговитѣ наказания сж тъй милостиви'. Имайки предвидъ причината и цельта на наказанията, които получаваме, ние трѣбва да бждемъ ревностни и да се покаяме. Не губете време, не оставяйте нито единъ ударъ на пръчката да бжде напразно, а веднага се покайте! Бждете пламенни духомъ. Това е първото условие за насърдчение".

"И т ъ й, б ж д и р е в н о с т е н ъ и с е п о к а й". - Ние видѣхме, че Господь предпочита едно състояние на религиозна студенина предъ такова на хладкость; все пакъ, това не е състоянието, въ което Господь иска да ни завари нѣкога. Ние никога не сме съветвани да се стараемъ да бждемъ въ такова състояние. Има едно много по-добро, въ което сме съветвани да се издигнемъ, а именно, да бждемъ ревностни и пламенни и да пазимъ сърдцата си винаги горещи за служба на Господа.

Scanned by CamScanner

Христосъ хлопа на вратата. Нека да чуемъ, какво Томпсонъ казва по това: "Тукъ е Сърдцето на сърдцата. Не гледайки на тѣхното оскърбително повечедие и на лишения имъ отъ любовь характеръ, все пакъ Христовата лѣбовь къмъ тѣхнитѣ души е тъй голѣма, че Той се унижава, за да получи привилегията да може да ги благослови. ,Ето, стоя предъ вратата и хлопамъ'. Защо прави Той това? Наистина, не за туй, че е безъ домъ между жилищата. Въ дома на Отца Му нѣма нито една врата, затворена за Него. Той е живота въ всѣко сърдце, свѣтлината въ всѣко око, пѣсеньта на всѣки хвалящъ Го езикъ. А въ Лаодикия Той отива и хлопа отъ врата на врата. Той застава тихо предъ всѣка една врата и хлопа, защото иде да потърси и да спаси онова, което иначе би погинало, защото не може да се откаже ~~откаже~~ отъ цельта Си, да даде вѣченъ животъ на колкото е възможно повече души, които Отецъ Му е далъ, и защото Той не може да се запознае съ оня, който живѣе въ къщата, докато той не Му отвори и не Го покани да влѣзе вѫтре. Дали и ти си си купилъ нива? Дали си си купилъ петь чифта волове? Дали и ти се стараешъ най-учтиво да се извинишъ? Той продължава да хлопа. Но въ този моментъ ти не можешъ да приемешъ посещение; ти си уморенъ отъ труда; изтегналъ си се да си починешъ; настанявашъ се удобно и поржчвашъ да кажатъ, че си много заетъ. А Той хлопа и хлопа... Часъ е за църковно молитвено събрание или за месечно събрание; трѣбва да се направи едно мисионско посещение на нѣкое нуждаещо се лице или семейство, но ти не го правишъ.... О, противна хладкость! О, безнадеждень свѣтски духъ! Господарьтъ на славата иде отъ Своя далеченъ небесенъ палатъ, - иде въ сиромашия, въ потъ, въ кръвь, - идва до вратата на единъ тъй-нареченъ приятель, който Му дължи всичко, каквото е, и не може да взѣме! - Иде да спаси единъ човѣкъ, чиято къща гори, а този не Го пуща вѫтре! О, какво великодушие, какво дълготърпение отъ ст страна на Исуса Христа! Даже езичникътъ Публий прие Павла и му оказа най-любезно гостоприемство три дена! Дали нашитѣ тъй наречени християни ще кажатъ на Господаря на апостолитѣ, че нѣматъ мѣсто за Него?"

Ако нѣкой чуе гласа Ми. - Значи Господь не само чука, но и моли. И думата "ако" означава, че нѣкои не искатъ да чуятъ, макаръ че Той стои предъ вратата хлопащъ и умоляващъ, съ измокрени отъ нощ-

ната роса коси, все пакъ нѣкои затварятъ ушитѣ си за Неговата кротка молба. Но не е достатъчно само да чуемъ. Ние трѣбва да чуемъ и да Му отворимъ вратата. А мнозина, които отначало чуватъ гласа Му и известно време сж наклонни да го слушатъ, за жалость, въ последствие се разколебаватъ и се отказватъ да направятъ онова, което е необходимо, за да си осигурятъ общението съ небесния Гостъ. Скъпи читателю, отворени ли сж твоитѣ уши за молбитѣ, които Изкупителтъ отправя къмъ тебе? Ще му отворишъ ли и ще Го пустнешъ ли вжтре? Или вратата на твоето сърдце е затворена отъ купъ нищожни, земни непотрѣбности, които ти не искашъ да премахнешъ? Помни, че Господарътъ на живота никога не ще влѣзе насилствено. Той е благосклоненъ да дойде, да похлопа и да помоли да бжде пустнатъ, но Той влиза само въ такива сърдца, кждето бива поканенъ и сърдечно приетъ.

И с е г а, о б е щ а н и е т о! - "Ще влѣза при него и ще вечерямъ съ него, и той съ Мене". Колко много е вложено въ това сравнение! Приятелтъ взема съ приятеля Си радостната вечеря! Душа обмѣня съ душа непринудено и сърдечно мисло! Каква тържествена сцена трѣбва да е това, когато Царътъ на славата гостува! Не обикновенъ видъ общение, не обикновено благословение, не обикновена привилегия трѣбва да се разбира подъ тѣзи слова. Кой може да остане незатрогнатъ при такава нѣжна молба и при такова милостиво обещание? Отъ насъ не се иска дори да предложимъ наша храна на този Гостъ. Той самъ обслужва трапезата, и то не съ груба земна храна, не; Той поднася храна отъ Своето вѣчно небесно хранилище. Тукъ Той ни дава да предвкусимъ отъ славата, която скоро ще ни открие. Тукъ Той ни дава залогъ за нашето бждеще наследство, което е непреходно, неоскверними и неповѣхнуемо. Наистина, ако се подчиняваме на Неговитѣ условия и приемаме обещанията Му, ние ще преживѣемъ радостната опитность, че зорницата ще изгрѣе въ нашитѣ сърдца и ние ще бждемъ свидетели за настжпването на едно славно зазоряване на Божията църква.

П о с л е д н о т о о б е щ а н и е. - Обещанието, че Господь ще вечеря съ Своитѣ ученици, е дадено, преди Той да е далъ последното обещание на побеждаващитѣ. Отъ това трѣбва да се заключи, че ние ще се радваме на тѣзи благословения на обещанието презъ настоящето

Scanned by CamScanner

благодатно време.Като една добавка и съвокупность на всички обещания е обнадеждващата весть до всички,които побеждаватъ: "На оногова,който побеждава,ще дамъ да седне съ Мене на Моя престолъ,както и Азъ победихъ и седнахъ съ Отца Си на Неговия престолъ". Тукъ сж събрани въ едно всички обещания на Господа.Отъ състояние на противене,на отпадъкъ и на опетненость човѣкътъ чрезъ дѣлото на Изкупителя бива възвърнатъ въ примирение съ Бога, бива очистенъ отъ нечистотата си,въздигнатъ отъ отпадъка,бива направенъ безсмъртенъ и най-после поставенъ да седне заедно съ Изкупителя на Неговия тронъ.Нѣма по-висока степень на почесть и възвишение.Човѣшки умъ не може да обхване това състояние и човѣшкиятъ езикъ е неспособенъ да го опише.Ние можемъ само да продължаваме да действуваме,докато,най-после,победили,"познаемъ онова,що е горе".

Въ този стихъ е дадено не само едно чудесно обещание,но и една много важна поука.Отъ тукъ ние виждаме,че Христосъ управлява последователно върху два престола или трона.Първиятъ е престолътъ на Отца Му,а другиятъ е Неговиятъ собственъ тронъ.Въ този стихъ Той обяснява,че е победилъ и че сега седи съ Отца Си на единъ престолъ.Сега Той управлява заедно съ Отца Си на трона, откъмъ дѣсницата Му въ небето,по-горе отъ всѣко началство и власть,сила и господство.Ефес.1:20-22 и др. Докато заема това положение,Той е единъ свещенослужитель-царь.Той е единъ свещеникъ,"служитель на светилището и на истинската скиния",а сжщевременно "седи отдѣсно на престола на Величието въ небесата". Това положение и това дѣло на нашия Господь бѣше предсказано отъ пророкъ Захария и описано така: "И му кажи: Тъй казва Господь Савaотъ /Богъ Отецъ/: Ето Мжжъ -химето Му е Младочка /ст.пр. Отрасълъ/. Той ще израсте отъ корена Си и ще създаде храма Господенъ....Ще седне на престола Му /на Отца/ и ще бжде владѣтель; ще бжде и свещеникъ на престола Му,и съгласие за миръ ще има между Единия и Другия /относно жертвата и свещеническото Христово дѣло за покаянитѣ/".Зах.6:12.13. Но ще дойде време,когато Той ще промѣни положението Си,като напустне престола на Отца и заеме Своя собственъ тронъ;а това ще стане,когато настане времето за наградата на победителитѣ,понеже като получатъ наградата си,тѣ ще седнатъ съ Христа на Неговия престолъ,както Той е победилъ и седналъ съ Отца

Scanned by CamScanner

Си на Неговия престолъ.Това промѣняне на положението на Христа е описано отъ Павла въ 1Кор.15:24-28 така:

"А следъ това ще бѫде краятъ,когато Той предаде царството Богу и Отцу,когато унищожи всѣко началство,всѣка власть и сила.Защото Той трѣбва да царува,докато тури всички врагове подъ нозетѣ Си.А най-последенъ врагъ,който ще бѫде унищоженъ,е смъртьта;защото ,всичко покори подъ нозетѣ Му';а щомъ се казва,че ,всичко е Нему покорено',очевидно е,че освенъ Оногова, Който е подчинилъ Нему всичко. А когато пъкъ Му бѫде подчинено всичко,тогава и самъ Синътъ ще се подчини на Оногова,Който Му бѣ всичко подчинилъ,за да бѫде Богъ всичко у всички".

Истинитѣ,които ни се разкриватъ въ тѣзи думи отъ Св.писание,биха могли да се изразятъ по-добре съ едно малко измѣнение на изразитѣ въ тѣзи стихове,като на мѣстото на мѣстоименията всѣки пѫть се поставятъ съществителнитѣ,за които тѣ се отнасятъ.Тогава смисълътъ би билъ следниятъ:

"А следъ това ще бѫде краятъ /на новия заветъ/, когато Христосъ ще предаде царството /което сега Той управлява заедно съ Отца/ на Бога Отца;когато Богъ ще унищожи всѣко началство и всѣка власть и сила /които се противопоставятъ на дѣлото на Сина/.Защото Христосъ трѣбва да царува /на трона на Отца Си/,докато Отецъ положи всички врагове подъ нозетѣ Му.А най-последниятъ врагъ,който ще бѫде унищоженъ,е смъртьта.Защото /тогава/ Богъ ще е покорилъ всичко подъ нозетѣ на Христа.А щомъ Богъ казва,че всичко е Нему покорено /и Христосъ започва да управлява на собствения Си тронъ/,то очевидно е, че при това е изключенъ самъ Богъ,Който е подчинилъ всичко на Христа.А когато всичко бѫде подчинено на Христа,тогава и самъ Христосъ ще се подчини на Бога,Който Му е подчинилъ всичко,за да бѫде Богъ всичко у всички".

Че този видоизмѣненъ текстъ е едно правилно тълкуване на тѣзи стихове,може да се зокаже много лесно.Единственията въпросъ,който може да се подигне,се отнася за личноститѣ,за които се отнасятъ мѣстоименията;и всѣки опитъ да се отнесе за Христа едно мѣстоимение,което въ дадения видоизмѣненъ текстъ се отнася за Бога,трѣбва,ако се приложи и въ четиритѣ стиха,да си поличи като единъ изразъ,даващъ неправиленъ смисълъ на

Scanned by CamScanner

Навловитѣ думи.

Отъ всичко това явствува,че царството,което Христосъ предава на Отца Си,е сѫщото,което Той сега управлява на трона на Отца Си,на който Той,както казва, седи.Той предава царството Си въ това новозаветно време,когато настане времето Той да заеме собствения Си тронъ.Споредъ това Христосъ управлява на трона на отца Си Давида и е отговоренъ само предъ Бога,Който пребъдва на престола Си надъ всички началства на свѣта. "На оногова,който побеждава,ще дамъ да седне съ Мене на Моя престолъ". "Тѣ оживѣха и царуваха съ Христа презъ хилядата години",казва Йоанъ,/Откр.20:4/,смѣтайки отъ времето на първото възкресение.Тукъ се разбира едно особено царуване или управление съ една особена цель, както и се вижда отъ гл.20,тъй като сѫщинското царуване на светиитѣ ще трае "во-вѣки и во-вѣки-вѣковъ".Дан.7:18. 27. Какъ може нѣкакъвъ земенъ предметъ да отклони погледитѣ ни отъ тѣзи трайни и небесни изгледи?

Съ това завършватъ веститѣ до седемтѣ църкви. Какъ опредѣлено и основно е тѣхното свидетелство!Какви поуки съдържатъ тѣ за християнитѣ отъ всички вѣкове! Не може съ сѫщата положителность да се каже както за първата,така и за последната църква,че всички тѣхни дѣла сѫ известни на Оня,Който ходи посрѣдъ седемтѣ златни свѣтилника.Отъ Неговия проницателенъ погледъ нищо не може да остане скрито.И докато Неговитѣ заплашвания трѣбва да се виждатъ страшни за лицемѣритѣ и престѫпницитѣ,каквито,наистина,има много,какъ щедри,какъ утешителни,какъ милостиви,какъ славни трѣбва да се виждатъ Неговитѣ обещания на онія,които Го обичатъ и Го следватъ съ искрени сърдца!

Scanned by CamScanner

Четвърта глава

Е Д Н О Д Р У Г О В И Д Е Н И Е

Н Е Б Е С Н О Т О С В Е Т И Л И Щ Е

Ст.1. "Следъ това погледнахъ,и ето,врата отворени на небето,и предишнятъ гласъ,що бѣхъ чулъ като отъ тржба,който говорѣше съ мене,каза: изкачи се тукъ,и ще ти покажа,какво трѣбва да стане следъ това".

Въ първитѣ три глави Йоанъ ни представя видението на Сина Човѣшки,което съдържа едно описание на Неговата величествена личность и на думитѣ,които чу Той да изговаря съ гласъ като шумъ отъ много води.Сега предъ насъ се представя нова сцена и ново виденке; думитѣ "следъ това" не се отнасятъ за онова,което е отбелязано въ четвъртата глава и което щѣше да стане едва тогава, когато се изпълнѣше всичко,отбелязано въ тритѣ предшествующи глави,а показватъ,че Той,следъ като бѣше видѣлъ и чулъ отбелязанотоо тамъ,имаше едно ново видение,което ни излага тукъ.

О т в о р и с е е д н а в р а т а н а н е б е т о. - Нека да забележимъ добре,какъ казва Йоанъ: "врата отворена н а небето",а не въ небето.Не самото небе се разтвори предъ духа на Йоана,както бѣше случаятъ съ Стефана /Деян.7:46/;а предъ него се разкри едно мѣсто или едно кжтче отъ небето,и нему бѣ позволено да види какво ставаше тамъ.Този кжтъ,който Йоанъ видѣ разкритъ,

Scanned by CamScanner

бѣше небесното светилище,както ще се види ясно отъ други текстове на тази книга.

К а к в о т р ѣ б в а д а с т а н е с л ѣд т о в а. - Сравни съ това гл.1:1. Главниятъ предметъ на Откровението изглежда да е,да покаже бждещи събития,съ цель за поучение,за назидание и за утеха на църквата.

Ст.2. "И веднага бѣхъ обзетъ отъ Духъ;и ето,на небето стоеше престолъ,и на престоля седѣше нѣкой; 3. Който седѣше,нагледъ приличаше на камъкъ ясписъ и сардисъ,а около престола имаше и дъга,която нагледъ приличаше на смарагдъ. 4.Около престола пъкъ имаше двайсеть и четири престола;а на престолитѣ видѣхъ седнали двайсеть и четири старци,облѣчени съ бѣли дрехи,и на главитѣ си имаха златни вѣнци. 5. И отъ престола излизаха свѣткавици,гръмотевици и гласове;а предъ престола горѣха седемь огнени свѣтила,които сж седемтѣ Божии Духове".

"Обзетъ отъ Духъ". - Ние имаҳме вече еднажъ сжщия изразъ въ тази книга,а именно въ гл.1:10: "Единъ Господенъ день бѣхъ обзетъ отъ Духъ",изразяващъ факта, че Йоанъ имаше видението въ сжбота или въ Господния день.Щомъ тамъ този изразъ означаваше състояние или видение,той ще означава сжщото и тукъ; следователно първото виденне завършва съ третата глава,и тукъ ни се представя едно ново.А сжщо не може да се възрази нищо срещу възгледа,че Йоанъ още по-рано,както това се вижда отъ първия стихъ на тази глава,бѣше въ едно такова духовно състояние,че моҳа да погледне нагоре и да види една отворена врата на небето и да чуе единъ гласъ,подобенъ на силния звукъ на една трѫба,който го подкани да разгледа по-отблизо небесното явление.Очевидно е,че е възможно такова състояние на екстазъ,независимо отъ едно видение,както бѣше случаятъ съ Стефана,който,изпълненъ съ Светия Духъ,поглеждайки нагоре,видѣ небето отворено и Сина Човѣшки отдѣсно на Отца.Значи "обземането отъ Духъ" показва една по-висока степень на духовно превъзнасяне.Въ какъвъ день еималъ Йоанъ това видение, не знаемъ.

Йоанъ,когото небесното видение откжсна напълно отъ земята,вижда най-напредъ единъ престолъ,поставенъ на небето,съ седящо на него Божествено Сжщество.Описанието на вида на тази личность,облѣчена въ пъстритѣ цвѣто-

Scanned by CamScanner

ве на пурпурно-червения ясписъ и на кърваво-червения сардисъ, е такова, че човѣкъ веднага си представя единъ владѣтель въ неговитѣ царски одежди. Около престоля има маше една дъга, както за да се представи по-внушително величието на сцената, така и за да се припомни, че макаръ и на престола да седи единъ всемогѫщъ и неограниченъ Владѣтель, все пакъ Той е Богъ, Който пази завета Си съ насъ, човѣшкитѣ синове.

Двадесетчетиритѣ четиритѣ старци. - Въпросътъ относно известна опредѣлена група, който нѣкога бѣше зададенъ на Йоана, се задава и днесъ : "Кои сѫ тѣзи и откѫде сѫ дошли?" За забелязване е, че тѣ бѣха облѣчени съ бѣли дрехи и имаха на главитѣ си златни вѣнци, което бѣше знакъ за борбата, която бѣха водили и за победата, която бѣха извоювали. Отъ това ние заключаваме, че нѣкога тѣ сѫ участвували въ борбата на християнството, че нѣкога и тѣ сѫ вървѣли заедно съ светиитѣ по пътя на земното странствуване, и сѫ го завършили. По известни причини е било намѣрено за добре тѣ да получатъ победнитѣ вѣнци въ небесното царство преди голѣмото множество на изкупенитѣ. Тѣ наистина участвуватъ въ славословието, което отправятъ къмъ Агнеца заедно съ четиритѣ живи сѫщества /Откр.5:9/:"И пѣеха нова пѣсень, думайки: Достоенъ Си да вземешъ книгата и да снемешъ печатитѣ й, защото Ти бѣ закланъ и съ Своята кръвь ни изкупи за Бога отъ всѣко колѣно и езикъ, народъ и племе!" Това славословие тѣ пѣеха преди разчупването на седмия печатъ, и именно, за да покажатъ, че Агнецътъ е достоенъ да вземе книгата и да разпечата печатитѣ възъ основа на онова, което Той вече е извършилъ, на изкуплението имъ. Сѫщо така това пѣснопѣене не гласи, че изкуплението щѣше да стане по-късно, а трѣбваше само да натъкне завършения фактъ въ историята на ония, които го пѣятъ. Значи това бѣха една група изкупени личности, изкупени отъ тази земя, изкупени, както биватъ изкупени и всички други - чрезъ сѫпоценната Христова кръвь.

Четемъ ли и на друго мѣсто за такава група изкупени? Ние вѣрваме, че Павелъ има предвидъ сѫщата група, като пише на ефесянитѣ: "Като се възкачи на височината, плени пленъ и даде дарове на човѣцитѣ". Ефес.4:8. А обяснението на английския текстъ гласи: "Отведе множество пленници". А обърнемъ ли се назадъ къмъ събитията, станали

ли въ връзка съ разпятието и възкресението на Христа, ние четемъ: "И гробоветѣ се разтвориха", и много тѣла на починали светии възкръснаха; и като излѣзоха изъ гробоветѣ подиръ възкресението Му, влѣзоха въ светия градъ и се явиха на мнозина". Мат. 27:52.43. Тукъ, значи, намираме отговора на нашия въпросъ, взетъ направо отъ Свещеното писание. Споредъ това, тѣ сж отъ ония, които при Христовото възкресение излѣзоха изъ гробоветѣ си и се числятъ къмъ преобразената група на ония, които Той възведе изъ плена на черното царство на смъртьта, когато се възнесе победоносно въ небето.

Но това не е само нашъ възгледъ. Веслей пише следното относно тѣзи двайсеть и четири старци: ", Облѣчени ни въ бѣли дрехи'. Това и златнитѣ вѣнци показватъ, че тѣ вече сж завършили пжтя на странствуването си и сж заели мѣстата си между небеснитѣ жители. Никкде тѣ не сж отбелязани като души, поради което може да се приеме, че тѣ вече имаха преобразенитѣ си тѣла. Сравни съ Мат. 27:52".

Читательтъ трѣбва да обърне особено внимание на това, че споменатитѣ двайсеть и четири старци седѣха на престоли или тронове. Поради това тѣзи старци се считатъ като помощници на Христа въ ходатайската служба, която Той извършва въ небесното светилище. И когато сждътъ, описанъ въ Дан. 7:9, започне въ светая светихъ, тогава тѣхнитѣ престоли биватъ положени или поставени, споредъ както гласи този текстъ.

С е д е м т ѣ о г н е н и с в ѣ т и л а. - Тѣзи седемъ огнени свѣтила съответствуватъ на златния свѣтилникъ съ седемтѣ постоянно горящи лампи въ символичното светилище. Споредъ божественото наредяане този свѣтилникъ бѣше поставенъ въ първото отдѣление на земното светилище. Изх. 25:31.32.37з 27:30 и др. И сега, когато Йоанъ ни описва, че е видѣлъ една отворена врата на небето, и че въ отдѣлението, което се разкри предъ очитѣ му, видѣлъ съответствуващитѣ на свѣтилника отъ земното светилище седемь свѣтила, това е едно достатъчно доказателство за туй, че предъ неговия погледъ е било разкрито първото отдѣление отъ небесното светилище.

Ст. 6. "И предъ престола имаше стъклено море, подобно на кристалъ; а срѣдъ престола и около престола - четири животни, отпредъ и отзадъ пълни съ очи: 7. първото животно приличаше на лъвъ, второто животно - на теле, тре-

Scanned by CamScanner

тото животно имаше лице като на човѣкъ,а четвъртото животно приличаше на хвърчащъ орелъ. 8. И четиритѣ животни имаха всѣко по шесть крила наоколо си,а извътре бѣха пълни съ очи,и безъ почивка денемъ и нощемъ възклицаваха: святъ,святъ,святъ е Господь Богъ Вседържитель,Който е билъ,Който е и Който иде. 9. А когато животнитѣ въздаваха слава,честь и благодарность на Седналия на престола, на Живѣещия во-вѣки-вѣковъ, 10. двайсеть и четиритѣ старци падаха предъ Седналия на престола,покланяха се на Живѣещия во-вѣки-вѣковъ и полагаха вѣнцитѣ си предъ престола,казвайки: 11. Достоенъ си,Господи,да приемешъ славата, честьта и силата,защото Ти си отворилъ всичко,и по Твоя воля всичко сѫществува и е сътворено".

С т ъ к л е н о т о м о р е. - Това море не бѣше отъ стъкло,а само представляваше една гладка повърхнина,която изглеждаше като стъкло,защото бѣше прозрачна и блестяща.Този възгледъ се подкрепя и отъ сравнението на това море съ кристалъ.А подъ кристалъ ние си представяме една твърда,прозрачна маса,като ледъ или стъкло.Положението на това море е такова,че ние не можемъ да го сравнимъ съ омивалницата на старото символично светилище.

То може да се простира въ подножието на трона и така да образува неговото основание или дори основитѣ на самия светъ градъ. Ние виждаме това море още единъ пѫть въ гл.15:2,и то като мѣстото,кѫдето победителитѣ стоятъ, възхитени отъ радость поради окончателната имъ победа.

Ч е т и р и т ѣ ж и в о т н и. - Преводътъ на оригиналната гръцка дума съ думата "животно" въ този случай е много несполучливъ,тъй като тукъ тя означава едно живо сѫщество.Затова Блумфильдъ казва: ",Четири живи сѫщества' /не животни/.Така превежда тази дума и Хайнеръ. Правилностьта на тази поправка въ превода,мисля,че е призната отъ повечето тълкуватели,тъй като употрѣбената въ този случай гръцка дума е съвършено различна отъ думата, употрѣбена въ тринайсетата и следующитѣ глави,за да се отбележатъ пророческитѣ животни. /Шолефильдъ./ Трѣбва да се добави още,че и Бълклей привежда различни примѣри, въ които тази дума е употрѣбена,за да отбележи не само едно сѫщество,но и едно човѣшко сѫщество,а въ единъ случай привежда единъ текстъ отъ Оригена,кѫдето тази дума е употрѣбена,за да отбележи нашия Господь Исуса".

Scanned by CamScanner

Подобно изображение е употрѣбено и въ първата глава на пророкъ Йезекииловата книга. Качествата,които трѣбва да се подразбиратъ подъ тѣзи символични образи, сж: сила,издържливость,разумъ и бързина;а именно: сила въ ревностьта,издържливость въ изпълнението на налаганитѣ задължения,разумъ въ познанието на божествената воля, и бързина въ послушанието.Тѣзи четири живи сжщества стоятъ много по-близо до трона,отколкото двайсеть и четиритѣ старци,тъй като за тѣхъ се казва,че тѣ стоятъ срѣдъ престола и около престола.Както старцитѣ,така и тѣ въ пѣснопѣнето си славословятъ Агнеца затова,че Той е изкупилъ двайсеть и четиритѣ отъ тази земя.Затова и тѣ принадлежатъ къмъ сжщата група и съставляватъ часть отъ онова множество,които Христосъ,както вече обяснихме /вижъ обясненията къмъ стр.4/,бѣше отвелъ съ Себе си отъ плена на смъртьта. За причината на тѣхното изкупление вижъ обясненията къмъ гл.5:8.

И б е з ъ п о ч и в к а. - "О,вие,блажени непочиващи!" се провиква съ удивление Джонъ Веслей; съдържанието на тѣхнитѣ непрестанни славословия е: "Светъ, светъ,светъ е Господь Богъ Вседържитель,Който е билъ,Който е и Който иде!" Никога отъ човѣшки уста не се е въздигало по-възвишено пѣене.Сжщата пѣсень тѣ повтарятъ "день и нощь",т.е. непрекжснато. Този изразъ показва само начина,по който ние пресмѣтаме времето тукъ на земята, тъй като при трона Божий не може да става и дума за нощь.

О,какъ често ние смъртнитѣ сме склонни да се уморяваме,когато по-често трѣбва да свидетелствуваме за добрината и милостьта Божия! О,какъ дори понѣкога сме изкушавани да предпочетемъ да не кажемъ нищо,защото не винаги можемъ да кажемъ нѣщо ново! Ние можемъ да се поучимъ отъ поведението на тѣзи свети сжщества тукъ,които никога не се оплакватъ,че трѣбва непрекжснато да повтарятъ думитѣ:"Светъ,светъ,светъ Господь Богъ Вседържитель!" За тѣхъ тѣзи думи никога не увехтяватъ,тъй като сърдцата имъ постоянно се възпламеняватъ при мисъльта за Неговата светость,доброта и любовь. Тѣхното славословие никога не е монотонно,защото всѣки пжть,когато изговарятъ тѣзи думи ми,тѣ получаватъ нови впечатления отъ качествата на Вседържителя;тѣхнийтъ разумъ достига по-голѣмо развитие при вида на Неговитѣ съвършенства;тѣхнийтъ кржгозоръ се разширява,сърдцата имъ ставатъ по-любвеобилни и обновенитѣ чувства на благоговение изтръгватъ отъ устнитѣ имъ все

Scanned by CamScanner

отново и отново светото хваление,което и за тѣхъ е винаги ново:"Святъ,святъ,святъ Господь Богъ Вседържитель!"

Така би трѣбвало да бѫде и съ насъ;макаръ и често да слушаме да ни се говори за добротата,милостьта и любовьта Божии,за ценностьта на истината и за чудеснитѣ нѣща отъ бѫдещия свѣтъ,тѣ не трѣбва да отминаватъ като празни думи покрай ушитѣ ни,а всѣки день отъ живота си ние трѣбва да ставаме все по-възприемчиви за благословенията на това чудесно славословие.

Относно израза "Който е билъ,Който е и Който иде",вижъ обясненията къмъ гл.1:4.

"Достоенъ си,Господи,да приемешъ славата,честьта и силата!" Колко много е достоенъ Той за това,ние ще разберемъ едва тогава,когато ,подобно на тия блажени сѫщества,които изговарятъ тия думи,бѫдемъ преобразени въ безсмъртни,и безъ петно и недостатъкъ застанемъ предъ лицето на Неговата слава.Юда,ст.24.

Т и с и с ъ т в о р и л ъ в с и ч к о.- Дѣлата на сътворението сѫ причината за славата,честьта и силата,които ние отдаваме на Бога. "По Твоя воля" или по Твоя заповѣдь тѣ сѫществуватъ и сѫ създадени. Богъ пожела,и всички нѣща бѣха създадени;и чрезъ сѫщата сила тѣ продължаватъ да сѫществуватъ.

Scanned by CamScanner

Пета глава

НЕБЕСНОТО СВЕТИЛИЩЕ

Продължение.

Ст.1. "И видѣхъ въ дѣсницата на Оногова,Който седѣше на престоля,книга написана отвътре и отвънъ,запечатана съ седемь печата".

Тукъ започва една нова глава,но не и нова сцена; тъй като апостолътъ вижда духомъ още сжщото видение.Подъ думитѣ "на Оногова,Който седѣше на престола",се разбира, очевидно,Отецъ,тъй като Синътъ се представя по-късно като "Агнецъ,като закланъ". Книгата,която Йоанъ видѣ,съдържаше едно разкритие на събития,които трѣбваше да станатъ презъ последното време въ историята на църквата,а това,че Оня,Който седѣше на престола,я държеше въ ржката Си,показва,че познанието на бждещитѣ нѣща лежи само у Бога,освенъ въ случаитѣ,когато Той намѣри за добре да открие нѣщо и на други.

К н и г а т а. - По времето,когато е било писано Откровението,книгитѣ не сж имали формата,която иматъ днесъ.Тѣ не сж се състояли отъ множество подвързани въ едно листа,а били съставени отъ една или повече,по-ккси или по-дълги ивици отъ пергаментъ или отъ другъ материалъ,навивани въ видъ на свитъкъ.Веслей казва следното по това:

"Обикновенитѣ книги на старитѣ хора не сж били като нашитѣ,а ленти или ивици отъ пергаментъ,които сж

Scanned by CamScanner

били навивани около една дълга пръчка, както ние обикновено навиваме коприна. Така ни се описва и книгата, която бѣше запечатана съ седемь печата. Апостолътъ, разбира се, не можеше да види изведнажъ седемтѣ печата; тъй като седемтѣ свитъка бѣха овити единъ въ другъ и всѣки единъ запечатанъ, така че, когато се разтворѣше и разгънѣше първиятъ, явяваше се вториятъ печатъ, и т.н., до седмия".

Скотъ пише по този предметъ: "Книгата приличаше на единъ свитъкъ, който споредъ тогавашния обичай се състоеше отъ нѣколко пергамента, и макаръ и да можеше да се приеме, че тѣ бѣха изписани отвътре, въ тѣхъ не можеше да се прочете нищо, докато не се разтворѣха печатитѣ. При отварянето на книгата се показа, че тя съдържаше седемь пергамента или по-малки свитъка, отъ които всѣки единъ бѣше поотдѣлно запечатанъ; и да бѣха всичкитѣ печати отвънъ, пакъ нищо не би могло да се прочете, докато всички не бѫдѣха премахнати; а тъй, както бѣше въ този случай, премахването на всѣки печатъ разкриваше съдържанието на съответния свитъкъ. Затова още външниятъ видъ на книгата трѣбва да е показвалъ, че свитъкътъ се състоеше отъ седемь или поне отъ нѣколко части".

Блумфильдъ казва: "Дългитѣ свитъци отъ пергаментъ, които употрѣбяваха старитѣ и които ние наричаме книги, бѣха изписани обикновено отъ едната страна, а именно отъ оная, която при навиването оставаше отвътре". Затова, безъ съмнение, и тази книга не е била изписана отъ двѣтѣ страни, както се казва въ нѣкои обяснения върху тази точка. Гроциусъ, Лоуманъ, Фюлеръ и др. даватъ следното обяснение: ‚Изписана отвътре, а отвънъ запечатана съ седемь печата', и т.н. Какъ сж били поставени тѣзи печати, се вижда ясно отъ приведенитѣ по-горе обяснения отъ Веслей и Скотъ.

Ст.2. "И видѣхъ силенъ ангелъ, който викаше съ високъ гласъ: Кой е достоенъ да разгъне книгата и да стене печатитѣ ѝ? 3. И никой не можеше, нито на небето, нито на земята, нито подъ земята, да разгъне книгата, нито да я гледа. 4. И азъ плакахъ много, че никой не се намѣри достоенъ да разгъне и прочете тая книга, нито да я гледа".

П о к а н а т а. - Богъ държи книгата така, че

цѣлиятъ свѣтъ може да я вижда,и единъ моценъ ангелъ,безъ съмнение единъ съ голѣмо величие и сила,излиза като веститель напредъ и поканва съ силенъ гласъ всички творения на всемира да опитатъ мждростьта си въ разгатаването на Божиитѣ планове.Кой е достоенъ да разгъне книгата и да разчупи печатитѣ й? Настава дълбока тишина. Мълчаливо цѣлиятъ всемиръ признава своята немощь и недостоинство да разкрие Божиитѣ планове. "Нито на небето" - не само никой човѣкъ,но въобще никакво сщество и на небето. Не е ли това явно доказателство за туй,че способноститѣ на ангелитѣ,както и на човѣцитѣ,сх ограничени,и тѣ не могатъ да проникватъ въ бъдещето и да откриватъ,какво има да стане? Когато апостолътъ видѣ,че никой не излѣзе, за да разгъне книгата,той започна да се страхува,че Божиитѣ планове относно неговия народъ можеха никога да не бъдатъ разкрити и,обзетъ отъ крайно съчувствие и грижи за църквата,той заплака. "О!",казва Веслей,"колко далечъ отъ духовното състояние на Йоана сх онія,които предпочитатъ да се интересуватъ за всичко друго,само не за съдържанието на тази книга!"

Къмъ думитѣ "и азъ плакахъ много" Бенсонъ прави следната хубава забележка: "Апостолътъ е съвсемъ съкрушенъ отъ мисъльта,че не би могло да се намѣри никое сщество,което би било въ състояние да разбере Божиитѣ планове,да ги открие и да ги извърши;и затова се страхува,че тѣ можеха да останатъ завинаги скрити отъ църквата.Неговото великодушие е причината за неговитѣ сълзи,и неговата нѣжность тукъ изпъква още по-ясно,като не може да се овладѣе.Откровението не е било написано безъ сълзи,и затова и не безъ сълзи ще бъде разбрано отъ насъ".

Ст.5. "И единъ отъ старцитѣ ми рече: Не плачи; ето Лъвътъ,Който е отъ Юдиното колѣно,коренътъ Давидовъ, победи и може да разгъне книгата и да снеме седемтѣ й печата. 6. Погледнахъ,и ето,срѣдъ престола и четиритѣ животни и срѣдъ старцитѣ стоеше Агнецъ,като закланъ, съ седемъ рога и седемъ очи,които сх седемтѣ Духове Божии, разпратени по цѣлата земя. 7. Той дойде и взе книгата отъ дѣсницата на Оногова,Който седѣше на престола".

Но Йоанъ не трѣбваше да плаче дълго.Защото Богъ, наистина,не желае да ни държи въ неведение относно нѣщата,които биха могли да ни бъдатъ полезни.Вече е взета

гриҳата,нѣкой да разгъне книгата,поради което и единъ отъ старцитѣ му казва: "Не плачи! Ето Лъвътъ,Който е отъ Юдиното колѣно,коренътъ Давидовъ,победи и може да разгъне книгата и да снеме седемтѣ й печата". Защо тъкмо единъ отъ старцитѣ бѣше предпочетенъ предъ другитѣ сҳщества,да съобщи на Йоана това,не ни се казва,освенъ ако припишемъ това на обстоятелството,че старцитѣ, благодарение на тѣхното изкупление,имаха особенъ интересъ къмъ благополучието на църквата на земята. Христосъ тукъ е нареченъ Лъвътъ,който е отъ Юдиното колѣно". По каква причина е нареченъ Той лъвъ,и защо отъ Юдиното колѣно? - Очевидно първото наименование трѣбваше да означава Неговата сила;като царь на животнитѣ и владѣтель на горитѣ,лъвътъ е подходящъ символъ за царския видъ и царската сила. "Отъ Юдиното колѣно" Той е нареченъ несъмнено съобразно съ пророчеството въ Бит. 49:9.10.

К о р е н ъ т ъ Д а в и д о в ъ. - Христосъ, очевидно,е билъ основата и стълпътъ на Давидовото положение и могҳщество; защото не подлежи на съмнение, че Христосъ бѣше поставилъ Давида въ онова положение, и Той го бѣше надарилъ съ способности за това. Както самъ Давидъ е само единъ символъ за Христа,така и Неговото царство и владичество е само единъ символъ за Христовото владичество надъ народа Му. "И Господь Богъ ще Му даде трона на Отца Му Давида".Лука 1:32.33. Когато Христосъ прие нашето човѣшко естество и чрезъ това стана потомъкъ на Давида,Той бѣше нареченъ "Отрасълъ Давидовъ" и "Коренъ отъ племето Йесеево".Ис.11:1.10; Откр.22:16. Тукъ,значи,се показва Неговото сродство съ Давидовия домъ и Неговото право да владѣе надъ Божия народъ,поради което и подобаваше да се повѣри Нему разчупването на печатитѣ.

Т о й п о б е д и. - Отъ тѣзи думи виждаме,че правото за разгъването на книгата бѣше спечелено чрезъ една победа въ минала борба;едно предположение,което се потвърждава и отъ останалата часть на тази глава.Въ следващата сцена ние виждаме Христа като изкупитель на свѣта,проливащъ кръвьта Си за опрощението на нашитѣ грѣхове и за спасението на човѣчеството.Докато извършваше изкупителното дѣло,Той бѣше жертва на бѣснитѣ атаки на Сатана,но Той устоя на всички изкушения,понесе

смъртнитѣ мжки на кръста и възкръсна като победитель надъ смъртьта и надъ гроба, осигурявайки ни пжтя къмъ блаженството - Той възтържествува. И затова четиритѣ живи сжщества и двайсеть и четиритѣ старци съ право възпѣватъ "Достоенъ си да вземешъ книгата и да снемешъ печатитѣ й, защото Ти бѣ закланъ и съ Своята кръвь ни изкупи за Бога!" Йоанъ поглежда, за да види Лъва отъ Юдиното колѣно, и съглежда срѣдъ престола и четиритѣ живи сжщества и срѣдъ старцитѣ единъ агнецъ, като закланъ.

С р ѣ д ъ п р е с т о л а. - Тоддриджъ превежда този текстъ така: "И азъ видѣхъ въ пространството между престола и четиритѣ живи сжщества и помежду старцитѣ единъ агнецъ" и т.н. Въ центъра на сцената бѣше престолътъ на Отца, а на свободното мѣсто предъ престола стоеше Синътъ, представенъ символично чрезъ единъ закланъ агнецъ. Около тѣхъ стояха светиитѣ, които бѣха изкупени: Най-напредъ ония, които бѣха представени чрезъ четиритѣ живи сжщества, и тогава, въ втори кржгъ, бѣха старцитѣ, а ангелитѣ /ст.11/ образуваха трети кржгъ. Достоинството на Христа, представенъ въ образа на закланъ агнецъ, възбужда удивлението на цѣлото свето множество.

К а т о з а к л а н ъ. - Вудхаузъ казва: "Гръцкиятъ текстъ изисква, Агнецътъ да бжде представенъ съ една рана на врата, като да е току-що заклано жертвено животно въ подножието на олтара.

Подобно се изразява и Кларкъ, като казва: "Като че Той е предъ момента да бжде пожертвуванъ. Важно е да се обърне внимание на това; кръстната жертва на Христа има въ очитѣ на Отца такава висока цена, че Той винаги е представенъ проливащъ кръвьта Си за грѣшното човѣчество. Това би трѣбвало да направи нашата вѣра по-голѣма; защото, когато една душа идва предъ благодатния престолъ на Бога, тамъ тя вече намира една жертва, за да Му я поднесе".

С е д е м ь р о г о в е и с е д е м ь о ч и. - Роговетѣ сж символи на сила, очитѣ символизиратъ мждростьта, а числото седемь представя нѣщо завършено, нѣщо съвършено. Затова тѣзи нѣща ни поучаватъ, че Агнецътъ притежава пълна власть и съвършена мждрость, и то чрезъ действието на Божия Духъ, наречень тукъ "седемтѣ Духове Божии"; сжщо за да се изтъкне пълнотата и съвършенството на действието Му.

Т о й д о й д е и в з е к н и г а т а. - Нѣкои тълкуватели виждатъ едно противоречие съ действи-

Scanned by CamScanner

телността въ това,че Агнецътъ взе книгата,и затова сж прибѣгнали до различни хитрости,за да избѣгнатъ тази трудность.Но не е ли единъ твърдо установенъ принципъ това,да се приписватъ на единъ символъ постжпки,които могатъ да бждатъ извършвани само отъ представеното символично сжщество? Затова нуждае ли се нашиятъ текстъ отъ друго обяснение? Ние знаемъ,че Агнецътъ е символъ на Христа,и никой не ще види противоречие съ действителността въ това,че Христосъ взема една книга.А четемъ ли,че книгата е била взета,ние знаемъ,че това е било извършено не отъ Агнеца,а отъ Оня,Който е символизиранъ чрезъ агнеца.

Ст.8. "И когато взе книгата,четиритѣ животни и двайсетъ и четиритѣ старци паднаха предъ Агнеца,държейки всѣки отъ тѣхъ гусли и златни чаши,пълни съ темянъ,които сж молитвитѣ на светиитѣ; 9. и пѣеха нова пѣсень,думайки: Достоенъ си да вземешъ книгата и да снемешъ печатитѣ й,защото Ти бѣ закланъ и съ своята кръвь ни изкупи за Бога отъ всѣко колѣно и езикъ,народъ и племе, 10. и ни направи предъ нашия Богъ царе и свещеници; и ще царувамнана.земята".

Ч а ш и, п ъ л н и с ъ т а м я н ъ. - Този текстъ ни дава разяснения върху заниманието на изкупенитѣ,представени чрезъ четиритѣ живи сжщества и двайсетъ и четиритѣ старци.Тѣ държатъ златни чаши или сждове,пълни съ тамянъ,който означава молитвитѣ на светиитѣ.А тази служба се извършва,собствено,само отъ свещеници.

Скотъ казва по това: "Неуспоримо е,че четиритѣ живи сжщества участвуватъ въ поклонението на Агнеца,или, по-право,ржководятъ това поклонение,понеже Агнецътъ Божий ги е изкупилъ,а това и доказва несъмнено,че съ тази картина е представена онази часть отъ изкупената църква, а не ангелитѣ,чието поклонение е описано въ единъ отъ следващитѣ стихове,обаче много по-величествено".

А Барнесъ въ забележкитѣ си къмъ този стихъ казва: "Цельта на този текстъ е да ни представи представителитѣ на църквата въ небето,старцитѣ,които сжщо сж показани като свещеници,какъ тѣ извършватъ въ небесния храмъ богослужението за доброто на църквата на земята,и какъ принасятъ приношения отъ тамянъ,докато църквата е

Scanned by CamScanner

събрана на молитва".

Читателътъ ще си спомни,че първосвещеникътъ при старото символично богослужение имаше много помощници,и като има предвидъ,че тукъ се вижда небесното светилище,отъ това той ще си направи заключението,че тѣзи изкупени засега сж помощници на нашия великъ първосвещеникъ,и че тѣ,безъ съмнение,сж били изкупени за тази цель.Пъкъ и кой би могълъ по-добре да подпомага нашия Господь въ свещеническата Му служба за човѣшкия родъ,отколкото тѣзи отлични представители на човѣчеството,чийто светъ животъ и нравствена чистота сж ги направили достойни за това? /Вижъ обясненията къмъ гл4:4./

Ние знаемъ,че мнозина не искатъ да приематъ,че нѣщата въ небето иматъ една действителна,осѣзателна форма,и затова не можемъ да си представимъ лесно,че приведенитѣ тукъ явления ще се видятъ действителни за такива хора.За да обосноватъ своитѣ възгледи,тѣ се позоваватъ на факта,че описанията тукъ сж крайно символични,и затова вѣрватъ,че такива нѣща не може да сжществуватъ на небето.На такива лица ние възразяваме,че,наистина,Откровението се занимава главно съ символи,но въ никой случай не и съ измислици.Всички описани тукъ сцени сж действителни,и тѣхната действителность ние можемъ да схванемъ само тогава,когато си обяснимъ образитѣ точно.Така отъ това видение ние знаемъ,че Оня,Който седи на престола,е Богъ;значи Той действително сжществува.Агнецътъ,знаемъ,символизира Христа;и Той е въ действителность тамъ. При възнесениетоМу Неговото тѣло бѣше действително,осѣзаемо тѣло,и никой не ще иска да твърди,че Той не го има и до сега още.А нееe ли нашиятъ Великъ Първосвещеникъ едно действително сжщество,то и мѣстото,кждето Той извършва службата Си,ще трѣбва да е действително.Четиритѣ живи сжщества и двайсеть и четиритѣ старци представляватъ ония,които Христосъ,възвѣждайки ги отъ смъртьта,отведе съ Себе си при възкресението и възнесението Си;затова тѣ бѣха действителни сжщества при приемането имъ въ небето,а защо да не сж такива и досега?

П ѣ с е н ь т а. - Тя е наречена "нова пѣсень", вѣроятно нова поради новия поводъ и подхващане.Тѣ бѣха първитѣ,които я пѣеха,тъй като тѣ бѣха първитѣ изкупени. Въ пѣснѣньта тѣ се наричатъ царе и свещеници.Въ какъвъ смисълъ сж свещеници,ние вече обяснихме,а именно,защото сж помощници на Христа въ Неговата свещеническа служба.

Scanned by CamScanner

Въ този смисълъ,несъмнено,тѣ сж и царе;щомъ Христосъ царува съ Отца,то и тѣ,като Негови помощници,ще участвуватъ въ управлението,което Той упражнява отъ небето надъ земята.

П р е д в к у с в а н е т о. - "И ще царуваме на земята".Макаръ че тѣ вече сж изкупени и около Божия тронъ се наслаждаватъ на вида на Агнеца,Който ги изкупи,и че сж заобиколени отъ множествата свети ангели на небето,въ неизказано блаженство,тѣхната пѣсень възпѣва едно още по-съвършено състояние.Това състояние ще настане тогава,когато великото изкупително дѣло бжде завършено,и тѣ,заедно съ всички изкупени Божии чада,ще царуватъ на земята,която е тѣхно обещано наследство и ще бжде вѣчно жилище на светиитѣ.Римл.4:13; Гал.3:29; Пс.37:11; Мат.5:5; 2Петр.3:13; Ис.65:17-25; Откр.21:1-5.

Ст.11. "Следъ това видѣхъ и чухъ гласа на много ангели около престола и около животнитѣ и старцитѣ /и броятъ имъ бѣше много милиони/, 12. които говорѣха съ високъ гласъ: Достоенъ е закланиятъ Агнецъ да приеме силата и богатството,премждростьта и могжществото,честьта, славата и благословението!"

Н е б е с н о т о с в е т и л и щ е. - О,какъ нищожна е нашата човѣшка представа за величието и славата на небесния храмъ,въ който Йоанъ бѣ въведенъ /гл.4/, като му се позволи да надникне презъ отворената на небето врата! Не бива да се забравя,че това е сжщиятъ храмъ, въ който той видда по-късно /ст.11.12/ небеснитѣ множества. 1/ Около трона стоятъ светиитѣ,представени чрезъ четиритѣ живи сжщества. 2/ На следующия редъ идватъ двайсеть и четиритѣ старци. 3/ На трети редъ Йоанъ видѣ множество небесни ангели,които обкржаваха всичко. Колко бѣха тѣ? Колко голѣмо,споредъ нашата представа, може да е било числото на ония,които бѣха събрани въ небесния храмъ? "И броятъ имъ бѣше много милиони",съобщава пророкътъ.А други библейски преводи казватъ: "десеть хиляди по десеть хиляди".Това сж вече сто милиона;а за да се покаже,че нѣма число,което да може да изрази приблизително това неизброимо множество,прибавено е още:"и хиляди по хиляди".Затова апостолъ Павелъ, въ Евр.12:22,много сполучливо го нарича "безчетни анге-

Scanned by CamScanner

ли"/стар.прев./. Всички тѣ бѣха въ небесното светилище и съставляваха множеството,което Йоанъ видѣ събрано тамъ,к кждето се извършва поклонението на всемира и кждето се завършва чудесният спасителенъ планъ.Посрѣдъ това свето и неизброимо множество бѣше Ягнецътъ Божий,Чието главно действие - проливането кръвьта Си за изкуплението на падналото човѣчество, - предизвиква тѣхното удивление,тъй като всички гласове на небеснитѣ множества се обединиха въ едно славословие: "Достоенъ е закланиятъ Агнецъ да приеме силата и богатството,премждростьта и могщество-то,честьта,славата и благословението!" Такова едно събрание е,навѣрно,подходящо за такова мѣсто,а сщо подходящо е и славословието,което то възнася въ поклонение къмъ Оня,Който чрезъ проливането на кръвьта Си стана откупъ за мнозина,и Който и сега още се явява като нашъ великъ първосвещеникъ въ небеснотосветилище,ходатайствувайки и застжпвайки се за насъ чрезъ Своитѣ заслуги.Предъ такова величествено събрание ще трѣбва нѣкога да застанемъ ние,за да отдадемъ смѣтка за себе си.Какъ ще можемъ да устоимъ предъ всезнаещия Божий сждъ? Кой ще ни направи способни да се повдигнемъ и да застанемъ заедно съ това безгрѣшно множество горе? - Само безкрайнитѣ заслуги на Христовата кръвь,която ни очиства отъ всички петна и ни прави годни да застанемъ на светата планина Сионъ! О, безкрайна Божия благодать,която ни приготвя,за да можемъ да понесемъ тази слава,и ни дава куражъ да застанемъ предъ лицето Му въ свята радость!

Ст.13. "И всѣко създание на небето и на земята, подъ земята и въ морето,и всичко,що е въ тѣхъ,чувахъ да говори:На Оногова,Който седи на престола,и на Агнеца - благословение и честь,слава и владичество во-вѣки-вѣковъ! 14. И четиритѣ животни казваха:Аминъ! И двайсеть и четиритѣ старци паднаха и се поклониха на Живѣещия во-вѣки-вѣковъ".

П р е ч и с т е н а т а в с е л е н н а. - Въ ст.13 ние имаме единъ отъ ония примѣри,които се срѣщатъ често въ Свещеното писание,а именно описание на събития, взети не споредъ тѣхния хронологически редъ,за да допълнятъ по-добре едно по-раншно твърдение или представа,както и въ този случай е представено предварително времето следъ завършването на изкуплението.Въ ст.10 четиритѣ жи-

Scanned by CamScanner

ви същества и двайсеть и четиритѣ старци заявяватъ:"и ще царуваме на земята",и пророкътъ вижда духомъ това време. Не е ли съвсемъ естествено,че видението,следъ като ни е представило главното дѣло на Христовата ходатайствена служба,трѣбваше да ни даде възможность да надникнемъ за малко въ времето,когато успѣхътъ на започнатото на кръста дѣло е завършенъ,числото на светитѣ попълнено,земята освободена отъ грѣхъ и отъ грѣшници и когато непрекъснати жертви на молитва се възнасятъ къмъ Бога и къмъ Агнеца?

Напразенъ би билъ опитътъ да се отнася това за църквата въ нейното сегашно състояние,както това правятъ много тълкуватели,или за нѣкое време отъ миналото,откакъ грѣхътъ е дошелъ на свѣта или откакъ Сатана изгуби високото си положение,което нѣкога имаше като ангелъ на свѣтлината и на любовьта;тъй като презъ времето,за което говори Йоанъ,всѣко създание на небето и на земята,безъ изключение,ще въздига славословия на Бога.А откакъ грѣхътъ се е явилъ на тази земя,не скверни ли отпадналото човѣчество непрекъснато Бога и Неговия престолъ,вмѣсто да го славослови? И това ще продължава дотогава,докато грѣхътъ владѣе.

Затова не тукъ е мѣстото на сцената,която Йоанъ описва,а,както казахме,ние трѣбва да си представимъ духомъ времето,когато цѣлото изкупително дѣло ще бъде завършено и светитѣ ще съ получили обещаното имъ царство на земята,което четиритѣ живи същества и старцитѣ виждатъ предварително и възпѣватъ въ пѣсеньта си /ст.10/. Това обяснение е въ съгласие съ текста и го освѣтлява добре.Това владичество и царство на земята започва началото си следъ второто възкресение.Дан.7:27; 2Петр.3: 13; Откр.21:1. При това възкресение,което ще стане хиляда години следъ първото /Откр.20:4.5/,безбожнитѣ ще бъдатъ унищожени.2Петр.3:7. Тогава ще падне огънь отъ Бога изъ небето и безбожнитѣ ще бъдатъ поядени /Откр. 20:9/;и същиятъ огънь,който унищожава безбожнитѣ,ще пречисти и земята,както ни се казва въ 2Петр.3:7-13. Тогава биватъ унищожени грѣхътъ и всички грѣшници,земята бива пречистена,проклятието съ всичкитѣ му лоши последствия бива завинаги премахнато,и "тогава праведнитѣ ще сиятъ като слънцето въ дома на Отца си",и отъ свободната отъ грѣхъ и обновена земя ще се възнасятъ хвалеб-

Scanned by CamScanner

ни и благодарствени пѣсни къмъ Бога.И кѫде ще има тогава мѣсто въ славното царство на Твореца за такава необятна бездна отъ огънь и ѫупелъ,въ която осѫденитѣ отъ прѣката власть на милостивия Богъ да се измѫчватъ въ огънь и да се гърчатъ въ неописуеми вѣчни мѫки? Съ тѣзи ликуващи хвалебни пѣсни не ще се размѣсватъ нито дисхармоничнитѣ и отчаяни ридания на осѫденитѣ,нито проклятията и богохулствата на ония,които грѣшатъ и страдатъ, изгубили всѣка надежда.Безбожната издънка,- коренъ и клони - Сатана и неговитѣ последователи,изкуситель и изкусени,е изгорена.Мал.4:1;Евр.2:14. Тѣ изчезватъ като димъ /Пс.37:20/ и биватъ изгорени като плѣва отъ пламъцитѣ.Мат.3:12.Тѣ сѫ се превърнали въ нищо,не само като материални,но и като интелектуални,съзнателни сѫщества; защото трѣбва да станатъ така,като че никога не сѫ били. Авдия 16.

Въ славословията на Агнеца се отдава сѫщата почесть,както и на Отца,Който седи на престола.Всички тълкуватели почти единодушно считатъ това като едно доказателство,че Христосъ трѣбва да е сѫщо така вѣченъ,като Отца;иначе,значи,се отдава на едно т в о р е н и е почесть,която подобава само на Т в о р е ц а. Но доказва ли се това наистина? Въ Писанието ние четемъ,че Христосъ е началото на всѣко създание и че всички следващи творения на разумния и неразумния свѣтъ сѫ станали чрезъ Него. Свещеното писание никѫде не говори,че Христосъ е сътворено сѫщество;напротивъ,то ясно казва,че Той е Единородниятъ на Отца./Откр.3:14.Вижъ и обясненията върху Откр.3:14,че Христосъ не е сътворено сѫщество./ Докато миналото сѫществуване на Сина не води началото си отъ сѫщата вѣчность съ Отца,началото на сѫществуването на Единородния датира преди всѣка тварь,отъ вѣки.Йоанъ 1:3; Евр.1:2. Не можеше ли Отецъ да нареди,щото на такова сѫщество да се отдаде сѫщото поклонение,както на самия Него,безъ това да е идолослужение отъ страна на оня,който се покланя? Той Го въздигнадо такава висота,че подобаваше да Му се отдаде поклонение,и Той и издаде заповѣдь да Му се отдаде поклонение,което не би било нужно,ако Христосъ бѣше отъ сѫщата вѣчность съ Отца.Самъ Христосъ заявява,че "както Отецъ има живота въ Себе си,тъй даде и на Сина да има животъ въ Себе си".Йоанъ 5:26.При другъ единъ случай Той казва: "Даде Ми се всѣка власть на небето и на земята".Мат.28:18. Павелъ казва за Христа, че

Scanned by CamScanner

Отецъ Го е въздигналъ високо и Му е далъ име,което е по-горе отъ всѣко име.Фил.2:9. И самъ Отецъ свидетелствува за Него:"Да Му се поклонятъ всички ангели Божии!" Евр.1:6. Всички тѣзи свидетелства доказватъ,че на Христа се отдава сѫщото поклонение,както на Отца,но въ никой случай не,че Той води началото Си отъ сѫщата вѣчность съ Отца.

Сега,като се връща отъ показанитѣ предварително чудесни сцени /ст.13/ камъ събитията,които се извършватъ въ небесното светилище предъ очитѣ му,пророкътъ чува,какъ четиритѣ живи сѫщества извикватъ "Аминъ!" въ отговоръ на казаното въ ст.12 и 13. Двайсеть и четиритѣ старци падатъ на колѣнетѣ си,за да се поклонятъ на Оня, Който живѣе во-вѣки-вѣковъ./

Шеста глава

СЕДЕМТЪ ПЕЧАТА

Ст.1. "И видѣхъ,когато Агнецътъ сне единъ отъ седемтѣ печата,и чухъ едно отъ четиритѣ животни да говори като съ гласъ на гръмотевица: Дойди и гледай! 2.И видѣхъ,и ето бѣлъ конь,и на него яздачъ съ лукъ;и даденъ му бѣ вѣнецъ,и той излѣзе като победитель,за да победи".

Следъ като взе книгата,Агнецътъ веднага започна да я разпечатва,и апостолътъ бѣ поканенъ да обърне внимание на сценитѣ,които се представятъ предъ очитѣ му при разчупването на отдѣлнитѣ печати.Както вече по-рано казахме,числото седемъ въ Свещеното писание означава нѣщо съвършено,завършено.Затова седемтѣ печата обхващатъ цѣлъ редъ събития,които достигатъ до завършека на благодатното време.Ето защо фалшиво е предположението на ония,които твърдятъ,че печатитѣ означавали редица събития,простиращи се,може би,до времето на Константина,а седемтѣ тржби представяли друга следваща редица събития,започващи отъ тази точка. Тржбитѣ представятъ редица събития, които ставатъ едновременно съ събитията отъ седемтѣ печата,макаръ че по характеръ тѣ сж съвсемъ различни отъ ония.Тржбата е символъ на война;затова тржбитѣ означаватъ голѣми политически преврати,каквито ще ставатъ,докато евангелието се проповѣдва на народитѣ.Печатитѣ се отнасятъ за събития отъ религиозенъ характеръ и съдържатъ историята на църквата отъ християнската епоха до Христовото пришествие.

Scanned by CamScanner

Нѣкои тълкуватели задаватъ въпроси относно начина, по който тѣзи сцени сж били представени на апостола. Дали това е било само едно писмено описание на събитията, което му е било прочетено, като при това сж били разпечатвани последователно отдѣлнитѣ печати, или книгата е съдържала картинни изображения на събитията, представящи се при разтварянето на печатитѣ, или пъкъ той е видѣлъ едно сценично представление, при което действующитѣ лица сж се явявали лично и сж играли ролитѣ си? Барнесъ приема картиннитѣ изображения, тъй като, споредъ неговото мнение, едно просто писмено описание не би подхождало на езика на апостола, който ни съобщава, какво е видѣлъ; а едно сценично представление въ никой случай не би могло да бжде въ нѣкаква връзка съ разтварянето на печатитѣ. Но на този възгледъ на Д-ръ Барнесъ могатъ да се направятъ две крайно важни възражения: 1. Казва се, че книгата съдържаше само описания, и никакви картинни изображения. 2. Йоанъ видѣ действующитѣ лица въ различнитѣ сцени не като безжизнени и неподвижни фигури на една картина, а живи и движещи се и играейки ролитѣ, които имъ бѣха дадени. Намѣ се струва за най-приемливо, че книгата съдържаше единъ описъ на събитията, които трѣбваше да станатъ, който се показа при разчупването на печатитѣ; и когато печатитѣ се разчупваха, сценитѣ се представяха предъ Йоана не чрезъ прочитане или описание, а чрезъ представяне онова, което бѣше описано въ книгата, като предъ неговия духъ заставаха живи действующи лица. Мѣстото на действието бѣше земята, кждето и въ сжщность ще стане всичко това.

Първиятъ символъ, единъ бѣлъ конь и яздачътъ му, който държеше лжкъ и комуто бѣ даденъ вѣнецъ, и който излѣзе, за да победи, е една сполучлива картина за победитѣ на евангелието въ първото столѣтие отъ християнската епоха. Бѣлиятъ цвѣтъ на коня означава чистотата на вѣрата въ онова време, а вѣнецътъ, който се дава на конника - неговиятъ победоносенъ напредъкъ, стремежътъ му къмъ по-голѣми победи и ревностьта и успѣха, съ които първитѣ служители разпространяваха истината. Нѣкои възразяватъ срещу това, че Христовитѣ служители и разпространението на евангелието не могатъ да бждатъ сравнени съ такива войнствени символи. Но на това ние отвръщаме: Каква друга картина би могла да представи

по-добре великото дѣло на християнството по времето, когато то бѣше първата нападателна сила срещу ученията на огромната заблуда? Яздачътъ излѣзе, за да победи? Накъде? Неговата мисия бѣше неограничена; защото евангелието трѣбваше да се проповѣдва по цѣлия свѣтъ.

Ст.3. "А когато се сне вторият печатъ, чухъ второто животно да говори: Дойди и гледай! 4. И излѣзе другъ конь, рижъ; и на яздача му бѣ дадено да отнеме мира отъ земята, та човѣцитѣ единъ други да се убиватъ. И даденъ му бѣ голѣмъ мечъ".

Най-забележителното нѣщо въ тѣзи символи е рѣзко отличаващитѣ се цвѣтове на конетѣ - нѣщо, което сигурно е отъ голѣмо значение. Ако бѣлиятъ цвѣтъ на първия конь означава ясното проповѣдване на чистото евангелие презъ периода, който този символъ обхваща, то червеният цвѣтъ на втория конь означава, че презъ този периодъ първоначалната чистота е започнала да изчезва. Още въ днитѣ на Павла тайната на беззаконието бѣше започнала да се проявява, и официалната Христова църква по времето, за което се говори, бѣше вече тъй покварена, че символътъ трѣбваше да получи другъ цвѣтъ. Заблуди се появиха, свѣтски духъ проникна въ църквата, духовната власть потърси свѣтската за своя съюзница, и въ резултатъ отъ този съюзъ се появиха борби и войни. Духътъ на онова време се показва най-ясно въ днитѣ на Константина, на първия тъй наречень християнски императоръ, който, споредъ Мосхайма, е приелъ християнската вѣра въ 323 година.

За това време Д-ръ Райсъ казва: "Този периодъ бѣше свѣтски, едно съединение между черква и държава. Константинъ подкрепяше духовенството, и чрезъ това му наложи задължения; той даде на черквата закони, свика съборъ въ Никея и го председателствува. Константинъ, а не евангелието унищожи идолскитѣ храмове; тази слава се падаше на държавата, а не на църквата. Константинъ, съ одобрението на църквата, взе решения относно известни заблуди, а други остави да се ширятъ свободно; той дори се противопостави явно на много важни истини. Поради това всрѣдъ духовенството възникна враждебность, и щомъ единъ новъ владѣтель зае трона, отдѣлнитѣ партии предлагаха всичко, за да го спечелятъ за своитѣ убеждения. Мосхаймъ характеризира този периодъ като време на постоянни борби и смутове".

Scanned by CamScanner

съ свидетелството на апостола,който казва,че на седящия на коня бѣ дадена власть "да отнеме мира отъ земята,та човѣцитѣ единъ други да се убиватъ;и даденъ му бѣ голѣмъ мечъ". Христовата църква се бѣ възкачила на императорския тронъ и носѣше знацитѣ на свѣтска власть.

Ст.5. "А когато сне третия печатъ,чухъ третото животно да говори: Дойди и гледай! И видѣхъ,ето вранъ конь,и върху него яздачъ съ кантони въ ржка. 6. И чухъ гласъ срѣди четиритѣ животни,който говорѣше: Хиниксъ /килограмъ/ жито за динарий,и три хиникса ечмикъ за динарий;ала дървеното масло и виното да не повредишъ".

Какъ бързо се разпространяваше покварата! Какъвъ контрастъ между този символъ и първия! Единъ вранъ /черенъ/ конь - тъкмо обратното на бѣлия! Този символъ представя тъй добре духовната тъмнина и нравствената поквара на църквата презъ оня периодъ! Онова,което бѣше станало презъ първия периодъ,бѣше отворило пжть за заблудата,и наскоро обстоятелствата въ църквата бѣха станали такива,каквито ги виждаме описани тукъ.Времето между царуването на Константина и основаването на папството въ 538 г. съ право се счита за време,когато слѣпата заблуда и грубото суевѣрие пустнаха коренитѣ си въ църквата.За времето непосрѣдствено следъ Константиновото царуване Мосхаймъ казва:

"Още преди времето на Константина повечето църковни учители бѣха повлияни отъ Платона и отъ други езически учения,и безсмисленитѣ лъжливи учения,произлѣзли отъ това влияние,сега бѣха потвърдени,разширени и най-разнообразно украсени.Тукъ намираме източника на фанатичното почитане на умрѣли светии и на абсурдната представа за едно чистилище,предназначено за очистването на известни души;едно учение,което се наложи по онова време и чиито следи можеха да се забележатъ навсѣкжде въ обществения животъ.По онова време бѣ наложено и безбрачието на свещеницитѣ,почитането на икони и реликвии,което съ течение на времето почти напълно унищожи християнската религия,или поне затъмни блѣсъка й и съ отровата си погуби нейнитѣ най-голѣми ценности.Цѣлъ купъ суевѣрни вѣрвания заеха постепенно мѣстото на ис-

Scanned by CamScanner

тинската религия и на истинското благочестие. Причинитѣ за този тъй гибеленъ превратъ сж различни. Едно смѣшно търсене на нови религиозни понятия, единъ глупавъ стремежъ да се подражаватъ езическитѣ обичаи и да се смѣсватъ съ християнскитѣ и една глупава наклонность у повечето къмъ едно отрупано съ церемонии и великолепие богослужение допринесоха за това, да се издигне надъ развалинитѣ на християнството царството на суевѣрието. Въ резултатъ на това се предприемаха чести пѫтешествия за поклонение до Палестиня и до гробоветѣ на мѫченици, като че само тамъ можеха да се постигнатъ истински добродетели и сигурна надежда за спасение. Следъ като единъ пѫть с се разпустнаха юздитѣ на суевѣрието, то вѣче нѣмаше граници; глупави представления и празни церемонии се увеличаваха отъ день на денъ. Донасяха въ голѣми количества пръсть отъ Палестиня и отъ други прочути мѣста, които се считаха за свети; тази пръсть употрѣбяваха като закрила отъ властьта на злитѣ духове и навсѣкѫде я купуваха и продаваха на баснословни цени. Публичнитѣ процесии и молитвени шествия, съ които езичницитѣ нѣкога се опитваха да умилостивятъ боговетѣ си, сега бѣха въведени въ християнския култъ, и на много мѣста се извършваха съ голѣми церемонии и блѣсъкъ. Таинственитѣ действия, които езичницитѣ нѣкога приписваха на своитѣ идолски капища, на очищенията и на образитѣ на божествата си, сега бѣха пренесени върху християнскитѣ черкви, върху води, осветени ч чрезъ известни молитви и върху изображенията на светци. Сѫщитѣ привилегии, на които се радваха първитѣ презъ тъмното езичество, се дадоха на последнитѣ при свѣтлината на евангелието, или по-право подъ облака на суевѣрието, който засѣнчваше ясната евангелска свѣтлина. Наистина, вѣрно е, че до това време изображенията на светци се употрѣбяваха много малко, а статуи съвсемъ нѣмаше, обаче твърдо установено е, колкото и невѣроятно и невъзможно да се вижда, че отъ това време нататъкъ почитането на светитѣ постепенно се въвеждаше въ богослужението по подражание на идолопоклонството преди идването на Христа.

то "Отъ тѣзи факти, които сж само нищожни примѣри за за състоянието на християнството по онова време, разсѫдливиятъ читатель лесно ще види, каква вреда имаше църквата отъ мира и благосъстоянието, които Константинъ й осигури, и отъ неразумната политика, съ която тя си послужи, за да накара различнитѣ народи да приематъ евангелието.

Scanned by CamScanner

излѣзли отъ по-нататъшното разпространение и отъ отровното влияние на суевѣрието,което сега стана всеобщо".

На друго мѣсто той казва: "Би трѣбвало да се напишатъ цѣли томове,ако бихме искали да изброимъ всички най-разнообразни измами,които хитри подкупници прилагаха съ успѣхъ,заблуждавайки невежитѣ;истинската религия бѣше почти всецѣло изтласкана отъ най-грубото суевѣрие". Църковна история,четвърти вѣкъ,ч.2,гл.3.

Това извлѣчение отъ историята на Мосхайма ни дава едно описание на периода,представенъ отъ символа на черния конь въ третия печатъ,който напълно се съгласу сува съ пророчеството.Отъ него се вижда,какъ езичеството бѣ въплотено въ християнството,и какъ презъ онова време постройката на фалшивото учение,резултатъ на което бѣше папството,бързо напредваше къмъ усъвършенствуването си, докато най-после се издигна въ цѣлата си печална пълнота на сила и висота.

К х п о н и т ѣ / в е з н и т ѣ/. - Вѣзнитѣ означаватъ,че духовната и свѣтската власть щѣха да бждатъ съединени въ лицето на оня,който упражняваше пълната власть въ държавата,и че той щѣше да притежава и сждебната власть въ черквата тъй,както и въ държавата. Такъвъ бѣше случаятъ съ римскитѣ императори отъ царуването на Константина до Юстиниана,когато тази сждебна власть бѣ възложена на епископа въ Римъ". - Миллеръ, "Четива",стр.181.

Ж и т о т о и е ч м и к ъ т ъ. - "Мѣркитѣ на житото и на ечмика показватъ,какъ много членоветѣ на църквата щѣха да сж отдадени на печалба на земни блага;какъ любовьта къмъ паритѣ щѣше да владѣе надъ всичко,и всичко щѣше да се продава за пари". -Сжщо.

Д ъ р в е н о т о м а с л о и в и н о т о. "Съ това сж означени благодатнитѣ дарове на Светия Духъ,вѣрата и любовьта,които при владѣещия свѣтски духъ по онова време бѣха застрашени да пострадатъ,както и всички историци свидетелствуватъ,че благосъстоянието на църквата презъ онази епоха е предизвикало всичкитѣ поквари,които завършиха съ антихристиянския отпадъкъ". - Сжщо тамъ.

Scanned by CamScanner

Нека да забележимъ,че гласътъ,който опредѣли цената на житото на динарий,и който изговори думитѣ:"Ала дървеното масло и виното да не повредишъ",бѣха изговорени не отъ сѫщество отъ тази земя,а отъ едно отъ четиритѣ живи сѫщества.Това ни показва много ясно,че нашиятъ Пастиреначалникъ и презъ това време на тъмнина се грижеше за Своето стадо,макаръ че помощникъ-пастиритѣ, официалнитѣ Христови служители,вече не се грижеха за него.Гласътъ идва отъ небето;нашиятъ Пастирь се грижи,щото свѣтскиятъ духъ да не вземе такова надмощие,че християнството да се изгуби съвсемъ,или щото маслото и виното,благодатнитѣ дарове на истинско благочестие,да изчезнатъ съвсемъ отъ земята.

Ст.7. "А когато сне четвъртия печатъ,чухъ гласа на четвъртото животно да говори: Дойди и гледай! 8. И видѣхъ,и ето сивъ конь,и върху него яздачъ,чието име бѣше смърть; и адътъ следваше подире му;и му се даде власть надъ четвъртата часть на земята - да умъртвяватъ съ мечъ и гладъ,съ моръ и съ земни звѣрове".

Цвѣтътъ на този конь е забележителенъ.Цвѣтътъ на бѣлия,червения и черния конь,представени въ предшествуващитѣ стихове, е естественъ;но бивиятъ /въ други преводи - бледиятъ/цвѣтъ е неестественъ.Думата въ оригиналниятъ текстъ означава единъ бледъ,жълтеникавъ цвѣтъ,какъвто иматъ увѣхващитѣ или анемични растения.Този символъ трѣбва да означава едно съвсемъ особено състояние на официалната Христова църква.Името на яздача на този конь бѣше смърть,и адъ /"хадесъ"-гробъ/ следваше подире му. Смъртностьта презъ това време бѣше тъй голѣма,че изглеждаше,като че на земята бѣха дошли бледитѣ народи на княза на смъртьта и вървѣха по следитѣ на тази всичко унищожаваща сила;Едва ли може да сѫществува съмнение относно епохата,за която се отнася този печатъ.Той се отнася за времето,презъ което папството,неспъвано и неограничено упражняваше терора си,приблизително отъ 538-та година до реформацията,която изобличи предъ цѣлия свѣтъ гнилата постройка на папската система.

"И имъ се даде власть". - "Нему",казва английската Библия;т.е.на онова страшно владичество,представено чрезъ смъртьта на бледия конь,папството. "Четвъртата часть на земята" несъмнено означава областьта,която се намираше

подъ сждебната власть на тази сила; думитѣ "мечъ","гладъ", "моръ" /т.е.наказания,които произвеждатъ смъртъ,като подлагане на мжчения,клади и др./ и "земни вѣтрове" символизиратъ срѣдствата,съ които мжчениците бѣха изтезавани,отъ които ,споредъ най-низката преценка,петдесеть милиона викаха отъ подножието на жертвения олтаръ къмъ небето да отмъщение.

Ст.9. "А когато сне петия печатъ,видѣхъ подъ жертвеника душитѣ на закланитѣ за словото Божие и за свидетелството,що имаха; 10. И викаха съ високъ гласъ,думайки: Докога,Владико свети и истинни,не ще сждишъ и не ще отмъстяващъ за нашата кръвь на ония,които живѣятъ на земята? 11. И всѣкиму отъ тѣхъ се дадоха бѣли дрехи,и имъ се каза да починатъ още малко време,докле се допълни броятъ на съслужителитѣ и братята имъ,които ще бждатъ убити,както и тѣ".

Главнитѣ моменти въ петия печатъ образуватъ виковетѣ на мжчениците за отмъщение,и бѣлитѣ дрехи,които се даватъ на всѣкиго отъ тѣхъ.По тѣзи точки,естествено, се повдигатъ следнитѣ въпроси за отговоръ: Обхваща ли този печатъ единъ опредѣленъ периодъ? Кжде е жертвеникътъ, подъ който бѣха видени тѣзи души? Кои сж тѣзи души и какво е тѣхното състояние? Какво трѣбва да означава тѣхният викъ за отмъщение? Какво означаватъ бѣлитѣ дрехи,които имъ бѣха дадени? Защо имъ се каза да починатъ още малко време? Кои сж "братята имъ,които ще бждатъ убити, както тѣ"? Ние вѣрваме,че ще можемъ да дадемъ задоволителни отговори на всички тия въпроси.

1. П е т и я т ъ п е ч а т ъ о б х в а щ а е д и н ъ п е р и о д ъ о т ъ в р е м е. - Тъй като всички други печати обхващатъ опредѣлени периоди отъ време,по необходимость се налага да приемемъ сжщото и за този печатъ,а не може да има никаква заблуда относно времето,за което той се отнася,ако периодитѣ на предшествуващитѣ печати сж опредѣлени правилно.Времето на петия печатъ следва следъ периода,презъ който папството преследваше истинската църква;то започва отъ реформацията,която подкопа антихристиянската папска постройка и постави граници на абсолютната власть на римската църква.

2. Ж е р т в е н и к ъ т ъ. - Този жертвеникъ

не е на небето,тъй като той е мѣстото,кждето бѣха изклани тѣзи жертви. По това Д-ръ А.Кларкъ казва: "Апостолътъ видѣ въ едно символично видение единъ жертвеникъ,подъ който душитѣ на онія,които бѣха избити заради словото Божие - които бѣха претърпѣли мъченическа смърть за това,че се придържаха о евангелието,- бѣха тъй представени,като че току-що бѣха паднали въ жертва на идолопоклонението и на суевѣрието. Този жертвеникъ /старъ преводъ олтаръ/ е на земята,а не на небето". Този възгледъ се потвърждава и отъ това,че Йоанъ виждаше тѣзи сцени на земята.Душитѣ подъ жертвеника сж представени като току-що заклани жертвени животни,проливащи кръвьта си и умиращи до този жертвеникъ.

Душитѣ подъ жертвеника. - Това описание често се взема за едно силно доказателство за ученията за безтѣлесното и съзнателно съществуване на мъртвитѣ. Йоанъ,казватъ,видѣ тукъ души,които бѣха безтѣлесни и съзнателни и знаеха нѣщата,които ставаха,понеже викаха къмъ небето за отмъщение на тѣхнитѣ гонители. Такова обяснение на този текстъ е недопустимо по много причини: 1/ Общото схващане поставя тѣзи души на небето,а жертвеникътъ,на който тѣ бѣха избити и подъ който бѣха видѣни,не може да бѫде тамъ.Единственятъ олтаръ,за който ни се казва,че е въ небето,е кадилнятъ олтаръ;а би било съвсемъ фалшиво да се представятъ избититѣ жертви подъ този олтаръ,тъй като той никога не е билъ употрѣбяванъ за такива цели. 2/ Това противѣречи на всички представи,които ние имаме за небето,ако си представимъ душитѣ така,като че тѣ сж затворени подъ олтара. 3/ Можемъ ли да допустнемъ,че желанието за отмъщение е завладѣло тѣзи души до такава степень,че тѣ, независимо отъ неописуемата радость и слава,се чувствуватъ недоволни и нещастни,докато не е отмъстено на тѣхнитѣ гонители? Не би ли трѣбвало тѣ,много повече,да ликуватъ,че благодарение именно на това,че гонителитѣ имъ бѣха вдигнали кървава ржка срещу тѣхъ,бѣ ускорено тѣхното идване предъ Изкупителя?отдѣсно на Когото е пълна радость и блаженство? По-нататъкъ: Обикновеното схващане поставя тѣзи души въ небето,а въ сщото време безбожнитѣ въ огнения пъкълъ,кждето тѣ,при вида на небеснитѣ множества,се гърчатъ въ неописуеми мъки;и въ доказателство за това се привеждатъпритчата за богаташа и за бедния Лазаръ,описана въ Лука 16. Душитѣ,представени

въ петия печатъ, бѣха избити презъ периода на миналия печатъ, значи десетилѣтия, а повечето столѣтия преди това, и, несъмнено, и тѣхнитѣ гонители отдавна бѣха напуснали сцената на живота и, споредъ общото схващане, бѣха измѫчвани въ ада предъ очитѣ имъ. И недоволни отъ това, тѣ викатъ още къмъ Бога, като че Той се бави да отмъсти на мѫчителитѣ имъ. Какво по-ужасно отмъщение биха могли тѣ още да искатъ? А да допустнемъ, че нѣкои отъ гонителитѣ имъ бѣха още на земята, не би ли трѣбвало тѣ да знаятъ, че следъ нѣколко години само и тѣ щѣха да се присъединятъ къмъ голѣмото множество, които всѣкидневно влизатъ презъ портитѣ на смъртьта въ царството на мѫкитѣ? Обаче такова предположение съвсемъ не представя въ по-добра свѣтлина вражеската умраза на тѣзи души, и отъ това изпъква ясно само едно, че общоприетото учение за състоянието на мъртвитѣ, праведни и безбожни, е фалшиво, или че обикновеното тълкувание на този текстъ е неправилно; защото едното обяснение изключва другото.

Не сме ли ние принудени да се съгласимъ, че тѣзи души сѫ съзнателни, щомъ като викатъ къмъ Бога? Това доказателство би било отъ голѣмо значение, ако езикътъ тукъ не бѣше олицетворенъ, при който на безжизнени предмети, при известни обстоятелства, се приписва животъ, движение и разсѫдъкъ. Такъвъ примѣръ имаме въ Битие 4:9.10, кѫдето се казва, че кръвьта на Авела викала отъ земята къмъ Бога. Сѫщо и въ Авакумъ 2:11, камънитѣ отъ стенитѣ викатъ и дървенитѣ стеги имъ отговарятъ. И одържаната заплата на работницитѣ "вика, и виковетѣ на жетваритѣ стигнаха до ушитѣ на Господа Саваота". Яковъ 5:4. По сѫщия начинъ и нашиятъ текстъ говори, че тѣзи души викатъ за отмъщение, и съ това съвсемъ не се доказва тѣхното съзнателно състояние.

Това, че на този текстъ не може да се даде обикновено обяснение, е тъй очевидно, че Албертъ Барнесъ прави следнитѣ ограничения: "Ние не бива да допущаме, че това е станало б у к в а л н о и че Йоанъ наистина е видѣлъ душитѣ подъ жертвеника, тъй като цѣлата тази сцена е само символична; сѫщо не бива да приемаме, че оскърбенитѣ и угнетенитѣ наистина молятъ въ небето за отмъщение надъ тѣхнитѣ угнетители, или че блаженитѣ въ небето постоянно се молятъ за ония, които сѫ на земята; отъ тукъ ние можемъ съ пълно право да заключимъ само

Scanned by CamScanner

това, че неправдата, извършена надъ преследванитѣ, оскърбенитѣ и угнетенитѣ, действително ще бѫде припомнена така, като че сѫ били възнасяни такива молитви, и че угнетителитѣ трѣбва да се страхуватъ отъ божествения гнѣвъ сѫщо така, като че оскърбенитѣ сѫ викали за отмъщение къмъ Бога, Който слуша молитвитѣ и въздава отмъщението".

При текстове като разглеждания читательтъ най-често се заблуждава поради общоприетото обяснение на думата "душа", тъй като това понятие го кара да приеме, като че текстътъ говори за едно безтѣлесно, невидимо, безсмъртно сѫщество на човѣка, което се връща въ очиданата свобода, щомъ смъртьта строши ограничаващитѣ го рамки, т. е. смъртното тѣло. Но нито въ еврейския, нито въ гръцкия оригиналенъ текстъ ние не срѣщаме примѣръ, кѫдето тази дума да допуща такова обяснение; тя въ повечето случаи означава животъ, и не рѣдко - личность. Сѫщата дума може да се приложи както за мъртви, така и за живи, както може да се види отъ Бит. 2:7, кѫдето не би имало нужда да се добавя думата "жива", ако животътъ би билъ едно нераздѣлно качество на душата. Сѫщото се вижда и отъ Числа 19:13, кѫдето въ еврейския библейски речникъ тази дума е преведена съ "мъртва душа". Освенъ това тѣзи души молятъ за отмъщение заради кръвьта имъ; а споредъ сѫществуващата теория трѣбва да приемемъ, че безтѣлеснитѣ души нѣматъ кръвь. Ето защо ние сме убедени, че подъ думата "души" се подразбиратъ просто мѫченицитѣ, които бѣха избити, и че думитѣ "душитѣ на" сѫ просто едно подробно означение на цѣлата личность. Сѫщитѣ бѣха представени на Йоана, заклани предъ жертвеника на папството тукъ на земята и лежащи мъртви подъ жертвеника. Естествено, тѣ не бѣха живи, когато Йоанъ ги видѣ въ петия печатъ, тъй като въ Откр. 20:4-6 той ни представя още единъ пѫть сѫщото множество съ съвсемъ подобни думи, при което свидетелствува, че тѣ ще получатъ отново животъ чакъ при възкресението на праведнитѣ. Тамъ лежатъ сега тѣ, жертвитѣ на папската кръвожадность и на папскитѣ гонения, и викатъ къмъ Бога за отмъщение сѫщо тъй, както кръвьта на Авела викаше отъ земята къмъ Него.

4. Б ѣ л и т ѣ д р е х и. - Тѣ имъ се дадоха въ отговоръ на вика имъ: "Докога, Владико свети и истинни, не ще сѫдишъ и не ще отмъстявашъ за нашата кръвь?" Какъ трѣбва да се разбира това? Мѫченицитѣ най-позорно бѣха слѣзли въ гроба; тѣхнийтъ житейски пѫть бѣше омър-

Scanned by CamScanner

сенъ,доброто имъ име опетнено,мотивитѣ на постѫпкитѣ имъ представени подозрителни и гробоветѣ имъ така покрити съ позоръ и срамъ,че изглеждаха като да съдържатъ безчестнитѣ останки на най-долни и презрѣни характери. Римската черква,която съ своето смъртоносно влияние бѣше отровила вече нравственитѣ чувства на най-издигнатитѣ народи,правѣше всичко,за да представи на свѣта жертвитѣ си като най-ужасяващи примѣри.

И тогава настана реформацията.Сега черквата бѣ изобличена като покварена и безчестна и стана явно, че жертвитѣ,които тя избиваше съ ярость,бѣха добри,чисти и истински вѣрующи.Бърже напредваше дѣлото между просвѣтленитѣ народи,а все по-дълбоко западаше авторитетътъ на черквата;все по-високо и по-високо се почиташе името на мѫчениците;мерзоститѣ на папската поквара бѣха явно разкрити,отвратителнията образъ на беззаконието бѣ представенъ въ голотата му предъ цѣлия свѣтъ, и мѫчениците застанаха оправдани отъ клеветитѣ,съ които антихристътъ ги бѣше опетнилъ.Сега стана явно,че тѣ бѣха пострадали не поради низки престѫпления,но "за словото Божие и за свидетелството,що имаха".Сега започнаха да имъ възпѣватъ хвалебни пѣсни,да се възхищаватъ отъ добродетелитѣ имъ,да одобряватъ тѣхната устойчивость,да почитатъ името имъ и да разпространяватъ спомена за тѣхъ.По такъвъ начинъ на всѣки отъ тѣхъ бѣ дадена бѣла дреха.

О щ е м а л к о в р е м е. - Кърваво дѣло на Римъ все още не преставаше,когато реформацията се бѣше вече широко разпространила и почти навсѣкѫде затвърдила.Нѣ рѣдко римската умраза и римската ярость извършваше нападения,които засѣгаха дълбоко истинската църква;цѣли множества биваха избивани като еретици и присъединявани къмъ голѣмото множество на мѫчениците. Тъй отдаването правото на тѣхното добро дѣло бѣше забавено за малко време,докато Римъ увеличи съ още сто хиляди огромното число на онния,чиято кръвь бѣше пролѣлъ вече по-рано. Но най-после на преследванията бѣше турена преграда,праведното дѣло на мѫчениците бѣ признато и "малкото време" отъ петия печатъ бѣше свършено.

Ст.12. "И видѣхъ,когато сне шестия печатъ,и ето,стана голѣмъ трусъ,и слънцето стана черно като

Scanned by CamScanner

струнено вретище,и месечината стана като кръвь; 13.звездитѣ пъкъ нѣбесни паднаха на земята,както смоковница, разлюлѣна отъ силенъ вѣтъръ,хвърля незрѣлитѣ си смокини; 14. и небето се дръпна и се нави като свитъкъ,и всѣка планина и островъ се отмѣстиха отъ мѣстата си; 15.и земни царе,и велможи,и богати,и хилядоначалници,и силни,и всѣки робъ и свободникъ се скриха въ пещери и въ планински скали, 16 казвайки на планинитѣ и на скалитѣ: Паднете върху насъ и скрийте ни отъ лицето на Оногова,Който седи на престола,и отъ гнѣва на Агнеца, 17. защото дойде великиятъ день на гнѣва Му;и кой може устоя?"

Такива сж тържественитѣ и величествени сцени на шестия печатъ! И мисълта,че ние сега живѣемъ презъ важнитѣ събития на този печатъ /което следъ малко ще докажемъ/,би трѣбвало да събуди въ всѣко сърдце дълбокъ интересъ къмъ разглеждането на божественитѣ истини,които този печатъ ни представя.

Въ езика на петия и шестия печатъ особено забележителенъ е внезапниятъ преходъ отъ символичното къмъ буквалното.Каквато и да е причината за тѣзи преходи,самитѣ преходи не могатъ да бждатъ отказани,тъй като всѣко тълкувание,което би обяснило езика на предшествующитѣ печати като символиченъ,би било неоснователно.Значи ние не трѣбва да се съгласимъ съ това,че има преходи,дори и при опасностьта,да не можемъ да намѣримъ никакво обяснение за тѣхъ.Но ние искаме да обърнемъ вниманието на читателя върху една важна точка.Презъ времето на този печатъ трѣбваше да се разчупятъ печатитѣ на пророческитѣ книги отъ Словото Божие.И именно въ това виждаме ние причината за промѣнянето на езика,и за това,щото събитията на този печатъ,които ставатъ презъ това време,когато всички тия нѣща кѣха да бждатъ напълно разбрани,да не сж сбити въ единъ образъ,а да ни бждатъ изложени на единъ ясенъ и недвусмисленъ /не символиченъ/ езикъ.

Г о л ѣ м и я т ъ т р у с ъ. - Първото събитие отъ този печатъ,може би онова,което отбелязва неговото начало,е единъ голѣмъ трусъ.Отнасно явното изпълнение на това предсказание ние посочваме на голѣмото земетресение на 1 ноември 1755 г.,известно като Лисабонското земетресение.За това земетресение Сирсъ въ книгата си "Чудеса на свѣта",стр.50,58,381 пише:

Scanned by CamScanner

"Голѣмото земетресение на 1 ноември 1755 г. обхвана едно пространство отъ най-малко шесть милиона квадратни километра, тъй като на много мѣста, кждето земнитѣ трусове не се чувствуваха, тѣхното действие можеше да се познае по водата. То се разпространи надъ по-голѣмата часть отъ Европа, Африка и Америка, но най-силно бѣ почувствувано въ югозападнитѣ части на Европа. Въ Африка това земетресение бѣше почувствувано почти така силно, както и въ Европа. Една часть отъ Алжиръ бѣ унищожена; въ Фецъ и Мекинецъ много кжщи се срутиха и погребоха подъ развалинитѣ си множество хора. Подобни бѣха действията и въ Мароко, както и въ Танджеръ, Тетуанъ и Фунчалъ, на островъ Мадейра, и може да се приеме, че цѣла Африка бѣше разтърсена. На северъ то бѣ почувствувано до Норвегия и Швеция; Германия, Холанддия, Франция, Великобритания и Ирландия, всички, повече или по-малко, пострадаха отъ трусоветѣ на тази ужасна стихия. Числото на жителитѣ на Лисабонъ /Португалия/ преди земетресението въ 1755 г. достигало 150,000; а въ оня ужасенъ день отъ тѣхъ загинали 90,000, споредъ даннитѣ на Барети".

На стр. 200 отъ сжщото съчинение ние четемъ: "Ужасътъ на хората надминаваше всѣко описание. Никой не плачеше; мжката бѣше по-силна отъ сълзитѣ. Хората тичаха насамъ-натамъ като побъркани отъ ужасъ и смайване; мнозина се удряха въ лицето и гърдитѣ и викаха: Ужасъ, свѣтътъ погива! Майки забравяха децата си и тичаха наоколо, отрупани съ изображения на Разпнатия. За нещастие, мнозина се трупаха въ черквитѣ, за да намѣрятъ тамъ закрила. Но напразно бѣха излагани светитѣ дарове, напразно пригръщаха нещастнитѣ хора олтаритѣ: и изображения, и свещеници, и миряни бѣха погребени подъ тѣхнитѣ развалини".

"Енциклопедия Американа" дава сведения, че земетресението на северъ се простирало до Гренландия, а за опустошенията му въ Лисабонъ тя казва: "Градътъ тогава броеше около 150,000 жители. Първиятъ трусъ бѣ моментално последванъ отъ събарянето на всички черкви и монастири; почти всички голѣми и публични здания и повече отъ четвъртината отъ жилищата бѣха превърнати въ развалини. Два часа следъ труса въ различни части на града избухна пожаръ, който въ продължение на три дни бушуваше съ та-

Scanned by CamScanner

кава ярость,че градътъ бѣ напълно унищоженъ.Тъй като земетресението стана презъ единъ праздниченъ день,много хора бѣха събрани въ черквитѣ и монастиритѣ,и само малцина отъ тѣхъ избѣгнаха общата гибель".

А ето какъ Чарлсъ Лиелъ описва това забележително събитие:

"Въ никоя часть отъ вулканичната область на Южна Европа не е ставало въ по-ново време такова страшно земетресение,както това въ Лисабонъ на 1 ноември 1755г. Чу се едно гръмоподобно подземно бучене,което веднага бѣ последвано отъ единъ силенъ трусъ,който превърна въ развалини по-голѣмата часть отъ града.Въ краткото време отъ около шесть минути 60,000 души изгубиха живота си.Въ начало морето се оттегли назадъ,така че пристанищнията заливъ остана сухъ;но изведнажъ то нахлу бѣсно напредъ и се покачи петдесетъ стѫпки надъ обикновеното водно ниво. Планинитѣ Арабида,Естрела,Юлио,Марванъ и Цинтра,най-голѣмитѣ въ Португалия,бѣха мощно разтърсени отъ основи. Нѣкои планински върхове се разтвориха,разцепиха и нагърчиха по най-чуденъ начинъ,и огромни скалисти маси се търкаляха къмъ близкитѣ долини.Споредъ нѣкои данни отъ тѣзи планини се появили пламъци,които били счетени за електрически,а други наблюдатели забелязали и пушекъ,но може би това имъ се е сторило така поради огромнитѣ облаци отъ прахъ.

"Най-интереснията случай презъ тази катастрофа въ Лидабонъ бѣше потъването на новия вълноломъ,който бѣше цѣлъ построенъ отъ мраморъ и за чиято постройка бѣха изразходвани огромни суми.Гѫсти тълпи народъ бѣха потърсили убѣжище на него,за да се запазятъ отъ рухващитѣ развалини наоколо;но вълноломътъ потъна заедно съ всички,които бѣха на него,и нито единъ трупъ не се показа отново на повърхноотьта! Много кораби и ладии,всички препълнени съ хора,стояха на котва наблизо до него и бѣха притеглени въ дълбинитѣ като отъ водовъртежъ,безъ да се появятъ вече отново на повърхностьта.Споредъ различни сведения водата на мѣстото,кждето бѣше вълноломътъ,имала извънредно голѣма дълбочина;а Уайтехърстъ увѣрява,че основитѣ на вълнолома били на една дълбочина отъ сто сажена.

"Този случай може да се обясни по два начина:или трѣбва да приемемъ,че огромно пространство отъ морското дъно е пропаднало въ нѣкаква подземна кухина и по такъвъ начинъ е предизвикало едно понижение на нивото му

до шестстотинъ стжпки, или, както и много други, можемъ да допустнемъ отъ абсолютното изчезване на потъналитѣ предмети, че се е отворила една бездна, и веднага пакъ се е затворила, чиято горна часть следъ земетресението, обаче, е останала разтворена на сто сажена дълбочина. Споредъ изследванията, които Шарпъ е направилъ въ Лисабонъ въ 1837 г., действията на земетресението били ограничени върху третична почва и се проявявали главно върху синята глина, върху каквато била построена долната часть на града. Той казва, че нито едно здание, което било построено върху вторична почва, състояща се отъ варовикъ и базалтъ, не бѣ повредено.

Площьта, върху която се разпространи това земетресение, бѣше извънредно голѣма. Трусоветѣ бѣха почувствувани най-силно въ Испания, Португалия и Северна Африка, но и почти въ цѣла Европа, а въ сжщия день сж били усѣтени дори и въ западна Индия. Морската станция Сентъ Юбесъ, около двайсеть мили южно отъ Лисабонъ, потънала въ морето. Въ Алжиръ и Фецъ въ Африка трусоветѣ бѣха сжщо така силни, и едно градче на осемь километра отъ Мароко бѣше, заедно съ своитѣ десеть хиляди жители и съ добитъка си, погълнато отъ земята, която веднага пакъ се затвори надъ нещастнитѣ.

"Тази опустошителна стихия се проявяваше и на открито море така, както и на твърдата земя, и предизвика ужасни опустошения на кувертата на единъ параходъ, който плуваше западно отъ Лисабонъ. На Сенъ Лука параходътъ Нанси билъ така разтърсенъ, че капитанътъ помислилъ, че пропада въ дъното. Той заповѣдалъ да спустнатъ мѣрилото за дълбочина и било констатирано, че водата била извънредно дълбока. Морскиятъ капитанъ Кларкъ фонъ Дениа забелязалъ между 36-ия и 24-ия градуси северна ширина, между 9 и 10 ч. сутриньта, че цѣлата постройка на парахода му била разтърсена и започнала да пропуща вода, като да се е натъкнала на нѣкоя подводна скала. Разтърсването на другъ единъ параходъ било тъй силно, че екипажътъ билъ подхвърленъ на една стжпка и половина височина отъ борта. Въ Антигуа и Арбадосъ, както и въ Норвегия, Швеция, Германия, Холандия, Корсика, Швейцария и Италия се почувствуваха леки трусове и вълнения на почвата.

"Забележително бѣше влиянието на земетресени-

ето върху моретата, рѣкитѣ и изворитѣ на Великобритания. Въ Лохъ Ломонъ въ Шотландия, напримѣръ, водитѣ се покачиха безъ видима причина, и пакъ наново спаднаха до обикновеното ниво. Най-голѣмата височина на това повишение достигна до две стѫпки. Допуща се, че земетресението се е разпространявало вълнообразно, и то съ една бързина отъ двайсеть мили въ минута. Единъ голѣмъ приливъ помете крайбрѣжията на Испания, които при кадиксъ трѣбва да сѫ били шейсеть стѫпки високи. По крайбрѣжията на Танджеръ въ Африка вълната се повдигна и сниши осемнайсеть пѫти последователно. При Фунчалъ, на островъ Мадейра, водата се издигна на петнайсеть стѫпки отъ обикновеното си ниво, когато на това мѣсто земната повърхнина е съ седемь стѫпки по-висока отъ водното ниво, а по онова време дори водната повърхнина бѣше спаднала на половина. Тази вълна причини голѣми вреди не само на града, но и въ други пристанища на острова. При Кинзалъ въ Ирландия една огромна водна маса нахлу въ пристанището, отвлѣче нѣколко парахода и по-късно ги изхвърли на пазарището.

"По-горе се забеляза, че морето при Лисабонъ се оттегли. Това оттегляне на морето при започването на земетресението и неговото внезапно бурно връщане не е необикновено събитие. Мичель обяснява това явление съ едно пропадане на морското дъно, произлѣзло поради хлътването на горната часть на нѣкоя подземна кухина. Чрезъ сгѫстяването на паритѣ въ вѫтрешностьта на кухината се образума едно свободно пространство, вследствие което горната часть на кухината се срутва. По такъвъ начинъ на огромни количества вода се дава възможность да нахълтатъ въ изпълненитѣ дотогава съ пари кухини и бездни, като при това най-напредъ последва едно охлаждение, тъй като горящата лава не е въ състояние веднага да превърне въ пара такива огромни количества вода. Но щомъ стане това, експлодиращитѣ газове веднага тласкатъ водата съ голѣма сила обратно".

Ако читательтъ проследи въ географическия атласъ гореспоменатитѣ страни, ще види, каква огромна часть отъ земната повърхнина е била разтърсена отъ тази ужасна конвулсия. И други земетресения на известни мѣста може да сѫ били сѫщо така силни, но никое отъ онія, които сѫ били отбелязани, не е било сѫщевременно тъй голѣмо по обхватъ и по ужасъ. Това сигурно отговаря на всички условия, за да бѫде взето за трусътъ отъ петия печатъ.

Scanned by CamScanner

З а т ъ м н е н и е т о н а с л ъ н ц е т о.

Пророчеството гласи, че следъ земетресението "слънцето стана черно като струнено вретище". И тази часть отъ пророчеството се е вече изпълнила. Върху подробноститѣ по чудното затъмнение на слънцето на 19 май 1780 г. ние тукъ не ще се впущаме много, тъй като предполагаме, че повечето хора съ срѣдна начетеность трѣбва да сж чели нѣкакви описания на този фактъ. Приведенитѣ по-долу извлѣчения отъ различни авторитети ще бждатъ достатъчни, за да дадатъ едно понятие за характера на това събитие:

"Тъмниятъ день на Северна Америка бѣше едно отъ онія чудни природни явления, за които винаги четемъ съ интересъ, които, обаче, науката напразно се опитва да обясни". - Хершелъ. 42 гг

"Презъ май 1780 г. въ Нова Англия настана единъ ужасенъ тъменъ день, презъ който всичко се виждаше като черно и който изпълни съ страхъ цѣлото население. И въ селото, кждето живѣеше Едуардъ Ли, настана голѣма уплаха, куражътъ на мжжкитѣ сърдца изчезна отъ страхъ, че е настаналъ деньтъ на свѣтовния сждъ. Съседитѣ се тълпѣха около светия човѣкъ, който прекара мрачния день въ усърдни молитви за огрижената тълпа". - Трактатъ № 379 отъ Американското трактатно др-во.

"Въ много кжщи бѣха запалени лампи. Птицитѣ млъкнаха и отидоха да почиватъ; кокошкитѣ се прибраха въ курницитѣ си. Хората вѣрваха, че деньтъ на свѣтовния сждъ бѣше предъ вратата".

"Тъмнината бѣше тъй голѣма, че земледѣлцитѣ се видѣха принудени да напустнатъ работата си и да се прибератъ въ домоветѣ си. Трѣбваше да се палятъ лампи, за да можеше да се върши нѣкаква работа въ кжщи. Затъмнението трая презъ цѣлия день".

"Пѣтлитѣ пѣеха както при зазоряването на деня и всичко имаше мрачния видъ на нощьта. Тревогата, която това необикновено небесно явление предизвика, бѣше много голѣма".

"Срѣднощенъ мракъ владѣеше по обѣдъ....Хиляди хора, които не можеха да си обяснятъ това нѣщо по естественъ начинъ, бѣха извънредно много изплашени. Наистина, тъмнината като че обгръщаше цѣлата земя. Жабитѣ и кукумявкитѣ крѣкаха като презъ нощь". - Д-ръ Адамсъ.

Scanned by CamScanner

"Наистина, подобни дни може да сж се случвали отъ време на време, макаръ и не толкова тъмни и отъ такъвъ широкъ обхватъ. Но причинитѣ за това небесно явление сж неизвестни. То сигурно не бѣше резултатъ отъ слънчево затъмнение".

"Като едно съвсемъ таинствено и досега необяснено странно небесно явление къмъ края на осемнайсетото столѣтие тъмниятъ день на 19 май 1780 г. изпъква между всички природни явления. Това бѣше едно необяснимо затъмнение на цѣлия видимъ небосводъ и на атмосферата въ Нова Англия, което постави много хора въ голѣмъ смутъ и тревога, а изплаши и цѣлия животински свѣтъ. Кокошкитѣ се покачиха изплашени на прътоветѣ за спане, птицитѣ се прибраха въ гнѣздата си и говедата, мучейки, се върнаха въ оборитѣ си. Наистина, хиляди отъ благочестивитѣ хора на онова време бѣха напълно убедени, че краятъ на всичко земно приближаваше.... Особено за забелязване е голѣмиятъ обхватъ на това затъмнение. То бѣ наблюдавано въ най-източнитѣ части на Нова Англия, до най-отдаленитѣ западни части на Конектикутъ и Албани, простираше се на югъ до цѣлото морско крайбрѣжие, а на северъ - докъдето се простираха американскитѣ владения. По всѣка вѣроятность обхванатата отъ него область бѣше много по-голѣма; но до тукъ границитѣ сж точно установени".

И м е с е ч и н а т а с т а н а к а т о к р ъ в ь. - Тъмнината презъ нощьта следъ 19 май 1780г. бѣше сщо тъй неестествена, както тази презъ изтеклия день.

"Мракътъ презъ следващата вечерь бѣше най-гъстиятъ такъвъ, наблюдаванъ нѣкога, откакъ волята на Всемогъщия е създала свѣтлината. Азъ не можехъ да се освободя отъ мисъльта, че ако всички свѣтлинни тѣла въ всемира бѣха обвити въ непроницаемъ мракъ или бѣха съвсемъ изчезнали, тъмнината тогава не би била по-голѣма. Парче бѣла хартия, поставено на малко разстояние отъ очитѣ, се виждаше тъй малко, както ако бѣше парче най-черно кадифе".

Д-ръ Адамсъ, отъ когото вече сме цитирали нѣкои нѣща, писа относно нощьта следъ тъмния день:

"Почти всички, които презъ онази вечерь бѣха случайно вънъ отъ дома си, се объркаха по пътя за въ къщи. Затъмнението презъ нощьта бѣше тъй необикновено, както и презъ деня, макаръ че предишния день имаше пълнолуние".

Тѣзи сведения относно положението на луната доказватъ невъзможностьта на едно слънчево затъмнение

по онова време.

И всѣки пѫть,когато луната се появяваше презъ онази забележителна нощь,което стана на нѣколко пѫти, тя изглеждаше кърваво-червена точно тъй,както пророчеството я описва.

Небеснитѣ звезди падаха на земята. - И по това историята високо се провиква: Изпълнено! Това събитие е отъ много по-късна дата,отколкото затъмнението на слънцето.То бѣше голѣмиятъ метеоренъ дъждъ на 13 ноември 1833 г. По това биха били достатъчни нѣколко кратки свидетелства:

"Викътъ :Погледни презъ прозореца! ме пробуди отъ дълбокъ сънъ.Веднага станахъ и видѣхъ съ очудване,че изтокъ бѣше силно освѣтленъ отъ утринна червенина и отъ метеори....Азъ събудихъ съпругата си.Докато се обличаше,тя извика:Вижъ,какъ падатъ звездитѣ! - Това е едно чудо,отвърнахъ й азъ;ние чувствувахме въ сърдцата си,че това бѣше едно знамение за последното време.Наистина ,звездитѣ небесни падаха на земята, както смоковница,разлюлѣна отъ силенъ вѣтъръ,хвърля незрѣлитѣ си смокини',Откр.6:13. Тѣзи думи на пророка винаги сж се считали за символични;но вчера се изпълни онова,което тѣ предсказваха. Древнитѣ гърци отбелязваха съ ,астеръ',а древнитѣ римляни съ ,стела'всички по-малки свѣтила на небето,и едва усъвършенствуваното изкуство за разпознаване на свѣтилата отъ модерната астрономия е започнало да прави разлика между звезди и метеори.И тъй,споредъ текста на гръцкия оригиналъ видението на апостола бѣ буквално изпълнено чрезъ вчерашното небесно явление по начинъ,какъвто досега никой не е предполагалъ.Огромната величина и разстояние на планетитѣ и неподвижнитѣ звезди не позволява да се допустне,че тѣ могатъ да падатъ на земята,понеже е невъзможно по-голѣми тѣла да падатъ съ милиарди върху по-малки;а повечето отъ планетитѣ и всичкитѣ неподвижни звезди сж много пѫти по-голѣми отъ нашата земя.А тѣзи падаха къмъ земята.И какъ падаха тѣ? Нито азъ,нито нѣкой отъ моето семейство чу нѣкакъвъ шумъ;и кжде въ цѣлата природа бихъ могълъ да намѣря едно събитие,което би било по-подходяще да представи изгледа на небето въ този моментъ така,както Йоанъ го описва въ гореприведеното пророчество: ,звездитѣ небесни падаха на земята'!

Scanned by CamScanner

Това не бѣха никакви плоскости,нито парчета или капки отъ огънь,а нѣщо такова,каквото хората обикновено разбиратъ подъ падащи звезди;и сигурно много хора,които сж наблюдавали това,сж извикали на други:Вижъ,какъ падатъ звездитѣ! И азъ вѣрвамъ,че никой не е схваналъ криво този астрономиченъ изразъ,сжщо тъй,както не бихме отвърнали на оня,който ни каже:,слънцето изгрѣва'- ,Приятелю, слънцето не се движи!' Звездитѣ падаха,както разлюлѣната отъ силенъ вѣтъръ смоковница хвърля незрѣлитѣ си плодове. Тукъ се показва точностьта на пророчеството.Звездитѣ падаха на земята не като да бѣха изтърсвани отъ много дървета,а като падащи отъ едно мѣсто.Ония,които се явяваха отъ изтокъ,падаха на изтокѣ,ония отъ западъ - къмъ западъ,отъ северъ - къмъ северъ,и които се явяваха отъ югъ,падаха къмъ югъ,което азъ лесно можехъ да видя,тъй като бѣхъ излѣзълъ вънъ отъ кжщи,въ градината.Тѣ сжщо не падаха като зрѣлъ плодъ,който обикновено пада недалеко отъ дървото,а прелетяваха като хвърлени незрѣли плодове, които отначало се противопоставятъ на бурята,но еднажъ откжснати насилствено отъ клона,падатъ бързо и въ права посока.Когато падатъ въ голѣмо количество,може да се случи пжтищата имъ да се кръстосатъ,тъй като едни сж откжснати и блъснати съ по-голѣма,други съ по-малка сила; но обикновено тѣ падатъ по посоката на дървото,на което сж висѣли". -Ню-Йоркски търговски журналъ,14 ноември.1833.

"Известно е,че въ по-нови времена на различни мѣста сж били наблюдавани голѣми и величествени звездни дъждове,отъ които като най-забележителенъ и най-чуденъ се сочи този отъ 13 ноември 1833 г. Цѣлиятъ небосводъ надъ Съединенитѣ щати тогава въ продължение на часове бѣше въ огнено движение. Никога до тогава,отъ заселването на онази страна,тамъ не е било наблюдавано едно небесно явление съ такова удивление отъ една часть отъ жителитѣ,и съ такъвъ страхъ и ужасъ отъ друга часть..... Мнозина,гледайки това зрелище,вѣрваха,че съ изгрѣването на слънцето щѣше да настане деньтъ на свѣтовния сждъ". - "Нашето първо столѣтие",стр.329.

"Араго пресмѣта,че по онова време на хоризонта на Бостонъ сж били видѣни не по-малко отъ 240,000 метеора". "Великолепното зрелище,което се разкри по това време надъ Ниагара,не се поддава на никакво описание;цѣлиятъ небосводъ изглеждаше да се разлива въ огнени потоци и да изчезва въ бучащитѣ порои на водопада".- Сжщо.

Небето се дръпна и се нави като свитъкъ. - Това събитие обръща погледа ни къмъ бъдещето,извънъ миналото,извънъ изпълненото Божие слово.Сега ние поглеждаме къмъ събития,които сж предъ насъ,чието настжпване,обаче,е не по-малко сигурно.Това е несъмнено нашето време;защото ние живѣемъ въ времето между 13-ия и 14-ия стихъ на тази глава.Ние очакваме момента,когато небето ще изчезне като навиващъ се свитъкъ. О,какво несравнимо тържествено и важно време! И съвсемъ не знаемъ,колко близо сме до изпълнението на тѣзи нѣща!

Отдръпването на небето като навитъ свитъкъ е сжщото събитие,което евангелиститѣ описватъ,казвайки,че силитѣ небесни ще се поклатятъ.Други текстове отъ Писанието ни даватъ по-точни подробности относно това предсказание.Отъ Евр.12:26-27; Йоилъ 3:16; Йер.25:30-33 и Откр.16:17 ние виждаме,че Божиятъ гласъ е,който,говорейки ни съ страшна тържественость отъ небесния тронъ,прави земята и небето да се тресатъ.Еднажъ вече Господь говори,когато съ високъ гласъ провъзгласи Своя вѣченъ законъ на цѣлото творение,и земята се тресѣше.Той ще направи още единъ пжть да се чуе гласътъ Му,и тогава не само земята,но и небето ще се потресе.Тогава земята ще "се клати като пиянъ";нищо не ще й помогне,и ще се разруши съвсемъ.Ис.24. Планини ще се поклатятъ върху основанията си;острови внезапно ще измѣнятъ положението си всрѣдъ морето;по равнинитѣ ще се появятъ изведнажъ планини;отъ разпокжсаната земна повърхнина разпукани скали ще вирнатъ върхове,и докато Божиятъ гласъ се отеква по земята,изъ цѣлата природа ще владѣе ужасна суматоха.

За да покажемъ на читателя,че това не е само едно фантастично описание отъ наша страна,ние му посочваме описанията на нѣкои пророци за това врѣме. Исая, въ гл.24:19.20 казва: "Земята се съкрушава,земята се разпада,земята е силно раздрусана;земята се клати като пиянъ и се люлѣе като люлка,и беззаконието й тежи върху нея;тя ще падне,и вече нѣма да стане". Потресающъ е езикътъ,съ който Йеремия описва следната сцена: /4:23-27/: "Гледамъ земята,и ето,тя е разорена и пуста,небесата - и нѣма на тѣхъ свѣтлина.Гледамъ планинитѣ - и ето,тѣ треперятъ,и всички хълмове се клатятъ.Гледамъ - и ето,нѣма човѣкъ,и всички небесни птици сж отлетѣли.

Scanned by CamScanner

Защото тъй рече Господь: Цѣлата земя ще бъде опустошена". /Сравни съ този текстъ по-горе приведенитѣ стихове/

Тогава блѣнътъ на свѣта за сигурность на земята ще бъде напълно разрушенъ. Царе, които въ опиянението на свѣтската си власть никога не сж помисляли за една по-висша власть, тогава ще съзнаятъ, че има Единъ Царь, Който владѣе надъ всички царе; князе ще видятъ, колко суетно е величието на този свѣтъ, и че истинското величие се намира само надъ земята; богатитѣ ще изоставятъ златото и среброто си на ржждата и на молцитѣ, защото то не ще може да ги спаси въ оня день; властницитѣ тогава не ще си спомнятъ за нищожния си авторитетъ и силнитѣ не ще помислятъ за силата си; всѣки робъ, който е още въ веригитѣ на грѣха, и всѣки свободенъ - всички класи безбожни, отъ най-висшитѣ до най-нисшитѣ - ще възридаятъ заедно отъ уплаха и отчаяние. Ония, които никога не сж се молили на ЕдинаЧията ржка единствено можеше да ги спаси, сега, въ смъртния си страхъ, ще викатъ къмъ скалитѣ и канаритѣ да ги прикриятъ отъ лицето на Оня, Който съ присжтствието Си ще имъ донесе само гибель. О, какъ не биха искали тѣ сега да жънатъ онова, което сж посѣяли въ живота си, пълень съ похоть и грѣхъ! Какъ биха искали да избѣгнатъ ужасния гнѣвъ, натрупанъ за оня день! Какъ биха желали да погребатъ въ вѣченъ мракъ списъка на престжпленията си! Затова сега тѣ бързатъ къмъ скалитѣ и канаритѣ, къмъ пещеритѣ и планинскитѣ пропасти, които разпокжсаното лице на земята имъ предлага. Но сега е твърде, твърде късно! Тѣ не могатъ повече да прикриватъ грѣховетѣ си и да избѣгнатъ отъ дългоотлаганото отмъщение.

Деньтъ, въ чието идване тѣ никога не сж искали да вѣрватъ, е настжпилъ и ги е изненадалъ като примка, и въ страха си тѣ неволно извикватъ: "Дойде великиятъ день на гнѣва Му, и кой може устоя?" Преди ужаснитѣ сцени на това време да възвестятъ този день и на тебе, скжпи читателю, разучи този въпросъ по-сериозно и по-искрено!

Сега мнозина се хвалятъ, че презиратъ молитвата, но ще дойде време, когато всички ще се молятъ. Ония, които сега не се обръщатъ съ молитва на разкаяние къмъ Бога, тогава въ отчаяние ще се молятъ на скалитѣ и канаритѣ, и това ще бъде най-голѣмото молитвено събрание, държано нѣкога. Като четешъ това, скжпи читателю, размисли, дали искашъ да принадлежишъ къмъ последнитѣ!

Седма глава

З А П Е Ч А Т В А Н Е Т О

Ст.1. "Следъ туй видѣхъ четири ангела да стоятъ на четиритѣ жгли на земята,държейки четиритѣ земни вѣтрове,за да не духа вѣтъръ нито на земята,нито на морето,нито на нѣкое дърво. 2. И видѣхъ другъ ангелъ да възлиза отъ изтокъ-слънце,който имаше печатъ на живия Богъ.И той извика съ високъ гласъ къмъ четиритѣ ангела, на които бѣ дадено да повредятъ земята и морето,казвайки: 3. Не повреждайте земята,ни морето,нито дърветата, докле не туримъ печатъ върху челата на рабитѣ на нашия Богъ!"

Хронологическата връзка на описаното тукъ действие е ясна.Тъй като съ събитията отъ шестия печатъ се завършва шестата глава,а седмиятъ печатъ се споменава едва въ осмата глава,то цѣлата седма глава трѣбва да се вземе като между скоби.Защо тази глава е поставена тъкмо тукъ? Очевидно поради това,че тя съдържа допълнителни обяснения върху шестата глава. Думитѣ "следъ това" въ никой случай не трѣбва да се разбиратъ следъ изпълнението на всички описани до тукъ събития;тѣ само показватъ,че,следъ като пророкътъ бѣше вече видѣлъ въ видението края на шестия печатъ,и за да не се прекъсне последователниятъ редъ на изброенитѣ въ шестата глава нѣща,неговиятъ духъ вижда сега събитията отъ седмата

глава, които се развиватъ сѫщевременно съ оня печатъ, тъй като тѣ даватъ само по-нататъшни обяснения върху него. Сега се явява въпросъ, между кои събития отъ шестия печатъ трѣбва да се постави описаното тукъ действие. То сигурно трѣбва да стане преди небето да се отдръпне като навитъ свитъкъ, тъй като следъ това време е изключена всѣка възможность за неговото изпълнение. То трѣбва да следва следъ знамението на слънцето, луната и звездитѣ, тъй като тѣзи знамения сѫ вече изпълнени, а то лежи още въ бѫдещето. Затова то пада въ времето между 13-ия и 14-ия стихъ на шестата глава отъ Откровението, която, както по-рано вече показахме, е времето, въ което ние сега живѣемъ. И тъй, първата часть отъ седмата глава посочва събития, чието изпълнение ние можемъ да очакваме въ наши дни.

Четири ангела. - Ангелитѣ сѫ служители, винаги готови да се намѣсятъ въ работитѣ на тази земя; и защо и тѣзи да не сѫ четири отъ ония небесни сѫщества, въ чиито рѫце Богъ е повѣрилъ описаното тукъ дѣло, а именно, да пазятъ вѣтроветѣ, докато Богъ каже, да не вѣятъ; а после, когато дойде времето да бѫдатъ пустнати, да повредятъ земята съ тѣхъ? Отъ ст.3. се вижда, че "повреждането" е едно дѣло, което бѣше повѣрено въ рѫцетѣ имъ сѫщо така, както "пазенето", така че тѣ не само отпущатъ вѣтроветѣ, когато тѣзи трѣбва да задухатъ, но и предизвикватъ тѣхното духане. Съ своята свръхестествена ревность тѣ извършватъ дѣлото на разрушението по-нататъкъ. Обаче това повреждане на земята не включва въ себе си седемтѣ последни язви, понеже онова дѣло е повѣрено въ рѫцетѣ на седемь специални ангела, а това - въ рѫцетѣ на четири.

Четиритѣ ѫгли на земята. - Този изразъ се отнася за четиритѣ небесни посоки или главни точки на компаса и показва, че тѣзи ангели, всѣки единъ въ своя кржгъ на действие, имаха поржчка за цѣлата земя.

Четиритѣ вѣтрове. - Вѣтрове въ Свещеното писание символизиратъ политически преврати, борби и войни. Дан.7:2; Йер.25:32. Четиритѣ вѣтрове, които сѫ задържани отъ стоящитѣ на четиритѣ ѫгли на земята ангели, означаватъ всички елементи на борба и смутъ, каквито има на свѣта; когато всички тѣ бѫдатъ отпустнати и забушуватъ заедно, тогава ще се появи онази вихрушка, за която пише Йеремия.

Scanned by CamScanner

Ангелъ, който излѣзе отъ изгрѣвъ-слънце. - Тукъ се представя другъ действителенъ ангелъ, който е натоваренъ съ едно специално дѣло. Думитѣ "да възлиза отъ изгрѣвъ-слънце" се отнасятъ повече за начина на появяването му, отколкото за мѣстото: както слънцето при изгрѣвъ хвърля отначало относително слаби лжчи, но скоро се усилва, докато най-после по обѣдъ грѣе съ голѣма сила и ослѣпителенъ блѣсъкъ, така и дѣлото на този ангелъ въ начало ще бжде незначително, но съ течение на времето влиянието му ще става все по-силно, и най-после ще свърши съ сила.

Печатътъ на живия Богъ. - Характеристичниятъ отличителенъ белегъ на появилия се ангелъ е печатътъ на живия Богъ. Този белегъ и времето, въ което се извършва дѣлото му, сж точкитѣ, споредъ които ние можемъ да опредѣлимъ, кое движение е символизирано чрезъ неговата мисия.

Характерътъ на неговото дѣло се показва явно въ това, че той държи печата на живия-Богъ; и за да сме сигурни въ естеството на това дѣло, ние трѣбва да устано новимъ, какво трѣбва да се разбира подъ "печата на живия Богъ", който ангелътъ носи.

1. Обяснение на израза. - Единъ печатъ, въобще, е инструментъ за запечатване, предметъ, съ който си служатъ отдѣлни лица, общества и държави, за да правятъ отпечатъци на восъкъ и върху писмени документи въ знакъ, че тѣ сж истински. Оригиналното значение на тази дума отъ нашия текстъ е: "печатъ, т.е. печатенъ пръстенъ; марка, щемпелъ, отпечатъкъ, знакъ, залогъ". Измежду глаголнитѣ имъз значения най-важни сж следнитѣ: "Осигуряване нѣщо нѣкому, правене сигурно; снабдяване нѣщо съ печатъ или марка, въ знакъ, че то е истинско или валидно; засвидетелствуване, потвърждаване, опредѣляне, отличаване чрезъ единъ знакъ". Отъ едно сравнение на Бит.17:11 съ Римл.4:11, и на Откр.7:3 съ Йез.9:4, и съ помощьта на горното обяснение читательтъ ще разбере, че думитѣ като "знакъ", "печатъ", и "белегъ" въ Свещеното писание се употрѣбяватъ се употрѣбяватъ като идентични /равнозначещи/ понятия. Съ печата Божий, за който ни говори този текстъ, се запечатватъ Божиитѣ чада по челата имъ. Разбира се, въ този случай ние не трѣбва да мислимъ, че това е единъ буквалеиъ белегъ, който бива

Scanned by CamScanner

отпечатанъ върху тѣлото имъ, но това е нѣкакво опредѣляне или отдѣляне, означаващо особено отношение къмъ Бога, и което ще служи като "отличителенъ белегъ" между почитателитѣ на истинския Богъ и безбожнитѣ на свѣта.

2. У п о т р ѣ б а т а н а е д и н ъ п е ч а т ъ. - Единъ печатъ се употрѣбява, за да се направятъ валидни или задължителни известни нареждания или заповѣди, издадени отъ едно лице или цѣло общество. За употрѣбата на печата ние намираме много примѣри въ Свещеното писание. Въ 3Цар.21:8 четемъ: "И тя /Йезавела/ написа писма отъ името на Ахава и ги запечата съ неговия печатъ". Тѣзи писма тогава имаха сжщата задължителность, като да бѣха написани отъ самия царь Ахавъ. И въ Естиръ 3:12 се казва: "Всичко биде написано отъ името на царь Артаксеркса /Ахасфера/ и подпечатано съ царския пръстенъ". Въ гл.8:8 на сжщата книга четемъ: "Защото писмо, написано отъ името на царя и подпечатано съ царския пръстенъ, не може да се измѣни /не се повръща - ст.пр./".

3. К ж д е с е у п о т р ѣ б я в а п е ч а т ъ. - Печатъ се прилага винаги къмъ една заповѣдь или нареждане, което изисква послушание, или пъкъ се употрѣбява, за да се направятъ известни документи законни, или за да се подчинятъ на нарежданията на закона. Затова понятието "законъ" е нераздѣлно отъ понятието "печатъ".

4. К а к ъ Б о г ъ п о с т а в я е д и н ъ п е ч а т ъ. - Ние въ никой случай не бива да допущаме, че на нарежданията и заповѣдитѣ на Бога, които сж задължителни за човѣка, трѣбва да се постави действителенъ печатъ, направенъ съ действителенъ инструментъ. Споредъ даденото по-горе обяснение на това понятие и цѣлта, за която служи единъ печатъ, подъ печатъ ние разбираме просто това, което дава валидность и гаранция на известни нареждания и закони. Тази сила има и името или подписътъ на оня, който издава заповѣдьта, макаръ и да не е употрѣбенъ буквaленъ печатъ; обаче написаното трѣбва да е изразено така, че отъ него да се вижда, кой е законодателтъ, който има власть да издава закони и да изисква послушание. Единъ примѣръ, кждето е употрѣбенъ само подписътъ на името, намираме въ Дан.6:8: "И тъй, утвърди, царю, това решение и подпиши повелята, за да бжде неизмѣнна, като законъ мидийски и персийски, и да не бжде нарушена". Това значи: Постави царския подписъ на името си, за да може да се види, кой изисква послушанието, и неговото право.

Scanned by CamScanner

Въ едно евангелско пророчество на Исая /гл.8/ намираме следнитѣ думи: "Върни свидетелството, запечатай закона между ученицетѣ Ми"./Стар.преводъ./ Това, очевидно, трѣбва да се отнася за известни изисквания, на закона, които ученицитѣ трѣбваше да подновятъ, тъй като тѣ бѣха или съвсемъ пренебрѣгнати, или сжщинското имъ значение бѣше изопачено. Пророчеството нарича това "запечатване на закона" или подновяване на печата, който е билъ премахнатъ.

По-нататъкъ, 144-тѣ хиляди, за които въ разглежданата отъ насъ глава се казва, че тѣ трѣбваше да бждатъ отбелязани по челата съ печата на живия Богъ, сж споменати още единъ пжть въ гл.14:1, кждето за тѣхъ се казва, че тѣ носятъ на челата си написано името на Отца.

Отъ приведенитѣ разсжждения, факти и обяснения на Св.писание могатъ да се извлѣкатъ следнитѣ две заключения:

1. Божиятъ печатъ е въ връзка съ Божия законъ.
2. Божиятъ печатъ е онази часть отъ Неговия законъ, която съдържа Неговото име или /описателна/ титла, обяснявайки, кой е Той, каква е Неговата власть и правото Му да я упражнява.

Всички безпристрастни църковни деноминации сж съгласни по това, че всички Божии заповѣди се съдържатъ изцѣло въ декалога или десеттѣ Божии заповѣди. Затова ние трѣбва да разгледаме тѣзи заповѣди, за да видимъ, коя отъ тѣхъ съдържа печата на закона, или, съ други думи, коя ни описва истинския Богъ, Законодателната Власть. Въ първитѣ три заповѣди се споменава думата "Богъ", но отъ тѣхъ не се вижда, кой се подразбира подъ това, тъй като сжщото име се дава и на много други обекти. "Има много богове и много господевци", казва апостолътъ въ 1Кор.8: 5. Ние, за моментъ, прескачаме четвъртата заповѣдь и се спираме на петата, която съдържа думитѣ Богъ и Господь, но не ги обяснява; въ останалитѣ петь заповѣди името на Бога съвсемъ не се споменава. И тъй, какво да правимъ? Съ тази часть отъ закона, която току-що разгледахме, би било невъзможно да убедимъ невежитѣ и идолопоклонцитѣ, че сж въ грѣха и че сж длъжни да изпълняватъ тѣзи заповѣди, за да не грѣшатъ. Идолопоклонецътъ би отвърналъ просто: "Този идолъ тукъ е моятъ богъ, неговото име е Богъ и това сж неговитѣ заповѣди". Поклонникътъ на небесни

свѣтила би казалъ: "Слънцето е моятъ богъ и азъ му се покланямъ, както казва този законъ". Така, значи, декалогътъ безъ четвъртата заповѣдь е едно нищо, що се отнася дорзадължението да се покланяме на истинския Богъ. Но сега да вземемъ четвъртата заповѣдь, която много хора считатъ за отживѣла, да я прибавимъ къмъ закона и да видимъ, какво излиза. Разглеждайки тази заповѣдь, ние виждаме тамъ следното обяснение: "Защото въ шестъ дена създаде Господь небето и земята, морето и всичко, що е въ тѣхъ" и т.н. При четенето й ние виждаме още, че това сж изисквания на Оня, Който е сътворилъ всичко. Значи слънцето не може да бѫде истинскиятъ Богъ на десеттѣ заповѣди; защото истинскиятъ Богъ е Оня, Който е създалъ слънцето. Никой предметъ /нищо/ на небето или на земята не може да бѫде Сѫществото, Което е създало всички сътворени нѣща. И това е нашето оружие срещу идолопоклонството. Този законъ не може да се приписва на фалшиви богове, "които не сж направили небето и земята". Йер.10:11. Авторътъ на този законъ тукъ обяснява, кое е Той, каква е властьта Му и правото Му да я упражнява. Така, значи, този чудесенъ документъ, заедно съ четвъртата заповѣдь, този декалогъ, единственият даденъ на човѣцитѣ документъ, написанъ нѣкога съ собствения Божий пръстъ, има единъ подписъ; той съдържа единъ белегъ, който го прави разбранъ и истински; той има единъ печатъ. Но безъ четвъртата заповѣдь той е лишенъ отъ този белегъ. Това е все сѫщото, като че Господь е казалъ: Сѫботата е единъ печатъ. За Менъ това е печатътъ на Моя авторитетъ, знакъ къмъ, че Азъ имамъ право да изисквамъ послушание; а за васъ това е знакъ, че трѣбва Менъ да почитате за вашъ Богъ.

Отъ гореизложенитѣ заключения се вижда ясно, чи четвъртата заповѣдь съставлява печата на Божия законъ, или печата Божий. Свещеното писание не ни оставя безъ ясно свидетелство по тази точка.

Още отъ казаното по-рано ние видѣхме, че Свещеното писание употрѣбява думитѣ "знакъ", "белегъ" и др. като идентични понятия. Господь казва ясно, че сѫботата е знакъ между Него и народа Му: "Сѫботитѣ Ми пазете, защото това е знакъ между Мене и васъ въ родоветѣ ви, з а д а з н а е т е, че Азъ съмъ Господь, Който ви освещавамъ". Изх.31:13. Сѫщото нѣщо казва и пророкъ Йезекиилъ въ гл.20:12.20. Тукъ Господь казва на народа Си, че глав-

Scanned by CamScanner

ната цель на освещаването на съботата, т.е. за съблюдаването на четвъртата заповѣдь е, да се знае, че Той е истинският Богъ.

Казва ли нѣкой, че тази заповѣдь нѣма никакво приложение за съвременнитѣ християни, тъй като съботата била знакъ само между Бога и юдеитѣ, достатъчно е да му се възрази, че изразитѣ "юдеинъ" и "израилянинъ", въ истинскиятъ смисълъ на Свещеното писание, не се ограничаватъ само върху действителното семе Авраамово. Наистина, Авраамъ бѣше избранъ пръвъ, понеже той бѣше Божий приятель, докато отцитѣ му бѣха идолопоклонци; затова и отъ неговото семе произлизаше Божиятъ избранъ народъ, пазителитѣ на Неговия законъ и носителитѣ на истината Му, докато всички други народи бѣха отпаднали отъ Него; и вѣрно е, че тѣзи думи относно съботата бѣха изговорени особено за юдеитѣ, които чрезъ тази почесть бѣха отдѣлени отъ другитѣ. Но когато раздѣлната стена падна, и до езичницитѣ бѣ отправена поканата да участвуватъ въ благословенията Авраамови, тогава цѣлиятъ Божий народъ, Юдеи, както и езичници, бѣ поставенъ въ едно ново и по-близко отношение къмъ Бога чрезъ заслугитѣ на Неговия Синъ, и сега се наричаха "духовни юдеи" и "истински израиляни". Така тази заповѣдь се отнася за всички, които чрезъ нея всички получаватъ еднакво възможность да разпознаятъ истинския, който е Йеова, както народа отъ стария заветъ.

Отъ всички тѣзи обяснения се вижда, че Йеова счита четвъртата заповѣдь като знакъ между Себе си и народа Си както за старозаветното, така и за новозаветното време. Неговиятъ народъ, като пази тази заповѣдь, признава Него за истински Богъ, и чрезъ сѫщата заповѣдь Богъ се изявява като неговъ законенъ Господарь, тъй като Той е неговиятъ създатель.

За забелязване е, какъ съ този възгледъ се съгласува крайно характерниятъ фактъ, че винаги, когато библейскитѣ писатели искатъ да посочатъ на истинския Богъ за различие отъ други, фалшиви богове, тѣ се позоватъ на великото дѣло на сътворението, върху което е основана и четвъртата заповѣдь. /Вижъ по това 4Цар.19:15; 2Лѣт.2:12; Неем.9:6; Йовъ 9:8; Пс.96:5; 115:3-7.15; 121:2; 124:8; 134:3; 146:6; Ис.37:16; 42:5; 44:24; 45:12; 51:13; Йер.10:10-12; 32:17; 51:15; Деян.4:24; 14:15; 17:23.24 и др./

Scanned by CamScanner

Ние се връщаме отново къмъ групата на 144-тѣ хиляди, които, споредъ седмата глава на Откровението, получаватъ на челата си печата на живия Богъ и които въ гл. 14:1 пакъ сж представени съ името на Отца на челата си, за да докажемъ, че "печатътъ на живия Богъ" и "името на Отца" сж идентични понятия, означаващи едно и сжщо нѣщо. Веригата на доказателствата по тази точка става завършена, ако успѣемъ да обяснимъ, че четвъртата заповѣдь, която, както вече показахме, е печатътъ на закона, е сжщевременно и онази, за която Господь казва, че съдържа името Му. Този последенъ членъ отъ веригата ние намираме въ Втор. 16:6: "А само на онова мѣсто, което избере Господь, Богъ твой, за да пребждва тамъ името Му, коли пасха вечерь" и т.н. А какво имаше на мѣстото, кждето се заколваше пасхалното агне? - Тамъ бѣше светилището, въ чиято светая светихъ бѣше ковчегътъ съ десеттѣ заповѣди, отъ които четвъртата ни показва, кой е истинскиятъ Богъ и съдържа Неговото свято име. Кждето и да бѣше то, тамъ пребждваше Неговото свято име, и това е единичното правилно обяснение, което може да се даде на този текстъ. /Вижъ Втор. 12:5; 11.21; 14:23.24 и др./

Като установихме, че печатътъ Божий е Неговата свята сжбота, ние ще продължимъ да тълкуваме самото пророчество по-нататъкъ. Сценитѣ, описани въ разглежданитѣ отъ насъ стихове, а именно, какъ вѣтроветѣ всѣки моментъ искатъ да забушуватъ, носейки съ себе си войни и размирици, и какъ тѣ сж задържани, докато Божиитѣ служители бждатъ запечатани, като че този знакъ щѣше да ги запази отъ размирицитѣ, ни напомнятъ за домоветѣ на израилянитѣ нѣкога, които бѣха попръсквани съ кръвьта на пасхалното агне, за да бждатъ отминати отъ поразяващия ангелъ, който погубваше всѣко първородно между египтянитѣ /Изх. 12/; сжщо така за знака, който човѣкътъ "съ дивитъ /писалка/ на пояса си"/Йез. 9/ отбелязваше по челата на онѣзи, които трѣбваше да бждатъ пощадени отъ следващитѣ ги, които имаха "пагубни сѣчива" въ ржцетѣ си. Отъ тукъ ние съ пълно право можемъ да заключимъ, че печатътъ Божий, съ който тукъ Неговитѣ служители биватъ отбелязани, трѣбва да е нѣкакъвъ отличителенъ белегъ /марка/, единъ религиозенъ белегъ, който ще ги избави отъ язвитѣ на безбожнитѣ.

Доказателството, че четвъртата заповѣдь съдържа Божия печатъ, е представено, и сега се явява въпросътъ: Включва ли въ себе си пазенето на тази заповѣдь нѣкаква

особена религиозна практика? - Да,и то една точно опредѣлена и много очебийна.Това е единъ-единственъ фактъ, който срѣщаме въ историята на религията,щото въ една тъй освѣтлена отъ евангелието епоха като настоящата,когато влиянието на евангелието е тъй силно и обширно, простото съблюдаване на Божия законъ да спада къмъ най-особенитѣ нѣща и да се счита за най-тежкия кръстъ, съ който нѣкой може да се натовари.Четвъртата заповѣдь изисква отъ насъ пазенето на седмия день всѣка седмица като сѫбота на Господа;обаче почти цѣлото християнство, благодареніе на общоразпространеното влияніе на езичеството и на папството,е било подведено да освещава първия день отъ седмицата.Ето защо нужно е само нѣкой да започне да пази деня,който заповѣдьта е отредила,за да получи веднага белега на особеностьта и да застане предъ религиозния християнски свѣтъ сѫщо такъвъ особенъ човѣкъ /чудакъ/,както и предъ езическия.

Следъ казаното до тукъ ние идваме до заключението,че ангелътъ,който се появи отъ изгрѣвъ-слънце и който имаше печата на живия Богъ,бѣше натоваренъ като божественъ веститель съ дѣлото на реформацията,което трѣбваше да се извърши между човѣчеството по отношение на сѫботния праздникъ споредъ четвъртата заповѣдь.Разбира се,това дѣло на земята се извършва отъ Христовитѣ служители,защото на човѣци бѣше възложена поржчката да обучаватъ сѫчовѣцитѣ си въ евангелската истина.Но тъй като въ изпълнението на божественитѣ планове има редъ, не бива да се счита за невѣроятно,че действително единъ ангелъ има поржчката и надзора за това дѣло.

На друго мѣсто ние вече показахме,че периодътъ на това дѣло пада въ наше време.Това личи още по-ясно отъ факта,че ние виждаме тѣзи Божии служители,наеко скоро следъ запечатването имъ,предъ престола,съ победни палми въ ржце.Споредъ това запечатването е последното дѣло,което се извършва надъ тѣхъ,преди да бждатъ спасени.

Това ни показва още по-ясно 14-та глава на Откровението,която още еднажъ ни представя сѫщото дѣло, символизирано чрезъ единъ ангелъ,който лети посрѣдъ небето и прави да се разнася по цѣлата земя неговиятъ страшенъ предупредителенъ викъ.Ние ще се впустнемъ въ по-голѣми подробности по това,когато дойдемъ до онази глава,а за сега ще се спремъ само дотолкова,доколкото

то е последното събитие въ изброената отъ пророчеството редица,което става преди идването на Христа,и затова трѣбва да означава сжщото дѣло,за което говори главата, която сега разглеждаме /Откр.7:1-3/. Ангелътъ съ печата на живия Богъ,който се споменава въ седмата глава,е,значи,и третиятъ ангелъ отъ четиринайсетата глава.Това обяснение ни подкрепя още повече въ нашия възгледъ относно печата;защото множеството на отбелязанитѣ съ печата на живия Богъ /гл.7/ е сжщото,което четиринайсетата глава ни представя като онова,което вследствие третата ангелска весть проявява пълно послушание къмъ "заповѣдитѣ Божии",споредъ Писанието.Ст.12. Съ изключение на четвъртата,никоя отъ заповѣдитѣ на декалога въ християнството не се нуждае отъ една теоритична реформа;а това е крайната цель на вестьта,както се вижда съвсемъ ясно отъ факта,че пазенето на заповѣдитѣ,празднуването на Господната сжбота и съблюдаването на други нравствени предписания сж бѣлегъ,който отличава Божиитѣ раби отъ поклонницитѣ на звѣра,чийто белегъ тѣ и носятъ.Този белегъ, както на друго мѣсто ще бжде показано,е спазването на една фалшифицирана сжбота.

Съ това ние засегнахме накратко главнитѣ точки на предмета,и остава само още една,която за насъ е отъ най-голѣмо значение.Ако разгледаме точно хронологическия редъ на събитията,ние намираме,че това дѣло,а именно третата ангелска весть,вече се изпълнява предъ нашитѣ очи.Ангелътъ,който се яви отъ изгрѣвъ-слънце,е влѣзълъ въ изпълнението на мисията си;реформата на сжботния въпросъ е започнала и се разпространява сигурно,но сравнително тихо.Скоро всички страни,въ които свѣтлината на евангелието трѣбва да просвѣтне,ще бждатъ обхванати отъ нея,и въ резултатъ ще се яви единъ народъ,достойно приготвенъ за близкото идване на Господа и запечатанъ за Неговото вѣчно царство.

Преди да отминемъ тѣзи стихове,които разгледахме тъй обстойно,ние искаме да отговоримъ на още единъ въпросъ.Наистина ли между народитѣ е имало движения,отъ които можемъ да видимъ,че на поканата на възлизащия отъ изгрѣвъ-слънце ангелъ - "Не повреждайте" и т.н. съ бущуването на вѣтроветѣ, "докле туримъ печатъ върху челата на рабитѣ на нашия Богъ",е било по нѣкакъвъ начинъ отговорено? Времето,презъ което вѣтроветѣ сж задържани,естествено не може да бжде време на пъленъ миръ,тъй като

бухванията на войни и размирици не показвала, че между народитѣ владѣятъ смутове и вълнения, умраза и завистъ, тъй, както промѣнливи вѣтрове често сж предвестници на една още не разразена буря? Но тѣзи частични избухвания трѣбва да се спиратъ внезапно и въпрѣки всѣко очакване. Пъкъ и самиятъ наблюдатель, който разглежда тия събития въ свѣтлината на пророчеството, само по този начинъ може да познае, че Всемогѫщиятъ, поради нѣкакво справедливо съображение, простира рѫката Си и държи въ властьта Си бурнитѣ елементи на бунта и войната. И точно такъвъ е видътъ на политическия хоризонтъ презъ наше време, отъ около единъ вѣкъ насамъ. Нека да започнемъ съ голѣмата революция въ 1848 г., когато доста тронове въ Европа бѣха сринати въ праха - за удивление е, каква политическа умраза и политически размирици сж владѣяли между всички народи на земята! Все по-нови и небивали бъркотии се явяваха внезапно, и положението изглеждаше тъй объркано, че имаше опасность отъ една непосрѣдствена, страшна война. Отвреме-навреме избухваха и кръвопролитни стълкновения презъ борбитѣ и хиляди гласове се повдигаха, прокламирайки една обща война като изходъ отъ голѣмата криза, чийто край никой не можеше да види; обаче политическиятъ пожаръ съвсемъ неочаквано и по необясниимъ начинъ загасваше, и всички разногласия се омиротворяваха.

Другъ такъвъ примѣръ е ужасната гражданска война въ Америка отъ 1861 до 1865 г. Презъ пролѣтьта на последната година бремето на снабдяване съ войски и припаси бѣше станало тъй тежко, че дѣлото, символизирано чрезъ възлизащия ангелъ, бѣше сериозно спъвано въ неговия напредъкъ, и дори бѣше застрашено да бъде съвсемъ спрѣно. Хора, които бѣха запознати съ тази истина и които поради това вѣрваха, че е дошло времето за изпълнението на това пророчество, и че думитѣ на ангела: "Не повреждайте" и т.н. означаваха нѣкакво движение отъ страна на църквата, вдигаха рѫце къмъ Господаря на народитѣ, молейки Го отъ сърдце да тури край на кървавото дѣло на бунта и войната. Бѣха опредѣлени специални дни за молитва и постъ. Това ставаше презъ едно такова мрачно време отъ войната, че не малко видни политици пред-

Scanned by CamScanner

сказваха,че тя ще продължава още дълго съ всичкитѣ си ужаси. Обаче внезапно настана една промѣна: изминаха само три месеца отъ времето,за което говоримъ,когато последнитѣ армии на съюзенитѣ южни държави се предадоха заедно съ оржжията си.Тъй внезапенъ и тъй съвсемъ неочакванъ бѣше този превратъ на нѣщата,и сърдцата на всички бѣха тъй изпълнени съ благодарность за избавлението отъ това ужасно военно бреме,че всички ликуваха,пѣеха химни и въ столицата бѣха афиширани следнитѣ думи: "Това а е дѣло Господне; то е чудно въ нашитѣ очи!" Наистина,тогава имаше много,които бѣха убедени,че неочакваното уталожване на размиритѣ имаше една опредѣлена причина;но свѣтътъ не знаеше това. Внезапното прекратяване на френско-турската война въ 1870 г.,на войната между Турция и Русия въ 1877-78г., на испано-американската война въ 1896 г. и на руско-японската война може да се посочи като по-късни примѣри.

Ст.4. "И чухъ броя на отбелязанитѣ съ печатъ: сто и четирийсеть и четири хиляди,отбелязани съ печатъ, отъ всички колѣна на синоветѣ Израилеви. 5. Отъ Юдино колѣно отбелязани съ печатъ - дванайсеть хиляди; отъ Рувимово колѣно - дванайсеть хиляди; отъ Гадово колѣно - дванайсеть хиляди; отъотъ Асирово колѣно - дванайсеть хиляди; отъ Нефталимово колѣно - дванайсеть хиляди; отъ Манасиино колѣно - дванайсеть хиляди; 7. отъ Симеоново колѣно - дванайсеть хиляди; отъ Левиино колѣно - дванайсеть хилади; отъ Исахарово колѣно - дванайсеть хиляди; 8. отъ Завулоново колѣно - дванайсеть хиляди; отъ Йосифово колѣно - дванайсеть хиляди; отъ Вениаминово колѣно - дванайсеть хиляди".

Числото на запечатанитѣ тукъ е опредѣлено на 144,000. Поради обстоятелството,че отъ всѣко отъ дванайсеттѣ племена бѣха запечатани по дванайсеть хиляди,мнозина мислятъ,че могатъ да приематъ,че това дѣло трѣбва да е било извършено най-късно до началото на християнската епоха,когато тѣзи племена действително сще съществуваха,и затова не могатъ да видятъ,какъ то може да се приложи за наше време,когато всѣка следа на различие между тѣзи племена е отдавна и напълно заличена.На такива ние обръщаме вниманието върху думитѣ,които Яковъ употрѣбява въ виждането на своето послание: "Яковъ,рабъ

на Бога и на Господа Исуса Христа,праща поздравъ на дванайсеттѣ колѣна,които живѣятъ пръснато.Смѣтайте го за голѣма радость, б р а т я м о и, кога впаднете въ разни изкушения"и т.н. Ония,къмъ които Яковъ тукъ се обръща,сж: 1/ християни,понеже сж негови братя; 2/ не такива,които сж се обърнали въ християнството отъ тогавашнитѣ юдеи отъ дванайсеттѣ племена,защото той ги утешава съ идването на Господа /вижъ гл.5/. Значи той говори къмъ християнитѣ отъ последното поколѣние,къмъ християнитѣ отъ наши дни,като ги нарича "разпръснато живѣещи дванайсеть племена". Но какъ може да бѫде това? Павелъ обяснява това въ Римл.11:17-24. Въ символичния изразъ за присаждането,съ който той тамъ си служи,питомното маслинено дърво представлява Израилевитѣ чада,клонетѣ сж естественитѣ Авраамови потомци /по плътъ/,отъ които нѣкои поради невѣрието си /въ Христа/ сж били отчеснати. А чрезъ вѣрата въ Христа издънката на едно диво маслинено дърво,езичницитѣ,е била присадена на питомното дърво,и така дванайсеттѣ племена бѣха продължени.Това хвърля свѣтлина и върху други текстове отъ сжщия апостолъ: "Понеже не всички,които сж отъ Израиля,сж израиляни", и "не онзи е юдеинъ,който е такъвъ по външность,...а онзи е юдеинъ,който вжтрешно е такъвъ".Римл. 9:6-8; 2:28.29. Затова и на портитѣ на Новия Йерусалимъ, който е единъ новозаветенъ или християнски,а не юдейски градъ,ние намираме издълбани имената на дванайсеттѣ племена на чадата Израилеви.На основнитѣ камъни на този градъ сж написани имената на дванайсеттѣ апостоли на Агнеца,а на портитѣ - имената на дванайсеттѣ Израилеви племена. Откр.21:12-14. Ако дванайсеттѣ племена бѣха изключително отъ стария заветъ,то по-естествено би било,тѣхнитѣ имена да бѫдѣха издълбани върху основнитѣ камъни,а тия на дванайсеттѣ апостоли - върху портитѣ. И тъй като презъ тѣзи порти,така надписани,ще влизатъ и ще излизатъ изкупенитѣ множества,то и всички изкупени биватъ причислени къмъ дванайсеттѣ племена,безъ разлика,дали на земята сж били юдеи,или езичници.Естествено,на земята ние напразно бихме търсили нѣкакъвъ отличителенъ белегъ между отдѣлнитѣ племена: откакъ Христосъ се яви въ плътъ,не е вече нужно да се продължава родовиятъ списъкъ на дванайсеттѣ племена;обаче на небето,кждето сж записани имената на ония,които принад-

лежатъ къмъ църквата на Единородния,сигурно има редъ,и затова всѣко име ще бѫде причислено къмъ племето му. Евр.12:23.

За забелязване е,че последователниятъ редъ на имената тукъ се отличава отъ оня,даденъ на други места. Дванайсеттѣ сина на Якова,които бѣха родоначалници на голѣми семейства,наречени колѣна,се наричаха: Рувимъ, Симеонъ,Леви,Юда,Исахаръ,Завулонъ,Вениаминъ,Данъ,Нефталимъ,Гадъ,Асиръ и Йосифъ.А Яковъ на смъртното си легло прие синоветѣ на Йосифа - Ефраимъ и Манасия - за свои, които сѫщо образуваха две Израилеви племена.Бит.48:5. Чрезъ това разпредѣление на Йосифовото колѣно произлѣзоха тринайсеть племена.Обаче при подѣлбата на Ханаанската земя бѣха изброени само дванайсеть племена,поради което и бѣха отдѣлени само дванайсеть части,тъй като племето на Левия не се смѣташе,понеже то бѣше опредѣлено за служба въ скинията,и затова не получи своя часть отъ земята. А въ разглеждания отъ насъ текстъ Ефраимъ и Данъ сѫ изхвърлени,и на тѣхно мѣсто сѫ споменати Левий и Йосифъ.Като причина за изхвърлянето на Дана нѣкои тълкуватели посочватъ,че това колѣно особено се отдало на идолослужение./Вижъ Съдии,гл.18 и др./ Тукъ Левиевото племе сѫщо получава часть заедно съ другитѣ,тъй като въ небесния Ханаанъ нѣма причини за неговото изключване отъ наследството.А Йосифъ е поставенъ,вѣроятно, вмѣсто Ефраима,като това име се употрѣбява ту за колѣното Ефраимово,ту за Манасия. Числа 13:11.

По дванайсеть хиляди бѣха запечатани отъ всѣко отъ дванайсеттѣ колѣна,за да се покаже,че не всички,които споредъ небесния списъкъ имаха мѣсто между тѣзи колѣна,когато започна дѣлото на запечатването,устояха презъ времето на изпитанията и въ края застанаха като победители;понеже отъ книгата на живота ще бѫдатъ заличени имената на такива,които не побеждаватъ до край. Откровение 3:5.

Ст.9. "Следъ туй видѣхъ,и ето,голѣмо множество народъ,което никой не можеше да преброи, - отъ всички племена и колѣна,народи и езици;тѣ стояха предъ престола и предъ Агнеца,облѣчени въ бѣли дрехи и съ палмови вѣйки въ рѫце. 10. И възклицаваха съ високъ гласъ,думайки: Спасението дължимъ на нашия Богъ,Който седи на престола,и на Агнеца! 11. А всички ангели стояха около

престола,старцитѣ и четиритѣ животни,и паднаха ничкомъ предъ престола и се поклониха Богу, 12. думайки:Аминъ! Благословение и слава,премждрость и благодарение,честь и сила и могжество на нашия Богъ во-вѣки-вѣковъ!Аминъ".

Следъ като запечатването е привършено,Йоанъ вижда едно неизброимо множество,което въ блажено възхищение се покланя предъ престола на Бога.Това сж,несъмнено,изкупенитѣ отъ всички народи и племена,колѣна и езици,които ще възкръснатъ отъ мъртвитѣ при второто идване на Христа. Отъ тукъ ние виждаме,че запечатването е последното дѣло,което се извършва надъ Божия народъ,преди да бжде преобразенъ.

Ст.13. "А единъ отъ старцитѣ заговори и ме попита: Тия,облѣченитѣ въ бѣли дрехи,кои сж и откжде сж дошли? 14. Азъ му отговорихъ: Ти знаешъ,господарю. А той ми рече:Тѣ сж,които идатъ отъ голѣмата скрѣбь;тѣ опраха дрехитѣ си и ги избѣлиха съ кръвьта на Агнеца. 15. Затова сж предъ престола на Бога,Комуто и служатъ денемъ и нощемъ въ Неговия храмъ;и Тоя,Който седи на престола,ще се всели въ тѣхъ; 16. нѣма вече да огладнѣятъ,нито да ожаднѣятъ;тѣхъ нѣма да види слънце,и никакъвъ пекъ; 17. защото Агнецътъ,Който е срѣдъ престола, ще ги пасе и води на живи извори водни,и Богъ ще отрие всѣка сълза отъ очитѣ имъ".

Както въпроситѣ,които единъ отъ старцитѣ задава на Йоана - "Тия,облѣченитѣ въ бѣли дрехи,кои сж,и откжде сж дошли?", така и отговорътъ на Йоана:"Ти знаешъ,господарю",отъ който можемъ да разберемъ,че Йоанъ не знаеше това, - биха били съвсемъ неоснователни,ако се вгледаме за голѣмото множество на изкупенитѣ.Защото Йоанъ знаеше добре,кои бѣха тѣ и откжде идѣха,тъй като самъ той преди малко бѣше казалъ,че това сж хора -разбира се,изкупени - отъ всички народи,колѣна,племена и езици,и затова би могълъ да отговори: Това сж изкупенитѣ отъ всички народи на земята.Но ако тукъ се касае за една опредѣлена група въ това голѣмо множество,отличаваща се отъ другитѣ чрезъ нѣкакъвъ особенъ белегъ или чрезъ особеното си положение,тогава,сигурно,не би могло да се опредѣли тъй лесно,кои бѣха тѣ и какво имъ

придаваше тази особеность;затова и въпроситѣ,отнасящи се за такава група,бѣха оправдани и умѣстни.Ето защо ние сме склонни да приемемъ,че тѣзи въпроси,които единъ отъ старцитѣ задава,трѣбва да сж обърнали вниманието на апостола къмъ една особена група.А за коя друга група би се отнасяло това загатване,ако не за 144-тѣ хиляди, за които се говори въ първата часть на тази глава? Той бѣше видѣлъ тази група въ нейното смъртно състояние,по времето,когато тя бѣше отбелязвана съ печата на живия Богъ;а сега,когато тя стои между изкупенитѣ,преходътъ е тъй голѣмъ и сегашното ѝ състояние тъй различно,че той не може вече да я познае като онази особена група,която бѣше видѣлъ да бжде запечатвана на земята.За тази група изглежда да сж особено приложими следнитѣ по-специални качества:

1. Т о в а с ж т ѣ з и, к о и т о с ж д о ш л и о т ъ г о л ѣ м а т а с к р ъ б ь. - Наистина,до известна степень за всички християни може да се каже,че тѣ "ще влѣзатъ чрезъ много скърби въ царството Божие", обаче това тукъ се отнася особено за 144-тѣ хиляди. Тѣ преминаватъ презъ извънредно "тежко време,каквото не е имало,откакъ сжществуватъ люде до днесъ".Дан.12:1. Тѣ изживяватъ такава скръбь,както по времето на Якововия страхъ.Иер.30:4-7. Тѣ стоятъ безъ Ходатай презъ време на ужаснитѣ сцени на седемтѣ последни язви,явнитѣ знаци на Божия гнѣвъ къмъ земята.Откр.15:16. Тѣ идатъ отъ едно време на най-голѣма скръбь,макаръ и сами да биватъ запазени отъ нея.

2. Т ѣ х н и т ѣ б ѣ л и д р е х и. - Тѣ изпиратъ дрехитѣ си и ги очистватъ въ кръвьта на Агнеца. За последното поколѣние съвсемъ ясно е казано,че то ще получи бѣло облѣкло.Откр.3:5.18. И макаръ 144-тѣ хиляди да сж обвинявани,че тѣ отхвърляли Христа и че полагали надеждата за изкуплението си върху собствените си дѣла, понеже отказватъ да нарушаватъ Божиитѣ заповѣди /Откр. 14:1.12/,въ оня великъ день тѣ ще бждатъ очистени отъ тази клевета.Тогава ще стане явно,че надеждата за живота имъ е почивала върху заслугитѣ на Оня,Който нѣкога пролѣ кръвьта Си на кръстното дърво,и че Той е билъ източникътъ на тѣхната правда.За тѣхъ може ясно да се каже,че тѣ сж изпрали дрехитѣ си и сж ги избѣлили въ кръвьта на Агнеца.

3. П ъ р в е н ц и т ѣ /начаткитѣ/. - Ст.15 о-

писва почетното мѣсто,което тѣ заематъ въ небесното царство,и какъ близко стоятъ тѣ до Божия престолъ.На друго мѣсто тѣ сж наречени "начатъци на Бога и на Агнеца". Откр.14:4.

4. Нѣма вече да огладнѣятъ, нито да ожаднѣятъ. - Въ ст.16 за тѣхъ се казва:"Нѣма вече да огладнѣятъ,нито да ожаднѣятъ".Отъ това ние разбираме,че нѣкога тѣ сж били измжчвани отъ гладъ и жажда.Но за какво може да се отнася това?Безъ съмнение,то се отнася за нѣкаква особена скрѣбь,и това може да се изтълкува съ тѣхнитѣ изпитания презъ времето на страха,особено презъ последнитѣ язви.Презъ това време праведнитѣ ще живѣятъ съ хлѣбъ и вода /Ис.33:16/, и макаръ че това сигурно е достатъчно,за да поддържа живота имъ,то,все пакъ,може да се случи,когато полето съ всичката растителность бжде опърлено /Йоилъ 1:18-20/ и рѣкитѣ и воднитѣ извори бждатъ превърнати въ кръвь /Откр.16:4-9/,светиитѣ презъ онѣзи дни да търпятъ най-голѣмъ гладъ и жажда,за да бжде съвършено разслабена връзката имъ съ земята и съ земнитѣ нѣща. Но влѣзатъ ли еднажъ въ небесното царство,тѣ "нѣма вече да огладнѣятъ,нито да ожаднѣятъ".По-нататъкъ се казва:"Тѣхъ нѣма да види слънце,и никакъвъ пекъ".Ние трѣбва да си спомнимъ,че 144-тѣ хиляди ще преживѣятъ времето,когато на слънцето ще се даде "да опалва съ огънь човѣцитѣ". Откр.16:8.9. И макаръ и да сж запазени отъ смъртоносните последици отъ този пекъ,който ще унищожава безбожнитѣ около тѣхъ,не може да се допустне,че тѣхнитѣ нерви ще сж така притжпени,че да не чувствуватъ мжчителното действие на този ужасенъ пекъ.Но когато влѣзатъ въ небесния Ханаанъ,тѣ ще бждатъ увѣрени,че пекътъ на слънцето не ще ги измжчва никога вече.

5. Агнецътъ ще ги пасе. - На друго мѣсто за тази група и за нейното време се казва,че тѣ сж,които следватъ Агнеца,кждето и да иде. Откр.14:4. И двата израза отбелязватъ сърдечната и интимна връзка,за която самъ Изкупителтъ ги е призовалъ.

Псалмистътъ описва това сърдечно отношение съ следнитѣ хубави думи: "Тѣ се насищатъ отъ тлъстината на Твоя домъ,и отъ потока на Твоитѣ сладости ги напоявашъ". Пс.35/36/:9/8/. Сжщото обещание се намира

Scanned by CamScanner

отчасти и въ чудесното пророчество на Исая: "Смъртьта ще бѫде погълната на-вѣки; и ще отрие Господь Богъ сълзитѣ отъ всички лица; и ще снеме срама отъ Своя народъ по цѣла земя; защото тъй казва Господь". Исая 25:8.

Осма глава

СЕДЕМТѢ Т ТРЪБИ

На пръвъ планъ въ осмата глава сж седемтѣ трѫби; тѣ съставляватъ главната тема, докато другитѣ събития ги предшествуватъ като въведение. Първиятъ стихъ се отнася за случки отъ миналитѣ глави, и споредъ нашето мнение не би трѣбвало да се отдѣля отъ тѣхъ.

Ст.1. "Когато сне седмия печатъ, настана тишина на небето, около половинъ часъ".

Въ този стихъ се продължава редицата на седемтѣ печата и се завършва тукъ. Шестата глава завърши съ събитията на шестия печатъ, а осмата глава започва съ тия на седмия, така че седмата глава остава като поставена въ скоби, и дѣлото на запечатването принадлежи къмъ шестия печатъ. Наистина, този печатъ не включва второто идване на Господа, обаче обхваща събития, които сж съвсемъ непосрѣдствени предвестници за него. Той ни представя ужасното разразяване на стихиитѣ, което Писанието отбелязва като отдръпване на небето, което по Божие слово ще се нагъне като свитъкъ, и като запустяване на земята. Сега безбожнитъ съзнаватъ, че е дошелъ великиятъ день на гнѣва, и затова всѣки моментъ очакватъ явлението на Небесния Царь-една непоносима за тѣхъ гледка. Но тукъ печатътъ внезапно спира, и затова Христовото идване пада въ следующия пе-

Scanned by CamScanner

чатъ.При Своето второ идване на земята Господь ще дойде придруженъ отъ всички свети ангели.Мат.25:31.Затова не е ли напълно понятно,че на небето настава пълна тишина, когато всички свети пѣвци и свирачи на арфи ще напустнатъ обиталищата си,за да слѣзатъ заедно съ божествения си Господарь,да събератъ плодоветѣ на Неговото изкупително дѣло?

Тишината е траяла приблизително седемь дена,ако вземемъ даденото време пророчески.

Ст.2. "И видѣхъ седемтѣ ангели,които стояха предъ Бога,и дадоха имъ се седемь трѫби".

Този стихъ ни въвежда въ една нова и особена редица отъ събития.Печатитѣ съдържаха историята на църквата презъ времето,въ което се проповѣдваше евангелието;а трѫбитѣ,напротивъ,предаватъ политическитѣ и военнитѣ събития презъ този периодъ.

Ст.3. "Тогава дойде другъ ангелъ съ златна кадилница и застана предъ жертвеника;и му се даде много тамянъ,та съ молитвитѣ на всички светии да го тури на златния жертвеникъ,що бѣше предъ престола. 4. Димътъ отъ тамяна съ молитвитѣ на светиитѣ се издигна отъ рѫката на ангела предъ Бога. 5. Ангелътъ взе кадилницата,напълни я съ огънь отъ жертвеника и я хвърли на земята;тогава се появиха гласове,гръмотевици,свѣткавици и трусъ".

Макаръ че седемтѣ ангели съ трѫби се явяватъ още въ ст.2,съ тритѣ следващи стиха Йоанъ обръща вниманието ни върху една съвсемъ друга сцена; тъй като ангелътъ,който дойде съ златна кадилница и застана предъ жертвеника,не бѣше отъ седемтѣ,които имаха трѫби.Жертвеникътъ е кадилниятъ олтарь,който стоеше въ първото отдѣление на земното светилище.Той ни дава още едно доказателство за това,че и на небето има такова светилище съ съответнитѣ богослужебни сѫдове,на което земното бѣше едно подобие,и че Йоанъ,въ видението си,ни въвежда въ това светилище.

Тукъ ни се представя едно дѣло,въ което участвуватъ всички светии въ небесното светилище,което дѣло, несъмнено,представлява цѣлото изкупително дѣло на този заветъ.Това се вижда отъ туй,че ангелътъ принася тамяна

"съ молитвитѣ на всички светии". Че тукъ ние сме доведени до края, може да се заключи отъ постѫпката на ангела, който напълва кадилницата си съ огънь и я хвърля на земята; защото неговата работа е свършена: вече не ще бѫдатъ възнасяни молитви, символизирани съ тамянъ. А това става, когато Христовата ходатайствена служба за човѣцитѣ въ небето бѫде завинаги привършена. Това дѣло на ангела бѣ веднага последвано отъ гласове, гръмотевици, свѣткавици и трусъ - точно сѫщитѣ събития, които споредъ свидетелствата и на други текстове отъ Свещеното писание предшествуватъ завършека на благодатното време за човѣцитѣ. /Вижъ Откр.11:19; 16:17.18./

Но защо тѣзи стихове сѫ поставени тъкмо тукъ? Отговоръ: Защото тѣ трѣбва да бѫдатъ една весть на надежда и на утеха за църквата. Седемтѣ ангела стоятъ вече готови, съ бойни трѫби въ ржце, чието зловещо трѫбене бива последвано отъ ужасни сцени. Но преди да стане всичко това, Богъ иска още единъ пѫтъ да обърне погледа на народа Си къмъ ходатайственото дѣло въ небесното светилище, като къмъ прибѣжище и източникъ на сила презъ време на нужда. Тогава бушуващитѣ стихии на бунтоветѣ и войнитѣ могатъ да разклащатъ праведнитѣ като житни стебла, обаче тѣ ще знаятъ, че тѣхният Великъ Първосвещеникъ още извършва Своята служба въ небесното светилище, и че тѣ могатъ да отправятъ молитвитѣ си къмъ Него, кѫдето тѣ бивatъ принесени съ тамянъ на Вѣчния Отецъ. Отъ тукъ тѣ трѣбва да черпятъ куражъ и сила за всичкитѣ си беди.

Ст.6. "И седемтѣ ангели, които държаха седемтѣ трѫби, се приготвиха да затрѫбятъ".

Следъ това встѫпително въведение пророкътъ пристѫпва къмъ главната тема, седемтѣ трѫби, които заематъ останалата часть отъ тази и следующата глава. Сега седемтѣ ангели се приготвятъ да затрѫбятъ съ трѫбитѣ си, които представляватъ едно продължение отъ втората и седмата глави отъ пророчеството на Данаила; тѣ започватъ съ подѣлбата на древната римска империя на десеть по-малки царства, което ни се описва отъ първитѣ четири трѫби.

Ст.7. "Първиятъ ангелъ затрѫби, и се появи градъ и огънь, смѣсени съ кръвь, и паднаха на земята; и третата

Scanned by CamScanner

часть отъ дърветата изгорѣ,и всичката зелена трева изгорѣ".

По този предметъ отъ пророчеството Кейтъ прави следната много справедлива забележка:

"Никой не би могълъ да обясни по-добре и по-изчерпателно думитѣ на този текстъ,отколкото е направилъ въ съчинението си Гибонъ,този скептиченъ философъ.Къмъ главитѣ,отнасящи се за този предметъ,трѣбва само да се прибавятъ отпредъ съответнитѣ стихове отъ Писанието и,може би,да се изхвърлятъ само нѣкои неподходящи думи отъ тѣхъ,за да могатъ тѣ да се вематъ като редица обяснителни лекции върху осмата и деветата глави отъ Откровението". "Малко,или съвсемъ нищо не ще има да добави вѣрующиятъ тълкуватель;той може просто да посочи на съчинението на Гибона".

Първото "горко" или тежко наказание,което постигна западащата Западна римска империя,бѣше войната съ готитѣ,предводителствувани отъ Алариха,която проправи пътъ за по-нататъшни завоевания.Това нападение на готитѣ стана следъ смъртьта на императора Теодосия,преди края на зимата,презъ януарий 395 г.

Първото нашествие подъ Алариха опустоши Тракия, Македония,Атика и Пелопонесъ,но не достигна до града Римъ.При второто си нашествие,обаче,главатарьтъ на готитѣ премина Алпитѣ и Апенинитѣ и застана предъ стенитѣ на "Вѣчния градъ",който скоро стана плячка на яростьта на варваритѣ.

"Градъ и огънь,размѣсени съ кръвь", паднаха на земята.Тѣзи думи показватъ,какъ ужасно щѣха да вилнѣятъ тѣзи диви орди. "Градътъ" означава тѣхното идване отъ студения северъ, "огънътъ" - опожаряванията,които тѣ вършеха изъ градове и села,а "кръвьта" - ужаснитѣ клания,които тѣзи смѣли и безстрашни войници щѣха да извършатъ надъ гражданитѣ.

Първата тржба затржби къмъ края на четвъртото столѣтие и се отнася за опустошителнитѣ нашествия на готитѣ въ римската империя.

Не зная,какъ историческитѣ събития отъ онова време,презъ което тржбѣше първата тржба,биха могли да се представятъ по-изразително,отколкото това е направилъ Кейтъ,който въ своето съчинение "Знамения на времената", томъ 1,стр.221-233,казва:

Scanned by CamScanner

"По-дълги извлѣчения показватъ,колко всестранно и основно е разгледалъ Гибонъ историята на първата трѫба.Това бѣше първата буря,която се разрази надъ територията на Римската империя и първата причина за нейното падане.Нашето мѣсто,обаче,ни позволява само следното кратко обобщение на неговитѣ думи: Веднага съ затрѫбяването на първата трѫба готитѣ грабнаха оржжието и още преди настѫпването на необикновено суровата зима се втурнаха въ походи по широтикѣ ледени мостове на рѣкитѣ.Плодороднитѣ полета на Фокисъ и Бѣотия бѣха веднага наводнени отъ дивитѣ орди,мжжетѣ избивани,а женитѣ и добитъкътъ отвличани отъ опожарените селища.Дълги години следъ това още можеха да се забележатъ кървавитѣ следи,които готитѣ бѣха оставили следъ себе си.Цѣлата провинция Атика носѣше ужасни белези отъ опустошителното посещение на Аларихa.По-щастливи бѣха повечето жители на Коринтъ,Аргосъ и Спарта,на които смъртьта не позволи да видятъ ужасната гледка на опожарената имъ родина.На следующето лѣто горещината бѣше тъй необикновена, че повечето рѣки пресъхнаха - едно много благоприятно обстоятелство за едно нашествие на Аларихa въ Западната империя.Единъ старъ преселникъ отъ Верона,поетътъ Клавдианъ,оплаква участьта на дърветата по онова врем ме,които изгорѣха при опожаряванията на онази страна /спомнете си думитѣ на пророчеството:,и третата часть отъ дърветата изгорѣ'/;и римскиятъ императоръ избѣга предъ главатаря на готитѣ.

"Една ужасна буря се разрази надъ римскитѣ народи;готитѣ,които въ опустошителнитѣ си нашествия на Дунавъ достигнаха отъ най-далечния северъ до портитѣ на Римъ.Този тъменъ буреносенъ облакъ се събра надъ крайбрѣжията на Балтийско море и разрази гибелнитѣ си свѣткавици надъ брѣговетѣ на горни Дунавъ.Красивитѣ долини на Галия,по които пасѣха тучни стада,и брѣговетѣ на Рейнъ,обсипани съ красиви кжщи и цвѣтущи градини - картина на миръ и на плодородие,внезапно бѣха превърнати въ пустиня,чийто еднообразенъ видъ бѣ нарушаванъ само отъ димящитѣ развалини.Много градове бѣха ужасно тиранизирани или разрушени,и хиляди човѣци избити.Факелътъ на смъртьта изсипа страшния си огънь надъ повече отъ седемнайсеть провинции на Галия.

"Отъ тамъ Аларихъ се отправи да плячкосва Ита-

лия,и въ течение на четири години този дивъ народъ на готитѣ вилнѣеше надъ бедната страна.Грабежи и пожари се извършваха изъ улицитѣ на Римъ,покрити съ трупове.Огнени пламъци унищожиха много публични и частни сгради, и сто и петдесеть години следъ това развалинитѣ на единъ палатъ още свидетелствуваха за този периодъ

"Последниятъ параграфъ отъ трийсеть и третата глава на Гибоновата история е самъ по себе си единъ ясенъ и пъленъ коментаръ.Въ него авторътъ,следъ като е далъ едно описание на този кратъкъ,но пъленъ съ събития периодъ,събира тия събития въ едно и съпоставя резултата като паралелъ на съответното мѣсто въ Откровението. Но и думитѣ,които предшествуватъ този параграфъ,не сж безъ значение:,Въ публичното богослужение презъ онази епоха се стараеха усърдно да въздигнатъ светиитѣ и мжченицитѣ на католическата черква върху олтаритѣ на Диана и на Херкулеса.Единството на римската империя бѣше нарушено,гордостьта й бѣше сломена и дивитѣ орди на единъ чуждъ народъ отъ далечния северъ вилнѣеха победоносно надъ най-красивитѣ провинции въ Европа и Африка'.

"Последната дума,Африка,е знакътъ за тржбенето на втория ангелъ.Сцената сега се пренася отъ брѣговетѣ на Балтийско море,на северното крайбрѣжие на Срѣдиземно море,или отъ ледовититѣ области на северъ,къмъ границитѣ на нажежената Африка.На мѣстото на градоносната буря, която се бѣше разразила надъ земята,една грамадна горяща планина пада въ морето".

Ст.8. "Затржби и вториятъ ангелъ,и като че голѣма планина,пламнала въ огънь,се срина въ морето;и третата частъ отъ морето стана на кръвь, 9. и умрѣ третата часть отъ морските твари,които имаха душа;и третата часть отъ корабитѣ загина".

Великата империя следъ Константина бѣ раздѣлена на три части,и често повтарящиятъ въ Откровението изразъ "третата часть на земята" и т.н. е едно загатване за третата часть на империята,която всѣки пжть страдаше подъ бича.Това разпадане на Римската империя стана при смъртьта на Константина,и именно между тримата му сина:Констанций,Константинъ Втори и Констанцъ.Констанций владѣеше на истокъ и откри резиденцията си въ Константинополъ,столицата на империята.Константинъ Втори

Scanned by CamScanner

получи Британия, Галия и Испания; а Констанцъ - Илирия, Африка и Италия. Елиотъ, когото Албертъ Барнесъ цитира въ обясненията си върху гл.12:4 на Откровението, казва върху това събитие отъ свѣтовната история: Преди Римската империя да се разпадне окончателно на две части, на Западна и Източна империя, тя най-малко на два пѫти бѣ раздѣляна на три части. Първиятъ пѫть въ 311 г.сл. Хр., когато Константинъ, Лициний и Максиминъ си я подѣлиха; втория пѫть въ 337 г.сл.Хр., при смъртьта на Константина, който я раздѣли между тримата си сина: Константинъ, Констанций и Констанцъ".

Тази история на звука на втората трѫба се отнася за нашествията и завоеванията на Гензериха въ Африка и по-късно въ Италия. Неговитѣ завоевания бѣха главно по море, и затова за неговитѣ триумфални походи съ право може да се каже, че бѣха като "голѣма планина, пламнала въ огънь, която се срина въ морето". Каква друга картина би могла да представи по-добре сблъскването на флотитѣ и общото опустошение на морскитѣ крайбрѣжия отъ войнитѣ? При обяснението на тази трѫба ние трѣбва да търсимъ събития отъ морско значение, и тъй като символътъ означава бунтъ или вълнение, то значи само една голѣма морска война може да отговаря на изпълнението на пророчеството. Въ едно по-раншно обяснение вече посочихме, че първитѣ четири трѫби се отнасятъ за четири забележителни събития, които допринесоха за разпадането на Римската империя; а тъй като подъ първата трѫба сѫ обозначени опустошенията на готитѣ подъ водителството на Аларика, то подъ втората трѫба трѣбва да спадатъ онія събития, които следъ това разтърсиха твърдинитѣ на царството и които допринесоха за неговото падане. Следващето голѣмо нашествие бѣше това на вандалитѣ, подъ водителството на страшния Гензерихъ, между 428-468 г.сл.Хр. Главната квартира на този великъ вандалски главатарь бѣше въ Африка; но, както Гибонъ казва, "откритія и завоевания между черните племена подъ горещото слънце не можаха да запленятъ неговото благоразумно славолюбие, и той отправи погледа си къмъ морето; той реши да създаде една морска сила, и изпълни този си планъ най-ревностно и упорито". Отъ Картагена той на нѣколко пѫти предприема пиратски нападения, ограбва римската търговска флота и обяви война на Римската империя. За да сломи този владѣтель по море,

тогавашният императоръ взе най-голѣми мѣрки. Той събра въ сигурното и обширно пристанище на Картагена, въ Испания, една флота отъ триста дълги галери и множество транспортни и други по-малки кораби. Опасността за Гензериха бѣше застрашителна и неговото проваляне изглеждаше неминуемо, когато, съвсемъ неочаквано, нѣколко отъ съветниците на императора, които гледаха съ завистливо и подозрително око на неговитѣ успѣхи, издадоха цѣлия му планъ. Въ резултатъ на тѣхнитѣ тайни донесения Гензерихъ изненада незащитената флота въ Картагенския заливъ; много кораби бѣха потопени, взети въ плячка или изгорени, и така приготовленията отъ три години бѣха унищожени въ единъ день.

Въ течение на дълги години Италия страда отъ непрекъснатитѣ опустошения на вандалскитѣ пирати. Всѣка година презъ пролѣтьта тѣ въоръжаваха страшна флота въ пристанището на Картагенъ, и Гензерихъ, макаръ и вече напредналъ въ години, предводителствуваше лично най-важнитѣ нападения.

Вандалитѣ нападаха постоянно крайбрѣжията на Испания, Лигурия, Тоскана, Кампания, Лукания, Брутия, Апулия, калабрия, Венеция, Далмация, Епиръ, Гърция и Сицилия.

Бързината на тѣхнитѣ кораби имъ позволяваше да заплашватъ и нападатъ почти едновременно най-отдалеченитѣ точки, които блазнѣха алчността имъ; а тъй като тѣ винаги вземаха съ себе си на корабитѣ достатъчно коне, тѣхната лека кавалерия можеше въ кратко време да оплячкосва изпадналитѣ въ ужасъ крайбрѣжни земи. Опит против Пи

Последниятъ отчаянъ опитъ, да се отнеме на Гензериха неограниченото му владичество по море, бѣ направенъ въ 468 г. отъ източноримския императоръ Левъ. Гибонъ докладва по това следното: "Общитѣ разноски по този африкански походъ достигаха сумата шейсеть и петь хиляди килограма злато - около 5,200,000 фунта стерлинги..... Флотата, която се отправи отъ Константинополъ за Картагенъ, се състоеше отъ 1130 кораби, а числото на матрозитѣ и войницитѣ надминаваше 100,000. Армията на Хераклия и флотата на Марселина веднага се присъединиха къмъ императорския главенъ полководецъ и го последваха. Обаче вѣтърътъ бѣше благоприятенъ за плановетѣ на Гензериха. Той бѣше снабдилъ най-храбритѣ маври и вандали съ най-голѣмитѣ си военни кораби, които влѣчаха следъ себе си други по-малки, натоварени съ горивни материали. Той заповѣда въ

Scanned by CamScanner

мрака на нощьта да се подпалятъ тѣзи кораби и тогава да бждатъ тласнати къмъ намиращата се безъ надзоръ флота на неподозиращитѣ нищо римляни, които бѣха разбудени отъ предчувствие за една грозяща ги опасность. Разположението на тѣхната флота въ сгжстенъ боенъ редъ благоприятствуваше за стихийното и непреодолимо разпространение на огъня. Бушуването на вѣтъра, пръщенето на пламъцитѣ и изплашенитѣ викове на войници и матрози - всичко увеличаваше още повече ужаса на нощното нападение. Докато римлянитѣ полагаха отчаяни усилия да извличатъ корабитѣ си отъ огненитѣ кълбета и така да спасятъ поне една часть отъ флотата си, тѣ бѣха нападнати отъ галеритѣ на Гензериха по единъ добре обмисленъ планъ. И който избѣгнѣше отъ стихийнитѣ пламъци, попадаше въ унищожаващитѣ ржце на победоноснитѣ вандали. Следъ пълния неуспѣхъ на този величественъ походъ Гензерихъ отново стана неограниченъ господарь на морето, и крайбрѣжията на Италия, Гърция и Азия бѣха изложени, както по-рано, на неговата безпощадна мъсть и алчность. Той отново подчини Триполи и Сардиния и застави и Сицилия да му плаща данъкъ. Преди да умре въ голѣма старость и въ голѣмо богатство, той видѣ окончателното угасване на Западната римска империя". - Гибонъ, томъ 3, стр. 495-498.

Относно важната роля, която този смѣлъ пиратъ е игралъ при провалянето на Римъ, Гибонъ казва следнитѣ забележителни думи: "Името Гензерихъ заема въ историята на разрушението на Римъ сжщия рангъ, който заематъ имената на Аларихъ и Атила".

Ст. 10. "Затржби и третиятъ ангелъ, и отъ небето падна голѣма звезда, горяща като свѣтило, и падна върху третата часть на рѣкитѣ и върху воднитѣ извори; 11. и името на тая звезда е пелинъ; и третата часть отъ водитѣ стана на пелинъ, и много човѣци умрѣха отъ водитѣ, понеже се бѣха вгорчили".

Този текстъ се прилага и обяснява съ третото отъ важнитѣ събития, въ резултатъ на които пропадна римското владичество. Историческитѣ данни за изпълнението на пророческа трѣба ние дѣлимъ главно на нѣколко извлѣчения отъ обясненията на Албертъ Барнесъ по този предметъ. При тълкуването на този текстъ отъ Писанието трѣбва да се обяснятъ преди всичко следнитѣ точки:

Scanned by CamScanner

"Появяването на единъ предводитель или главатарь, който може да се сравни съ една блестяща звезда. Неговото поприще трѣбва да е особено блестяще. Той трѣбва да се появи внезапно, като метеоръ, и тогава да изчезне въ водата. Неговиятъ унищожителенъ пжть трѣбва да се простира главно върху онія части отъ земята, кждето извиратъ многобройни извори и рѣки, и неговото въздействие върху тѣзи рѣки трѣбва да бжде такова, че като да вгорчивя водитѣ имъ, т.е. да причинява смъртьта на много хора и дълбмирниустошения въ тази область. Това трѣбва да направи впечатление, като че въ водитѣ е паднала нѣкаква горчива или отровна звезда, и тѣ носятъ смъртъ на всички страни, презъ които протичатъ". - Вижъ обясненията къмъ Откр. 8.

Горчивата звезда отъ този тржбенъ гласъ се отнася за Атила, който начело на своитѣ хони предприе опустошителни походи и гибелни нападения срещу Римската империя. За този завоеватель, особено за неговата лична поява, Барнесъ казва:

"Неговото появяване приличаше на появата на блестящъ метеоръ отъ небето. Той дойде отъ изтокъ съ хунитѣ и се впустна, както ще видимъ, съ бързината на падащъ метеоръ върху империята. Самъ той се считаше за синъ на Марса, бога на войната, и обичаше да се облича по единъ много хвърлящъ се въ очи маниеръ, така че ласкателитѣ му казваха, че видътъ му ослѣпявалъ очитѣ на оня, който го гледалъ".

Относно мѣстото, кждето трѣбваше да се развиятъ събитията, предсказани отъ гласа на тази тржба, Барнесъ прави следната забележка:

"Вече се каза, че действието щѣше да се изради предимно надъ "рѣкитѣ" и надъ воднитѣ извори". Ако това трѣбва да се разбира буквално, или ако казаното тукъ се отнася, както при втората тржба, за онази часть отъ империята, която особено щѣше да пострада отъ неприятелскитѣ нападения, то подъ това ние трѣбва непремѣнно да разбираме онія части отъ страната, които сж богати съ потоци, и особени онія, въ които се намиратъ изворитѣ на тѣзи потоци и рѣки; понеже върху "воднитѣ извори" действието щѣше да бжде особено продължително. Исторически фактъ е, че Атила съ ордитѣ си вилнѣеше главно изъ алпийскитѣ области, значи въ онія части отъ Римската империя, кждето извираха рѣкитѣ, спущащи се къмъ Италия. Гибонъ описва нашествията на Атила съ следнитѣ думи: „Европа по цѣлата си

ширина, която отъ Понтъ Евксиносъ до Адриатическо море обхваща повече отъ петстотинъ английски мили, бѣ изведнажъ наводнена отъ мириадитѣ варвари на Атила, които а завладѣха и опустошиха'".

И и м е т о н а т а я з в е з д а е п е л и н ъ. - Тѣзи думи - които стоятъ съ предшествующитѣ стихове въ по-тѣсна връзка, отколкото бихме могли да предполагаме отъ препинателнитѣ знаци - ни напомнятъ веднага за характера на Атила, за бедствията, причинени отъ него и за ужаситѣ, които неговото име всѣваше.

",Пълно изкоренение и унищожение' сж думи, които най-добре характеризиратъ причиненитѣ отъ него бедствия. Самъ той се наричаше бичъ Божий".

"Единъ отъ неговитѣ полководци бичува и даже напълно унищожи бургундцитѣ по Рейнъ. Както при потеглянето въ походитѣ си, така и при завръщането си тѣ, минавайки презъ земитѣ на франкитѣ, подлагаха подъ сѣчь заложници и пленници безъ разлика. Двеста девици бѣха изтезавани до смъртъ съ особена и неутолима ярость отъ тия чудовища, които оставиха тѣлата на нещастницитѣ да бждатъ разчекнати отъ буйни коне или да бждатъ стжпкани подъ колелата на тежконатоварени кола. Останкитѣ отъ тѣлата на нещастнитѣ жертви останаха да лежатъ непогребени изъ улицитѣ, плячка на кучета и лешояди.

"Атила се хвалѣше, че подъ копитата на конетѣ му никога вече не щѣла да поникне трева. Императорътъ на Западната римска империя, сенатътъ и народътъ дойдоха смирени и треперящи отъ страхъ въ лагера, за да укротятъ буйния гнѣвъ на Атила. Последниятъ параграфъ отъ главата, която описва неговата история, носи заглавието: ,Симптоми за падането и захождането на Римската империя'. ,Името на тази звезда е пелинъ'". - Кайтъ.

Ст. 12. "Затржби и четвъртиятъ ангелъ, и биде ударена третата часть отъ слънцето, третата часть отъ месечината и третата часть отъ звездитѣ, за да потъмнѣе третата имъ часть, та третата часть на деня, както и на нощьта, да не свѣти",

Този трибенъ гласъ символизира победоносния пжть на Одоакра, варварския главатарь, който стои въ такава близка връзка съ залѣзването на Западната римска

империя.Символитѣ слънце,луна империи /защото тукъ тѣ сигурно сж символи/ се отнасятъ очевидно за голѣмцитѣ на Римската империя,за нейния императоръ,сенатори и консули.Епископъ Нютонъ забелязва,че последнятъ цезарь на Западната империя билъ Ромулъ,който на подигравка билъ наричанъ и Августулъ или "Малкиятъ Августъ". Западната римска империя падна въ 476 г.,и макаръ че съ това залѣзе слънцето на царството,все пакъ по-малкитѣ свѣтила запазиха още за известно време слабата си свѣтлина,докато сжществуваха сенатъ и консули.Но най-после,следъ редица граждански бунтове и политически преврати,въ 566 г. цѣлиятъ строй на старата империя бѣше напълно превърнатъ, и отъ свѣтовенъ владѣтель,Римъ бѣ превърнатъ въ мизерно кралство,подчинено на екзарха на Равена.

Подъ заглавие "Унищожението на Западната римска империя въ 476 или 479 г.сл.Хр." Личъ въ съчинението си "Тълкуване на пророчеството",т.2,стр.156-160, пише:

"Нещастниятъ Августулъ стана орждие на собствения си позоръ,като въ едно публично заседание на Сената се отказа отъ трона.При този случай Сенатътъ за последенъ пжть оказа послушание къмъ единъ римски императоръ и имаше видъ,като че още прилѣжаваше стария духъ на свободата и старитѣ форми на държавната конституция.Сенатътъ единодушно реши да отправи едно послание до императора Зено,зетя и наследника на императоръ Левъ,който следъ едно кратко възстание неотдавна бѣше каченъ на византийския тронъ.Въ това послание Сенатътъ тържествено се отказваше отъ необходимостьта,даже отъ желанието за продължаване императорската династия въ Италия,тъй като,споредъ неговото мнение,достоинството на е д и н ъ владѣтель било достатъчно,за да се управлява и закриля едновременно източната и западната часть на империята.Отъ свое собствено име и отъ името на народа Сенатътъ даде съгласието си за премѣстването на общата столица отъ Римъ въ Константинополъ,и съ това напълно се отказа отъ правото да избира неговия глава, - последната следа отъ онази сила, която нѣкога налагаше законитѣ си на свѣта.

Почитьта и славата на Римъ,като повелитель на свѣта,загасна,и само името на владѣтеля на народитѣ остана.Всѣки знакъ на царско достоинство изчезна отъ града на цезаритѣ;той,който нѣкога владѣеше надъ народитѣ,сега лежеше сломенъ въ праха,като втори Вавилонъ;и тронътъ,на който нѣкога седѣха цезаритѣ,бѣше изчезналъ. Последното

541
493
48

дѣло,което нѣкога тъй славниятъ Сенатъ извърши сега,бѣше приемането отказа отъ трона на последния западноримски императоръ и премахването на императорската династия въ Италия. Слънцето на Римъ бѣше поразено.

"Наскоро следъ това се повдигна другъ завоевателъ въ Италия,остготътъ Теодорихъ,който безъ всѣкакви угризения на съвѣстьта се облѣче въ пурпура и въ властьта и правата на победитель.Теодорихъ бѣ провъзгласенъ отъ готитѣ на 5 мартъ 493 г. за императоръ,при колебливото,недоброволно и съмнително съгласие на източноримския императоръ.Императорската мощь на Римъ,чието общо или отдѣлно седалище дотогава бѣше ту Римъ,ту Константинополъ,не се признаваше вече въ Италия,и така "биде ударена третата часть отъ слънцето",като престана да изпраща и най-слаби лъчи.Нощьта на цезаритѣ въ Италия бѣ скоро забравена,и единъ готъ управляваше като царь въ Римъ.

"Но макаръ че третата часть отъ слънцето бѣше ударена и императорската мощь на града на цезаритѣ бѣ унищожена,луната и звездитѣ все още продължаваха да грѣятъ или,по-добре казано,да мждукатъ още малко време въ Западната империя посрѣдъ готската тъмнина,тъй като Теодорихъ не премахна консулството и Сената /луната и звездитѣ/.Единъ готски историкъ дори възхвалява консулството подъ управлението на Теодориха като ,върхъ на всѣка земна власть и величие',тъй както луната владѣе въ нощьта,когато слънцето е залѣзло.Самъ Теодорихъ, вмѣсто да отхвърли това достоинство,търси щастие между едногодишнитѣ си фаворити,които разточителствуваха безгрижно подъ блѣсъка на неговия тронъ.

Съгласно пророчеството настана и времето,когато консулството и сенатътъ въ Римъ бѣха постигнати отъ същата гибелна участь,макаръ че вандалитѣ и готитѣ ги бѣха пощадили. При друго едно възстание Италия бѣ завладѣна отъ Велизария,единъ полководецъ на източноримския императоръ Юстиниана,и той унищожи до край онова, което варваритѣ,отъ сведенъ свѣнъ,бѣха оставили незасегнато. ,Премахването на римското консулство отъ Юстиниана въ 541 г.' е заглавието на последния параграфъ на четирийсетата глава отъ историята на Гибона върху упадъка и залѣзването на Римъ. Приемничеството на консулитѣ престана окончателно въ тринайсетата година отъ

управлението на Юстиниана, чийто славолюбивъ духъ бѣ извънредно много поласканъ отъ мълчаливото премахване на една титла, която тъй много напомняше за нѣкогашната свобода на римлянитѣ. Ето по такъвъ начинъ бѣ ударена третата часть отъ слънцето, третата часть отъ луната и третата часть отъ звездитѣ; тъй като презъ разцвѣта на Римъ императорското достоинство, консулството и сенатътъ блестѣха като слънцето, луната и звездитѣ. Упадъка и захождането на първитѣ две ние вече доказахме исторически, доколкото тѣ се отнасятъ до Римъ и Италия; а въ края на периода на четвъртата трѫба ние виждаме и изчезването на оня славенъ институтъ, римския сенатъ. Като за подигравка на човѣшкото величие градътъ бѣ завладѣнъ отъ евнуха Нарзесъ, наследника на Велизара. Той порази готитѣ въ 552 година, завърши съ това подчинението на Римъ и запечата сѫдбата на Сената".

Елиотъ въ своето съчинение "Ора Апокалиптика", т.1, стр.357-360, посочва изпълнението на тази часть отъ пророчеството чрезъ унищожението на Западната римска империя съ думитѣ:

"Така, значи, се подготви катастрофата, която напълно заличи отъ земята Западната империя и нейния императоръ. Славата на Римъ бѣше отдавна изчезнала, провинция следъ провинция се откѫсваха отъ него, а земята, която му остана, приличаше на пустиня. Властьта си по море той бѣ изгубилъ, флотата и търговията му бѣха съсипани, и съвсемъ малко му остана още отъ титлитѣ и отличията на нѣкогашната независимость. Скоро дойде времето, когато и тѣ му бѣха отнети. Около двайсеть години следъ смъртьта на Атила и по-малко време следъ тази на Гензериха, който при единъ отъ своитѣ пиратски походи направи едно посещение на "Вѣчния градъ" и чрезъ това ускори предстоящето му падане, - приблизително по това време, казвамъ, се повдигна Одоакръ, единъ главатарь на херулитѣ - това бѣха остатъци отъ ордитѣ на Атила, които се бѣха установили въ Алпитѣ, на границата на Италия - и поиска да бѫдатъ премахнати името и императорското достоинство на Западната римска империя. Последниятъ римски императоръ, Ромулъ Августулъ, бѣше само една сѣнка, година само да покаже разликата между нѣкогашното величие на Римъ и сегашното му унижение. Той именно се отказа отъ трона, и Сенатътъ изпрати отличителнитѣ знаци на императорското достоинство въ Константинополъ съ заявлението, че е д и н ъ императоръ бѣше

достатъченъ за цѣлата империя.По такъвъ начинъ "потъмнѣ третата часть" отъ императорското слънце,третата часть,която принадлежеше на Западната империя,защото дадената дробь въвОткровението трѣбва да се вземе буквално.При последния договоръ между двата двора цѣлата илирийска третина бѣ дадена на Източната империя, и следъ това последва действителното захождане на Западната империя - настжпи нощьта.

"Между това не трѣбва да се пропустне незабелязано,че името на Римъ не бѣше престанало съвсемъ да се почита;защото Сенатътъ и следъ това продължаваше да свиква заседанията си,консулитѣ се назначаваха всѣка година,единиятъ отъ източноримския императоръ,другиятъ отъ Италия и Римъ.Одоакръ самъ управляваше Италия съ титлата патриций,която му бѣше далъ източниятъ императоръ.Връзката,която свързваше най-отдалеченитѣ западни провинции или поне най-важнитѣ отъ тѣхъ съ империята, още не бѣше напълно скжсана;все още сжществуваше една макаръ и слаба връзка съ царското достоинство.Можеше да се каже,че луната и звездитѣ още продължаваха да хвърлятъ блѣдата си свѣтлина.Обаче презъ следващия половинъ вѣкъ бърже следваше събитие следъ събитие,и скоро и тѣ загубиха блѣсъка си.Най-напредъ остготътъ Теодорихъ изгони херулитѣ,вдигна столицитѣ имъ отъ Римъ и Равена и завладѣ Италия като неограниченъ господарь, отъ 493 до 526 г.;следъ това Велизаръ и по-късно Нарзесъ отжснаха Италия отъ ржцетѣ на остготитѣ /завоевания,постигнати съ голѣми бойове и опустошения,благодарение на които Италия и особено разположенията върху седемтѣ хълма градъ бѣха превърнати за известно време въ пустиня/; римскиятъ сенатъ бѣ разтуренъ и консулството премахнато. Така сжщо и независимостьта на варварскитѣ владѣтели въ западнитѣ провинции бѣ потвърдена отъ римската власть и всеобщо призната.Следъ повече отъ стоии петдесеть години,пълни съ ужасни събития,които,както Д-ръ Робертсонъ съвсемъ справедливо казва, стоятъ почти безпримѣрни въ историята на народитѣ, можеха да се вематъ за изпълнени думитѣ на Жерома, -думи,които напълно покриватъ пророческата картина на нашия текстъ и които писательтъ е изказалъ предварително при първото завладяване на Римъ отъ Алариха, - ‚Блестящето слънце на свѣта е унищожено!' Единъ американски

поетъ изразява сжщото, когато, поразенъ отъ това тъй хубаво и вѣрно описание на пророка, казва:

"Той /Римъ/ гледаше, какъ звездитѣ на славата му падаха една следъ друга, докато не остана нито една, която да освѣтлява тъмната нощь съ трептящата си свѣтлина".

Ст.13. "И видѣхъ и чухъ единъ ангелъ, да хвърка посрѣдъ небето и да вика съ високъ гласъ: Горко, горко, горко на живѣещитѣ по земята, отъ останалитѣ трѫбни гласове на тримата ангели, които ще трѫбятъ!"

Колкото и голѣми да бѣха бедствията, причинени отъ първитѣ нашествия на тѣзи варвари надъ империята, тѣ бѣха относително леки съ нещастията, които щѣха да последватъ. Тѣ бѣха като предварителнитѣ капки на поройния дъждъ, който скоро щѣше да се излѣе надъ римския свѣтъ. Тритѣ останали трѫби сж засѣнени отъ единъ облакъ на горко, както се казва въ текста.

Този ангелъ не е единъ отъ седемтѣ ангели съ трѫбитѣ, а единъ, който възвестява на свѣта, че останалитѣ три трѫби сж трѫби на горко, тъй като събитията подъ тѣхнитѣ гласове ще бѫдатъ още по-ужасни. Споредъ това следующиятъ или петиятъ трѫбенъ гласъ е първото "горко", шестиятъ - второто "горко", и седмиятъ или последниятъ - третото "горко".

Scanned by CamScanner

Девета глава

СЕДЕМТѢ ТРЪБИ

Продължение

Ст.1. "Затръби и петиятъ ангелъ,и видѣхъ звезда,паднала отъ небето на земята;и даде й се ключътъ отъ кладенеца на бездната".

При тълкуването на този тръбенъ гласъ ние отново ще цитираме извлѣчения отъ съчиненията на Кейтъ. Той казва много правдиво: "По никоя друга часть отъ Откровението не сжществува такова единомислие между тълкувателитѣ,както по приложението на петата и шестата тръба за сарацинитѣ и турцитѣ.Пъкъ и самата действителность е така очевидна,че е невъзможно едно недоразумение,тъй като цѣлата девета глава на Откровението,вмѣсто да обхване предмета съ единъ-два стиха,е посветена по равно на описанието на двѣтѣ тръби.

"Римската империя падна,както се бѣ и появила, чрезъ завоевания.Сарацинитѣ и турцитѣ,напротивъ,направиха фалшивата си религия за бичъ на падналата църква,и поради това петата и шестата тръби сж наречени не само тръби,но и "горко".

"Константинополъ,за пръвъ пжть следъ падането на Западната римска империя,бѣ обсаденъ отъ персийския царь Косроеса".

"Звезда падна отъ небето на земята,и даде й

се ключътъ отъ кладенеца на бездната".

"Когато еднажъ персийскиятъ царь разглеждалъ чудесата на изкуството и силата си, получилъ отъ единъ непознатъ житель на Мека едно писмо, въ което се умоляваль да признае Мохамеда като Божий пратеникъ. Обаче той отказалъ да послуша молбата и скъсалъ писмото. ,Така и Богъ', се провикналъ арабскиятъ ясновидецъ, ,ще разкъса царството на Косроеса и ще остави молбитѣ му непослушани!' Мохамедъ, чието владичество граничеше съ тѣзи две огромни царства на изтокъ, гледаше съ тайна радость, какъ тѣ враждуваха взаимно; и още докато Персия бѣше въ разцвѣта си, той се осмѣли да заяви, че нѣма да изтекатъ много години, и римскитѣ знамена отново ще се издигнатъ победоносно. По времето, когато бѣше дадено това пророчество, изпълнението му не можеше да бъде далечъ, тъй като презъ първитѣ дванайсеть години отъ управлението на Хераклия се говорѣше съвсемъ открито, че царството отиваше къмъ провала".

Тази звезда не падна, както онази, представляваща Атила, върху едно ограничено мѣсто, а "на земята".

"Косроесъ владѣеше всички римски провинции въ Азия и Африка; и цѣлата римска империя по онова време се бѣше стопила до стенитѣ на Константинополъ, защото й бѣха останали само още Гърция, Италия, части отъ Африка и нѣколко морски градове по азиатското крайбрѣжие между Тиръ и Трапезундъ. Едно шестгодишно пребиване тамъ бѣше накарало персийския царь да се откаже отъ превземането на Константинополъ, и затова той сключи съ римлянитѣ миръ, срещу единъ годишенъ данъкъ отъ хиляда таланта сребро, хиляда копринени одежди, хиляда коня и хиляда девици. Наистина, Хераклий подписа този позоренъ миренъ договоръ, използва, обаче, времето, което му бѣ дадено за набавяне паритѣ отъ изсмуканата държава, за приготовления за едно смѣло и отчаяно нападение.

"Персийскиятъ царь презираше непознатия сарацинъ и се надсмиваше надъ вестьта на самозвания пророкъ отъ Мека. Дори и падането на Римската империя не би отворило врата за мохамеданизма, нито за нахлуването на сарацинитѣ, които съ оржие въ ржка се опитваха да наложатъ едно фалшиво учение, макаръ че владѣтельтъ на Персия и наследникътъ на Атила бѣха подѣлили помежду си остатъцитѣ отъ нѣкогашното царство на цезаритѣ. Самъ Косроесъ падна. Перситѣ и римлянитѣ изчерпаха силитѣ си поради не-

Scanned by CamScanner

прекъснатитѣ войни,и преди фалшивиятъ пророкъ да бѣше предприелъ нападение съ мечъ,ония,които би трѣбвало да възспратъ победоносния му походъ и да сломятъ силата му,бѣха вече сами поразени./

"Отъ днитѣ на Сципиона и Канибала не е билъ предприеманъ по-смѣлъ опитъ отъ този,който Хераклий направи за освобождаването на империята.Той пое своя опасенъ пѫть презъ Черно море и презъ Арменскитѣ планини, проникна до сърдцето на Персия и предизвика армиитѣ на великия царь за защита на тѣхната окървавена родина.

"Въ сражението при Ниневия,което се води ожесточено отъ съзоряването на деня до единайсетия часъ, перситѣ изгубиха двайсеть и осемь знамена,освенъ онія, които,може би,бѣха строшени или изпокъсани;по-голѣмата часть отъ армиитѣ имъ бѣха унищожени и победителитѣ прекараха нощьта на бойното поле,за да прикриятъ загубитѣ си.Градоветѣ и палатитѣ на Асирия сега за пръвъ пѫть бѣха разтворени за римлянитѣ.

"Тѣзи завоевания не дадоха на Римската империя никаква сила,а много повече показаха пѫтя на дивитѣ орди на сарацинитѣ отъ Африка,които при разпространението на тѣхното мрачно и заблудително мохамеданско учение нахлуха като скакалци въ персийското и римското царства.

Не може да се желае по-добро изображение на събитието отъ това,което е дадено въ заключителнитѣ думи на една глава отъ историята на Гибонъ,отъ кждето сж взети и цитиранитѣ по-горе извлѣчения". "Макаръ армиитѣ подъ водителството на Хераклия да бѣха победоносни, все пакъ изглеждаше,като че свръхестествени сили ги бѣха повече отслабили,отколкото подкрепили.Докато императорътъ празднуваше въ Константинополъ или въ Йерусалимъ победитѣ си,единъ незначителенъ градъ на границата на Сирия бѣше нападнатъ и ограбенъ отъ сарацинитѣ,и войскитѣ,които бѣха изпратени въ помощь,бѣха отблъснати. Това събитие,наистина,не е необикновено и особено забележително,обаче то е отъ значение затова,понеже то бѣше едно встѫпление къмъ голѣми превърати.Грабителитѣ бѣха апостолитѣ на Мохамеда,които тѣхната фанатична ярость бѣше изтласкала изъ пустинята,и така стана,че Хераклий презъ последнитѣ осемь години отъ управлението си отново трѣбваше да отдаде на арабитѣ онѣзи провинции,които бѣше заграбилъ отъ перситѣ".

Scanned by CamScanner

",Духътъ на фалша и лицемѣрието,чието жилище не е въ небето,се ширѣше на земята.Бездната се нуждаеше само отъ единъ ключъ,за да бѫде отворена,и този ключъ бѣше падането на Косроеса.Този бѣше скѫсалъ презрително писмото,предадено му отъ единъ непознатъ житель на Мека; и когато отъ блѣсъка на славата си той изпадна въ затвора на тъмнината,която никое око не можеше да прозре,неговото име изчезна въ забравата дълго преди това на Мохамеда.Като че полумесецътъ забавяше изгрѣването си,докато падне звездата.Косроесъ следъ едно пълно поражение и загуба на царството си бѣше убитъ въ 628 г.;а най-забележителнитѣ събития презъ 629 г. сѫ завладяването на Арабия и първата война на мохамеданитѣ срещу римлянитѣ. ,И петиятъ ангелъ затрѫби;и видѣхъ звезда,паднала отъ небето на земята;и даде й се ключътъ отъ кладенеца на бездната;и отвори кладенеца на бездната'. Тази звезда падна на земята по времето,когато силатанна римското царство бѣше изчерпана и мощнятъ владѣтель на изтока лежеше мъртъвъ въ тъмницата.Ограбването на единъ незначителенъ градъ на границата на Сирия бѣше встѫплението за единъ голѣмъ превратъ,грабителитѣ бѣха апостолитѣ на Мохамеда,които фанатична ярость бѣше докарала отъ пустинята'".

К л а д е н е ц ъ т ъ н а б е з д н а т а. - Сѫщинското значение на този изразъ се вижда по-ясно отъ думитѣ на оригиналния текстъ,които означаватъ "дълбокъ, бездъненъ,необятенъ",и затова може да се приложатъ за едно пусто,усамотено и несъградено мѣсто,както тази дума е употрѣбена въ Бит.1:2,изразявайки първоначалното хаотично състояние на земята.Въ нашия случай тѣзи думи крайно сполучливо отбелязватъ неизследваната пустиня на Арабия,отъ кѫдето ордитѣ на сарацинитѣ се разпръснаха като скакалци по цѣлата страна,и падането на персийския царь Косроеса е сполучливо символизирано съ отварянето кладенеца на бездната,въ смисълъ,че то подготви пѫтя на последователитѣ на Мохамеда,които напустнаха тъмната си страна,за да налохатъ съ огънь и мечъ своитѣ заблудителни,фалшиви учения по цѣлата източна страна.

Ст.2. "Тя отвори кладенеца на бездната,и излѣзе димъ отъ кладенеца,както димъ отъ голѣма пещь;слънцето и въздухътъ потъмнѣха отъ дима на кладенеца".

Scanned by CamScanner

"Както вреднитѣ и често смъртоносни изпарения, които се издигатъ особено при южнитѣ вѣтрове въ Арабия, така и мохамеданството отъ тамъ започна да разпространява гибелното си влияние - то се повдигна изведнажъ и се разпространи като димъ отъ огнище, като пушекъ отъ фабрична пещь. Това е едно сполучливо изображение на учението на Мохамеда, което изпъква още по-ясно, когато го сравнимъ съ силната свѣтлина на Христовото евангелие; то не бѣше, като последното, свѣтлина отъ небето, а облакъ отъ димъ, излизащъ отъ кладенеца на бездната/Арабия/".

Ст.3. "И отъ дима излѣзоха скакалци по земята, и даде имъ се власть, каквато власть иматъ земнитѣ скорпии".

"Една фалшива религия се появи, и макаръ че трѣбваше да бѫде само единъ бичъ поради престѫпленията и идолослуженията, тя изпълни свѣта съ тъмнина и заблуда. Цѣли пълчища сарацини се пръснаха като скакалци по земята и вкоро тѣхнитѣ опустошения обхванаха Римската империя отъ изтокъ до западъ. Градушката дойде отъ ледовититѣ крайбрѣжия на Балтийско море, а огнената планина падна отъ Африка въ морето; а скакалцитѣ /сполучливо изображение на арабитѣ/ нахлуха отъ Арабия, тѣхната родина. Тѣ напредваха опустошително, разпространявайки новото си учение; при това, тласкани отъ алчность и религиозенъ фанатизъмъ, тѣ плячкосваха и издѣвателствуваха навсѣкжде, кждето минѣха.

"Тѣхната мощь е представена още по-характерно чрезъ това, че имъ се даде ,власть, каквато иматъ земнитѣ скорпии'. Тѣхнитѣ нападения сѫ не само бързи и силни; онова крайно честолюбие, което дърви повече на оскърблението, отколкото на причинената вреда, играе голѣма роля въ борбитѣ на арабитѣ. Една неприлична постѫпка, една оскърбителна дума може да се изглади само чрезъ смъртьта на оскърбителя, и при това тѣ оставатъ така спокойно упорити, че цѣли месеци, а понѣкога и години дебнатъ за случай да си отмъстятъ".

Ст.4. "И имъ се каза, да не повреждатъ земната трева, нито какъвъ да е злакъ, нито нѣкое дърво, а само онния човѣци, които нѣматъ Божия печатъ на челата си".

Scanned by CamScanner

Мохамедъ умрѣ въ 632 г.,и неговото мѣсто зае Абубекръ.Следъ като затвърди достатъчно влиянието и властта си,този отправи до всички арабски племена едно писмо, отъ което даваме следнитѣ извлѣчения:

"Когато се борите за Бога,бждете мжжествени и не обръщайте гърбъ на неприятеля;сжщо не оскверняйте победната си слава съ кръвь отъ жени и деца.Не повреждайте палмови дървета и не опожарявайте житни ниви;не сѣчете плодни дървета,и отъ добитъка вземайте само толкова, колкото ви е нужно за храна.Когато правите обрекъ или заветъ,пазете го като ваша честна дума.По пжтя си ще с срещнете набожни хора,които живѣятъ усамотено въ монастири и сж решили да служатъ по такъвъ начинъ на Бога;тѣхъ оставяйте спокойни и не ги избивайте,и не разрушавайте монастиритѣ имъ. Ще срещнете и другъ видъ хора,които принадлежатъ къмъ съборището сатанинско и носятъ главитѣ си остригани;на такива разцепвайте черепитѣ и не имъ оказвайте милость,докато не обещаятъ или да приематъ учението Мохамедово,или да платятъ данъкъ.

"Нито въ пророчеството,нито въ историята е казано нѣщо за това,че човѣчнитѣ заповѣди сж били изпълнявани сжщо така съвѣстно,както кръвопролитната поржчка; на заповѣдьта гласѣше така. Това сж,споредъ сведенията на Гибона,единственитѣ предписания,които Абубекръ е далъ на главатаритѣ,които отъ своя страна трѣбвало да ги разпространятъ между сарацинскитѣ племена.Тѣзи нареждания изтъкватъ сжщитѣ точки,както пророчеството.Почти изглежда,като че халифътъ е действувалъ въ послушание къмъ една повисша сила,а не по поржчката на единъ човѣкъ.И когато той възнамѣряваше да обяви война на християнската религия и на нейно мѣсто да разпространи мохамеданството,той повтори буквално думитѣ,които Христовото откровение му бѣше вече предварително сложило въ устата.

Божиятъ печатъ на челата имъ. - Въ обясненията къмъ гл.7:1-3 ние вече казахме, че печатътъ Божий е сжботата споредъ четвъртата заповѣдь, и макаръ че историята съвсемъ не отминава мълчаливо факта,че презъ всички времена,докато се е проповѣдвало евангелието,е имало жора,които сж съблюдавали истинската сжбота,все пакъ мнозина задаватъ въпроса: Кои сж тия,които по онова време сж имали печата Божий на челата си,и чрезъ това били пощадени отъ издѣвателствата на мохамеданитѣ? Отговора на този въпросъ читателятъ лесно ще намѣри,кога-

то си спомни,че,както по-горе казахме,презъ цѣлото време на новия заветъ е имало хора,които сѫ носили Божия печатъ на челата си,или,съ други думи,сѫ били искрени пазители на истинската сѫбота;и когато размисли още,че пророчеството иска само да каже,че опустошителнитѣ нашествия на турската мощь сѫ отправени не срещу тѣхъ,а срещу друга класа хора. По такъвъ начинъ се премахватъ всички трудности;защото това е всичко,което Откровението въ действителность твърди.Нашиятъ текстъ ни представя само една класа хора,а именно ония,които не носятъ печата Божий на челата си,отъ което,естествено,следва,че тия,които го носятъ,биватъ запазени.Споредъ това,значи, отъ историята ние не можемъ да докажемъ,че тѣ сѫ били засегнати отъ действията,които сарацинитѣ навлѣкоха надъ жертвитѣ на умразата си,защото тѣ бѣха получили поржчка противъ друга класа хора.Ако така погибелта на тая класа хора не е въ противоречие съ запазването на ония, а представлява само противното на запазването на плодноитѣ дървета и на тревата по земята;защото бѣше заповѣдано да не се повреждатревата,нито дърветата,нито зеленината по земята,а само посочената класа хора.Ето защо и при изпълнението на това пророчество ние виждаме странната картина,какъ нахлуващитѣ неприятели пощадяватъ всичко онова,което такива войски обикновено унищожаватъ,а именно растителностьта и произведенията на земята,и какъ тѣ,вследствие разрешението да погубватъ ония бовѣци,които нѣматъ Божия печатъ на челата си,поразяватъ черепитѣ на известна класа набожници съ остригани глави,принадлежащи къмъ съборището сатанинско.

Това,несъмнено,бѣше една класа отъ монаси,или едно религиозно общество въ римската католическа черква, срещу които мохамеданитѣ отправиха оржжията си.Изглежда много умѣстно и съобразно.Божия планъ,че тѣ се описватъ като такива,конто нѣматъ печата Божий на челата си,тъй като тъкмо тѣ сѫ църквата,която отне печата на Божия законъ и по такъвъ начинъ премахна отъ него истинската сѫбота,като на нейно мѣсто постави единъ фалшивъ праздникъ.Нито отъ пророчеството,нито отъ историята можемъ да видимъ,че хората,които Абубекръ бѣше заповѣдалъ да бѫдатъ пощадени,притежаваха Божия печатъ или съставяваха Божия народъ.Кои сѫ били тѣ и по каква причина сѫ били пощадени,това ни обяснява краткото свидетелство

на Гибона, а и други източници ни липсватъ; обаче ние имаме достатъчни основания да вѣрваме, че отбелязанитѣ съ печата Божий не сж били повредени, когато другитѣ, за които се казва ясно, че нѣмаха тоя печатъ, погинаха отъ меча; и по такъвъ начинъ разясненията на Откровението се напълно покриватъ./

Ст.5. "И имъ се даде не да ги убиватъ, а само да ги мжчатъ петъ месеца; и мжкитѣ отъ тѣхъ сж като мжки отъ скорпия, кога ужили човѣка".

"Тѣхнитѣ постоянни нашествия въ византийската земя и честитѣ имъ нападения на самия Константинополъ бѣха една непрестанна язва за цѣлата империя; сжщевременно, обаче, тѣ не бѣха въ състояние, независимо отъ дългото време, за което по-късно ще споменемъ, да постигнатъ пълно подчинение, и постояннитѣ имъ нападения служеха само за това, да нанасятъ тежки рани на една идолопоклонска черква, чийто глава бѣше папата. Тѣмъ бѣше поржчано да измжчватъ и да нараняватъ, но не и да убиватъ или да погубватъ напълно; и чудното при това бѣше, че тѣ наистина не правѣха това". /Относно петтѣ месеца вижъ обясненията къмъ ст.10./

Ст.6. "Въ ония дни човѣцитѣ ще търсятъ смъртьта, ала нѣма да я намѣрятъ; ще пожелатъ да умратъ, ала смъртьта ще побѣгне отъ тѣхъ".

"Животътъ бѣше дотегналъ на хората, тъй като тѣ оставаха запазени само за нови язви, и понеже всичко, което тѣ почитаха за свето, се тъпчеше въ прьстьта и всичко, което имъ бѣше скжпо, бѣше въ постоянна опасность. Дивитѣ сарацини се отнасяха съ тѣхъ високомѣрно, и когато имъ се дадѣше за моментъ спокойствие, то това ставаше само за нови и още по-страшни нападения, подобно на ужилвания отъ скорпия".

Ст.7. "По своя видъ скакалцитѣ приличаха на коне, стегнати за война; на главитѣ имъ имаше като че златоподобни вѣнци, а лицата имъ бѣха като лица човѣшки".

Scanned by CamScanner

"Арабскитѣ коне спадатъ къмъ най-добритѣ на свѣта, и Арабия се слави съ умението и изкуството си въ язденето. Брадатитѣ араби, бързи като скакалци и въоржени като скорпии, бѣха всѣки моментъ готови да полетятъ въ борба".

",На главитѣ имъ имаше като че златоподобни вѣнци'. Когато въ 622 г. Мохамедъ влѣзе въ Медина и за пръвъ пѫть бѣ посрещнатъ като князъ, тогава, по липса на знаме, развѣха чалма предъ него. Чалмитѣ на сарацинитѣ, които сж подобни на малки корони, бѣха тѣхното украшение и тѣхната гордость, и богатитѣ плячки, които ввеха, имъ позволяваха често да ги подновяватъ и да ги украсяватъ съ най-голѣмъ блѣсъкъ. Да наложишъ чалма, значи фигуративно да станешъ мюсюлманинъ. Още отъ стари времена тѣ сж се отличавали отъ другитѣ народи по чалмитѣ си.

",А лицата имъ бѣха като лица човѣшки'. Сериозността и непоколебимостьта на характера на арабина си личи въ външния му видъ; неговиятъ единственъ жестъ е гладенето на брадата, която е достоенъ знакъ за неговата мжественость. Арабитѣ много лесно се наскърбяваха, ако се кажеше нѣщо лошо за брадитѣ имъ".

Ст.8. "Имаха коси като коситѣ на жени, а зжбитѣ имъ бѣха като на лъвове".

Дългата коса бѣше украшение за женитѣ. Но у арабитѣ и мжетѣ пущаха коситѣ си дълги, подобно на женитѣ; единъ обичай, за който ни съобщаватъ Плиний и други историци. Обаче въ характера имъ нѣмаше нищо женствено; напротивъ, смѣлостьта и отмъстителностьта имъ сж представени чрезъ зжбитѣ имъ, които бѣха като лъвски зжби.

Ст.9. "Имаха брони като брони отъ желѣзо; шумътъ пъкъ на крилетѣ имъ бѣ като шумъ отъ колесници съ много коне, кога тичатъ на война".

Б р о н я т а. - Бронята се употрѣбяваше отъ арабитѣ по времето на Мохамеда. Въ сражението при планината Оходъ - второто, което Мохамедъ води - съ корейша отъ Мека, въ 624 г., 700 мжже бѣха въоржени съ броня.

Ш у м ъ т ъ н а к р и л е т ѣ и м ъ. - "Нападенията на арабитѣ не ставаха както у гърцитѣ и рим-

Scanned by CamScanner

лянитѣ,въ сключени вериги отъ пѣхотинци;тѣхната военна сила се състоеше главно въ кавалерията и стрелянето съ лъкове.Едно побутване съ ржка,- и конетѣ имъ полетѣваха съ бързината на вѣтъра. ,Шумътъ отъ крилетѣ имъ бѣ като шумъ отъ колесници съ много коне,кога тичатъ на война". Бързината,съ която тѣ извоюваха такива важни победи,граничи съ невѣроятното;тѣхнитѣ нападения се извършваха за моментъ,и водѣха еднакво успѣшно борбитѣ си и съ римляни,и съ перси".

Ст.10. "Имаха опашки като у скорпии,а на опашкитѣ имъ имаше жила;и дадена имъ бѣ власть да пакостятъ на човѣцитѣ петь месеца. 11. За царь надъ себе си имаха ангела на бездната;името му по еврейски е Авадонъ,а по гръцки - Аполионъ".

До тукъ Кейтъ ни е далъ достатъчно обяснения за първитѣ петь трѫбни гласа;но сега ще трѣбва да се отклонимъ отъ него и да се опитаме да докажемъ,за кое време се отнасятъ даденитѣ въ описанитѣ тукъ събития пророчески периоди.

"И дадена имъ бѣ власть да пакостятъ на човѣцитѣ петь месеца".

1. Явява се въпросътъ: На кои човѣци щѣше да се пакости петь месеца? - Несъмнено на сѫщитѣ,които следъ това /вижъ ст.15/ трѣбваше да бѫдатъ убити; "третината отъ човѣцитѣ" или третата часть отъ римската империя - гръцката часть отъ нея.

2. Кога трѣбваше да започнатъ тѣ да ги измѫчватъ? Ст.11 ни дава отговоръ на този въпросъ.

1. "И надъ себе си имаха царь"/стар.преводъ/. Отъ смъртьта на Мохамеда до края на тринайсетото столѣтие мохамеданитѣ бѣха разпредѣлени въ различни племена, отъ които всѣко си имаше свой главатарь,безъ да ги свързва обща поданическа връзка.Едва малко преди края на тринайсетия вѣкъ Отоманъ основа едно царство,което отъ тогава е известно подъ името Отоманска империя и което обхващаше най-виднитѣ мохамедански племена,като ги обединяваше въ една огромна монархия.

2. Характерътъ на царя. Текстътъ го нарича "ангелътъ на бездната".Ангелъ означава веститель или слѫжитель,добъръ или лошъ,обаче не винаги духовно сѫщество. "Ангелътъ на бездната" е главното орѫдие на рели-

Scanned by CamScanner

гията,която се появи,щомъ се разтвори споменатата порано"бездна". Тази религия е мохамеданството,а султанътъ е нейното главно орждие. "Султанътъ или великиятъ везиръ,както понѣкога той се нарича,е сжщо върховенъ господарь на халифитѣ и на първосвещеницитѣ;и тъй въ неговото лице е обединено едновременно и най-високото духовно достоинство,и най-голѣмата свѣтска власть". -"Свѣтътъ,какъвто си е",стр.361.

3. Името му. По еврейски то е "Авадонъ",погубитель; по гръцки "Аполионъ",изтрѣбитель,унищожитель.Тъй като името му звучи различно на два езика,то,явно е, че не е важно толкозъ самото наименование,колкото значението му;а въ такъвъ случай и на двата езика то значи изтрѣбитель; и това бѣше въ действителность основната черта на отоманската империя.

Но кога нападна Отоманъ за пръвъ пжть византийската империя? - Споредъ статията на Гибона "Упадъть и захождане на Римската империя" Отоманъ е навлѣзълъ въ територията на Никомидия на 27 юлий 1299 г.

Нѣкои автори споредъ пресмѣтанията си сж дошли до заключението,че този периодъ трѣбва да започва съ основаването на отоманската империя.Това е,явно,една заблуда,тъй като тѣ /отоманитѣ/ първо трѣбваше да имать единъ царь,и тогава да измжчватъ човѣцитѣ петь месеца. Периодътъ на тѣзи мжчения трѣбваше да започне,обаче,само следъ първото нападение на мжчителитѣ,което,както по-рано установихме,стана на 27 юлий 1299 г.

Въ връзка съ тази начална точка Личъ въ 1838 г. е направилъ следнитѣ изчисления и ги е публикувалъ въ съчинението си "Второто идване на Христа":

",И дадена имъ бѣ власть да пакостятъ на човѣцитѣ петь месеца'. Споредъ тѣзи думи тѣхната мисия се състоеше само въ това,да измжчватъ човѣцитѣ чрезъ непрекжснати плячкосвания,но не и да ги унищожаватъ политически.Петь месеца,пресмѣтнати по трийсеть дни,даватъ сто и петдесеть дни.Вземемъ ли за изходна точка 27 юлий 1299 г.,виждаме,че тѣзи години се простиратъ до 1449 г., презъ който периодъ турцитѣ постоянно воюваха съ византийската империя,безъ да успѣятъ да я завладѣятъ.Тѣ си присвояваха доста провинции и претендираха да ги притежаватъ,но въпрѣки това Гърция продължаваше да сжществува като независима държава. Обаче въ 1449 г.,годината, въ

която изтичаха сто и петдесеттѣ години, настана единъ обратъ, историята на който ни се описва въ следната трѫба:

Ст.12. "Идното "горко" мина; ето, следъ него идатъ още две "горко". 13. И шестиятъ ангелъ затрѫби, и чухъ единъ гласъ отъ четиритѣ рога на златния жертвеникъ, що е предъ Бога; 14. гласътъ говорѣше на шестия ангелъ, у когото бѣше трѫбата: Освободи четиритѣ ангела, вързани при голѣмата рѣка Ефратъ! 15. И бидоха освободени четиритѣ ангела, които бѣха и приготвени за часа и деня, за месеца и годината, за да убиятъ третината отъ човѣцитѣ".

Първото горко щѣше да трае отъ появяването на мохамеданството до края на петтѣ месеца, и следъ това щѣше да започне второто. Когато шестиятъ ангелъ затрѫби, издадена бѣ заповѣдь да се премахнатъ ограниченията, които бѣха възложени на народитѣ посрѣдствомъ дѣлото на мѫчителитѣ; сега тѣхната поржчка бѣше разширена - да убиятъ третината отъ човѣцитѣ. Тази заповѣдь излѣзе отъ четиритѣ рога на златния жертвеникъ.

Четиритѣ ангела. - Това сѫ четиритѣ главни султанства, отъ които се състоеше отоманската империя и които лежаха по течението на рѣката Ефратъ. Тѣхнитѣ столици бѣха: Алепо, Икония, Дамаскъ и Багдатъ. До сега четиритѣ ангела бѣха задържани, но сега тѣ бѣха отпустнати по заповѣдь отъ Бога.

Въ 1449 г. умрѣ гръцкиятъ императоръ Йоанъ Палеологъ, безъ да остави наследникъ, и неговиятъ братъ Константинъ го наследи. /Нѣкои историци посочватъ 1448 г. като точната дата, но въ най-добритѣ източници ние намираме посочена 1449г./ Този, обаче, не се осмѣли да се възкачи на престола безъ съгласието на турския султанъ Амуратъ, и затова изпрати посланници до него, за да изпроси позволение да приеме императорската титла, което му бѣ дадено./

Този исторически фактъ сигурно трѣбва да се вземе подъ съображение въ връзка съ гореприведеното пророчество. Не чрезъ жестока война бѣ съборено царството на гърцитѣ и унищожена свободата имъ, но тѣ сами доброволно предадоха независимостьта си въ рѫцетѣ на турцитѣ. Константинъ призна властьта и върховенството на турцитѣ, когато действително заяви: "Азъ мога да управлявамъ само съ вашето разрешение".

Scanned by CamScanner

Четиритѣ ангела бѣха освободени за единъ часъ, единъ денъ,единъ месецъ и една година,за да убиятъ третината отъ човѣцитѣ.Времето,презъ което отоманитѣ щѣха да господствуватъ надъ Константинополъ,щѣше да трае изцѣло триста деветдесеть и една година и петнайсеть дни. Една пророческа година има триста и шейсеть пророчески дни или триста и шейсеть действителни години;единъ пророчески день е една действителна година,а единъ часъ или една двайсеть и четвърта часть отъ единъ пророчески день,състоящъ се отъ триста и шейсеть действителни дни, дава петнайсеть действителни дни.Като съберемъ отдѣлнитѣ числа,получаваме триста деветдесеть и една година и петнайсеть дена.

Макаръ че съ доброволното подчинение бѣха премахнати ограниченията на четиритѣ ангела,друго бедствие застрашаваше столицата на империята.Султанъ Амуратъ,на когото се бѣше подчинилъ Константинъ Тринайсети и съ чието одобрение той управляваше въ Константинополъ,умрѣ наскоро следъ това и бѣ наследенъ въ 1451 г. отъ Мохамеда Втори,който отъ сърдце желаеше да направи Константинополъ столица на царството си.За тази целъ той направи голѣми приготовления за обсадата и нападението на града. На 6 априлъ 1453 г. той започна обсадата му,и на 16 май сжщата година го превзе;въ сжщия день бѣ погребенъ и последниятъ Константинъ.И сега градътъ на източнитѣ цезари стана централната точка на отоманската империя.

Оржжията и начинътъ на войването,съ които Константинополъ трѣбваше да бжде нападнатъ и завладѣнъ,сж описани ясно отъ пророка,както ще видимъ това въ следващитѣ стихове.

Ст.16. "Броятъ на конницитѣ войски бѣше двеста ми милиона; и чухъ броя имъ".

Неизброими бѣха множествата коне и они,които яздѣха на тѣхъ! Гибонъ описва първото нападение на турцитѣ надъ византийската империя съ думитѣ: "Мирмади турски конници покриха една линия отъ шестстотинъ мили,отъ Таврусъ до Ерзерумъ,и кръвьта на 130,000 християни бѣше благодарствена жертва на арабския пророкъ". Оставяме на читателя да реши,дали текстътъ ни дава едно опредѣлено число,или не.Нѣкои сж на мнение,че числото 200,000 трѣб-

Scanned by CamScanner

ва да се вземе два пъти, и затова се присъединяватъ къмъ историцитѣ, които опредѣлятъ числото на турскитѣ военни сили при обсадата на Константинополъ на такава величина. Други предполагатъ, че числото 200,000,000 включва всички турски войници, които сж празднували победитѣ си въ течение на триста деведдесеть и една година и петнайсеть дни. Това предположение е най-вѣроятното; но тъй като това не може да се потвърди, то по тази точка не може да се каже нищо съ положителность, което, впрочемъ, не е отъ голѣмо значение.

Ст.17. "И тъй, видѣхъ конетѣ въ видението, и яздачитѣ имъ, облѣчени въ брони огнени, хиацинтови и жупелни; главитѣ на конетѣ бѣха като глави на лъвове, и отъ устата имъ излизаше огънь, димъ и жупелъ".

Първата часть на това описание се отнася за външния видъ на яздачитѣ. Огненъ означава винаги червенъ, поради което и често се казва "червенъ като огънь" или "огненочервенъ"; хиацинтови значи сини; а жупелни значи кълти. Тѣзи двѣтове играеха главна роля въ облѣклото на турцитѣ. Така че, споредъ това обяснение, описанието подходя напълно за тѣхнитѣ униформи, които се приготвяха главно отъ червени и алени, сини и кълти материи. Главитѣ на конетѣ изглеждаха като глави на лъвове. Съ това сигурно се означава тѣхната сила, храбрость и буйность. Последната часть отъ стиха говори несъмнено за употрѣбата на барутъ и огнестрелни оржия при воюването, които тогава неотдавна бѣха изнамѣрени. Когато турцитѣ стреляха отъ конетѣ съ огнестрелнитѣ си оржия, на оня, който наблюдаваше отъ далечъ, се виждаше, като че огъньтъ, димътъ и жупелътъ излизаха изъ устата на коня.

З а б е л е ж к а. - Много тълкуватели приематъ единодушно, че огъньтъ, димътъ и жупелътъ въ това пророчество се отнасятъ за употрѣбата на барута, съ какъвто си служеха турцитѣ въ войната имъ съ източната империя. Почти всички разбиратъ подъ това тежкитѣ огнестрелни орждия, топове; обаче Откровението съвсемъ ясно говори за "коне", а за огъня казва, че "излизаше отъ устата имъ", отъ което може да се заключи по-скоро за по-малки огнестрелни оржия, и то употрѣбени отъ конница. И Барнесъ мисли, че случаятъ е такъвъ; а друго доказателство въ полза на това

Scanned by CamScanner

твърдение ни дава едно изречение отъ Гибона.Той казва /т.4,стр.343/: "Непрестаннитѣ залпове отъ стрели и копия бѣха придружени отъ дима,гърмежитѣ и огъня на пищовитѣ и топоветѣ имъ". Това е едно добро историческо доказателство за туй,че турцитѣ сж употрѣбявали пищови; а сщо неоспоримо е,че въ войната тѣ сж си служили повече съ конници.Затова основателно е заключението,че тѣ сж употрѣбявали огнестрелни оржия на коне; по такъвъ начинъ тѣ сж изпълнявали точно пророчеството.

Относно употрѣбата на огнестрелни оржия отъ турцитѣ при обсадата на Константинополъ Елиотъ въ своята "Ора Апокалиптика",т.1,стр.482-484,казва:

"На ,огъня,дима и жупела',на артилерията и на огнестрелнитѣ оржия на Мохамеда се дължи унищожението на третината отъ човѣцитѣ,т.е.превземането на Константинополъ и причиненото чрезъ това падане на гръцкото царство.Бѣха изминали около хиляда и сто години отъ основаването на този градъ отъ Константина,и презъ това време готи,хуни,авари,перси,българи,сарацини,руси,а и самитѣ отомани го бѣха жестоко нападали и обсаждали. Но неговитѣ крепости бѣха непревземаеми;Константинополъ продължаваше да се държи,а заедно съ него и византийската империя.Затова султанъ Мохамедъ боязливо търсѣше срѣдство,да премахне тѣзи укрепления;той се обърна къмъ единъ лѣяръ на топове,дошелъ при него като бѣглецъ, съ въпроса: ,Можешъ ли да ми излѣешъ единъ топъ съ такъвъ калибъръ,че да може да пробие стенитѣ на Константинополъ?'. Веднага въ Адрианополъ /Одринъ/ бѣ уредена лѣярница и се започна изливане на топове;обучена бѣ артилерия и бѣ предприета обсада на града.

"За забелязване е,какъ Гибонъ,винаги безпристрастенъ тълкуватель на Откровението,при своето краноречиво и сполучливо описание на окончателното пропадане на византийската империя,изтъква на първо мѣсто новитѣ военни оржия.Преди това той описва историята на изнамирането на барута - една смѣсь отъ селитра,сѣра и дървени вѫглища,- показва какъ тази смѣсь е била употрѣбявана още по-рано отъ султанъ Амурата,и какъ Мохамедъ открилъ въ Адрианополъ лѣярница за топове и други оржия.Той описва,какъ ,копия и стрели хвърчаха,

придружени отъ дима, гърмежитѣ на топоветѣ и огъня на пищовитѣ'; тогава представя марша на турскитѣ артилерийски колони, които обстрелвали отъ четиринайсеть батареи най-силно укрепенитѣ пунктове. Тѣзи крепости, които въ течение на столѣтия сж противостояли на всички неприятелски нападения, сега биватъ разрушавани отъ всички страни отъ отоманскитѣ топове, образуватъ сер процепи, и наблизо до портитѣ Йоанъ Романусъ четири военни кули биватъ изравнени съ земята. Отъ окопитѣ, отъ военнитѣ параходи и отъ мостоветѣ, - на всички страни гърми артилерията на турцитѣ; поле и градъ, гърци и турци сж обвити въ гжстъ облакъ отъ барутенъ димъ, който се оттегля едва следъ окончателния изходъ отъ боя. Двойнитѣ зидове на града се свличатъ въ купъ развалини, турцитѣ нахлуватъ масово презъ процепитѣ и Константинополъ пада; неговата власть е преминала и ислямътъ потъпква християнството въ земята. Както вече казахме, наистина за забелязване е, какъ характерно и сполучливо приписва Гибонъ, превземането на града и унищожението на византийското царство отъ отоманската империя. А какво друго е това, освенъ едно тълкуване думитѣ на нашето пророчество? Чрезъ тѣзи три нѣща, а именно: огънь, димъ и жупелъ, излизащи изъ устата имъ', бѣ избита третината отъ човѣцитѣ".

Ст. 18. "Отъ тия три язви - огъня, дима и жупела, излизащи отъ устата имъ, умрѣ третината отъ човѣцитѣ; 19. защото тѣхната сила бѣше въ устата имъ, а опашкитѣ имъ, прилични на змии, имаха глави, съ които пакостѣха".

Тѣзи стихове говорятъ за ужаснитѣ последствия, предизвикани отъ новия начинъ на воюване; защото само тѣзи нови срѣдства - барутъ, огнестрелни оржжия и топове - причиниха падането на Константинополъ и подчинението му на турцитѣ.

Въ връзка съ огъня, дима и жупела, които изглеждаше да излизатъ отъ устата имъ, се казва, че тѣ имаха и сила въ опашкитѣ си. Забележителенъ фактъ е, че конската опашка у турцитѣ бѣше обичаенъ почетенъ знакъ и се считаше като символъ за известна длъжность или санъ. Затова изглежда, че въ този текстъ опашкитѣ означаватъ тѣхното върховенство. Картината, която Йоанъ видѣ духомъ, трѣбва да е представлявала, какъ тѣ бълваха огънь и димъ, което е сжщо така странно, както и това, че отъ опашкитѣ имъ

Scanned by CamScanner

излизаше една унищожителна сила. Но това е съвсемъ естествено, защото ако нѣкой наблюдава единъ отрядъ или една кавалерия съ такива знамена и знаци, при странния й видъ той ще се забърка и ще помисли, че всичката й сила е съсрѣдоточена въ тѣзи знамена и изхожда отъ тѣхъ.

Мохамеданитѣ щѣха да господствуватъ надъ гърцитѣ презъ единъ периодъ отъ триста деветдесеть и една година и петнайсеть дни. Като вземемъ края на сто и петдесеттѣ години, 27 юлий 1449 г., за начална точка на този периодъ, той ще завърши на 11 августъ 1840 г. Споредъ начина, по който отоманитѣ получиха върховно господство чрезъ доброволно признаване отъ страна на гръцкия императоръ, като този пое управлението само следъ като поиска разрешение отъ първитѣ, ние, естествено, би трѣбвало да заключимъ, че и упадъкътъ и захождането на турската свобода щѣше да настжпи по сжщия начинъ; т.е. че следъ изтичането на опредѣленото време, на 11 августъ 1840 г., султанътъ трѣбваше доброволно да отстжпи на християнскитѣ сили своята независимость, точно така, както той преди триста деветдесеть и една година и петнайсеть дни я бѣше получилъ отъ ржцетѣ на християнския императоръ Константинъ Тринайсети.

На това заключение и на това изпълнение на п пророчеството Личъ посочи още две години преди сбждването на предсказаното събитие, въ 1838 г. Онова, което тогава бѣше само пророческо пресмѣтане, сега е станало действително, и сега се явява въпросътъ: Какъвъ бѣше резултатътъ, съвпада ли се съ сбждането на онова събитие действително съ горнитѣ предположения? Това може да се изрази въ следния въпросъ:

Кога изгубиха независимостьта си мохамеданитѣ мохамеданитѣ отъ Константинополъ? - Вече доста време преди 1840 г. султанътъ бѣше влѣзълъ въ бойна съ Мехмедъ Али, пашата на Египетъ. Въ 1838 г. чрезъ посрѣдничеството на външни посланници военнитѣ действия бѣха преустановени за известно време; но въ 1839 г. тѣ отново бѣха подхванати и се разразиха въ една голѣма битка между армиитѣ на султана и тѣзи на Мехмеда, въ която първиятъ бѣше битъ и окончателно сразенъ, а флотата му бѣ отвлѣчена отъ Махмеда въ Египетъ. Тъй пълна бѣше загубата на султана, че при подновяването на военнитѣ действия презъ августъ сжщата година той можеше да изкара само още два

военни парахода отъ първа класа и три фрегати като остатъци отъ нѣкога тъй мощната турска флота.Мехмедъ категорично отказа да върне на султана тази флота;той дори заяви, че при евентуаленъ опитъ за отвличането ѝ отъ страна на великитѣ сили той щѣше да я опожари. Такова бѣше положението на нѣщата,когато въ 1840 г. Англия,Русия,Австрия и Прусия се намѣсиха и взеха решение за едно миролюбиво разрешаване на въпроса,защото бѣше явно,че ако се оставѣше Мехмедъ да действува свободно,той скоро щѣше да заеме трона на султана.

Султанътъ прие посрѣдничеството на великитѣ сили и съ това предостави доброволно разрешението на въпроса въ тѣхнитѣ ржце.Свика се въ Лондонъ една конференция на силитѣ,на която присжтствува шейхъ Ефенди Бей Ликджисъ като турски пълномощникъ. Съставенъ бѣ единъ ултиматумъ, който бѣше предложенъ на египетския паша,въ който султанътъ му предлагаше да владѣе доживотъ наследственитѣ притежания въ Египетъ,а въ Сирия областьта отъ Суезкия каналъ до Тиберийското езеро,съ провинцията Акра.Срещу това той трѣбваше да опразни заетитѣ отъ него по онова време султански владения и да върне флотата му. Въ случай,че пашата откажеше да направи това,четиритѣ сили щѣха да се заематъ съ този въпросъ и щѣха да си послужатъ съ такива срѣдства,които щѣха да го заставятъ да го уреди както трѣбва.

Ясно е,че щѣмъ султанътъ вржчи този ултиматумъ на Мехмедъ Али,той изгуби и властьта си въ този случай,и отъ този моментъ предоставяше управлението на царството си въ ржцетѣ на чужди сили.Султанътъ изпрати Рифатъ бей съ единъ държавенъ корабъ въ Александрия,за да вржчи ултиматума на пашата; и това стана на 11 августъ 1840 г.! Въ сжщия день султанътъ отправи и една нота до посланницитѣ на четиритѣ велики сили,за да поиска нареждания,какъ да се държи,въ случай,че пашата би отказалъ да приеме условията на улгиматума.Съобщено му бѣ,че вече били взети мѣрки,и че нѣмаше никаква нужда вече той да се безпокои за каквито и да е евентуални възможности. Срокътъ отъ триста деветдесеть и една година и петнайсеть дни,презъ които отоманската империя трѣбваше да сжществува като сила,бѣше изтекълъ,и кжде бѣше останала сега независимостьта на султана? - Тя му бѣше отнета. Кой имаше сега въ ржцетѣ си върховния надзоръ надъ турското царство? - Четиритѣ велики сили. И сега турската държава дължи сжще-

съвуването си само още на толерантността на тъзи християнски сили.Тъй пророчеството бъ буквално изпълнено.

Отъ момента,когато въ 1838 г. бъ публикувано даденото по-горе изчисление,посочената за изпълнението на пророчеството дата се очакваше отъ хиляди съ най-напрегнатъ интересъ.Точното съвпадане на предсказаното събитие бъше едно доказателство за правилното тълкуване на пророчествата и тласна съ голъма сила напредъ Адвентното движение,което по онова време тъкмо бъше започнало да привлича вниманието на свъта.

Ст.20. "И останалитъ човъци,които не загинаха отъ тия поражи,не се и покаяха за дълата на ржцетъ си, та да се не покланятъ на бъсове и на златни,сребърни, медни,каменни и дървени идоли,които не могатъ нито да виждатъ,нито да чуватъ,нито да ходятъ; 21. и не се покаяха за убийствата си,нито за магьосничествата си,нито за блудството си,нито за кражбитъ си".

Богъ иска човъцитъ да обръщатъ внимание на Неговитъ сждби и да вематъ при-сърдце поукитъ,които Той иска да имъ даде чрезъ тъхъ.Но какъ бавни сме ние въ ученето и какъ слъпи за знацитъ на провидението! Събитията,които станаха подъ шестия тръбенъ гласъ,образуватъ второто горко;но и тъзи язви не накараха човъчеството да подобри нравитъ си,и ония,които останаха неповредени,не видъха Божиитъ знаци на земята.Поклонението на бъсове,на зли духове,на обожавани умръли и на златни, сребърни,медни,каменни и дървени идоли е изпълнено чрезъ почитането на светии и чрезъ идолослужението въ римокатолическата черква. А въ сжщото време никога не сж липсвали убийства,магьосничество /чудеса,които били ужъ извършвани чрезъ посръдничеството на умръли свитии/,развратъ и грабежи въ странитъ,въ които владъеше предимно католическата черква.

Дивитъ орди на сарацинитъ и турцитъ бъха изпратени като бичъ и наказание за отпадналото християнство.Човъцитъ претърпъха наказанието,но не се поправиха.

Scanned by CamScanner

Десета глава

ВЪЗВЕСТЯВАНЕТО НА ВТОРОТО ПРИШЕСТВИЕ

Ст.1. "И видѣхъ другъ,силенъ ангелъ да слиза отъ небето,обгърнатъ отъ облакъ,надъ главата му дъга,и лицето му като слънце,а нозетѣ му като огнени стълпове; 2. въ ржката си държеше разгъната книжка;и тури дѣсния си кракъ на морето,а лѣвия - на земята".

Въ това описание ние срѣщаме другъ случай на прекъсване последователния редъ на мисъльта; тази глава тукъ е вмъкната като

Едно пророчество, поставено въ скоби. - Деветата глава завърши съ събитията на шестата тръба,а седмата тръба затръбява едва въ 15-ия стихъ на единайсетата глава. Затова цѣлата десета и часть отъ единайсетата глава сж вмъкнати като въ скоби между шестата и седмата тръба. Всичко,което стои въ тѣсна връзка съ гласа на шестата тръба,е отбелязано въ деветата глава;но тамъ има и други събития,които пророкътъ би искалъ да ни представи преди прозвучаването на друга тръба,и използва за това случая именно сега. Тия пророчества заематъ цѣлата десета и първитѣ 14 стиха отъ единайсетата глава. - Най-напредъ ще опредѣлимъ времето на ангелската вестъ.

Scanned by CamScanner

К н и ж к а т а. - "Въ ржката си държеше разгъната книжка". Отъ тѣзи думи трѣбва да заключимъ, че книжката по-рано трѣбва да е била затворена. Ние четемъ въ Данаила за една книга, която до известно време трѣбваше да бѫде затворена и запечатана: "А ти, Данаиле, скрий тия думи и запечатай тая книга до последно време; мнозина ще я прочитатъ и знанието ще се умножи". /Дан.12:4/. Тъй като тази книга трѣбваше да остане затворена само до последното време, то следва, че въ последното време тя трѣбваше да бѫде отворена; и тъй като въ пророчеството се споменава за нейното затваряне, то значи, че и отварянето й ще бѫде споменато въ пророчеството заедно съ онния събития, които щѣха да станатъ въ последното време. А Свещеното писание на никое друго мѣсто не говори за затваряне и запечатване на една книга, съ изключение на Данаиловото пророчество; пъкъ и само разглежданиятъ отъ насъ текстъ въ десетата глава на Откровението говори за отваряне на нѣкаква книга. По-нататъкъ ще видимъ, че съдържанието на дветѣ книги е едно и сѫщо. Книгата, за която бѣ казано на Данаила да я затвори и запечата, се отнася за това врѣме, понеже той казва: "Кога ще бѫде краятъ на тия чудни случки?" Сѫщо така и ангелътъ, който слиза отъ небето, съ разгъната книжка въ ржце, възъ основа на която той оповестява времето, донася една весть, че "не ще вече да има време". Не е нужно никакво друго доказателство, нито за да се докаже, че двата текста се отнасятъ за една и сѫща книга, нито за да се изтъкне, че книжката, която ангелътъ държи разгъната въ ржцетѣ си, е книгата отъ Данаиловото пророчество.

Съ това ни се представя една важна точка относно опредѣлянето времето на тази ангелска весть, защото ние видѣхме, че пророчеството, особено пророческитѣ периоди на Данаила, трѣбва да останатъ неразкрити до последното време; а щомъ това е сѫщата книга, която ангелътъ държи разгъната въ ржцетѣ си, отъ това следва, че той ще разгласи вестьта си едва следъ като дойде времето за разтварянето на книгата, или когато настане последното време. Остава ни още да си изяснимъ, кога започва последното време. Данаиловата книга ни дава достатъчно освѣтления по това. Въ единайсетата глава отъ ст.30 нататъкъ ни е нарисуванъ единъ образъ на папска-

Scanned by CamScanner

та власть,а въ ст.35 четемъ: "И отъ разумнитѣ нѣкои ще пострадатъ,за да ги изпитатъ,очистятъ и избѣлятъ за последното време". Това бѣше периодътъ на владичеството на малкия рогъ,времето,презъ което светиитѣ,времената и законитѣ бѣха предадени въ ржката му и щѣха да бждатъ ужасно прѣследвани отъ него.Този периодъ се простираше до последното време и завършваше въ 1798 г.,въ която година изтичаше периодътъ отъ 1260 години,презъ който папството щѣше да упражнява властьта си. Значи отъ тукъ започва последното време,времето за разтварянето на книгата;отъ тогава мнозина ся я изследвали,и разбирането на божественото откровение е станало чудно дълбоко.

Времето на събитията отъ десетата глава на Откровението може да се опредѣли още и отъ факта,че този ангелъ е сщиятъ отъ четиринайсетата глава.Общитѣ нѣща у двамата се лесно виждатъ? 1/ Тѣ и двамата имать да съобщятъ една особена весть. 2/ И двамата съобщаватъ вестьта си съ високъ гласъ. 3/ И двамата си служатъ съ сщия изразъ относно могщия Богъ,Твореца на небето и на земята,на моретата и на всичко,което е въ тѣхъ. 4/ И двамата възвестяватъ едно опредѣлено време,като единиятъ се заклева,че е дошелъ краятъ на времето,а другиятъ - че е настаналъ часътъ на свѣтовния сждъ. Вестьта отъ Откр.14:6 се дава,обаче,едва следъ запечатването на последното време,и затова трѣбва да се прилози за последното поколѣние; защото то ще проповѣдва часа на идващия свѣтовенъ сждъ. Нито Павелъ,нито Лютеръ,нито неговитѣ сратници проповѣдваха,че часътъ на сжда е настаналъ.Павелъ проповѣдваше,че той щѣше да настане въ едно далечно бждеще,а Лютеръ го опредѣляше за следъ около триста години.Павелъ дори предупреждаваше църквата да се пази отъ проповѣдници,които щѣха да казватъ,че свѣтовниятъ сждъ щѣлъ да настане преди известни събития. Така въ 2Сол.2:1-3 ние четемъ: "А колкото за пришествието на Господа нашего Исуса Христа и нашето събиране при Него,молимъ ви,братя,да се не поколебаете тъй скоро въ мислитѣ си,нито да дохождате въ ужасъ било чрезъ духъ,било чрезъ слово,или чрезъ послание,като че ли отъ насъ изпратено,какво ужъ настжпва вече Христовиятъ день. Никой да ви не прельсти по никой начинъ;защото оня день не ще настжпи,докле първомъ не дойде отстжплението и се не открие човѣкътъ на грѣха,синътъ на погибелта". Тукъ Павелъ ни говори за човѣка на грѣха,за малкия рогъ или папството,и характеризира,съ цель за пред-

пазване,цѣлия периодъ на папската тирания,който,както по-горе казахме,щѣше да трае 1260 години и щѣше да свърши въ 1798 г. Затова въ 1798 г. бѣ вдигната забраната да се проповѣдва,че денътъ Христовъ е наближилъ.Отъ 1798 настана последното време и печатътъ на книжката бѣ строшенъ. Отъ това време,значи,излиза ангелътъ отъ Откр.14, възвестявайки настжпването на Божия свѣтовенъ сждъ,и това трѣбва да е и времето,когато ангелътъ отъ десетата глава застава на морето и на земята,заклевайки се,че "не ще да има вече време". Идентичностьта на тѣзи два ангела е безспорна,и доказателствата,които се отнасятъ за опредѣлането времето на първия,сж еднакво валидни и за това на втория. А сжщо не е нужна обстойна аргументация,за да се покаже,че съвременното поколѣние е свидетель на изпълнението на двете пророчества,тъй като проповѣдването на второто Христово пришествие,особено презъ годинитѣ 1840-1844, е точно изпълнение на пророчеството отъ Откровението.Положението на ангела,съ единъ кракъ на морето и съ другъ на земята,означава общирното разпространение на неговата весть по море и по суша.Ако вестьта му бѣше предназначена само за една опредѣлена страна,той би застаналъ само на сушата; но понеже единиятъ му кракъ е стжпилъ на морето,отъ това ние можемъ да заключаваме,че неговата весть ще се разпространи далечъ задъ океана и ще достигне до най- отдалеченитѣ народности на различнитѣ континенти. И вѣрностьта на нашето заключение се потвърждава отъ факта, че гореспоменатата проповѣдь за второто Христово идване е проникнала до всички мисионски станции по цѣлия свѣтъ. / За повече по това вижъ обясненията на гл.14./

Ст.3. "И извика съ високъ гласъ,както лъвъ рикае,а когато извика,седемтѣ гръма проговориха съ своитѣ гласове. 4. И когато седемтѣ гръма проговориха съ гласоветѣ си,наканихъ се да пиша; но чухъ гладъ отъ небето да ми казва: Запечатай това,що говориха седемтѣ гръма,и недѣй го писа!"

С е д е м т ѣ г р ъ м а. - Напразно бихме търсили подробни обяснения относно седемтѣ гръма,съ надежда да узнаемъ по-точно,какво тѣ означаватъ.Ние трѣбва да се задоволимъ съ освѣтленията,които бѣха дадени на

Йоана по това,и да ги оставимъ така,както той ни ги е предалъ - запечатани,ненаписани и,следователно,неизвестни. Все пакъ съществуватъ известни предположения при тълкуването на тѣзи гръмове,които е умѣстно да споменемъ. Споредъ тѣхъ гласоветѣ на седемтѣ гръма съ опитноститѣ на адвентиститѣ отъ онова движение - печалното разочарование,което тѣ изживѣха.Гласоветѣ говорѣха нѣща,което сигурно не щѣше да бъде отъ полза,ако църквата го знаеше;и ако Богъ отнапредъ бѣше описалъ явно адвентното движение,съ това Той просто би попрѣчилъ на това движение,което, както сме твърдо увѣрени,се ръзвиваше въ всичкитѣ си подробности точно споредъ Неговитѣ планове и споредъ Неговата света воля. Но по какви съображения се споменава въобще за седемтѣ гръма? Ако проследимъ по-нататъкъ това предположение,ние ще дойдемъ до заключението,че ние,които въ собствената си история се натъкваме на такива неочаквани,таинствени и непредвидени събития,идващи като гръмъ отъ ясно небе,не трѣбва да се отдаваме на отчаяние,а да си спомнимъ,че това бѣше предвидено отъ Бога,и че Той бѣше прикрилъ и запечаталъ тѣзи нѣща отъ Своята църква.

Ст.5. "И ангелътъ,когото видѣхъ да стои на морето и на земята,дигна ръка къмъ небето 6. и се закле въ Оногова,Който живѣе во-вѣки-вѣковъ и Който сътвори небето и каквото е на него,земята и каквото е на нея,и морето и каквото е въ него, - че не ще вече да има време".

Не ще вече да има време. - Какво означаватъ тѣзи тържествени думи? Невъзможно е тѣ да значатъ,че времето,взето въ сравнение съ вѣчността,щѣше да свърши съ вестьта на ангела; тъй като следующиятъ стихъ говори за днитѣ на гласа на седмия ангелъ,а гл.11: 15-19 ни представя нѣкои отъ събитията подъ седмата трѣба,които трѣбва да станатъ въ наше време. Подъ това не може да се разбира и благодатното време,понеже то изтича едва тогава,когато Христосъ преустанови службата Си като първосвещеникъ,а това става следъ разнасянето на седмия трѣбенъ гласъ. Откр.11:15.19; 15:5-8. Ето защо тукъ трѣбва да се подразбира пророческо време,тъй като за обикновено време този изразъ не може да се приложи. Не ще да има вече пророческо време - това,обаче,съвсемъ не значи, че думата "време" не ще бъде вече употрѣбявана въ пророчески смисълъ; защото "днитѣ,когато седмиятъ ангелъ въз-

Scanned by CamScanner

гласи и затржби", за които се говори малко по-долу, означаватъ, безъ съмнение, годинитѣ на седмия ангелъ; обаче съ тѣзи думи се заявява, че никакъвъ пророчески периодъ повече не ще се простира задъ тази весть; тукъ е крайната точка на всички периоди. Доказателства за това, че никой отъ пророческитѣ периоди не се простира по-далечъ отъ есеньта на 1844 г., се даватъ въ обясненията къмъ Данаилъ 8:14.

Ст.7. "Но въ днитѣ, когато седмиятъ ангелъ възгласи и затржби, ще се извърши тайната на Бога, както бѣ благовестилъ Той на Своитѣ раби, пророцитѣ".

Днитѣ, когато седмиятъ ангелъ възгласи и затржби. - Тази седма трѫба не е последната, трѫбата за възкресението споменувана въ 1Кор.15:52, която събужда мъртвитѣ отъ сънна имъ; тази е седмата по редъ отъ седемтѣ трѫби, и гласътъ й обхваща, както другитѣ, известни дни /години/. Въ днитѣ, когато седмиятъ ангелъ възгласи и затржби, ще се извърши тайната на Бога. Не се казва въ деня, когато той затржби: значи не въ началото на гласа му, а презъ първитѣ години отъ неговия гласъ ще се извърши тайната на Бога.

Началото на седмата трѫба. Сждейки споредъ събитията подъ гласа на седмата трѫба, тѣхното начало може съ пълна сигурность да се постави въ 1844 година, когато изтичаха пророческитѣ периоди. Не много години следъ това време трѣбваше да се извърши тайната Божия. Това велико събитие, каквото и да е то, виси непосрѣдствено надъ нашитѣ глави. Последниятъ актъ, решителниятъ моментъ, който е отъ такава голѣма важность и значение за насъ, стои предъ вратата и посочва края на една епоха. Когато нашиятъ Спаситель издъхваше на кръста, Той извика: "Свърши се!" Когато великото дѣло на изкуплението на падналото човѣчество бѫде завършено, тогава на свѣта ще бѫде възвестено отъ трона Божий тържественото съобщение, съ гласъ като гръмъ, който се носи надъ земята: "Свърши се!" Откр.16;17. Затова не е напразна грижата ни да узнаемъ, въ какво отношение стоятъ тѣзи събития съ надеждата за нашето спасение; и когато четемъ въ Св.писание за завършването на Божията тайна, да питаме, каква е тази тайна и завършването й.

Scanned by CamScanner

Тайната Божия. - Някои явни свидетелства отъ книгата,която ни бѣ дадена като свѣтилникъ за нозетѣ ни,ще ни обяснятъ добре,коя е тази тайна.Ефес.1:9. 10: "Като ни откри тайната на волята Си по Своето благоволение,що бѣ отпреди положилъ въ Себе си,въ нареждане изпълнението на времената,за да съедини всичко небесно и земно подъ една глава - Христосъ". Тукъ Божието намѣрение да съедини всички въ Христа е наречено "тайната"на Неговата воля. Това става чрезъ евангелието,както виждаме отъ Ефес.6:19: "И за мене /казва Павелъ,като подканва за молитва/,та,като отварямъ уста,да ми се даде слово,дързновено да възвестявамъ тайната на благовестието". Този текстъ съвсемъ ясно нарича евангелието тайна. А въ Кол.4: 3 то е наречено "тайната Христова". Въ Ефес.3:3 се казва: "Че чрезъ откровение Богъ ми възвести тайната /както и по-горе ви писахъ накратко/ и т.н....,за да бждатъ езичницитѣ сънаследници,съставящи едно тѣло,и съпричастници на обещанието Божие въ Христа Исуса чрезъ благовестието". Тукъ Павелъ заявява,че тайната му е била възвестена чрезъ откровение,както и по-рано /въ посланието си до галатянитѣ/ бѣше писалъ. Тамъ той описва онова,което му бѣше дадено"чрезъ откровение",съ следнитѣ думи: "Известявамъ ви, братя,че евангелието,което азъ благовестихъ,не е човѣшко;защото и азъ нито го приехъ,нито го научихъ отъ човѣкъ,а чрезъ откровение Исусъ Христово". Гал.1:11.12. На това мѣсто Павелъ ясно заявява,че е получилъ евангелието чрезъ откровение,а въ Ефес.3:3 той го нарича "тайната", която му бѣ дадена чрезъ откровение,както е писалъ порано. Посланието до галатянитѣ бѣше написано въ 58 г.,а това до ефесянитѣ - въ 64 г.сл.Хр.

При наличностьта на тѣзи свидетелства никой не може да отрече,че тайната Божия е евангелието.Затова би било все сжщо,ако ангелътъ бѣше казалъ,че въ днитѣ,когато седмиятъ ангелъ възгласи и затржби,ще се завърши благовестието.А какво значи завършването на благовестието /евангелието/? Преди да отговоримъ на този въпросъ,трѣбва да обяснимъ,за каква цель бѣ дадено то. - То бѣше дадено,за да се избере отъ всички народи единъ народъ за Божието име. Деян.15:14. Затова завършването на евангелието трѣбва да бжде завършването на това дѣло.То ще се завърши,когато се [illegible] Божия народъ,когато не ще бжде вече предлагана милость и благодатното време ще е завинаги прекратено.

Scanned by CamScanner

И това велико дѣло стои предъ насъ - великото дѣло,което се извършва презъ първитѣ дни отъ гласа на седмия ангелъ,който трѫби вече отъ забележителната дата 1844 година. Богъ не ще се бави още много;Неговото дѣло е сигурно. Готови ли сме ние за края?

Ст.8. "И гласътъ,що бѣхъ чулъ отъ небето,отново заговори съ мене и рече: иди и вземи разгънатата книжка въ рѫцетѣ на ангела,който стои на морето и на земята. 9. И отидохъ при ангела и му рекохъ:дай ми книжката. Той ми отвърна: Вземи и я изядъ;въ корема ти ще бѫде горчива,но въ устата ти ще бѫде сладка като медъ. 10. И взехъ книжката отъ рѫката на ангела и я изядохъ.И въ устата ми бѣше сладка като медъ;а когато я изядохъ,стана ми горчиво въ корема".

До Йоана се отправи покана,/ст.8/,да се прояви като представитель на църквата,вѣроятно за да се покажатъ съ това по-къснитѣ опитности на църквата,които Господь искаше даротбележи въ пророчеството,но които не можеха да се покажатъ добре подъ символа на единъ ангелъ.Само въ случаи,когато трѣбва да се възвестятъ непосрѣдствени съобщения,безъ огледъ на тѣхнитѣ въздействия надъ църквата,ангели могатъ да заематъ мѣстото на религиозни учители,които проповѣдватъ тази весть,както е въ Откр.14. Трѣбва ли,обаче,да се представятъ нѣща въ самата църква,тогава работата е друга; тогава членове отъ човѣшкото общество трѣбва да поематъ ролитѣ,както това прави Йоанъ въ ръзглеждането символично описание.Щомъ случаятъ е такъвъ,то ангелътъ, който се явява на Йоана,може да се вземе за небесенъ пратеникъ,който съобразно владѣещитѣ въ Божиитѣ дѣла редъ е натоваренъ съ тази весть; или пъкъ тукъ той може да е представенъ съ цель да се познае естеството на неговата весть или нейниятъ източникъ.

Не малко отъ сега живѣещитѣ човѣци сж видѣли съ собственитѣ си очи изпълнението на тѣзи стихове.Мнозина ще си спомнятъ,съ каква радость сж слушали вестьта за близкото второ идване на Христа,всмуквайки като сладъкъ медъ скжпоценнитѣ истини,а сжщо и горчивината и мжката,която изпитаха отъ разочарованието,когато Господь не дойде въ опредѣленото време въ 1844 г. Очевидно бѣше

извършена една грѣшка относно книжката, която тѣ тогава бѣха погълнали, и която въ начало имъ бѣше сладка като медъ, но скоро имъ се видѣ горчива като пелинъ и злъчка. Ония, обаче, които търпеливо изчакаха да премине храносмилателният процесъ, скоро видѣха, че грѣшката бѣше направена относно събитието, а не относно времето; и това, което ангелътъ имъ бѣше далъ, имъ послужи не за смъртъ, а за подкрепа и насърдчение. За сжщата опитность ни говори и Йеремия /15:16-18/, като ни я представя нагледно чрезъ сжщата картина.

Ст.11. "И ми каза: Трѣбва пакъ да пророкувашъ между много народи и племена, езици и царе".

Тукъ Йоанъ, представителътъ на църквата, получава още една поржчка отъ ангела. Още една весть трѣбва да бжде разпространена следъ времето, когато първата и втората ангелски вести ще сж, тъй да се каже, заглъхнали. Съ други думи, тукъ ние виждаме едно обещание за третата ангелска весть, която, както вѣрваме, сега се проповѣдва. Това дѣло ще се извършва не изъ скрититѣ кжтчета на земята, а "между много народи и племена, езици и царе".

Scanned by CamScanner

Единайсета глава

ДВАМАТА СВИДЕТЕЛИ

Ст.1. "И даде ми се тръсть, подобна на жезълъ, и ми се каза: Стани и измѣри Божия храмъ и жертвеника и ония, които се покланятъ въ него; 2. а външния дворъ на храма изключи и не го измѣрвай, понеже е даденъ на езичницитѣ: тѣ ще тъпчатъ светия градъ четирийсеть и два месеца".

Обясненията, които ангелътъ бѣше започналъ въ десетата глава, се продължаватъ въ единайсетата, поради което тази не трѣбва да се отдѣля отъ миналата. Въ последния стихъ на десетата глава ангелътъ даде на Йоана, като на представитель на църквата, една нова поржчка; този стихъ съдържаше едно пророчество за третата ангелска весть. Тя се отнася за храма Божий въ небето и има за цель да приготви една особенапкласа хора, които да сж достойни да Му се покланятъ. Ет Буквално подъ "храма" не може да се разбира църквата, тъй като за нея се говори като за "ония, които се покланятъ въ него". Ето защо храмътъ е действителното светилище въ небето, поклонницитѣ сж истинската църква на земята; "ония, които се покланятъ въ него", членоветѣ на тази църква, трѣбва да се измѣрятъ не по голѣмината и обема на тѣлата имъ, а по качеството имъ като поклонници. А единъ характеръ може да се измѣри правилно само споредъ единъ законъ или споредъ едно

опредѣлено правило за поведението; и тъй като Богъ ни е далъ десеттѣ заповѣди като мѣрка за опредѣляне длъжноститѣ на човѣка, ние идваме до заключението, че тѣ именно сж тръстьта, която ангелътъ даде на Йоана. Това се доказва и отъ изпълнението на пророчеството, като тъкмо този законъ се дава на църквата подъ третата ангелска весть. Ето защо това е мѣрилото, съ което се провѣряватъ ония, които се покланятъ на Бога.

Съ това ние обяснихме, какво значи измѣрването на поклонницитѣ; остава да се обясни само още измѣрването на храма. Да измѣримъ единъ предметъ, значи да го изследваме подробно. Несъмнено, и поканата на ангела до Йоана да стане и да измѣри храма, е една пророческа заповѣдь да обърнемъ особено внимание на храма или на светилището. Но какъ трѣбва да стане това съ мѣрилото, дадено на църквата? Десеттѣ заповѣди само не сж достатъчни; обаче обхванемъ ли цѣлата весть, виждаме, че тя ни посочва единъ пжть за провѣряване на светилището, както и на Божиитѣ заповѣди и на ходатайствената служба на Христа, които сж въ връзка съ него. Отъ тукъ става явно, че тръстьта /мѣрилото/, като едно цѣло, е особената весть, която се дава сега на църквата и обхваща важни, засѣгащи особено настоящето време истини, включваща и десеттѣ заповѣди. Чрезъ тази именно весть нашиятъ духъ бѣ подбуденъ къмъ разглеждане на небесния храмъ и чрезъ нея се даде свѣтлина и истина на свѣта. Така, значи, се измѣрва храмътъ, олтарътъ и службата и положението на нашия Великъ Първосвещеникъ; а поклонницитѣ се измѣрватъ съ онази часть отъ мѣрилото, която се отнасяше за характера, а именно - съ десеттѣ Божии заповѣди.

"А външния дворъ на храма изключи". Тѣзи думи значатъ: Вниманието на църквата сега е отправено къмъ вжтрешната часть на храма, върху службата въ него; а всички нѣща, отнасящи се за външния дворъ на храма, сега сж отъ малко значение, защото той е даденъ на езичницитѣ. Че подъ "външния дворъ" се разбира нашата земя, се вижда ясно отъ следното: Външниятъ дворъ е мѣстото, кждето се колѣха жертвенитѣ животни, чиято кръвь трѣбваше да се пожертвува въ светилището. Затова и истинскиятъ жертвенъ агнецъ, Христосъ, трѣбваше да пролѣе кръвьта Си въ истинскиятвъшенъ дворъ: Той умрѣ на Голготския хълмъ въ Юдея. Следъ като по такъвъ начинъ апостолътъ представя езичницитѣ, неговото внимание бива обърнато къмъ печалния фактъ

на езическото падение,а именно на потъпкването на светия градъ презъ четирийсеть и два месеца,презъ време на ужасния тероръ отъ страна на папството.Тукъ той загатва за печалното състояние на словото Божие,на истината и на църквата презъ онова време,и следъ като още единъ пътъ обръща погледитѣ ни къмъ миналото,той ги отправя по единъ естественъ пътъ къмъ една нова редица събития.

Ст.3. "И ще дамъ на двата Мои свидетели,и тѣ, облѣчени въ вретище,ще пророкуватъ хиляда двеста и шейсеть дена".

Тѣзи дни сж равнозначещи на четирийсеть и двата месеца отъ предшествующия стихъ и се отнасятъ за времето на папското владичество.Предъ този периодъ свидетелитѣ бѣха облѣчени въ траурни одежди /вретище/ или въ тъмнина; но Богъ имъ даде сила да издържатъ,и въпрѣки тъмнината и голѣмитѣ трудности,да запазятъ вѣрно свидетелството си. Но кои сж тѣзи "свидетели"?

Ст.4. "Това сж дветѣ маслинени дървета и двата свѣтилника,що стоятъ предъ Бога,Господа на земята".

Явно е,че този стихъ се отнася за Зах.4:3-6, кждето дветѣ маслинени дървета сж представени като словото Божие. Давидъ свидетелдтвува за това въ Псалмитѣ: "Откровението на Твоитѣ свола просвѣщава"; и "Твоето слово е свѣтило за ногата ми и свѣтлина за пжтеката ми". Писменото свидетелство е винаги по-силно отъ устното.Така и Исусъ си служеше съ свидетелството на старозаветнитѣ писания:"Тѣ сж,които свидетелствуватъ за Мене". Въ новия заветъ за Него свидетелствуваха,както самъ Той казва,Неговитѣ дѣла. А какъ могатъ тѣ и сега още да свидетелствуватъ за Него? Откакъ апостолитѣ,които презъ време на Неговия земенъ животъ бѣха въ лична връзка съ Него,сж напустнали жителската сцена,Неговитѣ дѣла могатъ да свидетелствуватъ за Него само посрѣдствомъ Новия заветъ,тъй като тѣ сж описани само въ него. Затова и Той каза,че евангелието за царството трѣбваше да се проповѣдва като свидетелство на цѣлия свѣтъ.

Тѣзи обяснения и разсжждения сж достатъчно до-

Scanned by CamScanner

казателство за това,че Старият и Новият заветъ,единият даденъ въ старозаветното време,другият въ новозаветното,сж двата Христови свидетели.

Ст.5. "И ако нѣкой иска да ги увреди,огънь ще излѣзе изъ устата имъ и ще погълне враговетѣ имъ;ако нѣкой поиска да ги увреди,така трѣбва той да бжде убитъ".

Да повредишъ Словото Божие,значи да се боришъ противъ него,да го унищожишъ или да изопачишъ смисъла му и съвсемъ да се отнеме отъ народа.Ако нѣкой прави това, ще излѣзе огънь изъ устата на Словото Божие,за да го пояде,т.е. на таквизъ се възвестява огнениятъ сждъ.За такива се казва,че тѣ ще иматъ своята часть въ горящето езеро отъ огънь и жупелъ. Мал.4:1; Откр.20:15;22:18.19.

Ст.6. "Тѣ иматъ власть да затворятъ небето, за да не вали дъждъ въ днитѣ на тѣхното пророкуване,и иматъ власть надъ водитѣ да ги превръщатъ въ кръвь и да поразятъ земята съ всѣкаква пораза,колчемъ поискатъ".

Въ какъвъ смисълъ тѣзи свидетели иматъ власть да затворятъ небето,да превърнатъ водитѣ въ кръвь и да нанесатъ поражи надъ земята? Илия бѣше затворилъ небето, и въ течение на три години и половина отъ него не падна дъждъ;но той направи това чрезъ словото-Господне. Мойсей пакъ по слово Господне превърна египетскитѣ води въ кръвь.И точно тъй,както тѣзи сждби,за които тѣ свидетелствуватъ,сж се изпълнили,така ще се изпълни и всѣко заплашване и всѣка сждба,които тѣ издадатъ срещу противницитѣ на евангелието. "Колчемъ поискатъ".Колкото идващи сждби сж отбелязани въ страницитѣ имъ,тѣ ще бждатъ изпълнени. На свѣта предстои още едно представление отъ този видъ,а именно,изливането на седемтѣ последни язви.

Ст.7. "И когато завършатъ свидетелствуването си,звѣрътъ,който излиза изъ бездната,ще встжпи въ бой съ тѣхъ,ще ги победи и ще ги убие, 8. а труповетѣ имъ ще остави по стъгдитѣ на голѣмия градъ,който духовно се нарича Содомъ и Египетъ,дето и Господь нашъ биде разпнатъ".

"Когато завършатъ свидетелствуването си", и то "облѣчени въ вретище",[illegible]рая на тѣхното траурно

време. "Звѣръ" въ пророчеството означава царство или сила. Вижъ Дан.7:17.23. Явява се въпросътъ:Кога свърши траурното време на свидетелитѣ,и води ли тогава нѣкакво царство борба съ тѣхъ? Ако сме опредѣлили правилно 538 г. като начална точка на това траурно време,то следъ изтичането на четирийсеть и двата месеца,които сж 1260 пророчески дни или действителни години,достигаме до 1798 година. Повдигна ли се по това време такова царство и борп ли се съ тѣхъ? Обърнете внимание: този звѣръ или царство излѣзе изъ бездната,значи нѣма никаква основа; той е една богопротивна сила,"духовнията Египетъ"./Вижъ Изх.5:2: "Но фараонъ отговори: Кой е тоя Господь,тзада послушамъ гласа Му и да пустна синоветѣ на Израиля? Азъ не зная Господа и нѣма да пустна израиля"/. Тукъ ние виждаме атеизма /учение,което отрича Бога/. Яви ли се презъ 1798 г. царство,което да прояви сжщия духъ? -Да, Франция като нация отрече сжществуването на Бога и воюва противъ "монархията на небето".

"Духовно" тази сила се нарича "Содомъ". Кой бѣше характернията грѣхъ на Содомъ? - Развратътъ.Имаше ли и Франция такъвъ характеръ? - Имаше;защото развратътъ и порочностьта презъ онова време тамъ бѣха позволени отъ закона. "Духовно" това бѣше мѣстото,"дето и Господь нашъ биде разпнатъ". Може ли това наистина да се каже за Франция? Да,въ много отношения. Първо, въ Франция бѣ направенъ комплотъ,да се погубятъ всички богобоязливи хугеноти.Въ една-едничка нощь седемдесеть хиляди отъ тѣхъ бѣха хладнокръвно избити,така че кръвьта имъ буквално потече изъ улицитѣ на Парижъ. По такъвъ начинъ тамъ отново разпнаха Господа "духовно",въ лицето на Неговитѣ членове. После;принципътъ и девизътъ на безбожницитѣ бѣше:"Долу мизерникътъ!" Подъ това тѣ подразбираха Христа.Ето защо наистина може да се каже, че това бѣше мѣстото, "дето разпнаха нашия Господь". Духътъ на"кладенеца на бездната" се бѣше излѣлъ надъ тази безбожна нация.

Борила ли се е Франция и срещу Библията? - Да; въ 1793 г. Французкото Народно събрание издаде една забрана срещу Библията,въ резултатъ на която всички Библии бѣха събрани и изгорени,подложени на най-голѣмъ позоръ и презрение,и всички библейски институти бѣха разтурени.Седмичната почивка бѣше премахната и на нейно

мѣсто бѣ въведено празднуването на всѣки десети день, за веселие и развратъ. Кръщението и причастието бѣха премахнати, съществуването на Бога отречено, а смъртьта бѣ наречена вѣченъ сънъ. Провъзгласиха една развратница за богиня на разума и й оказаха публично поклонение. Това е сигурно нощьта, за която пророчеството говори. Но ние ще разгледаме тази точка по-нататъкъ.

Ст.9. "Мнозина отъ народитѣ и колѣната, отъ езицитѣ и племената ще гледатъ труповетѣ имъ три дена и половина и не ще оставятъ да бъдатъ положени труповетѣ имъ въ гробове".

Този стихъ описва чувствата на другитѣ народи, виждайки тази мерзость, извършена надъ "свидетелитѣ". Наистина, тѣ гледаха, какъ безбожна Франция води война съ Библията, обаче въобще не взеха участие въ безбожното дѣло, а също и не позволиха убититѣ свидетели да бъдатъ погребени или да изчезнатъ съвсемъ отпредъ очитѣ имъ, макаръ че тѣ останаха "три дена и половина", т.е. три години и половина да лежатъ мъртви въ Франция. Тъкмо този опитъ отъ страна на Франция послужи, християнството навсѣкъде да се пробуди и да се положатъ нови старания за въ полза на Библията, както веднага ще видимъ.

Ст.10. "Жителитѣ на земята ще се зарадватъ за тѣхъ и ще се развеселятъ; и ще си пратятъ дарове единъ другиму, понеже тия два пророка мъчиха живѣещитѣ на земята".

Тѣзи думи говорятъ за радостьта на ония, които мразѣха Библията или у които тя предизвикваше гризения на съвѣстьта. Да, голѣма бѣше радостьта на безбожнитѣ навсѣкъде за известно кратко време, защото "тържеството на безбожнитѣ не трае дълго". Така стана и съ французитѣ, които борбата имъ срещу Библията и Евангелието почти погуби. Тѣ си бѣха поставили за цель да премахнатъ "двамата свидетели", обаче изпълниха Франция съ такива кръвопролитни бунтове, че поразени отъ ужасъ гледаха на резултата на безбожнитѣ си дѣла и съ радость отдръпнаха опетненитѣ си ръце отъ борбата срещу Библията.

Scanned by CamScanner

Ст.11. "Но следъ тритѣ и половина дни у тѣхъ ще влѣзе духъ на животъ отъ Бога,и тѣ ще се изправятъ на нозетѣ си,и голѣмъ страхъ ще обземе ония,които ги гледатъ".

Въ 1793 г. французкото Народно събрание бѣше из издало законъ за преследване на Библията;а тъкмо три години по-късно въ сѫщото събрание бѣ внесено предложение да се анулира първиятъ законъ и да се даде свобода на Библията.Това предложение остана да лежи на масата шестъ месеца;тогава то бѣ прието и обявено за законъ съ единодушно гласуване. Следъ три години и половина "свидетелитѣ" се изправиха на нозетѣ си,и голѣмъ ужасъ обвзе ония,които ги гледаха. Само ужаснитѣ резултати отъ отхвърлянето на Библията можаха да накаратъ Франция да отдръпне осквернените си ръце отъ тѣзи свидетели.

Ст.12. "Тогава ще чуятъ високъ гласъ отъ небето да имъ казва:възлѣзте тука.И ще възлязатъ на небето въ облакъ,и враговетѣ имъ ще ги видятъ".

"И в ъ з л ѣ з о х а н а н е б е т о". -За да се разбере по-ясно този изразъ,нека се прочете Дан. 4:22: "И величието ти е порасло и достигнало до небесата". Отъ тукъ се вижда,че този изразъ означава голѣмо възвеличаване. Било ли е Свещеното писание така високо въздигнато,откакъ Франция воюва срещу него? Това бѣше,тъй като кратко време следъ това бѣ организирано Британското библейско общество /1804/,о по-късно, по неговъ примѣръ,и Американското библейско общество /1817/ които съ почти неизброимитѣ си помощни източници разпространяваха Библията навсѣкъде. Отъ онова време до сега /1937 г./ Библията е била преведена на около хиляда езици /б.р./,което до тогава никога не е било.Подобренията въ областьта на хартийното производство и книгопечатането презъ последнитѣ сто години дадоха на разпространението на Библията такъвъ тласъкъ напредъ,който е безпримѣренъ.

Цѣли параходи,натоварени съ Библии,се изпращаха на беднитѣ и изоставенитѣ. Така единъ английски параходъ отнесе петдесеть и деветь тона Библии на освободенитѣ роби въ западна Индия.Днесъ почти всѣки уважава

Scanned by CamScanner

Библията, безъ разлика, дали е вѣрующъ или не. Невѣрващиятъ се срамува да се обяви противъ Библията въ едно почтено общество; само въ кръчми или други неприлични мѣста той може да очаква, че ще намѣри склонни слушатели за глупавитѣ си празнословия противъ Библията. Сега тя е въздигната надъ всѣка граница, като неоценимъ Божий милостивъ даръ, който Той е далъ на човѣцитѣ, освенъ Сина Си, и като най-блестящо свидетелство за този Си Синъ. За нея може съ пълно право да се каже, че сега тя е въздигната до облацитѣ небесни, тъй като облацитѣ сж символи за небесно достоинство.

Ст.13. "Въ оня часъ ще стане голѣмъ трусъ, и десетата часть на града ще падне; а отъ труса ще загинатъ седемь хиляди имена човѣшки; останалитѣ пъкъ ще се изплашатъ и ще въздадатъ слава на небесния Богъ".

За кой градъ се говори тукъ, се вижда отъ гл.17: 18: "И жената, която ти видѣ, е голѣмиятъ градъ, който царува надъ земнитѣ царе". Този градъ е папскиятъ Римъ, а Франция е единъ отъ "десеттѣ рога", които "дадоха силата и мощьта си на звѣра /папството/", или едно отъ десеттѣ царства, които произлѣзоха отъ Западната римска империя, както това показватъ десеттѣ пръста на нозетѣ на образа, който бѣше видѣлъ Навуходоносоръ; защото десеторогиятъ звѣръ на Данаила /Дан.7:24/ е равнозначещъ съ десеторогия змей на Йоана /Откр.12:3/. Франция бѣше, значи, "десетата часть на града", и едно отъ главнитѣ орждия на отмъстителностьта на папството. Но презъ време на тази революция тя "падна", а заедно съ това падна и последната свѣтска подкрепа на папската тирания. "А отъ труса ще загинатъ седемь хиляди имена човѣшки /споредъ нѣкои преводи "титли"; въ стария преводъ погрѣшно е казано "седемь хиляди човѣци"/. Презъ революцията отъ 1793-98 г. и следъ това Франция води борба срещу благороднитѣ титли, и ония, които сж осведомени по-отблизо върху французкитѣ работи по онова време, твърдятъ, че тъкмо седемь хиляди човѣшки титли /имена/ сж били унищожени презъ онази революция. "Останалитѣ пъкъ ще се изплашатъ и ще отдадатъ слава на небесния Богъ". Тѣхното богохулствено и богопротивно дѣло изпълни Франция съ сцени на убийства, отмъщение и ужасъ, така че самитѣ безбожници потръпнаха и се стреснаха отъ уплаха. "Останалитѣ", които се избавиж

Scanned by CamScanner

ха отъ размирицитѣ на ония ужасни дни, "отдадоха слава на Бога" - не отъ добра воля,но небеснията Богъ накара "да Го прослави гнѣвътъ човѣшки",като направи цѣлията свѣтъ да познае,че ония,които се опълчатъ срещу Небето, приготвятъ собствения си гробъ. Така за прослава на Божието име послужиха тъкмо срѣдствата,които безбожницитѣ искаха да употрѣбятъ,за да помрачатъ Божията слава.

Много отъ гореизложенитѣ мисли относно "двамата свидетели" дължимъ на едно тълкуване на този предметъ,озаглавено "Двамата свидетели",отъ Георгъ Щорсъ.

Ст.14. "Второто горко мина;ето,скоро иде третото горко".

Тукъ отново се подхваща редицата на седемтѣ тржби. Второто горко завърши съ шестата тржба на 11 августъ 1840 г.,и третото горко настава подъ гласа на седмата тржба,която започна въ 1844 г.

И тъй,кжде се намираме ние? "Ето",т.е. внимавай добре, "скоро иде третото горко". Ужаснитѣ сцени на второто горко лежатъ задъ насъ,и ние живѣемъ подъ тржбния гласъ,който носи третото и последното горко.Можемъ ли да очакваме миръ и сигурность,нѣкакъвъ земенъ милениумъ,хиляда години,пълни съ правда и блаженство? О,не, но нека повече да се молимъ,Богъ да пробуди свѣта отъ съна му!

Ст.15. "Затржби и седмиятъ ангелъ,и се разнесоха по небето силни гласове,които викаха: Царството на свѣта стана царство на Господа нашего и на Неговия Христосъ,и Той ще царува во-вѣки-вѣковъ! 16. И двайсеть и четиритѣ старци,които седѣха предъ Бога на престолитѣ си,паднаха ничкомъ и се поклониха Богу, 17. казвайки: Благодаримъ Ти,Господи,Боже Вседържителю,Който си,Който си билъ и Който идешъ,задето си проявилъ Твоята голѣма сила и си се въцарилъ!"

Отъ ст.15 до края на главата ние виждаме на три пити да се повтаря основната мисъль,а именно тржбенето на седмия ангелъ,до края.Въ цитиранитѣ напоследъкъ стихове пророкътъ поглежда напредъ къмъ окончателното основаване на царството Божие. Макаръ че седмиятъ

Scanned by CamScanner

ангелъ току-що е започналъ да трѫби,ние не можемъ да разберемъ,какъ силнитѣ гласове въ небето още сега възвестяватъ,че царствата на свѣта сѫ станали царство на нашия Господь и Неговия Христосъ,освенъ ако приемемъ,че съ това само иска да се посочи на близкото настѫпване на това събитие. Седмата трѫба обхваща,както и шесттѣ преди нея,единъ периодъ отъ време,и пренасянето на царствата отъ земни владѣтели върху Оня,Който единственъ има правото да владѣе,е главното събитие въ първитѣ години отъ нейното трѫбене,поради което и то занимава изключително духа на пророка. /Вижъ по това обясненията къмъ ст.19/.Въ следния стихъ Йоанъ ~~върнѫпъказнадъ~~ надъ и описва събитията между това въ следния редъ:

Ст.18. "И разлютиха се народитѣ,и дойде гнѣвътъ Ти и времето да бѫдатъ сѫдени мъртвитѣ,и да дадешъ отплата на Твоитѣ раби - на пророцитѣ,на светиитѣ и на ония,които се боятъ отъ името Ти,малки и голѣми,и да погубишъ губителитѣ на земята".

"И р а з л ю т и х а с е н а р о д и т ѣ".- Ако започнемъ съ голѣмата революция въ 1848 г.,съ ония ужасни кръвопролития между народитѣ,ние ще забележимъ, че взаимната умраза,завистьта и ревностьта сѫ се постоянно увеличавали;почти отъ всѣки ежедневникъ можемъ да видимъ,до каква опасна степень сѫ се изострили политическитѣ отношения между различнитѣ държави до сега.

"И д о й д е г н ѣ в ъ т ъ Т и". - Божиятъ гнѣвъ къмъ съвременното поколѣние е отложенъ до последнитѣ седемь язви /гл.15:1/,които поради това трѣбва да се споменатъ тукъ,и които скоро ще се излѣятъ надъ земята.

С ѫ д ъ т ъ н а д ъ м ъ р т в и т ѣ. - " И времето да бѫдатъ сѫдени мъртвитѣ". Тукъ се подразбира голѣмото число мъртви,отъ безбожнитѣ,които следъ изливането на язвитѣ и следъ свършването на новозаветното време ще бѫдатъ още въ гроба.Презъ време на хилядата години следъ първото възкресение светиитѣ,заедно съ Христа,ще участвуватъ въ едно сѫдебно заседание,въ което на всѣкиго ще се опредѣли достойното за престѫпленията му наказание. 1Кор.6:2; Откр.20:4. Понеже този сѫдъ надъ мъртвитѣ следва следъ гнѣва Божий или последнитѣ седемь язви,трѣбва да го отнесемъ за хилядата години на сѫда

Scanned by CamScanner

надъ безбожнитѣ,за който се спомена по-горе.

Наградата на праведнитѣ.- "И да дадешъ отплата на Твоитѣ раби,пророцитѣ". Тукъ ни се говори за пълното притежание на нашето небесно наследство въ края на хилядата години;защото окончателната си награда праведнитѣ ще получатъ едва следъ като наследятъ новата земя.

Наказанието на безбожнитѣ. "И да погубишъ губителитѣ на земята". Тѣзи думи говорятъ за онова време,когато безбожнитѣ ще бждатъ поядени завинаги отъ оня пречистващъ огънь,който Богъ ще изпрати отъ небето,за да очисти и обнови земята. 2Петр.3:7;Обърр20:9. Отъ тукъ ние виждаме,че седмата тржба достига до края на хилядата години. О,отъ какво значение,какъ изненадваща и,все пакъ,какъ важна е мисъльта,че вече е започнала да тржби тржбата,презъ време на която ще стане окончателното унищожение на безбожнитѣ и когато ще се види,какъ светиитѣ,облѣчени въ славно безсмъртие,ще получатъ обновената земя,за да я притежаватъ завинаги!

Въ следващия стихъ пророкътъ още единъ пжть ни връща въ началото на седмата тржба:

Ст.19. "Тогава на небето се отвори храмътъ на Бога,и се яви ковчегътъ на завета Му въ Неговия храмъ; следъ това се явиха свѣткавици и гласове,гръмотевици и трусъ и голѣма градушка".

Седмата тржба ни се представя въ ст.15,и първото нѣщо,което веднага завладява духа на пророка, е преминаването на властьта отъ земнитѣ сили върху небеснитѣ.Богъ поема върховната власть въ Своитѣ ржце и потушава завинаги бунтоветѣ на тази земя; въздига Христа на собствения Си тронъ и владѣе независимо надъ всички. Така картината е пълна. А ст.18 посочва назадъ къмъ състоянието на народитѣ,сжда надъ тѣхъ и окончателната участь както на светиитѣ,така и на грѣшнитѣ. Следъ разглеждането на това видение предстоящиятъ стихъ обръща вниманието ни върху прекратяването на Христовата ходатайствена служба,което е последниятъ актъ въ изкупителното дѣло за изпадналия въ грѣхъ свѣтъ.Храмътъ се отваря и предъ насъ се разкрива втсрото отдѣление на светилището.Ние знаемъ,че това е светая светихъ,защото тамъ

Scanned by CamScanner

се вижда ковчегътъ на завета,който винаги е стоялъ само въ това отдѣление.Това стана въ края на 2300-та денонощия,когато светилището бѣ очистено;въ времето,когато пророческитѣ периоди изтекоха и седмиятъ ангелъ започна да трѫби.Отъ това време Божиятъ народъ вижда чрезъ вѣра вратата въ небето отворена,и тамъ ковчега на Божия заветъ. И сега той се старае да изпълнява всѣко предписание на светия законъ,който е написанъ върху каменитѣ се въ ковчега скрижали.А че скрижалитѣ съ заповѣдитѣ сѫ все още тамъ,както бѣха въ ковчега на индигнатата отъ Мойсея скиния,се вижда много ясно отъ думитѣ,съ които Йоанъ описва ковчега. Ковчегътъ е нареченъ "ковчегътъ на постановленията" или "ковчегътъ на завета",защото той бѣше направенъ за съвсемъ специалната цель,да съхранява плочитѣ на свидетелството,десеттѣ заповѣди. Изх.25:16; 3 31:18; Втор.10:2.5. Това бѣше неговото изключително предназначение и той дължеше името си единствено на обстоятелството,че съхраняваше плочитѣ на завета.Ако скрижалитѣ не се съхраняваха въ него,той не би билъ "ковчегътъ на Неговия /Божия/ заветъ и никога не би билъ наричанъ така. Но Йоанъ,който при трѫбенето на седмата трѫба вижда ковчега въ небето,го нарича сѫщо така "ковчега на завета Му",и съ това дава необоримо доказателство,че законътъ още сѫществува,безъ да е измѣнена нито точка или йота отъ него въ преписа,който за известно време бѣше повѣренъ на човѣцитѣ и се съхраняваше въ символичния ковчегъ на скинията презъ Мойсеево време.

И тѣй,последователитѣ на пророческото слово получиха тръстьта /мѣрилото/ и измѣрватъ храма,жертвеника и покланящитѣ се въ него.Ст.1. Тѣ известяватъ последното си пророчество на племената,народитѣ и езицитѣ.Глава 10: 11. Скоро драмата ще се завърши при свѣткавици и гръмове, гласове,трусове и едъръ градъ,които ще сѫ последнитѣ сѫтресения на земята.

Дванайсета глава

ЦЪРКВАТА НА ЕВАНГЕЛИЕТО

Ст.1. "И яви се на небето голѣма поличба - жена, облѣчена въ слънце; подъ нозетѣ й - месечината, а на главата й - вѣнецъ отъ дванайсеть звезди; 2. тя бѣше непразна и викаше отъ родилни болки, и се мжчеше да роди. 3. Следъ това се яви друга поличба на небето: ето, голѣмъ червенъ змей съ седемь глави и десеть рога, а на главитѣ му - седемь корони".

Тълкуването на тази часть отъ главата трѣбва да включва повече, отколкото едно просто обяснение на даденитѣ символи. Символитѣ могатъ да се обяснятъ накратко така:

"Жена" е истинската църква. Лоша жена предетав ставлява падналата или покварената църква. Йез.23:2-4; Откр.17:3-6.15.18. Отъ това, като разсждаваме логично, следва, че една цѣломждрена жена, както ни е представена тукъ, трѣбва да означава истинската църква.

"Слънцето" е свѣтлината и блѣсъкътъ отъ разпространението на евангелието.

"Месечината" символизира старозаветното време. Както луната може да грѣе, само когато получава свѣтлината си отъ слънцето, така и старият заветъ получаваше свѣтлината си отъ сегашния. Тамъ бѣше само подобие и сѣнка, а тукъ ние имаме същностьта и оригинала, истинския образъ.

Scanned by CamScanner

"Короната съ дванайсеттѣ звезди" -12-тѣ апостоли.
"Голѣмъ червенъ змей" - езическиятъ Римъ. /Вижъ по това обясненията върху ст.4 и 5./

"Небето" означава мѣстото,кждето апостолътъ видѣ представени тия нѣща. Отъ това,обаче,не трѣбва да разбираме,че представенитѣ на Йоана събития ставаха въ небето,кждето обитава Богъ; защото това сж събития,които стават на земята. Въ сщность пророкътъ видѣ тѣзи сцени на едно мѣсто,кждето слънцето,месечината и звездитѣ,изглеждаше,че бѣха застанали,и което ние обикновено наричаме небе.

Ст.1 и 2 обхващатъ единъ периодъ,започващъ малко преди началото на новозаветното време,а именно,когато църквата съ горещо желание очакваше идването на Месия, и се простира до времето на пълното установяване на църквата на евангелието,увѣнчана съ короната на дванайсеттѣ апостоли. Лука 2:25.26.38.

Едва ли биха могли да се намѣрятъ по-подходящи и по-изразни символи отъ употрѣбенитѣ тукъ.Мойсеевото време свѣтѣше въ една излжчваща се отъ християнското време свѣтлина,тъй както луната послучава свѣтлината си отъ слънцето.Затова какъ сполучливо е представено първото време чрезъ луната и второто чрезъ слънцето! Жената,църквата,имаше луната подъ нозѣтѣ си;това ще рече: старозаветното време току-що бѣше свършило,и жената бѣше облѣчена въ блестящуето слънце на евангелието,което току-що бѣ изгрѣло.Посрѣдствомъ единъ начинъ на изразяване,нареченъ пролепцисъ /предварително представяне/,църквата съ дванайсеттѣ апостоли е представена като напълно организирана,преди Синъ Човѣчески,Христосъ,да се е явилъ на сцената.Това се обяснява лесно съ обстоятелството,че това организиране трѣбваше да стане така веднага,следъ като Христосъ поешѣше длъжностьта Си;освенъ това Той стои поблизо до тази църква,отколкото до старозаветната.Затова нѣма никакво основание за каквото и да е недоразумение относно това мѣсто,и това обяснение,безъ да насилва текста,опровергава цѣла редица отъ фалшиви тълкувания.

Ст.4. "Опашката му повлѣче третината отъ небеснитѣ звезди и ги свали на земята.Змеятъ застана предъ жената,която щѣше да ражда,та,кога роди,да изяде детето й. 5. И тя роди мжжко дете,което ще управлява всички народи съ желѣзенъ жезълъ; и детето й бѣ грабнато и зацесено при

Бога и престола Му. 6. А жената побѣгна въ пустинята, дето тя имаше приготвено мѣсто отъ Бога, за да я хранятъ тамъ хиляда и двеста и шейсеть дена".

"Третината отъ небеснитѣ звезди". - Змеятъ повлѣче третината отъ небеснитѣ звезди. Ако споменатитѣ тукъ дванайсеть символични звезди, съ които е увѣнчана жената, означаватъ дванайсеттѣ апостоли, тогава и подъ звездитѣ, които змеятъ свали преди опита си да погуби Сина или преди християнската епоха, може да се подразбира една часть отъ началницитѣ на еврейския народъ. Че слънце, луна и звезди понѣкога се употрѣбяватъ въ такъвъ смисълъ символично, се вижда ясно отъ ст.12 на осмата глава. Щомъ като змеятъ е единъ символъ, то и звездитѣ, съ които той има работа, трѣбва да сж също символи; и понеже товаставаше въ старозаветното време, тѣзи символи трѣбваше да се отнасятъ за еврейския народъ. Юдея стана римска провинция шейсеть и три години преди раждането на Мессия. Юдеитѣ имаха три различни класи началници: царе, свещеници и синедрионъ, отъ които едната трета часть, царетѣ, бѣха премахнати отъ римската власть. Филипъ Смитъ казва въ своята Свѣтовна история, т.3, стр.181, следъ като е описалъ обсадата на Йерусалимъ подъ римлянитѣ и Ирода и превземането на града презъ пролѣтьта на 37 г.пр.Хр., следъ упорита шестмесечна съпротива: "Това бѣше краятъ на Азмонейската династия, точно 130 години следъ първитѣ победи на Юда Макавея, и 70-та година отъ коронясването на Аристобула Първи".

Змеятъ застана предъ жената, за да изяде детето й. Става необходимо да се обясни, коя е символизираната чрезъ змея сила. Това се доказва много лесно. "Мжжкото дете", което змеятъ искаше да погуби, може да се приложи само за Единъ, Който дойде нѣкога на тази земя - нашиятъ Господь Исусъ Христосъ. Защото никой другъ не е билъ грабнатъ и занесенъ при Бога и престола Му; само Той бѣ възвеличенъ по този начинъ. Ефес.1:20.21; Евр.8:1; Откр. 3:21. Никой другъ не е получавалъ отъ Бога поржчка да управлява всички народи съ желѣзенъ скиптъръ; само Нему бѣ възложено това дѣло. Пс.2:7-9.

Не може да има съмнение, че подъ "мжжкото дете" се подразбира Исусъ Христосъ. Отъ тукъ се опредѣля и времето, за което се отнася пророчеството, а именно времето,

Scanned by CamScanner

когато Христосъ се роди като малко дете въ витлеемскитѣ ясли.

Следъ като установихме, че Христосъ е детето и че времето на пророчеството е времето, когато Той дойде на този свѣтъ, ще може лесно да се опредѣли и силата, символизирана чрезъ змея; понеже змеятъ ще е нѣкоя сила, която ее е опитвала да погуби детето при неговото раждане. Правенъ ли е билъ нѣкога такъвъ опитъ, и отъ кого? Формаленъ отговоръ на този въпросъ не ще иска никой, който е челъ, какви подли усилия е положилъ Иродъ, за да погуби детето Исусъ; какъ той изпрати хора и заповѣда да избиятъ въ Витлеемъ всички деца, по-малки отъ две години. Но кой бѣше Иродъ? Той бѣше единъ римски държавникъ. Властьта си той бѣше получилъ отъ Римъ. По онова време Римъ владѣеше надъ цѣлия свѣтъ /Лука 2:1/, и затуй той бѣше отговорниятъ за това дѣло. По-нататъкъ, Римъ бѣше единствената земна власть, която тогава можеше да бъде символизирана въ пророчеството, поради това, че тя бѣше всемирна. Затова съвсемъ основателно повечето протестантски тълкуватели заключаватъ, че Римската империя е силата, символизирана чрезъ голѣмия червенъ змей. Интересно за отбелязване е и обстоятелството, че презъ второто, третото, четвъртото и петото столѣтие, следъ орела, змеятъ е билъ обичайниятъ знакъ на римскитѣ легиони. Змейоветѣ на тѣзи военни знаци се боядисваха червено, така че подхождаха въ всѣко отношение на описаната отъ пророка на Патмосъ картина, и като че се провикваха къмъ свѣта: Ние сме народътъ, който тази картина представлява!

Както вече се каза, Римъ, въ лицето на Ирода, направи опитъ да погуби Исуса Христа, като изпрати хора и заповѣда да избиятъ всички деца на две и подъ две години. Детето, което бѣше родено по сърдечното желание на една очакваща и бдяща църква, бѣше нашиятъ достоенъ за поклонение Спасителъ, Който скоро ще започне да управлява всички народи съ желѣзния Си скиптъръ. Иродъ не можа да Го погуби; съединенитѣ сили на земята и на пъкъла не можаха да Го надвиятъ, и макаръ че гробътъ Го задържа за кратко време въ властьта си, Той, все пакъ, разкъса неговитѣ жестоки вериги, оправи за човѣчеството пътъ къмъ живота и бѣ възнесенъ при Бога и Неговия престолъ. Предъ очитѣ на ученицитѣ Си Той се възнесе на небето, като чрезъ ангели имъ отправи най-сладкото отъ всички обещания, а именно, че единъ день Той ще се върне отново точно

тъй,както се бѣше възнесълъ предъ тѣхъ.

Църквата избѣга въ пустинята презъ времето,когато въ 538 г.бѣ основано папството,и словото Божие и службата на ангелитѣ я поддържаха презъ дългото,тъмно и кърваво управление на онази страна,което трая 1260 години.

Ст.7. "И стана война на небето:Михаилъ и ангелитѣ Му воюваха съ змея,а змеятъ и ангелитѣ му воюваха противъ тѣхъ, 8. но не устояха,и за тѣхъ се не намѣри вече мѣсто на небето. 9. И биде сваленъ голѣмиятъ змей-древната змия,наречена дяволъ; сжщо и сатаната,който мами цѣлата вселенна,биде сваленъ на земята,а заедно съ него бидоха свалени и ангелитѣ му. 10. И чухъ на небето високъ гласъ да говори: Сега настана спасението и силата и царството на нашия Богъ и властьта на Неговия Христосъ,понеже е сваленъ клеветникътъ на братята ни, който ги клеветѣше предъ нашия Богъ денемъ и нощемъ. 11. Тѣ го победиха съ кръвьта на Агнеца и съ словото на своето свидетелство,и не милѣеха за.душата си дори до смъртъ. 12. Затова веселете се,небеса,и вие,които обитавате въ тѣхъ! Горко вамъ,които населявате земята и морето,защото дяволътъ е слѣзълъ при васъ съ голѣмъ гнѣвъ,като знае,че му остава малко време".

Както видѣхме,въ първитѣ шесть стиха ние вече стигнахме до началото на 1260-тѣ години на папската власть,която бѣ прекратена съ изтичането имъ въ 1798г. Ст.7 отново ни връща въ минали столѣтия. До кжде? До времето,въ което започва тази глава,до днитѣ на първото Христово идване. "И стана война на небето"; това е сжщото небе,на което въ началото видѣхме жената и змея; а тъй като тѣ извършватъ нѣща,които ставатъ на земята, то ние можемъ да предполагаме,че и войната става на сжщото мѣсто. И въ кое време сме отново върнати сега? Очевидно въ началото на Христовата служба на земята.Доказателствата за това,че Михаилъ е Христосъ,намираме въ Юда 9; 1Сол.4:16; Йоанъ 5:28.29. Не сж нужни други доказателства за туй,че това е едно особено време на борба между Христа и дявола. По-нататъкъ се вижда,че тукъ подъ змея се разбира Сатана.

Това е единъ другъ символъ,и Йоанъ ни казва, какво представлява той: той е дяволъ и Сатана.Този змей

Scanned by CamScanner

не е змеятъ отъ ст.3 и 4. Онзи бѣше голѣмъ червенъ змей съ седемь глави и десеть рога,и седемь корони на главитѣ му.Макаръ въ известенъ смисълъ змеятъ да представлява Сатана,тъй като този бѣше подстрекателтъ за дѣлото,което оня извърши,никакъ не подхожда да приложимъ този символъ лично за Сатана.Никжде въ Библията не се казва,че Сатана е червенъ,нито че има споменатото число глави и рогове; като князъ на този свѣтъ той би могълъ да има само една корона,но не и седемь! А всички тѣзи отличителни белези много подхождатъ за езическия Римъ.

За представяне на Сатана е най-подходящъ символътъ "голѣмиятъ змей" или "змията". Но защо се употрѣбява подобенъ символъ и за продставяне на Римъ? Това е много ясно: като всемирно царство по онова време,Римъ бѣше единственията и главенъ агентъ за провеждането волята на Сатана на земята. Ето защо нѣма никаква причина да се смѣсватъ двата символа.

Сатана бѣ очакваль изпращането на Христа на земята като последния благоприятенъ случай,за да осуети изкупителния планъ.Той пристжпи при Христа съ най-съблазнителни изкушения,съ надежда да Го подчини; по най-различни начини се опита той да Го погуби,и когато най-после успѣ да Го положи въ гроба,той,триумфиращъ,положи всички старания да Го задържи въ него. Но отъ всѣка борба Божиятъ Синъ излизаше победоносно,и остави на ученицитѣ Си скжпото обещание: "Който победи,ще му дамъ да седне съ Мене на престола Ми;както Азъ победихъ и седнахъ съ Отца Си на Неговия престолъ". Отъ тѣзи думи ние виждаме,че презъ земния Си животъ Христосъ е водилъ постоянна борба,отъ която въ края Той излѣзе победитель. Сега Сатана видѣ,че последнитѣ му опити не успѣха и всичкитѣ му атаки претърпѣха пораженне.По-рано той се хвалѣше,че щѣлъ да надвие Сина Божий при изпращането Му на тази земя, и по такъвъ начинъ се надѣваше да осуети най-позорно изкупителния планъ.Той знаеше много добре,че ако бждѣше надвитъ при този си опитъ да попрѣчи на Божието дѣло,тогава всички негови надежди щѣха да пропаднатъ и щѣше да се стури край на всичко.

Затова ст.8. съ право казва:"и не устояха"; и ние съ радость се присъединяваме къмъ възклика: "Затова веселете се,небеса,и вие,които обитавате въ тѣхъ!"

Нѣкои сж на мнение,че тази война е станала,когато Сатана,тогава още сияещъ ангелъ на свѣтлината,бѣ вдиг-

налъ бунтъ въ небето,и че думитѣ на Йоана "биде сваженъ ленъ" се отнасяли за изпжждането му тогава отъ небето. Обаче споредъ насъ е невъзможно да се съгласува това тълкуване съ разглеждания текстъ,понеже въ ст.13 ние четемъ: "А когато змеятъ видѣ,че е сваленъ на земята, подгони жената,която бѣ родила мжжкото дете". Отъ тукъ ние виждаме,че щомъ бѣше изхвърленъ,дяволътъ отправи гнѣва си срещу жената,църквата,която не дълго следъ това избѣга въ пустинята.Когато Сатана видѣ,че бѣше изхвърленъ,мжжкото дете бѣше вече родено,или първото Христово идване бѣше вече станало.Тъй като тази война и това пораженне станаха следъ започването на християнската епоха и не дълго време,предъ църквата да избѣга въ 538г. въ пустинята,то невъзможноеетфова да е първоначалното изгонване на Сатана отъ небето преди сътворението на свѣта.

Може да се приведатъ още редица примѣри, въ които се говори за поражението или изхвърлянето на Сатана. Най-напредъ е първото му изгонване изъ небето; после,когато Христосъ при първото Си идване го победи; и трети случай лежи още въ бъдещето,а именно,когато той ще бъде хвърленъ въ източника на бездната и ще остане тамъ вързанъ въ течение на хиляда години. При всѣки случай ние забелязваме,какъ силата му бива все повече ограничавана и какъ съ всѣка следваща борба той затъва все по-дълбоко. Първиятъ пѫть,за който имаме сигурни данни отъ Свещеното писание /вижъ 2Петр.2:4/,борбата се води между него и Бога Отца; вториятъ пѫть - между него и Сина;и този е случаятъ,който ни се описва тукъ;третиятъ пѫть ще е достатъченъ единъ ангелъ,за да го порази окончателно. Откр.20:1.2. Следъ първата му борба нему не се позволяваше вече да се бори съ Отца; а следъ втората му бѣ отнета привилегията да се срѣща лично съ Сина. Въ разглеждания текстъ,значи,дуволътъ се бори съ Михаила /Христа/; защото главно презъ време на земната мисия на Христа дяволътъ полагаше най-голѣми старания противъ Него,и това бѣше именно борбата,въ която Христосъ изнесе най-голѣмата лична победа надъ него.

"И за тѣхъ се не намѣри вече мѣсто на небето". Небето въ тази глава,както вече видѣхме,не е жилището на Бога и на небеснитѣ вестители; ние мислимъ,че тукъ тази дума означава повече състояние,отколкото мѣсто,и

Scanned by CamScanner

затова подъ този изразъ разбираме състоянието на тѣхното унижение и невъзможностьта да постигнатъ отново предишното си положение. Тѣхното поражение трѣбва да е била страшно, защото Христосъ го описва съ думитѣ: "Видѣхъ Сатана да пада като свѣткавица отъ небето". Тъй дълго хранената отъ него да победи Сина Човѣшки, когато приеме човѣшки видъ, сега бѣше завинаги осуетена, и силата му отпадна. Сега той не можеше вече да претендира за срѣща съ Божия Синъ-една привилегия, която досега до известна степень му придаваше достоинство и величие. Отъ сега нататъкъ жената /църквата/ е обектъ на неговата злоба, и той си служи съ най-недостойнитѣ срѣдства срещу нея, каквито едно осуетено и безнадеждно отмъщение може да му предложи.

Следъ това въ небето се изпѣ пѣсень: "Сега настана спасението" и т.н. Какъ може да бъде това, ако тѣзи сцени сж отъ миналото? Бѣше ли тогава вече настанало спасението и силата и царството Божие, и властьта на Неговия Христосъ? Ние вѣрваме, че тази пѣсень е била изпѣта съ единъ пророчески погледъ къмъ бъдещето. Всичко това ни бѣше тогава осигурено, като съ кончната Си победа, която одържа надъ тѣхъ, Христосъ разреши завинаги въпроса за тѣхното по-нататъшно сжществуване. По сжщия начинъ е казано и на други мѣста въ Свещеното писание: "Ние имаме вѣченъ животъ", или "въ Когото имаме изкуплението чрезъ кръвьта Му", и др., като че ли ние вече сега действително притежаваме всички тѣзи небесни благословения. Но тъй като сега ние ги имаме само чрезъ вѣра, то подобни изрази само ни увѣряватъ, че тѣзи благословения нѣкога ще бъдатъ вѣчното наследство на победителитѣ.

Следъ товапророкътъ прави бързъ прегледъ на дѣлото на Сатана отъ онова време до края /ст.11.12/, какъ вѣрващитѣ "братя" презъ този периодъ го побеждаватъ чрезъ кръвьта на Агнеца и чрезъ словотонна свидетелството си, и какъ, колкото по-малко време му остава, толкова по-голѣма става яростьта му.

Ст.13. "А когато змеятъ видѣ, че е сваленъ на земята, подгони жената, която бѣ родила мжжкото дете. 14. И дадоха се на жената две криле на голѣмъ орелъ, за да хвърчи въ пустинята на своето мѣсто, дето се храни презъ време, времена и половинъ време, далечъ отъ лицето на змията. 15. И змията изпустна отъ устата си подиръ жената вода като рѣка, за да я отвлѣче съ рѣката. 16. Но земята

помогна на жената;и отвори земята устата си и погълна рѣката,която змеятъ бѣ изпустналъ изъ устата си. 17. И разлюти се змеятъ противъ жената и отиде да води война съ останалитѣ отъ семето й,които пазятъ Божиитѣ заповѣди и иматъ свидетелството на Исуса Христа".

Тѣзи последни стихове се нуждаятъ само отъ нѣколко обяснителни думи,и затова може да е достатъчно да се каже,че тѣ още единъ пѫть ни връщатъ въ времето, когато Сатана съзна,че неговитѣ бѫнтове срещу Господа на славата презъ Неговия земенъ животъ бѣха претърпѣли пълно поражение,и поради това той се бѣ опълчилъ съ одесетворена ярость срещу основаната отъ Христа църква. Отново предъ нашитѣ очи е представена църквата въ състоянието,което пророкътъ отбелязва съ думата "пустиня", което,сигурно,ще означава нейното отдѣляне отъ обществото и прикриването й отъ неприятелитѣ й.Защото черквата,която презъ онази тъмна епоха налагаше своитѣ господарски заповѣди на послушливото ухо на християнството и парадираше съ своя фалшивъ блѣсъкъ и заблуждаващи церемонии предъ зѣпналата я тълпа,не бѣше Христовата църква, а въплощение на тайната на беззаконието. "Тайната Божия" бѣше Богъ,Който се изяви на земята като човѣкъ; "тайната на беззаконието" бѣше единъ човѣкъ,който си приписваше божествени права. Това бѣше голѣмиятъ отпадъкъ отъ вѣрата,едно чудовище,зачнато отъ смѣшението на езичество и християнство. Истинската църква бѣше станала невидима;само на скрити мѣста се покланяха на Бога; пещеритѣ и прикрититѣ долини на Пиемонтъ се считатъ за особени мѣста,кждето се крепѣше и поддържаше истинското евангелие,далечъ отъ вилнежа на неговитѣ неприятели.Тукъ Богъ бдѣше надъ Своята църква,и Неговото провидение я закриляше и поддържаше.

Даденитѣ й орлови крила означаватъ много сполучливо бързината,която принуди църкватада се погрижи за сигурностьта си,когато "човѣкътъ на грѣха" получи власть; а сжщевременно и какъ презъ всичкото време до края Богъ бѣше готовъ да й оказва обещаната закрила. Сжщата картина е употрѣбена при описанието на начина,по който Богъ постжпи съ израилянитѣ,когато заповѣда да имъ се каже чрезъ Мойсея: "Вие видѣхте,що направихъ Азъ на египтяни и какъ ви носихъ като на орлови криле,и ви

Scanned by CamScanner

доведохъ при Себе си"./Изх.19:4/.

Означаването на периода,презъ който жената бѣ хранена въ пустинята,съ "време,времена и половинъ време",точно сжщиятъ изразъ,употрѣбенъ въ Дан.7:25,ни дава единъ ключъ за изтълкуването на този последния текстъ; понеже точно сжщиятъ периодъ е означенъ въ Откр.12:6 съ "хиляда двеста и шейсеть дена". Това показва,че едно "време" е една година или 360 дни; две "времена" сж две години или 720 дни; и "половинъ време" е половинъ година или 180 дни. Всички тѣзи дни правятъ заедно 1260 дни, а тъй като сж символични,тѣ означаватъ 1260 действителни години.

Змията изпустна отъ устата си подиръ жената вода като рѣка,за да потопи църквата. Гибелнитѣ учения на папството бѣха така проникнали между народитѣ,че въ течение на столѣтия то имаше пълния контролъ надъ гражданската власть.Затова Сатана чрезъ него можеше да отправя мощни течения на преследвания срещу църквата въ всѣко направление,и той не се забави да извърши това. /Относно ужаснитѣ преследвания на вѣрнитѣ отъ страна на падналата църква вижъ обясненията къмъ Дан.7:25./ Отъ петдесеть до сто милиона погинаха въ това течение,но църквата не бѣше напълно погълната,а заради избранитѣ днитѣ бѣха съкратени. Мат.24:22.

"Но земята помогна на жената",като отвори устата си и погълна рѣката. Това бѣше реформацията,която започна дѣлото си въ 16-то столѣтие.Богъ избра благородния Лютеръ и неговитѣ сътрудници,да разбулятъ истинския характеръ на папството и да разкжсатъ оковитѣ,въ които суевѣрието бѣше сковавало духоветѣ на народа. Лютеръ закова своитѣ тези /прокламации/ на вратата на дворцовата черква въ Витенбергъ,и скоро завладѣ цѣлия континентъ, както добриятъ курфюрстъ Фридрихъ Саксонски бѣше видѣлъ това предварително въ единъ символиченъ сънъ,и накара да затрепери тройната корона на папата. Князе застанаха на страната на реформацията; навсѣкжде започна да просвѣтва религиозна свѣтлина и свобода,и Богъ не допустна тъмнината да помрачи нейнитѣ лжчи. Тецелъ,авторътъ на индулгенциитѣ,вилнѣеше и бѣснуваше,и папа Левъ се пѣнѣше отъ ярость;но всичко бѣше напразно,защото магията бѣше развързана. Човѣцитѣ разкриха,че папскитѣ були и анатеми падаха безпомощно предъ нозетѣ имъ,щомъ само се осмѣлѣха да упражнятъ даденото имъ отъ Бога право,и да ржково-

Scanned by CamScanner

дятъ съвѣститѣ си единствено споредъ Неговото слово. Отъ день на день се увеличаваха почитателитѣ на истинското учение, и скоро протестантизмътъ въ Швейцария, Германия, Холандия, Англия, Норвегия и Швеция бѣше достатъчно силенъ да потуши потока на папската ярость и да му отнеме властьта да вреди по-нататъкъ на църквата. По такъвъ начинъ земята помогна на жената, и й е помагала до днешния день, като духътъ на реформацията и на религиозната свобода е ржководилъ народитѣ.

Но змеятъ още не е свършилъ работата си. Въ ст. 17 ние виждаме друго, последното негово разярение, отправено къмъ последното поколѣние на земята. Казваме последното поколѣние, защото борбата на змея е отправена срещу останалитѣ отъ семето на жената, т.е. ония, които съставляватъ истинската църква; а само последното поколѣние може да бжде наистина представено подъ "останалитѣ". Ето защо, ако е вѣрно нашето предположение, че ние вече принадлежимъ къмъ поколѣнието, което ще бжде свидетель на последния актъ на земната драма, то тази борба срещу истината съвсемъ не може да лежи въ далечното бждеще.

Тѣзи "останали" се отличаватъ по това, че пазятъ Божиитѣ заповѣди и иматъ свидетелството на Исуса Христа. Съ това се загатва за една сжботна реформа, която ще се извърши презъ последнитѣ дни; защото само по отношение на сжботата, която сжщо спада къмъ заповѣдитѣ, сжществува едно различие въ вѣрата и религиозната практика между ония, които искатъ да издигнатъ десеттѣ заповѣди като моралень законъ, и другитѣ християни. Ангелската весть въ Откр. 14:9-12 представя това още по-ясно.

Тукъ изглежда умѣстно да се спомене, че дяволътъ, съобразно свидетелството на тази глава, си е послужилъ съ три различни сили, за да извърши дѣлото си, и затова тѣ всички сж отбелязани съ името на змея; защото той е билъ духътъ, който ги е ржководилъ. Тѣзи три сж: 1/ езическиятъ Римъ; 2/ папскиятъ Римъ и 3/ двурогиятъ звѣръ, американското управление подъ контрола на отпадналия протестантизъмъ, който, както по-късно ще се посочи, е главниятъ инструментъ въ борбата срещу ония, които пазятъ заповѣдитѣ Божии и иматъ свидетелството Исусово.

Scanned by CamScanner

Тринайсета глава

П Р Е С Л Е Д В А Щ И Т Ѣ С И Л И

Ст.1. "Следъ това застанахъ на морския пѣсъкъ и видѣхъ да излиза отъ морето звѣръ съ седемь глави и десеть рога;на роговетѣ му имаше десеть корони,а на главитѣ му - богохулни имена. 2. Звѣрътъ,който видѣхъ,приличаше на леопардъ; нозетѣ му бѣха като на мечка,а устата му - като уста на лъвъ; и даде му змеятъ силата си,и престола си,и голѣма власть. 3. И видѣхъ,че една отъ главитѣ му като да бѣ смъртно ранена,но тая му смъртна рана заздравѣ.Тогава се почуди цѣлата земя и тръгна подиръ звѣра;и се поклониха на змея,който бѣ далъ власть на звѣра. 4. Поклониха се и на звѣра,казвайки:кой прилича на тоя звѣръ,и кой може да воюва съ него? 5. Нему се дадоха уста,които говорѣха голѣми думи и богохулства;даде му се и власть да воюва четирийсеть и два месеца. 6. Тогава отвори уста за хула противъ Бога,за да похули името Му,жилището Му и ония,които живѣятъ на небето. 7.И даде му се да воюва противъ светиитѣ и да ги победи; даде му се власть надъ всѣко колѣно,езикъ и народъ. 8.И му се поклониха всички жители земни,чиито имена не сж написани въ книгата на живота при Агнеца,закланъ отъ създание-мира. 9. Който има ухо,нека чуе. 10. Който откарва въ пленъ,самъ ще отиде въ пленъ; който съ мечъ убие,той трѣбва съ мечъ да бѫде убитъ.Тукъ е търпението и вѣрата на светиитѣ.

Scanned by CamScanner

Морето е символъ на "народи и тълпи, племена и езици". Откр.17:15. Звѣрътъ е библейски символъ за единъ безбоженъ народъ или за една безбожна сила, и понѣкога представлява само свѣтската власть, а понѣкога съединението на духовната и държавната власть. Винаги, когато единъ звѣръ излиза изъ морето, това означава, че силата се е появила отъ една гжсто населена область; а вѣтрове, които духатъ откъмъ морето /Дан.7:2.3/ показватъ политически преврати, граждански войни и революции.

Въ змея отъ предидущата глава и въ звѣра, представенъ въ първата часть на тази глава ние виждаме цѣлокупната римска власть въ нейнитѣ две фази, езическата и папската, поради което и всѣки отъ двата символа има по седемь глави и десеть рога. /Вижъ гл.17:10/.

Седмоглавиятъ и десеторогиятъ звѣръ или леопардътъ символизира една сила, която имаше както духовна, така и държавна власть. Това обстоятелство е отъ такава важность, че ще бжде добре да приведемъ нѣколко доводи, които ще потвърдятъ това твърдение.

Пророческата линия, въ която се явява този символъ, започва отъ гл.12. Символитѣ на земни управления, които това пророчество обхваща, сж змеятъ отъ дванайсетата, и леопардътъ и двурогиятъ звѣръ отъ тринайсетата глава. Тази пророческа линия се простира явно до четиринайсетата глава и завършва съ 5-ия й стихъ. И тъй, отъ ст.1 на дванайсетата глава до ст.5 на четиринайсетата ние имаме една опредѣлена и съвсемъ отдѣлна за себе си пророческа линия.

Всѣка една отъ посоченитѣ тукъ сили е представена като яростна гонителка на църквата Божия. Сцената се открива съ църквата, която подъ образа на една жена съ копнежъ очаква изпълнението на обещанието, семето на жената, Господь на славата да се яви между човѣцитѣ. Змеятъ стои предъ жената, съ намѣрение да погълне детето й; обаче неговото зло намѣрение бива осуетено, и детето бива отнесено при Бога и Неговия тронъ. Следъ това настѣпва единъ периодъ, презъ който църквата има да страда отъ тежки преследвания отъ страна на змеевата власть. Презъ тази часть на сцената пророкътъ отъ време на време поглежда напредъ, еднажъ дори почти до самия край, тъй като духътъ на змеевата сила опълчва всички врагове на църквата срещу нея; обаче съ ст.1 на

Scanned by CamScanner

тринайсетата глава той отново ни връща въ времето, когато леопардътъ, наследникътъ на змея, започва своето дѣло. Въ течение на цѣли 1260 години църквата понася войни и бедствия отъ страна на тази сила. Следъ този периодъ на угнетение църквата има да устои на друга една, наистина кратка, но гореща борба съ двурогия звѣръ. Следъ това идва едно избавление, и въ последната сцена на пророчеството ние виждаме, какъ църквата излиза щастлива отъ всички преследвания и като победителка застава заедно съ Агнеца на Сионската планина. Слава да бѫде на Бога за това, че е обещалъ положително една окончателна победа!

Най-същественото нѣщо, което съставлява главната тема на това пророчество, е църквата Божия. Всички други действующи сили сѫ нейни гонители и сѫ представени тукъ само поради това, че сѫ именно такива. Ние ще проучимъ този предметъ, като отговоримъ на следнитѣ въпроси: Кой или що преследва истинската църква? - Това е една фалшива или отпаднала църква. Кое предизвиква постоянната борба срещу истинската религия ? - Една фалшива религия. Чувано ли е, щото голата държавна власть на коя и да е нация да е преследвала нѣкога Божия народъ? Правителствата могатъ да воюватъ срещу правителства, за да отмъстятъ за нѣкаква действителна или въображаема неправда, или за да завоюватъ земи и да разширятъ властьта си, както различни народи по такива причини често сѫ нападали евреитѣ; обаче никога държавнитѣ власти н е с ѫ п р е с л е д в а л и хора поради тѣхното религиозно вѣроизповѣдание, освенъ въ случай, когато тѣ сѫ били подъ влиянието на едно противно или враждебно религиозно течение. Всѣка отъ представенитѣ въ пророчеството сили - змеятъ, леопардътъ и двурогиятъ звѣръ - сѫ преследващи сили, които сѫ подбудени отъ ярость и вражда срещу народа и църквата Божия. Този фактъ самъ по себе си ни кара явно да заключаваме, че при всѣка отъ тритѣ сили черковниятъ и религиозниятъ елементъ е билъ главниятъ факторъ.

Какво, напримѣръ, символизира змеятъ? - Римската империя, е неоспоримиятъ отговоръ. Но това не е достатъчно. Такъвъ отговоръ не може да задоволи никого; той трѣбва да бѫде по-опредѣленъ. Затова ние добавяме още - Римската империя въ нейната езическа форма; и вѣрваме, че всѣки ще се съгласи съ това. Обаче вече съ думата "езическа" ние вмъкваме единъ религиозенъ елементъ, тъй като

езичеството е една отъ най-огромнитѣ фалшиви религиозни системи,измислени нѣкога отъ Сатана.Змеятъ е една духовна сила отъ такава степень,щото самиятъ белегъ,по който той се отличава,е една фалшива религиозна система.А кое караше змея да преследва Христовата църква? - Защото християнството унищожи езическтово,като разпръсна неговитѣ суевѣрия,премахна идолитѣ му и събори храмоветѣ му. По такъвъ начинъ бѣ засегната религиознатастрана на онази сила,и резултатътъ бѣше преследване.

Сега идваме при леопарда отъ тринайсетата глава. Коя сила ще означава той? Отговорътъ е пакъ - Римската империя. Но нали змеятъ представляваше Римската империя,и защо и по-нататъкъ тя да не бѫде представяна отъ сѫщия символъ? Отговоръ: Бѣше станала една промѣна въ религиозния характеръ на тази империя,и този звѣръ символизира Римъ въ неговия привидно християнски видъ. Ето защо промѣната на религията,и единствено тази промѣна,е наложила и промѣната и на символа.Този звѣръ се отличава отъ змея само по това,че той представлява една друга религиозна система,поради което би било съвсемъ фалшиво да се твърди,че съ него била символизирана просто държавната власть на Римъ.

Змеятъ даде на звѣра престола,силата и властьта си. Коя сила последва следъ езическия Римъ? Всички знаемъ,че това бѣше папскиятъ Римъ.За нашата цель тукъ е съвсемъ безразлично,кога стана тази промѣна и отъ какво бѣ предизвикана тя,докато е на лице и всеобщо признатъ фактътъ,че следващата голѣма фаза на Римската империя,следъ езическата й форма,бѣше папската.Затова би било съвсемъ фалшиво да се твърди,че езическиятъ Римъ е предалъ престола си и силата си на една чисто държавна форма на управление,невключваща ни най-малъкъ религиозенъ елементъ въ себе си.Както и да се извърта работата,подобно нѣщо не може да се обясни,защото въ такъвъ случай трѣбва да сме принудени да признаемъ две фази на империята,а споредъ пророчеството Римъ си остана езически,докато стана папски Римъ.

Би могло да се възрази още,че леопардътъ и двурогиятъ звѣръ представляватъ заедно папството,и че тѣ сж,на които змеятъ даде силата,престола си и голѣма власть.Такова предположение,обаче,не отговаря на думитѣ на пророчеството,защото споредъ тѣхъ змеятъ даде

тѣзи нѣща само на леопарда;на леопарда предаде той силата,престола си и голѣма власть.Това е звѣрътъ съ смъртоносната рана на главата,която по-късно оздравѣ; това е звѣрътъ,който очудва цѣлата земя; звѣрътъ,който отваря устата си да богохулствува и да угнетява светитѣ 1260 г години,и всичко това се яви на сцената,преди да започне да действува следващата сила,двурогиятъ звѣръ.Затова леопардътъ самъ символизира Римската империя въ нейната папска фаза,която се налагаше особено въ черковната область.

За да представимъ това още по-ясно,ние ще направимъ единъ паралелъ между малкия рогъ отъ Дан.7:8.20. 24.25 и тази сила.Това сравнение ще покаже,че споменатиятъ малъкъ рогъ и леопардътъ символизиратъ една и сѫща сила;а и отъ всички е признато,че малкиятъ рогъ символизира папството. Сега ще изложимъ сходнитѣ точки; тѣ сѫ следнитѣ шесть:

1. Малкиятъ рогъ бѣше една богохулна сила. "И противъ Всевишния ще произнася думи". Дан.7:25. Сѫщото върши и леопардътъ:"Отвори уста за хула противъ Бога". Откр.13:6.

2. Малкиятъ рогъ се бори противъ светитѣ и одържа победа надъ тѣхъ. Дан.7:21. Сѫщата борба води звѣрътъ /Откр.13:7/ съ светитѣ и ги победи.

3. Малкиятъ рогъ имаше уста,за да говори надуто. Дан.7:8.20. И за звѣра въ Откр.13:5 четемъ: "Нему се дадоха уста,които говорѣха голѣми думи и богохулства".

4. Малкиятъ рогъ се появи въ края на езическата форма на Римската империя. И този звѣръ се появява въ сѫщото време;защото змеятъ,езическиятъ Римъ,му дава силата си,престола си и голѣма власть.

5. На малкия рогъ бѣ дадена власть за "време, времена и полувреме",или за 1260 години.Дан.7:25. Сѫщо така и на звѣра бѣ дадена власть за 42 месеца,които правятъ 1260 години. Откр.13:5.

6. Следъ изтичането на опредѣленото време трѣбваше да бѫде отнета властьта на малкия рогъ.Дан.7:26. Въ края на този периодъ и леопардътъ "отиде въ пленъ".Откр. 13:10. Двата последни стиха се изпълниха въ плениването и заточението на папата и въ временното проваляне на папството отъ страна на Франция презъ 1798 г.

Тѣзи точки доказватъ едно пълно сходство;защото когато въ пророчеството,както въ този случай,два символа

Scanned by CamScanner

представляватъ две сили, които се появяватъ въ едно и сжщо време, владѣятъ една и сжща область, иматъ единъ и сжщъ характеръ, извършватъ едно и сжщо дѣло, продължаватъ еднакво дълго време и биватъ постигнати отъ една и сжща участь, то тѣзи символи трѣбва да представляватъ една и сжща сила.

Всички гореспоменати характерности могатъ да се приложатъ еднакво както за малкия рогъ, така и за леопарда отъ тринайсетата глава, и доказватъ, че двата символа представятъ една и сжща сила. Всепризнато е, че подъ малкия рогъ се подразбира папството; следователно оня, който подъ леопарда иска да подразбира друга сила, трѣбва да докаже, че въ сжщото време, когато се въздигна папството, се е появила и друга, съвършено подобна на него сила, която е владѣялъ сжщата область, проявявала сжщия характеръ, вършила сжщото дѣло, траяла сжщото време и е била постигната отъ сжщата участь, и все пакъ е била отдѣлна и различна отъ нея; - единъ опитъ, който е сжщо тъй абсурденъ, както и невъзможенъ.

Главата, която получи смъртоносната рана, бѣше главата на папството. Ние сме принудени да заключимъ това поради известния принципъ, че казаното въ пророчеството за символа на едно управление може да се приложи за това управление само дотогава, докато то е представено подъ сжщия символъ. Римъ е представенъ подъ два символа, змей и леопардъ, защото той се яви въ две фази, езическа и папска. Затова всичко казано за змея се прилага само за Римъ въ неговата езическа форма, а казаното за леопарда важи само за неговата официална християнска форма. Римъ бѣше езически въ днитѣ на Йоана, който живѣеше подъ шестата или императорската глава. Това ни показва сжщевременно, че шесть отъ главитѣ, включително императорската, принадлежатъ на змея, и когато една отъ тѣхъ бива наранена смъртно, то това трѣбва да е една отъ главитѣ на змея или една отъ формитѣ на управление, които Римъ имаше въ езическия си видъ, а не една отъ главитѣ на звѣра; защото въ такъвъ случай Йоанъ сигурно би казалъ: Видѣхъ една отъ главитѣ на змея, като смъртно ранена. Той казва, обаче, че една отъ главитѣ на звѣра бѣ смъртно ранена. Съ други думи: раната засегна една отъ формитѣ на управление, които сжществуваха въ Римската империя, следъ като тя бѣше преминала отъ ези-

чество въ християнство. Следъ тази промѣна съществуваше само още една глава, и това бѣше папската. /Забележка: Тукъ представеният символъ има седемь глави, означаващи седемь форми на управление, не едновременно, а последователно. Всички сж поставени върху змея и звѣра, за да се покаже, че и двата тѣзи символа означаватъ римската власть. Шесть глави принадлежатъ на змея, т.е. шесть вида управление се развиха, докато религията въ Римъ бѣше езическа; само една оставаше да се развие, следъ като Римъ стана християнски, и тя бѣше папската, която като духовна сила продължи до края /2Сол.2:8/, а като свѣтска сила - до времето, когато й се отне властьта точно преди края. Дан.7:26./ Малката глава, екзархътъ на Равена, трѣбваше да остане само "малко"/Откр.17:10/, и затова обикновено не се числи къмъ главитѣ. Затова вънъ отъ всѣко съмнение е, че папската глава бѣше, която получи смъртоносната рана и чиято смъртоносна рана оздравѣ. Нараняването е равнозначеще съ отвеждане въ пленъ. Откр.13:10. Това стана, когато французкиятъ генералъ Бертие плени папата и съ това премахна за известно време папската власть. Лишенъ както отъ духовна, така и отъ свѣтска власть, плененият папа Пий Шести умрѣ като заточеникъ въ Валенция /Франция/, на 29 августъ 1799. Но смъртоносната рана оздравѣ, когато папството бѣ отново възстановено, макаръ и съ ограничена власть, чрезъ избора на единъ новъ папа на 14 мартъ 1800 г.

Този звѣръ отвори устата си, задда произнася думи противъ Бога и да хули името Му. /Вижъ обясненията върху Дан.7:25 за високомѣрнитѣ титли на папитѣ./

Той хули скинията въ небето, като обръща вниманието на поданицитѣ си върху своя собственъ престолъ и палатъ, вмѣсто върху Божието светилище; като отклонява погледитѣ имъ отъ Божия градъ и ги насочва къмъ Римъ, като къмъ "вѣчния градъ". Той богохулствува срещу "ония, които живѣятъ на небето" чрезъ това, като си присвоява правото да опрощава грѣхове и по такъвъ начинъ отклонява духоветѣ на хората отъ ходатайската служба на Христа и на Неговитѣ небесни помощници въ небесното светилище.

Въ ст.10 се говори отново за събитията отъ 1798 година, когато силата, която въ течение на 1260 години държа въ пленъ Божиитѣ светии, сама бѣ отведена въ пленъ, както вече споменахме за това.

Scanned by CamScanner

Ст.11. "И видѣхъ другъ звѣръ да излиза отъ земята;той имаше два рога като на агне и говорѣше като змей? 12. И съ всичката власть на първия звѣръ той действуваше предъ него и караше цѣлата земя и жителитѣ й да се поклонятъ на първия звѣръ,чиято смъртна рана бѣ заздравѣла; 13. и вършеше голѣми личби,та дори и огънь сваляше отъ небето на земята предъ човѣцитѣ. 14. И лъстѣше жителитѣ земни съ личбитѣ,що му бѣха дадени да върши предъ звѣра,като думаше на жителитѣ земни да направятъ единъ образъ на звѣра,който има рана отъ мечъ и остана живъ. 15. И даде му се да вложи духъ въ звѣровия образъ, та звѣровиятъ образъ дори да проговори и подействува тъй,че да бѫдатъ убити ония,които не биха се поклонили на звѣровия образъ. 16. И той ще направи,щото на всички - малки и голѣми,богати и сиромаси,свободници и роби - да се даде белегъ на дѣсната имъ ржка или на челата имъ, 17. та никой да не може нито да купува,нито да продава,одвенъ оня,който има тоя белегъ,или името на звѣра,или числото на името му".

Тѣзи стихове ни представятъ третия голѣмъ символъ въ разглежданата отъ насъ тукъ пророческа верига, който обикновено се отбелязва като двурогиятъ звѣръ. Най-напредъ ще искаме да установимъ,за кого се отнася той.Змеятъ,езическиятъ Римъ,и леопардътъ,папскиятъ Римъ, ни представятъ голѣми организации,представители на две голѣми фалшиви религиозни системи.Затова аналогията изисква,щото и останалиятъ символъ,двурогиятъ звѣръ,да има подобно приложение и да се прилага за една народность,която да е представителка на една друга,още по-голѣма религиозна система.Остава,обаче,само още една религиозна система,която днесъ упражнява ржководно влияние надъ свѣта,и това е протестантството.

Отъ абстрактна гледна точка езичеството обхваща всички езически страни,значи повече отъ половината отъ живущитѣ на земното кълбо човѣци.Къмъ католицизма, къмъ който може да се причисли тѣсно свързаната съ него гръцка или православна черква,спадатъ народи,които съставляватъ една голѣма часть отъ християнството. Мохамеданството е една загаснала система,която е престанала да бѫде решающъ факторъ въ развитието на свѣтовната история,на която пророчеството е отдало достатъчно

внимание още въ Дан.11 и Откр.9. А протестантството е религията на народи,които стоятъ начело на единъ свѣтъ на свобода,просвѣта,развитие и власть.

Ако сега протестантството е религиозната система,съ която имаме работа тукъ,ние трѣбва да се запитаме, за коя народность се отнася пророчеството,като я взема за представителка на тази религия.Има много важни протестантски народности въ Европа,обаче поради по-късно разкриващи се причини символътъ не може да се приложи за тѣхъ. Едно внимателно изследване е довело до заключението,че подъ този символъ се подразбира протестантска Америка или управлението на Съединенитѣ щати.Читателътъ сигурно ще иска да знае нашитѣ основания за такова приложение,и затова ние ще изследваме внимателно доказателствата,на които то се основава.

1. Р а з г л е ж д а н е н а в ѣ р о я т н о с т и т ѣ. - Можемъ ли съ основание да очакваме,че въ пророчеството може да се споменава и за американското управление? При какви условия се споменаваше за други народности въ пророческото слово? - Първо,ако тѣ играеха важна роля въ свѣтовната история; второ,главно,когато Божиятъ народъ имъ бѣше подчиненъ или когато тѣ бѣха въ каквито и да е отношения съ него. Въ лѣтописитѣ на Библията,както и въ свѣтовната история се намиратъ данни,отъ които лесно може да се извлѣче това правило относно споменаването на земни управления,а именно: когато отношенията на Божия народъ къмъ нѣкоя нация сж такива,че една вѣрна история на първия - а такава трѣбва да бжде всѣка история - не може да се предаде безъ отбелязването на последната; тогава такава нация се споменава въ пророчеството. Всички тия условия се сигурно изпълняватъ отъ американското управление.Никоя друга нация не е привличала повече вниманието върху себе си,не е възбуждала поголѣмо удивление и не е била по-многообещаваща по отношение на голѣмината и влиянието си.И сигурно тукъ,отъ цѣлото земно кълбо,се намира единъ голѣмъ християнски народъ, който е сольта на земята и свѣтлината на свѣта,чиято история не може да бжде описана,безъ да се спомини управлението,подъ което неговитѣ членове живѣятъ и на чиято свобода се радватъ.

Затова у мнозина се е сложило твърдото убеждение,че ржката на Провидението явно се показва и при понататъшния развой на тази нация.

Scanned by CamScanner

ник, предсказа въ 1780 г., презъ време на революцията, че тази страна нѣкога ще бъде независима; че една цивилизаторска дейность, по-голѣма отъ всѣка такава, видана въ Европа, щѣше да я оживи, и че нейнитѣ търговски и морски флоти щѣха да се срѣщатъ въ всички небесни посоки. Тогава той говори за вѣроятното основаване на Американската държава, като една свободна и неограничена сила:

"Това е една революция, която носи по-ясни знаци на Божието застъпничество, надминаваща обикновения ходъ на човѣшкитѣ работи, отъ всѣко друго събитие, станало нѣкога на свѣта".

Дьо Токвиль, единъ французки писатель, казва относно отдѣлянето на Съединенитѣ щати отъ Англия:

"Най-напредъ тази държава се появи като на шега, обаче въ действителность това бѣше божественото провидение, което имъ възложи едно дѣло, върху чийто напредъкъ грубиятъ материализъмъ на английския характеръ само тежеше като една задържаща а назадъ мъртва маса".

Георгъ Алфредъ Таунзендъ, въ своето съчинение "Новъ и старъ свѣтъ", стр. 635, въ което той разглежда злополучията, които други управления причиниха на този континентъ, се изразява по следния начинъ:

"Историята на Съединенитѣ щати бѣ чрезъ доброто провидение отдѣлена отъ дивата и варварска история на останалитѣ държави отъ континента".

Тѣзи обяснения имать за цель да събудятъ въ всѣки духъ живо очакване, че това управление ще има дейно участие въ изпълнението на Божиитѣ мждри планове въ този свѣтъ, и че затова пророческото слово ще го споменава нѣкъде.

2. Хронологията на тази сила. - Въ кой периодъ отъ свѣтовната история поставя пророчеството появата на тази сила? Основанията за необходимитѣ заключения, които трѣбва да извлѣчемъ върху тази точка, сж вече положени, и то въ вече разгледанитѣ факти относно предишния звѣръ или леопарда. Йоанъ видѣ да се появява двурогиятъ звѣръ по времето на пленяването на този звѣръ или на неговото /политическо/ убиване съ мечъ /ст. 10/, което, споредъ нашето мнение, е равнозначещо съ смъртното нараняване на една отъ гла-

Scanned by CamScanner

витѣ му /ст.3/. Въ случай че леопардътъ,както основателно доказахме,представлява папството,и въ случай,че завеждането въ пленъ се изпълнява въ временното сваляне на папството отъ французитѣ въ 1798 г.,тогава ние имаме точно дадено времето,когато можемъ да очакваме появяването на тази сила. Изразътъ "да излиза" сигурно означава, че силата,за която той се отнася,се организира едва въ онова време и тъкмо тогава прояви властьта и влиянието си. Ето защо силата,която този символъ представя,трѣбва да е една сила,която къмъ 1798 г. е заела такова положение въ свѣта.

Въ какво състояние се намираха Съединенитѣ щати по онова време? Въ Държавния годишникъ за 1876 г. лондонскитѣ издатели Макмиланъ и Сие даватъ много интересни сведения за промѣнитѣ,които станаха между главнитѣ народи на свѣта презъ половиния вѣкъ между 1817 и 1867 г.:

"Презъ този половинъ вѣкъ сж угаснали три царства,едно велико херцогство,осемь други херцогства,четири княжества,едно курфюрство и четири републики.Три нови царства се издигнаха,а едно се превърна въ империя.Въ Европа сега има трийсеть и една държава,докато въ 1817 г. тѣ бѣха петдесеть и деветь. Не по-малко забележително е и териториалното протежение на главнитѣ държави на свѣта: Русия е прибавила 567,364 квадратни километра; Съединенитѣ щати - 1,968,009; Франция - 4,620; Прусия - 29,781; Сардиния,разширяваща се въ Италия,се е увеличила съ 83, 041 кв.км.; Индийската империя се е уголѣмила съ 431,616 кв.км.; Главнитѣ държави,които сж изгубили територии,сж: Турция,Мексико,Австрия,Дания и Нидерландия".

Предвидъ пророчеството,което разглеждаме,тѣзи сведения заслужаватъ да бждатъ взети особено подъ внимание.Презъ споменатия половинъ вѣкъ сж били напълно унищожени двайсеть и едно управление,а само три нови сж се издигнали.Петь сж изгубили територии,вмъсто да спечелятъ такива.Само петь,освенъ Съединенитѣ щати,сж увеличили територията си,а тази,която е спечелила най-много въ това отношение,е прибавила малко повече отъ половинъ милионъ квадратни километри,докато Съединенитѣ щати сж прибавили приблизително два милиона кв.км.И така презъ споменатитѣ петдесеть години американското управление е прибавило къмъ територията си надъ единъ милионъ и четиристотинъ хиляди кв.километра повече отъ всѣки другъ народъ поотдѣлно,а надъ осемстотинъ хиляди кв.км. повече

Scanned by CamScanner

отъ това,което всички народи на земята,взети заедно, сж прибавили презъ онова време. Може ли нѣкой да се съмнява,кой е народътъ,който "възлизаше" презъ периода на тѣзи статистики? Трѣбва да се признае,че Съединенитѣ щати сж единствената сила,която отговаря на описанията на пророчеството за този периодъ.

За този двурогъ звѣръ Веслей,въ своитѣ Бележки, писани въ 1754 г.,казва следното:

"Той не е още дошелъ,но не може да бжде и далечъ,защото трѣбва да се яви въ края на четирийсеть и двата месеца на първия звѣръ".

3. В ъ з р а с т ъ т а н а т а з и с и л а. Лесно може да се докаже,че символизираното чрезъ двурогия звѣръ управление е представено отъ пророчеството въ първитѣ стадии на неговото развитие,че при първата си поява то е една още млада сила;тъй като Йоанъ казва: "И видѣхъ другъ звѣръ да излиза отъ земята;той имаше два рога като на агне". Защо не казва просто:"имаше два рога"? Защо добавя:"като на агне"? Очевидно,за де се отбележи съ това характерътъ на този звѣръ,като,първо,иска да покаже,че той е на видъ отъ невинно,наивно естество,и, второ,че той е една още много млада сила.Защото рогата на едно агне сж рога,които едва сега започватъ да растатъ.

Ние трѣбва да обърнемъ особено внимание на факта,че гореприведеното хронологическо доказателство ни изведе до годината 1798,и че споредъ сега приведеното доказателство символизираната сила тогава е била една още млада сила.Отъ тукъ се повдига въпросътъ: Коя забележителна сила се появи тъкмо по онова време и застана въ разцвѣта на младостьта си? Това не бѣше Англия,нито Русия,нито друга нѣкоя отъ европейскитѣ сили.За да намѣримъ една млада,прогресираща сила въ онази епоха,ние трѣбва да обърнемъ погледитѣ си къмъ Новия свѣтъ;а щомъ направимъ това,тѣ сигурно ще се спратъ на Американската държава;защото никоя друга сила оттатъкъ океана не може да се сравни съ нея.

4. П о л о ж е н и е т о н а д в у р о г и я з в ѣ р ъ. - Едно единствено обяснение отъ страна на пророчеството ще бжде достатъчно,за да постави въ правилна свѣтлина тази тъй важна точка. Йоанъ го нарича "другъ звѣръ". Това е единъ допълнителенъ символъ,различенъ отъ папския звѣръ,който пророкътъ току-що бѣше

Scanned by CamScanner

разгледалъ;т.е.той символизира една сила,различна и отдѣлна отъ онази,представена чрезъ по-първия звѣръ. Това, което Йоанъ нарича"другъ звѣръ",сигурно не може да бѫде една часть отъ първия звѣръ,и затова,значи,символизираната чрезъ него сила не може да бѫде часть отъ онова,което трѣбваше да означава звѣрътъ.Това е фатално за твърдението на онія,които се опитватъ да избѣгнатъ приложението на този символъ за американското правителство,казвайки,че той означавалъ една часть отъ папството;понеже въ такъвъ случай той би трѣбвало да бѫде една часть отъ споменатия по-рано леопардъ.

Щомъ това е "другъ" звѣръ,той трѣбва да обхваща една область,която никой отъ другитѣ не е ималъ.Затова ние ще направилъ единъ кратъкъ прегледъ на символитѣ, които намираме въ Словото Божие като представители на земни управления.Тѣ се съдържатъ главно,ако не изцѣло,въ пророчествата на Данаила и въ Откровението.Тъй въ втората глава отъ Данаила ни е представенъ единъсимволъ въ видъ на единъ голѣмъ образъ,който се състои отъ четири части - злато,сребро,медь и желѣзо,- и въ последствие се разпада на дребни частици;на неговото мѣсто застава една голѣма планина,която изпълва цѣлия свѣтъ.Въ Дан.7 ние срѣщаме единъ лъвъ,една мечка,единъ леопардъ и едно голѣмо,страшно,неописуемо чудовище,което следъ изминаването на една нова и забележителна фаза бива хвърлено въ огнетото езеро. Въ осмата глава отъ Данаила се явява единъ овенъ,единъ козелъ и единъ рогъ,отначало малъкъ,но отпосле извънредно много нарастващъ. Въ деветата глава отъ Откровението се явяватъ скакалци,подобни на коне.Въ дванайсетата глава на Откровението имаме единъ голѣмъ червенъзмей.Тринайсетата глава на Откровението описва единъ богохулствуващъ леопардъ и единъ звѣръ съ два рога като на агне. Въ седемнайсетата глава на Откровението се явява единъ червенъ звѣръ,на който седи една жена съ златна чаша въ ржка,пълна съ мерзости и нечистотии.

Кои управления и царства сж отбелязани чрезъ тѣзи символи? Представляватъ ли нѣкои отъ тѣхъ американската държава? Много отъ тѣхъ символизиратъ земни царства,защото самитѣ пророчества твърдятъ това много ясно. Относно приложението на почти всичкитѣ сѫществува пълно съгласие между тълкователитѣ.Четиритѣ части на голѣмия образъ отъ втората глава на Данаила представляватъ четиритѣ царства: Вавилонъ или Халдея,Мидо-Персия,Гърция и

Scanned by CamScanner

Римъ. И лъвътъ отъ седмата глава означава Вавилонъ,мечката - Мидо-Персия,леопардътъ - Гърция и голѣмиятъ страшенъ звѣръ - Римъ. Всички тѣзи могатъ да се приложатъ съ най-голѣма яснота и точно върху споменатитѣ държави; никой отъ тѣхъ не се отнася ни най-малко за Съединенитѣ щати.

Споменатитѣ въ деветата глава на Откровението символи се прилагатъ единодушно за сарацинитѣ и турцитѣ. Змеятъ отъ дванайсетата глава е всепризнатиятъ символъ на римското езичество;леопардътъ отъ тринайсетата глава може да се вземе за равнозначещъ съ единайсетия рогъ на четвъртия звѣръ отъ седмата глава на Данаила, символизиращъ папството. Римъ подъ папската власть е представенъ съвсемъ явно чрезъ червения звѣръ и жената отъ Откровение 17,които символи изтъкватъ особено разликата между държава и духовна власть,като звѣрътъ символизира първата,а седящата на него жена - втората.

Остава само още единъ символъ,а именно двурогиятъ звѣръ отъ Откровение 13. Този символъ се тълкува най-различно;затова,преди да се опитаме да го приложимъ,ние ще разгледаме по-отблизо терена,който заемаха вече разгледанитѣ сили.Вавилония и Мидо-Персия заемаха всички цивилизовани страни на Азия. Гърция обхващаше източна Европа,заедно съ Русия.Римъ съ своитѣ десеть царства,на които той въ последствие се разрада - както това ни представятъ десеттѣ пръста на нозетѣ на образа отъ Дан.2,десеттѣ рога на четвъртия звѣръ отъ Дан.7,десеттѣ рога на змея отъ Откр.12 и десеттѣ рога на леопарда отъ Откр.13,- се простираше надъ цѣла западна Европа.Съ други думи,всички цивилизовани страни на източното полукълбо сж обхванати отъ вече разгледанитѣ символи,относно чието приложение едва ли има мѣсто за съмнение.

Обаче тукъ,върху западното полукълбо,има една мощна нация,която,както видѣхме,заслужава да се спомене въ пророчеството,но досега още не е била спомената отъ него,а сжщо така остава и единъ символъ,който още не е билъ приложенъ.Всички символи,съ изключение на единъ-единственъ,намѣриха своето обяснение,и всички населени части на източното полукълбо сж включени въ тѣхнитѣ приложения. Отъ всички споменати символи остава само още единъ - двурогиятъ звѣръ отъ Откр.13, - и отъ

Scanned by CamScanner

всички страни на земята, за чието приложение въ пророчеството има основания, остава само още една - Америка. Затова, стоятъ ли двурогиятъ звѣръ и Съединенитѣ щати въ нѣкакво отношение помежду си? Ако случаятъ е такъвъ, то всѣки символъ намира своето приложение и цѣлата земя е обхванатa отъ символитѣ. Не е ли, обаче, такъвъ случаятъ, отъ това следва: първо, че Съединенитѣ щати не сж представени въ пророчеството; и второ, че за двурогия звѣръ, като символъ, не се намира никакво управление, за което той да може да бѫде приложенъ. Обаче първото отъ тѣзи предположения съвсемъ не е допустимо, а второто е невъзможно.

Следъ всички тия разисквания ние можемъ да дойдемъ само до заключението, че двурогиятъ звѣръ трѣбва да се търси върху тази часть на Атлантическия океанъ, върху това полукълбо, и че той символизира Съединенитѣ щати.

Друго едно съображение относно мѣстоположението на тази сила се извлича отъ факта, че Йоанъ я вижда да се издига отъ земята. Ако морето, отъ което излѣзе леопардътъ /Откр.13:1/, означава народи, племена и езици /Откр.17:15/, то тогава земята трѣбва да означава една нова и незаета територия. Тъй като това е една изключена отъ източнитѣ континенти територия, неизвестна преди това на цивилизацията, ние, по необходимость, трѣбва да я потърсимъ въ западното полукълбо.

5. Начинътъ на появяването му. - Начинътъ, по който пророкътъ видѣ да се появява двурогиятъ звѣръ, доказва, както и положението и хронологията му, че той е символъ на Съединенитѣ щати. Йоанъ казва, че видѣлъ звѣра "да излиза отъ земята"; той умишлено споменава това, за да изтъкне по-ясно разликата между появата на този звѣръ и тай на другитѣ символи, които представляватъ народности. Четиритѣ звѣра отъ седмата глава на Даниила и леопардътъ отъ тринайсетата глава на Откровението - всички излѣзоха изъ морето.

Нови народи обикновено се издигатъ чрезъ подчиняване на други изавземане тѣхната територия. А за появяването на Съединенитѣ щати не бѣше нужно да бѫде поваленъ нѣкой народъ; още повече, че борбата за тѣхната независимость бѣше станала вече петнайсеть години преди онова време, въ което тѣ влизаха въ полето на пророчеството. Пророкътъ видѣ всичко да става мирно. Употрѣбената отъ Йоана дума, съ която описва появата на звѣра, е много харак-

Scanned by CamScanner

терна, защото оригиналната дума "анавенонъ" означава на първо мѣсто "израстване или изникване като растение". Затова за забелязване е фактътъ, че тъкмо този изразъ е употрѣбенъ отъ автори на политически статии, за да дадатъ ясна представа за появата на това управление. Г.А. Таунзентъ, въ съчинението си "Новиятъ свѣтъ, сравненъ съ Стария", стр.635, казва:

"На тази островна група - Западна Индия - започна животътъ на двете /Северна и Южна/ Америки. Тукъ Колумбъ за пръвъ пѫть съгледа земята, тукъ Испания основа своето гибелно, но все пакъ блестящо царство; отъ тукъ Кортекъ потегли за Мексико, дѣо Сото за Мисисипи, Балбоа за западното крайбрѣжие и Пизаро за Перу. Историята на Съединенитѣ щати бѣше отъ доброто провидение съвсемъ отдѣлена отъ дивата и жестока история на останалитѣ страни отъ континента, и ние и з н и к н а хмм е п о д о б н о н а п о с ѣ в ъ н а й- т и х о въ една мощна държава; когато, напротивъ, царството, което бѣ основано на югъ, бѣ тласкано отъ такъвъ буенъ вѣтъръ, че малкото, което може да се проследи въ неговата история, подобно на свѣткавичнитѣ лжчи, които го пронизваха и поразяваха, трѣбва да се прочете. Растежътъ на Английска Америка може да се сравни съ една редица отъ лирически стихотворения, пѣти отъ различни пѣвци и, сливащи се въ едно, които най-после се превръщатъ въ единъ силенъ хоръ; този хоръ, привличайки още много отъ далечинитѣ, се увеличава, докато получи красотата и хармонията на единъ химнъ".

Единъ писатель въ 1850 г. нарече /въ "Дхблинъ Нейшинъ"/ Съединенитѣ щати една чудна държава, която "и з н и к н а" и "в с р ѣ д ъ т и ш и н а т а н а з е м я т а всѣкидневно нарастваше въ сила и слава".

Отъ Мартиновата "История на великата реформация", т.4, стр.238, ние правимъ следнитѣ извлѣчения изъ една речь на Едуардъ Еверетъ върху английскитѣ заточеници, въ която той казва:

"Огледаха ли се тѣ за едно уединено мѣсто, безопасно поради прикритостьта си, сигурно поради отдаленостьта си отъ досега на деспотитѣ, кждето малката църква отъ Лайденъ да можеше да се радва на свободата на съвѣстьта? Вижъ огромнитѣ разстояния, презъ които тѣ в ъ м и р н о з а в о е в а н и е - виктория сине кладе - сх пренесли знамето на кръста".

Scanned by CamScanner

Нека сега читателътъ разгледа по-внимателно тия изрази, съпоставени единъ съ другъ: "Да излиза отъ земята", "да излиза отъ празното пространство", "изникнахме подобно на посѣвъ най-тихо", "изникна всрѣдъ тишината на земята", "огромни разстояния", и "въ мирно завоевание". Първиятъ изразъ е отъ самия пророкъ, който описва, какъ щѣше да се появи двурогиятъ звѣръ; другитѣ сж изрази на политически автори, които излагатъ онова, което е станало въ историята на Американската държава. Кой не ще се съгласи, че последнитѣ три израза сж тѣсно свързани по смисълъ съ първия, и че тѣ исторически потвърждаватъ точното изпълнение на пророчеството?

Следва естествено и другъ единъ въпросъ: "Възлѣзоха" ли Съединенитѣ щати по описания въ пророчеството начинъ? Да видимъ! Кратко време преди реформацията, въ днитѣ на Мартинъ Лютеръ, преди по-малко и отъ петстотинъ години, биде открито това западно полукълбо. Реформацията пробуди народитѣ, които бѣха обвързани отъ разни суевѣрия, да схванатъ факта, че Небето дава право на всѣки човѣкъ да се покланя на Бога споредъ както му диктува съвѣстьта. Но управницитѣ не искаха да изгубятъ властьта си, затова народътъ биваше угнетяванъ отъ религиозна нетърпимость. При тия обстоятелства, нѣкои по-храбри въ вѣрата си решиха да потърсятъ въ дивитѣ мѣстности на Америка оная политическа и религиозна свобода, която тъй много желаеха! И тъй, преследвайки тази цель, на 22 декември 1620 г. сто отъ тѣзи доброволци-емигранти слѣзоха отъ кораба "Мейфлауеръ" на брѣга на Нова Англия. "Тукъ", казва Мартинъ, "се роди Нова Англия, и нейниятъ първи викъ на новородено бѣше една благодарствена молитва къмъ Бога".

Друго едно трайно английско поселение стана въ Джемстаунъ, въ 1607 г. Съ течение на времето бѣха основани и други поселища, които всички бѣха подчинени на английската корона до обявяването на независимостьта, на 4 юлий 1776 г.

Населението на тѣзи колонии, споредъ докладитѣ на "Юнайтетъ Стейтъ Магазинъ" отъ августъ 1855 г., е било: въ 1701 г. - 262,000; въ 1749 - 1,046,000; въ 1755- 2,803,000. По това време американскитѣ колонии започнаха да се борятъ за независимость. Въ 1776 г. тѣ се обявиха за свободна и независима държава. Въ 1777 г. делегатитѣ на тринайсеттѣ първоначални щати - Ню-Хамшъръ, Масачузетъ, Родъ Айландъ, Конектикътъ, Ню-Йоркъ, Ню-Джерсей,

Scanned by CamScanner

Пенсилвания, Делауеръ, Мериландъ, Вирджиниа, Северна Каролина, Южна Каролина и Джеоржиа, - се събраха на конгресъ и възприеха членоветѣ на конфедерацията. Рефолюционната война завърши въ 1783 г. съ единъ миренъ договоръ съ Великобритания, чрезъ който бѣ призната независимостьта на Съединенитѣ щати и имъ бѣ отпустната една територия отъ 815,615 квадратни мили. Въ 1787 г. бѣ съставена конституцията, утвърдена отъ споменатитѣ тринайсеть щати, и на 1 мартъ 1789 влѣзе въ сила. Тъй американскиятъ корабъ бѣ свободно пустнатъ въ водата, съ една територия отъ непълни единъ милионъ квадратни мили и съ едно население отъ около три~~ма~~ милиона души. Така идваме до 1798 г., когато това управление се явява въ пророчеството. И сега, преминавайки надъ повече отъ сто години, до започването на двайсетия вѣкъ, територията на Съединенитѣ щати се е разширила да 3,678,392 квадратни мили, а населението й се е увеличило до 93,000,000. Тѣхниятъ напредъкъ въ всички индустрии, въ земледѣлието, скотовъдството, въ издаването на вестници, въ учебното дѣло, въ произвеждането на скжпи метали и всѣкакъвъ видъ богатства, които може да притежава единъ цивилизованъ народъ, е също забележителенъ и потвърждава достатъчно основателно вѣрното приложение на пророчеството.

6. Характерътъ на представеното отъ двурогия звѣръ управление. - Въ тази графа отъ нашата тема ние намираме още доказателства за това, че този символъ представя управлението на Съединенитѣ щати. Йоанъ описва тази сила съ думитѣ: "Той имаше два рога като на агне". Рогата на едно агне показватъ първо неговата младость, и второ - неговата невинность и кротость. Възрастьта на Съединенитѣ щати отговаря по чуденъ начинъ на символа, като сила, която се е появила неотдавна - единъ белегъ, който не се срѣща у никоя друга нация на земята. Ако сега бждемъ въ състояние да откриемъ тайната на нейната сила и мощь, и да установимъ, кое най-очебийно опредѣля характера й, съ това ще можемъ да обяснимъ и двата рога, които трѣбва да означаватъ нейната мощь и характера й. И.А.Бигхамъ ни дава ключа на тази тайна, като казва, че цельта на ония, които първи потърсиха това прибрѣжие, бѣше да основатъ нѣщо, "каквото свѣтътъ отъ вѣкове не бѣше виждалъ; а именно, една църква безъ папа и една

държава безъ царь". Съ други думи, това щѣше да бѫде едно управление, кѫдето църквата щѣше да бѫде отдѣлно отъ държавата, и кѫдето на свободното прилагане на гражданската и религиозната свобода не щѣше никой да пръчи.

Нѣма нужда отъ доказателства дори, за да се покаже, че тъкмо такова е вѣроизповѣданието на Американското управление. Членъ 4, точка 4 отъ Конституцията на Съединенитѣ щати гласи: "Съединенитѣ щати гарантиратъ на всѣки щатъ въ този съюзъ една републиканска форма на управление". Членъ 6: "Не ще се изисква никакъвъ религиозенъ изпитъ като условие за заемане нѣкаква служба или официаленъ довѣренъ постъ въ Съединенитѣ щати". Първата добавка къмъ Конституцията почва както следва: "Конгресътъ не ще издаде законъ за установяване на официална /държавна/ религия или за забраняване свободното упражняване на сѫщата". - Тѣзи членове заявяватъ пълна гаранция за държавна и религиозна свобода, пълно и трайно отдѣляне на църква и държава. А какви по-подходящи евътѣзисимволи биха могли да се дадатъ отъ тѣзи: "два рога като на агне"? Въ коя друга държава биха могли да се намѣрятъ условия, отговарящи така напълно на отличителнитѣ черти на символа?

7. Едно републиканско управление. - Двурогиятъ звѣръ символизира една нация падъ една републиканска конституция, както това се вижда отъ липсата на корони, каквитѣ нѣма нито на главата, нито на рогата му. Короната е характеренъ символъ на едно царско или монархическо управление, поради което отъ липсата на такава въ нашия случай можемъ да заключаваме за едно управление, въ което върховната власть е съсрѣдоточена не въ ржцетѣ на единъ монархъ, а въ ржцетѣ на народа.

Обаче това не е единственото доказателство за туй, че символизираната тукъ нация споредъ конституцията си е републиканска; отъ ст. 14 виждаме, че се прави свикване на народа, когато трѣбва да се извърши нѣщо обществено: "като думаше на жителитѣ земни да направятъ единъ образъ на звѣра" и т.н. Ако управлението нѣше монархическо, царьтъ би публикувалъ своята заповѣдь безъ всѣко допитване до народа. Ето защо фактътъ, че тукъ става едно допитване до народа, показва ясно, че това управление е демократично. И точно такъвъ е случаятъ съ съединенитѣ щати, което не може да се каже за никоя друга страна, за която би могълъ да се приложи символътъ.

Scanned by CamScanner

8. Едданпротнсрантска с т а н т с к а н а ц и я. - Двурогиятъ звѣръ символизира едно управление, което споредъ вѣроизповѣданието си е протестантско или поне не католическо. Вече посочихме, че по-първиятъ звѣръ символизираше папството; а за двурогия звѣръ четемъ, че той караше земята и жителитѣ ѝ да се покланятъ на първия звѣръ. Въ всички католически страни народътъ се покланя на звѣра по собствено желание, т.е. той е послушенъ на нарежданията на католицизма, безъ управлението да го "кара". А фактътъ, че народътъ при това управление извършва поклонението си само по нареждане отъ държавната власть, показва ясно, че неговата религия не може да е католическа. Ето защо това трѣбва да е безспорно протестантизмътъ, защото само тѣзи две религиозни системи сж отъ значение за християнството. Съединенитѣ щати сж една протестантска нация, и по единъ чуденъ начинъ отговарятъ на всички изисквания на Откровението.

9. Г л а с ъ т ъ н а з м е я. - Следъ като до тукъ разгледахме само добритѣ качества на символа, сега съ болка трѣбва да четемъ, че той "говорѣше като змей". Но преди да се впустнемъ въ по-подробно разискване на предмета, ние още еднажъ ще резюмираме установенитѣ точки. Установи се, че:

1/ Управлението, представено чрезъ двурогия звѣръ, трѣбва да е такова, различаващо се отъ управленията на държавитѣ на Стария свѣтъ, безразлично дали отъ свѣтски, или отъ духовенъ характеръ.

2/ То трѣбва да се издига върху западното полукълбо.

3/ Трѣбва да е започнало да се издига по влияние и известность около 1798 г.

4/ Трѣбва да се е появило по миренъ начинъ, а не както другитѣ народи сж постигали и увеличавали властьта си чрезъ завоевания и успѣшни войни.

5/ Нарастването му трѣбва да е тъй бързо, че да постави въ такова очудване наблюдателя, каквото би изпиталъ, ако виждаше предъ очитѣ му да расте едно животно.

6/ Държавното му управление трѣбва да е републиканско.

7/ Вѣроизповѣданието му трѣбва да е протестантско.

8/ То трѣбва, споредъ характера и принципитѣ

на управлението си, да покаже предъ свѣта два голѣми принципа, които сами по себе си сж напълно справедливи, невинни и агнеподобни.

9/ И най-после, то трѣбва да започне дѣлото си отъ 1798 г. насамъ.

Ние видѣхме, че отъ тѣзи деветь точки може да се каже: първо, че дотукъ тѣ напълно отговарятъ на историята на Съединенитѣ щати, и второ, че историята на никое друго управление на земята не отговаря на тѣзи условия. Ето защо е невъзможно да се приложи символътъ отъ Откр. 13:11 за друго нѣкое управление, освенъ за Съединенитѣ щати.

Къмъ описанието на агнеподобния видъ на този символъ Йоанъ веднага прибавя думитѣ: "и говорѣше като змей". Змеятъ, първиятъ символъ отъ пророческата верига, бѣше единъ безпощаденъ гонитель на Божията църква. Леопардътъ, който го последва, бѣше сжщо една враждебна на църквата сила, която въ течение на 1260 години погуби живота на милиони вѣрни последователи на Христа. Третиятъ членъ отъ веригата, двурогиятъ звѣръ, говори като първия, и съ това се проявява като змей въ сърдцето си; защото "отъ препълненото сърдце говори устата", и въ сърдцето се пораждатъ нашитѣ дѣла. Затова и тази сила, подобно на другитѣ, е една преследваща сила, и това е единствената причина, поради която тя е спомената въ пророчеството. Божията грижа за църквата, Неговото малко стадо, бѣше подбудителната причина, да й открие Той волята Си и да й покаже враговетѣ й, които тя щѣше да има да се бори. Срещу тази църква се опълчиха всички орждия на змея и на леопарда, и затова имаме право да приемемъ сжщото и змейскиятъ гласъ на тази сила ще се прояви нѣкакъ по отношение на сжщата църква.

Такова събитие не е недопустимо, както въ начало би изглеждало; трѣбва да помнимъ, че въ последнитѣ дни болшинството хора въ най-издигнатитѣ страни ще изпаднатъ въ онова низко морално състояние, което е описано въ такива стихове, като Ма.24:12; 2Тим.3:1-5; 2Петр.3:3.4; Лука 17:26-30; 18:8. И тъкмо отъ такива хора ще бждатъ преследвани праведнитѣ въ Господа. 2Тим.3:12.

Злото заплашва сжщо и отъ друга страна. Римокатолицизмътъ, който се е засилилъ много чрезъ преселението, е насочилъ своитѣ хищни очи къмъ Съединенитѣ щати, съ цель да подчини подъ властьта си това управление. Тукъ

царува гласоподаването, и папството има много гласове; и това свое право на гласоподаване то гнусливо използва за свои цели. Съ такова орудие въ ржцетѣ си, неговата злотворна сила е почти неограничена, защото множество безсъвѣстни политици, заплащани отъ отечеството си, не работятъ за доброто на страната си, а за лично възвеличение, и сж готови да помогнатъ на всѣка партия, която чрезъ своитѣ планове, макаръ и нечестни, би обезпечила тѣхната служба.

Презъ последнитѣ десетилѣтия ние бѣхме свидетели на зловещия феноменъ на обединението на католическия елементъ въ тази страна на едно гигантско общество, или "федерация", както е известно, която държи годишни събрания въ голѣми американски градове и устройва активна пропаганда въ интересъ на католическата църква. Федерацията не е пропустнала да съобщи, че тя не се занимава съ политика, - значи, не ще се съюзи съ нѣкоя политическа партия; защото знае, че ако стори това, ще си навлѣче опозицията на други политически партии. Тя, обаче, се интересува отъ политика, въ смисълъ, да има подъ властьта си всички политически партии, за да нѣма съпротивата на никоя; а това е най-лошиятъ смисълъ, въ който едно църковно общество може да се интересува отъ политика. Тази велика федерация, която има нѣколко милиона членове, може да издигне своя гласъ и влияние надъ всѣко политическо или правителствено дѣло, на което би била противна. Между политическитѣ партии, които се борятъ за първенство въ тази страна, тя много лесно държи равновесието на силитѣ, и може да диктува условия на коя и да е отъ тѣхъ, така че, какъвто и да е резултатътъ на единъ изборъ, той винаги да е отъ полза за папството. Тази организация вече се хвали, че имала власть и надъ Конгреса. Когато се предполагаше, че американското управление ще се съюзи съ Англия, съ цель да се тури край на звѣрствата въ тъй-наречената дърбадна държава Конго, която бѣше подъ управлението на Негово Католическо Величество Леополдъ Първи, на Белгия, федерацията се намѣси, и часть отъ доклада на секретаря за събранието, държано въ Индианополисъ, презъ юлий, 1907, бѣше едно дълго изложение на това, какъ Федерацията "задържаше Съединенитѣ щати да не се мѣсятъ въ работитѣ на Конго".

Тази федерация не само цели да упражнява власть

надъ народното и държавно законодателство, но тя работи усилено и за това, да се премахнатъ всички противокатолически книги отъ народнитѣ библиотеки, и дори да се забрани изпращането на такива по пощата.

Редовното посещение на Президента и на други висши държавни чиновници на литургията въ католическата черква въ Вашингтонъ на праздника "Благодарственъ день", а сжщо и участвуването на Президента, Подпрезидента и Експрезидента на юбилея на кардиналъ Гибонъ /юний, 19=1/ сж забележителни показания за силната ръка, която Римъ слага върху тази протестантска република. „.

Къмъ това се прибавятъ спиритизмътъ, невѣрието, социализмътъ, свободната любовь, занаятчийскитѣ сдружения или борбата на труда съ капитала, комунизма и др.т. -всички най-усърдно цѣлящи да разпространятъ принципитѣ си между маситѣ. Това сж точно сжщитѣ принципи, точно сжщитѣ подбуждения, които малко преди избухването на ужасната французка революция отъ 1789 - 1800 год. вълнуваха народа. Човѣшката натура презъ всички времена е една и сжща, и затова еднаквитѣ причини неизбѣжно ще дадатъ еднакви резултати.

10. Г о л ѣ м и т ѣ л и ч б и /з н а м е н и я/ На второ мѣсто въ пророчеството, което посочва дѣлото на двурогия звѣръ, ние четемъ, че той "вършеше голѣми личби, та дори и огънь сваляше отъ небето на земята предъ човѣцитѣ". Доказателства, че това предсказание се е изпълнило въ Съединенитѣ щати въ наши дни, не е мжчно да се представятъ. Никой не може да отрече, че ние живѣемъ въ вѣка на чудесата. /Вижъ въ Дан. 12:4/.

Но да се върнемъ обратно на знаменията, за които говори пророкътъ. Вече обяснихме, че изпълнението на пророчеството въ никой случай не трѣбва да се търси въ напредъка на науката и въ тъй забележителнитѣ съвременни открития и изобретения, и то поради това, че знаменията, за които пророкътъ говори, се извършватъ явно, за да се измами народътъ; защото ст. 14 гласи: "и лъстѣше пителитѣ земни съ личбитѣ, що му бѣха дадени да върши предъ звѣра". Това поставя двурогия звѣръ наравно съ лъжепророка отъ Откр. 19:20; защото този лъжепророкъ е силата, която върши личби предъ звѣра, чрезъ които, казва пророкътъ, "заблуди ония, които бѣха приели белега на звѣра и се кланяха на образа му" - точно сжщото дѣло на двурогия звѣръ. Сега ние сме въ състояние да установимъ, чрезъ силата на кои срѣдства

бѣха вършени въпроснитѣ чудеса,тъй като Откр.16:13.14 споменава за"духове бѣсовски",които вѣршатъ личби и отиватъ къмъ царетѣ на земята и на цѣлата вселенна,за да ги събератъ за война въ онзи великъ день на Бога Вседържителя";и тѣзи вършещи чудеса духове излизатъ изъ устата на известни сили,една отъ които е въпроснятъ лъжепророкъ или двурогиятъ звѣръ.

Предсказвайки събитията,които щѣха да станатъ преди Неговото второ идване,Спасителтъ каза: "Защото ще се явятъ лъжехристи и лъжепророци,и ще показватъ голѣми знамения и чудеса,така щото,ако е възможно,и избранитѣ да прелъстятъ". Тукъ сжщо се предсказватъ чудеса,извършвани съ цель за измама,и то тъй силна,че дори,ако е възможно,да бѫдатъ измамеви и избранитѣ.

Тази редица отъ пророчества разкрива предъ очитѣ ни една чудотворна сила презъ последнитѣ дни,която се отличава особено по това,че се проявява въ една удивителна и недостигната степень на фалшъ и заблуда.Замното управление,съ което тя трѣбва да е въ особено отношение, е онова,което е символизирано чрезъ двурогия звѣръ или чрезъ лъжепророка.Задъ външнитѣ му прояви трѣбва да се крие една сатанинска сила,духътъ бѣсовски.Пророчеството говори за това,че такова дѣло,като това въ Америка,ще се извърши въ наши дни. Забелязва ли се вече нѣщо такова? Отговора на този въпросъ четемъ въ повика на пророка: "Горко вамъ,които населявате земята и морето! Защото дяволътъ е слѣзълъ при васъ съ голѣмъ гнѣвъ,като знае,че му остава малко време". Прибледнѣй,земьо,разтреперете се,народи,но не се оставяйте да бѫдете измамени! Значи ние ще се сблъскаме съ чудовищния призракъ на лукавия,както пророкътъ известява.Сатана е пустнатъ на свобода.Изъ дълбинитѣ на бездната /тъмнината/ плъзватъ мириади демони надъ цѣлата земя.Князътъ на тъмнината се открива както никога досега;и за да наименува дѣлото си,той заема несправедливо една дума отъ речника на небеснитѣ нѣща,като му дава титлата "спиритизъмъ" /отъ латинската дума спиритусъ - духъ/.

1/ Но носи ли спиритизмътъ на себе си всички болести на единъ сатанински посланикъ?

а/ Духоветѣ,които се съобщаватъ съ насъ,претендиратъ,че били духоветѣ на нашитѣ умрѣли приятели. А Библията ни увѣрява съ най-ясни изрази,че мъртвитѣ

Scanned by CamScanner

не знаятъ нищо /Екл.9:5/; че всички стремежи и прояви на човѣшкия духъ пропадатъ,изчезватъ,когато човѣкъ умре. /Пс.146:4/; че всѣки стремежъ на сърдцето му заглъхва /Екл.9:6/; и че въ гроба,кждето отиваме,нѣма нито дѣло,н нито изкуство,нито разумъ,нито мждрость /Екл.9:10/. Затова всѣки духъ,който се явява като такъвъ на нашъ умрѣлъ близъкъ,твърди,че е нѣщо,което,както знаемъ отъ Словото Божие,въ действителность не е. А ангелитѣ Божии не лъжатъ,и отъ това следва,че такъвъ духъ не е отъ добритѣ ангели.Само бѣсовскитѣ духове лъжатъ;това е тѣхната професия,тѣхното удостовѣрение,което тѣ ни представятъ веднага съ появяването си.

б/ Ученията,които тѣ разпространяватъ,идватъ отъ най-низкитѣ бездни на тъмнината и сж съвършено противоположни на Библията. Тѣ отричатъ Бога.Тѣ отричатъ Христа.Отричатъ изкуплението.Отричатъ Библията.Отричатъ сжществуването на грѣха и всѣка разлика между правда и неправда. Отричатъ светостьта на брака;и,като прибавятъ къмъ изявленията си най-ужаснитѣ хули срещу Бога,Неговия Синъ,срещу всичко,което е достойно за любовь,добро и чисто,тѣ даватъ свободенъ просторъ на всѣка грѣшна склонность,както и на всички земни,плътски похоти.Нека не ни се казва,че тѣзи нѣща,макаръ публично да се проповѣдватъ подъ мантията на религията и да се подкрепятъ чрезъ свръхестествени явления и гласове,сж нѣщо друго,освенъ фокуси на Сатана.

2. Спиритизмътъ отговаря най-точно на даннитѣ на пророчеството,представящи голѣмитѣ личби.Между многото му постижения могатъ да се приведатъ особено следнитѣ: Различни предмети сж бивали пренасяни отъ едно мѣсто на друго единствено посрѣдствомъ духове. Красива музика е бивала произвеждана безъ видими инструменти и каквото и да е човѣшко участие. Ставали сж много явно доказани случаи на излѣсуване. Личности сж бивали пренасяни презъ въздуха въ присжтствието на множество зрители. Въ въздуха сж бивали задържани да висятъ маси,на които сж седѣли нѣколко лица. И,най-после,явявали сж се духове като превъплотени сжщества и сж говорили съ гласъ,който се е чувалъ.

3. Спиритизмътъ отговаря на пророчеството и въ това,че има началото си въ Съединенитѣ щати,и съ това свързва знаменията си съ дѣлото на двурогия звѣръ.Той се появи за пръвъ пжть въ семейството на Джонъ Фоксъ, въ Хайдсвилъ,Ню-Йоркъ,къмъ края на мартъ,1848 г.,и отъ тамъ,

Scanned by CamScanner

съ невѣроятна бързина се разпространи изъ цѣлия свѣтъ. Едно писмо до автора на тази книга отъ единъ виденъ спиритически издатель ,отъ декември,1895 г.,твърди,че въ Съединенитѣ щати имало петь милиона спиритисти,а въ цѣлия свѣтъ петдесеть милиона. За тѣзи,които сж станали негови привърженици,сждията Едмондъ,още въ 1853 г. казва:

"Освенъ проститѣ народни маси,къмъ тѣхъ /спиритиститѣ/ се числятъ и много хора съ високо положение и таланти, - лѣкари,адвокати и много духовници,протестантски епископи,учени и видни директори на висши училища,сждии отъ нашитѣ висши сждебни институти,членове на Конгреса,чуждестранни посланници и бивши членове на Сената на Съединенитѣ щати".

Тѣзи сведения сж дадени преди нѣколко десятки години. А отъ онова време дѣлото на тѣзи духове постоянно е напредвало до днешния день и е проникнало изъ всички класи на обществото.

Една причина,защо е тъй трудно да се установи числото на ония,които съ право заслужаватъ името спиритисти,е тази,че по-влиятелнитѣ и по-видни последователи на това движение се опитватъ да покриятъ досега тъй очевиднитѣ мерзки и неморални черти на тази система съ една християнска одежда.По такъвъ начинъ тѣ се поставятъ на равно становище съ едно голѣмо множество отъ църковни членове,така че не се явява никаква разлика въ сжщность между ония и тѣхъ,макаръ че това може да е само по име.

Една малка книжка отъ Хътзънъ Тютълъ,"Що е спиритизъмъ?",стр.6,дава единъ списъкъ отъ двайсеть и двама императори,царици,князе и благородници,които сж получавали съвети посрѣдствомъ спиритизма относно работитѣ си или сж били последователи на неговитѣ учения. Така спиритизмътъ се подготвя да изпълни описаното въ Откр.16:14 дѣло и да събере народитѣ за боя на великия день.

11. О б р а з ъ т ъ н а з в ѣ р а. - Въ тѣсна връзка съ извършването на тѣзи чудни знамения стои издигането на единъ образъ на звѣра; тъй като пророкътъ поставя тѣзи две нѣща едно следъ друго въ ст.14,който гласи: "И лъстѣше жителитѣ земни съ личбитѣ,що му бѣха дадени да върши предъ звѣра,като думаше на жителитѣ земни

Scanned by CamScanner

да направятъ единъ образъ на звѣра, който има рана отъ мечъ и остана живъ". Измамата, която почива на вършенето на личби, проправя пжтя за изпълнението на поканата да се направи единъ образъ на звѣра.

За да разберемъ, какво се подразбира подъ образа на звѣра /папството/, най-напредъ трѣбва да си съставимъ ясно понятие за това, какво, въ сжщность, представлява отъ себе си папството. Папското владичество датира отъ времето, когато Юстинианъ издаде единъ декретъ, въ който провъзгласяваше папата за глава на църквата и за гонитель на еретицитѣ, който влѣзе въ сила въ 538 г.сл. Хр. Споредъ това папството бѣше една църква съ държавна власть - едно църковно тѣло, което имаше власть да наказва всички другомислящи съ конфискуване на имотитѣ имъ, съ затворъ, мжчения и смъртъ. Тогава какво може да бжде единъ образъ на папството, ако не едно друго църковно тѣло, облѣчено съ подобна власть? Но какъ можеше да се издигне подобенъ образъ въ такава една страна? Нека само се даде на протестантскитѣ църкве въ Съединенитѣ щати власть, да опредѣлятъ, какво е ересь, и да я наказватъ, както и да налагатъ приемането на тѣхнитѣ собствени учения посрѣдствомъ заплашвания и наказания отъ страна на държавнитѣ закони, и тогава ще видимъ, дали не ще имаме точенъ образъ на папството отъ времето, презъ което то имаше върховната власть.

Срещу това последно твърдение може лесно да се възрази, че за папската църква, която донѣкжде стои като едно цѣло тѣло, бѣше лесно да налага своитѣ догми, когато тъй много разчлененатa протестантска църква никога не би могла да се обедини въ това, кои учения да наложи на народа. На това ние отговаряме: Има известни вѣрски учения /догми/, които сж общи за всички, и които поради това служатъ като операционна база /основа за обща дейность/. Между тѣхъ е ученето за съзнателното състояние на мъртвитѣ и за безсмъртието на душата, което съставлява както основата, така и вътъка на спиритизма; второ, ученето за първия день отъ седмицата като за християнската сжбота.

Образуватъ ли тѣзи църкви една църковна организация; узакони ли правлението една такава организация и даде ли й власть /каквато тя не би могла да има, ако управлението не й я дадѣше/ да налага на народа догмитѣ, които разнитѣ деноминации могатъ да приематъ като база за образуване на единъ съюзъ, - тогава каво се по-

Scanned by CamScanner

лучава? - Тъкмо това, което пророчеството представя: единъ образъ на папския звѣръ, на който двурогиятъ звѣръ бѣ далъ власть да действува.

И ето че подочна организация, единъ колосаленъ съюзъ на главнитѣ църкви въ тази страна, съставляващи най-силната и най-голѣма федерация, образувана нѣкога въ историята на този народъ, започна да се организира въ последнитѣ нѣколко години. Образуването на единъ такъвъ съюзъ, безъ огледъ на това, какво ще произлѣзе отъ него, е едно отъ най-великитѣ събития на модерното време. То е приветствувано отъ своитѣ привърженици като най-великото религиозно движение отъ времето на реформацията. Но нека не се забравя и това, че тази голѣма федерация е образувана съ изричната цель да контролира политиката и законодателството въ страната, ужъ за благото на християнството. Чрезъ такива срѣдства членоветѣ на тази федерация се надѣватъ да доведатъ народа при Христа; а като разпространятъ този планъ и между другитѣ народи, тѣ смѣтатъ да основатъ Христовото царство на земята.

Нека отбележимъ накратко главнитѣ фактори, които допринесоха за образуването и дейностьта на тази голѣма федерация:

Въ 1900 г. въ Ню-Йоркъ се състоя едно събрание на протестантскитѣ проповѣдници, на което се организира "Народната федерация на църквитѣ". Следъ това бѣха образувани държавни и мѣстни федерации по цѣлата страна.

Две години по-късно, на едно събрание на организацията въ Вашингтонъ, се избра една кореспондентна комисия, която изпрати до всички главни протестантски църкви въ Съединенитѣ щати една речь върху "Кооперативното отношение на Христовитѣ църкви въ християнското дѣло". Отправенъ бѣ единъ апелъ, съ цель "да се посветятъ всички усилия за премахване на социалното зло, за очистване страната отъ порочность и развратъ и за покровителствуване въздържанието, за пазенето недѣлната почивка и обществения моралъ".

Къмъ ноември 1905 г. бѣ съставенъ единъ планъ за една обща федерация. По този случай се състоя първото общо събрание въ Карнеги-холъ, Ню-Йоркъ, на което присѫтствуваха нѣколко стотинъ делегати, представители на всички главни протестантски църкви въ Съединенитѣ щати. Ония деноминации, които имаха до 500,000 члена, можеха да

Scanned by CamScanner

изпратятъ петдесеть делегати на конференцията,а тѣзи,които имаха по-малко отъ 100,000 члена,можеха да бждатъ представени само отъ петь делегати. Въ своята поздравителна речь къмъ църквитѣ Д-ръ Р.С.Макъ Артуръ каза,че тази конференция била отъ много по-голѣмо значение за Америка,отколкото всѣка друга,която се е състояла до тогава.

На друго едно събрание,когато се разглеждаше протоколътъ на федерацията,единъ говоритель /Д-ръ Дикн/ каза: "Вѣрвамъ,че единъ отъ практическитѣ резултати на тази конференция ще бжде организирането на една сила,която ще бжде слушана и уважавана отъ нарушителитѣ на закона и отъ законодателитѣ,когато ще се касае за моралъ. Нашето евангелие е изпълнението на закона.Нашъ дългъ е, въ името на нашия Върховенъ Царь и за доброто на човѣчеството,да помолимъ управницитѣ да почитатъ църквата". - При последното заседание на конференцията епископъ Хендриксъ,отъ Методистката епископална църква,говори за народа като за последенъ продуктъ на църквата и за Христа, като за първия гражданинъ на свѣта. Той каза: "Христосъ не е спаситель отъ свѣта,т.е.да отдѣля отъ свѣта,а спаситель на свѣта;и Божието царство ще настжпи чрезъ прилагането на гражданската правда".

Въ края на тази конференция федерацията бѣше напълно организирана и готова да започне своята дейность въ църковни и държавни работи. Тя обхващаше,споредъ официалнитѣ доклади,трийсеть деноминации и осемнайсеть милиона църковни членове,или имаща общо петдесеть милиона последователи. Цельта на нейната дейность може да се види отъ следното официално изложение,което цитираме отъ Планъ на федерацията:

"4. Да се обезпеби едно мощно обединено влияние на Христовитѣ църкви по всички въпроси,засѣгащи моралното и социалното състояние на народа,така че да допринесе за прилагането на Христовия законъ въ човѣшкия животъ".

Значи силата на тази федерация ще се прояви "по всички въпроси,засѣгащи моралното и социалното състояние на народа";а това ще рече,че тя ще се чувствува въ всичко и навсѣкжде по цѣлия свѣтъ.

Презъ декември 1906 г. въ Филаделфия се състоя първото заседание на федерацията,което се назова "Федераленъ съветъ на Христовитѣ църкви въ Америка". То обърна вниманието върху предмети като тѣзи: Всѣкидневни наставления по религията; Обединени въ чуждитѣ мисии; Държавни

Scanned by CamScanner

федерации; Мѣстни федерации; Църквата и емигрантътъ; Църквата и модерната индустрия; Въздържание; Пазенето на недѣлята; Семейниятъ животъ и международнитѣ отношения, и др. Когато се дойде до разглеждането въпроса за освещаването на недѣлята, случи се нѣщо непредумишлено, което дръпна завесата на външното християнско братство и откри другъ единъ духъ, обитаващъ въ вътрешното светилище на движението, и доказа, че теорията за федерално единство бѣше много слаба, за да го приложи на практика. Една комисия, опредѣлена да вземе резолюции относно освещаването на недѣлята, изложи следното:

"1. Заседанието чувствува, че отъ амвона, въ Недѣлното училище и въ дома трѣбва да се даде едно ново и по-силно ударение на библийското пазене на първия день на седмицата като свѣтъ день, домашенъ день и почивенъ день за всѣки мжжъ, жена и дете.

2. Всички опровержения на правата и светостьта на Господния день да се отхвърлятъ най-смѣло чрезъ печата, Недѣлнитѣ дружества и съюзи, а и чрезъ такова законодателство, каквото може да се осигури за закрилянe и запазване тази крепость на нашето американско християнство.

3. Ние се радваме за обединената дейность на разнитѣ организации въ Америка, които се стремятъ да запазятъ Господния день като день за побивка и богослужение".

Изглежда, че не е могло да се очаква, щото баптиститѣ отъ седмия день, които сжщо се бѣха присъединили къмъ тази федерация, да се съгласятъ съ такава декларация. Затова се направи едно усилие да се запази основната идея за християнското единство и хармония, като се взе следната резолюция, която се и предложи на приемане:

"Решихме, че съ тази резолюция не се цели да се пръчи на тѣзи братя, представени заедно съ насъ на това заседание, които по убеждение пазятъ седмия день на седмицата, вмѣсто първия, като день за почивка и богослужение".

Едва бѣ прочетена тази резолюция, - единъ методистки епископъ /епископъ Мили/ скочи на крака: "Хората, които се споменаватъ въ тази резолюция", каза той, "не вѣрватъ въ Господния день, а въ другъ день. А тѣзи резолюции говорятъ за Господния день. Ние трѣбва да стоимъ

твърдо за Господния день, а не да отстъпваме отъ онова, което казахме".

Уважаемиятъ Мейландъ Хойтъ отправи горещъ апелъ въ подкрепа на резолюцията, напомняйки на делегатитѣ, че баптиститѣ отъ седмия день сж също членове на федерацията, и че духътъ на братството изисква, щото и тѣхнитѣ убеждения да бждатъ уважени. Единъ отъ делегатитѣ на баптиститѣ отъ седмия день, уважаемиятъ А.Е.Мейкъ, настоятель на богословската семинария "Алфредъ", въ Ню-Йоркъ, взе думата и каза:

"Ние знаемъ, че представляваме най-малкия съюзъ на тази федерация, и затова сме благодарни, че вие ни признавате и сте ни поканили да се обединимъ съ васъ, като ни познавате, че сме евангелисти и християни. Ние сме се съюзили на драго сърдце съ васъ въ тази федерация; и сега, възможно ли е, щото въ този градъ на братска любовь, кждето единъ баптистъ отъ седмия день председателствува заседанието на континенталния конгресъ, - възможно ли е, щото този съюзъ, състоящъ се отъ тъй наречени братя, да възприеме единъ законъ, противенъ на нашитѣ убеждения и да ни лиши отъ свобода, и то тъкмо тогава, когато ние сме се изправили рамо до рамо съ васъ въ това движение?"

Но тѣзи апели за религиозна свобода въ федерацията останаха безъ всѣкакъвъ резултатъ. Чувствата на всички въ заседанието бѣха противни на резолюцията. Въ речитѣ, които се държаха противъ нея, за пазителитѣ на седмия день, сжботата, се изтъкваше много ясно, че тѣ сж една класа хора, чиито убеждения не трѣбва да бждатъ ни най-малко насърдчавани. Така резолюцията пропадна чрезъ едно решающе гласуване.

Тази случка, вмъкнала се неочаквано въ хода на работитѣ на конференцията, откри факта, че тази голѣма църковна федеряция е готова да насилва религиознитѣ малцинства по въпроси за религиозни учения и обичаи. А това е тъй не поради нѣкое намѣрение или желание отъ страна на нейнитѣ членове за нетолерантность къмъ другитѣ, но понеже нетолерантността е вродена въ самото естество на движението, което тѣ сж основали. Главната цель на федерацията бѣше да се снабди съ власть; и тази така придобита власть - властьта на болшинството, - не се упражнява за да убеждава, а за да насилва. Има една друга сила, независима отъ численость - силата на благочестието, - която убеждава хората въ истината и ги ободинява

върху платформата на истината. Но тази сила не е онази, която църквитѣ се стремятъ да придобиятъ чрезъ съюзяване. Тѣхната сила е силата на едно голѣмо религиозно общество, единъ църковенъ монополъ; а естеството на монопола е да премахва отъ пжтя си всичко, което би му прѣчило.

Въ тази федерация църквитѣ не се стремятъ да сж свързани въ "единството на Духа", а само въ единъ съюзъ, чийто духъ е съвсемъ различенъ отъ "Духа на истината". Федералниятъ съюзъ не отдава никаква стойность на истината. Но той и не би могълъ да стори това, докато основата, на която стои, е да се премахватъ всѣкакви различия въ религиознитѣ вѣрвания на членоветѣ му, заради придобиването на свѣтската власть, произлизаща отъ обединената имъ многочисленость.

Споредъ официалното съобщение, заклетата цель на Федерацията била, "да представя братството и всемирното единство на Христовата църква". Обаче нетолерантниятъ духъ ѫтре въ нея не можеше да се прикрие; той започна да се проявява въ нейнитѣ решения и въ опозицията на нейния тъй нареченъ духъ на братство и единство. Щомъ като поведението на този великъ религиозенъ тръстъ е такова къмъ тѣзи, които се числятъ къмъ него и работятъ за неговия напредъкъ, лесно можемъ да си представимъ, колко толерантенъ ще е той къмъ религиозното малцинство, което не се числи къмъ него.

Този голѣмъ религиозенъ тръстъ цели да упражнява пъленъ религиозенъ монополъ навсѣкжде.

"Дошло е времето", каза единъ говоритель, който изрази гласно чувството на Федерацията, "когато църквитѣ вогатъ и трѣбва да познаватъ всѣки човѣкъ въ цѣлото общество така добре, както сега познаватъ собственитѣ си членове.... Така ще бжде възможно /и това е вече станало въ два щата/ да се приложи лозунгътъ: 'На всѣки квадратенъ километъръ - една църква, която да е отговорна за него!'.... Тактиката на Федерацията трѣбва да е, да основе областни отговорни пунктове, и когато тѣзи покриятъ цѣлата страна и църквитѣ съзнаятъ своята длъжность и отговорность, а именно: всѣка една отъ тѣхъ да познава убеждението на всѣки гласоподатель по отношение на морала, и заработятъ неуморно за поставяне всѣкиго на страната на правото, - едва тогава ще настанатъ морални реформи, и то бързо и трайно".

Scanned by CamScanner

И тъй,въ отговоръ на въпроса,дали въ тази страна може да се яви нѣщо като "образъ" на папския звѣръ, ние имаме предъ себе си една гигантска църковна организация отъ протестанти,съ сила и власть да диктува на управлението споредъ силата и волята си; нетърпима къмъ своитѣ членове,когато се касае за светостьта на недѣлята; заявяваща чрезъ резолюция цельта си да издигне първия седмиченъ день като день на почивка,чрезъ учение и законодателство; отричаща чрезъ гласоподаване уважението "убежденията,правата и привилегиитѣ на тия....,които споредъ съвѣстьта си освещаватъ седмия день,вмѣсто първия день на седмицата"; заявяваща изрично,че е федерация на всички християнски църкви,и затова не признава за християнска никоя църква,която е вънъ отъ нея; целяща да монополизира религиозната дейность въ всѣки квадратенъ километъръ на американска територия.Не е ли подготвена такава една организация да постжпва съ тия,които сж вънъ отъ нея,по сжщия начинъ,както папството постжпваше съ друговѣрцитѣ и еретицитѣ въ днитѣ на своята власть?

При първото годишно събрание на Изпълнителния комитетъ на Федерацията,състояло се презъ декември 1909, въ Луизвиль,тази организация пакъ прояви своя духъ на нетърпимость въ една рець отъ председателя,епископъ Хендриксъ отъ Методистката епископална църква,въ която той говори за по-малкитѣ деноминации като за "трошици",и каза,че ако тѣ наистина сж имали нѣкаква действителна мисия,тѣ сж я изпълнили,и сега трѣбва да се присъединятъ къмъ по-голѣмитѣ общества. "Следъ нѣколко години",каза той,"цѣлата религиозна дейность,извършвана отъ протестанти въ Съединенитѣ щати,ще трѣбва да се върши отъ не повече отъ осемь или десеть отъ по-голѣмитѣ деноминации".

12. Белегътъ на звѣра. - Двурогиятъ звѣръ отбелязва върху своитѣ поданици белега на първия звѣръ.А тъй като въ пророчеството се говори за три сили,ние,за да не се объркваме,трѣбва да ги различаваме много добре.

1/ Звѣрътъ,символизиращъ папството. Тази сила е отбелязана като "звѣрътъ","първиятъ звѣръ","звѣрътъ, който имаше рана отъ ножъ и оживѣ" и "звѣрътъ,чиято смъртоносна рана оздравѣ". Всички тѣзи изрази се отнасятъ за една и сжща сила,и кждето и да се срещнатъ въ пророчеството,тѣ се отнасятъ изключително за папството.

2/ Двурогиятъ звѣръ. Следъ като ст.11 на 13-та

Scanned by CamScanner

глава описва тази сила, по-нататък във пророчеството тя се споменава само съ мѣстоимението "той", и кждето и да срещнемъ това мѣстоимение до ст.17 /може би съ изключение на ст.16, който може да се приложи и за образа/, то се отнася винаги за двурогия звѣръ.

3/ Образътъ на звѣра. Той всѣки пѫть, съ изключение само на споменатия случай, е нареченъ "образътъ", така че нѣма опасность да се смѣси съ нѣкоя друга отъ действующитѣ сили.

Постѫпкитѣ, приписани на образа, сж: заповѣдь и налагане поклонение нему при наказание съ смъртъ. Това е единственото нареждане, което, както пророчеството ни учи, е наложено при наказание съ смърть.

Белегътъ на звѣра се получава или направо чрезъ двурогия звѣръ, или чрезъ образа. Наказанието, което се дава на онія, които отказватъ да приематъ белега на звѣра, е лишение отъ всички граждански привилегии, отнемане правото да се купува и продава. Белегътъ е белегъ на папския звѣръ. Срещу това поклонение на звѣра и на неговия образъ, както и срещу приемането на белега е насочена третата ангелска весть /Откр.14:9-12/, едно извънредно сериозно и важно предупреждение.

Този е, значи, изходътъ, за който ние скоро ще чуемъ нѣщо повече, споредъ пророчеството; човѣшки организации, които сж ржководени и вдъхновявани отъ духа на змея, ще застaвятъ народа да върши нѣща, които ще се състоятъ въ поклонение на една отпаднала религиозна сила и въ приемане на нейния белегъ, или, въ противенъ случай, ще ги лишаватъ отъ граждански права; или накратко: тѣ ще ги застaвятъ или да се поклонятъ на звѣра, или да заплатятъ съ живота си. Отъ друга страна, малко преди наставането на това усилно време милостивиятъ Богъ ни изпраща сѫщо една весть, както ще видимъ въ гл.14:9-12, гласяща, че който извърши подобно нѣщо, "той ще пие отъ виното на яростьта Божия, вино неразводнено, налѣно въ чашата на гнѣва Му". Който отказва да се подчинява на изискванията на земнитѣ сили, се излага на най-жестокитѣ наказания, каквито човѣшки сѫщества могатъ да наложатъ; а оня, който изпълнява тѣхнитѣ изисквания, се излага на най-ужаснитѣ последствия на Божията ярость, описани въ Неговото слово. Въпросътъ, дали да бѫдемъ послушни на Бога, или на човѣцитѣ, трѣбва да се разреши отъ съвременнитѣ хора,

Scanned by CamScanner

подъ най-тежъкъ натискъ отъ двете страни.

Поклонението на звѣра и на неговия образъ и приемането на белега трѣбва да е ужасно престжпление, въ каквото човѣкъ може да се провини спрямо Бога, тъй като съ това той си навлича Неговия голѣмъ гнѣвъ. Това е едно събитие, което, както показахме въ четвъртата глава, ще стане въ последнитѣ дни; а тъй като въ Своето Слово Богъ ни е далъ най-подробни свидетелства, че ние се намираме въ последнитѣ дни, за да не бжде никой изненаданъ отъ деня Господенъ като отъ крадецъ, то Той трѣбва да ни е далъ и известни знамения, по които да можемъ да разпознаваме този тъй голѣмъ и тъй строго осжденъ отъ Него грѣхъ, за да бждемъ въ състояние да избѣгнемъ сигурното наказание за това провинение. Богъ би си игралъ съ надеждитѣ и участитѣ на хората, ако ги заплашва съ такива страшни наказания за известни грѣхове, които Той не имъ посочва ясно, така че тѣ да не могатъ да ги разпознаватъ и да ги избѣгватъ.

Ето защо ние искаме да посветимъ нашето пълно внимание на важния въпросъ: Въ какво се състои белегътъ на звѣра? Фигурата на единъ белегъ е заета отъ единъ много старъ обичай. Епископъ Нютонъ /"Трактати върху пророчествата", т.3, стр.241/ казва по това:

"У старитѣ имало обичай, слугитѣ да получаватъ отъ господаритѣ си, войницитѣ отъ генералитѣ си и поклонницитѣ на известно божество отъ това божество единъ белегъ. Тѣзи белези си били поставяни обикновено или на дѣсната имъ ржка, или на челото имъ, и се състояли отъ йероглифни знаци или отъ инициали, изобразяващи или чрезъ груби букви, или чрезъ цифрени знаци, споредъ желанието на господаря".

Придо споменава, че Птоломей Филопатеръ издалъ една заповѣдь, споредъ която всички евреи, които искали да бждатъ приети за граждани на Александрия, трѣбвало да получатъ белега на единъ брѣшляновъ листъ /символъ на бога Бакхусъ/. Този белегъ билъ отбелязванъ чрезъ нажежено желѣзо, и който отказвалъ да го получи, бивалъ умъртвяванъ.

Гръцката дума за белегъ въ това пророчество е "харагма" и означава "нѣщо надупчено или изрѣзано; единъ изрѣзанъ или отпечатанъ знакъ". Сжщата дума се споменава деветь пжти въ Новия заветъ, и само съ едно изключение въ Деян.17:29, въ всички други случаи тя се отнася за белега на звѣра. Естествено, при едно символично пророчество ние

не бива да разбираме, че подъ това се разбира буквалень белегъ; отпечатването на буквалния белегъ, както това е ставало въ стари времена, тукъ е употрѣбено само символично, за да се представятъ нагледно известни постжпки, които ще станатъ въ изпълнението на пророчеството. Отъ нѣкогашното буквално приложение на белега ние можемъ да получимъ нѣкои освѣтления относно неговата употрѣба въ пророчеството, тъй като между символа и представения чрезъ него предметъ трѣбва да сжществува известно сходство. Буквалниятъ белегъ имаше това значение, че лицето, което го приемаше, ставаше слухитель на оня, който му го поставяше, признаваше се за подчиненъ на неговия авторитетъ и чрезъ това до известна степень му полагаше клетва за вѣрность. Затова и белегътъ на звѣра или на папството трѣбва да е една постжпка или едно признание, чрезъ което се признава върховниятъ авторитетъ на тази сила. А какво е това?

Съвсемъ естествено е да го потърсимъ въ едно отъ особенитѣ характерни качества на папската властъ. Данаилъ, който описва тази сила чрезъ символа на единъ малъкъ рогъ, казва за нея, че тя ще се бори и противъ самия Богъ, ще угнетява светиитѣ на Всевишния и ще размисли да промѣни времена и закони. Пророкътъ наблѣга особено върху точката: "ще замисли да отмѣни у тѣхъ празднничнитѣ времена и закона". За всѣкиго е ясно, че подъ този законъ се подразбира законътъ на Всевишния. Би трѣбвало да се изнасили текстътъ, ако бихме искали да го приложимъ за човѣшки закони и да му дадемъ следното съдържание: "И противъ Всевишния ще произнася думи и ще угнетява светиитѣ на Всевишния; дори ще замисли да отмѣни у тѣхъ човѣшкитѣ закони". Не, това не може да бжде, а тукъ се подразбира Божиятъ законъ, и стихътъ гласи: "Противъ Всевишния ще произнася думи и ще угнетява светиитѣ на Всевишния; дори ще замисли да отмѣни у тѣхъ празднничнитѣ времена и закона". Това е единственятъ правиленъ начинъ за разбиране този стихъ. На еврейски се казва "датъ", законъ, а и въ Септуагинтата четемъ "номосъ", законътъ /все единствено число/, и, значи, се сочи направо Божиятъ законъ. Папството бѣше въ състояние да направи повече, отколкото само да "замисли" да промѣни човѣшкитѣ закони, тъй като отъ историята ние знаемъ, че то ги е измѣнило по най-произволенъ начинъ. То анулираше нарежда-

Scanned by CamScanner

ния на императори и на царе и освобождаваше подчинени отъ клетвата имъ за вѣрность спрямо законнитѣ имъ господари.То се намѣси въ работитѣ на държавитѣ и застави монарси да колѣничатъ въ праха предъ нозетѣ му.Но то не се задоволи само съ това,а,както пророкътъ вижда,иска да си позволи още по-голѣма волность,като се стреми да върши нѣща,които не може да прави,а само може да планира. Той вижда,какъ то се опитва да извърши нѣщо,което не може да направи никой човѣкъ и никое човѣшко общество,а именно,да промѣни закона на Всевишния. Скъпи читателю,запомни това,докато разглеждаме свидетелството на другъ единъ писатель на Свещеното писание по тази точка.

Павелъ описва същата сила въ 2Сол.2 въ лицето на папата,човѣкътъ на грѣха,какъ той седи като Богъ въ храма Божий /това е църквата/ и се превъзнася надъ всичко,което се нарича Богъ и светиня. Значи папата се въздига въ едно същество,на което цѣлата църква трѣбва да се покланя като на Бога. Нека сега да размислимъ внимателно,какъ папата може да се превъзнася надъ Бога,и за тази цель да проследимъ цѣлата область на човѣшкитѣ планове и да разгледаме обхвата на човѣшкитѣ дѣла. Чрезъ кой планъ,чрезъ коя постъпка,чрезъ коя своя претенция този узурпаторъ би могълъ да се постави по-високо отъ Бога? Той може да въведе цѣла редица отъ церемонии,може да нареди известна форма на богослужение,може да парадира съ голѣма власть,но докато у народа се подхранва съзнанието,че изискванията,които Богъ отправя къмъ него,стоятъ надъ тия на папата,дотогава и папата не стои по-високо отъ Бога. Той може да издаде единъ законъ и да убеди народа,че неговата заповѣдь е също така задължителна,както Божията заповѣдь, - съ това той най-много би се приравнилъ съ Бога. Затова той трѣбва да е отишелъ още по-далечъ,щомъ е правилъ опитъ да се издигне надъ Бога;тогава той трѣбва да е издалъ заповѣдь,която,първо,да не е въ съгласие съ Божиитѣ заповѣди,и,второ,той трѣбва да е поставилъ изпълнението на своитѣ заповѣди надъ това на Божиитѣ заповѣди.Това е единственятъ начинъ,по който той може да се издигне до положението,посочено въ пророчеството - значи само чрезъ едно промѣняне на Божия законъ.И ако му се удаде да доведе хората до тамъ,щото тѣ да приематъ този измѣненъ законъ на мѣстото на оригиналния,тогава той,измѣнительтъ на закона,

Scanned by CamScanner

стои сигурно надъ Бога,Законодателя. И тъкмо това е дѣлото,което той,споредъ пророкъ Данаила,ще замисли да извърши./

Споредъ пророчеството папството трѣбва да извърши подобно дѣло;иначе пророчеството не е вѣрно. Какво ще притежава тъ хората на земята,когато това ще стане? - Два закона,и двата изискващи отъ него послушание: Божиятъ законъ,както е даденъ първоначално отъ Него,като цѣлокупенъ изразъ на Неговата воля и като изявление на Неговитѣ изисквания къмъ човѣцитѣ;и друго едно измѣнено издание на тоя законъ,което,понеже изхожда отъ папата въ Римъ,е изразъ на неговата воля.Какъ може,обаче, да се установи,на коя отъ тѣзи две сили се покланя народътъ? Това може да се опредѣли само чрезъ закона,който той пази.Ако народътъ държи Божия законъ тъй,както той е билъ даденъ отъ Него,то значи той се покланя и подчинява на Него;пази ли,обаче,закона въ измѣнената му отъ папството форма,то той се покланя на папата и на неговата власть.Пророчеството съвсемъ не казва, че малкиятъ рогъ,папството,ще отхвърли съвсемъ Божия законъ и ще издаде другъ,различенъ отъ него;това не би било промѣняне на закона,а просто издаване на единъ новъ.Казва се,че той /папата/ само ще се опита да направи една промѣна,така че законътъ,който е отъ Бога,и тоя,който иде отъ папството,да сж съвсемъ подобни,съ изключение на незаконната промѣна,извършена отъ папството.Ще има много точки,които ще сж общи въ двата закона,и отъ никоя отъ общитѣ заповѣди не можемъ да опредѣлимъ,на коя отъ двете сили нѣкой предпочита да се покланя.Когато Божиятъ законъ казва "Не убивай",и папскиятъ законъ гласи сжщо така,за единъ,който изпълнява тази заповѣдь,не може да се каже,че той се подчинява на Бога повече,отколкото на папата,или на папата повече,отколкото на Бога. Но когато се вземе една измѣнена заповѣдь въ закона,тогава тоя,който изпълнява дадената първоначално отъ Бога заповѣдь,се показва съ това като поклонникъ на Бога; а оня,който се придържа о промѣнената форма на заповѣдьта,се явява като поклонникъ на силата,която е извършила промѣната.Само въ тази точка се забелязва една разлика между двете класи поклонници.Това е едно заключение,което ще признае всѣки искренъ.Това заключение съдържа и единъ общъ отговоръ на въпроса,въ какво се състои беле-

Scanned by CamScanner

гътъ на звѣра;а именно: Белегътъ на звѣра е промѣната, която звѣрътъ е извършилъ въ Божия законъ.

Но каква е тази промѣна? Подъ Божия законъ ние разбираме моралния законъ,единственият законъ въ всемира,съ непромѣнима,трайна валидность - законътъ,за който Вебстеръ казва,обяснявайки го въ смисълъ,какъвто му придава почти цѣлото християнство: "Моралният законъ се съдържа главно въ десеттѣ заповѣди,които бѣха написани съ Божия пръстъ на две каменни плочи и бѣха предадени на Мойсея на Синайската планина".

Ако сега читателътъ сравни дветѣ заповѣди,както тѣ сж изложени въ римокатолическитѣ катехизиси,съ заповѣдитѣ,които сж записани въ Библията,то отъ катехизиситѣ - ония части отъ тѣхъ,които сж посветени главно на поучения - той ще види,че втората заповѣдь тамъ е изхвърлена,а десетата е раздѣлена на две,за да се попълни появилата се отъ изхвърлянето на втората заповѣдь празднина и да се запази числото десеть; и че текстътъ на четвъртата заповѣдь /споредъ катехизиситѣ третата/ е промѣненъ така,че се предписва пазенето на недѣлята като сжбота,като деньтъ се прекарва благочестиво въ слушане на литургия,въ посещаване на вечерня и въ четене на морални и набожни книги. Има,значи,нѣколко отклонения отъ десеттѣ заповѣди,изложени въ Библията,и пита се,кои отъ тѣхъ, ако не всички,представляватъ споменатата въ пророчеството промѣна на закона.Тукъ трѣбва особено да се има предвидъ,че,споредъ пророчеството,той /папата/ щѣше да замисли да промѣни само празничнитѣ времена и закона.Това посочва явно намѣрението и цельта,като изтъква главно тѣзи качества.Относно изхвърлянето на втората заповѣдь католицитѣ твърдятъ,че тя се съдържала въ първата,и затова не било нужно да се споменава отдѣлно;а раздѣлянето на десетата заповѣдь тѣ обосноваватъ съ ясната разлика между понятията,която налагала такова раздѣление.По такъвъ начинъ забраната за пожеланието жената на ближния тѣ обръщатъ въ девета заповѣдь,а пожеланието имотитѣ на ближния - въ десета.

Въпрѣки всичко това тѣ претендиратъ,че предавали заповѣдитѣ точно така,както Богъ искалъ тѣ да бждѣли разбрани,и затова ние не бива да ги считаме за предумишлени измѣнения,а само като едно погрѣшно тълкуване на заповѣдитѣ. Друго-яче стои въпросътъ съ четвъртата заповѣдь,относно която тѣ съвсемъ не претендиратъ,че тя

Scanned by CamScanner

гласи точно както онази,която бѣ дадена отъ Бога.Тѣ признаватъ открито,че тукъ е направена една промѣна,и даже,че черквата е извършила тази промѣна.За да освѣтлимъ по-добре тази точка,ние ще цитираме нѣкои извлѣчения отъ мѣродавни католически книги. Ето единъ цитатъ отъ съчинението "Третиране на трийсеть спорове":

"Словото Божие заповѣдва,седмиятъ день да бѫде сѫботата на нашия Господь и затова да се пази свято;вие /протестантитѣ/ промѣняте този праздникъ безъ каквото и да е доказателство отъ Библията,и сте го прехвърлили върху първия день отъ седмицата,съ което приемате за авторитетъ само нашитѣ предания.Различни английски пуритани се противопоставятъ на тази точка,като твърдятъ, че пазенето на първия день можело да се докаже отъ Писанието,като напр. отъ Деян.20:7; 1Кор.16:2; Откр.1:10. Но цитиранитѣ стихове не сѫ основателни доказателства.Ако ние нѣмахме по-добри доказателства за сѫществуването на чистилището,за извършване на панахиди,за почитането на светиитѣ и др.т.,тѣ,наистина,биха имали добри основания да ни осмиватъ;защото кѫде е писано,че въ днитѣ, въ които сѫ били държани ония събрания,били недѣлни дни? Или кѫде е заповѣдано,че тѣ винаги трѣбваше да се пазятъ? Или,за да бѫдемъ кратки - кѫде е заповѣдано, пазенето на първия день да отмѣня освещаването на седмия,за който Богъ бѣше заповѣдалъ да се пази светъ вовѣки? За такова нѣщо не се говори никѫде въ Словото Божие".

Въ "Католически катехизисъ за християнска религия" намираме следнитѣ въпроси и отговори върху третата /четвъртата/ заповѣдь:

"- Какво заповѣдва Богъ съ тази заповѣдь?

- Той заповѣдва да освещаваме по особенъ начинъ този день,въ който Той си почина отъ дѣлата на сътворението.

- Кой е този день за почивка?

- Седмиятъ день отъ седмицата или сѫботата;защото Той сътвори свѣта въ шесть дни и си почина въ седмия. Бит.2:2; Евр.4:1 и др.

- И тъй,сѫботата ли е денятъ,който трѣбва да освещаваме,за да бѫдемъ послушни ва Божиитѣ заповѣди?

- Презъ стария заветъ се освещаваше сѫботата; но черквата,следъ като прие учението на Исуса Христа и

получи наставление отъ Светия Духъ,постави недѣлята вмѣсто сжботата,поради което и ние освещаваме първия,а не седмия день. Сега недѣлята означава и е деньтъ Господенъ".

Въ "Обученъ католически християнинъ" четемъ:

" - Какво право имашъ ти да предпочиташъ недѣлята предъ старата сжбота,седмия день отъ седмицата?

- За това ние имаме авторитета на черквата и традициитѣ на апостолитѣ.

- Заповѣдва ли ни Свещеното писание на нѣкое мѣсто да освещаваме недѣлята вмѣсто сжботата?

- Свещеното писание ни заповѣдва да бждемъ послушни на черквата /Мат.18:17; Лука 10:16/ и да пазимъ традициитѣ /устнитѣ предания/ на апостолитѣ. 2Сол.2:15. Свещеното писание,обаче,не споменава никжде за промѣна на сжботата".

Въ "Катехизисъ на доктринитѣ" намираме друго свидетелство по тази точка:

" - Съ какво можешъ още да докажешъ,че черквата има власть да учредява праздници?

- Ако тя нѣмаше такава власть,тя не би могла да направи и това,въ което сж съгласни всички по-нови християни - тя не би могла да постави пазенето на недѣлята,първия день отъ седмицата,на мѣстото на сжботата,седния день отъ седмицата,за което нѣма никакво основание въ Свещеното писание".

Въ друго едно католическо съчинение,подъ заглавие "Кратко изложение на християнското учение", четемъ следното:

"- Какъ ще докажешъ,че черквата има право да учредява празднични и свети дни?

- Точно чрезъ това,че тя е промѣнила сжботата въ недѣля,съ което и протестантитѣ сж съгласни;и едно явно противоречие е,когато тѣ пазятъ строго недѣлята,а не почитатъ повечето други праздници,които сж учредени отъ сжщата черква.

- Какво доказателство имашъ за това?

- Недѣлниятъ праздникъ; понеже като го почитатъ, тѣ признаватъ,че черквата има правото да учредява праздници и да счита за грѣхъ тѣхното непачитане".

Въ края ще цитираме още една покана,която Локхардъ въ списанието "Католическо огледало" е отправилъ до всички протестанти въ Ирландия - една покана,която се отнася и за другитѣ страни:

Scanned by CamScanner

"Съ това азъ поканвамъ най-тържествено протестантитѣ на Ирландия да докажатъ съ ясни думи отъ Свещеното писание следнитѣ точки относно нашето задължение спрямо християнския день за почивка: 1/ Че християнитѣ могатъ да работятъ въ сжбота, седмия день отъ седмицата. 2/ Че сж длъжни да освещаватъ първия седмиченъ день, недѣлята. 3/ Че не сж длъжни да пазятъ сжщо така и седмия день".

Това е, което папската власть претендира, че е направила съ четвъртата заповѣдь. Католицитѣ признаватъ съвсемъ чистосърдечно, че за направената отъ тѣхъ промѣна тѣ нѣматъ никакви основания отъ Писанието, а че тя се основава единствено върху авторитета на черквата. Тѣ дори считатъ прехвърлянето на сжботата въ недѣля точно като единъ знакъ или белегъ за авторитета на черквата, и съ това доказватъ нейната власть.

Относно други свидетелства по този въпросъ ние препоржчваме на читателя брошурата "Библейска недѣля или библейска сжбота?"

Нѣкой тукъ ще ни възрази: "Азъ винаги съмъ мислилъ, че Христосъ е промѣнилъ сжботата". Да, да, така мислятъ мнозина, и това не е чудно, защото още отъ детинство така сж ги учили. Ние, разбира се, не обвиняваме тия, които сж мислили така, обаче искаме да имъ обяснимъ занапредъ да знаятъ, че това вѣрване е въ действителность една отъ най-голѣмитѣ заблуди. Затова ние молимъ такива вѣрующи да си спомнятъ, че споредъ пророчеството едничката промѣна, която щѣше да се извърши надъ Божия законъ, щѣше да се извърши отъ малкия рогъ /Дан.7/ или отъ човѣка на грѣха /2Сол.2/; и единствената промѣна, извършена надъ Божия законъ, е промѣната на сжботата. Значи ако Христосъ бѣше направилъ тази промѣна, Той би трѣбвало да представлява богохулната сила, за която говорятъ Павелъ и Данаилъ; - едно заключение, което е достатъчно ужасно, за да накара всѣки християнинъ, който е мислилъ така, веднага да промѣни убеждението си.

Защо нѣкой ще се заема съ задачата да търси доказателство, че Христосъ е промѣнилъ сжботата? Който и да пожелае да направи това, той ще се заеме съ една неблагодарна работа. Папата не би му благодарилъ за това, защото въ случай, че би могло да се представи доказателство, че Христосъ е направилъ тази промѣна, съ това той, папата /папата/ би билъ лишенъ отъ знака на неговия

Scanned by CamScanner

авторитетъ и власть. Сжщо така и никой истински просветенъ протестантинъ не ще му благодари, защото, ако [illegible] удаде да докаже това, съ това той само ще до[illegible] ството не е извършило дѣлото, за което говори пророчеството; значи, че пророчеството не се е изпълнило, и ние не можемъ да се осланяме на Свещеното писание. Ето защо подобре е работата да си остане така, както пророчеството я представя; и по-добре е да се признае на папството претенцията, която то въ невежеството си заявява. Когато нѣкой обвинява едно лице, че е извършило известно дѣло, и това лице излиза и се признава за виновно, обикновено това признание е достатъчно, за да се разреши въпросътъ. Затова когато пророчеството казва, че известна сила ще промѣни Божия законъ, и тази сила въ сжщото време се явява, изпълнява предсказаното и открито заявява, че тя е направила това - какви други доказателства сж още нужни? Свѣтътъ не трѣбва да забравя, че предсказанията отъ апостолъ Павла голѣмъ отпадъкъ е вече станалъ; че човѣкътъ на грѣха въ течение на вѣкове е ималъ почти изключителната привилегия да бжде учитель на човѣчеството; че тайната на беззаконието е разпръснала своитѣ тъмни сѣнки и своитѣ заблуди почти надъ цѣлото християнство; и че тази епоха на заблуди, на мракъ и поквара, е източникъ на съвременното богословие. Затова би ли се видѣло чудно, ако трѣбва да се премахнатъ още нѣкои прибавки на папството, за да бжде реформацията пълна? А. Кампбелъ въ съчинението си "Върху кръщението", говорейки за различнитѣ протестантски секти, казва следното:

"Тѣ всички иматъ още въ сърдцето си - въ тѣхнитѣ църковни наредби, въ тѣхното богослужение, въ тѣхнитѣ учения и догми - нѣкои остатъци отъ папството. Въ най-добрия случай тѣ не сж нищо друго, освенъ една реформация на папството, и то само частична. Човѣшки учения и традиции все още спѣватъ силата и напредъка на евангелието".

Естеството на промѣната, която малкиятъ рогъ се е опиталъ да извърши надъ Божия законъ, е забележително. Вѣренъ на цельта си, той се опитва да промѣни тъкмо заповѣдьта, която, измежду всички, е основната заповѣдь на закона, онази, отъ която ние познаваме Законодателя и която съдържа Неговия царственъ подписъ. Всичко това ние намираме само въ четвъртата заповѣдь, и въ никоя друга. Истина е, че четири други съдържатъ думата Богъ, и три отъ тѣхъ и думата Господь. Кой, обаче, е Господь Богъ, за Когото тѣ

Scanned by CamScanner

говорятъ? Да се отговори на този въпросъ е невъзможно безъ четвъртата заповѣдь, защото най-различнитѣ идолопоклонци прилагатъ тази дума за многобройнитѣ предмети на тѣхното поклонение. Съ четвъртата заповѣдь, въ която е изявенъ Авторътъ на десеттѣ заповѣди, изведнажъ се унищожаватъ претенциитѣ на всѣки единъ отъ фалшивитѣ богове; защото Богъ, Който въ нея изисква нашето поклонение, не е едно сътворено сжщество, а Единиятъ, Който е сътворилъ всички нѣща - Творецътъ на земята и на морето, на слънцето и на луната и на безбройнитѣ звезди; Вседържителтъ и Пазителтъ на всемира, Който вследствие Своето положение изисква и има право да изисква, да Го почитаме въ сърдцето си повече отъ всичко друго. Заповѣдьта, която ни изявява всички тѣзи нѣща, трѣбва да е била, значи, онази заповѣдь, която силата, превъзнасяща се по-високо отъ Бога, се е опитала да промѣни. Богъ даде сжботата, за да ни спомня за Него; за да си спомнятъ чадата човѣшки всѣка седмица, че Той е сътворилъ небето и земята - като една защита срещу атеизма и идолопоклонството. Въ нея е подписътъ и печатътъ на закона. Тази заповѣдь, именно, папството изтръгна отъ мѣстотой, и вмѣсто нея, основавайки се на собствения си авторитетъ, въведе друго нареждане, отговарящо по-добре на неговитѣ цели.

Затова промѣната на четвъртата заповѣдь трѣбва да е промѣната, за която говори пророчеството, и почитането на недѣлята да е белегътъ на звѣра. Нѣкои, на които тъй дълго е било внушавано да пазятъ това нареждане съ страхопочитание, ще потръпнатъ отъ страхъ предъ това заключение. Ние не разполагаме съ мѣсто, пъкъ и не е умѣстно тукъ да се впущаме въ подробни доказателства за сжботния въпросъ и да правимъ подробни изложения върху произхода и сжщността на почитането на първия день отъ седмицата. Ето защо ние препоржчваме да се обърне вниманиие само на следното: Ако седмиятъ день е и днесъ още сжботата, която предписва четвъртата заповѣдь; ако за почитането на първия седмиченъ день не се намира абсолютно никакво основание въ Свещеното писание; и ако неговото почитане, като християнско въведение, е било учредено произволно отъ символизираната чрезъ звѣра сила на вѣстото на сжботата отъ десеттѣ заповѣди - като знакъ и белегъ на неговата власть да владѣе надъ църквата --- не е ли това съвсемъ сигурно белегътъ на звѣра? Отгово-

Scanned by CamScanner

ръть трѣбва да бѫде положителенъ.Впрочемъ,би могло лесно да се докаже,че всички тѣзи твърдения сж действителни факти.Прочетете брошурата "Библейска неделя или библейска сѫбота?" - тя ще ви даде освѣтления върху различни точки,които ние тукъ засѣгаме само мимоходомъ.

И тукъ нѣкой ще възрази,че тогава всички пазители на недѣлята иматъ белега на звѣра;всички праведни отъ миналитѣ столѣтия,които сж пазили този день;Лютеръ, Уайтфильдъ,двамата Веслеевци,и всички оние благородни и добри реформатори - всички сж имали белега на звѣра. По-нататъкъ,че и всички благословения,излѣни надъ реформиранитѣ църкви,сж били дадени на такива,които сж носили на себе си белега на звѣра; и че всички християни,които и днесъ пазятъ недѣлята вмѣсто сѫботата,иматъ белега на звѣра. Ние отговаряме: _ Не,съвсемъ не! Ние съжаляваме,че тукъ трѣбва да заявимъ,че нѣкои религиозни учители,въпрѣки,че ние на много пѫти сме имъ давали по-добри освѣтления,продължаватъ да упорствуватъ и да извратяватъ умишлено нашитѣ възгледи по тази точка.Ние никога не сме мислили и никога не сме учили така.Нашитѣ твърдения не водятъ до такова заключение.Внимавайте! Белегътъ и поклонението на звѣра се налагатъ принудително отъ двурогия звѣръ.Приемането белега на звѣра е единъ особенъ актъ,който се извършва отъ двурогия звѣръ. Третата весть /Откр.14/ е едно предупреждение,което Богъ ни изпраща отъ милость,за да обърне вниманието ни върху предстоящата опасность.Значи не може да става дума за едно поклонение на звѣра,за приемане неговия белегъ,както пророчеството казва,докато то не бѫде наложено отъ двурогия звѣръ.Ние видѣхме,че бѣше нужна з а м и с ъ л ь при промѣната,която папството щѣше да извърши съ Божия законъ,за да я щемпува като знакъ за властьта си;ето защо нужна е умишленость и при приемането на тази промѣна,за да бѫде тя приемане на белегъ за нѣкого.Т.е.лицето трѣбва да я одобрява,макаръ и да знае,че тя е дѣло на звѣра,и да я приема по заповѣдь на онази сила,въпрѣки това,че тя противоречи на Божиитѣ изисквания.

Какъ стои работата съ тия,които,както казахме, сж пазили въ миналото недѣлята,и съ голѣмото число на ония,които и днесъ още я пазятъ? Пазятъ ли тѣ деня като една институция на папството? - Не. Опредѣлили ли сж се тѣ за този день или за сѫботата на Господа,знаейки точ-

Scanned by CamScanner

считатъ за съзнателно поклонение на онази сила.

Но какъ ще се счита това за въ бъдеще? Църквата, която се приготвя за Христовото пришествие, трѣбва да бъде съвсемъ свободна отъ папскитѣ заблуди и папската поквара. Затова трѣбва да се извърши една реформа и въ съботния въпросъ. Ето защо и третиятъ ангелъ възвестява Божиитѣ заповѣди, за да накара съ това човѣцитѣ да се върнатъ отъ пазенето на фалшивата събота въ освещаване истинската събота. Змеятъ се е повдигналъ и владѣе безбожнитѣ управления на земята по такъвъ начинъ, че ще се приложи всичката човѣшка власть, за да се наложи изпълнението на изискванията на човѣка на грѣха. Затова ние казваме, че човѣцитѣ сж изправени предъ едно решение. Отъ една страна отъ тѣхъ се изисква да пазятъ истинската събота, а отъ друга - фалшивата. Отказването да се пази истинската Божия заповѣдь бива последвано отъ неразмѣсеното вино на Божията ярость; отказването да се пази фалшивата събота бива последвано отъ наказания отъ земнитѣ власти и отъ заплашване съ смъртно наказание. Въ какво престжпление ще се провини онзи, който бъде послушенъ на човѣшкитѣ изисквания? Той, въ сжщность, казва на Бога: "Азъ зная Твоитѣ изисквания, но не желая да ги изпълнявамъ. Зная, че силата, на която трѣбва да се покланямъ, е антихристиянска, но азъ й се подчинявамъ, за да спася живота си. Азъ се отказвамъ отъ вѣрностьта къмъ Тебе и се покланямъ предъ узурпатора. Звѣръть ще бъде занапредъ предметътъ на моето почитание; подъ неговото знаме азъ ще се опълчвамъ въ бъдеще срещу Твоето владичество; нему, въпрѣки Твоитѣ изисквания, азъ ще посветя въ послушание живота и сърдцето си".

Този е духътъ, който обладава поклонницитѣ на звѣра - духъ, който се нахвърля въ лицето на Бога на всемира и когото само немощьта му спира, да събори управлението на Всевишния и да унищожи трона Му. Затова чудно ли е, че Йеова отправя най-страшната заплаха срещу такова богохулно поведение?

Scanned by CamScanner

13. Последната сцена на дѣлото. - Ние видѣхме, въ какво се състои въ сжщность издигнатиятъ отъ двурогия звѣръ образъ на звѣра, и вѣроятностьта, че подобенъ образъ ще бжде много скоро наложенъ и въ Съединенитѣ щати. Разбрахме още, и какво е белегътъ на звѣра, който ще бжде наложенъ на народа. Ако сега едно по-голѣмо или по-малко число отъ различнитѣ деноминации се съедини съ римокатолическата църква, и заедно издадатъ единъ общъ законъ за недѣлния праздникъ и въведатъ чрезъ закона неговото почитане, - тѣзи факти биха покрили описаното отъ пророчеството понятие за образа и белега на звѣра; защото тъкмо това сж нѣщата, за които говори пророчеството. Множеството доказателства, които ни водятъ до това заключение, сж тъй точни и тъй опредѣлени, че едно заблуждение е невъзможно. Тѣ сж тъкмо простото и необходимо последствие на даденитѣ ни предсказания.

Когато въ 1850 г. Откр.13:11-13 бѣ за пръвъ пжть приложено въ Съединенитѣ щати, бѣ повдигнатъ въпросъ и за едно обединение на църквитѣ и за едно голѣмо недѣлно движение. По онова време, обаче, нито надъ земята, нито подъ земята, нито вжтре, нито вънъ можеше да се забележи нѣкакъвъ знакъ, или най-малка следа отъ такъвъ, че нѣкога би могълъ да бжде издаденъ подобенъ законъ. Обаче пророчеството гласѣше така, и днесъ още го твърди. Управлението на Съединенитѣ щати, вследствие географическото си положение, времето, начина на издигането си, както и външния си характеръ, е дало достатъчно доказателства, че то символизира силата, представена чрезъ двурогия звѣръ; вследствие това не може да има никакво съмнение, че то единствено е нацията, която покрива символа. Щомъ е така, нѣщата трѣбваше да се развиятъ тъй, че да се изпълнятъ предсказанитѣ събития. Тѣзи предсказания, обаче, не могатъ да се изпълнятъ чрезъ нищо друго, освенъ чрезъ гореспоменатото движение, обхващащо черква и държава, както и чрезъ въвеждането въ сила на папската власть като белегъ на звѣра.

Такова предположение по онова време, че това правителство ще следва подобна политика и ще се занимава съ такова дѣло, бѣше предметъ на голѣма вѣра, защото тогава нѣмаше и най-малъкъ изгледъ за такава възможность. Отъ друга страна, обаче, не би било въ съгласие нито съ Писанието, нито съ логиката, ако бихме поискали да оспоримъ или игнорираме този фактъ, и все пакъ да допущаме приложението на символа за това управление. Единственятъ из-

Scanned by CamScanner

ходъ,който въ такива случаи остава при едно смирено и искрено изучаване на пророчеството,е тоя,да се вематъ работитѣ така,както сж,и да се приеме съ вѣра Откровението въ всичкитѣ му подробности.Така и това становище се твърдѣше смѣло,и отъ него и до днесъ се заявява открито,че такова дѣло ще се извърши отъ Съединенитѣ щати.При всѣко разглеждане на доказателствата се е показвала правилностьта на неговото приложение въ една все по-голѣма свѣтлина.Подъ подигравкитѣ на невѣрващитѣ ние сме следили развитието на събитията и сме очаквали часа на изпълнението му.

Презъ това време спиритизмътъ съ своята бѣсна бързина е поставилъ свѣта въ очудване и се е показалъ като чудотворниятъ елементъ,който трѣбваше да стои въ връзка съ онази сила.Това обстоятелство е подкрепило още повече правилностьта на приложението.И сега,какво още сме забелязали отъ нѣколко десятки години насамъ? Нищо друго,освенъ началото на движението,засѣгащо появата на образа и въвеждането въ сила на недѣлнитѣ закони,които ние тъй отдавна очаквахме,и които изпълняватъ пророчеството и ще завършатъ сцената.

Още въ 9-та точка споменахме за голѣмото движение,което обхваща обединението на всички църкви,съ цель да се даде повече сила и влияние на църковнитѣ стремежи,имащи известни цели.И сега отъ всички слойсве на населението въ цѣлата страна се групира една класа хора,които сж въодушевени отъ общата идея за една недѣлна реформа и които сж посветили всичката си енергия и всичкитѣ си срѣдства за прокарването на това движение.На различни мѣста сж се образували съюзи,наречени Недѣлни комитети,които чрезъ книги,трактати,сказки и проповѣди действуватъ усилено,за да настроятъ общественото мнение въ полза на недѣлния праздникъ.Но понеже чрезъ морални убеждавания тѣ напредватъ бавно,сега тѣ се опитватъ съ помощьта на държавната политика да тръгнатъ по единъ по-кратъкъ пѫть за постигането на целитѣ си.И защо не? Християнството е станало популярно и неговитѣ явни последователи сж многобройни.Защо тѣ да не си послужатъ съ силата на изборното право,за да постигнатъ крайнитѣ си цели? Пастирь И.С.Смартъ дава въ една поблику-вана проповѣдь върху "политическитѣ задължения на християнскитѣ граждани и духовници" изразъ на едно широто разпространено мнение,като казва:

Scanned by CamScanner

"Азъ твърдя,че ние имаме или трѣбва да имаме точно толкова голѣмъ интересъ къмъ управлението на страната,колкото другитѣ хора....Ние сме болшинството на народа.Добродетелитѣ на тази страна още не сж съвсемъ изчезнали.Редицитѣ на добродетелнитѣ хора сж силни въ брой и непобедими поради тѣхната справедлива кауза - непобедими,когато сж обединени.Нека не нарушаваме тѣхнитѣ редици чрезъ партизанство".

Въ съгласие съ логичното развитие на тѣзи възгледи се е образувало едно общество,което сега се нарича "Общество на националната реформа",и което си е поставило за задача да дава на църковнитѣ наредби законна сила,и именно,възъ основа на такава поправка на националната конституция,която прави християнскитѣ закони,наредби и обичаи за неопровержими основания на законитѣ на страната. Ето тукъ лежи зародишътъ на религиозната революция,тукъ се крие причината за конфликта между църква и държава.

Това движение получи началото си въ Ксения,Охио, презъ февруарий 1863 г.,при едно събрание отъ представители на единайсеть различни деноминации,събрани на молитва и на конференция.

Разбира се,водачитѣ на това движение решително отричатъ,че иматъ за крайна цель едно обединение на църква и държава,но тукъ-тамъ тѣ изпущатъ по една думичка, която казва повече,отколкото трѣбва да каже. Така на Питсбургската конвенция Д-ръ Стефенсонъ е казалъ следното:

"Чрезъ огромнитѣ дарения,които покварени политици сж направили на римокатолическата черква,тя е станала действително господствующа черква въ Ню-Йоркъ.Тѣзи благодеяния й се правятъ подъ претекстъ на едно мнимо приятелство къмъ религията. Ние искаме да поставимъ сжщностьта надъ сѣнката - да премахнемъ подправеното и неистинското чрезъ едно абсолютно въвеждане на неподправеното и истинското".

Такъвъ прикритъ езикъ дава,естествено,мѣсто за различни тълкувания,но тъй като всички тѣ клонятъ къмъ една и сжща точка,значението имъ не може да бжде трудно разбираемо и съмнително.А то е именно това,че една църква или църкви,които понастоящемъ само владѣятъ на практика, скоро ще бждатъ и официално признати за такива.Този възгледъ намира важна подкрепа въ следнитѣ изявления:

"Това,къмъ което ние се стремимъ,нѣма сектантски

характеръ.То нѣма да даде никакво предимство на американскитѣ християни надъ другитѣ".

Професъръ Бланшаръ се е заелъ съ задачата,да ни даде едно обяснение върху това,какво тѣ разбиратъ подъ "съединение на църква и държава":

"Съединение на църква и държава значи избиране на една църква отъ нацията,издържане на една такава църква,назначаване на нейнитѣ служители и контролъ на нейнитѣ учения. Ние всички сме противъ такова съединение".

Ние молимъ уважаемия читатель да внимава добре на тази бележка.Тукъ ни се дава едно обяснение на съединение на църква и държава,каквото никой не очаква и отъ каквото никой не се страхува.При едно такова съединение,каквото наистина е невъзможно при сегашнитѣ обстоятелства на църквитѣ,тѣзи хора могатъ спокойно да възразятъ,че тѣ ще му се противопоставятъ.Срещу едно такова невъзможно съединение,каквото е описаното тукъ, тѣ могатъ спокойно да дадатъ подписа си.Но противъ едно съединение на църква и държава въ обикновения смисълъ на думата - едно съединение не само на една църква, но на всички признати като правовѣрни или евангелски църкви;едно съединение,което не дава на държавата никакво право да назначава църковни служители,нито да упражнява контролъ надъ ученията й,но което дава на църквитѣ привилегията да въвеждатъ чрезъ граждански закони законитѣ,наредданията и обичаитѣ споредъ вѣрата на съединенитѣ църкви или споредъ значението,което тѣ даватъ на тѣзи наредания и традиции - противъ такова съединение, казваме ние,тѣ нѣма да иматъ нищо противъ.Ето защо тѣ сж теоритически и практически,въпрѣки тѣхнитѣ изповѣдания,явни поддръжници на едно такова съединение на църква и държана.

Но не само ние поддържаме този възгледъ. Г.А. Таунзендъ /"Новъ и старъ свѣтъ"/ казва:

"Църква и държава много пжти сж се обединявали въ американската политика,както,напр.,въ спора относно допущането на Библията въ нашитѣ обществени училища,въ антикатолическата партия презъ 1844 г.,и др. Нашиятъ народъ досега е билъ достатъчно уменъ да респектира духовенството въ всички религиозни въпроси и да го въздържа въ политическитѣ работи отъ едно ревностно състезание.Последното политико-теологично движе-

ние цели да въведе името Божие въ конституцията на Съединенитѣ щати".

"Християнска уния" отъ януарий 1871 г. пише:

"Ако предлаганата прибавка е нѣщо повече отъ мъничко замеметение на чувствата, тя ще влѣзе въ законна сила. Становището на нехристиянския гражданинъ спрямо закона тогава ще бъде съвсемъ друго. Тя ще засегне законнитѣ клетви и формули, брачнитѣ контракти, законитѣ за лукса и др.т. на тази страна. Това ще бъде едно насилие надъ нашитѣ естествени права".

Джейнсвилска газета" се изказва въ края на една статия върху предлаганата прибавка и действието на движението, въ случай, че се постигне успѣхъ, така:

"Все пакъ, абстрахирайки се отъ въпроса, до каква степень ние сме една християнска нация, сигурно едва ли може да има съмнение, дали господата, които се занимаватъ съ този въпросъ, въ случай на едно благоприятно разрешение не биха причинили нѣкаква вреда на обществото. Подобни мѣрки съ само встъпителни крачки, които въ последствие довеждатъ до едно ограничение на религиозната свобода и принуждаватъ управлението къмъ мѣрки, които също така лежатъ съвършено извънъ сферата на тѣхната компетентность, като напр. разрешението на единъ богословски споредъ въпросъ".

"Старият Калифорнийски Седмичникъ" /Санъ Франциско/ отъ 12 мартъ 1870 г. съдържа следнитѣ редове:

"Хората, които неотдавна държаха една конвенция за новата цель, да прокаратъ една прибавка къмъ конституцията на Съединенитѣ щати, въ която да се признава Божеството, описватъ случая не такъвъ, какъвто е въ действителность, като твърдятъ, че било право на единъ християнски народъ да нареди управлението си по единъ християнски начинъ. Ако ние не се управляваме по християнски начинъ, какъ тогава да наречемъ характера на нашето сегашно управление? Фактъ е, че това движение цели да обедини църквата и държавата въ тази страна; едно обстоятелство, което всички други народи гледатъ да премахнатъ".

"Чамплейнски журналъ" се изразява по следния начинъ за приемането на единъ религиозенъ принципъ въ конституцията и за действието, което това би оказало върху евреитѣ:

"Макаръ и незначителенъ, това е поникващият зародишъ на църква и държава. Колкото и малко лица да изключ-

Scanned by CamScanner

ваме или ограничаваме отъ граждански права поради различие въ религията, съ сжщото право и справедливость едно болшинство нѣкога може да продиктува приемането на други параграфи въ вѣроизповѣданието, докато нашата конституция най-после се превърне въ учебникъ на една секта, подъ чиято тиранична власть ще бжде потисната всѣка религиознасвобода".

Но нѣкой ще запита: Какво общо има тази предлагана прибавка къмъ конституцията съ недѣлния въпросъ? Отговоръ: Цельта, или най-малко една отъ целитѣ на тази прибавка е, да се даде на недѣлната заповѣдь една законна основа така, че тя да се наложи отъ закона. На Националната конвенция, която се състоя на 18 и 19 януарий 1871 г. въ Филаделфия, Дѣловиятъ комитетъ предложи найнапредъ следното решение:

"Да се реши, щото предвидъ на това, че конституцията обхваща въ себе си контролираща власть да ржководи както националната, така и държавната политика, отъ наложителна необходимость за публичния моралъ и обществения редъ е, да се приеме една прибавка, отъ която да се вижда, че това е една християнска нация, и че всички християнски закони, нареждания и обичаи се приематъ върху една неопровержима законна база на основнитѣ закони на нацията; особено такива, които предписватъ съответна клетва и които запазватъ обществото отъ богохулство, оскверние ние на недѣлята и многоженство".

Въ една конференция на Приятелитѣ на недѣлята, която заседава на 29 ноември 1870 г. въ Ню-Конкордъ, Охио, единъ отъ говорителитѣ се изразилъ така: "Въпросътъ /за пазенето недѣлята/ е тѣсно свързанъ съ движението за националната реформа; защото само когато управлението приднае Бога и Неговия законъ, ние можемъ да обакваме да могатъ да бждатъ подтиснати ония корпорации, които нарушаватъ недѣлята". - Значи и тукъ се явява на първо мѣсто мисъльта за едно законно прокарване пазенето на недѣлята.

Другъ примѣръ: "Филаделфийска преса" отъ 5 декември 1870 г. съобщи, че нѣкои членове на Конгреса, между които се намиралъ и вицепрезидентътъ Колфаксъ, пристигнали въ недѣля, на 4 декември, съ влака въ Вашингтонъ, което "Християнски държавникъ" коментира по следния начинъ:

"1. Нито единъ отъ тѣзи мжже, които така нарушаватъ недѣлята, не е способенъ да заема държавна служба

въ една християнска нация.

"2. Грѣхътъ на тѣзи конгресисти е единъ националенъ грѣхъ;понеже нацията не имъ предписва въ конституцията,че най-висшиятъ законъ за нашитѣ обществени служители гласи: Ние ви задължаваме да ни служите въ хармония съ най-висшитѣ Божии закони! Тѣзи оскверняващи недѣлята желѣзничарски дружества сж въ болшинството си такива общества,които сж били учредени отъ държавата,и затова сж отговорни предъ нея. А държавата пъкъ,отъ своя страна,е отговорна предъ Бога за поведението на учредяванитѣ отъ нея институции,и затова е длъжна да запрещава на своитѣ чиновници такива и подобни простжпки.Едно нарушаване на недѣлята отъ коя и да е корпорация би трѣбвало да има за последица нейното моментално уволнение. И конституцията на Съединенитѣ щати,съ която трѣбва да сж съгласни всички държавни законодателства,би трѣбвало да бжде такава,че да забранява на всѣки щатъ да търпи подобни нарушения на основния законъ на морала.

"3. Дайте ни въ националната контитуция просто признаването на божествения законъ като най-висшъ законъ на всички нации,и всички резултати,за които сме загатвали,ще могатъ да бждатъ постигнати.Нека никой да не казва,че движението не е възнамѣрявало да постигне никакви задоволителни практически цели".

Това,което тѣзи народни реформатори желаятъ и целятъ да придобиятъ чрезъ своето предприятие,е изразено отъ единъ отъ секретаритѣ на сжщото дружество,Дж.М.Фостъръ,въ вестника "Кристиянъ Стейтсманъ",отъ октомврий 1892 г. Той казва:

"Но въ това се крие една опасность.Църквата не говори като църква.Американскиятъ Недѣленъ съюзъ е извършилъ добра работа.Деноминацитѣ сж казали своята дума.Но християнската организирана църква не е още отишла официално въ Вашингтонъ,за да говори тамъ.Работата е била предадена на разни дружества,но Божиятъ гласъ говори авторитетно и официално само чрезъ църквата.Не трѣбва ли деноминацитѣ да се обединятъ въ това нѣщо? Тѣ ще трѣбва да избератъ една комисия,която да говори отъ страна на Бога;и когато това се направи правилно и съ куражъ,ще последватъ съвсемъ сжщитѣ резултати....Много нѣщо се губи, когато църквата не говори официално на подходящето време и мѣсто.Никое дружество не е надарено съ такъвъ авторитетъ.Тѣ сж частни и обществени,но църквата е божествена.

Тя може и трѣбва да говори отъ страна на Бога въ залитѣ на Народното събрание, като една организирана църква".

Съ право може да се запита, дали до появяването на папството сж били изговаряни нѣкога по-надмѣнни и по-високомѣрни думи. Това, което съжаляватъ, че нѣматъ, тѣ, разбира се, възнамѣряватъ да постигнатъ. Погледнете картината: Църквата /т.е. разнитѣ деноминации, обединени по догми, поддържани отъ всички и представени отъ една Обща комисия - централенъ авторитетъ/ била "божествена", и горко на този, който не признава авторитета на една божествена църква! Така говорѣше Римъ въ днитѣ на своята власть, днитѣ на мжченичество, тъмници и кръвопролития; той би говорилъ тъй и днесъ, ако имаше сжщата власть. Така ще говори и отстжпилиятъ протестантизъмъ, когато му се даде власть. Тази Обща комисия "ще говори отъ страна на Бога" /втори замѣстникъ на Всевишния, което засега папата счита за свой монополъ/ и авторитетно и официално ще възлага на Народното събрание да изпълнява Божиитѣ заповѣди. Такива сж тъмнитѣ планове, надъ които тѣзи хора сега работятъ. О, да можеше осжществяването на тѣзи планове да се изпрѣчи сега предъ очитѣ имъ като една постижима перспектива! Поиска ли и Римъ нѣщо повече отъ това? Когато тѣзи мними Божии представители постигнатъ своята цель, това не ще ли бжде единъ новъ Римъ, въ протестантска одежда? Единъ сжщински образъ на звѣра?

Презъ последнитѣ години влиянието на Народното реформаторско движение се е усилило. Сега то е станало международно въ своята цель, и отъ време на време свиква свѣтовни събрания, на които се съставятъ планове за създаването на такова управление, каквото Народното реформаторско движение пропагандира, и въ други страни, кждето такова още не сжществува. За постигането на тази цель много нѣщо се очаква отъ влиянието на християнски мисионери, мнозина отъ които сж били привидно запленени отъ идеята, да обърнатъ цѣли езически народи къмъ християнството и да видятъ по-голѣми резултати отъ тия отъ обръщането на отдѣлни езичници. На едно свѣтовно събрание въ Филаделфия презъ ноември, 1910 г., се направи следното съобщение по този въпросъ:

"Тази конференция цени факта, че толкова много мисионери съзнаватъ важностьта на Христовото царуване надъ народитѣ; и ние настоятелно молимъ мисионеритѣ въ

всички страни да възприематъ тѣзи принципи и да свидетелствуватъ всрѣдъ народитѣ,между които работятъ,за царското право на Исуса въ живота имъ".

Между участвуващитѣ въ това събрание бѣха и Ф. Е.Кларкъ,председатель на Всемирния християнски съюзъ "Християнъ Ендевъръ", епископъ Нили,отъ методистката епископална църква,Д-ръ МакКоли,областенъ секретарь на федералния съветъ на църквитѣ,прокуроръ Патерсънъ отъ Торонто,представляващъ Канадското управление, Дейвидъ Върелъ,председатель на дружеството на Реформиранитѣ църкви,и разни мисионери отъ Индия,Китай,както и отъ римокатолическитѣ и православнитѣ страни. Това е едно силно доказателство за разширението на тѣзи идеи за народна реформа въ религиозния свѣтъ.

Друга по-значителна и по-заплашителна стѫпка за изпълнението на тѣзи злы намѣрения е становището,взето отъ голѣмото движение "Християнъ Ендевъръ",което брои милиони членове,и то за едно кратко време отъ нѣколко години,и което е единъ общъ проводникъ,чрезъ който могатъ да работятъ всички деноминации. Политическитѣ функции на това дружество сѫ съсрѣдоточени въ една Християнска гражданска лига,която заявява,че ще основе клонове въ всѣки щатъ,околия,градъ,село и паланка на Съединенитѣ щати и ще се грижи,щото само християни да се назначаватъ на служба. Какви чудни"обръщения" ще станатъ тогава! Политицитѣ ще ставатъ"християни",и скоро ще настѫпи хилядогодишното царство. На голѣмото събрание на дружеството "Християнъ Ендевъръ",държано въ Бостонъ,Масачузетъ, отъ 10 до 15 юлий 1895 г.,Макмиланъ,споредъ както е отпечатано въ списанието "Просидингсъ",казва:

"Тукъ е една сила,която ще изтръгне управлението на работитѣ отъ рѫцетѣ на политически демагози и ще го даде въ рѫцетѣ на Този,Който е царь надъ всичко и управлява свѣта съ правда.Нашитѣ политически водачи до сега сѫ броили кръчмарския гласъ,неграмотния гласъ,домашния гласъ и всички други елементи,които досега сѫ влизали въ тѣхнитѣ агитации на вѣроятности,но тѣ още не сѫ се научили да броятъ гласа на дружеството "Християнъ Ендевъръ". Сега азъ желая да имъ кажа,че наближава времето,когато тѣ ще открияТъ,че е станала една политическа революция,и тѣ ще се връщатъ у дома си отъ Вашингтонъ и щатнитѣ столици безъ работа".

Тѣзи думи бѣха най-бурно аплодирани въ събра-

Scanned by CamScanner

нието, и не е трудно да се види отнапредъ тѣхното въздействие, защото тѣ бѣха изречени за онази класа хора, между която тѣ "ще извършатъ най-доброто", т.е. онния политици, които, като бѫдатъ заплашени съ бойкотъ, ще станатъ най-отвратителнитѣ ласкатели по лицето на земята.

Но това пакъ не би било тъй опасно, ако тѣзи, които сѫ истински политици, биха съзнали тази опасность и не биха се предали на движения, чиито действия не могатъ да предвидятъ, и ако дветѣ Камари на Парламента биха останали вѣрни на конституцията, която сѫ се заклели да защищаватъ; защото това движение не означава нищо друго, освенъ разтурянето на конституцията.

Но уви! Народното събрание е обърнало вече гърба си къмъ светата си длъжность и се поддава на църковното влияние, което се усилва тъй бързо! Когато директоритѣ на свѣтовното изложение въ 1893 г. въ Чикаго помолиха Народното събрание да имъ отпустне кредитъ, църковни мѫже повлияха на народнитѣ законодатели и ги накараха да отпустнатъ кредита съ условие, че Изложението ще бѫде затворено въ недѣленъ день. За изпълнението на това се случи нѣщо много забележително. Единъ сенаторъ поиска една Библия и накара чиновника да прочете четвъртата заповѣдь на декалога, при което държавнитѣ мѫже започнаха да спорятъ и въ края решиха чрезъ гласуване, че деньнъ, който четвъртата заповѣдь предписва да се съблюдава като день за почивка /сѫбота/ е н е д ѣ л я т а!

Това е едно законодателство по единъ религиозенъ въпросъ, което конституцията категорично забранява. То събори стената, която отдѣля църквата отъ държавата, и отвори вратитѣ за много други злини, които неизбѣжно придружаватъ такъвъ единъ съюзъ. Заинтересуванитѣ въ тази религиозна прибавка духовници поздравиха това събитие като велико тържество и явно се хвалѣха, че имали Народното събрание въ рѫцетѣ си и могли да го заставятъ да изпълнява тѣхнитѣ искания.

Какво ще е практическото действие на тѣзи промѣни, е вече доста ясно. Въ уставитѣ на повечето щати на Американския съюзъ се намиратъ Недѣлни закони, и тъй като свѣтлината за седмия день се увеличава, религиознитѣ фанатици не ще се поколебаятъ да използуватъ тѣзи закони, за да се пустне въ действие машината на гонението. Пазителитѣ на седмия день не презиратъ тѣзи закони като

Scanned by CamScanner

работятъ въ недѣля, тъй като по-висшиятъ Божий законъ имъ дава пълно право да вършатъ това; и тѣ най-грижливо се стараятъ да не смущаватъ другитѣ или да нарушаватъ тѣхнитѣ права чрезъ шумна и оскърбителна работа .И все пакъ се смѣта за "смущение", ако тѣ бждатъ забелязани нѣкжде да работятъ, или даже само ако се знае, че тѣ нѣкжде работятъ, макаръ и да не се виждатъ и чуватъ. Ако не могатъ да бждатъ открити по другъ начинъ, тѣ биватъ търсени отъ проповѣдници или църковни членове, пъкъ дори и отъ полицията, която е подъ тѣхно ржководство. После следватъ арести, осжждане, глобяване, затворъ или осжждане на работа въ окови. До 1 януарий 1896 г. сж били извършени надъ сто ареста отъ този характеръ, нѣкои отъ които при много жестоки обстоятелства; наложени сж били глоби за около 2,269 долара и разни затворници сж лежали общо 1500 дни въ тъмници и окови.

Но народътъ не одобри тѣзи постжпки, така че водачитѣ на движението, забелязвайки този фактъ, решиха да прекратятъ това нѣщо, докато народътъ приеме тѣхното становище. Затова напоследъкъ е имало по-малко преследвания на такива, които не пазятъ недѣлята. Обаче презъ това време се е водила много жива пропаганда отъ страна на партията на Народната реформа, на Дружеството на Господния день, на Американската Недѣлна лига, на Лигата за поддържане недѣлята въ Нова Англия, и други религиозни общества, които целятъ да настроятъ народа за създаване законъ за недѣлята; и не само народа, а и законодателитѣ, и особено Централното законодателно тѣло въ Вашингтонъ.

Въ последнитѣ години борбата между приятелитѣ и враговетѣ на американската свобода е била съсрѣдоточена върху едно усилие да се убеди Парламентътъ да създаде едно религиозно законодателство, чрезъ издаването на единъ Законъ за недѣлята за окржга на Колумбия. За тази цель въ Парламента постоянно сж били внасяни предложения. Едно такова, внесено отъ сенатора Джонстонъ отъ щата Алабама, въ 1908 година, е бивало постоянно предлагано на Парламента, като при всѣки неуспѣхъ веднага е бивало отново представяно при първия удобенъ случай. Това, изглежда, е било правено съ намѣрение да се настоява предъ Парламента до тогава, докато той най-после отстжпи на искането; а съ това би се направила онази решителна крачка, която ще даде на това движение за религиозно законодателство завѣрката на народното управление. Това би засилило твърде много недѣл-

Scanned by CamScanner

ното движение изъ цѣлата страна, и издаването и налагането на недѣлни закони въ разнитѣ щати би се постигнало много по-лесно.

Тукъ, може би, ще е позволено да хвърлимъ единъ погледъ върху напредъка на движението за Недѣленъ законъ въ тази страна презъ последнитѣ десетилѣтия. Следнитѣ сж нѣкои отъ по-забележителнитѣ събития, които отбелязватъ неговия напредъкъ:

1890 година. - Въ Народното събрание постжпи молба за издаване законъ за недѣлята отъ Брекенриджъ за окржга Колумбия. /6 януарий./

1892.- Народното събрание заповѣда, вратитѣ на Всемирното изложение да се затварятъ въ недѣленъ день, и реши, че недѣлята била сжботата /деня зя почивка/ отъ декалога. /19 юлий./

1900. - Народното събрание отпустна 5,000,000 долара на Луизианската покупателна изложба въ Сенъ Луи съ условие, че докато трае изложбата, вратитѣ й ще бждатъ затворени въ недѣля. /1 мартъ./

1904. - Въ Народното събрание се разгледа една молба за издаване Законъ за недѣлята за окржга Колумбия. /5 априлъ./

1906. - Народното събрание отпустна 250,000 долара за изложението въ Джеймс таунъ съ условие, че въ недѣлни дни то ще бжде затворено. /29 юний./

1906. - Предъ Народното събрание мина молба за недѣлята отъ окржга Уордсуортъ. /11 юлий./

1908. - Самуилъ Гомпърсъ заяви, че Американската трудова федерация не само че поддържа недѣлната почивка, но че е и направила толкова, колкото всѣка друга организация, ако не и повече, за налагането на недѣлята като почивенъ день. /14 септемврий./

1907-8. - Десеть молби за пазенето недѣлята, представени на първото заседание на шестнайсетото Народно събрание. /5 декемврий до 1 май./

1908. - Молба за недѣлята отъ окржга Джонстонъ, внесена въ Парламента. /15 май./

1909. - Повторна молба за недѣлята отъ Джонстонъ, внесена въ Парламента. /22 мартъ./

1910. - Молба за недѣлята отъ Джанстонъ, отново представена въ Парламента. /17 януарий./

На 27 януарий молбата за недѣлята отъ Джонстонъ

минава презъ Парламента.

На 28 януарий молбата за недѣлята отъ Джанстонъ отново внесена въ Парламента.

1911. - Молба за недѣлята отъ Джонстонъ, представена на едно особено заседание на Народното събрание. /6 априлъ./

На 22 май благоприятенъ докладъ отъ Окржжния комитетъ нарПарламента.

На 16 май молба отъ Майнъ "За пазене недѣлята въ пощитѣ", внедена въ Народното събрание.

Всичко това е изключително Недѣлно законодателство въ Съединенитѣ щати и други страни. Презъ 1910 г. такива законодателства или агитации за това се извършиха сжщо въ Калифорния, Конектикътъ, Индиана, Илиноисъ, Кензасъ, Кентъки, Мейнъ, Масачузетъ, Сев. Дакота, Ню-Джерсей, Ню-Йоркъ, Охайо, Пенсилвания и други страни на Канада, Англия, Италия, Португалия, Русия, Испания и Швейцария.

Повечето отъ управленията на Щатитѣ иматъ въ конституциитѣ си или въ "Описа на правата" си мѣрки, които гарантиратъ пълна религиозна свобода, така че при тѣзи обстоятелства сега издаването на закони по религиозни въпроси създава голѣми спорове, и явно личи, че народътъ негодува поради мнението на нѣколцина. По тази причина се прибѣгва до всевъзможни измислици, за да не изглежда това нѣщо като религиозно преследване, а просто като въпросъ на послушание спрямо гражданскитѣ закони. Една отъ тѣзи измислици е това, че недѣлята била гражданско постановление, а налагането й - полицейско нареждане или гражданско изискване, нужно за доброто на народа. Но това е вонъзможно, защото всѣки единъ знае, че недѣлята по своя произходъ, история и естество е едно религиозно постановление. Никакви искания за нейното пазене не биха били уважавани, ако основата й не бѣше религиозна. Така че всѣко решение или законъ за нейното пазене по насилственъ начинъ, чрезъ заплахи съ наказания и мжчения, е едно религиозно законодателство и религиозно угнетение.

Ако, обаче, за пазенето на недѣлята би имало законъ, не би ли трѣбвало той да се пази, докато се отмѣни? Всѣки законъ, който не засѣга съвѣстьта, ако се окаже неприемливъ за народа, все пакъ трѣбва да се пази, докато бжде измѣненъ или отмѣненъ. Съ пазенето на недѣлята, обаче, не е така, защото то засѣга съвѣстьта на оня, който пази другъ день, и поради тази причина то не може да се на-

Scanned by CamScanner

лага еднакво на всички.Никой истински християнинъ не ще остави послушанието му къмъ Бога да е зависимо отъ разрешението на човѣци.Нѣкои,може би,ще кажатъ: "Но въ страна като Съединенитѣ щати не управлява ли болшинството? Не трѣбва ли да се слуша неговото решение? -Да, въ всичко,но не и по отношение на въпроси,засѣгащи съвѣстьта. "Отдайте Кесаревото Кесарю,а Божието - Богу". Човѣцитѣ могатъ да издаватъ закони за запазване взаимнитѣ права на членоветѣ на обществото,но не и повече. Тѣ никога не бива да посѣгатъ върху правата на съвѣстьта на нѣкого,защото една "добра" съвѣсть /1Петр.3:21/ никога не посѣга върху правата на другитѣ.

Основателитѣ на Американската република никога не сж мислили,че чрезъ законитѣ на страната ще се появятъ трудности относно въпроси на съвѣстьта; но тѣ позволиха на злия принципъ на религиознитѣ закони да остане въ тѣхния политически строй,на тоя принципъ,който би се проявилъ още при първия случай. Въ по-нататъшното развитие на религиозната истина се откри,че тѣзи закони забраняватъ на хората да се покоряватъ на това, което Библията изисква отъ тѣхъ,и по този начинъ тѣ идватъ въ противоречие съ тѣхнитѣ права.Следователно, единъ християнинъ не може да спазва такива закони,а и управлението,за да е вѣрно на своитѣ принципи,трѣбва да ги премахне отъ уставитѣ си.Но религиозно-политическото духовенство не позволява това и народътъ бива осѫденъ,защото то ще се приравни съ религиозния деспотизъмъ на миналото,и Божиитѣ страдащи чада ще бѫдатъ принудени да извикатъ: "Време е за Тебе,Господи, да подействувашъ,защото сж направили закона Ти невалиденъ!" Пс.119:126.

Докато,споредъ пророчеството,"образътъ" може да бѫде създаденъ само въ Съединенитѣ щати,то поклонението на звѣра ще се извършва и въ други страни,защото се казва,че цѣлиятъ свѣтъ ще се почуди и тръгне подиръ звѣра.

Нѣкой може би ще каже: Щомъ очаквате такова движение,то тогава трѣбва да настане и единъ периодъ на гонение въ Съединенитѣ щати;нѣщо повече: вие трѣбва да заемете становището,че всички Божии светии ще бѫдатъ умъртвени,защото образътъ ще накара всички,които му се кланятъ,да бѫдатъ умъртвени.

Отъ много години вече такъвъ периодъ на гоне-

Scanned by CamScanner

ние се очаква и предсказва.Той е вече започналъ,и така доказва вѣрното приложение на пророчеството въ това дѣло; но отъ туй не следва,че всички ще бждатъ умъртвени, макаръ да се издаде такъвъ указъ,защото,както другаде пророкътъ заявява,Богъ не изоставя народа Си въ тежката борба,но му дава пълна победа надъ звѣра,надъ неговия образъ,надъ белега и числото на неговото име.Откр.15:2. Относно тази земна власть по-нататъкъ ние четемъ,че тя ще накара всички да приематъ белегъ на дѣсната си ржка и на челото си.Но въ Откр.20:4 се говори за Божиитѣ чада,че тѣ не ще приематъ този белегъ,нито ще се поклонятъ на образа.Както въпрѣки това,че се казва,че звѣрътъ "караше" всички хора да приематъ белега,въ сжщность не всички го приематъ,така и въпрѣки,че се казва,че всички, които не му се поклонятъ,ще бждатъ умъртвени,въ действителность не всички ще бждатъ убити.

Какъ може да бжде това? Отговора на този въпросъ ние намираме явно въ говорното правило,споредъ което глаголи често изразяватъ само желание или намѣрение,а не действителното извършване на дадената дейность. Георгъ Бушъ,професоръ по еврейски езикъ и ориенталска литература въ ню-йоркския Държавенъ университетъ,разрешава тази трудность,като въ забележкитѣ си къмъ Изходъ 7:11 казва:

"Има едно правило,което често се срѣща при обяснението на Свещеното писание,а именно,че глаголитѣ понѣкога изразяватъ само желанието или намѣрението за извършване на известно действие. Вижъ оригиналния текстъ на Йезек.24:13: ‚Азъ все пакъ те очистихъ' и т.н. Сжщо Йоанъ 5:44: ‚Какъ можете да повѣрвате,когато единъ отъ другиго приемате слава',т.е. когато се стремите да приемате слава. Римл.2:4: ‚Безъ да разумявашъ,че Божията благость те води къмъ покаяние',т.е. се стреми да те води къмъ покаяние. Амосъ 9:3: ‚Макаръ и да се скриятъ отъ очитѣ Ми въ морското дъно',т.е.ако и да се опитатъ да се скриятъ отъ очитѣ Ми. 1Кор.10:33: ‚Както и азъ угаждамъ въ всичко на всички',т.е. старая се да имъ угаждамъ. Гал.5:4: ‚Вие,които се оправдавате чрезъ закона' /старъ прев./,т.е. които искате да се оправдавате чрезъ закона. Пс.68:5 /69:4/: ‚Враговетѣ ми,които ме преследватъ несправедливо,се усилиха',т.е. които се опитватъ да ме погубятъ. Деян.7:28: ‚И ги придумваше да се помирятъ',т.е.стараеше се да ги придума да се помирятъ".

Scanned by CamScanner

Сжщото се отнася и за нашия текстъ. Звѣрътъ "прави", щото всички да получатъ единъ белегъ, и всички, които не се покланятъ на образа, да бждатъ убити; т.е. той се стреми, цели, старае се да прави това. Той създава такъвъ законъ, приема такъвъ законъ, обаче не е въ състояние да го проведе, защото Богъ се застжпва за доброто на Своя народъ. Тогава ония, които сж запазили словото на Христовото търпение, споредъ Откр.3:10, ще бждатъ упазени и въ часа на изкушението. Защото ония, които сж направили Всевишния свое прибѣжище, споредъ Пс.91:9.10, не ще бждатъ постигнати отъ никакво зло и никаква язва не ще се докосне до жилището имъ. Или, както въ Дан.12:1 за тѣхъ се казва: "Но ще се спасятъ въ това време отъ Твоя народъ всички, които бждатъ намѣрени, че сж записани въ книгата"; и най-после, като победители надъ звѣра и неговия образъ, тѣ биватъ изкупени измежду човѣцитѣ и пѣятъ победенъ химнъ предъ Божия престолъ. Откр.14:1-5;15:2-4.

Нашитѣ противници могатъ още да възразятъ: Вие сте твърде лековѣрни, като приемате, че всички невѣрващи въ нашата страна, всички спиритисти, всички богопротивници и огромната маса безвѣрници ще могатъ да бждатъ доведени до тамъ, да одобрятъ едно религиозно почитане на недѣлята и да създадатъ единъ общъ задължителенъ законъ за тази цель.

На това ние отговаряме: Пророчеството трѣбва да се изпълни; и макаръ това да може да стане само чрезъ една революция, то все пакъ ще се изпълни.

Да се получи белегътъ на челото споредъ насъ значи не друго, а да се даде следъ достатъчно обмисляне право на звѣра да издаде едно законно нареждане, отговарящо на белега. По логиченъ пжть ние намираме, че приемането белега на ржката изразява приемането му въ външна проява.

Ст.18. "Тукъ е мждростьта. Който има умъ, нека пресмѣтне числото на звѣра, понеже е число на човѣкъ, и числото му е шестстотинъ и шейсеть и шесть".

Ч и с л о т о н а н е г о в о т о и м е.- Числото на звѣра, казва пророчеството, "е число на човѣкъ", и ако то трѣбва да се получи отъ нѣкое име или титла, естественото заключение би било, че това трѣбва да

Scanned by CamScanner

е името или титлата на нѣкой особенъ човѣкъ. Най-подходящето име,което може дарсъдържа числото на звѣра,е титлата,която папата си приписва и позволява и на другитѣ да му я приписватъ. Тази титла е: "VICARIVS FILII DEI" /Викариусъ Филии Деи/,което значи "Намѣстникъ на Божия Синъ". Ако вземемъ ония букви отъ тази титла,които латинцитѣ употрѣбяваха като цифри /римски цифри/,и имъ дадемъ числената стойность,ние ще получимъ отъ сбора имъ точно числото 666! Така:

V----- 5	F----- -	D-----500
I----- I	I----- I	E----- -
C-----I00	L----- 50	I----- I
A----- -	I----- I	
R----- -	I----- I	
I----- I		
V----- 5		
S----- -		
II2	+ 53	+ 50I = 666

Тази титла по-рано е била гравирана върху папската корона /има причини,за да вѣрваме това/. Покойнятъ Д.Е.Сколсъ,отъ Уошбърнъ,ни дава следното свидетелство по този въпросъ:

"Срещалъ съмъ двама мжже,които твърдятъ,че сж видѣли тази особена корона;свидетелствата и на двамата си схождатъ тъй напълно,че вѣрвамъ,че това,което тѣ казватъ,е истина. Първиятъ е М.дьо Лати,пазитель на сжботата,който по-рано е билъ католически свещеникъ и прекаралъ четири години въ Римъ.Той ме посети,когато азъ бѣхъ пастирь въ Ст.Болъ,преди нѣколко години.Азъ му показахъ моята брошурка "Божиятъ печатъ и белегътъ на звѣра". Той веднага ми каза,че надписътъ не билъ поставенъ правилно въ моята илюстрация.Каза ми,че той често е виждалъ този надписъ въ музея при Ватикана,и ми даде едно хубаво и точно описание на цѣлата корона.Когато издавахъ брошурата си,азъ не знаехъ,какъ сж наредени буквитѣ въ латинския надписъ,затова въ картината на короната ги бѣхъ поставилъ всички на единъ редъ.Дьо Лати веднага посочи грѣшката и каза,че първата дума отъ надписа била на първата часть отъ тройната корона,втората дума - на втората часть на короната,а третата - на най-долната

часть на тройната корона. Той сжщо обясни, че първитѣ две думи били отъ томноцвѣтни скжпоценни камъни, а думата "Деи" била изработена само отъ диаманти.

"На едно събрание на открито, което държахъ въ Уебъ Сити, азъ говорихъ на тема: "Божиятъ печатъ и белегътъ на звѣра". При това си служихъ съ илюстровани изображения, едно отъ които представляваше короната на папата, тъй както Дьо Лати ми я пѣше описалъ. Тамъ присжтствуваше и единъ презвитерианскн проповѣдникъ, В. Хофманъ. Когато азъ описахъ короната, той стана и заяви на събранието, че когато билъ въ Римъ, дето следвалъ богословие, той видѣлъ тази корона и забелязалъ надписа й, и това, че думата "Деи" била съставена отъ сто диаманта. Следъ това азъ се срещнахъ съ този човѣкъ, научихъ името му и даже го посетихъ у дома му; и отъ неговото описание се увѣрихъ, че той е видѣлъ сжщата корона, която бѣше видѣлъ и Дьо Лати, която, обаче, мнозина отричаха. Азъ помолихъ г. Хофманъ да ми даде едно писмено описание, и той ми даде следното:

"За този, който се интересува: Това удостовѣрява, че азъ съмъ роденъ въ Бавария въ 1828 г. Следвалъ съмъ въ Мюнхенъ и съмъ възпитанъ като католикъ. Презъ 1844-5 бѣхъ студентъ по богословие въ Йезуитския колежй въ Римъ. Презъ време на великденската литургия въ 1845 г. папа Григорий XV1 носѣше една тройна корона, на която имаше надписъ отъ скжпоценни камъни: "VICARIVS FILII DEI". Каза ни се, че думата "Деи" била съставена отъ сто диаманта. Другитѣ думи бѣха отъ други видове скжпоценни камъни отъ по-тъменъ цвѣтъ. На всѣки катъ отъ трикатната корона имаше по една дума /думитѣ не бѣха на единъ редъ/. Азъ присжтствувахъ на службата и видѣхъ добре короната и внимателно я разгледахъ.

Въ 1850 г. азъ се обърнахъ къмъ Бога и протестантството. Следъ две години постжпихъ на служба въ Евангелската църква; но по-късно въ живота си се присъединихъ къмъ Презвитерианската църква, на която сега съмъ пенсионираиъ пастирь, катопсъмъ билъ на проповѣническа служба вече петдесеть години.

"Горното изложение правя по молба на пастирь Д. Е. Скотъ, тъй като той казва, че нѣкои отричали, че папата нѣкога е носилъ тази корона. Но азъ зная, че той я е носилъ, защото я видѣхъ на главата му.

Уебъ Сити, 29 окт. 1906. Искрено вашъ въ христ. служба:
/подписъ/ Е. Хофманъ".

Scanned by CamScanner

Тукъ цитираме следната извадка изъ една книга, озаглавена "Реформация", изд. 1832 г.:

" ,Госпожа А.', каза госпожица Емонсъ, ,азъ неотдавна чухъ нѣщо много интересно. Много мислихъ върху това, и сега ще Ви го разкажа. Преди нѣколко дни едно лице присѫтствувало на една церемония въ католическата черква. Когато презъ време на процесията папата миналъ покрай това лице, то забелязало на короната му написани съ блестящи букви думитѣ: "VICARIVS FILII DEI", Намѣстникъ на Божия Синъ. Веднага въ ума му изпъкналъ текстътъ въ Откр. 13:18'. - ,Не искате ли да прочетете този стихъ?' каза госпожа А. Алиса отвори Новия заветъ и прочете: ,Който има умъ, нека пресмѣтне числото на звѣра, понеже е число на човѣкъ, и числото му е шестстотинъ шейсетъ и шесть /666/'. Лицето извадило молива си, пресмѣтнало цифренитѣ стойности на буквитѣ на този надписъ, и получило числото 666!"

Тукъ ние наистина имаме едно число на човѣкъ, и даже на човѣка на грѣха, и странно е, а може би и отъ провидението, че папата си е избралъ една титла, която показва богохулния характеръ на звѣра, и че е заповѣдалъ да я надпишатъ и на короната му, като съ това самъ си е отпечаталъ белега на числото 666.

Горната извадка, несъмнено, говори за единъ известенъ папа, при единъ особенъ случай. Другитѣ папи, може би, не носятъ този надписъ на коронитѣ си, но това никакъ не опровергава приложението, защото всички папи претендиратъ, че сѫ намѣстници на Христа.

Съ това завършва тринайсетата глава, посрѣдъ страшнитѣ борби на земнитѣ сили срещу Божия народъ и въ времето, когато човѣшкото общество заплашва съ смъртно наказание и затворъ последователитѣ на истината. Въ сѫщото време спиритизмътъ ще измамва съ най-голѣми чудеса всички, съ изключение на избранитѣ. Мат. 24:24; 2Сол. 2:8-12. Това ще бѫде тогава "часътъ на изкушението" или на изпитанието, който споредъ Откр. 3:10 ще настане надъ цѣлия свѣтъ. Какъвъ ще бѫде изходътъ отъ тази борба? Този важенъ въпросъ не е останалъ безъ отговоръ. Първитѣ петь стиха отъ следующата глава, които въ сѫщность би трѣбвало да се числятъ още къмъ тази глава, приключватъ тази пророческа верига и ни показватъ славната победа на борцитѣ за истината.

Scanned by CamScanner

Четирнайсета глава

ТРИТЪ АНГЕЛСКИ ВЕСТИ

Ст.1. "Следъ това видѣхъ: Ето, Агнецътъ стои на планина Сионъ, и съ Него сто и четирийсеть и четири хиляди, които имаха на челата си написано името на Неговия Отецъ. 2. И чухъ гласъ отъ небето като шумъ отъ много води и като звукъ отъ силенъ гръмъ; чухъ гласъ на гуслари, които свирятъ на гуслитѣ си 3. и пѣятъ като че ли нова пѣсень предъ престола и предъ четиритѣ животни и старцитѣ; и никой не можеше да научи тая пѣсень, освенъ ония сто и четирийсеть и четири хиляди, които бѣха изкупени отъ земята. 4. Тия сж, които се не осквернихa съ жени, защото сж девствени; тия сж, които вървятъ следъ Агнеца, кждето и да отиде. Тия сж изкупени измежду човѣцитѣ, начатъци на Бога и Агнеца, 5. и въ устата имъ лъсть се не намѣри: тѣ сж непорочни предъ престола Божий".

Една утешителна мисъль въ пророческото слово е, че Божиятъ народъ никога не бива изоставенъ самъ на себе си въ време на изпитания и на трудности. Посрѣдъ найопаснитѣ сцени се чува непрекснато гласътъ на пророчеството, който не го оставя безпомощенъ на сждбата му и въ съмнение относно окончателния изходъ, а го извежда щастливо презъ всички опасности и въ всѣка борба му показва нейния край. Единъ примѣръ за това сж и първитѣ петь стиха отъ четиринайсетата глава на Откровението.

Scanned by CamScanner

Тринайсетата глава завърши съ гибелната борба, която Божиятъ народъ - една малка и повидимому слаба и беззащитна група - трѣбваше да води срещу мощнитѣ сили на земята, които змеятъ си подготвя за своя служба. Една заповѣдь е излѣзла отъ най-висшата сила на земята, споредъ която народътъ трѣбва да се покланя на образа и да приема белега; а който откаже да направи това, бива запламенъ съ смъртъ. Какво може да направи Божиятъ народъ въ такава борба и въ такова отчаяно положение? Какво ще стане съ него? Погледнете напредъ заедно съ апостола къмъ най-блѣсната сцена - какво виждате? Същата група, стояща съ Агнеца на планината Сионъ; една група победители, които сѫ въ небеснитѣ селения издигатъ хваления съ благозвучни арфи. Отъ тукъ ние съ сигурность можемъ да заключимъ, че и ние, когато настане времето за борба съ силитѣ на тъмнината, не ще бѫдемъ оставени въ незнание относно нашето избавление, но че, като следующе събитие въ нашата история, следъ това уморително странствуване ще ни бѫде дадена чудесна почивка - най-добрата награда за единъ животъ на работа, трудъ и постоянна борба.

За това, че 144-тѣ хиляди, които виждаме тукъ на планината Сионъ, сѫ същитѣ светии, които малко преди това ни бѣха представени като прицелна точка на гнѣва на звѣра и на неговия образъ, има много явни доказателства.

1. Тѣ сѫ идентични съ запечатанитѣ въ Откр.7; и тѣзи пакъ сѫ праведнитѣ, които живѣятъ по времето на Христовото пришествие, както вече обяснихме това.

2. Тѣ сѫ победителитѣ отъ шестия или филаделфийския периодъ на църквата. Вижъ Откр.3:11.12.

3. Тѣ сѫ "изкупенитѣ отъ човѣцитѣ"/ст.4/, единъ изразъ, който може да се приложи само за ония, които сѫ били преобразени отъ живущитѣ. Павелъ действуваше, за да постигне чрезъ това възкресение отъ мъртвитѣ. Фил.3:11. Това е и надеждата на ония, които спятъ въ Исуса - възкресение отъ мъртвитѣ. А едно изкупване отъ човѣцитѣ, отъ живущитѣ, трѣбва да означава нѣщо друго; то може да означава само преображението. Затова 144-тѣ хиляди сѫ ония, които ще бѫдатъ преобразени отъ живущитѣ при второто идване на Христа. Вижъ забележката къмъ ст.13.

На коя планина Сионъ вижда Йоанъ тази група? - На планината Сионъ горе въ небето; защото звуцитѣ отъ арфи, които сигурно тѣ издаватъ, се чуватъ отъ небето. Това е същиятъ Сионъ, отъ който ще се чуе гласътъ на Гос-

пода,когато Той ще провъзгласи идването на Сина Човѣшки въ облацитѣ. Йоилъ 3:16; Евр.12:26-28; Откр.16:17. Едно сериозно разглеждане на факта,че въ небето има една планина Сионъ,и че тамъ има и единъ градъ Йерусалимъ,би било силенъ аргументъ срещу гибелното учение за една бъдеща епоха на блаженство при настоящето състояние на земята.

Ние ще дадемъ още нѣколко доказателства относно 144-тѣ хиляди,като едно допълнение къмъ казаното въ седмата глава,съ следнитѣ кратки забележки:

1. Тѣ имаха на челата си името на Бащата на Агнеца. Въ седмата глава за тѣхъ се казваше,че тѣ бѣха отбезязани съ печата Божий на челата си.Това ни дава едно още по-ясно разбиране за печата Божий;тукъ явно личи,че Отецъ счита името Си за Свой печатъ.Затова тази заповѣдь отъ закона,която съдържа Божието име,е печатътъ на закона.А съботната заповѣдь е единствената,която съдържа името Му,т.е. описва титлата,която отличава истинския Богъ отъ всички фалшиви богове.Кждето бѣше тя,тамъ бѣше и името на Отца /Втор.12:5.14.18.21; 14:23; 16:2.6/; и всѣки,който пази тази заповѣдь,веднага получава печата на живия Богъ.

2. Тѣ пѣятъ една нова пѣсень,която никой другъ не може да научи. Въ гл.15:3 тя е наречена Пѣсеньта на Мойсея и на Агнеца.--Такава е и пѣсеньта на 144-тѣ хиляди. Никой другъ не може да участвува въ нея,защото никой другъ смъртенъ не ще да е устоялъ на такива изпитания, живи като тази група.

3. Тѣ не бѣха осквернени съ жени.Жена въ Писанието е символъ на църква;една добродетелна жена символизира истинската църква,а порочната жена представлява отпадналата църква.Затова едно особено качество на тази група е,че тѣ не сж били опетнени по времето на тѣхното избавление,или не сж били въ връзка съ никоя отъ падналитѣ църкви.Но ние въ никой случай не бива да мислимъ, че тѣ никога не сж имали връзка съ тѣзи църкви,понеже оскверняването се отнася само за едно опредѣлено време. Глава 18:4 съдържа единъ зовъ къмъ Божия народъ,докато е въ Вавилонъ,да излѣзе отъ тамъ,за да не бъде участникъ на неговитѣ грѣхове.Значи само чрезъ това,като послуша гласа и разкжса връзката си съ него,той може да избѣгне оскверняването съ неговитѣ грѣхове.Така е и съ 144-тѣ хиляди;макаръ нѣкои отъ тѣхъ нѣкога да сж били членове на

отпаднали църкви, щомъ скжсатъ връзката си съ тѣхъ, тѣ сж чисти; а продължителното оставане въ сжщитѣ би било грѣхъ.

4. Тѣ следватъ Агнеца, кждето и да отиде. Ние вѣрваме, че това се отнася за тѣхното изкупено състояние. Тѣ сж съвсемъ особени придружници на тѣхния преобразенъ Спаситель въ небесното царство. И гл.7:17 говори за сжщата група, като сжщевременно казва за нея: "Защото Агнецътъ, Който е срѣдъ престола, ще ги пасе и води на живи извори водни".

5. Тѣ сж изкупени за "начатъци" на Бога и на Агнеца. Този изразъ изглежда да се отнася за една особена класа и да отбелязва едно съвсемъ особено положение. Христосъ е начатъкъ като символъ на пръвъ снопъ. Първитѣ последователи на евангелието Яковъ нарича "начатъци на създанието Му"/гл.1:18/. Така 144-тѣ хиляди тукъ на земята, въ време на тревожнитѣ сцени презъ последнитѣ дни, назрѣватъ за небесната житница, тъй като тѣ ще бждатъ възнесени на небето безъ да сж видѣли смъртъ, и тамъ ще заематъ едно съвсемъ привилегировано положение. Въ този смисълъ, предполагаме, сж наречени тѣ начатъци на Бога и на Агнеца. Съ описанието на триумфиращитѣ 144,000 се завършва започнатата въ дванайсетата глава пророческа верига.

Ст.6. "И видѣхъ другъ ангелъ да хвърчи посрѣдъ небето, който имаше вѣчно евангелие, за да благовести на жителитѣ земни, на всѣко племе и колѣно, езикъ и народъ; 7. той говорѣше съ високъ гласъ: Бойте се отъ Бога и Му въздайте слава, защото настжпи часътъ на Неговия сждъ; и поклонете се на Оногова, Който е сътворилъ небето и земята, морето и воднитѣ извори. 8. И другъ ангелъ последва и казваше: Падна, падна Вавилонъ, великиятъ градъ, защото напои всички народи съ яростното вино на блудството си. 9. И трети ангелъ го последва, като говорѣше съ високъ гласъ: Който се поклони на звѣра и на образа му, и получи белегъ на челото си или на ржката си, 10. той ще пие отъ виното на яростьта Божия, вино неразводнено, налѣно въ чашата на гнѣва Му, и ще бжде измжченъ съ огънь и жупелъ предъ светитѣ ангели и предъ Агнеца. 11. Димътъ отъ мжчението имъ ще се издига во-вѣки-вѣковъ; нѣма да иматъ покой ни денемъ, ни нощемъ ония, които се покланятъ на звѣра и на образа му, и които получаватъ белега на името му. 12. Тукъ е търпението на светиитѣ; тукъ сж тия,

Scanned by CamScanner

които пазятъ заповѣдитѣ Божии и вѣрата въ Исуса".

П ъ р в а т а в е с т ь. - Съ тѣзи стихове ни се представя една друга сцена и друга редица отъ пророчески събития. Ние знаемъ, че това е така, защото предшествуващитѣ стихове на тази глава описватъ една група изкупени въ тѣхното безсмъртно състояние - една сцена, която е още единъ членъ на започнатата съ първия стихъ на дванайсетата глава пророческа верига, и съ която завършва тази редица събития. Защото никое пророчество не минава оттатъкъ безсмъртното състояние, и всѣки пѫть, когато въ една пророческа верига стигнемъ до тази точка, ние можемъ да сме сигурни, че съ това се завършва веригата и че онова, което следва, спада къмъ нова редица събития. Особено Откровението, както вече по-рано обяснихме, се състои отъ такива независими една отъ друга пророчески вериги - единъ фактъ, за който ние сме доказали и съ много други случаи, освенъ тоя.

Описанитѣ въ тѣзи стихове вести сѫ известни като "тритѣ ангелски вести отъ 14-та глава на Откровението". Самото пророчество ни дава право да ги именуваме съ реднитѣ числителни имена: първа, втора и трета, защото то явно нарича последния ангелъ "третиятъ ангелъ", отъ което следва, че предшествуващиятъ го ангелъ е билъ вторият, а предшествуващиятъ втория - първиятъ.

Тѣзи ангели сѫ очевидно символи, защото възложеното имъ дѣло се състои въ това, да проповѣдватъ на народа вѣчното евангелие. А съ проповѣдването на евангелието сѫ били натоварени не действителни ангели, а човѣци, които сѫ отговорни за повѣренитѣ имъ истини. Ето защо всѣки отъ тритѣ ангела символизира една класа отъ религиозни учители, които сѫ получили поржчката да запознаятъ съчовѣцитѣ си съ особенитѣ истини, които съставляватъ съдържанието на повѣренитѣ имъ вести.

Но все пакъ трѣбва да знаемъ, че въ действителность ангелитѣ участвуватъ живо въ благодатното дѣло между човѣцитѣ, тъй като тѣ сѫ изпращани да служатъ на бѫдещитѣ наследници на спасението, и тъй като въ всички работи и наредби въ небесното царство владѣе известенъ редъ. Ето защо не е само видение това, че действителни ангели контролиратъ развоя на всѣка весть. Евр. 1:14; Откр. 1:1; 22:16.

Scanned by CamScanner

Отъ тѣзи символи ние можемъ да научимъ,каква точна разлика прави Библията между земнитѣ и небеснитѣ нѣща.При представянето на земнитѣ управления - дори и на най-добритѣ - тя взема за подходящи символи само жестоки и диви звѣрове;но когато трѣбва да се представи Божието дѣло,символътъ е единъ ангелъ,украсенъ съ хубость и опасанъ съ сила.

Важностьта на описаното въ последнитѣ стихове дѣло ще види всѣки,който ги разглежда съ внимание.Когато и да се разнасятъ тѣзи вести,тѣ,споредъ характера си, трѣбва да сж главнийтъ предметъ на интересъ за тогавашното поколѣние.Но съ това ние съвсемъ не искаме да кажемъ,че голѣмата маса на живущитѣ тогава човѣци ще имъ посвети еднакво внимание;защото презъ всички епохи на свѣта опредѣлената за тѣхното време истина е бивала изобщо пренебрѣгвана.Но тѣзи вести сж темата,отъ която народътъ най-много би се интересувалъ,ако би могълъ да види онова,което се отнася за спасението му.Когато Богъ ще изпрати вестителитѣ Си да съобщятъ на свѣта,че времето на Неговия сждъ е дошло,че Вавилонъ е падналъ и че всѣки,който се покланя на звѣра и на образа му,ще пие отъ виното на Божията ярость,налѣно неразводнено въ чашата на гнѣва Му - едно заплашване,подобно на което не се намира никждe на друго мѣсто въ Свещеното писание - тогава никой,безъ да изложи душата си на опасность,не бива да счита тѣзи предупреждения за неважни и да ги пренебрѣгне като маловажни и нищожни.Отъ тукъ се явява за всѣкиго,а особено за нашето поколѣние необходимостьта,да се постарае най-ревностно да разбере Божието дѣло,ако не иска да бжде лишенъ отъ благословенията на настоящата истина,тъй като толкова много знамения показватъ,че земята се намира предъ скоро предстояща й катастрофа.

Ангелътъ въ Откр.14:6 е нареченъ "другийтъ ангелъ" затова,защото Йоанъ и по-рано бѣше видѣлъ сжщо така да лети единъ ангелъ посрѣдъ небето /гл.8:13/,съ вестьта,че тритѣ последни отъ редицата на седемтѣ трѫби бѣха трѫби на "горко".Това стана къмъ края на шестия вѣкъ. Вижте обясненията къмъ гл.8:12.

Първото нѣщо,което се налага,е установяването времето на тази весть.Кога можемъ съ положителность да очакваме да се каже:"Настжпи часа на Неговия сждъ"? Само мисъльта,че това би могло да стане въ наши дни,би трѣбвало да ни накара да разучимъ внимателно този въпросъ;

Scanned by CamScanner

димъ доказателствата, би трѣвало да пулсътъ ни да забие по-бърже и сърдцата ни да затуптятъ по-силно при мисъльта за ужасната важность на този часъ.

Само три предположения сж възможни относно времето на това пророчество; и тритѣ сж застжпени отъ различнитѣ тълкуватели. Тѣзи предположения сж следнитѣ:
1. Вестьта е била дадена още въ днитѣ на апостолитѣ;
2. тя ще бжде дадена по-късно, и 3. тя се отнася за сега живущето човѣчество.

Ние ще разгледаме най-напредъ първото положение. Характерътъ на вестьта противоречи тъкмо на мнението, че тя би могла да бжде дадена въ днитѣ на апостолитѣ. А и тѣ никога не сж твърдили, че часътъ на Божия сждъ е дошелъ. Ако тѣ бѣха правили това, то не би било вѣрно, и така тѣ биха запечатали вестьта си съ печата на неистинностьта. Тѣ само обясняваха различни нѣща относно свѣтовния сждъ; обаче при това тѣ сочеха на него като на една събитие въ далечното бждеще. Така Матей въ гл.10:15 и въ 11:21-24 привежда единъ изразъ на Господа, който поставя наказанието на Содомъ и Гомора, на Тиръ, Сидонъ, Хоразинъ и Капернаумъ въ едно неопредѣлено време въ бждещето. Павелъ заявява на суевѣрнитѣ атиняни, че Богъ е опредѣлилъ день, въ който ще сжди вселенната. Деян.17:31. На Феликса той говори за "правда, за въздържание и за бждещия сждъ". Деян.24:25. Въ едно послание къмъ римлянитѣ той имъ говори за деня, въ който Богъ ще сжди скритото у човѣцитѣ чрезъ Исуса Христа. Римл.2:16. Сжщо и на коринтянитѣ той посочва духомъ времето, когато всички ще застанемъ открито предъ сждния престолъ на Христа. 2Кор.5:10. Яковъ писа на разпръснато живѣещитѣ братя, че нѣкога ще дойде день, когато тѣ ще бждатъ сждени чрезъ закона на свободата. Яковъ 2:12. Апостолитѣ Петъръ и Юда свидетелствуватъ за първитѣ бунтовници между ангелитѣ, че тѣ сж пазени за сжда на великия день, който тогава още лежеше въ далечното бждеще /2Петр.2:4; Юда 6/, за който сж пазени и безбожнитѣ на този свѣтъ. 2Петр.2:9. Какъ съвсемъ друго ще бжде, когато по цѣлата земя се разнесе викътъ: "Настжпи часътъ на Неговия сждъ!" - единъ викъ, който ще трѣбва да се чуе навсѣкжде, щомъ само вестьта се изпълни.

Отъ днитѣ на апостолитѣ не се е случвало никак-

Scanned by CamScanner

во събитие,което,доколкото знаемъ,би могло да се посочи като изпълнение на тази весть.Едва когато дойдемъ до реформацията въ шестнайсетия вѣкъ,нѣкои бѣха склонни да твърдятъ,че Лютеръ и неговитѣ сътрудници проповѣдвали първата весть,и че следващитѣ две вести били дадени следъ неговото време.Тъй като това е единъ въпросъ,който може да се разреши по-скоро чрезъ исторически факти, отколкото чрезъ разсъждения,то съ нужни доказателства, че реформаторитѣ съ проповѣдвали такава весть.Тѣхнитѣ учения съ напълно записани,и днесъ ние имаме всичкитѣ имъ писания.И тъй,кога и къде съ пробуждали тѣ свѣта съ вика,че е настжпилъ часътъ на Божия съдъ? Въ всичкитѣ имъ писания ние не намираме нищо,отъ което да бихме могли да видимъ,че такова е било съдържанието на тѣхната проповѣдь. Не,тъкмо обратно,за Лютера се казва,че той опредѣлялъ свѣтовния съдъ къмъ триста години следъ неговото време.Такива писмени свидетелства могатъ да бждатъ достатъчни доказателства за това,че реформаторитѣ не съ проповѣдвали подобна весть.

Тъй като горнитѣ обяснения изключватъ напълно едно приложение на вестьта за въ минало време,сега ние ще разгледаме предположението,че тя щѣла да се проповѣдва въ една бждеща епоха. Подъ израза "една бждеща епоха" се подразбира единъ периодъ отъ време,което следва следъ Христовото пришествие,като отлагането на вестьта за онова време се основава на факта,че Йоанъ видѣлъ ангела да лети посрѣдъ небето,веднага следъ като бѣше видѣлъ, какъ Агнецътъ стоеше заедно съ 144-тѣ хиляди на планината Сионъ; едно събитие,което ще стане въ бждеще. Ако Откровението бѣше едно непрекжснато развито пророчество, това заключение би било правилно; но тъй като то се състои отъ редица самостоятелни пророчески вериги,и тъй като,както вече обяснихме,една такава верига завършва съ 5-ия стихъ на тази глава и съ 6-ия започва нова нова верига,то горното предположение не може да бжде приемливо. Следнитѣ забележки ще кажатъ достатъчно ясно,че тази весть не може да се проповѣдва въ една бждеща епоха:

1. Поржчката на апостолитѣ се отнасяше само до "жетвата",която е краятъ на свѣта.Затуй ако ангелътъ съ "вѣчното евангелие" се явѣше следъ това събитие,тогава той би проповѣдвалъ друго евангелие и би си навлѣкълъ проклятието на Павла въ Гал.1:8.

2. Втората весть,естествено,не може да бжде да-

Scanned by CamScanner

дена преди първата.А тъй като тя посочва падането на Вавилонъ и при нейното съобщаване единъ гласъ отъ небето изговаря думитѣ: "Излѣзте изъ нея,люде Мои", би било безсмислено да се поставя тази весть въ времето следъ второто идване на Христа,тъй като знаемъ,че тогава Божиятъ събранъ народъ,живитѣ,както и мъртвитѣ, ще бждатъ вдигнати на облаци да посрещнатъ Господа въ въздуха,и така ще бждатъ всѣкога съ Господа.Следъ това тѣ не могатъ да бждатъ повикани да излѣзатъ изъ Вавилонъ. Христосъ ги взема не на това мѣсто,а въ дома на Отца Си,кждето има много жилища.Йоанъ 14:2.3.

3. Единъ прегледъ върху третата ангелска весть, която сщо трѣбва да падне въ бждеще време,щомъ като такъвъ е случаятъ съ първитѣ две,ще ни покаже още по-смѣшно подобно предположение. Тази весть съдържа едно предупреждение относно поклонението на звѣра,който несъмнено представлява папството. Папскиятъ звѣръ бива унищоженъ и хвърленъ въ огъня,когато Христосъ дойде.Дан.7:11;2Сол.2:8. Тогава той ще бжде хвърленъ въ огненото езеро,за да не угнетява повече светлитѣ на Всевишния.Откр.19:20. Защо тогава нѣкои искатъ да се затрудняватъ,да поставятъ една весть противъ поклонението на звѣра въ едно време,когато той вече е престаналъ да сществува,и затова е невъзможно нѣкой да му се покланя?

Ст.13 отъ четиринайсетата глава на Откровението съдържа едно благословение за ония умрѣли,които умиратъ въ Господа "отсега",т.е. отъ времето,когато е започнало проповѣдването на третата ангелска весть. Това е едно пълно и явно доказателство за факта,че тази весть трѣбва да бжде дадена преди първото възкресение,тъй като следъ това събитие всички,които участвуватъ въ него /а то обхваща всички,живитѣ,както и мъртвитѣ,които не сж опредѣлени за втората смъртъ/,ще станатъ подобни на ангелитѣ Божии и не ще умиратъ вече.Затова ние трѣбва да отхвърлимъ предложението относно една бждеща епоха като противно на Писанието,безсмислено и невъзможно.

Остава ни сега да разгледаме другото предположение,споредъ което вестьта се отнася за сега живущето поколѣние.Приведенитѣ аргументи относно първитѣ две предположения представляватъ едно силно доказателство за горното твърдение;защото за кога би трѣбвало да се отнася вестьта,ако не за сега живущето поколѣние,ако,

Scanned by CamScanner

както вѣрваме, ние живѣемъ въ последнитѣ дни, щомъ тази весть не може да е била дадена въ миналото, нито пъкъ да бъде дадена въ бъдещето, следъ Христовото идване? Характеръть на вестьта е такъвъ, че той я опредѣля за последното човѣшко поколѣние. Тя възвестява времето на идещия Божий съдъ, а тъй като съдътъ съставлява часть отъ последното дѣло на човѣшкото изкупление, то възвестяването на неговото приближаване може да стане само, когато ние приближимъ къмъ края.

Но най-силното и най-ясното доказателство, че тази весть се отнася за сегашното време, е това, че въ този родъ се развива едно движение, въз основа именно на тази весть. Относно тази точка ние посочваме на движението, което не бива да бъде съвсемъ непознато на никого. Това е голѣмото Адвентно движение отъ последнитѣ деветдесеть години. Още въ 1831 г. Уилиямъ Милеръ отъ Лъу Хамптънъ, Ню-Йоркъ, въ резултатъ на едно сериозно и мъдро изучаване на пророчествата, дойде до заключението, че евангелското време се приближава къмъ края си, чието настъпване той опредѣляше приблизително около 1843 г., тъй като той мислѣше, че краятъ се съвпада заедно съ приключването на пророческитѣ периоди. По-късно тази дата бѣ отложена до есеньта на 1844 г. /Вижъ по това плана и доказателството върху Дан. 9:24-27./ Ние наричаме неговитѣ изследвания разумно изучване на пророчествата, защото при тѣхнитѣ обяснения той прилагаше онова правило, което образува основата на всѣка религиозна реформация и на всѣки прогресъ въ пророческото познание, споредъ което правило езикътъ на Свещеното писание трѣбва да се взема тъй буквално, както този на коя и да е друга книга, когато особени обстоятелства или законитѣ на езика не ни принуждаватъ да го вземемъ символично, и споредъ което едни стихове отъ Писанието се обясняватъ чрезъ други стихове отъ същото. Наистина, вѣрно е, че той се е заблудилъ относно една извънредно важна точка, както ще видимъ по-късно, обаче въ основата си повечето отъ неговитѣ мисли бѣха правилни. Той бѣше на правия пътъ и затова надмина всѣка богословска система на времето си. Щомъ изяви публично своитѣ възгледи, тѣ навсѣкъде намѣриха одобрение и бѣха последвани отъ много духовни пробуждания въ различни части на страната. Наскоро около неговото знаме се събраха множество сътрудници, между които ще споменемъ само мъже като Ф. Г. Браунъ, Часъ Фичъ, Йосия Лиджъ, И. Б. Хаймсъ и др.

които тогава се ползуваха съ име на богобоязливи хора и на мже съ голѣмо влияние въ религиозния свѣтъ.

Този известенъ периодъ пада въ годинитѣ 1840-1844 и се отличава особено съ единъ голѣмъ стремежъ и съ голѣмъ напредъкъ въ дѣлото. Тогава до свѣта се отправи една покана, която съдържаше въ себе си всички белези на едно изпълнение на вестьта въ Откр.14:6.7. Тази весть се проповѣдваше съ такава сила, че тя съ право може да се нарече вѣчно /траещо презъ цѣлия животъ на човѣцитѣ/ евангелие; тя се отнасяше за края на тази епоха и за настжпването на вѣчната епоха на Царя на правдата. То бѣше онова евангелие на царството, за което Христосъ казва, че ще се проповѣдва по цѣлия свѣтъ за свидетелство на всички народи, и тогава ще дойде краятъ. Мат.24:14. Изпълнението на тѣзи два стиха включва въ себе си проповѣдьта за наближаването на края. Защото евангелието не можеше да се проповѣдва на всички народи като знамение за края, ако то не се схващаше като такова. Ето защо близостьта на края на свѣта трѣбваше да бжде една отъ неговитѣ главни точки. Списанието "Адвентски вестителъ" отъ 14 декемврий 1850 г., изрази този фактъ съ следнитѣ думи:

"Като знакъ за приближаващия край трѣбва да се види единъ летящъ посрѣдъ небето ангелъ, който известява вѣчното евангелие на всички, които живѣятъ по земята, на всички народи, племена и езици. Откр.14:6. Вестьта на този ангелъ съставляваше именно това евангелие, което бѣше проповѣдвано вече по-рано, а сега възвестява допълнително приближаването на царството Божие; защото ангелътъ продължава по-нататъкъ съ голѣмъ гласъ: 'Бойте се отъ Бога и Му въздайте слава, защото настжпи часътъ на Неговия сждъ; и поклонете се на Оногова, Който е сътворилъ небето и земята, морето и воднитѣ извори'. Ст.7. И тъй, една проста проповѣдь на евангелието, безъ възвестяване приближаващия край, не можеше да представлява тази весть".

Ония лица, които ржководѣха това движение, вѣрваха, че то е едно изпълнение на пророчеството, и затова претендираха, че тѣ проповѣдватъ вестьта отъ Откр.14:6.7.

Съ това движение започна и изпълнението на притчата за десеттѣ девици, отбелязана въ Мат.25. Нашиятъ Спасителъ я бѣше разказалъ, за да обясни и потвърди учението за второто Си идване и за края на свѣта, за което

вече бѣше говорилъ въ 24-та глава. Ония, които участвуваха въ това движение, излѣзоха да посрещнатъ Господа, т.е. тѣ бѣха пробудени отъ духовната имъ дрѣмка и очакваха Христовото пришествие отъ небето. Младоженецътъ закъснѣ. Очакваното време, краятъ на 1843 г., който споредъ еврейския календъръ падаше презъ пролѣтьта на 1844 г., премина, безъ Господь да дойде. Понеже Той се бавѣше, на всички се додрѣма, и тѣ заспаха. Съвсемъ неочаквано съмнение и неувѣреность, въ които тѣ сега изпаднаха поради това, започнаха да отслабватъ интереса на хората и да парализиратъ старанията имъ. Посрѣдъ нощь, обаче, се чу викъ: "Ето, младоженецътъ иде, излѣзте да го посрещнете!" По срѣдата между пролѣтьта на 1844 г., тъй като тогава за пръвъ пѫть се вѣрваше, че 2300-та денонощия щѣха да изтекатъ тогава, и есеньта на 1844 г., докждето тѣ трѣбваше да се простиратъ, споредъ по-късните изчисления - тогава изведнажъ започна да се разнася такъвъ викъ. Неволно се изговаряха сѫщитѣ думи: "Ето, Младоженецътъ иде!" Причината за това тъй неочаквано пробуждане бѣше откритието, че голѣмиятъ пророчески периодъ отъ 2300 денонощия /години/ въ Дан. 8:14 изтичаше не презъ пролѣтьта на 1844 г., но че той продължаваше до есеньта на сѫщата година, и че заедно съ това и времето, презъ което тѣ съ право можеха да очакватъ идването на Господа, не бѣше още преминало, а бѣше тъкмо предъ вратата. Сѫщевременно, обаче, отчасти бѣ разбрано и отношението на подобието спрямо първообраза, що се отнасяше до очистването на светилището. Пророкътъ свидетелствуваше, че въ края на 2300-та денонощия щѣше да се очисти светилището; а тъй като символичното светилище се очистваше на десетия день на седмия месецъ отъ еврейската година, то съобразно това поставиха въ сѫщото време, въ есеньта на 1844 г., края на 2300-та години, а именно, на 22 октомврий. Отъ срѣдата на лѣтото на 1844 г., когато първитѣ лъчи освѣтлиха тѣзи нѣща, до гореспоменатата дата, края на 2300-та години, никое друго движение не е развило такава дейность, както това относно Христовото пришествие, и въ никой другъ случай въ едно такова кратко време не е било извършено тъй много. Една религиозна вълна се разнесе надъ тази страна и така развълнува народа, както сигурно никой народъ не е преживѣвалъ това отъ началото на великата реформация презъ шестнайсетия вѣкъ. Това движение бѣше наречено "Седеммесечното движение" и бѣ ограничено главно въ Съединенитѣ щати и Канада.

Scanned by CamScanner

Обаче общото движение относно второто идване на Христа и възвестяването,че е настаналъ часътъ на Неговия сждъ,не остана ограничено само върху това полукълбо.То изпълни цѣлия свѣтъ.Въ това то отговаряше на вестьта на ангела;защото то се разнесе до всички "жители земни,до всѣко племе и колѣно,езикъ и народъ". Въ "Адвентни трактати",т.2,стр.135,се цитира Муранъ Брокъ, единъ английски писатель,съ думитѣ:

"Не само въ Великобритания очакватъ близкото пришествие на Спасителя и преживяватъ единъ предупредителенъ зовъ,а и въ Америка,Индия и на европейския континентъ.Така окофо триста служители на евангелието проповѣдватъ проповѣдватъ въ Америка това евангелие на царството,докато въ тази страна то се разнася отъ около седемстотинъ проповѣдници на английската дърнавна църква".

Д-ръ Йозефъ Волфъ при пътуванията си миналъ въ Арабия Фелизе /Щастлива Арабия,онази часть,на югъ между Персийското и Арабското морета/ презъ областьта,която се населява отъ потомцитѣ на Овава,Мойсеевия тестъ. Въ своята книга "Мисия въ Бокара" той съобщава за една книга,която видѣлъ въ Йеменъ:

"Арабитѣ тукъ иматъ една книга,наречена ,Сеера', която говори за второто идване на Христа и за Неговото славно царство.Въ Йеменъ азъ прекарахъ шесть дни съ рихавовцитѣ.Тѣ не пиятъ вино,не садятъ лозя,не сѣятъ,живѣятъ въ палатки и си спомнятъ думитѣ на Йонадава,Рихавовия синъ.Между тѣхъ се намиратъ и нѣкои Израилеви синове отъ Дановото племе,които живѣятъ наблизо до Теримъ /Ахкатъ/,въ страната Хатрамаутъ,и които заедно съ рихавовцитѣ очакватъ близкото идване на Мессия въ облацитѣ небесни".

Съчинението "Гласътъ на църквата" отъ Д.Т.Тейлъръ,на стр.342.344 пише следното върху голѣмото разпространение на учението за идването на Исуса:

"Въ Вюртембелгъ има една църква,сжществуваща отъ много столѣтия,която очаква близкото идване на Исуса; друга една,съ сжщата вѣра,се намира на брѣга на Каспийско море.Сжщо и всрѣдъ малаканитѣ,едно голѣмо общество,отдѣлило се отъ руската православна черква, на брѣга на Балтийско море,единъ много богобоязливъ народъ,за когото се казва,че Библията била неговото единствено вѣроизповѣдание и Свещеното писание - единстве-

ното правило за учението му - и тамъ очакватъ съ дълбока вѣра близкото и видимо възстановяване на славното Христово царство на земята. Въ Русия на мѣста сжщо се проповѣдва учението за близкото Христово пришествие и за Неговото царство, и много отъ по-долнитѣ класи на населението сж го възприели. То е проповѣдвано сжщо така и въ Германия, и особено въ южната й часть, между Моравскитѣ братя. Въ Норвегия бѣха разпространени въ голѣми количества списания и книги относно второто пришествие, и тамъ има много последователи на това учение. Между татаритѣ въ Татария е много разпространено очакването, че Христосъ ще дойде скоро. Книги на тази тема сж били изпратени отъ Англия и Америка въ Холандия, Германия, Индия, Ирландия, Константинополъ, Римъ и почти всички мисионски станции на земята. Изъ турскитѣ острови това учение е намѣрило доста последователи между веслянитѣ.

"Господинъ Фоксъ, единъ шотландски мисионеръ между племето телугу, вѣрваше въ близкото идване на Христа. Джемсъ Макгрегоръ Бертрамъ, шотландски мисионеръ на баптистката църква въ Св. Елена, е разпространилъ надалечъ въ този островъ своя зовъ на пробуждане и е присъединилъ много последователи къмъ ученията за Христовото явление преди миленіума; той проповѣдвалъ това учение и по мисианскитѣ станции въ Южна Африка. Давидъ Н. Лордъ ни съобщава, че повечето отъ вестителитѣ, които сж излѣзли отъ Великобритания, за да занесатъ на езичницитѣ спасителната весть и сега действуватъ въ Азия и Африка, сж хилиасти /последователи на учението за хилядогодишното царство/. Сжщо и Йозефъ Волфъ въ своитѣ дневници отъ 1821-1845 г. говори съвсемъ открито за близкото Христово пришествие и е проповѣдвалъ това въ Палестина, Египетъ, по крайбрѣжията на Червено море, въ Месопотамия, Кримъ, Персия, Джеорджия, изъ цѣлата отоманска империя, въ Гърция, Арабия, Туркестанъ, Бухара, Авганистанъ, Кашмиръ, Индостанъ, Тибетъ, Холандия, Шотландия, Ирландия, въ Константинополъ, въ Йерусалимъ, на Св. Елена, както и по пристанищата на Средиземно море и между всички секти на града Ню-Йоркъ. Споредъ собственитѣ му доклади той е проповѣдвалъ между евреитѣ, турцитѣ-мохамедани, перситѣ, хиндуситѣ, халдеитѣ, сирийцитѣ, йеседеритѣ и сабееритѣ, преди паши, шейхи, ханове, предъ царетѣ на Ургенчъ и Бухара, предъ кралицата на Гърция, и др. За неговата неуморима дейность "Инвестигаторъ" казва: "Може би никой другъ човѣкъ не е доприне-

сълъ толкова много за разпространението на ученето за второто идване на нашия Господь Исуса Христа,както този свѣтовно известенъ мисионеръ.Кждето и да отиде,той възвестява близкото идване на Месия въ славата Му'".

Старейшината И.Е.Андрюсъ говори въ съчинението си "Тритѣ вести отъ Откровение 14:6-12",стр.32-35, следното относно тази весть:

"Никой не може да отрече,че това всемирно предупреждение ни е дадено за предстоящия ни свѣтовенъ сждъ.Привежданитѣ за това доказателства сх отъ такъвъ характеръ,че приковаватъ вниманието ни,тъй като тѣ сх едно неопровержимо свидетелство за това,че тази весть е отъ небето.

"Вече е обяснено,че описанието на пророческата история на свѣта подхожда за сегашното поколѣние.Понататъкъ се показва,че голѣмата пророческа верига въ Дан.2 и тия въ 7,8,11 и 12 глава е неотдавна изпълнена. Сжщиятъ бѣше и случаятъ съ пророческото описание,което нашиятъ Господь е далъ за разпространението на евангелиетоМат.24; Марко 13; Лука 21. По-нататъкъ бѣ доказано сходството на пророческитѣ периоди отъ Дан.7,8,9 и 12 съ тия отъ Откр.11,12 и 13,и какъ тѣ заедно образуватъ основата на тази велика весть.Знаменията на небето,на земята,по морето,въ църквата и между народитѣ свидетелствуваха едногласно за предупреждението,което Богъ е далъ на човѣшкия родъ.Йоилъ 2:30.31; Мат.24:29-31; Марко 13:24-26; Лука 21:25-36; 2Тим.3; 2Петр.3; Откр.6:12.13. Освенъ многобройнитѣ и убедителни доказателства,които обосноватъ този предупредителенъ зовъ, той бѣ сжщевременно подпечатанъ съ небесния печатъ чрезъ последвалото едновременно съ тази весть изливане на Светия Духъ,за свидетелство на истината.

"Даденото чрезъ Йоана Кръстителя предупреждение,което имаше за цель да подготви пжтя за първото идване на нашия Господь,бѣше кратковременно и ограничено въ разпространението си.За всѣко едно пророческо свидетелство,върху което се основаваше дѣлото на Йоана,ние имаме по нѣколко,които удостовѣряватъ възвестяването на второто идване на Христа.Пъкъ и по времето на Йоана,при разпространението на неговата весть,той нѣмаше на разположение помощнитѣ срѣдства на днешната преса,както и днешнитѣ усъвършенствувани превозни и съобщителни срѣд-

Scanned by CamScanner

ства. Той бѣше единъ скроменъ човѣкъ, който се обличаше въ дрехи отъ камилска козина и не вършеше никакви чудеса. И когато фарисеитѣ и книжницитѣ отхвърлиха отнасящия се за тѣхъ Божий съветъ, като не се оставиха да бъдатъ кръстени отъ Йоана, колко много по-голѣмъ ще е сега грѣхътъ на тия, които не обръщатъ внимание на изпратеното отъ Бога предупреждение, приготвящо пътя за второто идване на Исуса!

"Тъй като онія, които очакваха Господа въ 1843 и 1844г. бѣха измамени въ надеждитѣ си, за мнозина сега това е достатъчно основание, за да отхвърлятъ всѣко свидетелство на тази тема. Разочарованието ние признаваме, но не можемъ да видимъ, какъ може съ основание да се отрича, че Богъ е ималъ пръстъ въ това дѣло. Юдейската църква се видѣ измамена, когато къмъ края на дейността на Йоанъ Кръстителя се яви Исусъ, обещаниятъ Месія не такъвъ, какъвто Го очакваха. И разочарованието на очакващитѣ ученици не бѣше малко, когато видѣха, какъ Този, Който споредъ очакванията имъ трѣбваше да освободи Израиля, бѣ хванатъ и умъртвенъ отъ безбожни ржце. И когато Той възкръсна и тѣ очакваха, че Той щѣше да възстанови въ Израиля царството, тѣ отново трѣбваше да бъдатъ разочаровани при известието, че Той щѣше да отиде при Отца и да ги остави за известно време въ скърби и бедствия. Подобни разочарования съвсемъ не доказватъ, че Богъ не води съ бащински ржце народа Си; напротивъ, тѣ трѣбва да го учатъ да избѣгва грѣшки, а не да го каратъ да отхвърля упованието си въ Божието мждро ржководство. Израилевитѣ чада отхвърляха тъй често Божието ржководство само затова, защото на много пъти бѣха разочаровани въ пустинята. Тѣ ни сж дадени за примѣръ, който трѣбва да ни предпазва, за да не изпаднемъ и ние въ подобно невѣрие.

"Но на всѣкиго трѣбва да стане ясно, че ангелътъ, който възвестява времето на Божия сждъ, носи не най-последната благодатна весть; защото Откровение 14 съдържа още две други вести, които ще се разнесатъ между човѣцитѣ преди свършването на благодатното време. Този фактъ самъ по себе си е достатъчно доказателство, че Христовото пришествие не може да стане, докато следъ първата не последватъ и втората и третата вести. Това се вижда още и отъ обстоятелството, че, макаръ че ангелътъ отъ десетата глава се заклѣ, че отсега не ще има

Scanned by CamScanner

вече време,на многото народи и племена ще се възвести и едно друго пророческо слово.Затова ние вѣрваме, че първиятъ ангелъ възвестява времето на Божия сждъ,т.е. че той посочва изтичането на пророческитѣ периоди,и че именно това е времето,за което той се заклѣ,че то не ще продължи вече.

"Сждътъ трѣбва да започне по необходимость преди второто идване на Христа; защото Той идва само за да изпълни решението на сжда /Юда 14.15; Откр.22:12; 2Тим. 4:1/. При звука на последната тржба Той ще даде безсмъртие на всички праведни,а безбожнитѣ ще остави.Ето защо изследвателниятъ сждъ трѣбва да предшествува изпълнението на присждата отъ Спасителя.А и работата на Отца е да председателствува този изследвателенъ сждъ,както това се вижда отъ Дан.7. Въ този сждъ Синътъ оставя Своята първосвещеническа служба и бива коронясанъ за царь; чакъ тогава Той ще дойде на тази земя,за да изпълни решенията на Отца. Този сждъ,който е председателствуванъ отъ Отца,възвестява първиятъ ангелъ.

"Дългиятъ периодъ отъ 2300 денонощия,единъ периодъ отъ голѣма важность за опредѣлянето времето на тази весть,достига до очистването на светилището. Че очистването на светилището не е очистване нар нѣкоя часть отъ земята,а последното дѣло на нашия Великъ Първосвещеникъ въ небесното светилище,преди да е слѣзълъ на тази земя,е вече доказано. Вижъ Дан.8:14. Затова ние сме на мнение,че последната благодатна весть ще се проповѣдва, докато се извършва очистването на светилището.Отъ това се вижда,че както пророческитѣ периоди,така и вестьта, основана върху тѣхъ,се простиратне до идването на Господа".

Още при обяснението на седемдесеттѣ седмици и на 2300-та денонощия въ Дан.9 показахме,че адвентиститѣ въ 1844 г. се измамиха не относно времето,а относно характера на събитието,което трѣбваше да стане въ края на тия дни,както показахме това при обяснението на светилището.Тѣй като тѣ изхождаха отъ разпространеното погрѣшно схващане,че земята е светилището и че тя ще трѣбва да бжде очистена чрезъ огънь,когато Господь се яви отъ небето,то тѣ,съвсемъ естествено,очакваха пришествието на Христа въ края на тѣзи дни.Вследствие погрѣшното си разбиране тѣ преживѣха горчиво разочаро-

Scanned by CamScanner

вание,макаръ че всичко,което пророчеството бѣше предсказало,и всичкитѣ имъ основателни очаквания се изпълниха съ най-голѣма точность въ това време.Защото именно тогава започна очистването на небесното светилище.А Христосъ не дойде на тази земя,понеже не тя бѣше светилището;пъкъ и очистването на последното не включва въ себе си унищожението на земята,защото то става чрезъ кръвьта на една заклана жертва,а не чрезъ огънь. Въ това именно се състоеше горчивината на книжката за църквата. Откр.10:10. Тукъ Единъ,подобенъ на Сина Човѣчески,дойде не на тази земя,а при "Стария по дни".Дан.7:13.14. Съ това Младоженецътъ влѣзе въ свадбата,както четемъ въ притчата за десеттѣ девици /Мат.25/. За Срѣднощния викъ въ онази притча говорихме вече - той бѣше презъ лѣтото на 1844 год. Тогава безумнитѣ девици казаха на разумнитѣ: "Дайте ни отъ вашето масло,за да не угаснатъ свѣтилницитѣ ни". Тогава разумнитѣ отговориха: "По-добре идете у продавачитѣ и си купете. А когато тѣ отиваха да купятъ,пристигна Младоженецътъ". Подъ това не трѣбва да се разбира слизането на Христа на тази земя;защото това е едно идване, което предшествува свадбата.А и свадбата,т.е.приемането на царството /вижъ гл.21/ трѣбва да стане преди Неговото идване на тази земя,за да вземе народа Си при Себе си,който ще гостува при свадбената Му вечеря.Лука 19:12; Откр.19:7-9. Ето защо това идване въ притчата трѣбва да е идването при "Стария по дни",за което говори Данаилъ въ гл.7:13.14.

†А които бѣха готови,влѣзоха съ него на свадбата,и вратата се затвориха.Когато младоженецътъ дойде за свадба,става една провѣрка на гоститѣ,за да се види,кой е готовъ да участвува въ церемонията. Ние виждаме въ Мат.25:1-13,че царьтъ влиза въ залата,за да прегледа гоститѣ и да се убеди,дали всички сж облѣчени въ свадбени дрехи; чието облѣкло царьтъ намѣри за подходящо, той бива прието,и никога вече не ще бжде лишенъ отъ тѣзи дрехи,и му се осигурява безсмъртие. Въпросътъ относно допущането въ царството може да бжде разрешенъ само отъ изследователния сждъ въ светилището.Затова и последното дѣло въ светилището,неговото очистване,и омилостивението не е нищо друго,освенъ преглеждането на гоститѣ,за да се види,кой отъ тѣхъ има свадбена дреха. Само следъ извършването на това дѣло може съ положителность да се каже, кой е "готовъ" да влѣзе въ свадбата. Готовитѣ влѣзоха съ

Scanned by CamScanner

него на свадбата". Тъзи малко думи ни описватъ времето отъ идването на Младоженеца до свадбата, значи цѣлия периодъ на очистването на светилището, или провѣрката на гоститѣ. Когато тя се свърши, тогава престава благодатното време, и вратата се затваря завинаги.

Връзката на притчата съ разгледания отъ насъ текстъ сега е ясна; защото тази притча ни представя единъ периодъ, въ който гоститѣ биватъ приготвени за свадбата на Агнеца; а нашиятъ текстъ се отнася за съдебното заседание, за което ни се съобщава чрезъ вестьта: "Настжпи часътъ на Неговия съдъ". Тази вестъ трѣбваше да се проповѣдва съ високъ гласъ. Така и стана въ годинитѣ 1840-1844, а особено въ Седеммесечното движение презъ последната година, когато 2300-та денонощия изтекоха и настана времето на Неговия съдъ, когато Христосъ започна очистителното дѣло въ светилището.

Но, както вече се каза, тогава не настана краятъ на благодатното време, а започна изследователният съдъ. Подъ този съдъ живѣемъ ние сега, и презъ това време, споредъ пророчеството, се проповѣдватъ и други вести.

В т о р а т а а н г ѣ л с к а в е с т ь. - Тази вестъ, която следва следъ първата, ни е описана въ ст. 8 съ думитѣ: "И другъ ангелъ последва и казваше: Падна, падна Вавилонъ, великиятъ градъ, защото напои всички народи съ яростното вино на бледството си. Времето на тази вестъ може да се опредѣли най-вече отъ първия предупредителенъ зовъ. Тази не може да предшествува онази, а тъй като тя, както доказахме, трѣбва да бжде дадена преди края на свѣта, защото е невъзможно да бжде разгласена преди това събитие, то отъ самосебе си следва, че и тази вестѣ се отнася за религиозното движение, което ще се развива въ последнитѣ дни по поводъ на близкото Христово пришествие.

При разглеждането на тази вестъ се явяватъ следнитѣ въпроси: Какво означава думата Вавилонъ? Какво значи неговото падане, и какъ то се е изпълнило? - Относно произхода на тази дума самото Свещено писание ни дава въ Бит. 10:10 и въ 11:9 нѣкои обяснения. Бабелъ или Вавилонъ бѣше столицата на царството на Нимрода; това мѣсто бѣше наречено така, защото Богъ размѣси езицитѣ на строителитѣ на кулата, и затова думата означава "смѣшение". Тукъ думата е употрѣбена символично, за да отбележи голѣ-

Scanned by CamScanner

мия символиченъ градъ въ Откровението, вѣроятно възъ основа на особеното значение на думата и поради причината на нейния произходъ. Тя може да се приложи за нѣща или обстаятелства, които могатъ да се отбележатъ съ характеристичната дума "объркване" или "смѣшение".

Изобщо има само три възможности, за които може да се отнася тази дума, и тѣ сж: 1. Отпадналитѣ църкви изобщо. 2. Папската църква. 3. Градътъ Римъ. - При разглеждането на тѣзи три точки ние ще се занимаемъ първо съ отрицателната страна на доказателството, и ще покажемъ, какво не е Вавилонъ.

1. Вавилонъ не може да се приложи за Римската черква, макаръ и да не може да се отрече, че тази черква е една голѣма съставна часть отъ великия Вавилонъ. Наистина, описанията на седемнайсетата глава изглежда да сж особено подходящи за тази църква, но името, което тя носи на челото си: "Тайна, Вавилонъ велики, майка на блудницитѣ и на земнитѣ гнусотии" говори и за други родствени връзки. Ако тази църква е майката, кои сж дъщеритѣ? Простиятъ фактъ, че въобще се говори за дъщери, показва, че освенъ римската църква, има и други религиозни общества, за които се отнася това наименование. Отново и при тази весть се разнася зовътъ: "Излѣзте изъ нея, люде Мои!" /Откр. 18: 1-4/. А тъй като тази весть се отнася до сега живущето поколѣние, следва, че ако Вавилонъ обхваща само римската черква, Божиятъ народъ сега още изцѣло се намира въ обществото на тази черква и затова трѣбва да излѣзе изъ нея. Такова заключение не ще иска да извлѣче никой, най-малко единъ протестантъ.

2. Вавилонъ не е градътъ Римъ. Доказателството, чрезъ което обикновено се представя, че градътъ Римъ билъ Вавилонъ отъ Апокалипсиса, гласи следното: "Ангелътъ каза на Йоана, че жената, която той бѣше видѣлъ, била голѣмиятъ градъ, който владѣе надъ царетѣ на земята, и че седемтѣ глави на звѣра, върху който седи жената, сж седемтѣ планини". И тъй, като вематъ думитѣ "градъ" и "планини" буквално - а Римъ е построенъ върху седемь хълма, естествено, лесно се идва до заключението, че тази дума се отнася за действителния градъ Римъ.

Главниятъ стълпъ, върху който се основава това обяснение, е предположението, че тълкуването на единъ символъ трѣбва да бъде винаги буквално. Това схващане, обаче, пропада въ момента, когато докажемъ, че понѣкога символи

се обясняватъ чрезъ други символи.А това лесно се доказва. Въ Откр.11:3 се говори за двамата свидетели;и следующиятъ стихъ гласи: "Това сж дветѣ маслинени дървета и двата свѣтилника,що стоятъ предъ Бога,Господа на земята". Тукъ,значи,се казва,че въпросниятъ символъ е равнозначещъ съ другъ единъ,който е обясненъ добре на друго мѣсто. Така е и въ нашия случай:"седемтѣ глави сж седемъ планини" и "жената е голѣмиятъ градъ",се казва тукъ;а не е трудно да се докаже,че и двата тѣзи израза,планинитѣ и градътъ,сж употрѣбени символично. Затова нека читателътъ обърне внимание на следнитѣ точки:

1/ Въ тринайсетата глава намираме,че една отъ седемтѣ глави бѣше смъртно наранена.Тази глава не може да бжде действителна планина,защото би било безсмислица да се говори за смъртно нараняване на една планина.

2/ Всѣка отъ седемтѣ глави имаше по една корона.А кой е виждалъ нѣкоя действителна планина съ корона на върха?

3/ Очевидно е,че седемтѣ глави се появяватъ една следъ друга;защото за тѣхъ четемъ: "Петъ паднаха, и една остана,а другата още не се е явила". И тъй като седемтѣ хълма,на които е построенъ Римъ,сж се появили не единъ следъ другъ,този текстъ не може да се приложи за тѣхъ.

4/ Сравнимъ ли Дан.7:6 съ Дан.8:8.22,ние намираме,че глави означаватъ управления;а отъ едно сравнение на Дан.2:35 и 44 съ Йер.51:25 се вижда,че планини означаватъ царства. Осланяйки се на тѣзи факти, професоръ Уитингъ дава следния буквалънъ преводъ на текста отъ Откр.17:9.10: "Седемтѣ глави сж седемъ планини,върху които жената седи,а тѣзи сж седемъ царе". Отъ тукъ се вижда,че ангелътъ представя главитѣ като планини,които той обяснява като седемъ последователни царе или форми на управление. Значението на единия символъ е пренесено върху другъ,и така се дава обяснение на втория символъ.

Отъ тѣзи обяснения се вижда,че "жената" не може да бжде символъ на единъ действителенъ градъ,понеже планинитѣ,върху които жената седи,сж символични;а единъ действителенъ градъ не може да лежи върху символични планини. Освенъ това Римъ /гл.12/ бѣше столица на змея,

Scanned by CamScanner

която после /гл.13:2/ бѣ предадена на звѣра и по такъвъ начинъ стана негова столица. Образитѣ биха се страшно объркали,ако столицата,която имаше звѣрътъ,бихме искали да превърнемъ въ жената,седяща върху звѣра.

5/ Още по-ясно се вижда,колко безсмислено е предположението,че градътъ Римъ билъ Вавилонъ отъ Апокалипсиса,отъ гл.18:1-4,кждето падението на Вавилонъ би било неговото събаряне и унищожение,а споредъ ст.8 дори и пълното му унищожение чрезъ огънь. А какви още събития ставатъ следъ падането! Вавилонъ става жилище на бѣсове,обиталище на всѣкакви нечисти духове и свърталище на всѣкакви нечисти и омразни птици. Но какъ може да бжде това,следъ като градътъ биде унищоженъ и напълно опожаренъ отъ огънь? А още по-лошо е,когато следъ всичко това се чуе единъ гласъ: "Излѣзте изъ нея,люде Мои!" Божиятъ народъ въ Римъ ли е? - Не,не въ особена численость,дори въ най-добритѣ му дни.Колцина биха могли въобще да бидатъ призовани отъ тоя градъ,следъ като той е билъ унищоженъ съ огънь? Не е нужно да разисквамe повече по това,че Вавилонъ не може да е градътъ Римъ.

3. Вавилонъ е символъ на Всемирната свѣтска църква изобщо. Тъй като видѣхме,че това име не подхожда за две отъ тритѣ възможности,то трѣбва да се отнася за третата.Но това може да се докаже не само по логиченъ пѫтъ. Жената е символъ на църква; така бѣ изтълкуванъ този символъ въ дванайсетата глава,и затова и въ седемнайсетата глава подъ "жена" трѣбва да се разбира една църква.Характеръть на жената опредѣля и характера на символизираната чрезъ нея църква; добродетелната жена означава една чиста църква,а лошата жена - една нечиста или отпаднала църква.Жената Вавилонъ е сама блудница и майка на подобни дъщери. Това обстоятелство,както и самото име,показватъ,че Вавилонъ не може да се ограничи върху една-единствена църковна организация,но че той трѣбва да се състои отъ повече такива.Затова той обединява въ себе си всички религиозни деноминации отъ еднакъвъ характеръ и символизира цѣлата покварена или отпаднала църква на земята. Отъ тукъ ще може да се обясни и текстътъ въ Откр.18:24,който ни представя времето,когато Богъ ще иска смѣтка отъ великия Вавилонъ за кръвьта на мжченицитѣ Си,и въ него ще се намѣри "кръвьта на пророци,светии и на всички избити на земята". Православната

Scanned by CamScanner

черква е държавната черква въ Русия и въ Балканскитѣ държави; лютеранската - въ Прусия, Холандия, Швеция, Норвегия и въ нѣкои части на Германия. Въ Англия държавна черква е епископалната; и другитѣ страни си иматъ сжщо така свои държавни черкви, които се противопоставятъ най-ревностно на друговѣрцитѣ. Вавилонъ е напоилъ всички народи съ виното на блудството си, т.е. съ своитѣ фалшиви учения; затова Вавилонъ може да бжде само свързаната съ свѣта църква.

За великия градъ Вавилонъ още се казва, че той се състои отъ три части. Така и главнитѣ свѣтовни религии могатъ да се подведатъ подъ три системи. Първата, най-старата и най-широкоразпространената религиозна система е езичеството, което е представено особено подъ образа на една змия; втората е отпадналата римска църква, символизирана чрезъ звѣра; а третата сж дъщеритѣ или произлѣзлитѣ отъ нея църкви. Подъ тази система пада двурогиятъ звѣръ, който, впрочемъ, не напълно я обхваща. Спорове, угнетения, свѣтски духъ, сребролюбие, сектантство, любовь къмъ удоволствия и здраво придържане о много останали отъ римско време заблуди отбелязватъ съ печална, но явна точность голѣмото общество на протестантскитѣ църкви като една важна съставна часть на великия Вавилонъ.

Единъ погледъ върху поведението на нѣкои протестантски църкви ще освѣтли още повече нашето твърдение. Когато Римъ имаше власть, погубваше въ голѣмъ брой ония, които той считаше за еретици. И протестантската църква е проявила подобенъ духъ. За свидетелство може да послужи мжченическата смъртъ на Михаилъ Серветий, когото протестантитѣ въ Женева изгориха подъ началството на Йоана Калвина. Друго свидетелство е продължителното угнетяване на друговѣрцитѣ отъ страна на Английската официална черква. Друго свидетелство сж квакеритѣ, които бѣха избесени отъ пуританитѣ на Нова Англия, и баптиститѣ, които бѣха бичувани отъ сжщитѣ, които, отъ друга страна, сами търсѣха закрила отъ угнетенията на Английската държавна черква. Това всичко сж факти, които принадлежатъ къмъ миналото, ще възрази нѣкой. - Много право, обаче тѣ все пакъ показватъ, че обхванати отъ голѣми религиозни предразсждъци лица, щомъ само получатъ сила да постжпватъ принудително спрямо друговѣрци, не пропущатъ да я

използуватъ - нѣщо,което ние можемъ да очакваме и въ нашата страна /Америка/,когато пророчеството отъ тринайсетата глава наблизи да се изпълни.

За забелязване е,колко много сж се отклонили тѣзи църкви отъ Христовото учение и въ други насоки. Христосъ е забранилъ на народа Си да се стреми къмъ съкровищата на този свѣтъ,а официалнитѣ църкви проявяватъ по-голѣмъ интересъ къмъ богатства,отколкото свѣтскитѣ хора. О,въ колко много църкви владѣе мамонътъ! Христосъ казва: "И не се наричайте рави",т.е.учители или доктори, "защото единъ е вашиятъ учитель,Христосъ". Който върши това,е обхванатъ отъ сжщия духъ,който нѣкога доведе високомѣрни човѣци до тамъ,да се нарекатъ върховни глави на църквата,наследници на св.Петра,намѣстници Христови и богове на земята. Не намираме ли,че протестантскитѣ църкви подражаватъ въ това на Римъ,като и тѣ си прилагатъ титлата "светейшество",която споредъ Св.писание подобава само на Бога,защото е казано: "Свето е Неговото име"? Но недоволни само отъ това,тѣ наричатъ нѣкои и "преосвещенство" и "докторъ по богословие". Новиятъ заветъ порицава най-строго всѣкаква украса и разкошъ въ облѣклото.А кжде можемъ да видимъ най-новитѣ моди,най-елегантнитѣ облѣкла, най-хвърлящитѣ се въ очи украшения и най-скжпитѣ накити, ако не на благороднитѣ събрания на протестантскитѣ църкви въ хубави недѣлни дни? Състоянието на днешния религиозенъ свѣтъ е такова,че много хора като адвокати,лѣкари,държавни мжже,ангросисти-търговци и др. членуватъ въ църквата,за да иматъ успѣхъ въ професията си,почетно положение въ обществото,висока честь въ държавата или други доходни постове. Заради такива нѣща да се приема видъ на благочестие,това сигурно е крайно мерзко въ очитѣ на Бога.Но тъкмо тѣзи класи сж,които биватъ приемани съ разтворени обятия отъ църквитѣ,само за да станатъ тѣ по-популярни чрезъ това.

Пророческата картина ни представя Вавилонъ,какъ той търгува съ душитѣ на човѣцитѣ. Тукъ спада несъмнено единъ обичай,който е особено прилаганъ въ Английската официална църква.Тамъ често биватъ предлагани за продажба черковни имущества,и този,който наддаде най-много,независимо отъ моралния му престижъ или вѣроизповѣданието му, става не само притежатель на имотитѣ,но чрезъ това - и пастирь на народа на онази енория. Но и църквитѣ въ нашата страна /Америка/ правятъ сжщото.Не простиратъ ли

слухъ на [illegible] ...часни. ...

Христовата воля още,Неговата църква да бжде единодушна.Той се моли,ученицитѣ Му да бждатъ едно,както Той и Отецъ бѣха едно,защото това щѣше да даде сила на учението Му и щѣше да накара свѣта да повѣрва въ словото Му.Вмѣсто това,въ протестантскитѣ църкви ние не виждаме друго,освенъ бъркотия;нищо,освенъ една мрежа отъ различни религиозни общества,и множество вѣроизповѣдания,различаващи се едно отъ друго сжщо тъй,както се различаваха езицитѣ на ония,които строяха вавилонската кула,следъ размѣсването имъ. Тѣ не сж отъ Бога. Това е тъкмо състоянието на нѣщата,на което думата "Вавилонъ" е най-точенъ и картиненъ изразъ.И ние вѣрваме,че тази дума е употрѣбена тъкмо за да изрази това състояние на нѣщата,и затова не включва въ себе си никакъвъ укоръ.Затова между хората не бива да се явява никакво чувство на ненависть,когато се споменава тази дума; не,а всѣки трѣбва да изследва своето духовно състояние,за да види,дали чрезъ вѣрата си или чрезъ нѣкои свои постжпки той не се провинява въ връзка съ великия градъ на смѣшението;и ако случаятъ е такъвъ,веднага да се отстрани.

Истинската църква е една чиста девица.2Кор.11:2. Църквата,която е въ приятелски връзки съ свѣта,е една блудница.Нейната незаконна връзка съ царетѣ на земята я прави великата блудница отъ Апокалипсиса.Откр.17. По сжщия начинъ и еврейската черква бѣше станала блудница /Йезек.16/,макаръ че въ начало тя бѣше невѣста на Господа.Йер.2:3; 31:32. Когато тази черква отпадна отъ Бога,тя бѣ наречена Содомъ /Исая 1/; сжщото име получава и "великиятъ градъ" /Вавилонъ/ въ Откр.11. Незаконната връзка съ свѣта,въ която се провини Вавилонъ,е едно сигурно доказателство за туй,че това не може да е държавната власть,и обстоятелството,че Божиятъ народъ малко преди времето на неговото падане,се намира още всрѣдъ него,показва ясно,че това е една известна религиозна организация.Поради тѣзи причини ние вѣрваме,

Scanned by CamScanner

че Вавилонъ отъ Апокалипсиса е свързаната съ свѣта църква.

Сега ще разгледаме падането на Вавилонъ. Ние видѣхме,кое е Вавилонъ,затова не ще ни е трудно да опредѣлимъ,какво ще означава провъзгласяването на неговото падане. Тъй като това не е действителенъ градъ,то и падането му не може да се разбира буквално;едно предположение,което,както вече обяснихме,би довело до най-смѣшни заключения.Освенъ това самото пророчество прави една съвсемъ точна разлика между неговото падение и неговото унищожение. Вавилонъ "пада",преди да бѫде "хвърленъ" отъ една буря като захвърленъ въ морето воденичен камъкъ,и преди да бѫде напълно унищоженъ чрезъ огънь.Неговото падане е едно морално падане,и то поради това,защото следъ него до народа Божий,който още е въ общение съ него, се отправя поканата: "Излѣзте изъ нея,люде Мои!",която покана веднага се обосновава съ думитѣ:"за да не участвувате въ грѣховетѣ й и да се не заразите отъ язвитѣ й". Значи Вавилонъ и следъ падението си продължава да пребѫдва въ грѣховетѣ си,и неговитѣ язви сж още въ бѫдещето.

Нѣкои искатъ да отнесатъ Вавилонъ изключително за папството,затова твърдятъ,че падането му означавало отнемането на свѣтската му власть,отъ която папската църква бѣ лишена.Такова твърдение,обаче,противоречи на пророчеството въ нѣколко точки:

1. Вавилонъ пада,защото е напоявалъ народитѣ съ виното на блудодеянието си,т.е.защото имъ е давалъ отровата на фалшивитѣ си учения. Какъ можеше папата да изгуби свѣтската си власть поради тази причина? Не бѣше ли именно това каналътъ,презъ който се втичаха все повече жизнените сокове на неговата власть?

2. Вследствие падането си Вавилонъ става свърталище на всѣкакви нечисти духове и на омразни птици.Такъвъ ли е случаятъ съ Римъ,следъ като изгуби свѣтската си власть?

3. Богъ призовава народа Си отъ Вавилонъ,защото порочностьта на този следъ падането му ще става все по-голѣма;а загубата на свѣтската власть на папата не би била основателна причина,поради която Божиятъ народъ да трѣбва да напуща тази църква.

Причината,поради която Вавилонъ преживява този моралeнъ отпадъкъ е,че е напоявалъ всички народи съ виното на блудството си.Това може да се отнася само за

фалшивитѣ учения, съ които той е осквернявалъ чистото слово Божие, и измисленитѣ басни, съ които тази църква е заблуждавала народитѣ. Отъ нейнитѣ учения, които сж съвсемъ противни на Словото Божие, ние ще разгледаме само следнитѣ:

1. Ученето за единъ временень миленіумъ /хилядогодишно царство/ или за едно състояние на миръ, блаженство и правда, което ще владѣе по цѣлата земя въ течение на хиляда години преди второто идване на Христа. Това учение е единъ шедьоврь на фалшивитѣ изобретения въ вѣрата отъ страна на врага на истината, който съ това цели да затули ушитѣ на хората за зова за пробуждане поради близкото идване на Христа, и по възможность да държи повече души въ сънь, за да може по такъвъ начинъ да ги погуби за вѣчностьта.

2. Попръскване, вмѣсто потапяне при кръщението. Макаръ че последниятъ начинъ на кръщение може да се докаже отъ Свещеното писание, и макаръ че той е сжщевременно единъ сполучливъ споменъ за погребението и възкресението на нашия Господь, -въпрѣки това сж изхвърлили това нареждане и не искатъ вече да го считатъ за възпоменание на Христовото възкресение. Но то трѣбва да се замѣсти съ нѣщо друго, и така се е наложило да се направи още една крачка по забранения пжть.

3. Недѣля вмѣсто сжбота. Това бѣ направено чрезъ опита, да се пренесе сжботата отъ четвъртата заповѣдь или седмия седмиченъ день върху недѣлятъ, която бѣше единъ езически праздникъ. Сега тя трѣбваше да стане Господенъ день за почивка и паметникъ за Неговото възкресение, макаръ че за това нѣма никаква заповѣдь и този день съ нищо не дава поводъ за подобенъ възпоменателенъ праздникъ. По време на езичеството този день бѣше посветенъ на бога на слънцето, докато папата го прекръсти и съ това го направи една християнска институция. Така този опитъ целѣше да премахне паметника, който Богъ бѣше издигналъ за споменъ на Своето огромно и велико творческо дѣло, и на неговото мѣсто да постави единъ възпоменателенъ знакъ за христовото възкресение, което съвсемъ не бѣше нужно, защото самъ Господь вече бѣше далъ такъвъ.

4. Природното безсмъртие на душата. И това учение произхожда отъ езичеството; то се яви, когато съ

Scanned by CamScanner

течение на времето учени езичници преминаха къмъ християнството;по-късно тѣ станаха църковни отци,и въ последствие насадиха и разработиха това гибелно учение като семе на божествената истина,като при това съвсемъ не виждаха,че тѣхното фалшиво учение стоеше въ пряко противоречие съ твърдо основанитѣ въ Свещеното писание учения за възкресението и за общия свѣтовенъ сждъ,и че то разтваряше широко вратитѣ за модерния спиритизъмъ и за най-различни безбожни учения. То е източникъ на много други заблуди,напр. за съзнателното състояние на мъртвитѣ,за почитането на светиитѣ,за обожаването на Мария,за чистилището,наградата при смъртьта,молитвитѣ за мъртвитѣ /панихиди/,за вѣчнитѣ мжки и за универсализма.

Учението за състоянието на светиитѣ следъ смъртьта ги прави да намиратъ като безтѣлесни духове наследието си въ нѣкакви крайно отдалечени,неописуеми страни,вънъ отъ времето и отъ пространството.За жалость,това е схващането на повечето хора,което,обаче,се напълно отклонява отъ ясното Слово Божие,тъй като то ни учи,че въ деня на сжда безбожнитѣ ще бждатъ унищожени и нашата сегашна земя ще бжде разрушена чрезъ огънь.Изъ нейната пепель,по словото на Всемогжщия,ще се създаде нова земя,на която ще бжде бждещето царство на славата и окончателното наследие на светиитѣ въ вѣчностьта.

6. Друго нейно фалшиво учение е,че Христовото пришествие трѣбвало да се схваща като духовно,а не като реално събитие,което се е изпълнило или при разрушението на Йерусалимъ,или пъкъ настава при покаянието,при смъртьта или при спиритическитѣ сеанси и др. Колко много души е отклонило това учение отъ правия пътъ на Свещеното писание,което представя Христовото пришествие като едно бждеще,опредѣлено,действително,лично и видимо събитие,което ще донесе пълно унищожение на враговетѣ на Бога,а вѣченъ животъ на Неговия народъ!

7. То потъпква знамето на божественостьта,като кара хората да вѣрватъ,че е достатъчно човѣкъ само да има видъ на благочестие и че простото изговаряне на думитѣ "Господи,Господи!" дава сигуренъ достжпъ въ царството небесно.Ако нѣкой се съмнява въ това,което казваме,нека при удобенъ случай отиде и послуша нѣкоя надгробна речь или посети гробищата и разгледа по-внимателно надписитѣ на надгробнитѣ плочи.

Scanned by CamScanner

Свѣтътъ съ бѣсна бързина се стреми къмъ богатства и слава, но все пакъ въ това отношение той е надминатъ отъ черквата, която съвсемъ открито освещава онова, което Господь е изрично забранилъ. Какъвъ камъкъ на препъване е раздѣлението на църквитѣ; нека само тѣ се обединятъ, и той ще бжде премахнатъ отъ пжтя на грѣшника. Фалшивитѣ учения, които всѣки день се проповѣдватъ на човѣчеството, прѣчатъ на разпространението на яснитѣ библейски истини. Тѣзи учения като силна упойка държатъ свѣта въ дълбокъ сънъ.

Преди да докажемъ вжтрешната връзка на пророчеството съ падането на Вавилонъ въ неговитѣ отдѣлни случаи, най-напредъ ще видимъ, въ какво състояние се намираше по онова време религиозниятъ свѣтъ, и дали въобще тогава имаше възможность за подобна промѣна, когато тази весть трѣбваше да се разнесе приблизително около 1844 г. наскоро следъ първата ангелска весть. Езичеството още отъ самото си начало не е било нищо друго, освенъ една отпаднала отъ Бога и покварена църква, а и до днесъ е това; то не можеше вече да пада повече отъ това. Католицизмътъ още отъ столѣтия е отпадналъ до такава степень, че вече не може да падне по-низко. Така че две части отъ Вавилонъ по времето на проповѣдването втората весть бѣха въ такова състояние, че понизко падение едва ли би било мислимо. Друго е съ третата, протестантската часть на "великия градъ". Тѣзи църкви бѣха извършили едно благородно дѣло; тѣ бѣха, които подхванаха великото дѣло на реформацията и очистиха Словото Божие отъ мрѣсотата на папската тиня. Известно време тѣ останаха вѣрни на принципитѣ си и се издигнаха на една нравствена висота, за каквато по-раншни ратници за подобрение на религията само бѣха блѣнували. Накратко, тѣхното състояние бѣше такова, че имаше възможность за падане. По тази причина ние сме принудени да заключимъ, че вестьта за падението се отнася почти изключително за протестантскитѣ църкви.

Често тукъ се прави възражение, защо тази весть не се е дала по-рано, щомъ като езичеството и католицизмътъ, които съставляватъ една тъй важна часть отъ Вавилонъ, бѣха отпаднали още тъй отдавна? На този въпросъ не е трудно да се отговори. За падането на Вавилонъ, като едно цѣло, не може да се говори, докато една часть отъ

него още не бѣше паднала; това можеше да се възвести съ право само тогава, когато протестантството тръгна по кривия пѫть на покварата и изгуби истината, единствения си пѫтеуказатель по пѫтя къмъ свѣтлината. Когато това стана, тогава и последната часть на Вавилонъ отпадна; едва сега можеше да се разнесе по свѣта вестьта: "Падна Вавилонъ!" Преди това би било неумѣстно.

Тукъ би билъ на мѣсто и въпросътъ, какъ дадената за падението на Вавилонъ причина, а именно, задето той бѣше напоилъ всички народи съ виното на блудството си, може да се приложи за протестантскитѣ църкви по това време. Още първиятъ погледъ ни показва, че това се точно схожда, тъй като покварата на Вавилонъ се дължи на неговото разцепление и на фалшивитѣ му учения. Вавилонъ пада, защото ги разпространява най-ревностно и продължава да се държи о тѣхъ дори и тогава, когато му се даде свѣтлина и истина отъ горе. Така и протестантскитѣ църкви имаха едно време, когато можеха да напреднатъ много въ религиозното познание; тѣ биха могли да постигнатъ по-голѣмо съвършенство, ако бѣха последвали свѣтлината и истината. Но тѣ я отхвърлиха, затова остонаха назадъ въ духовното растене и изгубиха Божията благодать - тѣ преживѣха единъ моралень отпадъкъ. Принципътъ, който Богъ избра за инструментъ въ това дѣло, бѣше първата весть, т.е. проповѣдьта за идващия свѣтовенъ сждъ и за близкото Христово пришествие. Следъ като църквитѣ дълго време слушаха тази весть и видѣха, какви благословения произлизаха отъ нея и какви добри плодове принасяше тя, тѣ, все пакъ, почти всички й обърнаха гърбъ съ присмѣхъ и подигравка. Тази весть за тѣхъ бѣше единъ пробенъ камъкъ, защото отсега стана ясно, че тѣхнитѣ сърдца бѣха привързани къмъ свѣта, а не къмъ Господа и Спасителя. Ако тѣ не бѣха предпочели свѣта предъ Господа, тази весть би излѣкувала повредитѣ и накърненията въ религиозния свѣтъ, за което пророкътъ говори много сполучливо тъкмо за това време: "Лѣкувахме Вавилонъ, ала не оздравѣ". Йер. 51:9. Но откждe можемъ да знаемъ, че приемането на вестьта би имало такъвъ резултатъ? - Отъ това, че то е дало такъвъ резултатъ у всички, които сж я приели. Макаръ че тѣ по-рано сж принадлежали къмъ различни секти, сега всички сектантски ограничения паднаха; спороветѣ относно вѣроизповѣданията изчезнаха; несъвмѣстимата съ Свещеното писание надежда за единъ временень милениумъ бѣ отхвърлена; фалшивитѣ възгледи относно Христовото пришес-

Scanned by CamScanner

вие бѣха поправени въ истинската свѣтлина;високомѣрието и любовьта къмъ свѣта изчезваха все повече и повече;различията бѣха изравнени;сърдцата затупаха въ радостно приятелство единъ за другъ,и връзката на любовьта ги свързваше.Ако тази весть даде такъвъ резултатъ у малцината,които я приеха,тя би дала сжщитѣ плодове и у всички,ако всички я бѣха последвали.

Ние всички знаемъ,че тази весть бѣ отхвърлена отъ болшинството,и какъвъ бѣше резултатътъ отъ това.Но ние ще обяснимъ по-късно,какво стана съ онния,които не послушаха вестьта;засега ще споменемъ само изобилнитѣ плодове,които тя даде у онния,които доброволно изпълниха нейнитѣ изисквания.Навсѣкжде изъ страната се разнесе високо викътъ:"Падна Вавилонъ!",и въ добавка думитѣ отъ Откр.18:1-4:"Излѣзте изъ нея,люде Мои!" Вследствие тази покана около 50,000 души скжсаха връзкитѣ си съ сектитѣ,къмъ които принадлежаха дотогава,понеже тѣ по миренъ начинъ не имъ позволяваха да иматъ тѣзи схващания и да ги изповѣдватъ открито.

Отъ това време въ духовното състояние на църквитѣ настана една промѣна въ отрицателенъ смисълъ.Това не би станало,ако тѣ бѣха приели,че споредъ пророчествата бѣше дошло времето за проповѣдването на Христовото пришествие,и че вестьта за това бѣше за онова време "настоящата истина".Когато нѣкой се отвръща отъ свѣтлината,той,естествено,остава въ тъмнина,и като отхвърля истината,той самъ се поставя въ рамкитѣ на заблудата.По такъвъ начинъ духовната свобода се загубва, и неизбѣжната последица е моралнията отпадъкъ.И тъкмо това стана съ онния църкви,понеже тѣ предпочетоха да останатъ съ старитѣ си заблуди и да продължаватъ и занапредъ да заслѣпяватъ народа съ фалшивитѣ си учения. Слънцето на истината не имъ изпращаше вече сгрѣващи лжчи,и много вѣрни души измежду тѣхъ чувствуваха тази духовна студенина и се оплакваха отъ нея,както това доказватъ много свидетелства отъ собственитѣ имъ уста.

Тъй "Християнъ Паладиумъ" отъ 15 май 1844 г. пише следното: "Отъ всѣкжде идватъ при насъ хора,които се оплакватъ,и всѣки вѣтъръ ни довежда такива,които чувствуватъ истинскитѣ християни като студенъ северенъ вѣтъръ.Надъ сла итѣ като че тежи огромно бреме,и като че огънь пожжда силитѣ имъ.Хладкость,разцепления,анархия и запустение заплашватъ Сионъ".

Scanned by CamScanner

"Религиозенъ телескопъ" отъ 1844 г. казва следното: "Никога въ религиозно отношение не сме забелязвали такъвъ отпадъкъ,както тъкмо сега.Наистина,църквата трѣбва да се пробуди и да потърси причината за това зло; защото всѣки,който обича искрено Сионъ,ще нарече така това състояние.Когато смислимъ,какъ рѣдко стават истински покаяния,и какъ непокаяность и закоравѣлость на грѣшницитѣ,каквато почти никога досега не е била,се увеличава отъ день на день,ние неволно трѣбва да извикаме: Забравилъ ли е Богъ да бжде милостивъ,или е затворилъ вратата на благодатьта?"

По това време много религиозни списания даваха съветъ,да се наредятъ дни на постъ и молитва,за да се върне Светнятъ Духъ.Такъвъ позивъ ние намираме даже въ "Филаделфийско слънце" отъ 11 ноември 1844 г.: "Подписанитѣ проповѣдници и членове на различнитѣ църковни общества въ Филаделфия и околностьта сж твърдо убедени,че знаменията на настоящето време - общата духовна сухота въ нашитѣ църкви и безграничната поквара на външния свѣтъ - трѣбва да се счетатъ отъ всички християни за високъ позивъ къмъ особени молитвени събрания.Ето защо ние препоржчваме да се нареди една особена молитвена седмица,за да измолимъ отъ Всемогжщия Богъ изливането на Неговия Святъ Духъ надъ нашия градъ,нашата страна и цѣлия свѣтъ".

Професоръ Финей,редакторъ на спис."Евангелистъ" въ Оберлинъ,пише въ февруарското издание отъ 1844 г.: "Ние всички сме имали случай да наблюдаваме,че болшинството отъ протестантскитѣ църкви въ нашата страна сж или затжпени къмъ всѣко нравствено възвишение,или дори враждебно настроени.Разбира се,има изключения;но тѣ не сж въ състояние да представятъ въ по-добра свѣтлина общото положение.Обаче ние имаме и другъ фактъ,който подкрепя първия,и това е почти пълната липса на пробуждания въ църквитѣ.Духовното заспиване се разпространява по застрашителенъ начинъ,както това свидетелствува цѣлата преса на страната.Членоветѣ на църквитѣ сж се тъй отдали на разкоша,както свѣтскитѣ хора,и се съединяватъ съ безбожнитѣ при случай на свѣтски праздненства и грѣшни удоволствия.Но не е нужно да се впущаме по-нататъкъ върху тази печална тема;нека се задоволимъ съ факта,че облакътъ на злото все повече се сгжстява и все повече застрашава да обвие нашитѣ църкви.Тѣ сж се твърде много

отдалечили отъ Господа,и Той се е отвърналъ отъ тѣхъ".

Тукъ би могло да ни се възрази,че нашитѣ схващания за моралния отпадъкъ и духовната сухота на църквитѣ сж съвсемъ неправилни,както това доказватъ голѣмитѣ пробуждания презъ 1858 г. За доказателство на нашето твърдение,ние ще приведемъ относно тѣзи пробуждания редица свидетелства отъ най-виднитѣ списания на конгрешалиститѣ и баптиститѣ отъ Бостонъ,които ще дадатъ на читателя правилна представа за положението.

"Конгрешалистъ" отъ ноември 1858 г. казва: "Постигнатата чрезъ пробужданията набожность не е такава,че да й се възлагатъ голѣми надежди;семето не е такова,че да се очакватъ непремѣнно добри плодове отъ него. Така напр. следъ единъ тъй изобиленъ благодатенъ дъждъ каситѣ на нашитѣ благотворителни дружества би трѣбвало да бждатъ догоре пълни,както проливнитѣ дъждове препълватъ догоре коритата на рѣкитѣ.Обаче,за жалость,касиеритѣ на тия църкви се оплакватъ много отъ липса на участие и подкрепа на църквитѣ".

Тукъ следва друго още по-скръбно свидетелство за тази печална действителность. Списанието "Стражъ" неотдавна направи забележката,че между баптиститѣ никога досега не е имало такива църковни раздори,както сега;а най-жалко е обстоятелството,че това сж тъкмо такива църкви,които сж взели тъй голѣмо участие въ последнитѣ пробуждания.А какво да се каже пъкъ за това,че повечето отъ тѣзи враждебности произхождатъ отъ времето на пробудителнитѣ събрания? Единъ погледъ върху седмичнитѣ списания на собственитѣ ни деноминации ще ни покаже,че тази болесть се шири не само между баптиститѣ.Наистина,за наше посрамване е,че и колонитѣ на нашитѣ списания презъ току-що изтеклитѣ месеци сж изпълнени съ статии за църковни спорове и съ порицания.

Известнията методистки вестникъ "Християнски защитникъ" отъ 30 августъ 1883 г. дава една статия,озаглавена "Най-голѣмиятъ отъ въпроситѣ". Отъ нея ние цитираме следнитѣ изречения:

"1. Колкото и старания да се полагатъ да се прикрие фактътъ,все пакъ не може да се отрече,че въ духовно отношение църквата крачи съ гигантски крачки назадъ.Докато по число на членоветѣ и приходи тя расте,вѣрата на проповѣдници и на миряни отпада отъ день на

день, и нейният характеръ все повече наподобява тоя на лаодикийската църква.

"2. Има хиляди проповѣдници, принадлежащи както на отдѣлни църкви, така и на цѣли полета, и хиляди миряни, които сж мъртви и безъ стойность, като изсъхнали смокинови дървета, тъй като тѣ нито въ духовно, нито въ материално отношение вършатъ нѣщо за растенето и победата на евангелието по земята. Ако всички тѣзи мъртви членове на нашитѣ църкви и въ всички религиозни общества биха могли да бждатъ пробудени за една вѣрна и дейна служба, какви нови и чудесни изявления на божествената сила бихме могли тогава да видимъ!

Ню-Йоркскиятъ вестникъ "Индипендънтъ" отъ 3 декемврий 1896 г. съдържаше една статия, отъ която даваме следното извлѣчение:

"Въ единъ недавнашенъ брой на Вашия вестникъ четохъ една статия, въ която се казваше, че надъ три хиляди църкви отъ конгрешалиститѣ и презвитеріанитѣ въ тази страна не сж докладвали презъ миналата година приемането нито на единъ членъ. Възможно и вѣрно ли е това? Тази мисъль така силно ме е завладѣла, че не мога да се освободя отъ нея. Тя може да ужаси всѣки християнинъ.

"Ако това става съ тѣзи две голѣми деноминации, какво трѣбва да е тогава състоянието на другитѣ? Ще сидимъ ли всички ние спокойно и ще оставимъ ли това нѣщо да продължава? Дали нашитѣ църковни вестници и амвони ще мълчатъ като ,нѣми псета, които не знаятъ да лаятъ'? Не ще ли предупредятъ тѣ народа за приближаващата се опасность? Не ще ли издигнемъ всички ние гласа си като трѫба относно този въпросъ? Какво ли мисли Божиятъ Синъ за този резултатъ отъ нашия трудъ? Какво ли мисли невѣрващиятъ свѣтъ за едно християнство, което не може вече да дава плодъ? Не сме ли загрижени ние за множеството хора около насъ, които всѣка година отиватъ въ погибель, докато ние сидимъ и спокойно гледаме? А тази наша страна - какво ли ще стане съ нея въ следующитѣ нѣколко години, ако не се събудимъ отъ съна си?"

62 Втората ангелска весть е отправена особено къмъ онія църкви, между които се намиратъ най-многото Божии чада; защото Откровението изрично казва за тѣхъ, че тѣ сж въ Вавилонъ и че въ опредѣлено време ще трѣбва да излѣзатъ отъ тамъ. Тази весть се отнася за съвременното поколѣние, и затова Божиятъ народъ трѣбва да се търси най-ве-

Scanned by CamScanner

че измежду протестантскитѣ християнски църкви.А тъй като тѣзи църкви все повече и повече се отдалечаватъ отъ Бога,най-после тѣ ще изпаднатъ въ такова състояние, че истинскитѣ християни не ще могатъ повече да останатъ въ тѣхното общество,- тогава тѣ ще бѫдатъ поканени да излѣзатъ отъ тамъ.И ние очакваме това да стане,тъй като Откр.18:1-4 трѣбва да се изпълни.Ние вѣрваме,че това ще стане,когато църквитѣ,забравили се,ще се одързостятъ до тамъ,да вдигнатъ ржце противъ светитѣ. /Вижъ обясненията и къмъ осемнайсетата глава/.

Третата вест ь. - Тя започва съ ст.9 и гласи:"И трети ангелъ ги последва,като говорѣше съ високъ гласъ: Който се поклони на звѣра и на образа му, и получи белегъ на челото си или на ржката си,той ще пие отъ виното на яростьта Божия,вино неразводнено,налѣно въ чашата на гнѣва Му,и ще бѫде измѫченъ съ огънь и жупелъ предъ светитѣ ангели и предъ Агнеца.Димътъ отъ мѫчението имъ ще се издига во-вѣки-вѣковъ;нѣма да иматъ покой ни денемъ,ни нощемъ ония,които се покланятъ на звѣра и на образа му,и които получаватъ белега на името му.Тукъ е търпението на светитѣ; тукъ сж тия,които пазятъ заповѣдитѣ Божии и вѣрата въ Исуса".

Това е една весть отъ извънредно голѣма важность.Въ цѣлата Библия не се намира друга по-ужасна заплаха съ Божия гнѣвъ;и отъ това трѣбва да заключимъ,че грѣхътъ,отъ който тукъ сме предпазвани,трѣбва да е съвсемъ страшенъ и съвсемъ опредѣленъ,за да може всѣки,който иска,да го познае и да избѣгне наказанието за него.

Читательтъ вече трѣбва да е забелязалъ,че тѣзи вести при започването си следватъ една следъ друга,но че никоя не се прекжсва при започването на следующата.Така имаше една весть,докато започна да се проповѣдва втората,която не прекрати първата,а започна да се разпространява изъ свѣта заедно съ нея.Последва третата,но не за да тури край на първитѣ две,а само за да се присъедини къмъ тѣхъ.И тъй,днесъ се чува предупредителнията гласъ на три вести,или една тройна весть,която включва въ себе си истинитѣ на всѣка една отъ тритѣ,а особено тази на третата.Докато изкупителното дѣло още не е привършено,може съ право да се каже,че часътъ на Божия сждъ е настаналъ и че Вавилонъ е падналъ.Това сж фактитѣ,които третата ангелска весть иска да ни внуши дълбоко.

Scanned by CamScanner

За забелязване е още логичната връзка между тѣзи три вести. Ако погледнемъ на времето преди проповѣдването на първата вестъ, ние ще видимъ, че протестантството се нуждаеше много отъ една реформация. Защото докато отъ една страна църквитѣ бѣха разпокъсани помежду си поради разцепления, отъ друга страна тѣ се придържаха общо о папскитѣ заблуди и о много отъ неговитѣ суевѣрни религиозни обичаи, отъ което се вижда, че евангелието въ тѣхнитѣ ръце бѣше само едно немощно оружие. За да помогне на това бедствено състояние, Богъ изпрати вестьта за близкото Христово пришествие и направи тя да се проповѣдва съ високъ гласъ. О, да бѣха приели тѣ тази вестъ! Но тъй като не й обърнаха внимание, тѣ трѣбваше да понесатъ и последицитѣ отъ това въ духовния си животъ. Затова последва втората вестъ, за да имъ посочи резултата отъ тѣхния отказъ; за да съзнаятъ, че това не бѣше само една последица отъ тѣхната невѣрность, а Божие наказание за това, и че тѣ бѣха преживѣли моралень отпадъкъ само затуй, защото Богъ бѣше оттеглилъ ръката Си отъ тѣхъ.

И тази вестъ не бѣ въ състояние да ги пробуди отъ грѣховния имъ сънъ и да ги накара да съзнаятъ и поправятъ заблудитѣ си, макаръ че тя би могла да извърши всичко това, ако тѣхнитѣ сърдца бѣха достѫпни за съветитѣ. Неизбѣжната последица отъ това е, че тѣ продължаватъ да отиватъ назадъ по пѫтя на гибелта, т.е. че огромната бездна на отпадъкъ става все по-широка и по-дълбока; силитѣ на тъмнината действуватъ непрестанно, и ако църквитѣ и занапредъ се отвръщатъ отъ свѣтлината и отхвърлятъ истината, тѣ скоро ще стигнатъ до онова положение, да се поклонятъ на звѣра и да приематъ неговия белегъ. Всѣки благоразуменъ човѣкъ ще трѣбва да се съгласи, че това е единственото възможно развитие на нѣщата следъ отхвърлянето на вестьта. Но милостивиятъ Богъ ни предупреждава още единъ пѫть съ тържественъ гласъ, че всѣки, който прави това, ще пие отъ виното на Неговата ярость, налѣно неразводнено въ чашата на гнѣва Му. Съ други думи, Богъ иска да каже: Вие отхвърлихте първата вестъ, и затова претърпѣхте едно морално отпадане; ако и този пѫть отхвърлите истината и пренебрѣгнете предупреждението, съ това вие ще изчерпите до край изворитѣ на Моята милость, и сигурно ще ви сполѣти неизбѣжна и неотмѣнима гибель. Съ по-страшно наказание Богъ сигурно не може да ни заплаши въ тоя животъ, тъй като то е последното. Само малцина ще се стреснатъ

Scanned by CamScanner

отъ това и ще бъдатъ спасени;а болшинството отъ човѣцитѣ не ще обърне внимание на тази весть и ще погине.

Проповѣдването на третата весть е последното особено религиозно движение преди идването на Господа; защото непосрѣдствено следъ него,както Йоанъ вижда,идва Синъ Човѣчески върху голѣмъ бѣлъ облакъ,за да събере жетвата на земята.Тази картина може да представлява само второто идване на Христа;и въ случай,че сега Неговото пришествие е предъ вратата,то и времето за проповѣдването на тази весть трѣбва да е дошло.Наистина,има много,които претендиратъ за името "адвентистъ" и които устно и писмено най-ревностно поучаватъ,че живѣемъ въ последнитѣ дни на времето и че Христовото пришествие е предъ вратата,-които,обаче,щомъ имъ се обърне внимание върху това пророчество,сж като моряци на открито море безъ котва,карта и компасъ - тѣ не знаятъ,какво да правятъ съ това пророчество.Защото тѣ съзнаватъ тъй добре, както и ние,че ако ученията относно Христовото пришествие сж истинни и Господъ е предъ вратата,трѣбва нѣкжде - даже по цѣлата земя - да се чуе предупредителниятъ гласъ на тази трета весть.

Доказателствата за времето на предшествующитѣ две вести се отнасятъ и за опредѣлянето времето на третата;и споредъ тѣхъ тази весть спада къмъ сегашното време.Най-доброто доказателство,че проповѣдването на тази весть пада въ наши дни,е,както и при по-раншнитѣ случаи,да се посочатъ събития,които показватъ явно нейното изпълнение.Следъ като вече по-рано показахме, че първата весть бѣше ржководниятъ принципъ на голѣмото адвентно движение презъ годинитѣ 1840-44,и после видѣхме,какъ въ последната спомената година се изпълни и втората весть,сега ще разгледаме по-отблизо събитията,които сж се развили отъ онова време насамъ.

Когато въ 1844 г. изтече опредѣленото време, всички адвентисти,повече или по-малко,изпаднаха въ смущение.Мнозина съвсемъ се отвърнаха отъ движението;болшинството,обаче,дойде до заключение,че изчислението относно времето трѣбва да е било погрѣшно.Тѣ изследваха отново пророческитѣ периоди и отново опредѣлиха едно време за пришествието на Господа.Тѣ продължиха да правятъ това и по-нататъкъ,като при всѣко несбждване на тѣхнитѣ обаквания подновяваха датата.Съ това тѣ нане-

Scanned by CamScanner

соха не само позоръ на адвентното движение,но компромитираха /поставиха въ лоша свѣтлина/ цѣлото изучаване на пророческитѣ книги поне въ кржга на тѣхното ограничено влияние.Броятъ на онія,които съ усърдие и искренъ духъ изследваха причината на грѣшката,бѣше много малъкъ.Тѣхното ревностно изследване,обаче,ги караше все по-ясно да съзнаватъ,че адвентното движение бѣше опредѣлено отъ Провидението.Скоро тѣ разбраха,че бѣше направена грѣшка не относно времето,а относно светилището,и сега можаха да си обяснятъ заблуждението си.Тѣ видѣха,че светилището не бѣше тази земя,както се вѣрваше до тогава,както и това,че очистването му щѣше да стане не чрезъ огънь,и още, че това събитие съвсемъ не включваше въ себе си пришествието на Господа.Въ самото Свещено писание тѣ намѣриха обяснено съ ясни думи,че въпросното светилище е храмътъ въ небето,който Павелъ нарича "светая" или "истинската скиния,която Богъ е въздигналъ,а не човѣкъ";и че подъ неговото очистване,при символичната служба,се разбираше последното дѣло на свещеника въ второто отдѣление или въ светая-светихъ.Тѣ видѣха,че бѣше дошло времето за изпълнението на писаното въ Откр.11:19:"Тогава на небето се отвори храмътъ на Бога,и се яви ковчегътъ на завета Му въ Неговия храмъ".

Тъй като по такъвъ начинъ вниманието имъ бѣ отправено къмъ ковчега,тѣ веднага изследваха и закона, който се съдържаше вжтре.За това,че законътъ се съдържаше въ ковчега,свидетелствува самото му име - "ковчегътъ на завета".А би ли билъ той ковчегъ "на завета",или би ли билъ отбелязанъ като такъвъ,ако не съдържаше закона? Тукъ,значи,въ небето бѣше ковчегътъ,голѣмиятъ първообразъ на ковчега,който сжществуваше на земята презъ старозаветната символична служба.Затова и законътъ,който се съхраняваше въ небесния ковчегъ,трѣбваше да бжде,естествено,великиятъ оригиналъ,на който законътъ на дветѣ каменни плочи въ земния ковчегъ бѣше само единъ преписъ или едно копие;и текстътъ на двата трѣбва да бжде еднакъвъ,дума по дума,точка по точка,чертица по чертица. Да се твърди друго би било не само фалшиво,но дори смѣшно. Защото тогавашниятъ законъ и днесъ още е законътъ на Божието управление,и четвъртата заповѣдь отъ него и днесъ още изисква сжщо тъй,както въ началото,пазенето на седмия день отъ седмицата като сжбота.И тъй,който приема за вѣрни нашитѣ доказателства относно светилището, не може

да спори и по тази точка.Това бѣше зародишътъ на сѫботната реформа.Скоро стана явно,че всички старания противъ този законъ,особено учредяването на почивката и на освещението на недѣлята,което искаше да унищожи сѫботата на Господа,трѣбваше да сѫ дѣло на папския звѣръ,на онази сила,за която пророчеството казва,че ще се опълчи срещу Бога и ще се възвиси надъ самия Него.Това е именно дѣлото,отъ което ни предпазва третиятъ ангелъ съ своята весть,и отъ тукъ ние можемъ само да заключимъ, че третата весть по време съвпада съ периода за очистването на светилището,което започна съ изтичането на 2300-та денонощия въ 1844 г.,и че нейното проповѣдване се основава на разкрититѣ при това истини.

По такъвъ начинъ започна да просвѣтва свѣтлината на третата ангелска весть въ църквата.Ония,които твърдѣха,че имъ е повѣрено нейното проповѣдване,веднага съзнаха,че свѣтътъ имаше право да иска отъ тѣхъ едно обяснение на съдържащитѣ се въ нея символи: звѣра,образа, поклонението и белега,и затова тѣ направиха тѣзи точки предметъ на особено изучаване.Тѣ намѣриха свидетелството на Свещеното писание ясно и опредѣлено.Следъ кратко време тѣ бѣха въ състояние да дадатъ едно опредѣлено тълкуване на открититѣ истини и да докажатъ тѣхната зависимость помежду имъ.

Още въ тринайсетата глава ние обяснихме,кое е звѣрътъ,образътъ и белегътъ,и още,че двурогиятъ звѣръ, който въздига образа и налага принудителното приемане на белега,е Американската държава,която,сега още по срѣдата на пѫтя си,върви съ гигантски крачки напредъ къмъ поставената й отъ пророчеството цель.Това е дѣлото и това сѫ хората,срещу които третата весть издига предупредителния си гласъ;единъ фактъ,който ни дава ново доказателство за това,че тази весть сега се разнася,и че всички тѣзи пророчества сѫ въ тѣсна хармонична връзка помежду си.Тукъ не е нужно да повтаряме още единъ пѫть доказателствата;ние само ще дадемъ единъ кратъкъ прегледъ на установенитѣ точки:

1. "Звѣрътъ" е римокатолическата сила.

2. "Белегътъ на звѣра" е онова въведение,което тази сила е поставила като знакъ за авторитета си,да издава закони въ църквата,и за чието съблюдаване тя задължава съвѣститѣ на хората подъ страхъ да не съгрѣшатъ.

Scanned by CamScanner

Той се състои въ едно фалшифициране на божествения законъ,което е било направено,като е премахнатъ отъ него царственият подписъ на името,т.е. като е премахната съботата на седмия день,великиятъ паметникъ на творческото дѣло на Йеова отъ мѣстото й въ декалога,и на нейно мѣсто е поставена една подправена,фалшива събота,а именно,първиятъ седмиченъ день.

3. "Образътъ на звѣра" е една църковна организация,която сега се образува,и чието сходство съ звѣра се състои въ властьта й да налага решенията си чрезъ наказания и глоби,съ помощьта на гражданския законъ.

4. Двурогиятъ звѣръ,който,както е описанъ,дава възможность да говори и да действува,е американската държава.Съвсемъ явно е,че тукъ вече е нахвърляна първата скица на "образа".

5. Двурогиятъ звѣръ налага принудително приемането белега на звѣра,т.е. налага чрезъ закона освещаването на първия седмиченъ день като съботна почивка.Отдѣлни личности,както и организирани Недѣлни комитети,политици,и непрѣко и цѣлиятъ невѣрващъ свѣтъ вече сж направили нѣкои постжпки въ тази насока;а преди всички - организацията на Националната реформа,която иска да въведе една религиозна прибавка къмъ конституцията,на върха на която да стои законното и принудително освещаване на недѣлния праздникъ.

Но милостивиятъ Богъ пакъ не е оставилъ човѣчеството въ неясность по този въпросъ,а чрезъ третата вестъ е отправилъ сериозенъ протестъ срещу възнамѣряванитѣ принудителни мѣрки,като въ тази вестъ разкрива дѣлото на звѣра,показва неговото противене на Божия законъ и посочва на хората пжтя къмъ истината.Това,естествено,възбужда съпротивление,и църквата сега се вижда принудена да потърси помощьта на земнитѣ власти за своитѣ догми /вѣрски учения/,толкова повече,че тѣ,както видѣхме,накърняватъ Божия авторитетъ.

Какво е извършила тази вестъ и съ какво е известна тя на свѣта днесъ? Въ отговоръ на този въпросъ могатъ да се приведатъ нѣколко очебийщи факти: Първото издание въ интереса на тази вестъ бѣ отпечатано въ 1850. Днесъ тази вестъ се проповѣдва чрезъ книги,трактати и списания на 67 различни езици и поддържа двайсеть и осемь издателски кжщи,пръснати изъ дветѣ полукълба,въ които се отпечатватъ 126 списания на 28 езике.Стойностьта

на продадената презъ 1910 г. литература възлиза на 1,560,000 долари. Тя се проповѣдва въ 46 страни, цивилизовани и диви.

З а б е л е ж к а. - Въ края на 1935 г. дѣлото на Адвентиститѣ отъ Седмия день се водѣше въ 353 страни и острови, на 578 езика и диалекта. Членството на църквитѣ, които бѣха на брой 8026 бѣ 422,968. Това дѣло се върши по свѣта отъ 547 евангелски организации съ 12,185 евангелски работници и 13,000 чиновници. Тази деноминация има по свѣта 2358 основни училища и 208 колежа, 135 санаториуми и лѣчебници, 69 издателски къщи и 33 фабрики за хранителни продукти. Всички тѣзи институти сж посветени за благото на душата и тѣлото на нашитѣ съчовѣци и прилагатъ на практика думитѣ на Исуса: "Вие сте видѣлината на свѣта."

Това движение е най-малко единъ феноменъ, който очаква да бѫде обясненъ. Както при първата и втората вести намѣрихме движения, които ги изпълняваха най-ясно и опредѣлено, така и тукъ ние имаме едно друго движение, което заявява предъ цѣлия свѣтъ, че е изпълнение на третата ангелска весть. Заявявайки това, то поканва всѣки, да изследва неговитѣ доказателства за това, върху които то основава своитѣ справедливи претенции. Нека да ги разгледаме внимателно!

1. "И трети ангелъ го последва". Отъ тѣзи думи виждаме, че това движение се явява следъ дветѣ предшествуващи го, и то като продължава да проповѣдва съдържащитѣ се въ тѣхъ истини, а сжщевременно къмъ тѣхъ прибавя и една трета.

2. Третата весть носи характера на едно предупреждение срещу звѣра. И въпросното движение се занимава на първо мѣсто съ този символъ, като показва на хората, какво представлява той, и имъ излага неговитѣ богохулни искания и дѣла.

3. Както третата весть ни предпазва отъ поклонение на звѣра, така и това движение. То посочва именно известни вмъкнати въ християнството отъ властьта на този звѣръ нареждания, които сж съвършено противъ изискванията на Всемогжщия и въ чието изпълнение се състои поклонението на тази сила. "Не знаете ли", казва Павелъ, "че комуто предавате себе си като роби за послушание, роби сте на оногова, комуто се покорявате" Римл. 6:16.

Scanned by CamScanner

4. Третата весть ни предпазва и отъ приемането белега на звѣра. Не малко старания полага това движение и за туй, да обясни, въ що се състои белегътъ на звѣра, и да ни предпазва отъ неговото приемане. При това то трѣбва да постжпва внимателно, тъй като антихристиянската сила е съумѣла много хитро да застави повечето отъ човѣцитѣ несъзнателно да признаятъ авторитета й. Това е една много трудна задача, понеже белегътъ на звѣра е превърнатъ въ единъ видъ християнски гербъ, който е поставенъ чрезъ измама въ църквата Христова, за да се унищожи по такъвъ начинъ авторитетътъ на Йеова, а на негово мѣсто да се въздигне тоя на звѣра. Но отнеме ли се чуждата прибавка отъ него, той не е нищо друго, освенъ една подправена сжбота, едно измѣстване на Господнята сжбота отъ нейното правилно мѣсто въ седмия день, въ първия седмиченъ день. Но великиятъ Богъ не може да търпи тази дързость, и останалата църква трѣбва да се освободи отъ това, преди да бжде готова, за да бжде приета въ небето. По тази причина ние сме тъй настойчиво предупреждавани, да не се покланяме на звѣра и да не приемаме неговия образъ.

5. Най-после третата весть издига гласа си и срещу поклонението на образа на звѣра. Сжщото прави и това движение; то се занимава съ образа на звѣра или най-малко съ тълкуването на пророчеството за оня двурогъ звѣръ, който представлява образа. Подъ него се подразбира Американската държава, и образътъ се явява именно въ тази страна. Следователно, и пророчеството се отнася за съвременното поколѣние и стои предъ своето непосрѣдствено изпълнение.

А тъй като съ изключение на адвентиститѣ отъ седмия день нѣма никакво друго религиозно движение, което да твърди, че е едно изпълнение на третата ангелска весть, и тъй като никое друго движение не си е поставило за главна задача този предметъ, ние можемъ да дойдемъ само до едно заключение, а именно, че движението на адвентиститѣ е изпълнението на тази весть. Ние поддържаме това твърдение, докато не бждемъ убедени въ нѣщо по-добро, докато не се докаже, че първата и втората вести не сж се проповѣдвали, че нашитѣ схващания относно звѣра, образа, белега и поклонението сж погрѣшни, и докато всички пророчества, знамения и доказателства, които показватъ близкото Христово пришествие, а заедно съ това и времето за проповѣдването на тази весть, не бждатъ напълно оборени. Но кой разу-

Scanned by CamScanner

менъ библейски тълкуватель ще се заеме съ такава неплодотворна работа? Резултатътъ отъ проповѣдването,който се вижда отъ ст.12,е друго доказателство,че нашето становище е правилно; тамъ се говори за една група:"Тукъ сж тия,които пазятъ заповѣдитѣ Божии и вѣрата въ Исуса". Това дѣло се извършва всрѣдъ християнството,и онія,които приематъ вестьта,заставатъ на особено становище чрезъ изпълнението на Божиитѣ заповѣди. Сжществува ли въ това отношение нѣкаква разлика между християнитѣ,и въ какво се състои тя? Такава разлика сжществува,и тя се състои въ следното: Нѣкои вѣрватъ,че изпълняватъ предписанието на четвъртата заповѣдь,като посвещаватъ първия седмиченъ день на почивка и на богослужение; а други мислятъ, че седмиятъ день е опредѣленъ отъ Бога за изпълнението на тѣзи обязаности,и,естествено,следъ съвѣстно освещение на този день,тѣ поематъ отново работата си въ първия седмиченъ день. По-ясна отличителна линия между тѣзи две класи не би могла да се тегли; понеже деня,който едната класа счита за святъ и съобразно това го прекарва въ религиозни дѣла,другата го счита за единъ работенъ день,и затова въ него извършва всѣкидневната си работа. Така става,че едната класа почива,когато другата усърдно работи; или докато едната изпълнява професионалнитѣ си задължения,другата се освобождава отъ всѣкакви работи и сдѣлки,и резултатътъ е една запиране на дѣловия животъ. Значи въ два дни учението за пазенето на четвъртата заповѣдь образува до известна степень една раздѣлна стена между тѣзи две класи.Различията по отношение на другитѣ заповѣди,ако има такива,сж второстепенни.

Тази весть задължава тия,които я приематъ,да пазятъ седмия день;защото само това обстоятелство може да ги направи особени въ очитѣ на свѣта,тъй като ако пазѣха първия день,никой не би ги отличилъ отъ голѣмата маса,която по времето на проповѣдването на тази весть почти всецѣло ще почита този день за святъ.Въ това ние намираме ново доказателство за туй,че освещението на недѣлята е белегътъ на звѣра.Вестьта,която има за главенъ предметъ предупреждението срещу приемането на белега,естествено,ще иска да накара тия,които я приематъ, да се откажатъ именно отъ това,което съставлява белега, и да правятъ обратното.Съ други думи,тя изисква отъ тѣхъ, тѣ да се откажатъ отъ пазенето на първия седмиченъ день,

Scanned by CamScanner

а вмѣсто него да освещаватъ седмия. Отъ това разяснение може да се извадятъ заключенията, че освещението на недѣлята е белегътъ на звѣра, срещу което ние сме предупредени, и че пазенето на седмия день, което се изисква отъ насъ, е противното на това.

Тѣзи заключения сж въ съгласие и съ нашитѣ обяснения на Божия печатъ, които дадохме въ седмата глава. Тамъ доказахме, че знакъ, печатъ и белегъ сж равнозначещи думи, и че Богъ счита Своята сжбота като знакъ, белегъ или печатъ, по който Той отличава Своя народъ. Но както сжботата е печатътъ или белегътъ Божий, тъй и печатътъ или белегътъ на звѣра е неговата сжбота /недѣлята/. Единиятъ е седмиятъ день, другиятъ е първиятъ. Така тѣзи два дни се отличаватъ единъ отъ другъ колкото е възможно повече, защото между тѣхъ лежи цѣлата седмица. Сжщо така и християнството напоследъкъ ще се раздѣли на две класи: къмъ едната ще принадлежатъ тия, които сж запечатани съ печата на живия Богъ, т.е. тия, които иматъ Неговия белегъ или пазятъ Неговата сжбота; а другата ще обхваща онія, които сж запечатани съ печата на звѣра, т.е. които иматъ неговия белегъ и пазятъ неговата сжбота. Ангелътъ съ своята вестъ иска да ни посочи това положение и сжщевременно да ни предпаси отъ него.

Съобразно тѣзи обяснения седмиятъ день е отъ извънредно голѣма важность, и читателътъ съ прави би очаквалъ отъ насъ едно разяснение, което да покаже, че никой, който не празднува седмия день, не пази Божиитѣ заповѣди. Но тъй като едно такова разяснение би наложило едно разглеждане на цѣлия сжботенъ въпросъ, а това не спада въ рамкитѣ на настоящата книга, ние ще посочимъ на читателя следнитѣ книги и брошури по тоя въпросъ: "Библейска недѣля или библейска сжбота?", "Седемь основания за пазене недѣлята", "Кой день празднувашъ и защо?", "Сжбота и недѣля". Тѣзи книги разглеждатъ изчерпателно всички въпроси относно двата деня, както отъ библейско, така и отъ историческо становище. Все пакъ би било умѣстно тукъ, тъй като разгледаниятъ отъ насъ текстъ е тъй тѣсно свързанъ съ този въпросъ, да разгледаме поне най-важнитѣ точки относно сжботната заповѣдь - точки, които по-подробно сж разгледани въ гореспоменатитѣ книги.

1. Сжботата бѣ учредена въ началото, като завършекъ на първата седмица. Бит.2:1.2.

2. Това бѣше седмиятъ день отъ онази седмица и

се основаваше върху факти, нераздѣлни отъ името и произхода й; факти, които никога не могатъ да изгубятъ валидностьта си или да бѫдатъ промѣнени. Божията почивка въ седмия день го направи Неговъ день за почивка или сѫбота /почивка/ на Господа; затова той никога не може да престане да бѫде Неговъ день за почивка, докато той фактъ си остава непромѣнимъ. Споредъ доклада на Свещеното писание Богъ освети или учреди тоя день тогава при този случай, и това освещение не може никога да престане, докато то не бѫде премахнато чрезъ заповѣдь отъ самия Него; и при това тази заповѣдь трѣбва да бѫде сѫщо така опредѣлена и ясно изразена, както онази, чрезъ която той бѣ опредѣленъ въ началото за такъвъ день. Никой не може да твърди, че нѣкога е станало нѣщо подобно; и ако твърди, не би могълъ да го докаже.

3. Сѫботата не съдържа въ себе си нищо символично, сѣнково или церемониално; тя бѣше установена, преди човѣкъ да бѣше съгрѣшилъ, и затова нейното учредяване спада въ едно време, въ което, естествено, не може да има символъ или сѣнка.

4. Законитѣ или наредданията, които сѫществуваха преди падането на човѣка, бѣха по сѫщностьта си оригинални, т.е. такива, че биха продължавали да сѫществуватъ дори ако човѣкътъ не бѣше съгрѣшилъ; тѣхъ не засѣгаше неговиятъ грѣхъ. Ние изразяваме сѫщото нѣщо съ други думи, като казваме, че тѣ сѫ непромѣними и вѣчни. Церемониалнитѣ и символичнитѣ закони, напротивъ, произлѣзоха поради обстоятелството, че човѣкътъ съгрѣши. Тѣ, значи, никога не биха били дадени, ако това нѣщо не бѣше станало. Затова и въ различнитѣ времена тѣ бѣха изложени на различни измѣнения. И именно тѣзи закони, и само тѣзи, бѣха приковани на кръста и отмѣнени. Сѫботата бѣше между оригиналнитѣ наредания, и затова е неотмѣнима и вѣчна.

5. Освещението на сѫботото въ Едемската градина доказва нейното сѫществуване въ времето отъ сътворението до даването на закона на Синайската планина. При този случай Богъ я включи въ заповѣдитѣ на декалога, като ги провъзгласи съ високъ гласъ и ги записа съ пръста Си на каменни плочи. Тѣзи именно обстоятелства отдѣлятъ абсолютно сѫботата отъ церемониалния законъ и я включватъ въ вѣчния мораленъ законъ.

6. Сѫботата не е единъ неопредѣленъ, единъ кой-

Scanned by CamScanner

да е седми день следъ шесть работни дни; законътъ отъ планината Синай го опредѣля тъй точно,колкото е възможно да изрази единъ езикъ.Сжщо така и събитията,които сж дали поводъ за неговото учредяване,го отбелязватъ като единъ съвсемъ опредѣленъ седми день.

6240-тѣ сжботни чудеса въ пустинята,седмично по три за четирийсеть години,а именно:1/Двойната порция манна въ шестия день; 2/ запазването на събраната въ шестия день манна за седмия и 3/ липсата на манна въ седмия день /вижъ Изх.16/ показватъ,че той е единъ опредѣленъ день,а не просто единъ кой-да-е день отъ седмицата. Който твърди противното,все едно че твърди,че рожденният день на Вашингтона или денътъ на обявяването независимостьта е билъ само 365-та часть отъ една година,и,значи,сжщо тъй би могълъ да се празднува и въ кой-да-е другъ день,както въ деня,въ който сж станали тѣзи събития.

7. Сжботата е единъ параграфъ отъ оня законъ,за който нашиятъ Господь изрично казва,че Той не е дошелъ, за да го отмѣни. Не,напротивъ,Той заяви,че ни най-малката точица нито чертица отъ него не ще премине,докато свѣтъ сжществува.Мат.5:17-20.

8. Тя е единъ параграфъ отъ оня законъ,за който апостолъ Павелъ свидетелствува,че бива не унищоженъ,а утвърденъ чрезъ вѣрата въ Христа.Римл.3:31. Само церемониалният или сѣнковиятъ законъ,който сочеше на Христа и завърши на кръста,се премахваше чрезъ вѣрата въ Него. Ефес.5:15.

9.Тя е една часть отъ оня царски законъ - закона на царя Йеова -,който Яковъ нарича законъ на свободата,и чрезъ който ниекакто той казва,ще бждемъ всички сждени въ последния день. А Божията мѣрка за всички столѣтия е една и сжща.Як.2:11.12.

10. Тя е "Господният день" отъ Откр.1:10. Вижъ обясненията върху този стихъ.

11. Тя се явява като въведение,което,споредъ пророчеството,ще предизвика въ последнитѣ дни една голѣма реформа. Сравни Ис.56:1.2 съ 1Петр.1:5. Тукъ именно спада и разглежданата весть.

12. Сжботата,съобразно произхода и естеството си,ще продължава и въ новото творение,и тогава ще излива надъ Божия народъ Неговитѣ благословения въ-вѣки-вѣковъ. Исая 66:22.23.

Това е единъ кратъкъ прегледъ на главнитѣ осно-

Scanned by CamScanner

вания,отъ които може да се види,че съботната заповѣдь въ никой случай не е била измѣнена.Затова никой не може да каже за себе си,че пази заповѣдитѣ,ако не празднува съботата. Голѣма честь е да имаме привилегията да пазимъ това нареждане,и изпълнението на неговитѣ изисквания ще се окаже като неизчерпаемъ източникъ на благословения.

Наказанието на поклонницитѣ на звѣра. - Тѣ ще бъдатъ мъчени съ огънь и жупелъ предъ светитѣ ангели и предъ Агнеца. Кога ще имъ се налоки това мъчение? Нѣкои вѣрватъ,че това ще бъде въ края на хилядата години отъ Откр.20:2; но такова предположение изглежда неоснователно,тъй като гл19:20 ни представя при второто идване на Христа също такова огнено наказание,което може да се нарече огненото езеро,което гори съ жупелъ,и въ което звѣрътъ и лъжепророкътъ бивать хвърлени живи. Това може да се отнася само за унищожението,което ще ги постигне въ началото,а не въ края на хилядата години. И въ Исая се намира единъ забележителенъ стихъ,на който ние трѣбва да обърнемъ внимание при обяснението на заплашващитѣ думи на третия ангелъ,тъй като той описва несъмнено сцени,които ще станатъ привторото идване на Христа и презъ време на запустѣлото състояние на земята въ течение на следващитѣ хиляда години. При по-внимателно разглеждане ще ни стане ясно,че авторътъ на Откровението си е служилъ съ езика на това пророчество.Следъ като описва,какъ гнѣвътъ Господенъ се излива надъ народитѣ,какъ той поразява армиитѣ имъ и какъ небето се навива като свитъкъ,пророкътъ продължава: "Защото настана день за отмъщение Господне,година на отплата за Сионъ.И рѣкитѣ му ще се преобърнатъ на катранъ,и прахътъ му - въ сѣра;и земята му ще бъде запаленъ катранъ: нѣма да гасне ни денемъ,ни нощемъ; и димътъ й вѣчно ще възлиза,отъ рода въ родъ ще остава запустѣла; во-вѣки-вѣковъ не ще мине никой по нея".Ис. 34:8-10. И тъй като пророчеството изрично казва,че ще има огнено езеро,въ което ще бъдатъ погубени безбожнитѣ въ края на хилядата години,то отъ това ние можемъ само да заключимъ,че унищожението на нечестивитѣ,които ще живѣятъ въ началото на този периодъ,и участьта на всички безбожни въ края му,сж много сходни.

Scanned by CamScanner

Продължителността на наказанието. - Изразътъ "во-вѣки-вѣковъ- не може да се разбира въ смисълъ на безкрайность, както това се вижда ясно при едно по-внимателно разглеждане на мѣстото, кждето се дава това наказание. Това става тукъ, на нашата земя; значи на едно мѣсто, кждето се редуватъ день и нощь. Сжщо и гореспоменатиятъ текстъ отъ Исая е едно доказателство за това, ако, както вѣрваме, напиятъ стихъ се основава върху оня и се отнася за сжщото време. Наистина, тамъ се говори за страната Идумея, но дали подъ Идумея ние разбираме земята Едомъ, южно и източно отъ Юдея, или пъкъ, тя, какъвто е сигурно случаятъ, означава цѣлата земя по времето, когато Господь Исусъ ще се яви отъ небето въ огнени пламъци и ще дойде годината на отплата за Сионъ, - и въ двата случая тази сцена ще бжде приключена. Тази земя ще трѣбва да бжде обновена, очистена отъ всѣки порокъ на грѣха и отъ нея трѣбва да се заличи всѣка следа на страдания и нещастие; тогава тя ще стане жилище на правда и блаженство презъ вѣчни времена. Думата "еомъ", която тукъ е преведена съ "вѣчность", Шревелий въ своя Гръцки речникъ превежда така: "Една епоха, единъ дълъгъ периодъ отъ време; една неопредѣлена продължителность, единъ покжсъ или по-дълъгъ периодъ отъ време". Едно по-подробно разяснение на този изразъ се намира въ съчинението на Манъ, "Природа и сждба".

Периодътъ на третата ангелска весть е едно време на търпение за Божия народъ, както ни учатъ Павелъ и Яковъ. Евр.10:36; Яковъ 5:7.8. Докато тази група очаква идването на Господа, тя пази Божиитѣ заповѣди, десеттѣ заповѣди, и вѣрата въ Исуса, т.е. всичкитѣ учения на Христа и на Неговитѣ апостоли, както сж отбелязани въ Новия заветъ. По такъвъ начинъ истинската сжбота отъ декалога идва въ явно противоречие съ подправената сжбота, белега на звѣра, който, както вече казахме, отличава ония, които отхвърлятъ третата весть.

Ст.13. "И чухъ гласъ отъ небето да ми казва: Напиши: Блажени сж мъртвитѣ, които умиратъ въ Господа отсега. Да, казва Духътъ, нека починатъ отъ трудоветѣ си; дѣлата имъ вървятъ заедно съ тѣхъ. 14. И видѣхъ: Ето, свѣтълъ облакъ, и на облака седѣше нѣкой, подобенъ на Сина Човѣчески; на главата Си Той имаше златенъ вѣнецъ, а въ ржката остъръ сърпъ. 15. И другъ ангелъ излѣзе отъ храма

Scanned by CamScanner

и извика съ високъ гласъ на оногова,който седѣше на облака: Прати сърпа си и пожъни,защото дойде ти часътъ за жетва: жетвата на земята е узрѣла. 16. И Сѣдналиятъ на облака хвърли сърпа Си на земята,и земята биде пожъната".

Една важна решающа точка. - Събитията вематъ все по-тържественъ характеръ,колкото повече се приближаваме къмъ края - единъ фактъ,който придава такава необикновена тържественость и важность и на сега разнасящата се по свѣта ангелска весть; и то съ право,защото тя е последното предупреждение,което е отправено къмъ насъ преди идването на Сина Човѣшки.Бързо напредваме ние по пророческата линия,която завършва съ явлението на Господа всрѣдъ огнени пламъци на небето, идващъ да отмъсти на враговетѣ Си и да възнагради светитѣ Си. Но това сравнение е твърде слабо;защото ние сме вече стигнали до самия край на пророческата верига,тъй като следващиятъ и последниятъ й членъ е това извънредно важно събитие на награда и наказание.А въ течението на времето нѣма "назадъ".Както рѣката,която се приближава къмъ бездната,не може да се спре,а повлича съ себе си всичко въ водовъртежа,и както годишнитѣ времена въ течението си не могатъ да се върнатъ назадъ,а лѣтото замѣства времето на цъвтенето на смокиновото дърво и леденитѣ стѫпки на земята покриватъ падналитѣ есенни листа, - така и ние биваме водени все по-нататъкъ и по-нататъкъ,независимо отъ това,дали искаме,или не искаме, дали сме готови,или не сме, къмъ неизбѣжната и неминуемата фатална точка. О,какъ малко високомѣрниятъ набоженъ и нехайниятъ грѣшникъ мислятъ за бедствието,което висп тъй непосрѣдствено надъ главитѣ имъ! Колко малко се занимаватъ съ истината дори ония,които сѫ я познали и а изповѣдватъ съ устата си!

Обещаното благословение.- Единъ гласъ отъ небето кани Йоана да запише следното благословение: "Блажени сѫ мъртвитѣ,които умиратъ въ Господа отсега!" Подъ думитѣ "отсега" се подразбира сигурно едно опредѣлено време,и затова се явява въпросътъ: отъ кога? Тъй като е явно,че тѣ принадлежатъ още къмъ вестьта,то,естествено,трѣбва да се подразбира времето отъ започването на проповѣдването на тази весть. Но защо тѣзи,които умиратъ отъ това време,сѫ блажени? Трѣбва

да има особена причина за това облажаване; и не се ли основава тя на обстоятелството, че тѣ ще избѣгнатъ ужасната скрѣбь, която ще трѣбва да преживѣятъ светиитѣ въ края на пришелствуването си? Макаръ че тѣ се облажаватъ заедно съ всички умрѣли въ истинската вѣра, то това се казва особено за тия, защото тѣ, очевидно, сж споменатата въ Дан.12:2 група, които ще бждатъ събудени за вѣченъ животъ при повдигането на Михаила. По такъвъ начинъ тѣ ще избѣгнатъ опасноститѣ, на които ще трѣбва да устоятъ 144-тѣ хиляди; тѣ биватъ възкресени, вематъ заедно съ тѣхъ участие въ последния триумфъ и получаватъ като тѣхъ видно мѣсто въ царството небесно. Умрѣлитѣ подъ третата ангелска весть сж очевидно часть отъ 144-тѣ хиляди, защото тази весть е запечатващата весть въ Откр.7, а чрезъ нея се запечатватъ само 144-тѣ хиляди. Има мнозина, които сж живѣли съ вѣра въ тази весть и сж умрѣли. Тѣ умиратъ въ Господа и затова се смѣтатъ като запечатани, защото ще бждатъ спасени. Но вестьта има за резултатъ запечатването с а м о на 144-тѣ хиляди; следователно, тѣ трѣбва да бждатъ включени въ това число. Като възкръсватъ при специалното възкресение /Дан.12:2; Откр.1:7/, което става, когато се чуе Божиятъ гласъ отъ храма въ началото на седмата и последната язва /Откр.16:17; Йоилъ 3:16; Евр. 12:26/, тѣ минаватъ презъ периода на тази язва, така че и за тѣхъ може да се каже, че идатъ "отъ голѣмата скрѣбь" /Откр.7:14/; и като възкръсватъ въ смъртно състояние, тѣ заставатъ съ вѣрующитѣ, които не сж умрѣли, и заедно съ тѣхъ получаватъ безсмъртие при звука на последната трѫба /1Кор.15:52/, въ едно мигновение на око. По този начинъ, макаръ да сж минали презъ гроба, въ края за тѣхъ може да се каже, че сж "изкупени отъ човѣцитѣ" /Откр.14:4/, т.е. измежду живитѣ, защото Христосъ ги заварва между живитѣ, чакащи да бждатъ преобразени въ безсмъртни, както ония, които не сж умрѣли, като да не сж умирали. Ние вѣрваме, че за тѣхъ може да се каже, че дѣлата имъ следватъ следъ тѣхъ; защото Господь ги помни много добре, и ще ги възнагради споредъ тѣхъ въ деня на сѫда. Тѣ ще получатъ наградата, която ги очаква, ако въ последното време живѣятъ съ вѣра и устоятъ храбро на всички опасности презъ времето на страха и на скрѣбьта.

При тази пророческа верига за забелязване е, че три ангела предшествуватъ Сина Човѣшки въ Бѣлия облакъ, и пакъ три ангела следватъ следъ символа. На друго мѣсто

вече споменахме,че на представенитѣ тукъ сцени се явятъ действителни ангели.Първитѣ трима сж натоварени съ съобщаването на тритѣ особени вести,и затова могатъ да бждатъ взети като символизиращи религиозни учители. Четвъртиятъ ангелъ оповестява своята весть очевидно, следъ като Синъ Човѣчески е приключилъ свещеническата Си служба и е заелъ мѣстото си на бѣлия облакъ,но преди още да се е явилъ въ облацитѣ небесни.Тъй като думитѣ на ангела се отнасятъ за Оня,Който седи на бѣлия облакъ и има остъръ сърпъ въ ржката Си,гатовъ за жетва,то подъ това може да се разбира само една молитвена весть отъ страна на църквата,следъ като тя е привършила дѣлото си за свѣта,благодатното време е изтекло завинаги и сега остава само да се яви Господь и да вземе народа Си при Себеси.Това е,безъ съмнение,денонощното викане,за което нашиятъ Господь споменава,когато говори за пришествието Си /Лука 18:7.8/. Богъ ще послуша тази молитва и избранитѣ ще бждатъ спасени;защото въ притчата по-нататъкъ се казва: "Та Богъ ли нѣма да защити избранитѣ Си, които викатъ къмъ Него денемъ и нощемъ?" И Оня,Който седи на облака,ще простре сърпа Си и ще събере въ небесната житница символично представенитѣ чрезъ пшеница светии.

С ъ б р а н а т а п ш е н и ц а. - "И Седналиятъ на облака",казва пророкътъ, "хвърли сърпа Си на земята,и земята биде пожената". Тѣзи думи ни представятъ сценитѣ на Христовото пришествие,на унищожението на безбожнитѣ и на избавлението на праведнитѣ. За едно по-късно време се отнасятъ следващитѣ стихове:

Ст.17. "И другъ ангелъ,сщо така съ остъръ сърпъ, излѣзе отъ храма,който се намираше на небето. 18.И другъ ангелъ,който имаше властъ надъ огъня,излѣзе отъ жертвеника и съ силенъ викъ извика къмъ Оногова,Който имаше острия сърпъ,казвайки: Прати острия Си сърпъ и обери гроздоветѣ на земното лозе,защото гроздето му узрѣ. 19. И ангелътъ хвърли сърпа си на земята,обра земното лозе и хвърли гроздето въ голѣмия линъ на Божия гнѣвъ. 20. И стжпканъ биде вънъ отъ града,и протече кръвь отъ жлеба дори до юздитѣ на конетѣ,на хиляда и шестстотинъ стадии".

Л и н ъ т ъ /пресата/ н а Б о ж и я т а я р о с т ь. - Последнитѣ два ангела се занимаватъ съ безбожнитѣ,които много сполучливо сж сравнени съ напръщѣли-

Scanned by CamScanner

тѣ тъмночервени гроздове на земята. Не ни ли се представя чрезъ това участьта на онази класа въ края на хилядата години, като по такъвъ начинъ пророчеството иска да ни покаже окончателното състояние на праведнитѣ, както и това на безбожнитѣ: праведнитѣ като такива, облѣчени въ безсмъртие, получавайки завинаги въ наследие царството, и безбожнитѣ, погинващи около града, който тогава слиза отъ небето и остава вѣчно на земята?

Едно приложение на този текстъ за времето на второто пришествие е затова невъзможно, защото събитията тукъ сж представени въ хронологиченъ редъ, и невъзможно е да има такова голѣмо разстояние между унищожението на безбожнитѣ и събирането на праведнитѣ. Освенъ това живущитѣ по времето на Христовото пришествие безбожни пиятъ само отъ "чашата" на Неговата ярость; а тукъ тѣ биватъ погубени въ лина на Неговия гнѣвъ, съ което сигурно се загатва за едно по-обхватно и по-пълно унищожение.

Единиятъ ангелъ идва отъ храма, кждето сж отбелязани сведенията и е опредѣлена присждата. Другиятъ ангелъ има власть надъ огъня. Това може да се постави въ връзка съ факта, че огъньтъ е оня елементъ, чрезъ който безбожнитѣ ще бждатъ въ края унищожени; макаръ и за тѣхъ, следъ като сж сравнени съ гроздоветѣ на земята, тукъ да се казва, че тѣ сж хвърлени въ голѣмия линъ на Божия гнѣвъ, който бива стжпканъ вънъ отъ града, това става само, за да бжде картината завършена. "И кръвьта отъ клеба достигна до юздитѣ на конетѣ". Ние знаемъ, че участьта на безбожнитѣ е, да бждатъ въ края погълнати отъ пламъцитѣ на всепоядащия огънь, който слиза отъ Бога изъ небето; но какви клането ще станатъ преди това време между множествата на осжденитѣ, това ние не знаемъ. Ето защо не е невѣроятно и тѣзи думи да се изпълнятъ буквално.

Тъй като първитѣ четири ангела отъ тази редица посочватъ едно движение отъ страна на Божия народъ, сжщото показватъ, навѣрно, и последнитѣ два; защото светитѣ ще трѣбва да вематъ участие въ опредѣлянето и изпълнението на окончателното наказание на безбожнитѣ. 1Кор.6:2; Пс.149:2.

Т р и у м ф ъ т ъ н а с в е т и т ѣ. -И тази пророческа верига завършва като всички други съ пълната победа на Бога и на Христа и надъ всичкитѣ имъ врагове и съ славното спасение, което очаква вѣрнитѣ последователи на Князя на живота.

Scanned by CamScanner

Петнайсета глава

ПОСЛЕДНИТѢ СЕДЕМЬ ЯЗВИ

Тази глава ни представя последнитѣ семедъ язви, които съдържатъ въ пълна мѣрка чистия гнѣвъ на Небето за последното поколѣние на безбожнитѣ. Тогава дѣлото на благодатьта е завинаги привършено.

Ст. 1. "И видѣхъ друга поличба на небето, голѣма и чудна: седемь ангели, които държаха седемтѣ различни поражи, защото съ тѣхъ се свърши Божиятъ гнѣвъ. 2. И видѣхъ като че ли стъклено море, смѣсено съ огънь; а онія, които победиха звѣря и образа му, белега му и числото на името му, стояха на това стъклено море и държаха гусле Божии. 3. И пѣеха пѣсеньта на Моисея, Божия рабъ, и пѣсеньта на Агнеца, думайки: Велики и чудни сж Твоитѣ дѣла, Господи, Боже Вседържителю! Праведни и истинни сж Твоитѣ пътища, Царю на светиитѣ! 4. Кой не ще се побои отъ Тебе, Господи, и не ще да прослави Твоето име? Защото само Ти си светъ; защото всички народи ще дойдатъ и ще се поклонятъ предъ Тебе; защото Твоитѣ присжди станаха явни. 5. Следъ това видѣхъ: ето, на небето се отвори храмътъ на скинията на свидетелството. 6. И излѣзоха отъ храма седемтѣ ангели, които държаха седемтѣ поражи, облѣчени съ чисти и свѣтли ленени дрехи и опасани презъ гърдитѣ съ златни пояси. 7. И едно отъ четиритѣ животни даде на седемтѣ ангели седемь златни чаши, пълни съ гнѣва на Бога,

Scanned by CamScanner

Който живѣе во-вѣки-вѣковъ. 8. И напълни се храмътъ съ димъ отъ славата на Бога и отъ силата Му, и никой не можеше да влѣзе въ храма, докле се не свършиха седемтѣ поразии на седемтѣ ангели".

Една подготвителна сцена.- Това, въ сущность, би трѣбвало да бѫде заглавието на цѣлата петнайсета глава, защото тя е само въведение къмъ една нова редица събития. Тукъ се подготвятъ най-страшнитѣ наказания на Всемогѫщия, каквито нѣкога сж сполетявали земята въ настоящето й състояние, а именно, седемтѣ последни язви; и тукъ ние виждаме само тържественото приготовление за изливането на тѣзи пълни чаши. Отъ ст.5 се вижда, че това събитие настава веднага следъ привършването на ходатайствената служба въ светилището; храмътъ се отваря, преди чашитѣ да се излѣятъ. Тѣ сж дадени на седемъ ангела, чието облѣкло се състои отъ чистъ бѣлъ ленъ. Чиститѣ и свѣтли ленени дрехи символизиратъ най-сполучливо, че изливането на Божието наказание произлиза отъ света и справедлива ревность. Сѫщо не е безъ значение, че ангелитѣ получаватъ тѣзи чаши отъ едно отъ четиритѣ живи сѫщества, които, както бѣ обяснено при тълкуването на четвъртата глава, сж единъ видъ помощници при Христовата служба въ светилището. Какъ характерно е, че тъкмо тѣ даватъ на служителитѣ на отмъщението чашитѣ на гнѣва, които трѣбва да бѫдатъ излѣти надъ онія, които сж презирали Христовата благодать, злоупотрѣбявали сж съ Неговото дълготърпение, позорили сж името Му и сж разпъвали самия Него въ лицето на ученицитѣ Му! Докато седемтѣ ангела изпълняватъ ужасната си мисия, храмътъ е изпълненъ съ Божията слава, и никой /у д и с ъ - никой, никое сѫщество/ - включително Христосъ и Неговитѣ помощници ангели - не може да влѣзе вътре. Отъ това обстоятелство се вижда ясно, че дѣлото на благодатьта е привършено и че презъ време на изливането на язвитѣ не се извършва никаква служба въ светилището; ето защо тѣ сж изявление на Божия гнѣвъ, безъ примѣсъ на милость.

Споменаването на Божия народъ. - И при тази сцена Божнитѣ чада не сж забравени. Споредъ ст.2-4 пророкътъ ги вижда предварително на стъкленото море, което бѣше сѫщо размѣсено съ огънь, сияещи и ликуващи въ славата Божия и пѣещи пѣсеньта на Мойсея и на Агнеца. Стъкленото море, на което стоятъ тѣзи победители, е сѫщото онова, описано въ гл.4:6, което бѣше предъ престола

въ небето. Тъй като нѣмаме основания да приемемъ, че неговото мѣстоположение е било промѣнено, и тъй като Йоанъ вижда светитѣ върху сѫщото езеро, то тѣзи факти въ връзка съ гл.14:1-5 ни даватъ едно неопровержимо доказателство за това, че светитѣ биватъ приети въ небето, за да получатъ тамъ часть отъ наградата си. Представената тукъ сцена наподобява слънцето, което разкѫсва срѣднощнитѣ облаци, въ смисълъ, че даденото тукъ обещание трѣбва да увѣрява смиренитѣ последователи на Агнеца при всѣки часъ на изкушение, че Божието любвеобилно провидение се грижи за тѫхъ и че тѣхната окончателна награда имъ е сигурна. Наистина, Господь е вложилъ въ устата на пророка думитѣ: "Кажете на праведника: Блазе му!... а на беззаконника: - горко му!" Ис.3:10.11.

З а б е л е ж к а. Пѣсеньта, която победителитѣ пѣятъ, пѣсеньта на Мойсея и на Агнеца, която тукъ въ кратце гласи: "Велики и чудни сѫ Твоитѣ дѣла, Господи, Боже Вседържителю; праведни и истинни сѫ Твоитѣ пѫтища, Царю на светитѣ", е пѣсень на безкрайно величие. Колко съдържателни сѫ нейнитѣ думи и колко величествена - нейната тема! Тя възпѣва Божиитѣ дѣла, които сѫ изявление на Неговата слава. Съ безсмъртно зрение тогава светитѣ ще могатъ да ги гледатъ и разбиратъ, както не могатъ да сторятъ това тукъ. Но все пакъ и това, което астрономията ни открива, изпълва и днесъ сърдцата ни съ удивление. Като излѣземъ отъ нашия малъкъ свѣтъ, ние стигаме до нашето слънце, около сто и петдесеть милиона километра далечъ отъ насъ; отъ тамъ отиваме до най-близкото нему съседно слънце - 30,517 милиона километри далечъ; после при двойната полярна звезда, отъ която то получава свѣтлина, достигаща до нашия свѣтъ/съ една бързина отъ 308,928 километра въ секунда/ за четиристотинъ години. Минаваме покрай разни системи, групи, съзвездия, докато стигнемъ до голѣмата звезда Алционъ, въ Плеадитѣ, свѣтяща съ силата на дванайсеть хиляди слънца като нашето. О, какъвъ трѣбва да е Великиятъ Центъръ, около който се въртятъ тѣзи мириади свѣтящи тѣла! Съ право може да се пѣе пѣсеньта: "Велики и чудни сѫ Твоитѣ дѣла!"

Но тази пѣсень говори и за друго нѣщо - за Божието провидение и благодать: "Праведни и истинни сѫ Твоитѣ пѫтища, Царю на светитѣ!" Всички Божии пострѫпки съ

Scanned by CamScanner

Неговитѣ създания ще се оправдаятъ предъ очитѣ на изкупе-
нитѣ и предъ жителитѣ на другитѣ свѣтове. Следъ всичката
наша слѣпота,всички наши затруднения и изпитания,ние ще
можемъ да извикаме съ задоволство и радость: "Праведни и
истинни сж пътищата Ти,Царю на светитѣ!"

Шестнайсета глава

ИЗЛИВАНЕТО НА СЕДЕМТѢ ПОСЛЕДНИ ЯЗВИ

Тази глава съдържа едно описание на седемтѣ чаши на чистия Божий гнѣвъ и на действията, предизвикани отъ тѣхното изливане върху земята. Относно тѣхния характеръ и тѣхната хронология възгледитѣ на библейскитѣ тълкуватели сж различни. Но преди да се впустнемъ въ тѣзи различия, ние най-напредъ ще се опитаме да установимъ истината. При това се касае за следнитѣ въпроси: Символични ли сж тѣзи чаши, и дали повечето отъ тѣхъ не сж се изпълнили вече въ миналото, както нѣкои мислятъ; или тѣ трѣбва да се разбиратъ буквално и да се очакватъ за въ бъдеще, както други твърдятъ съ сжщо такава увѣреность? Ние вѣрваме, че единъ кратъкъ прегледъ на свидетелствата по това ще ни даде задоволителенъ отговоръ.

Ст. 1. "И чухъ отъ храма високъ гласъ да казва на седемтѣ ангели: Идете, излѣйте на земята седемтѣ чаши съ гнѣва Божий. 2. Отиде първиятъ ангелъ, та изля на земята своята чаша; и по човѣцитѣ, които имаха белега на звѣра и се покланяха на образа му, появиха се лоши и люти струпеи".

Времето на язвитѣ. - Описанието на тази язва ни показва правилния пжть за опредѣлянето на

Scanned by CamScanner

нейното време. Тя се излива надъ ония, които имать белега на звѣра и се покланятъ на неговия образъ, - същото дѣло, отъ което ни предпазва третиятъ ангелъ. Това обстоятелство е едно сигурно доказателство за туй, че тѣзи наказания ще се излѣятъ едва тогава, когато третиятъ ангелъ е изпълнилъ своята задача, и че първитѣ капки отъ препълнената чаша на Божия гнѣвъ ще паднатъ тъкмо върху ония, които слушатъ тази вестъ, но я отхвърлятъ. Спадатъ ли тѣзи язви къмъ миналото, то такъвъ трѣбва да е случаятъ и съ образа на звѣра и неговото поклонение, а сжщо и съ двурогия звѣръ, който издига неговия образъ, и съ неговото дѣло, както и съ третата ангелска вестъ, която ни предпазва отъ това дѣло. Лежи ли, обаче, това събитие въ миналото, тогава това важи сжщо така и за първата и втората ангелска вестъ, които предхождаха тази и, значи, пророческитѣ периоди, особено тоя отъ 2300-та денонощия, завършваха вѣкове назадъ. Ако това заключение е правилно, то 70-тѣ седмици отъ деветата глава на Данаила падатъ напълно въ старозаветното еврейско време, и по такъвъ начинъ пропада доказателството за ходатайствената служба на Христа. Обаче въ гл. 7, 13 и 14 се обясни, че първата и втората вести сж проповѣдвани въ наши дни, че третата вестъ тъкмо сега започва да се проповѣдва, че двурогиятъ двѣръ се е явилъ на сцената, че той сега играе дадената му роля и, най-после, че издигането на образа и принудителното налагане на неговото поклонение се очакватъ въ най-близко бжеще. И така, до тогава, докато това твърдение не може да бжде напълно оборено, и язвитѣ трѣбва да се считатъ за едно бжеще събитие.

Има и други основания, които показватъ, че язвитѣ сж бжещи, а не минали събития.

1. Въ петата язва човѣцитѣ хулятъ Бога поради болкитѣ отъ ранитѣ си; естествено отъ ония рани, причинени отъ изливането на първата язва. Отъ тукъ ние виждаме, че всички тѣзи язви се изливатъ надъ единъ и сжщъ човѣшки родъ, отъ които всѣка, безъ съмнение, ще погуби нѣкои, а други ще останатъ да преживѣятъ всички сцени на ужасъ. Този фактъ противоречи рѣзко на предположението, че изливането на язвитѣ може да е започнало въ миналото, и че изпълнението на всѣка трае съ вѣкове, защото иначе би било немислимо, щото ония, които бждатъ постигнати отъ първата язва, да живѣятъ още и по времето на петата.

2. Тѣзи язви сж виното на чистия Божий гнѣвъ, съ който заплашва третиятъ ангелъ. Гл.14:10; 15:1. Съвършено невъзможно е тѣзи стихове да се отнасятъ за нѣкакви наказания, които сж сполетѣли земята, докато Христосъ стои като посрѣдникъ между Отца Си и падналото човѣчество; не, тѣ ще настанатъ само, следъ като благодатното време бѫде привършено.

3. Въ гл.15:8 се намира още едно и по-опредѣлено свидетелство за започването и траенето на тѣзи язви: "И напълни се храмътъ съ димъ отъ славата на Бога и отъ силата Му, и никой не можеше да влѣзе въ храма, докле се не свършиха седемтѣ поразии на седемтѣ ангела". Представеният тукъ храмъ е очевидно сжщиятъ, който е представенъ въ гл.11:19, защото тамъ се казва: "Тогава на небето се отвори храмътъ на Бога, и се яви ковчегътъ на завета Му въ Неговия храмъ". Съ други думи тукъ ние имаме предъ насъ небесното светилище, и доказателството на свидетелството се състои въ това, че отъ времето, когато седемтѣ ангела съ седемтѣ златни чаши получаватъ поржчката си, храмътъ е пълненъ съ димъ отъ славата Божия, за да не може никой да влѣзе въ храма или въ светилището, докато тѣ изпълнятъ поржчката си, и, значи, презъ това време въ светилището не се извършва никаква служба. Следователно и тѣзи чаши могатъ да се излѣятъ само следъ привършването на службата въ небесната скиния, т.е. тѣ могатъ само да следватъ непосрѣдствено следъ това събитие. Презъ това време Христосъ не е вече ходатай; милостьта, която тъй дълго е задържала отмъщаващата ржка, не се проявява вече: Божиитѣ раби сж запечатани. Какво друго има още да се очаква тогава, освенъ да избухне бурята на отмъщението и земята да бѫде пометена съ метлата на опустошението?

Следъ като установихме времето на тѣзи наказания и видѣхме, че тѣ лежатъ въ най-близкото бъдеще предъ насъ, че сж пазени за деня на отмъщението, сега ще се занимаемъ съ тѣхния характеръ и ще разгледаме, какво ще стане, когато отъ храма се разнесе тържествената и страшна поржчка до седемтѣ ангела: "Идете, излѣйте на земята седемтѣ чаши съ гнѣва Божий!" Тѣзи думи ни позволяватъ да надникнемъ въ "оржжницата" на Господа и ни показватъ "оржжията на гнѣва Му". Йер.50:25. Сега се разтварятъ "съкровищницитѣ на градушката", които сж били пазени за

времето на скръбьта, за "деня на битка и война". Йов 38:22.23.

П ъ р в а т а я з в а. - "Отиде първият ангелъ, та излѣ на земята". Ние не виждаме никаква причина, защо този текстъ да не се разбира буквално; защото язвитѣ тукъ приличатъ твърде много на онія, съ които Богъ порази египтянитѣ, когато освобождаваше народа Си отъ бремето на робството; а тѣхната действителность никой не ще оспорва. Така и сега Богъ възнамѣрява да възнагради народа Си съ окончателно освобождение и избавление, и затова Неговитѣ наказания ще се покажатъ въ не по-малко явенъ и страшенъ видъ. Какви ще бидатъ тѣзи струпеи, ние не знаемъ; но тѣ сигурно ще бидатъ подобни на съответната язва, която порази египтянитѣ. Изходъ 9:8-11.

Ст.3. "Вторият ангелъ излѣ своята чаша ва морето: и то стана на кръвь, като кръвьта на убитъ човѣкъ; и всичко живо въ морето измрѣ".

В т о р а т а я з в а. - Ако кръвьта на единъ закланъ представлява ужасна гледка и е вредна за околнитѣ, какво е това въ сравнение съ ужасната картина, която пророкътъ ни рисува въ горния стихъ за времето, когато всички голѣми водни маси на земята, подразбирани подъ думата "морето", ще се превърнатъ въ кръвь вследствие втората язва! Тукъ трѣбва да се обърне внимание на още едно обстоятелство, а именно, чу изразътъ "жива душа" /споредъ стария библ. преводъ/ се употрѣбява за неразумни животни, за риби и други животни въ морето. Съ това ние имаме едно силно доказателство, че текстътъ въ Битие 2:7, който говори за сътворението на човѣка, съвсемъ не е едно доказателство за това, че той е надаренъ съ едно безтѣлесно и безсмъртно същество, наречено душа.

Ст.4. "Третият ангелъ излѣ чашата си въ рѣкитѣ и въ изворитѣ водни, и тѣ станаха на кръвь. 5. Следъ това чухъ ангела на водитѣ да казва: Праведенъ си, Господи, Който си, Който си билъ и Който си светъ, задето тъй си отсждилъ, 6. понеже тѣ пролѣха кръвь на светии и пророци, и Ти имъ даде кръвь да пиятъ: заслужаватъ това. 7. И чухъ другиго да говори отъ жертвеника: Да, Господи, Боже Вседържителю, истински и праведни сж Твоитѣ присъди!"

Scanned by CamScanner

Третата язва. - Горнитѣ стихове ни даватъ едно описание на страшната отплата, която ще се даде на онія, които съ светотатствена ржка или буквално сж пролѣли "кръвьта на светитѣ", или сж хранили въ сърдцата си такова желание. Макаръ че ние сега не можемъ да видимъ голѣмината на ужаса по онова време, когато воднитѣ извори и рѣкитѣ ще бждатъ превърнати въ кръвь, все пакъ Божията правда ще се покаже и сждбитѣ Му ще се явятъ като праведни. Дори и светитѣ ангели ще извикатъ: "Праведенъ си, Господи, задето тъй си отсждилъ; понеже тѣ пролѣха кръвь на светии и пророци. Да, Господи, Всемогжщи Боже, Твоитѣ сждби сж истинни и праведни!"

Тукъ, наистина, би могло да се възрази, че последното поколѣние на безбожнитѣ не може да се провини въ проливане кръвь на светии и пророци, тъй като последнията родъ на светитѣ не ще бжде избитъ; но въ Мат. 23:34.35 и 1Йоан. 3:15 ние намираме обяснение на това. Отъ тѣзи стихове се вижда ясно, че и само желанието е сжщо тъй наказуемо, както и престжплението; а въ гл. 12:17 и 13:15 видѣхме, че никое друго поколѣние не е имало такова силно желание да избива светитѣ безразборно, както последното поколѣние въ близкото бждеще. Въ сърдцето и ума си то пролива кръвьта на светиятѣ и пророцитѣ, и затова то не е помалко виновно, отколкото ако би било въ състояние да осжществи мерзкитѣ си планове.

Тъй като при едно по-дълго траене на тази ужасна язва никой човѣкъ не би останалъ живъ, ние сигурно можемъ да приемемъ, че нейното време ще бжде ограничено, сжщо както бѣше и при съответната язва въ Египетъ. Изх. 7:17-21.25.

Ст. 8. "Четвъртиятъ ангелъ излѣ чашата си върху слънцето; и даде му се да опалва съ огънь човѣцитѣ. 9. И силна жега опали човѣцитѣ, а тѣ похулиха името на Бога, Който имаше власть надъ тия поразии, и се не покаяха да Му въздадатъ слава".

Четвъртата язва. - Трѣбва да се обърне внимание на факта, че всѣка една отъ следващитѣ язви увеличава ужаситѣ отъ предшествуващитѣ и още повече усилва страха на онія, които страдатъ, съзнавайки вината си. Най-напредъ човѣцитѣ бѣха нападнати отъ лоши и люти струпеи, които заразяваха кръвьта имъ и тя ги измѫчваше

съ висока температура.Но това не е достатъчно;тѣхнитѣ мъки се увеличаватъ още повече;тѣ могатъ да утолятъ жаждата си само съ кръвь,въ каквато сж превърнати водитѣ.Обаче страданията имъ достигатъ върха си,когато на слънцето се даде сила да хвърля палящитѣ си лъчи върху изтощенитѣ отъ болки хора и да ги измъчва съ жегата си.Едва сега, споредъ пророчеството,тѣ изразяватъ мъката си въ найгрозни богохулства.

Ст.10. "Петиятъ ангелъ излѣ чашата си върху престола на звѣра;и царството на тоя се помрачи,и човѣцитѣ прехапваха езика си отъ болка 11. и похулиха небесния Богъ поради болкитѣ и ранитѣ си,ала се не разкаяха за дѣлата си".

П е т а т а я з в а. - Това свидетелство е едно красноречиво доказателство за туй,че язвитѣ не унищожаватъ изведнажъ жертвитѣ си;понеже нѣкои отъ ония,които бѣха поразени отъ струпеи,намираме живи и при петата язва,хапещи езицитѣ си отъ болки.Едно описание на петата язва се намира въ Изх.10:21-23. Тя се излива върху престола на звѣра,папството.Престолътъ на звѣра е винаги тамъ,кждето се намира папскиятъ тронъ,който досега е билъ, а вѣрваме че и за въ бждеще ще бжде,въ Римъ. Подъ израза "царството на тоя" вѣроятно се подразбиратъ тия,които въ духовно отношение сж се подчинили на папата.

Тъй като споредъ предположението на тълкувателитѣ,които поставятъ язвитѣ въ миналото,първитѣ петь били вече минали,тукъ ние искаме да спремъ за моментъ и да видимъ,въ кои отъ миналитѣ човѣшки родове сж били приложени тѣзи наказания.Защото какъ биха могли да бждатъ приложени такива ужасни Божии сждби,безъ нѣкой да знае нѣщо за това? Кждe сж историческитѣ доказателства за тѣхното изпълнение? Кога лоши и отровни струпеи сж обхващали опредѣлена и голѣма часть отъ човѣчеството? Кога морето е било като кръвьта на мъртвецъ и въ водитѣ му е измрѣло всичко живо? Кога воднитѣ извори и рѣкитѣ сж се превърнали въ кръвь и кога човѣцитѣ сж били принудени да пиятъ кръвь? Кога слънцето ги е опалвало съ такава жега,че да изтръгва проклятия и богохулства изъ устата имъ? Кога поданицитѣ на звѣра сж прехапвали езицитѣ си отъ болки и сждевременно сж хулили Бога поради ранитѣ си? Такива тълкува[illegible]ли,

които неразумно поставятъ подобни сцени въ миналото, където нѣма ни най-малка следа отъ тѣхното прилагане, съ това, за жалость, само се излагатъ на подигравкитѣ и присмѣхитѣ на невѣрницитѣ и съмняващитѣ се, и съ това имъ даватъ въ ржката мощно оржжие срещу Словото Божие. Съ тѣзи язви, споредъ Откровението, се привършва Божиятъ гнѣвъ; а какъ може да се счита Божиятъ гнѣвъ за единъ такъвъ ужасъ, или какъ наказанията, съ които Той заплашва, биха могли да ужасятъ нѣкого, безъ той да ги забележи?

Ст.12. "Шестиятъ ангелъ излѣ чашата си въ голѣмата рѣка Ефратъ; и пресъхна водата й, за да се приготви пжтьтъ за царетѣ отъ изгрѣвъ-слънце. 13. И видѣхъ да излизатъ отъ устата на змея и отъ устата на звѣра и отъ устата на лъжепророка три нечисти духа, подобни на жаби: 14. това сж бѣсовски духове, които вършатъ личби; тѣ отиватъ къмъ царетѣ на земята и на цѣлата вселенна, за да ги събератъ за война въ онзи великъ день на Бога Вседържителя. 15. /Ето, Азъ ида като крадецъ: Блаженъ е, който бди и пази дрехитѣ си, за да не ходи голъ и да се не виждатъ срамотитѣ му/. 16. И ги събра на мѣстото, наречено по еврейски Армагедонъ".

Ш е с т а т а я з в а. - Какво трѣбва да означава голѣмата рѣка Ефратъ, надъ която се излива тази чаша? - Тукъ схващанията се раздвояватъ: споредъ едни подъ това се разбира действителната рѣка Ефратъ въ Азия; а други го схващатъ като символъ за народа, който живѣе по течението на тази рѣка. Ние се присъединяваме къмъ последния възгледъ, и то поради следнитѣ основания:

1. Мжчно би могло да се каже, каква целъ би имало пресушаването на действителната рѣка, тъй като това не би било никаква особено голѣма прѣчка, за да възпре преминаването на една армия. Причината за пресушаването на нейнитѣ води е, обаче, тази, да се отвори пжть на царетѣ отъ изгрѣвъ-слънце, т.е. на редовни войскови части, а не на сбирщина невъоржжени множества отъ мжже, жени и деца, каквото бѣше това на Израилевия народъ при Червеното море и при Йорданъ. Рѣката Ефратъ е само около 1400 англ. мили дълга или около една трета отъ рѣката Мисисипи. Киръ при обсадата на Вавилонъ отклони цѣлата рѣка отъ корптото й; и независимо отъ многото войни, които нейнитѣ брѣгове сж

Scanned by CamScanner

видѣли и въ които вражескитѣ орди сж преминавали ту отъ едната, ту отъ другата й страна, ние не срѣщаме въ Писанието никакъвъ примѣръ, кждето тя да е била пресушена, за да се направи преминаването й възможно.

2. Пресушаването на рѣката Ефратъ би наложило и пресушаването на рѣката Тигъръ, която е почти толкова голѣма, колкото и първата; и двѣтѣ рѣки извиратъ отъ Арменскитѣ планини и сж отдалечени само на 24 км. една отъ друга, както и цѣлитѣ имъ течения, които сж почти паралелни; а въ пророчеството за рѣката Тигъръ не се казва нищо.

3. Дѣйствителното пресъхване на рѣкитѣ, споредъ нашето схващане, става при изливането на четвъртата чаша, когато на слънцето се даде сила да изсушва човѣцитѣ съ жега. Подъ тази язва спадатъ, несъмнено, и сценитѣ на суша и гладъ, които пророкъ Йоилъ описва тъй сполучливо въ гл. 1:14-20, и последица отъ които, както той явно свидетелствува, е, че "водитѣ потоци пресъхнаха". А тъй като не е вѣроятно рѣката Ефратъ да прави изключение въ тази обща суша, то въ нея сигурно не би могло да има още вода, за да може да стане дѣйствително пресушаване при изливането на шестата чаша.

Тѣзи язви, споредъ характера си, трѣбва да бждатъ изявление на гнѣва и наказанието за човѣцитѣ; а ако пресушаването на дѣйствителната рѣка Ефратъ е всичко, което картината трѣбва да представи, тогава шестата язва не е отъ такъвъ характеръ и съвсемъ не се явява като нѣкакво много сериозно събитие.

Предвидъ изложенитѣ възражения не е възможно да се разбира буквално този текстъ; ето защо ние трѣбва да го вземемъ въ символиченъ смисълъ, т.е., че Ефратъ е единъ символъ на нивѣщия по неговото течение народъ, а именно на турската държава.

1. Царството около Ефратъ е представено по сжщия начинъ и на други мѣста въ Свещеното писание. Ис. 8:7; Откр. 9:14. Всѣки трѣбва да се съгласи, че въ последния цитиранъ стихъ Ефратъ символизира турската сила; и тъй като това е първото и въобще единственото приложение на тази дума въ Откровението, сигурно имаме право да приемемъ, че това значение трѣбва да е валидно за цѣлата книга.

2. Споредъ горното обяснение пресушаването на рѣката Ефратъ би означавало пропадането на турската държава, придружено отъ едно по-голѣмо или по-малко унищожение на нейнитѣ поданици. Въ такъвъ случай човѣцитѣ дей-

Scanned by CamScanner

ствително биха били наказани, и то вследствие тази язва, както бѣше съ другитѣ.

Би ли възразилъ нѣкой, че докато поддържаме буквалното разбиране на язвитѣ, сами ние вземаме една отъ тѣхъ символично, - ние трѣбва да отречемъ положително това. Наистина, ние признаваме, че шестата язва ни представя една сила подъ подходящия й символъ, както това е и съ петата язва; защото тамъ се говори за престола на звѣра, единъ добре познатъ символъ. А и при първата язва се споменава за белега на звѣра, за неговия образъ и за поклонението му - сжщо нѣколко символа. Впрочемъ, касае се не за това, а за действителностьта на наказанията, които следватъ следъ изливането на всѣка чаша и които трѣбва да се разбиратъ буквално както въ тези, така и въ останалитѣ случаи, макаръ и силитѣ, засегнати отъ Божиитѣ сждби, да сж представени символично.

Остава още открить въпросътъ, какъ чрезъ пресушаването или унищожаването на отоманската държава ще се приготви пжтьтъ на царетѣ отъ изгрѣвъ-слънце. Отговорътъ не е труденъ; трѣбва само да разгледаме целта, за която ще трѣбва да се приготви пжтьтъ за тѣзи царе. Това става, за да могатъ тѣ да се повдигнатъ за сѣчьта въ оня великъ день на Бога Всемогжщи, която, споредъ Йоила и Софония, ще стане около Йерусалимъ. А Йерусалимъ се намира въ ржцетѣ на турцитѣ; тѣ притежаватъ Палестиня съ светитѣ мѣста, ябълката на раздора, къмъ която народитѣ на изтокъ поглеждатъ съ завистливи и жадни очи. Но макаръ че засега Турция притежава тѣзи мѣста, а другитѣ народи се стремятъ къмъ тѣхъ, европейскиятъ миръ изисква продължаването сжществуването на турската държава въ сегашната й територия, за да се запази тъй нареченото "равновесие на силитѣ". Значи стараятъ се да прѣчатъ на падането на Турция само затова, за да образува тя, до известна степень, една преграда между воюващитѣ и враждебнитѣ една на друга държави. По тѣзи съображения християнскитѣ народи на Европа действуватъ взаимно, за да поддържатъ сжществуването та турската държава. И днесъ Турция продължава да сжществува само благодарение на тѣхната търпимость; а щомъ тѣ оттеглятъ закрилата си и я изоставятъ на себе си, както това ще стане при шестата язва, когато символичната рѣка ще пресъхне напълно, - тогава Турция ще престане да сжществува, и пжтьтъ за светата земя ще

бъде открит за народитѣ. Царетѣ отъ изгрѣвъ-слънце, народи и царства, лежащи на истокъ отъ Палестина, ще играятъ при това важна роля. Йоилъ казва относно това събитие: "Езичницитѣ ще се повдигнатъ и ще дойдатъ въ Йосафатовия долъ". Милионитѣ мохамедани въ Персия, Афганистанъ, Туркестанъ и Индия ще се втурнатъ къмъ спорната область, за да запазватъ религията си.

Онія, които считатъ първитѣ петь язви за минали и твърдятъ, че сега ние живѣемъ подъ шестата, придаватъ особена тяжесть на факта за все по-явното отпадане на турската държава, което е представено подъ шестата язва. На това ние възразяваме, че събитието, представено чрезъ тази язва, е пълното и окончателно унищожение на тази държава, а не началото на нейното падане, каквото забелязваме сега. Разбира се, необходимо е известно време, за да се разслабятъ връзкитѣ на държавата и да бъдатъ разкъсани така, че тя да може да се съкруши подъ язвата. Това, което сега виждаме, е само встъпването, а същинското дѣло ще стане въ близкото бъдеще.

Друго забележително събитие подъ тази язва е появата на три нечисти духа, които трѣбва да събератъ народитѣ за голѣмата война. Ние вѣрваме, че тъмната сила, която днесъ навсѣкъде налага влиянието си и е известна подъ името модеренъ спиритизъмъ, ще бъде единъ отъ главнитѣ актори при това събитие. Но какъ може този текстъ да се прилага за нѣща отъ настоящето време, когато споредъ пророчеството тѣзи духове се появяватъ едва следъ изливането на шестата язва, значи въ бъдещето? Нашето твърдение се основава на факта, че при това, както и при много други движения, действующитѣ сили, на които Небето, при изпълнението на плановетѣ си, дава една роля, трѣбва да преминатъ за тази цель презъ известна подготвителна школа. Преди да бъдатъ тѣзи духове въ състояние да упражняватъ такава неограничена власть надъ човѣшкия родъ, за да го събератъ за борба срещу Царя на царетѣ и Господаря на господаритѣ, тѣ най-напредъ трѣбва да отидатъ при различнитѣ народи на земята и да ги накаратъ да приематъ тѣхното слово и тѣхнитѣ заповѣди, твърдейки, че сж изпратени отъ Бога. Това е дѣлото, което тѣ сега извършватъ; и щомъ спечелятъ достатъчно влияние върху въпроснитѣ народи, биха ли се намѣрили тогава по-подходящи инструменти, за да бъдатъ тѣ обединени за едно тъй безумно дръзко и тъй безнадеждно предприятие?

Scanned by CamScanner

нѣкога ще подхванатъ една такава неравна борба и че ще воюватъ срещу Господа на господаритѣ,но такива нека да си припомнятъ,че тия бѣсовски духове иматъ сила да измамватъ;тѣ ще вършатъ чудеса,и по такъвъ начинъ ще измамятъ и самитѣ земни царе,така че тѣ да повѣрватъ на тѣхнитѣ лъжи.

Произходътъ на тѣзи духове показва,че тѣхното дѣло е да обхванатъ тритѣ голѣми религиозни системи на човѣчеството,които сж представени подъ образа на змея, на звѣра и на лъжепророка,а именно срещу езичеството,католицизма и протестантството.

Какво трѣбва да означава даденото въ ст.15 предупреждение? Пробното време трѣбва да бжде привършено и Христосъ да преустанови службата Си като ходатай,преди да се излѣятъ язвитѣ надъ човѣцитѣ. Сжществува ли още нѣкаква опасность следъ тѣхното изливане? Когато помислимъ само,че това предупреждение се дава въ връзка съ дѣлото на духоветѣ,отъ това обстоятелство ние можемъ да заключимъ,че то се отнася за по-раншно време,а именно за цѣлото време до приключването на благодатното време, когато тѣзи духове ще действуватъ. Въ гръцкия преводъ често се случва да се употрѣбява сегашно вмѣсто минало време;ако не бѣха така объркани времената,този текстъ би гласилъ: Блаженъ,който е бдѣлъ и опазилъ дрехитѣ си чисти,тъй като срамътъ и позорътъ на ония,които не сж направили това,тогава ще се покаже съвсемъ явно.

"И ги събра". За кого се отнасятъ думитѣ "ги събра",и кой ги събра? Ако думичката "ги" се отнася за царетѣ отъ ст.14,то явно е,че силитѣ,които бивatъ събрани,не сж добри;и въ случай,че действието се извършва отъ духоветѣ,явява се въпросътъ: Защо глаголътъ е употрѣбенъ въ единствено число? Особеностьта на тази структура на изречението е накарала нѣкои да четатъ този стихъ така: "И Той /Христосъ/ ги /светитѣ/ събра на мѣстото,наречено по еврейски Армагедонъ /славнията градъ или Новията Йерусалимъ/". Такова становище,обаче,не издържа критика. Следната критика,която едно християнско списание изнесе преди известно време,сигурно би поставила разглежданията текстъ въ правилна свѣтлина. Нейнията авторъ казва:

"Стихъ 16 ми изглежда да е едно продължение на ст.14,и мѣстоимението "автусъ" /тѣ/ се отнася за споме-

Scanned by CamScanner

натитѣ въ ст.14 царе,понеже следващиятъ стихъ казва: "Тѣ отиватъ къмъ царетѣ на земята и на цѣлата вселенна;за да ги събератъ за война въ онзи великъ день на Бога Вседържителя"и т.н.;а въ 16-ия стихъ се казва:"и ги събра". А тъй като въ гръцкия езикъ граматично правило е,едно сжществително въ множествено число да изисква единъ глаголъ въ единствено число /вижъ Гръцка граматика на Софокра, § 151,1/,то споредъ това подлогътъ на сказуемото "с и н и г а л е н ъ" /събра/ въ ст.16 трѣбва да е "т а п н е в м а т а" /духоветѣ/ отъ ст.14,и споменатото въ двата стиха събиране е едно и сжщо.

"Ако това е едно събиране на ,царетѣ на земята и на цѣлата вселенна',не може ли да се вземе тогава,че то се извършва съ поставената му отъ текста цель,а именно, ,за да ги събератъ за война въ онзи великъ день на Бога Вседържителя'?"

Съ тази критика се съгласуватъ множество преводи,като употрѣбяватъ мѣстоимението въ единствено число.

Уайнфильдъ въ своя преводъ на Новия заветъ предава този стихъ съ следнитѣ думи: "И духоветѣ събраха царетѣ на мѣстото,наречено по еврейски Армагедонъ".

Сирийскиятъ преводъ гласи: "И тѣ ги събраха на мѣстото,наречено по еврейски Армагедонъ".

Преводътъ на Сойера е: "И тѣ ги събраха на едно мѣсто,наречено по еврейски Армагедонъ".

Въ превода на Новия заветъ отъ Веслей въпросниятъ стихъ гласи така: "И тѣ ги събраха заедно на едно мѣсто,наречено по еврейски Армагедонъ".

Витингъ го превежда така: "И тѣ ги събраха на мѣстото,наречено по еврейски Армагедонъ".

Професоръ Стюартъ отъ Андоверския колежъ,единъ известенъ критикъ,но не преводачъ на Св.писание,превежда сжщо така: "И тѣ ги събраха" и т.н.

Нѣмскиятъ преводъ отъ Дьо Ветъ е сжщо като тоя на Стюартъ и другитѣ.

Албертъ Барнесъ,чиито обяснения къмъ Новия заветъ се тъй много употрѣбяватъ,сжщо се съобразява съ цитираното отъ горната критика граматично правило и казва: "Свидетелството на авторитети като Дьо Ветъ и професоръ Стюартъ показва достатъчно,че гръцкиятъ текстъ дава право да се приеме предлаганиятъ отъ тѣхъ преводъ,въ което, навѣрно,никой не ще се съмнява,още повече,че този преводъ

подхожда повече къмъ общото значение на описанието отъ всѣки другъ предлаганъ такъвъ". Затова ние имаме достатъчни основания да четемъ:"и ги събраха",вмѣсто "и ги събра". Сѫщитѣ източници доказватъ по-нататъкъ,че събранитѣ сѫ последователи на Сатана,а не светии,и че това е дѣло на духоветѣ,а не на Христа,и че мѣстото на събирането е не Новиятъ Йерусалимъ по време на свадбата на Агнеца,а Армагедонъ /или планината Мегидо/ въ времето на войната въ оня великъ день на Бога Вседържителя.

Хълмоветѣ на Мегидо се издигатъ надъ равнината Есдреломъ,кждето Варакъ и Девора бѣха поразили войскитѣ на Сисара и кждето Йосия бѣ обърнатъ въ бѣгство отъ египетския фараонъ Нехо.

Ст.17. "Седмиятъ ангелъ излѣ чашата си на въздуха: и отъ престола на небесния храмъ се раздаде високъ гласъ,който казваше: Свърши се! 18. И бидоха свѣткавици, гръмотевици и гласове,и биде силенъ трусъ,такъвъ голѣмъ и силенъ трусъ,какъвто не е ставалъ,откакъ има човѣци на земята. 19. Великиятъ градъ се раздѣли на три части, и езическитѣ градове паднаха;а Вавилонъ великий биде споменатъ предъ Бога,за да му се даде чашата съ вино отъ яростьта на гнѣва Му. 20. Всички острови изчезнаха,и планини вече се не видѣха; 21. едра градушка,колкото талантъ тежка,валѣше отъ небето върху човѣцитѣ; а човѣцитѣ похулиха Бога поради поразата отъ градушката,защото тази поража бѣше твърде голѣма".

С е д м а т а я з в а. - Съ тѣзи думи Откровението ни описва последното наказание,което Богъ ще изпрати надъ противящитѣ Му се човѣци въ тѣхното сегашно състояние.Нѣкои отъ язвитѣ,както видѣхме,сѫ повече локални /ограничени по мѣсто/; а тази се излива въ въздуха;а тъй като въздухътъ обгръща цѣлата земя,можемъ да заключимъ,че тя ще засегне еднакво всичкитѣ жители на земята.Тя е обща,понеже повреждa въздуха.

Макаръ че събирането на народитѣ става още при шестата язва,войната ще стане едва при седмата,и затова и тукъ най-напредъ се спредставятъ орудията,съ които Богъ ще погуби неправеднитѣ.Това е времето,за което се казва: "Йеова разтвори оржиницата Си и извади оржиията на гнѣва Си".

Scanned by CamScanner

"И бидоха гласове". Най-напредъ ще се чуе Божиятъ гласъ. "И ще загърми Господь отъ Сионъ и ще издаде гласа Си отъ Йерусалимъ;ще потреперятъ небе и земя; но Господь ще бъде защита на Своя народъ и отбрана за синоветѣ Израилеви".Йоилъ 3:16. /Вижъ и Йер.25:30 и Евр.12:26/ Този гласъ именно ще предизвика голѣмото земетресение, каквото не е било,откакъ има човѣци на земята.

"И бидоха свѣткавици и гръмотевици". Това е едно напомняне за язвитѣ въ Египетъ.Вижъ Изх.9:23. Голѣмиятъ градъ се раздѣли на три части,съ което навѣрно иска да се покаже,че тритѣ голѣми системи на фалшивата и отпаднала религия въ свѣта /"голѣмиятъ градъ"/ - езичеството,католицизмътъ и отпаднѣлото протестантство - ще получатъ по отдѣлно наказанията си. Езическитѣ градове падатъ; обща гибель се носи надъ земята;всички острови изчезватъ, и планини не се виждатъ вече.Богъ си спомня за Вавилонъ. Нека да прочетемъ неговитѣ наказания,описани въ осемнайсетата глава.

"Една градушка,колкото талантъ тежка,валѣше отъ небето върху човѣцитѣ". Това е последното приложено при наказанието на безбожнитѣ срѣдство - тъй да се каже горчивата мая на седемтѣ чаши. Богъ предупреждава настоятелно неправеднитѣ отъ това,като казва: "И ще поставя съда за мѣрило и правдата за кюпони /везни/; и градъ ще изтрѣби прибѣжището на лъжата,и води ще потопятъ мѣстото на укривателството". Ис.28:17.Вижъ и Ис.30:30. На друго мѣсто Богъ запитва Йова,дали е виждалъ съкровищницата на градушката,която Той пази за смутно време,за день на битка и война. Йовъ 38:22.23.

"Колкото талантъ тежка". Единъ талантъ тежи,споредъ различни източници,около четирийсетъ и два килограма.Какво би могло да противостои на камъни съ такава тяжесть,особено когато тѣ падатъ отъ небето? Нека при това да имаме предвидъ,че по онова време човѣцитѣ не ще иматъ ни най-малкото прибѣжище,защото тогава градоветѣ ще бъдатъ съборени отъ едно голѣмо земетресение,островитѣ ще сж изчезнали и планини не ще има вече.Тогава безбожнитѣ ще се опитатъ да облекчатъ болкитѣ си,като хулятъ Бога, понеже поразата отъ градушката ще бъде "твърде голѣма".

За да дадемъ на читателя една малка,но приблизителна представа за една такава сцена,като описаната тукъ, ние ще предадемъ следното описание на една буря съ градушка на Босфора,което ни дава починалиятъ американски

комодоръ Портеръ въ своитѣ "Писма отъ Константинополъ и околноститѣ му", т.1, стр.44:

"Ние се бѣхме отдалечили на около два километра отъ града, когато внезапно отъ изтокъ се появи огроменъ облакъ, предвестникъ на близка буря. Следъ нѣколко минути забелязахме да пада отъ небето нѣщо бѣло, което съ много шумъ изчезваше въ водата. Въ начало азъ не можехъ да разбера, какво бѣше това, а, понеже случайно видѣхъ нѣколко морски чайки, помислихъ, че тѣ ловятъ риба въ морето. Но скоро открихме, че това бѣха ледени парчета, и сжщевременно чухме надъ насъ такъвъ шумъ, подобенъ на глухо гърмене или на шума отъ хиляди коли, минаващи съ свѣткавична бързина по павирана улица. Цѣлиятъ Босфоръ се запѣни и зашумѣ, като че небето изхвърляше всичко, каквото съдържаше, надъ насъ и надъ нашата нищожна лодка. Струваше ни се, че гибелта ни бѣше неминуема. За да се запазимъ донѣкъде, ние разтворихме чадъритѣ си, които ледентѣ парчета веднага превърнаха въ парцали. За щастие, въ лодката ни се намираше една волска кожа; ние се пъхнаме подъ нея, и по такъвъ начинъ останахме запазени отъ по-нататъшни повреди. На единъ отъ тримата гребци ржката бѣ буквално смазана; на другия пострада рамото. Г. Х. получи единъ ударъ въ крака, а моята ржка бѣ наранена; всѣки отъ насъ получи по-голѣми или по-малки повреди.

"Това бѣше най-страшната и най-ужасната сцена, на каквато съмъ билъ свидетель, и Богъ да пази, да не преживѣя още една подобна! Ледени парчета, голѣми колкото дватa ми юмрука, падаха въ лодката, а нѣкои отъ тѣхъ съ такава сила, че биха ни изпочупили ржце и крака, ако ни бѣха олучили. Едно такова парче падна върху перката на едно гребло и я строши напълно. Наистина, тази буря трая само петь минути, но тѣ бѣха най-страшнитѣ въ цѣлия ми животъ. Когато тя престана, ние видѣхме, че по околнитѣ височини се бѣха натрупали ледени маси - азъ не мога да ги нарека градушка -, дърветата бѣха лишени отъ листа, и дори отъ клонетѣ имъ; всичко представляваше една печална картина, която не се поддаваше на никакво описание".

"Азъ съмъ бивалъ свидетель на различни земетресения, презъ време на които свѣткавици се кръстосваха надъ главата ми, докато бушуваше буря и вълнитѣ ни издигаха за мигъ до небето, за да ни спуснатъ въ следния мигъ въ най-дълбоката бездна. Азъ съмъ оставалъ твърдъ,

Scanned by CamScanner

когато смъртъ и гибель ни заплашваха въ най-ужасенъ видъ. Но при тази буря изпитахъ такъвъ ужасъ, какъвто никога порано не съмъ познавалъ; той ми се е отразилъ и до днесъ още, и ще чувствувамъ действието му навѣрно докато съмъ живъ. Моятъ портиеръ, най-смѣлиятъ въ цѣлото семейство, се осмѣлилъ да излѣзе за мигъ отъ вратата, но билъ ударенъ отъ едно ледено парче, което го повалило въ несъзнание. Азъ вѣрвамъ, че той би билъ съвсемъ смазанъ, ако не го вмъкнали вътре, влачейки го за краката. - Двама моряци бѣха убити въ горната часть на града, и, както разправяха, имало не малко случаи на осакатявания. Нека само си представимъ една разстлана по небето ледена покривка, която изведнажъ се разчупва на безброй парчета, всѣко отъ които теми около половинъ килограмъ, и да си ги представимъ, падащи отъ такава височина!"

Скжпи читателю, ако това е било действието на една градушка, състояща се отъ ледени парчета на голѣмина колкото човѣшки юмрукъ, около половинъ килограмъ, кой би могълъ пъкъ да опише последицитѣ отъ онази предстояща буря отъ градъ, отъ която всѣко парче ще тежи "колкото талантъ", значи около четирийсеть и два килограма? Както Словото е истинно, така е истина и това, че нѣкога Богъ ще накаже отрупаното съ грѣхове човѣчество по такъвъ начинъ. Дано тогава ние бъдемъ отъ онія, които ще живѣятъ въ "мирни жилища" и въ "безопасни селища", както Богъ е обещалъ това на Своя народъ! Исая 32:18.19.

"И отъ престола на небесния храмъ се раздаде високъ гласъ, който казваше: Свърши се!" Съ това се туря край на всичко; защото мѣрката на човѣшкитѣ грѣхове е препълнена, последната душа е приела спасението, книгитѣ сж затворени, числото на праведнитѣ е попълнено, и затова нѣма вече какво да се прибавя къмъ свѣтовната история. Чашитѣ на Божия гнѣвъ сж били излѣяни надъ неправеднитѣ, и следъ като тѣ сж ги изпили до дъно, надъ тѣхъ бива прострѣна сѣнката на една хилядогодишна смъртъ.

Читателю, на коя страна би искалъ да си ти следъ онова велико решение?

А кждe ще се намиратъ светиитѣ, когато това бедствие ще налети "като порой"? - Тѣ сж предметъ на особени грижи на Бога, безъ Чието знание не пада нито едно врабче отъ покрива. Най-различни сж утешителнитѣ обещания, на върха на които стои 91-ятъ псаломъ, отъ който

Scanned by CamScanner

ние тукъ цитираме ст.1-10 /Синод.преводъ Пс.90:1-10/:

"Който живѣе подъ покрива на Всевишния, той обитава подъ сѣнката на Всемогщия, и казва Господу: Ти си мое прибѣжище, защита моя, Богъ мой, Комуто се уповавамъ! Той ще те избави отъ примка на ловецъ, отъ изтребителна пораза; съ перата Си ще те осѣни и подъ крилетѣ Му ще бждешъ на безопасно; щитъ и ограда е Неговата истина. Нѣма да се уплашишъ отъ ужаситѣ нощемъ, отъ стрелата, която лети денемъ, отъ ходещата въ тъмата язва, отъ заразата, която опустошава по пладне. До тебе ще паднатъ хиляда, и десеть хиляди тебъ отъ дѣсно; но до тебе нѣма да се приближи: само ще гледашъ съ очитѣ си и ще виждашъ отплатата на нечестивцитѣ. Защото ти каза: Господь е мое упование; Всевишния си избралъ за твое прибѣжище; зло нѣма да ти се случи, и язва нѣма да се приближи до твоето жилище!"

Scanned by CamScanner

Седемнадесета глава

ВАВИЛОНЪ - МАЙКАТА

Ст.1. "Следъ това дойде единъ отъ седемтѣ ангели,които имаха седемтѣ чаши,и говори съ мене,като ми каза: Дойди,ще ти покажа осждането на голѣмата блудница, която седи надъ многото води; 2. съ нея блудствуваха земнитѣ царе,и съ виното на блудството й се опиха жителитѣ на земята. 3. И ме отнесе духомъ въ пустиня; и видѣхъ една жена да седи на червенъ звѣръ,който бѣше пъленъ съ богохулни имена и имаше седемь глави и десеть рога. 4. А жената бѣше облѣчена въ багреница и червено, украсена съ злато,драгоценни камъни и бисери;въ ржка си държеше златна чаша,пълна съ гнусотии и нечистотя отъ блудството й; 5. и на челото й бѣ написано името: Тайна,Вавилонъ велики,майка на блудницитѣ и на земнитѣ гнусотии".

19-иятъ стихъ отъ предидущата глава съдържаше съобщението,че "Вавилонъ велики бѣ споменатъ предъ Бога, за да му се даде чашата съ вино отъ яростьта на гнѣва Му". А въ тази глава пророкътъ описва подробно великия Вавилонъ.Но за да може да го представи по-добре,той отново се връща въ миналото и ни описва неговата история отъ по-раншнитѣ дни. Всички протестанти сж съгласни,че описаната тукъ блудница е единъ символъ на католическата черква.Между нея и земнитѣ царе сжществуваше една непозволена връзка,и именно тази църква е,която е напо-

Scanned by CamScanner

ила живѣещитѣ на земята съ виното на блудството си, или съ фалшивитѣ си учения.

Ц ъ р к в а и д ъ р ж а в а. - Разглежданото тукъ пророчество се изразява по-опредѣлено отъ всѣко друго по отношение на римската власть, и то поради това, че то изтъква разликата между църква и държава. Жената /църквата/ седи върху единъ червенъ звѣръ /държавната власть/, т.е. последниятъ я носи; но той бива воденъ споредъ нейното желание, както конь отъ яздача си.

Сжщо и облѣклото и украсата на жената е въ пълна хармония съ току-що направеното приложение на символа; защото пурпуръ и червено сж главнитѣ цвѣтове въ одеждитѣ на папитѣ и кардиналитѣ, а отъ множеството скъпоценни камъни при богослужебнитѣ сждове, споредъ очевидци, едва се вижда среброто, и златото изглежда съвсемъ нищожно. Златната чаша въ ржката й, - подходящъ символъ за чисти учения и чисти вѣроизповѣдания, и която споредъ това би трѣбвало да съдържа само чисти и неподправени нѣща, т.е. само отговарящи на истината принципи - съдържаше само мерзости и виното на блудството й - подходящи символи за нейнитѣ мерзки учения и още по-мерзки злоупотрѣби.

Тази жена е наречена изрично Вавилонъ. Дали тогава подъ Вавилонъ трѣбва да се разбира Римъ, безъ всички други религиозни общества? - Не; защото обстоятелството, че, както вече казахме, той е нареченъ майка на блудницитѣ, сочи ясно на сжществуването на други независими религиозни общества, които сж негови паднали дъщери, поради което всички принадлежатъ къмъ сжщата голѣма фамилия на Вавилонъ.

Ст.6. "Видѣхъ, че жената бѣше пияна отъ кръвьта на светиитѣ и отъ кръвьта на свидетелитѣ Исусови и, като я видѣхъ, почудихъ се твърде много. 7. И каза ми ангелътъ: Какво се чудишъ? Азъ ще ти кажа тайната на жената и на тоя звѣръ, който я носи и има седемъ глави и десеть рога".

П р и ч и н а т а з а о ч у д в а н е т о. - Защо апостолътъ се очудва тъй много при вида на жената, която бѣше пияна отъ кръвьта на светиитѣ? Дали едно преследване на светиитѣ бѣше нѣщо странно въ неговитѣ дни?

Scanned by CamScanner

Не бѣше ли видѣлъ той, какъ Римъ налагаше своитѣ грозни анатеми на църквата? Самъ той не бѣше ли заточенъ, когато пишеше тази книга Защо се очудва той тъй много, когато виждa духомъ, че Римъ и въ бждеще ще преследва светиитѣ? Причината за неговото очудване е тази: Преследванията, на които той е билъ свидетель, изхождаха отъ езическия Римъ, явния врагъ на Господа Христа, и за него не бѣше никакъ чудно, че езичницитѣ преследваха Христовитѣ последователи; но когато той видѣ духомъ, че една официална християнска църква преследва привърженицитѣ на Агнеца и бѣше пияна отъ тѣхната кръвь, то това, естествено, го очуди извънредно много.

Ст.8. "Звѣрътъ, който ти видѣ, бѣше и го нѣма; той ще излѣзе отъ бездната и ще загине; и ония земни жители, чиито имена не сж вписани въ книгата на живота отъ създание-мира, ще се почудятъ, като видятъ, че звѣрътъ бѣше и го нѣма, макаръ и да сжществува. 9. Тукъ се иска умъ, който да има мидрость. Седемтѣ глави сж седемь планини, върху които седи жената, 10. и сж седемь царе, отъ които петима паднаха, единиятъ стои, а другиятъ още не е дошелъ; когато пъкъ дойде, той ще трѣбва малко да остане. 11. И звѣрътъ, който бѣше и който го нѣма, е осмий; той е отъ седемтѣ, и ще загине".

Р и м ъ в ъ т р и ф а з и. - Звѣрътъ, за който говори тукъ ангелътъ, е очевидно червениятъ звѣръ. Единъ дивъ звѣръ като този е символъ на една угнетяваща и преследваща сила; а тъй като римската сила като нация премина презъ различни фази, за които този символъ не може да се приложи, то пророкътъ има пълно право да каже относно тѣзи времена, че го нѣмаше или не сжществуваше. Защото Римъ въ неговата езическа форма бѣше по отношение на Божия народъ една преследваща сила, и значи презъ онова време съставляваше звѣра. По-късно това царство бѣ християнизирано по име, т.е. отъ езичество то премина въ една друга религия, която криво наричаха християнство; и по време на тази промѣна той загуби своя дивъ нравъ на гонитель, поради което и за него тогава се казва, че "го нѣма"ше. Но съ течение на времето той се изроди въ папството, отново прие своя кръвожаденъ и угнетителенъ характеръ, и поради това пророкътъ казва за него въ тия дни: "макаръ и да сжществува".

Scanned by CamScanner

С е д е м т ѣ г л а в и. - По-нататъкъ въ текста седемтѣ глави се обясняватъ като седемь планини, а следъ това като седемь царе или управления. "Петима паднаха", казва ангелътъ по-нататъкъ; "единиятъ стои" - шестиятъ тогава още владѣеше; а другъ единъ трѣбваше още да дойде и да остане за малко време. Когато звѣрътъ отново прие своя кръвожаденъ и угнетителенъ характеръ, осмата форма на управление трѣбваше да направлява държавния корабъ, и то дотогава, докато той погине. Обикновено седемтѣ последователни форми на управление, които сж били на чело на Римъ, се изброяватъ така: 1/царската, 2/консулската, 3/децемвирската, 4/диктаторската, 5/триумвиратътъ, 6/ императорската, и 7/папската. Царе, консули, децемвири /управление отъ десеть души/, диктатори и триумвири /управление отъ трима души/ бѣха по времето на Йоана вече преминали; той живѣеше подъ императорското управление. Тогава трѣбваше да се явятъ още две форми следъ него, и едната да бъде за кратко време, поради което и повечето тълкуватели не я считатъ за една отъ главитѣ. Другата щѣше да трае по-дълго, и по тази причина тя отъ всички се посочва като седмата, макаръ че въ същность тя е осмата. Така и главата, която щѣше да следва следъ цезарската и щѣше да остане само малко време, не можеше да бъде папската; защото тази трая по-дълго, отколкото всички други заедно. Затова ние вѣрваме, че папската глава е осмата, и че между цезарската и папската се бѣше явила една глава за кратко време. Ние имаме още по-голѣми основания да предполагаме това, понеже историческиятъ фактъ е, че следъ премахването на цезарството Римъ бѣ управляванъ за едно кратко време отъ шейсеть години отъ екзарха въ Равена; и той е именно тази глава, която се намира между цезарската и папската. Третата фаза на звѣра, който бѣше и го нѣма, макаръ и да съществува, отговаря на Римската държава подъ властьта на папитѣ; въ този си видъ се явява той отъ бездната. Това значи, че той обосновава своитѣ произволи и незаконни изисквания върху едно бездънно блато отъ християнски заблуди и суевѣрни религиозни обичаи на езичницитѣ.

Ст.12. "А десеттѣ рога, що видѣ, сж десеть царе, които още не сж получили царство, но като царе ще получатъ власть само за единъ часъ заедно съ звѣра. 13. Тѣ

Scanned by CamScanner

имать една мисъль и ще предадатъ своята сила и власть на звѣра; 14. тѣ ще воюватъ противъ Агнеца, и Агнецътъ ще ги победи, защото Той е Господарь на господаритѣ и Царь на царетѣ, и ония, които сж съ Него, сж звани, избрани и вѣрни".

Десеттѣ рога. - Относно десеттѣ рога всички тълкуватели сж на едно мнение; всички сж съгласни, че това сж десеть царства, произлѣзли отъ Римската империя. Тѣ получиха власть заедно съ звѣра още за единъ часъ / о р а - единъ пророчески часъ или единъ неопредѣленъ периодъ отъ време/, т.е. известно време тѣ управляваха заедно съ звѣра, презъ което време му даваха сила и власть.

Кроли въ съчинението си върху Апокалипсиса дава следнитѣ обяснения на ст.12: "Пророчеството опредѣля епохата на папството чрезъ появата на десеттѣ царства въ Западната империя. ,Но като царе ще получатъ власть за единъ часъ заедно съ звѣра'. По-точно преводътъ би гласилъ: ,въ сжщото време /м и а н ъ о р а н ъ/; защото десеттѣ царства трѣбва да сжществуватъ едновременно, докато седемтѣ глави следваха една следъ друга".

Разглежданиятъ текстъ трѣбва да се отнесе за онова време въ миналото, когато царетѣ на Европа се надпреварваха да подкрепятъ папството и го насърдчаваха въ претенциитѣ му. Той не може да се отнася за бждещето затова, защото следъ започването на последното време тѣ щѣха да му отнематъ властьта, да го тласнатъ въ бездната и да го погубятъ. Дан.7:26. По-нататъкъ и ст.16 отъ нашата глава описва, какъ въ последствие тѣзи царе щѣха да постжпятъ съ папството, като казва, че тѣ ще намразятъ блудницата, ще я направятъ пуста и гола и ще я изгорятъ съ огънь. Първото народитѣ вече правятъ отъ известни години, а последното, изгарянето съ огънь, ще стане при изпълнението на Откровение 18:8.

Тѣ ще воюватъ противъ Агнеца. Стихъ 14 ни пренася въ бждещето, въ времето на голѣмата и фатална война; защото ние виждаме, че Агнецътъ Си прилага титлата "Господарь на господаритѣ и Царь на царетѣ"; а това ще стане едва при Неговото второ идване. Гл.19:11-16.

Ст.15. "И казва ми: водитѣ, които видѣ, дето седи блудницата, сж народи и тълпи, племена и езици. 16. А десеттѣ рога, що видѣ на звѣра, тѣ ще намразятъ блудницата и ще я направятъ пуста и гола, плътьта й ще изядатъ, а сама нея

Scanned by CamScanner

на огънь ще изгорятъ; 17. защото Богъ имъ тури на сърдце да изпълнятъ волята Му, да се сговорятъ и да дадатъ царството си на звѣра, докле се изпълнятъ думитѣ Божии. 18. И жената, която ти видѣ, е голѣмиятъ градъ, който царува надъ земнитѣ царе".

О б я с н е н и е н а е д и н ъ в а ж е н ъ с и м в о л ъ. - Въ ст.15 ние намираме едно ясно тълкуване на символичното значение на водата въ Свещеното писание; тамъ се казва: "Водитѣ....сж народи и тълпи, племена и езици". И при този случай ангелътъ показва на Йоана наказанието на голѣмата блудница, но той прави това още по-опредѣлено въ 16-ия стихъ. Ние вѣрваме, че тази глава се занимава повече съ старата майка, католическия Вавилонъ, докато следующата, ако не се лъжемъ, се впуща повече върху характеръ и предназначението на една друга часть отъ Вавилонъ - върху блуднитѣ дъщери.

Scanned by CamScanner

Осемнайсета глава

В А В И Л О Н Ъ - Д Ъ Щ Е Р И Т Ѣ

Ст.1. "Следъ това видѣхъ да слиза отъ небето другъ ангелъ,който имаше голѣма власть; и земята свѣтна отъ неговия блѣсъкъ. 2. И силно извика той,като казваше съ високъ гласъ: Падна,падна Вавилонъ - великата блудница,и стана жилище на бѣсове и свърталище на всѣкакъвъ нечистъ духъ,свърталище на всички нечисти и омразни птици; защото отъ виното на яростното блудство пиха всички народи, 3. и царетѣ земни блудствуваха съ нея,а търговцитѣ земни разбогатѣха отъ голѣмия й разкошъ".

Каква страшна картина ни разкрива пророкътъ съ тѣзи стихове! Предъ нея ние неволно се питаме: Кой исторически периодъ представлява тя? Обаче едва ли има нужда отъ обяснение,тъй като главнитѣ моменти изпъкватъ много ясно. Това е падането на Вавилонъ,което бѣ оповестено още въ четиринайсетата глава.Както на други мѣста видѣхме, Вавилонъ е едно колективно понятие,което включва въ себе си не само римокатолическата черква,но и такива религиозни общества,които сж произлѣзли отъ нея и сж запазили много отъ нейнитѣ заблуди и предания.

Е д и н ъ м о р а л е н ъ о т п а д ъ к ъ. - Споменатото тукъ падане на Вавилонъ не може да бѫде действителното разрушение на града;защото следъ това въ него ставатъ още събития,които напълно изключватъ такова предположение. Тъй напримѣръ Божиятъ народъ бива призо .

Scanned by CamScanner

ванъ отъ него следъ като той е падналъ, за да не стане участникъ на язвитѣ, които ще причинятъ унищожението на Вавилонъ. Тукъ може да се подразбира само единъ моралевъ отпадъкъ затова, защото чрезъ него Вавилонъ става жилище на бѣсове; свърталище на всѣкакви нечисти духове и на всички нечисти и омразни птици. Тогава той заприличва на една грамада на изчадието на грѣха, която достига до небето; надъ нея се носятъ буритѣ на Божия гнѣвъ, и горко й, когато тѣ се разразятъ надъ нея!

Тъй като това падение е морално, то трѣбва да се простира върху една часть, отдѣлена отъ езичеството или отъ папството, понеже фалшивиятъ характеръ на първото и покварението естество на второто бѣха напълно представени въ пророчеството още по-рано. По такъвъ начинъ ние бихме могли да установимъ едната граница на въпросната часть отъ Вавилонъ; а другата може лесно да се опредѣли, когато имаме предвидъ, че нейното падане става малко време преди действителното събаряне на цѣлия градъ, значи следъ като папската църква е била въ разцвѣта си и е дала своя богохуленъ плодъ. Отъ тѣзи две граници на тази часть ние виждаме, че въ нея се намиратъ само такива църкви, които сж произлѣзли непосрѣдствено отъ римската. Тѣ видѣха сиящото чело на реформацията и известно време следваха по нейния пѫть подъ милостивото Божие ржководство; но скоро тѣ обвързаха краката си въ оковитѣ на различнитѣ вѣроизповѣдания, поради което не можеха вече да вървятъ наредъ съ свѣтлината на божествената истина, и останаха въ тъмнина. И така тѣ започнаха да падатъ все по-низко и по-низко, докато характеритъ и дѣлата имъ най-после станаха въ очитѣ на Бога сжщо така омразни, както тия на църквата, отъ която тѣ нѣкога като реформатори се бѣха отвърнали. Другитѣ доказателства по този въпросъ сж отъ много деликатенъ характеръ, затова ние ще чуемъ нѣкои свидетелства отъ устата на членове на самитѣ тѣзи различни деноминации.

Александъръ Кампбелъ се изразява така: "Всички църковни институти, каквито днесъ се срѣщатъ навсѣкждe въ християнството, и всѣки единъ отъ които е организиранъ по единъ особенъ планъ на вѣроизповѣданията и има особена организация, не сж Христовитѣ църкви, а законни дъщери на онази майка на блудството, на църквата въ Римъ".

На друго мѣсто той продължава: "Наистина, цѣли

три столѣтия се правиха опити да се реформира папството; обаче това дѣло завърши съ една протестантска йерархия /свещеническо владичество/ и съ множество секти. Тогава протестантството пожела да се покая,и така се появи презвитерианството.И тъй продължаваше по-нататъкъ: отъ презвитерианитѣ произлѣзоха конгрешалиститѣ,отъ тѣзи пъкъ - баптиститѣ,и т.н.,и т. н. Най-после се яви методизмътъ, който искаше да покая и обедини всички въ едно;но и той сподѣли участьта на другитѣ,като се разпада на различнитѣ форми на веслейанизма.Причината за това бѣше просто тази, че всички тѣ въ сърдцето си - църковни нареждания,богослужение,учения и обичаи - още се държаха за различнитѣ реликвии на папството. Въ най-добрия случай тѣ бѣха една подобрена папска църква,и то само отчасти подобрена; защото човѣшки учения и предания все още продължаватъ да отслабватъ силата и напредъка на евангелието".

Докладътъ отъ Годишната конференция на щата Мичиганъ,публикуванъ въ спис. "Вѣренъ веслейанецъ",отъ 15 ноември 1851 г.,гласи: "Търговскиятъ,политическиятъ и християнскиятъ свѣтъ се намиратъ въ еднакво положение;тѣ всички вървятъ по широкия пѫть,който води въ гибель. Политиката,търговията и привидната религия сѫ на добра нога съ грѣха и се подкрепятъ взаимно,за да угнетяватъ бедните. Безсрамно владѣе фалшивостьта на трибуната на сѫдията и на амвона; грѣхове,които биха накърнили моралното чувство дори и на единъ езичникъ,днесъ оставатъ непорицавани въ повечето църкви на нашата страна. Тѣ приличатъ на юдейската църква,когато Спасительтъ й извика: ‚Горко вамъ,книжници и фарисеи,лицемѣри!'"

Бихме могли да цитираме още множество писмени свидетелства отъ високопоставени лица отъ различнитѣ вѣроизповѣдания,които съвсемъ не носятъ характеръ на омраза или на враждебность,а сѫ резултатъ на живото съзнание за печалното състояние на протестантскитѣ църкви. Наименованието "Вавилонъ" не е позоръ за тѣхъ;то трѣбва само да изтъкне тѣхната нечистота като църкви. Не би било нужно Вавилонъ да падне; той би могълъ да бѫде изцѣренъ,ако бѣше последвалъ истината.Но той я отхвърли; различия въ мненията и разцепления започнаха да владѣятъ всрѣдъ него, и плѣвелитѣ на гордостьта и на свѣтския духъ много скоро заглушиха небесното семе.

Б р е м е т о н а т о в а д в и ж е н и е. - За кое време се отнасятъ горнитѣ стихове? Кога можемъ да

Scanned by CamScanner

очакваме появяването на това движение? Ако нашето предположение е вѣрно, че тѣзи църкви, тази часть отъ Вавилонъ преживяватъ единъ моралeнъ отпадъкъ въ времето, когато ще отхвърлятъ първата весть отъ четиринайсетата глава, то и зовътъ, който сега разглеждаме, не може да се е разнесълъ преди онова време. Затова има само две възможности: той или се съвпада по време съ оповестеното въ четиринайсетата глава падане на Вавилонъ, или пъкъ спада къмъ единъ по-късенъ периодъ. За едно съвпадане по време не може да става дума затова, защото тамъ се споменава само събитието, докато тукъ се изброяватъ подробности, които тогава още не сж били станали и не сж били и подозирани. Тъй като ние сега ще трѣбва да търсимъ съобщението на съдържащето се въ разглежданата глава оповестение следъ годината 1844 - която именно ни донесе гореспоменатата ангелска весть, - налага ни се въпросътъ: Разнасяла ли се е действително нѣкаква весть между онова време и сега? И на този въпросъ трѣбва да отговоримъ съ "не". Ето защо викътъ за падането на Вавилонъ е едно още бъдеще събитие; а тъй като ние сега живѣемъ подъ предупреждението на третия ангелъ, - последното преди пришествието на Господа - това обстоятелство ни води до заключението, че първитѣ два стиха отъ осемнайсетата глава съставляватъ единъ важенъ моментъ отъ нея, което ще изпъкне ясно, щомъ тѣ започнатъ да се проповѣдватъ по-внушително и славата имъ изпълни цѣлата земя.

Представеното въ ст.2 дѣло наближава изпълнението си и дори скоро ще бъде завършено, и то чрезъ намѣсата на спиритизма. Духоветѣ бѣсовски /Откр.16:14/ бързо и отъ всички страни си пробиватъ пътъ въ гореспоменатитѣ вѣроизповѣдания, чиито създадени отъ Вавилонъ подъ влиянието на виното /заблудитѣ/ учения ги правятъ неустойчиви срещу тѣхнитѣ лукави изобретения.

Би трѣбвало да се обърне внимание на факта, какъ християнски умѣе да се представя спиритизмътъ въ наша време. Той вече не парадира съ своитѣ безсрамни принципи, както правѣше това досега, но въ нѣкои отношения се опитва да се покаже също така почтенъ и религиозенъ, като другитѣ вѣроизповѣдания въ страната. Сега и той вече говори за грѣхъ, за покаяние, за примирение, за изкупление чрезъ Господа Христа и др., и то по такъвъ праворѣнетъ начинъ, съ какъвто си служатъ повечето отъ старитѣ църкви.

Scanned by CamScanner

Затова трѣбва ли да се очудваме, ако подъ тази привидна маска той се е промъкналъ почти въ всички християнски деноминации? Основата на спиритизма е единъ главенъ нѣрски принципъ въ вѣроизповѣданията на всички църкви. Но за жалость, обикновено принципитѣ се държатъ само за лице, а се предпочита да се следватъ тъмнитѣ заобиколни пътища. Затуй въ това отношение нѣма никаква разлика между тѣхъ, докато тайно тѣ вършатъ едно и сжщо нѣщо. Но какъ може християнството да се упази отъ неговото вредно влияние? Въ това ние виждаме още една печална последица, която произлиза отъ отхвърлянето на съдържащитѣ се въ четиринайсетата глава предлагани на свѣта истини. Защото ако църквитѣ бѣха приели тѣзи вести, тѣ биха имали единъ щитъ срещу всѣка негова /на спиритизма/ измама. Къмъ открититѣ при онова движение вѣрски принципи спада и най-главното учение, че душата на човѣка по природа не е безсмъртна. Отъ това следватъ следнитѣ заключения: Бѣчнията животъ е единъ свързанъ съ известни условия благодатенъ даръ и може да се получи само чрезъ Христа; мъртвитѣ сж въ едно несъзнателно състояние; наградитѣ и наказанията на бждещия свѣтъ ще се дадатъ едва следъ възкресението въ деня на сжда. Тѣзи важни учения сж наистина достатъчни, за да оборятъ спиритизма. Какъ може неговото учение да подействува вредно на единъ духъ, който е пропитъ съ тази истина? Щомъ като единъ духъ се яви и претендира, че е безтѣлесната душа или духътъ на нѣкой умрѣлъ човѣкъ, изпрѣчва му се фактътъ, че това, което човѣкътъ притежава, не може да бжде една такава душа или духъ; защото Писанието казва: "А мъртвитѣ не знаятъ нищо". Щомъ неговата първа претенция почива на една лъжа, то сигурно и останалитѣ му удостовѣрения ще показватъ, че той е отъ съборището Сатанинско. Щомъ като тъй сме отблъснали неговата първа атака, лесно ще ни бжде да отблъснемъ сжщо така и останалитѣ му опити. Но какво е становището на голѣмата маса вѣрующи въ това отношение? Болшинството заставатъ враждебно срещу истината и се излагатъ беззащитни срещу хитритѣ нападения на дявола.

Спиритизмътъ продължава да работи непрекжснато, и затова съвсемъ не трѣбва да се очудваме, че на най-високитѣ мѣста въ нѣкои християнски вѣроизповѣдания ставатъ такива удивителни промѣни, и че съвременното невѣрие подъ съблазнителнитѣ имена "наука", "висша критика" и "прогресъ" е привлѣкло къмъ себе си тъй много видни мжже.

Scanned by CamScanner

Вниманието на народа биде обърнато къмъ това състояние отъ единъ писатель, Харолдъ Болсъ, въ вестника "Космополитенъ", отъ май 1909. Като изследвалъ характера на това учение, което се преподавало въ нѣкои отъ главнитѣ университети на тази страна, той докладва резултатитѣ въ "Космополитенъ", които предизвикаха следното обяснение отъ редактора:

"Това, което г. Болсъ описва тукъ, е отъ много чуденъ характеръ. Изподъ програмитѣ на американскитѣ колежи едно динамично движение подига старитѣ основи и обещава да отвори пътъ за революционната мисъль и животъ. Тѣзи, които не сж въ тѣсни връзки съ голѣмитѣ колежи на страната, ще се изумятъ, като се научатъ, какви вѣрвания се покровителствуватъ отъ факултетитѣ на нашитѣ голѣми университети. Въ стотици класни стаи се учи всѣкидневно, че декалогътъ не е светъ; че брачното постановление е осидено на смъртъ; че нѣма абсолютни злини; че безсмъртието е просто едно нарушение на общоприети мнения.... Тѣзи сж нѣкои отъ революционнитѣ и сензационни учения въ нашитѣ академии, преподавани на стотици хиляди студенти въ Съединенитѣ щати.

Около сжщото време ню-йоркскиятъ вестникъ "Независимость", органъ на висшата критика, спомена за едно състояние въ баптистката и презвитерианската църкви, съ съобщението, че "еретицитѣ сж спечелили деня въ Чикаго и Ню-Йоркъ". Това се показа отъ становището, взето въ тѣхнитѣ проповѣднически събрания въ онѣзи градове, че не ще бждатъ изключвани отъ проповѣдничеството даже и такива учители, които сж привърженици и на най-очебиещи ереси. "Това е тежъкъ ударъ за защитницитѣ на старото", пише "Независимость", "и тѣзи нѣща говорятъ за голѣми промѣни въ възгледитѣ относно религиозни въпроси, станали презъ миналитѣ двайсеть, дори десеть години".

Продължавайки, сжщиятъ вестникъ пише: "Тази голѣма търпимость, която тѣзи баптистки и презвитериански общества допущатъ, едва ли не е революционна. Тя започна съ научното и историческо изследване на Библията. Когато открихме, че свѣтътъ билъ по-старъ отъ шесть хиляди години; че преди четири хиляди години не е имало всемиренъ потопъ; че Адамъ не е билъ направенъ направо отъ пръстьта, нито Ева отъ реброто му; че Бавилонската кула не е била причината за различието въ езицитѣ, - тогава

ние бѣхме отишли вече много надалечъ, за да можемъ да се върнемъ. Този процесъ на критика трѣбваше да продължи отъ Битието до Откровението, безъ страхъ отъ намиращето се въ последната глава проклятие. Той не можеше да спре при Мойсея и Исая, а трѣбваше да включи и Матея, Йоана и Павла. Всѣки единъ отъ тѣзи трѣбваше да се пресѣе. Тѣ вече не се приемаха като вѣрни, последни авторитети, защото веднага щомъ като първата глава на Битието престана да се приема като истинска история, то и боговдъхновенитѣ писания и на тѣзи писатели трѣбваше да се мѣрятъ съ същата мѣрка. Чудесата на Исуса трѣбваше да се изпитватъ, както тия на Илия. Датата и съдържанието на евангелието отъ Йоана трѣбваше да се изследватъ исторически, както и пророчеството на Исая; и заключенията на историческата критика трѣбваше да се приематъ безъ огледъ на старото богословие. - Ето до това положение сме стигнали ние, и то е доказателство, че въ богословската мисъль е станала една революция. Това ние научаваме отъ Чикаго и Ню-Йоркъ, отъ две воюващи деноминации, като баптистката и презвитерианската".

При такъвъ печаленъ изгледъ и подъ ржководството на такива ние колко време трѣбва да мине, за да се изпълни Вавилонъ съ нечисти духове и омразни птици? Какъвъ успѣхъ е вече направенъ въ това направление? Какво биха почувствували благочестивитѣ бащи и майки на онзи родъ, който живѣ преди проповѣдването на първата весть, ако биха станали отъ гробоветѣ си и биха видѣли настоящето състояние на религиозния свѣтъ; ако биха чули неговитѣ учения и видѣли неговитѣ дѣла? Тѣ биха се ужасили отъ страшния контрастъ между тѣхното време и нашето, и биха оплакали печалното изражданe. Но Небето не ще остави всичко това да мине въ тишина и мълчание; защото ще се разнесе едно силно проглашение, което ще обърне вниманието на хората къмъ страшнитѣ обвинения въ обвинителния актъ противъ тѣзи невѣрни религиозни общества, за да се види ясно справедливостьта на сждбитѣ, които ще последватъ.

Въ ст.3 ние виждаме, какво огромно влияние упражнява Вавилонъ, който е причинилъ и ще причинява такива лоши последици, които ще бждатъ наказани отъ справедливостьта. Търговцитѣ на земята разбогатѣха отъ голѣмия й разкошъ. Колко вѣрно е това изречение! Защото кой стои днесъ на върха на разточителитѣ? - Членове на църквата. Кой слага на трапезата си най-скъпи и изрядни ястия и лакомства? - Църковни членове. Кой харчи най-много пари за раз-

Редъ религиозни учения заедно с спиритизма Вавилонъ.

кошни дрехи и се украсява най-великолепно?- Църковни членове. Къде намираме олицетворената гордость и възлотеното високомѣрие? - Между църковнитѣ членове. Къде, най-после, луксътъ, външниятъ блѣсъкъ и суетата, най-плачевнитѣ резултати на човѣшкото падение, сж най-голѣми? - Въ хубави недѣлни дни при събранията на модернитѣ църковни членове.

Тази картина, впрочемъ, не е съвсемъ лишена отъ свѣтлина. Наистина, Вавилонъ като едно цѣло е съвсемъ покваренъ, обаче отъ общото правило има изключения: въ него още се намира Божиятъ народъ; затова той още трѣбва да бжде увѣщаванъ отъ насъ, докато Божиитѣ чада бждатъ призовани да разкжсатъ завинаги всички връзки съ него. Този зовъ сигурно не ще се забави много, тъй като лошото влияние все повече и повече се налага, и той не може по-дълго да прикрива пороцитѣ и престжпленията си предъ очитѣ на искренитѣ по сърдце. Скоро ще бжде готовъ пжтьтъ за дѣлото, което апостолътъ ни описва въ следнитѣ стихове:

Ст. 4. "И чухъ другъ гласъ отъ небето да казва: Излѣзте отъ нея, люде Мои, за да не участвувате въ грѣховетѣ й и да се не заразите отъ язвитѣ й; 5. защото нейнитѣ грѣхове стигнаха до небето, и Богъ си спомни неправдитѣ й. 6. Отвърнете й тъй, както ви и тя отвърна; отвърнете й двойно за дѣлата й; съ чашата, съ която ви черпѣше, почерпете я двойно. 7. Колкото се е прославила и живѣла разкошно, толкова мжка и скрѣбь й върнете; понеже тя казва въ сърдцето си: седя като царица, вдовица не съмъ и скрѣбь нѣма да видя. 8. Затова въ единъ день ще й се струпатъ поразитѣ: смъртъ, жалость и гладъ, и ще бжде изгорена въ огънь, защото силенъ е Господь Богъ, Който я съди".

Този гласъ идва отъ небето; това трѣбва да покаже, че тази мощна весть ще се разнася подъ изявленията на небесната слава. Какъ ясно говорятъ тѣзи малко думи за божественото съдействие! Все по-многобройни стават помощницитѣ въ дѣлото Божие, колкото повече приближаваме къмъ важния му край. Затова тукъ трѣбва да се даде особено значение на думата "другъ"; тя показва, че на сцената се явява новъ борецъ. Този е петиятъ отъ ясно наименуванитѣ небесни борци, които ще вематъ важно участие въ последната религиозна борба. Тѣ сж: първиятъ, вторият и

третиятъ ангелъ отъ четиринайсетата глава;ангелътъ отъ ст.1 отъ разглежданата глава и отбелязаниятъ въ горния стихъ съ думата "гласъ" борецъ.Три отъ тѣхъ сж се явили вече на сцената: ной-напредъ първиятъ,къмъ когото скоро се присъедини и вториятъ;а когато тѣ вече действуваха, къмъ тѣхъ се присъедини и третиятъ ангелъ.Наистина,ангелътъ въ ст.1 на тази глава,доколкото знаемъ,още не е започналъ мисията си;но това събитие не може вече да се забави много,тъй като почти всички условия за неговото появяване сж се изпълнили.Появата на последния борецъ, споредъ пророчеството,е въ тѣсна връзка съ това на предшествуващия го ангелъ. В. Бонд. 312; 313; 507; 508;

По-рано вече доказахме,че вестьта,описана въ ст. 1 и 2 на тази глава,по време съвпада съ третата ангелска весть,която сега се проповѣдва на човѣцитѣ,и че тя представя единъ преходъ къмъ последната.Който иска да си състави едно понятие за силата и разпространението й,трѣбва само да разгледа по-внимателно даденото по-горе описание на ангела.Докато първата весть - а това важи и за третата-бѣ съобщена съ"високъ гласъ",и ангелитѣ отъ първитѣ три вести само "летѣха посрѣдъ небето",за този се казва, че той иде отъ небето.Той се приближава бавно къмъ земята, тъй като неговата весть е по-важна и по-опредѣлена. Той има "голѣма властъ" и "земята свѣтна отъ неговия блѣсъкъ". Никжде въ Свещеното писание не е описана друга подобна весть;тази е последната,и затова подобава тя да се разнесе съ извънредно голѣма слава и сила. Наистина,страшенъ трѣбва да е моментътъ,въ който се решава участьта на цѣлъ единъ свѣтъ;въ който завинаги се затваря вратата на благодатьта и последниятъ тонъ на примирителната весть заглъхва! И би ли се извършило едно такова събитие безъ предупреждение отъ страна на милостивия Богъ? Въ никой случай;а нашироко и надалеко ще се разнесе предупредителният зовъ,за да може всѣки да съзнае заплашващето го зло и никой да не се извинява съ незнание.Справедливостьта и дълготърпението на Бога се показватъ въ отлагането на отдавна предвиденото и посочено наказание,докато всѣки има случай да познае Божията воля и да поправи неправдата си. Ето,едва сега излиза ангелътъ и слиза на земята,съ властъ отъ небето и обкржженъ отъ блѣсъка,който сияе около Божия тронъ! Само духовно мъртвитѣ и такива,които сж "умрѣли два пити и сж изгнили въ коренитѣ си",не могатъ да забележатъ неговото присжтствие;защото свѣтлината на истината

се разнася навсѣкѫде и разпръсва гѫстия мракъ. И докато лъчитѣ на неговия блѣсъкъ разпръсватъ сѣнкитѣ на заблудата, той съ гърмящъ гласъ оповестява последното предупреждение. Той извика "силно"; Откровението казва, че той разгласява вестьта не съ тихъ и неразбранъ гласъ, и се явява не само при нѣколко голѣми господа, но той извиква силно, да, той разнася вестьта съ силенъ гласъ изъ цѣлия свѣтъ. Той още единъ пѫть посочва лошитѣ страни на свѣтската църква, изобличава за последенъ пѫть заблудитѣ и предъ свѣта и посочва, какъ настоящата безбожность неминуемо ще изведе въ нещастенъ край. Той продължава да предпазва свѣта отъ любимитѣ му грѣхове и отъ неизбѣжната ужасна участь, докато най-после викътъ му се разнесе по всички части на земята. Но Вавилонъ си остава спокоенъ въ грѣховетѣ; скоротѣ ще достигнатъ до небето, и тогава предъ Бога ще бидатъ споменати мерзоститѣ му. Все повече се сгѫстяватъ облацитѣ на заплашващата буря; все повече приближава страшната вълна на Божия гнѣвъ; тѣхнията видъ показва, че всѣки моментъ бурята може да се разрази надъ голѣмия градъ на смѣшението, и гордиятъ Вавилонъ ще погине въ нея, подобно на водениченъ камъкъ, хвърленъ въ дълбинитѣ на морето. Но ето, внезапно отъ небето се разнася друга весть: "Излѣзте отъ нея, люде Мои!" Смиренитѣ, искренитѣ и преданнитѣ Божии чада, които сѫ още въ нея и пъпкатъ и се оплакватъ подъ гнета на нейнитѣ мерзости, чуватъ неговия гласъ, очистватъ рѫцетѣ си отъ неправдата си, разкѫсватъ връзкитѣ, излизатъ отъ нея и бивatъ спасени, докато Вавилонъ подпада подъ справедливитѣ Божии наказания. Ето защо на църквата предстоятъ смутни времена; затова нека се приготвимъ най-сериозно за тѣхъ!

Богъ призовава народа Си изъ Вавилонъ, за да не стане съучастникъ на неговитѣ грѣхове. Този фактъ доказва, че той ще се провини въ грѣхъ само слѣдъ изтичането на едно по-дълго време, въ което той е останалъ тамъ; сѫщо отъ тукъ може да се обясни, защо за 144-тѣ хиляди /Откр. 14:4/ може да се каже, че тѣ не сѫ се осквернили чрезъ /леки/ жени, макаръ че и тѣ принадлежатъ къмъ тия, които сѫ призовани да излѣзатъ отъ тукъ.

Въ ст. 6.7. пророкътъ обяснява, че Вавилонъ ще бѫде награденъ или наказанъ споредъ дѣлата си. Когато имаме предвидъ, че тѣзи думи се отнасятъ за онази часть отъ голѣмия градъ, у която още е възможенъ единъ мораленъ отпа-

дъкъ, ние можемъ да ги приложимъ само за "дъщеритѣ", т.е. за протестантскитѣ деноминации, които упорито следватъ по стъпкитѣ на "майката" и по такъвъ начинъ издаватъ сродството си съ нея. Още по-рано обяснихме, че тѣ възнамѣряватъ едно голѣмо гонение срещу истината и Божия народъ, и че ще издигнатъ "образа на звѣра". Това ще стане въ всѣки случай въ времето, когато тѣ за пръвъ пътъ ще се опитатъ да наложатъ вѣрскитѣ си учения съ помощьта на свѣтската власть и, опиянени отъ успѣха, ще се хвалятъ високо: "Седя като царица и вдовица не съмъ"; т.е. азъ не съмъ вече една "хира" /ограбена/ или безпомощна; сега владѣя като царица и не ще видя вече скръбь. Богъ е въ конституцията, църквата седи на трона и занапредъ ще умѣе да налага скиптъра си. Изглежда, че съ думитѣ: "Отвърнете й тъй, както ви и тя отвърна" се загатва за времето на тази вестъ и за поканата до светиитѣ да напустнатъ града. А това време ще настане веднага, щомъ тя вдигне ржка за преследване. Когато тѣхната чаша се препълни до горе съ унищожението на светиитѣ, тогава ангелътъ Господенъ ще започне да преследва нея /Пс.35:6/; двойно ще й се въздаде злото, което тя е мислила да причини на светиитѣ.

На стр.137 отъ "Духовни дарби" въ "Опитности и видения" отъ Е.Г.Вайтъ намираме едно свидетелство, което показва, че първата часть на Откр.18 се отнася особено за религиозното гонение, което ще стане въ Съединенитѣ щати отъ тъй наречени християни. "По-лесно ще бъде на езичницитѣ и на папиститѣ въ деня на изливането на Божиитѣ съдби, отколкото на такива човѣци.... Имената на угнетителитѣ съ записани съ кръвь, смѣсена съ удари отъ камшици и пълна съ горещи страдалчески сълзи. Божиятъ гнѣвъ не ще престане, докато Той не направи тази страна да изпие и капкитѣ отъ чашата на Неговата ярость, докато не въздаде на Вавилонъ двойно. ,Въздайте й, както тя въздаде вамъ; отвърнете й двойно за дѣлата й; съ чашата, съ която ви черпѣше, почерпете я двойно'".

Споменатиятъ въ ст.8. "день", въ който се изливатъ нейнитѣ язви, трѣбва да е пророчески день, понеже е невъзможно да се изпита гладъ само въ разстояние на единъ букваленъ день. Язвитѣ, които падатъ върху Вавилонъ, съ несъмнено седемтѣ последни язви, които вече разгледахме; а отъ Ис.34:8 разбираме, че за изливането на тѣзи съдби ще е нужна една година.

Scanned by CamScanner

Ст.9. "Ще я оплачатъ и ще ридаятъ за нея земнитѣ царе, които сж блудствували съ нея и живѣли разкошно, кога видятъ дима отъ изгарянето й, 10. като стоятъ надалечъ отъ страхъ предъ нейнитѣ мжки и казватъ: Горко ти, горко ти, велики граде Вавилоне, граде силни, защото въ единъ часъ дойде твоята осжда! 11. И търговцитѣ земни ще плачатъ и ридаятъ за нея, понеже стокитѣ имъ никой вече не купува".

Е д н а п о д х о д я щ а н а г р а д а. - Още първата язва, естествено, ще предизвика пъленъ застой въ търговията съ луксозни предмети, въ които тъкмо се състоеше славата на Вавилонъ. И когато тѣзи търговци, повечето отъ които сами сж поданици на символичния градъ и сж се обогатили главно отъ продажбата на такива артикули, ще видятъ, какъ злитѣ струпеи засѣгатъ тѣхъ, както и тѣхнитѣ съседи, какъ всѣка търговия бива преустановена; складоветѣ имъ сж препълнени догоре и никой не купува нищо; тогава ще започнатъ да оплакватъ участьта на голѣмия градъ. Защото само това едничко ще може да причини скрѣбь на човѣцитѣ отъ онова поколѣние, - загубата на земни блага. О, какъ характерна е тази награда! Тѣ, които малко преди това бѣха издали една заповѣдь, да не се позволява на Божиитѣ светии да купуватъ и да продаватъ, сега сами подпадатъ подъ сжщото ограничение, но отъ страна на една по-висша власть.

Тукъ, може би, би могло да се възрази, какъ е възможно, щото нѣкои отъ онія, за които се отнася страшното бедствие, да стоятъ отъ далечъ, да оплакватъ и т.н. Нашето обяснение е, че това разрушение е представено фигуративно, а именно подъ образа на единъ градъ, надъ който се изсипва бедствието. Затова както жителитѣ на единъ действителенъ градъ при бедствие бѣгатъ навънъ, доколкото имъ е възможно, и то толкова по-далечъ, колкото по-голѣмо е бедствието, и тогава отдалечъ гледатъ мѣстото на гибельта и го оплакватъ - и тукъ пророкътъ въ своето описание е представилъ този моментъ така, понеже иначе картината не би била пълна. Като си слуша, значи, съ тази картина, той съвсемъ не иска да ни каже, че хората наистина ще избѣгатъ отъ символичния градъ, което е невъзможно; а само описва ужаса и тревогата на хората по времето на наказанието.

Scanned by CamScanner

Ст.12. "Стоки отъ злато и сребро, отъ драгоценни камъни и бисери, отъ висонъ и порфира, отъ коприна и багреница; всѣкакво благовонно дърво и издѣлия отъ слонова кость; всѣкакви издѣлия отъ скъпоценно дърво, отъ медь, отъ желѣзо и отъ мраморъ, 13. търчинъ и тамянъ, миро и ливанъ, вино и дървено масло, брашно и пшеница, говеда и овци, коне и колесници, тѣла и души човѣшки".

С т о к и т ѣ н а В а в и л о н ъ. - Въ горнитѣ стихове се изброяватъ стокитѣ на великия Вавилонъ, между които се срѣщатъ особено такива предмети, които сж нужни за единъ луксозенъ животъ и за свѣтско великолепие. Изразътъ "тѣла и души човѣшки" изглежда да се отнася повече за духовното робство и за предизвиканото отъ вѣроизповѣданията на онѣзи църкви робство на съвѣстьта, което въ нѣкои случаи е по-тежко отъ физическото.

Ст.14. "И овощията, за които душата ти копнѣеше, отдалечиха се отъ тебе, и всичко тлъсто и свѣтло изчезна за тебе, и нѣма вече да го намѣришъ".

Н а к а з а н а р а з п у с т н а т о с т ъ.- Тази картина е заета отъ живота и затова споменатитѣ "овощия" сж есенни плодове. Въ това ние виждаме едно пророчество, че лакомствата на различнитѣ годишни времена, съ които разпнницитѣ-вѣрующи сж претъпквали извратенитѣ си гърла, изведнажъ ще изчезнатъ, и то вследствие глада, причиненъ отъ изливането на четвъртата чаша. Гл.16:8. Не трѣбва ли опустошителнитѣ поражи на маната и жълтеницата /една болесть по прасковенитѣ дървета въ Америка/ да се считатъ вече за предвестници на идващето унищожение?

Едва ли можемъ да пропустнемъ тукъ физическитѣ явления, които се наблюдаватъ навсѣкжде; тѣ твърде ясно показватъ, че природата е накърнена и че земята до известна степень е въ предчувствие на близката си гибель. Нека да си спомнимъ само за безбройнитѣ и неестествени бедствия, причинени на различни мѣста отъ бури, огънь и вода, и тогава сигурно не бихме могли да не изпитаме едно чувство на страхъ. Това ни потвърждаватъ и пожаритѣ въ Чикаго, въ Балтиморъ и Торонто, разрушението чрезъ земетресение и пожаръ на Санъ Франциско, Валпарайза и Кингстонъ, при които се забелязаха много странни явления; наводненията на Охио, на Мисисипи и на други рѣки на западъ;

Scanned by CamScanner

страшнитѣ наводнения въ Европа; гладътъ въ Китай, Русия и моръ̀тъ въ Индия; буритѣ и ураганитѣ, които събориха най-гордитѣ произведения на човѣшкото изкуство и хвърлиха преждѐвременно хиляди въ гроба.

Ст.15. "Търговцитѣ на тия стоки, които се обогатиха отъ нея, ще застанатъ надалечъ отъ страхъ предъ мжкитѣ й, като плачатъ, ридаятъ 16. и казватъ: Горко ти, горко ти, граде велики, облѣченъ въ висонъ, порфира и багреница, украсенъ съ злато, драгоценни камъни и бисери, 17. защото въ единъ часъ пропадна толкова голѣмо богатство! И всѣки корабоначалникъ, и всички пжтници по корабитѣ, и моряци, и ония, които търгуватъ по море, застанаха отдалечъ 18. и викаха, като гледаха дима отъ изгарянето му, думайки: Кой градъ е подобенъ на великия градъ? 19. И посипаха съ пепель главитѣ си, и съ плачъ и ридание викаха и казваха: Горко ти, горко ти, граде велики, съ чиито драгоценности се обогатиха всички, които имаатъ кораби по море: защото въ единъ часъ запустѣ!"

Р и д а н и я т а н а б е з б о ж н и т ѣ. - Читателѣтъ навѣрно лесно ще си обясни, кое може да е причината за тѣзи всеобщи ридания. Само да си представи, какъ язвата на лошитѣ струпеи измжчва човѣцитѣ, докато рѣкитѣ сж превърнати въ кръвь, морето е като кръвьта на мъртвецъ, слънцето обгорява земята до нажежаване, търговията е преустановена, и безбожнитѣ, въпрѣки златото и среброто си, не могатъ да се избавятъ. Затова трѣбва ли да се очудваме, че тѣ отъ болки ридаятъ високо, и че дори корабоначалници и моряци се присъединяватъ къмъ тѣхнитѣ ридания? А какъ съвсемъ друго е душевното състояние на праведнитѣ, което ни се описва въ следующитѣ стихове!

Ст.20. "Весели се затова, небе, и вие, свети апостоли и пророци, защото Богъ е отсждилъ вашата сждба съ него. 21. Тогава единъ силенъ ангелъ дигна камъкъ, голѣмъ като воденичень, та го хвърли въ морето и каза: Съ такъвъ устремъ ще бжде сринатъ Вавилонъ, великиятъ градъ, и не ще го има вече; 22. гласъ отъ гуслари, пѣвци, свирачи на пищѣлки и тржбачи нѣма вече да се чуе въ тебе; никакъвъ художникъ на какво и да е изкуство нѣма вече да се намири въ тебе; шумъ отъ воденичень камъкъ нѣма вече да се

чуе въ тебе; 23. свѣтлина отъ свѣтило нѣма вече да се появи въ тебе, и гласъ на младоженецъ и невѣста нѣма вече да се чуе въ тебе, защото твоитѣ търговци бѣха велможи на земята, защото чрезъ твоитѣ магии се заблудиха всички народи. 24. И въ него биде намѣрена кръвь на пророци, светии и на всички избити на земята".

Радостьта на праведнитѣ. - Въ тѣзи стихове апостолитѣ и пророцитѣ се поканватъ да ликуватъ поради погубването на голѣмия градъ Вавилонъ, защото съ него започва тѣхното избавление отъ властьта на смъртьта и на гроба вследствие първото възкресение.

Подобно на хвърленъ въ морето воденичень камъкъ, потъва Вавилонъ, за да не се яви никога вече. Хитроститѣ и примкитѣ, съ които той си служеше за постигането на крайнитѣ си цели, не сжществуватъ вече; великолепнитѣ фанфари /мелодии/, които величаеха тѣхното разкошно, но формално и бездушно богослужение, сж заглъхнали, и праздненствата и угощенията, които той уреждаше, когато младоженецътъ водѣше невѣстата къмъ олтара, сж престанали завинаги.

Магьосничеството се представя като единъ отъ неговитѣ най-голѣми грѣхове. И не върши ли спиритизмътъ днесъ магии? "И въ него биде намѣрена кръвь на пророци, светии и на всички избити на земята". Отъ тѣзи думи ние виждаме, че Вавилонъ сжществува до тогава като фалшива религия. Той постоянно се е противопоставялъ на Божието дѣло и е преследвалъ Неговитѣ последователи. Относно вината на последното поколѣние сравни и съ Откр.16:6.

Scanned by CamScanner

Деветнайсета глава

ТРИУМФЪТЪ НА СВЕТИИТЪ

Ст.1. "Следъ това чухъ високъ гласъ като отъ много народъ на небето,който казваше:Аллилуя! Спасение и слава,честь и сила на Господа,нашия Богъ, 2. защото присждитѣ Му сж истинни и праведни; защото Той осжди великата блудница,която съ своето блудство направи да се разтлѣе земята,и отмъсти за кръвьта на рабитѣ Си,загинали отъ рж-ката й. 3. И повторно казаха:аллилуя! А димътъ й възлизаше во-вѣки-вѣковъ".

Следъ завършването на последнитѣ стихове отъ осемнайсетата глава тукъ пророкътъ ни описва триумфалната пѣсень,която изкупенитѣ светии пѣятъ,акомпанирайки съ арфи, когато виждатъ,какъ гордата крепость на съпротива срещу Бога и Неговото истинско богослужение,- Великиятъ Вавилонъ,бива съборена.Унищожението на града и тази триумфална пѣсень на светиитѣ стават при второто идване на Христа,въ началото на хилядата години.

"А д и м ъ т ъ й в ъ з л и з а ш е в о - в ѣ к и - в ѣ к о в ъ". - Въ нашия текстъ само едно мѣсто може да се вижда неразбрано,и то е това;защото обстоятелството,че димътъ на Вавилонъ възлиза вѣчно,би могло лесно да ни доведе до фалшивото заключение за вѣчни мжчения.Но когато се има предвидъ фактътъ,че както този изразъ,така и другитѣ подобни на него сж заети отъ 34-та глава на

Scanned by CamScanner

пророкъ Исая,тогава не можемъ да се заблуждаваме,понеже тамъ ясно се показва,кое е истинското значение на този изразъ.А именно,като възвестява на едомцитѣ деня на отмъщението,пророкътъ продължава: "И рѣкитѣ му ще се преобърнатъ на катранъ,и прахътъ му - въ сѣра,и земята му ще бъде запаленъ катранъ:нѣма да гасне ни денемъ,ни нощемъ,и димътъ й вѣчно ще възлиза". Всѣки веднага ще се съгласи, че тукъ има само две възможности: или подъ Едомъ се разбира специално земята на едомцитѣ,или пъкъ тя представлява цѣлата земя.Но както и да я вземемъ,едно е сигурно - че тѣзи думи трѣбва да се вематъ въ ограниченъ смисълъ. Ние сме склонни да приемемъ последната отъ двете възможности,и то поради обстоятелството,че въпросната глава започва съ едно възвание къмъ земята и тия,които сж по нея;къмъ земното кълбо заедно съ всичко,което расте по него,и защото Господь е разгнѣвенъ на всички народи.И все едно е,дали това се отнася за обезлюдяването и запустяването на земята при второто пришествие,или за очистителния огънь,който въ края на хилядата години ще пречисти земята отъ последствията на проклятието;разбирането на тѣзи думи не може да бъде буквално,защото все пакъ въ края ще се яви една обновена земя,за да бъде жилище на изкупенитѣ презъ вѣчностьта.На три пъти се рисува въ Свещеното писание картината на издигация се во-вѣки-вѣковъ димъ: първи пъть въ Исая 34 за Едомската страна; после въ Откр.14 за поклонницитѣ на звѣра и на неговия образъ; и най-после въ Откр.19 за унищожението на великия Вавилонъ. Всички тѣзи стихове сочатъ на същото време и описватъ същитѣ сцени,а именно,унищожението на земята,на поклонницитѣ на звѣра и на всичкия разкошъ на великия Вавилонъ по време на второто идване на нашия Господь и Спаситель.

Ст.4. "Тогава паднаха двайсеть и четиритѣ старци и четиритѣ животни,та се поклониха Богу,Който седѣше на престола,като казваха:аминъ,аллилуя! 5. И отъ престола излѣзе гласъ,който казваше: хвалете нашия Богъ всички Негови раби и вие,които Му се боите,малки и голѣми. 6. И чухъ гласъ като че ли отъ много народъ,гласъ като че отъ много води,и гласъ като че отъ силни гръмотевици,които казваха:аллилуя,защото се въцари Господь,Богъ Вседържитель; 7. да се радваме и веселимъ и да Му въздадемъ слава: защото дойде свадбата на Агнеца,и жена Му се приготви. 8. И даде ѝ се да се облѣче въ чистъ и свѣтълъ висонъ; а

висонътъ е праведность на светиитѣ".

Е д н а т р и у м ф а л н а п ѣ с е н ь. - Господь Богъ Вседържитель е предметътъ на тази пѣсень. Той владѣе и днесъ така,както въ миналитѣ времена,макаръ и да не наказва веднага злото;но тогава Той ще владѣе, изявявайки силата Си,като ще подчини всичкитѣ Си врагове.

"Да се радваме...,защото дойде свадбата на Агнеца,и жена Му се приготви!" Коя е невѣстата на Агнеца? О, какво необхватно поле на мисъльта се разкрива тукъ предъ нашитѣ погледи,какъ неизчерпаемъ е източникътъ! За жалость,ограниченото мѣсто на тази книга не ни позволява да се впущаме въ подробно разглеждане на това поле,и затова ние само накратко ще установимъ,че жената на Агнеца е Новиятъ Йерусалимъ въ небето,както това се обяснява подобре въ двайсеть и първата глава.Затова свадбата на Агнеца е Неговото влизане въ светия градъ.Тукъ този градъ ни е представенъ до известна степень като знакъ за награда и като столица на Неговото царство;или,съ други думи, Агнецътъ получава Своето царско владичество и трона на отца Си Давида.Наистина,всички сж съгласни,че свадбата е една често употрѣбявана картина за вътрешната връзка между Христа и Неговия народъ;но много рѣдко или почти никой - че споменатата тукъ свадба на Агнеца означава едно опредѣлено събитие,което ще стане въ едно опредѣлено време.Но тѣзи,които твърдятъ това,се позовавать на Павловото свидетелство въ Ефес.5:23,кждето той говори за това, че Христосъ е глава на църквата въ такъвъ смисълъ,въ какъвто мжжътъ е глава на жената;отъ това тѣ заключаватъ, че църквата сега вече е жената на Агнеца,тъй като свадбата на Агнеца е станала преди хилядолѣтия.Това заключение,обаче,стои въ рѣзко противоречие съ нашия текстъ, понеже той посочва горното събитие като бждеще.То сжщо така абсолютно не е вложено въ Павловитѣ думи;защото съ тази картина той само иска да обясни отношението,въ което човѣкъ при покаянието си встжпва спрямо Господа Христа,сжщо както казва и на новопокаянитѣ коринтяни: "Азъ ви обрекохъ на единъ мжжъ,за да ви представя Нему като една чиста дева Христова". Това действително доказателство ли е за туй,че свадбата на Агнеца е станала въ Павлови дни въ Коринтъ и е траяла презъ всичкитѣ изминали досега деветнайсеть столѣтия? Сжщата точка ще се

разгледа още единъ пжть, но по-подробно, при обяснението на двайсеть и първата глава.

А ако подъ града се разбира невѣстата, какъ може тогава да се каже за нея, че тя сама се е приготвила? На този въпросъ лесно ще си отговори оня, който знае, че персонификацията /образният езикъ/ позволява на неодушевени предмети да се явяватъ като действующи лица, за което подходящъ примѣръ се намира въ Псаломъ 114. Друга една неясность изглежда да има въ ст.8, който казва, че градътъ ще бжде облѣченъ съ правдата на светиитѣ. Единъ градъ безъ жители би билъ едно пусто мѣсто; а отъ тѣзи думи ние виждаме, че пророкътъ иска само да обърне вниманието върху безбройното множество на неговитѣ преобразени и сияещи жители. Чудесното облѣкло, което се дава на небесния градъ, сж новитѣ небесни граждани. Ис.54 и Гал.4:21-31. Изъ неговитѣ улици вървятъ изкупенитѣ и безсмъртнитѣ, и тѣ сж, тъй да се каже, неговиятъ блѣсъкъ и неговото сияние.

Ст.9. "Тогава ангелътъ ми каза: напиши: Блажени сж поканенитѣ на свадбената вечеря на Агнеца. Каза ми още: тия сж истински думи Божии. 10. И паднахъ предъ нозетѣ му да му се поклоня; но той ми рече: стой, не прави това! Азъ съмъ съслужитель твой и на твоитѣ братя, които имать свидетелството Исусово: Богу се поклони; защото свидетелството Исусово е духътъ на пророчеството".

С в а д б е н а т а в е ч е р я. - При твърде различни случаи се споменава за тази свадбена вечеря въ Новия заветъ. За пръвъ пжть за нея се споменава въ притчата за царската свадба /Мат.22:1-14/; после въ Лука 14:16-24. Това е времето, когато ние отново ще пиемъ отъ плода на лозата заедно съ нашия Спаситель въ Неговото небесно царство. Мат.26:29; Марко 14:25; Лука 22:18. Това е времето, когато ние ще насѣдаме на трапезата въ Неговото царство /Лука 22:30/, и Той ще се препаше и ще мине да ни послужи. Лука 12:37. Наистина, блажени сж ония, които нѣкога ще участвуватъ на Неговата славна трапеза!

Е д и н ъ Й о а н о в ъ с ъ с л у ж и т е л ь. Мнозина вематъ тѣзи думи на 10-ия стихъ като едно доказателство за съзнателното състояние на мъртвитѣ. Заблудата на тѣзи хора произлиза отъ това, че тѣ считатъ ангела, който говори съ апостола, за нѣкой древенъ пророкъ, като съвсемъ изпущатъ изпредвидъ, че този, който предава Откро-

Scanned by CamScanner

вението,е наречен "ангелъ". А ангелитѣ души на умрѣли хора ли сж? Само спиритиститѣ могатъ да отговорятъ на този въпросъ съ "да";защото тъкмо върху това тѣ обосноватъ своето мерзко ученпе.А и апостолътъ съвсемъ не твърди подобно нѣщо,но казва,че той е единъ съслужитель на пророка,както е билъ съслужитель и на неговитѣ братя, пророцитѣ.Думата "съслужитель" е много сполучливо употрѣбена по отношение на зависимостьта на всички същества отъ великия Богъ;и поради това именно Йоанъ не биваше да му се поклони. Вижъ по това и обясненията върху гл.1:1, подъ параграфа "Неговиятъ ангелъ".

Ст.11. "И видѣхъ небето отворено,и ето,конь бѣлъ. Оня,Който яздѣше на него,се нарича Вѣренъ и Истиненъ,и Той праведно сжди и воюва; 12. очитѣ Му бѣха като огненъ пламъкъ,а на главата Му имаше много корони и написано име,което,освенъ Него,никой не знаеше. 13. Той бѣше облѣченъ въ дреха,обагрена съ кръвь,и името Му - Слово Божие. 14. А небеснитѣ воинства,облѣчени въ бѣлъ и чистъ висонъ, следваха подире Му на бѣли коне. 15. Отъ устата Му излизаше остъръ мечъ,за да поразява съ него народитѣ; Той ще ги пасе съ желѣзенъ жезълъ и ще тъпче винения линъ на яростьта и гнѣвъ на Бога Вседържителя. 16. На дрехата и на бедрото Му бѣ написано името:Царь на царетѣ и Господарь на господаритѣ. 17. Следъ това видѣхъ единъ ангелъ да стои на слънцето;той извика съ високъ гласъ и каза на всички птици,хвърчащи срѣдъ небето: Долетете и се съберете на великата вечеря Божия, 18. за да ядете плъть на царе,плъть на хилядоначалници,плъть на юнаци,плъть на коне и на яздачитѣ имъ,и плъть на всички - свободници и роби,малки и голѣми. 19. Тогава видѣхъ звѣра и царетѣ земни и тѣхнитѣ воинства,събрани,за да воюватъ противъ Седналия на коня и воинството Му. 20. Звѣрътъ биде хванатъ,а съ него заедно и лъжепророкътъ,който бѣ вършилъ личби предъ него,та заблуди оние,които бѣха приели белега на звѣра и се кланяха на образа му;и двамата бидоха живи хвърлени въ огненото езеро съ запаленъ жупелъ; 21. останалитѣ пъкъ бидоха убити съ меча,излизащъ изъ устата на Оногова,Който седѣше на коня; и всички птици се наситиха отъ плътьта имъ".

В т о р о т о и д в а н е н а Х р и с т а. - Отъ ст.11 започва една нова сцена,която ни представя Гос-

пода при Неговото пришествие,подъ символа на единъ бързащъ за борба войникъ.Какъ по-сполучливо би могълъ да бъде представенъ Той сега,когато потегля за бой срещу "царетѣ земни и тѣхнитѣ войски"? Исая описва същата картина. Както тамъ,така и тукъ дрехата на Господа е опръскана съ кръвь,и Той е придружаванъ отъ многоествата небесни,Божиитѣ ангели.Той остава победитель.Ст.15 Го представя, какъ Той управлява съ желѣзенъ жезълъ народитѣ,които споредъ Пс.2 сж Негово наследие.Наистина,мнозина богослови на нашето време се опитватъ съ това да докажатъ общото покаяние на цѣлия свѣтъ,обаче,споредъ нашето мнение,изрази като "и ще тъпче винения линъ на яростьта и гнѣва на Бога Вседържителя",изглеждатъ мнчно да могатъ да се съгласуватъ съ едно миролюбиво обръщане на езичницитѣ. Великото и окончателно изявление на "лина на Божията ярость",както и на "огненото езеро" става въ края на хилядата години,както се описва въ дѣйсетата глава;за него се говори и въ гл.14:18-20. Унищожението на живитѣ нечестиви при второто идване на Христа,въ началото на хилядата години,представя една сцена,наистина,по-малка,,но и въ дветѣ тѣзи отношения еднаква съ това,което става,въ края на онзи периодъ. Ето защо въ стиховетѣ,които разглеждаме,става дума както за лина,тъй и за огненото езеро.

Презъ това време Христосъ не ще бъде вече ходатай,и затова Той замѣня свещеническата Си одежда съ царска мантия.Писанието казва: "На дрехата и на бедрото Му бѣ написано името: Царь на царетѣ и Господарь на господаритѣ". Въ старо време воинитѣ сж имали обичай да надписватъ нѣкакви титла на облѣклото си;отъ този обичай ние можемъ да си извадимъ заключение също и за цельта на второто идване на Господа. Но какво иска да ни каже ст.17 чрезъ стоящия на слънцето ангелъ? Вѣроятно този ангелъ е подобенъ на оня отъ Откр.16:17,който излива въ въздуха седмата чаша.Тъй като отъ обстоятелството,че въздухътъ обгръща цѣлата земя,тамъ ние извлѣкохме заключение, че въпросната язва ще бъде отъ общъ характеръ,ние можемъ да приемемъ за валиденъ този принципъ и тукъ,при обяснението на този стихъ. И тъй,ангелътъ стои на слънцето и кани небеснитѣ птици да дойдатъ на вечерята на великия Богъ;това ще каже,че неговата весть трѣбва да се чуе навсѣкиде,кждето прониква слънчевъ лъчъ. И птицитѣ ще се отзовatъ на поканата и ще се наситятъ съ плътьта на царетѣ и на началницитѣ,и съ плътьта на силнитѣ и на конетѣ. Докато

Scanned by CamScanner

светитѣ участвуватъ въ вечерята на Агнеца, безбожнитѣ стават храна на птицитѣ небесни.

Звѣрътъ и лъжепророкътъ бидоха хванати; последният е, който бѣше вършилъ знамения предъ звѣра. Този фактъ доказва идентичността му съ двурогия звѣръ отъ тринайсетата глава, който съ дѣлата си върши същото. По-нататъкъ за тѣхъ се казва, че тѣ биватъ хвърлени живи въ огненото езеро, съ което пророкътъ показва, че тѣзи сили не изчезватъ отъ земята, нито биватъ замѣстени отъ други, но владѣятъ неограничено до времето на Христовото пришествие.

Папството отдавна вече съществува и е стигнало до последнитѣ сцени на своята кариера. Неговото пропадане се предсказва и въ други пророчества, особено въ Дан. 7:11; тамъ пророкътъ казва, че е видѣлъ, какъ звѣрътъ билъ убитъ и тѣлото му предадено на огнени пламци. Това става скоро следъ изговарянето на високомѣрнитѣ думи отъ страна на малкия рогъ, които думи бѣха чути несъмнено при прочитането указа за непогрѣшимостьта на папата, на великия вселенски съборъ въ 1870 г. Следователно, тази сила трѣбва да е наближила своя край. Но тя не загива, докато Христосъ не се яви, защото тогава именно тя бива хвърлена жива въ огненото езеро.

Другата свързана съ нея сила, двурогия звѣръ, Йоанъ видѣ да се изкачва бързо до върха на дѣлото, което трѣбваше да извърши, преди да бъде хвърлена въ огненото езеро. Колко ни вълнува това, че предъ себе си ние виждаме две велики пророкувани сили, които наближаватъ края на своята история, но които не ще преминатъ, докато Господь не се яви въ всичката си сила и слава!

Стихъ 21 ни представя единъ остатъкъ, който не е съ звѣра и лъжепророка; тамъ се казва: "А останалитѣ пъкъ бидоха убити съ меча, излизащъ изъ устата на Оногова, Който седѣше на коня". На друго мѣсто този мечъ е нареченъ "духътъ на Неговото слово" и "диханието на устата Му", съ който Господь ще погуби безбожнитѣ при явлението Си и при началото на славата Си. Ис.11:4; 2Сол.2:8.

Scanned by CamScanner

Двайсета глава

ПЪРВОТО И ВТОРОТО ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Ст.1. "Видѣхъ,че отъ небето слизаше ангелъ,който имаше ключа отъ бездната и голѣма верига въ рѫката си; 2. той хвана змея,древната змия,която е дяволъ и Сатана и го свърза за хиляда години; 3. следъ това го хвърли въ бездната и го заключи,като тури печатъ върху му,за да не прелъстя вече народитѣ до свършека на хилядата години, следъ което той трѣбва да бѫде пустнатъ за малко време".

Описаното въ началото на тази глава събитие изглежда да следва по време веднага следъ описанитѣ такива въ предидущата глава.Както другитѣ,така и този ангелъ ни дава поводъ за различни въпроси: Кой е ангелътъ,който слиза отъ небето? Какво означаватъ ключътъ и веригата въ рѫката му? Какво - бездната? Какво значи хилядогодишното вързване на Сатана?

1. А н г е л ъ т ъ. - Ангелътъ Христосъ ли е? Нѣкои тълкуватели сѫ на товамнение,но то е неприемливо поради това,че отъ едно сравнение съ службата въ небесната скиния се вижда,че Христосъ е първосвещеникътъ на новозаветното време. А въ стария заветъ първосвещеникътъ въ деня на умилостивението вземаше два яреца и върху тѣхъ хвърляше жребий;единъ жребий за Господа и другъ за свободния козелъ.Козелътъ,върху който паднѣше жребиятъ на Господа,се заколваше и кръвьта му се внасяше въ свитилището за умилостивителна жертва за Израилевитѣ чада.

Scanned by CamScanner

Следъ това се изповѣдваха грѣховетѣ на народа върху главата на другия,който тогава биваше отведенъ отъ единъ специаленъ човѣкъ въ пустинята,т.е. въ нѣкое ненаселено мѣсто.И тъй,Христосъ е първосвещеникътъ;а чрезъ следващитѣ доказателства ние ще покажемъ,че свободниятъ козелъ /козелътъ на грѣха/ представлява символично Сатана.

1/ Еврейската дума за живия козелъ е "азаселъ". Дженксъ въ своя "Пъленъ коментаръ" дава следнитѣ обяснения върху Левитъ 16:8: "Свободниятъ козелъ.Вижъ различнитѣ мнения въ Бокартъ. Спенсеръ,споредъ най-старитѣ еврейски и християнски обяснения вѣрва,че Азаселъ е името на дявола;сжщо така и Розенмюлеръ.Сирийскиятъ текстъ има думата "Асайлъ",единъ силенъ ангелъ,който се е възпротивилъ". Съ последния изразъ е съвсемъ ясно означенъ дяволътъ,и отъ тукъ ние виждаме,че опредѣлението за значението на този библейски изразъ въ два стари езика и въ обясненията на първитѣ християни говори за това,че живиятъ козелъ е символъ на Сатана.

Чазъ Бичеръ въ съчинението си "Изкупитель и изкупени",стр.67.68 казва: "Това се потвърждава най-добре отъ голѣмото число на стари обяснения и преводи,които вематъ "Азаселъ" за едно собствено име,тъй като халдейскиятъ преводъ и Таргумимитѣ /множ.число отъ таргумъ - преводъ/ на Онкело и на Йонатана бенъ Узиелъ биха му придали сжщото значение,ако би имъ било възможно.Септуагинтата или най-старото гръцко издание на Библията превежда тази дума съ "апопомпейосъ"; съ тази дума старитѣ гърци сж именували враждебнитѣ богове,които тѣ отъ време на време сж умилостивявали съ жертви.Друго едно потвърждение на това се намира и въ книгата на Еноха,кждето съ думата "Азалселъ",очевидно изкривена отъ "азаселъ", е отбелязанъ единъ отъ падналитѣ ангели;единъ фактъ,отъ който се вижда ясно,въ какъвъ смисълъ сж употрѣбявали юдеитѣ по онова време тази дума.

"Доказателствата се увеличаватъ,когато потърсимъ освѣтление въ арабскитѣ съчинения;защото и въ този езикъ това име служи за отбелязване на злия духъ. Да вземемъ еврейското съчинение"Зохаръ" и свидетелствата на кабалисткитѣ и равинскитѣ писатели,които съобщаватъ,че евреитѣ често сж употрѣбявали поговорката: ‚На умилостивителния день единъ даръ за Самаела'.По тази причина и Моисъ Герундиненъ се счита въ правото си да твърди,че

това не е било една жертва, а просто изпълнение на една дадена отъ Бога заповѣдь.

"Това твърдение има и други основания, когато видимъ, че това схващане е преобладавало и презъ преходния периодъ отъ юдейство въ християнство. Оригенъ, най-ученията отъ църковнитѣ отци и най-мѣродавният тълкувателъ на думитѣ, казва: ,Означеното въ Септуагинтата съ "Апопомпеосъ" и въ еврейския оригиналъ съ "Азаселъ" лице не е нищо друго, освенъ дяволътъ'/.

"Имайки предвидъ трудноститѣ, които представляватъ другитѣ тълкувания, и осланяйки се на голѣмото число свидетелства въ полза на нашето, Хенгстенбергъ е принуденъ да заяви, че Азаселъ може да бъде само друго име за Сатана".

2/ Еврейската дума "Азаселъ", която въ нѣкои Библии е преведена съ "живиятъ козелъ", означава на първо мѣсто единъ, който се противопоставя на изискванията на властьта; а тъй като би било противъ нашитѣ най-свети чувства да прилокимъ такъвъ изразъ за славния Христовъ характеръ, то ние можемъ да го прилокимъ само зе дявола, за когото той е едно твърде подходящо название, защото самото Писание го нарича клеветникъ, противникъ, ангелъ на бездната, Веелзевулъ, Велиаръ, змей, врагъ, лукавъ духъ, баща на лъжата, убиецъ, началникъ на бѣсоветѣ, змия, изкусителтъ, и т.н. и т.н.

3/ Друго основание за нашето твърдение е и ,актътъ, че то напълно се съгласува съ събитията, които ставатъ презъ времето на очистването на небесното светилище, както тѣ ни сж открити въ Словото Божие.

Така, въ символичното светилище ние виждаме: а/ какъ грѣхътъ на престжпника се пренася върху жертвата; б/ какъ той, посрѣдствомъ застжпничеството на свещеника и кръвьта на умилостивителната жертва бива пренесенъ въ светилището; в/ какъ тогава въ десетия день на седмия месецъ свещеникътъ съ кръвьта на принесената за народа умилостивителна жертва очиства светилището отъ грѣховетѣ, като ги възлага върху главата на свободния козелъ, и, най-после, г/ какъ този свободенъ козелъ бива прогоненъ въ едно ненаселено мѣсто. Лев.1:1-4; 4:3-6; 16:5-10.15. 16.20.22.

На тѣзи нѣща, които се извършваха въ символичната скиния, въ небесната такава отговарятъ следнитѣ: а/ великата изкупителна жертва на Голгота; б/ пренасянето

грѣховетѣ на ония,които чрезъ вѣра сѫ станали съучастници въ заслугитѣ на кръвьта Исусъ Христова,чрезъ Христа въ небесното светилище,докато Той представя умилостивителната жертва;отстраняването грѣховетѣ на народа Му отъ светилището,следъ като Той напуща службата Си като първосвещеникъ въ истинската скиния /Евр.8:2/,и възлагането имъ върху главата на тѣхния причинитель,първообразният свободенъ козелъ,който е дяволътъ; и г/ отпращането на Сатана въ една пуста страна.

Това сѫ,споредъ нашето схващане,описанитѣ въ разглежданитѣ стихове сцени.Тукъ се приема,че времето за небесната ходатайска служба е привършено.Затова Христосъ възлага грѣховетѣ,които бѣха принесени върху светилището и вече не се считатъ на светиитѣ,върху главата на дявола,следъ което той бива пропѫденъ на едно мѣсто,наречено бездна,не отъ ржката на първосвещеника,а отъ тая на друго лице,точно тъй,както въ символичната скиния.Затова този ангелъ не е Христосъ.

2. К л ю ч ъ т ъ и в е р и ѣ г а т а. - Предположението за действителното сѫществуване на такива предмети е твърде неприемливо; тѣ сѫ,по-скоро,единъ символъ на властьта,която е дадена на този ангелъ.

3. Б е з д н а т а. - Тази дума въ оригинала означава на първо мѣсто една дълбока,бездънна яма; после едно мрачно,пусто мѣсто на смъртьта.Въ такъвъ смисълъ е употрѣбена тя,напримѣръ,въ Откр.9:1.2 по отношение на Арабската пустиня; въ Римл.10:7 тя означава гробъ; въ Бит.1:2 - този текстъ хвърля особено силна свѣтлина върху значението на нашата дума - е писано така:"Тъмнина се разстилаше надъ бездната". А тъй като всички знаемъ,какво тукъ се подразбира подъ "бездната",то не е трудно да си обяснимъ значението на тази дума и въ горния текстъ: тя означава хаотичното/първобитното,пустото/ състояние на нашата земя.И тъкмо това е значението тукъ,което изисква ст.3 отъ двайсетата глава на Откровението; нпе трѣбва да си спомнимъ,че по това време тази земя ще бѫде костница на всепогубващата смърть. Не е ли разклатилъ тогава мощнятъ гласъ на Бога земята отъ основитѣ ѝ; не сѫ ли изчезнали островитѣ и планинитѣ отъ мѣстата си; не е ли изравнило съ земята голѣмото земетресение огромнитѣ дѣла,издигнати отъ човѣшка ржка; не оставиха ли последнитѣ седемь язви печалнитѣ си следи

навсѣкѫде по земята; не допринесе ли и ослѣпителното сияние, което обкрѫжаваше Сина Човѣшки при явлението Му, сѫщо за всеобщото унищожение; не бѫха ли избити безбожнитѣ въ голѣмото клане и не останаха ли отвратителната имъ плъть и коститѣ имъ недокоснати, несъбрани и неоплакани да лежатъ отъ единия край на земята до другия? "Ето, Господь изпразня земята и я запустява" /старъ библ.пр./ казва пророкъ Исая въ гл.24:1. Тъй и Йеремия въ гл.4:19-26, а особено въ 23-ия стихъ, свидетелствува, че въ края земята отново ще изпадне въ първобитното си хаотично състояние. Затова не представя ли изразътъ "бездна" най-сполучливо, какво печално и изоставено мѣсто ще бѫде тази земя презъ време на хилядата години? Тя, споредъ както Писанието учи, ще бѫде тъмницата на Сатана презъ онова време, която той самъ си е създалъ. За него ще бѫде невъзможно да избѣга отъ стоновете на това свърталище или да възстанови отново печалнитѣ развалини.

4. В ъ р з в а н е т о н а С а т а н а. - Всички знаемъ, че ако Сатана иска да съблазнява, той трѣбва да има сѫщества, които да впримчва въ мрѣжата си; липсватъ ли му такива, той не може да направи нищо. А презъ време на неговото хилядогодишно затворничество на земята всички светии ще бѫдатъ на небето, и значи вънъ отъ досега на неговитѣ изкушения; а безбожнитѣ пъкъ всички ще бѫдатъ въ гробоветѣ си, тъй че той и тѣхъ не ще може да съблазнява. Поради това кръгътъ на неговитѣ действия е ограниченъ, той е привързанъ о тази земя, или, съ други думи, той е свързанъ, въ смисълъ, че е осѫденъ на бездейность. За него, който въ течение на шесть хиляди години е действувалъ безъ почивка, това, наистина, трѣбва да е най-тежкото наказание.

Споредъ това наше обяснение "свързването" на Сатана означава, че сѫществата, които той се опитва да погълне, му сѫ отнети; и следователно неговото "пущане" трѣбва да означава, че тѣ чрезъ едно възкресение ще застанатъ отново предъ него, тъй че той отново ще може да упражнява властьта си надъ тѣхъ. Разбира се, мнозина се смѣятъ при едно такова обяснение, и то, защото, както тѣ казватъ, ние сме се лъжели относно участвуващитѣ въ това, и така сме свързвали безбожнитѣ, а не дявола. Но не чуваме ли всѣки день хората да казватъ: пътьтъ ми е прегражденъ, рѫцетѣ ми сѫ свързани, и др.? Искатъ ли тѣзи хора съ тия думи да кажатъ, че на пътя имъ е поставена действителна преграда, или

че ръцете ни са завързани от власта и горните. Освенъ
не това,но че нѣкакво нещастно стечение на обстоятелства-
та имъ е попрѣчило да действуватъ свободно.Такъвъ е слу-
чаятъ и тукъ,и ние не виждаме никаква причина,защо да не
позволимъ на библейския езикъ такава свобода,каквато и
ние си позволяваме съ разговоритѣ си съ другитѣ. Но "свър-
зването" на Сатана тукъ означава едно още по-голѣмо огра-
ничение на неговата власть; неговиятъ свободенъ достжпъ
изъ пространството е прекъснатъ и затова той не може вече
да посещава други свѣтове,а е свързанъ о земята като чо-
вѣцитѣ.И той никога вече не ще я напустне;той е вече "отъ
земята,земенъ".

Ст.4. "И видѣхъ престоли и седналитѣ на тѣхъ,на
които бѣ дадено да сждятъ;видѣхъ и душитѣ на обезглавени-
тѣ заради свидетелството Исусово и заради словото Божие,
и ония,които се не поклониха на звѣра,нито на образа му,
и не приеха белега на челото си и на ржката си. Тѣ ожи-
вѣха и царуваха съ Христа презъ хилядата години; 5. ос-
таналитѣ пъкъ отъ умрѣлитѣ не оживѣха,докле се не свър-
шиха хилядата години.Това е първото възкресение. 6.Бла-
женъ и светъ е,който има дѣлъ въ първото възкресение:
надъ тѣхъ втората смърть нѣма власть,а тѣ ще бждатъ свя-
щеници на Бога и Христа и ще царуватъ съ Него хиляда го-
дини".

В ъ з в и ш е н и е т о н а с в е т и и т ѣ. -
Съ горнитѣ стихове апостолътъ отвръща погледа ни отъ
мрачния затворъ на дявола и го насочва къмъ победонос-
нитѣ и тржмфиращи светии,къмъ светиитѣ,седящи на прес-
толитѣ;тѣ всички сж спасени и свети и затова участвуватъ въ
първото възкресение.При това Йоанъ различава главно две
класи:първо,мжчениците,т.е. такива,които сж били избити
заради свидетелството Исусово; второ,такива,които не сж
се поклонили на звѣра и на неговия образъ.Тѣзи последни-
тѣ,които сж отказали да приематъ белега на звѣра и на
образа му,сж,естествено,сжщитѣ,които сж слушали третата
весть /Откр.14/ и сж я последвали.Тѣ нѣма да претърпятъ
заради свидетелството Исусово мжченическа смърть,макаръ
че такова учение отъ наша страна би подхождало за нѣкои.
По-нататъкъ и думичката "които" въ израза:"които се пок-
лониха на звѣра" показва,че съ това се представя една
друга класа.Въ гръцкия текстъ е употрѣбена думата "остисъ",

Scanned by CamScanner

която Лидель и Скотъ опредѣлятъ така: "който и да е,което и да е; нѣкой,който; нѣщо,което". А Робизонъ я опредѣля: "Всѣки,който;нѣкой,който; който и да е,щото и да е". Споредъ това мъчениците образуватъ една класа,а онія,които не сж се поклонили на звѣра и на образа му -друга.

Истина е,че думата "остисъ" споредъ тѣзи опредѣленія е употрѣбена само като едно относително мѣстоимение,както напр.въ 2Кор.3:14;Ефес.1:23; но това не е никога въ изрази като нашія,въ които предъ нея е употрѣбенъ съюзътъ "и".

Ако нѣкой възрази,че подъ думитѣ "и онія,които не се поклониха на звѣра" включваме милионитѣ езичници и грѣшници,които наистина не сж се поклонили на звѣра и, следователно,иматъ право на едно хилядогодишно владичество съ Христа, - на такива ние припомняме,че предидущата глава завърши съ пълното унищожение на безбожнитѣ,и че тѣ оставатъ запечатани съ смъртьта презъ време на хилядата години; а сжщо и това,че Йоанъ тукъ вижда праведнитѣ,които само участвуватъ въ първото възкресение.

За да избѣгнатъ ученіето за двете възкресения, нѣкои твърдятъ,че изразътъ "а другитѣ мъртви не оживѣха, докле се свършатъ хилядата години",е вмъкнатъ между другото,безъ обаче да се намира въ оригинала,значи не е истиненъ. Даже и да бѣ така,това не би опровергало възгледа,че само праведнитѣ мъртви възкръсватъ при едно "първо възкресение",и че следъ хиляда години има "второ възкресение",при което всички нечестиви стават отъ гробонетѣ си.Но критиката не е права.Всички изследвачи на Библията сж противъ това.Поправеното издание на Библията съдържа това изречение.

Две възкресения. - "Останалитѣ пъкъ отъ умрѣлитѣ не оживѣха,докле се не свършиха хилядата години". Каквито и възражения да се правятъ,този стихъ показва ясно и разбрано,че има две възкресения; първо,възкресението на праведнитѣ въ началото на хилядата години,и второ,това на безбожнитѣ въ края на сжщия периодъ. Надъ такива,които иматъ часть въ първото възкресение,втората смъртъ нѣма власть.Тѣ сж,които могатъ да живѣятъ при пояждащъ огънь и при вѣченъ пламъкъ./Ис. 33:14.15./ Тѣ ще излѣзатъ и ще видятъ труповетѣ на людетѣ,които сж се противили на Господа,докато неугасващиятъ огънь и неумиращиятъ червей ги пояждатъ.Ис.66:24. Разликата между праведнитѣ и безбожнитѣ изпъква и тукъ

ясно; защото докато за последнитѣ Господь се превръща въ поядащъ огънь, за Своя народъ Той е слънце и закрила.

С ъ б у ж д а н е т о н а б е з б о ж н и т ѣ.- Безбожнитѣ биватъ събудени въ края на хилядата години и заживѣватъ както по-рано на земята. Би ли искалъ нѣкой да изкриви това изречение, то значи да упражни насилие надъ Свещеното писание. За тѣхното тѣлесно състояние следъ събуждането имъ ние не знаемъ нищо, макаръ и да се казва, че онова, което сме изгубили чрезъ Адама, непремѣнно ще си го получимъ отново чрезъ Христа. Не е нужно да прилагаме това изречение неограничено за възстановяването естествената природа на безбожнитѣ; защото ако тѣ получатъ изтощенитѣ духовни и тѣлесни сили на човѣка дори и въ онова състояние, въ което сж ги притежавали въ живота си или презъ периода на тѣхното благодатно време, и това би било достатъчно, за да ги направи да почувствуватъ напълно отплатата за дѣлата си.

Ст.7. "А кога се свършатъ хилядата години, Сатана ще бжде пустнатъ отъ тъмницата си, 8. и ще излѣзе да прелъсти народитѣ по четиритѣ краища на земята, Гога и Магога, и да ги събере за война; броятъ имъ е колкото морския пѣсъкъ. 9. Тѣ възлѣзоха по ширината земна и заобиколиха стана на светитѣ и възлюбения градъ; падна отъ Бога огънь небесенъ и ги погълна; 10. а дяволътъ, който ги лъстѣше, биде хвърленъ въ огненото и жупелно езеро, дето е звѣрътъ и лъжепророкътъ; тѣ ще бждатъ мжчени денемъ и нощемъ во-вѣки-вѣковъ".

У н и щ о ж е н и е т о н а б е з б о ж н и т ѣ ч о в ѣ ц и. - Следъ изтичането на хилядата години, отъ небето слиза светиятъ градъ, Новиятъ Йерусалимъ, който презъ това време е билъ обиталище на светитѣ, и вече остава завинаги на земята. И сега той е още станътъ на светитѣ, около който събуденитѣ безбожни се събиратъ на множества, неизбройми като морския пѣсъкъ. Съ каква цель правятъ тѣ това? Дяволътъ, старата змия, ги е подстрекалъ за една безсмислена борба срещу светия градъ и противъ праведнитѣ. Несъмнено, той е успѣлъ да ги заблуди, че тѣ биха били въ състояние да победятъ светитѣ, да превзематъ града имъ и така да си осигурятъ съществуването на земята. Но ето, пада огънь отъ Бога изъ небето и ги поядва! Професъ Стюартъ обяснява, че думата "поядва" трѣбва да се вземе въ пълния

Scanned by CamScanner

й смисълъ, а именно, че ги поглъща, премахва, напълно унищожава. Това е времето за унищожението на безбожнитѣ човѣци, - времето, когато стихиитѣ и земята разгорявани ще се стопятъ и дѣлата по нея ще изгорятъ. 2Петр.3:7.10. Въ свѣтлината на тѣзи стихове ние виждаме, че безбожнитѣ ще получатъ заплатата си тукъ на земята /Притчи 11:31/, и още, че тя не се състои въ единъ животъ на вѣчни мжки, а въ пълно изкоренение и унищожение.

Безбожнитѣ не стжпватъ на новата земя. - Два възгледа заслужаватъ да бждатъ разгледани тукъ. Първиятъ е този, че земята бива обновена при второто идване на Христа, за да бжде жилище за светиитѣ презъ време на хилядата години; споредъ втория възгледъ Христосъ, когато се яви втори пжть, се покачва на царския Си престолъ въ Палестиня, потегля съ светиитѣ срещу народитѣ, които презъ хилядата години сж още на земята, и най-после ги побеждава.

Между многото възражения противъ първия възгледъ ной-голѣма тяжесть изглежда да има това, че докато споредъ него безбожнитѣ при възкресението си, начелъ съ дявола, се повдигатъ и съ несветитѣ си нозе оскверняватъ пречистената и обновената земя, напротивъ, то заставя светиитѣ, които презъ време на хилядата години сж я притежавали, да се оттеглятъ и да бѣгатъ въ града. Можемъ ли да вѣрваме, че земята на светиитѣ ще бжде опозорена по такъвъ начинъ? Можемъ ли да приемемъ, че събуденитѣ безбожни тогава ще омърсятъ чудесната природа на новата земя съ скверитѣ си стжпки? Такова предположение е не само извънъ всѣка вѣроятность, но и съвсемъ не може да се докаже отъ Писанието.

Не по-малко неприемливъ е и вториятъ възгледъ. Споредъ него Христосъ ин светиитѣ наистина владѣятъ земята презъ хилядогодишното царство, но въ края на този периодъ тѣ трѣбва отново да я отстжпятъ на безбожнитѣ, да се оттеглятъ позорно въ града, за да се запазятъ, съ което оставятъ земята на свободното разположение на враговетѣ си и изгубватъ плодоветѣ на единъ хилядогодишенъ трудъ. Който иска, може да си блъска главата да съгласува тѣзи противоречия и безсмисли съ законитѣ на логичното мислене, или да се утешава съ едно такова мрачно бждеще; ние можемъ да използваме времето си по-добре, тъй като нашата цель стои предъ насъ въ блестящо сияние.

Scanned by CamScanner

Докато въ гореизложенитѣ възгледи ние срещнахме различни противоречия, тукъ намираме най-пълна хармония. Презъ време на хилядогодишното запустение на земята светиитѣ се намиратъ съ Христа въ небето. Въ края на този периодъ тѣ заедно съ града слизатъ на земята; сега безбожнитѣ се повдигатъ отъ гробоветѣ си и, наистина, се опълчватъ срещу тѣхъ, но веднага получаватъ заплатата си. Тя се състои въ огъня, който ги поядa и следъ това очиства небето и земята, за да бъде тя отсега нататъкъ вѣчно обиталище за праведнитѣ.

К о й щ е б ъ д е м ъ ч е н ъ? - Нѣкои искатъ отъ ст.10 да докажатъ, че само дяволътъ ще бъде мъченъ день и нощь; обаче съдържанието на този стихъ е противъ такова предположение: "А дяволътъ, който ги льстѣше, биде хвърленъ въ огненото и жупелно езеро, дето е звѣрътъ и лъжепророкътъ". Последнитѣ, т.е. тѣхнитѣ области бѣха унищожени още въ началото на хилядата години; сега, обаче, ония, които съ принадлежали къмъ тѣхъ, биватъ събудени при второто възкресение, за да бъдатъ окончателно унищожени.

О г н е н о т о е з е р о. - Много отъ нашитѣ читатели ще очакватъ тукъ едно обяснение на горния изразъ. Накратко той може да се опредѣли като единъ символъ за срѣдствата, съ които Богъ ще тури край на съпротивата както отъ страна на живитѣ безбожни въ началото на хилядата години, така и на тази на цѣлото множество на неправеднитѣ при завършването на оня периодъ. Естествено, тогава ще бъде употрѣбенъ изобилно действителенъ огънь; но по-добре могатъ да се предадатъ действията му, отколкото самото дѣло. При второто си идване Господь Исусъ ще се изяви въ огнени пламъци; съ диханието на устата Си и съ блѣсъка на явлението Си Той ще унищожи човѣцитѣ за грѣха; огъньтъ е, който ще изгори напълно великия Вавилонъ. Откр.18:8. Въ края на хилядата години е деньтъ, който ще гори като пещь /Мат.4:1/; тогава стихиитѣ разгорявани ще се стопятъ и земята и дѣлата по нея ще изгорятъ; това е огъньтъ отъ Тофетъ, приготвенъ за дявола и за ангелитѣ негови /Мат.25:41/, "дълбокъ и широкъ", "духването на Господа като потокъ отъ сѣра"/Ис.30:33/. Това е огъньнъ, който пада отъ Бога изъ небето. Относно израза "ще бъдатъ мъчени денемъ и нощемъ во-вѣки-вѣковѣ" вижъ отнасящитѣ се за това обяснения къмъ гл.14:11.

Scanned by CamScanner

Ст.11. "И видѣхъ голѣмъ бѣлъ престолъ и Сѣдналия на него,отъ Чието лице побѣгна земята и небето,и за тѣхъ се мѣсто не намѣри. 12. Следъ това вѣдихъ мъртвитѣ, малки и голѣми,да стоятъ предъ Бога; отвориха се книги, отвори се и друга книга - книгата на живота; и сждени бѣха мъртвитѣ по записаното въ книгитѣ споредъ дѣлата си. 13. Морето повърна мъртвитѣ,които бѣха въ него,смъртьта и адътъ повърнаха мъртвитѣ,които бѣха въ тѣхъ; и сждень биде всѣкой споредъ дѣлата си, 14 а смъртьта и адътъ бидоха хвърлени въ огненото езеро.Тази е втората смърть. 15. И който не бѣ записанъвъ книгата на живота,биде хвърленъ въ огненото езеро".

Съ ст.11 Йоанъ представя друга картина на сцената,която е въ прѣка връзка съ окончателната участь на безбожнитѣ.Това е голѣмиятъ бѣлъ сждень престолъ,предъ който се явяватъ тѣ,за да получатъ ужасната присжда на осждението и смъртното си наказание.

Предъ този престолъ побѣгватъ небесата и земята, така щото не се намира мѣсто за тѣхъ.Ако за моментъ си представимъ промѣнитѣ,които тогава ще настжпятъ на земята,ние ще схванемъ значението на този изразъ.Тази е сцената,която Петъръ описва въ 2Петр.3:7-13,като говори за "погиването на нечестивитѣ",при което даже и "стихиитѣ" разгорявани ще се стопятъ. Въ това време градътъ е на земята,като основитѣ му,разбира се,се простиратъ подъ цѣлото му протежение,така че да не бжде засегнатъ отъ нѣкои промѣни,които биха настжпили,или обстоятелства,които биха сжществували на земята подъ него.

Първомъ изгарятъ дѣлата,които сж въ свѣта,а чрезъ образуванитѣ отъ туй отровни газове и пламъци биватъ унищожени небестивитѣ.Това е огънътъ на "геената",който съдържа всички елементи,нужни за унищожението на всѣко смъртно сжщество,което попада подъ властьта му /Марко 9: 43-48/.Тогава ще се изпълни Ис.66:24: "И ще излѣзатъ /праведнитѣ/ и ще видятъ труповетѣ на човѣцитѣ,които бѣха престжпници противъ Мене,защото тѣхният червей нѣма да умре,нито огънътъ имъ ще угасни;и ще бждатъ гнусота на всѣка плътъ".

Второ,горещината се повишава,докато всичката материя,отъ която се състои това земно кълбо,се разтопява като рудата въ пещьта на лѣяра,и цѣлата земя става една течна,огнена,разтопена маса.Надъ всичко това се носи гра-

Scanned by CamScanner

дътъ,както Ноевиятъ ковчегъ се носѣше по водитѣ на потопа.Тогава ще се изпълни Ис.33:14: "Кой отъ насъ ще обитава въ поядащъ огънь; кой отъ насъ ще обитава въ вѣчни пожари?" Отговорътъ въ следващитѣ стихове е,че праведнитѣ ще преживѣятъ това,и туй е времето за изпълнението на това предсказание.

Трето,има още една степень,която трѣбва да се достигне.Знае се добре,че при известенъ градусъ горещина всѣко вещество на тази земя може да се превърне въ газъ и така да стане невидимо.Тъй ще стане тогава и съ цѣлата земя.Когато топлината достигне нужния градусъ,не ще ли се превърне цѣлата земя въ газъ и стане невидима,като че ли буквално побѣгва и не се намира вече мѣсто за нея? Градътъ тогава ще изглежда като висещъ на въздуха.

Но елементитѣ не се унищожаватъ.Чрезъ този процесъ тѣ само се очистватъ отъ последното и най-малко петно на грѣха и отъ всѣки белегъ на проклятието.Наново се издава божествената заповѣдь: "Ето,правя всичко ново.... Свърши се!" /Откр.21:5.6./ И частицитѣ се съединяватъ отново,за да съставятъ единъ новъ свѣтъ.Тогава предъ погледа на очуденитѣ и смаяни изкупени човѣци и ангелски множества се извършва наново творение.При първото творение утринните звезди пѣеха наедно и всички Божии синове ликуваха отъ радость.Йовъ 38?7. При това ново творение още една пѣсень и ликуване ще бъдатъ подйети отъ радостнитѣ гласове на изкупенитѣ.И така,тази земя,отклонена за известно време чрезъ грѣха отъ своя опредѣленъ пътъ на радость и миръ,ще бъде върната на мѣстото си,ще се поднови и отново ще дойде въ хармония съ вѣрния всемиръ,за да стане вѣчниятъ домъ на праведнитѣ.

С х д е б н и т ѣ к н и г и. - Тѣ сж,по които Сждията произнася присждата - едно обстоятелство,отъ което можемъ ясно да видимъ,че въ небето се отбелязватъ всички наши дѣла,и то отъ ангели,съвсемъ вѣрно и безпогрѣшно.Затова за безбожнитѣ е невъзможно да скриятъ нито едно отъ тъмнитѣ си дѣла или да премахнатъ отъ регистра беззаконнитѣ си деяния на тъмнина.Тукъ тѣ имъ се представятъ още единъ пътъ и споредъ тѣхъ имъ се издава и присждата имъ.

И з п ъ л н е н и е т о н а п р и с ж д а т а.- "И сждени бѣха....споредъ дѣлата си". Споредъ тѣзи думи на Писанието значи при наказанието на безбожнитѣ ще се различаватъ различни степени.Пита се сега,какъ се съгла-

сува това съ възгледа,че смъртьта ще бжде наказанието за грѣха,като знаемъ,че тя е еднаква за всички.За да разберемъ по-добре това,ние първо ще видимъ,какъ ония,които вѣрватъ въ вѣчнитѣ мжчения,съгласуватъ съ своята система наказанията по степени.Споредъ тѣхното учение въ всѣки отдѣленъ случай се опредѣля голѣмината на даденото мжчение споредъ вината на осжденния.Но какъ е възможно това? Не сж ли пламъцитѣ на пъкъла навсѣкжде еднакво силни и не действуватъ ли тѣ еднакво на всички хвърлени въ него безтѣлесни души? Така е,казватъ тѣ,но Богъ може да намѣри срѣдства и да направи действието такова,каквото трѣбва да бжде. Ние се съгласяваме съ това;но сега искаме да запитаме и отъ наша страна: не може ли Богъ по сжщия начинъ да усилва смъртното наказание споредъ степенитѣ на престжплението? Обаче нашиятъ възгледъ по тази точка не само се съгласува съ този,а и далечъ го надминава.Докато той различава голѣмината на наказанията само по силата на болкитѣ,тъй като тѣхната продължителность остава за всички еднаква,нашиятъ възгледъ дава възможность едни да бждатъ погубени за по-кратко време,а други да бждатъ по-дълго изложени на смъртнитѣ мжки.При това ние се боимъ,че физическитѣ страдания не ще бждатъ нищо въ сравнение съ душевнитѣ мжки на наказанитѣ.причинени отъ вида на онова,което тѣ сж загубили завинаги,при което тѣ сжщо, споредъ чувствителностьта на всѣки единъ,ще бждатъ различни по сила.Младежътъ,който отъ кратко време е започналъ да си служи съ разума и при смъртьта си е могълъ да бжде точно толкова виновенъ,за да изгуби правото си за небето,по-малко ще съзнава положението и загубата си и поради това и по-малко ще страда. За възрастния,който е ималъ повече разсждъкъ и следователно по-голѣмо познание за грѣха,и участьта му ще бжде,съобразно съ това,по-тежка.Човѣкътъ съ гигантския умъ и съ гигантскитѣ способности,който благодарение на тѣхъ е билъ въ състояние да извърши и по-голѣмо зло и чрезъ отдаването силитѣ си на едно тъй недостойно дѣло се е провинилъ много повече,да съзнава положението си много по-добре,ще вижда добре участьта си и ще чувствува загубата си въ всичкото й значение,и затова и най-много ще страда. Въ неговата душа тяжестьта ще бжде най-непоносима. Ето защо логичнитѣ закони на мисленето ни каратъ да приемемъ,че мѣрката на наказанието ще подхожда точно на мѣрката на грѣховетѣ.

Че ще се обърне внимание на силата на мжкитѣ

при опредѣлянето на наказанието, се вижда много ясно отъ Римл.2:6-10. Като говори за бъдещия "справедливъ съдъ", Павелъ казва: "Който ще въздаде всѣкиму споредъ дѣлата му: животъ вѣченъ на онія, които съ постоянство и добри дѣла търсятъ слава, честь и безсмъртие; ярость и гнѣвъ пъкъ на тия, които упорствуватъ и не се покоряватъ на истината, а се покоряватъ на неправдата. Скръбь и утѣснение върху душата на всѣки човѣкъ, който прави зло, първомъ на юдеинъ, сетне и на елинъ, а слава и честь и миръ всѣкиму, който прави добро, първомъ на юдеинъ, а сетне и на елинъ".

К н и г а т а н а ж и в о т а. - Би могло да се запита, защо книгата на живота се разтваря при този случай, щомъ като всички, които участвуватъ въ второто възкресение, - едно събитие, което става едва следъ тази сцена - съ вече опредѣлени за втората смърть? - Очевидно, за да може всѣки да види, че нито едно име отъ всички, които претърпяватъ втората смърть, не е записано въ книгата на живота, и за да се покаже, защо тѣ съ заличени, въ случай, че съ били нѣкога записани тамъ. Сега всѣко разумно същество ще съзнае, какъ справедливо и безпристрастно е действувалъ Богъ.

"И смъртьта и адъ бидоха хвърлени въ огненото езеро. Това е втората смърть". Това е последниятъ надгробенъ паметникъ на всички сили, които отначало до края съ се повдигали противъ волята и дѣлото на Всемогущия Богъ. Сатана започна това низко и подло дѣло. Часть отъ небеснитѣ ангели се присъединиха къмъ него въ неговия бунтъ. Но тукъ борбата свършва. За тѣхъ огъньтъ е вѣченъ, и никой не може да го избѣгне. Втората смърть е тѣхното наказание; а то е "вѣчно наказание" /Мат.25:46/, защото тѣ никога не се освобождаватъ отъ неговата страшна хватта. "Заплатата на грѣха е смърть".

"И който не бѣ записанъ въ книгата на живота, биде хвърленъ въ огненото езеро". Скъпи читателю, стараешъ ли се ти най-сериозно да избѣгнешъ най-ужасното бедствие, което очаква безбожнитѣ? Не се оставяй, докато не повѣрвашъ отъ пълно убеждение, че и твоето име е записано между имената на тия, които въ края ще получатъ вѣчния животъ!

Scanned by CamScanner

Двайсет и първа глава

НОВИЯТЪ ЙЕРУСАЛИМЪ

Главната тема на тази глава започва съ ст.2; а даденото въ ст.1 описание на новото небе и новата земя представлява само едно встжпление къмъ нея.Той гласи:

Ст.1. "И видѣхъ ново небе и нова земя,защото предишното небе и предишната земя бѣха преминали,и морето вече го нѣмаше".

Новото небе и новата земя.- Подъ първото небе и първата земя Йоанъ несъмнено разбира "сегашнитѣ небеса и земята" /2Петр.3:7/.Нѣкои тълкователи обаче вѣрватъ,че винаги,когато Библията говори за третото небе,кждето се намиратъ райската градина и дървото на живота /2Кор.12:2; Откр.2:7/,тя има предвидъ едно бждеще небе и затова не дава основание да се приема, че райската градина и дървото на живота сега действително сжществуватъ тамъ.При това тѣ се основаватъ на факта, че Петъръ говори за три небеса и земи: 1/ за тѣзи преди потопа, 2/ за сегашнитѣ и 3/ за бждещитѣ. За жалость, обаче,Откр.21:1 съвсемъ проваля това учение; тукъ Йоанъ споменава само две небеса и две земи,и тъй като той нарича сегашнитѣ първи,то,естествено,бждещето ново небе и новата земя трѣбва да сж вторитѣ,а не третитѣ,както нѣкои разбиратъ Петровитѣ думи.Отъ тукъ ние съ сигурность можемъ да приемемъ,че тукъ Петъръ не говори за нѣкакво

...от потопа се последвало от едно действително небе и една действителна земя, така ще бъде и съ пречистването на сегашната система. Какъ това трѣбва да се вземе за едно доказателство, че когато Библията говори за едно трето небе, съ това тя сочела на нѣкакво трето състояние на нашето небе и на нашата земя, не разбираме, още повече, че библейскитѣ писатели не се изказватъ еднакво по това. Кѫде сѫ сега основанията на онія, които полагатъ всички усилия, за да опровергаятъ сѫществуването на райската градина и на дървото на живота? Наистина, Библията говори за три различни небеса при сегашния редъ на нѣщата, но въ съвсемъ другъ смисълъ: първо небе тя нарича въздушнитѣ сфери, обиталището на птицитѣ; второто небе е звездното небе, пространството, кѫдето се движатъ слънцето, луната и звездитѣ; съ трето небе тя означава едно мѣсто, високо надъ всички други, кѫдето е раятъ и дървото на живота. Откр.2:7. Това е мѣстото, кѫдето Богъ обитава и кѫдето е Неговиятъ престолъ /Откр.22:1.2/; кѫдето Павелъ бѣ възхитенъ /2Кор.12:2/; кѫдето се възнесе Христосъ, когато напустна тази земя /Откр.12:5/; кѫдето Той и сега седи като първосвещеникъ съ Отца Си на престола /Зах. 6:13/ и кѫдето е светиятъ градъ, готовъ да приеме праведнитѣ при възкресението имъ. Ст.2. Слава на милия Небесенъ Баща, че Той е далъ да достигне до насъ вестьта за онази славна, тъй далечна страна, и благодарение да бъде на светото Му име, че ни е посочилъ една пѫтека, която презъ тази мрачна долина на скрѫбьта ни извежда къмъ онія свѣтли жилища въ небето!

И морето вече го нѣмаше. - Този стихъ често е повдигалъ въпроса: Не ще ли има на новата земя море? Съвсемъ не изглежда въ Йоановитѣ думи да лежи такава мисъль; той говори за небето, за земята и за морето, които сѫ сега. Този стихъ би могълъ да се преведе и така: "Понеже първото небе и първата земя преминаха, и морето го нѣмаше вече". Това ще рече, че тогава старото море сѫщо тъй нѣма да се вижда, както и старото небе и старата земя. Обаче много е възможно да има едно ново море, както ще има нова земя.

Къмъ това Д-ръ Кларкъ забелязва следното: "Морето изчезна заедно съ първото небе и първата земя. Всичко

Scanned by CamScanner

бѣ направено ново;поради това и новото море тогава приема друго положение и бива друго яче разпредѣлено".

Иначе кѫде би трѣбвало да се влива упоменатата въ следващата глава рѣка съ водата на живота,която извира отъ престола Божий и тече посрѣдъ широката улица на града,ако не въ морето на новата земя? И друго едно пророчество за бѫдещето Христово царство може да ни послужи за свидетелство,че на новата земя ще има море,или по-право морета,като казва: "И владичеството Му ще бѫде отъ море до море и отъ рѣката до земнитѣ краища".Зах.9:10. Едно,обаче,можемъ да приемемъ съ пълна увѣреность,а именно,че водната маса не ще обхваща две трети отъ земната п върхнина /както е сега/,тъй като земята тогава ще бѫде най-чудесно уредена.

Ст.2. "Тогава азъ,Йоанъ,видѣхъ светия градъ Йерусалимъ,новъ,слизащъ отъ Бога отъ небето,стъкменъ като невѣста,премѣнена за своя мѫжъ. 3. И чухъ високъ гласъ отъ небето да говори: Ето скинията на Бога съ човѣцитѣ, и Той ще живѣе съ тѣхъ; тѣ ще бѫдатъ Неговъ народъ,а самъ Богъ ще бѫде съ тѣхъ - тѣхенъ Богъ. 4. И ще отрие Богъ всѣка сълза отъ очитѣ имъ,и смъртъ не ще има вече; ни жалейка,ни писъкъ,нито болка нѣма да има вече,защото предишното се мина".

Д о м ъ т ъ н а О т ц а. - Докато Йоанъ гледа,какъ светиятъ градъ слиза отъ Бога изъ небето,внезапно чува гласъ,който говори: "Ето скинията на Бога съ човѣцитѣ; и Той ще живѣе съ тѣхъ!" Отъ тукъ ние виждаме ясно,че споменатата скиния е светиятъ градъ,или,споредъ Йоанъ 14:1-3,домътъ на Отца,въ който има много жилища. Наистина,нѣкои казватъ,че този домъ ще трае твърде дълго,за да може да се нарече скиния,но тѣ забравятъ,че тази дума често се употрѣбява и въ такъвъ смисълъ. Макаръ че сега Богъ поставя обиталището си тукъ на земята, отъ друга страна ние въ никой случай не бива да мислимъ,че Той може да се ограничи въ това или въ кое и да е отъ творенията Си.Чрезъ поставянето престола Си на нашата земя Той иска да покаже,че отсега нататъкъ Той иска да живѣе между човѣцитѣ,за да могатъ тѣ да се радватъ на Неговата близость. Би ли трѣбвало тази мисъль да ни се вижда толкова странна? Не е ли тукъ Божиятъ единороденъ Синъ като владѣтель на собственото Си царство, светия

градъ,наречень домътъ на Отца,който ние сигурно можемъ да си представяме като най-чудесното и най-красивото произведение на изкуството? Не сж ли тукъ и небеснитѣ множества,които,очевидно,взематъ по-голѣмо участие въ този свѣтъ,отколкото въ кой и да е другъ? И,най-сетне,не можемъ ли отъ една притча на Спасителя да заключимъ,че Небето ще се радва повече на единия изгубенъ свѣтъ,отколкото на деветдесеттѣ и деветь други,които не сж имали нужда отъ изкупление?

Никаква причина вече за плачъ.- "И ще отрие Богъ всѣка сълза отъ очитѣ имъ". Разбира се,Той не ще избърши буквално сълзитѣ на народа Си;защото въ онова време не ще има сълзи;Той ги изсушава, като премахва всички причини за такива

Ст.5. "И Седящиятъ на престола рече: Ето,всичко ново творя. И ми каза: Напиши,защото тия думи сж истински и вѣрни. 6. Следъ това ми рече: Свърши се! Азъ съмъ Алфа и Омега,началото и краятъ; на жадния Азъ ще дамъ даромъ отъ извора на живата вода".

Новото творение. - Представеното въ горнитѣ стихове величие е очевидно сжщото,описано въ ст.11 и 12 на предидущата глава.За забелязване е,че Седящиятъ на престола казва:"Ето,всичко ново творя",/въ смисълъ: обновявамъ всичко/,а не :"ето,правя всички нѣща нови". Последното би било неправо поради това,че нашата земя не ще бжде унищожена,и тогава да се създаде нова;тя само ще бжде съвършено обновена. Нека да се радваме за тия истински и вѣрни думи! Когато новото творение бжде завършено,тогава всички ще чакатъ да чуятъ тържественитѣ думи:"Свърши се!" Тогава грѣхътъ не ще хвърля вече тъмнитѣ си сѣнки върху земята.Тогава безбожнитѣ ще сж "съ коренъ и клоне" /Мал.4:1/ изкоренени отъ земята,страната на живитѣ,и обща хвалебна и благодарствена пѣсень /Откр.5:13/ ще се възнася отъ изкупения свѣтъ и пречистената вселенна къмъ вѣрния Богъ.

Ст.7. "Който побеждава,ще наследи всичко,и ще му бжда Богъ,а той ще Ми бжде синъ. 8. А на страхливи и невѣрни,на мръсници и убийци,на блудници и магьосници, на идолослужители и на всички лъжци дѣлътъ имъ е въ езеро-

Scanned by CamScanner

то,що гори съ огънь и жупелъ; то е втора смъртъ".

С л а в н о т о н а с л е д и е. - Победителитѣ сж семе Авраамово и наследници по обещание /Гал.3:29/; а тъй като то обхваща цѣлия свѣтъ /Римл.4:13/,то светнитѣ идватъ на новата земя не като роби и чужденци,а като наследници на небето и притежатели на земята.

С т р а х ъ т ъ, к о й т о в о д и к ъ м ъ г и б е л ь. -"Страхливитѣ и невѣрнитѣ иматъ частьта си въ езерото,що гори съ огънь и жупелъ". Думата "страхливитѣ" вече е загрижвала нѣкои чувствителни съвѣсти,понеже презъ земния си животъ тѣ постоянно сж изпитвали известенъ страхъ. Затова не е неумѣстно да се обясни,за какъвъ страхъ се говори тукъ.Това не е страхътъ за нашата собствена слабость или отъ властьта на изкусителя; не е страхътъ отъ грѣха,отъ отпадането отъ правия пжть или отъ това,да не останемъ въ края назадъ; такъвъ страхъ служи само,да ни доведе по-близо до Бога. Но това е страхътъ,който произлиза отъ невѣрието; страхътъ отъ това,да не станемъ смѣшни предъ свѣта и да не изгубимъ приятелството му; страхътъ да уповаемъ на Бога и да тръгнемъ по пжтя на Неговитѣ обещания; страхътъ,че Той не би изпълнилъ онова,което е обещалъ,и че,следователно,вѣрата въ Него ще ни донесе само срамъ и загуба; - това е страхътъ,който ни прави колебливи въ служенето на Бога и който Го твърде много обезславя. Такъвъ страхъ Богъ ни е забранилъ /Ис.51:7/,защото той още тукъ ни измжчва,а нѣкога ще тласне всички,които сж се оставяли да бждатъ завладѣни отъ него,въ огненото езеро,което е втората смъртъ.

Ст.9. "Тогава дойде при мене единъ отъ седемтѣ ангели,които държаха седемтѣ чаши,пълни съ седемтѣ последни язви,проговори ми и рече: Дойди,ще ти покажа жената - невѣста на Агнеца. 10. Па ме отнесе духомъ на голѣма и висока планина,и ми показа голѣмия градъ,светия Йерусалимъ,който слизаше отъ небето - отъ Бога, 11. и имаше Божия слава; свѣтилото му приличаше на най-драгоцененъ камъкъ,като на кристаленъ камъкъ ясписъ; 12. той имаше голѣми и високи стени,дванайсеть порти,а на тѣхъ дванайсеть ангели и написани имената на дванайсеттѣ колѣна на синоветѣ Израилеви: 13. откъмъ изтокъ три порти,откъмъ северъ - три порти,откъмъ югъ - три порти,откъмъ западъ три порти. 14. Стенитѣ на града имаха дванайсеть основи,

Scanned by CamScanner

и върху тѣхъ - имената на дванайсеттѣ апостоли на Агнеца".

Жената, невѣстата на Агнеца. Въ ст.9 ние имаме едно съвсемъ ясно свидетелство, че Новиятъ Йерусалимъ е невѣстата на Агнеца. Съ думитѣ:"ще ти покажа жената, невѣстата на Агнеца" ангелътъ заявява на Йоана нѣщо съвсемъ опредѣлено, и тъй като ние нѣмаме никакво основание да приемемъ, че той го е измамилъ, показвайки му Новия Йерусалимъ, ние можемъ само да приемемъ, че съ това той е изпълнилъ обещанието си и, значи, градътъ е невѣстата на Агнеца. Повечето съвременни наши богослови тълкуватъ този текстъ така, че този градъ представлява църквата; но това, както веднага ще докажемъ, не е истинското му значение. И наистина, не би ли било смѣшно да се говори за църквата като за една четвъртита постройка, която има северна и южна, източна и западна страна? За такава, която има голѣми и високи зидове и дванайсеть порти, по три на всѣка страна? Цѣлото дадено въ тази глава описание на този градъ би било нѣщо смѣшно, ако бихме се опитали да го приложимъ за църквата.

И Павелъ пише въ посланието си до галатянитѣ за сжщия градъ и го нарича, по отношение на църквата, майка на всички ни. Сжщо така и 24-иятъ стихъ отъ разглежданата глава споменава изкупенитѣ отъ народитѣ, като ги представя ходящи въ свѣтлината му. Но нека да се обърне внимание на това мѣсто върху ясната разлика между народитѣ, които сж изкупени и представляватъ нѣкогашната църква на земята, и самия градъ, въ чиято свѣтлина тѣ ходятъ. Ето защо ние вѣрваме, че градътъ е единъ действителенъ градъ, съграденъ отъ описанитѣ тукъ скжпоценни материали.

Но какъ може градътъ да бжде и жената, невѣстата на Агнеца? Щомъ като Откровението намира това сравнение за сполучливо, не трѣбва ли и ние да направимъ сжщото? Най-напредъ това сравнение употрѣбява пророкъ Исая въ 54-та глава, кждето ни представя новозаветния градъ. Той е представенъ като пустъ, докато старият заветъ е въ сила, и Господь ограничава грижитѣ Си само върху юдеитѣ и стария Йерусалимъ; обаче дадено е обещание, че "изоставената" ще има повече "деца", отколкото "омжжената". За да обясни това, прарокътъ продължава:"Защото твоятъ съпругъ е Тоя, Който те е създалъ". Даденото за града пророчество свършва съ едно описание, подобно на това въ разглежданата глава:"Ето, ще поставя камънитѣ ти като украса и осно-

Scanned by CamScanner

ванията ти отъ сапфиръ,прозорцитѣ ти отъ кристали и портитѣ ти отъ рубини,и всичкитѣ ти граници отъ избрани камъни;и всичкитѣ ти чада ще бждатъ поучавани отъ Господа". Това е сжщото обещание,за което напомня Павелъ,като пише на галатянитѣ:"А горниятъ Йерусалимъ е свободенъ;той е майка на всинца ви".Гал.4:26.И още въ следния стихъ той обосновава това твърдение съ пророчеството отъ книгата на пророкъ Исая.Никой не може да отрече,че тукъ апостолътъ го прилага пророчески и съ това иска да ни покаже,че Господь чрезъ устата на пророка подъ образа на една "жена" и на една "майка",чиито чада ще се умножатъ, говори за Новия Йерусалимъ,небесния градъ,въ противовесъ на земния Йерусалимъ въ страната на палестинцитѣ;Своята тѣсна връзка съ първия градъ Господь означава ясно съ думата "мжжъ".Затова въпросниятъ текстъ въ двайсеть и първата глава на Откровението е до известна степень само едно потвърждение на казаното по-горе.

Съ това тълкуване се съгласуватъ и оставалитѣ положения: Христосъ въ Ис.9:6 е нареченъ баща на народа Си; небесниятъ Йерусалимъ е нашата майка,а ние сме децата.И за да се представи това чрезъ картината на една свадба,споредъ както гласи притчата,- Христосъ е представенъ като младоженецъ,градътъ - като невѣста,а ние,чадата - като гости.Докато тукъ отдѣлнитѣ участници иматъ свои особени роли,ония,които поддържатъ общоприетото мнение,споредъ което градътъ отъ една страна е църквата,а отъ друга страна църквата е невѣстата, сж принудени да дойдатъ до смѣшното заключение,църквата да играе едновременно ролитѣ на майка и на деца,или пъкъ тия на невѣстата и на гоститѣ.

Възгледътъ,че свадбата на Агнеца е Христовото покачване на престола,и че притчитѣ въ Мат.22:1-14; 25: 1-13; Лука 12:35-37; 19:12.13 и др.,- всички се отнасятъ за това събитие,намира и друго потвърждение въ единъ много известенъ обичай на старитѣ.А именно,обичай е било да се нарича постжпването на едно лице на чело на управлението или повишението му въ една отговорна длъжность свадба на това лице,а свързанитѣ съ това тържества - свадбена вечеря. Д-ръ Кларкъ сжщо засѣга тази точка въ забележкитѣ си къмъ Мат.22:2,като казва:

",Който правѣше свадба на сина си'. Наистина, думата ‚гамосъ' на първо мѣсто означава свадба,но сжщо и тържество при покачване на престола,въ смисълъ,че чрезъ

9; 19:20 и др.

Единъ християнски градъ. - Имената на дванайсеттѣ апостоли, записани върху основати на града, трѣбва да показватъ, че това е единъ християнски градъ; а имената на дванайсеттѣ колѣна, записани на портитѣ - че изкупенитѣ и отъ двата завета принадлежатъ къмъ дванайсеттѣ колѣна, тъй като всички ще трѣбва да влизатъ презъ коя и да е отъ дванайсеттѣ порти въ града. Този фактъ хвърля една свѣтлина и върху стиховетѣ, въ които християнитѣ сж наречени израиляни и къмъ тѣхъ се обръщатъ като къмъ дванайсеттѣ племена, като напр.: Римл.2:28. 29; 9:6-8; Гал.3:29; Ефес.2:12.13; Як.1:1; Откр.7:4 и др.

Ст.15. "И който говорѣше съ мене, имаше златна тръстъ, за да измѣри града и портитѣ му и стенитѣ му. 16. Градътъ е четвъртитъ, и дължината му е колкото и широчината. Той измѣри града съ тръстьта и намѣри, че е дванайсеть хиляди стадии; дължината, широчината и височината му - равни. 17. После измѣри стенитѣ му, които бѣха сто и четирийсеть и четири лакти, съ мѣрка човѣшка, която е и ангелска. 18. Стенитѣ му бѣха съградени отъ ясписъ, а градътъ бѣше чисто злато и подобенъ на чисто стъкло".

Размѣритѣ на града. - Споредъ горното описание градътъ има формата на единъ четирогълникъ, на който и четиритѣ стени сж еднакво дълги. Дължината на града, споредъ Йоана, е дванайсеть хиляди стадии /единъ стадий е 200 метра/ или около 2,400 километра. Но това е дължината на обиколката на града, а не на едната му страна, тъй като старитѣ, както свидетелствува Кито, сж имали обичай така да измѣрватъ градоветѣ си. Щомъ се водимъ по това правило, тогава значи дължината на всѣка отъ странитѣ му е около 600 километра. Като казва апостолътъ, че "дължината, широчината и височината му сж равни", явява се въпросътъ: Бѣше ли градътъ сжщо толкова високъ, колкото широкъ и дълъгъ? Думата "равни" въ този стихъ е преведена отъ гръцката дума "исосъ", която споредъ Лиделъ и Скотъ често се употрѣбява въ смисълъ на "съразмѣрно", за да се даде една представа за съотношението. Отъ това ние виждаме, че пророкътъ само е искалъ да каже: Височината му бѣше съобразно дължината и широчината. За този възгледъ

Scanned by CamScanner

говори и обстоятелството,че стенитѣ на града сж само сто четирийсеть и четири лакти,а това,пресмѣтнато въ метри,е шейсеть и шесть метра.Затова ако градътъ е билъ точно толкова високъ,колкото дългъ и широкъ,т.е. петстотинѣ петдесеть и петь километра,то стенитѣ му съ височина отъ шейсеть и шесть метра биха изглеждали съвършено низки въ сравнение съ дължината и широчината на града.Затова ние вѣрваме,че при опредѣлянето височината на постройкитѣ въ града може да ни служи за приблизителна мѣрка само височината на стенитѣ,тъй като тя ни е дадена най-точно.

Следващитѣ критически бележки къмъ ст.16,който именно съдържа размѣритѣ на небесния градъ,сж несъмнено прави:

"Отъ споменатия текстъ искатъ да заключатъ, че Новиятъ Йерусалимъ билъ толкова високъ,колкото и дългъ, а именно дванайсеть хиляди стадии или петстотинъ петдесеть и петь километра.Самиятъ текстъ,обаче,съвсемъ не ни принуждава къмъ такова тълкуване; думата "равни" не винаги има значение на тождественость по пространство или положение,тъй като често тя показва само съотношението. Затова ако кажемъ,че дължината,широчината и височината на града сж били въ известно съотношение,ние съвсемъ не изнасилваме текста". Това е мнението на Джасъ дю Пюи въ съчинението му "Изложение на Апокалипсиса". По сжщия начинъ се изразява и Томасъ Уиксъ,авторъ на "Четива върху Апокалипсиса": "Този стихъ,обаче,може да се обясни сжщо така и по другъ,и то много по-естественъ начинъ; защото той въ никой случай не иска да каже,че дължината,широчината и височината сж равни помежду си,а - че сж равномѣрни една къмъ друга,т.е. отношението на дължината,това на широчината и това на височината бѣше все еднакво;или, съ други думи,цѣлата постройка бѣше въ всичко симетрична. Колко право е това схващане,доказва обстоятелството,че е казано изрично,че височината на стенитѣ е сто четирийсеть и четири лакти или около шейсеть и шесть метра; а това е най-подходящата височина за единъ градски зидъ; само дължината на стенитѣ е толкова голѣма,колкото широчината".

Гръцката дума "исосъ",която е преведена съ "равни",означава и споредъ Пикеринга съотношение или съразмѣрность.Гринфилдъ дава на сжщата дума,при обяснението на сродната й "исотесъ",значение на "съразмѣрно",и при това се основава на 2Кор.8:13.14,споредъ който текстъ е допустимо такова тълкуване.

Scanned by CamScanner

Отъ това се вижда ясно, че височината на града съответствува на дължината и на широчината, а не, че тя е равна на дължината - едно заключение, което се основава върху самия текстъ, премахва всички трудности и е въ съгласие съ всички други описания.

Стенитѣ му бѣха съградени отъ ясписъ. Споредъ обикновеното описание ясписътъ е единъ благороденъ камъкъ съ великолепенъ зеленъ цвѣтъ, понѣкога изпъстренъ съ бѣлезникави или жълтеникави жилки. Този камъкъ, както вѣрваме, съставлява главния материалъ на стенитѣ, които сж издигнати върху по-късно описанитѣ дванайсеть основи. Тъй като той има качествата на единъ кристалъ /ст.11/, апостолътъ можеше да види цѣлата слава на града презъ стенитѣ.

Ст.19. "Основитѣ на градскитѣ стени бѣха украсени съ всѣкакви драгоценни камъни: първата основа - ясписъ, втората - сапфиръ, третата - халкидонъ, четвъртата - смарагдъ, 20. петата - сардониксъ, шестата - сардий, седмата - хрисолитъ, осмата - берилъ, деветата - топазъ, десетата - хрисопрасъ, единайсетата - хиацинтъ, дванайсетата - аметистъ".

Единъ действителенъ градъ.- Ако вземемъ даденото тукъ описание като чисто символично, както правятъ това повечето отъ тъй-наречените библейски тълкуватели, и превърнемъ града въ една одухотворена въздушна кула, тогава това подробно описание не би ни казало нищо, би било дори безсмислено! Но нека да му придадемъ значението, което му е било първоначално вложено: да разгледаме града така, както пророкътъ ни го показва, като едно действително и осѣзаемо обиталище, като наше славно наследие, чиито прелести ние нѣкога ще видимъ съ собствените си очи: о, каква великолепна картина се разкрива тогава предъ очитѣ ни!

Това е гледището, отъ което смъртниятъ, тъй като той не може да има никаква представа за великолепието на нѣщата, които Богъ е приготвилъ за ония, които Го обичатъ, гледа съ удоволствие славата на бъдещата родина. Ние всички имаме особена слабость да слушаме такива описания, които, доколкото може човѣшкиятъ езикъ, ни представятъ прелестьта и красотата на нашия вѣченъ домъ. И като се вдълбочаваме въ разглеждането на едно осѣзаемо и сигурно наследие, духътъ оживява отново, надеждата отново се пробужда,

Scanned by CamScanner

вѣрата ни се усилва и, изпълнени съ благодарность къмъ Бога, Който ни дава възможность да влѣземъ нѣкога въ небеснитѣ жилища, ние подновяваме добритѣ си решения и се противопоставяме на свѣта и на всичкитѣ му прѣчки, за да можемъ нѣкога да имаме часть въ обещаната радость. И така, ние ще разгледаме благороднитѣ камъни на оня великъ градъ, презъ чиито порти Божиятъ народъ копнѣе да влѣзе по-скоро.

Чудеснитѣ основи. - "Думата ,украсени'", казва Стюартъ, "е дала поводъ за съмнения, като нѣкои твърдятъ, че писателтъ искалъ да каже, че различнитѣ редове на основитѣ били само тукъ-тамъ украсени съ скъпоценни камъни. Но вземемъ ли предвидъ цѣлото описание, веднага ще видимъ, какъ неоснователни сж подобни твърдения.

Ясписътъ е, както по-горе видѣхме, обикновено единъ камъкъ съ зеленикавъ, прозраченъ цвѣтъ, съ червеникави жилки; но има и различни други видове.

Сапфиритъ е единъ благороденъ камъкъ съ небесносинь цвѣтъ и почти тъй прозраченъ и блестящъ, като диаманта.

Халкидонътъ изглежда да е единъ видъ ахатъ или по-право оникъ. Последниятъ бѣше у старитѣ единъ синьобѣлезникавъ, полупрозраченъ камъкъ.

Смарагдътъ има яркозеленъ цвѣтъ и, следъ рубина, е втори по твърдость.

Сардоникътъ е една смѣсица отъ халкидонъ и карнеолъ, последниятъ отъ които има цвѣта на месото.

Сардиятъ или сардисътъ е, както общо се приема, карнеолътъ, тъй като той има понѣкога и яркочервенъ цвѣтъ.

Хрисолитътъ притежава, както и самото му име показва, жълтъ или златенъ цвѣтъ, и е прозраченъ. Той, сигурно, ни дава представа за прозрачното злато, което съставлява главния материалъ на града.

Берилътъ е единъ камъкъ съ морско-зеленъ цвѣтъ.

Топазътъ днесъ има обикновено жълтъ цвѣтъ; но у старитѣ изглежда той да е билъ свѣтло-зеленъ.

Хрисопрасътъ има бледожелтъ или зеленикавъ цвѣтъ, подобно на скалиона; днесъ той често се счита между топазитѣ.

Хиацинтътъ е тъмночервенъ или виолетовъ.

Аметистътъ е лилавъ благороденъ камъкъ съ голѣма твърдость и чуденъ блѣсъкъ, и се срѣща главно въ Индия.

Съпоставимъ ли различнитѣ скъпоценни камъни единъ до другъ, ние виждаме, че първитѣ четири биятъ на зеленикаво или бѣлезникаво, а петиятъ и шестиятъ на червено

или пурпурно; осмиятъ,деветиятъ и десетиятъ отиватъ къмъ свѣтлозелено,а единайсетиятъ и дванайсетиятъ - къмъ свѣтлочервено. Веднага забелязваме,че тукъ владѣе известенъ редъ,и че съединението на цвѣтоветѣ отговаря на дъждовната дъга,само че тукъ цвѣтоветѣ сж повече".

Ст.21. "А дванайсеттѣ порти бѣха дванайсеть бисери: всѣка порта бѣше отъ по единъ бисеръ. Стъгдитѣ на града - чисто злато като прозрачно стъкло".

П о р т и т ѣ о т ъ б и с е р и. - Свидетелството на Писанието не се нарушава сжществено отъ това,дали ще приемемъ,че тѣзи порти се състояли отъ по единъ цѣлъ бисеръ или отъ една мозайка отъ различни скжпоценни материали,обсипана изобилно съ бисери.Естествено,за първия случай може да се възрази,че нѣма бисери отъ такава голѣмина,за да може отъ единъ бисеръ да се направи една порта; но такива хора забравятъ,че за Бога нѣма невъзможно нѣщо,и съ възражението си само ограничаватъ Неговото всемогжщество.Но,както казахме,това е безразлично, тъй като и въ двата случая портитѣ сж изглеждали като направени отъ бисери;и може да се каже,че тѣ сж отъ бисери.

У л и ц и т ѣ о т ъ ч и с т о з л а т о. - Споредъ този,както и споредъ 18-ия стихъ,постройкитѣ на града сж отъ чисто злато, "като прозрачно стъкло". Този изразъ съвсемъ не иска да ни накара да си представимъ,че златото е прозрачно.И тукъ случаятъ е сжщо такъвъ,както при случая съ улицитѣ на града;защото ако златото бѣше наистина прозрачно,би могло да се вижда,какво става подъ града,въ основитѣ,на които той бѣше положенъ, - сигурно една не особено приятна гледка. А приемемъ ли,че тѣ сж били полирани така,че да могатъ да отражаватъ,както повърхностьта на огледалото,действието приема единъ безкрайно величественъ характеръ. Каква величествена гледка трѣбва да представляватъ така павирани улици! Великолепнитѣ палати отъ дветѣ страни на улицата се отражаватъ въ тѣхъ,а и безкрайниятъ небосводъ се огледва въ тѣхъ така,че на ония,които минаватъ по тѣхъ,се вижда,че тѣ, както и градътъ,се носятъ изъ безкрайнитѣ висини на небето и изъ неизмѣримитѣ дълбини. А при това и зданията притежаватъ способность да отражаватъ многократно палати и хора и тъй правятъ гледката съвсемъ чудна и славна.

Scanned by CamScanner

Ст.22. "Храмъ пъкъ не видѣхъ въ него,понеже Господь Богъ Вседържитель и Агнецътъ сж неговъ храмъ".

Живиятъ храмъ. - Сега съ понятието храмъ ние свързваме представата за жертви и посрѣдническа служба; но когато градътъ ще бжде тукъ на земята,тогава не ще се извършва вече такава служба.Жертвитѣ,дароветѣ и цѣлата посрѣдническа служба ще сж завинаги преустановени,и затова тѣ нѣма защо вече да бждатъ символизирани.Наистина,храмътъ въ стария заветъ бѣше не само домъ за богослужение,а служеше и за украса и слава на града. Тъй като по тази причина може лесно да се повдигне въпросътъ,кое би замѣнило тази украса и тази слава въ новозаветния градъ,ако въ него нѣма храмъ,пророкътъ отговаря: "Господь Богъ Вседържитель и Агнецътъ сж неговъ храмъ". Разбира се,сега въ града има храмъ /гл.16:17/; но какво ще стане съ него при неговото слизане,по това Откровението не ни казва нищо.Вѣроятно той ще бжде отстраненъ отъ града или пъкъ използванъ за други цели,и така не ще бжде вече Божий храмъ.

Ст.23. "И градътъ нѣма нужда ни отъ слънце,ни отъ месечина,за да свѣтятъ въ него,понеже Божията слава го е освѣтила,и свѣтило му е Агнецътъ. 24. И спасенитѣ народи ще ходятъ въ свѣтлината Му,и земнитѣ царе ще принесатъ въ него своята слава и честь. 25. И портитѣ му нѣма да се заключватъ денемъ;а нощь не ще има тамъ. 26. И ще принесатъ въ него славата и честьта на народитѣ. 27. И нѣма да влѣзе въ него нищо нечисто,нито който върши гнусни работи и лъжа,а само ония,които сж записани въ книгата на живота при Агнеца".

Нощь не ще има тамъ. - Тѣзи думи се отнасятъ,може би,за светия градъ;понеже и на новата земя деньтъ и нощьта ще се редуватъ последователно,само че тогава тѣ ще бждатъ по-величествени отъ сега.Пророкътъ описва това време съ думитѣ: "И свѣтлината на месечината ще бжде като свѣтлината на слънцето,а свѣтлината на слънцето ще бжде седморно по-свѣтла,колкото свѣтлината на седемь дни,въ оня день,когато Господь обвърже раната на Своя народъ и изцѣри нанесенитѣ му язви".Ис.30:26.Макаръ че цитиранитѣ стихове свидетелствуватъ,че тогава свѣтлината на луната ще бжде като тази на слънцето, тѣ

Scanned by CamScanner

съвсемъ не доказватъ,че нощь не ще има,толкова повече,че пророкътъ изрично добавя,че свѣтлината на слънцето ще бъде седемь пъти по-голѣма.Затова макаръ нощьта на новата земя да бъде като сегашния день,все пакъ ще съществува сегашната разлика между день и нощь,тъй като тогава и деньтъ ще бъде седемь пъти по-свѣтълъ.

Стихъ 24 говори за народитѣ и царетѣ. Народитѣ съ множествата изкупени,които съ царе на новата земя въ смисълъ,че притежаватъ царството и ще "царуватъ" во-вѣки-вѣковъ.

Обаче отъ притчитѣ на нашия Господь,напр. тази въ Мат.25:21.23 се вижда,че нѣкои ще носятъ достоинството /титлата/ владѣтели и въ особенъ смисълъ,и поради това съ наречени царе,за различие отъ множествата изкупени. Тѣ съ,които ще носятъ славата и почеститѣ си въ града,когато ще отиватъ тамъ отъ съботa на съботa и отъ новолуние на новолуние,за да се поклонятъ предъ Господа. Исая 66:23.

Скъпи читателю,искашъ ли и ти да имашъ часть въ неизказанитѣ и вѣчни радости на този нѣбесенъ градъ? Тогава постарай се да бъде записано името ти въ книгата на живота! Защото само онія,чиито имена съ записани въ онѣзи небесни почетни списъци,ще иматъ достъпъ въ небесния градъ.

Scanned by CamScanner

Двайсет и втора глава

ДЪРВОТО И РѢКАТА НА ЖИВОТА

Ст.1. "И показа ми чиста рѣка съ вода на живота, бистра като кристалъ, изтичаща отъ престола на Бога и на Агнеца. 2. Посрѣдъ главната му улица и отъ двѣтѣ страни на рѣката стои дърво на живота, което дава дванайсеть пѫти плодове, като всѣки месецъ ражда своя плодъ; листата на дървото служатъ за изцѣление на народитѣ".

Тукъ ангелътъ продължава да представя на Йоана чудеснитѣ нѣща въ Божия градъ, и най-напредъ му показва намиращето се посрѣдъ главната му улица дърво на живота.

Главната улица. - Макаръ че думата улица тукъ е употрѣбена въ единствено число, отъ това ние съвсемъ не бива да заключаваме, че въ града има само една единствена улица, и то поради туй, че дванайсеттѣ порти предполагатъ непремѣнно и дванайсеть улици. Затова ние можемъ само да приемемъ, че тази, за разлика отъ другитѣ, е наречена "главната улица".

Рѣката съ водата на живота Дървото на живота е посрѣдъ главната улица, и тъй като то стои отъ двѣтѣ страни на рѣката на живота, значи, и то трѣбва да е срѣдъ главната улица. Тя излиза отъ престола на Бога. Картината, която пророкътъ разкрива предъ духовнитѣ ни очи, е следната: Въ началото на главната улица или алея се намира славниятъ Божий престолъ; изподъ него

Scanned by CamScanner

извира рѣката съ водата на живота и тече по срѣдата на главната улица. Отъ двѣтѣ страни на последната е дървото на живота, което въ върховетѣ си се съединява подобно на огромна арка надъ величествената рѣка, като сжщевременно разстила жизнодавнитѣ си клоне надѣсно и налѣво. За ширината на улицата не ни е дадена опредѣлена мѣрка и затова не можемъ да я опредѣлимъ. Но като имаме предвидъ, че градътъ въ всѣка посока е петстотинъ петдесеть и петь километра дълъгъ, то и алеята трѣбва да е сравнително доста широка.

Улицитѣ на града ще бждатъ вѣроятно наредени по описания планъ, а именно: престолътъ е въ срѣдата, и отъ него изхожда една голѣма улица, презъ която тече рѣката на живота и кждето се намира и дървото на живота, което простира клонетѣ си къмъ четиритѣ направления на града. Отъ всѣка часть на града разстоянието до голѣмата улица е еднакво. Това прави възможно, щото въ срѣдата на всѣка страна на града да има по една великолепна врата, водеща къмъ голѣмата улица. Дължината на всѣко отъ разклоненията на главната улица /разбира се въ зависимость отъ това, колко мѣсто заема престолътъ/ ще бжде около двеста и деветдесеть километра. Може би нѣкой ще възрази и ще каже, че ние отиваме много далечъ въ нашитѣ предположения. Наистина, може да е тъй, но предполагаме, че тѣзи, които се надѣватъ скоро да влѣзатъ въ този градъ, не ще смѣтатъ за нѣщо противно да размишляватъ въ това направление.

Д ъ р в о т о н а ж и в о т а. - Неволно ни се налага въпросътъ: Какъ може да се говори само за едно дърво, щомъ то е отъ двѣтѣ страни на рѣката? Ние трѣбва безусловно да вѣрваме на тѣзи данни, защото Писанието, отъ първата Мойсеева книга до Откровението на Йоана, говори само за едно дърво. Затова нека да си представимъ работата така, че на всѣки брѣгъ стои по едно стебло, като тѣзи две стебла или тѣхнитѣ клоне къмъ върха се съединяватъ въ едно. Тогава трѣбва ли да ни се вижда чудно, когато Йоанъ, гледайки съ възхищение чуднитѣ нѣща, описва дървото като стоящо отъ двѣтѣ страни на рѣката? И друго едно лице, на което е било позволено да види славнитѣ чудеса на небесната страна, свидетелствува сжщото: "Ние всички влѣзохме въ него /светия градъ/, понеже чувствувахме, че имахме право на това, и тамъ видѣхме

дървото на живота и Божия престолъ.Изподъ него извираше една бистра рѣка,отъ двете страни на която бѣше дървото на живота.Отначало азъ мислѣхъ,че виждамъ две дървета, но като се вгледахъ по-добре,видѣхъ,че двете стебла горе се сливаха въ едно. Така значи дървото на живота стоеше отъ двете страни на рѣката съ водата на живота;неговитѣ клоне се свеждаха до мѣстото,кждето бѣхме ние,а разкошнитѣ му плодове приличаха на злато,размѣсено съ сребро". - "Опитности и видения",отъ Е.Г.Байтъ.

Това дърво не трѣбва да ни се вижда като нѣщо съвсемъ свръхестествено и странно,тъй като ние имаме подобни творения тукъ на земята,а именно индийското бананово дърво. За него Американската енциклопедия казва: "Индийскиятъ фикусъ /индийско бананово дърво/ е било прочуто още у старитѣ поради своитѣ клоне /така наречени въздушни корени/,които то спуща къмъ земята.Тамъ тѣ отново хващатъ корени и се развиватъ въ ново стебло съ клоне.По такъвъ начинъ често едно-едничко дърво образува цѣла малка гора". - Ние вѣрваме,че и дървото на живота се разпростира и разпространява по сжщия начинъ.За него се казва още,че то "дава дванайсеть пжти плодове, като всѣки месецъ ражда своя плодъ". Този фактъ ни обяснява още по-добре думитѣ въ Исая 66:23,споредъ които всѣка тварь ще идва "отъ месецъ на месецъ" да се поклания предъ Йеова.Значи спасенитѣ ще идватъ всѣки месецъ въ града,за да вкусватъ отъ плодоветѣ на дървото на живота,чиито листа служатъ за изцѣление на народитѣ. Бихме ли искали отъ това да заключимъ,че нѣкои ще влѣзатъ въ града въ болезнено или неджгаво състояние,то би трѣбвало по-нататъкъ да се допустне,че и въ бждеще тамъ ще има страдащи отъ такива недостатъци лица - едно предположение,за каквото разглежданиятъ стихъ съвсемъ не ни дава право;въ противенъ случай бя трѣбвало да се заключи,че тамъ винаги ще има болни и неджгави хора.А представата за болесть и неджгавость въ онова безсмъртно състояние би била абсолютно несъвмѣстима съ яснитѣ учения на други стихове отъ Писанието.

Ст.3. "И не ще има вече никакво проклятие: престолътъ на Бога и на Агнеца ще бжде въ града; Неговитѣ раби ще Му служатъ".

вать вместо това: никой проклетъ".Ако това е правилно,то още по-силно доказва,че множествата на лукавия нс ще бъдатъ измъчвани презъ вѣчностьта въ нѣкакъвъ пъкълъ,оплаквайки участьта си и хулейки Бога,съзнавайки вината си.

Ст.4. "И ще видятъ лицето Му,а името Му ще бъде на челата имъ".

Мѣстоимението "Му" въ израза "и ще видятъ лицето Му" се отнася за Отца;защото Неговото име е,което спасенитѣ ще носятъ записано на челата си /Откр.14:1/. Въ това ние виждаме изпълнението на даденото въ Мат.5:8 обещание: "Блажени чиститѣ по сърдце,защото тѣ ще видятъ Бога".

Ст.5. "И нощь не ще има тамъ,и не ще имать нужда нито отъ свѣтило,нито отъ слънчева свѣтлина,защото Господь Богъ ги освѣтлява;и ще царуватъ во-вѣки-вѣковъ. 6. И рече ми: тия думи сж вѣрни и истински;Господь,Богъ на светитѣ пророци,изпрати ангела Си,за да покаже на Своитѣ раби,какво трѣбва да стане наскоро. 7. Ето,ида скоро: блаженъ е,който пази пророческитѣ думи на тая книга!"

Тукъ отново се казва,че въ новия градъ нѣма да има нощь;"защото Господь Богъ ги освѣтлява". Отъ ст.7 виждаме,че Христосъ е говорящиятъ - единъ фактъ,който при обяснението на 14-ия стихъ въ никой случай не бива да се пренебрѣгне.Пророческитѣ думи въ тази книга пази оня,който изпълнява възложенитѣ ни отъ пророчеството длъжности,като напр. въ гл.14:9-12.

Ст.8. "И азъ,Йоанъ,гледахъ и чувахъ това.А когато чухъ и видѣхъ,паднахъ да се поклоня предъ нозетѣ на ангела,който ми казваше това; 9. а той ми каза:Стой, не прави това! Понеже азъ съмъ съслужитель твой и на братята ти пророци и на ония,които пазятъ думитѣ на тая книга; Богу се поклони. 10. И ми каза: Не запечатвай пророчественитѣ думи на тая книга,понеже времето е близко. 11. Неправедниятъ нека върши още неправда;нечистиятъ

Scanned by CamScanner

нека се още скверни; праведният нека върши още правда, а светият нека се още осветява. 12. Ето, ида скоро, и отплатата Ми е съ Мене, за да въздамъ всѣкиму споредъ дѣлата му".

Стихъ 9 е вече обясненъ въ забележкитѣ върху гл. 19:10. Въ ст.10 Йоанъ получава поржчка да не запечатва думитѣ на пророчеството въ тази книга. Какъ може да се съгласува това съ учението на нашитѣ днешни богослови, които считатъ тази книга за запечатана? Тукъ сж възможни само две заключения: или Йоанъ постжпва обратно на дадената му поржчка, или ония богослови сж въплотено изпълнение на пророчеството въ Ис.29:10-14. Стихъ 11 доказва, че завършването на благодатното време и окончателното опредѣляне на присждата стават преди идването на Христа; защото въ следния стихъ Господь казва: "Ето, ида скоро, и отплатата Ми е съ Мене, за да въздамъ всѣкиму споредъ дѣлата му". Затова какъ безумно и дръзко постжпватъ ония, които отлагатъ края на свѣта още съ столѣтия и поставятъ изследователния сждъ следъ това събитие! И въ този стихъ ние имаме ясно доказателство, че изпитътъ не следва следъ Христовото пришествие; понеже Той съ идването Си носи отплатата Си, за да въздаде всѣкиму споредъ дѣлата му. Живѣещитѣ тогава безбожни, както и ония, които не познаватъ Бога, езичницитѣ, а сжщо и тия, "които не се покоряватъ на благовестието на Господа нашего Исуса Христа", т.е. грѣшницитѣ въ християнскитѣ страни /2Сол. 1?8/, Той ще посети съ бърза гибель, когато слѣзе въ огнени пламъци, за да отмъсти на враговетѣ Си.

Думитѣ на 11-ия стихъ изтъкватъ особено края на благодатното време, който е сжщевременно край и на ходатайската служба на Исуса Христа. Още при разглеждането на светилището ние видѣхме, че съ това завършва и изследователният сждъ за живитѣ; тогава вече нѣма никаква причина, която да спира неотмѣнимото "свърши се!"; защото действията, както вѣрваме, ще се развиятъ тъй бързо, че това ще стане почти едновременно. Затова не ни остава мѣсто да разискваме, въ каква последователность ще се развие това дѣло между живитѣ, т.е. чий случай ще се разреши най-напредъ и чий - най-после, или дали присждата ще бжде изговорена при всѣки отдѣленъ случай, или общо въ края на сждебното заседание.

Ст.13. "Азъ съмъ Алфа и Омега, начало и край, първиятъ и последниятъ. 14. Блажени сж, които изпълняватъ заповѣдитѣ Му, за да иматъ право да ядатъ отъ дървото на жи-

Scanned by CamScanner

вота и да влѣзатъ въ града презъ портитѣ".

Тукъ самъ Христосъ се нарича Алфа и Омега.Това за Него може да се приложи само въ единъ по-ограниченъ смисълъ,отколкото е случаятъ съ гл.1:8 за Бога Отца;понеже Той е Алфа и Омега,доколкото Той е начало и край на великия изкупителенъ планъ. По-рано вече обяснихме, че думитѣ на 14-ия стихъ излизатъ отъ Христовитѣ уста; значи заповѣдитѣ,за които Той говори,сж заповѣдитѣ на Отца Му,и именно ония,които Той ни е далъ на Синайската планина.Думитѣ:"Блажени сж,които изпълняватъ Неговитѣ заповѣди",съставляватъ до известна степень последното изречено благословение въ последната глава на Словото Божие и края на последното свидетелство,което Вѣрниятъ и Истиненъ Свидетель е оставилъ на народа Си.О,дано ония,които мислятъ,че законътъ е премахнатъ,да разбератъ добре тази истина!

Вмѣсто думитѣ "блажени сж,които изпълняватъ заповѣдитѣ Му",нѣкои библейски преводи,като напр. този на Д-ръ Кистемахеръ,Л.ванъ Есъ и ревизираната английска Библия гласятъ: "Блажени сж ония,които сж опрали дрехитѣ си въ кръвьта на Агнеца". Алфордовиятъ "Заветъ за английски четци" забелязва по това: "Това различие въ преводитѣ е наистина за забелязване;първиятъ преводъ гласи въ оригинала:"Пиюнтесъ тасъ ентоласъ авту",а другиятъ: "Плинонтесъ тасъ столасъ автонъ". Читательтъ вижда отъ това,че е лесно едно объркване /замѣняне/,и затова ние не бива да се очудваме много на разликата въ преводитѣ. Впрочемъ,сжществуватъ важни причини да се предполага,че първиятъ преводъ е истинскиятъ,а вториятъ се дължи само на известна заблуда на преписвачитѣ.Понеже сирийскиятъ текстъ на Новия заветъ,може би най-стариятъ преводъ на гръцкия оригиналъ,гласи както нашия обикновенъ преводъ. Киприянъ,чиито писания сж по-стари отъ всички други сжществуващи гръцки ръкописи,казва,че текстътъ гласи:"Блажени сж,които изпълняватъ Божиитѣ заповѣди". Предвидъ тѣзи факти ние можемъ съ сигурность да приемемъ,че това е било първоначалното изречение.

Ст.15. "А отвънъ сж псетата,магьосницитѣ,блудницитѣ,убийцитѣ,идолослужителитѣ и всѣки,който обича и върши лъжа".

Scanned by CamScanner

Псето въ Свещеното писание е символъ на безсраменъ човѣкъ.Кой отъ насъ би искалъ да бѫде между ония, които ще бѫдатъ извънъ Божия градъ? А колко много ще има,които тогава ще застанатъ като идолослужители или като такива,които вършатъ лъжа! А колко още по-много ще бѫдатъ ония,които обичатъ лъжата и сж готови да я прилагатъ на дѣло!

Ст.16. "Азъ,Исусъ,изпратихъ Своя ангелъ да ви засвидетелствува това въ църквитѣ.Азъ съмъ коренътъ и родътъ Давидовъ,утринната и свѣтла звезда".

Като свидетелствува всичко това на църквитѣ,Исусъ иска да обясни,че цѣлата книга Откровение е дадена за седемтѣ църкви.Това,покрай другото,е още едно доказателство,че тѣ сж представители на църквата презъ цѣлия евангелски заветъ. Въ горния стихъ Христосъ се нарича "коренътъ и родътъ Давидовъ".Той е родъ Давидовъ,защото се яви на земята като издънка отъ него,а коренъ,защото е голѣмиятъ първообразъ на Давида,и Творецътъ и Вседържителтъ на всички нѣща.

Ст.17. "И Духътъ и невѣстата казватъ:дойди! И който чува,да каже:дойди! И който е жаденъ,да дойде, и който желае,нека взема отъ водата на живота даромъ!"

Съ тѣзи думи сж поканени всички.Въ любовьта Си къмъ човѣчеството Господь не се задоволи съ това,да му приготви радоститѣ на вѣчния животъ,да му посочи пжтя за него и да каже,че тамъ може да отиде всѣки,който иска;но Той отправя до всѣкиго една особена,сърдечна покана.И дори нѣщо повече:Той счита за оказано лично Нему благоволение,когато човѣцитѣ идватъ и участвуватъ въ безкрайнитѣ благословения,които Той е издействувалъ за тѣхъ въ безграничното Си благоволение. О,какъ милостива,какъ любвеобилна,какъ всеобща е тази покана! Никой отъ ония,които въ края ще погинатъ,не ще има нѣкаква причина да се оплаква,че за неговото спасение не сж били положени достатъчно грижи.Тѣ не ще могатъ да възразятъ,че дадената имъ свѣтлина не е била достатъчна,за да имъ освѣтли пжтя къмъ живота.Така тѣ не могатъ да иматъ извинение,че поканитѣ и молбитѣ за покаяние и за животъ отъ страна на Благодатьта не сж били отправени до всички. Отъ първия

Scanned by CamScanner

мигъ Божията бащинска ржка е напжтвала човѣка - доколкото това е било възможно, безъ да се ограничава неговата свободна воля - и му е помагала да се издигне отъ бездната, въ която той самъ се бѣше хвърлилъ. "Ела!" гласи зовътъ отъ устнитѣ на Бога Отца, отъ устнитѣ на пророцитѣ и отъ устнитѣ на Божия Синъ, дори и тогава, когато отъ безкрайно състрадание къмъ насъ Той се унижи и плати вината за нашитѣ престжпления.

Милостивата весть, която понастоящемъ се отправя къмъ насъ, е последната покана на Божието дълготърпение, и гласи: Ела, ела, защото всичко е готово! Ела, е последната дума, която достига до ушитѣ на грѣшника, преди да се разрази страшната буря на отмъщението! О, каква безкрайна доброта на единъ милостивъ Богъ по отношение на противящия се човѣшки родъ! И все пакъ тѣ не искатъ да дойдатъ. Тѣ отказватъ, защото предпочитатъ да бждатъ необвързани. Но когато видятъ Авраама, Исака и Якова въ царството Божие, а себе си вънъ отъ него, тогава тѣ не ще могатъ да обвиняватъ никого, да се оплакватъ отъ никого, освенъ отъ себе си. Дълбоко ще ги пронизе мечътъ на отмъщението, защото времето на безбожнитѣ ще е дошло.

"И нѣвѣстата казва: Ела!" Но какъ може невѣстата да говори, когато тя е градътъ, както вече се доказа! О, да бихме имали само сила да понесемъ гледката на чуденния градъ и неговитѣ обитатели! Да ни бѣше дадено да погледнемъ неговата ослѣпителна свѣтлина и да бждѣхме напълно убедени, че имаме право да влѣземъ въ него, да бждемъ осияни отъ блѣсъка на Неговата слава и да блаженствуваме въ него во-вѣки-вѣковъ - не би ли ни викало тогава всичко това: ела! И коя сила би могла да ни задържи отъ него? Кой би отвърналъ погледа си отъ него и би казалъ: Азъ нѣмамъ желание за такова наследие?

Макаръ че сега ние не можемъ да видимъ този градъ, все пакъ Божието вѣрно слово ни свидетелствува за него. И затуй ние трѣбва да го вѣрваме твърдо и непоколебимо. По сжщия начинъ той вика и къмъ насъ: Ела! Ела, ако искашъ да притежаваш мѣстото, дето нѣма нито болесть, нито грижи, нито болки, нито смърть; ако искашъ да имашъ часть въ дървото на живота и да берешъ отъ неговитѣ безсмъртни плодове, за да живѣешъ вѣчно, като ядешъ отъ тѣхъ; ако искашъ да пиешъ отъ рѣката на живота, която извира кристално бистра изподъ Божия престолъ! Ела, ако копнѣешъ

Scanned by CamScanner

да влѣзешъ презъ блестящитѣ бисерни порти въ вѣчния градъ и да вървишъ по свѣтящитѣ отъ злато улици; ако искашъ да се наслаждаватъ очитѣ ти на лжчезарнитѣ благородни камъни на неговитѣ основи и да видишъ Царя,Който управлява на небесно-синия Си престолъ. Ела,пѣй славословия и химни заедно съ милионитѣ и участвувай въ тѣхната радость! Ела,вземи участие въ мелодиитѣ на струннитѣ инструменти на спасенитѣ.Изгнаничеството е свършено завинаги,а това сега е твоята вѣчна родина.Ела,получи победната палма и знай,че завинаги си свободенъ! Ела,украси неплашеното си отъ грижи чело съ скжпоценна корона.Ела,вижъ множествата изкупени,преобразени,които никой смъртенъ не може да изброи.Ела,пий отъ чистия източникъ на вѣчното блаженство, свѣтни завинаги като звезда на величествения небосводъ и вземи участие въ неизразимото възхищение на триумфиращитѣ множества,което ги обзема,чувствувайки безкрайнитѣ, всеподмладяващи се столѣтия,и вкусвайки отъ плодоветѣ, които постоянно се обновяватъ!

Така невѣстата ни кани:Ела! Кой отъ насъ ще откаже на тази покана? Но ние имаме словото на вѣчната истина за залогъ,че онія,които пазятъ Божиитѣ заповѣди и вѣрата на Исуса,иматъ право надъ дървото на живота и ще влѣзатъ презъ портитѣ въ града.Независимо отъ величествения блѣсъкъ,ние ще се чувствуваме добре въ дома на Отца и въ жилищата,приготвени за насъ; само тогава ще можемъ да разберемъ въ пълния имъ смисълъ любезнитѣ думи: "Блажени сж поканенитѣ на сватбената вечеря на Агнеца!"Откр. 19:9.

"И който чува,да каже:дойди!" Ние чухме за славата,за прелестьта,за благословенията на красивата страна,и затова нека да кажемъ:ела! До насъ е достигнала вестьта за рѣката съ цвѣтущитѣ брѣгове,за дървото съ цѣлебнитѣ листа,за чудесно благоухаещата растителность въ Божия рай,и нека да извикаме: Ела! И който желае,нека вземе отъ водата на живота даромъ!

Ст.18. "И азъ свидетелствувамъ всѣкиму,който слуша пророчественитѣ думи на тая книга:ако нѣкой прибави нѣщо къмъ тѣхъ,нему Богъ ще наложи поразитѣ,за които е писано въ тая книга; 19. и ако нѣкой отнеме нѣщо отъ думитѣ на книгата на това пророчество,Богъ ще отнеме дѣла му отъ книгата на живота и отъ светия градъ и отъ написаното въ тая книга".

Scanned by CamScanner

Какво означаватъ думитѣ "прибави" и "отнеме" отъ думитѣ на книгата на това пророчество? На първо мѣсто тѣ се отнасятъ за книгата на Откровението, и значението имъ е следното: да се прибави, т.е. да се правятъ добавки и да се представятъ като истински; да се отнеме - значи да се направи и най-малкото съкращение. Съ това, обаче, съвсемъ не се забранява по-нататъшното откровение отъ страна на Бога; защото сжщо така, както Откровението не може да бжде наречено добавка къмъ Данаиловата книга, така не можемъ да считаме за добавка и други дадени откровения, които Богъ е счелъ за необходими и които съвсемъ не претендиратъ да сж добавки.

Ст.20. "Който свидетелствува за това, казва: Да, ида скоро! Аминъ, да, дойди, Господи Исусе! 21. Благодатьта на Господа нашего Исуса Христа да бжде съ всички васъ. Аминъ!"

Сжщинската цель на Божието слово е тази, да ни поучи относно плана на изкуплението. Второто идване на Христа съставлява донѣкжде последното стжпало, завършека на онзи великъ планъ; затова тази книга завършва много сполучливо съ думитѣ: "Да, ида скоро!" Дано всички да извикаме отъ сърдце заедно съ апостола: "Аминъ, да, дойди, Господи Исусе!"

Така Откровението завършва съ Христовото пришествие, което за християнина е най-хубавото отъ всички обещания, златната цель на надеждата му; защото тогава Господь ще събере избранитѣ и съ това ще тури край на всички бедствия на земния животъ. Какъ ценно е това обещание за християнина, който, като изгнаникъ въ лукавия свѣтъ и отдѣленъ отъ малкото число на неговитѣ сжщи братя по вѣра, копнѣе за обществото на праведнитѣ и за общение съ светиитѣ! Тамъ неговиятъ копнежъ ще бжде задоволенъ; защото тамъ ще се събератъ всички добри, не само отъ една страна, а отъ всички страни; не само отъ единъ вѣкъ, но отъ всичкитѣ столѣтия - това е голѣмата жетва на всички праведни, които потеглятъ въ величествена процесия, докато ангелитѣ пѣятъ жетвени пѣсни и отъ радость биятъ небеснитѣ барабани. Тогава изкупенитѣ запѣватъ една пѣсень, каквато свѣтътъ никога не е чувалъ, и съ това увеличаватъ радостьта и възхищението на вселенната. Светиитѣ се съби-

Scanned by CamScanner

ратъ, за да се радватъ, че завинаги ще бъдатъ заедно.

Това събиране би трѣбвало да бъде нашиятъ най-силенъ копнежъ; за него светиитѣ се молятъ съ въздишки. Тѣ, като Йова, призоваватъ Божието присъствие, и като Давида ще се наситятъ само когато се събудятъ, подобно на него. Докато сме въ тази черупка, ние сме изпълнени съ копнежъ и съ тягости. Изпълнени съ желание, ние очакваме да бъдемъ освободени отъ това тѣло. Нашитѣ очи поглеждатъ къмъ Неговото явление, ушитѣ ни очакватъ да чуятъ всѣки мигъ небесната музика и сърдцата ни забиватъ по-усилено при мисъльта за безкрайното блаженство. Нашиятъ гладъ за сватбената вечеря става все по-голѣмъ и по-голѣмъ, ние призоваваме Господа и искаме да сме при Него. Ела, Господи Исусе, ела скоро! Никоя вестъ не би ни била по-приятна отъ тази, че Господь е изпратилъ ангелитѣ Си да събиратъ избранитѣ Негови отъ четиритѣ краища на земята.

Не по-малко желателно е и мѣстото на събирането. Тамъ е Исусъ, най-прекраснияъ между множествата; Божиятъ престолъ и Агнецътъ, предъ Чийто блѣсъкъ слънцето се губи, както звездитѣ при настъпването на деня побледняватъ. Тамъ е градътъ отъ ясписъ и злато, който Богъ е съградилъ; рѣката съ водата на живота, въ чиито води се отразява Божията слава и които извиратъ изподъ Неговия престолъ; тамъ е и дървото на живота съ неговитѣ цѣлебни листа и даващи животъ плодове. Тамъ ще бъде Авраамъ, Исакъ, Яковъ, Ной, Йовъ и Данаилъ, пророцитѣ, апостолитѣ, мъчениците и всички спасени. Тамъ има най-красиви гледки, вѣчно зелени поля, цвѣтя, които никога не увѣхватъ; рѣки, които никога не пресъхватъ; произведения на полето въ изобилие; градински плодове, които никога не изгниватъ; корони, чийто блѣсъкъ никога не потъмнява; арфи, които не издаватъ нито единъ фалшивъ тонъ, и въобще всичко, каквото да си представи и пожелае само единъ очистенъ отъ грѣха и достоенъ за безсмъртието вкусъ.

Ние трѣбва да бъдемъ тамъ! Ние трѣбва да се насърдчимъ чрезъ опрощаващата усмивка на Бога, съ Когото сме вече примирени, тъй като не можемъ вече да грѣшимъ; ние трѣбва да получимъ достъпъ къмъ неизчерпаемия изворъ на живота, къмъ плода на дървото на живота, за да не умираме никога вече; ние трѣбва да си починемъ подъ сѣнката на неговитѣ листа, които служатъ за изцѣление на народитѣ, като никога вече не се уморяваме; трѣбва да пиемъ отъ извора на живота, за да не ожаднѣемъ никога вече; трѣбва

Scanned by CamScanner

да се изкъпемъ въ неговитѣ сребристи води,за да се освѣжимъ; трѣбва да минемъ по златната улица и да не се чувствуваме вече изгнаници; трѣбва да замѣнимъ кръста съ короната - защото днитѣ на нашето робство сж се свършили. Затова да захвърлимъ тоягата на скитника; да получимъ палмовото клонче,понеже сме свършили странствуването си! Нека да замѣнимъ омърсенитѣ въ борбата дрехи съ бѣлитѣ победни одежди; защото борбата е свършена и победата извоювана. Нека да изтърсимъ праха отъ уморителното странствуване и да влѣземъ въ вѣчния си домъ,кждето не ще ни гнетятъ вече грѣхъ и проклятие. О,день на упокоение,на триумфъ и на всѣко блаженство,не се бави съ настжпването си! Елате веднага,вие ангели,за да съберете избранитѣ! Изпълни обещанието Си,Господи,и пусни ни въ страната на онази неописуема слава!

Е л а, Г о с п о д и И с у с е, е л а с к о р о!

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

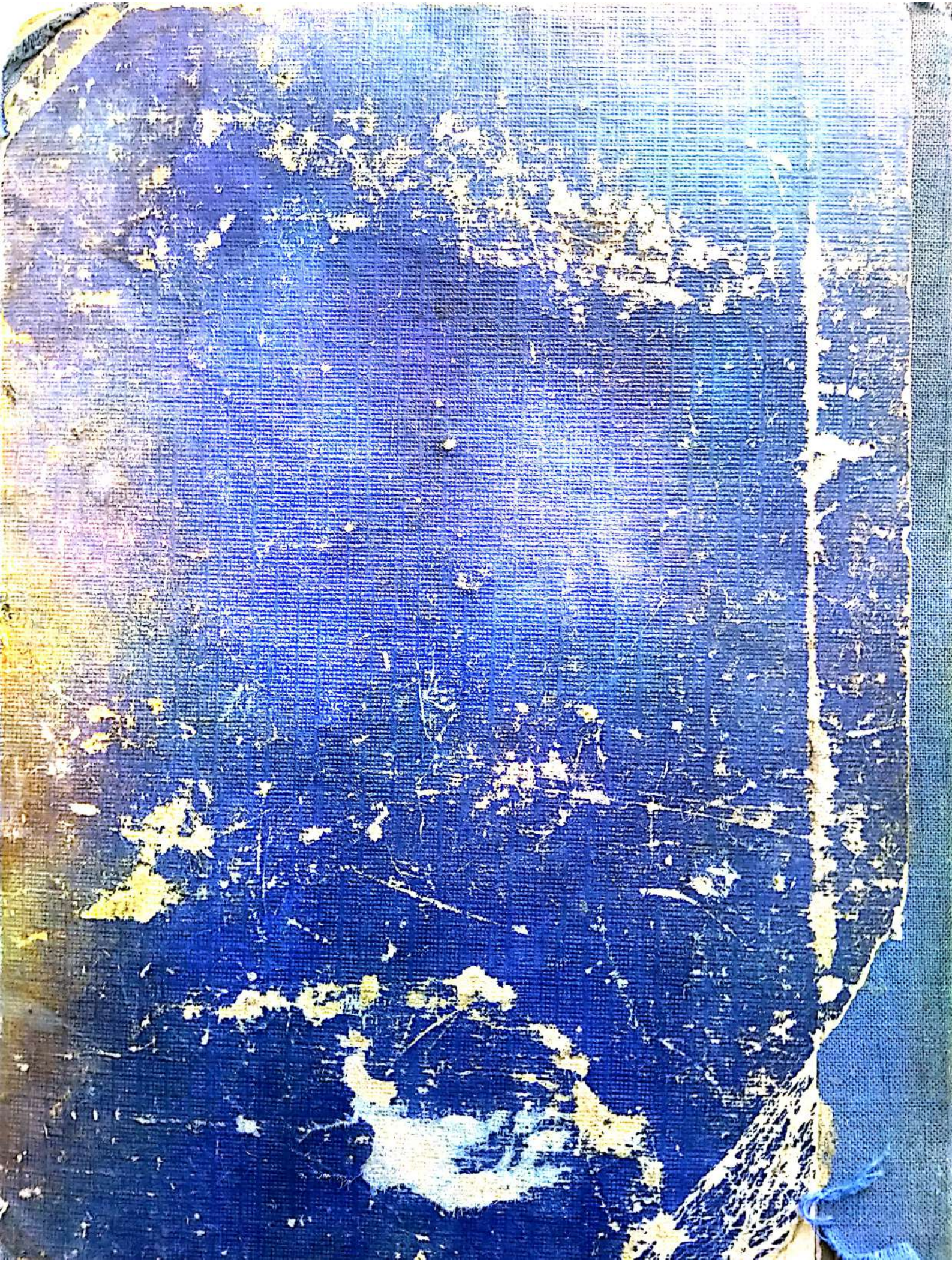

Scanned by CamScanner